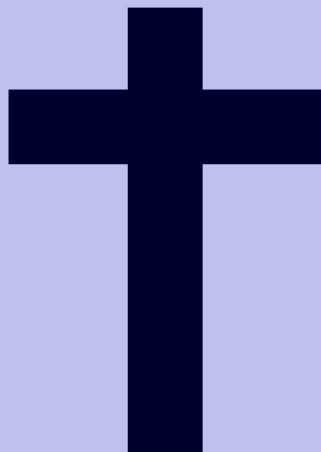

Teoso sãkire amaneri

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

Teoso sākire amaneri

New Testament in Apurinā (BR:apu:Apurinā)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinā

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinā

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jun 2025 from source files dated 29 Jan 2022

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed

Contents

Mateo	1
Marko	55
Arókasi	87
Xoão	144
Átosi	182
Homano	229
1 Koríto	251
2 Koríto	270
Karásia	283
Épeso	291
Piriposi	299
Koroso	305
1 Tesarónika	310
2 Tesarónika	314
1 Tximótocio	317
2 Tximótocio	324
Txito	329
Piremõ	332
Epireo	334
Txiako	350
1 Petro	356
2 Petro	362
1 Xoão	366
2 Xoão	371
3 Xoão	372
Xota	373
Apokorípisi	375

MATEO

*Xesosi Nirimanearoki Iua Apisapanika Auakani
(Arókasi 3.23-38)*

¹ Xesosi Teoso mereēkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uāka. Xosee inakori Xesosi iri atoko ïkorapokoriti. Apraāoni, Taviimi pakini Xesosi apika atokiriakorini atoko. Ininiā Xesosi Taviini, Apraāoni pakini imi atoko itxa.

² Ininiā ia atoko itxa:

Kitxakapirïka Apraão, Isaki iri.

Isaki, Xakoo iri.

Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.

³ Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.

Péresi, Ésirõ iri.

Ésirõ, Arão iri.

⁴ Arão, Aminatapi iri.

Aminatapi, Nasoõ iri.

Nasoõ, Sáomõ iri.

⁵ Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.

Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.

Opetxi, Xesee iri.

⁶ Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auûte itxaua.

Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria ïtanoro. Eureka Tavii takaro oa.

⁷ Saromão, Hopoão iri.

Hopoão, Apia iri.

Apia, Asa iri.

⁸ Asa, Xosapaa iri.

Xosapaa, Xorão iri.

Xorão, Osia iri.

⁹ Osia, Xotão iri.

Xotão, Akasi iri.

Akasi, Esekia iri.

¹⁰ Esekia, Manasee iri.

Manasee, Amõ iri.

Amõ, Xosia iri.

¹¹ Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ïkorakanani kâkiti Isaeokini maïkaäka.

Papirónia tixinimoni anikaäkana.

¹² Papirónia anikikona atoko,

Xekonia, Saratxieo iri.

Saratxieo, Soropapeo iri.

¹³ Soropapeo, Apiotxi iri.

Apiotxi, Eriakü iri.

Eriakü, Asoo iri.

¹⁴ Asoo, Satoki iri.

Satoki, Akî iri.

Akî, Eriotxi iri.

¹⁵ Eriotxi, Ereasa iri.

Ereasa, Mataä iri.

Mataä, Xakoo iri.

¹⁶ Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria ïtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereēkiti itxaua. Inoro Maria.

¹⁷ Apraão, iua ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri ãkiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaâpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uâka. Eureka aua Tavii, Tavii ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaâpota. Katosipeka pakini ninoa uâka. Iuasaakiika Xoteoakori anikaäka Papirónia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniäpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena

(Arókasi 2.1-7)

¹⁸ Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereēkiti iponaniäkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oitaniriutini apisapanika, omotokiäri amarini Erekari Matamatatakoti sikakiti.

¹⁹ Xosee uākatari Maria kamari maerekati ātikata. Atāo inakarinoka kamakari iua, ininiā kona inirekari kākiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Kākiti sauaki osiniā, Xosee linirekaro opētautatini, kotxi erekari kamakari iua. Ininiā inirekari itakanapiniro oa, ixika kākiti mimarotakaniā.

²⁰ Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiā itxa:

—Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipīkapero Maria papakapini pītanoro īkapani, kotxi Erekari Matamatatakoti, iuara kamixipeka txīkitakaro.

²¹ Auako oa ākiri. Pitakauākatariko Xesosi itxauako, kotxi imakatxakari kākiti maerekani —itxa Teoso nitiri.

“Xesosi” popīkari sākireē, iuatxikana, “Kākiti Maerekani Makatxakakari,” itxa.

²² Apikomoni Teoso nitiri txari:

—Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakari ikara sākiretxi.

²³ Kitxakapirīka ia atoko itxa:

Hīkenakotari. Sito kikikata masirīkato mixiuatako. Auako oimi. Itakauākataāka Emanoeo inakori

—itxa Teoso nitiri Xoseemoni. “Emanoeo” popīkari sākireē “Teoso atekata aua.”

²⁴ Xosee merekasaaki, iua auikari Teoso nitiri sākire. Ininiā ītanorouata Mariakata.

²⁵ Eureka amarini iponaniākasaaki, Xosee takauākatarri Xesosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua !isirīka Mariakata.

2

Atokatxi Pokīkinimoní Auakani

¹ Xesosi iponaniā Pereē inakori sitatxiti, Xotéia tōpa, Erotxi auītetxi inakasaakiua. Iuasaaki atokatxi pokīkinimoní auakani sari Xerosareē sitatxitimoni Pereē takote. Iōriki imarotakani ninoa.

² Ininiā itxana kākitimoni:

—Naniparari amarini Xoteo auīte inakariua? Ate itikapekaro iōrikite atokatxi pokīkinimoní. Oa iōriki oerekaua auītetxi Apiananiri iponaniāpeka. Ininiā ate apoka uai akapotoreēkiniua iua apisatoō, kotxi Apiananiri itxaua —itxana ninoa.

³ Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri. Kona inirekari āti auītetxi apokini. Ininiā ikinimane Xerosareē auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pīkari Erotxi.

⁴ Ininiā iua apotuitana sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini. Ininiā Erotxi pimaāna:

—Nanipa Teoso Mereēkita iponaniākō? —itxa.

⁵ Ninoa apakapapiretarí:

—Pereē sitatxiti, Xotéia tōpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso sākire sāpiretakari iōkatsopatakiti kitxakapirīka:

⁶ Pereē sitatxiti auakani, Xotéia tōpa, hīte sitatxine poiāori, iuaritika kona hīpētautape, kotxi hīte sitatxineē iponaniākō Isaeokini auīte. Kākiti mīkiikakari itxauako

—itxa ninoa auītexiakori Eroximoni.

⁷ Ininiā Erotxi akiritana ninoa iōriki imarotakani, ninoanani imisākiretini īkapani. Ininiā ipimaāna:

—Mitxipitipanika kirisaakipa hītikataro oa iōriki? —itxa ninoamoni.

Ininiā ninoa sāpiretarí.

⁸ Iposo atoko iokanatana Pereēmoni:

—Hīsako Pereēmoni amarini hinitini īkapani. Hāpokasaakiri, hīsāpiretano. Ininiā nota apaka sako, iua apisatoō nikapotoreēkiniua īkapani —itxa Erotxi.

Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi linirekari āti auītetxi auini.

⁹ Erotxi sākire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iōriki atokatxi pokīkinimoní itikakitoná ikika. Anikana Xesosi auinimoni. Iuaātaā oa iōriki iotoka.

¹⁰ Ninoa atamatakasaakiro iōriki, iteene ipoxokoniuatana.

¹¹ Ininiā apokana aapoko. Iroāna. Apokarina amarini inoro Mariakata. Ininiā ikapotoreēkauana Xesosi apisatoō. Itxarina:

—Apiananiri pitxaua. Aāuīte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imakatxakana. Ininiā imakatxakarina erekari imīkitina auītetximoni isikakitina īkapani. Isikarina oro, īsēso inakori, miha inakori pakini. īsēso, miha pakini kamariāro peerekari.

¹² Ininiā eureka Teoso sāpiretana iōriki imarotakanimoni itaponeēna:

—Kona hīkanapirīape Eroximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.

Ininiā ninoa kanapiriākasaaki auinimoni, āti kimaporitimoní isana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

¹³ Iōriki imarotakan i sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretari Xosee itaponemoni: —Paiamata. Pōkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hīkanapiriāpe nota masāpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri īkapani — itxa Teoso Xoseemoni.

¹⁴ Ininiā Xosee:

—Nisapitikako —itxa.

Ininiā iua īkanōkatika Xosee ūkitikaua. Aiamata Exito tōpamoni isini, amarini anikini īkapani. Ininiā imimitekari amarini inorokata Exitomoni.

¹⁵ Erotxi ipinakaaki, iuasaaki īkanapiriāko. Kona īkanapiriā Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti: Nakiritariko namarite Exito tixin i itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

¹⁶ Erotxi imarotakasaakiri iōriki imarotakani sipe inakasaaki, ! imisākiretaikarina iua, ininiā iua omanākarauata. Ininiā amarini ipikananipeka inakaniuia, apaka axapitipanika inakaniuia, imakinikana okākitaka Pereē sitatxtiā auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iōriki imarotakani sāpiretari ipikananipeka oa iōriki tokia.

¹⁷ Kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori sāpiretakiti iaōka auape iuasaaki.

¹⁸ Iua txari:

Hamaa sitatxti ikenakotaākako ātsaātxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. !Onirekari kākiti mīkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaka.

Exito Tixini īkanapiriānina

¹⁹ Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixin iuakasaaki, Teoso nitiri misākiretar iua itaponemoni.

²⁰ Itxari:

—Pōkitikaua, pimikanapiriā amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirāo okaka inakan kona auaka —itxari.

²¹ Ininiā Xosee mikanapiriā amarini, inorokata Xotéia tōpamoni, Isaeo tixinimoni.

²² Txamari imarotakasaakiri Akirao, Erotxi ākiri auītetxi ininiua irini tikini, Xosee pīkari Xotéia tōpa auini. Ininiā Teoso nitiri iuaikana itaponemoni sāpiretari ātiātaā isini īkapani. Ininiā Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tōpamoni Isaeo tixin.

²³ Nasaree sitatxti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka inini. Ninoia txari: Nimereēkiri, Nasareekiri itxauako.

3

Xoāo Kapatxisarer i Sāpiretakiti

(Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoāo 1.19-28)

¹ Eureka Xesosi aneēpe. Iuasaaki Xoāo kapatxisarer, āparaā makipakanīātaā Xotéia tōpa auua. Iuaā iua oerekari Teoso sākire kākitimoni.

² Iua txa:

—Himaerekani hītakanapako, kotxi Teoso mereēkiri paītiki apokako iua ikinipoko auīte ininiua īkapani —itxari Xoāo.

³ Kitxakapirika Isaia inakori, Teoso sākire sāpiretakari, sāpiretakari Xoāo pirena. Itxari: Auako kiki āparaā makipakanīātaā. Isāpirenauatako. Itxariko: “Hōeretariko kimaporí Apiananiri apokoni apisanpanika. Itīkāpo erekari hīkamako iua napini īkapani,” itxa Isaia kitxakapirika.

⁴ Xoāo takari mākatzxi kamero piti kamakori. Kamero kākiti pira. Ipakiotsera aamata kamakori. Inikari txītxiri. Itximari mapaa ītopakero.

⁵ Kākiti Xerosareēkini, ikinimane Xotéia tōpakini, ikinimane Xotāo tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina īkapani.

⁶ Iuaā ninoia sāpiretar! Teosomoni maerekati ikamakitina, imaerekani imakatzakini īkapani. Eureka iua patxisatana Xotāo uiniti.

⁷ Txama Xoāo atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori pakini apokini iuamoni ipatx-isatikona īkapani, iua txana:

—Imini katsiiri anaakorirai hīte. Teoso misiritatikai himaerekani xika. Himitekini ! auari. Hinirekari hīpatxisatiko, txamari !hinirekari hītakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniār himaerekani hītakanapini, ininiā hīkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hōrekari Teoso atāo hītakanapiniri himaerekani.

⁹ Hākixiniremoni lhixinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraāoni txaua,” lhixapeko. Ari, nota sāpireta hīte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroā Apraāoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraāoni posotari anikinii Teosomoni.

¹⁰ Aamina maereka iriti atoko hītxa. Teoso iposopeka hīte ixipokini. Kākiti auari ikitaitē kauanari aamina maereka iriti itokini ikapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaākako. Xaminaā oka inaākanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaitē kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tīkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hīte ixipokini ikapani.

¹¹ —Hīte nipatzisata āparaā. Hīpatxisatiko oerekari maerekati hīkamakiti hītakanapapeka. Nota tikini apoākari patxisataiko hīte Erekari Matamatatakotiā, xaminaā pakini. Apiaatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini ikapani, kotxi iua apita. Nota poiāoka. Imakatxakari himaerekani, itxiko metao āki auakari arikini atoko.

¹² Katakareri āpkari ahoisi otāta imakatxakini ikapani. Otāta arikaāka. Oki nūkataāka ikienā nūkatiakoātaā. Iua atokokana Teoso nūkatariko kākiti erekarini. Maerekati kamakani arikaākako xamina maxipoākatiā —itxa Xoāo.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22)

¹³ Iuasaaki Xesosi potorika Kariréia tōpa. Isari Xotāo uinitimoni, Xoāo patxisatiniri ikapani.

¹⁴ Txamari Xoāo txari Xesosi:

—Pite nirekatari nota patxisatinii? !Apakata, kotxi pitemoni maerekati !auari. Notara nirekari pite patxisatinino nota —itxa Xoāo.

¹⁵ Xesosi apakapapiretarri:

—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika Teoso nirekaākiti —itxa. Ininiā Xoāo:

—Ateeneka.

¹⁶ Eureka ipatxisatāka atoko ikanīkīta imiriū. Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiā kākiti atapari Erekari Matamatatakoti katxakaāpotini kamoia atoko inakari. Xesosimoni oāpoka.

¹⁷ Eureka Teoso sākirauata iaxiti:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati

(Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13)

¹ Erekari Matamatatakoti anikari Xesosi āparaā makipakaniātaā Satanasi atamakaerekatiniri ikapani.

² Iuaā Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisākiretni ikapani. Koarēta pokamara, koarēta ikanōkati pakini itakanapari inipokotini. Ininiā inatxitkatan iuani.

³ Ininiā iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua katamakaerekari itxaua. Itxari:

—Pite Teoso ākiri pininiāua, ininiā ere kai soro komiri pitxikitaka —Satanasi txari Xesosi.

⁴ Xesosi apakapapiretarri:

—Kona nikamari pite paniātakiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Kona komirinanini txikitakari kākiti ātipirika auini tīkane. Ikinika Teoso sākirera txikitakari kākiti ātipirika auini tīkane

—itxa Xesosi Satanasimoni.

⁵ Eureka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni. Iua sitatxi akiritaāka Teoso nakiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso misākiretiko aikotimoni apiata ūtano tsokitiri nopini.

⁶ Ininiā Satanasi txari Xesosi:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane. Ninoa maīkai pimap-inakani tīkane, ininiā pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,

—itxa Satanas.

⁷ Xesosi apakapapiretarri:

—Teoso sākire iōkatsopatakorri apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.

⁸ Eureka Satanasi anikari Xesosi ātiātaā iuaākana. Itano xiratarimoni anikari. Iuaā Satanasi oerekari ikini itixiti, ikinika tiitxiti iuaā auakari pakini.

⁹ Ininiā itxa:

—Pikapotoreēkiniāua nota apisatoō piteosonetinino, ininiā ikinika nisikaiko —itxa Satanas.

¹⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua ikapaninokara piparīkauatako —itxa Xesosi.

¹¹ Ininiā Satanasi takanapa txari iua. Ininiā Teoso nitiriakori iaxitikini apoka Xesosimoni inīkatinirina ikapani, kotxi itapara !auaika.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa

(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)

¹² Xesosi kenakoenetakaakiri Xoão kapatxisarerri kateia āki takiko, isari Kariréia tōpamoni. Nasaree sitatxitimonni isa.

¹³ Ininiā eureka itakanapari Nasaree sitatxititi. Kapanaoō sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoō, Kariréia poa takote, apaka Seporõ, Natarii pakini tōpati takote.

¹⁴ Kitxakapirīka Isaía, Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakari, iuaā Xesosi auako. Ia atoko Teoso sākire txapeka:

¹⁵ Seporõ, Natarii pakini tōpati ipoa mitari takote, Xotão uiniti ipiniā. Kākiti takauākatari iua

itixi, Kariréia tōpa. Xoteo minakaniua tixine itxaua. Iuaā Erekari apokako.

¹⁶ Ninoa kākiti, ipiā auakaní, !imarotari Teoso. Ipíkaniātaā ninoa auanāta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikmara mitari. Iua tirikapi iopinipokotako ipiā auakaní sauaki.

Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirīka.

¹⁷ Xesosi apokasaaki Kapanaoō sitatxititi, imipotorikari oerekarauatini. Ia atoko itxa:

—Himaerekani hītakanapa, kotxi iposope Teoso hīauīte ininiua —Xesosi txana ikinipoko kākiti.

Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaāriti

(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)

¹⁸ Xesosi Kariréia poa tiniā itípokotakasaaki, itikari ipi kiki, Simão Petro inakori, itari Ātree inakori pakini. Itakanātarina hetxi. Kokatsaāriti itxauana.

¹⁹ Ininiā Xesosi akiritana ninoa:

—Masa notakata. Hītakanapariko hōkatsaātini parīkatziti. Noerekaiko hīte Teoso sākire hōderekini ikapani, kākiti imarotini ikapani —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiā iuasaakiika ninoa takanapari okatsaātinina. Xesosikata sa itxana.

²¹ Apikomoni itípokotakasaaki, atamatana Txiaiko, Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauaā auanāta. Ihetxina iotsaānātana. Ininiā Xesosi akiritana ninoa.

²² Iuasaakiipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xesosikata sa itxana imoianatinirina ikapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini

(Arókasi 6.17-19)

²³ Xesosi sari ikiní Kariréia tōpamoni. Aiko Xoteoakori apotiiñiātaāua isa. Iuaā isāpiretana Teoso iokanapirena erekari, Teoso kākiti auīte inini pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana amianatakani.

²⁴ Xesosi kamakiti, apaka isāpiretakiti, iaripiretakari ikinika Síria tixini. Ininiā kākiti minana itomaneri amianatakani iuamoni. Ikiní sereti amianari auakini sari iuamoni. Kākiti maerekati matamatakoti Satanasi nitiri auātakotakari apoka iuamoni. Apaka kākiti mapitxirikitakani apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka. Apaka kākiti maposota tipokotakani pakini apoka Xesosimoni. Ikinikana erekapeka itxīkitakana ninoa.

²⁵ Itomaneri sari iua tikini. Kākiti Kariréiakini, tesí pakini sitatxitikini, Xerosareēkini, kākiti Xotéia tōpakini, Xotão uiniti ipiniākini pakini sari iua tikini.

5

Xesosi Sākirauata Ixirata Auīte Nopini

(Kapítoro 5, 6, 7)

¹ Xesosi itomaneri kākiti atapakasaaki, ixirata nopini isa, topāka itxa oerekarauatini ikapani. Imoianariakori apotitaua iuamoni.

² Iuasaaki oerekana ia sākiretxiti:

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekari?

(Arókasi 6.20-23)

³ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa nirekari Teoso nireēkita ikaminina, iuaritika imarotarina !iposotarina Teoso nireēkita ikaminina, ininiā amanaārina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari erekari kākiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁴ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Mitxi nino a txiapata imarekanina xika. Ininiā eureka Teoso mūkapiritana nino, amarini mūkapiritiko atoko.

⁵ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Pataparaxinirena nino, iuaritika !itxitarina āti. Iamonikarina āti. Teoso sikapanikariko ikinika itixi ikara atoko inakanimon.

⁶ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Nino a iteene nirekari erekari-noka ikaminina. Nipokori inirekinina atoko, āparaā inirekinina atoko, nino a iteene nirekari erekari ikaminina. Ininiā Teoso sikana nino a ikipoko erekari inirekakitina.

⁷ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Nino a amonikar nino a misiritakani, ininiā iua atokotxikana Teoso amonikaranako nino a kaomonikarineri.

⁸ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Nino a kamari Teoso nireēkitinoka, ininiā nino a aōkitariko Teoso.

⁹ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon, kauafrerinimon. Nino a parīkauata neenamatxi xipokini ikapani. Ininiā nino a akiritaākako Teoso anaakori.

¹⁰ —Teoso takari erekari kākitimoni, ia atoko inakanimon. Nino a kamari erekari, ininiākara apanakini kākiti misiritana. Nino a erekari kamakani auako Teoso auītetxi ininiātaāua.

¹¹ —Teoso takari erekari hītemoni, apanakini misiritakasaakii, imisākireprietakasaakii, aāpirena ikamakasaaki hītemoni nota sākire hāukini xika.

¹² Poxokonoka hītxako, kotxi Teoso sikai hīparlka īki ito, itxine hāpokasaaki. Hīte misiritiko atokokana Teoso sākire sāprietakani kitxakapirika misiritaāka, ininiā hīpoxokoniuatako —itxa Xesosi.

Iōkira Pirena

(Marko 9.50; Arókasi 14.34-35)

¹³ Iuañkana Xesosi sākirauata:

—Iōkira erekaro atoko hītxaua ikinimane ikapani. Iōkira matxoatapeka onakasaaki, ininiā lapakata otxoa kanapiriini iuañkana. Ininiā oōkaāka. Kākiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

¹⁴ —Tirikapi atoko hītxaua ikinimane kākiti ikapani. !Hīposotari hīkipatiniri sitatxi xirata nopeni auakari, kotxi ikinimane atamatari tirikapi.

¹⁵ Kākiti litakari tirikapi kopiti āki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini ikapani.

¹⁶ Iua atokokanera hītxako, kotxi erekari hīkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekari-nokara hīkamako. Ininiā apanakini atamatari erekari hīkamakiti. Ininiāra itxarina aīri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

Teoso Sākire Moisesi Apakapakiti

¹⁷ Iuañkana Xesosi sākirauata:

—Kona hītxape: “Xesosi xipokariko Teoso sākire Moisesini apakapakiti,” kona hītxape. Apaka, “Kitxakapirika Teoso sākire sāprietakani sāprietakiti Xesosi xipokako,” kona hītxape. Kona ikara inakari !nixipoka. Nota ina ikinipoko nino a sāprietakiti nikamini ikapani.

¹⁸ Atāopitika ikinika Teoso sākire apokako. Kona xatiki Teoso sākire iōkatsopatakor kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso sākire līxipoka. Apokapitikako imakinika isākire.

¹⁹ Teoso sākire ipaniātakiti apiari aua, apaka poiāori aua. Kākiti makamakaniāri ikinika Teoso sākire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso sākire imakamakani ikapani, poiāori itxaua Teoso auītetxi ininiātaāua. Āti kākitipekana, ikaminiāri ikinika Teoso sākire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso sākire ikamini ikapani, apiari itxaua Teoso auītetxi ininiātaāua.

²⁰ Ia nisāpirtai. Kaiōkatsoparerikori, pariseoakori pakini !ikamari atāo inakari Teoso nireēkiti. Ininiā hīte kaminiāri nino a atokotxikana, !hāuiritaāka hīroini Teoso auītetxi ininiātaāua. Atāo inakari Teoso nireēkiti hīkaminiā, hīroāpitika iuaā.

Omanākaretxi Pirena

²¹ —Hīte imarotari kākiti kitxakapirika sāpiretaāka. Ia atoko inaāka: “Kona apanakini hōkape. Kokaniri anikaākako imisiritikomoni,” inaāka kitxakapirika.

²² Uatxa apikomoni nota sāpiretaiko hīte. Maxikatiika pomanatiniai pitari, panikaākako pimisiritikomoni. Pite napetiniāri pitari, ininiā auītetxiakori misiritapitikai. Pakiritiniāri pitari: “Kīkitei,” ininiā pimisiritiko paitiki apokako. Nota txai hīte, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniā, ininiā maerekani misiritiōtaā hīsapitikako.

²³ —Ininiā hīsikasaaki Teoso apisatoō hīsikakiti hīsikini ikapani, iuasaaki hīxinikari hītari homanatakita.

²⁴ Iuasaakiika hītakanapariko hīsikakiti iuaā hīsikiniri apisa. Hīsako katimaritika homanatakitimoni. Himisākiretarri, homanākare hīxipokini ikapani. Iposo atoko kanapiriā, hīsikakiti tīkane sika hītxako Teosomoni –itxa Xesosi.

²⁵ Iuaikana Xesosi sākirauata:

—Kākiti kinirāo apoītakiniāi, ininiā pimisiritiko mereēkarimoni iua anikinii apisapanika, katimariā pisa iuamoni. Pimisākiretarri iua, kotxi pimisiritiko mereēkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiā eureka iua takai kateia āki. Iuaā pikakotako. Ininiā apisapanika pimisākiretariko iua pomanatakari.

²⁶ Atāo nisāpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimūkitxitakanisaaki –itxa Xesosi.

Kipa Txīkitakai Maerekati Pikamini?

²⁷ Xesosi apikomoni sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sāpiretakori: “Pītanoro minakotokatika kona pisirīkape.”

²⁸ Kitxakapirīka ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Sito atamatakari kinirāo oakata sīrkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ākixinireē.

²⁹ Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitākari pitekata ikaikotini. Patamatatki txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimakatzakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini.

³⁰ Piako pikikomoni auakari txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Kona pauiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(*Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18*)

³¹ —Kitxakapirīka ia atoko itxa sākiretxi:

Pītanoro pitakanapiniā, aātsopa pisika oamoni ītanorotxi takanapiko aātsopati.

³² Iuaritika nota sāpiretaiko hīte, ! hītakanapaperoko pītanoro. Pitakanapiniāro, ininiā maerekati pikamapitika, kotxi eureka oa atxiūti nirekakari āti kiki. Ininiā iuasaaki oa kamari maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari maerekati. Apakata pitakanapiniro pītanoro, ātikata osirīkiniā –itxa Xesosi sākire.

Atāopitika Inakari Sākiretxi

³³ Iuaikana Xesosi sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sākiretxiti. Ia atoko itxapaniko: “Hīkamariko imakinika hīkamaenetakiti. Hīkamariko hīkamaenetakiti Teoso ikapani,” itxa.

³⁴ Notara sāpiretai hīte apikomoni: “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Teoso tixine uāka, kotxi iuaā Teoso auītetxi ininiātaāua. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, kona apikomoni pakiritate.

³⁵ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri itxi uāka, kotxi Teoso uai uua apaka. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Xerosareē uāka, kotxi auītetxi Apiananiri sitatxine itxa.

³⁶ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri pikii uāka, kotxi !apakata pitxīkitakiniri piāko pomama inini, kasarori inini. Ātika piāko kona piposotari pitxīkitakiniri kasarori inini, pomamari inini.

³⁷ “Ari,” pinakasaaki, pikamapitikariko. “Kona,” pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona āti sākiretxi !pikamape. Maxikatūka kamakori sākiretxiti Satanasi sākire itxaua –itxa Xesosi.

Xikatxitakaniaua Pirena

(*Arókasi 6.29-30*)

³⁸ Xesosi oerekaraauatapanika:

—Ia atoko kitxakapirīka sākiretxiti: “Neenamatixaaki āti makatzakiniāri poki, pixikatxitariko. Iuasaaki pimakatzakariko iua oki apaka. Pitsirīi pataka āti kākiti xika, pixikatxitariko. Iuasaaki iua tsirīi apaka pimapatakako,” itxa sākiretxi kitxakapirīka.

³⁹ Txamari nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Kona hīxikatxitapiri maerekati hītemoni auakasaaki. Āti aritiniāri pitoō, ininiā pikirioka ipinitoō iaritini ikapani.

⁴⁰ Atxiūti āti nirekari anikinii pimisiritiko mereēkarimoni, kotxi iua nirekari pite sikiniri pimāka iuamoni iua txineirote pimasikakani xika. Ininiā anikinii apisapanika, pisikariko pimāka inirekakiti, apaka apikomoni āti pimāka. Ikara atoko hīkamako.

⁴¹ Ia āti sākiretxiti: Āti paniātiniā itii panikini āti ōti, ininiā ipi ōti panikari itii. Poerekariko pitiraōki.

⁴² Atxiūti āti amanaāi pitii, ininiā pisikariko iuamoni inirekakiti. Iua amanainiā pitii “Akamoni iuaīkana !nisikai,” ininiā iuasaaki pisikariko iuamoni –itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini

(Arókasi 6.27-28, 32-36)

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauada:

–Hikenakotapekari ia sākiretxiti: “Hitiretariko hinirimane. Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitxakapirika auari.

⁴⁴ Ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte ipinimoni. Kona homanatapiri himokaiakari. Hitiretariko iua apaka. Hamanaāri Teoso hīte omanatakanari erekari isikini īkapani.

⁴⁵ Apakatapitika amokaiakarimonari erekari akamini, kotxi Teoso kamari atokatxi kākiti erekarini auiniātaā iopinikini īkapani, apaka maerekari auiniātaā iopinikini īkapani. Iua iokanatari īparaā atāo inakari kamakanimoni, apaka atāo minakati kamakanimoni.

⁴⁶ Hīte tiretakaninani hītiretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari hītemoni hinirimane nokara hītiretakasaaki? Kotxi kākiti maerekari kamakanari apaka tiretari ninoa tiretakani.

⁴⁷ Hīte misākiretakaninani himisākiretiniā, kākiti Teoso mimarotakani atoko hītxa, kotxi ninoa misākiretakani imisākiretana.

⁴⁸ Ikinipoko hīri iaxiti auakari kamakiti erekari, ininiā iua atokokana hītxikitakariko ikinipoko hīte kamakiti erekari –itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauada:

–Erepaniko. Erekari pikamakasaaki, kona pikamapiri piuikiniua īkapani, erekari pikamakiti apanakini imarotini īkapani. Pikaminiāri erekari apanakini apokaerekatinii īkapani, kona papakapari piparika īki iaxiti, aīri iaxiti auakari sikakiti.

² Aua kākiti ia atoko inakari. Iкамакити atxiūti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kākiti ikara atoko inakari sākirauatakasaaki minakati matitimonri aiko Xoteo apottiitiniātaāua, apaka mapara kākiti napiniātaā, inirekarina ikinimane itikiniri erekari ikamakitina. Inirekarina kākiti iuikinina. Ikara atoko !pitxape minakati matitimonri pisikarauatakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekari ikinikā erekari kākiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso sikakiti.

³ Pisikarauatakasaaki minakati matitimonri, kona pauiritapiri piuako pisaneremoni auakari imarotiniri piuako pikikomoni auakari sikakiti.

⁴ Ikara atoko ininiā, pitenani imarotari pisiākiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko atamatatakari, iikitxitaiko kākiti apisatoō –itxa Xesosi.

Teoso Misākiretiko Pirena

(Arókasi 11.2-4)

⁵ Iuaīkana Xesosi sākirauada:

–Teoso himisākiretakasaaki, kona hīkamapiri kamisirinereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminiā aiko Xoteo apottiitiniātaāua, kimaporiaā apaka, Teoso imisākiretini īkapani. Ininiā ikinimane itikana. Hīxinikari. Ninoa apakapapekari poxokonitxi uai īkorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atāo poxokonitxi īauari.

⁶ Teoso pimisākiretakasaaki, pisa pitenani auiniātaā. Kona pauiritapiri āti kaikotini pitekata Teoso pimisākiretakasaaki. Iuaā pimisākiretari piri matamatatakoti. Iuaā iua atamatako pite. Eereka isikaike erekari iaxitikiri.

⁷ –Teoso pimisākiretakasaaki, pimixinikariko pisākire. Maxikatiūka kona pisākirauatape iuakato. Teoso sākiretakasaaki, kimaiporiatu iuakari Teoso kenakotiniri isākire kotxi kaiāori isākire.

⁸ Ikara atoko !pikamape pimisākiretakasaakiri iua, kotxi pisākirauatini apisapanika Teoso imarotapekari pinirekakiti.

⁹ Ia atoko hītxako Teoso himisākiretakasaaki:

“Aīri iaxiti auakari, ate nirekari piuāka paxitiko.

¹⁰ Anirekari ikinī itixiti auakani auītetinii pite. Pite tixine pinireēkiki kamiko atokokana, anirekari pinireēkiki kamiko īkorapokoriti,

¹¹ Nipokori ikinīōtika pisikauako.

¹² Pimaxinīkaretariko maerekari akamakiti. Maerekari atemoni kamakori amaxinīkaretini atokokana pimaxinīkaretariko.

¹³ Kona panikapeua aātaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aāuakasaaki. Ikara atoko piposota, kotxi pitenanira auñetxu txaua. Pitenanira kaposotiire. Ātipirika peerekai pite. Ameē.”

Ikara atoko hñtxako Teosomoni.

¹⁴ —Pimaxinñkaretiniäri maerekati äti kamakiti pitemoni, ininiä piri iaxiti auakari maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka.

¹⁵ Pimaxinñkaretakanäri maerekati äti kamakiti pitemoni, ininiä piri iaxitikiri kona maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

¹⁶ Iuañkana Xesosi sákirauata:

—Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiñti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari takanapari inipokotini Teosokata isákirauatini ïkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotiniri itakanapinirina inipokotinina, kãkiti iuikinina ïkapani. Ininiä ninoa matinanuata itooña ikara kãkiti imarotini ïkapani. Atão nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso sikakiti. Kona ikara atoko !pitxape nipokori pitakanapakasaaki Teoso pimisákiretini ïkapani.

¹⁷ Híte ikara atoko !hikamape. Hinipokotini hñtakanapakasaaki Teoso himisákiretini ïkapani, hñrokatoñtua. Höretari hiäko.

¹⁸ Ininiäkara apanakini !imarotari hñtakanapiniri hinikini. Ininiä híri matamatatoki, iuananir itikariko hñkamakiti, apanakini mimarotakiniti, ininiä isikaiko hñparïka iki —itxa Xesosi.

Pitiretakiti

(Arókasi 12.33-34)

¹⁹ Iuañkana Xesosi sákirauata:

—Maxikatika kona papotii tapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiñti kamara nikari pitii. Atxiñti oerékata. Atxiñti kñtiriri itirikari iua.

²⁰ Ikara atoko kona pikamape. Papotitariko pitiretakiti Teoso tixineë, kotxi iuaä !auari kamara. Iuaä tiixti !oerékata. Kona ixipoka. Kñtiriri itirikari iua.

²¹ Pitiretakiti auiniätaä, iuaä pixinikapika. Iuaä pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Ítoxtiäkiri Pirena

(Arókasi 11.34-36)

²² —Poki tirikapi atoko itxa piñto ïkapani. Poki erekia inakasaaki, ipinikare aua pãkixinireë, ininiä pinireëkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniä, erekari pixinire.

²³ Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiä apoka pãkixiniremoni. Iuasaaki tirikapi kamara na xatiki !auari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auñetxu Pirena

(Arókasi 16.13; 12.22-31)

²⁴ Iuañkana Xesosi sákirauata:

—! Apakata kãkiti paríkauatini ipi iauñtena ïkapani, kotxi atxiñti äti omanata, äti itireta. Atxiñti äti apokaerekata, äti inorita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparíkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ïkapani, Teoso ïkapani iparíkauatakasaaki. !Apakata piauñtetiniri Teoso, txineiro piauñtetakasaaki.

Teoso Níkatinia Ate

(Arókasi 12.22-31)

²⁵ —Ininiä nitxai: Pinirekari nipokori, iäriä pakini auäki pinini ïkapani. Apaka pinirekari mäkatxi piñto ïkapani. Ikara pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekari nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekari mäkatxi. Apiaerekata piñto. Ininiä ätipirika !pixinikapiri nipokori, mäkatxi pakini pinitini.

²⁶ Kona pipíkarauatape nipokori poiño auakasaaki. Pixinikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apotitarikoi ikena. Kona ipotetari ikena. Iuaritika piri iaxitikiri sikakienatana ninoa. Ininiä ninoamoni nipokori !ixipoka. Teoso apia xinikai híte. Ininiä kona pipíkarauatape.

²⁷ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxíkitakai apikomoni äti oara pauini.

²⁸ —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimäka pinirekini xika. Aäui pixinikako. Kona aäui paríkauata. !Ikamari imäka, iuaritika aäui peereri.

²⁹ Kitxakapirika auñetxu Saromão inakori, iteene katirri itxaua. Kaiäori imäka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aäui.

³⁰ Aāui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaāka. Iuaritika Teoso nūkatari aāui. Ininiā apiata inikatai hūte. Ikamamākatapitikai. Poiāonoka hūte auikari Teoso sākire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hūtxa.

³¹ —Ininiā maerekaxiniretinoka kona hūtxape. “Kipa ninika? Kipa niāta? Nāpa napokari mākatxi?” kona hūtxape.

³² Teoso sākire mauiākani maerekaxiniretinoka itxana ikara atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaākiti. Ininiā maerekaxiniretika !pitxape.

³³ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauūte ininiāua. Iua nireēkita pinitako, ininiā atāo inakarinoka pikamako. Ikara atoko inakari pikaminia, pite nirekakiti apaka isikaiko.

³⁴ Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekakiti pixinikini xika. Pinirekakiti auapitikako katana, iuaritika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika, kotxi ikiniōtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoīretxi Pirena

(Arókasi 6.37-38, 41-42)

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape ātimoni, ininiākara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,” !itxai,

² kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, āti pite misiritini atokokana. Iteene pimisirintiniārī āti imaerekani xika, iteene Teoso misiritai pite, pite maerekani xika.

³ Ikara ia atoko. Pisāpiretarī āti: “Aāsoro aua pokī āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama?

⁴ ! Apakata pisākire pitarimon: “Pauiritano aāsoro pokī āki auakari nimakatzakini.” Ikara atoko pininiā lerekari, kotxi aātxirata aua pite oki āki.

⁵ Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiīti, txamari maerekatinoka pixinikakiti. Pimakatzakariko aātxirata pite oki āki auakari merepanika, ininiā eureka apakata patamatiniri aāsoro pitari oki āki auakari pimakatzakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiā eureka apakata pimo-natinirī āti iua maerekani itakanapini ikapani.

⁶ —Kākiti kona sikar Teoso nakiti anāpamonni, kotxi atxiīti iua anāpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokana Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimonni, kotxi iua anāpa atoko. Eureka iua misiritapitikai.

—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratari. Iua atokokanera Teoso mapaxitakanmoni kona hisikari Teoso nakiti, kotxi eureka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

Kona Hītakanapapiri Teoso Himisākiretini

(Arókasi 11.9-13)

⁷ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Teosomoni pamanarauatakasaaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinitarauatakasaaki, papokapitikariko pinireēkita. Aīri iaxitikiri pakirintiniā, iua apakapapireta. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Piīroā,” itxako.

⁸ Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitaraatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaākpitikako.

⁹ Amarini amanainiārī iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imī?

¹⁰ Ximaki amanainiārī, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irītxi kona kamari ikara atoko inakari.

¹¹ Kākiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aīri iaxitikiri apiata imarotari isikini erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaākasaakiri.

Āti Pitiretini Pirena

¹² —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretinii pite? Ininiā iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara atoko itxa ikinika Teoso paniātakiti aātsopaā auakari, apaka Teoso sākire sāppiretakani sāppiretakiti kitxakapirika —itxa Xesosi.

Ipi Kimaporí Pirena

(Arókasi 13.24)

¹³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Teoso tixine hīrōā axapitiri ūronakikoātaā. Mitari ūronakikoātaā sikari sari maerekani misiritikoātaā. Iua kimaporí mitari, kotxi itomaneri kākiti sari iuaā.

¹⁴ Axapitiri ūronakikoātaā, kimaporí axapitiri. Iua apo sari auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiāoka kākiti sari iua kimaporiti —itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena
(Arókasi 6.43-44)

¹⁵ Iuañkana Xesosi sâkira uata:

— Erepaniko. Auapitika Teoso sâkire sâppiretakari, txamari iua na atão isâppireta, kotxi isâppiretari iua sâkire Teoso sâkirekata. Ikoketari. Atão inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonôkoniri iua. Mapara patamatatakasaakiri, soti auïte atoko itxa. Äkixiniremoni äkiti atoko itxa.

¹⁶ Pimarotari kâkiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari nino a kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kîpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kâkiti maerekati kamakani kona kamari erekari.

¹⁷ Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiä maerekati iri.

¹⁸ Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini.

¹⁹ Aamina maereka iriti itoäka, arika inaäka.

²⁰ Ininiä aamina iriära kâkiti imarotari erekari inini. Iua atokokanera kâkiti imarotaäka — itxa Xesosi.

Kâkiti Teoso Tixine Íroäkani
(Arókasi 13.25-27)

²¹ Iuañkana Xesosi sâkira uata:

— Apanakini txina nota: “Pite niauïte” inakani, lisapanina Teoso auïtetxi ininiätaäua. Niri iaxiti auakari nireëkiti kamakarinira sapaniko iuaä.

²² Itixi xipokini ôtisaaki, itomaneri kâkiti maxikatüka akiritano: “Pite aâuïte apiatakari. Papakapaua. Aderekapekari pisâkire apanakinimoni. Aõmitikapekari maerekati matamatakoti piuäkaä. Akamapekari posotiretxi kaiäopokori,” itxanako nino a.

²³ Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hîte. Hîsipiniikaua. Maerekatira hîkama.” Ikara atoko nisâpierenako nino a, kotxi maerekati kamakani itxauana — itxa Xesosi.

Aapokotxi Kamakari
(Arókasi 6.46-49)

²⁴ Iuañkana Xesosi sâkira uata:

— Nisâkire kenakotakari, nisâkire nîkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, iopimitita aapokotxi tsota. Otsomori ikama.

²⁵ Ininiä äparaä kipakasaaki, uini apoätakasaaki, ïtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisâkire kenakotakani nisâkire nîkaenetakan, iua kiki kimaroreri atoko itxana.

²⁶ — Nisâkire kenakotakari, nisâkire miinäkaenetakati, kâkiti miïkiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatxiteé.

²⁷ Ikipakasaaki, uini apoätakasaaki, ïtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi ! otsomori. Poião tsomikari. Irirkasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisâkire miinäkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari ! ikamari. Ikara atoko nisâkire mapaxitakan — itxa Xesosi.

Xesosi Posotire Pirena

²⁸ Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kâkiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atão.”

²⁹ Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sâkire oerekini. Kaposotireri iua isâkira uatakasaaki. Kaiôkatsoparerini atoko kona itxa. Nino a kona imarotari Teoso sâkire Xesosi imarotiniri atoko.

8

Kiki Maere Matati

(Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16)

¹ Xesosi ixirata iokirüttaka atoko, itomaneri kâkiti sari iua tikini.

² Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreëkaua iua apisatoõ. Itxari:

— Nimarotari pinirekiniä, erekapeka pitxîkitakano nota — itxa.

³ Xesosi maâtakari iua. Ininiä itxa:

— Ari, ninirekapitikari. Erekapekai — itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa.

⁴ Ininiä Xesosi:

—Kona ikora l'pisāpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotximoni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniātakiti atoko pikama. Pikaminiāri ipaniātakiti atoko, ininiā ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.

Eureka isari Xesosi paniātakiti ikamini ikapani.

Sotato Auīte Nitiri Makananitiko

(Arókasi 7.1-10)

⁵ Kapanaoō sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auīte sari Xesosimoni. Homano itxaua. Iua iteene amanaāri Xesosi:

⁶ —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinanaka. !Itūpokotaika. Inikoriātsiitari —itxari Xesosi.

⁷ Ininiā Xesosi:

—Iuaā nisako erekape inini ikapani —itxa Xesosi.

⁸ Ininiā iua Homano:

—Konapitini. Pite auītetxi apiatakari pitxaua. Nota poiāorino. !Apakata naapoko piīroini. Pisākirenani piokanata. Ininiā erekapeka itxako ninitiri.

⁹ Nimarotari ikarananai apakatako, kotxi nota kamari nota auīte paniātakiti. Apaka sotato auīte nitxaua nota. Nisākirauatasakaak, nisotatone kamapitikari nipiātakiti. Nota txari: "Pisa." Iuasaakipeka isa. Nitxari āti: "Pina." Iuasaakipeka ina itxa. "Ia pikama," nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiā pisākirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

¹⁰ Isākire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isākire. Iposo atoko itxa:

—Atān nitxai. Isaeo auakani poiā aukari nisākire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua aukari nota posotiire. Kona nitikapanikari kākiti Isaeo auakari auakiniri nisākire ia kiki auakiniri atoko.

¹¹ Nota sāpireta hīte, itomaneri kākiti āti uāka atokatxi pokīkini tixinimoni auakani, atokatxi ereēkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritaualako Teoso auītetxi ininiātaāua. Ninoa nipokotako anirimanekata kitxakapirika auakanikata. Apraāo, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana.

¹² Iuasaaki apanakini Apraāo apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoia !auakari Teoso sākire. Piākatximoni iokanataākanako. Iuaā itxiapatanako, akatsakatsirītauanako imisiritikona xika —itxa Xesosi sākire.

¹³ Ininiā Xesosi txari sotatoakori auīte:

—Pisa paapokomoni. Pite aukari niposotiire pinitiri erekape inini ikapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiā initiri iuasaakipeka erekape itxa.

Simāo Petro Imakiro Makananitiko

(Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)

¹⁴ Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaā apokasaaki, atamataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirīkanāta. Oāpoomata.

¹⁵ Ininiā Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiā oōkitikaua. Osikakienatana ninoia.

Xesosi Makananitana Amianatakani

¹⁶ Mapiāpeka inakasaaki, kākiti anikana itomaneri maerekati matamatakoti auaītotakini iuamoni. Isākireē omitikana maerekani matamatakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani.

¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaía sākire iaōka apokini. Kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori txari:

Iua tiretariko amianatakari. Imakatxakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsi- irauata ate ikapani.

Kākiti Xesosi Imoianatinina Nireēkani

(Arókasi 9.57-62)

¹⁸ Itomaneri kākiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori:

—Masa ipiniāmoni —itxana.

¹⁹ Iuasaakipeka āti kaiōkatsoparerri apoka Xesosimoni. Itxa:

—Koerekarerri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Atauako pinirekatarri pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araākani auari ikoia. Txamari nota kākiti itari iaxitikiri lauari nimakiniātaā —itxa Xesosi.

²¹ Ätipekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:

—Niauīte, pauiritano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomātxipekari iua. Eureka nisa pitekata —itxari.

Iteene iua !inirekari isini Xesosikata.

²²Xesosi apakapapiretarri:

—Notakata pisa uatxa. Nisākire mauiākani ipīkani atoko itxana. Ininiā pauiritana ipīkani katiniri inirimane nisākire mauiākani —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ítima Pirena

(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)

²³Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereētaua, Ípiriātinina īkapani.

²⁴Mokatanitika Ítima kataparari apoākata. Tsakati okari āparaā kanaua āki. Iuasaaki Xesosi imakanāta.

²⁵Imoianariakori sari iuamoni. Ópiríkarina. Akiripoakatana:

—Apiananiri, Ipauiritapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.

²⁶Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hīpīkarauata? Poiānonoka hāukirai nipozotiire —itxa.

Iposo atoko ūkitikaua, pinita itxari Ítima, tsakati pakini. Iuasaakipeka Ítima, tsakati pakini iotoka.

²⁷Ininiā imoianariakori tsorīkaāta. Itxana:

—Natokopa inakaripa ia kiki? Ítima, tsakati pakini kenakotari isākire —itxana imoianariakori.

Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auaītotakini

(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)

²⁸Ininiā apokasaakina Xerasa tōpamonri, itaōkitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auaītotakini. Akauariā auanātana. Panneenamana. Ikara xika kākiti pīkari akauarimoni isinina.

²⁹Xesosi inaāpotakasaaki, maerekani matamatakoni iītoāna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ākiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko ūti apisanika pimisiritiua īkapani atxiit? —itxarina.

³⁰Ikara ininiātā takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonātana.

³¹Ininiā maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikinā, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

³²Ininiā Xesosi:

—Hīsipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori ītoā īroāna. Ininiā imakinikana irariakori miteēkata. Iokirūkatana. Ipoamoni isana. Iuaā ikomokana, axāpoāta itxana.

³³Ninoa irariakori nīkatakani miteka sitatximoni. Iuaā ikinika isāpīretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaītotakini pirena apaka.

³⁴Ininiā ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaōkitinina īkapani. Iua itaōkitakasaakina, amanaārina ninoa tixine itakanapini īkapani.

9

Matīpokotakati Pirena

(Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26)

¹Ininiā Xesosi iereētaua kanauaā. Ikanapiriā iua auinimoni Kapanaoō sitatxitimoni.

²Ātikaka kikiakori minari matīpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sākire. Ininiā itxari:

—Namarite, pipoxokoniuatak. Pimaerekani makatzakapeēkaika —itxa.

³Iuasaaki aura ātikaka kaiōkatsoparerini iuaā. Ninoa ākixinireē itxana:

—Kona erekari isākire. Teosonanira posotari kākiti maerekani imakatzakini —itxana ninoa.

⁴Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina ākixinireēna. Ininiā iua txa:

—Kinirepa hīuākatari nisākire maerekati inini?

⁵Nitxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari !himarotari imaerekani atāo nimakatzakini. “Pōkitikaua. Pitīpokota,” nininiā, himarotari nisākire atāo ininiāua, kotxi hītikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini īkapani, nipozotiire iua nōkitikini īkapanitxikana.

⁶Ininiā uatxaika noerekai hīte, Teoso iokanatano nota hītari iaxitikiri īkorapokoritimonii kākiti maerekani nimakatzakini īkapani —itxa Xesosi.

Ininiā itxari matīpokotakatimoni:

—Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa Xesosi.

⁷Iuasaakipeka iua ūkitikaua, aapokomoni sipe itxa.

⁸Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipīkarauatana.

—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kākitimoni —itxana.

*Mateo Pirena**(Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32)*

⁹ Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaōkitari Mateo inakori. Auñetxiakori txineirote apotii takari iua. Xesosi napakasaaki, iitopākanāta txineiro apak-piñataā. Ininiā Xesosi txari:

—Masa notakata pimoianatinino ikapani.

Ininiā Mateo ūkitikaua, Xesosikata sa itxa.

¹⁰ Eureka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotii takani, apanakini kākiti maerekati kamakanai pakini apoka Xesosikata inikinina ikapani. Kākiti kona potxitari txineiro apotii takani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro āti uāka auñteakorimoni. !Neerekana ninoa.

¹¹ Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiā itxana Xesosi moianariakorimoni:

—Kinirepa hīaūte nipokota txineiro apotii takanikata, maerekankata? —itxa.

¹² Ininiā Xesosi kenakotari ninoa sākire. Itxa:

—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kākiti manianatkanai !inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatkaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hite !inirekari nota makatxakiniri himaerekani, kotxi hīte uākatari! auari himaerekani.

¹³ Hīxinikariko ia Teoso sākire iōkatsopatakorri:

Hīsikarauata notamoni. Apiaerekata hiamonikiniri apanakini. Nota ina ikorapokoriti kona kākiti “atāo inakarinoka kamakarino nota” inakani ikapanini, kotxi ninoa uākatari erekari ininiāuana, txamari kona erekana. Kākiti maerekati kamakanai ikapanira nina nota uai imaarekana itakanapinina ikapani —itxa Xesosi.

*Nipokori Takanapiko Teoso Misākiretiko Íkapani**(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)*

¹⁴ Eureka Xoāo kapatxisarerri moianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisākiretini ikapani.

Kinirepa pite moianariakori !itakanapari inikinina Teoso imisākiretinina ikapani? —itxa.

¹⁵ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniā ñtanorouatini, ikamari kiiniri. Iuasaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatinina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiā kona itakanaparina inikinina Teoso imisākiretinina ikapani. Āti ōti nimañkaākako. Nanikaākako ninoa mauakaniātaā. Iuasaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisākiretinina ikapani —itxa Xesosi.

Mäkatxi Tāpanatiko Pirena

¹⁶ —Kiomātxiakori kitxakapirīka auakani sākirekata kona hīkoketapiri nota sākire. Ikara hīkaminiā, ininiā mäkatxi kitxakari amaneriā hītāpanatini atoko itxa. Mäkatxi kitxakari amaneriā kona hītāpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneri txikika, ininiā ikatsorākari mäkatxi kitxakari. Ininiā mitari itsorākare. Mäkatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mäkatxi kitxakari, kākiti kitxakapirīka oerekakiti atoko itxa. Hīkoketiniāri kitxakapirīka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

¹⁷ —Kitxakapirīka kākiti takari iāriā sako aamata kamakori āki. Iuasaaki kona kākiti takari amaneri iāriā kitxakari mata āki, kotxi iāriā txiōkaātakasaaki, itiākaāpota. Ininiā omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiāka. Ininiā iāriā katxaka. Iāriā, aamata pakini xipoka. Amaneri matariā itakaāka iāriā amaneri. Ikara atoko ininiā, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hīkoketapiriko kiomātxi kitxakapirīka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sākire.

*Xoteoakori Auñte Pirena**(Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56)*

¹⁸ Xesosi sākiraupapanika, inakasaaki Xoteoakori auñte apoka iuamoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō. Itxa:

—Namarite opinanapanonka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiā kona opina —itxari Xesosi.

¹⁹ Ininiā Xesosi imoianariakorikata ūkitikaua, iuakata sa itxana.

*Xesosi Māka Mañtakakaro**(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)*

²⁰ Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oārēka !iotokiniāro. Tosikanani oamianatinini. Oāpokasaaki, omaātakari imāka imapotomatare.

²¹ Oākixinireē otxa:

—Imāka nimaātakiniā, erekape nitxako —otxa.

Ininiā otikakari imāka.

²² Iuasaakipeka Xesosi kiroka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposotiire, ininiā erekapekai —itxaro. Iuasaakipeka oa erekape.

Xāiro Ākero Ōkitikiko Pirena

(Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56)

²³ Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auīte aapokomoni. Iuaā apokasaaki, iiroā. Itikari sokonaki xōkakan, itomaneri kākiti txiapatakan apaka.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Mapara hīsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanāta —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa napetari Xesosi:

—!Omakanāta. Opīpe. Pite !imarotari —inapetarina.

²⁵ Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa ātokoromoni. Imañkarouako. Iuasaakipeka oōkitikaua.

²⁶ Ikara ene iaripireta iua tōpa.

Xesosi Kōsiārepeka Txīkitakari Mōsiāreti

²⁷ Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mōsiāreni sari iua tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:

—Tavii apika mekanirri, piamonikaua ate —itxana.

²⁸ Aapokotxi Xesosi iroākasaaki, ninoa iroā apaka. Ininiā Xesosi:

—Hāuikatari niposotiniri erekapeka nitxīkitakinii hīte? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Ari, Apiananiri —itxana.

²⁹ Ininiā itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiā itxa:

—Ari, hāuikakiti iaōka itxako —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaakipeka ninoa kōsiārepeka itxana. Ininiā Xesosi:

—Kona hīsāpiretapiri nikamakiti apanakinimon —itxa Xesosi.

³¹ Eureka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti ikinika iua tōpa.

Masākireti Pirena

³² Ninoa kiki potorikasaaki, masākireti anikaāka Xesosimoni. Iua kona kasākireri, maerekati matamatatakoti auāitotakiti xika.

³³ Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatatakoti. Iuasaakipeka iua kiki sākirauata. Itomaneri kākiti itikari. Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiā itxana:

—Ikinika Isaeo tixiniā auakani, mitxi !itikapanikari ikora atoko inakari —itxana.

³⁴ Txamari pariseoakori txari:

—Xesosi omitikari maerekati matamatatakoti Satanasi posotiireē —itxana.

Na atāo ninoa sākire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

³⁵ Ininiā Xesosi sari ikini sitatxiti tōpa. Aapokotxi auiniātaā apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotiiñiātaāua. Isāpiretarri Teoso iōkanapirena erekari, Teoso auītetxi ininiā pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana ikinipoko amianatakan. Ikinia sereti amianari auā kākitimon. Ikinika imakananita.

³⁶ Atamatakaasaakina ninoa kākitipokoni, iamoniñkana ninoa, kotxi soti auīte minñkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isinimonina. Imañkauana.

³⁷ Ininiā itxari imoianariakori:

—Kaiāori kākiti iposope auikiniri nisākire, txamari !imarotarina nisākire, kotxi !ikenako-tapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaā. Ininiā iposope auikinirina nisākire. Txamari, poiāoka parīkauatakan aua nisākire isāpiretinina ikapani.

³⁸ Ininiākara himisākiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parīkauatakan iua sākire auīkani apotiiñinina ikapani. Ikara atoko hītxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori

(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

¹ Xesosi mereēna tosi imoianariakori. Isikari iposotiire ninoamoni maerekati matamatatakoti omitikinina ikapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakan imakananitina ikapani, ikinika amianari inokasaakina ninoa amianatakan.

² Naia imoianariakori uāka: Merepitipanika auari Simāo Petro inakorima, apaka itari Ātree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoāoma. Ninoa Sepeteo anaakori.

³ Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiiakari. Apaka āti Txiakoma, Aopeo ākiri. Aua Tateoma.

⁴ Aua Simāoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mīkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kākitimoni

(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

⁵ Ininiā Xesosi iokanatana ninoia isākire isāpiretinina. Ia atoko ūtākikana:

—Kona hīsipeko Xoteo minakanimon, apaka Samaria tōpa sitatxitimoni kona hīsipeko.

⁶ Hīsako kākiti Isaeo tixinikinimon. Hinirimanemoni, Xoteoakorimoni hīsako. Ninoa soti auīte pīpinanākani atoko itxana.

⁷ Hāpokasaaki kākitimoni, hītxariko: “Teoso ikinimane auīte ininiua manapi paītiki apokako.”

⁸ Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hītxikitakako apaka. Ipīkani hōkitikako. Homitikariko maerekati matamatakoti kākiti auātotakini. Ikara atoko hīkamako. Kona hīte īkitxitari Teoso hāpakapakti īkapani. Ininiā ikara atokokana hītxako. Kona hinirekapi kākiti īkitxitinii hīte, hīte sikakiti īkapani.

⁹ Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata kamakoro, ātiāo txineiro apaka, kona hanikape.

¹⁰ Uatxa hianaxititakaaki, sako mata !hanikape. Āti himāka !hanikape. Āti hīkiti mata kona hanikape. Hitsonere !hanikape. Kona himaākapeua, kotxi parīkauatakani apakapariko nipokori. Hinirekakiti apokapitikako.

¹¹ —Sitatxi hāpokasaaki, hinitari kākiti Teoso sākire kenakotakani, hīte apakapakani. Hīkaikota ninoakata. Eereka kona hīsipe āti aapokomoni hīkaikotini īkapani.

¹² Aapokotxi āki hīroākasaaki, hītxako: “Erekari Teoso sikakiti kaikotako hītekata,” hītxako.

¹³ Kākiti ipoxokonirikitika apakapināi, hītxako: “Teoso takari erekari hītemoni,” hītxako. Imanirekakaniāi, hītxariko: “Teoso kona takari erekari hītemoni.”

¹⁴ Atxiīti aapokotxi hāpokasaaki, kākiti iuaātaā !apakapai. Atxiīti !inirekarina hīsākire, ininiā iuasaaki hīsipeka. Hītakanapariko iuaātaā. Hīpotorikasaaki, himakatzakari kipatxi hīkiti mataā auakari. Ininiā iuasaaki ninoia imarotari Teoso kona apokaerekatana.

¹⁵ Hīxinikariko ia nisākire. Kākiti misiritiko ūti aapokasaaki, ninoia apiata misiritaāka. Sotoma sitatxitu auakani, Komoha sitatxitu auakani pakini misiritaāka poiāoka –itxa Xesosi.

Misirkaretxi Pirena

(Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19)

¹⁶ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko, pamonōkoniri. Hīte soti auīte atoko hītxa, kotxi !kaposotiirei hīte, iuaritika niokanatai kākitimoni. Ninoa ākiti atoko, ininiā erepaniko. Ininiā kimarorei hītxako. Imini kimaroreri atoko hītxako. Ininiā maerekati ninoia auakiti kona misiritai. Iuasaakiika kamoa atoko hītxako, kotxi kamoa limisiritari kākiti.

¹⁷ —Erepaniko. Araōkire hītxako. Auako kākiti kinirāo anikinii maxikatiika kākiti misiritiko mereēkanimon. Apanakini xiroskaiko hīte maxikatiika aiko āki Xoteo apotiiintiāāua.

¹⁸ Nota sākire hāuikini xika hanikaākao auūtexiakorimoni himisiritiko himarotini īkapani. Ikara atoko ininiā, iuasaaki erekapitikari, kotxi hīsāprietariko nota sākire iuaā auakanimoni, Xoteo minakanimon apaka.

¹⁹ —Kākiti misiritiko mereēkarimoni hanikikosaaki, kona himaākapeua hīsākirauatini apisa. Teoso sikaiko hīsāpierenā tīkane.

²⁰ Sākiretxi hīsāprietakiti kona hīte sākiren. Erekari Matamatatakoti, iuarako sikariko sākiretxi hīsākirauatini īkapani iuasaaki.

²¹ —Āti ūti hītari sikaiko hīte homanatakinimoni okinii īkapani, kotxi hīte auikari nota sākire. Iua atokokanerako irītxi sikariko imi ātimoni okiniri īkapani, kotxi imi auikari nota sākire. Auako apaka imi omanatinina iri, inoro pakini, kotxi inoro, iri pakini auikari nota sākire. Iua sikanako ātimoni okinina īkapani.

²² Ikinimane omanataiko hīte nota sākire hāuikini xika, iuaritika hāuikiniāri nisākire ātipirika, nimakatzakai himapinakani īkapani.

²³ Sitatxiā hāuakasaaki, himisiritikosaaki, āti sitatxitimoni himitekako. Atāo nota sāppiretaí hīte. Kona hīte xipokapaniri hīparika ikini sitatxitu Isaeo tixini hītari iaxitikiri kanapiriini apisa –itxa Xesosi sākire.

Apiatakari, Poiāori Pakini

²⁴ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Apaiāñkarauatakari poiāo. Koerekarerri apiata. Apaka nitiritxi poiāo. Iauñte apiata.

²⁵ Apakatapitika apaiāñkarauatakari koerekarerri imarotakti iañka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auñte atoko inini. Apanakini akiritano nota “Peosepoo,” Satanasi inakori. Ininiā itakauñkatai hñte hñuñka apia maerekati, kotxi nota anaakorirai hñte –itxa Xesosi.

Kipatakori !Auari

(Arókasi 12.1-3)

²⁶ —Ininiā kona !hñpikapena ninoa maerekati kamakani, kotxi nota kanapiriñkasaaki, kona kipatakori auapanika. Ikinika imarotañkako.

²⁷ Hñtemoni ñkanoka nimaasakapiretakiti, ikara nisñkire hñkiripoakatako aapokotxi nopini imakinika kñkiti imarotiniri ikapani. Utxa hñtemoninani nisñppiretakiti ñti õti ikinimanemoni hñsñpiretako.

Kipa Apika?

(Arókasi 12.4-7)

²⁸ Kona hñpikapena hiñto okakani, kotxi !iposotarina hñxinire okinina. Hñpikariko Teoso, kotxi iuanokara posotari iokanatinii hñte, hiñto, hñxinire pakini maerekani misiritikoñtañ. Iuara hñpikako.

²⁹ —Ipi kotipiriki ñki poiāo, ñtika txineiro otanoka. Iuaritika hñri iaxiti auakari tiretana ninoa. Imauritakaníri, kona ñtika ipina.

³⁰ Kipakinipa piñko pikiiñ auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inñkatai, ininiñkara !hñpikarauatape.

³¹ Kotipiriki ñki poiāo, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Ininiñkara kona hñpikarauatape. Kaiñopokori kotipiriki auiniñ, iuaritika hñte ñki apiata, ininiñ Teoso tiretapatikai hñte –itxa Xesosi.

Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini

(Arókasi 12.8-9)

³² Xesosi sñkiraupapanika:

—Apanakini apisatoñ hñsñpiretiniñri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoñ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako –itxa Xesosi.

³³ Hñsñpiretiniñri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iuasaaki nisñppiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

Pinirekakiti Pirena

(Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27)

³⁴ —Kona hñxinikapiri nota ñkorapokoritu napokini neenamatxi nixipokini ikapani. Kotxi kñkiti auikari nisñkire, ininiñ eureka apanakini omanatana. Kona neenamatxi xipokanika, kotxi nota minari nipoñsotire maerekati nixipokini ikapani.

³⁵ Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoa auikari nisñkire. Tiñrotxi omanataro oimakiro, kotxi ñto omanatano nota, ñto tiretano nota.

³⁶ Iuasaaki pinirimane pimokaiakarinikarako itxauanako.

³⁷ —Poiñka pitiretiniñra nota, apiata pitiretiniñra pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniñra pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua.

³⁸ Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hñsa. Himamñteenekakanisaakiru himisiritiko nota ikapani, ininiñ !apakata himoianatinino.

³⁹ —Pite ñtipirika kaminiñri piteka nireëkitinoka, ininiñ pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti xipokiniñ, nota sñkire pauikini xika, pite auapiniñniika txako Teosokata –itxa Xesosi.

Hñte Apakapakani Pirena

(Marko 9.41)

⁴⁰ Iuñkana Xesosi sñkiraupata:

—Kñkiti hñte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka.

⁴¹ Papakapiniñri Teoso sñkire sñppiretakari, kotxi iua sñppiretari Teoso sñkire, ininiñ papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iañka. Papakapiniñri atño inakari kamakari, kotxi iua kamari atño inakari, ininiñ papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iañka.

⁴² Pisikiniñri ñparañ nimoianari poiñorimoni iñtini ikapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso iñkitxitapitikai pite –itxa Xesosi.

11

*Xoão Kapatxisarerri Tikini Sikani
(Arókasi 7.18-35)*

¹ Xesosi moianariakori tosi pakini isäkire oerekini xipoka atoko, Xesosi sipe. Isa āti sitatxitimon, eereka āti sitatxitimon Kariréia tōpa itxaāpota oerekaraauatakasaaki. Teoso sâkire isäpiretarī kākiti.

² Xoão kapatxisarerri, kateia āki auakasaaki, ikenakoenetari Xesosi kamakiti, ininiā iokanatari ipi imoianariakori Xesosimonikari.

³ Ininiā Xoão txari imoianariakori:

—Hípmáñari Xesosi: “Pitekani xaxiti īkari, kākiti iātapakiti pitxataua? Ātikani atxiūti aīātapakiti pitxataua?” hītxariko —itxa Xoão.

Ininiā ninoa sipe. Ipimáñina Xesosi Xoão sâkire iaōka.

⁴ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Hikanapirī Xoãomoni. Hīsāpiretarī hīkenakotakiti, hātamatatkiti pakini.

⁵ Hīte atamatapekari mōsiāreti kōsiārepeka inini. Matīpokotakati tīpokotapeka. Hātamatapekari maere matati erekapeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipīkani ūkitikapekaua. Teoso iokanapirena erekari sāppiretēkaika minakati mauapikinitinimon. Pakini hātamatapeka. Ikara hīsāporetako Xoãomoni.

⁶ Kākiti iteene aukiniāri nota sâkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisâkire hīsāporetari Xoão —itxa Xesosi.

⁷ Ininiā ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sāppiretarī Xoão pirena itomaneri kākitimoni. Ia atoko itxa:

—Kipa īkai hīte, Xoão kapatxisarerimoni hīsikasaaki, āparaā makipakanītāā iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi ātitxika isäkire aua. Teoso sâkirenoka isāpireta. Ītima āpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapīka, iuaīkana ipinimoni ipapīka inini atoko kākiti, kotxi isâkire kita āti, isâkire uatxa ātiāo, isâkire katana iuaīkana ātiāo, itxaāpota isâkire. Ikara atoko !itxa Xoão.

⁸ —Kipa īkai hīte Xoãomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imāka, kotxi likaikota auītexi aapoko. Auītexi aapoko peereri mākatxi.

⁹ —Kipa īkai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sâkire sāppiretakari itxaua. Atāopitaka Teoso sâkire sāppiretakari itxaua. Iua Xoão Teoso sâkire sāppiretakari apiari.

¹⁰ —Teoso sâkire iōkatsopatakori kitxakapirīka txari:

Niokanatariko nisâkire sāppiretakari kākitimoni pite apisa, papokini isāppiretini īkapani, kākiti iposope inini īkapani.

¹¹ Atāopitaka. Ikinimane sauaku Xoão kapatxisarerri apitatakari itxaua. Iuaritika Teoso auītetakari poiārī inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tīkane.

¹² Xoão auakasaaki Teoso auītetakanī misiritaāka, kotxi kākiti kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokinirina Teoso auītexi ininiua īkorapokoriti. Uatxapiima auapanika ikara atoko inakari.

¹³ Xoão apokini apisapanika, ikinika Teoso sâkire sāppiretakari, ikinika Teoso sâkire iōkatsopatakari, sāppiretarī Teoso auītexi ininiua pirena. Xoão apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso auītexi ininiua pirena.

¹⁴ —Kitxakapirīka Teoso sâkire sāppiretakari sāppiretau:

Āti Teoso sâkire sāppiretakari Eriasi atoko inakari apokako, itxana. Iuakara Xoão. Hāuikiniāri nisâkire, hāuikariko iuara apokapeka.

¹⁵ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisâkire —itxa Xesosi.

¹⁶ —Kanatokopa itxa kākiti īkorasaaki auakani? Amarini sarauatini atoko itxana īkorasaaki auakani. Ninoa amarini topāka tiitxi amotikoātā. Apanakini amarini txitana apanakini amarini. Itxana:

¹⁷ —Ate xikarauata hīte serenini īkapani, txamari! hīserena. Kākiti pīkasaaki xikariti axikareta, txamari !hītxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana īkorasaaki auakani,

¹⁸ kotxi Xoão kapatxisarerri apoka īkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisākiretini īkapani. !!ātari ovaā. Iuaritika hīte txari: “Maerekati matamatakoti auātotori Xoão,” hītxari.

¹⁹ Nota hītari iaxitikiri apoka īkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Iknīotika ninipokota. Niātari ovaā. Ininiā hīte txari: “Iua kiki ixori. Poātakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kākiti maerekati kamakani,” himisākireprenātano. Kimaroreri atāo inakari kamari erekarinani. Kākiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atāo inakari ininiua —itxa Xesosi.

*Sitaxi Auakani Teoso Sâkire Mauiākani
(Arókasi 10.13-15)*

²⁰ Ininiā Xesosi pinitana Korasiī sitatxiti auakani, Petsáita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiāopokori iposotiire ikamapeka iuaātaā, iuaritika kona itakanaparina maerekati.

²¹ Xesosi txana ninoia:

—Käkiti Korasiī auakani himisiritaākako. Käkiti Petsáita auakani hīte apaka misiritaākako. Kitxakapirīka Txiro, Sitoō pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiā Teoso xipokana ninoia arikitxiā. Ninoa atamataākamariko nota posotiire hīte atamatiniri atokokana, ininiā ninoia mākatamariko sako mata. Itakamariko atapani iītoāna. Ikara atoko ininiā, ninoa oerekari maerekati itakanapinina.

²² Nisāpiretai hīte ia: “Käkiti misiritiko ūtsaaki, Txirokini, Sitoōkini pakini misiritaāka poiāo. Hīte apiata.”

²³ Hīte Kapanaoōkinipekana, Teoso ākiri aua hītekata. Hīte itikapekari ito posotiretxi iaxistikiri. Txamari hōkakatapeēkako maerekari misiritikoātaā. Nikamakiti hītemoni Sotoma auakani sauaki nikamaākamako, kona ninoia xipokamako. Auapanikamanako.

²⁴ Ininiā nitxai hīte: “Himisiritikosaaki, apiata himisiritaāka. Poiāoka Sotomakini misiritaāka,” —itxa Xesosi.

Teoso Imarore Apakapakani

(Arókasi 10.21-22)

²⁵ Iuasaaki Xesosi misākiretarri iri:

—Niri, pitxine auakani aȗte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani aȗte apaka pitxaua. Peerekari pite, kotxi na poerekari pimarore käkiti kimarorerimonni, iuikakanimonni. Pite oerekari pimarore käkiti poiāorinimonni, miuikakanimonni.

²⁶ Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²⁷ Eureka imisākiretarri käkiti:

—Niri sikapekano ikinika. Käkiti !imarotano nota Teoso ākiri nininiua. Nirinokara atāo imarotano nota. Apaka käkiti na atāo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ākiri nitxaua. Käkiti nirekiniāri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni.

²⁸ —Iteene minari atoko itxa himaerekari. Hinireka hītakanapiniri iua, txama !hīposota hītakanapiniri. Hīsāpkiniā himaerekari xiika, hina notamoni hītomatini ikapani. Iuasaaki mākatxakari himaerekari.

²⁹ Hītakariko nipiāñatakiti hākixinireē. Hāpaiaōkariko nota pirena. Erekapitikari hāpaiaōkiniri nirekakiti, kotxi kona kaneeanamano. Kona nota napetari käkiti. Niuikiniua !auari. Ikara atoko ininiā, hākxinire tomatapitika.

³⁰ Hīposotapitikari nipiāñatakiti hīkamini, notakata hīparīkauatiniā. Nipiāñatakiti !kasāpaniri. Kona kamimari. Peerekari nipiāñatakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Ūti Pirena

(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

¹ Mapaōti atoko tomatiko ūtsaaki, Xesosi imoianariakorikata napaāpota triko takikoātaā. Inatxitana. Inapaōtakasaa, imakatzakarona triko iki mapaki inikinirona ikapani.

² Pariseokori ikara itikasaa, itxarina Xesosi:

—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiritakiniti. Ninoa parīkauata tomatiko ūtsaaki —itxana.

³ Ininiā Xesosi:

—Atxiīti kona hātatsopatapanikari Taviini kamakiti imoianariakorikata kitxakapirīka inatxitakasaa?

⁴ Iua īrā Teoso misākiretikoātaā. Imoianariakorikata inikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara aurititaāka iua komiri inikinina. Apanakini !aurititaāka inikiniri. Iuaritika ninoia sasetotxiakori tiretari Taviini, imoianariakori pakini inatxitakasaa?

⁵ Atxiīti kona hātatsopatapanikari Moisesini iōkatsopatakti. Iua auritari sasetotxi parīkauatini tomatiko ūtsaaki, Teoso misākiretiko aikotiā. Iuasaaki ninoia !ikamari maerekati, kotxi iparīkauatuna Teoso misākiretiko aikotiā.

⁶ Atāo nisāpiretai, hīte paniāñatakiti poiāori. Nota paniāñatakiti apiari.

⁷ Teoso sākire iteene hāuikasaa, kona hāpoītana käkiti maxikatūka, kotxi Teoso sākire txari: Nota nirekari apanakini hītiretini. Pimatiretakanisaakiri āti, !apakata pisikarauatini notamoni. Iuasaaki kona ninirekari pisikakiti.

itxa Teoso kitxakapirīka.

⁸ —Nota hītari iaxistikiri posotari ikinipoko ninreēkiti nikamini tomatiko ūtsaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

Motīkauakotakari Pirena

(Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11)

⁹ Xesosi ikara inaāka atoko, isa aiko Xoteoakori apotiiitiniātaāua.

¹⁰ Iuaā aua kiki motikauakotakari. Iuaā aua apaka pariseoakori Xesosi kinirāo apoītaka inakani tomatiko ūtisaaki iparikauatini xika. Ninoa amanaāri Xesosi:

—Atauako apakata atxiūti tomatiko ūtisaaki, erekape pitxikitakiniri kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Hipira soti auīte tomatiko ūtisaaki aariko āki irikiniā, himakatzakatari? Atāopitikara Teoso sākire auritapitikari kākiti makatzakiniri ipira tomatiko ūtisaaki.

¹² Soti auīte poiāori, kākiti apiari. Ininiā Teoso sākire auritapitikari tomatiko ūti erekape nitxikitakiniri kākiti —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā itxari kiki motikauakotakarimoni:

—Poerekauakotauako —itxa.

Oerekauakotakasaakiuia, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa.

¹⁴ Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misākiretakauana:

—Natokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereēkiti

¹⁵ Xesosi imarotakasaakiria ninoa okaenetiniri iua, iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itonerri kākiti sa iuakata. Ikinika amianatakani erekapeka itxikitaka.

¹⁶ Xesosi !auritana isāpiretinirina ikamakiti apanakinimoni.

¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori sāpiretakiti iaōka apokini ikapani. Ia atoko itxa Teoso Isaámoni:

¹⁸ Ia ninitiri nimereēkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti. Nota sikariko Erekari Matamatakoti iuamonni. Iua sāpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoni.

¹⁹ !Kataparasākiretori ahoa kimaporiti itiniāpo isākirauatakasaaki. !Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kākiti napiniātaā.

²⁰ Apanakini Teoso sākire auiākani oiōkapeta ākixinireēna. Itapara !auari. Ninoa aanaia katxitōākori atoko itxana. Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitōākori. Iua atokokana kona ixipokari iua sākire auiākani mataparani. Itiretana. Apanakini Teoso sākire auiākani, kona iteene auikari Teoso sākire. Ininiā ninoa tirikapi iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sākire auiākani. Ikamaāpotari erekari, erekarinoka kāiatini ikapani.

²¹ Xoteo minakaniauia autikariko iua sākire.

Itxa Isaía sāpirena kitxakapirika.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

²² Iuasaaki kākiti anikari kiki maerekati matamatatakoti auaītotakiti Xesosimoni. ! Isākirauata. Mōsiāreti itxauia iua, maerekati matamatatakoti xika. Xesosi erekapeka txikitakari iua. Iuasaaki kōsiārepeka, kasākirepeka itxa.

²³ Iuasaaki kaiāpopokori kākiti iuaā tsorīkaāta. Ininiā ipimaākakauana:

—Atauako ia kiki aāūte Taviini apika mekanirikani? Atxiūti Teoso iokanatakikitikani? —itxana.

²⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:

—Konapitini. Maerekati matamatatakoti auīte Peosepoo inakori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatatakoti omitikini ikapani —itxana pariseoakori.

²⁵ Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiā itxa Xesosi:

—Kākiti tixine auakania ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokakakauana. Iarikape-nako. Iua atokokana kākiti aapokoā auakania inaiatakakiniāuana, ixipokakakauanako.

²⁶ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokako Satanasi tapara.

²⁷ Hīte sākire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni maerekati matamatatakoti nomitikini ikapani. Ininiā nota pimaāi: “Kipa sikari posotiretxi hīte moianariakorimoni, maerekati matamatatakoti omitikinina ikapani?” Himoianariakori sāpiretai: “Teosonoka sikari posotiretxi maerekati matamatatakoti omitikakanimoni.”

²⁸ Teoso posotireē nomitikari maerekani matamatatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauite inini ikapani.

²⁹ —Kiki pataparari iua aapoko auiniā, kona kiītiriri ūroā ūtiriuatini ikapani. Kiītiriri iaxirikiniāri iua kiki pataparari, iuasaakiika apakata ūtirikiniri itii.

³⁰ —Notakata maparikauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari ni-pařka ixipokini.

³¹ —Ininiā nisāpiretai. Apakata Teoso makatzakiniri ikinipoko maerekati kākiti kāmakiti, imarekani Teoso imisākireprietini pakini. Txamari Erekari Matamatatakoti misākirepaketaki maerekani makatzakikko kona auari.

³² Käkiti misäkireppiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eureka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imakatzakini, ininiā Teoso makatzakapitikari. Käkiti misäkireppiretiniāri Erekari Matamatatakoti, !kimakatzakikori ikara maerekati ikamakiti –itxa Xesosi.

*Aamina Iri Pirena
(Arókasi 6.43-45)*

³³ Ininiā Xesosi säkirauata iuañkana pariseoakorimoni:

—Aamina atoko hītxa. Aamina erekari ininiā, iri erekari apaka. Aamina maerekati ininiā, iri apaka !erekari. Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina.

³⁴ Nimirotai hīte. Imini katsiiri atoko hītxaua hīte. Hīte maerekati kamakanii. Ininiā !hīposotari erekari hīsäppiretini, kotxi hākixinire !erekari. Hinamaä hīsäppiretakiti hākixinireē potoriäkari itxaua.

³⁵ Käkiti erekari ininiā, erekarinoka isäkire, kotxi iua ãkixinireē erekarinoka aua. Käkiti maerekati ininiā, isäkire maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireē.

³⁶ Atāo nisäppiretai hīte. Ikinipoko käkiti säkire Teoso atamakaerekata xipokatxi òtisaaki. Iuasaaki Teoso mereëri käkiti misiritiko. Maxikatïka hīsäppiretakiti kona apakata. Kona iua potxitari. Ininiā iuasaaki iua pimaä: "Kinirepa ikara atoko pisäkire?" itxako.

³⁷ Pisäkire erekari ininiā, ixika !uari Teoso misiritinii. Pisäkire maerekati ininiā, pisäkire maerekati xika Teoso misiritai –itxa Xesosi.

*Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiriniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)*

³⁸ Átitaka kaiòkatsoparerini, pariseoakori pakini txari:

—Koerekarerri, takaòtxikari Teoso posotire poerekaua ate, aãtamatiniiri ïkapani, Teoso iokanatinii ïkorapokoriti aimarotini ïkapani –itxarina.

³⁹ Xesosi apakapapiretana:

—Käkiti uatxariní ! erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekini Teoso takaòtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirikia Teoso säkire säppiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiretxi. Ikara atoko inakari posotiretxi Xonasini auakasaaki, iuañkana ikamapanikariko. Iua posotiretxi takaòtxikare itxapanikaua hīte ïkapani. Iua takaòtxikarinoka Teoso takaòtxikare hīte ïkapani.

⁴⁰ Xonasi kaikota ximaki mitari tikako äki ipi äti pakini öti. Iua atokokanerako hītari iaxitikiri napako ipi äti pakini öti ipíkani auiniätaä.

⁴¹ —Itixi xipokini òtisaaki, käkiti Nínivi sitatxiti auakani säkirauatapitikako. Ninoa txai hīte: "Kona erekai hīte, kotxi !hītakanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi säkire akenakotakasaaki," itxanako ninoa. Uatxa uai aua hīte apisatoõ Xonasi apiatakari. Misäkiretai hīte, iuaritika kona !hītakanapari himaerekani.

⁴² —Xipokatxi òtisaaki, sito Sapaa auakani auíte säkirauatapitikako. Oa òtakoxiti auakaro, iuaritika osari Saromäomonni imatire okenakotini ïkapani. Uatxa apopeka Saromäo apiatakari, iuaritika hīte !auikari nota säkire –itxa Xesosi.

*Maerekati Matamatatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)*

⁴³ Iuañkana Xesosi säkirauata:

—Maerekati matamatatakoti kiki aquítotakiti takanapakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatatakoti saápota áparaä makipakaníätaä, ikaikotiniätaä initini ïkapani, txamarri !apokari.

⁴⁴ Ininiā itxa: "Nikanapiríapiriko mitxi naunimoni nipotorikinimonikari," itxa iua maerekati matamatatakoti. Ininiā ikanapiriä. Apokasaaki, äti iuañkiki auakari !uari. Oere-tapeëkaika. Iposope äti auini ïkapani.

⁴⁵ Ininiā apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatatakoni apia maerekantakani. Imakinikana aua iua kiki itoä. Ininiā iua kiki mitxi poiäoka imaerekani, eureka apia maerekantakani. Ikara atoko itxako käkiti uatxarini maerekani –itxa Xesosi.

*Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)*

⁴⁶ Xesosi säkirauata itomane käkitimoni, inakasaaki oäpoka inoro, itariakorikata. Iporikitai auana. Ipíkapiretarina.

⁴⁷ Ininiā äti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori ikiraä iporikitai auana. Inirekakarina imisäkiretini pite –itxa.

⁴⁸ Ininiā Xesosi:

—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? –itxa Xesosi.

⁴⁹ Ininiā imioakari imoianariakori:

—Hätamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini.

⁵⁰ Niri iaxitikiri nirekaākiti kamakanira, ninoara nitariakori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakarerri Pirena (Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iua ūtisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniā isa. Iuaā ipoa tiniā iitopāka.

² Iuaā auana itomaneri kākiti. Apotitauana iua takote. Ininiā kanaua āki iereētaua, topāka itxa oerekarauatini ikapani. Ninoa kaikota imirii.

³ Ininiā itori sāpirenatxi atāo inakari oerekiko isāpiretana ninoa Teoso imarotinina ikapani. Ia atoko itxa:

—Katakarerri potorika itakarauatini ikapani.

⁴ Takari iki itakaāpotakasaaki, okaāpotakasaaki, ātikaka irika kimaporri tiniāpo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika.

⁵ Apanakini irika kai auiniātaā. Poiāoka kipatxi auari, ininiā mokatanitika ipitxaka.

⁶ Txamari, atokatxi papatakarri inakasaaki, arikari iua takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari.

⁷ Apanakinipekana irika aanaia auiniātaā. Ininiā aanaia aneē takari takote. Aāpitsa iapinokari takari, oka txari.

⁸ Apanakinipekana irika kipatxi erekariātaā. Ininiā iriuata. Ātiātaā āti takari iriuata seī oki pakini. Ātiātaā takari iriuata sesēta oki pakini. Ātiātaā āti takari iriuata trīta oki pakini.

⁹ Kakenakokii, ininiā hūkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

Kākiti Mimarotakiniti Xesosi Sāpiretini Pirena

(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)

¹⁰ Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaārina:

—Kinirepa sāpirenatxi atāo inakari oerekiko piśāpiretari kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi:

—Kākiti xinikiniāri Teoso auītetxi ininiāua pirena, auapitika kaiāopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana ninoa. Teoso oerekai hīte ninoa mimarotakiniti.

¹² Teoso sākire auakiti, iua sākire Kípitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makípitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatzakaākako.

¹³ Nisākiruatakasaaki kākitikata, nisāpiretana sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, kotxi kokiri kākiti, iuaritika !atamatari Teoso kamakiti. Kakenakokiri kākiti, iuaritika !imarotari Teoso sākire.

¹⁴ Ininiā apokapeka Isaía sākire kitxakapirīka, kotxi iua sāpiretari Teoso sākire:

Hūkenakotapiikamari nisākire, iuaritika !himarotari. Hītikapiikamari nikamakiti, iuaritika ! himarotari,

¹⁵ kotxi ! hinirekari himarotiniri atāo inakari. ! Hinirekaikari nisākire hūkenakotini. !

Hinirekaikari nikamakiti hātamatini. Hinirekaākamariko, hātamatamariko nikamakiti.

Hinirekaākamariko, hūkenakotamariko nisākire. Hinirekaākamariko, himarotamariko nisākire. Hīkanapiriaākamako notamoni, nimakatzakamariko himaerekani,

itxa Teoso.

¹⁶ —Hītepēkana, Teoso sikari erekari hītemoni, kotxi hōki atamatapitikari iua kamakiti. Hūkenakoki kenakotapitikari iua sākire.

¹⁷ Atāo nisāpirtai. Itomaneri Teoso sākire sāpiretakani, apanakini kiki atāo inakari kamakani pakini kitxakapirīka nirekari atamatatiniri hīte atamatakiti, txamari kona atamatatarina. Inirekarina ikenakotinirina hīte kenakotakiti, txamari kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakarerri Pirena Oerekiko

(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

¹⁸ Xesosi sākirauanātapanika:

—Hītakaōtxikari ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, katakareri pirena. Noerekai ikara.

¹⁹ Kākiti kenakotakasaakiri Teoso auītetxi ininiāua pirena, imimarotakaniāri ikenakotakiti, kimaporri kākiti katxaratakiti ikotaxiti atoko itxa iua ākixinire, kotxi Satanasi apoka iuamoni. Imakatzakari Teoso sākire iua ākixinireē apokakari. Teoso sākire takariki atoko itxa.

²⁰ —Takariki kai auiniātaā iriākari, Teoso sākire ipoxokoniritika apakapakari atoko itxa.

²¹ Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Omanatiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sākire auikini xika, itakanapari Teoso sākire auikini.

²² —Āti kākitipekana kenakotari Teoso sākire, txamari ixinikapikari tiitxi, nipokori, iparīka pakini. Ikinipoko ixinikapika, ininiā maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxitini xika ! inirekaikari Teoso sākire. Takariki aanaia auiniātaa iriākari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua ākixinire.

²³ —Āti kākitipekana ikenakotakasaakiri Teoso sākire, atāo iua auikari. Iua ākixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari mininiua atoko, iua kākiti minari atxiūti sei pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ikapani. Atxiūti iminari sesēta pakini kākiti. Atxiūti iminari trīta pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ikapani —itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

²⁴ Iuaikana Xesosi sāpiretari āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa:

—Teoso auītetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteē.

²⁵ Āti īkanōkati ikinimane imakasaaki, imokaiakari apoka. Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona lotxa. Iposo atoko ikorape itxa.

²⁶ Takari aneēka atoko, oriuata. Iuasaaki kākiti imarotapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa.

²⁷ Ininiā katakareri nitiriajori apoka iauītemonina. “Auītetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina katsotati?” itxana ninoa.

²⁸ —“Amokaiakari takari,” itxa.

—“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.

²⁹ —“Kona. Katsotati himaporokinīā, atxiūti himaporokaro nitakare apaka.

³⁰ Hītakanapari imakinika aneinina ikapani. Oamikosaakirako, omakatxakaāka. Ininiā iuasaakiko nipiāñtaiko hīte: ‘Merepanika himakatxakaroko katsotati. Hāpotiitaro. Xam-inamona oka inaākako. Iposo atoko hāpotiitaro ahoisi. Hītakari nikiena nīkatiko aikoti āki.’”

Mostata Pirena

(Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19)

³¹ Iuaikana Xesosi oerekari āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa:

—Teoso auītetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteē atoko itxa.

³² Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuaritika oaneēka atoko amanani-ikaro. Aamina otxaua. Ininiā kotipiriki ina. Icamari ikoa okatiā —itxa Xesosi.

Tirekakari Pani

(Arókasi 13.20-21)

³³ Xesosi iuaikana sāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa Xesosi:

—Teoso auītetxi ininiātaāua ikorapokoriti ia atokokana itxa. Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari pani kaiāopokori triko panikata, āparaākata. Eureka ikinika ipe tirekaāpota otxa.

Sākiretxi Atāo Inakari Oerekiko

(Marko 4.33-34)

³⁴ Xesosi sākirautakasaaki kākitikata, isāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ikara sāpirenatxinokara isāpiretari kākiti.

³⁵ Ininiā kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti apokapeka, kotxi iua txari: Nisākirautakasaaki kākitikata, nisāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kākiti mimarotakiniti. Ikara noerekako kākitimonni, itxa Teoso sākire.

Xesosi Sāpiretari Katsotati Pirena

³⁶ Eureka Xesosi takanapana ninoa kākitipokoni. Iīroā aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:

—Poeerkaua ate ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, katsotati pirena, mixikanani pisāpiretakiti. Ate limarotari —itxana.

³⁷ Ininiā Xesosi:

—Hitari iaxitikiri, iua erekari oki taākari otxaua.

³⁸ Itixi iua kikio atoko itxa. Teoso auītetakani takariki erekari atoko itxana. Kākiti Satanasi nakitiakori iua katsotati atoko itxana.

³⁹ Katsotati takakari Teoso nakitiakori mokaiakari otxaua. Satanasi otxaua. Itixi xipokini ūti iua takari amiko ūti atoko itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakanit atoko itxana.

⁴⁰ Iua katsotati apotiitaāka, xaminamoni oka inaāka. Iua atokotxikana inaāka itixi xipokini ūti.

⁴¹ Hītari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni. Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitarinako ikinimane maerekati kamakani.

⁴² Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni. Iuaā iteene itxiapatana. Akatsatsirītauana.

⁴³ Iuasaaki atāo inakarinoka kamakani aua iotximerena Teoso auñtetxi ininiātaāua. Atokatxi iotximere atoko itxa ninoa iotximere. Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoro Pirena

⁴⁴ —Teoso auñtetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoro atoko itxa. Oa txineiro kipataāka kikio. Āti òti kiki napaāpotakasaaki, apokaro, ininiā iuañkana ikipataro. Iteene ipoxokoniuata, ininiā ivētxitar ikinika itii, iua kikio iamotini ikapani. Eureka sa itxa iua kikio iamotini ikapani. Ikara atoko itxa Teoso auñtetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

⁴⁵ —Teoso auñtetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua nitari pérora apia erekari.

⁴⁶ Pérora iteene erekari apokiniā, ikinika itii ivētxita iua pérora iamotini ikapani.

Hetxi Pirena

⁴⁷ —Teoso auñtetxi ininiua hetxi ipoaă taăkori atoko itxa. Ikini sereti ximaki apotiita hetxi.

⁴⁸ Ixāpokasaaki kaiotaroariti kosekaăpotari itakoămoni. Iuaā kaiotaroariti iitopăka. Imereērina ximaki. Ximaki erekari kotariā itaka. Kākiti maniākiniti mapara oka.

⁴⁹ Xipokatxi ötisaaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori mereēriko kākiti. Mapara itakarina erekarini. Mapara itakarina maerekani.

⁵⁰ Ininiā xaminamoni okanako kākiti maerekati kamakani. Iuaā itxiūtana. Akerakit-siriūtauana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirīka Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

⁵¹ Xesosi pimaāna imoianariakori:

—Hīte imarotatari ikara atoko inakari nisāpiretakiti? —itxa.

—Ari, aimarotapitikari —itxarina.

⁵² Ininiā Xesosi:

—Kaiōkatsoparer oerekikosaaki Teoso auñtetxi ininiua imarotini ikapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori makatzakari apokaerekatakiti maretatāki inikatakiti. Amaneri, kitxakari apaka imakatzaka.

Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sākire

(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)

⁵³ Ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko ixipokapiretaka atoko, Xesosi sipe.

⁵⁴ Ikanapirī Nasaree sitatxitimoni. Ininiā oerekarauata aiko Xoteoakori apotitiātaāua. Ininiā kākiti tsorīkaāta isākire ikenakotakasaakina. Itxana:

—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua?

⁵⁵ Aapokotxi kamakari ākiri iua. Inoro Maria. Itariakori Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini.

⁵⁶ Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaōkari ikinika imarore? —itxana.

⁵⁷ Ininiā kona inirekarina iua. Ininiā Xesosi txari:

—Teoso sākire sāpiretakari paxitaāka, txamari Teoso sākire sāpiretakari itixineē auakasaaki, inirimane sauaki auakasaaki, !ipaxitaāka. Isākire !auikaāka —itxa Xesosi.

⁵⁸ Ininiā Xesosi kona kamari itori Teoso posotire iuaā Nasaree sitatxitu auakani ikapani, kotxi kākiti iuaākini !auikari isākire.

14

Xoão Kapatxisarer Ipinini Pirena

(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)

¹ Iuasaaki Erotxi Kariréia auakanai auñte txaua. Iuasaaki ikenakopiretari Xesosi pirena.

² Iuasaaki itxana initiriakori:

—Iua Xoão kapatxisarer ipípekariika ökitapekaua. Iuakara Xesosi txaua. Ininiā uatxa apiaita iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoăoni iua.

³ Mitxi Erotxi paniātar Xoão kapatxisarer iaxirikiko, itari Piripi ūtanoro xika. Ouăka Erotxia. Oomanatari Xoão, ininiā itakaāka kateia āki.

⁴ Mitxi Xoão kapatxisarer txari Erotximon:

—Kona erekari pitari ūtanorokata pisirīkini. !Apakata pikamakiti —itxa.

⁵ Ininiā Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipíkana Xoão sākire auiākani. Ninoa uākatari Xoão, Teoso sākire sāpiretakari ininiua.

⁶ Erotxi kamari kiiniri auini ñti pirena. Erotxia ñkero serena iua Erotxi apisatoõ, ikemañxitakini apisatoõ pakini. Ininiä oserenini kamari ninoa poxokoniuatini.

⁷ Ininiä Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

—Nisikai imakinika pinireëkiti pitemoni —itxaro oa.

Ininiä osari onoromoni.

⁸ Onoro nirekari Xoão okiko, ininiäkara oamanaäri Xoão kii prato nopini. Ininiä otxari Erotximoni:

—Xoão kapatxisarer iki ninireka prato nopini.

⁹ Ininiä Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikinimane ikemañxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamon. Ininiä iua paniätari oa nirekakiti sikiko oamon.

¹⁰ Ininiä iua iokanatari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tsotakiko ñkapani.

¹¹ Ininiä ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamon. Oa sikari onoromoni.

¹² Eureka Xoão moianariakori sari kateiamoni. Ninoa anikari iito akauarimon. Iuaäkatarina. Eureka ninoa sari Xesosimoni. Isäpиретарина Xesosi Xoão ipinini pirena.

Siko Mio Käkiti Xesosi Sikakienatini

(Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

¹³ Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaä. Ätiätaä iuanani auini nire isa, txamari itomaneri käkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiä itakanaparina sitatxi. Isana imirii iua sinimoni.

¹⁴ Iua kanñkitaakasaaki, atapari käkiti apokaäpotini. Ininiä iua amonñkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

¹⁵ Mapiäpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Mapiäpeka. Uai aapokotxi mauakanätaä, ininiä uai nipokori !auari. Piokanatari käkiti aapokotximoni, ininiä iamotarina nipokori iuaätaä —itxana imoianariakori.

¹⁶ Xesosi apakapiretana:

—Nota kona iokanatana isinina. Hñtekarako sikakienatana ninoa —itxa Xesosi.

¹⁷ Ininiä ninoa:

—Komiri ipi ipi äti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata —itxana.

¹⁸ Ininiä Xesosi:

—Himina uai notamoni —itxa.

Ininiä imoianariakori minari Xesosimoni.

¹⁹ Eureka iua paniätari käkiti xiti topäkini. Eureka ikosekari komiri siko, ximaki ipi pakini. Ininiä iua ionakaäta iaxiti. Itxari:

—Niri pisikakiti peerekari —itxa.

Ininiä imaxinikaäpotari. Isikaäpotana imoianariakori. Ninoa sikaäpotana käkiti.

²⁰ Ikinikana nipokota. Ikinimane:

—Kamitopekaua ate —itxana.

Eureka imoianariakori apotüttari itetakori. Ininiä xäpokaka itxarina tosi kotari.

²¹ Iuasaaki siko mio kikiäkini nipokota. Sitoäkini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoo Nopini Itäpokotini

(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

²² Eureka ipaniätana imoianariakori kanauaä iereëtinua iua apisa ñpiriätinina ñkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota käkiti itakapiretini nire.

²³ Käkiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimon, Teoso imisäkiretini nire. Íkanökapeka inakasaaki, iuanani iuaä aua.

²⁴ Iuasaaki kanaua ipoa apanñkakiäpeka. Ítima apiäkataro kanaua. Ininiä tsakati iteene apoäkata.

²⁵ Imaropirñkatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itäpokota ipoa nopini.

²⁶ Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itäpokotini, ninoa pñkarauata.

—Kamiri napani —itxana.

Akiripoakatana.

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi:

—Kataparaxinire hñtxako. Notara. Kona hñpñkarauatape —itxa.

²⁸ Ininiä Petro sñkiraauta:

—Apiananiri. Xesosi pininiäua, pipaniätano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.

²⁹ Ininiä Xesosi:

—Uai pina —itxari.

Ininiä Petro katxaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini.

³⁰ Txamari kataparari ïtimati itikasaaki, ipñkarauata, ininiä ipatapiä itairakaäpota. Ininiä iua akirikata:

—Apiananiri. Pimañkano.

³¹ Iuasaakipeka Xesosi mañkari iua. Itxari:

—Poiñoka pauikari nipozotiire. Kinirepa kona atão pauikari? —itxa Xesosi.

³² Iuañkana morókoka itxauana kanaua ãki. Iuasaaki ïtima iotoka.

³³ Imoianariakori kapotoreëkaua Xesosi apisatoô:

—Apiananiri pitxaua. Atâopitikara Teoso ãkiripitikarai —itxana.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini

(Marko 6.53-56)

³⁴ Ipoa ïpiriâtana, Xenesaree tõpamoni apoka itxana.

³⁵ Iuañ kãkiti imarotari Xesosi, ininiä iokanapireta kãkiti ninoa tixine takote auakani-moni:

—Amianatakani himina.

Ininiä kãkiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.

³⁶ Amianatakani amanañri Xesosi:

—Pauiritaua pimäka mapotomatare atakapiotini —itxana.

Ikinimane imäka takapiotakani makananitaäka.

15

Xoteoakori Iñite Pirena

(Marko 7.1-13)

¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiókatsoparerakori pakini apoka Xesosimoni. Xerosareëkini ninoa. Ipimañrina Xesosi:

² —Kinirepa pimoianariakori kona kamari aãtokiriakorini sãkire iañka, kotxi inipoko-takasaakina, kona arokauakotauana —itxana.

³ Ininiä Xesosi apakapapiretana:

—Hïtepekan, kinirepa kona hïte kamari Teoso sãkire iañka? Hïte kamari hõereëkitinokara,

⁴ kotxi Teoso txari: “Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pinoro pimisäkireprietinä, pokaäkako.”

⁵ Txamari hïte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro pakini nirekinia, iua manirekakaniañri isikiniru ninoamoni, isäpiretana: ‘Ta nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiä !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni.

⁶ Ininiä hïte oerekari kãkiti mapaxitakanina iri, inoro pakini. Ininiäkara hïte sãkire hõereëkiti kipatari Teoso sãkire.

⁷ Hïte txari: “Akamapitikari Teoso sãkire iañka,” txamari kona hïte kamari. Atâopitikara Isaia sãkire kitxakapirïka. Iua sãpiretari Teoso sãkire hïte pirena. Teoso txari:

⁸ Kamisirinererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireënanira ipaxitanona. Äkixinireëna ! inirekanona.

⁹ Maxikatiña ninoa kapotoreëkaua nota apisatoô. Maxikatiña ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso sãkire asäpiretai” itxana.

Itxa Teoso Isaíamoni kitxakapirïka —itxa Xesosi.

Äkixiniretxi Txiko Pirena

(Marko 7.14-23)

¹⁰ Xesosi akiritana kãkiti, ininiä itxana:

—Hikenakota himarotini ikapani.

¹¹ Nipokori, piixirâkakiti kona kamatzikotari pãkixinire. Pisãkire maerekati, pinamaä potoriäkari, iuara txikotapitikari pãkixinire —itxa Xesosi.

¹² Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Pimarotatari pariseoakori !apokaerekatari ikara pisãkire ninoamoni?

¹³ Ininiä Xesosi:

—Kãkiti takari atoko itxa. Ininiä ikinika takari niri jaxistikiri mataäkiniti maporokaäkako.

¹⁴ Kona himañkatapena pariseoakori. ïkiakani mõsiäreni atoko itxana. Mõsiäreti mõkiikiniñri mõsiäreti, ikinipoko irikako aariko ãki. Iua atokokana maerekati õtäkikiniñri maerekati, imakinika ninoa sari imisirítikoätaä —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiä Petro:

—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ate !imarotari —itxa.

¹⁶ Ininiä Xesosi:

—Hïte apanakini atoko hïtxa atxiñti? Kona himarotapanikari?

¹⁷ Himarotari. Nipokori hinamaä hïixirâkakiti hïtikakomoni isa. Eureka hïtikataksaaki, inapa.

¹⁸ Hisãkire hinamaä pokikakari potorika hâkixinireë. Iuara txikotari kãkiti äkixinire.

¹⁹ Kotxi hākixinireē hīxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, āti kākiti ītanorokata sīrīkiko nire, anokaretxi, ītiriuatakatxi, misirieneretxi, āti misākireporetiko pakini potorika hākixinireē.

²⁰ Ikara atoko inakarinanira txikotari kākiti ākixinire. Kākiti marokauakotakanua kona txikotari ākixinire –itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sākire

(Marko 7.24-30)

²¹ Ikara atoko inaāka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoō pakini tōpamoni.

²² Iuasaaki sito Kanaaākero, iuaā auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaāri:

—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonikano. Maerekati matamatatakoti auaītotaro namarite. Iua iteene misiritaro oa –otxari.

²³ Txamari Xesosi kona apakapapiretarao oa. Imoianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ātipirika oākiripoanāta –itxana.

²⁴ Xesosi apakapapiretarao oa:

—Niokanataāka Isaeokini nīñikatini īkapani. Ninoa soti auīte pīpinanaākani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite āto uāka –itxa.

²⁵ Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreēkaua iua apisatoō. Ininiā oa:

—Apiananiri, pimakananitaro namarite –otxari.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anāpamoni nisikini īkapani –itxaro.

²⁷ Ininiā oa:

—Ari, atāopitikara pisākire. Anāpa atoko nitxaua, iuaritika anāpa nikari nipokori iriākari kaapokori patapi koa –otxa.

²⁸ Ininiā Xesosi:

—Atāopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako –itxaro. Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txīkitakari Kākiti

²⁹ Eureka Xesosi sari Kariréia poatimonni. Iuaā oxiratari nopini topāka itxa.

³⁰ Itomane kākiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni kākiti mōsiāreni, masākiren, matīpokotakan, apanakini amianatakan itomaneri pakini. Xesosi makananitana ninoa.

³¹ Kākiti iuaā auakani tsorlāāta, kotxi itikarina Xesosi makananitina amianatakan. Kākiti masākireti sākirauatapeka. Kākiti matīpokotakati tīpokotapeka. Mōsiāreti, kōsiārepeka itxapeka. Ikinimane txari:

—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone –itxana.

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti

(Marko 8.1-10)

³² Xesosi akiritanu imoianariakori. Itxana:

—Nota amonikana naia kākiti. Ipi ōti, āti ōti pakini notakata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikinina īkapani. Kona nota iokanatana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipītaxititama, irrika itxamana, irrika –itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori txari:

—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kākiti asikakienatini? –itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri aua hītemoni? –itxa Xesosi.

Ininiā nino:

—Setxi komiri, ātipaka ximaki axapitiri pakini –itxana.

³⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīpaniātana kākiti xiti topākini –itxa Xesosi.

³⁶ Eureka imaīkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.

Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eureka xanakaāpota itxari imoianariakorimoni. Ininiā nino xanakaāpotari kākitimoni.

³⁷ Ikinika nipokata. Kamitopeka itxana. Imoianariakori xāpokakari setxi kotari nipokori itetakori.

³⁸ Ipi ipi pakini mio kikiākini nipokotapeka, apaka sitoākini, amarini pakini.

³⁹ Eureka Xesosi iokanatana kākiti aapokomonina. Iposo atoko iereētaua kanaua āki. Makataā tōpamoni isa.

16*Teoso Takaōtxikare**(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)*

¹ Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri īkapani, Teoso iokanatinii īkorapokoritai aimarotini īkapani —itxarina.

² Txamari Xesosi txana:

—Na noerekai. Mapiānikata iaxiti pōkamarari inakasaaki: “Peereōtiri katana,” hītxa.

³ Iua atokokana īkanōkapanika iaxiti pōkamarari, piākxitita inakasaaki: “Āparaānapani. Kataparari ītimatipani,” hītxa. Himarotapitikari takaōtxikari iaxiti auakari. Txamari kona himarotari Teoso kamanātakiti īkorakanani. Hisākirauataskaaki, kākiti erekarini atoko hītxa, txamari maerekati hīkama.

⁴ Kākiti uatxarini ! erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekini Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakari Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiretxi. Ikara atoko inakari posotiretxi Xonasi auakasaaki, iuañkana ikamapanikariko. Iua posotiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte īkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte īkapani —itxa Xesosi.

Iposo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

*Pāo Tireēkari Pirena**(Marko 8.14-21)*

⁵ Xesosi imoianariakorikata īpiriātari ipoa. Ipiniā apokasaakina, imoianariakori xinikaro pāo imaxinīkaretakiton.

⁶ Iuasaaki Xesosi ötākikiana ninoia:

—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri —itxana imoianariakori.

⁷ Ininiā imoianariakori misākiretakaua:

—Pāo amaxinīkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.

⁸ Xesosi imarotari imisākiretakiniuana, ininiā iua:

—Kinirepa himisākiretakaua, pāo himaxinīkaretini xika? Kona iteene hāuikari niūkatinii.

⁹ Atauako kona kīlkitepanikai hīte? Atauako himaxinīkaretapekari pāo sīkonoka sīko mio kākiti nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxpokaka pāo itetakoro?

¹⁰ Atauako kona hīxinikatari āti òti ipi ipi pakini mio kākiti setxinoka pāo nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxpokaka pāo itetakoro?

¹¹ Hīte nōtākikasaaki: “Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri,” ninakasaakii, kinirepa kona himarotatari kona pāoni ikara atoko nitxai hīte? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹² Iuasaakiika imarotarina kona pāo tireēkarini monōkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sākirera, ninoia oereēkitira, monōkori txaua.

*Petro Aukari Xesosi Teoso Ākiri Ininiāua**(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)*

¹³ Xesosi sari Sesaréia-Piripi sitatxiti takote. Iuaā ipimaāna imoianariakori:

—Kipa kākiti uākatano nota hītari iaxitikiri?

¹⁴ Ininiā imoianariakori:

—Ātikaka uākatai Xoāoni kapatxisarerini iuañkana ūkitikaua inakarii. Apanakini uākatai Erasini iuañkana ūkitikaua inakarii. Apanakinipekana uākatai Xeremiani iuañkana ūkitikaua inakarii. Minakanisaaki ātikaka: “Āti Teoso sākire sāpiretakarini iuañkana ūkitikaua inakarii,” itxaina —itxarina.

¹⁵ Ininiā Xesosi:

—Hītepekana, kipa hīte uākatano nota? —itxana ninoia.

¹⁶ Simāo Petro apakapapiretarai:

—Teoso mereēkitirai pite. Teoso mapikati ākirirai pite —itxari iua.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Simāo Petro, Xoāo ākiri, Teoso takari erekari pitemoni, kotxi kona kākitini sāpiretai Teoso ākiri niñinuia. Niri iaxitikirira sāpiretai.

¹⁸ Nisāpirenauatapanika pitemoni. Piūāka Petro. Kai sorotxiana piūāka. Kai aapokotxiti kamakari mereēri kai kaikori xiti itakini īkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini īkapani, ininiā aapokotxi !irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sākire, isāpiretakiti pitemoni. Kākiti nota nakitiakori

naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ūkapani. Napotiinātapanikari kākiti naapoko ūkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko.

¹⁹ Nipaniātai Teoso sākire pisāpiretini kākitimon. Xavi nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kākiti auikasaakiri Teoso sākire iiloā Teoso auftetxi ininiātaūua. Ūkorapokoriti kākiti kamakiti pimauiritakanī, Teoso tixine apaka !auritaāka. Ūkorapokoriti kākiti kamakiti pauiritiniā, apaka auritaāka Teoso tixine –Xesosi txari Petro.

²⁰ Iposo atoko Xesosi:

–Teoso mereēkiti nininiua, apanakinimoni !kasāpirena hītxapeko –itxana imoianari-akori.

Xesosi Sāpiretarri Ipinini

(Marko 8.31-9.1; Arókasi 9.22-27)

²¹ Iua ūtsaaki Xesosi potorika isāpiretinina imoianariakori:

–Nisako Xerosareēmoni. Iuaā kiomātxiakori, kaiōkatsoparerini, sasetotxi auīteakori pakini misiritanoko. Iposo atoko oka ninaākako. Ipi āti ūtsaaki iuaikana nōkitikaākako. Iuaikana aua nitxako –itxana.

²² Ininiā Petro misākiretarri Xesosi iuanoka inakasaaki. Itapararitika itxari:

–Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pitemoni, Apiananiri. Kona Teoso auritapaniri ikara atoko piniko –itxari.

²³ Ininiā Xesosi kirioka Petromoni.

–Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokaparerri atoko pitxa, kotxi pite nireēkiti kākiti nireēkiti atokotxikana. Pite nireēkiti kona Teoso nireēkiti atokoni –itxari.

Xesosi Moianari Atāo Inakari

(Marko 8.34-38; Arókasi 9.23-27)

²⁴ Iposo atoko Xesosi misākiretana imoianariakori:

–Notakata kinirāo sika pinakasaaki, piteka nireēkiti kona pinirekape. Notakata kinirāo sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaākako. Ia atoko pinirekiniā, notakata pisapitikako.

²⁵ Pite ātipirika kaminiāri pite nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti pimanirekakanī, nota sākire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini xika, pite auapiniukka txako Teosokata.

²⁶ Atxiīti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ūkapani. Atxiīti iua tiitxi xika kona pikipitarri Teoso sākire, ininiā kona pikaikota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiīti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaikotini. !Apakata kākiti ūkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ūkapani.

²⁷ Nota hītari iaxitikiri apokako ninitiriarikata. Iuasaaki niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako erekari isika erekari kamakanimoni. Iparikana īki isika iparikana iaōka. Txamari imisiritanako maerekati kamakan.

²⁸ Aitāopitikara nisāpiretai hīte. Uai uatxa aua kākiti, ninoa imarotapanikariko nota hītari iaxitikiri auftetxi nininiua. Ikara imarotinina apisa kona ipinapanikana –itxa Xesosi.

17

Moisesi, Eríasi Pakini

(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

¹ Seisi ūti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiaiko, Xoāo pakini. Xoāo Txiaiko itari. Ikanikana oxiratarri nopinixiti. Ninoanani anika iuaā.

² Iuaā ninoa atamatari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoō iotximere atokatxi iotximere atoko itxa. Imāka serōka ipinikare atoko itxa.

³ Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokiaā iuaā, misākireta itxarina Xesosi.

⁴ Ininiā Petro akiritari Xesosi:

–Apiananiri, erekapitikari uai aāuini. Pinirekiniāri, nota kamari ipi āti pakini papiri uai. Pite nakiti ūkapani, Moisesi nakiti ūkapani, Eríasi nakiti ūkapani nikama.

⁵ Petro sākirauanātakasaaki, katxiāri pomēkoriri ninoa nopini apoka. Katxiāri āki Teoso txari:

–Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Hikenakotariko iua sākire.

⁶ Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipīkarauatana, ininiā iriākatana xitipe. Itoōna ikipatana.

⁷ Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. –Hōkitikaua. Kona hīpīkarauatape –itxana.

⁸ Ininiā itikapokotana. Xesosinoka aua.

⁹ Oxiratari xirata iokiriiāpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kona hīsāpiretapi apakanikimoni hītikakiti. Nota hītari iaxitikiri nipina iuañkana naua ninaka atokoikarako hītikakiti mixikanani hīsāpiretako —itxana.

—Ateeneka —itxarina.

¹⁰ Xesosi moianariakori pimaāri iua:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereēkiti apokini apisa?”

¹¹ Ininiā Xesosi apakapapiretana ninoa:

—Ari, atāopitikara ninoa sākire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope ininiā ikapani.

¹² Ari, nisāpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kākiti ! imarotari iua. Imisiritarina iua inireēkitina iañka. Iua atokotxikana itxanonanako nota hītari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiaiko, Xoāo pakini.

¹³ Ininiā imoianariakori imarotari Xesosi sākire. Eríasi, Xoāo kapatzisarerri itxaua.

Amarini, Maerekati Matamatakoti Auañtotakiti Pirena

(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)

¹⁴ Ikanapirikana atoko, itomaneri kākiti apotiiñtiniātua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō.

¹⁵ Itxari:

—Apiananiri, piamonikari namarite. Maerekati matamatakoti auañtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaā irikapika. Kāuañriā ikomokapika.

¹⁶ Niminamari namarite pimoianariakorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxikitakinirina.

¹⁷ Ininiā Xesosi txari:

—! Kauikarei hīte. Maerekati kamakanii hīte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hītekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hīte nimñeenekini? Himinari amarininotamoni —itxana.

¹⁸ Apokaāka atoko, Xesosi txitarri iua maerekati matamatakoti:

—Pisipe.

Ininiā iua maerekati sipe. Iuasaakipeka iua amarinin erekapeka itxa.

¹⁹ Eureka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuasaaki ninoanoka aua iuakata. Imisākiretarina:

—Kanatokopa ininiāpa ate kona posotari maerekati matamatakoti aomitikini?

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Kona atāoni hāuikari nisākire, ininiā kona hīposotari homitikiniri iua. Atāoenepitikara nisāpiretai hīte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisākire hāuikiniā, mostata iki atoko nisākire hāuikiniā, hīposotari ia ñtanoxiratari hīpaniātini: “Pite oxiratari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiā oxiratari sapitikamako. Hīte posotari ikinipoko hinireēkiti hīkamini.

²¹ Txamari himamisākiretakaniāri Teoso, hinipokotini himatakanapakania Teoso himisākiretini ikapani, ininiāra kona hīposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuañkana Sāpiretarri Ipinini

(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

²² Kariréia tōpa apokasaakina, Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Nota, hītari iaxitikirino mīkapirotaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekaākitina ikaminina tīkane.

²³ Ninoa okano nota. Ipi āti pakini ñtisaaki iuañkana nōkitikauako, iuañkana aua nitxako —itxana ninoa.

Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinianiutana.

Txineiro Teoso Misākiretiko Aikotti Íkapani

²⁴ Kapanaoō sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito. Ipimaārina Petro:

—Hite oerekakari sikataro txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito? —itxarina iua Petro.

²⁵ Ininiā Petro:

—Ari, isikapitikaro —itxa.

Eureka Petro ñroā apokotxi āki ikara sākiretxiti Xesosi isāpiretini ikapani. Xesosi sākiraunata, Petro masākiraunataki apisa:

—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auñtetxiakorimoni? Atauako auñtetxi nirimane sikataro? Atauako kākiti ātiātaā ñkanikan i sikataro? —itxari.

²⁶ —Kākiti ātiātaā ñkanikan i sikataro txineiro auñtetxiakorimoni —itxa Petro.

—Ari atāopitikara. Ininiā kona auītetxi nirimaneni sikaro txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro.

²⁷Txineiro amasikakaniā, txineiro apotii takani !apokaerekataua. !Anirekari ikara atoko inakari. Ininiā ipoa pisa. Pokatsaāta. Pimanamākaro ximaki merepitipanika pimaīkakito. Onamaā papokaro txineiro ota aikitxirauatini īkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito īkapani, pite sikakito īkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso misākiretiiko aikoti nūkatakanimoni —itxa Xesosi.

Ininiā Petro kamari Xesosi sākire iaōka.

18

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

¹Iuasaaki Xesosi mojanariakori apoka iuamoni.

—Teoso auītetxi ininiātaāua, kipa kākiti apiatakari txataua? —itxana.

²Xesosi akiritarí amarini axapitiri. Ninoa apisatoō tako itxari.

³—Atāopitikara nota sākire. Himaerekari himatakanapanakisaaki, Teoso nireēkiti himakamakanisaaki, amarini axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hīspani Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁴Ia amarini axapitiri !uiukaua. Kākiti ia amarini atoko inakarira, iuaka poiāotakiniāua, iuara apiatakari itxaua Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁵Nota nireēkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakapiniāri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota apaka —itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari

(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

⁶Xesosi sāpirenautapanika:

—Kākiti txīkitakiniāri amarini, nota sākire auiākari, maerekati ikamini, !apakata. Ereka-mari kia mitari iua kākiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaākamako, iposo atoko ipoa apanikakī okaākamako ipinini īkapani.

⁷Kākiti ikini itixiti auakaní misiritaākako, kotxi auari kākiti maerekati apanakini kamini txīkitakakani. Auapika kākiti ikara atoko inakani. Ninoa misiritaākako.

⁸Piuako txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pitsotakari, oka pitxariko. Pikitxi txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiā arikatxi maxipokatimoní pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Apiaerekata makititikai pauini ātipirika Teosokata. Pauiritiniāri maerekati pikamini txīkitākari pitekata ikaikotiniā, ininiā pite kamari maerekati apaka, ininiā arikatxi maxipokatimoní pokaākako.

⁹Iua atokokana poki txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiā, arikatximoni maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitākari pitekata ikaikotini —itxa Xesosi sākire.

Soti Auīte Pīpinanaākari

(Arókasi 15.3-7)

¹⁰—Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine auu niri nitiriakori. Ninoa nūkatari amarini. Niri apisatoō ātipirika initiriakori auapika, ininiā kākiti mapaxitakaniāri amarini, isāpиретарина niri.

¹¹Nota hitari iaxitikiri napoka īkorapokoriti kākiti pīpinanaākani atoko inakani napokini īkapani, kotxi limarotarina Teoso kimapore.

¹²—Kiātokope itxa hīxinikakiti? Kiki aua ipiraakori soti auīte seī pakini. Txamari ātika pīpinanaka. Kiātokopa itxa? Itakanapari ipiraakori novēta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pīpinanaākari.

¹³Ipiraakori novēta novi na pīpinanaka, ininiā ipoxokoniuata. Apokasaakiri iua pīpinanaākari, iteene ipoxokoniuata.

¹⁴Iua atokokana hīri iaxitikiri kona nirekari amarini ātika pīpinanakini. Hīri nirekari imakinika amarini imarotiniri ikimapore iuamoni sikari apo —itxa Xesosi sākire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

¹⁵—Pitari nisākire auiākari kaminiāri maerekati pitemoni, ininiā pisa iuamoni. Pitenoka pisa iuamoni. Iuanani pimisākiretako. Pōtākikiniri īkīpitakasaaki, pimoianari iuaikana itxapekaua.

¹⁶Pōtākikiniri imakīpitakanisaaki, ipi kākiti panikako iuamoni. Ipi minakanisaaki ātika panika iuamoni. Ininiā iuaikana pōtākikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki pitekata

sikani apaka ñtakikari. Kotxi Teoso sãkire iôkatsopatakorri oerekaua kãkiti sãkire kenakotakaní, kãkiti kamakiti itikakaní ipi ãti pakini auiniã, apakata apanakini atão inakari imarotini ñkapani. Ipi ãti minakanisaaki, ipi apakata.

¹⁷Ninoa pitekata sikani sãkire imakipitakanisaaki, pisâporetana kãkiti Teoso misâkiretikoâtaã apottiitakaniuia. Ninoa ikinipoko Teoso sãkire auïakaní ñtakikariko iua. Imakipitakanisaakirri ninoa sãkire, himarotari atão maerekati kamakari itxaua iua. Teoso sãkire mauiâkati atoko itxaua iua, kotxi kona inirekari ñtakikiko. Ate mokaiakari moianari atoko itxaua –itxa Xesosi sãkire.

Pauiritatiki, Pimauritakiniti Pakini

¹⁸–Atãopitikara nitxai hïte. ïkorapokorri kãkiti kamakiti himauritakiniti, Teoso tixine apaka !auiritaâka. ïkorapokorri kãkiti kamakiti hauiritakiti, apaka auiritaâka Teoso tixineê.

¹⁹–Apikomoni ia nisâppireta. Pite xinikakititxikana ãti xinikiniã apaka, hinirekakiti hamanainiâri Teoso, niri iaxitilkiri sikapitikai hamanaâkiti.

²⁰Kãkiti apottiitakasaakiua nota ixinikinina ñkapani, nota ninoakata aua. Atxiñti ipi ãtinoka aua. Atxiñti ipinoka aua. Iuaritika nota aua ninoakata –itxa Xesosi.

Nitiritxi ãti Matiretakati

²¹Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:

–Apiananiri, kipakinatapa napakapari nitari, maerekati ikaminano ãtipirika inakasaaki? Setxikata atxiñti?

²²Ininiã Xesosi:

–Kona, kona setxikataní papakapari iua. Setxikata setëta papakapari iua, ininiã ãtipirika papakapariko.

²³–Apikomoni noerekai papakapiniri kãkiti, maerekati ikamakasaaki pitemoni. Teoso auñetxi ininiua patrño ia atoko inakari itxa. Ia patrño nirekari initiriakori iñkitxitiniri iua.

²⁴Ininiã iua iañtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki initiri minaâka iuamoni. Mitxipeka iua patrño sikari tesi mirão txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro isikasaaki, itxari initiri: “Ãti òti iuañkana pisikano oia nitxineirote,” itxari initirimoni. Txamari, !isikaro, kotxi loâuaika.

²⁵Kona katxineiroteri. Ininiã ipatrâote paniâtari ivëtxitiko iua, ïtanoro, imiakori, itii iknipoko, ipatrâote iñkitxitini ñkapani.

²⁶Iua initiri ikara inakari sãkiretxi ikenakotakasaaki, ipatrâote apisatoõ ikapotoreëkaua. Itxari iua: “Piñataropoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrâotemoni.

²⁷–Ininiã ipatrâote amonikari. “Kona ninirekaikaro nitxineirote pisikinino.” Ininiã auritarit isini.

²⁸–Ininiã sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapecaro txineiro iua inakito señ ota ãti ipatrâote nitirimoni. Poïaonoka oa txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aôkitari iua ãti nitiritxi ipatrâote nitiri. Imañkari inoakiã. “Uatxa pisikano nitxineirote,” itxari.

²⁹–Ininiã imoianari kapotoreëkaua iua apisatoõ. “Piñataropoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.

³⁰–Txamari mitxiri nitiritxi: “!Niñatapaikaroko,” itxari. Ininiã kateiamoni ieretakakitâkari imoianari txineiro xika. “Ikinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatzakako,” itxari.

³¹Ikara inakari ene apanakini iua patrño nitiriakori kenakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrâotemonina. Isâpiperatina initiri iokanatiniri ãti initiri kateiamoni.

³²Ininiã iua patrño akiritarri iua initiri: “Pite maerekati pitxaua, kotxi kita pite amanaâno nota niamonikinii, ininiã piñkitxitinino !ninirekaika.

³³Kinirepa kona pite amonikari pimoianari nota amonikinii atokokana? Kona erekai,” itxari.

³⁴–Ininiã ipatrâote iteene naiataua. Iokanatari iua kateiamoni imisiritikomoni ipatrâote txineirote okinika imasikanisaaki.

³⁵Ininiã Xesosi xipokapiretarri ia isâpirenai:

–Niri iaxitilkiri iua atokokana txailko hïte, maerekati ãti kamakasaakii hïtemoni himaxinikaretakaníâ hâkixinireê –itxa Xesosi.

19

Kiki ïtanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

¹Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tópa. Isa Xotéia tópamonu uini Xotão ipiniâ.

²Iuañ itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxîkitakana amianatakani.

³Pariseoakori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isâkire. Ininiã ipi-maârina Xesosi:

—Auriraāka atxiīti kiki takanapiniro ītanoro, itakanapiniro inirekasaaki? —itxarina.

⁴ Ininiā Xesosi:

—Hīte imarotapekari ia Teoso sākire iōkatsopatakorri:

Kitxakapirīka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari kākiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kākiti.

⁵ Ikara atoko ininiā, kiki takanapari iri, inoro pakini, ītanorokata auini īkapani, ininiā ninoa ātika atoko itxauana,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

⁶ Ininiā kona ipi litxaikauana. Ātika itxauana. Ikara atoko ininiā, lerekari kākiti kaiarikiniri Teoso apotitaktini —Xesosi txana ninoa.

⁷ Ininiā ninoa pariseoakori pimaāri:

—Ikara atoko ininiā, kinirepa Moisesi paniātari kiki iōkatsopatiniri aātsopa, ītanoro itakanapini aātsopate, ininiā eureka auritarri iua iokanatiniro oa?

⁸ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Moisesi auritai hītanoro hītakanapini, kotxi paikori hīxinire. Teoso nireēkiti himanirekakan xiakara, Moisesi auritai hītanoro hītakanapini. Txamari kitxakapirīka merepitipanika kona kiki takanaparo ītanoro.

⁹ Ininiā nitxai hīte, kiki takanapinirō ītanoro, ātikata masirīkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniārō āto sito, maerekati apiata ikama, kotxi ! imaākatari Teoso paniātakiti. Oa itakanapakito taākari apaka kamari maerekati —Xesosi txana ninoa.

¹⁰ Ininiā imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxarina Xesosi:

—Itaniritxi, ītanorotxi ! auritaāka itakanapakakinina, ininiā erekapiimana imītaniriuatakana —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi:

—Erekapikitari kākiti ītanorouatini. Ātikakanoka Teoso kona nirekari ītanorouatinina.

¹² Ixika auapitika kākiti mītanorouatakani. Kotxi ātikaka kiki auakasaaki, iūtona kona apakata ninoa takiniro sito. Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xiaka kona ninoa posota itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ītanorouatini Teoso auītetxi ininiāuā ātipirika isāppiretini īkapani. Teoso manirekakaniāri pite ītanorouatini, ininiā kona pītanorouatape —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)

¹³ Iposo atoko kākiti minana amarini Xesosimoni. Inirekarina ninoa kii nopini iuako itxatina. Inirekarina Xesosi misākiretiniri Teoso amarini īkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auritanan amarini anikinina Xesosimoni.

¹⁴ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Hāuritanako amarini notamoni apokini. Kona hītotokakapena notamoni apokinina. Kotxi kākiti Teoso auītetakan amarini atoko itxauana —itxana.

¹⁵ Ininiā iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ikorape itxa.

Ātokori Ito Txineiroteri

(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)

¹⁶ Ātokori apoka Xesosimoni.

—Koerekarerri erekarii, kiripa erekari nikama ātipirika Teosokata nauini īkapani? —itxari.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Kininiāpa “erekari” pitxano? Kākiti erekari !auari. Teosonanira erekari. Teosokata ātipirika pauini pinirekiniā, pikamariko Teoso paniātakiti.

¹⁸ —Kiripa? —itxa.

Ininiā Xesosi:

—!Pokaniuatape. !Pisirīkape āti ītanorokata. !Piītiriuatape. Poxiene !pikamape.

¹⁹ Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretinua atokokana, pitxapaniko —itxari.

²⁰ —Nikamapitikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaā Teosokata ātipirika nauini īkapani? —itxari.

²¹ Ikinika kinirāo kamaka pinakasaaki, ikinika pitii pivētxitako. Txineiro papakapakito pisika kākiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiā, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivētxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.

²² Iua ātokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ātokori, kotxi kaiāori itii. !Inirekari itii ivētxitini.

²³ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Atāopitikara ia nitxai hīte. Pamimari katxineiroterini auītetiniri Teoso.

²⁴ Apikomoni nisāpireta. Atauako kamero napatarri ākorike sonakiā? Apia mimari kākiti katxineiroterini auñetiniri Teoso —itxana.

²⁵ Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, itsorikañtana. Ninoa uākatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiā txineiro isika ninoamoni, ninoa uākatakiti. Ininiā ninoa pimaāri:

—Katxineiroteri maposotakaniāri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaā isini? —itxanāñtana.

²⁶ Xesosi atamatana. Apakapapiretana:

—Kākitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.

²⁷ Petro misākiretari Xesosi:

—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini īkapani. Ikara atoko aniniā, kiripa ate apakapako? —itxari.

²⁸ Ininiā Xesosi:

—Atāopitikara nitxai hīte. Nota, hītari iaxitikiri niitopākako auñtetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxaauako. Ikinipoko atamatano nota hītari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hīte nisākire kīpitakanii apaka topākako auñtetxi itopanere nopini. Iua iotpaneretxi tosi pakini. Tosi nirimanetxi Isaeo tixinne auakani auñteakori hītxauako.

²⁹ Atxiñti nota īkapani pitakanapari paapoko, pitariakori, pitaroakoro. Atxiñti nota īkapani pitakanapari piri, pinoro, pamarite. Atxiñti pitakanapari pikikiote nota īkapani. Ikara pitakanapakasaaki nota īkapani, apiata papakapariko. Itori papakapariko. Ikara atoko pininiā nota īkapani, ātipirika paua Teosokata.

³⁰ Itori kākiti apiarini uatxa, itixi xipokini ūtsaaki poiāorini itxapekauana. Uatxa itori kākiti poiāorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ūtsaaki —itxa Xesosi sākire.

20

Ova Takakoriātaā Parīkauatakani

¹ Xesosi txari:

—Teoso auñtetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteē. Ovanoka itaka. Oiōpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika īkanōkapanika. Initari parīkauatakani ova amakani īkapani.

² Aōkitakasaakina, ipimaāna: “Hinirekatari parīkatxi?” itxana.

—“Ari, anirekapitikari,” itxana.

—“Atauako ātoka txineiro ota pirata kamakori apakata āti ūti pokamara piparīka īki īkapani?” itxana.

—“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi ātoka ota pirata kamakori iuasaaki atāo parīkatxi īki āti ūti pokamara kākiti parīkauatini īki. Ininiā itakaremoni iokanatana iparīkauatinina īkapani.

³ —Novi oarape inakasaaki iuañkana ipotorika. Nipokori vētxitikoātaāmoni isa. Iuaā atamatana kākiti maparīkauatakani.

⁴ Ininiā imisākiretana: “Hite apaka atxiñti nirekatari hīparīkauatini nitakareātaā, ininiā nīlkitxitai atāo inakari hīparīka īki” itxa. Ininiā ninoa apaka sari.

⁵ —Apaniāxitipeka inakasaaki iuañkana iokanatana apanakini parīkauatakani itakaremoni. Itinītitakasaaki iuañkana iokanatana apanakini parīkauatakani itakaremoni. Mitxi isākire atokokana itxa isākire ninoamoni.

⁶ Mapiānikata takotepeka inakasaaki iuañkana isa parīkauatakani initini. Apokapanikana maparīkauatakani. Ipimaāna: “Kinirepa ia ūti maparīkauatakani hītxa?” itxana.

⁷ —“Kotxi kona kākiti sikaua parīkatxi,” itxarina.

—“Nitakareātaā hīsa. Iuaā hīparīkauata. Hite apakapariko hīparīka īki erekari,” itxana.

⁸ —Īkanōkapeka inakasaaki kakikioteri akiritarri initiri apiari: “Parīkauatakani pakirita. Piñkitxitana. Merepanika piñkitxitana kikata parīkauatakani. Eureka piñkitxitana tinītikita parīkauatakani, pitxaāpotako,” itxari.

⁹ —Kikata parīkauatakani imakinikana apakapari ātoka txineiro ota pirata kamakori.

¹⁰ Kikiākini īkanōkapanika parīkauatakani ikara itikasaakina, oākatarina: “Ate apakaparoko apiatako aparīka īki,” itxamana. Ātoka txineiro ota pirata kamakoro imakinikana apakapana.

¹¹ Txineiro apakapakana atoko, omanākarauatana. “!Erekari kakikioteri,” itxanāñtana.

¹² Ininiā ninoa txari iua: “Naia kikata parīkauatakani poiāoka iparīkauatana. Āto oaranoka iparīkauanāñtana. Ate parīkauata ikiniōtika kapatakariā. Ate parīkauatapitipo, txamari pite īkitxitaua ate naia piñkitxitini atokokana. Kona erekai,” itxarina.

¹³ –Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona nota misirienetai hîte. Ìkanôkapanika nipimaäi: ‘Atauako âtoka txineiro ota pirata kamakori apakata âti öti pokamara piparïka îki îkapani?’ nitxai mixikanani. Ininiä hîte: ‘Ari, apakatapitika,’ hîtxa. Ininiä na nimisirienetai hîte.

¹⁴ Ininiä txineiro nisikakito hanikaika. Haäpokomoni hîsipeka. Nota nirekari niükxititinina hîte tilkini parïkauatakani hîte niükxititini iaöka.

¹⁵ Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakitimoni nisikini? Hîte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoia.

¹⁶ Xesosi xipokari isâppirena:

–Itori kâkiti apiarini uatxa, itixi xipokini ôtisaaki poiäorini itxapekauana. Uatxa itori kâkiti poiäorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ôtisaaki. Teoso aiatana kaiäopokori kâkiti itixine isinina îkapani, txamari poiäonoka iua mereë –itxa Xesosi.

Iuaikana Xesosi Säppiretari Ipinini

(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

¹⁷ Xesosi Xerosareëmoni ikimaporitakasaaki, akiritana imoianariakori. Ninoanoka imisäkireta.

¹⁸ –Hikenakotari nisäkire. Xerosareëmoni asako. Iuaä nota hîtari iaxitikiri mîkapiritaäkako. Sasetotxi auïteakori, kaiökatssoparerini pakinimoni nisikaäkako, ininiä ninoia apotiitaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaäkapitikako.”

¹⁹ Eureka ninoia sikano Xoteo minakonimoni. Ninoia napetano. Ixirokitatana aäpitsaä. Iposo atoko aamina îpíriämitakariä tokakita ninaäkako, oka itxanonako. Ipi âti ôtisaaki nôkitikauako, iuaikana aua nitxako –itxa imoianariakorimoni.

Txiako, Xoão Pakini Amanaäkiti

(Marko 10.35-45)

²⁰ Eureka Sepeteo ïtanoro apoka Xesosimoni. Ominana imi Txiako, Xoão pakini. Ninoia Txiako, Xoão pakini Xesosi moianariakori. Okapotoreëkaua iua apisatoõ.

–Atauako ninirekakiti pikaminano? –otxari.

²¹ –Kipa pinireka? –itxaro.

–Ikinimane auïte pinakasaakiuia, ninirekari naia ipi namariteni auïtetxiakori ininiäuanapaitekata. Pauiritatana pitekata iitopäkinina, âti pikikomoni inini, âti pisanneremoni inini? –otxari.

²² Ininiä Xesosi apakapapiretana ninoia:

–! Himarotari hamanaäkiti. Mapaõti napa atoko iteene nimisiritaäkako. Atauako hîposotatari hâttsiirauata notakata? –itxana ninoia.

–Apositapitika –itxarina.

²³ –Atâopitikara hâttsiirauata notakata, txamari kona notani mereëna kâkiti nikikomoni, nisaneremoni topäkakanî îkapani. Nirira mereëpekana ninoia kâkiti notakata topäkini îkapani –itxana.

²⁴ Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiako, Xoão pakini amanaäri Xesosi auïtetxi ininiuana îkapani, ininiä omanatana.

²⁵ Ininiä Xesosi akiritana ninoia imakinikana iuamoni.

–Himarotari Xoteo minakaniua auïteakori paniätarî kâkiti ikinika auïteakori nireëkiti ikamimina îkapani. Kona atão itiretana kâkiti. Kâkiti kona kamari auïtetxiakori mauirtakinti.

²⁶ Kona ninoia auïtetxiakori atoko ! hîtxape. Atão apiari pininiua pinirekiniä, pi-moianatariko apanakini.

²⁷ Apanakini auïte pininiä pinirekiniä, nitirixi pitxauako merepanika.

²⁸ Ikara atoko nitxa nota hîtari iaxitikiri îkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. Îkorapokoriti napoka, kâkiti nitiri nininiua îkapani, kâkiti nitiretini îkapani. Îkorapokoriti napoka nippinimi îkapani, kaiäopokori kâkiti mapinakani îkapani, kotxi nota iïkxitxirauata ninoia mapinakani îkapani –itxana ninoia.

Ipi Môsiäreni Xesosi Makananitini

(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

²⁹ Xerikoo sitatxitxi ipotorikasaakina, itomaneri kâkiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinkita.

³⁰ Iuasaakki ipi môsiäreni topäkanäta kimaporri tiniäpo. Xesosi napaäpotini ikenakotakasaakina, akiritana:

–Apiananiri, aäüïte Taviini apika mekanirii, piamonïkaua ate –itxarina.

³¹ Kâkiti iuaä pinitana:

–Himaätako –itxana.

Txamari apiaiakirikatana:

—Apiananiri, aăuñe Taviini apika mekanirii, piamoníkaua ate —itxarina.

³² Ininiā Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mōsiāreni. Apokana iuamoni.

—Kipa hinireka nikaminii hîte? —itxa.

³³ —Apiananiri, aătikapokotini anireka.

³⁴ Ininiā Xesosi amoníkana. Okina nopini itakari iuako. Iuasaakipeka kōsiārepekan, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareē Apokaăpotini

(Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoăo 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoăpotari Xerosareē. Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, ötanoxiratara takote Oriva inakori xiratamoni. Iuaă Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

² —Hîsa ikiraă kaixiti auakari aapokotxitiă. Iuaxiti hăpokasaaki, hăpokaroko xomëta ixariäkoro oimikata. Hîkoxirikana. Uaimoni mina hîtxanako.

³ Āti misâkiretakasaakii: “Kinirepa hăkaxirikatari pirâtxi?” Ininiā hîte: “Apiananiri nirekana,” hîtxako. Ininiā iua aurritai himininina —itxana ninoa.

⁴ Kitxakapirïka Teoso sâkire sâppiretakari sâppiretakari ikara atoko inakari. Ininiā iua sâppiretakiti kitxakapirïka atão inakari apokapeka.

⁵ Iua txari:

Hîtxariko Xerosareē auakanimoni: “Hătamata. Hîauñe apokaăpota hîtemoni. !Kaneenamari.

Xomëta nopini iitopâkanâta. Xomëta ākiri nopini isaăpota,” hîtxako ninoamoni, itxa Teoso sâkire sâppiretakari kitxakapirïkapeka.

⁶ Ininiā Xesosi moianariakori sari. Ipaniătakiti iaăka ikamana.

⁷ Ininiā iminaro xomëta oimikata. Itakarina imâkana inopinina Xesosi topăkini īkapani. Ininiā Xesosi topăka xomëta ākiri nopini.

⁸ Itomaneri kâkiti katamëkari imâkana kimaporí āpo. Apanakini sauakari aăxike. Ikasirikaxikeăpotarina aăxike kimaporí āpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko oerekinina īkapani. Imâkana nopini, aăxike nopini, xomëta napaăpota.

⁹ Kâkitipokoni īkikakani. Kâkitipokoni Xesosi tikini īkani. Imakinika saăpotakasaakina, akirkatana:

—Peerekari Tavii apika mekaniri. Teoso posotirekata īkari, Teoso nireĕkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaăpokatana.

¹⁰ Ininiā Xesosi apokapeka Xerosareē. Iuasaaki ikinimane Xerosareē auakani tsorïkaăta.

—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanătakakana.

¹¹ Kâkiti Xesosikata īkani sâppiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sâkire sâppiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Kariréia tōpa auakari ikira —itxana.

Pirâtxi Vëtxitakaní Omitikiko

(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoăo 2.13-22)

¹² Xesosi īroă aiko āki Teoso misâkiretikoătaă. Omitikenatana tiitxi vëtxitakaní. Amotitakani Teoso misâkiretikoătaă auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vëtxitakaní mesate. Kamoa vëtxitakaní topăkini apaka ikitaka.

¹³ Xesosi misâkiretana:

—Teoso sâkire iōkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misâkiretiko aikoti” akiritaăkako, itxa. Txamari hîte txîkitakari ia aiko kütîririni iomaătiniătaă ininiua —itxa Xesosi.

¹⁴ Mokirini, kâkiti matipokotakani pakini apoka Xesosimoni Teoso misâkiretiko aikotiă. Erekapeka itxîkitakana ninoa.

¹⁵ Iuasaaki amarini Teoso misâkiretikoă auakani iteene akirkata:

—Peerekari aăuñe Taviini apika mekaniri —itxanătana.

Sasetotxi auñteakori, kaiōkatsoparerini pakini itikari Xesosi posotire, kâkiti erekapeka itxîkitakini. Ninoa kenakotari amarini akiritatiti:

—Peerekari aăuñe Taviini apika mekaniri.

Ininiākara ninoa omanăkarauata.

¹⁶ Ininiā imisâkiretarina Xesosi:

—Pikenakotatari ikara amarini akiritatiti? —itxana.

—Nikenakotapitikari. Hîte atatsopatapekari ia Teoso sâkire iōkatsopatakori:

Ātokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko: “Peerekari iua,” itxanako,

itxa Teoso sâkire iôkatsopatakorri. Ininiâ Teoso sâkire iaôka ninoia kamanâta. Ininiâ erekapitikari ninoia akiritakiti –itxa Xesosi.

¹⁷ Iposo atoko itakanapana. ïkorate itxa. Itakanapari Xerosareë. Isa aapokotximoni Petânia inakorimoni. Iuaâ itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena

(Marko 11.12-14, 20-25)

¹⁸ Katimatinikata iuañkana Xesosi sari sitatximoni. Ipxinipokoriti inatxita.

¹⁹ Atamataro piko mina kimaporri ïtiniâpo. Isa oamoni txipokori itximini ïkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuasaaki itxa:

—Kona kariikaiako —itxaro.

Iuasaakipeka otxiaroka.

²⁰ Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaâtana.

—Ii natokopa otxape katimari otxiarokini? —itxanâtana ninoia.

²¹ Ininiâ Xesosi:

—Atão nisâpiretai. Teoso sâkire hâuikiniâ, hîte posotari hîkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxîkitakini atoko, hîposotaria hîpaniâtini. Teoso sâkire iteene hâuikiniâ, apiata hîkamako. Hîposotamariko hîpaniâtini ikira ixirata: “Pôkitikaua. IPOAMONI oka pitxaua.” Iuasaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako.

²² Pite atão pauikiniâri Teoso sâkire, iua pimisâkiretakasaaki, ikinipoko pamanaâkiti Teoso sikai —itxa Xesosi.

Xesosi Paniâtakari Moerekakoni

(Marko 11.27-33; Arôkasi 20.1-8)

²³ Xesosi ïroâ Teoso misâkiretiko aikotiâ. Kâkiti oerekasaaki, sasetotxi auñteakori, kiomâtxiakori pakini apoka iuaâ. Ipimaârina Xesosi:

—Kipaniâpa pikamari ikora pikamakiti? Kipa paniâtai? —itxarina.

²⁴ Ininiâ Xesosi:

—Nota apaka pimarauatoko hîtemoni. Ätinoka nipimaâiko hîte. Nota pimaâkitiko hîtemoni hîsâpiretiniâno, nota apaka sâpiretai hîte hîpimaâkiki notamoni, ininiâ nisâpiretai nota paniâtakari uâka apaka.

²⁵ Ia nipimaâi hîte: “Kipa paniâtari Xoâoni ipatxisarauatini? Teosokani paniâtari Xoâo? Kâkitikani paniâtari Xoâo?” —itxana.

Ininiâ ninoia misâkiretakakaua:

—“Teoso paniâtari,” aniniâ, “Kinirepa kona hâuikatari isâkire?” Xesosi txamaua eereka.

²⁶ “Kâkitira paniâtari Xoâo,” aniniâ, apanakini omanatamaua, kotxi ninoia uâkatari Xoâo Teoso sâkire sâpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisâkiretakakiniuana.

²⁷ Ininiâ apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniâtakari.

Ininiâ Xesosi:

—Nota apaka kona sâpiretai nota paniâtakari uâka.

Iri Sâkire Kîpitakari, Iri Sâkire Makîpitakati Pakini

²⁸ —Hîxinikariko ia nisâpiretakitiko: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparikauata nitakare ova auiniâtâa,” itxari imi.

²⁹ —Ininiâ imi anekari: “!Nisapani. !Ninirekari niperikauatini,” itxari. Eureka ixinikaxitinâta. “Ari, nisapitikako,” ininiâ isa iri takaremoni.

³⁰ —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniâtari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, lisari.

³¹ —Ininiâ ïkiripa kamatarri iri paniâtakiti? —itxa Xesosi.

Ininiâ ninoia kiomâtxiakori, sasetotxi auñteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiâ Xesosi:

—Atâopitika nisâpiretai hîte. Kiñiriri apokako Teoso auñtetxi ininiâtaâua hîte apisanpanika. Kanokarero apokako Teoso auñtetxi ininiâtaâua hîte apisanpanika.

³² Kotxi Xoâo kapatxisarerini apoka hîtemoni. Oerekai erekari kimaporiti. Txamari kona hîte auikari isâkire. Kiñiriri, kanokarero pakini auikari isâkire. Iuasaaki himarotari ninoia maerekati kamakanî takanapini imaerekâna. Ikamarina erekarinoka. Hîte itikapekari. Txamari hîte kona takanapari himaerekâni. Kona hâuikari Xoâo sâkire, ininiâ iua kiki sâkire makîpitakati atoko hîtxa, kotxi hîsâkire: “Akîpitapitikari Teoso sâkire,” txamari kona hîkîpitari —itxa Xesosi.

*Parīkauatakan Maerekani**(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)*

³³—Āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko nisāpiretai. Hīkenakota —Xesosi txana.

—Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eureka iuaātaā ikamari ova katsonakiko. Iposo atoko ikamari aapokotxi ḥtanori, ikinipoko itakare atamatini īkapani. Iposo atoko iikitxitana kikiākini itakare nūkatakani īkapani. Ininiā ninoia nūkatakani itakare. Eureka kakikioteri sari āti itixiti.

³⁴ Ova manapi inakasaaki, ikanatana initiriakori itakare nūkatakanimoni, ova apakapinina īkapani.

³⁵ —Txamari, ninoia maīkapena initiriakori. Ixirokitatarina āti. Okapirina āti. Āti kai soroā īkiporonakana.

³⁶ Iuaīkana iua kakikioteri ikanatana initiriakori. Iuasaaki ito ikanata. Mitxirini atokokana itakare nūkatakani txapena ninoani.

³⁷ Eureka imapotōkire ikanatari imi ninoamoni. Iuākatari: “Namarite iua, ininiā ninoia paxitari iua,” itxa.

³⁸ —Txamari, imi atapakasaakina, imisākiretakana: “Erepani imi. Maōkari, ininiā okinika itakare kaikotinaua atemoni.”

³⁹ Ininiā imaīkarina imi. Kikio xiripirexit anikarina. Iuaā oka itxapirina.

Ininiā Xesosi pimaāri kākiti iua takote auakani:

⁴⁰ —Ininiā iua kakikioteri īkasaaki, kiātokopa itxatanako ninoia kikiākini? —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiā ninoia iua takote auakani apakapapiretarri:

—Kakikioteri okanako ninoia maerekati kamakan. Iikitxitanako apanakini itakare nūkatakani īkapani, ininiā ninoia sikapitikaroko ova oiōkasaaki —itxarina Xesosi.

⁴² Ininiā Xesosi:

—Hite atatsopatapekari ia iōkatsopatakorri Teoso sākire:

Kai aapokotxi kamakan kona nirekari āti kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maīkakari itxaua. Teosokara txīkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni.

Nota hītari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso, kotxi nota hītari iaxitikiri kākiti manirekakiniti. Teoso txīkitakano nota apiananiri nininiāua.

⁴³ —Ininiā nisāpiretai hīte, Teoso kona hīaūte !txaikauako. Iua mereēriko apanakini kākiti inakitiakori īkapani. Ninoia kamapitikari Teoso nireēkiti.

⁴⁴ Apikomoni Teoso sākire iōkatsopatakorri sāpiretaua iua kai apiari atoko inakari. Itxari: Kākiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kākiti nopini irikiniā, !auaika kākiti, —Xesosi txana ninoia.

⁴⁵ Sasetotxi auīteakori, pariseoakori pakini kenakotakasaakiri ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko Xesosi sāpiretakati, ninoia !apokaerekatarina isāpirena, kotxi imarotarina ninoia takari nūkatakani maerekani atoko inakani itxauana.

⁴⁶ Ininiā ia xika inirekarina imaīkinirina. Txamari !imaīkarina, kotxi ipīkarina kākiti iuaā apotii takaniua. Kākitimoni Xesosi atāo Teoso sākire sāpiretakari itxaua.

22*Kiiniri Ītanorouatiko Pirena**(Arókasi 14.15-24)*

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauatakanasaaki kākitikata, isāpiretarri sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itxari:

² —Teoso auītetxi ininiāua ia auītetxi atokokana. Ia auītetxi kamari kiiniri imi ītanorouatini īkapani.

³ Ipaniātari initiriakori akiritinina ikemaīxitakini kiiniriā ininina īkapani. Txamari ikemaīxitakini !inirekari ikiiniriteē isinina.

⁴ Iuaīkana ikanatari apanakini initiriakori ikemaīxitakinimoni. “Hītxanako: ‘Nipokori iposopeka. Nokapekari kema auīte, kema auīte ākiri pakini. Paīpepokori. Imakinika niposotapekari. Hīsapoka kiinirimoni,’ hītxanako.” Ininiā ninoia kamari isākire iaōka.

⁵ —Txamari ikemaīxitakini !imaākpiretarina. Iparīkamoni isana. Ātikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ātīātaā tiitxi ivētxitinimoni.

⁶ Apanakinipekana maīkapena initiriakori, noropata, oka itxapena.

⁷ Iua auītetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene inaiataua. Ikanatari isotaoneakori ninoamoni. Ininiā opakena ninoia kakanirini. Iotikapirina ninoia aapoko.

⁸ —Eureka iua auītetxi akiritana apanakini initiriakori: “Kiiniri namarite ītanorouatini pirena iposopeka. Txamari merepitipanika nikemaīxitakini !erekana.

⁹ Iua atoko ininiā, hīsa ahoaātaā, kākiti napanakiniātaā. Hīkemaītxitana ikinimane haōkitakini,” itxana ninoa.

¹⁰ —Ininiā isana ahoaātaā. Ikemaītxitana ikinimane aōkitakini. Apotitarina kākiti itanapoko. Maerekani, erekarini pakini apotitana. Anikana kiinrimoni, ininiā kākitipokoni xāpoākata.

¹¹ —Iua auītetxi atamatana ikemaītxitakini. Atamatari kiki mākatxi ītanorouatikosaaki ieretaākori mieretaākati.

¹² Ininiā akiritarri iua: “Nimoianari, kiātokopa piūroā naapoko, kotxi mākatxi ītanorouatikosaaki ieretaākori kona pieretaka?” Iua kona kasākiri.

¹³ —Ininiā iua auītetxi paniātari initiriakori: “Himaīkariko. Hīaxirakiro iuako, ikitinota pakini, anika hītxariko mapara. Piākatximoni hōkariko,” itxana initiriakori. Iuaātaā kākiti txiapatinītaā, kākiti akerakitatsirītītaā.

¹⁴ Xesosi xipokapiretarri isāpirena.

—Itomaneri kemaītxitakoni. Txamari poiāoka mereēkoni —itxana ninoamoni.

Homano Auīte Īkitxitiko Pirena

(Marko 12.13-17; Arókasi 20.19-26)

¹⁵ Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotitauana. Imisākiretakana. Ixinikaxit-inātarina:

—Anirekari Xesosi kerokiniri isākire, aāpoītiniri īkapani. Ininiā kiātokopa atxatari apimainiri ikerokiniri īkapani? —itxanātakana.

¹⁶ Ininiā ninoa pariseoakori paniātana ātikaka ninoa oerekakini, apaka ātikaka Erotxi sākire auiākani, Xesosimoni isinina īkapani. Ininiā isana iuamoni. Imisākiretarina. Pariseo sākire iaōka isāpiretana.

—Koerekarerri, aimarotari atāoenepitikara pisākire. Atāoenepitikara pisāpiretarri Teoso nireekiti akamini īkapani. Pite na pīkarauata xatiki kākiti sākire xika. Ātinoka pisākire pisāpireta ikinakariti kākitimoni. Apanakinimoni pisāpiretakiti iuatzikana pisāpiretarri apakininapemoni.

¹⁷ Ininiā pisāpiretaua. Atāokani txineiro asikini Homanoakori auītemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.

¹⁸ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isākire. Ininiākara itxana:

—Kinirepa hinirekari nikero kiniri nisākire? Kona erekai hīte. Hīsākira uataksaaki, kākiti erekarini atoko hītxa, txamari maerekati hīkama.

¹⁹ Hōerekanu txineiro ota Homano auīte asikini īkapani.

Ininiā iminarona txineiro ota.

²⁰ —Kisanōkapa ia? Kiuākapa aua uai? —itxana ninoa.

²¹ —Ari, Homano auīte —itxana.

—Ininiākara hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

²² Ikara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina itsorīkaātana.

—Pamatirerri iua —itxanātakana.

Ininiā itakanaparina, sipeka itxana.

Ipīkari Ōkitikiniua Mauikakoni

(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

²³ Iua ñotsaakipeka ātikaka satoseo apoka Xesosimoni. Satoseo inakoni !auikari ipīkani iuaikana ōkitikiniua.

²⁴ —Koerekarerri, Moisesinira oerekari ia sākiretxiti: “Kiki meenetipanika ipininiā, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarin uāka,” itxa Moisesini.

²⁵ Setxi itaritxiakori aua mitxi īkorapokoriti. Apia anekatakari ītaniriuata. Eereka ipīpe meenetika, ininiā itari takaro iuani tikinitakito.

²⁶ Iua atokokana iua itari ipīpe meenetika. Āti itari iuaikana takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipīpe meenetika. Iua atokokana txaāpota ikinika itariakori.

²⁷ Eereka oa sito apaka opīpe.

²⁸ Ininiā ipīkani iuaikana ōkitikasaakua iuaikana auāki ininina, īkiripa oītaniri aua oakata iuasaak? Kotxi ikinimane ninoa setxi itariakori takapekaro oa —itxarina iua.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Hīte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sākire iōkatsopatakorri. ! Himarotari Teoso posotire apaka.

³⁰ Ipīkani iuaikana aua inakasaaki, kona ninoa ītaniriuataika. Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako.

³¹ Hîte !auikari ipîkani ïkitikiniua iuañkana auäki inini. Atauako kona hâtatsopatapanikari Teoso sâppiretakiti hîtemoni? Iara isâppiretai:

³² Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota, itxa Teoso. Ininiä Apraão, Isaki, Xakoo pakini auäkipanika itxana, kotxi auäki inakaní Teosonera iua. Ninoa uatxa auäki inakaní, kotxi kona ipîkani Teosoneni Teoso –itxa Xesosi.

Iuasaaki kâkitipokoni kenakotari ikara Xesosi sâkire.

³³ Xesosi sâkire ikenakotakasaakina, itsorïkaätna, kotxi paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniäatakiti Apiai Akamini

(Marko 12.28-34)

³⁴ Xesosi iikiteritika apakapapiretarri satoseo pimainiri, ininiä satoseo !ipimaraauataika. Pariseoakori kenakotari ikara, ininiä apotitauana.

³⁵ Pariseo, Moisesi sâkire oerekakari, iua nirekamari Xesosi kerokiniri isâkire. Ininiä ipimaäri:

³⁶ –Koerekarerri, ïkiripa Teoso paniäatakiti apiai txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireëkiti akamini? –itxa.

³⁷ Ininiä Xesosi apakapapiretarri:

– “Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireëkitiä, ikini pâkixinireë, ikinipoko pixinikaktiä pakini.”

³⁸ Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniätaua akamini. Ia ipaniäatakiti akamini apiai itxaua.

³⁹ Iuañkana Teoso paniätaua. Ia ipaniäatakiti apaka apiai. Merepanika ipaniäatakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretinäua atokotxikana, pitiretariko äti.”

⁴⁰ Itene atiretiniäri Teoso, itene atiretiniäri äti, ininiä akamapitikari apanakini Teoso paniäatakiti, Moisesinimoni isâppiretakiti. Itene atiretiniäri Teoso, itene atiretiniäri äti, ininiä akamapitikari Teoso sâkire sâppiretakani paniäatakiti apaka –Xesosi txari iua.

Teoso Mereëkiti Tavii Apika Mekaniri

(Marko 12.35-37; Arôkasi 20.41-44)

⁴¹ Pariseoakori apotitapanikaua inakasaaki, Xesosi pimaña ninoa:

⁴² –Teoso mereëkiti pisâppiretano. Kiripa apika mekaniripa iua? –itxana ninoa.

Ninoa apakapapireta:

–Ari, Taviini apika mekanirira –itxana.

⁴³ Ininiä Xesosi:

–Ikara atoko ininiä, kinirepa Erekari Matamatatakoti kamasañkiretarri Tavii: “Teoso mereëkiti niauûte itxaua,” ina sâkiretini?

⁴⁴ Kotxi Tavii txari:

Apiananiri misâkiretarri niauûte: “Nota kikomoni pii topäkiniritika nixipokariko pimoka-iakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniätaä atoko ininiua,” Apiananiri txari niauûte,

itxa Tavii.

⁴⁵ Ininiä Tavii akiritari Teoso mereëkiti “niauûte.” Ikara atoko ininiä, kiätkopa itxa Teoso mereëkiti Tavii apika mekaniri ininiäua? –Xesosi txari pariseoakori.

⁴⁶ Kona imarotarina, ininiä kona kasâkirena ninoa. Ikara eureka kona kâkiti pimaraataika Xesosimoni, kotxi ipîkarina Xesosi imarore.

23

Xoteo Auñteakori Maerekani

(Marko 12.38-40; Arôkasi 11.37-54; 20.45-46)

¹ Ininiä Xesosi misâkiretana imoianariakori, itomaneri kâkiti iuaä auakani apaka.

² Ia atoko isâppiretana:

–Kaiôkatsoparineri, pariseoakori pakini, Moisesini sâkire oerekakani itxauana.

³ Ininiära ikinika kaiôkatsoparineri, pariseoakori pakini paniäatakiti hïkamako, kotxi ninoa sâppiretari Moisesini sâkire Teoso oerekakiti. Ikara erekari. Txamari kona ninoa kamari Moisesini paniäatakiti. Ikara erekari. Ininiä ninoa kamakiti atoko !hïkamape. Kotxi isâkirena erekari, txamari ikamakitina erekari.

⁴ Ninoa kaiôkatsoparineri, pariseoakori pakini, kiki ia atoko inakari ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori porikä, txamari iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri. Kaiôkatsoparineri, pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana. Ninoa paniäatakiti iua iminani atoko itxa.

⁵ –Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini ïkapaninoka, erekia ininina apanakini uâkatini ïkapaninoka. Himarotari kâkiti ieretakari Teoso sâkire iôkatsopatakorri

aākoana xapitikiri āki. Eereka iaxirikarina iteētaāna, iuakonotaāna pakini. Ninoa kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini takari aākoana mitari apanakini atamatini īkapaninoka. Paītanori itsarape imākana apanakini atamatini īkapani.

⁶ Kiinirisaaki ninoa nirekari kākiti potxitiniātaā iitopākinina. Aiko āki Xoteoakori apotitiñitaāua inirekarina kākiti potxitiniātaā iitopākinina.

⁷ Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi vētxitikoātaā. Apokaerekatarina kākiti akiritinina: "Koerekareri" inikona.

⁸ –Txamari, ātinani hīte oreeēkari txaua, Teoso mereēkitira iua. Koerekareri hiniko ! hāuiritapeko, kotxi himakinikara hītaritakakaua.

⁹ Kona īkorapokoriti auakari "nīri," !hītxape, kotxi ātinani aīri auari iaxiti auakari.

¹⁰ Apaka apanakini akiritinii "aāuīte," !hāuiritapeko, kotxi ātinani hīauīte. Teoso mereēkiti itxaua.

¹¹ Auñetxti pininiua pinirekiniā, apanakini nitiri atoko pitxauako.

¹² Iua "Auñetxti nitxaua," inakari, Teoso txīkitakariko nitirixti itxauako. Iua "Nitirixti nitxaua," inakari, Teoso txīkitakariko auñetxti itxauako.

Xoteo Auñetekori Misiritaākako

(Marko 12:40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)

¹³ Iuañkana Xesosi sākirañata:

—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Hīsākire atxiñti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Kinirāo īroākari apisapanika aapokotxi tore totakaní atoko hītxa, kotxi hīte iotokakari kākiti Teoso sākire atāo auikini, ininiākara hīte iotokakari kākiti īroini Teoso auñetxti ininiātaāua. Hīte kona īroā. Apaka kona hīte auriranata kinirāo īroākari.

¹⁴ Erepaniko hīte kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Hīsākire atxiñti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hīte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisiriene-tana. Teosokata hīsākirañatakasaaki, itori sākiretxi hīkama apanakini, "paimatirena" inini īkapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

¹⁵ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Hīsākire atxiñti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hīte sari òtakoxiti. Hīpiriñtari kāuaāri. Imiriñ òtakoxiti hīsa, hīsākire auikakari hinitini īkapani. Ātinoka hīsākire auikakari auiniā, iuaritika hīsa iuaxiti. Eereka hōderekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hīte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hītekata maerekani misiritoātaā.

¹⁶ —Erepaniko hīte. Mōsiāreni atoko hītxa, iuaritika hinirekari hōderekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. !Hīposotari. Hīte oerekari apanakini ia hīsākire: "Ia nikamapitikako" pinakasaaki, Teoso misākiretiko aikoti pakiriuākatakasaaki, pimakamakanīri, kona pimisiritaākako," itxa hīte sākire. Iuañkana hīte sākire: "Nikamapitikariko," pinakasaaki, Teoso misākiretiko aikoti āki auakaro oro pakiriuākatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Ikara pimakamakanisaaki, pimisiritaākako," itxa hīte sākire.

¹⁷ —Hīte mōsiāreni atoko. Kona kiñkitei hīte. īkiripa apiari? Orokani? Teoso misākiretiko aikotikani? Teoso misākiretiko aikoti apiari, kotxi oa oro aiko āki aua, ininiā aiko txīkitakaro oro Teoso nakito oniniāua.

¹⁸ —Hīte oerekari apanakini ia hīsākire apaka: "Nikamapitikariko" pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā pakiriuākatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakanīri, kona pimisiritaākako. 'Nikamapitikako', pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā nopini takakori pakiriuākatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaākako," itxa hīte sākire.

¹⁹ Hīte mōsiāreni atoko hītxa. !Kiñkitei hīte. īkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoātaākani? Sikakori takikoātaā apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaka, iuasaakipeka Teoso nakitipeka. Ininiā sikakori takikoātaā txīkitakari sikakori Teoso nakiti ininiāua.

²⁰ Ininiā pisāppiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoātaā pakiriuākatinī, iuaxikana iua nopini auakari pakiriuākata.

²¹ Pakiriuākatakasaakiri Teoso misākiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi iua aiko āki aua.

²² Pakiriuākatakasaakiri Teoso tixine, ininiā iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso topākini. Iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi Teoso topākini nopini iitopāka Teoso.

²³ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Hīsākire atxiñti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Ipixini hinakiti hīsikari Teosomoni. Tesi hītii auiniāi, hīsikari āti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniāi, hīsikari āti Teosomoni, hītxāāpota. Ikara hīkamakiti erekari. Nipokori koke, oterāa, erva tosi, komínio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini hīsika Teosomoni. Ikara Teoso paniātakiti hīkamapitika. Txamari, Teoso paniātakiti apiari

!hikama, kotxi !hikamari atão apanakinimoni. !Hiamonikana apanakini. Hikamaenetakiti !hikama. Ikinika Teoso paniātakiti hikamako.

²⁴ Mōsiāreni atoko hītxaua, iuaritika hinirekari hōerekirini Teoso kimapore apanakinimoni. !Hīposotari. Himakatzakaro xikiri iāriä ãki komokakaro, txamari hīxirapoataro kamero, kotxi Teoso paniātakiti poiāori hikama, txamari ipaniātakiti apiarri kona hikama.

²⁵ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorri pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hikamari hīsākire iaōka. Hōeretari hīto maparakiri, txamari hākixinireē erekari. Papotxinanii, patierenanii, pañtirii.

²⁶ Hīte pariseoakorri, mōsiāreni atoko hītxa. Merepitipanika himakatzakariko maerekati hākixinire auakari, ininiā hīto erekatxikana. Hākixinire erekari ininiā, hikamakiti erekari apaka.

²⁷ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorri pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hikamari hīsākire iaōka. Kai auīte iriko, ipikari takikoātaā atoko hītxa. Mapara txīta kasarori minapaākapeka, ininiā mapara peerekari. Txamari, iriko ãki ipinakari api, arakapoakatakarri aua.

²⁸ Iua atokokanera hītxa. Kākiti uākatai hīte atão inakarinoka kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hītxaua. Txamari, hākixinire !ererri, kotxi maerekatinoka hikama. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hikamari hīsākire iaōka —itxa Xesosi sākire.

Xoteo Auñteakori Misiritiko

(Arókasi 11.47-51)

²⁹ Iuañkana Xesosi sākirauala:

—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorri pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hikamari hīsākire iaōka. Hikamari akauari Teoso sākire sāpiretakanini īkapani. Peereri akauari hikama. Hikamari akauari ipikani atão inakarinoka kamakani īkapani. Txīta himinapa akauariā. Aāui hītaka iuaātaā.

³⁰ Hītxari: “Kitxakapirīka aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakan. Atepítika auākamako iuasaaki, konimako ate okana ninoia,” hītxa.

³¹ Teoso sākire sāpiretakanini okakani mekaniriakori hītxaua hīte. Kotxi hītekara txari: “Aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakan.” Hīte maerekati kamakani ninoia atokokana hītxa.

³² Hātokiriakorini mipotorikari Teoso sākire sāpiretakan okinina. Hīte xipokapanikanako ātitikaka kaikotakani Teoso sākire sāpiretakan.

³³ —Imini atoko hītxa. Imini anaakori atoko hītxa hīte. Himisiritaākpitikako maerekani misiritikoātaā. Himitekini !auari.

³⁴ Ininiā nisāpiretai hīte. Niokanatapanikari hītemoni Teoso sākire sāpiretakan, Teoso iokanapirena imarotakani, koerekarerini pakini niokanata hītemoni. Txamari ātitaka hōka, aamina ipirāmitakari nopini hītokakitana apanakini. Apanakinipekana hīxirokitala aiko Xoteo apotuitimītaāua. Eureka hāsikatikinitana ninoia āti sitatxitimonii sikani, eureka āti sitatxitimonii, eureka āti sitatxitimonii hītxaāponāta ninoia hāsikatikinitini.

³⁵ Ininiā hīte misiritaākako ikinika atão inakari kamakani okiko xika. Kitxakapirīka Apeo inakorini okapeēka. Atão inakari kamakari iua. Ikinimane okapekonii tikinimoni okapeēka Sakariani, Parakia ãkiri. Iua Sakariani okapeēka sikakori takikoātaā takote Teoso misākiretiko aikoti ãki.

³⁶ Atāopitikara nisāpiretai hīte. Kākiti uatxa auakani apakapariko misirkaretxi ninoia erekarini okapekonii xika —itxa Xesosi sākire.

Xerosareē Xesosi Tiretini

(Arókasi 13.31-35)

³⁷ Iuañkana Xesosi sākirauala:

—Xerosareē auakanii, Xerosareē auakanii, hīte okapekana Teoso sākire sāpiretakan. Kai soroā hīkiporonakana ninoia hītemoni Teoso iokanatakini. Kaiāokatanii ninirekamari ninīkatinnii, patari oimiakori omīkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hīte. Txamari !hāuiritano nota nīkatinnii.

³⁸ Ikara atoko inakari xika haāpoko asikaākako. Teoso !lauika hītekata.

³⁹ Nisāpiretai. Ia òti hātamatanano, eureka !hātamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ïkarimoni, Apiananiri posotireē ïkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hātamatanoko nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko

(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misākiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoianariakori apoka iuamoni.

—Pamatata. Peerepokori aikoniri —itxarina.

² Ininiā Xesosi:

—Ari, hātamatatar ere aikoniri? Atāopitikara nisāpireta hīte. Koniko kai kaikotapani āti kai nopini. Imakinika kai irikaākako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini

(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

³ Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimonni, Oriva inakorimoni. Iuaā topāka itxa. Imoianari-akori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaātaā.

—Pisāpiretau kirisaakiparako aiko Teoso misākiretiko irikataākako. Natokopa ininiāparako ate imarotatari pite kaiama kanapirkape pinini? Natokopa ininiāparako aimarotatari itixi xipokini ūti kaiamapeka inini ūti? —itxarina Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi:

—Erepaniko. !Hāuiritapena apanakini misirienetinii.

⁵ Kotxi apokako kākiti itomaneri “Teoso mereēkiti nitxaua nota,” inakani. Ninoa misirienetana itomaneri.

⁶ Hīkenakopiretariko neenamatxi ene uaimoni, ūtakoxiti apaka. Iuaritika !hīpīkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatxi. Txamari itixi xipokini ūti !apokapanika.

⁷ Ikara inakari apisanpanika, āti uāka neenamauatako āti uākakata. Apanakini auīte inirimanekata neenamauatako apanakini auītekata inirimane pakinikata. Ātiātaā kākiti inikoriāriko natxi. Ātiātaā amianari inokanako kākiti. Ātiātaā itixi iakeēkatak.

⁸ Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsii atoko itxako iuasaaki.

⁹ —Iuasaaki hīte maīkaākako, himisiritiko ikapani. Iposo atoko oka hīnaākako. Nisākire hāuikini xika ikinimane omanataiko hīte.

¹⁰ Iuasaaki itomaneri !auikaikari Teoso sākire. Itakanapapekarina Teoso kimapore. Imīkapiritakakanako. Omanatakanakanako.

¹¹ Apokako kākiti “Nota Teoso sākire sāpiretakari nitxaua,” inakari. Txamari kona atāo. Ninoa misirienetanako itomaneri kākiti.

¹² Kākiti tiretiko poiāotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni.

¹³ Iuasaaki kākiti mīteeenekiniāri misirikaretxi, imatakanapakaniāri Teoso sākire, auapikako ātipirika Teosokata.

¹⁴ Teoso iokanapirena erekari, Teoso auīttxeti ininiāua, sāpiretaākako ikini itixiti auakani, ikini kākititi imarotiniri ikapani. Ikara inakari auaāka atokoikarako itixi xipokini ūti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

¹⁵ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Hīte itikariko iteene maerekatí kamakari timini aiko Teoso misākiretiko āki. Kitx-akapirika Tanieo inakori, Teoso sākire sāpiretakari, sāpiretapekari ikara ene. Hīte ia atat-sopatakaní, himarotariko ikara.

¹⁶ Ikara atoko inakari hītikasaaki hīte ikorapokoriti Xotéia auakani, oxiratarimoní himitekako.

¹⁷ Ikara ūti apokasaaki haāpoko nopini hāuiniā, katima hītxako himitekini. !Apakata haāpoko āki hītii himakatxakini.

¹⁸ Kikio hīparīkauanātakasaaki, hāapokomoni !hīkanapiripe himāka hāpini ikapani.

¹⁹ Ikara ūti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini iteene atatsiitariko. Pasāpaniri ninoa mitekini.

²⁰ Hamanaāriko Teoso katxīkareri mauakani himitekini ūtsaaki. Hamanaāriko tomatiko ūtsaaki ikara inakari mauakani ikapani.

²¹ Kotxi ikara mitekatxi ūtsaaki kākiti iteene atatsiitariko imisiritiko. Ikara ūti apisa kākiti !imarotari iteene imisiritiko. Itixi kamikosaakipanika !auari ikara atoko inakari misirikaretxi. Ikara mitekatxi ūti napaāka atoko kākiti !imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara ūti apiatako kākiti misiritiko.

²² Teoso poiāotaki iua ūti ikinipoko kākiti mapinakaní ikapani. Ito ūti ininiā, kākiti !auaka. Ipoiāotakari iua ūti, kotxi itirretana kākiti imereēkini.

²³ —Iuasaakiko āti: “Ia kiki Teoso mereēkiti aiātapakiti inakari,” inakasaakii, !hāuikapiri. Ātipekana: “Ikira Teoso mereēkiti inakari,” inakasaakii, !hāuikapiri.

²⁴ Kotxi apokako kākiti paxirari kamakari, “Teoso mereēkiti hiātapakitino nota,” inakari, “Teoso sākire sāpiretakari nitxaua nota,” inakari. Ninoa kamariko posotiretxi kākiti tsorik-itaātini ikapani. Inirekarina kākiti Teoso mereēkini imisirienetina.

²⁵ Hīkenakota. Nōtākikai hīte ikara inakari apokini ūti apisa.

²⁶ —Hīte sāpiretikosaaki: “Hīkenakota. Teoso mereēkiti aiātapakiti āparaā makipakanīātaapekarari,” hinikosaaki, !hīsipe iuaā. Hīsāpiretikosaaki: “Iriko ākirari iua,” hinikosaaki, kona hāuikapiri.

²⁷ Kotxi nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, !ikara atokoni nitxa. Mēkokari atoko itxa nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kotxi mēkokari atokatxi pokikinimon iñekoka, isapitipo atokatxi ereēokinimoni, ininiā ikinimane itikariko. Iua atokokana nota hītari iaxitikiri napokini. Ikinimane itikanoko nota.

²⁸ Aātamatakasaaki maiori apotiitinua, aimarotari ipīkari iuaātaā auini. Iua atokokana nota kanapiriākasaaki, ikinimane imarotari napokini.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

²⁹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomoni nisāpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriākori napaka atoko, atokatxi piākako. Kasiri kona ponikaikako. Iōriki iaxitikero irikako. Iaxiti iōriki auiniātaā auakari iakeēkatako.

³⁰ Iuasaaki Teoso takaōtxikare auako iaxiti, nota hītari iaxitikiri kaiamapeka uai nikanapiriini himarotini īkapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kākittit itixi auakan txiapatako, kotxi ninoa atapanoko nota kākiti itari iaxitikiri katxiāri āki nikatzakaāpotini. Nitapararitika napoākatako, kotxi ikinimane auñte nitxauako iuasaaki. Niotximerekata nikatzakaāpotia.

³¹ Okenakotaākako koitxi mitaro, trōpetpa inakoro. Iuasaakipekako niokanatana ninitirakori itixi iaōka kākiti Teoso mereēkini apotiiitakan īkapani.

Piko Mina Pirena

(Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

³² Xesosi sāpirenauatapanika:

—Nisāpiretai sāpirenatzxi atāo inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini īkapani. Pooīporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoī apokanapanoka,” hītxa.

³³ Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisāpiretakiti hītikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini.

³⁴ Ia nisākire atāo. Itixi auakan ixitipoka ikinipoko nisāpiretakiti mapokakani apisa.

³⁵ Iaxiti xipokapitikako. Īkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sākire lixipoka.

Kākiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi

(Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)

³⁶ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Kākiti !imarotari ikara öti, nota hītari iaxitikiri nikanapiriini öti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara öti. Nirinanira imarotari.

³⁷ Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kitxakapirīka Noee auakasaaki atoko itxako.

³⁸ Xirataātxi apisa ikinimane nipokota, iāta itxa. Kiki, sito ītaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo āki iereētini öti.

³⁹ Ikara apisa !imarotarina ipininina tīkane. Mokatanitika xirataātxi apoka, ikinikana xipoka itxana. Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiā iposope hītxako.

⁴⁰ —Iuasaaki nikanapiriini ötisaaki, ipi kiki parīkuanāta kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko āti, āti kaikota itxako.

⁴¹ Ipi sito atarokiri kamakanī, āto anikaākako, āto takanapaākako.

⁴² Ininiā iposope hītxako, kotxi kona himarotari hīauñte kanapiriini öti.

⁴³ Hīxinikariko. Kaapokori imarotaākamariko kiūtiriri apokini öti, !imakamako. !Auirita-mariko kiūtiriri anikiniri itii.

⁴⁴ Kiūtiriri apoka kākiti miātakinitipanika. Iua atokokanerako nota apokako himimaratkitipanikaroko. Ininiā iposope hītxako nota hītari iaxitikiri hiātapiñi —itxa Xesosi sākire.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini

(Arókasi 12.41-48)

⁴⁵ —Ininiā Teoso nitiriakori erekarini hītxauako. Nisāpiretai nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kīpitari ipatrāote sākire. Iuakara ipatrāote paniāta, apanakini initiriakori inīkatini īkapani. Isikakenatana ipatrāote nitiriakori, nipokori sikiko manapi.

⁴⁶ Iua initiri poxokoniuata ipatrāote paniātakiti iaōka ikaminiā, ipatrāote apokasaaki iposope itxa.

⁴⁷ Atāopitikara nitxai hīte. Iua patrāo paniātariko iua initiri ikinika inakiti inīkatini īkapani.

⁴⁸ Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “!Katimari ikanapiriānipatrāote,” itxa.

⁴⁹ Ininiā apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iāta poātakanikata.

⁵⁰ Ininiā ipatrāote kanapiriāko imiātapakinitipanika. Ikanapiriāko initiri mimarotakinitipanika.

⁵¹ Ininiā ipatrāote xirokitatariko aāpitsaā. Iposo atoko imisiritaākako maerekaniakata, "Erekapitikaua ate," inakanikata. Iuaā kākiti txiapata, akatsatsirītaua ātipirika. Ininiā ikara nitiritxi maerekati atoko kona hītxape —itxa Xesosi sākire.

25

Tesi Ātokoroakoro Pirena

¹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Ia nisāprena oerekai Teoso auñettxi ininiāua. Tesi ātokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporīā. Iātarapina ipatrāoten. Iua inapanikako kiinirimoni ītanorouatini īkapani.

² Siko ātokoro kīkiterini, siko mīkiteni.

³ Mīkiteni anikari tirikapi koana, txamari !anikarina tirikapiā.

⁴ Kīkiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina tirikapiā.

⁵ Ipatrāoten !katimari apokini. Ininiā itaponoka ininiāna, imakanātana.

⁶ —Apanīkanōka ikenakotarina: "Apokanapanoka. Hīsapoka. Hāpiākatari."

⁷ —Ininiā ātokoroakoro ōkitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itxana.

⁸ Ninoa mīkiteni amanaāri kīkiterini tirikapiāte, kotxi mīkiteni tirikapite oakaarita.

⁹ —Kīkiterini apakapapiretana: "Kona. Tirikapiā ate nakiti !apakata hīte īkapani. Ate īkapaninokara apakata. Hisa tirikapiā vētxitakarimoni. Hiamotariko."

¹⁰ —Ininiā ninoa mīkiteni sari tirikapiā iamotinina. Ninoa sikasaaki, ipatrāoten apoka. Ātokoroakoro iposope inakani ūra ia uakata aapokotxi āki ītanorouatakari kiiniritiā. Itore totaāka.

¹¹ —Eureka ātokoroakoro tirikapiā amortakani kanapiriā. Ninoa akirita: "Patrāo, patrāo, pimatatakinaua itore aīroini īkapani," itxana.

¹² —Ipatrāoten apakapapireta: "Hīsipeka. Atāo nisāpireta! !Nimarotai hīte."

¹³ Xesosi sākirauita:

—Erepaniko. Iposope hītxako, kotxi !himarotari nota hītari iaxitikiri kanapiriini ūti. ! Himarotari amonikitauako napokini —itxa Xesosi.

Ipi Āti Pakini Nitiritxiakori

(Arókasi 19.11-27)

¹⁴ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Nikanapiriini ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka ūtakoxiti āti itixitimoni isini īkapani. Ininiā akiritarri initiriakori. "Hinūkatariko ikini nītii," itxana.

¹⁵ Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota siko mio. Āti initiri isika txineiro ota ipi mio. Āti initiri poiāoka imarotakari ātika mio txineiro ota isikari iua. Eureka sipe itxa.

¹⁶ —Siko mio apakapakari amortari tiitxi, eureka vētxita itxari. Ikara atoko ininiā apakaparo txineiro ota tesi mio.

¹⁷ Iua ipi āti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota.

¹⁸ Iua ātika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi, taka itxaro txineiro iua aariko āki. Ikataro ipatrāote txineirote.

¹⁹ —Eureka okananixiti inaka atoko ipatrāoten kanapiriā. Akiritan: "Kiātokopa hītxataro nitxineirote?" itxana.

²⁰ Iua siko mio apakapakari minari tesi mio. Iua sāpiretari ipatrāote: "Patrāo, pite sikano siko mio txineiro ota. Patamata. Napakapari apikomoni siko mio txineiro ota pite īkapani," itxa.

²¹ —Ipatrāote apakapapiretari: "Erekapitikai pite. Erekari nitiritxi pitxaua. Erekari pinūkatiniro nitxineirote. Erekapitikari pinūkatiniri poiāoka nisikinii. Ininiā nauiritaiko itomaneri pinūkatinii. Ininiā pipoxokoniuatako notakata," itxa.

²² —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi pakini mio. Isāpiretari ipatrāote: "Patrāo, pite sikano ipi mio txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio txineiro ota pite īkapani," itxa.

²³ —"Erekapitikai pite. Erekari nitiritxi pitxaua. Erekapitikari nitxineirote pinūkatinii. Erekari poiāoka pinūkatinii. Ininiā itomaner nitakanapako pinūkatinii īkapani. Ininiā pipoxokoniuatako notakata," itxa.

²⁴ —Eureka iua ātika mio txineiro ota apakapakari apoka. Iua sāpiretari ipatrāote: "Patrāo, nimarotai pite. Pataparaxinirei pite. Pite amortari pikieno, kotxi kona pite takarauata. Pite apari pikieno pimaparikauatakaniātaā."

25 Nipikarauatiniā, nikipataro pitxineirote kipatxi āki. Patamata. Oia pitxineirote,” itxa.

26 —“Nitirixi maerekati iarerri pitxaua pite. Pimarotari niamotiniri nikieno, kotxi ! nitakarauata. Pimarotari nota apari nikieno nimparikauatakaniātaā.

27 Ikara atoko ininiā, pimanirekakanīri piparikauatini, kinirepa kona pisikatari nitxineirote pākomoni? Pisikaākamaroko, napakamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriākasaaki,” itxa.

28 Ininiā āti ipaniāta:

—“Pimakatzakariko iua mio ātika mio auakiti. Tesi mio txineiro ota auakitimonni pisika.

29 Kotxi apikomoni isiākako iua itomaneri auakiti, ininiā apiata auinariko iua. Iua poiāoka auakiti, inakito mixirikaākako.

30 Ia ninitiri iarerri hōka mapara piākatximoni. Iuaā kākiti txiapata. Akerakitatsirūta itsii xika.”

Ikinimane Apotiitaākako Xesosi Apisatoō

31 Apikomoni Xesosi sāpirenauata:

—Nota hītari iaxitirkiri nikanapiriākasaaki auītexi ninakasaakiua, ikinika Teoso nitiriakorikata, niitopākako auītexi itopanere nopini. Peerekari iuasaaki. Ikinimane paxitanoko nota.

32 Ikinia uākati kākiti apotiitaākako nota apisatoō. Iuasaaki nikaiarikitatanako nino. Sotiauīte, kapra pakini piratakari ipiraakori koketakanua ikaiarikitatinu atokokanera, nota hītari iaxitirkiri kaiarikitatanu ikinimane kākiti.

33 Pirātxi piratakari takiniri sotiauīte ikikomoni, itakiniri kapra isanaremoni, iua atokokanera nota hītari iaxitirkiri takari kākiti erekarini nikikomoni. Kākiti maerekani nitata nisanaremoni.

34 —Eureka nota kākiti auīte txanako nino. kākiti erekarini nikikomoni auakan: “Niri sikari erekari hītemoni. Hina. Hīroā auītexi nininiātaāua. Ia auītexi nininiātaāua maiamatapeēkaika hīte ikapani itixi kamikosaakipeka.

35 Mitxipeka ninatxitakasaaki, hīte sikakienatapekanota. Niposonatakasaaki, āparaā hīsikapekanota. Āti itixiti nīkasaaki, hīte apakapapekanota.

36 Nimamākanisaaki, mākatxi hīsikapekanota. Namianatakasaaki, hinīkatapekanota. Kateia āki nauakasaaki, himotikaētapekanota. Ininiā hīroā,” nota kākiti auīte txanako kākiti erekarini.

37 —Ininiā kākiti atāo inakari kamakani apakapapiretariko: “Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakenatai? Kirisaakipa piposonatakasaaki, āparaā asikai?

38 Kirisaakipa āti itixiti pīkasaaki, aāpapakai? Kirisaakipa pīmamākanisaaki, mākatxi asikai?

39 Kirisaakipa pamianatakasaaki, anīkatai? Kirisaakipa kateia āki pauakasaaki, amotikaētai?” itxanonako nota.

40 —Ininiā nota kākiti auīte apakapapiretanako: “Atāopitikara nitxai hīte. Kākiti poiāori, nīsākire auīākari, hītiretinī, iuasaaki nota hītiretinī atokokana hītiretarī,” nitxanako nino.

41 —Iuasaaki nitxanako nisanaremoni auakan: “Hīsipeka. Teoso misiritaiko hīte, kotxi ! hīkīpitari iua sākire. Hīsipeka arikatxi maxipokatmoni. Teoso kamari iua arikatxi, Satanasi misiritikoātaā tīkane, Satanasi nitiriakori misiritikoātaā tīkane. Hīsipeka iuamonni.

42 Kotxi ninatxitakasaaki nipokori līhīskano. Niposonatakasaaki, āparaā līhīskano.

43 Āti itixiti nīkasaaki, !hinirekano haāpoko napokini. Nimamākanisaaki, kona mākatxi !hīsikano. Namianatakasaaki, !hinīkatano. Kateia āki nauakasaaki, !himotikaētano,” itxanako kākiti maerekani.

44 —Ininiā nino apakapapiretariko: “Apiananiri, pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki, pīmamākanisaaki, kateia āki pauakasaaki, āti itixiti pīkasaaki, kirisaakipa ate !apakapakai?” maerekani txanoko nota.

45 —Ininiā nota kākiti auīte apakapapiretanako nino: “Atāopitikara nitxai hīte. Hīmanirekakanisaakiri hītiretinī kākiti poiāori nīsākire auīākari, iuasaaki !hinirekari nota hītiretinī,” nitxanako nino.

46 —Ininiā Teoso iokanatanako nino maerekani kamakani misiritikoātaā. Iuaātaā nino misiritaākapiako. Imisiritikona kona xipokaikako. Kākiti atāo inakarinoka kamakani auapininiika imaxipopekanika Teosokata –itxa Xesosi.

26

Xesosi Okaonetiko Pirena

(Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2; Xoāo 11.45-57)

1 Ikara inakari isāppiretaka atoko, Xesosi misākiretana imoianariakori:

2 —Hīte imarotari ipi ūti napaka atoko aua Páskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hītari iaxitirkiri nīsākako nīmokaiakariakorimoni. Aamina īpiriāmitakari nopini nitakaākako. Iua atoko ipina nitxako —Xesosi txana imoianariakori.

³ Iuasaaki sasetotxi auñteakori, kaiðkatsoparerikori, kiomätxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auñte apiatakari Kaipasi inakori aapoko ñki apotiitauana.

⁴ Imapapiretarina Xesosi imañkinina ñkapani. Inirekarina Xesosi imañkinina apanakini mimarotakinika. Imisäkiretakana Xesosi okinina ñkapani.

⁵ —Kuiniraaski !amañkapanir. Amañkiniäri, apanakini käkiti naiatamaua ate —itxakakana.

Sito Kamariäro Mïkaro

(*Marko 14.3-9; Xoño 12.1-8*)

⁶ Xesosi auanäta aapokotxi Petánia inakoriätaä. Isari Simão inakori aapokomoni. Iua Simão mitxi amianatakari, maere matati. Eureka erekapekari.

⁷ Simão aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakori. Kopitipaki xäpoka kamariäro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonätkasaaki, oa sito kitakaro kamariäro nikiiä.

⁸ Imoianariakori itikari Xesosi kiiä okitakiniro, ininiä ninoia naiataua:

—Kinirepa oa ioanatataro kamariäro?

⁹ Kinirepa kona ovëxtxitataro? Ovëxtitañkamaroko oäpkapamaroko txineiro ito, matxineirotimonikari osikini ñkapani —itxakakana.

¹⁰ Xesosi imarotari ninoia ikato ininina.

—Kinirepa homanatataro oia sito? Erekari okaminano notamoni.

¹¹ Auapiñanako matxineiroteni hïtekata. Kona nota auapani hïtekata.

¹² Oia kitakaro kamariäro nikiiä, nota iposope ninini nikatiko apisa.

¹³ Atäo nisäppiretai hïte. Teoso iokanapirena erekari säppiretikoätaä ikini itixiti, isäppiretäkako apaka oia sito kitakiniro kamariäro nikiiä, ininiä käkiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —Xesosi txana ninoia.

Xotasi Sari Sasetotxi Auñteakorimoni

(*Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6*)

¹⁴ Eureka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari sasetotxi auñteakorimoni.

¹⁵ —Xesosi nisikiniäi hïtemoni, kiripa hïte sikano nota? —itxana ninoia.

Ininiä ninoia:

—Asikaiko trïta txineiro ota pirata kamakoro —itxana ninoia.

Ininiä iñkitxitarina.

¹⁶ Eureka Xotasi iñtapari Xesosi poiñonoka käkitikata auakasaaki, imikapiritiniri ñkapani.

Påskoa Kiiniriti Kamiko

(*Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13*)

¹⁷ Päo miätiäkati nikiko kiiniriti potorikini õti, Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Namoripa ate maiamatari Påskoa kiiniriti pite ñkapani? —itxarina iua.

¹⁸ —Hïsa sitatximoni. Nisäppiretakiti iañka hinitari kiki. Häpokasaakiri, hïtxariko iua: “Koerekarerri txai, ipinini tïkane kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Påskoa inakori pite aapoko imoianariakorikata,” hïtxako.

¹⁹ Ininiä imoianariakori kamari Xesosi paniätkiti iañka. Imaiamatari ikinika kiiniri ñkapani.

²⁰ ñkanñkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata topäka inipokotinina ñkapani.

²¹ Inipokotakasaakina, Xesosi txana:

—Atäo nisäppiretai hïte. Ätika hïte sauaki mïkapiritanoko nota.

²² Ininiä imoianariakori tsorïkaäta. Iteene imatinaniuatana. Äti pimaäri:

—Apiananiri, atauako notakani?

Iua atokokana ätípekan:

—Apiananiri, atauako notakani?

Ikara atoko itxanätna ikinikana, ipimaañpotinirina Xesosi.

²³ Ininiä Xesosi apakapapiretana:

—Ia tiitxiä notakata nikakari mïkapiritanoko.

²⁴ Nota hïtari iaxitikiri okaäkako. Teoso säkire iöktatsopatakori säppiretakari nippinini tïkane. Nota hïtari iaxitikiri mïkapiritakari iteene misiritaäkako. Erekamariko maponaniäkatika inañkamako.

²⁵ Ininiä Xotasi kamïkapirireri misäkiretarri Xesosi:

—Koerekarerri, atauako notakani?

Xesosi apakapapiretarri:

—Ari, pitepitikara.

Xesosi Íto, Iarëka Pakini

(*Marko 14.22-26; Arókasi 22.14-23; 1 Koríto 11.23-25*)

²⁶ Inipokonätkasaakina, Xesosi kosekari komiri. Imisäkiretarri Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.
Eureka imaxinikitari, sika itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hītxako. Ia niñto —itxana.

²⁷ Eureka ikosekari iäkoanatxi iäriä auini. Imisäkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iäriä pisikakiti atemoni —itxa.

Eureka sika itxari iäkoanatxi ninoamoni:

—Hikinika hiñtariko.

²⁸ Ia niarëka xiketakari makatxakariko kaiäopokori kākiti maerekani. Teoso sâppiretakari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ikapani. Ia niarëka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti.

²⁹ Atão nisäporetai. !Niñtaikaroko ovapeë, Teoso auñtetxi ininiätaäua nimapokakanisaaki. Iuaä napokasaaki niñtarri. Amaneri iäriäti niñtako hîtekata —itxana imoianariakori.

³⁰ Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ikapani. Eureka isana oxiratarimoni Oriva inakorimoni.

Xesosi Sâppiretari Petro Kipatiniri Iua

(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)

³¹ Iuaä Xesosi misäkiretana imoianariakori:

—Ia ïkanôkati hîkinika hîte takanapanoko nota, kotxi Teoso sâkire iôkatsopatakori sâppiretakari ikara atoko inakari. Itxari:

Nokariko soti auñte piratakari, ininiä ikinika ipiraakori iarikitatako, itxa Teoso sâkire iôkatsopatakori.

³² Ininiä eureka nota nipinaäka atoko, iuañkana nôkitikaäkaua atoko, nisako hîte apisa Kariréiamoni —itxa.

³³ Ininiä Petro apakapapiretari:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiñti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai —itxa.

³⁴ Ininiä Xesosi:

—Atão nisäporetai. Ia ïkanôkati patari sâkirauatini apisapanikako, “! Nimarotari iua,” pitxanoko ipi äti pakinikata.

³⁵ Ininiä Petro:

—Ikaria atoko lñitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nippinamako.

Ikinika Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

Xesosi Misäkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriätaä

(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)

³⁶ Eureka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriätaä. Xesosi:

—Uai hñtopäka. Ikiraä nisako Teoso nimisäkiretini ikapani —itxa Xesosi.

³⁷ Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata isinina. Iuaä Xesosi tsorïkaänäta, imaromaxiretari.

³⁸ Imisäkiretana ninoa:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiä okaaritano. Uai hñkaikota. Arañkire hñtxako —itxana ninoa.

³⁹ Apikomoni isa, pamaka itxa, misäkireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ikari? Kona ninirekari natatsiirauatini. Iuaritika pite nirekiniäri, ininiä nota apaka nirekari —itxari Teoso.

⁴⁰ Iuasaaki ikanapiriä ipi äti imoianariakori auiniätaä. Ninoa imakanäta:

—Petro, atauako kona hîte mñeenekari hñtikapokotini äto oaranoka?

⁴¹ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hñkamini, ! hñkamapiro. Arañkire hñtxako. Misäkiretakor Teoso, ininiä lñhkamari maerekati. Kâkiti xinire atxiñti linirekari maerekati ikamini. Txamari kâkiti ñto tapara poiäoka, ininiä ikamari maerekati. Ininiä erepaniko —Xesosi txari Petro.

⁴² Iuañkana isa apikomoni Teoso imisäkiretini ikapani:

—Niri, pinirekiniäri natatsiitirini nimisiritiko akamoni ikari, ininiä nikamapitikariko pinirekakiti —itxari Teoso.

⁴³ Iuañkana ikanapiriä imoianariakorimoni. Imakanätapanikana. Itaponoka itxana. Kona iposotarina ikoatinina.

⁴⁴ Iuañkana Xesosi takanapania, iuañkana ikanapiriä iuañtaäkana. Iuañkana misäkireta itxari Teoso. Mitxi atokokana itxa isäkire.

⁴⁵ Iuañkana ikanapiriä imoianariakorimoni:

—Himakanätapanika? Hñtomanätapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hñtarri iaxitikiri nimikapiritaäka maerekanimoni nisikiko, inireëkitina ikaminina ikapani.

⁴⁶ Hñkitikaua. Masipeka. Hñtapa. Ikiraä ina nota mñkapiritakari —itxana ninoa.

*Xesosi Mañkiko Pirena**(Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)*

⁴⁷ Xesosi säkirauanātapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kākiti, saasara mñkani, piriri mñkani pakini. Sasetotxi auñteakori, kiomätxiakori pakini iokanatana ninoa.

⁴⁸ Iua Xotasi kamñkapirirer sãpiretapekana ninoa:

—Iuapitipanikaro napitxokapaniko. Himañkariko iua napitxokakiti.

⁴⁹ Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereëkai koerekarer.

Eureka apitxoka itxari.

⁵⁰ Ininiä Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauiritai —itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maïka itxarina.

⁵¹ Äti Xesosi moianari kosekarro saasara. Isauaäkatari sasetotxi auñte apiatakari nitiri. Itsotakakipitatar.

⁵² Ininiä Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oäuiniätaä. ! Pineenamauatape. Ikeekotxi himañkiniä, äti öti hñpinako ikeekotxi xika.

⁵³ ! Pimarotari niposotiire. Nota nirekiniäri, nakiritarri niri moianatinino nota. Nakiriniäri, iuasaakipeka iua iokanatamariko seí mio initiriakori nota imakatxakinina ikapani.

⁵⁴ Kona nakiritarri niri, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakorri sãpiretapekari nimañkiko tikane ia atoko inakari.

⁵⁵ Iuasaaki Xesosi misäkiretana iuamoni ikani:

—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himañkinino ikapani? ! Kiñtirino nota. ! Kikeekono nota. Ikiniöтика niitopäka Teoso misäkiretiko aikoti äki noerekinii hñte. Iuasaaki kona himañkano.

⁵⁶ Ia atoko himañkano, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatapekari ia atoko himañkinino. Ininiä Teoso sãkire iõkatsopatakorri iaôka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

*Xesosi Xoteo Auñteakori Apisatoõ**(Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24)*

⁵⁷ Ninoa Xesosi mañkakanri anikari Xesosi Kaipasi aapokomonri. Iua Kaipasi sasetotxi auñte apiatakari itxaua. Iuaätaä kaiõkatsoparerakori, kiomätxiakori pakini apotuitapekaua iuasaaka.

⁵⁸ Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auaäponäta. Sasetotxi auñte apiatakari aapoko takote isa. Iiroä pirikere äki. Itopäka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaäkapani Xesosi, ininiära isa Xesosi tikini imarotiniri ikapani.

⁵⁹ Kaipasi aapoko äki Sasetotxi auñteakori, kiomätxiakori, ikinika Xoteo auñteakori pakini niana käkiti aäpirena kamakanri Xesosi okinina ikapani.

⁶⁰ Itori käkiti sãpiretari aäpirena Xesosi ikamapiretainina. Txamari ixika ! auari Xesosi okinina ikapani.

Eureka apokana ipi aäpirena kamakanri.

⁶¹ Ninoa txari:

—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misäkiretiko nirikini. Ipi äti ötisaaki niposotari iuañkana nôkitikiniri,” itxa isäkire.

Kona atão ninoa sãkire.

⁶² Sasetotxi auñte apiatakari ökitikaua.

—Kona papakapapiretarri pitemoni apoñrauatakanri? Atâokani piposotatari ikara atoko pikamini? —itxari Xesosi.

⁶³ Xesosi !kasäkiri. Ininiä sasetotxi auñte apiatakari iuañkana misäkiretarri Xesosi:

—Uatxa nipimaäi Teoso mipiñkati apisatoõ. Atâonani pisäpiretau. Pite, Teoso mereëkiti pitxataua? Teoso äkirikai pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isäkire.

⁶⁴ —Ari, iuapitikarano. Nisäpiretaiko hñte hñkinika. Hñtamatariko käkiti itari iaxitikiri topäkini Kaposotireri kikomoni. Hñtarapliko käkiti itari iaxitikiri uai apokaäpotini katxiäri äki —Xesosi txana ninoa.

⁶⁵ Sasetotxi auñte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Iuasaakipeka iua matsoräkari imäka, kotxi kona satiki ipotxitari Xesosi sãkire.

—Maerekati isäkire: “Teoso äkirirano,” itxa. ! Anirekaikari apanakini kamapiretainiri Xesosi. Uatxaika hñkenakotapekari isäkire maerekati.

⁶⁶ Kiätkopa atxatari Xesosi? —itxana ninoa.

—Ixika auapeka ipinini ikapani ininiä uatxa okaäkapitikako —ninoa txari iua.

⁶⁷ Eureka ikiisokatoōtarina. Iāsokarina. Apanakini aritoōtari Xesosi.

⁶⁸ —Pite Teoso mereēkiti pininiāua, pisāpiretaua, kipa aritai? —itxarina iua.
Inapetarina.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(*Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27*)

⁶⁹ Iuasaaki Petro topākanāta mapara pirikeri āki. Ātokoro Kaipasi nitero sari iuamoni.

—Pite Xesosi Kariréakiri moianaripitikarai —otxari iua.

⁷⁰ Txamari iua kipatari ikinimane apisatoō.

—!Nimarotari ikara atoko pinanātakiti.

⁷¹ Ininiā isa pirikeri Iroānakikomoni. Iuaā āto ātokoropekana Kaipasi nitero atamatari iua.
Ininiā osāpiretana kākiti iuaā auakani:

—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.

⁷² Iuaīkana ikipatari:

—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.

⁷³ Eureka paītiki atoko kikiākini iuaā auakani sari Petromoni:

—Pite atāopitika iua moianaripitikarai, kotxi pisākire ipinimon. Kākiti Kariréakiri sākire atokokana, Xesosi sākire atokokana pitxa pite sākire —ninoa txari Petro.

⁷⁴ Ininiā Petro apakapapiretana:

—Atāo nisākire minakaniāua Teoso misiritanoko. Nisākire atāopitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.

Iuasaakipeka patari sākirauata.

⁷⁵ Ikara ikenakotakasaaki, Petro xinikari Xesosi sākire, kotxi mitxipe Xesosi txari iua:
“Patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ininiā Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoão 18.28-32*)

¹ Katimatinīkata sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua. Imisākiretakaka:

—Kiātokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxana.

² Eureka iaxirikākitakarina Xesosi, anika itxarina Homano auīte Pōsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini

(*Ātosí 1.15-19*)

³ Xotasi, Xesosi mīkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi ipinini tīkane, maerekax-iniretnoka itxa, kotxi iuaka sikari Xesosi imokaiakariakorimoni okiko tīkane. Iuaīkana isipikaro trīta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakinimoni.

⁴ —Nota kamari maerekati. Nimīkapiritarri Xesosi. Ixika !auari iua ipinini īkapani —itxana ninoa.

Ininiā ninoa:

—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.

⁵ Ininiā Xotasi okaro txineiro ota Teoso misākiretiko aikoti āki, eureka isipe ātiātaā. Iuaātāā iuaka iaxirikanokitapeua, aamina poriā iaxirikaua, arōka, ipīpe itxa.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki sasetotxi auīteakori kosekarao oa txineiro.

—Oia txineiro kiki okiko īki. Ia xika ate !auritaāka aāpotiitiniro oia txineiro āto txineirotiakata Teoso misākiretiko aikotiākero.

⁷ Kiātokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.

Eureka ninoa imarotate. Iamotarina kikio, tiitxi kamakari kikiote, Xoteo minakaniua ikatiko tīkane.

⁸ Oa txineiro kiki okiko īki xika, Xesosi okiko īki xika, iua akauari takauākataāka “Arēkatxi Akuaritii” ināāka. Uatxa akiritaākapanika iuaātāā “Arēkatxi Akuaritii.”

⁹ Iua atoko ininiā, kitxakapirika Teoso sākire sāppiretakari Xeremia inakori atāo txari:

Isaeo auakani īkitxitari trīta ota pirata kamakoro Teoso mereēkiti okiko īkapani.

¹⁰ Eureka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni, ikikiote iamotinina īkapani, kotxi Teoso nirekari ia atoko ikaminina,

itxa Xeremia kitxakapirika. Ininiā Xeremia sākire iaōka apopeka iuasaaki.

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38*)

¹¹ Iuasaaki Xesosi tima Homano auīte Pirato inakori apisatoō. Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auīte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.

¹² Eureka sasetotxi auñteakori, kiomätxiakori pakini apoñtari Xesosi. ! Kasäkireri Xesosi iuasaaki.

¹³ Ininiā Pirato txari:

—Atauako kona pikenakotatari apoñtiniina?

¹⁴ Xesosi !kasäkireri, ininiā Pirato tsorikaāta. Ākixinireē iua:

—Kininiāpa !kasäkireri?

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38-19.16*)

¹⁵ Ikiñi kiimiriti Páskoa inakori, Homano auñte sikakari ätika kateia äki auakari käkiti nirekakiti.

¹⁶ Iuasaaki aua kateia äki auakari Pahapasi inakori. Ikinimane imarotari iua.

¹⁷ Itomaneri käkiti apotitakasaakiua, Pirato pimaāna ninoia:

—Íkiripa kateia äki auakari hinireka nisikakini? Pahapasikani? Xesosi Teoso mereëkiti inakorikani? —itxana ninoia.

¹⁸ Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotinirina xika.

¹⁹ Iuasaaki Pirato topäkanäta käkiti misiritiko isäpiretini pakita äki. Iuasaaki ñtanoro iokanapireta iuamoni.

—Maerekati !pikamape iua kikimoni, kotxi ixika !uauri pokiniri. Erekari iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiā maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.

²⁰ Mapara sasetotxi auñteakori, kiomätxiakori pakini misäkiretana käkiti iuaätaä apotitakaniua:

—Piratomoni hïtxako: “Pisikakariko Pahapasi. Pokäkitakariko Xesosi,” hïtxariko —itxana käkiti.

Ininiā ninoia auikari isäkirena.

²¹ Eureka Pirato pimaāna käkiti iuaä apotitakaniua:

—Íkiripa kateia äki auakari hinireka nisikakini?

Ininiā ninoia akirikata:

—Pahapasira.

²² —Kiätokopa nitxatari Xesosi, Teoso mereëkiti inakorima? —itxa Pirato.

Ikinikana apakapapiretana:

—Aamina ïpiriämítakari nopini pitokakitariko.

²³ Ininiā Pirato:

—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Iuasaakipeka ninoia iteene akiripoakatana:

—Aamina ïpiriämítakari nopini pitokakitariko.

²⁴ Ininiā Pirato kona säpíretaikari Xesosi isikakini, kotxi ninoia neenamauatanapanoka. Ikosekari äparaä. Arokauakotaua ninoia apisatoõ.

—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hïte xikakara ia kiki ipina —Pirato txana ninoia.

²⁵ Ikinimane apakapapiretari:

—Atäópitikara. Misirikaretxi auiniā okiko xika, ate, aamariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.

²⁶ Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eureka ipaniätarri Xesosi xirokitatiko aäpitsaã. Eureka isikari Xesosi isotatonemoni aamina ïpiriämítakari nopini itokakitinirina tïkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(*Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.2-3*)

²⁷ Ininiā sotatoakori anikari Xesosi ninoia auñte aapokomoni. Iuaä akiritarina apanakini sotatoakori, ininiā ikinimane sotatoakori äkitari Xesosi. Inapetarina.

²⁸ Imaktxakarina Xesosi mäka. Mäkatxi pôkamarari ieretaka itxarina.

²⁹ Eureka itakarina saporiëta kotipiaro kamakori ikiñi. Iuako ikikomoni taká itxari aäke. Ininiā itxíkitakarina Xesosi auñtetxi atoko ininiñua. Eureka ikapotoreëkauana iua apisatoõ, napeta itxarina Xesosi:

—Aäuñte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auñtekai pite —itxarina.

³⁰ Ikiisokarina. Iua aäke ikosekana, arikiita itxapikarina.

³¹ Inapetarina, eureka imaktxakarina mäkatxi pôkamarari. Iua nakiti imäka iuañkana ieretaka itxarina. Eureka mapara anika itxarina, aamina ïpiriämítakari nopini itokakitinirina ïkapani.

Xesosi Tokakitaäka Aamina ïpiriämítakari Nopini

(*Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27*)

³² Xesosi anikaāpotakasaakina, aōkitarina Sireni sitatxitikiri, Simāo inakori. Ninoa paniātari iua, Xesosi anikakiti aamina īpiriāmitakari, anikini īkapani, kotxi Xesosi ! iposotaikari anikiniri. Ininiā Simāo anikari.

³³ Apokana Kóokota inakoriātaā. Apanakini akiritari “Kiitātatxi” inaāka akiritiko.

³⁴ Iuaā īārīmoni ikoketarina piñtxi kipixiāri, sika itxarina Xesosimoni, Xesosi iātini īkapani, imakini īkapani. Atapixiātaā atoko, liātari.

³⁵ Ininiā itokakitarina Xesosi aamina īpiriāmitakari nopini. Inaāka atoko ikamarina sarauatxi kai soroā. Sarauatxi kāiatakan apakapari Xesosi māka. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakari ikara atoko inini tīkane. Iua txari:

Ixanakarina nimāka. Sarauatxi ikamana nimāka apakapakani imarotinina īkapani.

Itxa Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīka.

³⁶ Sarauatxi xipoka atoko iitopākana. Imoaārina Xesosi, kākiti manikakaniri īkapani.

³⁷ Aamina īpiriāmitakariā ikii nopini itakarina iōkatsopatakor: “Xesosi, Xoteoakori Auife,” itxa iōkatsopatakor. Ikara xika okaāka Xesosi.

³⁸ Xesosi takote itokakitarina ipi kītitirini aamina īpiriāmitakari nopini, āti Xesosi kikomoni, āti Xesosi sanaremoni.

³⁹ Kākiti iuaā napakani napetari, nokonoko itxa kītana. Maerekaeneti isākireprietarina Xesosi:

⁴⁰ —Pite txari: “Aiko Teoso misākiretiko niriāka atoko, ipi āti ōtisaaki iuaākana nōkitikari,” pitxa. Piteka pimakatzakaua. Pite Teoso ākiri pinakasaakiu, pikatzaka. Ikara atoko itxa sākiretana kākiti iuaā napakani.

⁴¹ Iua atoktxikana itxana sasetotxi auñteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini ikara atoko inapetarina Xesosi:

⁴² —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitiniua. Iua Isaeo auakani auñte ininiāua, iuaka imakatzakamauako. Ikatxakiniā, ate aukari iua sākire.

⁴³ Iua aukari Teoso sākire. Maiātapi. Atauako Teoso nirekari imakatzakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso ākirirano nota,” itxa —itxana.

⁴⁴ Kītitirini iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti isākireprietarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena

(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

⁴⁵ Apaniāxiti itxi piāka. Ipi āti pakini oara ipiāka.

⁴⁶ Ipi āti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene akirikata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatanii.

Ikara Epireo sākire. Ia atatsopatakar sākireē, “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanpano?”

⁴⁷ Kākiti iuaā auakani kenakotari Xesosi sākire. Ninoa uākatari akirinātiniri Eríasi.

⁴⁸ Ininiā āti miteka, mapoa atoko inakari iāka itxari iāriā katxioārimoni. Aāke mapotōkire taka, isirīka itxamari Xesosi iātini īkapani.

⁴⁹ Txamari apanakini:

—Kona pisikapiri. Atxiūti Eriasi makatzakari iua —itxana.

⁵⁰ Iuaākana Xesosi iteene akirikata. Eureka iokanatari ixinire Teosomoni, eureka ipiē.

⁵¹ Iuasaakipeka mākatxi mata Teoso misākiretiko aikoti āki arōkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi iua mākatxi mata !auritarri kākiti īroini Teosonani Auini Pakitātāa. Itsorakitakasaaki, itxi iakeēkata. Kai mitari xoreka iuasaaki.

⁵² Apanakini akauari xoreka. Itomaneri kākiti ipikani Teoso nakitiakori iuaākana ūkitikapekaua.

⁵³ Osipikarina akauari. Xesosi iuaākana ūkitikākaua atoko, isana Xerosareēmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaā itomaneri kākiti itikana ninoa iuaākana ūkitikakaniuia.

⁵⁴ Sotato auñte, sotatoakori Xesosi moiaākani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itxi iakeēkatini, ininiā iteene ipikarauatana.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua —itxana.

⁵⁵ Itoro sitoākini ikira atoko atamanātari Xesosi. Kariréia tōpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoākini moianatari iua.

⁵⁶ Maria Matarena inakoro iuaā aamina īpiriāmitakari ikira atoko auanāta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaā aua. Sepeteo anaakori inoro iuaā auanāta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁵⁷ Īkanōka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sākire auiākari itxaua.

⁵⁸ Isa Piratomoni. Xesosi īto amanaā. Ininiā Pirato paniātari isikiko.

⁵⁹ Ininiā Xosee anikari Xesosi īto. Mākatxi mataā iapirika itxari. Mākatxi mata amaneri arinio inakoriā iapirikari.

⁶⁰ Eureka taka itxari akauari āki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auīte iriko. Ikamari iua akauari ipīkasaaki ikatiko īkapani. Xesosi īto iriko āki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa.

⁶¹ Iuasaaki Maria Matarena inakoro, ãto Maria inakoro apaka topākanāta akauari apisatoō.

Imoiaārina Xesosi Akauari

⁶² Iua òti sesta veira, tomatiko òti apisa. Iua òti Xoteoakori parīkauatapitipo, tomatiko òti imaparīkauatakani īkapani. Katimatinikata sasetotxi auīteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni.

⁶³ Ninoa txari:

—Ate xinikari iua kamisirienereri sākire. Iua txari: “Nipīkasaaki eureka ipi āti pakini òtisaaki iuaīkana nōkitikauako.”

⁶⁴ Pipaniātana pisotatoneakori ipi āti pakini òti akauari imoiaainina. Imamoiaākaniārina, imoianariakori īkanōka sari iuaā īto iitirīkinina. Ininiā eureka isāppiretarina kākiti: “Teoso ūkitikapekari iua. Iuaīkana auāki itxapeka,” itxamana ninoa imoianariakori. Ininiā ikara misirieneretxi apiatama eureka. Mitxiri misirieneretxi poiāoka —itxarina Pirato.

⁶⁵ —Ininiā hanikari sotatoakori akauari moiaākani tīkane. Hīsa. Hītotariko akauari sona —Pirato txana.

⁶⁶ Ininiā isana iuaā. Akauari sona iteene itotinina īkapani. Itakarina Pirato takaoētxikare itore nopini. Sotatoakori iuaā kaikota. Imoiaārina akauari.

28

Xesosi Iuaīkana Auāki Inini

(Marko 16.1-8; Arōkasi 24.1-12; Xoā 20.1-10)

¹ Tomatiko òti xipoka atoko, tomīko īkanōkapanika Maria Matarena, oa ãto Maria pakini sari akuarimonī.

² Ninoa saāpotakasaaki, katimaritika itixi iakeēkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katzaka. Ikatapakirirati kai akauari tore, topāka itxa iua kai nopini.

³ Itoō atokatxi iotximere atoko itxa. Imāka mapoa saro atoko itxa.

⁴ Sotatoakori, akauari moiaākani, kikinanaākata, ipīkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipīkani atokopeka itxana.

⁵ Eureka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri misākiretana:

—!Hīpīkarauatape. Nimarotari hīte nitanātiniri Xesosi, aamina īpīrāmitakari nopini tokak-itakori.

⁶ !Auaika uai. Teoso ūkitikapekari iua. Ikara iua sāppiretakai hīte. Uai hina. Hātamatari īto mitxi auiniātāaā.

Ininiā ninoa atamatari.

⁷ —Katima hītxako imoianariakorimoni hīsini īkapani. Hīsāppiretana: “Iuaīkana auapeka itxa Xesosi. Teoso ūkitikapekari iua. Iua sari hīte apisapanika Kariréiamoni. Iuaā haōkitariko iua,” hītxako ninoamoni. Ikara atoko nitxa nīsāppirena hītemoni —itxa Teoso nitiri.

⁸ Ininiā ninoa takanapari akauari. Ipīkereritikana, ienenirikitikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni ūkitikiniua isāpīretini tīkane.

⁹ Ninoa mitekaāpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiā ninoamoni:

—Hītepini ina —itxana.

Ininiā ninoa kapotoreēkaua iua apisatoō, maīkakitita itxarina.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanātana.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Kona hīpīkarauatape. Nitariakorimoni hīsa. Hīsāppiretana Kariréiamoni isinina. Iuaā aōkitinanoko nota —Xesosi txana ninoa Mariaakoro.

Ininiā ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaākani

¹¹ Sitoākini sīksaaki, ātikaka sotatoakori akauari moiaākani kanapiriā sitatximoni. Isāpīretarina itikakitina sasetotxi auīteakorimoni.

¹² Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua ikara ene ixinikinina īkapani. Eureka isikarina itoro txineiro sotatomoni, atão imasāpīretakanina īkapani apanakinimoni.

¹³ Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini txana:

—Hītxariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka īkanōka aimakasaaki. Iitirīkarina Xesosi īto,” hītxako.

¹⁴ Hīauñte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiā ate misākiretariko iua, ininiā kona himisiritaāka himakini xika –itxarina sotatoakorimoni.

¹⁵ Ininiā sotatoakori apakaparo txineiro, sāpireta itxarina kākiti Xesosi moianariakori ītirīkiniri Xesosi īto. Ikara aāpirena iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aāpirena auiākapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23; Átos 1.6-8)

¹⁶ Ōsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xesosi paniātinimoni Kariréia tōpamoni.

¹⁷ Ninoa atamatari Xesosi. Ikapotoreēkauana iua apisatoō.

–Peerekai. Apiananiri pitxaua –itxanātana.

Txamari ātikaka kona ǐteene aukari iua Xesosi ininiāua.

¹⁸ Xesosi apoka ninoa takote, misākireta itxana ninoa:

–Teoso txīkitakano itixine auakani auīte nininiāua. Itxīkitakano īkoraxiti auakani auīte apaka nininiāua. Ininiā ikinika posotiiretxi aua notamoni.

¹⁹ Ininiā nipaniātai. Hisako ikini uākati kākitimoni ikini itixitika. Höerekana ninoa nisākire. Hīpatxisatana nisākire kīpitakani niri uākaā, imi uākaā, Erekari Matamatakoti uākaā pakini hīpatxisatanako.

²⁰ Höerekana ninoa ikinika nipaniātakiti ikaminina īkapani. Hīxinikariko ia. Nota ātipirika auako hītekata. Hītekata nauiniritika itxi xipokako –itxa Xesosi sākire.

MARKO

*Xoão Kapatxisarerri Säprietakiti
(Mateo 3.1-12; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)*

¹Ia Xesosi Kristo iokanapirena erekari. Teoso ãkiri itxaua Xesosi.

²Teoso sãkire sãprietakari iôkatsopatari ia:

Niokanatariko niokanapirena aniaõkari kãkitimoni kimaporri oeretini ïkapani pite uai apokini apisa.

³Iua auako ãparaã makipakaniätaã. Isäpierenauatako: "Hõeretariko kimaporri Apiananiri apokini apisapanika. Itikaõpo erekari hïkamako iua napini ïkapani," itxa iua.

Itxa Teoso sãkire iôkatsopatokori kitxakapirïka.

⁴Ikara atoko Xoão kapatxisarerri ãparaã makipakaniätaã aua. Ipatxisatakasaakiri kãkiti, isäpiretari ia pirena:

—Hitakanapariko maerekati hïkamakiti. Hïpatxisataäkako. Ininiä Teoso makatzakariko maerekati hïkamakiti —itxa Xoão kapatxisarerri.

⁵Ikinimane kãkiti Xotéia auakani Xerosareë sitatxitu auakani pakini sari Xoãomoni isäkire ikenakotinina ïkapani. Ninoa sãprietakasaakiri maerekati ikamakitina, ipatxisatana uini Xotão inakoriätaã.

⁶Xoão takari imäka kamero piti kamakori. Itakari ipakiomatare pirätxi mata kamakori. Inikari txitxiri. Mapaä itxima.

⁷Iua txari kãkitimoni:

—Nota poiäori. Nota tikini apokako apiatakari. !Apakata nikapotoreëkiniua iua takote ikiti mata nimakatzakini ïkapani, kotxi nota poiäoka. Iua apiata.

⁸Nota patxisatai ãparaänokara. Iua patxisataiko Erekari Matamatakotiä. Iuasaaki hïte apakapariko Erekari Matamatakoti.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Mateo 3.13-17; Arókasi 3.21-22)

⁹Iuasaaki Xesosi apoka Nasaree sitatxitu, Kariréia tõpamoni. Iuasaaki Xoão kapatxisarerri patxisatari iua uini Xotão inakoriätaã.

¹⁰Xesosi kanikiätkasaaki, iua itikari iaxiti takakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti katzaka kamoaa katzakini atoko. Iua nopini apoka.

¹¹Iuasaakipeka Teoso iaxitikiri txari:

—Pite namarite, nitretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama.

Satanasi Atamakaerekatiniri Xesosi

(Mateo 4.1-11; Arókasi 4.1-13)

¹²Iuasaaki Erekari Matamatakoti iokanatari Xesosi ãparaã makipakaniätaã.

¹³Iuaätaã ikaikota koarëta õti. Iuasaaki Satanasi atamakaerekatari iua. Iuaätaã auari kaxipirini kaneenamarini. Ininiä Teoso nitiriakori iaxitikini nïkatari Xesosi.

Xesosi Mipotorikiniri Iparika Kariréia Tõpa

(Mateo 4.12-22; Arókasi 4.14-15)

¹⁴Xoão kateia ãki takikosaaki, Xesosi sari Kariréia tõpamoni. Iuaätaã isäpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auitetxi ininiäua pirena.

¹⁵Itxari:

—Teoso keto apopeka. Iua auïttxi ininiua apokaãpotapeka. Ininiä hitakanapariko hi-maerekani. Häuikariko Teoso iokanapirena erekari —itxa Xesosi.

¹⁶Xesosi tiþokota Kariréia poati tinif. Iuasaaki atamatana ipi hetxi takakani, Simão Petro, itari Ätree pakini. Iua atamatana itakinirina hetxi.

¹⁷Ininiä Xesosi txana:

—Uatxa masa notakata. ! Himaõkaikariko ximaki. Ätião hïparïka auako. Nisäkire hïsäprietako kãkitimoni —itxa.

¹⁸Ininiä iuasaaki ninoa takanapari hetxi, sa itxana Xesosikata.

¹⁹Apikomoni ninoa saäpota. Itikana Txiaiko, itari Xoão pakini. Ninoa Sepeteo anaakori. Kanaua miramaneri ãki auanâtana iuasaaki. Hetxi iotsaänâtana.

²⁰Iuasaaki iua akiritana ninoa. Ininiä ninoa takanapari iri, iri nitiriakori pakini kanaua ãki. Eureka isana Xesosikata.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auaïtotakiti

(Arókasi 4.31-37)

²¹ Xesosi imoianariakorikata apoka Kapanaoō sitatxiti. Ininiā tomatiko ūtsaaki Xesosi sari aiko Xoteo apotiiitiniātaāua oerekarauatini īkapani.

²² Iua sākire kenakotakan i tsor̄kaāta, kotxi kona kaiōkatsoparerini atokoni ! itxa. Iua oerekakiti sākiretxiti pataparari, kotxi ! isāpiretari āti koerekarerri sākire apanakini kaiōkatsoparerini atoko. Iuaka sākirekara isāpireta.

²³ Iuasaaki aiko āki Xoteo apotiiitiniātaāua aua kiki maerekati matamatakoti auakiti. Iua akiripoakata:

²⁴ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri. Kipa pinireka atemoni? Pite ina ate pixipokini īkapanikani? Erekarinoka kamakarii. Teoso nakti pitxaua —itxa.

Ikara atoko iua akiripoakata, kotxi iua maerekati matamatakoti pīkari Xesosi.

²⁵ Ininiā Xesosi itapararitika txari:

—Piotoka. Pitakanapariko ere kiki īto.

²⁶ Iuasaaki maerekati matamatakoti iōkokaitotari. Ikatxakasaaki, akiripoakata.

²⁷ Kākiti iuaātaā auakani tsor̄kaāta. Iuasaaki imisākiretakauana:

—Kiripa? Atxiūti oerekakori sākiretxiti amaneri apopeka? Iua sākire kaposotiireri. Ipaniātakiti maerekati matamatakoti kamapeka —itxanātana.

²⁸ Ininiā ikara pirena iaripireta ikini Kariréia tōpati.

Xesosi Makananitino Simão Petro Imakiro

(*Mateo 8.14-15; Arókasi 4.38-39*)

²⁹ Ininiā Xesosi, Txako, Xoāo pakini takanapakasaakiri aiko Xoteo apotiiitiniātaāua, isana Simão, Ātree pakini aapokomoni.

³⁰ Iuasaaki Simão imakiro apoomata. Osir̄kanāta. Ininiā ninoa sāpiretari Xesosi oami-anare.

³¹ Ininiā Xesosi sari oamoni. Imaīkarou ouako. Ōkitikaro. Iuasaakipeka oāpoomare !auaika. Ininiā opotorika opar̄kauatini, ninoa kiena okamini īkapani.

Xesosi Makananitina Amianatakani

(*Mateo 8.16-17; Arókasi 4.40-41*)

³² Ininiā mapiānıkata kākiti minana ikinipoko amianatakani, maerekati matamatakoti auāitotakini pakini iuamoni.

³³ Ininiā ikinimane iua sitatxi auakani apotiiitaua aapokotxi tore takote.

³⁴ Ininiā Xesosi makananitana itomaneri amianatakani. Kaiāopokori amianari auakini imakananita. Apaka omitikana itomaneri maerekani matamatakoni. Iuasaaki !auritana ninoa sākirauatini, kotxi ninoa imarotari Teoso ākiri ininiua Xesosi.

Xesosi Sāpiretiniri Teoso Sākire

(*Arókasi 4.42-44*)

³⁵ Īkanōkapanika mapiāpanika Xesosi ōkitikaua. Itakanapari aapokotxi. Iuanoka sari kākiti mauakaniātaā iri iaxitikiri imisākiretini īkapani.

³⁶ Eureka Simão imoianariakorikata sari Xesosi initinina īkapani.

³⁷ Ninoa apokasaakiri, itxana:

—Ikinimane nitai —itxarina.

³⁸ Xesosi apakapapiretana:

—Masa ātiātaā kākiti aapokomoni. Iuaā nisāpiretariko Teoso sākire, kotxi ikara atoko itxa nipayrīka kākitimoni.

³⁹ Xesosi sari ikini Kariréia tōpa. Aiko Xoteo apotiiitiniātaāua isāpiretari Teoso sākire. Apaka omitikana maerekani matamatakoni kākiti ītoā auakani.

Kiki Maere Matati

(*Mateo 8.1-4; Arókasi 5.12-16*)

⁴⁰ Amianatakari maere matati apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō. Iua iteene amanaāti:

—Nimarotari, pinirekiñari piposotari erekape pitx̄ikitakinino —itxa.

⁴¹ Ininiā iuasaaki Xesosi iteene tiretari iua. Ītakari iuako iua nopini. Itxari:

—Ari, ninirekaptikari. Erekapekai uatxa.

⁴² Iuasaakipeka amianari !auaika. Erekapekari iua.

⁴³ Xesosi iokanatari iua. Iuasaaki isāpiretari iua:

⁴⁴ —Kona pisāpiretapi apanakini pitemoni nikamakiti. Uatxa merepanika pisa sasetotx-ikorimoni. Poerekari piñto ninoamoni. Eureka pikamariko Moisesini paniātakiti. Ikara atoko oerekari kākiti atāo erekapeka pinini —itxari.

⁴⁵ Iuaritika isāpiretakari Xesosi kamakiti. Ininiā iaripireta ikara pirena. Ikara xika Xesosi !iposotaika isini aapoktximoni. Ikaikota kākiti mauakaniātaā. Iuaritika kākiti sari iuamoni.

*Matīpokotakati Pirena**(Mateo 9.1-8; Arókasi 5.17-26)*

¹ Eureka mapāōtipeka inaka atoko iuañkana Xesosi Kapanaoō sitatxiti apoka itxa. Iaripireta Xesosi inirimane aapoko apokini.

² Iuasaakipeka mirikiniti kākiti apoka iuamoni, ininiā iua aapokotxi xāpoka. Apotitauana ūronakikoātaā apaka. Ininiā !apakata apanakini kākiti ūroini aapokotxi āki. Iuasaaki Xesosi sāpiretarri Teoso sākire kākitimoni.

³ Iuasaaki ipi ipi pakini kikiakori minari matīpokotakati.

⁴ Kākiti itomaneri ūronakikoātaā aua, ininiā kona iposotarina Xesosi takote apokinina. Ininiā aapokotxi nopini, Xesosi manapi ninoia sonatari iua matīpokotakati iokatzakinina tikkakoa Xesosimonikari. Iposo atoko isikakaāpotarina iua manapi.

⁵ Xesosi imarotari ninoia atāo auikiniri iua sākire. Ininiā Xesosi txari matīpokotakatimoni:

—Namarite, pimaerekani makatzakapeēkaika —itxa.

⁶ Iuasaaki ātikaka kaiōkatsopareriakori topākanātaā iuaā. Itsorīkaānātana. Ixiniremoninani:

⁷ —Kinirepa ia kiki ikara atoko itxa? Maerekati isāprietakiti, kotxi Teosonanira posotari imakatzakiniri kākiti maerekani —itxa ninoia sākire.

⁸ Iuasaakipeka Xesosi imarotari ninoia xinikakiti ūkixinireēna. Ininiā Xesosi txana ninoia:

—Kininiāpa ikara atoko hītxa xinireta?

⁹ Nitxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari !himarotari imaerekani atāo nimakatzakinini. “Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa,” nininiā, iuasaaki himarotari nisākire atāo ininiāua, kotxi hītikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini ūkapani, niposotiire iua nōkitikini ūkapanitxiana.

¹⁰ Ininiā uatxaika noerekai hīte, Teoso iokanatano nota hītari iaxitikiri ūkorapokoritimonii kākiti maerekani nimakatzakini ūkapani —itxana kaiōkatsopareriakori.

¹¹ Ininiā matīpokotakatimoni itxa:

—Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa.

¹² Iuasaakipeka iua ūkitikaua. Ikosekari isirimata. Ūkorape itxa ikinimane okiātaā. Imakinika kākiti tikoka.

—Peerekari Teoso kamakiti. Kona mitxi ate itikari ūkora atoko inakari —itxanātana kākiti.

*Mateo Pirena**(Mateo 9.9-13; Arókasi 5.27-32)*

¹³ Ininiā iuañkana isari ipoamoni. Kaiāopokori kākiti apotiitaua iuakata. Iuasaaki oerekana ninoia.

¹⁴ Isaāpotakasaaki, atamatari Arevii inakori. Āti iuāka Mateo inaāka. Aopeco inakori ūkiri itxaua iua. Iitopākanātaā auūttxiakori txineirote apakapiniātaā. Ininiā Xesosi txari:

—Masa notakata.

Iuasaakipeka ūkitikaua, Xesosikata sa itxa.

¹⁵ Eureka Xesosi nipokota Arevii aapoko. Iotori auūttxiakori txineirote apakapakani, itori apanakini maerekani, topākanātaā Xesosi takote, imoianariakori takote pakini. Kaiāopokori kākiti auia uasaaki, kotxi kaiāopokori kākiti Xesosikata sikani.

¹⁶ Pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini itikari Xesosi auūttxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekaniakata pakini inipokotini. Ininiā kaiōkatsopareriakori, pariseoakori pakini pimaāna Xesosi moianariakori:

—Kinirepa hinipokota auūttxiakori txineirote apakapakanikata, maerekaniakata? —itxana.

¹⁷ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, itxana:

—Kākiti mamianatakanini kona nirekari kākiti pinītxi imarotakari. Amianatakaninokara nirekari pinītxi imarotakari. Nota uai apoka maerekani nakiritini ūkapani, imaerekana itakanapinina ūkapani. Kona nakiritarri kākiti “atāo inakari kamakani” uākatakaniua —itxa Xesosi.

*Nipokori Takanapiko Teoso Misākiretiko ūkapani**(Mateo 9.14-17; Arókasi 5.33-39)*

¹⁸ Āti ūti Xoāo moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisākiretinina ūkapani. Iuasaaki kākiti pimaāni Xesosi:

—Kinirepa Xoāo moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisākiretinina ūkapani, txamari pite moianariakori kona ikara !itxana.

¹⁹ Ininiā Xesosi:

—Kuiniri kākiti ītanorouatakasaaki, ītanorouatakari aua iuaā, ininiā kona kākiti takanapari inikini iuasaaki. Kona iua ītanorouatakari nirekari kākiti natxitini. Ininiā iua auakasaaki ninoakata, ikinimane nipokota.

²⁰ Ininiā nota ītanorouatakari atoko nitxa. Nota auakasaaki nimoianariakorikata, kona itakanaparina inikinina Teoso imisākiretinina īkapani. Āti òti nota !auaika nimoianariakorikata. Iuasaaki karako itakanaparina inipokotinina Teoso imisākiretinina īkapani.

Amaneri Mākatxi Pirena

²¹ Kona kākiti fāpanetari mākatxi kitxakari mākatxi mata amaneriā. Mākatxi mata amaneri itxikika, ininiā kitxakari tsorakita.

Amaneri Sako Aamata Kamakori

²² Kona kākiti takari iāriā amaneriako sakoa kitxakari aamata kamakori āki. Itakiniāri, koanatxi kitxakari aamata kamakori tsorakita, ininiā iāriā xikepoata, ininiā koanatxi !kikeikari. Sako amaneri āki itakaāka iāriā amaneri. Iua atokokana kona hīkoketari kitxakari sākiretxitikata.

Tomatiko Òti Pirena

(*Mateo 12.1-8; Arókasi 6.1-5*)

²³ Tomatiko òti Xesosi imoianariakorikata napaāpota kikio triko takikoātaā. Ininiā ninoa makatzakaro triko iki mapaki inikinirona īkapani.

²⁴ Pariseoakori atamatana, ininiā itxarina:

—Kinirepa ninoa parīkauata tomatiko òtisaaki? —itxana.

²⁵ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Kona hātsopatapanikari Taviiñi kamakiti? Iua, imoianariakorikata natxitakasaaki, kona himarotatari ikamakiti?

²⁶ Iua īroā Teoso misākiretikoātaā. Apiataa inakori sasetotxi auñte apiatakari iuasaaki. Iuaā Tavii nikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaāka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaāka inikiniri. Txamari Tavii sikari imoianariakori inikinina īkapani.

²⁷ —Tomatiko òti kamaāka, kākiti īto erekia ininiā īkapani. Kona kākiti kamaāka tomatiko òti auini īkapani.

²⁸ Nota hītarri iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko òtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

3

Motīkauakotakari Pirena

(*Mateo 12.9-14; Arókasi 6.6-11*)

¹ Iuañkana Xesosi imoianariakorikata īroā aiko Xoteoakori apotitiniātaāua. Iuaā apokari kiki motīkauakotakari.

² Ininiā iuaā auakanri txari

—Atxīti iua erekapeka txīkitakari motīkauakotakari uatxa tomatiko òtisaaki?
Ninoa xinikari ikara atoko inini, kotxi ninoa kinirāo apoñtaka txari Xesosi.

³ Ininiā Xesosi akiritari iua motīkauakotakari:

—Uaimoni pina —itxari.

⁴ Iposo atoko ipimaāna iuaā auakanri:

—Kipa atāo Teoso paniñtuaā akamini tomatiko òtisaaki? Maerekati akaminikani? Erekari akaminikani? Ipaniñtataua āti amakananitini? Ipaniñtataua āti aōkini?

Txamari ninoa !kasākirena.

⁵ Xesosi atamatana. Iuasaaki inaiataua, iuaritika imatinaniuata, kotxi ninoa !inirekari atāo imarotinina. Ininiā Xesosi txari iua motīkauakotakari:

—Pisirīkauakota —itxari.

Ininiā itamēkauakota. Erekape itxa iuako.

⁶ Ininiā pariseoakori potorika iuaā. Isana Erotxi sākire auiākanimoni. Iuaātaā ninoa xinikari Xesosi okaenetinina.

Itori Amianatakani Sari Xesosimoni

⁷ Ininiā Xesosi sari Kariréia poamoni. Iuasaaki itori kākiti Kariréia tixinikini, Xotéia tixinikini pakini sari iuamoni.

⁸ Xerosareē sitatxitikini, Itoméiakini, Xotāo ipiniākini, Txirokini, Sitoōkini pakini sari iuamoni. Ninoa kenakoenetari ikamakiti, ininiā iuamoni isana.

⁹ Ininiā ipaniñtana imoianariakori:

—Kanaua himina, kotxi kaiāopokori kākiti katikaāpotano. Ininiā kanaua āki niereētaua —itxa Xesosi.

¹⁰ Iuasaaki kaiāopokori kākiti erekapeka itxikitakapeka. Apanakini amianatakani nirekakari imaātakinirina Xesosi, erekapeka ininina īkapani. Ininiā ikatikaāpotarina Xesosi, kotxi kaiāori kākiti.

¹¹ Maerekati matamatakoti auakini atamatakasaakiri Xesosi, irikana Xesosi apisatoō. Akiripoatana:

—Teoso ākiripitikai pite.

¹² Ininiā Xesosi kona auritana nino: “Teoso ākiripitikai,” ininina.

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori

(Mateo 10.1-4; Arókasi 6.12-16)

¹³ Iposo atoko Xesosi sari ḥtanoxiratarimoni, akirita itxana inirekaākini. Ininiā nino sari iuamoni.

¹⁴ Ininiā iua mereēna tosi kikiakori iuakata kaikotakani tīkane, Teoso sākire sāporetakan īkapani.

¹⁵ Iua sikari iposotiire ninoamoni, amianatakani erekapeka itxikitakinina īkapani, apaka maerekati matamatakoti omitikinina īkapani.

¹⁶ Ininiā akiritarri Simāo. Xesosi takauākatari Simāo āti iuāka. Petro itxaua.

¹⁷ Akiritana Txiaiko, itari Xoāo pakini. Sepeteo anaakori itxaiana. Xesosi takauākatana nino Poanexi. Poanexi Popikari sākireē “Ikarokirauarri anaakori.”

¹⁸ Akiritana Ātree, Piripi, Patoromeo, Mateo, Tomee, Txiaiko pakini. Aopeco ākiri itxaua iua Txiaiko. Akiritana Tateo, Simāo pakini. Homano omanatakari iua Simāo.

¹⁹ Akiritarri Xotasi Isikariotxi inakori apaka. Xesosi mīkāpiritakari itxaua iua Xotasi Isikariotxi. Pakini Xesosi akiritatini imoianariakori ininiuana īkapani.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Mateo 12.22-32; Arókasi 11.14-23; 12.10)

²⁰ Iuaikana āti aapokotxitimoni isa Xesosi, imoianariakorikata. Iuasaaki mirikiniti kākiti iuaikana apotiitaua. Ikara atoko ininiā kona nino nippokota. !Apakata inipokotinina, kotxi mirikiniti kākiti aua iuaā.

²¹ Xesosi nirimane kenakotari kākiti apotiitiniua iuakata. Ininiā isana iua apinina īkapani.
—Imapitxiritatepeka —itxana.

²² Kaiōkatsopareriakori Xerosareē īkani apoītari Xesosi maerekati ikamini. Nino sākire:
—Peosepoo inakori auaītotari iua. Ininiā Peosepoora omitikari maerekati matamatakoti —itxana.

Peosepoo Satanasi itxaua. Apanakini sākire:

—Maerekani matamatakoni auīte sikaposotiiretarri Xesosi maerekati matamatakoti omi-
tikini.

²³ Ininiā Xesosi akiritarri kākiti isākire ikenakotinina īkapani. Sāpirenatxi atāo inakari oerekiko isāporetana nino. Ipimaāna:

—Natokopa itxa Satanasika omitikiniua?

²⁴ Auītetxi tixine auakani naiatatakakiniāua, ixipokaākanako.

²⁵ Kākiti aapoko āki auakani ninoakakarika neenamauatiniā, ixipokaākanako apaka.

²⁶ Iua atokokana, Satanasi nitiriakori, ninoakakarika naiatatakakiniāua, Satanasi tapara xipokako.

²⁷ —Kona kākiti īroā kiki mitapoari aapoko āki iītiriuatini īkapani. Kinirāo iītiriuataka, ininiā iaxirikari mitari mitxi. Iposo atoko inirekaākiti iītirika.

²⁸ —Ari, atāopitikara nota txai hīte. Apakata Teoso makatzakiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisākireprietini pakini.

²⁹ Txamari ātipekana maerekati kamakari aua. Erekari Matamatakoti misākireprietakari maerekani makatzakiko kona auari. Ikara atoko inakani inikoriāriko imisiritiko maerekani misiritikoātaā —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi ikara atoko itxa, kotxi pariseoakori txari: “Iua auari maerekati matamatakoti.”

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini

(Mateo 12.46-50; Arókasi 8.19-21)

³¹ Iuasaaki itariakori inorokata apoka porikiti. Ipaniātarina āti akiritiniri Xesosi.

³² Iuasaaki itori kākiti topākakani ākitari Xesosi. Isāporetarina:

—Pitariakori, pinoro apaka porikiti aua. Initanātai —itxarina.

³³ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Kiripa nitariakori, ninoro pakini?

³⁴ Iua atamatana itakote topākakani:

—Hātamata, uai aua ninoro, nitariakori pakini.

³⁵ Teoso nireēkiti kamakani nitariakori, nitaroakoro, ninoro pakini itxauana –itxa Xesosi.

4

Katakareri Pirena

(*Mateo 13.1-9; Arókasi 8.4-8*)

¹ Iuañkana Xesosi oerekaraauata ipoa takote. Kākiti mirikiniti, ininiā imorōkokaua kanaua āki. Iitopāka. Ninoa aua imirī, ininiā iua kanauaā oerekaraauata.

² Itori Teoso sākire oerekana ninoa sāpirenatxi atāo inakari oerekikoā. Itxana:

³ –Hikenakota. Katakareri takaraauata.

⁴ Itakaraauatakasaaki itakareki irika kimaporri tiniāpo. Ininiā kotipiriki nikari itakareki.

⁵ –Apanakini itakareki irika kai auiniātaā, kipatxi mauakaniātaā. Atāoka ipitxaka.

⁶ Kipatxi poiāoka auiniā atokatxi pataka apokasaaki itxarika. Omakotsani xika osonāka.

⁷ Apanakini irika inako sauaki. Inako aneēkasaaki, okari takari. !Iriuata. Ipina.

⁸ –Apanakini irika kipatxi auiniātaā. Ininiā iriuata. Āti poiāoka iriuata, trītakata. Āti apiata iriuata, sesētakata. Āti kaiāopoko iriuata, seikata.

⁹ –Kakenakokii, ininiā hikenakotariko nisākire –itxa Xesosi.

Kākiti Mimarotakinī Xesosi Sāpiretini Pirena

(*Mateo 13.10-23; Arókasi 8.9-15*)

¹⁰ Iuanani imoianariakorikata auakasaaki, ipimaārina Xesosi:

–Poerekaua mixikanan sāpirenatxi atāo inakari oerekiko pisāpiretakiti? –itxarina.

¹¹ Ininiā isāpiretana:

–Teoso sākire mauiākani !imaratari Teoso auītetxi ininiua. Teoso oerekai hīte ninoa mimarotakinī. Teoso oerekana ninoa isākire sāpirenatxi atāo inakari oerekikoā.

¹² Atxiīti ninoa iteene atamatari Teoso oerekakiti, iuaritika !imaratolina atamatakinina. Atxiīti iteene ikenakotarina Teoso sākire, iuaritika !imaratolina ikenakotakitinina. Imarotaākamariko, akiritaākamariko Teoso, ininiā Teoso makatzakamariko ninoa maerekani.

¹³ Ininiā Xesosi txari:

–Himarotatarri ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko?

–!Aimarotari –itxana.

–Ininiā natokopa ininiāparako himarotatari apanakini sāpirenatxi atāo inakari oerekiko?

¹⁴ Ininiā imimarotakinī oerekana:

–Iua takaraauatakari takari Teoso sākire.

¹⁵ Aua kākiti kimaporri tiniāpo takarekitxi irikiniātaā atoko inakani. Ininiā Teoso sākire ikenakotakasaaki Satanasí apoka. Ininiā imakatxakiri Teoso sākire ākixinireēna apokakari.

¹⁶ –Aua kākiti kai auiniātaā atoko inakani. Ninoa kenakotakasaakiri Teoso sākire, iuasaakipeka apakaparina ipoxokonirikitina.

¹⁷ Itxamana, kona kakotsari. Imaxikiko apokiniā, imisiritiko Teoso sākire auikinina xika apokiniā, iuasaaki itakanaparina Teoso sākire.

¹⁸ –Aua kākiti aanaia auiniātaā atoko inakani. Ninoa kenakotapitikari Teoso sākire.

¹⁹ Txamari maerekaxiniretinoka itxana. Txineironoka inirekana, ininiā ikara misirienetana ninoa. Kaiāopokori inireēkitina, Teoso manirekakiniti. Maerekaxiniretinoka inininā, txineiro, inireēkitina pakini inako atoko itxa, ininiā !ixinikaikarina Teoso sākire, ininiā kona iriuata.

²⁰ Aua kākiti kipatxi erekari auiniātaā atoko inakani. Ninoa auikari Teoso sākire. Iriuatanra. Āti iriuata poiāoka, trītakata. Āti iriuata apiata, sesētakata. Āti iriuata ito, seikata.

Tirikapi Pirena

(*Arókasi 8.16-18*)

²¹ Xesosi pimaānina ninoa:

–Nanipa hītakari tirikapi? Kopiti ākikani hītakatari? Amesa patapikani hītakatari? Konapitini. Hītakari itano imakinika iopinikini ikapani.

²² Iomaātakori āti öti oerekaākako. Kipatakorri oerekaākako, kotxi nota imarotapitikari hīkamakiti.

²³ Kakenakokii, ininiā hikenakotariko nisākire –itxa Xesosi.

²⁴ Xesosi sākirauatapanika:

–Hitakaōtxikariko nisākire. Imakinika hikenakotako. Erepaniko pikamakiti ātimoni, kotxi pite kamakititxikana kamaāka pitemoni. Erepaniko, kotxi apiata ikamaāka pitemoni.

²⁵ Teoso sākire auakiti, iua sākire kipitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatzakaākako.

Takariki Pirena

²⁶ Apikomoni Xesosi txari:

—Teoso auñetxu ininiāua kiki takariki tañkari atoko itxa.

²⁷ Itakarauata. Imaka ïkanōka. Äti iparika ikama pokamara. Iuasaaki itakare pitx-akapeka. Kona iua imarotari otomorekina.

²⁸ Merepanika otomoreka. Iposo atoko opitzaka. Eureka opa aua.

²⁹ Oaneēpeka onakasaaki katakareri makoapataro, kotxi oamiko manapipeka itxa. Ikara atoko itxa Teoso auñetxu ininiāua.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Arókasi 13.18-19)

³⁰ Xesosi sâkirauatapanika. Itxari:

—Natokopa itxa Teoso auñetxu ininiāua? Íkiripa sâpirenatxi atão inakari oerekiko oerekaua? Ia atoko itxa:

³¹ Teoso auñetxu ininiāua mostata oki atoko itxa. Axapitikiro oa. Apanakini iki apiata.

³² Otakaäka atoko opitzaka. Eureka oaneē. Apanakini takari ïtano apiata oa. Amaripokoro okati. Kotipiriki takari okoa okatiä. Iua atokotxikana Teoso auñetxu ininiätaäua.

Merepanika poião käkiti. Eureka apiata. Eureka kaiäopokori käkiti auñetari Teoso. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

³³ Kaiäopokori sâpirenatxi atão inakari oerekiko isâporetana, Teoso sâkire imarotinina ïkapani. Ninoa imarotakasaakiri isâkire, apiata isâporetana. Imimarotakanisaakiri isâkire, poiänoka isâporetana.

³⁴ Teoso sâkire oerekasaakina ninoa, sâpirenatxi atão inakari oerekikonoka isâporeta. Eureka imoianariakorinoka auakasaaki iuakata, oerekana ikara imarotinina ïkapani.

Xesosi Iotokakiniri Ítima

(Mateo 8.23-27; Arókasi 8.22-25)

³⁵ Iua òtipanika mapijänikata itxana imoianariakori:

—Mañpiriäta ipoa. Ipiniämoni masa —itxana.

³⁶ Ininiä itakanapano itamaneri käkiti. Iuasaaki imoianariakori anikari Xesosi kanauaä. Apanakini kanaua axapitiri apaka sari ninoakata.

³⁷ Ípiriätkasaakina ítima kataparari apoka ninoamoni. Tsakati kataparari, ininiä äparaä ierepeépkotaua kanaua äki. Kanaua sakikaäpotape.

³⁸ Iuasaaki Xesosi ikapokiämoni imakanäta. Isirimata nopini imakanäta. Ninoa õpirikari iua:

—Kona pimaäkataua ate. Kona pitiretataua? Apinanapanoka —itxana.

³⁹ Ininiä imereka. Ipinitari ítima:

—Piotoka. Auapika pitxako —itxari ipoa.

Ininiä itsorikaxitita. Ítima iotoka. Tsakati iotoka apaka.

⁴⁰ Ininiä Xesosi:

—Natokopa ininiäpa kapikare hïte? Kinirepa hïte kona auikano nota? —itxana ninoa.

⁴¹ Apiapikareta ninoa. Ininiä ninoa:

—Kinakaripa ia kiki, kotxi ítima, tsakati pakini auikari iua sâkire —itxana.

5

Kiki Maerekani Matamatatakoni Auañtotakiti

(Mateo 8.28-34; Arókasi 8.26-39)

¹ Xesosi imoianariakorikata apoka ätiätaä Xeresa töpa, Kariréia poa ipiniä.

² Xesosi kanükütfakasaaki, kiki ina iuamoni. Iua akauariätaä auakari.

³ Iuañtaä iua auanäta. Käkiti !iposotari iñtxikiniri iua. Iñtxikare metao kamakori karaki-tapekata.

⁴ Kaiäokataní käkiti ïtxikari iuako, ikiti pakini metaoä, txamari ikakarakitsatari metao. ! Apakata käkiti nïkatiniri iua.

⁵ ïkanōka, pokamara pakini ixirataätaä akiripoanäta akauari auiniätaä. Kai soroä iuaka ikisaukitataua.

⁶ Õtakopanika atapari Xesosi inini. Ininiä imiteëkata iuamoni. Ikapotoreëkaua iua apisatoö.

—Apiananiri pitxaua —itxa.

⁷ Akiripoakata:

—Xesosi, Teoso äkiri pitxaua. Apiananiri äkiri pitxaua. Kipa pinireka nota ïkapani? Teoso uäkaä namanaäi pite, kona pimisiritapeno —itxa maerekati matamatatakoti.

- ⁸ Ikara atoko itxa kotxi Xesosi paniātari:
 – Maerekati matamatakoti pisipeka. Pitakanapari ere kiki –itxari.
- ⁹ Xesosi pimaāri:
 – Kipa piuāka? –itxari.
 Iua apakapapiretari:
 – “Itori” ninaāka niuāka. Kotxi itori maerekani matamatakoni ate.
- ¹⁰ Iteene iua amanaaāpotari Xesosi:
 – Kona piokanatapeua ātiātaā.
- ¹¹ Iuasaaki auari kaiāopokori irari ixiratamoni nipokonātakani.
- ¹² Maerekati matamatakoni iteene amanaāri Xesosi:
 – Piokanataua ate irarimoni. Pauritaua ate sini ninoamoni –itxanātana.
- ¹³ Ininiā Xesosi iokanatana. Iuasaakipeka maerekani matamatakoni takanapari iua kiki, īroā itxana irari ītomoni. Iuaātaā auari ipi mio irari. Ninoa īroākasaaki, irari miteēkata oikiriiñti ipoamoni. Komoka, axāpoāta itxana iuasaaki.
- ¹⁴ Irari nūkatakani miteka sitatximoni, aapokotxi poiāo aunimoni pakini. Isāpiretana kākiti itikakitina.
- ¹⁵ Eureka isana Xesosimoni. Iuasaaki atamatarina kiki mitxi maerekati auaītotakiti. Itopākanāta. Mākatxi auapekari. Atāo iīkitapeka auari. Iuaritika ninoa pīkarauata.
- ¹⁶ Itikakani sāpiretari apanakini iua kiki pirena, irari pirena pakini.
- ¹⁷ Kākiti iuaātaā auakani paniātari Xesosi osipikiniri iuaātaā.
- ¹⁸ Xesosi iereētakasaakua kanaua āki, iua kiki amanaāri iuakata isini īkapani.
- ¹⁹ Xesosi !auiritarit. Itxari:
 – Pisa pinirimanemoni. Pisāpiretana Apiananiri kamakiti pite īkapani. Pisāpiretana iua ieene iamoniñkai pite.
- ²⁰ Ininiā iua sipe. Iuaātaā auari sitatxi tesi pakini. Iua kiki sari ninoa tesi sitatxitimoni. Isāpiretari kākiti Xesosi kamakiti iua īkapani. Iuaātaā auakani tsorīkāta:
 – Anekani, peerekari Teoso –itxana.

Xáiro Amanaākiti Pirena

(Mateo 9.18-19; Arókasi 8.40-42)

- ²¹ Ininiā eureka Xesosi īpiriāta ipoa. Ininiā ipoa ītiniā kaiāopokori kākiti apotiitaua iuakata.
- ²² Aiko Xoteo apotiitiniātāua sikani auīte apoka iuamonni. Akiritaāka Xáiro iua. Iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō.
- ²³ Iua iteene amanaāri Xesosi:
 – Namarite opinanapanoka. Masa notakata. Pitakari piuako oa nopini erekape onini īkapani.
- ²⁴ Ininiā Xesosi sari iuakata. Kākiti kinapokope itxakata isinina.

Xesosi Māka Maātakakaro

(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

- ²⁵ Iuasaaki sito amianatakaro apoka. Tosikanani oa arēka !iotoka.
- ²⁶ Okinika otxineiroteē oīkitxitapekari oamianare imarotakani. Kaiāopokori ipitamaro. Txamari ninoa liposotari imakatzakinirina oamianare. Kona erekaro. Apiata oamianare.
- ²⁷ Okenakoenetakasaakiri Xesosi napini, osari iuamoni. Omaātakari imāka,
- ²⁸ kotxi oamoni: “Nimaātakiniāri imāka, iuasaakiika erekapekano,” otxanāta oxinikakiti.
- ²⁹ Ininiā omaātakasaakiri, oarēka iotoka. Iuasaakipeka oimarotari erekape onini.
- ³⁰ Iuasaakiika Xesosi posotire sari oamoni. Ininiā ikirioka kākiti sauakī. Eureka ipimaāna:

– Kipa maātakatari nimāka? –itxa.

- ³¹ Iuasaaki imoianariakori apakapapiretari:
 – Apiananiri, patamata. Itomaneri kākiti kinapokopeka, iuaritika pite pimaāri kākiti:
 “Kipa maātakatano?” pitxa –itxana.

- ³² Iuaritika Xesosi nitari imāka maātakakari.
- ³³ Iuasaaki oa sito imarotari erekape onini, ininiā okapotoreēkaua iuamoni. Opīkarauata. Okikinanaka. Eureka osāpiretari ikinika oamianare iuamoni.

- ³⁴ Ininiā Xesosi txaro:
 – Namarite, pite erekapekai uatxa, kotxi pauikari niposotiire. Pisipiniikaua, erekax-inirepeka –itxa Xesosi.

Xáiro Ākerro Ōkitikiko

(Mateo 9.23-26; Arókasi 8.49-56)

- ³⁵ Xesosi sākirauatakasaaki oakata, apanakini Xáiro nitiriakori apoka. Itxari:
 – Pamarite !auaika. Opīpeka. Pauritari Xesosi kanapiriini.

³⁶ Ininiā Xesosi limaākatari ikara pirena. Itxari Xáiro:

—Kona pipīkarauatape. Pauikano —itxari.

Ininiā ninoa sari Xáiro aapokomoni.

³⁷ Xesosi auritana Petro, Txiaiko, Txiaiko itari Xoāo pakini sini iuakata. ! Auiritana apanakini sini iuakata.

³⁸ Ninoa apokasaaki Xáiro aapoko, kākiti iuaātaā auakani ! imarotarina ikamakitina. Ikinipoko kākiti txianpanāta, akiripoakanātana.

³⁹ Xesosi ūroā. Itxana:

—Kinirepa iteene h̄itxiapanāta? Kinirepa h̄akiripoanāta? Amarini !ipina. Oimakanāta —itxa.

⁴⁰ Ininiā inapetarina iua. Ininiā iokanatana ninoa mapara. Oīri, onoro, Xesosi moianari-akori pakini ūroā amarini auiniātaā.

⁴¹ Imākarouako. Iuasaaki isāpiretarao oa isākireē:

—Taritaa komii.

Popīkari sākireē: “Amarini pōkitikaua.”

⁴² Iuasaakipeka oōkitikaua. Of̄ipokota. Oa amarini aua tosi anokanani. Iuasaaki ninoa iteene tsorīkaāta.

⁴³ Ininiā Xesosi paniātana:

—!H̄isāpiretapiri apanakini nimakananitino oa.

Apaka ipaniātana isikakienatiniro oa.

6

Nasaree Auakani Kona Aukari Xesosi Sākire

(Mateo 13.53-58; Arókasi 4.16-30)

¹ Xesosi imoianariakorikata potorika iuaā. Nasaree sitatxitimoni isana. Iuaātaā mitxi Xesosi anee.

² Tomatiko ūtsaaki iua oerekari kākiti aiko Xoteo apotiiitiniātaāua. Xesosi sākire kenakotakanī tsorīkaāta. Itxana:

—Nanipa apaiaākarauata, ikara atoko imarotini? Kipa oerekari imarore? Ikamakiti oerekari apiata imarore aua. Kininiāpa īkora atoko itxa posotireta?

³ Ate imarotari iua, kotxi aapokotxi kamakari itxaua iua. Maria īkiri iua. Iua itariakori Txiaiko, Xosee, Xota, Simāo pakini itariakori itxauana. Itaroakoro apaka aua uai, ininiā ate imarotari iua —itxana.

Ikara xika kona ninoa auikari isākire.

⁴ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Teoso sākire sāpiretakari Paxitaāka, txamari Teoso sākire sāpiretakari itixineē auakasaaki, iuaā auakani, inirimane, iua aapoko īki auakani pakini !ipaxitar. !Auikarina iua sākire —itxa.

⁵ Ininiā iuaā kona ikamari iposotiire apiari. Iuako itaka ītikaka amianatakani nopini, ininiā amianatakani erekapeka itxīkitaka.

⁶ Itsorīkaāta, kotxi iuaā auakani !auikari isākire. Ininiā iua tōpa isari aapokotximoni. Oerekarauata iuaā. Eureka isari apanakini aapokotximoni. Iuaikana oerekarauata. Itxaāpota iuaātaā.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kākitimoni.

(Mateo 10.5-15; Arókasi 9.1-6)

⁷ Xesosi akiritanā imoianariakori tosi pakini. Ipi iokanata ītiātaā, iuaikana ītiātaā iokanatana ipi. Ikara atoko iokanaāpotana imoianariakori. Iposotiire isikana ninoa maerekanī matamatatakoni omitikinina īkapani.

⁸ Itxana:

—Kona minakati hanikape. H̄itsotonerenoka hanika. Kona h̄itii, kona auatxi, kona txineiro !hanikape.

⁹ H̄ikiti mata h̄ieretaka. ītika kasipiri himāka hanika.

¹⁰ Sitatxi h̄āpokasaaki, ītika aapokotxinanirako h̄āua. Iua sitatxi h̄auakasaaki, h̄īkaikota iua kākiti aapoko. Kona h̄auape īti kākiti aapoko.

¹¹ Kākiti mapakapakanisaakii, h̄īsākire imakenakotakanisaakina, ininiā h̄ītakanapana. H̄ipotorikasaaki, h̄īkaxipokari kipatxi h̄ikiti mataā auakari, ininiā ikara atoko h̄ōerekana ninoa maerekanī ininiā. Kākiti misiritiko sāpiretiko ūti apokasaaki, Sotoma sitatxitii auakani misiritiko auapitika. Iuasaaki Komoha sitatxitii auakani misiritiko auapitika. Iuaritika sitatxi auakani h̄ite mapakapakanī misiritaākako apiata iuasaaki.

¹² Ininiā isana. Isāpiretarī kākiti imaerekanī itakanapini.

¹³ Mirikiniti maerekati matamatakoti iokanatana. Iitxiā itakana amianatakanī nopini. Ininiā erekapeka itxikitakanī amianatakanī.

*Xoāo Kapatxisarerī Ipinini
(Mateo 14.1-12; Arōkasi 9.7-9)*

¹⁴ Auītetxi Erotxi inakori kenakopiretarī Xesosi pirena. Xesosi uāka iaripireta ikini tōpati. Ininiā Erotxi xinikanāta:

—Ikara Xesosi, Xoāo kapatxisarerī itxaua. Uatxa iua ūkitikapekaua. Iuakara Xesosi itxa. Ininiākara iposotire aua iuamoni.

¹⁵ Ātikaka uākatari Xesosi Erīasi ininiua. Ātikaka uākatari Xesosi Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīka ininiua.

¹⁶ Ikara Erotxi kenakopiretakasaaki, itxari: —Xoāokara nitsotakakiitakitikara iua Xesosi txo. Ipēpekariika iuaikana ūkitikapekaua —itxa.

¹⁷ Mitxi Erotxi takaro itari Piripi itanoro. Ouāka Erotxia inakoro. Oa xika Erotxi maīkari Xoāo. Iaxiriūtotari, kateia āki taka itxari.

¹⁸ Xoāo takaāka kateia āki, kotxi itxari Erotximoni:

—!Erekari pitari itanoro pitakini —itxari.

¹⁹ Ikara xika Erotxia apaka omanatari Xoāo. Oa iteene kinirāo okaka otxamari Xoāo. Kona oposotari oōkiniri iua,

²⁰ kotxi Erotxi pīkori Xoāo. Iua imarotari, atāo inakarinoka kamakari, erekarinoka kamakari ininiua Xoāo. Xoāo sākire ikenakotakasaaki, !iteene !imarotari isākire, iuaritika iua apokaerekatari ikenakotiniri isākire.

²¹ Erotxi kamari isaiā kiiniriti. Iua kemaītxitana sotato auīteakori, Kariréia auakani auīteakori, apanakini auīteakori pakini.

²² Ininiā Erotxia ākero apoka iua kiiniritiā. Iuasaaki oserenapirīkata Erotxi apisatoō, ikemaītxitakini apisatoō pakini. Ninoa potxitari oserenini. Ininiā Erotxi txaro oa ātokoro:

—Pinirekalki pamanaāno, ininiā nisikai.

²³ Atāopitikara nisikai pamanaākiki. Nitixine pinirekiniā, ipixini nisikai —itxaro.

²⁴ Ininiā oa miteka onoromoni. Oa pimaā txaro onoro:

—Kiripa namanaātari? —otxaro.

Ininiā onoro txaro:

—“Xoāo Kapatxisarerī kii prato nopini ninireka,” pitxari. Ikara atoko pamanaāri iua —otxaro.

²⁵ Ininiā katimariā okanapiriā kiiniri auiniātaā iuaikana. Katimariā auīttximoni osa. Oamanaāri iua:

—Ninirekari Xoāo kapatxisarerī kii prato nopini —otxa.

²⁶ Ininiā Erotxi maerekaxiniretinoka itxa, kotxi mitxi iua sāpiretarī oa amanaākiki isikiniro oa ikemaītxitakini apisatoō. Ininiā !apakata imasikakaniāri isikaenetakiki.

²⁷ Ininiā katimariā ipaniātari sotatoakori okiniri Xoāo:

—Ikii himina —itxa.

Ininiā isana kateiamoni. Itsotakakiitarina Xoāo.

²⁸ Pirato nopini itakarina ikii, sika itxarona ātokoro. Ininiā oa sikari onoromoni.

²⁹ Ininiā Xoāo moianariakori kenakopiretakasaakiri Xoāo okiko pirena, isana kateiamoni. Aparina iīto. Itakarina iīto kai iriko āki.

Siko Mio Kākīti Xesosi Sikakienatinī

(Mateo 14.13-21; Arōkasi 9.10-17; Xoāo 6.1-14)

³⁰ Ininiā Xesosi iokanatakini kanapiriā iuamoni. Apoka itxana Xesosimoni. Isāpiretarina ikamakitina, oerekakitina pakini.

³¹ Iuasaaki kaiāopokori kākīti aua iuaātaā, ininiā !apakata inipokotinina. Ininiā:

—Amasipeka kākīti mauakaniātaā atomatini ikapani —itxana.

³² Ininiā kanauaaā iereētuauna. Īpiriātarina ipoa. Isana kākīti mauakaniātaā.

³³ Kākīti itikari Xesosi inapaāpotini, ininiā ninoa miteka. Iopiriārina ipoa koropoa, apoka itxana Xesosi apisanpanika.

³⁴ Iua kanikūtakasaaki apisamoni mirikiniti kākīti, ininiā iamoniāka, kotxi soti auīte ipitikiri mauakiniti atoko itxana. Iuasaaki Xesosi oerekana kaiāori Teoso sāpiretakiki.

³⁵ Ininiā mapiāpeka inaāpotinā, Xesosi moianariakori iuamoni apoka. Itxarina:

—Kona kākīti aapoko auari uai. Uatxa mapiāopeka.

³⁶ Ininiā pipaniātana kākīti isinina ikapani nipokori iamotinina tīkane.

³⁷ Ininiā Xesosi:

—Hītekarako sikakienatana ninoa —itxana.

Ininiā ninoa:

—Pinirekatari asini komiri aamotini ūkapani? Oito kasiriti kākiti parīkauatini ūki anireka komiri ūki naia kākiti nikini ūkapani —itxana.

³⁸ Ininiā Xesosi pimaāna nino:—

—Kipakinipa komiri katari aua? Hātariko —itxana.

Ninoa imarotakasaakiri, apoka iuamoni. Itxana:

—Siko pakini komiri katari, ipi ximaki pakini aua —itxarina.

³⁹ Xesosi paniātana ikinika kākiti topākini katsotati nopini.

⁴⁰ Ātiātāā iitopākana sikoēta, ipinimon iitopākana seī. Imakinikana ikara atoko itxaāpotana iitopākina.

⁴¹ Ininiā Xesosi kosekari siko pakini komiri, ipi ximaki pakini. Iuasaaki ionakaāta iaxiti:

—Erekapikitari pisikakiti —itxana.

Eureka imaxiōpekar komiri, Isikari imoianariakori. Imoianariakoripekana sikaāpotana apanakini. Iuaūkana imapirinikari ximaki, xanaka itxari imakinikana.

⁴² Ikinimanekana nipokota, kamitopeka itxana.

⁴³ Ininiā imoianariakori apotiitari ximaki itetakori, komiri itetakori pakini. Tosi pakini kotari xāpoka itetakori.

⁴⁴ Iuasaaki siko mio kikiakori nipokotakan.

Xesosi Ipoo Nopini Itīpokotini

(Mateo 14.22-33; Xoāo 6.15-21)

⁴⁵ Xesosi takapiretakasaakiri kākiti, iuasaaki iokanatana imoianariakori ūpiriātinina iua apisa, Petsáita tixinimoni isirinua ūkapani.

⁴⁶ Xesosi takapiretanapaka atoko, mitaxiratari nopini isa Teoso imisākiretini ūkapani.

⁴⁷ Mapiāpe inakasaakí kanaua ipoa apanūkakiāxitipeka aua. Iuasaaki Xesosi imiriāpanika aua.

⁴⁸ Xesosi atamatana nino, itaparanoka itxana imekoātinina, kotxi ūtima, tsakati pakini anikaāpotana nino. Ininiā ikatimaāpotakasaaki, Xesosi apokaāpota ninoamoni. Itīpokota ipoa nopini. Inapaāpoaritana imoianariakori.

⁴⁹ Ininiā nino atapakasaakiri ipoa nopini itīpokotini, nino uākatari kamiri. Ininiā nino akiripoakata.

⁵⁰ Ininiā iua misākiretana:

—Kataparaxinire hītxako. Notakara. Na !hīpīkarauatape —itxana imoianariakori.

⁵¹ Eureka kanauaā iereētua. Iuasaaki ūtima iotoka itxa. Ininiā itikokitatana nino. Itsorīkaātana:

—Kiripa atxiūti? —itxana.

⁵² Ikara atoko isākirena, kotxi kona ixinikaikarina Xesosi posotiire komiri ixanakasaaki. Paikoxinirena nino iuasaaki.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Xesosi imoianariakorikata ūpiriātari ipoa. Isari Xenesaree tixinimoni.

⁵⁴ Ikanūkītakasaakina apanakini itikari Xesosi.

—Xesosira —itxana.

⁵⁵ Ininiā imitekana kākiti aunimoni amianatakani apinina ūkapani. Anikana isirimatana nopini Xesosimoni.

⁵⁶ Ikiñi sitatxiti kākiti amianatakani sirika kimaporí tiniāpo. Amanaārina Xesosi auritinina nino imāka itikakinina. Ikinikana imāka tikakani erekapeka itxīkitaka.

7

Xoteoakori Iīkite Pirena

(Mateo 15.1-9)

¹ Ininiā pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini, Xerosareē ūkani, apotiitua Xesosikata.

² Iuasaaki itikarina Xesosi moianariakori marokapiotakanua nipokori inikinina apisa.

Ininiā itxana:

—!Erekari imarokapiotakaniuana —itxana.

³ Pariseoakori, imakinikana Xoteoakori apaka kamari ikiomaneakori kitxakapirīkarini sākire iaōka. Inipokotinina apisapanika arokapiotauana.

⁴ Nipokori amotikoātaā Xoteoakori sikasaaki, eureka apokasaakina aapokona imarokapiotakaniuana kona inipokotana. Tiixti iākoanatxi, kopiti, apanakini itiina pakini arokasaakina ikiomaneakorini oerekakiti iaōka arokana.

⁵ Ininiā pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini pimaāri Xesosi:

—Kinirepa pimoianariakori kona kamatarri kitxakapirika atoko ininina? Kinirepa marokapiotakanikaua imikarina nipokori? —itxarina.

⁶ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Mitxitipitanika Isaia sāpireta hīte. Atāo iua sākire, kotxi hīsākire atxiūti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Iua txari:

Kamisirienererini ninoa kākiti. Ninoa sākireēnanira ipaxitanona. Ākixinireēna !inirekanona.

⁷ Maxikatīka ninoa kapotoreēkaua nota apisatoō. Maxikatīka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota sākire. Ninoaka sākire oerekana, txamari “Teoso sākire asāppireta” itxana.

Ikara atoko Isaia iōkatsopatakiti Teoso sākire.

⁸ —Ininiā hītakanapapekari Teoso sākire, kākiti oereēkite hīkamini īkapani.

⁹ Hītakanapapikari Teoso paniātakiti, hinirekaākiti hīkamini īkapani.

¹⁰ Kitxakapirika Moisesi txari:

Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro. Piri, pinoro pimisākireppiretiniā, pokaākako, itxa Moisesi sākire.

¹¹ Txamari hīte oerekari kākiti: “Kākiti auakiti iri, inoro pakini nirekinia, iua manirekakaniairi isikiniri ninoamoni, isāppiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiā !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. Ikara atoko inakari kākiti sikakiti Teosomoni, hīte takauākataki “Kopaā.”

¹² Ininiākara hōerekari kākiti imatiretakanina iri, inoro pakini. !Apakata hōerekakiti.

¹³ Ikara hōerekakiti xika kona hīte maākataki Teoso sākire. Apiaita hinirekari kākiti oereēkite. Auapanika itori hōereēkite sākirextiti ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

Ākixiniretxi Txiko Pirena

(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Xesosi iuaīkana akiritana ikinimane kākiti. Itxana:

—Hīkinika hīkenakota. Hītakaōtxikariko nisākire.

¹⁵ Imakinika hinikakiti, mapara auakari. !Ikamari ate maerekani. Hīxinireē potoriākarira kamari maerekanitxi.

¹⁶ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

¹⁷ Ikinimane kākiti itakanapaka atoko, aapokotxi āki īroā. Iuasaaki imoianariakori pimaāri:

—Pisāppiretaua mixikanani pisāppiretakiti —itxana.

¹⁸ Ininiā iua txari:

—!Kīfikite hīte. Kona hīte imarotatari hinamaā īroākari kona kamari maerekanitxi.

¹⁹ Kotxi īroākari lisari hīxiniremoni. Hītikako āki isa. Iposo atoko hītikatakasaaki inapa. Ikara atoko ininiā, erekari ikinipoko kākiti niākiti.

²⁰ —Ixiniāreē potoriākari iuara kamari kākiti maerekani.

²¹ Kākiti ākixinireē ipotorika ixinikakiti maerekati, anokaretxi, ītiriuatakatxi, okaniu-atakatxi, āti kākiti ītanorokata isirikini nire pakini.

²² Kākiti ākixinireē ipotorika itirenani, maerekati Satanasi oerekakiti, misirieneretxi, pētauatakatzxi kamakari, xikotakatzxi, āti misākireppiretiko, iuiukiniua, mīkiteti inini pakini.

²³ Ikinika ikara maerekati kākiti ākixinire auakari txikotari kākiti xinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sākire

(Mateo 15.21-28)

²⁴ Xenesareare tixini Xesosi potorika. Txiro sitatxiti tōpa, Sitoō tixini pakinimoni isa. Iuaā kākiti aapoko īroā. Kona inirekari kākiti imarotiniri iua auiniātāa. Txamari !iposotari iomaātiniua. Kākiti imaroāpotari iua auiniātāa.

²⁵ Sito apoka Xesosimoni, kotxi oa kenakopiretarri Xesosi pirena. Maerekati mata-matakoti auātotoro oimi. Oāpokasaaki Xesosimoni, okapotoreēkaua iua apisatoō.

²⁶ Oa sito sākiretarri Kreko sākire. Āto uāka oa. Siropenisia tixinikero oa. Okapo-toreēkasaakiua Xesosi apisatoō, oamanaāri Xesosi:

—Pomitikenatariko maerekati matamatakoti namarite ītoā auakari —otxari.

²⁷ Ininiā Xesosi:

—Xoteo !pitxaua. Maparakelerorai. Pite nirekakari nisikinii Xoteoakori nakiti. Amarini mitxi nikini atāo. !Erekari nokiniri amarini kienea anāpamonie —itxaro oa.

²⁸ Oa apakapapireta:

—Atāopitikara ikara atoko pitxa, kotxi nota maparakero, anāpa atoko Xoteoakorimoni. Iuaritika kākiti auritari anāpapiki nikiniri nipokori katxakakari amarini nipokotiniātāa patapi —otxari Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Erekari papakapapiretini, ininiā paapokomoni pisa. Maerekati matamatakoti !auaika pamarite ītōā —itxaro.

³⁰ Oaăpoko oăpokasaaki, oăpokaro oamarite sirīkanāta. Erekapekarao. Maerekati matamatakoti asikapekarao.

Makenakoreti Pirena

³¹ Eureka Xesosi takanapari Txiro sitatxiti tōpa. Īpirixititari Sitoō tixini. Sitatxi tōpa tesi pakini īpirixitita. Apoka Kariréia poamoni.

³² Ātikaka kākiti minari makenakoreti Xesosimoni. !Iposota atāo isăkirauatini. Ninoa iteene amanaāri Xesosi:

—Piuako pitaka iua nopini kakenakorepeka inini īkapani —itxana.

³³ Xesosi anikari iua kiki kākiti mauakaniātaā. Itakari iuakoki īkīpita āki. Eureka ikiisoka, taka itxari ienemaā masăkireti nini nopini.

³⁴ Eureka ionakaāta iaxiti, oōka itxa:

—Epataa —itxan.

Popīkari săkireē, “Piauāka.”

³⁵ Iuasaakipeka ikenakoki auāka, ininiā kakenakorepeka itxa. Iuasaaki inini poiōpeka apaka. Eureka erekapeka itxa isăkirauatini.

³⁶ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kona hīsăppiretapi apanakini nimakananitiniri iua.

Txamari apiata ninoa săpirenauata.

³⁷ Kākiti tsorīkāta:

—Ikinika ikamakiti peerekari. Makenakoreti kakenakorepeka itxa. Mimatasăkiretakati, kasăkirepeka itxa —itxana.

8

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti

(Mateo 15.32-39)

¹ Eureka mapaoči itomanerai kākiti apotiiitaua Xesosimoni. Nipokori xipokapeka, ininiā Xesosi akiritanima imoianariakori. Itxana ninoa:

² —Nota amonīkana naia kākiti, kotxi ipi ōti, āti ōti pakini ūtipeka auana notakata. Ininiā uatxa nipokori !auaika.

³ Niokanatiniāna auinimoni manipokotakatipanikana, ininiā ipixiniāpo iōkapetana. Irikana. Ātikaka ūtako īkani kona apakata manipokotakanika isinina —Xesosi txana imoianariakori.

⁴ Imoianariakori apakapapireta:

—Uai aapokotxi mauakaniātaā, ininiākara năpa aăpokari nipokori ito naia kākiti asikakienatni īkapani? —itxana.

⁵ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri katari hītemoni aua?

—Setxinokara komiri aua atemoni —itxana.

⁶ Ipaniātari kākiti topăkini ixit. Imaăkari iua komiri setxi.

—Erekari pisiăkiti —itxari Teoso.

Iposo atoko imaxiōpekari komiri, sika itxana imoianariakori. Imoianariakori sika itxana apankinimoni.

⁷ Ninoamoni aua ātikaka ximaki axapitiri. Ininiā Xesosi txari:

—Ia erekari —itxa Teosomoni.

Eureka ipaniātana imoianariakori sokiniri kākitimoni.

⁸ Ininiā īkinipoko kamitopeka itxana. Iposo atoko apotiiita itxarina itetakori. Xăpokaka itxarina setxi kotarina.

⁹ Ninoa komiri nikakani ipi ipi pakini mio kākiti. Kamitopeka itxana.

Ininiā itakapiretanapana ninoa.

¹⁰ Iposo atoko imoianariakorikata iereētaua kanaua āki. Taomanota tōpamoni isana.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekirini Iposotiire

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Arókasi 11.29-32)

¹¹ Pariseoakori apoka Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotso poerekau ate, aătamatiniri īkapani, Teoso iokanatinii īkorapokoriti aimarotini īkapani —itxarina.

¹² Ininiā Xesosi oōka. Itxari:

—Kinirepa kākiti uatxarini nirekari noerekirini Teoso takaōtxikare, iposotiire? Atāopitikara nota txai hīte, kona noerekai hīte.

¹³ Ininiā itakanapana. Iereētaua kanaua āki. Ikanapiriā ipoa ipiniāmoni iuaīkana.

*Pão Tireēkari Pirena
(Mateo 16.5-12)*

¹⁴ Xesosi moianariakori maxinīkaretari pão. Ātika pão poriī kanaua āki aua.

¹⁵ Ininiā Xesosi ūtākiana:

— Erepaniko, pamonōkoniri pariseoakori, Erotxi pakini pāote tireēkari — itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi moianariakori misākiretakaua:

— Ikara atoko itxaua, kotxi amaxinīkaretari pão.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa sākire, ininiā itxana:

— Kinirepa hīšākirauanāta pão mauakanī xika? Kona himarotatapanikari niposotiire?

Kona hīšākitetapanikari? Kona hinirekatari hāukiniri nisākire?

¹⁸ Kokimai, txamari, lhātamatarri. Kakenakokimai, txamari! hīšākenakotari nisākire.

¹⁹ Kona hīšākinapanikari iuasaaki nimaxiōpekakiti sīko komiri, sīko mio kākiti nisikakientini? Kipakinipa kotari itetakori hīšāpokaka? — ipimaāna.

Ininiā ninoa apakapapireta:

— Tosi kotari axāpokaka.

²⁰ Xesosi txana ninoa:

— Eureka āti ūti nimaxiōpekari setxi komiri poriī. Nisikari ipi ipi pakini mio kākiti. Itetakori hāpotiitakiti, kipakinipa kotari hīšāpokaka? — ipimaāna.

Ininiā ninoa:

— Setxi kotari axāpokaka.

²¹ Ininiā Xesosi:

— Ininiā kinirepa kona hīšākitetapanikari?

Mōsiāreti Petsáita Aapokotxitikiri

²² Xesosi Petsáita aapokotxitimonii apoka. Iuasaaki kākiti minari mōsiāreti iuamonii. Amanāārina Xesosi maātakiniri iua mōsiāreti.

²³ Ininiā iua anikaāpotari iuakoā kākiti mauakanimoni. Iuaā iminapari ienemaā mōsiāreti okiā. Eureka takia itxari iuako iitoā. Ipimaāri iua:

— Kōsiārepeka? — itxari.

²⁴ Ininiā iua atamata.

— Nota itikapokotapeka, txamari nitikari kākiti tīpokotakari aamina atoko — itxa.

²⁵ Iposo atoko Xesosi iuaīkana takari iuako mōsiāreti nopini. Eureka mōsiāreti atāo itikapokotapeka. Ikinipoko atamata.

²⁶ Ininiā Xesosi iokanatari:

— Pisipeka paapokomoni. Kona pisipe Petsáita aapokotxitimonii, kotxi kona ninirekari pisāpiretiniri nikamakiti kākitimoni — itxa Xesosi.

Petro Aukari Xesosi Teoso Mereēkiti Ininiāua

(Mateo 16.13-20; Arókasi 9.18-20)

²⁷ Eureka Xesosi imoianariakorikata sari kākiti poiāoka aunimoni, Sesaréia-Piripi sitatxititakote isana. Ipxiniāpō Xesosi pimaāna imoianariakori:

— Kiripa kākiti uākatano nota? — itxa.

²⁸ Ninoa apakapapireta:

— Xoāo kapatxisareri iuākataina. Apanakini “Eríasi inakori” iuākataina. Ininiā apanakini “Teoso sākire sāporetakari” iuākataina — itxana Xesosi moianariakori.

²⁹ Iuaīkana Xesosi pimaāna:

— Hitepekana, kipa hīte uākatano? — itxana.

Ininiā Petro apakapapireta:

— Teoso mereēkiti, kākiti iātapanātakiti pitxaua — itxari.

³⁰ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

— Teoso mereēkiti nininiua! hīšāpiretapi apanakini — itxa.

Xesosi Sāporetari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Arókasi 9.22-27)

³¹ Ininiā ia atoko oerekarauata:

— Nota hītarri iaxitikiri iteene atatsiirauatako. Kiomātxiakori, sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini kona nirekapanino nota. Nokaākako. Eureka ipi āti pakini ūtisaaki iuaīkana nōkitikauako.

³² Ikara isāppireta ikinimane kākitimoni. Ininiā Petro anikari iua maparamoni. Itxari:

— Kona ikara atoko līptxape. Kona erekari pisākire ikara atoko pinini — itxa Petro.

³³ Ininiā Xesosi kirioka imoianariakorimoni. Iua txitari Petro:

—Pisipiniikaua Satanasi. Pite nireēkiti kākiti nireēkiti atokotxikana. Pite nireēkiti kona Teoso nireēkiti atokoni —itxa Xesosi.

*Xesosi Moianari Atāo Inakari
(Mateo 16.24-28; Arókasi 9.23-27)*

³⁴ Xesosi akiritana kākiti imoianariakori apaka. Itxana ninoa:

—Notakata kinirāo sika pinakasaaki, piteka pinireēkiti kona pixinikape. Notakata kinirāo sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaākako. Ia atoko pinirekinia, notakata pisapitikako.

³⁵ Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniā, nota sākire paukini xika, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁶ Atxiīti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakanii tii, pinakiti īkapani. Atxiīti iua tiitxi xika kona pikipitari Teoso sākire, ininiā kona pikaikota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiīti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaikotini, kotxi tiitxi iki poiāoka, pixinire karone apiata.

³⁷ !Apakata kākiti īikitxitiniri Teoso, iuamoni isini īkapani.

³⁸ Īkorasaaki kākiti !inirekari Teoso. Inirekari maerekatinoka. Īkorasaaki pipētatiniaño nota, pipētatiniaři nota sākire, ininiākara nota kākiti itari iaxitikirino pētataiko pite, uai nikanapiriākasaaki. Nikanapiriākasaaki, niri iotximere aua notamoni. Nina niri nitiriakorikata, erekarinikata.

9

¹ Xesosi txana ninoa:

—Hixinikariko ia nisākire. Apanakini hīte uatxa uai auakanii, hīpinini apisapanika himarotari Teoso auītetxi ininiāua. Auītetxi kaposotireri itxaua —itxa Xesosi.

Moisesi, Eríasi Pakini

(Mateo 17.1-13; Arókasi 9.28-36)

² Seisiai pakini öti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiaiko, Xoāo pakini oxiratarimoni, mitaxiratarimoni. Iuasaaki ninoanani aua iuaā. Iuaā auakasaakina, Xesosi ito ipinipo itxa.

³ Imāka kasarori itxaua. Iotximere apaka auari. Ikara imāka saro atoko inakari, !aurari. Kākiti iteene arokiniāri mākatz, iuaritika ikara isaro atoko !aurari.

⁴ Iuasaaki Erásia, Moisesi pakini tokia iuaā. Isākirauatana Xesosikata.

⁵ Ininiā Petro txari Xesosi:

—Koerekarerri, erekapitikari uai aāuini. Makamari papiri ipi āti pakini, pite īkapani, Moisesi īkapani, Erásia īkapani —itxa.

⁶ Ikara atoko itxa Petro, kotxi !imarotaikari isākire, iteene ipīkarauatiniā.

⁷ Iuasaaki katxiāri apoka ninoamoni. Katxiāri āki auana. Katxiāri āki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hīkenakotariko iua sākire —itxa.

⁸ Katimaritika Xesosi moianariakori sapotorika. Itikapokotana. Mitxi Xesosikata sākirauatanki !auaika iuaā. Xesosinokara kaikota ninoakata.

⁹ Ötanoxiratari iokiriaāpotakasaakina, Xesosi txana:

—Mixikanan hītikakiti ! hīsāpiretapiri apanakini. Nota hītari iaxitikiri nipinaka atoko iuaākana nōkítikaaaka atokoikarako, hīsāpiretariko mixikanani hītikakiti —itxana.

¹⁰ Ininiā !isāpiretarina apanakinimoni. Ninoanaka isākirauanātana:

—Natokopa itxa kākiti ipīkaripeka iuaākana ōkitikiniāua —itxanātana.

¹¹ Ipimaārina Xesosi:

—Kinirepa kaiōkatsoparerin sākire: “Teoso mereēkiti apokini apisapanikarako Erásia apokako.” Kinirepa ikara atoko itxana?

¹² Ininiā Xesosi:

—Inipitikara Erásia apoka merepanika, kākiti iposope inini īkapani. Teoso sākire iōkatsopatokori txari: “Kākiti itari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. !Inirekaākako.” Kinirepa ikara atoko itxa Teoso sākire iōkatsopatokori?

¹³ Nisāpiretaiko Erásia apokapeka. Kākiti misiritatekari iuani. Inireēka iaōka imisiritarina. Teoso sākire iōkatsopatokori sāpiretakari ikara ene —itxa Xesosi.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti

(Mateo 17.14-21; Arókasi 9.37-43a)

¹⁴ Ninoa apokaāpotakasaakina apanakini imoianariakorimoni, atamatana kākitipokoni. Nihoa ākitana Xesosi moianariakori. Iuasaaki kaiōkatsoparerin kākitikata itaparakiene-takakaua.

¹⁵ Iuasaaki kākiti atapari Xesosi. Ipoxokoniritikana itxana:

—Xesosi napani.

Ininiā imitekana iuamoni, okapireta itxarina:

—Piten?

¹⁶ Ininiā Xesosi:

—Ari, notara.

Ipimaāna:

—Kininiāpa hītxitakakaua? —itxa.

¹⁷ Ininiā kiki kākiti sauaki auakari apakapapiretari:

—Nota minamari namarite pitemoni. Maerekati matamatakoti auaītotari iua. !Auiritari namarite sākirauatini.

¹⁸ Iua maikasaakiri, okaītotari iua xiti. Iuasaaki namarite sorikipeta. Akatsakatsirītau. Itorōkaītota. Ininiā nimisākiretamana pimoianariakori omitikiniri maerekati matamatakoti, txamari ninoa liposotari.

¹⁹ Xesosi txari:

—! Kauikarei hīte. Maerekati kamakanii hīte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hītekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hīte nimīteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

²⁰ Ininiā ninoa anikari iua amarini Xesosimoni. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti atamatari Xesosi. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti txīkitakari amarini okaratiniua. Ininiā iua amarini iriākata. Ikanapirikata, isorikipekata, itxīkitakari amarini.

²¹ Xesosi pimaāri iri:

—Kirisaakipa ipotorika īkora atoko inini?

—Axapitipanikara ipotorika īkora atoko inini.

²² Itokata maerekati matamatakoti okaītotari xaminamoni. Itokata okaītotari kāuaārimoni. Inirekari okiniri iua. Piposotiniāri, pomitikariko maerekati matamatakoti. Piamonīkauako atepaniko —itxa iri sākire.

²³ Ininiā Xesosi:

—Nota posotatari? Teoso sākire auiākari posotari ikaminiri ikinika —itxari.

²⁴ Iuasaaki iua kiki apakapapiretari iātsaritika:

—Nauikapitikari piposotire. Axapitikinoka !nauikari, ininiā pisikaposotiiretano iteene pisākire nauikiri īkapani.

²⁵ Isākiruanātakasaakina, kākitipokoni miteēkata ninoamoni Xesosi kamakiti imarotinina īkapani. Ininiā Xesosi itapararitika txitarri maerekati matamatakoti:

—Pite maerekati matamatakoti. Pitxīkitakari kākiti masākireti inini. Pitxīkitakari kākiti makenakotiti inini. Nota omitikai pite. Pipokika. Iuaīkana !piñroāpinikako iua ītoā —itxa Xesosi.

²⁶ Iua maerekati matamatakoti akiripoakata. Okaraītokatari atoko, sipe itxa. Iua amarini ipīkari īto atokopeka itxa. Ininiā apanakini kākiti:

—Ipīpeka —itxarina.

²⁷ Ininiā Xesosi maikauakotari. Ōkitikari iua, ininiā itima.

²⁸ Xesosi aapokotxi āki auakasaaki, iuanoka inakasaaki, imoianariakori pimaāri:

—Natokopa ininiāpa kona ate posotatari maerekati matamatakoti aomitikini? —itxana iuamoni.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Teoso pimisākiretakaaki, iuasaaki pimanipokotakanīra, iuasaaki piposotari ikara atoko inakari maerekati matamatakoti pomitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaīkana Sāpiretari Ipinini

(Mateo 17.22-23; Arōkasi 9.43b-45)

³⁰ Iuaā ipotorikana. Ipirixitarina Kariréia tōpa. Xesosi !inirekari apanakini kenakoene-tiniri iua auimātāa.

³¹ Kotxi inirekari oerekinina imoianariakorinoka ipinini pirena. Ininiā Xesosi:

—Nota hītari iaxistikiri mīkapiritaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekākitina ikaminina tīkane. Ninoa okano nota. Ipi ḥti īti inakasaaki iuaīkana nōkikitauako —itxa.

³² Ninoa !imarotari Xesosi sākire. Ninoa pīkari ipimainirina iua.

Kiripa Kākiti Apiatakarri Txataua?

(Mateo 18.1-5; Arōkasi 9.46-48)

³³ Kapanaoō sitatziti apokana. Aapokotxi āki auakasaakina, Xesosi pimaāna ninoa:

—Natokopa itxa hīsākire, uaimoni aīkasaaki hītaparakienatakasaakua? —itxa.

³⁴ Masākirenika itxana, kotxi kimaporīpo ninoa sākire: “Īkiripa ate apiatakarri?” itxana.

³⁵ Xesosi, ii topāka atoko, akirita itxana imoianariakori tosi pakini.

—Hikinika uaimoni hütopäka. Apiatakari pininiāua pinirekiniā, piteka poiāotakaua. Ikini-mane nitiri pitxauako.

³⁶ Xesosi kosekari amarini, mina itxari imoanariakori sauaki, katarata itxari.

³⁷ —Papakapiniāri amarini pipoxokoniritika, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, na notananini papakapa. Iuasaaki papakapari iua uaimoni niokanatakiri —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitiākari

(Arókasi 9.49-50)

³⁸ Xoāo sāpiretari Xesosi:

—Koerekarerri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Kona pimoianarini iua. Ininiā ate: “Ikara atoko !pitxape,” atxari.

³⁹ Ininiā Xesosi:

—! Hiotokakapiri ikara ikamini. Kākiti nota uākaā maerekati matamatakoti omitiākari, kona imisākireprietano.

⁴⁰ Iua ate mokaiakari minakatiua. Atiretakiri itxaua.

⁴¹ Nota atāopitikara nitxai hīte. Atxiūti kākiti sikai āparaā, kotxi Teoso mereēkiti nakiti pitxaua. Iua kamakiti erekari, ininiā apakapapitikariko ikamakiti īki.

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-9; Arókasi 17.1-2)

⁴² ! Erekari kākiti mitari oerekiniāri amarini nota sākire auiākari maerekati ikamini. ! Erekari. Erekamariko kai mitari iaxirikaākamako iua kākiti mitari nokiā, eureka okaākamako ipoamoni ipinini īkapani.

⁴³ Piuako maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakari. Erekamariko ātinani piuako Teosokata ātipirika pauini īkapani, kotxi maerekati pikaminiā, pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiūti piuako ipi aua, txamari pite sari iuaātaā. !Erekari.

⁴⁴ Iuaā kītxi piitoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka.

⁴⁵ Pikit maerekati ikamākitakiniāi, pitsotakari. Erekamariko ātinani pikiti Teosokata ātipirika pauini īkapani, kotxi maerekati pikaminiā, pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiūti pikiti ipi aua, txamari pite sari iuaā. !Erekari.

⁴⁶ Iuaā kītxi piitoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka.

⁴⁷ Poki maerekati ikamākitakiniāi, pimakatzakari. Erekamariko ātinoka poki auini Teoso auītexi ininiātāua pisini īkapani, kotxi maerekati pikaminiā pisa maerekani misiritikoātaā. Iuaā xamina tirinapika. !Oakaāka. Atxiūti poki ipi aua, txamari pite sari iuaā. !Erekari.

⁴⁸ Iuaā kītxi piitoā auakaro !opina. Xamina !oakaāka.

⁴⁹ Iōkira nipokorimoni takiko atokokana xamina tirinakari takaākako ikinimane kākitimoni. Ikara atokokana ikinimane ataerekataākako.

⁵⁰ Iōkira erekaro. Txamari iōkira koketikosaaki kipatxikata, !erekaikaro. !Apakata xinitxi piōkiratinī īkapani. Atāo iōkira atoko hītxako. !Hītxitakakapeua.

10

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; 19.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Xesosi potorika iuaā. Xotéia tōpa isa. Īpiriākitari Xotāo kāuaāriti. Iuaākana kākiti apotiiitaua uiamoni. Kaiāopokori kākiti, ininiā oerekaraua, mitxi oerekarauanātini atokokana.

² Kikiakori, pariseo inakaniuia, apoka Xesosimoni. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isākire, ininiā ipimaārina:

—Atāokani erekari kiki takanapiniro ītanoro?

³ Ininiā Xesosi:

—Kiatokopa itxa Moisesi paniātakiti?

⁴ Ininiā ninoa:

—Moisesi paniātari kiki iōkatsopatiniri aātsopa, ītanoro itakanapini aātsopate, ininiā eureka auiritarri iua iokanatiniro oa —itxana.

⁵ Ininiā Xesosi:

—Moisesi auritarai hītanoro hītakanapini, kotxi paikori hīxinire. Teoso nireēkiti himanirekakani xikara, Moisesi auritarai hītanoro hītakanapini.

⁶ Kotxi merepitipanika Teoso ikinipoko ikamakasaaki, ikamari kiki, sito pakini.

⁷ Ikara atoko ininiāpitikara, kiki takanapari iri, inoro pakini, ītanorokata auini īkapani.

⁸ Ininiā ātika atoko itxauana. Ininiā ipi kākiti litxaikuana. Ātinokara itxapekauana.

⁹ Ikara atoko ininiā, !erekari kākiti kaiarikiniri Teoso apotiiitakini —itxa Xesosi.

¹⁰ Eureka Xesosi imoianariakorikata kanapiriā aapokomonina. Iuaā apokasaakina, imoianariakori pimaāri iua ikara sākiretxiti iuaikana oerekinina īkapani.

¹¹ Ininiā isāpiretana:

—Kiki ītanoro takanapakari, āto sito itaka inakari, maerekati ikaminaro ītanoro.

¹² Iua atokokana sito ītaniri takanapakaro, āti ītanirita inakaro maerekati okaminiri ītaniri —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(*Mateo 19.13-15; Arōkasi 18.15-17*)

¹³ Iposo atoko ātikaka kākiti anikari amarini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi misākiretiniri Teoso ninoa amarini īkapani. Txamari imoianariakori txitana. ! Auiritana amarini anikinina Xesosimoni.

¹⁴ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, !apokaerekatari. Ininiā iua:

—Hāuiritariko amarini notamoni apokini. !Hītotokakipiri, kotxi kākiti Teoso auītetakaní amarini atoko itxauana.

¹⁵ Ia atāo: Kākiti mapakapakaniāri Teoso, amarini apakapiniri atoko iminakaniā, kona isa Teoso auītexi ininiātaāua —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiā Xesosi kataratari amarini. Itakari iuako ikiina nopini. Amanaāri Teoso erekari itakini amarinimoní.

Ātokori Ito Txineiroteri

(*Mateo 19.16-30; Arōkasi 18.18-30*)

¹⁷ Xesosi iuaikana potorika. Iuasaaki ātokori miteka iuamoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ātipirika nauini īkapani? —itxa.

¹⁸ Ininiā Xesosi:

—Kininiāpa “erekari” pitxano? Teosonanira erekari.

¹⁹ Pite imarotari Teoso paniātakiti. !Pokaniuatape. !Pisirikape āti ītanorokata. !Piītiriuatape. Poxiene !pikamape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako —itxa Xesosi.

²⁰ Iua ātokori txari:

—Noereēkiri, axapitipanikara ninakasaaki, nikīpitari ikara Teoso paniātakiti —itxari.

²¹ Ininiā Xesosi apokaerekatari iua.

—Auapanika ātinoka pikamini tīkane. Pisa. Tiitxi ikinika pinakiti pivētxitako. Txineiro papakapakito pisikako matxineirotenimoni. Eureka pimoianatanoko nota. Ikara atoko inakari pikaminiā, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxari iua.

²² Ikara Xesosi sākire ikenakotakasaaki, imatinianiuta. Isipe. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kaiāori itii.

²³ Xesosi sapotorika, misākireta itxana imoianariakori:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auītetxi ininiātaāua —itxa.

²⁴ Imoianariakori:

—Anekani? —itxana.

Iuaikana Xesosi txari:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auītetxi ininiātaāua.

²⁵ Atauako kamero napatari ākorike sonakiā? Apia mimari kākiti katxineiroterini auītetiniri Teoso —itxana.

²⁶ Imoianariakori iteene tsorīkañnāta.

—Ininiā kipa sari Teoso auītetxi ininiātaāua? —itxana imoianariakori.

²⁷ Ininiā Xesosi apakapiretana:

—Teoso posotari ikinipoko ikamini. Kākiti !iposotari. Teoso posotari anikiniri katxineiroteri itixinemoni —itxa.

²⁸ Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pite amoianatini īkapani —itxari Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Atāo nitxai. Paapoko pitakanapiniā, pitariakori, pitaroakoro, piri, pinoro, pītanoro, pamariteni, pikikiote, pitakanapiniā notakata pisini īkapani, Teoso iōkanapirena erekari pisāpiretini īkapani,

³⁰ pitakanapakiti iua apiata nisikaiko. īkoraasaki nisikaiko itomaneri aapokotxi, itomaneri pitariakori, itomanero pitaroakoro, itomanero pinoroakoro, itomaneri pamariteni, itomaneri pikikiote, nisikaiko. Txamari iuasaaki patatsiitari pimisiritiko. Iuari-tika eureka Teosokata pauapika ātipirika.

³¹ Uatxa apiari inakari, iuasaakiko minakati itxauako. Uatxa minakati inakari, iuasaakiko apiari itxauako —itxa Xesosi sākire.

*Iuañkana Xesosi Säpiretari Ipinini
(Mateo 20.17-19; Arókasi 18.31-34)*

³² Xesosi imoianariakorikata Xerosareē kimaporite iãpotakasaakina, Xesosi ïkiika. Iuasaaki ninoa maerekaxinretinoka itxana. Apanakini ninoa tikini sikani píkarauata. Ininiā Xesosi iotoka. Akiritana imoianariakori tosi pakini. Isäpiretana pañtiki kãkiti kamakiti iuamonni tñkane.

³³ Ininiā iua:

—Hikenakota. Xerosareēmoni asa uatxa. Iuaā nota hñtari iaxitikiri sikaãkako sasetotxi auñteakorimoni, kaiökatsopareriakorimoni pakini. Ninoa paniñtariko nota okiko. Iposo atoko Xoteo minakonimoni sika ninaãkako.

³⁴ Inapetanonako. Inoropatanonako aãpitsaã. Ikiisokanonako. Iposo atoko oka niñaãkako. Ipi ãti pakini ãti inakasaaki iuañkana nõkitikauako —itxa imoianariakorimoni.

*Txiako Xoão Pakini Amanaãkiti
(Mateo 20.20-28)*

³⁵ Iposo atoko Txiako, Xoão pakini sari Xesosimoni. Ninoa Sepeteo anaakori.

—Koerekareri, ate nirekari aamanaãkiti pikamini —itxana.

³⁶ Ininiā Xesosi pimaãna:

—Kipa hinireka nikaminii hñte? —itxana.

³⁷ —Pite ikinimane auñte pinakasaakiu, pauiritaua pitekata añtopãkini, pikikomoni, pisaneremoni añtopãkini —itxana.

³⁸ Ininiā Xesosi:

—Himaroñti hamanaãkiti, kotxi mapaõti napa atoko nota apakapariko iãtatxi tsíñtxiā niñtini ïkapani. Híposotatari ikara hiñtini? Nipatxisataãkako tsíñtxiā. Híposotatari ikara atoko hñpatxistik?

³⁹ —Apostotapitika —itxana ninoa.

Xesosi txana ninoa:

—Inipitikara hiñtariko nota iãtakiti. Inipitikara hñpatxisataãkako nota patxisatiko atokokana.

⁴⁰ Txamari !nipoñtari nauiritinii hñte nikikomoni, nisanaremoni hñtopãkini, kotxi Teoso mereñporen kãkiti nikikomoni, nisanaremoni topãkakan iñkane —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi moianariakori tesí pakini kenakopiretakasaakiri Txiako, Xoão pakini amanaãkiti, ininiā ninoa omanatana.

⁴² Ininiā Xesosi akirira txana imoianariakori:

—Uaimoni hina. Hñtopãka notakata —itxana ninoa.

—Hite imarotari Xoteo minakanua auñteakori pataparana. Ninoa auritari kãkiti kaminiri ninoa paniñtakitinona.

⁴³ Ninoa atoko !hñtxape. Apiai pininiua pinirekiniā, pimoianatana apanakini.

⁴⁴ Apanakini auñte pininiā pinirekiniā, nitirixti pitxauako merepanika.

⁴⁵ Ikara atoko nitxa nota hñtari iaxitikiri ïkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. ïkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ïkapani, kãkiti nitiretni ïkapani. ïkorapokoriti napoka nipiñnii ïkapani, kaiñopokori kãkiti mapinakani ïkapani, kotxi nota iñkitxirauata ninoa mapinakani ïkapani —itxa Xesosi.

*Mõsiñreti Patximeo Inakori
(Mateo 20.29-34; Arókasi 18.35-43)*

⁴⁶ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerikoo sitatxiti. Eureka ipotorikasaaki imoianariakorikata itomaneri kãkitikata, iuasaaki mõsiñreti Patximeo inakori kimaporri ïtiniñpo iñtopãkanñta. Tximeo inakori ãkiri iua. Iua mõsiñreti amanaññtaro txineiro.

⁴⁷ Iua kenakotari Xesosi Nasareekiri inapañenetini, ininiā akirinäta:

—Xesosi, Taviini apika mekaniri, piamonñkanoko —itxa.

⁴⁸ Ininiā apanakini kãkiti pinitari:

—Mañtako. !Pakirinñtape —itxarina mõsiñreti.

Iuaritika apiata akirinanikata:

—Taviini apika mekaní. Piamonñkanoko nota —itxanäta.

⁴⁹ Ininiā Xesosi iotoka itxa.

—Häkititari iua mõsiñreti —itxa.

Ininiā ninoa:

—Pipoxokoniatako. Põkitikaua. Akiritapekai —itxarina iua mõsiñreti.

⁵⁰ Ininiā Patximeo okanapari imäka inopini auakari. Pakoteri õkitikaua, sa itxa Xesosi akiritiniri manapi.

⁵¹ Ininiā Xesosi:

—Kipa pinireka nota kaminii pite? —itxari.

—Apiananiri, nōsiārera ninireka —itxari.

⁵² Ininiā Xesosi:

—Pisa. Erekapekai, kotxi pite auikari niposotiire —itxari.

Iuasaakipeka Patximeo kōsiārepeka itxa. Xesosikata sa itxa kimaporīā.

11

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(*Mateo 21.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19*)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Ōtanoxiratari, oriva mina takikoātaā takote apokana. Iuaā aua aapokotxi Petxipaxee inakori, Petánia inakori apaka. Iuaā Xesosi iokanatana ipi imoianariakori.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxiā. Iuaā hāpokasaaki, hāpokari xomēta ākiri iaxiriākori. Kākiti liitopākapanika iua nopini. Hīkoxirikari. Uaimoni mina hītxari.

³ Kākiti pimaākasaakii hīte: “Kinirepa hīkoxirikatari xomēta ākiri?” hinikosaakiko: “Apiananiri nirekari iua. Iuaīkana akamoni aminariko,” hītxako.

⁴ Ininiā eureka isana. Apokarina iua xomēta ākiri iaxiriākori kimaporīā aapokotxi tote takote. Ininiā ikoxirikarina.

⁵ Ātitaka kākiti iuaā auakanai:

—Kinirepa hīkoxirikatari xomēta ākiri? —itxana Xesosi moianariakorimoni.

⁶ Ininiā Xesosi paniātini iaōka apakapapiretana. Ininiā kākiti iuaā auakanai:

—Ininiā hanikaikari —itxana.

⁷ Ninoa anikari xomēta ākiri Xesosimomi. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri Xesosimomi. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri Xesosimomi. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri Xesosimomi. Ininiā imākana āti imākana nopini Xesosi topākini īkapani.

⁸ Apanakini kākiti matameēkari imākana āti imākana nopini auakari kimaporīā Xesosi napini tīkane. Apanakinipekana sauakari aāxike. Kimaporīā itakaāpotarina.

⁹ Ninoa Xesosi tikini īkani, iua apisa sikani pakini akiriāpokatana ipoxokoniritikana imakinikana:

—Peerekari Teoso, Apiananiri. Iua iokanatai pite atemoni. Anirekari erekari isikinii pite.

¹⁰ Peerekari Teoso, aātokirini Tavii aāuūte ininiua atokokana iuaīkana apoka. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinxixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaāpokatana.

¹¹ Xesosi apoka Xerosareē. Teoso misākiretiko aikotimoni isa. Iuaā īroā itxa. Ikinika iroko āki itikapokota. Iua atoko mapiāpe, ininiā isari Petánia aapokotxitimonni tosi imoianariakorikata.

Piko Mina Marito Pirena

(*Mateo 21.18-19*)

¹² Ikatimatatakasaaki ipotorikana Petánia. Iuasaaki Xesosi natxita.

¹³ Ikira atoko atamataro piko mina. Ito otsopa aua. Isari oamoni kariro iuākatiniāro, kotxi piko mina tsopa auakasaaki, ori auapitika. Txamari apokasaaki, otsopanani auari, kotxi kona ori manapini.

¹⁴ Ininiā Xesosi:

—Kākiti lixtimaikaiko piri —itxari piko mina.

Imoianariakori kenakotari isākire.

Pirātxi Vētxitakan Omitikiko

(*Mateo 21.12-17, 20-22; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22*)

¹⁵ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerosareē. Xesosi īroā Teoso misākiretiko aikotiaā. Omitikana kākiti iuaātaā amotitakani, sikatiitakani. Ikapakitikari amesa ninoa txineiro apakapakani amesane. Ikapakitikari kamoa vētxitakan topākini apaka.

¹⁶ Iua !auiritana kākiti anikiniri tiitxi aiko īpirikoatinina.

¹⁷ Xesosi oerekana kākiti iuaā auakanai:

—Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Ia naapoko. “Teoso misākiretiko aikoti” akiritaākako, ikini itixiti auakanai misākiretinino īkapani,

itxa. Txamari hīte txīkitakari ia aiko kiitiririni iomaātiniātaā ininiua —itxa Xesosi.

¹⁸ Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini kenakotari Xesosi sākire. Ininiā ninoa tsorīkaāta. Ixinikaxititana.

—Kanatokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxanātana.

Ikinimane iteene apokaerekatarri Xesosi sākire, ininiākara sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini pīkari Xesosi.

¹⁹ Ipiākakopeka Xesosi takanapari sitatxi imoianariakorikata.

²⁰ Katimatinikata kimaporīā isaāpotakasaakina, atamatarona oa piko mina. Opīpe. Okotsapekara ipinakepeta apaka.

²¹ Petro xinikari iua apisapanika Xesosi sākire, ininiā akiritari Xesosi:

—Koerekarerri, patamataro piko mina. “Kākiti !itximaikaiko piri,” pinakito. Oa piko mina ipīpeka —itxari.

²² Ininiā Xesosi:

—Pauikapiretariko Teoso sākire.

²³ Atāoenekara nisāpireta. Pauikiniāri Teoso sākire, piposotari pipaniātiniri ikira ūtanoxiratari: “Pōkitikaua. Pokakataua potxoari uinitimoni.” Pākixinireē iteene pauikiniāri pisākire iaōka apokini, ininiā apokapitikako pamanaākiti.

²⁴ Ikara atoko ininiā nota txai hite, Teoso pimisākiretakasaaki, pamanaākasaakiri pinirekakiti, pauikariko iposope Teoso sikinii, ininiā papakapapanikariko.

²⁵ Teoso pimisākiretakasaaki, āti pomanatiniā, pitakanapariko pomanākare. Pimax-inikaretiniāri maerekati ikaminii, ininiā piri iaxitikiri maxinikaretari maerekati pite kamakiti.

²⁶ Pimamaxinikaretakaniāri maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiā piri iaxitikiri kona maxinikaretari maerekati pite kamakiti apaka.

Xesosi Paniātakari Moerekakoni

(Mateo 21.23-27; Arókasi 20.1-8)

²⁷ Iuaīkana apokana Xerosareē. Xesosi tīpokota aiko Teoso misākiretiko pirikere āki tinikata. Itīpokonātakasaaki, sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini apoka iuamoni.

²⁸ Ininiā ninoia txari:

—Kipaniāpa pikamari ikora pikamakiti? Kipa paniātai? —itxarina Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Nota apaka pimarauatako hītemoni. Ātinoka nipimaāiko hīte. Hīsāpiretiniāno, nota sāpireta hīte niokanatakiri uāka apaka.

³⁰ Kipa paniātari Xoāoni ipatxisarauatini? Teosokani paniātari Xoāo? Kākitikani paniātari Xoāo? Hīsāpiretano —itxana.

³¹ Ininiā ninoia xinikaxitināta. Imisākiretakana. Ipimaākakanā.

—Natokopa itxa aāpakapapiretiniri iua? Aāpakapapiretiniāri: “Teoso paniātari iua,” ininiā iua: “Kinirepa kona hāuikatari iuani sākire?” itxapemaua.

³² Aāpakapapiretiniāri: “Kākiti paniātari iua,” ikinimane omanataua —itxanātana.

Ninoia pīkari kākiti kotxi ikinimane aukari Xoāoni atāo Teoso sākire sāpiretakari ininiua.

³³ Ikara atoko ininiā ninoia apakapapiretarri Xesosi:

—Ate !imarotari.

Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, nota !nisāpireta hīte nipiātakiri uāka.

12

Parīkauatakani Maerekani

(Mateo 21.33-46; Arókasi 20.9-19)

¹ Eureka Xesosi sāpiretana ninoia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itxari:

—Kiki takarauata. Txipokori ova inakoronoka itaka. Ipiriketari. Ikamari ova maōkiko. Iposo atoko itakare apanikakixitika ikamari aapokotxi axapitiri ūtanori ikikiole imakinetini ūkapani. Iposo atoko ipaniātana ātikaka kikiakori itakare inūkatinina ūkapani, kotxi iua sariko ūtakoxiti. Ninoia apakapamaroko ipixini ova iparikana ūki. Iposo atoko katakareri sipe.

² Ova manapi, iua katakareri iokanatari initiri ninoia kikiakorimoni ova ipixini apakapini ūkapani.

³ Txamari iua apokasaaki ninoia maikari iua. Ixirokitarina. “Pisipeka,” itxarina. Miketika ikanapiripe.

⁴ —Iuaīkana katakareri iokanatari āti initiri ninoamonikana. Txamari ninoia kikiakori misiritarri iua. Kai soroā ūkiporonakarina, karota itxapirina ikiiā.

⁵ Iuaīkana katakareri iokanatari āti ninoamonikana, txamari ninoia okapiri iuani. Kaiāopokori initiriakori iokanata ninoamoni. Apanakini inoropatana. Apanakini okana. Itxaāpotana.

⁶ —Iua katakareri auapanika ātinoka iokanatini ūkapani, imi iteene itiretakiti. Imapotōkire iokanatari imi ninoamonikana. “Notamoni ninoia paxitariko namarite” itxa. Ininiā imi apoka ninoamoni.

⁷ —Katakareri ākiri napani. Maōkari. Aōkiniāri, itakare imakinika kaikotinaua ate,” itxakakana kikiakori.

⁸ —Ininiā ninoia maikari katakareri ākiri, oka itxapirina, kikio xiripire oka itxarina ūto.

⁹ —Ininiā kiripa ikama katakareri? —itxa Xesosi.

—Iua kanapiriā. Okanako ninoa kikiakori. Ipaniātana apanakini itakare imakinettina īkapani —itxa Xesosi.

¹⁰ Hīte atatsopatapekarri ia Teoso sākire iōkatsopatakorri:
Aapokotxi kamakani kona nirekari ātika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiai itxapekaua. Apanakini kai soro maīkakari itxaua.

¹¹ Teosokara txīkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

¹² Xoteo auīteakori imarotarina Xesosi sākire. Ninoa imarotari ikamakitina takari makinetakaní kamakiti atokokana, ininiā ninoa omanākarauata Xesosi sāpiretakiti xika. Ninoa kinirāo maīkaka itxarina Xesosi, txamarri līmaīkarina iua, kotxi ipīkarina kākiti. Ininiā itakanaparina Xesosi, sipe itxana.

Homano Auīte Ūkitxitiko

(Mateo 22.15-22; Arōkasi 20.19-26)

¹³ Eereka Xoteo auīteakori iokanatana ātikaka Erotxi sākire auiākani, ātikaka pariseoakori pakini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isākire, kotxi ninoa nirekari Xesosi kaminiri maerekatí imaikinirina īkapani.

¹⁴ Ninoa apokasaaki, imisākiretarina Xesosi:

—Koerekarerri, ate imarotari pite sākire atāonani ininiāua. Poerekari atāonani Teoso nireēkiti kākiti kamini īkapani. ! Pipīkari kākiti. Kākiti poiāori pimisākiretini atokokana kākiti apiai pimisākireta apaka. Ikara atoko ininiā, pisāpiretaua. Atāokani txineiro asikini Homanoakori auītemoni, Sesa inakorimoni?

¹⁵ Atāokani asikiniri iuamoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxana.

Xesosi imarotari isākirena. Imarotari ninoa pimarauatini isākire ikerokini īkapani. ! Inirekarina atāo inakari imarotinina. Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kinirepa hātamakaerekatano nota? Himinaro txineirota. Ninirekari natamatiniro —itxana.

¹⁶ Ininiā iminarona.

—Kisanōkapa ia? Kiūkapa aua uai? —itxana.

Ininiā ninoa:

—Sesa sanōka, iuāka pakini —itxana.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti —itxana.

Ininiā kasākirena ninoa, kotxi peerekari Xesosi apakapapiretakiti.

Ipīkari Ūkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Arōkasi 20.27-40)

¹⁸ Kikiakori satoseo inakoni, !auikari kākiti ipīkaripeka iuaīkana ūkitikiniua iuaīkana auāki inini īkapani. Ninoa satoseo apoka Xesosimoni.

¹⁹ —Koerekarerri, Moisesini iōkatsopatari ia ipaniātakiti: “Kiki meenetipanika ipininiā, iua itari takaroko tikinitakorri. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarini uāk,” itxa Moisesi.

²⁰ Setxi itaritxiakori aua īkorapokorri. Apia kiomanetakari takaro sito. Txamarri ipīkasaaki meenetopanika itikinitaro.

²¹ Ininiā āti itari takaro oakana. Ipīkasaaki !keenepanikaro oa. Iua atokokana itxape āti itari.

²² Ininiā imakinikana ninoa takapiimaro oa. Ikinikana ninoa meenenipanika ipīpena. Eureka oanipekana apaka opīpe.

²³ Ipīkani ūkitikasaakiua, kiriūtanoropa otxatauako? Kotxi ikinikana setxi takapekaro oa —itxana.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Hīte kerokari, kotxi !himarotari Teoso sākire iōkatsopatakorri. Teoso posotiire apaka ! himarota.

²⁵ Ipīkani iuaīkana ūkitikasaakiua, Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxapekauana. ! ītanorouataikako.

²⁶ Hīte !auikari ipīkani ūkitikiniua. Hīte atatsopatapekarri Moisesi iōkatsopatakiti aanaia tirinakari pirena. Iuasaaki Teoso misākiretari Moisesi: “Apraāo, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxari Moisesimoni.

²⁷ Ikara atoko ininiā Apraāo, Isaki, Xakoo pakini ūkitikapekaua iuaīkana, kotxi auāki inakani Teosonera iua. Kona ipīkani Teosoneni itxaua Teoso. Amananini hīkerokari —itxa Xesosi satoseoakorimoni.

*Teoso Paniātakiti Apiari Akamini
(Mateo 22.34-40)*

²⁸ Iuaātaā aua kaiōkatsoparer. Ikenakotana ninoa misākiretakiniua. Ikenakotari Xesosi apakapapiretakiti erekari ene. Ininiā iua pimaāri Xesosi:

—Íkiripa Teoso paniātakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireēkiti akamini?

²⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso paniātakiti apiari ia: “Isaeo tōpa auakan, hīkenakota. Ateosone Apiananiri iua. Iuananira Teoso txaua.

³⁰ Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireēkitiā, ikini pākixinireē, ikinipoko pixinikakitiā, ikini pitaparaxinireē pakini.”

³¹ Ātipekana Teoso paniātakiti apiari ia: “Piteka pitiretiniaua atokotxikana, pitiretariko āti.” Iuananira Teoso paniātakiti ipi apiari txaua —itxa Xesosi.

³² Ininiā iua kaiōkatsoparer apakapapiretari Xesosi:

—Inipitikara pisākire, koerekarer. !Auari āti Teoso. Iuanokara auari.

³³ Ininiā atiretamariko Teoso ikinipoko anireēkitiā, ikinipoko axinikakitiā, ikini ataparaxinireē. Atiretamanako apanakini aītoka atiretini atokokana. Ikara Teoso paniātakiti ipi apiari txaua. Teoso paniātakiti pirātxi aōkini iua īkapani poiāri —itxa Xesosimoni.

³⁴ Xesosi kenakotakasaakiri isākire erekia inini, itxari iua:

—Pite auītearitar Teoso.

Iposo atoko apanakini !kataparaxinireika apikomoni ipimainirina.

*Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri
(Mateo 22.41-46; Arókasi 20.41-44)*

³⁵ Xesosi Teoso misākiretiko aikoti oerekarauanātakasaaki, ipimaāri:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini sākire: “Tavii apika mekanirako Teoso mereēkiti txauako?” itxana.

³⁶ Erekari Matamatatoki kamasaāpirenatakari Tavii:

Apiananiri misākiretari niauīte: “Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua,” Apiananiri txari niauīte,

itxa Taviini.

³⁷ Tavii akiritari iua Teoso mereēkiti “Niauīte.” Ikara atoko ininiā, natokopa itxa iua Tavii apika mekanin ininiua? —itxa Xesosi.

Iuasaaki ikinimane kākiti iuaā apituitakanua potxitari Xesosi sākire.

*Kaiōkatsoparerini Maerekani Pirena
(Mateo 23.1-36; Arókasi 20.45-47)*

³⁸ Xesosi oerekarauanātakasaaki, ötākikana kākiti:

—Kaiōkatsoparerini moianari !hītxapeua. Ninoa potxitari mākatxi ereri ieretakinina kākiti apisatoō inapinina īkapani, kākiti atamatininā īkapani. Ninoa apokaerekatari imisākiretikona ipaxitikona nipokori sikikoātaā inapaāpotakasaakina.

³⁹ Ninoa potxitari kākiti topākimi apiaerekatakari nopini iitopākinina aiko Xoteo apotitiniātaāua. Kiiniriā ninoa potxitari kakiiniriteri topākinimoni iitopākinina.

⁴⁰ Ninoa mixirikari tikinitakoni aapoko, iuaritika okanani imisākiretarina Teoso kākiti apisatoō, ininiā kākiti uākatari ninoa erekarini atoko ininiāuana. Teoso iteene misiritanako kākiti ikara atoko inakan.

*Tikinitakoro Matxineirotetet Sikakito
(Arókasi 21.1-4)*

⁴¹ Xesosi topāka txineiro Teoso īkapani apakapikoātaā. Xesosi itikari kākiti ieretakiniro txineiro kaixa āki. Itori katxineiroterini okaro txineiro mirikinito kaixa āki.

⁴² Eureka tikinitakoro matxineirotetet apoka iuaā. Otakaro ipi txineiro otaki kaixa āki. Poiānoka txineiro.

⁴³ Ininiā Xesosi akiritana imoianariakori.

—Inipitikara nisāppiretai hīte. Ōkora tikinitakoro matxineirotetet sikakito apita. Apanakini sikakito poiāoka.

⁴⁴ Kotxi ninoa sikaro txineiro itetakoro. Oa matxineirotetet sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

13

*Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Arókasi 21.5-6)*

¹ Teoso misākiretiko aikoti Xesosi pokikasaaki, imoianari misākiretari iua:

—Koerekarerri, patamata ia kai aapokotxiti itomaneri. Amaripokori. Ia aiko Teoso misākiretiko peerekari.

² Ininiā Xesosi:

—Hātamatarri ia aiko mitari. Āti ōti imakinika irikaākako. Kona kai kaikotaikako āti kai nopini —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini

(*Mateo 24.3-14; Arókasi 21.7-19*)

³ Xesosi topāka oxiratari nopini Teoso misākiretiko aikoti apisatoō. Iuaā aua oriva minanape. Iuasaaki Petro, Txiaiko, Xoāo, Ātree pakini apoka iuamoni. Ninoanoka aua iuaā.

⁴ Ipimaārina Xesosi:

—Kirisaakipa aiko Teoso misākiretiko irikaāka? Natokopa itxa aimarotiniri ikara ōti apisapanika?

⁵ Ininiā Xesosi:

—Erepaniko. !Hāuiritapiri apanakini misirienetinii hīte.

⁶ Itopaniriko kākiti, “Xesosikarano,” inakanipaniko. Ninoa misirienetari kaiāopokori kākiti.

⁷ Neenamatxi hīkenakoenetakasaaki, neenamatxi ene hīkenakoenetakasaaki, !hīpikarauatape. Ikara auapitikako, iuaritika kona xipokatxi ōtipanikani.

⁸ Āti uāka neenamauata āti uākakata. Āti tixini auakani neenamauatako āti tixini auakanikata. Ātikaka itixi iakeēkatako. Kaiāopokopaniri natxi. Amarini auini tsii atoko itxapaniko.

⁹ —Erepaniko hīte. Himaīkaākako, auīteximoni hīsiākako. Hinoropataākako aāpitsaā aiko āki Xoteo apotitiniātaāua. Nota sākire hāuikini xika hīte anikaākako poiāori auīteximoni. Apipari auīteximoni apaka hanikaākako. Iuasaaki hīte sāpiretanako ninoa Teoso iokanapirena erekari.

¹⁰ Itixi xipokini apisapanika Teoso iokanapirena erekari sāpiretaākako ikinimanemoni ikini itixitikinimoni.

¹¹ Kākiti maīksaakii hīte, anikasaakii hīte auītexiakorimoni, !hīxinikapiri hīsākire tīkane hīsākirauatini apisapanika. Hīsākirauatakasaaki, iuasaakipeka himarotari hīsākire. Erekari Matamatatoki txikitakai iuasaaki hīsākire himarotini.

¹² Kākiti sikanapariko atāo itariakori auīteximoni okiko tīkane. Iriakoritxi sikanapanako imiakori auīteximoni okiko tīkane. Eenetxiakori omanatana iriakori, inoroakoro pakini. Eenetxiakori xika ninoa okapeēka.

¹³ Nota sākire hāuikini xika, ikinimane omanatai hīte, iuaritika himatakanapakaniāri nisākire hāuikini, hanikaākako Teoso tixinemoni —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(*Mateo 24.15-28; Arókasi 21.20-24*)

¹⁴ Iuaīkana Xesosi sāpiretana:

—Hitikariko Maerekatxi Apiaitakari Teoso misākiretiko aikoti āki. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Taniezo inakori sāpiretakareri ikara pirena. (Ininiā hīte ia atatsopanātakanii, hīkenakotariko Xesosi ūtākikiñiua.) Maerekatxi Apiaitakari Teoso misākiretiko aikoti āki hitikasaaki, hīte Xotéia tōpa auakanii, himitekapoka mitaxiratarimoni.

¹⁵ Iuasaaki hīte haāpoko nopini auakanii, katima hītxako hīkatzakini. Haāpoko !hīroāpe hītii himakatzakini ikapani.

¹⁶ Hīte kikio auakanii, !hīkanapiripe haāpokomoni himāka hāpini ikapani.

¹⁷ Ikarasaaki lerekapaniri sito kamixironomi, sito kaxitakakareromoni.

¹⁸ Teoso hamanaā himitekini kamoīsaaki, kotxi himitekini mitaāsaaki lerekari.

¹⁹ Iuasaaki atatsiiri auakatapitakiko. Ia atatsiiri apita atatsiitaākako. Kitxakapirīka itixi Teoso kamakasaakii kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ūti apisa kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ūti napa atoko !ikara atoko inakari atatsiiri lauaikako.

²⁰ Teoso mapoiātokaniāri iua ūti kākiti atatsiirauatini ūti, lauaikamako kākiti. Ikinipekamako ipīpemanako. Teoso iotokakariko ikora atatsiiretxi, imereēkini mapinakani ikapani.

²¹ —Apanakini sāpiretiniā hīte: “Xesosi Teoso mereēkiti ia,” hinikosaaki, !hāuikapiri. “Xesosi Teoso mereēkiti ikiraātaā,” hinikosaaki, !hāuikapiri.

²² Kotxi Teoso mereēkiti minakaniau apokapitikako, “Xesosikarano nota,” inakari. Apaka apanakini apokapitikako, “Teoso sākire sāpiretakarikarano nota,” inakari. Paxirari ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani kamariko posotüretxi, kākiti itikiniri ikapani. Ninoa nirekamari Teoso mereēkini imisirienetinina.

²³ Erepaniko. Ikara ūti apokini apisapanika nōtākikai hīte —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

*Käkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Arókasi 21.25-28)*

²⁴ —Iua misirkaretxi napa atoko atokatxi iuakapeka. Kasiri !ponikaika.

²⁵ Iōriki iaxitikero irikako. Ikinipoko kaikori iaxiti auakari ioñketaākako.

²⁶ Iuasaakipekako ikinimane atapariko kākiti itari iaxitikiri apokaāpotini katxiāri āki. Itapararitica apoka. Kaiotximereritxaua iuasaaki.

²⁷ Iuasaaki iokanatana initiriakori iaxitikini ïtinixitimoni, ipinimoní ïtinixitimoni, atokatxi pokïkinimoni, atokatxi ereékokinimoni. Iokanatana initiriakori ikini itixitimoni kākiti imereēkini apitiitinina ikapani —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

*Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Arókasi 21.29-33)*

²⁸ Iuañkana Xesosi sâkirauata.

—Nisăpiretai săpirenatxi atâo inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiaita himarotini ikapani. Pooñoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoñ apokanapanoka,” hîtxa.

²⁹ Iua atokokana ikara misirkaretxi mixikanani nisăpiretakiti hîtkasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini.

³⁰ Ia nisăkire atâo. Itxi auakani !ixipoka ikinipoko nisăpiretakiti mapokakani apisa.

³¹ Iaxiti xipokapitikako. ïkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sâkire !ixipoka —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

*Käkiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Mateo 24.36-44)*

³² Iuañkana Xesosi sâkirauata:

—Käkiti !imarotari ikara öti manapi apokini. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara öti. Nota Teoso ãkirikanera !imarotari ikara öti. Nirinanira, Teosonanira, imarotari.

³³ Hiâtapapikariko. Hikoatapikako. Teoso himisákiretapikako. Kotxi !himarotari ikara öti apokini.

³⁴ —Nikanapiriäkasaaki, kiki ötako sikari kanapiriini atoko nitxa. Iua kiki potorikasaaki, ipaniätna initiriakori aapoko inikatinina. Ikininape isikanapana paríkatxi ikaminina. Ipaniätna initiri aapoko toreätaä kaikotakari, “Araõkire pitxako,” itxari.

³⁵ Nota hîtari iaxitikiri iua kiki ötako sikari atoko nitxako. Ätipirika hiâtapapikanoko, kotxi !himarotari nota apokini öti. !Himarotari mapiätitikauako napoka. !Himarotari apanñkanõkauako napoka. Imaropirikatauako napoka. ïkanõkapanikauako napoka !himarotapaniri.

³⁶ Atxüti patimari napokini, ininiä hikoatapikako, mimakatika hinini ikapani nota apokasaaki.

³⁷ Ininiä ätipirika hiâtapapikanoko. Ikininapemoni apaka ikara nitxa —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

14

*Xesosi Okaenetiko Pirena
(Mateo 26.1-5; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-53)*

¹ Iuasaaki kâkiti apotiitaua ipi kiiniriti auakasaaki. Páskoa kiiniriti, pão miätiäkati nikiko kiiniriti paküni aua. Ipi öti kiiniri potorikini apisapanika sasetotxi auíteakori, kaiôkatsoparerini pakini xinikaxítita:

—Natokopa atxatarikoo Xesosi amañkini aôkini ikapani?

² !Amañkapaniri kiinirisaaki, kotxi amañkiniäri, kâkiti naiatamaua eureka —itxanätna.

*Sito Kamariäro Mikaro
(Mateo 26.6-13; Xoão 12.1-8)*

³ Xesosi auanäta Petánia aapokotxití Simão inakori aapoko. Iua Simão akiritaāka “Maere Matati.” Simão aapoko Xesosi nipokonätkasaaki, sito apoka. Oa minari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakoro. Kopitipaki äki aua kamariäro, nato inakoro. Pakaronepokoro. Oäpkasaaki Xesosimoní, opakauanakari kopitipaki. Okitakaro kamariäro Xesosi kiä.

⁴ Iuasaakipeka apanakini iuaã auakani omanäkarauata.

—Kinirepa oioanataäka kamariäro?

⁵ Ovëtxitamaroko, ininiä kaiôpokomaniko txineiro oäpkapamako. Tresëtosí txineiro ota prata kamakori oäpkamako. Txineiro maukinitimoni osikiniä erekamariko —itxana.

Iteene ikapatitana.

⁶ Ininiä Xesosi:

—Ikara atoko !h̄itxapero. !Homanatapero. Erekari okaminano.

⁷ Kākiti matxineiroteni auapikako h̄itekata. Hinirekasaakiriko h̄isikaro txineiro ninoamoni. Nota !auari ātipirika h̄itekata.

⁸ Oia sito kamari ikinipoko oimaratotakiti nota ikapani. Nipinini apisapanika oina nota moni. Omaritari niñto, niñto iposope inini nikatiko ikapani.

⁹ Atāo nisāpiretaí h̄ite. Teoso iokanapirena erekari sāpiretikoātaā ikini itixiti, osāpiretaākako apaka oia sito kitakiniro kamariāro nikiiā, ininiā kākiti ikini itixiti auakan ixinikapikaro oa —itxa Xesosi.

Xotasi M̄ikapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.14-16; Arókasi 22.7-16, 21-23; Xoão 13.21-30)

¹⁰ Tosi pakini Xesosi moianariakori. Imoianari Xotasi inakori sari sasetotxi auñteakorimoni. Imisākiretana ninoa Xesosi im̄ikapiritini ikapani, ninoamoni isikiniri ikapani.

¹¹ Ikenakotakasaakirina Xotasi sākire, ipoxokoniuatana. Isikaenatarona txineiro iuanmoni. Eureka Xotasi iātapari Xesosi im̄ikapiritini ñti.

Páskoa Kiiniriti Kamiko

(Mateo 26.17-25; Arókasi 22.7-13)

¹² Páskoa kiiniriti potorikini ñti, soti auñte anaakori okiko ñti, Xesosi moianariakori misākiretari iua:

—Namonipa pinirekatari Páskoa kiiniriti akamini?

¹³ Ininiā Xesosi iokanatana imoianariakori ipi.

—H̄isa sitaxtimoni. Iuaā kiki áparaā kopitiā anikakari h̄apiākata. Iua kikikata h̄isa.

¹⁴ Iua sinimoni kaapokori himisākireta. H̄itxariko iua: “Koerekarerri nirekari imarotiniri, namonipa erekari imoianariakorikata inipokotini Páskoa kiiniriti ikamakasaakina?” h̄itxariko.

¹⁵ Ininiā iua oerekaiko h̄ite itanokiri koa mitapoari. Auapeka kākiti topākini. Imakinika oeretapeékaika —itxana.

¹⁶ Ininiā imoianariakori sari. Sitatxi apokasaakina Xesosi sākire iañka aua. Ininiā ninoa kamari nipokori Páskoa kiiniriti ikapani.

¹⁷ Íkanōkapeka inakasaakira Xesosi apoka tosi imoianariakorikata.

¹⁸ Inipokonātakasaakina, Xesosi txana:

—Atāo nisāpiretaí. Áti h̄ite notakata nipokotakari m̄ikapiritanoko nota —itxa.

¹⁹ Ininiākara Xesosi moianariakori matinaniuata. Ipimañrina Xesosi:

—Notakani atxiñti?

Átipekana:

—Notakani atxiñti?

Ininiā imakinikana ikara atoko itxana.

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Átika h̄ite notakata auakari m̄ikapiritano. Notakata komiri iopitiātakarikarako sikano nimokaiakariakorimoni.

²¹ Nota h̄itari iaxitikiri okañkako. Teoso sākire iñkatsopatakori sāpiretakari nippinini t̄ikane. Nota h̄itari iaxitikiri m̄ikapiritakari iteene misiritañkako. Erekamariko maponaniñkatika inañkamako.

Xesosi Íto, Iarēka Pakini

(Mateo 26.26-30; Arókasi 22.14-23; 1 Kor̄to 11.23-25)

²² Xesosi imoianariakorikata nipokonātakasaaki, Xesosi kosekari komiri. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari.

Imapopeéri komiri, xanaka itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika h̄itxako. Ia niñto —itxana.

²³ Iposo atoko koseka itxaro iñkoanatxi. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iñriä pisikakiti atemoni.

Ininiā iñkoanatxi isikana imoianariakori. Ikinikana iñtarina iñriä.

²⁴ Ininiā Xesosi:

—Ia niaréka xiketakari makatxakariko kaiñopokori kākiti maerekani. Teoso sāpiretakari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ikapani. Ia niaréka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti.

²⁵ Atāo nisāpiretaí. !Niñtaikaroko ovapeé, Teoso auñtetxi ininiñtaña nimapokakanisaaki. Iuañ napokasaaki niñtari. Amaneri iñriäti niñtako —itxa Xesosi.

²⁶ Eureka ninoa xikarauata Teoso ikapani. Iua atoko isana oriva mina auiniñtaā, oxiratari nopini.

*Xesosi Sāpibetari Petro Kipatiniri Iua
(Mateo 26.31-35; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)*

²⁷ Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia īkanōkati hīkinika hīte takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorisāpibetekari ikara atoko inakari. Itxari:

Nokariko soti auñte piratakari, ininiā ikinika ipiraakori iarikitatako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakoris.

²⁸ Ininiā eerekira nota nippinaāka atoko, iuaikana nōkitikaākaua atoko, nisako hīte apisa Kariréiamoni —itxa Xesosi.

²⁹ Ininiā Petro:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiūti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai.

³⁰ Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpireta. Ia īkanōkati patari ipikata sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, !Nimarotari iua,” pitxanoko —itxari Petro.

³¹ Petro apakapapiretari itaparaxinireritika:

—Atxiūti pitekata nokaāka, iuaritika kona nota sāpibetari apanakini nimimarotakanii pite. Ikininape Xesosi moianariakori Petro sākire iaōka ikamana.

Xesosi Misākiretini Teoso Xetsémani Inakoriātaā

(Mateo 26.36-46; Arókasi 22.39-46)

³² Xesosi imoianariakorikata apoka ātiātaā kākiti akiritakiti Xetsémani inakoriātaā. Iuaā Xesosi paniātana imoianariakori:

—Uai hītipāka. Teoso nimirakiretako —itxa.

³³ Anikari Petro, Txiaiko, Xoão pakini iuakata apikomoni. Iuaā Xesosi iteene matinaniuta. Maerekaxiniretinoka itxa.

³⁴ Ininiā iua:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiā okaaritano. Uai hīkaikota. Araōkire hītxako —itxana.

³⁵ Apikomoni isa. Ipamaka xitimoni, misākireta itxari Teoso.

³⁶ Itxari iri:

—Papai, pite posotari ikinipoko pikamini. !Pauiritateno paītiki natatsiirauatini, iuari-tika ninirekari pite nirekakiti nikamini. Nota nirekakiti nikamini kona ninireka —itxari iri.

³⁷ Eureka īkanapiriā Petro, Txiaiko, Xoão pakinimoni, txamari ninoa imakanāta. Xesosi akiritari Petro:

—Simāo, himakanāta? Kona hīposotatari āti oaranoka hīkoatini?

³⁸ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hīkamini, ! hīkamapi. Araōkire hītxako. Himisākiretariko Teoso, ininiā !hīkamari maerekati. Kākiti xinire atxiūti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kākiti īto tapara poiāoka, ininiā ikamari maerekati. Ininiā erepaniko —itxana ninoa.

³⁹ Iuaikana isa Teoso imisākiretini īkapani. Teoso imisākireta, mitxi isākire atokokana itxa.

⁴⁰ Iposo atoko īkanapiriā. Txamari iuaikana ninoa imakanātapanika. ! Iposotarina ikoatinina. Ipētautatanra, ininiā !kasākirena.

⁴¹ Iuaikana īkanapiriā Petro, Txiaiko, Xoão pakinimoni.

—Himakanātapanika? Hitomanātapanika? Iaōpe. Hātapanra. Hītari iaxistikiri uatxa sikaākako maerekati kamakanimoni.

⁴² Hōkitikaua. Masa. Hātapanra. Apokaāpota kiki nimīkapiritakiri —itxana.

Xesosi Maīkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)

⁴³ Xesosi sākirauanātakasaaki, Xotasi apoka. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara. Imimana ito kiki, saasara mīkani, piriri mīkani. Sasetotxi auñteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini iokanatari Xotasi kikiakorikata Xesosi imaīkinina īkapani.

⁴⁴ Xotasi mixipeka sāpibetari kikiakori:

—Nota apitxokakiti Xesosipitikarako iua. Iuasaaki himaīkapekariko. Erepaniko hanikasaakiri, imamitekakani īkapani —itxa.

⁴⁵ Xotasi apokasaaki, isakatapitpori Xesosimoni. Akiritari:

—Koerekereri.

Inakasaakipeka apitxoka itxari.

⁴⁶ Inakasaakipeka kikiakori maīka, anika itxarina Xesosi.

⁴⁷ Kiki iuasaaki iuaā auakari kosekarro saasara. Iua sauākatarri sasetotxi auñte apiatakari nitiri. Itsotakakipitari.

⁴⁸ Iuasaakipeka Xesosi:

—Hîte ina himaïkinino ïkapani, saasarakata, piririkata. Kûtitiriri atoko hîtxapeno nota himaïkinino.

⁴⁹ Ikiniötika nota auanâtari hîtekata Teoso misäkiretiko aikoti ãki, noerekarauataskaaki. Iuaä hîte ! imaïkano nota, kotxi Teoso sâkire iôkatsopatapeëkaika hîte maïkinino kûtitiriri himaïkini atoko —itxana nino.

⁵⁰ Iuasaakipeka ikinika Xesosi moianariakori miteka, asika itxarina iua.

⁵¹ Iuasaakî atokori sari Xesosi tikini. Iua mäka ãtinoka aua iïtoä pirikakari. Kikiakori maïkamari iua.

⁵² Imäkänoka kaikota iuakoäna. Kasarapeka imiteka iua ãtokori.

Xesosi Xoteo Auïteakori Apisatoõ

(*Mateo 26.57-68; Arôkasi 22.54a, 63-71; Xoão 18.12-14, 19-24*)

⁵³ Ninoanikari Xesosi sasetotxi auïte apiatakari aapokomoni. Iuaä ikinika sasetotxi auïteakori, kiomätxiakori, kaiôkatsoparerini pakini apotiitaua.

⁵⁴ Petro ikira atoko isaâpota Xesosi anikakanitikini. Iroä sasetotxi auïte aapoko piriketakoriä. Iuaä iïtopäka sasetotxi auïte apiatakari nitiriakorikata. Iroka xamina tinipoki.

⁵⁵ Aapokotxi ãki sasetotxi auïteakori, ikinika Xoteo auïteakori pakini pimaäna kâkiti:

—Kipa imarotatari maerekati Xesosi kamini?

Ninoanirekari Xesosi okiko imarekani xika. Txamari !apokarina imarekani imarotakani, kotxi likamari maerekati.

⁵⁶ Kaiäpopokori kâkiti sâppiretari maerekati Xesosi kamakiti, txamari paxirari ninoasâkire, kotxi ãti sâppiretakiti ipinimoni, ãti sâppiretakiti ipinimoni, itxaâpotana.

⁵⁷ Apanakini kiki õkitikaua, sâppireta itxarina ia aâpirena Xesosi ikamapiretinina.

⁵⁸ Nino:

—Ate kenakotari isâppiretiniri: “Nirikariko ia aiko Teoso misäkiretiko aikoti kâkiti kamakiti.

Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamariko ãti aiko kâkiti makamakiniti,” itxa isâkire.

⁵⁹ Txamari ikara sâkiretxi ãti sâppiretakiti ipinimoni, ãti sâppiretakiti ipinimoni, itxaâpota.

⁶⁰ Iposo atoko sasetotxi auïte apiatakari tima ikinimane apisatoõ. Iua pimaäri Xesosi:

—Kininiäpa na papakapapiretari ninoasâkire? Kixikapa ninoia ikara atoko txanâtai? —itxari.

⁶¹ Txamari !kasâkireri Xesosi. !Apakapapiretari. Ininiä sasetotxi auïte apiatakari iuaïkana pimaäri:

—Pitekani Teoso mereëkiti txataua? Pitekani Teoso ãkiri txataua? —itxari.

⁶² Ininiä Xesosi:

—Ari, iua ãkirkipitakano. Hâtamatari kâkiti itari iaxistikiri topäkini Kaposotirerikicomoni. Hâtapariko kâkiti itari iaxistikiri uai apokaâpotini katxiäri ãki —itxari.

⁶³ Iuasaakipeka sasetotxi auïte apiatakari matsorâkari imäka, kotxi iuâkatari Xesosi sâkire maerekati ininiua.

—!Anirekaakari Xesosi kamakiti sâppiretakani. Atokopeka.

⁶⁴ Kotxi hîte kenakotapekari isâkire maerekati, “Teoso ãkirirano” inini. Natokopa atxatari iua? —itxana.

Ininiä ninoia apakapapiretari:

—Okaâkapitikako —itxarina.

⁶⁵ Apanakini kiisokari Xesosi. Mâkatxi mataä iapirikarina ikiäa oki manapi imamatakan iapani. Iposo atoko iâsokarina.

—Pisâppiretaua, kipa âsokai? —itxarina.

Sasetotxi auïte nitiriakori apaka âsokari iua iuakoäna.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(*Mateo 26.69-75; Arôkasi 22.54b-62; Xoão 18.15-18, 25-27*)

⁶⁶ Iuasaaki Petro ixiti aua aapokotxi piriketakori ãki. Sasetotxi auïte apiatakari nitero ãtokoro apoka iuaä.

⁶⁷ Oâtamatari Petro irokanâtini xamina tinipoki. Oa mixinitari iua. Ininiä oa:

—Xesosi Nasareekiri moianarikai pite apaka —otxa.

⁶⁸ Ininiä:

—Kona, nota !imarotari pisâkire —itxaro.

Iuasaaki pirikere ïronakikoätaä isari. Iuasaakipeka patari sâkiraauata.

⁶⁹ Oa sasetotxi auïte nitero atamatari iua iuaä.

—Ere kiki iua moianaripitakara —otxana ninoia Petro takote auakani.

⁷⁰ —Kona iuano nota —itxari.

Païtiki ninoia iuaä auakani:

—Iua moianaripitakarai. Pite Kariréïkirikarai. Pisâkireëra ate imarotai —itxarina.

⁷¹ Ininiä Petro:

—Nota !imarotari kiki ikara atoko hinanātakiti. Atāone nimasāpiretakaniā, Teoso misiratamanoko. Teoso imarotari nota sākire atāoka nisāpiretinii —itxana.

⁷² Ikara atoko Petro inakasaaki, iuaikana patari sākirauata. Ininiā Petro xinikari Xesosi sāpiretakiti iuamoni. “Ipikata patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimaro-tari iua,’ pitxanoko.” Ikara inakari ixinikasaaki, itxiapata.

15

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Mateo 27.1-2, 11-14; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38a*)

¹ Katimatinikata sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsoparerini, ikinimane Xoteo auīteakorikata xinikaxitināta. Ipaniātarina Xesosi iaxirikiko. Iposo atoko anika, sika itxarina Piratomoni.

² Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auīte txataua? —itxari.

Ininiā Xesosi:

—Ari, pisākire atāopitikara.

³ Sasetotxi auīteakori apoīapotari Xesosi, txamari Xesosi !kasākireri.

⁴ Ininiā Pirato:

—Na papakapapiretari? Ninoa iteene misākirepreati —itxari.

⁵ Iuaritikā Xesosi !apakapapiretari. Ininiā Pirato ākixinireē:

—Kinirepa kona apakapapiretari? —itxa.

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Mateo 27.15-26; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38b-19.16*)

⁶ Páskoa kiiniriti auakasaaki, Pirato itotari isikakiniri kateia āki auakari kākiti nireēkiti.

⁷ Iuasaaki Xesosi maīkikosaaki, Pahapasi inakori aua kateia āki. Iua Pahapasi apanakini kateia āki auakanikata okariuataapeka Homanoakori inaiatakasaakina.

⁸ Pirato sākirauatakasaaki Xesosikata, kākitipokoni apoka Piratomoni.

—Kateia āki auakari pisikaka —itxarina.

⁹ Ininiā Pirato pimaāna:

—Hinirekatari nisikakiniri Xoteo auīte hīte īkapani? —itxana.

¹⁰ Pirato iteene imarotari sasetotxi auīteakori sikari Xesosi iuamoni Xesosi ixikotinina xika.

¹¹ Sasetotxi auīteakori maasakana ninoa iuaā apotitakaniuia:

—Hamanaāri Pirato Pahapasi isikakini īkapani —itxana kākitimoni.

¹² Pirato iuaikana pimaāna:

—Natokopa nitxatari ia kiki Xoteo auīte inakori? —itxa.

¹³ Akiripoakatana:

—Aamina īpiriāmitakari nopini hītokakitarri —itxana.

¹⁴ Ininiā Pirato:

—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Apikata akiripoakatana:

—Aamina īpiriāmitakari nopini hītokakitarri —itxakatana.

¹⁵ Ininiā Pirato sikakari Pahapasi ninoa īkapani, kotxi inirekari ikamapoxokonitinina ninoa kākiti. Eureka ipaniātarri Xesosi xirokitatiko aāpitsaā. Eureka Pirato paniātarri sotatoakori tokakitiniri Xesosi aamina īpiriāmitakari nopini.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(*Mateo 27.27-31; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.1-3*)

¹⁶ Ininiā sotatoakori anikari Xesosi Pirato aapoko āki. Akiritarina ikinika sotato.

¹⁷ Iposo atoko ieretakarina mākatxi pōkamarari Xesosi ītoā. Ikamarina saporiēta kotipiaro kamakori, taka itxarina Xesosi kiiā.

¹⁸ —Aāūite —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auītekai pite —itxarina.

¹⁹ Iaritakitarina aākeē. Ikiisokarina. Ikapotoreēkauana Xesosi apisatoō.

—Aāūite —itxarina Xesosi inapetinina.

²⁰ Inapetakarina atoko imakatxakarina mākatxi pōkamarari. Xesosi māka iuaikana ieretaka. Eureka anikarina Xesosi aamina īpiriāmitakari nopini itokakitirina īkapani.

Xesosi Tokakitaāka Aamina īpiriāmitakari Nopini

(*Mateo 27.32-44; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27*)

²¹ Ipxinipokoriti itāokitarina kiki Simão inakori. Sireni sitatxitikiri iua. Iua anaakori Arexātri, Hopo pakini. Iuasaaki Simão apoka Xerosareē. Sotatoakori paniātarri iua:

—Ia aamina īpiriāmitakari panikinari —itxana.

²² Anikarina Xesosi ixirataā, Kóokota inakoriatāā. Xoteo sākire “Kóokota.” Apanakini akiritari iua oxiratari uāka “Kiitāttxi,” inaāka akiritiko. Iuaā apokana.

²³ Isikamarina iāriā piñtxikata, miha inakorokata, Xesosi iātini īkapani, itsii imimaratkanī ikapani, txamari linirekaro iātiniro.

²⁴ Ininiā itokakitarina aamina īpiriāmitakari nopini. Eureka ikamarina sarauatxi, Xesosi māka apakapakanī imarotinina īkapani. Ikara atoko apanakini anikari Xesosi māka.

²⁵ īkanōkapanika novi oara itokakitarapeēka Xesosi aamina īpiriāmitakari nopini.

²⁶ Aaminaā auari iōkatakita, apoūtiko pirena, “Xoteoakori Auīte” itxa.

²⁷ Ninoā tokakitana ipi kiitiririni apaka aamina īpiriāmitakari nopini, ikikomoni āti, isanaremoni āti.

²⁸ Kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakorī txari:

Okapeēkako iua, kakaniri okiko atoko inapeēkako.

Ininiā Xesosi okikosaaki ia Teoso sākire iōkatsopatakorī iaōka auapeka iuasaaki.

²⁹ Ninoā iuaā napakani misākirepreatikari Xesosi:

—Kūkitei. Pite sākire: “Nirikariko Teoso misākiretiko aikoti. Ipi āti pakini ōti inakasaaki nikamari iuaikana,” pitxama.

³⁰ Ikara atoko piposotiniā, piteka pimakatzxakauako, ininiā pikatzaka aamina īpiriāmitakariā —itxarina Xesosi inapetinina.

³¹ Sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini pakini napetari Xesosi:

—Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka ! iposotari imakananitiniua —itxakakana.

³² —Ikatzakiniārako ate auikari Teoso mereēkiti ininiāua. Ikatzakiniā, aāuikari Isaeo auakani auīte ininiāua —itxakakana.

Kiitiririni iuakata tokakitakoni apaka misākirepreatari.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Arókasi 23.44-49; Xoāo 19.28-30)

³³ Iuasaaki apaniāxiti ipiāka. Ikini itixitika piāka. Ipi āti pakini oara ipiāka.

³⁴ Ipi āti pakini oara napa atoko Xesosi akiripoakata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatanii —itxa.

Ia atotsopatakarī sākireē: “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?” itxa.

³⁵ Kākita iuaā auakani kenakotari akirinātini.

—Hikenakota. Akirinātari Erīsi —itxana.

³⁶ Iuasaakipeka kiki ina katimariā. Iākari mapoa atoko inakari iāriā katxioārimoni, aāke mapotōkire taka itxari, sika itxari Xesosi iātini īkapani.

—Mitxipanikako. Maiātapari. Atauako Erīsi makatzakatapaniri Xesosi —itxana.

³⁷ Xesosi itapararitika akiripoakata, eureka ipiēpe itxa.

³⁸ Iuasaakipeka mākatxi mata Teoso misākiretiko aikoti āki arōkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi iua mākatxi mata !auritarī kākita īroini Teosonanī Auini Pakitātāā.

³⁹ Sotatoakori auīte aua aamina īpiriāmitakari apisatoō. Ikenakotari Xesosi akiritimi. Itikari ipinini.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua ia kiki —itxa.

⁴⁰ Ātōkaka sitoakoro ikira atoko atamanātātarina Xesosi, Maria Matarenama, Saromeema, āto Mariama, apanakini sitoakorokata. Xosesi, Txiaiko pakini inoro oa Maria. Iua Txiaiko maneripanika inakari.

⁴¹ Xesosi Kariréia auakasaaki, ninoā sitoakoro moianatari iua. Imiparikatarina. Xesosi ipiākasaakianera apanakini sitoakoro kaiāopokoro aua iuaātaā. Ninoā apoka Xerosareē Xesosikata.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Arókasi 23.50-56; Xoāo 19.38-42)

⁴² Ikara ōti, Xesosi ipinini ōti, kākita parīkauatini ōti, kākita tomatini ōti apisapanika, iuasaaki kikatatkipaka.

⁴³ Iuasaaki Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, sari Piratomoni. Iua Xosee Xoteo auīte apanakinikata. Ikinimane paxitari iua. Iua apaka iātapari Teoso ikinimane auīte ininiua ōti apokin. Itaparaxinireritika Piratomoni isa, amanaā itxari Xesosi īto.

⁴⁴ Ininiā Pirato ākixinireē:

—Atauako patimari Xesosi ipinini? —itxa.

Ininiā ipiākiretari sotatoakori auīte. Iua apokasaaki Pirato pimaāri:

—Atauako Xesosi ipiēpe? —itxa.

⁴⁵ Ininiā iua:

—Ari, ipinapitipeka —itxari.

Ininiā Pirato:

—Panikaikari iito —itxari Xoseemoni.

⁴⁶ Iuasaaki Xosee amotari mākatxi mata erekari, aríño inakori. Eereka imakatxakari Xesosi iito. Iapirikari iito mākatxi mataā, anika itxari akauari irikomoni. Kai kisakakori āki ieretakari Xesosi iito. Eereka kai mitapoari ikatika, tota itxari iriko.

⁴⁷ Ipi Maria itikanātari Xesosi iito takikoātaā, Maria Matarenama, Maria, Xosesi inakori inoroma pakini.

16

Xesosi Iuaīkana Auāki Inini

(*Mateo 28.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoāo 20.1-10*)

¹ Tomatiko ōti xipoka atoko mapiānikata, ipi āto pakini sito amotaro kamariāro, Xesosi iito ikamamaritinina īkapani, Maria Matarenama, Saromeema, Maria Txiaiko inoroma pakini.

² Katimatinikata, tomikosaaki, īkanōkapanika, atokatxi pokikasaaki, ninoa sari akauarimonni.

³ Kimaporīā isikasaakina, isākirauaāpotana:

—Kipa makatxakinaua kai auīte iriko tore? —itxaāpotana.

Amaripokori iua kai.

⁴ Iuaā apokasaakina, atamatarina. Kai makatxakapeēkaika.

⁵ Ininiā īroāna iriko āki. Atamatarina ātokori topākanāta ikikomoni. Imāka ītanori, kasarori. Ininiā ninoa tikoka.

⁶ Ininiā iua:

—! Hītikokape. Hīte nitanātari Xesosi Nasareekiri, aamina īpiriāmitakari nopini tokakikatorri. Ökitikapekaua iua. !Auaika uai. Hātamata. Mitxi itakarina iito uai.

⁷ Hīsipeka. Hīsāpiretarri Petro, apanakini Xesosi moianariakori pakini: “Xesosi spanikako hīte apisa Kariréiamoni. Iuaā hīte aōkitari iua, kotxi ipinaka apisanpanika isāpiretapekari ikara hītemoni,” —itxana ninoa.

⁸ Itimaritikana ninoa pokūka. Imitekana. Ikikinanakana, ipīkarena xika. !Isāpiretarina apanakini, kotxi ipīkaruatana.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni

(*Mateo 28.9-10; Xoāo 20.11-18*)

⁹ Xesosi ökitikasakiuia ipinaka atoko īkanōkapanika semana potorikini ōti, tomikosaaki, oerekaua merepitpanika Maria Matarenamoni. Mitxipe Xesosi aōkitakasaakiro oa Maria, omitikarri maerekani matamatakoni setxi pakini oa itoā auakani.

¹⁰ Xesosi ökitikasakiuia, iua oaōkitaka atoko, osari merepanika Xesosi moianariakorimoni. Iuasaaki iteene imatinanieuatana. Itxiapanātana. Osāpiretana ninoa:

¹¹ —Xesosi iuaīkana auāki itxapeka. Nota aōkitari iua —otxana.

Txamari ninoa kona aukari osākire.

Xesosi Oerekaua Ipi Imoianariakorimoni

(*Arókasi 24.13-35*)

¹² Eereka iuaka oerekaua ipi imoianariakorimoni, kimaporīā isikasaakina aapokotxi mauakaniātaā. Iuasaaki itoō ipinipo itxa.

¹³ Eereka ninoa kanapiriā. Isāpiretana apanakini imoianariakori, txamari !auikarina isākirena.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(*Mateo 28.16-20; Arókasi 24.36-49; Xoāo 20.19-23*)

¹⁴ Eereka Xesosi oerekaua ōsi imoianariakorimoni inipokotakasaakina. Xesosi ōtākikana: —Kinirepa hīte lauikatari nota iuaīkana auāki ninini? Kinirepa !hāuikatari nota aōkitakani sākire? !Kaiokakarekii —itxana.

¹⁵ Iposo atoko Xesosi txana:

—Ikini itixiti hīsako. Hīsāpiretariko Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni.

¹⁶ Teoso sākire auiākari patxisatakori, iuarako sari Teoso tixinemoni. Teoso sākire mauikakati, Teoso misiritapikariko.

¹⁷ Teoso sikaposotiiretanako isākire auiākani, ininiā apanakini imarotari Teosokara sikari iposotiire ninoamoni. Ia atoko Teoso sikaposotiiretana. Omitikarina maerekani matamatakoni nota uākaā. Isākirauatana imimaratokinitina sākiretxitiā.

¹⁸ Imañkiniārina imini, !ipinana. Iātiniārina ikianari, !amianatana. !Ipinana. Itakauakotaua amianatakani nopini, ininiā amianatakani makananitaāka —itxa Xesosi sākire.

Xesosi Anikaāka Teoso Tixinemoni

(*Arókasi 24.50-53; Átosí 1.6-11*)

¹⁹ Imoianariakori imisākiretanapaka atoko, Xesosi anikaāka Teoso tixinemoni. Iuaā iua topāka Teoso kikomoni.

²⁰ Xesosi moianariakori eureka isipekana, Teoso sākire ikini aapokotxiti auakanī isāpiretinina īkapani. Apiananiri moianatana. Apiananiri sikaposotiiretana ninoia, ininiā apanakini imarotari ninoia sāpiretakiti atāo inini. Ameē.

ARÓKASI

Arókasi Iōkatsopata Teópiro Inakorimoni

¹ Nota Arókasi iōkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Kākiti ito iōkatsopatapekar ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki.

² Nino, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakan, isākire oerekakani, sāpiretakaua ate.

³ Nota apaka apaiaōkapekari ikinipoko Xesosi sākire, ikamakiti pakini. Ininiā nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niōkatsopatini pite Teópiromoni. Merepitpanika ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eureka ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eureka ikamakiti nisāpiretai, nitxaāpotako.

⁴ Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiā uatxa pimarotari nino oerekakiti atāo inini.

Xoāo Kapatxisarerri Iponaniini Sāpiretiko

⁵ Erotxi inakori Xoteoakori auite inakasaakiua Xotéia tōpa, iuasaaki auanāta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auite, apanakini sasetotxiakori auite apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouāka Isapeo otxaua. Oīri, oātokiri, oātokiri iri imakimikana sasetotxi itxauana. Oātokiri kitxakapirikari Moisesi itari Arāo inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua.

⁶ Teoso nirekāākitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Nino kamari ikinipoko iua paniātakiti, Apiananiri paniātakiti. Atāo inakarinoka ikamana. !Ikerokarina ikamakinina.

⁷ Txamari !keenena. Isapeo !loposotari kamixi onini. Iuasaaki ikiomaneēpekana.

⁸ Āti ōti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parikauanāta Teoso misākiretiko aikoti āki. Iuasaaki ninoatene iuaā parikauata.

⁹ Sasetotxiakorri itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misākiretiko aikoti ūrionti kamariāo arikini ikapani, ininiā iuasaaki ninoa mereēri Sakaria. Ininiā iua ūrōā.

¹⁰ Sakaria aiko āki kamariāo arikanātakasaaki, mapara kākiti apotitakaniua misākiretari Teoso.

¹¹ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiā Sakariamonri kamariāo arikikoātaā takote.

¹² Sakaria atamatakasaakiri, itikoākata, pīkarauata itxa.

¹³ Teoso nitiri misākiretari iua:

—Sakaria, kona pipīkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaākiti. Ininiā pītanoro Isapeo keenepitkaroko. Pitakauākatitaro pamarite Xoāo.

¹⁴ Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kākiti apaka.

¹⁵ Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoāo. Kona Xoāo iātapaniroko kapoāro. Erekari Matamatatakoti auariko iua ākixinireē. Inoro irokota ākipanika auakasaaki, Erekari Matamatatakoti auako iua ākixinireē.

¹⁶ Iua Xoāo anikanako itomaneri kākiti Isaeo auakani Teosomoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiā iuañkana nino kanapiriā iTeosonemonina, isākire aulkinina ikapani.

¹⁷ Xoāo apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekari Matamatatakoti sikitaparatari Erīasi kitxakapirikari. Iuatxikana Erekari Matamatatakoti sikitaparatariko Xoāo. Ikara atoko ininiā, iua oerekariko irītxi iuañkana amaritenia itiretinina ikapani. Iua Xoāo oerekariko kākiti Teoso paniātakiti makamakan, imarekanina itakanapinina, erekarinko ikaminina ikapani. Paimatiarenako nino iuasaakiko. Iua Xoāo oerekariko kākiti iposome ininina Apiananiri apokini apisapanika —itxa Teoso nitiri Sakariamonri.

¹⁸ Ininiā Sakaria pīmaāri:

—Kiātokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota, nītanoro apaka kiomaneēpeka —itxa.

¹⁹ Teoso nitiri apakapapireta:

—Niuāka Kapirieo. Nota auari Teosokata ipaniātakiti nikamini ikapani. Teoso iokanatano pitemoni pite nimisākiretini ikapani, ia erekari pirena niminapiretini ikapani.

²⁰ Txamari na pauikari nisāpiretakiti. Ia xika !kasākireikaiko, kotxi nisāpiretakiti atāo optika. Teoso sikaenetakiti apokpitikako. Apokasaaki, pimarotariko nisākire atāo ininiua. Iuasaaki karoko piposotari pisākirauatini —itxa Teoso nitiri Sakariamonri.

²¹ Iuasaaki kākiti mapara auakani iātapanātari Sakaria.

—Kiripa ikamanāta Sakaria aiko āki? !Kativari —itxanātana.

²² Ipokūksaaki !kasākireikari. Nino kamakiti imarotari Teoso misākiretiniri iua aiko āki itaponeē, kotxi !kasākireikari. Iuakoānokara imisākiretana nino.

²³ Mapaōti iparika xipoka atoko aapokomonri isipeka.

²⁴ Eureka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi āti pakini kasiriti oaāpoko. !Osari ātiātaā.

25 —Apiananiri sikano namarite. Erekari ikaminano notamoni. Uatxa ! nipētauataika kākiti apisatoō. Keenepekano —otxa.

Kapirleo Iokanataāka Mariamoni

26 Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso iokanatari initiri iaxitikiri Kapirleo Nassaree sitatxitimon, Karriéia tōpamoni.

27 Iuaā iokanatari iua ātokoromoni Maria inakoromoni. Oa kona sirikapanika kikikata. Osāpiretakari ātokori Xosee inakori iuakata oītaniriuatini īkapani. Xosee atokiri kitxakapirīka Xoteoakori auīte Tavii inakori.

28 Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:

—Ereēkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereēi pite. Itoro sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika iteene erekari —itxaro oa.

29 Maria pīkarauata Teoso nitiri sākire okenakotakasaaki.

—Kinirepa ikara atoko itxa sākireta? —otxa oākixinireē.

30 Teoso nitiri txaro:

—!Pipīkarauatape, Maria. Teoso apokaerekata pite.

31 Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauākatariko pamarite Xesosi.

32 Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri ākiri akiritaākako. Teoso Apiananiri kamariko iua auītetxi ininiāua. Kitxakapirīka Xoteoakori auīte Taviini. Taviini auītetxi ininiua atokokana, Teoso txikitakariko Xesosi Xoteoakori auīte ininiua.

33 Ātipirika Xoteoakori auīte, Xakooni apiko mekaniriakori auīte, itxauako. Iua auītetxi ininiua !ixipoka —itxaro oa.

34 Ininiā oa:

—Kiātokopa nitxa kikikata masirikatokano, keenepe ninini? —otxa.

35 Teoso nitiri apakapapiretaro:

—Erekari Matamatatakoti apokako pākixinireē. Apiananiri posotire ākitaito pite, ininiā amarini auakari Teoso ākiri akiritaākako.

36 Pinoromane Isapeo kiomātxipe, iuaritika kamixiro oa. Kākiti sākirema: “!Oposotaikari kamixi onini” iuaritika seisi pakini kasiritipe kamixi onini.

37 Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini —itxaro oa.

38 —Nikamapitikariko Apiananiri nirekaākiti. Pisāpiretakiti iaōka ninirekapitika —otxa Maria.

Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

39 Mapaōti napa atoko Maria katimariā sari oxiratarimoni, Xotéia tōpamoni. Iuaā osari sitatxitmoni.

40 Oīroā Sakaria aapoko. Oākiritaro Isapeo:

—Ereēkai —otxa.

41 Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa, iuasaaki amarini otikakoākiri oākika. Iuasaakipeka Erekari Matamatatakoti itapararitika apoka Isapeo ākixinireē.

42 Iuasaaki otapararitika otxaro Maria:

—Kaiāpopoko sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamaritemoni.

43 Erekari Teoso kaminano nota, kotxi niaūte inoro motikaētano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua.

44 Nikenakotakasaakiri “Ereēkai” pininino, namarite nitikakoākiri oākika, ipoxokoniuatiniā.

45 Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isākire. Pite auikari isikaenetakiti atāo isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

46 Maria txari:

“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.

47 Nipoxokoniuata, kotxi Teoso nimaerekani makatxaākari itxaua.

48 Nipoxokoniuata, kotxi ixinikanota. Imtero poiāoro nitxaua. Īkorakanani eereka auakani kākiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.

49 Nipoxokoniuata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiretxi. Maerekati ! auari iuamoni.

50 Iua amonikari kākiti iua paxitakani, kitxakapirīkarini, īkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamoniā.

⁵¹ Pataparari iua, ininiā ikamari posotiretxi. Teoso txikitakana kākiti iuikakaniuia minakani ininiāuana, kotxi ākixinireē iuikauana.

⁵² Teoso makatzakapekari auñtetxi pataparari inakaniuia. Eureka auñtetxi !itxaikauana ninoia. Kākiti poiāorini inakaniuia Teoso kamari auñtetxi ininiāuana.

⁵³ Isikakienatari natxitakani. Iokanatari katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.

⁵⁴ Imoianatapekana Xoteoakori, iua ikapani paríkauatakani. !Imaxinīkaretari iamónikinina ninoia.

⁵⁵ Kitxakapirīka Teoso xinikari Apraāoni iamónikini. Apaka iua tikini auakani ātipirika iamónika, kotxi: ‘Nimoianataiko hīte,’ itxa anirimanemoni kitxakapirīkarinimoni,’ otxa Maria.

⁵⁶ Okaikota ipi, āti pakini kasiriti Isapeokata. Eureka oaāpokomoni kanapiriā otxa Maria.

Xoāo Kapatxisarerri Iponaniīni

⁵⁷ Amarini auini ūti apopeka. Isapeo auākitakari amarini kiki.

⁵⁸ Oaāpoko takote auakani, onirimane pakini kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiā ninoia, Isapeo pakini poxokopeka itxana ninoia.

⁵⁹ Oito ūtisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso takañtxikare amarinimonit itakinina ikapani. Inirekarina iuāka Sakaria itakauākatinirina, kotxi iri uākatxikana ninoia nireka itakauākatinirina.

⁶⁰ Txamari inoro:

—Kona Sakariani iuāka. Xoāorako akiritaākako —otxa.

⁶¹ Ininiā ninoia txaro:

—Pinirimane ātika kona Xoāo txa uākataua.

⁶² Ninoia pimaāri amarini iri Sakaria iuakoāna amarini uāka inirekaākiti.

⁶³ Ininiā Sakaria amanaāri iōkatsopatiko. Iōkatari: “Imi uāka Xoāo.” Ininiā ikinimane tsorīkāāta.

⁶⁴ Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isākirauatini:

—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.

⁶⁵ Kākiti iua aapoko takote auakani pīkarauata. Teoso posotire ipīkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoāo pakini pirena iaripireta oxiratari Xotéia tōpa, ininiā kākiti iuaātaā sāpirenauanātā ikara pirena.

⁶⁶ Kākiti ikara inakariene kenakotakani tsorīkāāta:

—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? —itxana.

Ikinimane imarotari Apiananiri nīkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

⁶⁷ Iuasaaki Erekari Matamatakoti sikaposotiiretari Xoāo iri Sakaria, ininiā Sakaria sāpiretari Teoso sākire:

⁶⁸ “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imakatzakinina ikapani, imapinakanina ikapani.

⁶⁹ Teoso iokanatari kākiti maerekani makatzakakari kaposotirerri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.

⁷⁰ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani erekarini sāpiretari ikara Teoso sākire.

⁷¹ Teoso txari: ‘Nimakatzakaliko hīte himokaiakari mokakanii tīkane, homanatakini mokakanii tīkane.’

⁷² Isāporetari aātokiriakorini kitxakapirīkarini:

‘Niamonīkai. Nikamariko nikamaenetakiti hīte ikapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekari.

⁷³ Kitxakapirīka Teoso txari aātokiri Apraāoni: ‘Kona nimaxinīkaretari nisikaenetakiti.

⁷⁴ Nimakatzakapitikaiko hīte himokaiakari mokakanii tīkane, ininiā hīparīkauata nota ikapani mapīkaretika.

⁷⁵ Ininiā hīte auini erekari. Kona hīkamari maerekati hāuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraāoni.

⁷⁶ Pitepekana namarite Xoāo, Teoso sākire sāpiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitikiri sākire sāpiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinīka pimaātako iua apokini apisa, ikinīka iposome inini ikapani.

⁷⁷ Pisāporetario kākiti Teoso nakitiakori, Teoso makatzakiniri maerekantxi kākiti kamakiti. Ininiā ninoia imarotariko ikara.

⁷⁸ Katirāōkiri aTeosone. Kaamonīkareri iua. Ininiā iua tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokīkini atoko itxako. Iuasaaki ipiā !auaika, kotxi iua makatzakari amaerekani.

⁷⁹ Ininiā iua iopinikari kākiti xinire, ipinini píkakani xinire. Ipiaā auakani atoko ninoa.
Ininiā iua iopinikari axinire Teoso kimapore aimarotini īkapani, aāuini erekia inini
īkapani."

Itxa Sakaria xikare.

⁸⁰ Iua amarini aneē. Teoso sākire iaōka ikamapika. Teoso sākire Xoteoakorimoni
imasāprietakani apisapanika āparaā makipakanītāā aua Xoāo.

2

Xesosi Iponaniini Pirena (Mateo 1.1-25)

¹ Iuasaaki Homanoakori auīte Sesa Akósito inakori. Iua paniātana initiriakori iaōtiniri
ikininape kākiti iua auītetxi ininiātāāa tōpa auakani, ikini aapokotxitikini uāka imakatx-
akini īkapani.

² Mitxi Sesa Akósito !ikamapanikari kākiti iaōtiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auīte
Sírénio inakori.

³ Iuasaaki ikinimanre sari sitatximoni iponaniiniātāāa. Iuaā isikarina iuākana.

⁴ Ininiā Xosee apaka sari iuāka isikini īkapani. Ininiā ipotorika Nasaree sitatxitxi Kariréia
tōpa. Xotéia tōpamoni isa, Pereē sitatxitimoni. Iuaā isa, kotxi iuaā auītetxi Taviini kitx-
akapirika aua. Taviini nirimane itxaua Xosee.

⁵ Isa Mariakata. Ītanoro tīkane oa. Iuasaaki !itakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki.

⁶ Pereē apoka itxana. Iuaā auakasaakina, aua itxa amarini.

⁷ Oāuākitakari merepitipanika oimi kiki. Ininiā mākatxi mataā oiapirkari, pirātxi nípokot-
tini tiitxitā takā otxari amarini, kotxi kākiti imakanakiniātāā imakinika xāpokapeka, ininiā
nino auanātāā pirātxi auiniātāā.

Soti Auīte Piratakani Pirena

⁸ Iuaātāā Pereē sitatxitxi mapotōkire īkanōka kikiakori soti auīte piratakani nīkanātari
ipiakaorina.

⁹ Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiā ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri
iotximere iopinikari nino auiñiātāā, ininiā imarotarina Teoso apokini iuaātāā. Ininiā
iteene ipīkarauatana nino.

¹⁰ Ininiā Teoso nitiri txana nino:

—!Hīpīkarauatape. Nota minapiretarri erekari pirena ikinimane kākiti enenīkini īkapani,

¹¹ kotxi ia öti kākiti maerekani makatxaākari iponaniāpeka Taviini auini sitatxitāā. Iua
Teoso mereēkiti. Apiananiri iua.

¹² Himarotariko nisākire atāo inini, kotxi hāpokariko ia amarini mākatxi mataā iapirikiko
pirātxi nikini tiitxitā —Teoso nitiri txana nino.

¹³ Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiā iuaātāā. Nino aikarauata
Teoso īkapani.

¹⁴ Ixikaretarina:

—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nōpinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretarri kākiti iua
apokaerekatakin —itxana ixikaren.

¹⁵ Teoso nitiriakori kanapiriā itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki nino apirātxi nīkatakani
misākiretakakaua:

—Masa Pereēmoni. Maātamatari ikara Apiananiri sāpiretakiti —itxana.

¹⁶ Ininiā katimaritika isana Pereēmoni. Iuaā apokasaakina, initarina amarini. Apokana
Xosee, Maria pakini. Ininiā atamatatarina amarini pirātxi nikini tiitxitāā.

¹⁷ Ikara atamatāākana atoko, isāpirenātarina Teoso nitiri sāpiretakiti amarini pirena ikini-
manemoni.

¹⁸ Kākiti kenakotakasaakiri soti auīte nīkatakani sāpiretakiti, ikinimane tsorīkaāta iuasaaki.

¹⁹ Maria kenakotakasaakiri soti auīte nīkatakani sāpiretakiti, oa ākixinireē onīkatakari ikara
ene. !Omaxinīkaretari nino aāpiretakiti. Oxinikapikari.

²⁰ Eureka pirātxi nīkatakani kanapiriā ipiraakori auinimon. Imisākiretakakana:

—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aātikakiti. Erekapitikari initiri
iaxitikiri sāpiretakiti. Isāpiretakiti atāopitika, kotxi aātamatari isāpiretakiti iaōka —itxanātana
nino soti auīte nīkatakani.

Xesosi Takauākatiō

²¹ Xesosi oito öti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaōtxikare iītoā. Iuasaaki
inirimane takauākatarri Xesosi, kotxi iua iaōka Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretakaro Maria oa
kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misākiretiko Aikotimoni

²² Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniātakiti iaōka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini īkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareē sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina īkapani,

²³ kotxi Apiananiri paniātakiti iōkatsopatakorri txari:

Merepitipanika iponaniākari sikaākako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

²⁴ Apaka Apiananiri paniātakiti iōkatsopatakorri txari:

Amarini iponaniākasaaki, ipi kamoia pisika Teosomoni. Iminakanī, ipi kamoia ākiri pisika Teosomoni,

itxa Teoso. Ininiā Xosee, Maria pakini sari Xerosareē kamoia isikinina īkapani.

²⁵ Iuasaaki kiki Simiāo inakori aua Xerosareē. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniātakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari ākixinireē. Ākixinireē iātapanātapiakari Teoso Mereēkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaākari itxaua.

²⁶ Erekari Matamatakoti sāpiretapekari iua: "Pipinini apisa paōkitapanikariko Apiananiri Mereēkiti," itxari Simiāo.

²⁷ Erekari Matamatakoti sikanireōtari Simiāo aiko Teoso misākiretiko aikoti ūroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ūroā iuaātāā, Apiananirimoni Xesosi isikinina īkapani, Teoso paniātakiti ikaminina īkapani.

²⁸ Iuasaakipeka Simiāo apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso.

²⁹ Niuātē Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite īkapani parīkauatakarino. Uatxa nipozotari nipiñini erekaxinirepeka ninini,

³⁰ kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatxakini īkapani, amapinakani īkapani.

³¹ Pite iokanatapekarri ia īkorapokorri ikini itixiti auakani maerekani imakatxakini īkapani.

³² Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisākire Xoteo minakania marotini īkapani. Ia amarini tirikapi apiatakarri atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simiāo sākire Teosomoni.

³³ Xosee, Xesosi inoro apaka tsorīkaānāta ikara Simiāo sākire ikenakotakasaakina.

³⁴ Simiāo amanaāri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini īkapani. Eureka imisākiretarlo Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereēri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri īkapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaākako. Ia amarini oerekari Teoso kākitimoni, txamari itori kākiti !auikari isākire.

³⁵ Ikara atoko ininiā, itori kākiti xiniākiti kipatakorri ākixinireē, imarotaākako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pākipaiouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simiāo sākire Mariamonii.

³⁶ Iuasaaki oāua sito Teoso sākire sāpiretakaro Ana inakoro. Panoeo ākero oa. Oātokiri kitxakapirīka Asee inakori. Iuasaaki kiomāttxipekaro oa. Oāua setxi ano ḡtanirikata. Eureka ipīpe.

³⁷ !Oātaniriuataika. Oitēta koatrocanañipeka oāuini. Oa auapika Teoso misākiretiko aikoti āki. Iuaā ikini òti, ikini īkanōkati pakini omisākiretakari Teoso. Itokata otakanapari onpokotini Teoso omisākiretini īkapani.

³⁸ Xosee, Maria pakini Simiāo misākiretaka atoko Ana apoka. Omisākiretari Teoso:

—Erekapikitari ia amarini pimereēkiti kākiti iātakapiti piokanatini atemoni —otxa.

Eureka osāpirenaauta Xesosi apokini pirena Xerosareē auakanimoni kākiti maerekani makatxaākari iātakapanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanapiriinina

³⁹ Xosee, Maria pakini Apiananiri paniātakiti iōkatsopatakorri imakinika ikamaākana atoko, kanapiriā itxana Kariréa tōpamoni. Iuaā isana aapokomonina Nasaree sitatxitiaā.

⁴⁰ Iua amarini aneē. Itapara auaāpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene taretari iua Xesosi.

Xesosi Misākireñātari Koerekarerini

⁴¹ Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Páskoa kiiniritimoni Xerosareē sitatxitimoni.

⁴² Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareē auakari kiiniritimoni mitxi isanātinina atokokana.

⁴³ Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina īkapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareē. Txamari ninoā !imartori ikaikotini.

⁴⁴ Ninoā uākatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiā, ikimaporitana āti òtipeka. Mapiānkata ipixinopokorri initamarina inirimanemoni, aōkimaneremoni. ! Apokarina.

⁴⁵ Ininiā ikanapiriāna Xerosareēmoni iuaikana initinirina īkapani.

⁴⁶ Ipi, āti pakini ūti initapiimarina. ! Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misākiretiko aikoti āki. Moisesi sākire oerekakanikata iitopākanāta. Xesosi kenakonātari ninoā sākire. Apaka ipimaraauata.

⁴⁷ Ninoa Xesosi sākire kenakotakanis tsorikaānāta, kotxi paimatireriuia.

⁴⁸ Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parīka. Inoro txari:

—Namarite, kinirepa pimisiratau ate? Piri, nota pakini pikamamaxirexiniretau ate. Anitapiimai. Kona aāpokai —otxari Xesosi.

⁴⁹ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hītanātano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniātakiti nūkamini īkapani —itxa.

⁵⁰ Txamari ninoa limarotari Xesosi sākire.

⁵¹ Ikara atoko ininiā, Xesosi kanapiriā ninoakata Nasaree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sākire ikipita. Inoro xinikapikari Xesosi sākire oākixinireē. Opotxitari ox-inikiniri Xesosi sākire.

⁵² Xesosi aneē. Imatire apaka aneē. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kākiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoāo Kapatxisarerri Sāppiretakiti

(*Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoāo 1.19-28*)

¹ Homa sitatxitia Homanoakori aūte Txipérío inakori iua. Kīsi anokananipeka iua aūtetxi ininiua iuasaaki. Iuasaaki Xotéia tōpa auakani aūte Pōsio Pirato inakori. Kariréia tōpa auakani aūte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani aūte, Takonitxi tixini auakani aūte apaka itxaua Piripi. Iuasaaki Apireni auakani aūte Arisánia inakori.

² Iuasaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi aūteakori apiatakani itxauana ninoā. Iuasaaki Teoso sāppiretari isākire Xoāomoni Sakaria ākirimon, āparaā makipakaniātaā auakasaaki.

³ Ininiā Xoāo sari ikininapeka kākitimoni, uini Xotão takote auakanimoni. Isāppiretari Teoso sākire:

—Hitakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinaākako. Ikara atoko hininiā, Teoso makatzakinii himaerekani —itxanāta Xoāo ikininapeka kākitimoni.

⁴ Kitxakapirika Teoso sākire sāppiretakari Isaía inakori iōkatsopari: Auako kī āparā makipakaniātaā. Isāppirenauatako. Itxariko: “Hōeretariko kimaporri Apiananiri apokiniapisapanika. Itīkaāpo erekari hīkamako iua napini īkapani.

⁵ Kipatxiā ixāpokakaākako ikini isauana. Ixirata miriī oerekataākako. Kimaporri ikitokare oerekataākako. Kimaporri pakota totaākako.

⁶ Ikinimane kākiti itixi auakani imarotariko Teoso makatzakiniri kākiti maerekani imap-inakanī īkapani,” itxanāta.

Ikara atoko itxa Isaía iōkatsopatikiti Xoāo pirena. Kimaporri kākiti oerekatini atokokana, aūtetxi apokini apisa, iua atokokana Xoāo nirekari kākiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanna itakanapinina īkapani.

⁷ Itomaneri kākiti sari Xoāomoni ipatxisatikona īkapani. Ininiā Xoāo:

—Imini katsiiri anaakorirai hīte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini! auari. Hinirekari hīpatxisatiko, txamari !hinirekari hītakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniāri himaerekani hītakanapini, ininiā hīkamarko erekari. Ikara atoko ininiā, hōerekari Teoso atāo hītakanapiniri himaerekani. Hākixiniremoni !hīxinikapiri: “Teoso apaka-papitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraāoni txaua,” !hītxapeko. Ari, nota sāppiretai hīte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroa Apraāoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraāoni posotari anikinii Teosomoni.

⁹ Aamina maereka iriti atoko hītxa. Teoso iposopeka hīte ixipokini. Kākiti auari ikitaitē kauanari aamina maereka iriti itokini īkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaākako. Xaminaā oka inaākanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaitē kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tīkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hīte ixipokini īkapani —itxa Xoāo ninoamoni.

¹⁰ —Ikara atoko ininiā, kipa akama Teoso māmisiratkanua īkapani? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xoāo apakapapireta:

—Pimāka kauanata ipi auiniā, āti pisika mākatxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniā, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoāo sākire.

¹² Kikiākini, txineiro apakapakani Homano aūte nitiriakori, apoka apaka ipatxisatikona īkapani.

— Koerekarereri, atepekana, kipa ate kama Teoso mamilisiritakaniuia ikapani? —itxarina.

¹³ Ininiā Xoāo:

— Käkiti txineirote himakatzakakito, Homano auīte nireēkito iaōka himakatzakako. Apikomoni lhimakatzakapero —itxana.

¹⁴ Ätitaka sotatoakori apaka pimaāri:

— Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini ikapani?

Ininiā Xoāo:

—! Himañkapiri käkiti, itxineirote himixirikini ikapani. Kona äti maxikatiūka ! hāpoitape. Hippoxoniuatoko txineiro hāpakapakitoā hīparīka iki. !Hinirekapero apikomoni —itxa sotaoakorimoni.

¹⁵ Iuasaaki käkiti iātapanātari Teoso mereēkiti apokini. Ininiā Xoāo sāpiretakiti ikenakotakasaakina, äkixinireēna ixinikarina:

—Xoāokani Teoso mereēkiti txataua atxiūti? —itxanātana ixinikanātakitina.

¹⁶ Ininiā Xoāo:

— Äparaañokara nipayxisatai hīte. Nota tikini apoäkari patxisataiko hīte Erekari Matamatakotiā, xaminaā pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini ikapani, kotxi iua apiaita. Nota poiäoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao äki auakari arikini atoko.

¹⁷ Katakareri äpokari ahoisi otāta imakatzakini ikapani. Otāta arikaäka. Oki nīkataäka ikiena nīkatikoätaā. Iua atokokana Teoso nīkatariko käkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaäkako xamina maxipoäktiā.

¹⁸ Ikakorora atokora itxa Xoāo sāpirena ötākikinina käkiti. Isāpiretari erekari pirena Teoso pirena käkitimoni.

¹⁹ Äti öti Xoāo pinitari Erotxi, Kariréia auakani auīte:

— Pitakiniäro pitari Piripi ītanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo —itxa Xoāo.

²⁰ Ininiā iuasaaki iuañkana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoāo kateia äki isäkire imapokaerekatakan iixa.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)

²¹ Xoāo Erotxi maikini apisapanika ikinimane käkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataäka. Iuasaaki Xesosi sākirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka.

²² Erekari Matamatotako katzaka Xesosi nopini. Kamoa katxakini atoko itxa ikatxakini. Iuasaaki ikenakotaäka iaxitikiri säkire:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa.

Xesosi Nirimanearkori Iua Apisapanika Auakani

(Mateo 1.1-17)

²³ Iuasaaki Xesosi potorika iparíkauatini Teoso ikapani. Trīta anokananipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Käkiti uäkatari iua Xosee äkiri ininiäua.

Xosee iri Erii.

²⁴ Erii iri Matatxi.

Matatxi iri Arevii.

Arevii iri Meokii.

Meokii iri Xanai.

Xanai iri Xosee.

²⁵ Xosee iri Matatxia.

Matatxia iri Amosi.

Amosi iri Naoō.

Naoō iri Esirii.

Esirii iri Nakai.

²⁶ Nakai iri Maatxi.

Maatxi iri Matatxia.

Matatxia iri Semei.

Semei iri Xosee.

Xosee iri Xota.

²⁷ Xota iri Xoanaä.

Xoanaä iri Hesa.

Hesa iri Soropapeo.

Soropapeo iri Saratxieo.

Saratxieo iri Nerii.

²⁸ Nerii iri Meokii.

Meokii iri Atxii.
 Atxii iri Kosaā.
 Kosaā iri Eomataā.
 Eomataā iri Eri.
²⁹ Eri iri Xosoee.
 Xosoee iri Eriesa.
 Eriesa iri Xorii.
 Xorii iri Matatxi.
 Matatxi iri Arevii.
³⁰ Arevii iri Simiāo.
 Simiāo iri Xotaa.
 Xotaa iri Xosee.
 Xosee iri Xonaā.
 Xonaā iri Eriakiī.
³¹ Eriakiī iri Mereaa.
 Mereaa iri Mena.
 Mena iri Matata.
 Matata iri Nataā.
 Nataā iri Tavii.
³² Tavii iri Xesee.
 Xesee iri Opetxi.
 Opetxi iri Póasi.
 Póasi iri Sáomō.
 Sáomō iri Nasoō.
³³ Nasoō iri Aminatapi.
 Aminatapi iri Átximī.
 Átximī iri Anii.
 Anii iri Ésirō.
 Ésirō iri Péresi.
 Péresi iri Xotaa.
³⁴ Xotaa iri Xakoo.
 Xakoo iri Isaki.
 Isaki iri Apraāo.
 Apraāo iri Tera.
 Tera iri Nakoo.
³⁵ Nakoo iri Seroki.
 Seroki iri Hakao.
 Hakao iri Pareki.
 Pareki iri Epi.
 Epi iri Sara.
³⁶ Sara iri Kainaā.
 Kainaā iri Apaxatxi.
 Apaxatxi iri Seī.
 Seī iri Noee.
 Noee iri Arameki.
³⁷ Arameki iri Metosareē.
 Metosareē iri Enoki.
 Enoki iri Xaretxi.
 Xaretxi iri Marereo.
 Marereo iri Kainaā.
³⁸ Kainaā iri Enosi.
 Enosi iri Setxi.
 Setxi iri Adāo.
 Adāo iri Teoso. Imapotōkirepe.

4

*Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)*

¹ Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekari Matamatakoti iteene sikaposotiiretari iua. Erekari Matamatakoti txikitakari Xesosi uini Xotao itakanapini, âparaā makipakanītaā isini ikapani.

² Iuaā koarēta öti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari Xesosi. Koarēta öti manipoko-takinoka itxa Xesosi. Ininiā natxinoka itxa Xesosi.

³ Ininiā Satanasi txari:

—Pite Teoso ākiri pitxaua, ininiā ia kai soro komiri pitxikitaka —itxari Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi apakapapiretarri:

—Kona, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Kona komirinanini txikitakari kākiti ātipirika auini tīkane. Ikinika Teoso sākirera txikitakari kākiti ātipirika auini tīkane.

⁵ Ininiā iuasaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopolixiti. Iuaā pakoteri oerekirini ikinimane tixine.

⁶ Ininiā Satanasi:

—Nota posotari nisikinii ikinimane auītetxiakori posotiire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka nipozotari nisikinii. Merepitipanika notamoni isikaāka ia posotiretxi, ininiā nota sikari ninirekaākitimoni.

⁷ Ikara atoko ininiā, piteosonetiniāno, ia posotiretxi nisikai pite —Satanasi txari Xesosi.

⁸ Ininiā Xesosi:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua īkapaninokara piparīkauatako.

⁹ Eureka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni, aiko Teoso misākiretiko nopolixiti. Itanoxiti paītanori. Pamonōkoniri. Iuaā itxari:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua,

¹⁰ kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane.

¹¹ Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,

itxa Teoso sākire —Satanasi txari Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi:

—Teoso sākire iōkatsopatakorri apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone, —itxari.

¹³ Iuasaakipeka Satanasi atamakaerekatiniri Xesosi xipope. Ininiā itakanapari Xesosi äti öti iuaīkana ikanapirilni iuamoni īkapani.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa

(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)

¹⁴ Ikara inaāka atoko Xesosi kanapirī Kariréia tōpa auakanimon. Paposotireri, kotxi Erekari Matamatakoti auari iuakata. Iua pirena iarpireta ikini Kariréia tōpa auakanimon.

¹⁵ Iua oerekarauata aiko āki Xoteo apotiiitiniātāua. Ininiā ikinimane txari:

—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sāpiretakiti —itxana.

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sākire

(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)

¹⁶ Eureka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaā Xesosi aneē mitxi. Xoteo tomatini ötisaaki Xesosi itotapekari aiko Xoteo apotiiitiniātāua isini. Ininiā iuasaaki, Xoteo tomatini ötisaaki isari iuaā. Iuaātā itima Teoso sākire iōkatsopatakorri atatsopatini īkapani.

¹⁷ Teoso sākire sāpiretakari Isaia iōkatsopatakiti tsopa isikaāka. Ininiā imatakireēri aātsopa. Ia Teoso sākire inita, atatsopata itxa:

¹⁸ —Erekari Matamatakoti notakata aua, ininiā Apiananiri mereēno nota matxineiroten-imonikari erekari pirena nisāpiretini īkapani. Iokanatano kateia āki auakani nisikakini īkapani. Iokanatano mōsiārenimoni iuaīkana atamarauatinina īkapani. Iokanatano misiritakonimoni, ninoa misiritakani nixipokini īkapani.

¹⁹ Ipaniātano kākiti nisāpiretini: “Īkorakanani Teoso apokapeka kākiti maerekani imakatx-akini īkapani, imapinakanina tīkane.”

Ikara atatsopata Xesosi.

²⁰ Aātsopa iapirīkaāka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni. Ikara inaāka atoko Xesosi topāka. Imakinika kākiti aiko Xoteo apotiiitiniātāua āki auakani, imakinikana atamatari Xesosi, isāpiretakiti kinirāo kenakotaka inakani.

²¹ Ininiā Xesosi sāpiretana:

—Ikara Teoso sākire hīkenakotakiti apokapeka uatxa —itxa ninoamoni.

²² Ikinimane kākiti sāpiretakati Xesosi erekari inini. Itsorīkaānātana isākire erekari ikenako-takasaakina:

—Kiātokopa ininiāpa imarotatari ikara atoko inakari isāpiretini? Kotxi Xosee ākirira iua, minakati ākirira iua —itxanātana.

²³ Ininiā Xesosi txana nino:

—Atxiīti hīte txanoko nota imatiretxi kitxakapirīka kiomātxiakori sākire. Ninoa txari: “Pinītxi imarotakari pininiāua, piteka pipitaua.” Atxiīti hīxinikanātari: Kapanaoō sitatxitxi nauakasaaki, nikamari posotüretxi iuaātaā. Kinirepa na nikamatari posotüretxi uai nauiniātaā? Ikara atoko atxiīti hīxinikanāt.

²⁴ Atāo nisāpireta, kākī Teoso sākire sāpiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !aukari isākire. Ia xika kona nikamari posotüretxi uai.

²⁵ Atāopitika nisāpireta hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Erīsia inakori auakasaaki, ipi āti pakini ano ipixini ano pakini āparaā !ikipa. Iuaā Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiāopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaātaā.

²⁶ Iuaritika Teoso !ikanatari Eriāsia ninoa ikininapemoni. Ikanatari ātora sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro !kapani. Oa sito aua Sarepita sitatxitxi Sitoō tōpa, Isaeo tixini takote. Xoteo !otxaua oa.

²⁷ —Ikara atokotxikana itxa Teoso sākire sāpiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiāopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakan iua. Kona imakinikani erekapeka inaākana. Kiki Naamaā inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekapeka itxilkitakaāka. Iua Naamaā kona Xoteo !itxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

²⁸ Ikinimane aiko āki apotüttakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana.

²⁹ Ininiā ikosekaītotarina Xesosi sitatxi mapotōkiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniātaā. Iuaā inirekarina Xesosi okinina ixiratamoni ipinini !kapani.

³⁰ Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, !korape itxa.

*Kiki Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti
(Marko 1.21-28)*

³¹ Eureka Xesosi sari Kapanaoō sitatxitmoni Kariréia tōpa. Iuaā tomatiko ūtisaaki oerekana kākī Teoso sākire.

³² Kākīt iuaā auakari tsorīkaānāta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isāpiretakiti atāonoka itxa isākire.

³³ Iuasaaki aiko āki kākīt apotüttiniātaāua, aua kiki maerekati matamatakoti auaītotakiti.

³⁴ Iua kiki ākixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa !kai uai? Kiātokopa pitxataua ate? Atxiīti papoka ate pixipokini !kapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakiniti pite. Teoso nakiti pitxaua pite —itxa maerekati matamatakoti Xesosimoni.

³⁵ Ininiā Xesosi txitari iua. !Auiritarri isākirauatini:

—Maātako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiā maerekati matamatakoti iriākatari iua kiki ikinimane okiātaā. Ininiā itakanapari iua, makarotika itxa kiki.

³⁶ Kākīt iuaātaā tsorīkaānāta. Imisākiretakauana:

—!kora kiki paposotireri isākire. Itaparatika ipaniātari maerekati matamatakoti sini, ininiā nākorape itxapena maerekani matamatakoni.

³⁷ Ininiā Xesosi pirena iua tōpa iaripireta.

*Xesosi Makananitaro Simāo Petro Imakiro
(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)*

³⁸ Eureka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotüttiniātaāua. Simāo aapokomoni isa. Iuasaaki Simāo imakiro iteene oāpoomata. Ininiā amanaārina Xesosi oa erekape inīkitakini.

³⁹ Ininiā ipapīka oamon:

—Nipaniātari apoomari iotokini —itxa.

Ininiā apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa ūkitikaua, nipokori osikana ninoa.

*Xesosi Makananitana Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)*

⁴⁰ Atokatxi ereēkokaāpotapeka inakasaaki, kākīt anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana.

⁴¹ Omitikari maerekati matamatakoti kākīt ūtoā auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:

—Pite Teoso ākiri pitxaua.

Ininiā Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereēkīti ininiāua Xesosi.

*Xesosi Sāporetari Erekari Pirena
(Marko 1.35-39)*

⁴² Katimatininikata Xesosi sari kākiti mauakaniātaā. Iuasaaki kākiti nitanātari iua. Apokasaakirina, amanaārina Xesosi:

—Pikaikota atekata —itxarina.

⁴³ Txamari Xesosi txari:

—!Apakata uai nikaikotini, kotxi ātiātaā apaka nisāporetariko erekari pirena Teoso auītetxi ininiāua pirena. Ikinimanemoni ikara nisāporetini īkapanira, Teoso iokanatano kākitimoni.

⁴⁴ Ikara atoko ininiāra, isāprenauata ikininape aiko āki Xoteoakori apotitiniātaāua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

*Merepitipanika Xesosi Moianariakori
(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)*

¹ Āti ōti Xesosi auanāta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesareetxikana Kariréia poa. Ipi iuāka aua. Iuasaaki kākitipokoni ākitari iua Teoso sākire ikenakotinina īkapani. Iuakataapek xāpoka itxana.

² Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaāriti kanauate. Ninoa imiriī arakanātari hetxi.

³ Xesosi iereētaua Simāo kanauate āki:

—Pikatika pikauate amaātiki apanākakiā —itxa Simāomon.

Eereka iiropāka kanaua āki. Iuaātaā isāporetari Teoso sākire kākitimoni imiriī apotitikanimoni.

⁴ Isāprenauata atoko itxari:

—Apānākakiā pimekota. Iuaātaā pitakari hetxi kāuaāriā —Xesosi txari Simāo.

⁵ Ininiā Simāo:

—Koerekarerri, hetxi atakapikama īkanōka. Iteene aōkatsaākatapiikama. Txamari na xatiki ximaki amaāka. Kona ātika amaāka. Iuaritika pite paniātiniāno, iuaritika nitakapitikariko hetxi —itxa Simāo.

⁶ Hetxi ninoia takasaaki kāuaāriā, ximakipokoni imaākana, ininiā hetxi tsorakiarita.

⁷ Ikara xika akiritana imoianariakori āti kanauate āki auakani:

—Āpina. Himoianataua ate. Hetxi tsorākāpotanapanoka.

Ininiā ninoia ina. Ikinimane kosekarihetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xāpoākata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita.

⁸ Simāo Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō:

—!Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.

⁹ Ikara atoko itxa Simāo sākire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsorākāta kaiāopokori ximaki ninoia maākakiti xika.

¹⁰ Simāo moianariakori Txiako, Xoāo pakini, ninoia apaka tsorākāta. Txiako, Xoāo pakini Sepeteo anaakori. Ininiā Xesosi txari Simāo:

—! Pipīkarauatape. ! Pimaākaikari ximaki. Ātiāo piparāka auako. Nisākire pisāporetako kākitimoni —itxa.

¹¹ Eereka ninoia apokitaāka atoko, ikinika itiina itakanapana, Xesosikata sa itxana imiparākatinirina īkapani.

Kiki Maere Matati

(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

¹² Āti ōti Xesosi auanāta āti sitatxitia. Iuaā auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreēkaua, īāka Xesosi apisatoō. Iteene amanaāri Xesosi:

—Apiananiri, pinirekiniāri, piposotari nota erekakitzikitakini —itxari.

¹³ Ininiā Xesosi maātakari iua:

—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa.

¹⁴ Ininiā Xesosi panītari:

—! Pisāporetapiri apanakini erekakitzikitakini. Pisa sasetotximoni. Poerekari piīto iuamoni, ininiākara itxai: “Atāopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniātakiti iaōka. Ikara atoko pikaminiā, ikinimane imarotari pite atāo erekakitzikitakini —itxa Xesosi.

¹⁵ Xesosi panītari iua apanakini imasāporetakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiā kākitipokoni sari iuamoni isākire ikenakotinina īkapani, amianari imakatxakini īkapani.

¹⁶ Ininiākara Xesosi itotapekari iuanoka isini kākiti mauakaniātaā Teosokata isākirauatini īkapani.

*Matīpokotakati Pirena
(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)*

¹⁷ Āti ōti Xesosi sāpirenauata. Iua takote pariseoakori, kaiōkatsoparerini apaka topākanāta. Ninoa Kariréia tōpakini, Xotéia tōpakini, Xerosareē sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sāpirenauatakasaaki, Apiananiri sikaposotiiretari Xesosi amianatakani erekapeka itxīkitakini īkapani.

¹⁸ Iuasaaki kikiakori apoka iuaā. Iminarina kiki matīpokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi āki īroinina, Xesosi apisatoō iua matīpokotakati itakininga īkapani.

¹⁹ Txamari !apakata ninoa īroini, kotxi kākitipokoni xāpoka. Ininiā ikanikana kanikoatxiā aapokotxi nopini. Imakatzakarina itano auakari kipatxi kai kamakori, eureka isikakaāpotarina iua matīpokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kākiti sauaki. Xesosi apisatoō apoka.

²⁰ Ininiā Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua posotiire. Ininiā itxari matīpokotakati:
—Namarite, pimaerekani makatxakapeēkaika.

²¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiōkatsoparerini pakini tsorīkaānāta. Ākixinireēna ninoa:
—Teosonokara posotari amaerekani imakatzakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

²² Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ākixinireēna, ininiā Xesosi txana:
—!Erekari hākixinireē ikara hīxinikakiti.

²³ Nitxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari ! himarotari imaerekani atāo nimakatzakini. “Pōkitikaua. Pitīpokota,” nininiā, ininiā himarotari nisākire atāo ininiāua, kotxi hītikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini īkapani, niposotiire iua nōkitikini īkapanitzikana.

²⁴ Ininiā uatxaika noerekai hīte. Teoso iokanatano nota hītari iaxitikirino īkorapokoritimon iākiti maerekani nimakatzakini īkapani.

Ininiā ipaniātari matīpokotakati:

—Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

²⁵ Iuasaakipeka ūkitikaua. Ikinimane kākiti okiātaā ūkitikaua. Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipoxokonuata.

—Peerekari Teoso —itxaāpota iua.

²⁶ Ikinimane kākiti tsorīkaāta. Ipīkarauatana.

—Peerekari Teoso. Mitzi !aitikari matīpokotakati erekapeka txīkitaākari. Peerekari uatxa aītikakiti —itxanātana ninoa.

*Mateo Pirena
(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)*

²⁷ Eureka Xesosi tīpokoāponātakasaaki, atamatari kiki Arevii inakori. Iitopākanāta iparīkauatiniātaā. Iuaā apakapari txineiro Homanoakori auīte paniātakiti kākiti ātiātaā tiitxi anikini īkapani. Xesosi akiritari Arevii:

—Āpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.

²⁸ Iuasaakipeka Arevii ūkitikaua. Ikinika itii itakanapa, Xesosikata sa itxa, Xesosi imparīkatini īkapani.

²⁹ Eureka Arevii kamari kiiniri aapokoā Xesosi īkapani. Kiinirisakki aua īkamanere kaiāopokori. Txineiro apakapakani aua kiiniriā. Ninoa apanakinikata nipokota Xesosikata Arevii aapokoā.

³⁰ Pariseoakori, ninoakata parīkauatakani, kaiōkatsoparerini pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apakapakanikata nipokotini xika. Ininiā ninoa txari:

—Kinirepa hīte nipokota txineiro apakapakanikata, maerekati kamakanikata? —itxana.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Kākiti mamianatakani ! inirekari pinītxi siākarimoni isinina. Amianatakainoka nirekari pinītxi siākarimoni isini.

³² Iua atokokana, nota ina īkorapokorit kona kākiti “Atāo inakarinoka kamakarino” īkapanini, kotxi ninoa uākatari atāo inakarinoka ikaminina, txamari likamarina atāo. Kākiti maerekati kamakanī īkapanira nina nota uai imaerekani itakanapini īkapani. Nota pinītxi siākari atoko inakarino nota —itxa Xesosi sākire iuasaaki.

*Nipokori Takanapiko Teoso Misākiretiko īkapani
(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)*

³³ Kākiti txari Xesosi:

—Xoão kapatxisarerri moianariakori itokata takanapari inikinina Teoso imisäkiretinina ūkapani. Iua atokotxikana itxa pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori! itakanapari nipokori, iäriä, Teoso imisäkiretinina ūkapani. Kinirepa? —itxana kâkiti.

³⁴ Ininiä Xesosi apakapapiretana:

—Kiki ūtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiüti kemañtxitakoni manikakaniai nipokori? ! Erekari. Ninoa voxokoniuata imoianarri ūtanirauatini, ininiä inipokotapitikana.

³⁵ Txamari äti öti ninoa moianarri maïkaäkako, oka inaäkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinianuitana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianariakorikat. Äti öti nokaäkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini Teoso imisäkiretinina ūkapani —itxa Xesosi.

³⁶ Eureka Xesosi sâppiretari sâppirenaxti, atão inakari oerekiko.

—Pikitsoräkitari mäkatxi amaneri, kitxakari pitäpanetini ūkapani. Ikara atoko pikaminiä, mäkatxi amaneri pioanata. Mäkatxi mata amaneri ūsapekata piotsainia, mäkatxi kitxakari tsorakita iuaäkana.

³⁷ Kâkiti kitakari ovaä sako aamata kamakori äki. Ovaä amanero auinia, ! otakaäka aamata kitxakari äki. Pitakiniäro aamata kitxakari äki, aamata tsorakita. Ovaä xikepoata-mako. Sako !otxaika.

³⁸ Ovaä amanero pikitakako aamata amanero äki.

³⁹ Ovaä kitxakaro auinia, kâkiti ! inirekaro amanero, kotxi: “Ovaä kitxakaro api-aerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kâkitimoni. Ikara sâkiretxiti Xesosi sâppireta, kotxi apanakini kâkiti itotapekari Moisesini sâkire, Teoso sâkire kitxakapirika isâppiretakiti, ininiä !inirekari Xesosi sâkire amaneri inakari. Ninoa mäkatxi kitxakari atoko. Sako kitxakari atoko ninoa. Ovaä kitxakaro atoko ninoa. Xesosi sâkire mäkatxi amaneri atoko. Ovaä amanero atoko itxa Xesosi sâkire.

6

Tomatiko Ōti Pirena

(Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

¹ Xoteoakori tomatini ötsaaki Xesosi imoianariakorikata motipetari kikio takari triko auiniätaä. Ípiripetakasaakirina, imoianariakori makatxakaäpotari triko oki. Iuakoä ikotx-okerona, ixöka itxaronia otäta katxakini ūkapani, okinoka nika itxana.

² Ätkaka pariseoakori itikana imakatxakinirona:

—Kinirepa triko hîkotxoka tomatiko ötsaaki? !Auritaäka tomatiko ötsaaki parïkauatiko —itxana.

³ Ininiä Xesosi apakapapiretana:

—Himaro-tari Taviini kamakiti kitxakapirika, iua imoianariakorikata natxitakasaaki.

⁴ Iua ūrää Teoso misäkiretikoätaä. Iuasaaki imakatxakari komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariakorimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auritaäka iua komiri inikinina. Apanakini !auritaäka inikiniri. Iuaritika iua Taviini nikari.

⁵ Nota hîtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireëkiti nikamini tomatiko ötsaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi txana ninoa pariseoakori.

Motïkauakotakari Pirena

(Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6)

⁶ Äti tomatiko ötsaaki Xesosi ūrää aiko äki Xoteoakori apotiitiniätaua. Oerekara uata. Iuasaaki iuaätaä aua kiki iuako ikikomoni motïkauakotakari.

⁷ Kaiö-katsopareri, pariseoakori apaka aua iuaä. Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxikitakapaniri motïkauakotakari tomatiko ötsaaki. Inirekarina Xesosi kerokiniri. Tomatiko ötsaaki iparïkauatiniä, ninoa apoïtarri iua.

⁸ Xesosi imarotari äkixinireëna ixinikakitina, ininiä ipaniätarri kiki motïkauakotakari:

—Pökítikaua. Äpina ikinimane okiätaä.

Ininiä iua kiki ökitikaua, sa itxa Xesosimoni.

⁹ Ininiä Xesosi pimaäna kaiö-katsopareri, pariseoakori pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniäätakiti iõkatsopatakiti tomatiko ötsaaki atão akamini? Ipaniäätataua maerekati akamini tomatiko ötsaaki? Ipaniäätataua erekari akamini tomatiko ötsaaki? Inirekatari amoianatiniiri äti imapinakanri ūkapani tomatiko ötsaaki? Inirekatari aõkanuatini tomatiko ötsaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹⁰ !Kasäkirena ninoa kaiö-katsopareri, pariseoakori pakini. Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa.

¹¹ Pariseoakori, kaiōkatsoparerini pakini omanākarauata. Imisākiretakauana Xesosi okinina īkapani.

*Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19)*

¹² Āti ūti Xesosi kanika oxiratari nopini, Teoso imisākiretini īkapani. Īkanōka ikaikota iuaātaä Teosokata isākirauatini īkapani.

¹³ Katimatinikata akiritana itomaneri imoianariakori iuamoni apokinina īkapani. Apokasaakina, imereēna kikiakori tosi pakini kākitimoni iokanatakini tīkane.

¹⁴ Imereēna

Simāoma, (Iuāka Petro apaka.)

Ātreema, (Simāo itari)

Txiakoma,

Xoāoma,

Piripima,

Patoromeoma,

¹⁵ Mateoma,

Tomeema,

Txiakoma, (Aopeo ākiri)

Simāoma, (Homano omanatakari)

¹⁶ Xotasima, (Txiaiko ākiri, āti Txiaikoti)

Kotasi Isikariotxima (Xesosi mīkapiritakari tīkane) pakinima.

Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereēkini imoianariakori īkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini

(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Eureka oxiratari iokiriiāpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaā aua kaiāopokori imoianariakori. Apanakini kākītī iuaātā aua apaka. Xoféia tōpa īkani, Xerosareē sitatxti īkani pakini auari iuaā. Apaka auari Txiro sitatxti īkani, Sitoō sitatxti īkani apaka. Txiro, Sitoō pakini potxoari uiniti ītinikata aua.

¹⁸ Ninoa kākitipokoni sari Xesosimoni isākire ikenakotinina īkapani, amianarena imakatxakini īkapani. Ninoa maerekati matamatatakoti auāitotakini sari Xesosimoni maerekati imakatxakini īkapani.

¹⁹ Ikinimane nirekari imaātakiniri Xesosi, kotxi imaātakiniārina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini īkapani. Ininiā ikinimane amianatakani Xesosi maātakakani iuaākana erekape itxana.

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekari?

(Mateo 5.1-12)

²⁰ Eureka Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Hīte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hīauīte itxaua. Iua nakitiakori hītxaua.

²¹ —Hīte īkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himitouatapanikako.

—Hīte īkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Häpiapoxokonitapanikako. Hīsiroatapanikako.

²² —Apanakini omanatiniā hīte, hītari iaxitikiri sākire hāuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiūti apanakini ! nirekai. Atxiūti apanakini misākirepireta. Atxiūti ninoa akiritaī “maerekati kamakari” nota hītari iaxitikiri sākire hāuikini xika. Ikara atoko hīnaākako.

²³ —Ninoa misirīāpotakasaakii, hīpoxokoniuata. Himīteenekariko hīpoxokonirikitia, kotxi erekari Teoso nīkatinii iaxiti itixine. Inikatakiti hīte īkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritarri Teoso sākire sāppiretakani kitxakapirīka.

²⁴ —Hīte īkorapokoriti katxineiroterini misiritaākako. Mitxi papoxokonii hīte. Uatxa hīpoxokoni !auaika.

²⁵ —Hīte īkorapokoriti ikiniōtika mitouanātakanii misiritaākako. Hinatxitapanikako.

—Hīte īkorapokoriti siroatakaniii misiritaākako. Himatinianiutapanikako.

Hītxiapatapanikako.

²⁶ —Ikinimane: “Peerekai pite,” ininiā, himisiritaākako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirīkarini sāppiretarri ikara atoko inakari Teoso sākire atāo masāppiretakanimoni —itxa Xesosi.

Kākiti Mokaiakari Tiretiko

(Mateo 5.38-48)

²⁷ Iuaākana Xesosi sāppirenauata:

—Nōtākikai hīte nisākire kenakotakanii. Hītiretanako himokaiakari. Erekari hīkaminana hīte omanatakani.

²⁸ Himisākiretariko Teoso erekari hīte misākireporetakan išikini īkapani. Himisākiretariko Teoso hīte misiritakan išikapani.

²⁹ Kākiti aritiniā pikakota, ipinimoni pikakota iuaīkana pisikana. Kākiti anikiniāri pimāka ḥotanominari, pauiritar iua pimāka kauanata apaka anikini.

³⁰ Pitii amanaākarimon išikana inirekakiti. Kākiti anikiniāri pitii, !pamanaāpiri iuaīkana imikanapiriiniri.

³¹ Āti tiretinii pinirekini atokotxikana, pitiretari āti.

³² —Pite taretakaninani pitretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimənenokara pitretakasaaki? Kotxi kākiti maerekati kamakani apaka tiretari nino a tiretakan.

³³ Pimoianatiniaā pite moianatakaninani, !apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani.

³⁴ Pisikiniāro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriākarimoninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakani moni āti ōti iuaīkana imikanapiriiniro īkapani.

³⁵ Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekari pikaminariko. Inirekiniāri pitii iparīkauatini īkapani, išikana iuamoni. ! Pimaākapeua, pitii iuaīkana imasikakaniā. Iua atokokana hīkaminiā, Teoso sikai hīte iteene erekari. Iua atokokana hīkaminiā, Apiananiri iaxitikiri anaakori hītxauako, kotxi iua amonikari kākiti maerekati kamakani. Nino a isāppiretar Teoso iua erekai inini, iuaritika Teoso amonikana.

³⁶ Piamonikariko āti, aīri Teoso amonikarauatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoīretxi Pirena

(Mateo 7.1-5)

³⁷ —! Papoītapi āti. Papoītiniāri āti, ininiā pite apaka apoītaākako. ! Pisāppiretapi āti ikamakiti maerekati inini, ininiākara Teoso !isāppiretai pite pikamakiti maerekati inini. ! Pixinikapinikari maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiā Teoso !ixinikaikari maerekati pite kamakiti.

³⁸ Pisikarauatako ātimoni, ininiā Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiāopokori papakapa. Atarokiri arata āki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iōkokakori, kaiākakori ki-napakopeka iuaīkana atarokiri inopini takaāka. Xāpoākata, ininiā katxapoāpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiāopokori, ātimoni pisikarauatiniā. Ātimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

³⁹ Xesosi sāppiretar iši sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Apakata āti mōsiāreti anikiniri āti mōsiāreti? !Apakata. Nino a ipi irikako aariko āki. Ininiā nota sākire himiratakanisaaki, kona apakata hōerekiniri āti. Hōerekiniri āti, hīkerokari. Nino a mōsiāreni aariko āki irikakani atoko hītxa.

⁴⁰ Apaiaōkarauatakari ! imarotari koerekarer išipokasaaki, iuasaaki koerekarer imarotakiti atoko. Poiānoka imarota. Apaiaōkarauatini ixipokasaaki, iuasaaki koerekarer imarotakiti atoko imarotape.

⁴¹ —Pisāppiretar āti: “Aāsoro aua poki āki,” txamari kona pimaākatar aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama?

⁴² Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakini aāsoro pokiā auakari,” kotxi ! piposotari patamatiniārī aātxirata piteka pokiā auakari. Pisākire atxiīti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepitipanika pimakatxakari aātxirata piteka pokiā auakari. Eureka piposotari patamatiniārī aāsoro pitari okiā auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiīti iua aātxirata atoko. Maerekati āti kamakiti poiāoka atxiīti iua aāsoro atoko. Iuaritika !pimaākatar maerekati piteka kamakiti. Pōtākikari āti imaerekani itakanapini. Ikara atoko !apakata. Merepitipanika pite takanapariko pite maerekani, eureka pōtākikari āti imaerekani itakanapini —itxa Xesosi sākire.

Amātiiri Pirena

(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

⁴³ —Amātiiri erekari kona iritari matximakoti. Amātiiri matximakoti kona iritari erekari.

⁴⁴ Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniā, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniā, kona pisa inakomoni.

⁴⁵ Kākiti erekari amātiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiā erekarinoka ikama, kotxi iua ākixinireē erekarinoka aua. Kākiti maerekati amātiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiā ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ākixinireē. Iua ākixinire erek, ininiā isākire erek apaka. Iua ākixinire maerekati, ininiā isākire maerekati apaka, kotxi isākire potorika ākixinireē —itxa Xesosi sākire.

Apokotxi Kamakari

(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Xesosi sâkirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniātakiti pimakamakanisaaki?

⁴⁷ Kâkiti notamoni ïkari, nisâkire kenakotakari, nisâkire kîpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa.

⁴⁸ Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiā iopitikari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiā aapokotxi ikamakiti paikori. Áparaã apoātakasaaki, itorôkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka, kotxi iua kiki atão ikamari aapoko. Iua kiki atoko kâkiti nisâkire kîpitakari.

⁴⁹ —Áti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitikari aapoko tsota motsomotika popaiape ininiātaã. Áparaã apoātakasaaki, itorôkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kâkiti nisâkire kenakotakari, nisâkire mauiākati —itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auûte Nitiri (Mateo 8.5-13)

¹ Ikara sâkiretxiti isâppiretaka atoko, Kapanaoõ sitatxitimoni isa Xesosi. Iuaâtaã apoka.

² Kapanaoõ auari kiki áti uâka Homano inakori. Sotatoakori auûte itxaua iua Homano. Ipaniātana sotatoakori seï pakini inireêkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.

³ Iua Homano kenakopiretarri Xesosi. Ininiā ipaniâtari Xoteoakori kiomâtxiakori Xesosimoni isinina.

—Hitxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitini ïkapani.”

⁴ Ininiā nino sa itxana Xesosimoni, aôkita itxarina.

—Masa sotatoakori auûtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitini ïkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiā erekapitikari pimoianatiniri iua.

⁵ Itiretarri Xoteoakori. Aiko aäpotiitiniâta ïkaminaua ate, ininiā iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.

⁶ Ininiā Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanatari imoianariakori Xesosimoni, isâppiretinirina ïkapani:

—Apiananiri, apikomoni ! pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniâ naapoko áki !apakata.

⁷ Nota pitemonri napokini !apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiâori. Ininiâkara ereë piotoka. Ereëkarako pitxîkitakariko ninitiri erekia inini.

⁸ Nota auûte paniâtiniâno nota ipaniâtakiti nikamini ïkapani, ininiā nikamapitikariko. Nota auûtetxi nitxaua apaka. Nota paniâtakiti sotatoakori kamapitika. Áti nipaniâta: “Pisa,” ininiā iua sa. Áti nipaniâta: “Uai pina,” ininiā iua ina. Ninitiri nipaniâta: “Ia pikama,” ininiā iua kamari. Ininiā nimarotari ereë pite paniâtiniâri ninitiri erekia inini, ereëkarako erekapeka pitxîkitakari ninitiri —itxa Homano sâkire Xesosimoni.

⁹ Iua Homano sâkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorîkaâta. Isapotorika, misâkireta itxana kâkiti iuakata sikani.

—Iua Homano iteene aukari nisâkire. Peerekari. Mitxi !naôkitari nisâkire auiâkari iua Homano atoko inakari. Na naôkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.

¹⁰ Eureka ninoa Homano iokanatakini kanapiriâ Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakin, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txîkitakari Ipíkari Iuaïkana Auâki Inini

¹¹ Mapaôti napaâka atoko Xesosi sari Naiï sitatxitimoni. Imoianariakori, kâkitipokoni apaka sari iuakata.

¹² Iimatokoâpotakasaakiri sitatxi pirikere tore kâkiti ïronakikoâtaã, ipíkari imipokîkaâka sitatxi mapara. Sito imatonôkari oimi ipípe. Oa sito tikinitakoro. Kaiâopokori kâkiti sitatxi auakani pokika oakata sikani.

¹³ Apiananiri atamatakasaakiro, iamoniâkaro oa, ininiâ:

—!Pitxîapatape —itxaro.

¹⁴ Isa ipíkarimoni. Imaâtakari ipíkari auini kaixati, ininiâ iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritarri:

—Átokori, nipaniâtai pôkitikaua —itxa Xesosi.

¹⁵ Iuasaakipeka iua átokori topâka, sâkirauata itxa. Ininiâ Xesosi sikari iua inoromoni.

¹⁶ Ikinimane pîkarauata.

—Peerekari Teoso. Teoso iokanatari isâkire sâppiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ikorapokoriti ate inakitiakori imoianatinî ïkapani —itxanâtana ninoa.

¹⁷ Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tōpati Xotéia tōpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaāka.

*Xoão Kapatxisarereri Pimaäkiti Säkiretxiti
(Mateo 11.2-19)*

¹⁸ Xoão kapatxisarereri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoãomoni. Eerekia Xoão akiritarimoianariakori ipi:

¹⁹ —Hīsa Xesosimoni. Hīpimaäri: “Teoso mereëkitikai pite? Käkiti iätpapanätkitikai pite? Käkiti iätpapanätkitiki ätikani atxiti?” Ikara atoko hītxako Xesosimoni —Xoão txana ninoa.

²⁰ Ininiä ninoa ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.

—Xoão kapatxisarereri iokanataua ate pitemoni. Ippamaäi: “Teoso mereëkitikai pite? Käkiti iätpapanätkitikai pite? Käkiti iätpapanätkitiki ätikani atxiti?” itxai —itxana.

²¹ Iuasaaki ninoa Xesosimoni apokasaaki, amianatifikani kaïäopoko erekapeka itxikitaka Xesosi. Iua omitikari maerekani matamatakoni käkiti ïtotaä auakan. Mōsiäreni kōsiärepeka itxikitaka.

²² Ininiä Xesosi apakapapiretana Xoão moianariakori:

—Hīkanapiriä Xoãomoni. Hīsäprietari mixikanani uai hītikakiti, hīkenakotakiti pakini. Hīsäprietari mitxi mōsiäreni uatxa kōsiärepeka nitxilkitakapeka. Hīsäprietari mitxi matipokotakani tīpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipikani iuañkana auäki itxapekana. Hīsäprietari Xoão, nota säprietari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni.

²³ Käkiti iteene auikiniäri nota säkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisäkire hīsäprietari Xoão —itxa Xesosi.

Xoão Kapatxisarereri Pirena

²⁴ Ininiä ninoa Xoão moianariakori sipe. Eerekia Xesosi säprietari Xoão pirena käkiti iuamoni apotüttakaniua.

—Kipa ïkai hīte Xoão kapatxisarerimeroni hīsikasaaki äparaä makipakaniätaä iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi isäkire ätinoka, Teoso säkirenoka. Käkiti katsotati ïtima anikakiti atoko itxa. Isäkire kita äti, isäkire uatxa ätiäo, isäkire katana iuañkana ätiäo, itxañpota isäkire. Ikara atoko lïtxa Xoão.

²⁵ Kipa ïkai hīte Xoãomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imäka, kotxi !ikaikota auñtetxi aapoko. Auñtetxi auiniätaä käkiti mäka peereri.

²⁶ Kipa ïkai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso säkire säprietakari itxaua. Atão inakari Teoso säkire säprietakari itxaua. Apiata iua Xoão.

²⁷ Apiata iua, kotxi kitxakapirïka Teoso säkire iõkatsopatakorri säprietapekari Xoão pirena: Ia kiki nisäkire säprietakari. Niokanatari iua käkitimon, pite nimereëkiti sini apisa, papokini isäprietini ïkapani, käkiti iposope inini ïkapani, itxa Teoso säkire iõkatsopatakorri.

²⁸ Iuañkana Xesosi txana käkiti:

—Atão nisäprietai, äti Xoão atoko inakari ! auari. Xoão apiata. Iuaritika käkiti Teoso auñtetakari poiäori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tīkane —itxa Xesosi.

²⁹ Ikinimane käkiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi säkire, imarotarina Teoso nireëkiti käkiti kamini ïkapani atão inini, kotxi ninoa sari Xoãomoni ipatxisatikona ïkapani.

³⁰ Txamari pariseoakori, Teoso paniätkitaki oerekakani pakini !inirekari Xoão patxisatin-ina ninoa, ininiäkara Teoso nireëkiti iaôka !inirekana ikaminina.

Käkiti ïkorasaaki Auakani

³¹ Xesosi säpierenauatapanika:

—Kiätkopora itxana käkiti ïkorasaaki auakani?

³² Amarini sarauatini atoko itxana ïkorasaaki auakani. Ninoa amarini topäkanäta tiitxi amotikoätaä. Ipixini amarini tsoanäta. Itxana apanakinimoni: “Ate xíkarauata hīte serenini ïkapani, txamari !hīserena. Käkiti ipíkasaaki xíkariti axikareta, txamari !hītxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ïkorasaaki auakani,

³³ kotxi Xoão kapatxisarereri apoka ïkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisäkiretini ïkapani. !Iätkari ovaä. Iuaritika hīte txari: “Maerekati matamatakoti auañtotari Xoão,” hītxari.

³⁴ Nota hītari iaxitikiri apoka ïkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikinioñtika ninipokota. Niätkari ovaä. Ininiä hīte txari: “Iua kiki ixori. Poätkari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, käkiti maerekati kamakani,” himisäkireporetano.

³⁵ Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isäkire atão ininiua —itxa Xesosi.

³⁶ Āti ōti pariseo Simāo inakori aiatarri Xesosi inipokotini iuakata, ininiā Xesosi sari iua aapoko. Iuaā apoka atoko iiropāka inipokotini īkapani.

³⁷ Simāo auini sitatxitxi oāua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiā oa anikaro kamariāro iuamoni. Kopitipaki kai arapástiro kamakori āki oāua kamariāro. Xāpoka.

³⁸ Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanāta. Oātsaā oārokari ikiti. Okaxipokari oiākoā. Ikiti oāpitzoxka. Eureka okitakari kamariāro ikiti noplina.

³⁹ Iua Simāo atamatatakasaakiro Xesosi kiti oārokini, ākixinireē ixinikari:
—Xesosi atāo Teoso sāpiretakari inaākamako, imarotamaroko oa sito iua maātakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa —itxa ākixinireē.

⁴⁰ Ininiā Xesosi:

- Simāo, ninirekari nimisākiretinii —itxa.
- Ei, koerekarerri, pisākira uata —itxa Simāo.

⁴¹ Ininiā Xesosi:

—Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriāpanikaroko txineiro isikakito. Āti apakapari isikakito txineiro kaiāopokoro, kiētosi txineirota. Ātipekana apakapari isikakito poiāonoka, sikoēta txineirota.

⁴² Ninoa ipi !posotaikarina iuaikana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi !oāuaika. Iuaritika iua xipokari ninoa kōtane. !Inirekaikaro itxineirote. Ininiākara īkiripa ninoa kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? —Xesosi pimaāri Simāo.

⁴³ Ininiā Simāo:

—Niuākatarri kiētosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiāopokoro txineiro —itxa.

—Iuapitikara —itxa Xesosi.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simāomoni:

—Patamatataro oia sito? Nīroā pite aapoko, txamari kona pite sikano āparaā nikiti narokini īkapani. Oia arokapekari nikiti oātsaā. Oiākoā okaxipokari.

⁴⁵ Uai napokasaaki kona pite apitzokano. Oia liotoka nikiti oāpitzokini.

⁴⁶ Pite na takari iūtxi nikiiā. Oia kitakari kamariāro nikitiā.

⁴⁷ Oia iteene tiretano, ininiā aimarotari omaerekani kaiāopokori makatzakaākapeka. Kākiti poiāonoka tiretakasaakino, aimarotari imarekani poiāo inakari makatzakaākapeka —itxa Xesosi.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi sāpiretarro:

—Nimakatzakapekari pimaerekani —itxaro oa sito.

⁴⁹ Xesosikata nipokonātakanī ākixinireēna ixinikanātarina:

—Kiripitipa ia kiki atxiīti? Iua makatzakatari kākiti maerekani? —itxanātana ninoa.

⁵⁰ Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

—Atāo pauikari nisākire, ininiākara pimaerekani makatzakaākapeka. Pisipiniukaua erekaxinirepeka pinini —itxaro oa.

8

Sitoākini Xesosi Moianatakani

¹ Mapaōti napaāka atoko Xesosi sari āti sitatxitmoni, ininiā eereka āti sitatxitmoni isa, itxāpota. Isāpiretari erekari pirena Teoso auītetxi ininiāua. Imoianariakori tosi pakini sari iuakata.

² Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txīkitakana ninoa sito. Mitxipe ātikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auaītotana ātikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oītōa auakani.

³ Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa parīkauata auītetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniātakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoa sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina īkapani.

Katakareri Pirena

(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

⁴ Kākitipokoni apokaāpota Xesosimoni, āti sitatxitikini, iuaīkana āti sitatxitikini, iuaīkana āti sitatxitikini txaāpota apokinina Xesosimoni. Kākitipokoni apotītitakasaakiuia Xesosikata, Xesosi sāpiretana ninoa sāprenatxi atāo inakari oerekiko.

⁵ —Kiki sari īkikiote itakarauatini īkapani. Triko oki itaka. Okaāpotari. Okaāpotakasaakiro, kimaporā apaka oāpoka oki okakiti. Eureka oki katxarataāka. Apanakini kotipirkiri nika.

⁶ Oki apoka kai nopini. Kai auiniātaä kipatxi poiāonoka auari. Eureka ipitzaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masikaniä, āparā mauakaniä, opina.

⁷ Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eureka inako aneē takarikata, txamari inako matxorotakaro takari, ininiä opina.

⁸ Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eureka takari pitxaka, aneē otxa. Eureka ominaua kaiāopokori. Triko katiaä seï oki aua.

Xesosi sākirauata iuañkana:

—Kakenakokii, ininiä hikenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

*Kākiti Mimarotakiniti Xesosi Sāpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)*

⁹ Xesosi moianariakori pimaäri iua:

—Poerekaua ikara sāpirenatxi atão inakari oerekiko pisāpiretakiti. ! Aimarotari mixikanani pisāpiretakiti.

¹⁰ Ininiä Xesosi:

—Nisāpiretakitaiko hīte Teoso auñtetxi ininiāua, ininiä hīte imarotari. Apanakini !imaro-tari hīte imarotakiti Teoso auñtetxi ininiāua. Ninoa apanakinimoni nisāpiretari sāpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa kenakotari, txamari !imarotarina nisāpiretakiti sākiretxiti, kotxi kitxakapirikha Teoso sākire sāpiretakani sāpiretari:

Kokiri kākiti, txamari !amatatari Teoso kamakiti. Karokokenakokiri kākiti, txamari !ikenakotari Teoso sākire.

¹¹ —Noerekai hīte ikara sāpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarauatini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sākire.

¹² Apanakini kākiti kimaporí atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sākire, kimaporí nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatzakari Teoso sākire ākixinireñña apokakari, ininiä ninoa !auikaikari Teoso sākire, ininiä Teoso !imakatzakari ninoa maerekani.

¹³ —Apanakini kākiti kai auiniātaä atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sākire, ininiä ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poiāo nopini apokini atoko, Teoso sākire !iroä ninoa ākixinireñña. Mapa kasiriti ninoa auikari Teoso sākire atxiñti. Eureka imisiritaäkana Teoso sākire auikinina xika, ininiä itakanaparina Teoso sākire.

¹⁴ —Apanakini kākiti inako auiniātaä atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sākire. Eureka ninoa maerekaxinirenoka itxana. Inirekarina txineiro, tiitxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa txineiro, tiitxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiä !ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !ominaua. Iua atokokana, ninoa kākiti likamari erekari Teoso ikapani.

¹⁵ —Apanakini kākiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sākire. Teoso sākire iroä ninoa ākixinireñña ikaiaktini ikapani. Erekari ninoa ākixinireñña. Ninoa nirekari Teoso paniñtakiti ikaminina ikiniñtika. Eureka ninoa kamapitikari erekari Teoso ikapani.

*Tirikapi Pirena
(Marko 4.21-25)*

¹⁶ —Tirikapi iopotokaäkari iomañtatari tirikapi kopiti āki atxiñti? Isikatatzxi patapi itakatari atxiñti? Konapitini. Itano itakari tirikapi, ininiä iopinikari aapokotxi āki iroñkaní atamarauatini ikapani.

¹⁷ Ikinika iomañtakori atamataäkako. Ikinika ipatakori apokaäkako, iopinikaremoni anikaäkako.

¹⁸ —Erepaniko. Iteene pikenerakotariko Teoso sākire, kotxi isākire auakiti, Teoso sākire kipitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makipitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatzakaaäkako —itxa Xesosi.

*Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)*

¹⁹ Xesosi sāpirenauanñtakasaaki, inoro, itariakori pakini apoka iuañtaä. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txamari kākitipokoni ākitari iua.

²⁰ Iuasaaki kākiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikitu auanñta. Inirekarina imisākiretnii —itxana.

²¹ Ininiä Xesosi sāpiretari ikinimane:

—Teoso sākire kenakotakani, isākire kipitakani, ninoro atoko itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

*Xesosi Iotokakiniri Ítima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)*

²² Ati öti Xesosi iereñtau kanaua āki imoianariakorikata. Aiatana:

—Masa ipoa ipiniā —itxana imoianariakori.

Ininiā īpiriātana.

²³ Īpiriātakasaakina, Xesosi imaka. Mokatanitika ītima inataparata. Kataparari ītima apokasaaki, tsakati kataparari apaka, ininiā ierepeēpokataua. Iuasaaki kanaua āki āparaā xāpokaāpokata. Pamonōkoniri.

²⁴ Xesosi moianariakori ūpiriūkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimerekia. Apinanapanoka.

Ininiā Xesosi ūkitikaua. Ipaniātari ītima, tsakati pakini iotokini:

—Hīotokako —itxa.

Iuasaakipeka ītima, tsakati pakini iotoka. Itsorūkaāta.

²⁵ Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:

—Kinirepa hīte !auikano nota?

Itsorūkaākatana, ipīkarauakatana. Ninoakakarika isākirauatana:

—Kinakaripa ia kiki? Iua paniātari ītima, tsakati pakini iotokini, ininiā ninoa kīpitari isākire —itxakakana.

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaītotakiti

(*Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20*)

²⁶ Eureka ipoa ipiniā apokana Xesosi imoianariakorikata. Ninoa potorikiniātaā Kariréia tōpa. Ninoa apokinātaā Xeresa tōpa.

²⁷ Xesosi kanīkītakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xeresa sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auaitotari iua. Okananipe !itakaikari imāka. !Inirekari aapoko āki ikairotini. Akauariā auanāta.

²⁸ Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriākata Xesosi apisatoō. Maerekati matamatakoti akiritarri Xesosi:

—Xesosi, Teoso ākiri, Apiananiri ākiri, kiatokopa pitxanoko? Namanaāi !pimisiritapeno —itxa.

²⁹ Ikara atoko itxa isākire, kotxi Xesosi paniātana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane iītxikapiimari iīto imasikani īkapani. Iītxikarina iuako, ikiti kohētxiā. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imākiniri, ininiā iua kiki kapatakarri kohētxi. Maerekati matamatakoti txīkitakari iua kiki mitekini kākiti mauakaniātaā.

³⁰ Xesosi aōkitakasaakiri iua kiki, ipimaāri:

—Kipa piuāka?

Ininiā maerekati matamatakoti txari:

—Nota uāka “Itori,” ninaāka —itxa.

Ikara atoko iuāka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaītotari iua kiki.

³¹ Maerekati matamatakoti amanaāri Xesosi:

—Aariko mamapotōkire irikotimoni !piokanatapeua ate —itxa.

³² Iuaātaā auari kaiāopokori irariakori piratakoni. Inipokonātana oxiratari nopini. Maerekati matamatakoni amanaāri Xesosi:

—Pauiritaua irariakori āki aīroini —itxana.

Ininiā Xesosi auritana.

³³ Ininiā ninoa takanapari iua kiki. Irariakori iīto āki ūroāna. Iuasaakipeka ikinika irari miteēkata. Iokirīkatana oxiratari. Kāuaāriāmoni ikomoākatana, ipīpe itxana irariakori.

³⁴ Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiā imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka.

³⁵ Ininiākara kākiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotinina īkapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaītotakiti. Iītopākanāta Xesosi apisatoō. Kamākapekari. Kūlkitepekari apaka. Ininiā iuasaaki ninoa kākiti pīkari Xesosi posotire.

³⁶ Xesosi kamakiti itikakani sāppiretarri ninoa kākiti, Xesosi erekapeka itxīkitakiniri iua kiki.

³⁷ Eureka ikinimane kākiti Xeresa tōpa auakanri paniātari Xesosi ātiātaā isini ipīkarena xika. Ininiā Xesosi iereētauu kanaua āki ipoa iuaīkana īpiriātini īkapani.

³⁸ Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaītotakiti amanaāri Xesosi:

—Pauiritan pitekata nisini.

Txamari Xesosi iokanatari aapokomoni.

³⁹ —Pikanapiriā paapokomoni. Pisāppiretarri kākiti Teoso kamakiti pitemoni —itxa Xesosi.

Ininiā iua sari ikini aapokotxitimoni. Isāppiretarri ikinimane kākiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaākiti Pirena

(*Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34*)

⁴⁰ Xesosi kanapiripe, ipoa īpiriātini. Apokitakasaaki, kākitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iātapanātari iua, ipiniā iua auakasaaki.

⁴¹ Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaā. Iua auīttxi itxaua aiko Xoteo apotiiitiniātaāua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

—Masa naapoko.

⁴² Nota ākero imatonōkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi. Iuakata Xesosi sikasaaki, kākitipokoni ākitari iua, ininiā ikaiarikaāpotana kākiti.

Xesosi Māka Maātakakaro

(*Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34*)

⁴³ Kākiti sauaki oāua sito amianatakaro. Tosi ano oamianata oārēka ! iotokinaro. Otxineirote ! auaka, kotxi okinika otxineiroteē oīkitxitapekari pinītxi siākani, txamari erekapeka otxikitatikiri !auari.

⁴⁴ Kākiti sauaki oāpoka Xesosi porikimoni. Omaātakari imāka mapotomatare. Omaātakasaakipeka, oārēka iotoka.

⁴⁵ Ininiā Xesosi pimaāri kākiti:

—Kipa maātakan?

Ikinimane kākiti:

—!Ateni —itxana.

Ininiā Petro:

—Apiananiri, kākitipokoni ākitai. Ikinimane kākiti tikakai.

⁴⁶ Txamari Xesosi:

—Kākiti maātakipitikano, kotxi iuasaaki nitapara sari iuamonni.

⁴⁷ Iuasaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maātakiniri. Ininiā osa Xesosimoni otitinakanirikitika. Okapotoreēkaua iua apisatoō. Ikinimane okiātaā osāpiretarri Xesosi:

—Notara maātakai namianatiniā. Nimaātakasaakii, iuasaakipeka erekapekan —otxari.

⁴⁸ Ininiā Xesosi:

—Namarite, pauikari nipozotiire, ininiākara erekapekai. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro Ākero Ōkitikiko

(*Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43*)

⁴⁹ Xesosi sākirauanātakasaaki, Xáiro aapoko potoriākari apoka Xáromoni.

—Pamarite !oāuaika. Pauiritarri Xesosi kanapiriini —itxa.

⁵⁰ Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiā Xesosi txari:

—!Pipīkarauatape. Pauikari nisākire, ininiā iuaīkana oāuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.

⁵¹ Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auritana Petro, Xoāo, Txiaiko, Xáiro, Xáiro ītanoro pakini īroini iuakata.

⁵² Iuaātāā ikinimane kākiti txiapanātā. Imatinaniuatana amarini ipinini xika. Ininiā Xesosi:

—!Hītxiapatape. !Opina. Oimakanātā —itxa.

⁵³ Ininiā ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini.

⁵⁴ Ininiā Xesosi paniātana ninoa porikiti ipokīkinina. Eureka Xesosi maākaro oa ātokoro uako, akirita itxaro:

—Ātokoro, pōkkitikaua.

⁵⁵ Iuasaakipeka iuaīkana oa auākipeka otxa. Oōkitikaua. Xesosi paniātana oīri, onoro pakini nipokorri isikinirona.

⁵⁶ Oīri, onoro pakini tsorīkaāta. Xesosi sāpiretana apanakini imasāpiretakanina īkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kākitimoni

(*Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13*)

¹ Xesosi akiritanimoianariakori tosi apotiiitiniuana īkapani. Iuasaaki isikataparatana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina īkapani, amianari imakatzakinina īkapani.

² Eureka iokanatana imoianariakori kākitimoni Teoso auīttxi ininiāua isāpiretinina īkapani, amianatakani erekapeka itxikitatikina īkapani.

³ Xesosi txana ninoa:

—Hīsikasaaki, ! hanikapiri hītii. Na hītsonere ! hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na āti himāka, !hanikape.

⁴ Kākiti apakapakasaakii, iuaā ninoa aapoko hīkaikota iua sitatxiti hāuakasaaki.

⁵ Käkiti mapakapakaniäi, hïtakanapari iua sitatxiti. Hösipikasaakiri, hïkaxipokariko kipatxi hïkitiäkiri. Ikara oerekana iua sitatxiti auakan Teoso misiritanako ninoa, kotxi !inirekaria ikenakotinirina Teoso sâkire –itxa Xesosi imoianariakorimoni.

⁶ Eureka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isäpиретарина Teoso iokanapirena erekari aapokotxiä auakanmoni. Erekapeka itxikitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakan.

Erotxi Nirekari Xesosi Aôkitini

(*Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29*)

⁷ Erotxi Kariréia tôpa auakan auïte kenakopiretarri Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi käkiti sâprietari:

–Xoão kapatxisarerri iuañkana auäki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua –itxana.

⁸ Apanakini sâprietari:

–Eríasi iuañkana uatxa auäki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua –itxana.

Apanakinipekana:

–Teoso sâkire sâprietakari kitxakapirïka auakari iuañkana uatxa auäki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua –itxana.

⁹ Erotxi txari:

–Notara paniâtari Xoão nöpi tsotakiko, ininiä Xesosi kona Xoäoni. Kiripitipa Xesosi?

Ätipirika nikenakopiretarri iposotiire –itxa Erotxi.

Kinirão aôkitaka itxari Xesosi.

Siko Mio Käkiti Xesosi Sikakienatini

(*Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14*)

¹⁰ Ninoa Xesosi iokanatakin kanapiripeka iuamoni. Ikinika ikamakitina isäpиретарина Xesosi. Eureka Xesosi anikana ninoa käkiti mauakanitää, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaä.

¹¹ Txamari apanakini kenakopiretarri Xesosi sinimoni, ininiä käkitipokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokoniritika. Isäpиретана Teoso auïtetxi ininiäua. Erekapeka itxikitakana amianatakani.

¹² Tinïtikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:

–Piokanatura käkiti aapokotxi imatokotimoni inipokotinina ïkapani, imakinina ïkapani, kotxi uai aapokotxi mauakanitää –itxarina Xesosi.

¹³ Txamari Xesosi txana:

–Hïtekarako sikakienatana ninoa.

Ininiä ninoa:

–Poiänokra nipokori aua atemoni, sïkonka komiri, ipinoka ximaki pakininokara aua. ! Apakata aiamotiniri nipokori kaiäpokori käkiti asikakienatini ïkapani –itxarina Xesosi.

¹⁴ Iuañtää kikiakorinoka siko mio auakata. Xesosi paniâtana imoianariakori:

–Hïpaniâtari käkiti topäkini, uai sikoëta, apikomoni iuañkana sikoëta, apikomoni iuañkana sikoëta, txäppokata käkiti –itxa.

¹⁵ Ininiä imoianariakori paniâtari käkiti ikara atoko iitopäkinina. Ininiä ninoa topäka.

¹⁶ Iuasaaki Xesosi kosekari komiri siko, ximaki ipi pakini. Iaxiti ionakaäta, misäkireta itxari Teoso:

–Peerekari ia nipokori pisikakiti –itxa.

Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoianariakorimoni, ininiä ninoa sikoëta käkitimoni.

¹⁷ Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eureka Xesosi moianariakori amari nipokori ittetakori. Ixäpokakarina kotari tosi pakini.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereëkiti Ininiäua

(*Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30*)

¹⁸ Äti öti Xesosi iuanani misäkiretarri Teoso. Eureka imoianariakori apoka iuamoni. Ipmääna:

–Kiripa käkiti uäkatano nota? –itxa.

¹⁹ Ininiä ninoa:

–Apanakini xinikakitti pite Xoão kapatxisarerri pitxaua. Apanakinipekana xinikakitti pite Eríasi pitxaua. Apanakinipekana xinikakitti pite Teoso sâkire sâprietakari kitxakapirïka auakari iuañkana auäki inakari pitxaua –itxarina Xesosi.

²⁰ Ininiä Xesosi:

–Hïtepékana, kipa hïte uäkatano nota? –itxa.

Petro apakapapiretarri:

–Pite Teoso mereëkiti käkiti iätpañtakiti pitxaua –itxa.

²¹ Ininiā Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni imasāpiretakani.

*Xesosi Sāpiretarri Ipinini
(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)*

²² Ininiā Xesosi:

—Nota hītari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisiritiko. Kiomātxiakori, sasetotxi auñteakori, kaiōkatsoparerini pakini !inirekano nota, ininiā nokaākako. Ipi āti ūtisaaki Teoso ūkitikanoko nota iuañkana auāki ninini īkapani —itxari imoianariakori.

*Xesosi Moianari Atāo Inakari
(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)*

²³ Eureka isāpiretarri ikinimane:

—Notakata kinirāo sika pinakasaaki, piteka pinireēkita kona pixinikape. Notakata kinirāo sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaākako. Ia atoko pinirekiniā ikiniōtika, notakata pisapitikako.

²⁴ Pite ātipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkita xipokapitikako pitekata. Pite nireēkita xipokiniā, nota sākire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

²⁵ Atxiiti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakanii tii, pinakiti īkapani. Atxiiti iua tiitxi xika kona pikipitari Teoso sākire, ininiā kona pikakota ātipirika Teosokata. Ikara atoko ininiā, erekari atxiiti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ātipirika pikaiton.

²⁶ Pipētatinjāo nota, pipētatinjāri nisākire, nota kākiti itari iaxitikiri pētataiko pite uai nikanapiriañkasaaki. Peerekari iuasaaki uai nikanapiriiñ ūti. Iuasaaki kākiti imarotariko nisōsotire, niri posotiire, initiriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana.

²⁷ Atāo nisāpiretai, apanakini hīte uatxa uai auakanii, hīpinini apisanpanika himarotari Teoso auñtetxi ininiā —itxari Xesosi.

*Moisesi, Eríasi Pakini Xesosi Aōkitinini
(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)*

²⁸ Āti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoāo, Txiako pakini. Ikanikana oxiratarri nopeni Teoso imisākiretini īkapani.

²⁹ Teosokata isākirauanātakasaaki, itoō ipinipo itxa, imāka ponika, kasarori.

³⁰ Iuasaaki ipi kiki tokiā iuañ, Moisesi, Eríasi pakini. Isākirauatana Xesosikata.

³¹ Ninoa iotximere aua, kotxi ipotorikana Teoso tixin. Isākirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareē ipinini Teoso paniātakiti ikamini īkapani.

³² Iuasaaki Petro, Xoāo, Txiako pakini imakanāta. Eureka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina.

³³ Moisesi, Eriasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritarri Xesosi:

—Koerekarerri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi āti pakini, pite īkapani, Moisesi īkapani, Eriasi īkapani —itxa.

Txamari maxikatiūa isākirauata. !Imarotari amanaākiti.

³⁴ Petro sākirauanātakasaaki, katxiāri apoka. Xesosi moianariakori pīkarauata katxiāri āki auakasaakina. Katxiāri ākitana.

³⁵ Katxiāri āki ikenakotaāka sākiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hīkenakotariko iua sākire —itxa.

³⁶ Isākirauatka atoko Xesosi moianariakori atamatari Xesosinani. Eureka !isāpiretarina itikakitina apanakinimoni. Masākirenika itxana.

*Amarini Maerekati Matamatakoti Auañtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)*

³⁷ Katimatinjākota iokirītana. Iuasaaki kākitipokoni apoka Xesosimoni.

³⁸ Ninoa sauaki kiki akiritarri Xesosi:

—Koerekarerri, patamatari nota ākiri imatonōkari namarite.

³⁹ Ātipirika maerekati matamatakoti maikari iua. Iuasaaki akiripoakata, okarakatua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitarí namarite. Poiānokoa itakanapari.

⁴⁰ Iteene namanaāpekari pimoianariakori omitikiniri, txamari liposotarina —itxa Xesosimoni.

⁴¹ Ininiā Xesosi txari kākitimoni:

—!Kauikarei hīte. Maerekati kamakanii hīte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hītekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hīte nimiteenekini? —itxa.

Eureka ipaniātari iua kiki:

—Pamarite pimina uai.

⁴² Iua amarini apokaăpotakasaaki, maerekati matamatakoti irikari ixit. Amarini okarakataua. Xesosi paniātari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxikitakari amarini, ininiā isika iua iuaăkana irimoni.

⁴³ Ikinimane tsorikaăta Teoso posotire itikasaakina.

Xesosi Iuaăkana Săprietari Ipiniñi

(*Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32*)

Ikinimane tsorikaătakasaaki, Xesosi misăkiretari imoianariakori.

⁴⁴ —! Himaxinikaretapiro uatxa nisăprietakti. Nota hîtari iaxitikiri măkapiritaăkako.

Nisikaăkako kăkitimoni ninoaka nirekakiti ikaminina īkapani —Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Imoianariakori kenakotari Xesosi sâkire, txamari !imarotarina isăprietakti. Teoso !nirekari ninoa imarotiniri Xesosi săprietakti iuasaaki. Ninoa pîkari Xesosi ipemainina isăkire oerekinina īkapani.

Kiripa Kăkiti Apiatakari Txataua?

(*Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37*)

⁴⁶ Ātī ōti Xesosi moianariakori !auikakauana isăkirena, kotxi inirekarina imarotinirina apiatakari ninoa sauaki auakari.

⁴⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikakiti, ininiā iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi txana:

—Papakapiniări amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniăno nota, papakapari niokanatakiri apaka. Iuaka poiătotakakariua hîte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiăkari

(*Marko 9.38-41*)

⁴⁹ Xoăo săprietari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uăkaă. Ate săprietari iua kiki ikara atoko inakari imakamakani, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.

⁵⁰ Ininiā Xesosi:

—! Hîtotakakipri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki !omanataua ate. Iua apa-moňkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

⁵¹ Teoso tixine iuaăkana Xesosi kanapiriini ōti apokaăpota, ininiā Xesosi ākixinireă txari:

—Nisapitikako Xerosareēmoni.

⁵² Iokanatari kăkiti iua apisa, imakiniătă initinina īkapani. Ipxinipokoriti ninoa kăkiti nitari imakiniătă aapokotxi Samaria auakanai auiniătă.

⁵³ Txamari kăkiti iuaătă ! inirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareēmoni isini. Samaria auakanai omanatana Xerosareē auakanai.

⁵⁴ Txiako, Xoăo pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaărinha Xesosi:

—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitikiri iokanatini ninoamoni ixipokinirina īkapani?

⁵⁵ Txamari Xesosi pinitana, isăkirena maerekani xika.

⁵⁶ —Nota, hîtari iaxitikiri kona kăkiti nixipokini īkapanini napoka uai. Kăkiti maerekani nimakatzakini īkapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoăo pakini.

Eureka nino sari apikoxiti apanakini kăkiti auiniătămoni.

Kăkiti Xesosi Imoianatinina Nireēkani

(*Mateo 8.18-22*)

⁵⁷ Xesosi imoianariakorikata saăpotakasaaki kimaporă, kiki txari Xesosi:

—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.

⁵⁸ Ininiā Xesosi:

—Karikori aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota hîtari iaxitikiri nimakiniătă !auari. Pimoianatinăno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiit? —itxa Xesosi.

⁵⁹ Xesosi txari ātī kiki:

—Notakata pisako.

Txamari iua kiki:

—Koerekareri, merepanika ninirekari niătapiniri niri ipinini —itxa.

⁶⁰ Ininiā Xesosi:

—Ikara piparika pauiritari ātī kamini. Piparika apiali uatxa aua. Pite sari kăkitimoni. Pisăpiretanako Teoso auătetxi ininiăua —itxa Xesosi iuamoni.

61 Āti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekereri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana ninirimane —itxari.

62 Ininiā Xesosi:

—Teoso kimaporeē potoriākari nirekinīāri mitxi ikamakiti iuañkana ikamini, !apakata paríkauatini añaute Teoso ikapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setēta Pakini Kākiti

1 Ikara inaāka atoko Apiananiri mereēna setēta pakini kākiti. Iokanatana ipi, iuañkana ipi, iuañkana ipi, itxañpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa ikiika. Apokana Xesosi apisa.

2 Xesosi txana ninoia:

—Kaiñori kākiti iposope auakiniri nisākire, txamari limarotarina nisākire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuañ. Txamari, poiñoka paríkauatakanı aua nisākire isāporetinina ikapani. Ininiākara himisākiretariko Apiananiri kakioteri iokanatinina paríkauatakanı iua sākire auíkani apotütinina ikapani.

3 Hīsa. Soti auñte anaakori ákitimoni iokanatiko atoko, niokanatai hīte kākitimoni, kotxi pamonñkonina ninoia.

4 Txineiro !hanikape. Tiixti !hanikape. Āti hīkiti mata !hanikape. Kimaporīpoā kākiti akiritakasaakii, !hōtokañpotape kākitikata hīsākirauatini ikapani. Hīsapitiporiko niokanatimoni.

5 Kākiti aapoko hāpokasaaki, merepitipanika hītxariko: “Namanañri Teoso, ikamaerekax-iniretinina kākiti uai auakani,” hītxako.

6 Kaapokori nirekinīāri Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoia, Teoso kamapitikari hamanañkiki. Kaapokori manirekakaniāri, hīsāporetana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoia.

7 Kaapokori apakapiniāi hīte, hīkaikotako iua aapokonoka. Āti aapoko, eereka āti aapoko kona hītxañpotapeko iua sitatxiti hāuakasaaki. Iuañ ninoia sikakiti hinikini ikapani, hītāni ikapani hāpokapariko. !Hīpētauatape hāpokapiniri, kotxi hīte nota ikapani paríkauatakanı hītxaua. Apakatapitipa hāpokapiniri hūparīka iki.

8 Aapokotxiñtaā hāpokasaaki hāpokapikoā, iuañ hīsikiko hinikako, hiñta hītxañpotako. !Hīxinikapiri ninoia sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko.

9 Erekapeka hītxikitakanako amianatakani iuañ auakani. Hīsāporetana ninoia, kaiamapekari Teoso ninoia auñte ininiua tīkane.

10 Aapokotxiñtaā himapakapakoniā, hīsa kākiti napañporetxiā. Hīsāporetana kākiti iuañ auakani:

11 “Hāuiniñkiri pani akitiñkiri akaxipoka, kotxi !erekari uai, kotxi maerekati hīkama ate himapakapakoniā. Hīxinikariko, ate apoka uai Teoso auñtetxi ininiāua asāporetinii ikapani, txamari !linirekari.” Ikara atoko hītxa sākiretako ninoamoni.

12 Kākiti misiritiko òtisaaki Teoso misiritanako kākiti Sotoma sitatxiti auakani ninoia maerekani xika, txamari Teoso apia misiritanako iua aapokotxiti auakani hīte mapakapakani, kotxi hīte sāporetana Teoso sākire, iuaritika !aukarina. Kitxakapirīka Teoso sākire sāporetakani līsana Sotoma sitatxitimoni —itxa Xesosi.

Kākiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani

(Mateo 11.20-24)

13 —Hīte Korasīñ sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko misirkaretxi. Hītepekana Petsáita sitatxiti auakani apaka atatsiitariko misirkaretxi, kotxi nota kamapekari posotuiretxi hīte sauaki, txamari !hitakanapari himarekani. Ikara posotuiretxi Sitoñ sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini auañkamako, kākiti iuañ auakani uatxakapokoikamani itakanapamarinako maerekati ikamakitina. Ninoa sako mata ieretakamanako, atapani iñtoñna itakamanako, imaerekana itakanapinina oerekina.

14 Kākiti misiritiko òti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro sitatxiti auakani, Sitoñ sitatxiti auakani pakini, txamari iua apia misiritalko hīte Petsáita sitatxiti auakani, hīte Korasīñ sitatxiti auakani apaka.

15 Hītepekana Kapanaoñ sitatxiti auakani apiarini hinireka hininiāua, txamari maerekani misiritikoñtaā uaimonirako hōkapeñkako —itxa Xesosi.

16 Xesosi misákiretana imoianariakori:

—Hīte sākire kenakotakani kenakotari nota sākire apaka. Hīte mapakapakani !apakapano nota apaka. Nota mapakapakani !apakapari nota uaimoni iokanatakari apaka —itxana imoianariakori.

Setēta Pakini Kākiti Kanapiriini

¹⁷ Ninoa setēta pakini kākiti kanapiriā. Poxokonoka itxakatana.

—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kīpitari asākire, pite uākaā aikanatakasaakina —itxarina Xesosi.

¹⁸ Ininiā Xesosi:

—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi, okaratxirari patimari imēkokini atoko itxa.

¹⁹ Hikenakota. Nota sikaposotiiretai hīte imini, kaxipiro pakini hīkatxaratini. Kona ioākai hīte. Amokaiakari Satanasi pataparari, iuaritika hīposota hīokanatiniri iua, kotxi nota sikataparatai hīte. !Auari hīte karotakani.

²⁰ Hīpoxokoniuta, kotxi maerekani matamatakoni kamari hīpaniātakiti. Apia hīpoxokoniutako, kotxi hīuāka Teoso tixine aātsopateē iōkatsopatapeēkaika iuaā hīsini īkapani —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Iri

(*Mateo 11.25-27; 13.16-17*)

²¹ Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamapoxokonitari Xesosi, ininiā Xesosi misākiretari Teoso:

—Niri, pitxine auakani auīte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auīte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi kimarorerini, iuikakaniua kona poereka pimarore. Poiāorini, miuikakaniua poereka pimarore. Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²² Eureka imisākiretari kākiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kākiti limarotano nota Teoso ākiri nininiua. Nirinokara atāo imarotano nota. Apaka kākiti na atāo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ākiri nitxaua. Kākiti nirekiniāri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni —itxa Xesosi.

²³ Eureka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua iuakata. Imisākiretana:

—Teoso sikari erekari hītemoni, kotxi hīte atamatari nota kamakiti, hīte kenakotari nota sāpiretakiti.

²⁴ Nota sāpiretai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani, auītetxiakori pakini kinirāo atamatatak txari hīte atamatakiti, txamari ninoa !atamatari. Ninoa nirekari hīte kenakotakiti ikenakotinina, txamari !ikenakotarina —Xesosi txari imoianariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

²⁵ Kiki Moisesi sākire oerekakari apoka Xesosimoni. Inirekamari Xesosi kerokiniri isākire.

—Koerekarerri, kiripa nikama Teosokata ātipirika nauini īkapani? —itxa.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Kiripa patatsopata Teoso aātsopateē? Pisāprietano Teoso paniātakiti —itxari.

²⁷ Ininiā iua kiki apakapapireta:

—Teoso paniātau: “Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireēkitiā, ikini pākixinireē, ikini pitaparaxinireē, ikinipoko pixinikakitiā pakini.” Apaka Teoso paniātau: “Piteka pitiretiniāua atoktxikana, pitiretariko āti,” itxa.

²⁸ —Atāopitikara papakapapiretano. Ikara pikaminiā, pauapika ātipirika Teosokata —itxa Xesosi.

²⁹ Txamari iua kiki !inirekari ikara atoko inakari ikamini, ininiā iua pimaāri Xesosi:

—Kiripa āti nitiretini īkapani?

³⁰ Xesosi apakapapiretari, ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko isāpiretini:

—Kiki potorika Xerosareē. Inirekari Xerikoo sitatxitimonī isini. Ipixinopkoriti kiūtiririni maikari iua. Itirikarina imāka, itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauākixiniretinoka itakanparina iua kiki.

³¹ Iuasaaki sasetotxi iāpota iua kimaporiti. Iua atamatari iua kiki karotakori, txamari !imaākatari. Iopiriāri, napa, īkorape itxa.

³² Eureka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori moianatakari apoka. Iua apaka atamatari iua kiki karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana !imaākatari. Iopiriāri, napa, īkorape itxa.

³³ Eureka kiki Samaria tōpkiri iāpota iua kimaporiti. Iua apoka iuaā. Atamatari iua kiki maikapekori, ininiā iua amonikari.

³⁴ Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniā. Ipitari ikaro iītxiā. Mākatxi mataā iapirika itxari ikaro. Eureka ūkitika itxari, ipira poho nopini tako itxari. Anikari kākiti imakiniātāā aikotimoni. Iuaā imoiaāri.

³⁵ Katimatinikata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaāriko ia kiki. Apikomonipanika txineiro pinirekiniā ikienā īkapani,

nikanapiriäkasaaki niñkitxitai," itxa Samariakiri, —itxa Xesosi Moisesi sâkire oerekakarimoni.

³⁶ Xesosi pimaäri iua:

—Ipi äti kikiakori iäpotia iua kimapor. Íkiripa iua kiki kütiririni mañkakiti tiretakari? —itxa.

³⁷ Ininiä iua Moisesi sâkire oerekakari:

—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.

Ininiä Xesosi:

—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako, kotxi iua tiretari äti.

Xesosi Motikaëtaro Mata, Maria Pakini

³⁸ Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana aapokotxiätaä. Iuaä sito Mata inakoro apakapana oaäpoko.

³⁹ Oñtaro Maria inakoro topäka Apiananiri takote isâkire okenakotini ikapani.

⁴⁰ Mata maerekaxiniretonoka otxa oparika ito inini xika. Ininiä osari Xesosimon.

—Apiananiri, nitaro topänäta ereë. Notanani parikauanäta. Pitemoni erekari atxiñti? Pipaniätaroko notakata nipokori okamini —otxa.

⁴¹ Ininiä Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi piparika ito inini xika.

⁴² Ätinoka pikamini tîkane ninireka. Maria mereëri ikara. Omereëri nota sâkire okenakotini. Oa mereëkiti apiaerekata, ininiä !niotokakaro oa nisâkire okenakotini —itxa Xesosi.

11

Teoso Misâkiretiko Pirena

(Mateo 6.5-15; 7.7-11)

¹ Äti öti Xesosi misâkiretari Teoso. Ixipoka atoko äтика imoianari txari:

—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisâkiretinina. Iua atokokana perekaua ate Teoso amisâkiretini. Natokopa itxa Teoso amisâkiretini?

² Xesosi apakapapireta:

—Teoso himisâkiretakasaaki, ia atoko hîtxako:

“Airi, iaxiti auakari, ate nirekari piuäka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakan auïtetinii pite. Pite tixine pinireëkiti kamiko atokokana, anirekari pinireëkiti kamiko ikorapokoriti.

³ Nipokori ikiniöтика pisikauako.

⁴ Pimaxinikaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinikaretini atokokana, pimaxinikaretariko. Kona panikapeua aätaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aäuakasaaki.”

Ikara atoko hîtxako Teoso himisâkiretini —itxa Xesosi.

⁵ Eureka Xesosi oerekana imoianariakori:

—Atxiñti apanikanäka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ikapani. Ininiä pakirintori iua: “Nimoianari, ipi äti pakini komiri pisikano.

⁶ Naôkimanere iäpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri,” atxiñti pitxari iua.

⁷ —Atxiñti pimoianari iroko äki apakapapireta: “!Pakirinätapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanätape. !Niposota nôkitikiniua, nipokori nisikinii.”

⁸ —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiñti ! inirekari ökitikiniua. Iuañkana, iuañkana pakiritiniäri pimoianari, iua ökitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuañkana imakini ikapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso.

⁹ Ininiäkara pamanärikoo pinirekakiti, ininiä Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiä papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiä iua apakapapireta.

¹⁰ Amanarauatakari apakapapitikari amanaäkiti. Nitaraatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaäkitika.

¹¹ —Hîte irñtxiakori, hamariteni amanainiä komiri, kaikani hñsikatana hamariteni? Ximaki amanainiäna, iminikani hñsikatana hamariteni?

¹² Patari naki amanainiäna, kaxipirokani hñsikatana hamariteni? Konapitini.

¹³ Hîte maerekati kamakaní hîtxaua, iuaritika himarotari erekari hamaritenimoni hñsikini, ininiä hñri iaxiti auakari, erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekari Mata-matakoti hñtemoni hamanainiäri iua —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)

¹⁴ Āti ūti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti masākireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua kiki mitxi maerekati matamatakoti auaītotakiti posotari iuaīkana isākiraūatini. Kākita Xesosi kamakiti itikakani tsorīkaānāta.

¹⁵ Ātikaka ninoia txari:

—Satanasi, maerekani matamatakoni auīte, iuakara sikataparatari Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.

¹⁶ Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotire poerekaua ate, aātamatiniri īkapani, Teoso iokanatinii īkorapokoritai amarotini īkapani —itxarina.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoia xinikanātakiti, ininiā iua txana:

—Kākita tixine auakanai, ninoakakarika inaiatakakināuana, !apakata. Ixipokakauiana. Iua atokokana kākita aapokoā auakanai inaiatakakināuana, ninoakakarika ixipokakauiana.

¹⁸ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakināuana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko ininiā, kona atāo hīte sākire, nota iokanatinina Satanasi nitiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaā. Ikara hīsākire kona atāoni.

¹⁹ Hīte sāpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi taparaā nomitika, ininiākara kitaparaāpa hīte moianariakori omitikana maerekani matamatakoni? Ninoia omitikana maerekani matamatakoni Teoso taparaā, ininiā ninoakara oerekari !atāo hīsākire nota pirena.

²⁰ Teoso posotireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte ininiā īkapani.

²¹ Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moainiāri aapoko, kona kiūtīrikikori itii.

²² Txamari āti kiki apiataparata inaiatiniāri, iriākata, ininiā anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sākire: “Nikeeko auiniā, kona kamakatzakikori nitii,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakarri ītirikari itii. Eureka imoianariakorimoni ihanakari tiitxi.

²³ —Notakata maparīkauatakanai omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari nipařka ixipokini —itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena

(Mateo 12.43-45)

²⁴ Iuaīkana Xesosi sāpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kākita itakanapakasaaki, isaāpota āparaā makipakanīātaa auiniātāa initini īkapani. Imapokanīāri, “Iuaīkana nikanapiriāko mitxi nauinimoni,” itxa.

²⁵ Iuaā apoka. Iua aapoko mitxi inakari iuasaaki peereri. Oeretapeēkaika.

²⁶ Ininiā apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekani takani. Ninoia ikinikana īroāltotari iua kiki. Iua ītoā aua itxana. Iuasaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiā apia itsii inikoriā. Mitxipe ātinoka maerekati matamatakoti paniātari iua maerekati ikamini. Eureka oito paniātari iua —itxa Xesosi.

²⁷ Xesosi sākirauatako atoko, sito iuaā kākita sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auākītakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

²⁸ Xesosi apakapapiretarao:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sākire kenakotakani, isākire auiākani, apia poxokoniuatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

Xonasi Pirena

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)

²⁹ Kaiāopokori kākita apokaāpota Xesosi takote. Iuasaaki Xesosi txari:

—Kākita uatxarini ! erekana. Hīte nirekari noerekini Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiretxi. Ikara atoko inakari posotiretxi Xonasini auakasaaki, iuaīkana ikamapanikariko. Iua posotiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte īkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte īkapani.

³⁰ Kitxakapirīka Nínivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kākita uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kākita itari iaxitikiri ninoamoni.

³¹ —Kitxakapirīka sito Sapaa auakani auīte sari ūtakoxiti auītetxi Saromāo inakorimoni imarore okenakotini īkapani. Kākita misiritiko ūti apokasaaki, oa sito txitanako kākita uatxa auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua Saromāo auītetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auītetxiakori auīte. Txamari kākita uatxa auakani linirekari ikenakotinirina nota sākire.

³² —Kākiti misiritiko ñti apokasaaki, kākiti Nínivi sitatxiti auakani txitaiko hïte ïkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sâkire. Iuasaaki itakanaparina maerekati ikamakinina. Uatxa uai aua Apiatakarri. Xonasi poiäoka. Hïte kenakotapekari nota sâkire, txamari himaerekani !hïtakanapa —itxa Xesosi.

*Tirikapi ïtotxiäkiri Pirena
(Mateo 6.22-23)*

³³ Iuañkana Xesosi sâpirenauata:

—Kâkiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikinimane ïroäkani atamarauatini ïkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaärtari tirikapi kopiti äki.

³⁴ Poki tirikapi atoko itxa piñto ïkapani. Poki erekia inakasaaki ipinikare aua pâkixinireë. Poki maerekansaaki, pâkixinireë mapiärido.

³⁵ Erepaniko. Atxiüti piuâkatarri ipinikare pâkixinireë auini, txamari atxiüti ipiänoka auari pâkixinireë.

³⁶ Ipinikarenoka pâkixinireë auiniä, ipiä na xatiki auinii, tirikapi iopinikinii atoko itxa —itxa Xesosi.

*Pariseoakori Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)*

³⁷ Xesosi sâkirauata atoko pariseo aiatarri Xesosi:

—Manipokota naapoko —itxari.

Ininiä Xesosi sari iuakata. Apokaäka atoko, iitopäka inipokotini ïkapani.

³⁸ Iua pariseo tsorikaänäta Xesosi marokauakotakanäua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi !ikamari Xoteo kiomaneakorini oerekakiti iaäoka.

³⁹ Ininiä Xesosi:

—Hïte pariseoakori arokari hïjto, txamari hâkixinire patxikopiüri, kotxi maerekatinoka hïkama. Kapotxinaniri hïtxaua. Iäkoanatxi inopininoka arokiko atoko hïtxa. Pirato inopininoka arokiko atoko hïtxa.

⁴⁰ !Kükitei hïte. Teoso hïjto kamakari kamari hâkixinire apaka.

⁴¹ Iäkoanatxi äki auakari iäriä hïsikako matxineirotenimon. Hïpratone äki auakari nipokori hïsikako matxineirotenimon. Hïtiretariko apanakini. Ikara atoko hïkaminiä, Teoso atamatari hâkixinire erekia inini.

⁴² —Hïte pariseoakori misiritaäkako. Hïte sikari ipixini hïtakare kikio auakari Teosomoni Moisesi paniätkatiti iaäoka. Apikomoni hïkama, kotxi ipixini takari kanaua äki hïtakatiti apaka hïsika Teosomoni, oteraä, seporä hïsika. Erekapitikamari hïte sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kâkiti. Teoso !hïtireta. Erekari ipixini hïtii hïsikiniri Teoso. Iuakatikana erekari atão hïkaminari kâkiti. Erekari atão hïtiretiniri Teoso.

⁴³ —Hïte pariseoakori misiritaäkako. Hïte potxitari hïjtopäkini kâkiti apisatoõ, aiko äki Xoteo apotitiniätaäua kâkiti atamatinii ïkapaninoka. Nipokori sikaretikoätaä hâuakasaaki, hïte apokaerekaterri kâkitipokon pixtinii hïte koerekarerri hininiäua.

⁴⁴ —Hïte pariseoakori misiritaäkako. Akauari matakaötxiäkoti atoko hïtxa. Iua nopini kâkiti napa imimarotakoniä, kotxi hïjto peerekari, txamari hâkixinire !erekari. Akauari äki arakakari atoko itxa hâkixinire —itxa Xesosi.

Moisesi Paniätkatiti Oereëkani Maerekani

⁴⁵ Ikara sâkiretxiti kiki Moisesi paniätkatiti oereëkari kenakotakasaaki, omanäkarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekarerri, ikara atoko pisâkirauatiniä, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

⁴⁶ Ininiä Xesosi:

—Hïte Moisesi paniätkatiti oereëkanii hïteknerako misiritaäkako. Hïte paniätkari kâkiti hïteka paniätkatiti ikaminina. Ninoa !iposotari ikinika hïpaniätkatiti ikaminina. Iminani ninoa porikiä hïtakini atoko hïkamanäta hïte. !Iposotarina anikinirina. Hïte apaka !hïkamari hïteka paniätkatiti.

⁴⁷ Hïte misiritaäkako. Hïte kamari takoötxikari peereri Teoso sâkire sâpiretakanini ikatikoätaä hïtakini. Txamari hïte atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sâkire sâpiretakanini.

⁴⁸ Iuaritika hïte sâpiretari ikinimane hâpokaerekatiniri hïte atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sâkire sâpiretakanini. Hïtera takari takoötxikari peereri ninoa Teoso sâkire sâpiretakanini akauariätaä, ininiä kâkiti uâkatari hïpaxitinina ninoani, txamari !hïkamari ninoani paniätkatiti.

⁴⁹ —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tīkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisākire sāpiretakani, niokanapirena anīkani pakini ninoamoni, txamari ninoa okapanikana apanakini. Imisiritapanikana apanakini,” itxa Teoso.

⁵⁰ Kākiti uatxa auakani misiritaākako, Teoso sākire sāpiretakani okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sākire sāpiretakani okiko.

⁵¹ Merepitpanika Apeo inakori okapeēka. Eureka apanakini okaāpotapeēka. Imapotōkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoātaā takote, Teoso Auini Pakitaātaā takote apaka, iuaā okapeēka Sakaria. Inipitikara nota sāpiretai hīte, uatxa auakani misiritaākako ninoa Teoso sākire sāpiretakani okiko xika.

⁵² —Hīte Moisesi paniātakiti oereeēkan misiritaākako. Hīte kipatari atāo inakari Teoso iokanapirena. Hīte apaka !aukarri ikara. !Hāuiritar apanakini aukiniri —itxa Xesosi.

⁵³ Ikara Xesosi sākire xika, Moisesi paniātakiti oereeēkan, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. Ātipirika ipimaānātapikarina Xesosi.

⁵⁴ Inirekarina Xesosi kerokiniri isākire, imaākiko ikapani.

12

Kipatakori !Auari (Mateo 10.26-27)

¹ Kākitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiā ikatxarakititakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika ūtākiana imoianariakori:

—Erepaniko pariseoakori sākire. Pamonōkoniri isākirena, kotxi !ikamarina isākirena iaōka. Ikara imaerekana kipataua pāo tireēkari pani koketakori atoko itxaua. Eureka imarotaāka imaerekani.

² Ikinika seretakori oerekaākako. Ikinika kipatakori imarotaākako.

³ Ininiā ipiāpokoā pisāpiretakiti, pokamara imarotaākako. Aapokotxi katoreri āki pi-maasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaākako ikinimane imarotiniri ikapani.

Kipa Apīka? (Mateo 10.28-31)

⁴ —Nimoianariakori nōtākikapanikai hīte. !Hīpīkapiri hīte okakani tīkane. Hiitonanira iposotana okinina. Hīxinire liposotana okinina.

⁵ Nisāpiretai hīpīkakiti tīkane. Teosora hīpīkako. Iuara posotari hīto okini, eureka iposotari iokanatinii maerekani misiritoātaā. Ari, iuara hīpīkako.

⁶ —Kiripa ipi ipi āti pakini kotipiriki karone? Poiāonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso limaxinikaretari ātika kotipiriki.

⁷ Kipakinika piāko pikiiā auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inīkatai, ininiākara !hīpīkarautape. Kotipiriki īki poiāo, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiāopokori kotipiriki auiniā, iuaritika hīte īki apiata, ininiā Teoso tiretapatikai hīte —itxa Xesosi.

Xesosi Nakitiakori (Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)

⁸ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomon iisāpiretai. Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Nota naktipitikara iua,” nitxako.

⁹ Kākiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hītari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota naktini iua,” nitxako.

¹⁰ —Kākiti misākireprietinīāno nota hītari iaxitikiri, eureka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiā Teoso makatxakapitikari. Kākiti misākireprietinīāri Erekari Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti.

¹¹ —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniātaāuā hāpoītikoā, hanikikosaaki auītetxiakorimoni hāpoītikoā, mitxi !hīxinikapiri hīte apoītakani hāpkapapiretini. Maerekaxinretinoka !hītxape.

¹² Iuasaaki ninoa apoītakasaakii, Erekari Matamatakoti sāpiretaiko hīte hāpkapapiretini ikapani —itxa Xesosi sākire.

Kiki Katxineiroteri Mūkiteti

¹³ Kiki kākitipokoni sauaki misākiretari Xesosi:

—Koerekarerri, pipaniātari nitari sakinino nota ipixini aīrini tii ipīksasaaki itakanapakiti —itxa.

¹⁴ Ininiā Xesosi:

—Naōkimanere, kona nota parīkani pirini tii nixanakini —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiā Xesosi misākiretana ikinimane:

—Erepaniko. !Erekari tiitxi iteene pinirekini. Kapotxinani !h̄itxape. Itomaneri tiitxi !itx̄ikitakai okanani pauini —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiā Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko:

—Kiki katxineiroteri aua kikio mitari. Itakare peerekari, kaiāopokori.

¹⁷ Ixinikaxitita ākixinireē: “Nāpa nīnīkatari nikieni? Nikiena nīkatikoātaā xapitikiri. !Apakata itomaneri nikieni īkapani. Kipa nikama?

¹⁸ Ari, nimarotari nikamakiti tīkane. Nōtikariko nikieni nīkatikoātaā. Iuañkana nikamari āti mitari. Iuaā ikinika nikieni, nitii apaka nīnīkata.

¹⁹ Eureka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiāopokori nikieni. Kaiāopokori nitii. Apakatapitako kaiāopokori anokanani īkapani. Ininiā !niparīkauataika. Ninipokotako, nīñtako, nipoxokoniatako nitxako,’ itxa iua kiki.

²⁰ Txamari Teoso misākiretari iua: “Kikitei pite. Uatxa ia īkanōkati pipinako, ininiā kipa apakapatari ikinipoko pikieni, pitii apaka?” itxa Teoso.

²¹ —Ikara atoko itxa kākiti tiitxinoka xinikakari, Teoso maxinikati —itxa Xesosi ikara sākiretxiti ixipokini.

Teoso Nīkatiniua Ate

(*Mateo 6.25-34*)

²² Ininiā Xesosi misākiretari imoianariakori:

—Ininiākara nota sāpiretai hīte, maerekaxiniretinoka !h̄itxape, hiniākiti nire, mākatxi hīeretaākiti nire.

²³ Nipokori, mākatxi pakininoka kona tx̄ikitakari pauini ereka inini. Nipokori, mākatxi pakini poiāoka.

²⁴ Hātamatari kotipiriki. Ninoa !itakarauata. !Amarina ikieni. !Ipotetarina ikieni. Iuaratina sikakienatana ninoa. Teoso nīkatiniāri kotipiriki, inīkatapitikai hīte apaka. Hīte īki apia.

²⁵ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itx̄ikitakai apikomoni āti oara pauini.

²⁶ Pimaerekaxinirene kona tx̄ikitakai axapitiki apikomoni pauini, ininiā kinirepa maerekaxiniretika pitxa?

²⁷ —Aāui pixinikako. Kona aāui parīkauata. !Ikamari imāka, iuaritika aāui peereri. Kitxakapirīka auīttxi Saromāo inakori, iteene katiūri itxaua. Kaiāori imāka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aāui.

²⁸ Aāui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaāka. Iuaritika Teoso nīkatari aāui. Ininiā apia infakati hīte. Ikamamākatapitikai. Poiāonoka hīte auikari Teoso sākire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hītxa.

²⁹ Ininiākara maerekaxiniretinoka !h̄itxape. !Hīxinikanātapi ri nipoñkori mauakanisaaki, īriā mauakanisaaki.

³⁰ Kākiti Teoso sākire mauiākani ikinīotika maerekaxiniretinoka itxana imākana ixinikinina xika, inipokore ixinikinina xika. Hīri imarotari himāka hinirekini, hīkieni hinirekini.

³¹ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauīte ininiāua. Iua nireēkīti pikamako, ininiā, himāka, hīkieni apaka Teoso sikaiko hīte —itxa Xesosi sākire.

Hīparīka īki Nīkatiko

(*Mateo 6.19-21*)

³² —Ininiā hīte nīnakitiakori !hīpīkarauatape, kotxi hīri apokaerekatari isikinii ikinipoko erekari iua auīttxi ininiātāuakiri.

³³ Ikinika hītii hīvētxitako. Txineiro hīsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hīkaminiā, hīparīka īki auapitika Teoso tixine. Iuaā hīparīka īki lixivpoka. Kiūtiriri lītirīkari. Kiūriki !inikari. Iuaā hīnīkatariko hīparīka īki.

³⁴ Erekari hīparīka īki Teoso tixine auiniā, ininiākara iuaā pixinikapika. Iuaā pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

³⁵ Xesosi sāpírenauatapanika:

—Himerekako, kamāka hītxako. Tirikapi hīpotokakako. Iposope hītxako nipařīka hīkamini īkapani.

³⁶ Nitiritxi ipatrāotenota iātapanaki atoko hītxako. Ipatrāotenota sari ītanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iātapanaki ikanapirīni. Apokasaaki, akiritatasaaki, pakoteri initiriakori matakakari itore ipatrāotenota ūroini īkapani. Ninoa nitiritxi atoko hītxako.

³⁷ Patrāo apokasaaki initiriakori merekapanika inakasaaki, iātapanātakasaakiri iua, ininiākara erekapitikari. Himarotatari patrāo kamakiti? Iua ieretakari imāka iparīkauatinī īkapani. Ipaniātana ninoa topākini. Eureka isikakienatana initiriakori.

³⁸ Erekapitikari ipatrãotena apokasaaki imirekiniāna. Atxiñti apanikanõka apoka ipatrãotena. Atxiñti imaropirikata apoka ipatrãotena, iuaritika iposope itxana, ininiā erekapitikari.

³⁹ —Hñixinikari ia. Kaapokori imarotaäkamariko kiñtiriri apokini, !auiritamariko iua aapoko ñiroini itii ñirikini ñapani.

⁴⁰ Hñitepekanha, hñte apaka iposope hñtxako, kotxi nota hñtari iaxitikiri kanapiriäko. Iuasaaki, !Apoka uatxa,” hinakasaaki, iua õtipitika nota kanapiriä uai —itxa Xesosi.

*Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 24.45-51)*

⁴¹ Petro misäkiretarri Xesosi:

—Apiananiri, ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisäpiretakiti, atenani poerekini ñikapanikani? Ikinimane poerekini ñikapanikani ikara pisäpireta? —itxa Petro Xesosimoni.

⁴² Ininiā Xesosi:

—Nitiritxi kimaroreri ipatrãote paniätakiti kamakari ia atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auñte itxaua. Iuara sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi.

⁴³ Nitiritxi ipatrãote paniätakiti iaõka kamakari poxokoniuata ipatrãote apokasaaki, kotxi ipatrãote paniätakiti iaõka ikama.

⁴⁴ Ipatrãote auritarikoi iua ikinikia itii, aapoko, ikikiote pakini inñkatini.

⁴⁵ —Txamari atxiñti äti patrão nitiri !inirekari ipatrãote paniätakiti iaõka ikamini, ipatrãote auapokotini xika. Atxiñti inoropatari apanakini ipatrãote nitiriakori, apanakini ipatrãote niteroakoro apaka. Atxiñti inipokota, kapoäro iäta, ipoäta.

⁴⁶ Ipatrãote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiäkara initiri !iposapanika ipatrãote apakapini. Ikara xika ipatrãote misiritari iua. Eureka iokanatari iua Teoso sãkire mauiäkani misirritikoätaa.

⁴⁷ —Nitiritxi ipatrãote nireëkiti imarotakari makamakaníri ipatrãote paniätakiti iposope inini ñapani, ixirokitataäkako aäpitsaä.

⁴⁸ Nitiritxi ipatrãote nireëkiti mimarotakati kaminiäri maerekati, ixirokitataäkako, txamari poiñonoka. Teoso sikari parïkaxti, imaroretxi pakini kâkitimoni. Kaiñopokori parïkaxti, kaiñopokori imaroretxi isikiniäi pitemoni, ininiä Teoso nirekari pite iteene parïkauatini iua ñapani. Apikomoni parïkaxti, apikomoni imaroretxi isikiniäi pitemoni, ininiä Teoso nirekari pite apiata piparïkauatini iua ñapani —itxa Xesosi sãkire.

*Neenamatxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika
(Mateo 10.34-36)*

⁴⁹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Teoso misiritariko kâkiti imaerekani xika. Xamina tirisini atoko itxa kâkiti misirritiko. Ia itixi napoka ikara xamina tirisini nitxikitakini ñapani. Ninirekari ikara nipařika nix-ipokini.

⁵⁰ Nota atatsiirauatako. !Erekaxinireno. Ninirekakari natatsiirauatini katima xipokaka inini.

⁵¹ Kona neenamatxi niotokakini ñapanini napoka ïkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatxi auapitikako.

⁵² Aapokotxi äki auakani siko. Atxiñti ipi äti pakini naiatari ipi, atxiñti ipi naiatari ipi äti pakini, nota sãkire auikiko xika.

⁵³ Íñitxiakori omanatana ninoä äkiri nota sãkire auikiko xika. Ninoä äkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana ninoä äkero. Ninoä äkero omanatana inoroakoro. Imakirotxiakoro omanatana otiroakoro. Otiiroakoro omanatana oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

*Iaxiti Imarotikoo
(Mateo 16.1-4)*

⁵⁴ Xesosi iuaikana misäkiretarri kâkiti:

—Atokatxi ereëkokinimoni ipiäkaäpotakasaaki, “Áparañapani,” hñtxa. Ari, ikipapitikako.

⁵⁵ Ítima ikiitaä ñikari apokasaaki ïkorapokoriti, hñte: “Kamoñpani,” hñtxa. Ari, kapatakapitikariko.

⁵⁶ Kamisirienererini hñtxaua. Hñtamatari iaxiti, itixi pakini, ininiä himarotapitikari áparaä, kamoñ pakini. Kinirepa kona hñtamatano nota? Kinirepa kona hñkenakotari nisäkire Teoso kamaenetakiti himarotini ñapani? —itxa Xesosi sãkire.

*Pimisiritiko Mereëkarimoni Pimasikani ñapani
(Mateo 5.25-26)*

⁵⁷ —Kinirepa hñteka na xinikari atão inakari hñkamini tñkane?

⁵⁸ Maerekati pikamakasaaki, āti nirekari anikinii pimisiritiko mereēkarimoni. Iua anikinii apisapanika, pisākirauata iuakata atāo pikamini īkapani, ininiā iua ! anikaikai pimisiritiko mereēkarimoni. Pimamisākiretakanīri, iua amikaiko pimisiritiko mereēkarimoni. Eereka pimisiritiko mereēkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia āki.

⁵⁹ Atāo nisāpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimūkitxitakanisaaki –itxa Xesosi.

13

Himatakanapakanīri Himaerekani, Hīpinako

¹ Xesosi sākirauatakasaaki, kākiti iuaā auakani sāpiretari iua Kariréia auakani okiko pirena. Ninoa Teoso misākiretiko aikotiā auakasaaki, ninoa okari ipirana imaerekanna Teoso makatzakini īkapani. Ininiā iuasaaki Pirato sotatone apoka iuaā. Iuasaaki ninoa okana.

² Xesosi imarotari kākiti ākxinire xiniākiti. Ininiā ia atoko itxa:

–Hite uākatari ninoa Kariréia auakani maerekani apiata. Ininiā, “Ikara atoko inapeēkana ninoani,” hītxa.

³ Konapitini. Nota sāpiretai hīte, himaerekani himatakanapakanisaaki, hīpinako ninoa atokokana hinaākako –itxa Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi sāpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:

–Xerosareē sua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi ītanori irika. Irikasaaki, tesoto kikiakorini ipīpe. Hīte uākatana iuaā auakani apia maerekani itxauana?

⁵ Konapitini. Hītekanaera himaerekani himatakanapakanisaaki, ninoa atokokanaera hīpina –itxa Xesosi.

Piko Mina Mariti Pirena

⁶ Ininiā Xesosi sāpiretari āti sāpirenatxi atāo inakori oerekiko:

–Aua kiki. Initirkata isari ikikiote atini īkapani. Iuaātaā aua amātiiri piko inakori mina. Iuaā apokasaaki, maritoka otxa itakare.

⁷ Ininiā itxari: “Ipikanani ātikanani pakini ninapiima. !Kariro. Ininiā erekari otokiko, kotxi kona oīriua. Ininiā kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari kienai kipatxi āki auakari,” itxari initiri.

⁸ Ininiā initiri: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. Āti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko.

⁹ Ātikanani inakasaakiua karipeka oniniā, ereē oāua. Erekari okaikotini. Omiriu-atakanisaaki, iuasaaki erekapekari otokiko,” itxa initiri –itxa Xesosi.

Tomatiko Ōtisaaki Xesosi Makananitino Sito

¹⁰ Tomatiko ōtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiiñitaāua.

¹¹ Iuasaaki sito apoka. Tesoto anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomūkaāpota, kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari īroāititaro. Kona oposota oōkitikaitotiniāua.

¹² Xesosi atamatatakasaakiro, itxaro:

–Sito, erekapikitikaiko uatxa –itxaro.

¹³ Ininiā itakari iuako onopini. Iuasaakipeka oōkitikaitotaua. Ininiā iuasaaki otxa:

–Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti –otxa.

¹⁴ Iuasaakipeka Xoteo apotiiñitaāua aikotiā auakani auīte naiataua, kotxi tomatiko ōtisaaki Xesosi makananitaro amianatakaro. Ininiā iua txitari kākiti:

–Auari seisi pakini ūti kākiti parīkauatini īkapani. Ininiā īkora seisi ūti hina iua makananitii īkapani. Kona hinape tomatiko ūti erekapeka hītxīkitakiko īkapani –itxana.

¹⁵ Ininiā Xesosi txari iua:

–Hīsākire atxiūti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Tomatiko ōtisaaki hīte tretari hīpiraakori, kotxi hanikari hīpiraakori, kema auīte iaāmoni āparaā ītatinina īkapani.

¹⁶ Oia sito Aprāoni apika mekaniro otxaua. Satanasi kamaamianaretaro oa tesoto anokananipeka. Iaōpe. Apakatapitika tomatiko ōtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitino oa –itxa Xesosi.

¹⁷ Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori pētauata. Iuasaaki apanakini iuaā auakani poxokoniuata, kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

¹⁸ Ininiā Xesosi pimaāna:

–Natokopa itxa Teoso auītetxi ininiāua? Kiātokopa itxa axinikiniri?

¹⁹ Teoso auñtetxi ininiāua mostata iki atoko itxa. Kiki takaro mostata ikikioteē. Oa aneē. Mitape onakasaaki kotipiriki kamari ikoa okatiā. Ikara atoko itxa Teoso auñtetxi ininiua –itxa Xesosi.

Merepanika poiāo kākiti auñtetari Teoso. Eureka kaiāopokori kākiti auñtetari iua. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

Pão Tirekakari Pirena

(Mateo 13.33)

²⁰ Iuañkana Xesosi pimaāna:

–Natokopa itxa ïkorapokoriti Teoso auñtetxi ininiāua?

²¹ Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani. Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiāopokori triko panikata, ãparaākata. Eureka ikinika ipe tirekaāpota otxa.

Axapitiri Ironakikoātaā

(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareē sitatxitxi isini ïkapani. Isaāpotakasaaki, isāppiretari Teoso sākire. Isāppiretari āti sitatxitxiā, āti aapokotxitxiā, āti sitatxitxiā, itxaāpota isāppiretiniri Teoso sākire kākitimoni.

²³ Oerekarauanātakasaaki, kiki pimaāri:

–Niauite, poiākani satako Teoso auñiātaā?

²⁴ Ininiā Xesosi apakapapiretari:

–Teoso tixine ïronakikoātaā axapitiri. Hinirekariko iuaā híiroini. Kaiāopokori kākiti nirekari ïroinina. Txamari, liposotaria.

²⁵ Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kākiti iporikiti aritari itore: “Pimataakariko itore ate ïkapani.” Iuasaaki iua kaapokori txako: “Kona nimartoi híte,” itxanako ninoamoni.

²⁶ Ininiā ninoa: “Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auñiātaā pauakasaaki, pitekara oerekaua,” itxanako ninoa.

²⁷ Ininiā iuañkana itxako ninoamoni: “!Nimarotai híte. Namonipa hāua híte? Híspipiñikaua. Imakinari híkamakiti lerekari.”

²⁸ –Hātamatakasaakina Apraño, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sākire sāppiretakani pakini Teoso auñtetxi ininiātaāua, iuasaaki hitxiapatitikako. Apanakini ïroñpeka. Txama hítenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika.

²⁹ Teoso auñtetxi ininiātaāua apokako kaiāopokori kākiti, ikini itixiti ïkani. Atokatxi pokikinimoni ïkani, atokatxi ereékokinimoni ïkani, atokatxi pokikini sanaremoni ïkani, atokatxi pokikini kikomoni ïkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni.

³⁰ Merepitipanika Xoteakori kenakotari Teoso sākire, txamari !imaākatari. Eureka Xoteo minakaniauena kenakotari Teoso sākire, ininiā aukarina. Ininiā Xoteo minakaniauena apokako Teoso auñtetxi ininiātaāua Xoteakori apokini apisa –itxa Xesosi sākire.

Xesosi Tiretari Xerosareē Auakani

(Mateo 23.37-39)

³¹ Ikarasaaki peka ātikaka pariseoakori apoka. Itxarina Xesosi:

–Pisipipiñikaua, kotxi Erotxi okaenetai –itxarina.

³² Ininiā Xesosi apakapapiretana:

–Hísa iuamoni. Hitxariko iua aripa kamisirienereri: “Nota omitikari maerekati mata-matakoti, apaka amianatakan erekapeka nitxikitaka. Uatxa, katana pakini nipayikauatako. Ipi āti òtsaaki nixipokariko nipayikauatako.” Ikara atoko hitxariko iua.

³³ Ininiā uatxa nipayikauatako. Katana nipayikauatako. Ininiā katana eureka nisa Xerosareēmoni, kotxi ātiātaā Teoso sākire sāppiretakani okikoātaā !auari. Xerosareēnanira ninoa ipina. Ininiā nota sako iuaā.

³⁴ –Xerosareē auakanii, Xerosareē auakanii, híte okapekana Teoso sākire sāppiretakani. Kai soroā híkiporonakana ninoa hítemoni Teoso iokanatakini. Kaiāokatani ninirekamari ninikatinii, patari oimiakori omikita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko híte. Txamari !háuiritano nota níkatini.

³⁵ Ikara atoko inakari xika haāpoko asikaākako. Teoso !auaika hítekata. Nisāpireta. Ia òti hātamatano, eureka !hātamataina. “Teoso takari erekari uaimoni ïkarimoni, Apiananiri posotireē ïkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hātamatatanoko nota –itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekapeka Txíkitakari Amianatakari

¹ Tomatiko òtsaaki Xesosi sari pariseoakori auñtemoni, iuakata inipokotini ïkapani. Iuaā auakanii mixinitari iua apoñtinirina ïkapani.

² Iuasaakipeka apoka kiki amianatakari. Ikanoke, itapike, imakinika ananañtota. Iua apoka Xesosimoni.

³ Ininiā Xesosi pimañna Moisesini sãkire oerekakani, pariseoakori pakini. Ipimañna: —Erekari atxiñti tomatiko ñtisaaki amianatakari erekapeka nitxikitakini? —itxa Xesosi.

⁴ Ininiā nino a tsorikaññata. ! Apakapapiretarina. Ininiā iuasaaki Xesosi erekapeka txikitakari iua amianatakari.

—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ipimañna pariseoakori:

—Hípira kema auñte, hípira poho apaka aariko áki irikiniā tomatiko ñtisaaki, iuasaaki himakatxakatari? Ari, himakatxakapitikari hípira tomatiko ñtisaaki. Ininiā kinirepa kona hinirekatari erekari nikamini tomatiko ñtisaaki? —itxa Xesosi.

⁶ Txamari kona nino a apakapapiretarai, kotxi atão Xesosi sãkire.

Kiiniri Kamakari Pirena

⁷ Iuasaaki Xesosi itikana kãkiti. Apanakini mereëri kãkiti apiatakarai takote iitopákini. Ininiā isäppiretarai ia sãpierenatxi atão inakari oerekiko.

⁸ Kãkiti ñtaniriuatini kiiniriti pirena isäpireta:

—Kiniriá hísisakaaki, kona himereëpíri kãkiti apiatakarai topákiniñtaä híitopákini, kotxi atxiñti eureka kemañxitakari apiatakarai apoka.

⁹ Ininiā iua apiatakarai apokasaaki, kakiñriteri txaiko pite: “Ikiraä piiropäka. Ia kiki topäka nota takote.” Iuasaaki pipëtauata. Ininiā pitakanapari iuaä. Maparapeka apanakinikata topäka pitxa.

¹⁰ Kiiniriá hísisakaaki, apanakinikata híitopäka. Ikara atoko ininiā, kakiñriteri akiraitai: “Nitari uaimoni pina. Piitopäka uai. Uaira erekari.” Ikara atoko pininiā, apanakini iuaä auakani imarotariko pite apiatakarai pininiñua.

¹¹ Átikaka kãkiti txari: “Nota apiari nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Poiäori itxaua.” Átipekana txari: “Nota poiäori nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua apiari itxaua.”

¹² Xesosi txari ikemañxitakiri:

—Kiniri pikamakasaaki, kona pikemañxitapiri pinirimane, pitariakori, paõkimaneri, paapoko takote auakani, katxineiroteni pakini, nino a iuañkana kemañxitinii pite ikapani. Ininiā ikara atoko nino a iñkitxitai.

¹³ Apiaerekata kiiniri pikamakasaaki, pikemañxitari kãkiti minakati mauakiniti, mokirini, matipokotakati pakini.

¹⁴ Ikara atoko pininiā, Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi nino a ! iposotari kiiniri ikaminina, iuaritika kãkiti erekarini iuañkana ñkitikasaakiu, iuasaaki Teoso ñkitixaiko pite —itxa Xesosi sãkire.

Kiiniri Mitari Pirena

(Mateo 22.1-14)

¹⁵ Ininiā áti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Ininiā iua txari:

—Teoso auñtetxi ininiñtaäua sikani nipokotako iuaä. Ininiā iuasaaki Teoso sikapoxokonitana —itxari.

¹⁶ Ininiā Xesosi apakapapireta. Ia atoko itxa:

—Kiki kiiniri kamakari kemañxitari itomaneri kãkiti.

¹⁷ Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatari initiri ikemañxitakinimoni: “Masa kiiniri moni. Iposopekari imakinika nipokori,” itxa.

¹⁸ —Txamari ikemañxitakini kamari áti sãkiretxi kiinirimoni imasikanina ikapani. Ininiā kemañxitakari txari: “Nota amotari itxi. Iua ninireka natini. Ininiā ! iposotari nisini kiiniriä,” itxa.

¹⁹ —Ininiā áti: “Nota amotari tesi kema auñte parñkauatakan. Ininiā nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri nino a parika. Pauritano nisini ninoamoni,” itxa.

²⁰ —Átipekana: “Nota ñtanorouatape. Ñtanoro auano nota. Ininiā kona niposota nisini pikiiniritemoni,” itxa.

²¹ —Ininiā initiri kanapiriä iauñtemoni. Ikinipoko ikemañxitakini sãkire isäpireta iuamoni. Ininiā iuasaaki iua auñtetxi naiñtatau. Ininiā ipaniñtarai initiri: “Sitatxi auakari kimaporitá pisa. Katima pitxako. Piminana kãkiti minakati mauakini, matipokotakani, mokirini pakini pimina,” itxa.

²² Ininiā katimaritika ikamari ikinika auñtetxi paniñtakiti. “Nikamaapekari ikinika pípaniñtakiti, txamari auapanika nipokori. Apakatapanika kãkiti nikini ikapani,” itxa.

²³ —Ininiā iuañkana, iua auñtetxi paniñtarai sitatxi mapara ñtako isini. “Iuaä pakiritana kãkiti inini, naapoko kãkiti xäpokini ikapani.

²⁴ Atäopitikara nitxai: ‘Mitxi nikemañxitakini !inikapaniri nikiena,’ ” itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(*Mateo 10.37-39*)

²⁵ Āti ūti itomaneri kākiti moianatari Xesosi. Ininiā ikirioka sāpireta itxana ia sākiretxiti:

²⁶ —Nota kinirāo moianataka hinakasaaki, apiata hītiretanoko nota. Merepanika hītiretanoko nota, eureka hītiretanako hīri, hinoro, hītaniri, hītanoro, hītari, hītar, hamarite pakini. Hīteka apaka poiāo hītiretauako.

²⁷ Nota kinirāo moianataka hinakasaaki, notakata hīsa. Himamīteenekakanisaakiri himisiritiko nota īkapani, ininiā !apakata himoianatinino.

²⁸ —Hinirekiniāri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko hīkamini, merepanika hīxinikaroko txineiro aapokotxi kamiko karone. Atxiūti ! apakata hītxineirote. Atxiūti apakata. Ikara atoko hīxinika merepanika.

²⁹ Ikara maxinikati merepanika !ixinikari, ininiā atxiūti itakari itsota, ininiā eureka txineiro lauaika, ininiā kona apakata imakinika ikamini. Ininiā apanakini napetari iua.

³⁰ Ininiā ninoa txari: “Hātamatariko ikamakiti. Iua kiki potorikamari ikora aapoko, txamari !iposotari imakinika ikamini.” Ikara atoko itxanako. Ininiā pikamakiti apisapanika iteene hīxinikariko.

³¹ Ininiā eureka Xesosi sāpiretari āti sākiretxi:

—Auñtetxi auari tesi mio sotato. Iua nirekari neenamatxi ikamini āti auñtetxikata. Txamari āti auñtetxi auari vītxi mio sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiūti iposotari ineenamauatini vītxi mio sotatokata? Atxiūti auñtetxi vītxi mio sotato auakiti xipokari iua? Ininiā apisapanika ixinikari.

³² Imaposotakanīri, vītxi mio sotato ñtakopanika auakasaaki, iua auñtetxi tesi mio auakiti iokanapireta āti auñtetximoni isākirautinina īkapani, neenamatxi xipokini īkapani.

³³ —Erekari iua auñtexi neenamatxi takanapakari atoko hinini. Ininiā merepanika hākixinireñ hīxinikariko: “Nota nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasāpanir?” hītxa. Atāo hinirekiniāri himoianatinino, ininiā imakinika hītakanapako notakata hīsini īkapani. Himanirekakaniāri hītakanapiniri imakinika, ininiā ! apakata himoianatinino. Ininiā hīxinikariko merepanika –itxa Xesosi.

Iōkira Matxoato Pirena
(*Mateo 5.13; Marko 9.50*)

³⁴ —Iōkira peerekaro. Omatxoaniā, !otxaika. Aua kākiti iōkira potxoaro atoko inakani, ininiā erekapitikana ninoa. Apanakini kākiti iōkira matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa.

³⁵ Iōkira matxoato ininiā, ! apakata takari sikakienatiko īkapani. !Apakata hīkoketiniri kipatzikata, pirātxi tikakata takari sikakienatiko īkapani. Kona erekaro. Maparamoni oñkapeñkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kakamarena.

—Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko ia nisākire.

15

Soti Auñte Ereēkokakari
(*Mateo 18.10-14*)

¹ Āti ūti auñtexiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiiataua Xesosi sākire ikenakotinina īkapani. Ninoa kaiāopoko.

² Iuasaaki pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini misākireprietari Xesosi. Itxana:

—Iua apakapari maerekani. Maerekankata inipokota –itxana.

³ Ikara isākirena xika Xesosi sāpiretari ipi, āti pakini sāpirenatxi atāo inakari oerekiko.

⁴ Ia atoko itxa Xesosi:

—Atxiūti pite aua señ soti auñte. Āti pīpinanakiniā, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniāta apanakini nīkatini īkapani. Ininiā eureka pisari pīpinanakakari pinitini īkapani.

⁵ Papokasaakiri iua pīpinanakakari, pipoxokoniuata. Piporikiāpotari pipira paapokomoni.

⁶ Papokaāka atoko pakiritana paōkimaneriakori, apanakini kākiti pakini. Pitxana ninoa: “Hīpoxokoniuatako notakata, kotxi napokapekarri nipira pīpinanakakari,” itxa soti auñte pitikiri.

⁷ —Nisāpiretai hīte, ātika maerekati kamakari takanapakasaakiri imaerekani, iaxiti Teoso auñiniāta auaakan ioxokoniuatpitikako. Atxiūti novēta novi kākiti iuikakanhua txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atāo isākirena. Ninoa sākire kona kamari iaxitikini oxokoniuatini –itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereēkokakaro

⁸ Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. Áto ereēkokiniā, ininiā onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi. Oiatükaäpotari oaäpoko ota onitaäpotini ikapani.

⁹Oa apokasaakiro, apanakini oäkira: “Hípoxokonauatako notakata. Napokapekar ota ereēkokakaro,” otxa.

¹⁰—Käkiti poxokoniuata ota pirata kamakoro apokikosaaki. Nisäpireta, iaxiti Teoso nitiriajori apiapoxokoniuata, áti maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki –itxa Xesosi.

Imi Ereēkokakari Pirena

¹¹Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori.

¹²Maneri takari amanaäri iri. Itxari: “Ninirekari pitakanapakito pipikasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiā iri xanakari inakiti imiakorimoni.

¹³Eureka mapaötí inaka atoko, iua átokori apotítiari iri sikakiti. Ininiā eureka isipeka. Ótakoxiti áti tixini isa. Iuaä maerekati ikama. Iuaä xipoka itxari iri sakiniri.

¹⁴—Ikinika ixipoka iuaä. Iuasaaki áparaä !ikipa. Natxipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiā iuasaaki iua minakati !auari. Imakinika xipope.

¹⁵Ininiā iuaxiti auakarimoni isa, paríkatxi amanaini ikapani. Ininiā ipaträote paniätari irariakori isikakienatini.

¹⁶Irariakori isikakienatakasaaki, natxinoka itxa. Iuasaaki iua nirekari irariakori kiena inikini, kotxi iua sikakienatkar !auari.

¹⁷—Iuasaakika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriajori aua nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka txapeno nota.

¹⁸Nikanapiriäko niri aapokomoni. Nitxariko niri: ‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka.

¹⁹Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano. Pitxikitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,” itxa.

²⁰Ininiā iua aiamata, kanapiriä itxa iri aapokomoni. Iuasaaki iri iäťapanatari iua ikiniötika.

—Ininiā iua apokaäpotakasaaki, ótakopanika, iri atapari iua. Ininiā iri miteēkata iuamoni. Ininiā iteene ipoxokoniuata.

²¹Iuasaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi lerekano.”

²²—Iuasaakipeka iri akiritarit initriakori: “Katima hítxako, mäkatxi ereri himinini. Aneo ereri hítakako iuakomimon. Ikiti mata hítakako ikitiä.

²³Kema auïte kíüri hökako. Kiiniri makamako. Manipokota. Mapoxokoniuata,

²⁴kotxi ia namarite ipíkari atokopeka, uatxa iuañkana ikanapiripeka. Mitxi pípinanakakari atoko itxa, uatxa apokapeëkaika,” itxa.

—Ininiā iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatin apopeka.

²⁵Ninoa kiiniritaatakasaaki, imi aneëkari tokoriä iparíkauanäta. Ikanapiriäkasaaki aapokomoni, ikenakotari xikari, serëkatxi ene pakini.

²⁶Ininiā akiritarit iri nitiri: “Kiripa ikara?” itxari.

²⁷Iri nitiri apakapapireta: “Pitari apoka. Ininiā piri paniätari kema auïte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona monökorí apoka iuamoni. Erekari ikanapiriini,” itxari.

²⁸—Ininiā ikara ikenakotakasaaki, inaiatua. Kona inirekari iroini kiiniriä. Ininiā iri iuamoni sa itxa. Akiritarit: “Píiroä,” itxari.

²⁹Ininiā iua apakapapireta: “Itori mitaäti níparíkauatinapekai. Txama kona nota sipikapiretar pišäkire. Iuaritika kona pisikano potxi ákiri nimoianariakorikata kiiniri nikamini ikapani.

³⁰Iua pamarite xipokari pitxineirote. Sitokata isirik. Txama ikanapiriäkasaaki, pokari kema auïte. Kiiniri pikama iua ikapani.” Ikara atoko itxitarit iri.

³¹—Iri apakapapireta: “Namarite, átipirika pauapika notakata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua.

³²Erekapitikari kiiniri nikamini apoxokoniuatin ikapani, kotxi pitari ipíkari atokopeka itxa. Uatxa auapanika. Pípinanakakari uatxa apokapeka,” itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

¹Xesosi sâpiretana imoianariakori:

—Kiki ito tiitxi aua. Iua nitiri níkatari ikinika ipaträote nakiti. Apanakini sâpiretari iua kiki, initiri iouanatiniri itxineirote.

² Ikara atoko ininiā, iua akiritari initiri: "Nikenakopiretari pite misirienetinino nota. Ininiā piminari tiitxi piamotoitini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai pisimi. Kona apikomoni piparīkauataika nota īkapani," itxa.

³ —Ininiā initiri ākixinireē: "Kipa nikama uatxa, kotxi nipatrāote pañtiki iokanatano. ! Kataparano nota, ininiā ! niposotari atokatxi patapi niparīkauatini. Nipētauata txineiro maxikatilka namanainiri kākiti.

⁴ Uatxaika nimarotari nikamakiti tīkane. Ininiā niparīka xipokasaaki uai, kākiti apakapanikano nota ninoa aapokoā," itxa.

⁵ —Ininiā akiritana kākiti ipatrāote mañkitxitakan. Ininiā ipimaāri āti: "Kipakinipa ! piñkitxitapanika nipatrāotemoni?"

⁶ —"Señ kopiti iñtxi auakiti kona nüñkitxitapanika," itxari.

—Ininiā iua nitirixi txari: "Pikosekari pimañkitxitakiniti tsopa. Pitakari sikoēta kopitinko," itxari.

⁷ —Ininiā āti ipatrāote mañkitxitakari ipimaā: "Kipakinipa kona piñkitxitapanika nipatrāote?"

—Iua apakapiretari: "Señ atarokiri kotarina," itxa.

—Itxari iua: "Pimañkitxitakiniti tsopa pikoseka. Oitēta kotarinoka pitaka," itxa. Ikara atoko ikama ninoa īkapani, ininiā iparīka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoā.

⁸ —Ininiā iua patrāote ikara imarotakasaaki, itsorīkaāta: "Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua," itxa.

—Teoso sākire mauiākani imarotapitaki ixinikinirina parīkatxi katana ikamakitina. Atxiñti Teoso sākire auākani !imarotari ixinikinirina parīkatxi katana ikamakitina.

⁹ Niñapiretai hīte, ikorapokoriti hāuakasaaki, hīxinikari ikara nitirixi. Hīsikari hītti, hītxineirote pakini Teoso parīka īkapani, Teoso mimarotakani atāo inakari imarotinina īkapani. Eureka atxiñti Teoso mimarotakani moianatai. Eureka ninoa apaka imarotari ařri iaxitikiri. Eureka āti öti haôkitana ninoa iaxiti.

¹⁰ —Axapitiki parīkatxi atāo pikaminiā, ininiā kākiti auikariko piposotiniri parīkatxi apitakari pikamini apa. Axapitiki piñtiriua mitxi, ininiā eureka kaiāori piñtiriua.

¹¹ Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniāri hinñkatini, ininiā kona hīposotari hinñkatinierekari Teoso sikakiti.

¹² Apanakini tii pimanñkatakaniā, ininiā kona kākiti sikai tiitxi pinakiti inini īkapani.

¹³ —! Apakata kākiti parīkauatini ipi iauñtena īkapani, kotxi atxiñti āti omanata, āti itireta. Atxiñti āti apokaerekata, āti inorita. Iua atokokana kākiti kona posotari iparīkauatini tiitxi ikinipoko iamotini īkapani, Teoso īkapani iparīkauatakasaaki. ! Apakata piauñtetiniri Teoso, txineiro piauñtetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sākire Maxipokakani

(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

¹⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxitxineiro.

¹⁵ Ininiā Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Hīte txa apanakinimoni: "Ate !ikeroka. Peerekaua ate," hītxa hīsākire. Txama Teoso imarotari hākixinire. Kākiti uākatari erekari hīkamini, txama Teoso omanatari hīkamakiti.

¹⁶ —Kitxakapirīka kākiti auikari Teoso sākire Moisesimoni sikakori, Teoso sākire sāpiretakani sākire pakini. Xoāno kapatxisarerri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auñtetxi ininiāua sāpiretāka. Itomaneri iteene nirekari isini Teoso auñtetxi ininiātaáua ūroini.

¹⁷ —Teoso sākire lixipoka. !Ixipoka axapiti. Auapika imakinika isākire. Itixa, iaxiti pakini xipokapitikako, iuaritika Teoso sākire !ixipoka.

¹⁸ —Teoso sākire iōkatakori kitxakapirīkari auapanika uatxa. Ininiā ītanorotxi asikakari āto itakini īkapani inakari, maerekati ikama. Apaka sito takanapakoro takakari maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sākire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

¹⁹ Xesosi sākirauatapanika. Ia atoko itxa:

—Aua kiki katiri. Peereri imāka. Pōkamarari imāka. Apiaerekata imāka. Ikiniōtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniōtika kiunisaaki auakari atoko itxapika ikiena.

²⁰ —Āti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati !auinari iua. Iua sirīka katiiri aapoko patapi koa. Amiānari aua iuamonni. Ininiā iñto imakinika kakaro.

²¹ —Kinirão nika inakasaaki, ixití okakorinoka inika. Iuaā anāpa amerokari ikaro.

²² —Ikara atoko ininiā, eureka ipipe. Ininiā eureka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auñimonni. Kitxakapirīka Apraño sari iuaā. Iuaā iua Arásaro aōkitari Apraño.

—Eureka iua katiiri apaka ipipe. Ikataāka. Isari maerekani misiritikoātaā.

²³ Iuaā maerekani misiritikoātaā auakasaaki, ôtakoxiti atamatari Apraāo, Arásaro pakini.

²⁴ Ininiā akiritarri Apraāo: "Toti Apraāo, piamonikano. Pipaniātariko Arásaro iākiniri iuakoki iaā, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono," itxa.

²⁵ —Apraāo apakapapireta: "Pixinikariko kākitikata pauakasaaki, kaiāori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natinanini pakini auari. Uatxa iua poxokoniuānātakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko."

²⁶ Patamatara ereē sauana auīte. Kona ate posotari hītemoni asini. Hite apaka kona posota uaimoni hāpokini," itxa Apraāo.

²⁷ —Iuaākana katirri: "Toti, pikenakotano. Pipaniātariko Arásaro niri aapokomoni isini.

²⁸ Iuaā aua sīko nitariakori maneripanika inakanua. Isāpíretanako: 'Kona erekari uai. Erekari ia misirikaretxi auiniātaā imīkanina. Ininiā uatxa ikamarinako Teoso sākire paniātakiti,' itxa katirri.

²⁹ —Ininiā Apraāo: "Ninoamoni auape Teoso sākire, Moisesini sāpiretakiti, apanakini Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti apaka. Ininiā pitariakori posotari ikenakotinirina ninoa sākire," itxa Apraāo.

³⁰ —Ininiā katirri txari: "Toti Apraāo, ikara atokonani !apakata. Ipíkari kanapiriiniā ninoamoni, iuasaakiarako itakanaparina imaerekana.

³¹ —Ininiā Apraāo: "Pitariakori !auikari Moisesini sākire, apanakini Teoso sākire sāpiretakani sākire pakini. Ipíkari kanapiriiniā ninoamoni, iuaritika ninoa !auikari Teoso sākire. Ikara atoko ininiā, kona nūpaniātari Arásaro isini ninoamoni," itxa Apraāo.

Ikara atoko itxa Xesosi sāpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

¹ Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kākiti kamari maerekati. Ikara atoko inakan apokapitikako. Ninoa xika kākiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiriātakipitikako.

² Teoso omanatari kākiti maerekati oerekakani. Kākiti txīkitakiniāri amarini nota sākire auiākari maerekati ikamini !apakata. Erekamarliko iua kākiti maerekati oerekakari kai mitariā iaxirikanokitaākamako, ipoa apanikākī okaākamako ipinini īkapani.

³ Erepaniko. !Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sākire auiākari kaminiāri maerekati pitemoni, pōtākikariko, imaerekani itakanapini īkapani. Itakanapiniāri, !pixinikapinkari ikara maerekati ikamakiti.

⁴ Atxiūti āti öti iua kamari maerekati pitemoni. Eureka iua pitemoni apoka. "!Erekari nikamakiti pitemoni. Pimaxinikaretariko maerekati nikamakiti. !Nikamaikari," itxa. Ininiā īkora öti iuaākana maerekati ikama pitemoni. Iuaākana amanaāti imaerekani pimaxinikaretinī tīkane. Atxiūti ikora öti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiā pimaxinikaretariko ikinika maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Xesosi Sākire Auikiko

⁵ Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

—Pitxīkitakaua ate apikomoni aāuikiniri Teoso sākire —itxana.

⁶ Ininiā Xesosi txana:

—Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisākire poiāo hāuikiniā, iuaritika hīposotapitikari hīpaniātini ia uasini aamina: "Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoamoni pitakauako." Ininiā ikamapitikariko pisākire iaōka —itxa Xesosi.

Nitiritxi Parīka Pirena

⁷ Xesosi txari:

—Pinirriti tokoriā parīkauatakari, pipiraakori inīkatakari, apokasaaki paapoko, kona pitxa: "Pinipokota, pitomata." Kona ikaraatoko pitxa.

⁸ Pitxari: "Auapanika parīkatxi. Nipokori pikaminano. Xipoka atoko pisikakienatano. Piātari nota nipokotini, ininiā eureka pite nipokota." Ikara atoko pitxa pinirritiakorimoni.

⁹ Pipaniātakitinanira ikama, ininiā kona pitxa: "Erekapitikari piparīka," kotxi pīpaniātakitinani ikama.

¹⁰ —Ininiā iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniātakiti pikamakasaaki. Kona apakata: "Erekapitikano nota," pinini. Ia atoko atāo pinini: "Nitiritxinanitxaua. Poiāori nitxaua, kotxi niuātē paniātakitinani nikama."

Xesosi Makananitinanina Paiaka Matatakani

¹¹ Xerosareēmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tōpa. Ipinimoni auari Kariréia tōpa.

¹² Āti aapokotxi apokaāpotakasaaki, aōkitana tesi kikiakori amianatakani paiaka matatakani.

¹³ Ikira atoko akiritarina:

—Xesosi, koerekarerri, piamonīkaua ate —itxana.

¹⁴ Xesosi atamatakasaakina, ipanītana ninooa Moisesini paniātakiti iaōka ikaminina, sasetotximoni isinina, iitona oerekinina ūkapani.

—Sasetotximoni hīsako. Hōderekarri hiito iuamoni —itxa Xesosi.

Iuamoni isaāpotakasaakina, ikinipoko ninooa erekapeka itxana.

¹⁵ Ninooa amianatakani erekapeka, txamari ātinani kanapiriā Xesosimoni. Itapararitika akirita:

—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.

¹⁶ Ininiā ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.

Samaria tōpakiri iua kiki.

¹⁷ Ininiā Xesosi txari:

—Nota makananitana tesi kikiakori. Ītapari apanakini? Auapanika novi kikiakori nimakananitakini.

¹⁸ Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriā, “Peerekari Teoso,” inini ūkapani. Ninooa Xoteo iua atoko lixtana —itxa Xesosi sākire.

¹⁹ Ininiā itxari iua Samariakiri:

—Pōkitikauako. Pisako. Pite auikari nisākire, ininiākara erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auītetxi Ininiātaāua?
(Mateo 24.23-28, 35-44)

²⁰ Āti ūti pariseoakori pimaāri Xesosi:

—Kirisakipari Teoso ikinimane auīte inini ūti apokatako? —itxana.

Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auītetxi inakasaakiu, kākiti ! atamatari iua apokini. Teoso kākiti auīte inakasaakiu, iua kākiti ūkixiniireē apoka.

²¹ Iuasaaki kākiti !akiritarri: “Uaikarari Teoso auītetxi ininiātaāua. Ikiraārari Teoso auītetxi ininiātaāua.” Ikara atoko lixtana, kotxi hīxinire ūkirkari Teoso auītetxi ininiātaāua —itxa Xesosi.

²² Ininiā itxa imoianariakorimoni:

—Apokako ūti ūti nota hītari iaxitikiri iteene kinirāo hātamatini. Txamari !hātamatano.

²³ Apanakini sāpiretaiko hīte: “Ikiraārari iua.” Āti sāpiretarri: “Uaikarari iua.” Iuasaaki kona himāākatipari ikara atoko inakari sākiretxiti. !Hāuikapiri ikara atoko inakari.

²⁴ Hītari iaxitikiri kanapiriākasaaki, mēkokari ūtiātāa potorikini, ūtiātāa apokini, iua atokokana nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mēkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kākiti atamatano.

²⁵ Nikanapiriini apisapanika, nota hītari iaxitikiri iteene ninikoriāriko nimisiritiko, kotxi kākiti uatxa auakani kona nirekano.

²⁶ —Nota hītari iaxitikiri kanapiriākasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko.

²⁷ Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iāta. Ītanorouata. Ikara atoko itxapikana. Āti ūti Noee, inirimane keta maporo ūki iīroāna. Eureka imaiātakinitipanika ūparaā kipakata. Xāpoākata. Ininiā xirataātxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriākasaaki.

²⁸ —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriākasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iātana. Iamotitana. Isikatitana. Itakarauatana. Aapokona ikamana.

²⁹ Sotoma sitatxitii Aroo potorikini ūti, iuasaakipeka xamina ūparaā kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiā ikinipoko iuaātāa ariākata.

³⁰ —Iuasaaki kākiti !imarotari xamina katxakini ūti. Iua atokokana kākiti !imarotari nota hītari iaxitikiri apokini ūti.

³¹ Napokini ūti hāpoko mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe hāpokomoni hītii hāpini ūkapani. Tokoriā hāuiniā, kona !hīkanapiripe hāpokomoni. !Apakata hīkanapiriini iuaā.

³² Hīxinikaroko Aroo ītanoro. Kona oa atoko hītxape, kotxi oa ipina, kotxi !onirekari otakanapiniri sitatxi maerekani auniātāa.

³³ —Pite ūtipirika kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkita xipokapitikako pitekata. Pite nireēkita xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapiniiniika txako Teosokata.

³⁴ —Nikanapiriākasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiriini ikanōkati atxiūti ipi kākiti imakanāta imakiniātāa. Iuasaaki Teoso sākire auiākari sari notakata. Teoso sākire mauīkati kaikota.

³⁵ —Iuasaakiko atxiūti ipi sito kamanātari ataroviri. Teoso sākire auiākaro sari notakata. Teoso sākire mauīkato kaikota.

³⁶ —Iuasaakiko atxiūti ipi kiki kikio parīkauata. Āti sa notakata, Āti kaikota —itxa Xesosi.

³⁷ Ininiā imoianariakori pimaāri:

—Namoniparako? —itxana.

Ininiā iua apakapapiretana:

—Aātamatakasaakiri maiori apotiiitiniātaāua, ikinimane imarotari ipīkari iuaātaā auini. Iua atokokana ikinimane atamatariko kākiti apotiiitiniua notakata nikanapiriākasaaki —itxa Xesosi.

18

Sito, Kākiti Misiritiko Mereēkari Pakini

¹ Xesosi misākiretari imoianariakori āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, Teoso misākiretiko pirena. Ikara inakari oerekari kākiti ātipirika imisākiretiniri Teoso, Teoso misākiretiko īmatakanapakanī ikapani.

² Xesosi sāpiretari ia sākiretxiti:

—Sitatxi auari kākiti misiritiko mereēkari. Iua kona paxitari Teoso. Kona ipaxitari kākiti apaka.

³ Iuaā sito apaka aua. Ōtaniri ipīpe. Tikinitakoro otxaua. Oa nirekari iua atāo ikamini oa misiritakarimon. Txamari iua kākiti misiritiko mereēkari! ipotxitari omokaiakari pirena ikenakotini. Osāpiretapiakari iuamoni: “Pikenakotariko nisākire. Pikamariko atāo nota misiritakarimon. !Nimīteenekaikari nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.

⁴ —Isāpakapekari ātipirika osākire ikenakotini. Ininiā eerekia ixinikari: “Atāopitkara, kona nota paxitari Teoso, kākiti pakini, luaritika nikamariko onirekakiti, kotxi

⁵ ātipirika oa tikinitakoro amanaāñtano, ininiā nikamaākaretxitaro. Ininiā nikamariko onirekakiti, kotxi nisāpakapekaro osākire. Ātipirika ikara atoko otxanātapikano. ! Nimīteenekaikari,” itxa kākiti misiritiko mereēkari.

⁶ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Ikara kākiti misiritiko mereēkari kona erekari, iuaritika ikamari osākire iaōka.

⁷ Teoso apiaerekata. Ininiā ikenakotapitikari imereēkini sākire pokamara, īkanōka. Ninoa amanaāri Teoso imoianatinina. Ininiā apiata Teoso kenakotari isākirena. Patimari Teoso kenakotiniri imereēkini amanaākiti.

⁸ Nisāpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa misiritakani. Ia nipimaāi. Nota hītari iaxitikiri iuaākana nikanapiriākasaaki, atxiūti napokari nisākire auiākani īkorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiiitakari Pakini

⁹ Iuikakaniua !lapokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ninoanokara kamari atāo. Āti ôti Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, kākiti ikara atoko inakanimoni atāo imarotinina ikapani:

¹⁰ —Ipi kiki sari Teoso misākiretiko aikotimoni. Āti kiki pariseo itxaua. Āti kiki auītetxiakori txineirote apakapakari itxaua. Iteene iua misiritari kākiti, kotxi kākitimoni imakatzakaro apikomoni txineiro. Kona atāo imakatzaka. Imisiritari kākiti.

¹¹ Iuaā pariseo tima Teoso imisākiretini ikapani. Txama iuaka imisākiretaua. Ia atoko itxa isākire: “Teoso, nota poxokopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kiitiriri! nitxa. Kākiti misiritakari kona nitxa. Kona nota sirīka āti ītanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa. Konapitini.

¹² Ikinī semanati, ipi ôti nitakanapari ninikini pite nimisākiretini ikapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota auniāño, ātora nisikai, ininiā pipaniātakiti iaōka nikama,” itxa iua pariseo.

¹³ —Iuasaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona ionakaāta iaxiti. Iaritari itorota imarekami oerekini ikapani, kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, piamonūkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino nota,” itxa txineiro apakapakari.

¹⁴ Ininiā Xesosi txari:

—Atāopitkara nisākire. Ikara inakari kiki Teoso kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari itxapekaua. Iua pariseopekana, Teoso !ikamaerekatari iua.

—Iuikakariua, poiāori itxauako. Poiāoripekana, apiatakari itxauako —itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni

(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

¹⁵ Āti ôti kākiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoamoni itakini ikapani. Txamari Xesosi moianariakori atapakasaakiri kākiti imiakori mīkani, isipikapana.

—Hīkanapiriēka. Hīsipeka —itxana.

¹⁶ Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hāuiritanako amarini notamoni apokini. !Hispikapapena amarini, kotxi nitiretapisikana ninoa. Nisákire auiákani auikari nisákire amarini auikini atoko. Käkiti nisákire amarini auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auítetxi ininiátaáua.

¹⁷ Amarini auikari iri sákire. Ininiá hixinikariko ia: Amarini atoko himinakaniā, Teoso sákire iteene himauikakaníā, ininiá Teoso auítetxi ininiátaáua !hiíroā —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena

(*Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31*)

¹⁸ Xoteo auíte pimaári Xesosi:

—Koerekarerri erekari, kiripa nikama Teosokata ātipirika nauini ūkapani? —itxa.

¹⁹ Xesosi txari iua:

—Kininiápa “erekari,” pitxano? Käkiti erekari! auari. Teosonanira erekari.

²⁰ Pite imarotapisikana Teoso paniátakti: “!Pisiríkape āti itanorokata. !Pokaniuatape. !Piitiriuatape. Apanakini !pimisírienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako.” Ikara atoko pimarotapeka —itxa Xesosi sákire.

²¹ Ininiá iua kiki apakapapiretarri:

—Nota axapitipanika ninakasaaki, nikipitari ikara atoko inakari sákiretxiti Teoso paniátakti —itxa.

²² Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sákire, itxari:

—Auapanika ātinoka pikamini tikan. Ikinika pitii pivētxitako, eureka oa txineiro pisikanako minakatimauakinimoni. Eureka pisa notakata. Ikara atoko inakari pikaminiā, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxa Xesosi sákire.

²³ Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinianiuata, kotxi iua iteene katiiri itxaua.

²⁴ Xesosi atamatakasaakiri iua matinaniuatini, itxari:

—Pamimari katxineiroteri auítetiniri Teoso.

²⁵ Atauako kamero napatarri äkorike sonakia? Apia mimari käkiti katxineiroterini auítetiniri Teoso —itxa Xesosi.

²⁶ Ikara inakari kenakotakani txari:

—Pamimari pisákire. Ininiá kiripa apoka Teoso auiniátaā? —itxana.

²⁷ Ininiá Xesosi txana:

—Käkiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.

²⁸ Ininiá Petro txari:

—Ate takanapapekarri ikinipoko pitekata asini ūkapani —itxa.

²⁹ Ininiá Xesosi txari:

—Atäopitikara, ininiá ia atoko nitxai híte. Pauini pitakanapiniā, pitanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini pitakanapiniā, Teoso auítetxi ininiáua pirena pisápiretini ūkapani,

³⁰ ininiá ūkoraasaki apiata erekari papakapa. Ininiá äti öti pipíkasaaki iaxiti papokasaaki, pauapininiika pitxako —itxa Xesosi.

Iuaíkana Xesosi Säpirretari Ipinini

(*Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34*)

³¹ Äti öti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko, misákireta itxana:

—Uatxa Xerosareemoni asa. Kitxakapirika Teoso sákire säpirretakani säpirretapekari nota hitari iaxitikiri pirena. Ninoa sákire iökatsopatakitina paítiki apokapitikako,

³² kotxi nisikäkako Xoteo minakonimoni. Ninapetaäkako. Nimisákirepiretaäkako. Niki-isokaäkako.

³³ Niaritaäkako. Eureka nokaäkako. Ipi, äti pakini ötisaaki iuaíkana nökitikaua —itxa Xesosi.

³⁴ Xesosi moianariakori !imarotari isákire. Ikara sákiretxi kipatakorri atoko itxa. Ininiá kona ninoa imarotari isákire.

Mōsiäreti Xesosi Makananitini

(*Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52*)

³⁵ Xesosi apokaäpota Xerikoo sitatxitxi takote. Mōsiäreti kimaporri tiniäpo iitopäkanäta. Amanaañtarro txineiro.

³⁶ Ikenakotari käkiti kimaporriä napakani, ininiá:

—Kiripa ikara? —itxa.

³⁷ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaäpota —itxana apanakini.

³⁸ Ininiá iua mōsiäreti akirikata:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamoníkanoko —itxa.

³⁹ Ninoa ūkikakani txitarri iua:

—!Pakiripoataape —itxana.

Txama iteene iua akirikata iuaíkana:

—Taviini apika mekaniri, piamonikano —itxari.

⁴⁰ Ininiā Xesosi iotoka. Amanaāna kākiti:

—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaāri:

—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?

—Kōsiārepeka ninini ninireka —itxari.

⁴² Ininiā Xesosi txari:

—Kōsiārepeka uatxa, kotxi pauikari nisākire —itxa.

⁴³ Iuasaakipeka iua kiki kōsiārepeka itxa. Ininiā iua saāpota Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isāpireāpota. Ikinimane kākiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.

—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

¹ Xesosi Xerosareēmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti apanikaki inapaāpota.

² Iuaā aua kiki, Sakeo inakori. Iua kattiri. Iua kākiti txineirote apotitakari auñtetxiakori ikapani. Apanakini txineiro apotitakani auñte itxaua. Iua misirinetari kākiti. Imakatxakari txineiro auñtetxiakori ikapani. Txamari apikomoni imakatxaka. Kona atāo ikamakiti. !Erekari iua.

³ Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi atamatini. !Apakata atamatiniri, kotxi pañtiri iua. Itomaneri kākiti Xesosi ītinikata auanāta. Ininiā ! apakata mōtānoti atamatiniri iua.

⁴ Ininiā imiteka Xesosi apisa, aaminaā kanīka itxa. Xesosi iuaā napakasaaki, iposotari itikiniri.

⁵ Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaāta itxa. Itxari:

—Sakeo pikatxaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, nianapokotini ikapani —itxa Xesosi.

⁶ Ininiā katxaka katimapeka itxa. Ipoxokoniritika iua apakapari Xesosi.

⁷ Ikinimane iuaā auakani misākireprietari Xesosi. Itxana:

—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiāpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.

⁸ Ininiā iua aapoko apoāka atoko, Sakeo tima isākirautilti ikapani. Ininiā itxari Xesosi:

—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Niñtirikakiti iuañkana nisikanako kākiti. Txineiro niñtirikiniā, ininiā iuañkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisirikitinimoni —itxa Sakeo.

⁹ Ininiā Xesosi:

—Ia kiki Apraāo apika mekaniri apaka. Uatxa imaerekani makatxakaāka, kotxi itakana-pari maerekati ikamakiti.

¹⁰ Kākiti itari iaxitikiri apoka ikorapokoriti kākiti pīpinanaākani initini, imaerekani imakatxakini ikapani —itxa Xesosi.

Nitirixti Erekari, Nitirixti Maerekati Pakini

(Mateo 25,14-30)

¹¹ Eureka Xesosi sāprietari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Oerekari ia sāpirenatxi, kotxi Xerosareē ninoia apokaāpota. Kākiti uākatari pañtiki Teoso ikinimane auñte ininiua.

¹² Ia atoko itxa:

—Kiki aiamatapeka ötokoxiti isini, auñtetxi ininiua ikapani. Iua nirekari isini, ininiā eureka inirekari ikanapiriimi.

¹³ Ininiā isini apisanpanika akiritari tesi initiriakori. Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ätoka isikaāpotana initiriakori. Itxa: “Nota ätiātaā nauakasaaki, hiamotari tiitxi. Eureka pivētxitarí apikomoni txineiro hāpakkini ikapani. Ikara atoko hītxako,” itxa.

¹⁴ —Isipeka atoko kākiti iuaā auakani iñinirekari iua auñtetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiā ninoia iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekai pite aāñte pininiua,” itxana ninoia.

¹⁵ —Iuasaaki iua ätiātaā auñtetxipeka itxaua. Ikanapiriākasaaki akiritana initiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiā iua txana ninoia: “Hōerekano txineiro apikomoni hāpakkakito,” itxa.

¹⁶ —Äti initiri apoka iuamoni. “Nipatrāote, pite sikanapano ätoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

¹⁷ —Iuasaaki auñtetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari. Pite ninitiri erekari. Ätonoka ota nisikapekai, iuaritika piparika peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auñte pitxauako,” itxa.

¹⁸ —Ätierekana apoka auñtetximoni: “Äti ota pisikanapano nota. Uatxa sīkopeka ota aua notamoni,” itxa initiri.

¹⁹ —Ininiā auñtetxi txari: “Erekapitikari. Ininiā siko pakini sitatxiti auakani auñte pitxauako,” itxari.

²⁰ —Átipecana apoka auñtetximoni: “Oniā pinakito txineiro. Mākatxi matañ niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote.

²¹ Nota píkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari áti kamakiti. Piidotari plkiiena áti kákiti kienia,” itxa.

²² —Ininiā iua auñtetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinirei nitxaua. Pimarotari niamotiniri áti kamakiti. Pimarotari niamotiniri áti kákiti kienia.

²³ Ikara atoko ininiā, pimanirekakaníri piparíkauatini, kinirepa kona pisikataro nitxineirote pâkomoni? Pisikaäkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriäkasaaki,” itxa auñtetxi.

²⁴ —Ininiā iua paniåtana iuaā auakani: “Himakatzxakaroko nitxineirote iuamoni nisikakito. Hisikaro tesi ota auakitimoni,” itxa.

²⁵ —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.

²⁶ —Ininiā auñtetxi apakapapiretana: “Piparíkauatiniā, ininiā pinakiti itori aua, ininiā apikomoni papakapa. Pite iarinouatiniā, ininiā ikara xika pinakito poiāo. Áti òti piarini xika ikara poiāo makatzakaäkako apaka.

²⁷ Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ninoa !inirekano nota iauñtena nininiua. Hökana ninoa nota apisatoō,” itxa auñtetxi.

Xesosi Xerosareē Apokaäpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

²⁸ Ikara inaäka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xerosareēmoni.

²⁹ Xerosareēmoni isikasaakina, apokaäpotana Petxipaxee, Petánia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori xirata takote. Iuaā auakasaaki, Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

³⁰ —Ikira aapokotximoni hïsa. Iuaā hëpokariko xomëta ákiri, iaxiriäkori. Iua xomëta ákiri kákiti maitopäkakotipanaka inakori. Hikoxiripatakarko iua. Himinari notamoni.

³¹ Ipitikiri akiritinii: “Kinirepa hïte koxiripatakari nipira?” inakasaakii, ia atoko hïtxariko: “Apiananiri nirekari iua,” hïtxako –itxana.

³² Iuaā apokasaakina, ikinika Xesosi sâkire iaõka auapeka.

³³ Ninoa koxiripatakasaakiri xomëta ákiri, ipitikiri apoka.

—Kinirepa nipira hïkoxirika? —itxa.

³⁴ Ininiā ninoa:

—Apiananiri nirekari iua –itxana.

³⁵ Ininiā anikarina xomëta ákiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imäkana xomëta nopini. Imoianatarina Xesosi xomëta nopini iiropäkini ikapani.

³⁶ Xesosi saäpotakasaaki Xerosareēmoni, apanakini kákiti matameëkari imäkana kimaporiäpo Xesosi napini ikapani.

³⁷ Ôtanoxiratari Oriva inakori iokirüttakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.

³⁸ —Peerekari auñtetxi, Apiananiri iokanatakita kákitimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiā Teoso !omanataikari kákiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua –itxanätana ninoa iuasaaki.

³⁹ Iuaā kákiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:

—Koerekarerri, piotokakana pimoianariakori ikara isäkirena.

⁴⁰ Ininiā Xesosi:

—Atão ninoa akiritakiti. Ininiā !nipinitana iotokakiniri. Nimauiritakanäna isäkirena nota Apiananiri nininiua, ininiā Teoso txïkitakari kai soro sâkirauatini ikara sâkire isäpiretini –itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareēkini Itiretini

⁴¹ Ninoa apokaäpotakasaaki Xerosareē, Xesosi Xerosareē atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaā aua mirikiniti kákiti isäkirene mauakani.

⁴² Ixinikasaakina Xerosareē auakani itxa:

—!Himarotari hïkamakiti tïkane häuini erekia inini ikapani, neenamatxi mauakani ikapani. Ninirekari himarotiniri, txamari uatxa ikara himarotini kipataäka himimarotakaniri ikapani.

⁴³ Áti òti himokaiakarini ákitai hïte. Ininiā kona kákiti pokïka sitatxi, kona ūroā. Iuasaaki himitekini !auari. Hâkitapeëkaikako.

⁴⁴ Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikinimaneko okaākako. Kai āti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hīte !apakapari Teoso hītemoni apokasaaki.

Pirātxi Vētxitakanī Omitikīo

(*Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22*)

⁴⁵ Xesosi apokasaaki Xerosareē, isari Teoso misākiretiko aikotiā. Iuaā auari kākiti tiitxi vētxitakanī, ininiā Xesosi omitikana.

⁴⁶ Xesosi txana ninoas:

—Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:
Ia naapoko, “Teoso misākiretiko aikoti” akiritaākako,

itxa. Txamari hīte txīkitakari ia aiko kūtitirinri iomaātiniātaā ininiua —itxa Xesosi.

⁴⁷ Teoso misākiretiko aikoti āki ikiniōtika oerekaraauata. Iuasaaki sasetotxi aūteakori, kaiōkatsoparerakorri, kākiti aūteakori pakini kinirāo okaka txari Xesosi.

⁴⁸ Txamari itomaneri kākiti potxitari Xesosi oerekakiti sākiretxiti. Ininiā ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isākire imarotinina ikapani. Ikara xiā !iposotarina okiniri iua iuasaaki.

20

Xesosi Paniātakari Moerekakoni

(*Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33*)

¹ Xesosi Teoso iokanapirena erekari isāppiretakasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, iuasaaki sasetotxi aūteakori, kaiōkatsoparerakorri, kākiti aūteakori pakini apoka.

² Ninoa pimaāri Xesosi:

—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misākiretiko aikotiā auakani. Kipaniāpa pikamari ikora pikamakiti? Kipa paniātai? —itxana.

³ Ininiā Xesosi txana:

—Nota apaka pimarauatako hītemoni. Ātinoka nipimaāiko hīte. Ininiā hāpakapapiretano.

⁴ “Kipa paniātari Xoāoni ipatxisarauatini? Teosokani paniātari Xoā? Kākitikani paniātari Xoā?” —itxa Xesosi.

⁵ Eureka ninoakkakarinani isākirauatana:

—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniā, ininiā ipaniātamaua eureka: “Kinirepa kona hāuikatari Xoāo sākire?” itxamaua ate.

⁶ “Kākitira paniātari Xoā,” aniniā, ininiā kākiti kiporonakauako ate kai soroā, kotxi ninoamoni Xoā Teoso sākire sāppiretakari itxaua. Ininiā kanatokopa atxa? —itxakakauana.

⁷ Ininiā eureka ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Kona ate imarotari —itxana.

⁸ Eureka Xesosi txana:

—Ininiā nota apaka kona nisāppiretai nipiātakiri uāka —itxa Xesosi.

Parīkauatakani Maerekani

(*Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12*)

⁹ Eureka Xesosi sāppiretari kākiti ia sāppirenatxi atāo inakari oerekiko. Ia atoko itxa:

—Aua kiki. Itakari amātiiri ova inakoro. Ovanoka itaka ikikioteē. Eureka iīkitxitana kākiti itakare nikatakanī. Eureka isari āti tixini. Iuaā mapakanani ikaikota.

¹⁰ Oamiko manapi iokanatarri initiri apakapiniri ipixini amātiiri. Txamari amātiiri nikatakanī noropatari iua nitiri. Ininiā eureka iokanatarina iua. Kona axapiti amātiiri anika ipatrāotemoni.

¹¹ Ininiā iuaākana āti initiri iokanata. Iuaākana ninoa noropatari iua initiri. Imisitarina. Eureka iokanatarri iua. Kona axapiti amātiiri anika ipatrāotemoni.

¹² Iuaākana āti initiri iokanata ikikiotemoni. Iuaākana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amātiiri iuamonii.

¹³ Iua katakareri txari: “Kipa nikamaā? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.

¹⁴ —Amātiiri nikatakanī atapari amātiiri takakari ākiri apokaāpotini. Ininiā itxana: “Katakareri ākiri ina. Katakareri ipikasaaki, iua ākiri apakapari ikinika. Ininiā maōkari iua. Ininiā ikinika itakare aua atemoni,” itxana.

¹⁵ —Ininiā ninoa kosekaātotari katakareri ākiri, mapara okaātota itxarina. Ininiā okapirina.

Ininiā Xesosi pimaāri kākiti iuaā auakani:

—Kiripa iua katakareri kamaā?

¹⁶ Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.

Kākiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:

—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.

¹⁷ Ininiā Xesosi iteene atamatana.

—Ininiākara natokopa itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri oerekiniua?

Aapokotxi kamakamī kona nirekari ātika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maīkakari itxaua.

Itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

¹⁸ Kākiti mākititinī ūkora kai xika, ikarotaāka. ūkora kai irikiniā kākiti nopini, pomoīpeka itxana. Ininiā eereka aāpani itxaua —itxa Xesosi.

Homano Aūite Ūkitxitiko

(*Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17*)

¹⁹ Iuasaaki Xesosi sākirauatakasaaki, sasetotxi aūteakori, kaiōkatsoparerriakori pakini, nirekari mākiniri Xesosi, okinirina ūkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sāpiretakiti oerekari kākiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari ! imaīkarina, kotxi ipīkarina apanakini kākiti.

²⁰ Ikiniōtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina ūkapani. Ininiā ninoa ūkitxitari kamīkapirirerini Xesosi imisākiretinina ūkapani. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isākire. Ikerokiniāri, iposotarina anikiniri aūtexiakorimoni okinirina ūkapani.

²¹ Ininiā ninoa kamīkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekarerri, ate imarotari atāopitikara pisākire. Pite oerekari ikinipoko kākiti atāo Teoso nireēkiti kamiko. Poerekakiti sākiretxiti kākiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kākiti poiāorini.

²² Atāokani txineiro asikini Homanoakori aūtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.

²³ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isākire, ininiā iua txana:

—Kinirepa hātamakaerekatano nota?

²⁴ Poerekano txineiro ota. Kisanōkapa ia? Kiūkapa aua uai? —itxa.

Ininiā ninoa:

—Sesa sanōka, iuāka apaka aua —itxana.

²⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.

²⁶ Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isākire kākiti apisatoō, txamari !ikerokari. Ininiā ninoa tsorīkāāta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni !isākirauataikana.

Ipīkari Ūkitkiniau Mauikakoni

(*Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27*)

²⁷ Ikara inaāka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona aukari ipīkari iuaīkana ūkitkiniau. Ninoa misākiretarri Xesosi.

²⁸ Itxana:

—Koerekarerri, kitxakapirika Moisesini iōkatsopatari ia atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipiniñiā, iua itari takaro tikinitakoro. Iua itari keene ininiā, itakauākatari amarini iua itarini ipīpekarini uāka,” itxa Moisesini.

²⁹ Setxi itaritxiakori aua mitxi ūkorapokoriti. Apia kiomanetakari ūtaniriuata. Meenetipanika ipina.

³⁰ Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika.

³¹ Iuaīkana āti itari takaro oa. Iuaīkana ipina meenetipanika. Iua atokotxikana itxana imakinikana itariakori.

³² Eureka oanipekana opīpe apaka.

³³ Ipīkari ūkitkasaakua, kiripa oītaniri? Kotxi ikinikana takapekarri oa —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Uatxa ikorasaaki kākiti ūtaniriuata.

³⁵ Teoso nakitiakori iuaīkana ūkitkasaakua, ūtaniriuataikana.

³⁶ Ninoa !ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxauanako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso ūkitkapekana ninoa.

³⁷ Hīte kerokari hīsākire. Hīte sākire txari: “Ipīkari ! ūkitkakaua.” Moisesini oerekaua ipīkani iuaīkana ūkitkapanakaua. Iua iōkatsopatasaakiri aamina tirinakari pirena, isāpiretari Teoso sāpiretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Apraāo Teosone, Isaki Teosone, Xakoo Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso.

³⁸ Ininiā ninoa Apraāo, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso !ipīkani Teosoneni. Auāki inakani Teosonera iua, kotxi iuamoni ikinimane auākipanika —itxa Xesosi.

³⁹ Eureka ātikaka kaiōkatsoparerriakori txari:

—Koerekarerri, atāopitikara pisākire —itxana.

⁴⁰ Ikara inaāka atoko kākiti pīkarauata apikomoni ipimarauatini.

*Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua
(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)*

⁴¹ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Kinirepa isāpiretaāka Teoso mereēkiti Taviini apika mekaniri ininiua?

⁴² Kotxi Taviini iōkatsopata Xikari aātsopateē. Itxari:

Apiananiri txari niauūtemoni: “Nota kikomoni pii topākā.

⁴³ Piitopākinirritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua.”

Itxa Taviini xikare.

⁴⁴ Taviini akiritarri Teoso Mereēkiti “Niauūte.” Ininiākara kanatokopa iua Tavii apika mekaniri? —itxa Xesosi.

*Kaiōkatsoparerini Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)*

⁴⁵ Eureka kākiti apisatoō Xesosi ūtākikana imoianariakori.

⁴⁶ Ia atoko itxa:

—Erepaniko, kaiōkatsoparerini misirienetinii. Ninoa ieretakari mākatxi itanori, peereri, apanakini atamatatinina ūkapani. Tiutxi amotikoātaā ninoa potxitari kākiti ninoakata sākirauatini apanakini atamatatinina ūkapani. Ninoa potxitari iitopākinina auūtetxi topākiniaātaā aiko āki Xoteo apotiitiniātaā. Kiinirisaaki ninoa nirekari apiari topākiniaātaā iitopākinina.

⁴⁷ Kiki ipikasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaāpoko, iuaritika imisākiretarina Teoso. Teoso imisākiretakasaakiria, kaiāori sākiretxi isākiretana. Ininiā apanakini kenakotakasaakiria, ninoa xinikari: “Atāo iua imarotari Teosokata isākirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaākaretxitana, ininiā apiata imisiritaākanako.

21

*Tikinitakoro Matxineiroteto Sikakito
(Marko 12.41-44)*

¹ Xesosi sākirauatakasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, itikari katuirini takiniro itxineirotena kaixa āki Teoso ūkapani.

² Iuasaaki oāua tikinitakoro matiito. Ūtaniri !auaika. Oa sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro.

³ Ininiā Xesosi txa:

—Atāopitikara, okira sito sikari apiata.

⁴ Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

*Teoso Misākiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)*

⁵ Āti ūti Teoso misākiretiko aikoti āki aua Xesosi imoianariakorikata. Aiko ereri pirena isākirentana.

—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiā auakari pakaronepokori. Patamatari kākiti sikakiti Teosomoni —itxana.

⁶ Ininiā Xesosi txana:

—Ari atāopitikara peerekari. Txamari apokapitikako āti ūti ia aiko irikiko ūkapani. Iuasaaki kai āti kai nopini auakari !auaika. Ikinipoko irikaākako —itxa Xesosi.

*Misirikaretxi Apokaenetti
(Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)*

⁷ Ininiā ninoa pimaāri:

—Koerekarerri, kirisaakipa ikara atoko inakari auapani? Kiātokopa itxa ia aiko Teoso misākiretiko irikini ūti manapi aimarotini ūkapani —itxana.

⁸ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Erepaniko, xipokatxi ūti apokaāpotakasaaki, kākiti nirekari imisirienetinii hīte. Ito aāpirenuaako. Kaiāopokori kiki sākire: “Teoso mereēkitikarano nota. Nota apokapeka uai,” itxamana. Paxirari ninoa sākire. !Himaākatapena ninoa. !Himoianatapena ninoa.

⁹ Neenamatxiene hīkenakoentakasaaki, !hīpīkarauatape. Iua atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi ūti !apokapanika —itxa Xesosi.

¹⁰ —Āti uāka kamari neenamatxi āti uākakata. Āti auūtetxi sotatoneakori neenamauata āti auūtetxi sotatoneakorikata.

¹¹ Iuasaaki xipokatxi ñti apisa, nota apokini apisa, itixi iakeēkatako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kākiti atamatatakita iaxiti kamapīkaretana.

¹² —Ikara inakari apisa, apanakini mañkaiko hīte. Himisiritaäkako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniätaäua Xoteoakori auñte apisatoô apoñtiniina ikapani. Hītakaäka kateia ãki. Ninoa anikaiko hīte itixi auakaní auñteakorimoni hīte apoñtinina ikapani. Iua atokokanera-ako hīnaäkako nisäkire häuikini xika.

¹³ Iuasaaki auñtexiakori apisatoô häuakasaaki, hīsäpíretariko Teoso iokanapirena erekari.

¹⁴ Ninoa himisäkiretini apisa, maerekaxiniretika !hītxape. Kona hīpíkarauatape,

¹⁵ kotxi ninoa apisatoô häuakasaaki, nota sikaimaroretaí hīte, ininiä himokaiakariakori ! iposotari apakapapiretiniina hīte. !Iposotarina isäpíretiniina: "Kona atão pisäkire," !itxana.

¹⁶ Hinoroma, hīrima, hītariakorma, apanakini hinirimamanema, haðkimanerema pakini sikaiko hīte himokaiakariakorimoni. Ätikaka hīte okaäkako iuasaaki.

¹⁷ Ikinimane omanataiko hīte nisäkire häuikini xika.

¹⁸ Iuaritika Teoso lauritari ätika hiäko maporokiko, kotxi Teoso iteene nïkatapitikaiko hīte.

¹⁹ Himïteenekiniäri ikinika himisirikitiko, ininiä Teoso txïkitakaiko ätipirika iuakata häuapininiika hinini ikapani —itxa Xesosi.

Xerosareë Xipokiko Pirena

(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

²⁰ Apikomoni Xesosi txari:

—Hätamatakasaakiri sotatoakori äkitiniri Xerosareë, iuasaaki himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini.

²¹ Iuasaaki hīte Xotéia tōpa auakaní himitekako oxiratarimoni. Sitatxi häuiniä, ininiä himitekako. Mapara häuiniä, kona hīkanapiripe sitatximoni,

²² kotxi iuasaaki kākiti misirikitiko ñti apoka. Teoso säkire iökatsopatakorí säpíretapekari ikara ñti apokini.

²³ Iuasaaki !erekapaniri sito kamixiro ikapani, kaxitakarero ikapani, kotxi omitekini ! apakak. Xoteo auiniätaä auapitikako iteene imisirikitona tïkane, kotxi iuasaaki Teoso oerekari iua omanäkare Xoteoakorimoni.

²⁴ Itomaneri kākiti okaäkako saasara atoko inakaroä. Apanakini anikaäkako ikini uäka tixinemoni. Xoteo minakaniua xipokariko sitatxi Xerosareë. Teoso auritana ninoa kaikotini iuaä. Eureka Teoso xipokariko ninoa tapara. Eureka !auaikana —itxa Xesosi.

Käkiti Itari Iaxistikiri Kanapiriini

(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

²⁵ Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iöriki pakini oerekariko kākiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoña uiniti auari tsakati mitari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara xika itixi auakaní kamaxirexinirepeka itxanako.

²⁶ Käkiti äkipa iotokako ipíkare xika. Itixi misirikitiko xika ipíkarauata, kotxi iöriki, ikinika iaxiti auakaní iakeēkatako.

²⁷ Iuasaaki nota, hītari iaxistikiri katxakaäpota katxiärikata. Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno nota. Niòtximerekata napoka uai.

²⁸ Ikara itixi misirikitiko apokaäpotakasaaki, haiamatako. Hionakaätako, kotxi pañtiki nota kanapiriä hīte napini ikapani. Iuasaaki nimakatxakai hīte ikinika maerekati auiniätaä —itxa Xesosi.

Piko Mina Pirena

(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)

²⁹ Xesosi säpíretari äti säpírenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Hixinikari aamina piko inakori. Apanakini ätiäo aamina apaka hīxinika.

³⁰ Pooñoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, "Kamoñ apakanapanoka," hītxa.

³¹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisäpíretakiti hītikasaaki, iuasaaki himarotariko pañtiki Teoso ikinimane auñte itxauako.

³² —Ia nisäkire atão. Itixi auakaní lixipoka ikinipoko nisäpíretakiti mapokakani apisa.

³³ Iaxiti xipokapitikako. Íkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota säkire lixipoka.

Iätapakori Òti Pirena

³⁴ —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hītxape. !Hīsarauatape. !Hīpoätape. Hīparikanoka !hīxinikapeko, kotxi hīsarauatinä, hīpoätnä, hīparikanoka hīxinikiniä, !hīxinikari nikanapiriini ñti, kotxi ikora ñti himarotakani ñtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Käkiti !imarotapaniri napokini ñti.

³⁵ Imakinika kākiti itixi auakaní imarotariko napokini iuasaaki.

³⁶ Hiātatariko nikanapiriini. Ātipirika himisākiretariko Teoso. Hamanaāriko Teoso ikara inakari mamisiritakanii hīte. Hamanaāriko Teoso himapētauatakani īkapani hītari iaxitikiri apokasaaki iua apisatoō hītimakasaaki –itxa Xesosi.

³⁷ Ikiniōtika Xesosi sari Teoso misākiretiko aikotimoni Teoso sākire oerekini īkapani. Ikiniōtika mapiānıkata Xesosi sari ötanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni.

³⁸ İkanōkapanika kākiti apoka Teoso misākiretiko aikotiā Xesosi sākire ikenakotinina īkapani.

22

Satanasi ūroō Xotasi Xinireē

(*Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoão 11.45-54*)

¹ Kaimamepea Páskoa inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteakori nikari pāo matireēkati.

² Iuasaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, nino a píkari apanakini kākiti, kotxi nino apokaerekatari Xesosi.

³ Iuasaaki Satanasi ūroāítotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata.

⁴ Iuasaaki iua sari sasetotxi auīteakorimoni, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani auīteakorimoni. Iuasaaki isākira uata ninoakata Xesosi imīkapiritini īkapani. Iuasaaki nino a xinikxitita:

—Kiātokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?

⁵ Sasetotxi auīteakori enenīka. Nino txari Xotasimoni:

—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aīkitxitaito pite –itxana Xotasimoni.

⁶ —Ateeneka –itxa Xotasi.

Ikara atoko ināaka atoko Xotasi iātupari isikiniri öti manapi. Inirekari kākiti mauakanisaaki, Xesosi imīkapiritini.

Páskoa Kiiniriti Kamiko

(*Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21*)

⁷ Iuasaaki kākiti parīkauata Páskoa kiiniriti ikaminina īkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pāo matireēkati inikinina. Iuasaaki okarina soti auīte ākiri kiinirisaaki iniākitina īkapani.

⁸ Xesosi paniātana Xoão, Petro pakini:

—Hīsako. Hāpotitariko nipokori Páskoa kiiniriti īkapani –itxa.

⁹ Ininiā nino:

—Namonipa akamatari kiiniri? –itxana.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Xerosareēmoni hīsa. Iuaā hītikari kiki kaminiri sito parīka. Iua apaānātari āparaā. Kopiti ikiiā anikanāta. Iua aōkitaiko hīte. Iuakata sa hītxako. Hīrōā aapokotxi iua ūroīnātāa.

¹¹ Himisākiretariko kauiniri. Hītxariko iua: ‘Koerekarerri nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani kaikotinātāa iriko? Iuaā inirekari inapiniri Páskoa öti imoianariakorikata, hītxariko iua.’

¹² Iuasaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaā kiiniri īkapani. Imakinika tiitxi iposope. Iuaārako hāpotiātari imakinika Páskoa kiiniriti īkapani –itxa Xesosi.

¹³ Ininiā sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sākire iaōka. Ininiā iuaā nino a maiamatari kiiniri.

Xesosi ūto, Iarēka Pakini

(*Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korīto 11.23-25*)

¹⁴ Ininiā Páskoa kiiniriti potorikasaaki, Xesosi imoianariakorikata topāka.

¹⁵ Ininiā Xesosi txana:

—Iteene ninirekari hītekata ninikiniri ia nipokori Páskoa kiinirisaaki, natatsiirauatini apisa.

¹⁶ Ia atoko inakari nipokori !ninikaikariko hītekata. Teoso ikinimane auīte inakasaakiua, iuasaakiikaroko ninikapitikariko iuaikana.

¹⁷ Eureka iua kosekari iātatxi koana ovaā iāriāti. Ininiā itxa:

—Niri, erekapitikari ia pisikakiti –itxari Teoso.

Eureka itxana imoianariakorikata:

—Ia iāriā hāpakapako. Hīkinika hiātariko.

¹⁸ Atāo niśāpireta! !Niātaikaroko ovaā, Teoso ikinimane auīte iminakanisaakiua. Teoso ikinimane auīte inakasaakiua, iuasaakiikaroko iuaikana niātariko ovaā –itxa Xesosi.

¹⁹ Eureka ikosekari komiri:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni –itxari Teoso.

Eureka imapixinikaāpotari, sikaāpota itxana imoianariakori:

—Ia niñt okaāka hīte īkapani. Ia komiri hinikasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikari nipinini hīte īkapani.

²⁰ Inikaākarina atoko, ikosekar ovaā. Isikana imoianariakori. Ininiā itxa:

—Ia niarēka xiketakari makatxakariko hīte maerekani. Teoso sāpiretakari kākiti ika-maenetakiti amaneri kākiti īkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaene-takiti.

²¹ Iua nimūkpiritakiri uatxa uai topāka notakata.

²² Nota hītari iaxitikiri okaākako. Teoso sākire iōkatsopatakor sāpiretakari nipinini tīkane. Nota hītari iaxitikiri mīkpiritakari iteene misiritaākako —itxa Xesosi.

²³ Xesosi moianariakori ninoakakarika isākirauatana:

—Kipa sīkatari Xesosi imokaiakariakorimoni? —itxanātana.

Kiripa Apiatakari?

²⁴ Ikara atoko inaāka atoko Xesosi moianariakori misākiretakakaua.

—Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? —itxana.

²⁵ Ininiā Xesosi:

—Xoteo minakanua auīteakori itaparasākiretitika ipaniātana Xoteo minakanua iauītena nireēkiti ikaminina īkapani, iuaritika ninoa sākire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kākiti,” itxana.

²⁶ Hīte kona ninoa atoko kona hītxape. Atxiīti apiai pitxaua hīte sauaki, ininiā amarini atoko pitxauako. Auītetxi pininiāua, nitirixti atoko pitxauako.

²⁷ Kiripa apiatakari txataua? Auītetxi nipokori nikakarikani, apiatakari txatauako? Initiri nipokori kamakarikani apiatakari txatauako? Ikinimane kākiti imarotari nipokori nikakar apiatakari itxaua. Txamari nota auakasaaki kākiti sauaki, nitirixti atoko nitxaua, kotxi kākiti nimoianan.

²⁸ —Xoteakori misiritakasaakino nota, kona hīte takanapano. Atāo nimoianariakori hītxaua.

²⁹ Niri, auītetxi txīkitakapekano nota. Ininiā iua atokokana nota txīkitakai hīte auītetxi hininiua.

³⁰ Nota auītetxi ninakasaaki, hinipokota, hiāta hītxako notakata. Auako auītetxi topākini hīte īkapani. Ininiā iuasaaki hīpaniātana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tīkane —itxa Xesosi.

Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoāo 13.36-38)

³¹ Xesosi sākirauat Simāo Petromoni:

—Simāo, Simāo, Satanasi amanaāpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini īkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite.

³² Iuaritika, nota misākiretakari Teoso isikataparatimiri pixinire Simāo, nisākire atāo pauikini īkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikapirīāpitika nota sākire iteene iuaīkana pauikini īkapani. Eureka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sākire auiākani —itxa Xesosi sākire.

³³ Petro txari Xesosi:

—Niauīte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini itxa.

³⁴ Xesosi txari:

—Atāo nisāpiretai. Ia īkanōkati patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, “! Nimarotari iua,” pitxanoko —itxa Xesosi.

Xesosi Ótākkiana Imoianariakori

³⁵ Eureka iuaīkana Xesosi sākirauat imoianariakorikata:

—Mitxi nota iokanatai kākitimoni. Iuasaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai sapato, iuaritika minakati auinii atxiīti? Erekari hīsini ikinika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi

—Minakati !auinaua ate —itxana.

³⁶ Ininiā Xesosi txana:

—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auinīāi, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimāka inopinikiri pivētixitako iouata piomatini īkapani.

³⁷ Teoso sākire iōkatsopatakor kitxakapirīka txari:

Imaīkāka, kukaniri maīkiko atoko inaākako.

Ininiā ikara nimaīkiko apokapitikako. Ikara nota pirena kitxakapirīka atāopitika —itxa.

³⁸ Imoianariakori txari:

—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamauatini ikapani.

Xesosi txari:

—!Apakata ikara atoko inakari hīsākire —itxa Xesosi.

Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriātaā

(*Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42*)

³⁹ Eureka ixirata auīte Oriva inakorimoni isa, kotxi itotapekari iuaā isini. Imoianariakori sari iuakata.

⁴⁰ Iuaā apokasaakina, Xesosi txana:

—Satanasi nirekari maerekati hīkamini. Ininiā himisākiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakanī ikapani —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiā iuaā itakanapania imoianariakori. Apikoxāki axapiti sa itxa. Iuaā ikapotoreēkaua, misākireta itxari Teoso.

⁴² Itxari:

—Niri, !pauiritapeno paītiki natatsiirauatini, iuaritika kona pikamapiri nota nirekaākiti. Pite nirekaākiti ninireka nikamini —itxa Xesosi.

⁴³ Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamonni isikataparaxiniretiniri ikapani.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. Ākxinireē apokapeka itsii. Ininiā iteene imisākiretarri Teoso. Ininiā iinūkakare arēkatxikata tapiki ixitimoni.

⁴⁵ Teoso imisākiretaka atoko, ūkitikaua, imoianariakorimoni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapoanātana, kotxi isāpakepaka imatinianuatinina xika.

⁴⁶ Ininiā akiritanira:

—Kinirepa himakanāta? Hōkitikaua. Himisākiretarri Teoso, Satanasi nireēkiti himakanākani tikane —itxa Xesosi.

Xesosi Maīkiko Pirena

(*Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoāo 18.1-11*)

⁴⁷ Xesosi sākirautakasaaki imoianariakrikata, itomaneri kākiti Xotasikata apoka. Xotasi mīkikanā ninoia Xesosi oerekini ikapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi.

⁴⁸ Ininiā Xesosi txari iua:

—Xotasi, pimīkpiritatarri pitari iaxitikiri papitzokasaaki? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kākiti nirekiniri Xesosi imaīkini, itxana:

—Apiananiri, erekari atxiīti uatxa aneenamauatini, aiouataneē —itxana.

⁵⁰ Ininiā āti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auīte apiatakari nitiri kīpita ikikomoni.

⁵¹ Ininiā Xesosi:

—Hiūtoka ikara. Iaōpe.

Eureka Xesosi takapiotaua ikīpitaā. Iuasaaki kakīpitapeka itxa iuaīkana.

⁵² Sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini ina Xesosi imaīkinina ikapani. Xesosi txari ninoamoni:

—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himaīkinino ikapani?

⁵³ Ikiñiōtika hītekata naua aiko Teoso misākiretikoā. Iuasaaki kona hīte maīkano. Īkanōka hina, kotxi ipiaā hīkamari maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(*Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoāo 18.15-18, 25-27*)

⁵⁴ Ininiā ninoia maīkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auīte apiatakari aapokomoni. Īroāna aapoko āki. Ininiā Petro sari ninoia tikini.

⁵⁵ Sasetotxi aapoko takote apoka. Iuasaaki mapara xamina pokitakori aua. Kākiti topākanāta xamina takote. Irokanātana. Ininiā Petro topāka ninoia takote.

⁵⁶ Iuasaaki ātokoro atamatari iua xamina kamaraā. Ininiā itakote oāpoka. Omixinitari iua:

—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.

⁵⁷ Txamari Petro txari:

—Ātokoro, kona nimarotari iua —itxa.

⁵⁸ Eureka āti atamatari iua. Itxari iua:

—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.

Txamari Petro:

—Konapitini —itxa.

⁵⁹ Āti oara napa atoko āti txari:

—Atāopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi Kariréakiri itxaua iua —itxa.

⁶⁰ Petro txari:

—Kona nimarotari ikara pisāpиретакити.

Iuasaaki, isákira uataksaaki, patari sákira uata.

⁶¹ Iuasaaki Xesosi sapotorika, atamata itxari Petro. Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sápiretakiti: "Patari sákira uatinini apisananikako, ipi áti pakinikata, 'Nimarotari iua,' pitxanoko" ininiri iaðka aua.

⁶² Ininiā eureka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(*Mateo 26.67-68; Marko 14.65*)

⁶³ Xesosi níkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi.

⁶⁴ Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoia imamatamatakani ïkapani. Iuasaaki noropata itxarina.

—Kimarorei pite. Kiripa noropata? —itxana.

⁶⁵ Itomaneri maerekati sákiretxitiä itxitarina Xesosi. Inapetiniri !iotoka.

Xesosi Xoteo Auñteakori Apisatoō

(*Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24*)

⁶⁶ ïkanõkapanika kiomätxiakori, sasetotxi auñteakori, kaiökatsopareriakori pakini apotiitaua. Iuasaaki Xesosi minaäka ninoamoni.

⁶⁷ —Pisäpireta ate, Teoso mereëkitikai pite? —itxarina.

Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Nisäpiretiniäi, !hăuikari nisäkire.

⁶⁸ Nipimara uatiniä, híte !apakapapiretano. Apaka !hăuiritari nisikakiko.

⁶⁹ Pañtiki hítarri iaxitikiri topäkako Teoso kaposotiirerikicomoni —itxa Xesosi.

⁷⁰ Ininiā iuañkana ninoia pimaäri:

—Teoso ãkirikai pite? —itxarina.

Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Atäopitikara hísäkire. Iuapitikarano nota —itxa.

⁷¹ —Iañpekara. Akenakotapekari isäkire. Ininiā apikomoni isäkire kenakotakani! anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari iua sákire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoō

(*Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38*)

¹ Ininiā imakinika ninoia anikari Xesosi Piratomoni.

² Ininiā iuañkana ikamarina aäpirena. Apoñtarina Xesosi:

—Ate kenakopiretari oerekirini kãkiti maerekati ikamini, kotxi iua õtäkikari kãkiti, kãkiti mïikitxitakaniri Sesa, Homano auñte apiari. Apaka itxa: "Teoso mereëkitino nota. Auñtetxi apiatakari nitxaua," itxa iua sákire.

Txamari na atäoni ikara atoko itxana ninoia. Ikara atoko ninoia apoñtarri Xesosi. Kona atäo ninoia sápiretakiti.

³ Ininiā Pirato pimaäri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auñte txataua? —itxari Xesosi.

—Iuapitikarano nota —itxa Xesosi.

⁴ Ininiā Pirato txana sasetotxi auñteakori, kãkiti pakini:

—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.

⁵ Iuañkana apoñtarina:

—Iua oerekana kãkiti maerekati ikamini auñtetxiakorimoni. Kariréia tõpamonira ipotorika.

Uatxa uaipkarari iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoō

⁶ Pirato kenakotakasaakiri isäkirena, ipimaäna:

—Ia kiki Kariréiakirikani?

⁷ —Ari iuapitikara —itxana.

Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Kariréia tõpa auakani auñte itxaua Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareñ. Ininiā Pirato iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.

⁸ Erotxi kenakopiretakari Xesosi pirena. Ininiā iua aôkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari Xesosi oerekirini iposotiiре.

⁹ Ininiā iteene ipimaäri Xesosi, ikamakiti imarotini ïkapani. Txamari Xesosi !apakapapiretari iua.

¹⁰ Iuasaaki sasetotxi auñteakori, kaiökatsopareriini pakini iteene apoñtarri Xesosi. Ikinika ninoia sákire aäpirenanoka.

¹¹ Eureka Erotxi, isotatoneakori pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auñtetxi māka maparakiri apiata inapetinirina ïkapani.

—Häamatari ere. Auñtetxi itxaua —itxana.

Eureka iuañkana iokanatarina Piratomoni.

¹² Mitxi Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara òti nino a apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoão 18.39-19.16*)

¹³ Ininiä eureka Pirato apotitari sasetotxi auñteakori, Xoteo auñteakori, apanakini kākiti pakini.

¹⁴ Ininiä itxa:

—Hite minari ia kiki notamoni. Hite apoñtari iua imisirinetiniri kākiti. Hite apisatoō nipimañpekari ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati lïkama.

¹⁵ Erotxipekana !apokari maerekati ikamakiti, ininiä iokanatari iua notamoni iuañkana. Inipitikara iua erekari, txamari hite nirekari okiko maxikatïka.

¹⁶ Ininiä nota paniärtari inoropatiko aäpitxa aamata kamakoriä. Eureka niokanatari isini.

¹⁷ Iuasaaki Páskoa kiiniritsaaki, auñtetxiakori itotari isikakiniri äтика kateia äki auakari.

¹⁸ Ikara Pirato sâkire ikenakotakasakina, nino a akirkata:

—Hökariko ere kiki. Hïsikakariko Pahapasi —itxana.

¹⁹ Pahapasi kateia äki aua, kotxi iua apanakinikata naiatari auñtetxiakori. Kakaniri apaka itxaua.

²⁰ Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiä iuañkana isäkirauata kākitimoni.

²¹ Txamari nino a akiripoakata:

—Aamina îpiriämitakari nopini hïtokakitariko. Hökariko aamina îpiriämitakari nopini —itxakatana.

²² Pirato mitxi isäkirauata ipikata. Iuañkana isäkirauata:

—Kixikapa? Maerekati !ikama. Ixika !auari ipinini ïkapani. Nipaniätariko inoropatiko, eureka nisikakariko —itxari.

²³ Txamari iuañkana akiripoakatana:

—Hökariko aamina îpiriämitakari nopini.

Nino a akiripoakatini xika Pirato kamari nino a nirekakiti.

²⁴ Ininiä Pirato:

—Xesosi ipinako hinirekakiti iañka —itxa Pirato.

²⁵ Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia äki auakari. Neenamatxi kamakari, kakaniri apaka itxaua Pahapasi. Eureka isikari Xesosi sotatoakorimoni aamina îpiriämitakari nopini okiko ïkapani.

Xesosi Tokakitaäka Aamina Îpiriämitakari Nopini

(*Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27*)

²⁶ Ininiä sotatoakori anikari Xesosi okiko ïkapanimoni. Iuasaaki kimaporïäpo aôkitarina Simão, Sireni sitaxtitikiri. Iuasaaki iua apoka sitaxtimoni. Sotatoakori mañkari iua. Aamina îpiriämitakari itakana Simão tsotere nopini:

—Panika ia aamina îpiriämitakari —itxarina.

Xesosi tikini sa itxa Simão.

²⁷ Xesosi tikini isa mirikiniti kākiti. Ätokaka sitoakoro sari apaka. Imatinianuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xesosi pañtiki ipinini.

²⁸ Xesosi kiroka nino a sitoakoromoni. Itxana:

—Sitoäkini Xerosareñeuakanan anaakoro. Kona notani !himariaka. Hïtekara himariakaua. Hamariteni ïkapani hïtxiapata.

²⁹ kotxi äti òti apokasaaki, kâkiti sâkire: “Apiaerekata sito meeneto oniniua,” kotxi iuasaaki misirikaretxi apokasaaki, pamonñkoniri.

³⁰ Iuasaaki karako kâkiti akiripoakatako ixirata auñtemoni: “Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuasaaki nino a mokaiakariakori apokaäpotxa nino a xipokini ïkapani.

³¹ Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hite aamina ïsasaka atoko hïtxa. Nota !ikamari maerekati, iuaritika ia atoko nota ipina. Erepaniko aamina ïsasaka atoko hïtxa, ininiä äti ôtirako apiata himisiritiko —itxa Xesosi sâkire.

³² Nino a anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipininina ïkapani.

³³ Apokasaakinia “Kiitâtatxi” inakoriätaä, itokakitarina Xesosi aamina îpiriämitakari nopini. Iua atokokanera itxana maerekati kamakani. Äti maerekati kamakari itakana Xesosi kikomoni, äti isanaremoni.

³⁴ Iuasaaki Xesosi txari:

—Niri !pimisiratpena nino a, maerekati ikamakitinaxika, kotxi !imarotarina ikamakitinaxika —itxa Xesosi.

Iuasaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eureka imakatxakarina Xesosi māka. Sarauatxi kāiatakarri apakapari imāka.

³⁵ Kākiti iuaā auakan iitikari Xesosi. Sasetotxi auñteakori napetari iua. Itxana:

—Iua makatxakapekari apanakini imapinakanina īkapani. Teoso mereēkiti ininiāua, kinirepa iuaka !imakatxakaua? —itxana.

³⁶ Iuasaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioāri isikarina Xesosi iātini īkapani, txamari liātarri.

³⁷ Itxana:

—Pite Xoteo auñte pininiāua, ininiā aamina īpiriāmitakariā pimakatxakaua. Piteka pimakatxakauako —itxarina.

³⁸ Iuasaaki iōkatakori takaāka ikii tanomoni:

—Xoteoakori Auñte —itxa iua iōkatakori. Homano sākireē aua. Kreko sākireē aua. Xoteo sākireē pakini aua iuaā iōkatakori.

³⁹ Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari iua. Itxitari. Inapetari:

—Pite Teoso mereēkiti pininiāua, īteroa piposotiire? Piteka pimakatxakaua. Ate apaka pimakatxaka —itxa.

⁴⁰ Āti maerekati kamakari iuaā tokakitakori ūtākikari iua:

—Kona pite pīkatari Teoso? Ate apaka apinako.

⁴¹ Atāopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka. Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.

⁴² Eureka itxari Xesosi:

—Xesosi, auñtetxi pininiātaāua papokasaaki, pixinikano nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.

⁴³ Xesosi apakapapiretari:

—Atāopitikara nitxai, uatxa ia ñti, pite sariko notakata iaxiti Erekariātaā.

Xesosi Ipiniñi Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoño 19.28-30)

⁴⁴ Ininiā apaniñxiti takote atokatxi piākapeka. Ipi āti pakini oara ipiāka.

⁴⁵ Atokatxi liponikaika. Iuasaaki mākatxi mata mitari Teoso misākiretiko aikotiā arōkakari matsorakitaāka. Ipi matapeka itxa.

⁴⁶ Iuasaaki Xesosi akirikata:

—Niri, niskai nixinire piñikatini īkapani.

Ikara atoko inaāka atoko, ipina.

⁴⁷ Sotato auñte itikasaakiri, ikenakotakasaakiri, itxa:

—Atāopitikara ikira kiki atāo inakarinoka kamakari iua. Maerekati !ikama —itxa sotato auñte.

⁴⁸ Kākiti iuaā apotiiitakanua ikara atamatakasaakina, itorotana iaratana ipīkarauatini xika. Ininiā isipekana.

⁴⁹ Ikinika Xesosi aōkimanere, sitoakoro Kariréiakini, iua tikini sikani pakini aua iuaā. Ikira atoko itikanātarina Xesosi okiko.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoño 19.38-42)

⁵⁰ Iuasaaki iuaā aua Xosee inakori. Xoteo auñteakori ūtākikakari iua. Erekari iua. Erekarinoka ikama.

⁵¹ Arimateia sitatxitikiri iua. Arimateia sitatxitxi, Xotéia tōpa aua. Iātapapikari Teoso ikinimane auñte ininiua. Mitxipe apanakini Xoteo auñteakori ūtākikakari nirekasaakiri Xesosi okinina, iuasaaki iua Xosee txari:

—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.

⁵² Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanaāri Xesosi īto akauarimoni itakini īkapani. Ininiā Pirato sikari Xesosi īto iuamoni.

⁵³ Ininiā iua makatxakari Xesosi īto itokakitikoātaā. Iapirikari mākatxi mataā, kai iriko āki taka itxari. Mitxi ipikari lauapanika iua iriko āki.

⁵⁴ Ikara ñti sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori tomatini ñti apisa, Xoteoakori aiamata tomatikoi ñti īkapani.

⁵⁵ Sitoakoro Kariréiakini Xesosikata īkani sari Xosee tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotiniri Xesosi īto takikoātaā.

⁵⁶ Eureka ninoa kanapiriā aapokomonina. Kamariāro, aātsopa ātiāo pakini apotiiitana Xesosi ītoā itakinina īkapani. Ininiā tomatiko ñti tomata itxana, kotxi Teoso paniātakiti iaōka ikamana.

24

Xesosi Iuaīkana Auāki Inini

(*Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10*)

¹ Tomíkosaaki ikánōkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariāro Xesosi ūtoā itakinina ikapani.

² Ninoa apokasaaki iuaā, atamatarina. ! Katoreikari kai iriko. Kai tore makatx-akapeēkaika.

³ Ininiā ninoa ūroā, txama kona apokarina Xesosi ūto.

⁴ Ininiā sitoakoro:

—Itapari Xesosi ūto? Kanatokopa itxa? —itxanātana.

Iuasaakipeka ipi kiki tokid. Itimana sitoakoro apisatoō. Pomēkori mākarini ninoa. Mēkokari iotximere atoko itxa ninoa māka.

⁵ Sitoakoro pikarauata, ininiā iākana. Ixitipeka auakuitana. Ininiā ninoa kiki txana:

—Kinirepa hinitanātari auāki inakari ipíkani sauaki?

⁶ !Uaiikari iua. Ōkitikapeka. Hixinikari isākire Kariréia hītekata auakasaaki.

⁷ Ia atoko itxa isākire: “Hītari iaxistikiri sikaākako maerekanimoni. Eureka nipinako aamina īpiriāmitakari nopini. Eureka ipi āti ūtsaaki iuaīkana nōkitikauako,” itxa Xesosi. Hixinikariko isākire —itxana.

⁸ Ininiā ninoa sitoakoro:

—Ari ikara atokopitikara itxapeka isākire —itxana.

⁹ Eureka ninoa sipeka. Ōsi Xesosi moianariakorimoni isana. Apanakini kākiti iuaā aua apaka. Iuaā ninoa sāpiretana ikinipoko itikakitina.

¹⁰ Maria Matarenama, Xoanama, Maria Txiaiko inoroma, apanakini pakini sāpiretari Xesosi moianariakori itikakitina.

¹¹ Txamari Xesosi moianariakori kona auikari ninoa sākire.

—Paxirari hīsākire —itxana.

¹² Petronoka auikari ninoa sākire, ininiā imiteēkata kai irikomoni. Iāka, iriko āki atamatini ikapani. Mākatchi matanoka, Xesosi ūtoā Xosee iapirikakitinoka atamata. Eureka aapokomoni ikanapiriā. Isikasaaki, itsorīkaānāta, Atamatatakiti ixinikanāta.

Emaoso Kimaporit Sikani

(*Marko 16.12-13*)

¹³ Ikaria ūti ipi Xesosi sākire auiākani iāpota Emaoso inakori aapokotxitimoni. Xerosareē pipotorikasaaki, ipi oara napa atoko papoka Emaoso.

¹⁴ Ninoa ipi sākirauanāta isāapotakasaakina. Isākiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena.

¹⁵ Isākirauanātakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiā iua sa ninoakata.

¹⁶ Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua.

¹⁷ Ininiā Xesosi:

—Kipa hīte sākirenāta? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa tōo oerekari imatinaniuatina.

¹⁸ Kiropaka inakori apakapapiretarai:

—Ikinimane Xerosareē auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiūti pite ātiātaā ūkarikai? —itxari.

¹⁹ Ininiā Xesosi txari:

—Natokopa itxa iua? —itxa.

Ininiā ninoa:

—Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Teoso, kākiti apaka apokerekatari isākire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isākire, ikamakiti pakini.

²⁰ Sasetotxi aūteakori, aāuūteakori apaka sikari iua okiko ikapani, aamina īpiriāmitakari nopini ipinini ikapani.

²¹ Ate uākatari iua kākiti Isaeo auakani maerekani makatxaākari ininiua. Kita mitxi iua ipina.

²² Mixikanani sitoakoro iua sākire auiākani sākirauata atekata. Ininiā atsorīkaāta. Isāpiretuanā ikánōkapanika akauarimonī isinina.

²³ Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi ūto. Ninoa sākire, aākitana Teoso nitiriakori iaxistikini iuaā. Ninoa sāpiretana sitoakoro Xesosi iuaīkana ōkitikapeka.

²⁴ Eureka ātikaka imoianariakori sari iuaā atamatatinirina ikapani. Sitoākini sākire atāopitikara. Txamari laōkitari Xesosi iuasaaki —itxa Kiropasi.

²⁵ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Miikiteni hītxaua. !Hinirekari hāuikiniri Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti imakinika Teoso sākire,

²⁶ kotxi ninoa txari: "Teoso nirekari imereēkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika," itxa Teoso sākire —itxa Xesosi.

²⁷ Iāpotakasaakina, Xesosi sāpiretana ninoa Teoso sākire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iōkatsopatakitiā, eureka Teoso sākire sāpiretakan iōkatsopatakitiā. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sākire iōkatsopatakorī auakariā.

²⁸ Iuasaaki ninoa apokaāpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini.

²⁹ Ininiā itxana:

—Kona pisipe apikomoni. Mapiānikat, ininiā atekata pikai kota —itxarina.

Ininiā Xesosi ūroā apokotxiā ninoakata ikaikotini ikapani.

³⁰ Iitopāka ninoakata inipokotini ikapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.

—Teoso, erekapikitikari pisikakiti atemoni —itxa.

Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni.

³¹ Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua. Iuasaakipeka, ereēkoka itxa.

³² Ininiā ninoa misākiretakakaua:

—Atāopitikara, kimaporī isākirauāpotakasaaki, Teoso sākire oerekarauaāpotakasaaki, ax-inre poxokoniuata iuasaaki —itxana.

³³ Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriāna Xerosareēmoni. Iuaā apokana ūsi Xesosi moianariakori, apanakinikata.

³⁴ Isāpiretana:

—Xesosi auāki inini pirena atāopitikara. Apiananiri ūkitikapekaua. Petromoni oerekapekaua —itxana ninoa.

³⁵ Ininiā eureka Kiropasi imoianarikata sāpiretana kimaporī isinina pirena. Isāpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena, kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoāo 20.19-23; Átos 1.6-8)

³⁶ Isākirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiaā ninoa sauaki.

—Erekaxinire hītxako —itxa.

³⁷ Itikoākatana. Ipīkarauatana. Kamiri iuākatarina.

³⁸ —Kinirepa hītkoka? Kinirepa kamaxirepeka hītxa iīkiteta?

³⁹ Hātamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitikarano nota. Himaātakano. Kamiri !lakxiniri. Kamiri kona kapiri. Hātamatano. Niūtokara. Kamiri !nitxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ininiā oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni.

⁴¹ Ninoa iteene poxokoniuata, txamari !iteene !auikapanikarina atāo Xesosi ininiua. Ininiā iuasaaki Xesosi pimaāna:

—Nipokori aua hītemoni? —itxa.

⁴² Ininiā ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaā apaka isikarina.

⁴³ Ininiā iua nikari ninoa apisatoō. Iuasaaki ninoa imarotari atāo Xesosi ininiua, kotxi kamiri !nikari nipokori.

⁴⁴ Eureka iua misākiretana ninoa:

—Mitxi hītekata nauakasaaki, nisāpireta ikinipoko nota pirena Teoso sākire iōkatsopatakorī. Noerekapekai hīte Moisesini iōkatsopatakiti, Teoso sākire sāpiretakan iōkatsopatakiti. Xikari iōkatsopatakorī apaka noerekapekai. Imakinika ninoa sāpiretakiti nota pirena apokapeka.

⁴⁵ Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sākire iōkatsopatakorī imarotinina ikapani, ininiā iuasaaki ninoa imarotari atāo.

⁴⁶ Itxari:

—Kitxakapirīka iōkatsopatapeēkaika:

Teoso mereēkiti atatsiirauatako. Okaākako. Ipi āti ūtsaaki ūkitikauako.

⁴⁷ Kākiti nisākire auiākani iaripiretariko niokanapirena erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareē auakanimoni isāpiretaākako, eureka ikini itixiti auakanimoni isāpiretaākako. Ninoa oerekariko kākiti takanapiniri imaerekanina, ininiā iuasaakipeka Teoso makatzakariko maerekati ikamakitunga.

⁴⁸ Hīkinika hīte itikapekari nipinini. Hātamatano nota iuaīkana auāki ninini. Ininiā iteene himarotari nota pirena apanakini hīspiretini ikapani.

⁴⁹ Nota iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekari Matamatakoti, hītemoni. Uai sitatxi hīkaotako. Hiātarapariko iua apokini. Ininiā hāpkapariko Teoso posotiire itano īkari —itxa Xesosi.

Xesosi Anikaāka Teoso Tixinemoni

(Marko 16.19-20; Átos 1.9-11)

⁵⁰ Xesosi anikari imoianariakori Petánia sitatxitimoni. Iuaā apokasaakina, Xesosi ūkitikauakotaua. Itxari Teoso:

—Niri, naia pinīkata. Pitakari erekari naiamoni —itxa.

⁵¹ Isākirauatakasaaki, anikaāka Teoso tixinemoni.

⁵² Iuasaaki ninoa:

—Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri —itxanātana.

Eureka Xerosareē ikanapiriāna ipoxokoniritikana.

⁵³ Ikiniōtika isana Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaā ninoa misākiretari Teoso:

—Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate ikapani —itxanātana ikiniōtika.

Ameē.

XOĀO

Xesosi, "Teoso Sākire" Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua "Teoso Sākire" inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua.

² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua "Teoso Sākire" inakori.

³ Teoso parniātari iua ikinipoko ikamini. !Auari iua makamakiniti.

⁴ Xesosi, "Teoso Sākire" inakori, kamari itanapokoka auāki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auāki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kākiti xiniremoni Teoso sākire imarotini ūkapani, ātipirika auini ūkapani.

⁵ Iopinikari ipiā. Ipiā kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatari isākire sāpiretakari tükane kiki Xoão inakori. Iokanatari iua kākitimoni, kākiti xinire iopiniākari isāpiretini ūkapani.

⁷ Isāpirenauata, Teoso sākire ikinimane imarotini ūkapani, auikapiretinirina ūkapani.

⁸ Kona Xoão kākiti xinire iopiniākari txaua. Xoão iokanataāka kākiti xinire iopiniākari isāpiretini ūkapani.

⁹ Iua atão iopinikari kākiti xinire. Apoka ūkoraxiti, ikinipoko kākiti xinire iopinikini ūkapani.

¹⁰ Iua "Teoso Sākire" inakori aua ūkoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ūkoraxiti auakani kona auikapiretari iua sākire.

¹¹ Iua apoka itixi ikamakitmoni, txamari kākiti ikamakini kona nirekari iua.

¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiā auikarina isākire. Ininiā iua sikaposotiiretana ninoia Teoso anaakori ininiuana ūkapani.

¹³ Aponaniākasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminuia !aposota. Kona kākitini txīkitakaua Teoso anaakori aniniāua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.

¹⁴ Kākiti itxapekaua iua "Teoso Sākire" inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isākire atāonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso ākiri imatonōkari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão sāpiretari Xesosi kākitimoni. Ia atoko isāpirenauata:

—Iua, hītemoni niśāpiretakiti: "Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiāoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua."

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiā amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaāpotari erekari atemoni.

¹⁷ Aimarotari Teoso paniātakiti sākiretxiti, kotxi Moisesini oerekapekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereēkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene tiretiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretau. Oerekaua atão inakari aimarotini ūkapani.

¹⁸ Teoso atamatakari !auari. Imatonōkari Teoso ākiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ūkapani, kotxi Teosotzikana iua.

Xoão Kapatxisarerি Sāpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auñteakori Xerosareē sitatzxti auakani iokanatana kākiti Xoāmoni. Iokanatana sasetotxiakori. Iokanatana sasetotxiakori moianatakani apaka Xoāmoni, ipimainirina ūkapani: "Kinakariparai pite?"

²⁰ Kona Xoão kipatari isāpiretinina. Atão isāpiretana:

—Teoso mereēkiti kākiti iātapakiti, kona nitxaua nota —itxa.

²¹ Ininiā ipimaārina:

—Ikara atoko ininiā kiriparai? Eriásikani? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

—Teoso sākire sāpiretakari aiātapakitikani atxiūti? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

²² —Ikara atoko ininiā, natokopa inakariparai pite? Ninoia ate iokanatakani nirekari imarotiniua pite. Natokopa inakaripa pite? —itxana.

²³ Ininiā Xoão:

—Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori iōkatsopatakiti txari:

Auako kiki āparāā makipakaniātaā. Isāpirenauatoko. Itxariko: "Hōeretariko kimaporí Apiananiri apokinī apisapanika. Itfikāāpo erekari hīkamako iua napini ūkapani,"

itxa Isaía. Iua kiki āparāā makipakaniātaā kasāpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sāpiretakitarano nota —itxa Xoão.

²⁴ Pariseoakorira iokanatana ninoia kiki Xoāmoni.

²⁵ Ipimaārina Xoão:

—Iua Teoso mereēkiti aiātapakiti piminakanisaakiua, Eríasi inakori piminakanisaakiua, Teoso sākire sāpiretakari aiātapakiti piminakanisaakiua, kinirepa pite patxisatari kākiti? Kipaniāpa pite patxisarauata? —itxarina.

²⁶ —Āparaāñanira nota patxisarauata. Hīte sauaki aua kiki himimarotakiniti.

²⁷ Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiā kona apakata napokini iua takote. Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirirkini, kotxi minakati nitxaua —itxa Xoão.

²⁸ Ikara atoko Xoão sāpiretana ninoa Xotão ipiniā Petánia sitatxiti, ipatxisarauatiniātaā.

Soti Auīte Ākiri, Teoso Nakiti

²⁹ Katimatinikata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sāpiretana apanakini itakote auakaní:

—Hātапari. Erenapani soti auīte ākiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaākari itxaua.

³⁰ Mitxi nisāpiretakitika ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.”

³¹ Mitxi nota apaka kona nimarotari maerekanitxi makatxaākari uāka. Nota patxisatari kākiti āparaā, kotxi iuasaaki nisāpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoní —Xoão txana ninoa.

³² Xoão sāpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekari Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamoa katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata.

³³ Ikara apisa kona nota imarotari iuāka. Āparaāñnipatxisarauatini paniātakari sāpiretano: “Pitikariko Erekari Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ātiāo, kotxi isikari Erekari Matamatakoti patxisatakonomoni,” itxano.

³⁴ Notakara itikari ikara. Nota sāpiretari nitikakiti, ininiā nimarotapitikari ia kiki Teoso ākiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

³⁵ Katimatinikata iuañkana Xoão auanāta iuaā ipi imoianariakorikata.

³⁶ Iuasaaki itikari Xesosi inapaāpotini, ininiā akiritari imoianariakori:

—Hātапari. Ere kiki, soti auīte ākiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

³⁷ Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini.

³⁸ Ininiā Xesosi sapotorika, atapana iua tikini īkani.

—Kipa hinireka atxiūti? —itxana ninoa.

—Koerekarerri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹ —Masa, hātamata —itxa.

Ininiā isana iuakata, atamata itxarina iua auiniātaā. Iuasaaki kikatapeka. Eureka īkanōkapeka ikanapiriāna.

⁴⁰ Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, Ātree, Ātree moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua Ātree.

⁴¹ Eureka Ātree sari katimariā itari Simāomoni.

—Ate aōkitari Teoso mereēkiti aiātapakiti —itxa.

⁴² Ininiā Ātree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi atamatari Simão.

—Pite Simão, Xoão inakori ākiri. Uatxa pite Petro pinaākako —itxa.

Kai sorotxikana iuāka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³ Katimatinikata Xesosi nirekari Kariréia tōpamoní isini. Iuaā aōkitari Piripi inakori.

—Notakata masa, Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴ Iua Piripi aapoko Petsáita sitatxiti. Iuaā apaka aua Ātree, Petro pakini aapoko.

⁴⁵ Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isāpiretari:

—Ate aōkitari kiki. Moisesini iōkatsopatakiti sāpiretakiti iua. Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatakiti sāpiretakiti aaōkiti. Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ākiri iua Xesosi —itxari.

⁴⁶ —Nasaree sitatxitiaā! auari erekari —itxa Natanaeo.

—Auapitika. Masa, maāpiākatari iua —itxa Piripi.

⁴⁷ Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaāpotini.

—Ere kiki atāo Xoteopitikara. Atāonoka ikama —itxa Xesosi.

⁴⁸ Ininiā iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sākire. Ipimaāri Xesosi:

—Kiātokopa ininiāpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi piitopākanāta.

⁴⁹ Ininiā Natanaeo apakapapiretarai:

—Koerekarerai, Teoso ākiri pitxaua pite. Kākiti Isaeo tixini auakani auīte pitxaua —itxari Xesosi.

⁵⁰ Ininiā Xesosi:

—Pite auikari nisākire, kotxi nimitikakinika nimarotari piko kati patapi piitopākanātini. Pite imarotapanikariko apia posotiretxi.

⁵¹ Pite itikariko Teoso tixine osereēkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanīkini. Pitikariko nino a katxakini, pitari iaxitikiri nopeni apokinina. Atāopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoākari Āparaā, Iāriāpeka Itxikitakini

¹ Ipi ūti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiiniriti Kanaa sitatxiti Kariréia tōpa. Xesosi inoro aua kiiniriātaā iuasaaki.

² Kakiiniriteri kemaītxitarri Xesosi, imoianariakori pakini.

³ Iāriā xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iāriā —otxari Xesosi.

⁴ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi !apokapanika —itxaro inoro.

⁵ Ininiā Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniātakiti iaōka hīkamako —otxa.

⁶ Iuaā kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti āki aua āparaā Xoteoakori arokiniua ikapani. Iuaātaā nino arokaua. Kiomātxiakorini oerekinina atoko nino arokaua Teoso imisākiretinina apisa, nino Teoso apakapini ikapani. Ātika iua kopiti maikari āparaā sei arítro.

⁷ Xesosi paniātana kaapokori nitiriakori:

—Hixāpokakari naia kopiti āki āparaā —itxana nino.

Ininiā nino xāpokakari kopiti āki āparaā. Isonakatapeka apoka āparaā.

⁸ Ininiā Xesosi:

—Hirosorokaātari āparaā, sika hītxari kakiiniriterimoni iātini ikapani.

Ininiā nino anikari āparaā kakiiniriterimoni.

⁹ Iua kakiiniriteri iātari. Iuasaaki iāriāpeka itxapekaua āparaā.

—Amonipa ina ia iāriā? —itxa.

!Imarotari. Nino a nitirixi āparaā anikakani imarotari iua iāriā. Ininiā kakiiniriteri txari ītanorouatakari:

¹⁰ —Kinirepa mixikanani ia iāriā apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iāriā apia erekari kiiniri potorikasaaki. Kākiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iāriā poiāo erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti Kariréia tōpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri ininiua. Ikara atoko ininiā, Xesosi moianariakori aulkari Xesosi Teoso mereēkiti kākiti iātapakiti ininiua, kotxi nino aitkarri iposotiire.

¹² Ikara atoko inaāka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanao sitatxitimon. Iuaā ikaikotana mapaoōtipika.

Pirātxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareēmoni.

¹⁴ Isa Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaā pirikeri āki itikari pirātxi vētxitakan, kema auīte, sotii auīte, kamo a pakini vētxitakan. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesa takote nino a topākanāta. Ivētxitarona txineirota. Apakaparonia āti uāka txineirote, kotxi oa ātoiāo, ininiā Xoteo txineirote isikana.

¹⁵ Ininiā Xesosi kosekari aāpitsa. Īpatari. Aāpitsaā omitikenatana nino a pirātxi vētxitakan. Omitikenatana kema auīte, sotii auīte Teoso misākiretiko aikotii takote auakani. Ikkakanapiriāri amesa txineirota apakapikoātaā. Txineirota xilkepoakatani.

¹⁶ Ipaniātana kamo a vētxitakan:

—Himakatxakariko kamo. Hanikariko mapara. Niri aapoko āki hīvētxirauatini !apakata. Kona uaini pirātxi vētxitiko —itxana nino.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sākire iōkatsopatakorri:

Nota iteene tiretarri paapoko pite misākiretiko aikotii. Iua xika nokaākako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

¹⁸ Eureka Xoteo auīteakori misākiretarri Xesosi:

—Teoso paniātiniā nino a kākītī iua misākiretiko aikotīā auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniātiniā aāuikini īkapani —itxana nino.

¹⁹ Xesosi apakapapiretarī:

—Hirikariko ia Teoso aapoko. Ipi āti pakini ōtsaaki iuañkana nōkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiā nino:

—Anekani. Koarēta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiātokopa pitxari ipi āti pakini ōtsaaki pōkitiniri iuañkana? Kona kiikitei pite pisākire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi sākire “Teoso aapoko” ixinikari ītō. !Ixinikari Teoso misākiretiko aikoti.

²² Xesosi ipinaāka atoko, ökitikaākaua atoko, iuasaaki peka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sākire. Iuasaaki nino aukiria Xesosi sākire. Aukarina Teoso sākire iōkatsopatakorī sāppiretiniri Xesosi atāo Teoso ākiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareē auakasaaki, Páskoa kiiniriti auakasaaki, itomaneri kākītī aukari Xesosi Teoso mereēkīti nino a iātapakiti ininiua. Nino a itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiā aukarina Xesosi sākire.

²⁴ Txamari Xesosi !aukari kākītī sākire, kotxi imarotari ikinimane ākixinire sākire.

²⁵ Kākītī ākixinire sākire !ipimaāri xatiki, kotxi imarotapekarī kākītī ākixinire sākire.

3

Nikotemo Pirena

¹ Āti īkanōkati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteoakori auīte itxaua. Pariseo itxaua apaka.

² Iua misākiretarī Xesosi:

—Koerekarerī, ate imarotari koerekarerī, Teoso iokanatakiti pininiua. Teoso pitekata mauakaniā, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiā ate imarotari Teoso iokanatai pite kākitimoni —itxa.

³ Ininiā Xesosi:

—Iuañkana iponaniākarira sari Teoso auītetxi ininiātaāua. Iuananira sari iuaxiti. Atāopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiātokopa pitxa auapekarikai iuañkana piponaniini? Kona piposotari pinoro āko āki iuañkana pīroini. Kona piposotari iuañkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiā Xesosi:

—Atāopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniākasaaki, piri, pinorokata ākirinanira pitxaua. Iua Erekari Matamatakoti iponaniākitakiniāi, Teoso ākiri pitxaua. Kākītī, iua Erekari Matamatakoti iuañkana iponaniākitākitinanira, sari Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁷ Koniko pitsorikātāpeko. Piponaniāko ipikata. Ipikata pimiponaniākaniā, kona pisari Teoso auītetxi ininiātaāua.

⁸ Itima xōkarauata inirekinītaā. Pikenakotari ixōkarauatini, iuaritika na pimarotari itima sinimoni. Na pimarotari itima ininimoni. Iua atokokana !kimarotikori Erekari Matamatakoti iuañkana iponaniākitākiniri kākītī —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretarī:

—Nota !imarotari ikara pisākire —itxa.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Koerekarerī apiari pitxaua. Kākītī Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite !imarotari ikara atoko nininii pite.

¹¹ Atāopitikara ikara atoko nitxanātai pite. Ate sāppiretarī aimarotakiti, aītākītī pakini. Txamari !hinirekari hāuikapiretiniri asāppiretakiti.

¹² Íkorapokoriti pirena nisāppiretakasaakii, !pauikari nisākire. Atauako pauikatari nisākire Teoso tixine pirena nisāppiretakasaakii?

¹³ Kona kākītī sapanika Teoso tixine. Ātinoka sari iuaā, Teoso tixine potorikakarinoka, kākītī itari iaxitikirinoka sari iuaā.

¹⁴ —Kitxakapirikā āparāā makipakanītāā Moisesini ökitikari imini metao kamakori aāke mapotökireē. Itano itakari. Kākītī Teoso sākire auiākani imini akatsatakini atamatari Moisesini ökitikakiti, ininiā kona ipinana. Iua atokokana kākītī itari iaxitikiri ökitikāākako.

¹⁵ Ininiākara iua sākire auiākari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene tiretarī ikini itixiti auakani, ininiā iokanatari imatonōkari imi kākitimoni. Ininiā iua sākire auiākanirako kona ipinaikako. Ātipirika auapikako.

¹⁷ Teoso iokanatari imi kākitimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina īkapanini. Iua iokanatari imi kākītī maerekani imakatzakini īkapani, nino a imapinakani īkapani.

¹⁸ —Teoso ākiri sākire auiākari kona iokanataāka kākiti misiritikomoni. Iua Teoso ākiri sākire mauiākati, iuarako sako kākiti misiritikomoni. Teoso ākiri sākire imauiañkani xikara ikara atoko inaākanako.

¹⁹ Teoso ākiri sākire mauiākani misiritaākako, kotxi atāo inakari oerekakari kākiti xinire ipiniākari apokapeka īkoraxiti. Iua oerekari atāo aimarotini īkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atāo. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiā, kotxi maerekati ikamanātana.

²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipikari ikamara. Ipikari kākiti itikiniri maerekati ikamini.

²¹ Teoso sākire iaōka kamakarira sari ikamaraā, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atāo inini Teoso nireēkiti iaōka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiai, Xoão Poiāori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotéia tōpamoni. Mapaōti ikaikota imoianariakorikata iuaātaā. Imoianariakori patxisatari kākiti iuaā.

²³ Xoão apaka patxisatari kākiti Enō inakoriātaā, Sarī inakoriātaā takote. Ipatxisarauata iuaātaā, kotxi iuaātaā āparaā kaiāpopokori. Ikiniōtika kākiti sari iuamoni iuaātaā, ininiā Xoão patxisatana.

²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaañkapanika kateia āki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sākira uata apanakinikata kākiti arokiniua pirena, Teoso misākiretiko aikoti āki īfroinina apisa pirena.

²⁶ Apokana Xoão moni.

—Koerekarerri, Xotão ipiniā iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisāpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kākiti sari iuamoni. Atemoni !erekari ipatxisarauatini —itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana nino:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniātari iua. Teoso masikakanīri posotiretxi kākitimoni, kona xatiki iposotari iparīkautini Teoso īkapani.

²⁸ Nota kona Teoso mereēkitino. Kākiti iātakpata kona nitxaua nota. Teoso iokanatano nota Teoso mereēkiti apokini apisa. Ikara hīte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hīte. Hīspiretari ikara apanākinimoni.

²⁹ —Maxinikari kiki ītanorouatakasaaki. Sito amanaākito iua nakiti otxaua. Imoianari topāka iua takote. Ipoxokoniuata ītanorouatakari sākire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxokoniuata. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ītanorouatakari atoko itxaua. Kākiti iua nakiti itxaua.

³⁰ Xesosi apiaāpotako. Nota poiāoāpotako.

³¹ —Iaxiti īkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiāonoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine īkari Apiananiri itxaua.

³² Iua sāppiretari itiākiti. Ikenakotakiti isāppireta. Txamari kākiti !auikari isāppirena.

³³ Kākiti Apiananiri sāppirena auiākani, imarotari Teoso sākire atāo inini, ininiā apanakini apaka imarotari Teoso sākire atāo inini.

³⁴ Iua Teoso iokanatakiti sāppiretari Teoso sākire, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatatakoti iuamoni, ininiā ikinipoko Erekari Matamatatakoti posotire aua iua Teoso iokanatakitimoni.

³⁵ Aīri Teoso tiretari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini īkapani.

³⁶ Teoso ākiri sākire auiākani auapikako Teosokata. Teoso ākiri sākire mauiākani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako nino aātipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misākiretarro Samariakero

¹ Kākiti sāppiretari pariseoakori:

—Xesosi sākire auiākani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão patxisatakini poiāoka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakora patxisatari kākiti.)

³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iuasaaki iua osipikari Xotéia tōpa. Kinirā kanapirikari Kariréia tōpamoni.

⁴ Inirekari Samaria tōpa īpirixititini Kariréia tōpa apokini īkapani.

⁵ Samaria tōpa īpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxitxi takote. Iuaā aua itixi Xoseeni nakiti, iri Xakooni sikakiti kitzakapirīka.

⁶ Iuaā aua aariko Xakooni kisakakiti āparaā apaātiko. Iuaā Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isāpakapeka ōtokori īpirixititini xika. Ininiā iiropāka aariko takote. Iuasaaki apaniāxitipeka.

⁷ Iuasaaki sito Samaria auakaro apoka iuaā, āparaā apaātakaro. Oāpokasaaki, Xesosi amanaārō āparaā:

—Āparaā pisikano —itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatximoni nipokori iamotinina īkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretarí:

—Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nāparaāte pamanaāno? —otxa.

Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sākirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Teoso sikakiti pimarotaākamako, pitemoni āparaā amanaākari pimarotaākamako, notamonitorako pamanaāri āparaā, kotxi piātiniāri āparaā nota sikakiti, pauapika ātipirika —itxaro.

¹¹ —Kona katiiui pite. Kiriāpa papaātari āparaā, kotxi paītanoirikori. Namonipa papokatari āparaā kākiti ātipirika auini īnkitaākari?

¹² Kitxakapirīka aātokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iātari ia āparaā ia aarikoākiri. Pite apiati atxiití? —otxa.

¹³ Ininiā Xesosi:

—Kākiti ia irikoākiri āparaā iātakari iuaākana iposonatapanika.

¹⁴ Kākiti nota siākiti āparaā iātakari apikomoni !iposonataika. Ākixinire amomo atoko itxa āparaā nota siākiti. Iua āparaā txikitakari iua ātipirika auini Teosokata —itxaro.

¹⁵ —Iua āparaā pisikano nimaposonatakani tīkane, ininiā uai kona ninaika āparaā na-paātini —otxa.

¹⁶ —Pakiritarí pītaniri. Uai piminari —itxa.

¹⁷ —Kona kītanirino —otxa.

—Atāopitikara, “Kona kītanirino,” pinini.

¹⁸ Siko pakinipekara pītaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atāo pītanirini. Inipitikara pisākire —itxaro.

¹⁹ Ininiā oa:

—Teoso sākire sāpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikinipoko nikamakiti.

²⁰ Kitxakapirīka ate kiomanearkorini apotiitaua Teoso imisākiretinina īkapani ia oxiratari nopini. Txamari hīte Xoteoakori txari: “Xerosareēnanira aāpotiitauako Teosokata” —otxa.

²¹ Ininiā Xesosi:

—Pauikariko nisākire. Āti ōti apokako. Iuasaaki kona uai oxiratariāni, kona Xerosareēni kākiti apotiitaua aīri Teoso imisākiretinina īkapani.

²² Hīte Samaria tōpa auakani apotiitaua Teoso himisākiretini īkapani. Txamari, kona atāo himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi Teoso sikakiti kākiti maerekaní makatzakakari Xoteo itxaua.

²³ Teoso keto apokapanika, ari apopeka, ininiā aīri Teoso misākiretakani atāo inakani misākiretarí iua ākixinireēna. Ninoa sāpiretari atāo inakarinoka iuamoni. Aīri nirekari kākiti ikara atoko inakani misākiretiniri iua.

²⁴ Teoso nirekari amisākiretiniri iua aākixinireē, kotxi Teoso ūto !auari. Inirekari kākiti sāpiretini atāo inakarinoka iuamoni —itxa Xesosi.

²⁵ Ininiā oa:

—Nimarotapitikari iua Teoso mereēkiti aiātakakari, Kristo inakori, apokapitikako īkoropokoriti. Iua apokasaaki ikini sereti isāppiretauko —otxari.

²⁶ —Nota pimisākiretakiti Teoso mereēkiti hiātakakitarano nota —itxaro.

Āti Takarauata, Āti Amaraauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriā. Ākixinireēna ninoa tsorīkaānāta:

—Kinirepa Xesosi sākirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaārona: “Kiripa ūkai?” kona itxarona. Kona ipimaārina Xesosi: “Kinirepa pimisākiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari otii, sitatximoni kanapiriā otxa. Oākiritari kākiti iuaā auakani,

²⁹ —Masa. Maāpiākatari kiki ikinipoko nikamakiti imarotakari. Iua Teoso mereēkiti aiātakakiti atxiití? —oa txana ninoa.

³⁰ Ininiā iua sitatxi auakani sari Xesosimoni.

³¹ Ninoa apokini apisapanika imoianariakori akiritarí Xesosi:

—Koerekarerí, pinipokota —itxarina Xesosi.

³² —Nipokori auape nota niākiti tīkane hīte mimarotakiniti —itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori imisākiretakaka:

—Kiripa sikitari nipokorri Xesosi nikakiti? —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaākiti. Ninirekari nikaminiri ikinipoko iua paniātakiti. Ia nipařika. Nipařika nikieni atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniātakiti nikamini sikitaparatano, nipokorri sikitaparatino atokotxikana.

³⁵ Kākiti txari: “Ipi ipi pakini kasirriti auapanika takari iposope inini tīkane, ininiā uatxa kona nipařikauata.” Ia atoko kona hūtxape hīšākire. Himereka. Hātamatariko takari. Nišāpīretai hūte hītakare iposope haāpoko hanikini tīkane.

³⁶ Iua atokotxikana Teoso sākire takoāka kākiti ākixinireē. Katakareri miparīkatakari apakapari iparīka īki. Iua anikari kākiti Teoso aapokomoni, ātipirika Teosokata auini īkapani. Ininiākara katakareri, iua miparīkatakari apaka poxokoniuatako.

³⁷ Aātokirini txari: “Āti takarauata, ātipekana apotiitari takari.”

³⁸ Ia sākiretxiti atāo, kotxi nota paniātai hūte mitxi himparīkauatakanītaā hamarauatini. Apanakini parīkauatapeka iuaā. Ninoa takapekari Teoso sākire kākiti ākixinireē. Pasāpaniri ninoa parīka. Ninoa parīkauata mitxi, ininiā uatxa hūte parika poiāo kākiti Teosomoni hanikini —itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sākire

³⁹ Kaiāopokori Samariakini iua sitatxitxi auakani auikari Xesosi sākire, kotxi oa sito mitxi sāpīretana:

—Nikamakiti ikinika isāpīretano —otxana.

⁴⁰ Ininiā ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.

Ininiā Xesosi kaikota ipi ūti ninoakata.

⁴¹ Xesosi sākire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa auikapiretarri.

⁴² Ninoa misākiretarri oa sito:

—Uatxa ate auikapiretarri Xesosi sākire, kona pite sāpīrenaānanini, ate auikapiretarri. Ateka kenakotapekari iua sākire, ininiākara ate auikapiretarri iua sākire. Uatxa ate imarotari atāo inini Teoso mereēkiti ininiua Xesosi. Kākiti itixi auakani maerekani makatxaākari itxaua iua —itxarona.

Auūtexi Ākiri Xesosi Makananitini

⁴³ Iuaā ipi ūti inapaka atoko Xesosi sipeka. Kariréia tōpa isa.

⁴⁴ Mitxi Xesosi sākire: “Teoso sākire sāpīretakari paxitaāka, txamari Teoso sākire sāpīretakari itixineē auakasaaki, kākiti iuaātāa kona auikari iua sākire,” itxapeka Xesosi.

⁴⁵ Iuaritika Kariréia tōpa apokasaaki, kākiti iuaā auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Páskoa kiiniriti Xerosareē sitatxitxiā. Iuaātāa itikarina Xesosi posotire. Ininiākara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaākana sari Kanaa sitatxitmoni, Kariréia tōpa. Mitxi Xesosi inoākapekari ūparaā iārīā ininiua iuaā. Xesosi apokasaaki Kanaa, auūtexi ākiri amianata Kapanaoō sitatxitikiri.

⁴⁷ Iua auūtexi kenakopiretarri Xesosi Kariréia tōpa apokini, Xotéia tōpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aōkita itxari Xesosi. Aiatari:

—Masa Kapanaoōmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiā Xesosi:

—Nimakamakaniāri posotiretxi, kona hūte nirekari auikiniri nisākire. Posotiretxi hītikasaakinani, hūte nirekari nisākire hāuikini. Teoso takoātxikare hītikasaakinani, hinirekari nisākire hāuikini —itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako —itxari.

⁵⁰ —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari iua.

Iua kiki auikari Xesosi sākire, ininiā isipeka.

⁵¹ Ipixinipokoriti aōkitana initiriakori.

—Pamarite auapitikako —itxarina.

⁵² —Namonikitapa akananita? —itxana.

—Kita apaniāxiti apoomari iotoka —itxana.

⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sākire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiā manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiā, ikinimane iua aapoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sākire.

⁵⁴ Ininiā ipikataapeka Xesosi kamari posotiretxi Kariréia tōpa auakasaaki, Xotéia tōpa osipikasaaki.

5

Mat̄ipokotakati Xesosi Erekapeka In̄ikitakini

¹ Ikara atoko inaāka atoko Xesosi sari Xerosareē sitatxitimoní, kotxi Xoteo kiinirite Teoso īkapaní aua iuasaaki.

² Xerosareē sitatxití apanikaki, soti aūte v̄etxitikoāta takote aua ipoa xapitikiri. Siko īronakiko aua iuaāta. Xoteo sākire Epiráiko. Epiráiko sākireē iua ipoa uāka “Petésita.”

³ Ironakikoāta amianatakanipokoni sir̄ikanāta. Mōsiāreni, mot̄ikakani, mat̄ipokotakaní pakini iuaā auanāta. Iātapanātarina āparaā tok̄ikaātini.

⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaāta. Iua apokasaaki itok̄ikaātakari āparaā. Āparaā tok̄ikaātakasaaki, ātika amianatakari īkiika komokaātakari erekapeka itxa.

⁵ Mat̄ipokotakati iuaā auanātarakari amiananātakari tr̄ita oito pakini anokanani amianata.

⁶ Xesosi atamatari iua iuaā isir̄ikanātini. Imarotari iua uatxakapokoni amiananāta. Ininiā Xesosi pimaāri:

—Ereka pinini pinireka? —itxari.

⁷ Amianatakari apakapapiretarí:

—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kāuaāriā āparaā tok̄ikaātakasaaki. Nikomokaāratakasaaki, āti komokape napisapanika —itxari Xesosi.

⁸ —Pōkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa —Xesosi txari.

⁹ Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, t̄ipokota itxapeka. Iua öti kākiti tomatini öti.

¹⁰ Ininiākara Xoteo aūteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:

—Uatxa kākiti tomatini ötisaaki pite anikanātari pisirimata. Íkora atoko ininiā, kākiti ! auritaāka —itxarina, kotxi ninoamoni ipar̄ikauata isirimata anikasaaki.

¹¹ Ininiā iua kiki:

—Erekaape ninikitaākirira paniātano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.

¹² Ininiā ninoia:

—Kiripa kiki paniātai pisirimata pikosekini pisini īkapaní?

¹³ —!Nimarotari iuāka —itxa.

Iuaāta ipoa xapitikiri takote kaiāopokori kākiti auanāta, ininiā patimari Xesosi sipeka ninoia sauaki.

¹⁴ Eureka Xesosi aōkitari iua kiki Teoso misākiretiko aikotia.

—Uatxa pit̄ipokotapeka, ininiā maerekati pitakanapako. Iuaikana maerekati pikamakasaaki, atxiūti amianari apiatakari inokai —Xesosi txari iua.

¹⁵ Eureka iua kiki sari Xoteo aūteakorímoni.

—Xesosira erekapeka txikitatano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko ötisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo aūteakori kinirāo okaka txari Xesosi.

¹⁷ Xesosi imarotari Xoteo aūteakori sākire, ininiā itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniötika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko ötisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sākire xika Xoteo aūteakori apiata omanatarí Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko ötisaaki amianatakari imakananitini. Xesosi sākire: “Niri Teoso,” inini xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanāta iua Xesosi.

Xesosi Iríkata

¹⁹ Ininiākara Xesosi misākiretana Xoteo aūteakori:

—Atāopitikara nitxai h̄ite. Nota Teoso ākiri nitxaua. Notanani !kakamarenó. Nitikari niri kamanātakiti, ininiā niri kamakiti iaōka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka.

²⁰ Niri tiretano nota, ininiā ikini sereti ikamanātakiti oerekano. Oerekapanikariko posotiretxi apiatapanikako nota kamini īkapaní, ininiākara h̄ite tsor̄ikaātako h̄itikasaakiri.

²¹ Niri ūkitikari ip̄ikani, iuaikana aua inini tikane. Iua atokotxikana nota txikitatana kākiti ninirekaākini, iuaikana auini īkapaní.

²² Teoso kona txari kākitimoni: “Kona erekai pite, ininiā kākiti misirikitomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiā uai pina notakata pauini īkapaní,” kona itxa Teoso. Notakara iua ākirikara txari ikara atoko inakari kākitimoni, kotxi Teoso sikaposotiretano nota ikara atoko inakari nisāppiretini kākitimoni.

²³ Ikara atoko ininiākara, kākiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakaní kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atāoenepitikara nixai hīte. Nisākire kīpitakari, nota iokanatakari sākire auiākari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata.

²⁵ Atāoene nixai hīte. Kākiti xinire ipīkari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso ākiri sākire kākiti kīpitini ōti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sākire kīpitakani auapikako.

²⁶ Aīri Teosonoka posotari itxīkitakiniri ikinipoko auāki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiretano nota apaka ikinipoko nitxīkitakini auāki inini.

²⁷ —Aīri Teoso txano nota: ‘Kākiti itari xaxitikiri pitxaua, ininiākara pitxariko nisākire mauiākani: ‘Kona hīte kīpitari Teoso sākire, ininiā kākiti misiritikomoni hīsa’ pitxako. Pitxariko nisākire auiākani: ‘Hīte kīpitari Teoso sākire ininiā uai hina Teosokata hāuini īkapani.’ Ikara atoko pitxariko kākitimoni,’ Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hītsorīkātapesto, ikara sākiretxiti hīkenakotakasaaki. Āti ōti ipīkani, katakoni, kenakotariko Teoso ākiri akirintinina.

²⁹ Iuasaaki ūkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaākako.

³⁰ —Notanani kona nixari kākiti: ‘Pite sari kākiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauimi īkapani.’ Notanani kona ikara atoko nixari kākiti. Teoso sāpiretakatinokara nitxa kākitimoni, ininiākara nisākire kākitimoni atāonoka, kotxi kona nota nirekaākitini nikama. Niri nipiātakiri nirekaākitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sākire Atāoene Sāpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sāpirenauata:

—Notaka sāpiretiniāua hītemoni, atxiūti kona kauikikono.

³² Ātipekana nota sāpiretakari aua. Nimarotari atāo inini iua sāpiretakiti.

³³ Hīte iokanatapekar himoianariakori Xoāomoni nota himarotini īkapani. Iua sāpiretakana ninoa atāoene nota sākire.

³⁴ Kona ninitanātari kākiti nisākire atāo inini sāpiretakani. Nota sāpiretai hīte Xoāo sāpiretakiti sākiretxiti, himaerekani Teoso makatzakini īkapani, himapinakani tīkane.

³⁵ —Xoāo tirikapi tirinakari poniākari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aātamatini īkapani. Iua atokokana Xoāo oerekari kākiti atāo inakari. Ma-paōtinokara hīte poxokiniuata iua sākire hīkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua āti nota sāpiretakari. Iua Xoāo poiāoka. Ātipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sāpiretakari nota sākire atāo inini. Nikamakiti, niri paniātakiti kākiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kākitimoni, iua apaka nota sāpiretakari. Kona hīte kenakotari Teoso sākiraautatini. Kona hīte atamatari itoō.

³⁸ Isākire !auari hākixinireē, kotxi kona hāuikari nota sākire iua iokanatakiti sākire.

³⁹ —Hīte attatsopatapikari Teoso sākire iōkatsopatakor, hāuini ātipirika Teosokata himarotini īkapani. Ia Teoso sākire iōkatsopatakor, nota sāpiretakari apaka itxaua.

⁴⁰ Txamari kona hinirekari nisākire hāuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ātipirika Teosokata hāuini īkapani.

⁴¹ —!Ninitari niuikiko.

⁴² Itene nimarotai hīte. Kona xapiti hītiretarri Teoso hākixinireē.

⁴³ Niri iokanatano nota uaimoni. Txamari kona hīte apakapano nota Teoso iokanatakino. Teoso maiokanatakinitira hīte apakapa.

⁴⁴ Hīte potxitari āti iuikinii. Txamari kona hīkamari erekari Teosonoka iuikinii īkapani, ininiā kona hāuikari iua sākire.

⁴⁵ —Kona notani sāpiretapaniri niri hīte maerekani. Moisesira sāpiretariko himaerekani Teosomoni. Hīte uākatari iua sāpiretari hīte erekia hinini, txamari iua sāpiretariko niri himaerekani.

⁴⁶ Moisesini sākire iōkatsopatakti hāuikamako, nota sākire apaka hāuikamako, kotxi Moisesini nota sāpiretakari apaka. Iua iōkatsopatapekar nota sākire.

⁴⁷ Hīte kona auikapiretarri Moisesini iōkatsopatakti. Isākire iōkatsopatakti himauikakaniā, kiātokopa hītxa nota sākire hāuikini? —itxa Xesosi.

6

Sīko Mio Kākiti Xesosi Sikakienatini

(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

¹ Eureka āti ōti Xesosi īpiriātari Kariréia poa. Ia ipoa uāka apaka Txiperíatxi poa inaāka.

² Kaiāopokori kākiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makananirauatini.

³ Xesosi kanīka mitaxiratarimoni. Iuaā iitopāka imoianariakorikata.

⁴ Xoteakori kiinirite, Páskoa inakori kiiniriti apisanpanika Xesosi sari iuaātaā.

⁵ Iitopákasaaki, Xesosi atapari itomaneri kākiti apokaāpotini iuamoni. Ininiā ipimaāri Piripi:

—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kākiti asikakienatini īkapani?

⁶ Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotiniri: “Atauako atxiīti Piripi auikari nipoſotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tīkane.

⁷ Ininiā Piripi apakapapireta:

—Txineiroponki, toſetosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kākiti asikakienatini īkapani. !Apakata —itxari.

⁸ Iuasaaki āti Xesosi moianari Simão Petro itari, Ātree inakori, txari Xesosi:

⁹ —Uai aua amarini. Auari ikiena. Siko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kākiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiāoka —itxari.

¹⁰ Xesosi paniātari imoianariakori:

—Nakira hīpaniāta iitopākinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaātā. Iua nopini iitopākana. Siko mio apikomoni kikiakori aua.

¹¹ Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eureka ninoa xanakari kākiti topākakanimoni. Iua atokokanera itxarinia ximaki. Ikinikana inirekaka jaōka auana ninoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniātari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hāpotita. Kona hiomatapiriko —itxa.

¹³ Ininiā apotuitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixāpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotire ninoa kākiti itikasaaki, ninoakakarika isākirauatana:

—Atāpitikara Xesosi aiātapanātakitikara, Teoso sākire sāpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauūtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auūtetiniri iua. Ninoa mamaikakaniri apisanpanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratrimonni ikanika.

Xesosi Ipoo Nopini Inaāpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokirīta ipoa tiniā.

¹⁷ Iereētauana kanaua āki. Ipiriaāpotarina ipoa Kapanaoō sitatxiti manapi. Škanōkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni.

¹⁸ Kataparari itimati apoka, ininiā tsakatipokoni.

¹⁹ Iuasaaki imekoāpotana. Ipxiniāpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itīpokotini. Kanauamoni isaāpota. Ninoa pīkarauata, kotxi ninoa uākatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritan:

—Notakara. Kona hīpīkarauatape —itxana.

²¹ Ininiā apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morōkokaua kanauaā. Iereētakasaakiua, iuasaakipeka kanaua apoka imiriīpe Kapanaoō manapi.

Kākiti Nitiniri Xesosi

²² Katinimatinkata ipiniāmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ātoka kanaua mitxi iuaā auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona iuri imoianariakorikata. Imarotarina ninoanaran sini.

²³ Iuasaaki kanauaniri Txiperiatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misākiretiniātā takote merepani komiri nikikoātā.

²⁴ Iuasaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiā ninoa iereētauana kanaua āki. Iuaikana ikanapiriāna. Ipoa Ipiriātana Kapanaoō sitatxitimonii, Xesosi initinina īkapani.

Komiri Kākiti Auapininiika Inini Tīkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniā.

—Koerekarer, namonikitapa papoka uai? —itxarina.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpiretai hīte. Hīte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hītxa, ininiā nipokori īkapaninokara hīnitanātano nota. Kona hāukari Teoso posotireē nīkaminiri iua posotiretxi.

²⁷ Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka !hīxinikape, kotxi nipokori okanani mauakati itxaua. Hīxinikariko ātiāo nipokori, nota hītari iaxitikiri siākiti, kotxi nota sikari kākiti, kākiti auapininiika inini tīkane. Teoso sikari ikinika iposotire notamoni ninirekaākiti nikamini īkapani —Xesosi txana ninoa.

28 —Kiātokopa atxatari Teoso nireēkiti akamini? —itxana ninoia.

29 —Iañoka Teoso nirekari hīkamini. Iua nirekari hāuikiniri iua iokanatakiti sākire —Xesosi txana ninoia.

30 —Iuañkana posotiretxi apiari pikaminiā, ininiāra aāuikari Teoso iokanatakiti pininiāua. Kinakaripa posotiretxi pikamapanika?

31 Anirimaneni kitxakapirikarini āparaā makipakaniātaā auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,
—itxarina Xesosi.

32 Ininiā Xesosi:

—Atāo nisāpiretaiko hīte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaātari atāo komiri iua tixinekiri kākitimoni.

33 Teoso tixine ūkari, iua ūkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani ūkapani, kotxi iua sākire auākani auapininiika Teosokata —itxana.

34 —Ikiniōtika pisikaua ia komiri —itxarina.

35 —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kākiti auini ūkapani. Iua nisākire auākari !linatxitaka. !Iposonataika.

36 —Hīte aākitapekano nota, txamari kona hīte auikapanikari nisākire. Ikara atoko nitxapekai hīte.

37 Imakinika kākiti notamoni Teoso siākini inapitikako notamoni. “Hīsipeka,” kona nitxana notamoni apoākani.

38 Nitakanapari Teoso tixine. ūkorapokorit napoka, nipiātakiri nirekaākitinoka nikamini ūkapani. Notaka nirekaākita na nikama.

39 Niri nipiātakiri !inirekari ūtika kākiti notamoni isiākini ereēkokini. Itixi xipokini ūtisaaki, inirekari nota ūkitikinina ninoia auapininiika inini ūkane.

40 Iua nipiātakiri nirekari nota imarotakan, nisākire auākani, auapininiika inini. Itixi xipokini ūtisaaki ūkikitikana ninoia ūaikana auākari inini —itxa Xesosi.

41 Ninoia Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sākire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ūkari komiriti nitxaua,” ininiā ninoia tsoata.

42 Ininiā ninoia:

—Iua kiki Xesosi Xosee ūkiri. Aaōkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine ūkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

43 Ininiā Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hītsoatape.

44 Niri nipiātakiri akiritatikitinanira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini ūtisaaki ūkikitikana notamoni apoākani ūaikana auinina ūkapani.

45 Kitxakapirika Teoso sākire sāppiretakan iōkatsopatari ia Teoso sākire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kākiti.

Niri sākire kīpitakani, niri oereēkini, apoka notamoni.

46 Kona aua kākiti niri atamatatakari. Nota Teoso tixine ūkari, notanokara atamatapekari niri.

47 —Nota sākire auākari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisākire atāo.

48 Nota iua komiri nitxaua kākiti auapininiika inīkitakakarino.

49 Hinirimane kitxakapirikarini nikari komiri iaxiti katxaākari āparaā makipakaniātaā. Iaxiti katxaākari inikanima, txanima ip̄pena.

50 Kākiti nikinjāri atāo komiri Teoso tixine ūkari kona ipina.

51 Iua komiri, Teoso tixine ūkari nitxaua nota. Kākiti auapininiika inīkitakakarino nota. Ia komiri niākari auapininiika itxako. Ia komiri nisikakiti ia niūtokara. Niūto nisika kākiti ikini itixiti auakani auapininiika inini ūkane —itxa Xesosi.

52 Ikara atoko ininiā ninoia Xoteoakori taparakienatakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iīto isikiniua ate, anikiniri ūkapani? —itxana.

53 Ininiā Xesosi:

—Atāoenepitikara ikara atoko nitxai hīte. Hītari iaxitikiri ūto himanikakanisaaki, iarēka himiātakanisaaki, kona hīxinire auapani ūtipirika.

54 Iua niūto niākari, niarēka iātakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi ūtisaaki ūkikitikariko iua ūaikana auini ūkapani.

55 Niūto atāo komiri itxaua. Niarēka atāo iāriā itxaua.

56 Niūto niākari, niarēka iātakari, aua nākixinire. Nota aua iua ūkixinire.

57 Niri, ūtipirika auapika inakari, iokanatano nota ūkorapokoriti. Iuara sikano nota ūtipirika nauini ūkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niākari ūtipirika auini ūkapani.

⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine ikari nitxaua. Komiri h̄ikiomaneakorini nikakiti átiāo. Iua komiri nikakari ip̄e. Nota siákiti komiriti niákani, nisákire auiákani auapininiika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi sákire aiko áki Xoteo apotiiitiniāua Kapanaoō sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

⁶⁰ Xesosikata sikani isákire potxitakani, ikara isákire ikenakotakasaakina, ipimarausatakakana:

—Pamimari ikara isákire. Kipa imarotari ikara atoko inakari sákiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masápiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsotatinina. Ininiā iua:

—Hinrekatari h̄itakanapinino nota ia nisákire xika?

⁶² Kiátokopa h̄ixinikakiti h̄itikināno nota h̄itari iaxitikirino kaníkini mitxi nauiniāta? Atxiíti iuasaaki h̄auikatari nisákire?

⁶³ Iua Erekari Matamatakotinokara sikari kâkiti auini t̄ikane. Kâkiti Íto tapara !auari. Ikara sákiretxi h̄itemoni nisápiretakiti, iua Erekari Matamatakoti sákiretxikana. Nisákire auikiko auákitakari kâkiti, átipirika Teosokata auini ikapani.

⁶⁴ Txamari auapitika h̄ite sauaki nisákire mauíkani —itxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua sákire mauíkani t̄ikane. Xesosi imarotari apaka imükapiritakiri t̄ikane.

⁶⁵ —Niri Teoso masikaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —itxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara isákire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina.

⁶⁷ Ininiā Xesosi pimaāna imoianariakori tosi:

—Hitepekana, h̄ite apaka nirekatari h̄itakanapinino? —itxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiā Simão Petro apakapapiretarí:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiíti? Pitenanira sápiretarí kâkiti auapininiika inini.

⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereékiti pininiua. Teoso ákiri, auapika inakari ákiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiā Xesosi:

—Nota mereéhi h̄ite tosi kikiakori. Txamari h̄ite sauaki aua Satanasi nitiri —itxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori ákiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari imükapitariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isákire

¹ Eureka Xesosi kaikotapanika Kariréia t̄opa. Kona Xotéia t̄opa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaā Xoteo auíteakori nirekari okiniri.

² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari.

³ Ininiā Xesosi itariakori misákiretarí iua:

—Posipika uai. Pisákire auiákamoní Xotéia auakanimoní pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti.

⁴ Kâkiti nirekiníäri iteene imarotaäka, !ikipatari ikamakiti. Pite kamanâtari posotiiretxi uai Kariréia t̄opa. Pisa Xotéiamoni. Iuaā poerekari piposottiire ikinimane imarotinii ikapani —itxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona auikapanikari isákire.

⁶ Ininiā Xesosi apakapapiretarí:

—Iuaā nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniötika Xotéia t̄opamoni h̄ite sini,

⁷ kotxi kâkiti !omanatai h̄ite. Notananira omanataäka, kotxi nisápiretarí maerekati kâkiti kamakiti.

⁸ Erekari h̄ite sini kiimirmoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia t̄opa.

Xesosi Sari Papiri Kiüniritimoni

¹⁰ Itariakori kiimirmoni ikiikapeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki !kasápirenari kiimirmoni isini t̄ikane. Ininiā kâkiti mamarotakinítika isa.

¹¹ Xoteo auíteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaäri kâkiti:

—Ítapari Xesosi?

¹² Kâkiti iuaā auakani sákirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kākiti —itxana.

¹³ Kona kākiti sākirauata Xesosi uāka Xoteo auñteakori takote, kotxi ipīkana.

¹⁴ Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tōpamoni. Isari Teoso misákiretiko aikotimoni. Iuaā oerekarauata.

¹⁵ Xoteoakori tsorikañhāta Xesosi sākire ikenakotakasaakina:

—Kininiāpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaôkarauata —itxanātana.

¹⁶ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imarorenri noerekai hīte. Iua niokanatakiri imarorerera noerekai hīte.

¹⁷ Kākiti Teoso nirekaākiti nirekani imarotari noerekirini Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakanirri notaka nimarore.

¹⁸ Kākiti iuaka isākire sāpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kākiti Teoso sākirenoka sāpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniātakiri. Ikara atoko inakari kākiti sākire atāonoka. ! Ikamari maerekati.

¹⁹ Moisesini oerekai hīte Teoso sākire, ipaniātakiti iōkatsopatakorri. Txamari kona hīte kamari Teoso paniātakiti. Kona ātika hīte kamari ipaniātakiti, kotxi hinirekari hōkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiā ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auaītotai pite. Kiripa kinirāo okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisākire —itxarina.

²¹ Ininiā Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitsaaki, iua kiki matīpokotakati nimakananitakasaaki, ininiākara hīte tsorikaāta. Hīuākatari niparikauatini.

²² Txamari hīte apaka paríkauata tomatiko ñtisaaki, kotxi hīkamari Teoso takaõtxikare hamarite ñtoā tomatiko ñtisaaki. Moisesini paniātai Teoso takaõtxikare hīkamini hamarite ñtoā oito ñti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirikarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hīkamini.

²³ Ininiā hīte kamari Moisesi paniātakiti tomatikoõtxitsaaki. Ikara atoko ininiā, kinirepa hīte omanatano nota, iua kiki erekapeka nitxikitakini xika tomatikoõtxitsaaki?

²⁴ Iteene pimimarotakanisaakiri āti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. ! Papoñtapiri āti. Atāo inakarinoka pinita, atāo pimarotini ñkapani —itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereēkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kākiti Xerosareñ auakani txeñatari:

—Ere kikikan iuina kinirāo okaenetakitikani?

²⁶ Hātamatari. Iua sākirauanāta kākiti apisoñ. Kona kapikarerri iua. Auñtetxiakori ! kasākirena. Atauako aññteakori auikatari isākire atxīñti? Atxīñti auikatarina Xesosi Teoso mereēkiti aiññpanātakiti ininiāua?

²⁷ Atāo Teoso mereēkiti aiññpanātakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Kariréiakiri iua, ininiā Xesosi Teoso mereēkiti aiññpanakiti ñtxaua —itxanātana.

²⁸ Teoso misákiretiko aikotiā Xesosi oerekarauanātakasaaki, itaparasākireritika ipimañna kākiti iuaā auakan:

—Atauako hīte imarotatano nota? Atauako himarotatari nota ininimoni? Kona nota iukanatua kākitimoni. Niokanataāka. Nota paniātakari atāonoka isākire. Kona hīte imarotari iua.

²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniñtaäkirkarano nota. Iuara iukanatano kākitimoni —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auñtetxiakori nirekamari imañkinirina. Kona kamañkikori, kotxi imañkiko manapi kona apokapanika.

³¹ Ninoia auñtetxiakori kona auikari Xesosi sākire, iuaritika itomaneri kākiti auikari Xesosi Teoso mereēkiti kākiti iññpanakiti ininiua.

—Iua kiki inipitikara Teoso mereēkiti aiññpanakiti itxaua, kotxi āti posotiiretxi apiari kamakari !uari —itxanātana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri kākiti sākire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi auñteakori pakini iokanatari sotatoakori Xesosi imañkinina ñkapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kākiti iuañtañ:

—Mapaõtinoka hītekata nauako. Eureka nisa nipaniñtakirimoni.

³⁴ Hinitapiikamano, lñhāpokapanino. Nisinimoni kona hīte posotari hīsini —itxa Xesosi.

³⁵ Auñtetxiakori ninoakakarika isākirauatana:

—Amonipa isa atxiñti, ate mapokakanijari iua? Atauako ñotakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoní, áti uáka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekatari Xoteo minakaniuia?

³⁶ Kotxi iua sákire: "Hinitanoko. !Hápkano nota. Kona híte posotari nota sinimoni híñini," itxa sákireta. Ate !imaratari isákire —itxanáttakaka.

Ãparaã Käkiti Auâkitaâkari

³⁷ Kiiniri mapotókire ñoti apiapoxokonita. Iua ñoti Xesosi tima kâkiti sauaki. Ita-parasákireritika isápirenaudia ikinimane kenakotiniri ikapani:

—Piposonataksaaki, notamoni pinako piñtini ikapani.

³⁸ Teoso sákire iökatsopatakorri txari:

Nota sákire auiâkari ákixinireé aua amomo atoko inakari. Iua áparaã txíkitakari kâkiti auâki inini.

—itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekari Matamatatoki amomo atoko itxa. Xesosi sákire auiâkari apakapariko iua Erekari Matamatatoki. Iuasaaki Xesosi sâkirauataksaaki, iua Erekari Matamatatoki kona siâkapanika kâkitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriâpanika Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi sákire ikenakotakasaaki itori kâkiti txari:

—Atâopitikara ikira kiki Teoso sákire sâpiretakari aiâtapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereékiti aiâtapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereékiti aiâtapakiti, Kariréiakiri !itxaua.

⁴² Teoso sákire iökatsopatakorri sâpiretakari Teoso mereékiti aiâtapakiti, Taviimi apika mekaniri itxaua. Iua iponaniâko Pereê sitatxiti Taviimi auiniâtaä —itxana.

Ikara atoko itxanáttana, kotxi kona imarotarina Xesosi iponaniâtaä Pereê sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini auiâkari Xesosi sákire. Apanakinipekana !auikari Xesosi sákire.

⁴⁴ Apanakini nirekamari imañkiniri Xesosi iuasaaki, iuaritika iua mañkakari !auari.

Sotatoakori Kanapiriâ Xoteo Auñteakorimoni

⁴⁵ Ininiâ sotatoakori kanapiriâ sasetotxi auñteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiâ ipimaâna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apia imatiñresákireta iua. !Auari kâkiti iua atoko ina sâkiretakari, ininiâkara !apakata amañkiniri iua —itxana sotatoakori.

⁴⁷ Ininiâ pariseoakori omanâkarauata.

—Atauako iua misirienetá híte apaka? Iua txíkitakai híte isákire hâuikini.

⁴⁸ !Auari auñtexi iua sâkire auiâkari. !Auari pariseo iua sâkire auiâkari.

⁴⁹ Kâkiti miñkitetinanira auiâkari Xesosi sâkire. Xesosi sâkire auiâkari kona imarotari Moisesini paniâtakiti. Ininiâkara Teoso misiritanako ninoia —itxa pariseoakori sâkire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuañtaä aua. Pariseo itxaua. Iua ñoti apisapanika iuara sari Xesosimoni iñkanôka imisâkiretiniri ikapani. Ninoia ikara atoko isâkirauataksaaki, Nikotemo misâkirenta ninoia:

⁵¹ —Kâkiti kamakiti isâpiretini apisapanika, "maerekati ikamakiti," kona hítxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaakiua ate —itxana.

⁵² Ininiâ ninoia pariseoakori:

—Atxiñti pite Kariréiakirakai apaka, Xesosi atoko? Iteene patatsopatariko Teoso sâkire iökatsopatakorri. Iua iteene patatsopataksaaki, iuasaaki karako pimarotariko !auari Teoso sâkire sâpiretakari, Kariréia tópakiri —itxarina iua.

⁵³ Eureka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Ñtaniri Minakotikatika Siríkakaro

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva txipokori.

² Katimatiníkata ikanapiriâ Teoso misâkiretiko aikotimoni. Iuasaaki ikinipoko kâkiti apotitaua iuamoni. Ininiâ Xesosi topâka, Teoso sâkire isâpiretini ikapani.

³ Iuasaaki kaiòkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro sito iuamoni. Ninoia apokaro oa sito ñtaniri minakotikatika osiríkini. Itakarona oa ikinimane apisatoõ.

⁴ —Koerekarerri, aapokaro oia sito ñtaniri minakotikatika osiríkini.

⁵ Moisesini sâkire iökatsopatakorri paniâtava ikara atoko inakaro kai soroä oôkaâka. Pite-pekania, kiâtokopa atxataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaârina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi kerokiniri isâkire. Inirekarina Moisesini paniâtakiti iañka imakamakanijâ, ininiâ maerekati ikamapeka. Txamar! kasâkireri Xesosi. Iokirita, iökata itxari kipatxi iuakokiâ. Imakenakotakiníti atoko itxa.

⁷ Ipimarauatapanikana, ininiā Xesosi ūkaōkitaua.

—Maerekati makamakatirako ūkiika kiporonakiniro aroa kai soroā —itxa Xesosi.

⁸ Eureka Xesosi iuaīkana iokirita, iōkata itxari kipatxi.

⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiala kiomātxi inakariua sipeka. Eureka iua tikini auakari apaka sipeka. Ikara atoko itxaōpotana ikinikana isinina. Eureka Xesosinoka kaikota oa sitokata.

¹⁰ Xesosi ūkaōkitaua, atamata itxaro oa sito. Oanoka kaikota iuaā.

—Itapari pimaerekani sāpiretakanī —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sāpiretakanī —otxari.

—Nota apaka kona sāpiretari pimaerekani. Pisipeka. Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kākiti Xinire Iopiniākari

¹² Eureka Xesosi iuaīkana oerekari kākiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi noerekari Teoso sākire notakata sikani. Teoso mimarotakani ipiaā sikani itxauana. Notakata sikanipekana litipokota ipiaā. Nota sikana ninoa ātipirika auinina ūkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā pariseoakri misākiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretarri pisākire, kotxi pitenani sāpiretari pisākire. Ikara atoko ininiā, kona aimarotari atāoene ininiā pisākire. Āti sāpiretiniāri pite sākire iaōka, aāuikari atxiīti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiā Xesosi:

—Nota sākirekara ikara atoko nitxai hīte, iuaritika atāoenekara ikara atoko nitxai hīte, kotxi nota imarotari nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hīte imarotari nota nininimoni. Kona hīte imarotari nota sinimoni.

¹⁵ Kākiti hītxaua, ininiā hāpoīrauata, kotxi !himarotari atāo. Kona nota txari kākitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, lerekai pite.” !Ikara atoko !nitxari kākiti.

¹⁶ Iuaritika nisāpiretakasaakiri kākiti kamakiti, atāonoka nitxa nisākire, kotxi kona notanani sāpirenauata. Niri niokanatakiri sāpiretakitzikana nisāpireta.

¹⁷ Kitxakapirika hīteka kiomaneakorini sākire iōkatsopatakori txari:
Kākiti itikakititxikana āti itikakiti. Ninoa ipi sākire ātinoka auiniā, ininiā ninoa sākire atāonoka itxa,
itxa hīkiomane sākire.

¹⁸ Nota sāpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka sāpiretari nota pirena nisākiretxikana, ininiā ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaākamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sākirauata. Txineiro Teoso ūkapani sikikoātaā takote Xesosi oerekarauata Teoso misākiretiko aikotiā. Xesosi ikara atoko isāpirenauata, iuaritika kona kāmikori, kotxi imākiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kākiti Masikani

²¹ Iuaīkana Xesosi misākiretari kākiti:

—Nisipiriko. Eureka hinitapiimano. Nota sinimoni ! hāuiritaāka hīsini. Hīpinakasaaki, himaerekanikatika hīpinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auūteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hāuiritaāka hīsini” —itxana ninoia.

²³ Iuaīkana Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Ikoraxitikinrai hīte. Nota itanokiri. Hīte ikora itixikinrai hīte. !Ikoraxitikirino nota.

²⁴ Ikara atoko ininiākara, nota txai hīte: “Hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako,” nitxai. Himauiakakanisaakiri nisākire nota pirena, hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako. Kona Teoso makatzakinii himaerekani —Xesosi txana ninoia.

²⁵ —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisāpiretakitaka iuakarano nota.

²⁶ Nisāpiretakiti tīkane hīte maerekani nisāpiretini tīkane kaiāopokori. Nota iokanatakari atāoeneñokara isākire. Iua sāpiretakitzikana nisāpiretari kākiti itxi auakani —itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa !himarotari Xesosi iokanatakari aīri Teoso.

²⁸ Ininiā Xesosi txana:

—Nota hītari iaxistikiri hōkasaaki, nīto itano hōkitikasaaki, iuasaaki karako himarotano kinakaripa nota. Iuasaaki himarotariko notaka sākire ! nisāpireta. Niri oereēkitinokara nisāpireta.

²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri !itakanapano nota, kotxi inireēkitinoka nikama –itxa Xesosi sākire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sākiretakasaaki, itomaneri kākiti auikari isākire.

Öpoïkakoni Pirena

³¹ Ininiā Xesosi sākira uata Xoteoakorimoni iua sākire auiākanimoni.

—Nisākire iaōka hīkamakasaaki, atāo nimoianariakori hītxauako.

³² Atāo nimoianariakori hinakasaakiua, himarotari atāonoka inakari. Atāonoka inakari himarotakasaaki, öpoïkakoni atoko hītxaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraāoni apika mekanirireua ate, ininiā anirekinimoni asa. Nitiritxi iamotakoni ! atxaua. Kinirepa öpoïkakoni atoko pitxīkitakaua? –itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Atāonoka nitxai hīte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kākiti maerekati kamakari.

³⁵ Nitiritxi iamotakori ātipirika !auari ipatrāote aapoko. Patrāo ākiri auapika ātipirika iri aapoko.

³⁶ Nota Teoso ākiri txīkitakasaakir kākiti öpoïkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri ! itxaikauako. Iuasaaki iposotari erekari ikamini.

Apraāoni Apika Mekaniriakori

³⁷ —Nimarotari Apraāoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hōkinino. Nisākire himauiañkani xika hinirekari hōkinino.

³⁸ Nota sāpireta hīte nota iri oerekakiti. Hīte kamari hīte iri paniātakiti –itxa Xesosi.

³⁹ —Apraāoni ate iri –itxana ninoa.

Ininiā Xesosi:

—Apraāoni apika mekaniriakori hininiāua, Apraāoni kamakiti atoko hīkamamako.

⁴⁰ Atāonoka nisāpireta hīte. Teoso sāpiretakitinokara nisāpireta, iuaritika hinirekari hōkinino. Apraāoni likamari ikara atoko inakari.

⁴¹ Hīte kamari hīte iri kamakiti atoko inakari –itxa Xesosi.

—Teosonanira ate iri. Ate atāopitika iua anaakori atxaua –itxana.

⁴² —Teoso atāo hīri ininiāua, nota hītiretamako, kotxi Teoso auiniātaä nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatano nota uaimoni.

⁴³ Kininiāpa !hīkitetatarikara atoko nininii? !Himarotari nisākire, kotxi kona xatiki hinirekari nisākire iaōka hīkamini.

⁴⁴ Satanasisa hīri. Hīte nirekari maerekati, Satanasi nireēkiti iaōka hīkamini. Kitx-akapirīka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasi. Iua ! inirekari atāoene isāpiretini. !Iposotari atāoene isāpiretini. Aāpirenanokara iua imarota, kotxi aāpirenaāri itxaua iua. Aāpirenaāri iri itxaua iua Satanasi.

⁴⁵ Nisākire atāo, ininiākara hīte !auikari nisākire.

⁴⁶ Hīte ātika itikatari maerekati nikamini? Ātika litikari maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama. Ininiā kinirepa kona hīte auikari nisākire?

⁴⁷ Teoso anaakori kīpitari iua sākire. Hīte kona kīpitari iua sākire, kotxi iua anaakori ! hītxaua hīte –Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraāo Apisapanika Auini

⁴⁸ Ininiā Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sākire atāo. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatatakoti auaītotai pite – itxana.

Ninoa akiriuākatari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana Samariakini.

⁴⁹ Ininiā Xesosi:

—Maerekati Matamatatakoti kona auaītotano nota. Nota paxitari niri, txamari hīte kona paxitano nota.

⁵⁰ Kona notani nitari kākiti nota iuikakani tīkane. Nirira nirekari kākiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisākire atāonoka inini.

⁵¹ Nota sākire iaōka kamakari līpina. Ikara atāoene.

⁵² Xoteoakori apakapapiretar:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatatakoti auaītotai pite, kotxi Apraāoni ipīpe. Teoso sākire sāpiretakanini apaka ipīpe. Kinirepa pite sākire: “Nota sākire iaōka kamakari līpina,” pitx?

⁵³ Arini Apraāoni ipīpe. Pite apiata atxiīti? Teoso sākire sāpiretakanini apaka ipīpe. Kiriparai pite? –itxarina Xesosi.

⁵⁴ Ininiā Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hīte sākire: “Ateosone iua,” txamari nota irira iua.

⁵⁵ Kona himarotari Teoso. Notananira imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiā, hīte atokokamarako nitxamako. Aāpirenaāri nitxamauako. Nota imarotapitikari iua. Nota kīpitari isākire.

⁵⁶ Hīri Apraāo poxokoniuata, nota uai apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiā iua poxokoniuata.

⁵⁷ Ininiā ninoa Xoteakori: —Pite sīkoēta anokanani !apokapanika, iuaritika paōkitatari Apraāo? Paxirari pisākire —itxarina.

⁵⁸ —Apraāo apisapanikara nota aua. Ikara atāoene nitxai hīte —itxa Xesosi.

⁵⁹ Ikara isākire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro Xesosi ikiporonakinina īkapani, okinina īkapani. Xesosi kipataua. Osipikari Teoso misākiretiko aikoti. Inapaāpota ninoa sauaki.

9

Mōsiāreti Xesosi Erekapeka Inīkitakini

¹ Xesosi tīpokotakasaaki, itikari mōsiāreti. Iua ponaniākasaaki, mōsiāreti itxapekaua.

² Xesosi moianariakori pimaāri iua:

—Koerekarerri, kiripa kamari maerekati iua mōsiāreti inini? Iuakani? Irikani? Inorokani?

³ Ininiā Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona iri maerekani xikani, kona inoro maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona maerekantxi xikani mōsiāreti itxaua. Iua mōsiāreti Teoso posotire kākiti imarotini īkapanira.

⁴ Kākiti parlkauata pokamara. Mapiāpeka inakasaaki, kona kākiti posotaikari iparīkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri paniātakiti aāuapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari Teoso paniātakiti īkorapokoriti.

⁵ īkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane īkixinire Teoso imarotininā īkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaāka atoko ienemaā ixiti oakaka Xesosi. Ikamari īkape, minapa itxari mōsiāreti oki nopini.

⁷ Iokanatari:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mōsiāreti.

Iuaā auari ipoa xapitikiri kākiti kamakiti. Iua ipoa uāka “Siroee.” Iua uākatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari Siroeemoni. Arokatoōtau. Iuasaakipeka kōsiārepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kākiti mitxi mōsiāreti itikakani pakini, ninoa misākiretakaua:

—Ikira kiki mitxi iitopākanātapika inakarikani, kākiti txineirote amanaānātapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretarri:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretarri:

—Kona. Kona iuani. Āti kiki iua mōsiāreti atoko inakarira.

Iua mitxi mōsiāreti apakapapiretarri:

—Ari, iuapitikarano nota —itxa.

¹⁰ Ininiā ninoa:

—Kiātokopa pitxa uatxa kōsiārepeka pitxapeka? —itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari īkape, nokiā minapa itxari. Ipaniātano: “Āparaā Siroee inakorimoni pisa. Iuaā parokatoōtau,” itxano nota. Ininiā nisa. Narokatoōtau. Iuasaakipeka nota kōsiārepekan —itxa.

¹² —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mōsiāreti.

Pariseoakori Mitxi Mōsiāreti Inakarikata

¹³ Ninoa anikari iua mitxi mōsiāreti pariseoakorimoni.

¹⁴ Iua ōti Xesosi kamakasaakiri īkape mōsiāreti kōsiārepeka inīkitakini īkapani tomatiko ūtsaaki iuasaaki.

¹⁵ Ninoa anikasaakiri iua mitxi mōsiāreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaāri iua:

—Kininiāpa uatxa kōsiārepeka pitxa? —itxana.

—Ākapeēra noki nopini iminapa. Eereka narokatoōtau. Uatxa kōsiārepeka nitxa —itxa.

¹⁶ Pariseoakori ātikaka txari:

—Iua kiki, ākape mōsiāreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniātakiti, kotxi iparikauata tomatiko ūtsaaki. !Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ātikakapekana sākirauala:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiretxi, mōsiāreti kōsiārepeka inīkitakini.

Ininiā pariseoakori taparakienatakaua ikara xika.

¹⁷ Iuaīkana pariseoakori misākiretarri iua kiki:

—Kiātokopa inakiripa iua kiki pite makananitakari? —itxarina iua.

—Teoso sākire sāpiretakari itxaua iua.

¹⁸ Xoteo auīteakori kona aukari isākire, mitxi mōsiāreti eereka kōsiārepeka inakari sākire. Ininiā ninoak akiritari iri, inoro pakini.

¹⁹ —Hīte sākire hamarite auakasaaki mōsiāreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiātokopa uatxa kōsiārepeka itxa? —itxana.

²⁰ Ari, ate ākiripitikara. Iponaniākasaaki, mōsiāretipeka itxaua.

²¹ Kona ate imarotari kiriāpareuko uatxa kōsiārepeka itxa. Kona ate imarotari kiriakoa kamari kōsiārepeka inini. Hīpimaāri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretaí hīte iri, inoro pakini txana ninoak.

²² Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auīteakori ipīkinina xika. Xoteo auīteakori sāpiretakari kākiti: “Kākiti Xesosi sākire auiākani, Teoso mereēkiti ininiua auiākani, kākiti iātapakiti ininiua auiākani, kona auriritaākaiana iroinina aiko Xoteo apotiiitiniātaāua.”

²³ Ininiā pīkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hīpimaāri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoak.

²⁴ Ininiā iuaīkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mōsiāreti inakari.

—Atāonanira pisāpiretako Teoso apisatoō. Ate imarotari maerekatinoka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko ūtsaaki —itxarina.

²⁵ Ininiā iua:

—Kona nimirotari maerekati ikamini. Kona nimirotari erekari ikamini. Mitxipeka mōsiāreti nitxaua. Uatxa kōsiārepeka nitxaua. Ikaranoka nimirota —itxana ninoak.

²⁶ —Kiātokopa itxai kōsiārepeka inīkitakiniā?

²⁷ Iua mitxi mōsiāreti inakari apakapapiretarri:

—Nisāpiretakoi hīte mixikanani, txamarri! hāuikari nisākire. Kinirepa hinirekatari iuaikana nisāporetinii? Atauako hīte apaka nirekari iua sākire hāuikini? —itxana.

²⁸ Ininiā itxitarina:

—Pitera aukari iua sākire. Ate aukari Moisesini sākire.

²⁹ Aimarotari Teoso misākiretarri Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

³⁰ Iua kiki apakapapiretarri:

—Anekan. Kona hīte imarotari amonikiriuako iua ina. Iuara kamaōsiāretano nota.

³¹ Teoso kona maākatari maerekati kamakari amanaākiti. Teoso teosonetakani amanaākiti imaākatapitika. Iua nirekākiti kamakari amanaākiti imaākatapitika.

³² Mitxipeka mōsiāreti kōsiārepeka inīkitākari kona auari. Itixi kamikosaakipanika lauari kōsiārepeka inīkitākari. Uatxaikara auape.

³³ Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimauako, !ikamamariko posotiretxi —itxa iua.

³⁴ Ininiā pariseoakori:

—Pite maerekati peka auakarikai. Ātipirika pite kamari maerekati. Maerekatinoka piīkiteka. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisākire. Pisipiniikaua. Kona uai pikaniāripinika. Ate kona nirekari pite uai kākiti apotiiitiniātaāua aikoti pinini —ninoak txari iua.

Ininiā aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mōsiāreti Inakari Auikiniri Xesosi Sākire

³⁵ Xesosi kenakopiretarri iporikiti iokanatiko mitxi mōsiāreti inakari, ininiā Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ākiri sākire? —itxari.

³⁶ —Kipa iua? Nimirotiniā, nauikapitikariko —itxa.

³⁷ —Pite aōkitapekari Teoso ākiri. Iuapitikara misākirenātai pite uatxa —itxa.

³⁸ —Apiananiri, nota aukari pite Teoso ākiri pininiua.

Ininiā iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

³⁹ —Ikorapokoriti napoka Teoso sākire auiākani ipinimoni nitakinina īkapani. Isākire mauikani ipinimoni nitakinina īkapani napoka īkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sākire auiokinina īkapani. Mitxi ninoak mōsiāreti atoko itxauana, kotxi mitxi !imaratrina Teoso. Ninoak aukapiretakasiakiri Teoso sākire, kōsiāreri atoko itxapekauana.

Apanakinipekana atão minakati isäkirena: "Nimarotapitikari Teoso." Ninoa uâkatari kôsiäreti atoko ininiuana. Txamari kona atão ninooa nirekari imarotiniri Teoso. !Nisikari posotiretxi ninoamoni, Teoso sâkire auikinina ikapani. Kâkiti iua atoko inakari môsiäreti atoko itxaua –itxa Xesosi.

⁴⁰ Ätikaka pariseoakori Xesosi takote auakaní kenakotari.

–Atauako atekani apaka môsiäreti atoko atxaua? –itxana.

⁴¹ –"Môsiäreni atoko atxaua," hininiä hîsâkire, ininiä atão hîsâkire. Txamari hîte txari: "Kôsiäreua ate," hîtxama. Iua atoko hininiä hîkamapitikari maerekati, kotxi kona hâuikari Teoso sâkire –Xesosi txana ninooa.

10

Soti Auûte Pitikiri

¹ Xesosi sâkira uataksaaki, ia atoko itxa isâpirená:

–Atâopitikara ia atoko nitxapaniiko hîte. Soti auûte ūroã pirikeri itoremoni. Itoremoni mûroãkani kïltirirri itxauana, kotxi ätiätaä ikanika ūroini ikapani.

² Pirikeri toremoni ūroãkari soti auûte pitikiri.

³ Initiri osereëri pirikeri tore iua ikapani. Soti auûte kenakotari ipitikiri sâkire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uâka akiritinina ikapani. Iuara anikana inipokotinina ikapani.

⁴ Porikiti auakasaakina, iua saâpota ninooa apisa. Iua tikini isana ninooa. Ninoa imarotari iua sâkire ene.

⁵ Ninoa kona sari kâkiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikirkinitina sâkire.

⁶ Ikara sâprenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sâprietari pariseoakori. Txamari ninooa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isâpirená.

Xesosi Soti Auûte Pitikiri Erekari Itxaua

⁷ Xesosi iuañkana sâkira uata.

–Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auûte ūroini ikapani.

⁸ Nota apisa apoâkani, atão minasâkire takani kïltirirri itxauana. Soti auûte kona maâkatari ninooa sâkire.

⁹ Nota itore nitxaua. Kâkiti ūroiniätaä tore nitxaua. Nota makatzakari uai ūroãkari maerekani, auapininiika inini ikapani. Iiroã, ipokika itxapika. Kona kapikarerri. Natxi lauari.

¹⁰ Kïltirirri apoka iïtiriatini ikapani, okaniuatini ikapani, imisirikarauatini ikapani. Notapekana apoka kâkiti auapininiika inini ikapani, kâkiti auini erekia inini ikapani.

¹¹ Pitikirixi erekari nitxaua nota. Pitikirixi erekari ipina ipiraakori mapinakani ikapani.

¹² Nitirixi soti auûteakori pitikiri !itxaua. Anâpa auûte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auûteakori. Ininiä anâpa maâkari soti auûte, oxikepoata itxana.

¹³ Iua nitirixi mitekako, kotxi txineiro ikapaninokara iparikauata. Kona atão itiretari soti auûte.

¹⁴ –Soti auûte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota.

¹⁵ Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auûteakori nota nakiti mapinakani ikapani.

¹⁶ Nota aua apanakini soti auûteakori apaka. Uatxa ia pirikeri äki !auapanikana. Nimananako ninooa apaka ia pirikeri äki auinina ikapani. Ninoa auikariko nisâkire. Ininiä ninooa imakinika aua ätika pirikeri äki. Ätikarako ninooa pitikiri.

¹⁷ –Niri tiretano, kotxi nauiritari nippinini, iuañkana nôkitikiniua ikapani.

¹⁸ Kâkiti !iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko nîto nokiko ikapani. Ninirekasaaki manapi nippina. Ninirekasaaki manapi nôkitikaua. Ikara atoko niri paniätnano nota –itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sâkire Xoteoakori kenakotakasaaki, itaparakienatakauana. Apanakini potxitari Xesosi sâkire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

–Satanasi nitiri auaitotari iua.

Ätipekana txari:

–Imapitxirita. Kinirepa hîkenakotatari mapitxiritakari sâkire? –itxana ninooa.

²¹ Apanakini txari:

–Satanasi nitiri auaitotakiti !ikara atoko itxa sâkireta. Satanasi nitiri kona kôsiärepeka txîkitakari môsiäreti –itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sâkire

²² Mitaāsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareē. Iuasaaki ixinikarina Teoso misākiretiko aikoti merepaniko kamiko.

²³ Iuasaaki Xesosi tīpkota aiko Teoso misākiretikoātaā, Saromāoni inakoriātaā.

²⁴ Iuaā Xoteoakori apotitaua iuamoni. Iuasaaki nino a txari iua:

—Pite Teoso mereēkiti pininiāua, pisāpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara — itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

—Nisāpiretakai hīte. Kona hāuikari nota sākire. Niposotiire nikamakiti niri uākāa oerekapekai hīte.

²⁶ Nisāpiretakai hīte, txamari kona hāuikari nota sākire, kotxi nisoti auñtene kona hītxaua.

²⁷ Nisoti auñtene imarotari nisākire. Nota imarotana nino. Nino kapokitano nota.

²⁸ Nitxīkitakana nino a ātipirika auinina. Nota kamari nino imipīkanina tīkane. Kona kamakatzakikonka nota nīkatakini.

²⁹ Niri sikana nino notamoni. Apiatakarri itxaua iua. Ininiā āti kona posotari imakatxakinina niri nīkatakini.

³⁰ Niri, nota pakini ātika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morōkari kai soro ikiporonakinirina ūkapani.

³² Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Kaiāopokori erekari niri nakiti noerekapekai hīte. Kinakarixikapa hinireka hīkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiā. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiā maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Nitxai: “Teosoakori hītxaua hīte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sākire iōkatsopatakorri ātipirika atāo inini. Teoso akiriuākatana ninoia isākire apakapakan “teosoakori.”

³⁶ Ininiā kinirepa hīte kamaākaretxitano. Niri mereēno nota inireēkiti nikamini ūkapani. Iokanatano ūkrapokoritimon. Ininiā kinirepa hāpoitano Teoso nimisākireporetini, “Teoso ākirirano” ninakasaaki?

³⁷ Nimakamakanīāri niri nirekaākiti, iuasaaki kona hāuikari nota sākire.

³⁸ Nikaminiāri inirekaākiti, iuaritika himauikakanīāri nisākire, hāuikariko niposotiire. Hītikakiti hāuika. Ininiā himarotariko, hāuikariko, niri, nota pakini ātika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iuasaakipeka pariseoakori omanākarauata. Iuaikana inirekarina imaākinirina Xesosi. Txamari iuasaakipe isipe.

⁴⁰ Iuaikana Xesosi kanapiriā Xotāo ipiniāmoni. Iuaā ikaikota Xoão kapatxisarerini patxis-arauatiniātaā.

⁴¹ Itomaneri kākiti sari iuamoni. Ininiā nino a txai:

—Xoāo kona kamari posotiretxi, iuaritika ikinika isāpiretakiti Xesosi pirena atāo inakarino noka isāpresa.

⁴² Ininiā itori kākiti iuaātaā auikari Xesosi sākire.

11

Arásaro Ipini

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Nino aua Petánia aapokotxti. Iuasaaki Arásaro amianata.

² Xesosi ipini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariāroā, oiākoā kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata.

³ Iua amianataksaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Nino iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txai:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ūkapanini. Teoso posotiire oerekini ūkapanira iua amianari inokari iua. Kākiti: “Teoso ākiri peerekari” iniko ūkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oitaro Maria, Arásaro pakini.

⁶ Ikenakotakasaaki Arásaro amianatin, iua napapanikari ipi ōti iuaxiti.

⁷ Eerekita itxana imoianariakori:

—Iuaikana Xotéia tōpa masai.

⁸ Ininiā imoianariakori:

—Koerekarerri, kitapani iuaā Xoteoakori nirekari kai soroā ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaātaā? —itxarina.

⁹ Ininiā Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kākiti parīkauatini ūkapani. Pokamara tīpokotakari kona mākitita, kotxi atokatxi iopinikari ikinipoko.

¹⁰ Txamari ūkanōka tīpokotakari mākitita, kotxi atokatxi kamara !auari.

¹¹ Ininiā Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanāta. Nota ūpirīkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi moianariakori txa:

—Imakanātiniā, erekāpopekari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uākatari Arásaro atāo imakini.

¹⁴ Ininiā Xesosi txana ninoa atāo imarotinina ūkapani:

—Arásaro ipīpe.

¹⁵ Erekapitikari iuaā nimauakani, kotxi eureka hīte auikariko nota sākire. Masa iuaxiti. Maōkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítimo inakori misākiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini tīkane.

Ikara atoko itxa isākire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kākiti Auāki Inūkitaākari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini ūti napapeka. Ininiā iuasaaki Arásaroni katapeēkaika.

¹⁸ Petánia Xerosareē takote.

¹⁹ Apanakini kākiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa moianatana, kotxi itarina !auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaāpotini. Ininiā oa sari oaōkitiniri ūkapani. Maria kaikota oaāpoko āki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaākamako, kona nitari ipinamako.

²² Iuaritika nimirotapitikari, pamanaākiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiā Xesosi txaro:

—Pitari iuaākana auapanikako.

²⁴ Ininiā Mata:

—Nimarotari itixi xipokini ūti nitari iuaākana auapanikako. Ipīkani ūkitikiniua ūti, iua ūkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiā Xesosi sākirauata:

—Nota ipīkari ūkitikakarirano nota. Kākiti auāki inūkitaākarirano nota. Nota sākire auiākari ipininiā, iuaritika iuaākana auapanikako. Kona ipinaika.

²⁶ Nota sākire auiākari auapanikako iuaākana. !Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiā Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereēkiki pitxaua. Teoso ākiri pitxaua. Teoso iokanatakati itiximoni ikari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi Txiapatini

²⁸ Eureka Mata sari oītaromoni. Oākiritaro oa, mapara omisākiretini ūkapani.

—Koerekarerri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

²⁹ Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariā ūkitikaua, iuamoni sa otxa oa.

³⁰ Iuasaaki Xesosi !apokapanika aaopokotxiātā. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniātā.

³¹ Maria katimaritika ūkitikasaakiu, Xesosimoni osini ūkapani, Xoteoakori, oaāpoko āki auakani, oa mīkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uākatari akauarimoni osini otxiapatini ūkapani.

³² Maria apoka Xesosimoni. Oātamatakasaakiri iua, iua apisatoō okapotoreēkaua. Otxari:

—Uai pauaākamako, kona nitari ipinamako —otxa.

³³ Xesosi atamatataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiā Xesosi iteene matinaniuata ākixinireē.

³⁴ Iua pimaāna:

—Nanipa hīkataatari? —itxa.

Ininiā ninoa:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaā —itxana.

³⁵ Iuasaaki Xesosi txiapata.

³⁶ —Hātamatarri Xesosi. Iua tiretapisikari Arásaroni —itxa Xoteoakori.

³⁷ Ātikaka Xoteoakori txa:

—Mōsiāreti kōsiārepeka itxīkitakapeka. Atxiūti iua uai apokaākamako, kona Arásaro ipinamako —itxana.

Xesosi Ōkitikiniri Arásaroni

³⁸ Ininiā Xesosi iteene matinaniuata ākixinireē. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipīkari kai auīte āki. Kai auīte itotaāka.

³⁹ Ininiā Xesosi txari:

—Himakatzxakari akauari tore —itxa.

Mata, Arásaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipaiakapeka. Ipi ipi ūti pakinipeka ikatiko, ininiā pataparasakari —otxari Xesosi.

⁴⁰ Ininiā Xesosi:

—Nota sāpiretakai: “Nota sākire pauikiniā, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

⁴¹ Ininiā imakatzakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ionakaāta iaxiti.

—Niri. Erekai, kotxi pikenakotari nisākire.

⁴² Nimarotari ātipirika pikenakotiniri nisākire. Ikara atoko nitxa sākireta kākiti uai auakanī kenakotiniri īkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

⁴³ Ikara atoko inaāka atoko akirikatari:

—Arásaro, pōkitikaua. Pipokika.

⁴⁴ Ininiā iuasaakipeka Arásaro pokika. Imakinika iito mākatxi mataā iapirikaāka. Itoō apaka iapirikaāka mākatxi mataā.

Ininiā Xesosi:

—Himakatzxakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni īkani itikari ikara atoko inakari, ininiā auikarina Xesosi Teoso ākiri ininiua.

⁴⁶ Ātikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriā pariseoakorimoni. Isāpiretana Xesosi ōkitikiniri Arásaro.

⁴⁷ Ininiā pariseoakori, sasetotxi auīteakori pakini apotiiatau. Imisākiretakakan:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiretxi.

⁴⁸ Aāuiritiniārī iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kākiti auikari iua sākire. Ininiā iua tikini isana. Ikara atoko ininiā, Homanoakori xipokari Teoso misākiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxan.

⁴⁹ Iuasaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auīte apiatakari inakari iua. Itxana:

—Hīte kona kimarorepanikai.

⁵⁰ Erekari āti kiki ipinini ikinimane mapinakani īkapani. Ikara atoko ininiā, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ Īkorakanani sasetotxi auīte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani īkapani.

⁵² Kona ninoa īkapaninanini ipinako. Teoso anaakori iarikakani īkapani apaka ipinako. Ininiā iuasaakirako iua apotitari ikinipoko ninoa. Ininiā Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi sākire.

⁵³ Iuasaaki eureka imapapiretarina Xesosi okinina tīkane.

⁵⁴ Ikara atoko ininiā, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaī sitatxitimoni, āparaā makipakaniātaā takote. Iuaā ikaikota imoianariakorikata.

⁵⁵ Iuasaaki imatokoāpotarina Páskoa kiiniriti. Iuasaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareē tōpa auakanī sari Xerosareē sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaā oerexinire-tinuā īkapani. Iuasaaki amanaārina Teoso imakatzxakiniri maerekatī ikamakitina.

⁵⁶ Iuaā Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaākakan:

—Atauako kiinirimonin inapani atxiīti?

⁵⁷ Sasetotxi auīteakori, pariseoakori pakini paniātapestekari kākiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniātaā, hīsāpiretauako ate, ininiā amañkariko iua.

12

Maria Takari Kamariārō Xesosi Kitiā

(Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

¹ Seisi ūti Páskoa kiiniriti apisa, Xesosi sari Petánia sitatxitimoni. Iuaā aua Arásaro, Xesosi ōkitikakiti Arásaro ipīkasaaki.

² Iuaā ikamaāka nipokori Xesosi īkapani. Mata sikari nipokori kākitimoni. Iuasaaki Arásaro apanakinikata topāka Xesosikata.

³ Iuasaaki Maria kosekar o kamariāro koana. Oia atāo nato kamakoro. Ipxini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kitimoni. Oiākoā okaxipokari. Iuasaaki aapokotxi āki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori !apokaerekatari kamariāro Xesosi kitīā okitakini. Iua Xotasi Simāo ākiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imīkapiritariko Xesosi.

⁵ Ininiā Xotasi txari:

—Kākiti parikauata tresētosi pakini ūti oia atoko inakaro kamariāro iamotiko īkapani. Kinirepa kona ovēxtitaāka? Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? —itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiñirirri itxaua. Iua nūkataro ninoia txineirote. Iua itotapekari txineiro iñirikini. Iua limaākatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapapiretarai:

—Kona hītxitaper Mariapani. Onūkataro kamariāro ia ūti notamoni otakini īkapani, kotxi oxinikari nikatiko ūti īkapani.

⁸ Minakati mauinakini auapikako hītekata. Txama nota !auaikako hītekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auñteakori Nirekari Okiniri Arásaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petánia sitatxitia auini, ininiā iuaā isana Xesosi aōkitinina īkapani. Kona iuananini ninoia nireka aōkitinina. Arásaro Xesosi ūkitakakiti apaka ninoia nirekari atamatinina.

¹⁰ Ininiā sasetotxi auñteakori nirekari Arásaro apaka okinina, kotxi kaiāopokori kākiti aukari Xesosi sākire Arásaro sāpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sākire aukinina īkapani.

¹¹ Arásaro iuaikana auiniā, ininiā itomaneri Xoteoakori asikaāpotari iauñtena, Xesosi sākire aukinina īkapani.

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(*Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40*)

¹² Katimatinikata, itomaneri kākiti Páskoa kiiniritimoni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaāpotini Xerosareēmoni.

¹³ Ininiā Xerosareēkini sari aōkitinirina iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiākatakasaakina. Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani auñtemoni, Apiananiri uākaā īkarimoni —itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanatari imoianariakori xomēta ākiri initinina. Ninoia apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiā Xesosi topāka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xerosareēmonikari. Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

¹⁵ Kākiti Xerosareēkini kona hīpikarauatape. Erepani hīauñe. Xomēta nopini iitopākako, itxa Teoso sākire kitxakapirīka. Ikara iaōka apokapeka, kotxi Xesosi apoka xomēta nopini.

¹⁶ Iuasaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sāpiretakiti kitxakapirīka auakari. Xesosi ipinaka atoko, ūkitikākaua atoko, iuasaakiika ninoia xinikari ikara Teoso sākire. Ininiā iuasaakiika imarotarina Teoso sāpiretakiti.

¹⁷ Mitxi kākiti akauari takote auakani, ninoia itikari Xesosi ūkitikiniri Arásaro. Ninoia iaripiretari Xesosi kamakiti.

¹⁸ Ininiā kākiti apiākatari Xesosi, kotxi ninoia kenakoenetapekari Arásaro ūkitikini.

¹⁹ Ininiā pariseoakori misākiretakaua:

—Hātamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kākiti nirekari iua.

Ininiā pariseoakori xikotari Xesosi.

Ātikaka Krekoakori Nitari Xesosi

²⁰ Ātikaka Krekoakori apoka Xerosareēmoni Páskoa kiiniriti īkapani, kotxi ninoia nirekari Teoso imisākiretimina.

²¹ Apokasaakina iuaātā, isana Piripimoni. Iua Petsáita aapokotxitikiri, Kariréia tōpa auakari. Ininiā apokasaakina Piripimoni, ipimaārina:

—Ate nirekari Xesosi aaōkitin.

²² Ininiā Piripi sari Ātreemoni, isāpiretiniri īkapani. Eureka isana Xesosimoni.

²³ Ininiā apokasaakina, Xesosi txana ninoia:

—Kaiamapekari nota hītari iaxistikiri sini niri tixinemoni ikinipoko erekari napakapini īkapani.

²⁴ Atāo nisāpiretai. Nota kimi oki atoko. Kākiti matakakanīāro oa, ātika okinoka auapika. Pitakiniāro, opitzaka. Ininiā kaiāori oki aua. Ikara atoko nota. Nimapikaniā, ininiā notanokara auari. Nipinimiā, ininiā itomaneri kākiti sari niri tixinemoni.

²⁵ Pite ātipirīka kaminiāri piteka nireēkitinoka, ininiā pinireēkīti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkīti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapiniiniika txako Teosokata.

²⁶ Käkiti nirekiniäri iparikauatini nota ikapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiä, nota auiniätaä iua apaka auako. Käkiti parikauatinä nota ikapani, ininiä niri paxitariko iua.

Xesosi Säpиретари Ipinini

²⁷ Xesosi misäkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiä kiätokopa nitxa nisäkire pitemoni? Atxiüti nipaniätaä: “Niri, pimakatzakinanoko nimapinakan iikapani.” Ikara atoko !nipaniätaä, kotxi nipinini ikapanira napoka ikorapokoritmoni.

²⁸ Ininiä niri, poerekari käkiti ikinimane auïte pinimiäua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapeka käkiti ikinimane auïte nininiäua. Eereka iuañkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Käkiti iuaätaä auakani kenakotari iaxitikiri sâkire. Txamari itxana:

—Ikarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sâkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana nino:

—Ikara sâkirauata kona nota ikapanini. Hîte ikapanira isâkirauata.

³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanaixa. Iposope ikini itixiti auakani auïte Satanasni inakori xipokiko.

³² Nota aamina ïpiriämítakari nopini nôkitikikosaaki, iuasaaki nikosekanako käkiti nota-monikari.

³³ Ikara atoko itxa, käkiti imarotiniri aamina ïpiriämítakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini käkiti apakapapiretari:

—Teoso sâkire kitxakapirika iöktatsopatakori oerekaua Teoso mereëkiti ätipirika auini. !Ipina. Txamari pite sâppiretauapinini aamina ïpiriämítakari nopini? Kipa iua aïtari iaxitikiri pisâppiretakiti? —itxana nino.

³⁵ Ininiä Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hîtekata nauakasaaki, noerekai hîte atao inakari. Uatxa tirikapi kamara hîtekata auapanika. Païtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraä. Ininiä ipia kona apoka hîtemoni. Käkiti mauikakanäri nota sâkire, îkanôka tipokotakani atoko itxana. !Imarotarina isinimonina.

³⁶ Tirikapi hîtemoni auakasaaki, häuikariko iua sâkire. Ikara atoko ininiä, “pokamarari anaakori” hîtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isäppiretari isinimonin.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sâkire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona nino aukari iua sâkire.

³⁸ Ikara atoko ininiä, kitxakapirika Teoso sâkire sâppiretakari Isaía inakori iöktatsopatakiti, iuasaaki apopeka. Isaía txari:

Apiananiri, käkiti !auikapiretari asäkire ninoamoni asâppiretakiti. !Auikari piposotiire itxa Isaía.

³⁹ Iua atoko ininiä, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sâkire, kotxi iuañkana Isaía txari:

⁴⁰ Teoso mõsiäretakanina. Kaikokii itxikitakan. Itikakitina kona iïkitetana nino. Ikiäna kona !imarotarina. Ininiä nino kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxikitakini ikapani,

itxa Teoso Isaía iöktatsopatakitiä.

⁴¹ Kitxakapirika Xesosi uai apokini apisa Isaía iöktatsopatari ia sâkiretxiti. Iuasaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tîkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auïteakori auikari Xesosi sâkire. Txamari !isâppiretarina apanakini, kotxi nino píkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sâkire auiäkani ininiuana, !auritaikana nino iroini aiko Xoteoakori apotüitiniätaäua.

⁴³ Iua atoko ininiä, nino apia nirekari käkiti iuikinina. Poiäoka nino nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuañkana Sâkirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itaparasâkiretitika txari:

—Käkiti auikinäri nota sâkire, kona nota sâkirenänini nino aukira. Niri sâkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni.

⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatari niri.

⁴⁶ Tirikapi atoko nitxa nñkasaaki kăkitimoni. Nota sâkire auiâkani kona kaikota ipiaã.

⁴⁷ Kăkiti nisâkire kenakotakaní mauikakaniãri nisâkire, kona nimisiritarí iua imaerekani xika. Kona kăkiti nimisiritini ïkapanini nina uaimoni. Nina kăkiti maerekani nimakatzakini ïkapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisâkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereëkari. Nisâppiretakiti, iuarako itixi xipokini ôtsaaki sâppiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sâkire !nisâppiretai. Niri sâkirera nisâppiretai. Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniâtakiti isâppiretakiti nisâppiretai hîte.

⁵⁰ Nimarotari kăkiti auikiniãri niri paniâtakiti auapininiika itxako. Nota sâppiretari niri sikapiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Páskoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari pañiki itixi itakanapini irimoni isini ïkapani. Iua tiretapikana kăkiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireõtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imikapiritini ïkapani. Iua Xotasi, Simão ãkiri. Eureka inirekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni.

³ Xesosi imarotapekari iri sokiniri ikinipoko posotiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni ikanapiriini.

⁴ Iuaritika inipokotaka atoko, ökitikaua. Imakatzakari imâka inopini auakari. Eureka ipomakitarí mäkatxi mata nitiritxi parika atoko ikamini ïkapani.

⁵ Eureka itakari áparaä tiitxi ãki. Ininiä arokana imoianariakori kiti. Eureka mäkatxi mataä ikaxipokaäpotana.

⁶ Simão Petro takote apkasaka, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri !pitxaua. Ininiä kona parokapiri nikiti —itxari.

⁷ Ininiä Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko ãti õti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

Ininiä Xesosi:

—Pimaüritakanjano pikiti narokini, ininiä kona nimojanari pitxaikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ininiä, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ Ininiä Xesosi:

—Kăkiti kipaättakanua poirepe itxana. Itipokotakasaaki, iuañkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara arokaäka. Hîte himakinika poirepeka, kotxi nimakatzakapekari himaerekani. Ätinokara kona poireri, kotxi imarekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mïkapiritakari, ininiä itxa: “Himakinika poirepeka. Ätinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaäka atoko, ieretakari imâka inopinikiri. Ikanapiriä amesamoni. Ipimaâna:

—Kinirepa narokatari hîkiti?

¹³ Hîte akiriuäkatano nota “koerekarerí.” Apaka hâkiriuäkatano “Apiananiri.” Atâopitikara hîsâkire, kotxi ikara inakari nitxaua.

¹⁴ Hîaûite, höereëkiri nitxaua. Iuaritika narokari hîkiti. Hinitiri atoko níparikauata. Ininiä hârokakititakauako, kăkiti nitiri atoko hininiua.

¹⁵ Noerekapekai hîte erekari hîkamini. Uatxa hîkamariko nota kamakiti atokokana.

¹⁶ Atão inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiäori. Iauûte apiari. Apaka kăkiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiäori.

¹⁷ Uatxa hîte imarotari atão inakari hîkamini. Hîkaminiäri, hîpoxokoniuata.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereëkini, txamari ia Teoso sâkire iôkatsopatakorí iaõka apkapitako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni.

¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisâppiretai hîte. Ininiä nisâkire iaõka apkasaka, himarotariko Teoso ãkiri nininiua nota.

²⁰ Atão inakari nisâppiretai. Kăkiti nota iokanatakiti hîtemoni hâpkapiniä, nota apaka hâpkapa. Hâpkapiniäno nota, hâpkapari apaka nota iokanatakari hîtemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mïkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

²¹ Xesosi ikara isâppiretaäka atoko, ãkixinireë imatinaniuata. Itxana:

—Ari, ãtikara hîte sauaki mïkapiritano nota.

- ²² Ininiā imoianariakori atamatakaua.
 —Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.
- ²³ Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papīkañtota iuamoni.
- ²⁴ Ininiā iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiā Petro:
 —Pipimaāri iua: “Íkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.
- ²⁵ Ininiā Xesosi tiretakiti pimaāri Xesosi:
 —Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.
- ²⁶ Ininiā Xesosi:
 —Komiri niākakiti nisikikitikarako ikara atoko txanoko.
- Ininiā iuasaaki iākari komiri. Eureka isikari Xotasi Isikariotximoni. Iua Xotasi Simão ākiri.
- ²⁷ Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi ūroā ixiniremoni. Ininiā Xesosi txari Xotasi:
 —Kinirāo kamaka pinakiti pikamapoka —itxari.
- ²⁸ Iuaā auakanī ākixinireē:
 —Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?
- ²⁹ Xotasi nīkataro ninoia txineirote. Ininiā ninoia ākixinireē:
 —Atxiūti iokanatari iua komiri iamotini īkapani.
- Ātipeka:
 —Atxiūti iokanatari iua matiinimoni txineiro isikini īkapani —itxanātana ākixinireēna.
- ³⁰ Komiri apakapaāka atoko, inikaāka atoko isipe Xotasi. Mapiāpe inakasaaki.
- ³¹ Xotasi sipeka inaāka atoko, Xesosi txana ninoia:
 —Uatxa kākiti itikariko kākiti itari iaxitikiri posotiire.
- ³² Kākiti atamatatariko Teoso posotiire imimoni auakari. Ininiā Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kākiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiā, oerekari imi ereka inini.
- ³³ Nitiretakini, pañtikinoka nauini hītekata. Eureka hinitapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hīposotari hīsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatzikana uatxa nīsapireta hīte.
- ³⁴ Ininiā uatxa nīsapiretaiko hīte Teoso paniātakiti amaneri: “Hītiretakaua, nota hīte nitiretini atokokana.”
- ³⁵ Ikara atoko hīkaminiā, ikinimane imarotariko nota moianariakori atāo hininiāua.
- Xesosi Sāpiretarri Petro Kipatiniri Iua
(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)*
- ³⁶ Simão Petro pimaāri:
 —Koerekarerri, nanipa pisatako?
 Xesosi apakapapiretarri:
 —Nota sinimoni kona uatxa apakata hīsini. Āti òtirako hīsa hīte.
- ³⁷ Iuañkana Petro:
 —Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapitikamako pitekata —itxa Petro.
- ³⁸ Atāopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.
- Atāo nīsapireta. Ia īkanōkati patari sākirauatini apisapanikako, “! Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata —itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

- ¹ —Kona himatinaniuatape. Kona himaākapeua. Hāuikariko Teoso sākire. Apaka hāuikariko nota sākire.
- ² Niri auiniātaā aua kaiāopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nīsapiretaimaiako hīte. Iuaā nisa hāuiniātaā nikamini īkapani.
- ³ Iuaā nisa hāapoko nikamini īkapani. Eureka nikanapiriā. Nanikai hīte notakata hāuini īkapani. Ininiā hīte apaka aua nota auiniātaā.
- ⁴ Hīte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.
- Teoso Kimapore Itxaua Xesosi*
- ⁵ —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiāpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.
- ⁶ Ininiā Xesosi txari:
 —Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atāonoka nīsākire. Atāonoka nikamakiti. Nitxikitakari kākiti auapiniñka inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni.
- ⁷ Atāo nota himarotiniā, ininiā himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hātamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸—Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiā Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani h̄itekata nauama nota, iuaritika kona himarotapanikano nota? Nota aōkitakari, aōkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa?

¹⁰ Kona pite auikapanikari niri auini nota āki? Nota apaka aua niri āki.

—Hitemoni nisāppiretakiti kona nota sākirenani. Niri paniātakitira. Niri nota āki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti.

¹¹ Hāuikariko nisākire niri āki nauini. Niri nota āki auini apaka hāuika. Himauikakaniāri nisākire, ininiā hāuikari nikamakiti.

¹² Atāo nisāppiretai. Nota sākire auākani kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apita, kotxi nirimoni nisako.

¹³ Nota uākā hamanaākiti nota sikai h̄ite. Ikara atoko ininiā, oerekaāka niri erekia ininiua.

¹⁴ Ikinipoko nota uākā hamanaākiti, nota sikapitikai h̄ite.

¹⁵ Nota h̄itretiniā, h̄ikamariko nipaniātakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶ —Namanaāriko niri āti kōtākikarerri iokanatini h̄itemoni. Iuakara auapininiika txako h̄itekata.

¹⁷ Iua Erekari Matamatakoti atāonani ina sākiretakari. Kākiti Teoso sākire mauiākani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. H̄itepekanma imarotari iua, kotxi h̄itekata aua. Iua aua h̄ite ākixinireē.

¹⁸ —Ininiā kona nitakanapai h̄ite. Nikanapiriāpanikako h̄itekata nauini īkapani.

¹⁹ Paītiki atoko kākiti īkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. H̄ite atamatanoko. H̄ite auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako.

²⁰ Iuaīkana auapanika ninakasaaki, himarotariko niri āki nauini. H̄ite apaka auako nota ākixinireē. Nota aua h̄ite ākixinireē apaka. Txapaniko.

²¹ —Iua nisākire auākaria nipiātakiti kamakarira tiretano nota. Nota tiretakari niri treta. Nota apaka tiretari iua nitiretakiri. Ikara atoko ininiā, noerekariko apikomoni nisākire iuamon.

²² Āti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi:

—Kinirepa atenani poerekari Teoso ākiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ikara apanakinimon? —itxa.

²³ Xesosi apakapapiretarri:

—Kākiti tiretiniāno, ikamari nisākire iaōka. Niri tiretariko iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aāuako.

²⁴ Nota matiretakani kona nūkatari nisākire. Nisākire h̄ikenakotakiti kona nota sākireni. Niri niokanatakiri sākirera.

²⁵ —H̄itekata nauakasaaki, ikara sākiretxi nisāppiretai.

²⁶ Niri iokanatariko kōtākikarerri, Erekari Matamatakoti inakori h̄itemoni. Erekari Mata-matakoti oerekaiko h̄ite ikinipoko niuākā. Himaxinīkaretakiti iuaīkanako iua oerekaiko. Ikinipoko nisāppiretakiti oerekaiko.

²⁷ —Nisini apisanpanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire erekia inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisākire mauiākani kona posotari kamaerekaxiniretiniri āti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaākapeua. Kona h̄ip̄karauatape.

²⁸ Hite kenakotapekari nisākire ia atoko nininii h̄ite: “Nisapistikako, iuaritika nikanapiriāpanikako h̄itekata nauini īkapani.” H̄itretiniāno, h̄ip̄oxokoniuata nirimoni nisini īkapani, kotxi poiāori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri.

²⁹ Ikara nisāppiretakiti apokini apisa nisāppiretai h̄ite. Ikara nisāppiretakiti iaōka apokasaaki, h̄ite auikari nisākire.

³⁰ Apikomoni iteene nisāppiretinii !apakata. īkorapokoriti auakani auīte Satanasi inakori paītiki apokako notamoni, iuaritika liposotari itx̄ikitakinino ipaniātakiti nikamini.

³¹ Iteene ninirekari imakinika kākiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniātakiti —itxa Xesosi.

Eureka Xesosi txari:

—Maōkitikaua. Masiipeka.

15

Xesosi Atāo Itīkaretsa Itxaua

¹ Ininiā eureka Xesosi txari:

—Atāo itīkaretsa nitxaua nota. Itīkaretsa nūkatakari itxaua niri.

² Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotōkirenoka, iteene oriuatini ïkapani.

³ Hîte poirepeka hîtxa. Nisâkirenania oeretai hîte.

⁴ Okanotsa atokokana hîtxaua. Nota itikaretza atoko nitxaua. Ininiä hîpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiä, hîkaikota notakata. Ininiä nota kaikotapika hîtekata. Ikara atoko hininiä, hîriuatapitika. Ikara atoko hininiä, erekarinanira hîkama. Hîriuatiniä, ininiä erekari hîkama. Notamoni himapitxakakania, kona hîposotari hîkaminiri erekari. Kona hîriuta, kotxi nota tapara ! apokari hîtemoni. ! Karii hîte. Okanotsanoka auiniä, kona kariro. Notakata hâuapininiika hininiä, amâtirri auapitika.

⁵ —Nota itikaretza nitxaua. Hîte nikanotsa hîtxaua. Notamoni pitakakari âtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniä, kona xapitiki kona hîposota hîkamini.

⁶ Nota sâkire mauiäkatí okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kâkiti apotifari okanotsa ipinakari. Eureka okari xaminaä arikini ïkapani. Iua atokokana airi Teoso misiritari isâkire mauiäkani.

⁷ Notamoni hîpitxakiniä, hîkenakotiniäri nipiñatiñiti, hinirekaäkiti hamanainiäno, ininiä nisikapitikai hîte.

⁸ Ito hîriuatiniä, kâkiti txariko niri: "Peerekai." Hîte iriuatiniä, ininiä hîte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hîtiretakakinua Pirena

⁹ —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hîte. Kona hîtakanapapiri nitiraöki.

¹⁰ Hîkipitiniäri nisâkire, ininiä nitiraöki kaikotapika hîtekata. Nota atokokanerako hîtxako. Nota kîptari niri sâkire, ininiä niri tiraöki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hîte, nipoxokoni hîtemoni kaikotini ïkapani. Ikara atoko ininiä, poxokonitxi xâpokako hîxiniremoni.

¹² Ia nipiñatiñiti: "Nota tiretinii atokotxikana, hîtiretakauako."

¹³ Pipininiä pimoianariakori mapinakani ïkapani, ininiäkara iteene pitiretana ninoia. Ikara tiraökitxi apiatakarai.

¹⁴ Nipiñatiñiti hîkaminiä, atão nimoianariakori hîtxaua.

¹⁵ Uatxa !nixinikaikari nitirixti hininiua, kotxi nitirixti kona imarotari iauñte xinikakiti. Uatxa atão nimoianariakori hîtxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisâppiretakai hîte.

¹⁶ Kona hîteni mereëno nota. Notara mereëi hîte hîriuatini ïkapani. Ninirekari hîriuatini. Ninirekari kâkiti nota sâkire hîsâppiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiä, hamanaäriko niri hinirekakiti nota uâkaä, ininiä niri sikapitikai hîte.

¹⁷ Ia nipiñatiñiti hîte hîtiretakakinua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuañkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hîte. Ininiä hîxinikariko ia nisâkire. Merepitpanika ninoia omanatano nota.

¹⁹ Teoso sâkire himauakakania, Teoso sâkire mauiäkani tiretapitikai hîte, kotxi ninoia atoko hîtxa. Txamari ninoia nakiti !hîtxaua. Hîte kona ïkoraxiti auakani !hîtxaikaua. Nimereëpeki hîte. Nimakatzakapekai âtiäo parikatxi hîkamini ïkapani. Iua xika Teoso sâkire mauiäkani omanatai.

²⁰ Hîxinikariko ia nisâppiretakiti. Nitirixti pojäoka itxaua. Iauñte apiatakarai itxaua. Kâkiti misiritiniäno nota, nota atokokanerako imisiritai hîte apaka. Nisâppiretakai hîte. Nota sâkire apamonikiniä, ininiä hîte sâkirekanera ninoia apamonika apaka.

²¹ Imisiratina, kotxi hîte auikari nota sâkire. Himisiritaäkako, kotxi kona imarotarina niokanatakari.

²² Nota uai mapokakaniä, nimasâkirauatakaniä, kona imarotarina maerekati ikamakitina.

²³ Nota omanatakani apaka omanatari niri.

²⁴ Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoia niposotiire, ininiä uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota sâkire. Ikinika itikapekari posotiretxi nikamakiti, iuaritika ninoia omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sâkire iaõka. Teoso sâkire iôkatsopatakorri txari: Maxikatiñka ninoia omanatano.

²⁶ Kötäkikeri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekari Matamatatakoti. Iua potorika niri auiniätaä. Atão ene sâkiretakari itxaua. Isâppiretariko nota sâppiretakiti, nikamakiti pakini.

²⁷ Ininiä hîte apaka sâppiretariko nota kamakiti, nisâppiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepitpanika nipotorikasaaki hîte auapika notakata. Ininiä himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sâkirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hîte atão himarotini ikapani, ininiã kona hîtakanapari nisâkire.

² Âti ôti Xoteo auïteakori omitikenataiko hîte aiko Xoteo apotitiniâtâua. Âti ôti apokapanikako ia nisâpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hîte okiko erekari inini. Ninoamoni hîte okiko Teoso paniâtakiti iaôka. Txamari kona Teoso paniâtari ikara atoko inakari.

³ Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini.

⁴ Ikara atoko nitxai hîte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hîxinikariko nisâkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hîte, kotxi nota auapanika hîtekata —itxa Xesosi.

Erekari Matamatatakoti Parïka

⁵ Xesosi sâkirauatapanika:

—Païtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hîpimaäpeno: “Nanipa pisa?” Kona hîtxapeno.

⁶ Ikara atoko nisâpiretakai, ininiã uatxa kona erekaxinrei hîte.

⁷ Iuaritika nitxai hîte atão nisâkire. Apiaerekata nota sini. Nota masikaniã, iua Kötâkikareri kona apoka hîtemoni. Nisiniã, niokanatariko iua hîtemoni.

⁸ Iua Kötâkikareri apokasaaki, oerekariko ikorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txíkitakiniri kâkiti atão inakori ikamini. Oerekariko kâkiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekari Matamatatakoti oerekariko ikara atoko inakari.

⁹ Iua oerekariko maerekati kâkiti kamakiti, kotxi ninoa !auikarina nisâkire.

¹⁰ Iua oerekariko Teosonoka txíkitakiniri kâkiti atão inakarinoka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai noerekarauatini ikapani. Païtiki kona hîte atamataikanoko nota.

¹¹ Iua Erekari Matamatatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi ikorapokoriti auakani auïte Satanasi inakori misiritiko mereeëkapeka.

¹² —Auapanika apikomoni nisâpiretakiti tûkane hîtemoni. Txamari !apakata apikomoni nisâpiretinii, kotxi !himiteenekari apikomoni nisâpiretinii.

¹³ Iua Erekari Matamatatakoti, atâone sâpiretakari, iua ikasaaki, iua oerekai ko ikinipoko atão sâkiretxiti. Kona iua sâkireni isâpiretaiko hîte. Iaxiti auakari sâkirera, niri sâkirera, isâpiretaiko. Isâpiretaiko hîte katana Teoso kamakiti tûkane apaka.

¹⁴ Erekari Matamatatakoti oerekai ko erekai ninini, kotxi iua apakapariko nisâkire, eureka isâpiretaiko hîtemoni.

¹⁵ Ikinis ereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai hîte, “Erekari Matamatatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã eureka isikai hîtemoni himarotini ikapani.”

Matinanitxi, Eureka Poxokonitxi Apoka Inini

¹⁶ —Païtiki kona hâtamatatakanoko nota. Eureka iuaikana hâtamatatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

¹⁷ Imoianariakori txanâta:

—Kiripa itxanâta Xesosi? “Païtiki kona hâtamatatanoko. Eureka iuaikana hâtamatatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanâta Xesosi? —itxana imoianariakori.

¹⁸ —Kirisaakipa apokatako ikara inaâtakiti? Kiripa ikara isâkire: “Païtiki,” Xesosi sâkire atemoni? Ikara isâkire kona ate imarotari xatiki —itxanâta.

¹⁹ Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hite nirekari hîpimainino nota, kotxi nisâpiretai païtiki kona hâtamatatinino, eureka iuaikana hâtamatano.

²⁰ Atâopitikara ia atoko nitxai hîte. Hîtxiapatako. Himatinianiutako. Iuasaaki apanakini kâkiti ikorapokoriti auakani poxokoniuatako. Himatinianiutako, eureka hîpoxokoni apokapitikako.

²¹ —Hite sito atoko hîtxauako. Sito oâuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaâkapekaua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini.

²² Ikara atoko itxako hîtemoni apaka. Uatxa kona erekaxinrei hîte. Iuaikana naôkitapanikaiko hîte. Iuasaakirako hîpoxokoniuatako. Iuasaaki kâkiti kona posotari ix-ipokiniri hîpoxokoni.

²³ Ikora ôti apokasaaki, kona hîpimaäikano nota. Iuasaaki hamanaâri niri hinirekakiti nota uâkaâ, ininiã iua sikai hamanaâkiti.

²⁴ Uatxapiima kona hamanaâpanikari hinirekakiti nota uâkaâ. Hamanainiâri, hâpkapapitikariko. Ininiã hîpoxokoni apokapitikako hîtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sâkire

²⁵ —Mitxi niomaātari ipixini nisākire, kākiti mimarotakaniri īkapani. Āti ōti kona niomaātaikari atāo. Nisāpiretaiko niri iteene himarotini īkapani.

²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaāno nota uākaā. Kona nota amanaāri niri hinirekakiti isikinii. Hīte amanainiāri, isikapitikai.

²⁷ Niri tiretai hīte, kotxi hīte tiretano nota. Hīte auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiā iua tiretapisitikai hīte.

²⁸ Niri iokanatano īkorapokoriti. Pañtiki nitakanapari īkorapokoriti nirimoni nisini īkapani —itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisākire atāoenepitika. Sākiretxi piomaātakiti kona auaika, kotxi uatxa aimarotari pisākire.

³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotiniri imakinika. Kona apakata apikomoni apimarauatini, kotxi uatxa aāuikari Teoso auinimoni ikari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hāuikari nisākire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotiniri manapi apope hīarikini īkapani. Imakinika hīte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notanani kaikota, kotxi niri aua notakata.

³³ Ikara atoko nisāpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. īkorapokoriti hāuakasaaki, kākiti misiritapisitikai hīte. Iuaritika hīpoxokoniuatako, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiāoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misākiretari Teoso Iuaka īkapani

¹ Xesosi ionakaāta iaxiti. Iuasaaki isāpiretari ia isākire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaikana nota pamaritemoni, ininiākara nota oerekari kākiti pite iotximere,

² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auīte nininiua īkapani. Ininiā nikamari ikinimane kākiti pite sikakini auapininiua ininiua īkapani.

³ Kākiti imarotinī pite, imarotināno nota Xesosi Kristo piokanatakita, ninoa auapininiika, kotxi pite atāo Teoso pitxaua. Pitenanira atāo Teoso pitxaua.

⁴ Noerekari īkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiua, kotxi nikamapekari parīkatxi pipaniātakita.

⁵ Ininiā niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaikana —itxa Xesosi.

Xesosi Misākiretari Teoso Imoianariakori īkapani

⁶ Xesosi sākirauatapanika irimoni:

—Nota sāpiretari pluāka kākitimon, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiā ninoa kamari pisākire iaōka.

⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sikinino.

⁸ Nisāpiretakena ninoa pisākire, ininiā auikarina pisākire. Imarotapitikarina pitemoni nipotorikini. Ininiā auikarina pite iokanatinino nota kākitimoni.

⁹ —Nimisākiretai pite ninoa īkapani. Kona nimisākiretai nota sākire mauiākani īkapani. Nimisākiretai ninoa notamoni pisikakini īkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana.

¹⁰ Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiua. Ininiā iuasaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.”

¹¹ Uatxa !nikaikotaikako īkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiākara pinīkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekari-noka kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa ātika atoko ininiuana, nota pitekata ātika atoko aniniua atokokana.

¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninikatana ninoa pite uākaā, piposotiireē. Ninoa notamoni pisikakini ninikatapitika. Kona ātika nomaiāta. Xotasinoka pīpinanaka, kotxi pīpinanakani ākiri itxaua iua. Ipīpinanaka, kotxi kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakorai sāpiretakena ikara apokini apisanapika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisākire kākitikata nauapanika ni-nauakasaaki, nota poxokoni ninoa ākixinire auiñi īkapani.

¹⁴ Nisikapekari pisākire ninoamoni, ininiākara nisākire mauiākani omanatana ninoa, kotxi nisākire auiākani īkorapokoriti auakani !itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona īkorapokoriti auakarino nota.

¹⁵ Nimisākireta pinīkatinina ninooa, Satanasi mamaīkakanina īkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina.

¹⁶ Īkorapokoriti auakanī litxauana. Nota iua atokotxikana.

¹⁷ Pimakatxakana ninooa pite nakitiakori īkapani. Pisākireē pimakatxakana, kotxi pisākire atāo.

¹⁸ Nota pisākire mauiākanimonī piokanatini atokokana, niokanatana ninooa pisākire mauiākanimonī.

¹⁹ Ninooa īkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini īkapani. Ininiākara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina īkapani.

Xesosi Misākiretari Teoso Isākire Auiākani īkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani īkapanini nimisākiretai pite. Apaka nimisākiretai imakinika nisākire auiākani īkapani, katana nimoianariakori sākire auiākani īkapani apaka.

²¹ Nota amanaāi ninooa xinire ātika atoko ininiā īkapani. Nota aua pite ākixinireē. Pitepekana aua nota ākixinireē. Iua atokotxikana ate aua ninooa ākixinireē. Ikara atoko ininiā, nota sākire mauiākani īkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota.

²² Ininiā erekari notamoni pisikakiti, piotximere, nisikapekana ninooa. Ininiā ninooa xinire ātika atoko itxauana, ate ātika aniniua atokokana itxana ninooa.

²³ Nota aua ninooa ākixinireē. Pite aua nota ākixinireē. Ikara atoko ininiā peerekari, kotxi ātika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiā nisākire mauiākani imarotari pite iokanatinino nota. Apaka ninooa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninooa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninooa notamoni pisikakini notakata auini īkapani. Ninirekari ninooa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite tire-tano nota itixi kamiko apisa.

²⁵ Niri, atāo inakarinoka kamakarii pite. Kākiti īkorapokoriti auakanī kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninooa imarotari pite iokanatinino nota kākitimoni.

²⁶ Nisāpīretapekai pite kākitimoni. Apikomoni nisāpīretapanikariko pisākire. Ininiā pitiraōki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiākara nota aua ninooa ākixinireē.

18

Xesosi Maīkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisākiretaka atoko, Xesosi īpiriātari sōtoāri Setorō inakori. Iuaā aua amātiirinape. Ininiā Xesosi sari iuaā imoianariakorikata.

² Xotasi, Xesosi mīkpiritakari, imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaātāā isinina.

³ Ininiā Xotasi sari amātiirinapemoni ātikaka sotatoakorikata, Teoso misākiretiko aikoti níkatakanikata. Sasetotxi auñteakori, pariseoakorikata sari iuaātāā apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana.

⁴ Xesosi imarotari ikinika iuamoni ikamakitina tīkane. Imarotapekari ninooa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipimaāna:

—Kiripa hinitanāta?

⁵ Ininiā ninooa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiā Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mīkpiritakari, aua ninoakata.

⁶ Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe irika itxana.

⁷ Iuañkana Xesosi pimaāna:

—Kipa hinitanāta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸ —Nitxapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniā, hāuiritana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹ Ikara atoko itxa, mitxi isākire apokini īkapani. Mitxi itxari Teosomoni: “Kona nomaiātana nimoianariakori notamoni pisikakini. Kona ātika! Nomaiāta.”

¹⁰ Eureka Simāo Petro inakori kosekari iouata auñte. Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikīpita. Iua sasetotxi auñte apiatakari nitiri.

¹¹ Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auñte omata āki. Apakatapitika nota kaminiri niri paniātakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniri nippinini kākiti īkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoō

¹² Eureka sotatoakori, apaka sotatoakori auïte, Teoso aikote nïkatakani pakini maïkari Xesosi. Iaxirika itxarina.

¹³ Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auïte apiatakari itxaua.

¹⁴ Iua Kaipasi òtäkikapekana Xoteo auïteakori. Ia atoko itxa isäkire: "Apiaerekata äti kiki ipinini ikinimane mapïkani ikapani," itxa Kaipasi òtäkikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(*Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62*)

¹⁵ Simão Petro, äti Xesosi moianari pakini asikatikinitari Xesosi Anasi aapokomoni anikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auïte apiatakari aôkitapekari iua äti Xesosi moianari. Ininiä iua iroä sasetotxiakori auïte apiatakari aapoko Xesosikata.

¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eureka imoianari sari iporikiti. Imisäkiretaro ïronakikoätaã tore nïkatakaro. Ininiä oâuiritari Petro iroini.

¹⁷ Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —txari.

—Kona —itxaro.

¹⁸ Iuasaaki katxíkareri aua, ininiä nitirixiakori, Teoso misäkiretiko aikoti nïkatakani pakini kamari xamina. Xamina ïtinipoki irokanñtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auïte Apisatoô

(*Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71*)

¹⁹ Iroko äki Xesosi sasetotxi auïteakorikata aua. Ininiä sasetotxiakori auïte apiatakari misäkiretar Xesosi:

—Pisäpиретано pimoianariakori, pisäkire poerekakiti pakini —itxari.

²⁰ Xesosi apakapapiretar:

—Ätipirika nisäpиретапкай hïte. Nitotari noerekarauatini aiko Xoteo apotiiiniätaäua, Teoso misäkiretiko aikotiä apaka. Kona nikipatari nisäkire. Ikinipoko kenakotari noereëkiti.

²¹ Ininiä kinirepa hïpimaäno? Hïpimaäna nisäkire kenakotakan. Ninoara imarotari noereëkiti —itxa Xesosi.

²² Xesosi ikara atoko isäkira uataksaaki, Teoso misäkiretiko aikoti nïkatakari aritoõtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auïte apiatakaroni —itxari.

²³ Ininiä Xesosi:

—Nikerokiniäri nisäkire, pisäpиретано nikerokakiti, txamari kona nikerokari. Atão nisäkire, ininiä kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

²⁴ Eureka Anasi iokanatari Xesosi iaxirikiko. Eureka anikarina sasetotxi auïte apiatakaroni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaikana Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(*Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62*)

²⁵ Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiä apanakini pimaäri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiä iua:

—Kona —itxa.

²⁶ Äti sasetotxi auïte apiatakari nitiri, Petro kisauakaküpitatakiti nirimane iua. Iua pimaäri Petro:

—Pitekani amätiirinapeätaä nitika iuakata? —itxari.

Iuaikana Petro txari:

—Kona notani.

²⁷ Iuasaakipeka patari sâkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sâpиретакити iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoô

(*Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5*)

²⁸ ïkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auïte auinumoni, käkti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auïteakori kona nirekari aiko äki ïroiñina. Kona inirekarina äti uâka takote iiropäkinina. Äti uâka takote iiropäkinina, kona apakata nipokori inikinina Páskoa kiinirity.

²⁹ Ininiä Pirato pokïka porikiti Xoteo imisäkiretini ikapani. Ininiä Pirato txana ninoa:

—Kixikapa himinatarri ikira kiki notamoni? —itxana.

³⁰ Ininiä ninoa txari:

—Maerekati imakamakanä, kona ate minari iua pitemoni.

³¹ Ininiä Pirato:

—Hiteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiā ixika auiniā hiteka misiritari iua. Hikiomaneakorini sâkire iaôka himisiritarri iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aôkiniri iua, kotxi hite Homanoakori !auritaua aôkiniri kâkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

³² Ikara atoko inaâka, mitxi Xesosi sâkire iaôka apokini îkapani, kotxi mitxi isâppiretakari aamina îpiriâmitakari nopini ipinini.

³³ Pirato ïraâ kâkiti misiritiko imarotiko pakita âki iuaâkana. Ipïkapiretari Xesosi. Ipimaâri:

—Pitekani Xoteoakori auite txatatau? —itxari.

³⁴ Ininiâ Xesosi txari: —Piteka sâkirekani ikara? Atxiiti apanakini sâkire atokotxikana pipimaâno atxiiti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxatua? Konapitimi. Piteka nirimane, pinirimane auiteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tîkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiâ Xesosi:

—Auñtetxi nininiâtaâua kona ïkorapokoritini. Nitixine ïkorapokoritina inaâkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiâ Xoteoakori kona maâkamanoko. Auñtetxi nininiâtaâua âtiâtaâra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiâ auñtetxikani pitxatua?

Ininiâ Xesosi: —Atâoipitaka pisâkire auñtetxi nininiua. Niponaniâ ïkorapokoritina auñtetxi nininiua îkapani. Itxi napoka atâoene nisâporetini îkapani. Atâoene nirekakani aukari nisâkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiâ Pirato:

—Kiripa atâoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko

(*Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25*)

Eureka Pirato iuaâkana mapara isa Xoteoakori imisâkiretini îkapani. Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti.

³⁹ Hite itotari maerekati kamakari kateia âki auakari nisikakini Pâskoa kiiniritsaaki. Hite nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auite? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:

—Kona iuani. Pahapasira anireka.

Txamari iua Pahapasira kokaniri. Iua naiatapekari Homanoakori.

19

¹ Ininiâ Pirato paniâtari sotatoakori noropatiniri Xesosi.

² Ininiâ sotatoakori kamari saporîeta atoko inakari, kotipiaro kamakori. Ieretakari Xesosi kiiâ. Auñtetxi mâka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiâ, inapetarina Xesosi.

³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aâuñte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auñtekai pite —itxarina.

Ininiâ iuasaaki iaritarina itoô.

⁴ Iuaâkana Pirato sari mapara iuaâkana Xoteoakori imisâkiretini îkapani.

—Hitakaôtxikari. Hitemoni nimirin iua, kotxi ninirekari himarotiniri, ! napokari maerekati ikamakiti.

⁵ Ininiâ Xesosi apoka mapara. Saporîeta kotipiaro kamakori ikiiâ, auñtetxi mâka pakini aua iuamon. Ininiâ Pirato txari:

—Hâtamatarri iua.

⁶ Sasetotxi auñteakori, Teoso misâkiretiko aikoti nîkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hôkariko iua. Hôkariko iua. Aamina îpiriâmitakari nopini hîtokakitariko —itxana.

Ininiâ Pirato:

—Hiteka anikari. Hiteka okari iua aamina îpiriâmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiâ Xoteoakori:

—Akionane sâkire paniâtari kâkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sâkire: “Teoso âkirirano nota,” itxa —itxana Xoteoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sâkire ikenakotakasaaki, apia píkareta Pirato.

⁹ Ininiâ iuaâkana iroâ kâkiti misiritiko imarotiko pakita âki. Ipimaâri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari !kasäkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiä Pirato:

—Kona pinirekatari pimisäkiretinino? Pixinikariko ia nisäkire. Nota posotari nisikakinii. Apaka nota posotari nokinii aamina ïpiriämatakari nopini —itxa Pirato säkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite aurri posotuiretxi pokinino ïkapani. Ikara inakari piposotiire auiniä, Teoso-nanira sikai ikara posotuiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireë ixinikari:

—Kiatokopa atxiüti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakinäri ikira kiki, kona Sesa moianari ! pitxaikauako. Iua säkire: “Auïtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auïtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiä Pirato topäka. Iuaä käkiti misiritiko isäpiretiniätaä. Käkiti takauäkatarri iuaä “Kimaporí kai kamakori” inaäka. Xoteo säkireë “Kapataa.” Iuaä auïtetxi iokanatari maerekati kamakari imisiritikomoni.

¹⁴ Iuasaaki apaniäxiti takote. Iua öti Páskoa kiiniriti potorikini öti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hätamata, hñauûte.

¹⁵ Ininiä iuaäkana nino akipoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hôkariko aamina ïpiriämatakari nopini —itxana sasetoxi auïteakori.

Ininiä Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hñauûte aamina ïpiriämatakari nopini?

Ininiä nino:

—Ätikara ate auûte. Sesanokara ate auûte —itxana nino.

¹⁶ Ininiä Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ïpiriämatakari nopini okiko tîkane.

Xesosi Tokakitaäka Aamina ïpiriämatakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43)

Ininiä anikarina Xesosi.

¹⁷ Xesosi anikari aamina ïpiriämatakari iuaka okiko ïkapani. Isana ixirata “Kiitâtatxi” inakorimoni. Xoteo sâkireë, “Kóokota,” inakori.

¹⁸ Iuaä aamina ïpiriämatakari nopini itokakitaäka Xesosi. Apaka ipi kiki tokakitaäka iua takote. Äti Xesosi kikomoni. Äti isanaremoni.

¹⁹ Pirato paniätarri iökatsopari aamina ïpiriämatakari nopini tokakitiko. Ia atoko itxa iökatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auûte.”

²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatari iua, kotxi Xesosi okikoätaä sitatxi takote. Sitatxi sikan inapäätakasaaki, atamatarina iua iökatsopari. Ia iökataäka Xoteo sâkireë, Kreko sâkireë, Homano sâkireë pakini ikinimane imarotiniri ïkapani.

²¹ Ininiä sasetoxi auïteakori txari Pirato:

—Kona piökatsopatapi, “Xoteoakori auûte.” Piökatsopatariko iuanoka uâkatari Xoteoakori auûte ininiua —itxana.

²² Ininiä Pirato:

—Auape niökatsopatakiti. Kona iuaäkana niökatsopatari —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mäka. Imatsorakitarina. Imäka mata imatsorakitanina ninoia ipi ipi pakini apakapini ïkapani. Äti sotato apakapari ipixini, äti sotato apakapari ipixini, itxaäpota. Xesosi mäka, äti imäka patapi auakari, ! imatsorakitanina, kotxi iotsare !auari. Peerekari.

²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitarri ia. Sarauatxi atoko makama, imäka anikakari aimarotini ïkapani.

Ininiä iuasaaki Teoso sâkire iökatsopatakorri kitxakapirika iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimäka. Isarauatana nimäka anikakari imarotinina ïkapani.

Teoso sâkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iuasaaki aamina ïpiriämatakari takote oäua Maria, Xesosi inoro oïtarokata. Iuaä apaka oäua Maria Matarenia inakoro. Iuaä apaka oäua äto Maria, Krópasi inakori ïtanoro.

²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiā eureka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oāuini tīkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(*Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49*)

²⁸ Eureka Xesosi imarotari iparīka xipope. Ikinika Teoso sākire iōkatsopatakor iāōka apokini īkapani, itxari:

—Niposonata.

²⁹ Iuaātāā aua tiitxi. Iua tiitxi āki aua iāriā katxioāri. Ininiā iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iāriāmoni. Aākeē itakarina, Xesosi namaā taka itxarina. Iua aāke isopo inakorike.

³⁰ Iātaka atoko itxari:

—Ikinika nipayrīka uatxapeka ixipopeka.

Inaāka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomtiā

³¹ Iua ūti sesta veira, kākiti tomatiko ūti apisa. Xoteo auīteakori paniātari Pirato aamina īpiriāmitakariā auakanai tapike kapatakiko, katima ipīka inimina īkapani, ītona makatzakiko īkapani apaka. Tomatiko ūtisai kona ninoia nirekari ipīkari īto kaikotini iuaā.

³² Ininiā sotatoakori sari iuaā. Ikapatakarina Xesosi takote auakanai tapike.

³³ Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, l'auaika. Ipīpeka. Ininiākara kona ikapatakar itapike.

³⁴ Sotato iorotari Xesosi itanapitaā iomtiā. Iuasaaki iarēka, āparaā pakini xiketa.

³⁵ Notara itikari Xesosi ipinini, ininiā atāopitikara nisāpiretakiti. Nisāpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisākire atāo inini, ininiā nisāpiretai ia atatsopatakanii, hīte apaka aukiniri īkapani.

³⁶ Teoso sākire iōkatsopatakor kitxakapirīka txari:

Kona ātika iua api !kapatakaāka.

Ininiākara kona Xesosi api kapatakaāka, Teoso sākire iōkatsopatakor iāōka apokini īkapani.

³⁷ Āti Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56*)

³⁸ Eureka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaāri Xesosi īto Piratomoni. Iua Xosee aukari Xesosi sākire, txamari ikipatari Xesosi sākire auikini, kotxi ipīkari Xoteo auīteakori. Amanaāksaakiri Xesosi īto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiā Xosee anikari Xesosi īto.

³⁹ Iuasaaki imoanari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni īkanōka imisākiretiniri īkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi īto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aātsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ioke Xesosi ītoā taākori tīkane. Trīta sīko kiro pakini iua ioke anika.

⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi īto mākatxi mataā iokekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipīkari ītoā iatikiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina īpiriāmitakari nopini takikoātaā, iuaā takote aua amātiirinape. Amātiirinapeātaā aua akauari amanepanika inakari. Kona ipīkari īto takaākapanika iuaā.

⁴² Iua akauari kona ūtakori, ininiā itakarina Xesosi īto iuaā, kotxi Xoteo tomatini ūti apokanapanoka.

20

Akauariā Xesosi īto Mauakani

(*Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12*)

¹ Tomiko īkanōkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni. Oāpokasaaki, oātamatarai akauari tore kai auīte kamakori makatzakapeēkaika.

² Ininiā omiteka Simāo Petromoni. Xesosi moianari itiretakitimoni apaka osa. Oākiritana:

—Apiananiri īto makatzakaāka akauariā. Kona aimarotari namonireuako itakapirina — otxana.

³ Ininiā Petro, āti Xesosi moianarikata sari akauarimoni.

⁴ Imitekana. Iua āti Xesosi moianari miteka katimaritika, ininiā inapari Petro. Ininiā iua apoka Petro apisa.

⁵ Iāka aariko āki atamatini īkapani. Atamatari mākatxi mata, ipīkari iapirikiko. Kona īiroā.

⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. īiroā aariko āki. Atamatari mākatxi mata.

⁷ Atamatari mäkatxi mata, mitxi Xesosi kiiā iapirikiko. Iporiūmatataāka. Ikikomoni aua āti mäkatxi mata. Isanaremoni aua āti mata.

⁸ Ininiā iua mitxi apoākari ūroā, atamata itxari. Ininiā aukari Maria sākire. Iuasaakiika aukari Xesosi ūkitikiniua.

⁹ Iuasaaki nino a kona iteene imarotapanikari Teoso sākire iōkatsopatakorri kitxakapirikari, kotxi Teoso sākire sāppiretakari Xesosi ipinini, eureka ūkitikiniua.

¹⁰ Eureka Petro āti Xesosi moianarikata kanapiriā aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni

(*Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11*)

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxiapanātakasaaki, amaātiki opapīkakiita oīākakiita aariko iriko āki oātamatinet ikapani.

¹² Oātamatan ipi Teoso nitirakori iaxitikini. Imākana kasarori. Iitopākana mitxi Xesosi īto auiniātaā. Āti mitxi Xesosi kii auiniātaā, āti mitxi ikiti auiniātaā.

¹³ Itxarona:

—Kinirepa pitxiapanāta? —itxana.

Ininiā oa:

—Imakatzakaāka niauīte īto. Kona nimarotari iīto takikoātaā —otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oātamati Xesosi, txamari !oimarotari.

¹⁵ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa pitxiapanāta? Kiripa pinita? —itxaro.

Ouākatari Xesosi amātiirinape nīkatakari ininiua. Ininiā otxari:

—Pite makatzakiniāri iua īto, ininiā pisāpiretano iīto pitakiniātaā. Ininiā nanikariko ātiātaā —otxari.

¹⁶ Ininiā Xesosi txaro:

—Maria.

Ininiā okirioka iuamoni. Otxari osākireē:

—Haponii.

Popīkari sākireē, “Noereēkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiā Xesosi txaro:

—Kona pimaātakapeno, kotxi nirimon i kona nisapanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimon, hīte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hīTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiā Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

—Natamatapekari aāuīte —otxana.

Ininiā osāpiretana ikinika Xesosi sākire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(*Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arōkasi 24.36-49*)

¹⁹ Iua Tomīko īkanōkati Xesosi moianariakori apotiiataua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tote, kotxi ipīkana Xoteo auīteakori. Iuasaaki Xesosi tokiā aapokotxi āki nino a sauaki.

—Erekaxinire hītxako —itxana nino.

²⁰ Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiā Xesosi atamatatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniuata.

²¹ Iuākana Xesosi txana:

—Erekaxinire hītxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hīte niri nireēkiti hīkamini ikapani.

²² Iuasaaki ixōkana. Itxana:

—Hāpkapariko Erekari Matamatakoti.

²³ Apakata pisāpiretiniri nota sākire auīkari, imaerekani makatzakaākapeka. Apakata pisāpiretiniri nota sākire mauīkani, imaerekani limakatzakaāka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiua, Tomee Txítximo inakori kona aua ni-noakata.

²⁵ Ininiā apanakini sāpiretarri Tomee:

—Ate aōkitari Xesosi —itxana.

Ininiā iua:

—Iuako karo nimatamatakanī, iuako karo nimakaaiaakakanī niuakokiā, kona nauikari hīte sākire. Itanapita karo nimakaaiaakakanī, kona nauikari hīsākire —itxa Tomee.

²⁶ Āti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apotiiitaua iuaīkana aapokotxi āki. Iuasaakiha Tomee aua ninoakata. Aapokotxi tore itotaāka, iuaritika Xesosi tokia ninoamoni:

—Erekaxinire hītxako —itxana nino.

²⁷ Iuasaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiā nitokakitiko karoā. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisākire —itxari.

²⁸ Ininiā:

—Niauīte, niTeosone —itxa Tomee.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Uatxa pite auikari auāki ninini, kotxi patamatano. Kākiti nota maōkitakani auikiniāri nisākire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iōkatsopataāka ia iōkatsopariā.

³¹ Ia niōkatsopata Xesosi Teoso mereēkiri, Teoso ākiri ininiua hāuikini īkapani. Ikara atoko hāuikiniā, hāuapininiika hītxako Xesosi posotiireē.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

¹ Āti òti Xesosi oerekaua iuaīkana imoianariakorimoni ipoa Txiperiatxi inakori tiniā. Ia atoko iua oerekaua:

² Iuaā aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tōpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaā.

³ Simão Petro txana:

—Nota okatsaātako —itxa.

Ininiā apanakini:

—Ari, ate apaka okatsaātako pitekata —itxana. Ininiā isana. Kanauaā iereētauana. Īkanōka okatsaātana, txamari limañkarina ximaki.

⁴ Īkanōkapanika Xesosi ikipatxitemoni tīpokonāta, txamari !imarotarina Xesosi iuaā auini.

⁵ Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaāi ereē? —itxana.

—Kona kaiomaāua —itxarina.

⁶ Ininiā Xesosi paniātana:

—Hitakariko hetxi hīkikomoni. Ereē hāpokariko ximaki —itxa Xesosi.

Ininiā ninoia okari hetxi ikikomonina. Eureka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanauaā āki, ximaki itori imañkinina xika.

⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni:

—Aāuītekara.

Ikara inakari sākiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imāka, mitxi imakatxakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosimoni isini īkapani.

⁸ Apanakini kanauaā ina. Ikosekaāpotarina hetxi. Iuasaaki ximaki xāpoka hetxiā. Itakoā !ītakori, atxiūti seī metronoka.

⁹ Ikanīkītakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Himinari ximaki himañkakiti mapake.

¹¹ Ininiā Petro kosekari hetxi imirii. Xāpoākata ximaki. Sētosīkoēta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiāopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita.

¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ātika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoia imarotari iua Apiananiri ininiua.

¹³ Ininiā Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara òti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, ōkitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misākiretarri Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaāri Simão Petro:

—Simão, Xonasi ākiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiā Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiā Xesosi:

—Poerekari nisākire soti auīte anaakorimoni, ninakitiakorimoni.

¹⁶ Iuaīkana ipimaāri:

—Simāo, Xonasi ākiri, atāo pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatinii —itxa Petro.

Ininiā Xesosi:

—Pinikatana soti auīte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaīkana ipimaāri:

—Simāo, Xonasi ākiri, pitiretatano nota?

Ininiā Petro matinaniuata ixinireē, kotxi Xesosi pimaāri ipi āti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiā Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari nitiretinii pite.

Ininiā Xesosi:

—Poerekari nisākire soti auīte ninakitiakorimoni.

¹⁸ Atāo nitxai. Ātokoripanika pinakasaaki, piteka pieremākataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomātxi pinakasaaki, pitamēkakanoketauako, ininiā āti ieremākatai. Eureka anikai pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara atoko Xesosi sākire, kotxi ikara atoko itxako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiā kākiti txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiā Xesosi:

—Pikapokitano nota. Ninireēkīti pikamako —itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

²⁰ Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopāka Páskoa kiiniritsaaki. Iuasaaki ipimaāri Xesosi: “Niauīte, kiripa mūkpiritai?”

²¹ Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini, ipimaāri Xesosi:

—Natokopa itxatako ere ipinini?

²² Ininiā Xesosi:

—Nota nirekiniāri iua auapanika inini nikanapiriākasaaki, kona nisāpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kamimirri nota nireēkīti —itxa Xesosi.

²³ Ininiā iaripireta Xesosi sākire auiākanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriāri apisa. Txamari Xesosi ! isāpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniāri iua auapanika inini nikanapiriākasaaki, kona nisāpiretai,” itxa Xesosi.

²⁴ Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiā nota iōkatsopatari ikamakiti, isākire pakini. Ininiā aimarotari atāo nisāpiretakiti.

²⁵ Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti ! kaiōkatikopanikari. Ikinika niōkatsopatiniā, !apakata, kotxi itixi kona apakata kaiōpokori aātsopa auini.

ÁTOSI

Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Ereēkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niōkatsopatakiti aātsopaā txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isāpiretakiti pakini.

² Niōkatsopatakiti mapotōkire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isāpiretana iokanatakini Erekari Matamatakoti paniitakiti.

³ Ipinaāka atoko iuaikana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiā imarotarina atāopitika iua ūkitikapekaua. Koarēta pakini ūti iua auanāta ninoakata. Iuasaaki isāpiretana Teoso auītetxi ininiāua pirena.

⁴ Imakinika apotiitakasaakiuia itxana ninoa:

—Kona hītakanapapiri Xerosareē sitatxiti. Aīri iaxistikiri iokanaenetakiti hiātapako. Iua mitxi hītemoni nisāpiretakiti.

⁵ Atāopitikara Xoāoni patxisatai hīte āparaaā. Mapaōti napaka atoko, Erekari Matamatakoti apokako hītemoni. Iuasaaki hīpatxisataākako Erekari Matamatakotiā —itxa Xesosi sākire.

⁶ Ininiā imoianariakori apotiitakasaakiuia Xesosikata, ipimaārina iua:

—Aāuīte, uatxa iuaikana pisikatari atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? —itxarina.

⁷ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Kona hīte imarotiniri ikapanini. Aīrinanira imarotapaniri hīte tixine hītemoni isikini ūti.

⁸ Erekari Matamatakoti apokasaakirako hītemoni, hāpkapariko posotiretxi. Ininiā hīte nota kamakiti atamatakanri hītxauako. Hīspiretariko hītiākiki, himarotakiti pakini Xerosareē sitatxiti auakanimon, imakinika Xotéia tōpa auakanimon, Samaria tōpa auakanimon, ikini itxiti auakanimon pakini hīspireāpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaāka atoko, ninoa okiā atamatari iua anikiko iaxiti. Katxiāri ūki isa, ininiā kona ninoa itikaikari.

¹⁰ Iaxiti ionakaātakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mākatakanri ninoa takote.

¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanāta iaxiti? Íkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaā Apotitakaniua

¹² Ininiā Oriva xirataātaā ipotorikana. Ikanapiriāna. Xerosareēmoni isana. Oriva kona ūtokari. Kākita Oriva xirata potorikakani sini Xerosareēmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auritari kākiti sini tomatiko ūtisaaki.

¹³ Xerosareē sitatxiti apokasaakina, iīroāna aapokotxi ūki. Ininiā isana itanokiri koaā. Petroma, Xoāoma, Txiaakoma, Ātreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Txiaakoma (Aopeo ūkiri), Simāoma (Homano omanatakari), Xotasima (āti Txiako itari) pakini aua iuaātaā.

¹⁴ Ātipirika ninoa apotiitaua Teoso imisākiretinina ikapani. Apaka sitoakoro Xesosi sākire auiākani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini apotiitaua ninoakata. Ninoa misākiretakasaakiri Teoso, ūtika kākiti xinirenoka atoko itxana. Ininiā erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereiko Pirena

¹⁵ Iuasaaki sētovītxi pakini Xesosi sākire auiākani aua. Petro ūkitikaua ninoa sauaki.

¹⁶ Ininiā itxa:

—Nitariakori, hītakaōtxikari Teoso sākire kitxakapirikia Taviimoni isāpiretakiti. Tavii iōkatsopatari Xotasini pirena, Xesosi maīkakanri oerekakari pirena, kotxi Erekari Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atāo ikara Teoso sākire kitxakapirikari apokapeka uatxa.

¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parika atoko ikama.

¹⁸ —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Txineiro apakapakitoā iamotaāka itxi. Iuaā ipīpe. Itano okaua. Ixitit apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poāpekatanri.

¹⁹ Imakinika Xerosareē auakani kenakopiretarri Xotasini ipinini. Ininiā ninoa akiritari iuaātaā itxi uāka “Aseotama.” Popikari akiritari “Arēkatxi Tixin.”

²⁰ —Xikari iōkatsopatakorri iōkatsopatapeēkaika ia Xotasi pirena:

Iua aapoko takanapaākako. Kona auritaāka kākiti auini iuaātaā. Iparīka sikaākako ātimoni, itxa Teoso sākire.

²¹ Ininiā amereēriko āti kiki atekata sikari tīkane. Amereēriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoianari ikiniōtika Xesosikata aāuakasaaki.

²² Amereēriko kiki Xoāoni patxisarauatini itiākari, imakinika Xesosi kamakiti itiākari, iaxiti isini itiākari, kotxi anirekari iua amereēkiti Xesosi ūkitikinua imarotakari ate atoko inakari –itxa Petro.

²³ Ininiā imereērina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. Āti kiki uāka Matxia inakori.

²⁴ Iposo atoko imisākiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kākiti ākixinire. Poerekaua īkiripa naia kiki pimereēkiti

²⁵ atekata parikauatakari tīkane, Xesosi iokanatakiti tīkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parikatxi imaerekani xika, maerekani misirritikoātaā isini īkapani –itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoianarina imarotinina īkapani. Ikara atoko ininiā, imereērina Matxia. Ininiā Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara ūti atoko, iua moianatari apanakini ūsi Xesosi iokanatakini.

2

Pētekósitxi Kiiniriti Ōti

¹ Pētekósitxi kiiniriti ōti (takari merepitipanika nikiko ūti) apokasaaki, Xesosi sākire auīākani ātika kākiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotitauana.

² Katinaritika iaxiti ikari kataparari ūtimati atoko inakari xāpoka aapokotxi āki Xesosi moianariakori topākiniātaā.

³ Ininiā iuasaaki xamina tirika atoko inakari tokiaā. Imakinikana ikiiāna apoka.

⁴ Erekari Matamatakoti ūrō ikinika ākixinireē. Iuasaakipeka ninoa sākira uata āti uāka sākireē, kotxi Erekari Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iuasaaki Xerosareē sitatxitā auanāta ikini uākati kākiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sākire kipitakani.

⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti ikari ūtima atoko inakari, apotitauana mirikiniti kākiti. Ininiā itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sākira uatini isākireēna.

⁷ Itsorīkātana:

—Kiātakopa ininiāpa imarotatarina ate sākire. Hātamatana, Kariréiakinikara sākira uanāta ateka sākireē.

⁸ Kiātakopa itxa akenakotiniri ateka sākire? –itxana ninoa.

⁹ Iuaātaā auari kaiāopokori kākiti āti uāka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erāokinima, Mesopotāmiakinima, Xotéiakinima, Kapatosiakinima, Pōtokinima, Ásiakinima,

¹⁰ Pírrixiakinima, Pápíriakinima, Exitokinima, Arípiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atāo Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiā Xoteo itxapekauana.

¹¹ Kretakinima, Arápiakinima pakini aua iuaā.

Ininiā ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakinini sākira uatini ateka sākireē. Isāpiretarina ikinipoko erekari Teoso Apiananiri kamakiti –itxana.

¹² Ininiā ninoa tsorīkāta. !!Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinirina ate sākire? –itxana.

¹³ Apanakini kākiti napetana:

—Poātakanira ninoa –itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kākitimonī

¹⁴ Iuasaaki Petro, ūsi Xesosi iokanatakinkata misākiretana iuaā apotitakaniua. Itxari:

—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareē sitatxitā auakanii, hītakaōtxikariko nisākire himarotini īkapani.

¹⁵ Hīuākatana naia kikiakori poātini. Kona ipoātana, kotxi atokatxi inaāpotapanika.

¹⁶ Ia uatxa hātamatatikiti kitxakapirika Teoso sāpiretakari Xoeomoni. Iua Xoeo Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakaua. Iua txari:

¹⁷ Teoso txari: “Xipokatxi ūti iatokopeka inakasaaki, niokanatari Erekari Matamatakotii kākitimonī. Pamariteakori sāpiretariko nisākire apanakinimoni. Ātokoriakorii atamatarikoi itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisākire nisāpiretana. Kiomātxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisāpiretariko nisākire ninoamoni.

¹⁸ Íkora ūtsaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni niokanatari Erekari Matamatakotii. Ninoa sāpiretariko nisākire.

19 Iaxiti noerekariko nipozotiire kākiti mimarotakiniti. Íkorapokoriti apaka noerekariko nipozotiire Apiananiri nininiua imarotinina ïkapani. Arēkatxi, xamina, katxiāri pakini apokako.

20 Atokatxi piākako. Kasiri arēkatxi atoko itxako. Apiananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapanirí Apiananiri apokini òti. Íkora òti apiatakarí, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kākitimoni.

21 Ininiā Apiananiri akiritakani makatzakaākako imapinakani ïkapani," itxa Apiananiri Xoeomoni.

22 Petro sākirauatapanika:

—Kākiti, Isaekini, hīkenakotariko nisākire. Hīte apisatoõ Teoso oerekapekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso mereēkiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotire kākiti mimarotakiniti Teoso himarotini ïkapani. Himarotapekari ikara.

23 Xesosi sikaāka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini òti. Hītekara, apanakini maerekati kamakanikata mañkari Xesosi. Aamina Ípiriāmitakari nopini hītokakitari, oka hītxapiri iuani.

24 Iuaritika ipinaka atoko, iuaikana Teoso ōkitikari iua. Teoso sikkari iua ipīkitxi mamisir itakaniri ïkapani. Ipīkitxi liposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

25 —Kitxakapiríka Tavii sāpiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoõ. Iua aua nikikomoni. Ininiā !nimakatxaāka.

26 Ininiā nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisākire poxokoni apaka aua. Niño auāki inakasaaki, iātapari Teoso sikaenetakiti.

27 Apiananiri kona takanapano nota ipīkani auiniātaā. Apiananiri ! auiritano Erekari Kamakari paiaikini.

28 Apiananiri oerekapekano mapikani kimaporite. Iua notakata aua, ininiā nipoxokoniuata,

itxa Xesosi Taviimoni kitxakapiríka.

29 Ininiā Petro sākirauatapanika:

—Kikiakori, hāuiritano nisāporetiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapiríka auakari. Iuani ipīpe, ikatapeēka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare.

30 Iua Teoso sākire sāpiretakari. Atāo iua imarotari Teoso sākire. Teoso sāpiretakari iua apika mekaní Teoso mereēkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereēkiti ōkitikākapanikako auītetxi ininiua tīkane. Teoso sāpiretari imereēkiti topāka auītetxi itopanere nopini. Ininiā atāo auītetxi itxaua.

31 —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iōkatsopatari Xesosi ipinini pirena, iuaikana ōkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipīkani auiniātaā !ikaikota. Iito !ipaiaika,
itxa Tavii kitxakapiríka.

32 —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso ōkitikari iua. Ate amakinika Xesosi ōkitikiniua itikakani atxaua.

33 Ininiā uatxaika Xesosi topāka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekari Matamatatoki, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatari Erekari Matamatatoki atemoni. Iuakara uatxa hātamata ikamakiti. Hīkenakotari iua sākire uatxa.

34 —Tavii !isari iaxiti auītetxi ininiua ïkapani, iuaritika iōkatsopatari:

Apiananiri misākiretari niauûte: "Nota kikomoni piitopākiniritika

35 nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua," Apiananiri txari niauûte.

36 —Ininiā Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hīte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auītetxi ininiua. Teoso mereēkiti itxaua —itxa Petro.

37 Iuasaaki Petro sākire ikenakotakasaakina, ākixinireēna tsīftxi apoka iouata iorotiniri tsii atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eureka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

38 Petro apakapapietana:

—Himaerekani hītakanapa. Hīte imakinika hīpatxisataākako Xesosi Kristo uākāa, ininiā Teoso makatzakari himaerekani. Iuasaakiko hāpakapari Erekari Matamatatoki Teoso sikakiti.

39 Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hīte ïkapani, hamarite ïkapani, apanakini òtako auakani apaka ïkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kākiti Teoso akiritakini ïkapani —itxa Petro.

40 Petro iteene òtākikana ninoa, kotxi inirekari atāo ikaminina, ininiā itokata òtākikana ia atoko:

—Íkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatzakaua. Hītakanapariko himaerekani. Hāuikariko Xesosi sākire —Petro txana ninoa.

⁴¹ Íkora õti, tres mio kākiti ipoxokoniritikana auikari Petro sāpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataākana.

Xesosi Sākire Auiākani Moianatakakinua

⁴² Eureka ikiniōtika apaiāōkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ātipirika itiretakauana. Ātipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina ūkapani. Ātipirika imisākiretarina Teoso.

⁴³ Ikinimane tsorikāānāta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiretxi kākiti mi-marotakiniti, apanakini Teoso imarotini ūkapani.

⁴⁴ Teoso sākire auiākani apotitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina.

⁴⁵ Ivētxitarina itiina, ininiā tiitxi ūk isikana matxineirotenimoni.

⁴⁶ Ikinioōtika aiko āki Teoso misākiretikoātā apotitapikauana. Ninoa aapoko āki ikamrina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ātipirika ninoa apotitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina ūkapani. Ākixinirena erekapitikari.

⁴⁷ Ixikarauatana Teoso ūkapani. Imakinika kākiti apokaerekatana ninoa. Ininiā ikinioōtika Teoso makatzakari kākiti maerekani. Ininiā Teoso sākire auiākani apiaāpoti.

3

Petro, Matīpokotakati Pakini

¹ Āti õti mapiātiki Petro, Xoāo pakini sari Teoso misākiretiko aikotimoni Teoso imisākiretinina ūkapani.

² Iuasaaki ikinioōtika kākiti anikari matīpokotakati Teoso misākiretiko aikoti toremoni. Itore uāka "Peereri." Iuaā matīpokotakati amanaāri txineiro iuaā napakanimoni. Iponaniākasaaki matīpokotakati itxaua iua.

³ Ininiā Petro, Xoāo pakini ūrākasaaki, iua amanaāri txineiro:

—Txineiro hīsikano —itxa.

⁴ Ininiā Petro, Xoāo apaka atamatari iua. Ininiā Petro txari:

—Patamataua.

⁵ Ininiā iua matifikati atamatana ninoa. Iuākatari txineiro isikinina iuamoni.

⁶ Ininiā Petro:

—Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xesosi, Teoso mereēkiti, Nasareekiri, iua uākaā pōkitikauako. Piīpokotako —Petro txari iuamoni.

⁷ Ininiā Petro mañkari iuako ikikomonikiri ūkitikiniua ūkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa.

⁸ Ininiā okakataua, tīpokota itxa. Ūrā Petro, Xoāo pakinikata Teoso misākiretiko aikoti āki. ūrākasaaki, okaāpokataua. Itīpokoāpokata.

—Ari, peerekari Teoso —itxanāta.

⁹ Ikinimane itikari iua tīpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni.

¹⁰ Ikinimane imarotari iua kiki aiko ūronakikoātā "Peereri" inakoriātāā topākanātakari, txineiro amanaānātakari iua. Ininiā ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiūti? Mitxi matīpokotakati. Uatxa itīpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sāpiretakiti Kākitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiā imitekana ninoamoni matīpokotakati pirena imarotinina ūkapani. Iuasaaki ninoa auiinātāā akiritaāka "Saromāo pakita." Iuaā Petro, Xoāo pakini aua mitxi matīpokotakatikata. Iua mañkakanokeāpotana Petro, Xoāo pakini.

¹² Iua Petro atapana kākiti ninoamoni ūkani. Itxana:

—Isaeu auakanii, kinirepa hīte tikoka ere kiki tīpokotini hātamatakasaaki? Kinirepa hīte itikaua ate? Na ate posotireēni kamari iua tīpokotini. Ate erekakari anini kona kamari iua tīpokotini.

¹³ Apraāoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aīriakorini kitxakapirīkarini Teosone, iuara oerekapekaua imi Xesosi erekakari inini. Teoso ūkirkipitikara itxaua. Iua posotire auapitika. Iuakara hīsika okiko ūkapani. Eureka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hīte !inirekari iua sikakiniri Xesosi.

¹⁴ Iuasaaki hīte kona nirekari erekarinoka kamakari. !Hinirekari iua atāo inakarinoka kamakari. Hīte amanaāri Pirato isikakiniri kokaniri hītemoni.

¹⁵ Ininiākara hīte opakiri kākiti auāki inini kamakari. Iuaritika ipūkani sauaki Teoso ūkitikari iua. Ate itikari atāopitikara iua ūkitikiniua.

¹⁶ —Ia kiki hītikakiti himarotakati kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotire. Iua auikari Xesosi sākire erekapeka inini ūkapani. Hātamatarri hīte apisatoō iua erekakari inini.

¹⁷ —Ininiā uatxa nitariakori, nimarotari hīte, hīte auīteakori pakini okapiri Xesosi atāo himimarotakani xika.

¹⁸ Kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakan oerekapekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiiko auapeka.

¹⁹ Ikara atoko ininiā, hītakanapariko himaerekani. Erekari kimaporiti hinitako, ininiā Teoso makatxakari himaerekani.

²⁰ Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatari Xesosi imereēkiti hītemoni.

²¹ Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuañkana. Iua atkokana itxana Teoso sākire sāpiretakan kitxakapirika.

²² Kitxakapirika Moises txari:

Apiananiri hīTeosone iokanatariko isākire sāpiretakari hītemoni nota iokanatini atkokana.

Hinirimane itxaua iua. Hīkenakotariko ikinika isāpiretakiti hītemoni.

²³ Ikinimane iua sākire makenakotakati xipokaākako.

²⁴ —Teoso sākire sāpiretakari Samoeo inakori, eureka ikinikana Teoso sākire sāpiretakan pakini sāpiretakari Teoso iokanatiniri imereēkiti kākitimoni īkorasaaki.

²⁵ Teoso sākire sāpiretakan anaakorirai hīte, ininiākara isākire ninoamoni, iuatxikana isākire hītemoni uatxa. Itxari Apraāoni:

Āti pimekaniri sikariko erekari ikini itxiti auakanimoni, itxa Teoso. Ininiā ikara Teoso sikaenetakiti hīkiomaneakorinimoni, hītemoni apaka isikaeneta.

²⁶ Ininiā Teoso iokanatari iua ākiri Xesosi hītemoni merepitipanika. Iokanatari iua hītemoni erekari hītemoni isikini īkapani, himaerekani hītakanapini īkapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoāo Pakini Xoteo Auīteakori Apisatoō

¹ Petro, Xoāo pakini sākira uatapanika kākitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni.

² Ininiā nino aiañkana, kotxi Petro, Xoāo pakini sāpiretarri kākiti ipīkani ūkitikiniua pirena, kotxi nino a txari:

—Xesosi ipinaka atoko, iuañkana iua ūkitikaua, ininiā ipīkani ūkitikauako.

³ Ininiākara nino mañkana Xoāo, Petro pakini. Iuasaaki mapiānikata, ininiā itakana kateia āki īkanōka iuaā inapinina īkapani.

⁴ Iuaritika itomaneri Petro sākire kenakotakani auikapiretarri iua sākire. Sīko mio kikiakori aukari Teoso sākire Petro sāpiretakiti.

⁵ Katimatinikata Xoteo auīteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsopareriakori pakini apotiimantaua Xerosareē.

⁶ Sasetotxiakori auīte apiatakarri Anasi inakori iuaā aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoāo inakori, Arexātri inakori pakini aua iuaā apanakini sasetotxiakori auīte nirimanekata.

⁷ Xoāo, Petro pakini minaāka nino aapisatoō. Ipimaārina:

—Kiposotiireēpa hōkitikari matīpokotakati? —itxana.

⁸ Erekari Matamatatakotí moianatari Petro. Ininiā iua txana nino:

—Aūūteakori, akiomaneakori,

⁹ hinirekari asāpiretinii uatxa erekari akamakiti matīkatimoni. Hinirekari himarotiniri erekapeka inini.

¹⁰ Ininiā ikinika hīte, ikinika Isaeo tixini auakaní apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireēra ia kiki hīte apisatoō timakari makananitaāka. Iuara hīte oka aamina īpirīfāmitakari nopini. Iuara Teoso ūkitika iuañkana ipīkani sauaki.

¹¹ Kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakorri sāpiretarri Xesosi hīte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakanii, ! hinirekari āti kai soro. Iua kai himanirekakiniti apari itxapekaua. Apanakini kai soro mañkakari itxaua.

¹² —Xesosinokara makatxakari kākiti maerekan. Kona āti maerekanitxi makatxakakari lauari ikini itxiti. Teoso sikari iuanokara kākitimoni imaerekan imakatxakini īkapani —itxa Petro.

¹³ Nino tsorīkānātana Petro sākire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoāo pakini sākira uata itaparaxinireritika. Mitxi kona nino aapaiaōkaraua, iuaritika nino a imarotari atāo isākira uatini. Nino a xinikari:

—Ixi. Nino a minakani. Iuaritika kiūkitena, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

¹⁴ Ininiā !kasākirena, kotxi matīkati tīpokotapeka nino aapisatoō.

¹⁵ Ininiā ipaniātana Petro, Xoāo pakini mapara isinina, nino aūttxiakori ininimoniua na isākirauitinina īkapani.

¹⁶ Ininiā aūttxiakori txari:

— Kanatokopa atxatana nino? Kotxi ikinimane Xerosareē auakani imarotari itxikitakinirina matikati erekape inini. Atāopitikara nino kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sākiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekarri matikati tūpokotini.

¹⁷ Kona anirekari ikara pirena apikomoni iaripiretini kākiti sauaki. Ininiā atxanako nino: “Na apikomoni Xesosi pirena hīsāpiretanikariko.”

¹⁸ Ininiā iuañkana akiriana. Eereka itxana:

— Kona hīsāpiretanikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona hōerekapiriko iuañkana Xesosi pirena —itxana.

¹⁹ Ininiā Petro, Xoāo pakini apakapapiretana:

— Kiripa atāo akipitini? Hītekani? Teosokani? Kipa erekari? Hīte mereēri.

²⁰ Kona aposotari atakanapiniri asāpiretiniri aūtikakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

²¹ Ininiā iuañkana auūttxiakori txitana. Iposo atoko auririana isinina, kotxi maerekati! ikamana. !Imisiriana, kotxi ipīkarina kākiti. Ikinimane kākiti txari:

— Peerekari Teoso kamakiti matikati īkapani —itxana.

²² Īkora kiki makananitakori koarēta anope iuasaaki.

Xesosi Sākire Auiākani Misākiretiniri Teoso

²³ Xoāo, Petro pakini sikakikosaaki, nino kanapiriā imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auūteakori sākire, kiomātxiakori sākire pakini īkinika isāpiretana.

²⁴ Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misākiretarri Teoso. Ininiā itxana:

— Apiananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pitenanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama.

²⁵ Kitxakapirika Erekari Matamatakoti kamaimaroretari pinitiri aātokiri Tavii. Ininiā itxari:

Kinirepa kākiti Teoso manirekaākani omanākaraauata? Kinirepa kākiti maxikatiūka xinikari maerekati ikamini ātimoni?

²⁶ Auūttxiakori apotiitaua neenamatxi ikaminina īkapani. Nino apotiitaua Apiananiri inaiatiniua īkapani, imereēkiti apaka inaiatiniua īkapani, itxa Tavii.

²⁷ —Atāopitikara Erotxi, Pōsio Pirato pakini apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Nino apotiitaua uai ia sitatxitia. Isākirauitana pamarite Xesosi okinina īkapani. Txamari pite mereēri iua erekarinoka kamakari.

²⁸ Mitxi pite imarotari imakinika nino kamakiti tūkane. Kākiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotiirei.

²⁹ Ininiā aāuñe, pixinikariko ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretauu ate pinitiri-akoria pisākire asāpiretini īkapani.

³⁰ Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireē pimakananitanako amianatakan. Kākiti maposotakiniti pikamako. Posotiiretxi pikamako pisākire aōerekini īkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireē —itxana nino Teosomoni.

³¹ Teoso imisākireākana atoko, nino apotiitiniātaāua iakeka. Erekari Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiā itparaxinireritikana isāpiretarina Teoso sākire kākitimoni.

Teoso Sākire Auiākani Moianatari Itariakori

³² Ikinika Teoso sākire auiākani ātika kākiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !auari. Nino xanakari ikinika itiina.

³³ Xesosi iokanatakini itparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

— Xesosi Apiananiri iuañkana ōkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aōkitari iua ipinaka atoko —itxana kākitimoni.

Ininiākara Teoso sikari ikinika erekari ninoamoni.

³⁴ Nino aauaki tiitxi amonitakari !auari. Kikio ipi auiniāri, kakikioteri vētxitari ātika. Aapokotxi ipi auiniāri, kaapokori vētxitari ātika. Oa txineiro nino sika

³⁵ Xesosi iokanatakini. Eereka nino xanakaro oa txineiro matiitnimoni.

³⁶ Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriūtikiri iua. Xesosi iokanatakini takauākatari iua Panapee inaāka. Popīkari sākireē iuāka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi ātipirika isikapoxokonitarri kākiti.

³⁷ Iua vētxitari ātika ikikiote. Iua kikio īki isika Xesosi iokanatakini.

¹ Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ītanoro Sapira inakoro pakini. Iua vētxitari kikio.

² Ikaikotakaro ipixini kikio īki. Ipixininoka isika Xesosi iokanatakimon. Sapira imarotari ūtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakimon, itxari:

—Ikinika kikio īki asika Teosomoni —itxa.

³ Iuasaaki Petro txari:

—Ananíasi, kinirepa pauiritar Satanasi misirienetinii maerekati pikamini īkapani? Erekari Matamatakotira pimisirieneta, kotxi ipixini kikio īki kaikota pitekata. Kinirepa pisāpiretar ikinika txineiro pisikini Teosomoni?

⁴ Kikio pivētxitini apisapanika, īkora kikio pite nakiti. Eureka pivētxitakasaakiri, īkora txineiro pite nakito. Ininiā kinirepa pitxari: “Ikinika nisika Teosomoni?” Kona kākitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta —Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipīpe. Ininiā ikara kenakotakani pīkarauakata.

⁶ Iuasaaki ītokoriakori iapirikari Ananíasini īto mākatxi mataā ikatinirina īkapani. Eureka anikarina, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, āti oara pakini napaka atoko iua ītanoro apoka. Kona oimarotapanikari ūtanirini ipinini.

⁸ Ininiā Petro txaro:

—Pisāpiretano. Oia txineironokani hīkikiote īki hāpapakito aua? Atāo pisāpiretano? —itxaro.

Ininiā oa:

—Ari aroanokara ate apakapakito aua —otxari.

⁹ Ininiā Petro:

—Hīte uākatatari Erekari Matamatakoti auritai himisirienetiniri iua? Uatxaika īronakikoātaā pītanirini katakani apokapeka. Ininiā ninoa anikapitikai pite apaka —itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oīripe, pīpe otxa. Iuaīkana ninoa ītokoriakori īroā. Apokarona oani, ininiā anikarona. Ikatarona ūtanirini takote.

¹¹ Ininiā ikinipoko Xesosi sākire auiākani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pīkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanātari posotiretxi, kākiti mimarotakiniti pakini kākita sauaki. Ikinīotika Xesosi sākire auiākani apotiitaua Teoso misākiretkoātaā, “Saromāo pakita” akiratkor.

¹³ Xesosi sākire mauīkani apokaerekatana ninoa, txamari ipīkarena xika !inirekarina imoianatinina.

¹⁴ Iuaritika apikomoni kākita apotiiāpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini aukari Apiananiri sākire.

¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiākara kākita anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatzxinopini itakana ninoa kimaporīātaā. Ininiā kākita xinikari: “Petro napakasaaki, isanōka amianatakimon apokinā, imakananitaākana.”

¹⁶ Ininiā kaiāopokori kākita Xerosareē takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kākita maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiā Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auīte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini.

¹⁸ Ininiā ninoa maīkana. Eureka kateia āki tako itxapena ninoa.

¹⁹ Iua īkanōkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eureka anika itxana iporikiti. Itxana:

²⁰ —Hīsa Teoso misākiretko aikotimoni. Iuaā hīsāpiretariko Teoso sākire kākitimoni kākita auini amaneri inini īkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiā īkanōkapanika ninoa sari Teoso misākiretko aikotimoni. Teoso nitiri sākire iaōka ikamana. Iuaā isāppiretarina Teoso sākire kākitimoni.

Iuasaaki sasetotxi auīte apiatakari, imoianariakorikata pīkapietana Xoteoakori kōtākikarerini, Xoteo kiomaneakori pakini, ininiā imakinika ninoa apakītakana Xesosi iokanatakini.

²² Ininiā apanakini sari kateiamoni apinina īkapani. Txamari apokasaakina iuaā, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiā īkanapirīāna auīttxakorimoni isāppiretinina īkapani.

²³ Ininiā itxana:

—Ate apokasaakai kateia tore, itotaākapanika. Kateia nīkatakani auanāta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kākita !auaika iriko āki —itxana.

²⁴ Ininiā sasetotxi auīte apiatakari, Teoso aikote nūkatakanu auīte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sākiretxitu:

—Anekani? Nāpa ninoia atxīti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

²⁵ Iuasaakipeka kiki apoka. Isāpiretana:

—Hikenakotariko nisākire. Ninoia kikiakori kateia āki hītakakini Teoso misākiretiko aikoti āki aua. Oerekānātarina Teoso sākire kākitimoni —itxana.

²⁶ Ininiā Teoso misākiretiko aikoti nūkatakanu auīte, initiriakorikata sari iuaā. Ninoia minana Xesosi iokanatakini iuañkana auīttxiakorimoni. Imaikasaakina, kona iaritatana, kotxi ipikarina kākiti kai soroa kiporonakinina.

²⁷ Ninoia apokasaaki, ipaniātana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kōtākikarerini apisatoō itiminina. Sasetotxi auīte apiatakari txana:

²⁸ —Mitxi ate paniātai Xesosi sākire himasāpiretakani kākitimoni. Txamari hōerekapanikari iua sākire ikinimane Xerosareē auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hītxanāta ikinimemoni —itxa sasetotxi auīte.

²⁹ Ininiā Petro, apanakini Xesosi iokanatakinkata apakapapiretari:

—Ate kipitari Teoso paniātakiti. Kona kākiti paniātakitini akīpita.

³⁰ Teoso, akiomaneakorini Teosone, ōkitikari Xesosi iuañkana auiniñkapani. Hītera okari iua Xesosi aamina ipirāmitakari nopini.

³¹ Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxīkitakari iua auīttxi ininiua. Kākiti maerekanu makatxaākari itxaua. Ininiā Isaeo auakanu takanapiniāri imarekani, Xesosi makatxakari ninoia maerekanu.

³² Ikara ate imarota. Apaka Erekari Matamatatoki imarotari ikara. Teoso sikari iua Erekari Matamatatoki isākire kipitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.

³³ Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanākarauatana. Ininiā ninoia:

—Māokana —itxana.

³⁴ Iuasaaki Kamarieo inakori ōkitikaua kōtākikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniātakiti oerekakari itxaua. Ikinimane paxitari iua. Ininiā iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asākirauatini ñkapani —itxa.

³⁵ Ininiā eureka itxana:

—Isaeo tixini auakanii, hīkitetariko hīkamakiti ninoia Xesosi moianariakorimoni.

³⁶ Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auīttxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosētosi kikiakori moianatari iua. Auikarina iua sākire. Txamari okapeēka iuani. Eureka iuakata sikani iarikape. Iua auīttxi ininiua xipope. Isākire !auikaākaika.

³⁷ —Teotani ipinaka atoko Xotasi Kariréiakir apoka. Iuasaaki auīttxiakori iaōtari ikinimane kākiti. Kaiāopokori kākiti auikari iua Xotasi sākire, ininiā ninoia moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari ixipokinina auīttxiakori. Txamari iua apaka okapeēka, ininiā imoianariakori iarikape.

³⁸ —Ininiā uatxaikara nōtākikai hīte: “Hītakanapanako ninoia Xesosi iokanatakini. Hisikananako ninoia, kotxi atxiīti ninoia !ikamari Teoso paniātakiti, ininiā paītiki ninoia sākire apaka !auaika.

³⁹ Txamari, ninoia kaminiāri Teoso paniātakiti, erepaniko, kotxi atxiīti hinaiatari Teoso —itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoia Xoteo ōtākikakani kipitari Kamarieo sākire.

⁴⁰ Alkiritana Xesosi iokanatakini iuañkana iñroinina. Ipaniātari ninoia xirokitatiko. Ininiā ninoia:

—Xesosi sākire kona hīsāppiretakipinako —itxana.

Eureka sikaka itxana isinina ñkapani.

⁴¹ Isikasaakina, ipoxokoniuatana.

—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritarri amisiritiko Xesosi sākire aāuikini xika —itxana.

⁴² Ininiā ikinīotika oerekarauatana Teoso misākiretiko aikoti āki, kākiti aapoko āki apaka. Isāpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereēkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereīko

¹ Xesosi sākire auiākani apiaāpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sākire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

—Atekata auakanu sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikinīotika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoia.

² Ininiā Xesosi iokanatakini tosi pakini pīkapiretana ikinimane Xesosi sākire auiākani. Itxana:

—Kona erekari ate takanapiniri Teoso sākire aōerekini asikakienarauatini īkapani.

³ Ininiā setxi kikiakori himereēko, ikara parīkatxi ikaminina īkapani. Himereēna Erekari Matamatakoti paniātakitinoka kamakani. Himereēna kimarorerini. Ininiā asikana ia parīkatxi ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina īkapani.

⁴ Ininiā atepékana, Teoso amisākireta. Isākire aōereka. Ikaranoka akamako ikiniōtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi sākire auiākani apokaerekatari Xesosi iokanatakini sākire, ininiā ninoia mereēri Estevāo. Iua iteene aukari Teoso sākire. Erekari Matamatakoti paniātakitinokara ikama. Apaka imereēna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamena, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao Ātxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eureka imamakaua. Xoteopeka itxapekaua.

⁶ Xesosi sākire auiākani minana ninoia Xesosi iokanatakinimoni. Ininiā Xesosi iokanatakini misākiretari Teoso. Iuakona itakana ninoia nopini, ikara Teoso parīka ikaminina tūkane.

⁷ Ikara atoko ininiā, Teoso sākire iaripireta apikoxiti. Ininiā mokatanitika kaiāori Xerosareē auakani aukari Xesosi sākire. Ito sasetotxiakori apaka kīpitari Xesosi sākire.

Estevāo Mañkiko

⁸ Estevāo iteene aukari Xesosi sākire. Teoso posotire aua iuamoni. Kaposotireri iua, ininiā ikamari kākiti mimarotakinī. Icamari posotiretxi, Teoso posotire oerekini īkapani.

⁹ Txamari ātikaka kikiakori !inirekari iua. Ninoia āti Xoteo apotiiñitāñaa aikoti sikan. Ninoia “Ninoaka nireēkiti kamakani” akiritaākana. Ninoia Sireni sitatxitikini, Arexātria sitatxitikini, Sirisia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoia iteene misākiretakaua Estevāokata, kotxi lauikarina iua sākire.

¹⁰ Txamari Estevāo sākirauataka atoko, ! kasākireikana, kotxi Erekari Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevāo.

¹¹ Ininiā ninoia sikar txineiro apanakini kikiakorimoni Estevāo apoñtinina īkapani. Ininiā ninoia txineiro apakapakan i txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisākireprietini, Teoso apaka imisākireprietini —itxana.

Txamari na atāoni isākirena.

¹² Ikara isākirena xika, kiomātxiakori, kaiōkatsopareriakori, apanakini kākiti pakini na- iataua, ininiākara imaikarina Estevāo, kōtākikarerimoni anika itxarina iua.

¹³ Eureka iminana apanakini, Estevāo imisākireprietinina īkapani. Ninoia txari:

—Ia kiki misākireprietakari Teoso misākiretiko aikoti. Apaka kona inirekari Moisesi paniātakiti.

¹⁴ Ate kenakotari iua sākire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko Teoso misākiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sākire Moisesini paniātakiti.”

Ikara atoko aāpirena ikamana ninoia.

¹⁵ Ikinimane ninoia kākiti ötākikakani atamatari Estevāo toō. Teoso nitiri iaxitikiri toō atokokana itxa Estevāo toō.

7

Estevāo Sākirauata Kōtākikarerimoni

¹ Ininiā sasetotxiakori auīte apiatakari txari Estevāo:

—Atāokani ninoia sākire?

² Estevāo txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hīkenakotanoko. Teoso iaxitikiri oerekaua aātokirini Apraāonimoni. Mesopotámia tixini auakasaaki, Araā tixini auini apisapanika, Teoso motika iuamoni.

³ Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Āti tixinimoni pisako. Noerekimoni pisako,” itxa Teoso.

⁴ Ininiā sipe itxa Apraāo. Itakanapari Kaotéia inakori tixini. Araā tixinimoni iua sipe. Araā auakasaaki irini ipīpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mīpiri iua uaimoni uatxa aāuināñaa.

⁵ Apraāo auakasaaki, Teoso !isikari uai tōpa iuamoni iua nakiti inini īkapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti inini īkapani. Isikaenetari uai tōpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki.

⁶ Teoso txari Apraāomoni: “Pamaritien, pimekaniriakori, papika mekaniriakori auako āti kākiti tixine. Iuaārako imisiritateēkanako koatrosētosi anokanani. Iparīkauatana apanakini īkapani maxikatilka. Ininiā iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiākara nimisiritariko ninoia misiritakani. Eureka Apraāo apika mekaniriakori takanapariko iuaā, uaimoni kanapiriā itxanako. Ininiā īkorapokoriti ninoia parīkauatako nota īkapani,” itxa Teoso.

⁸ Ininiā Teoso txari: “Hîte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara nitakaōtxikare hâtamatakasaaki, hûxinikariko nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eureka Apraão äkiri aua, Isaki inakori. Oito ötipeka auini öti inakasaaki, Apraão kitsotakari itsiki mata. Isaki aneëkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eureka Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aâtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹ —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiā itariakori vêtxitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata.

¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakanî ïkapani. Iuasaaki Exito auakani auïte Parao inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiā Parao potxitari iua, ininiā Parao txari iua: “Exito auakani auïte pitxauako. Naapoko auakani pinïkata apaka,” itxa Parao Xoseemoni.

¹¹ —Eureka makienanitxi aua Exito tixinia, Kanaaä tixinia apaka, ininiā ikinimane natxita. Aâtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori.

¹² Ininiā Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixin. Ininiā ipaniâtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

¹³ —Ininiā iuaikana äti öti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina ïkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Parao imarotari Xosee nirimane.

¹⁴ Ininiā Xosee pïkapiretarri iri Xakoo, itariakorikata, inirimaneakata. Setëta sïko pakini kâkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua ikinipoko nipokori iuaä.

¹⁵ —Ininiā Xakoo apanakinakata sari Exitomoni. Iuaä mapakanani atoko Xakooni ipïpe. Eureka aâtokiriakorini ipina iuaätaä apaka.

¹⁶ Ninoa ipïkasaakina, iïtona anikapeëka Sikeë tixinimoni. Iuaäkiri akauaritiä ikata inapeëkana. Apraâoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo äkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷ —Itxi Teoso sikaenetakiti Apraâomoni kaiamapeka Xoteoakorimoni inakasaaki, kâkiti Isaeokini kaiäpokokaiana Exito tixinia.

¹⁸ Itokanani napaka atoko, äti Exito auakani auïte Xoseeni mimarotakati aua.

¹⁹ Iua auïtetxi misiritarri anirimaneakorini. Ininiā sotatoakori mixirika itxapena amarini xapitiri. Eureka oka itxapena.

²⁰ —Juasaakiakara Moisesi iponaniä. Moisesi amarinipanika inakasaakiu peerepatikiri. Ipi, äti pakini kasiriti iri, inoro pakini nïkatari iua ninoa aapoko.

²¹ Eureka ninoa takanapari iua Parao äkerö kipaätiniätaäua takote. Ininiä oa apokari iua amarini. Oanikari oaäpokomoni.

²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekäaka iuamoni. Kasâkireri iua. Kakamareri iua.

²³ —Koarëta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini aôkitini.

²⁴ Inirimaneomni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiä ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani.

²⁵ Iuasaaki Moisesi uâkatarri inirimane Isaeokini imarotiniri Teoso nirekari Moisesi makatzakinina ninoa, Exito auakani mamsiritakanina ïkapani. Txamari ninoa !imarotari ikara.

²⁶ Apikomoni äti öti, iua sari inirimaneomni. Iuaä iua apokana ninoa neenamauanätiini, inaiapootakakauana. Ininiä Moisesi öfâkikana ninoa. Itxana: “Kikiakori hîtaritakakaua. Kinirepa himisritakakaua?”

²⁷ —Inirimane misiritarri katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate auïte pininiua? Kipa txai pite ate ötäkikakari pininiua?

²⁸ Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa.

²⁹ Ikara sâkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari Exito tixin. Mitxiaä tixinimoni isa. Iuaä ïtanorouata. Ipi imiakori aua iuamoni.

³⁰ —Koarëta anokanani äparaä makipakaniätaä iua aua iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriätaä. Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini, txama !arika. !Ixipoka.

³¹ Ikara itikasaaki, Moisesi tsorïkaäta, ininiä aanaia takote isa iteene atamatini ïkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri sâkirauatini:

³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinanaka ipïkare xika. Ipïkari Teoso sâkirauatini manapi atamatini.

³³ —Ininiä Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimakatzaka, kotxi uai pitiminiätaä nota auanäta.

³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixinia. Exito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oökinina. Nota inari nisikakinina ikapani. Ininiäkarako Exito tixinimon iukanatai pite," Apiananiri txari Moisesi.

³⁵ —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoan txari: "Kipa txai pite ate auïte pininiua? Kipa txai pite ate ötäkikakari pininiua?" itxarina. Iuakara Teoso ikanatakita ninoamoni ninoan auïte ininiua ikapani, ninoan imakatzakini ikapani, kotxi Teoso nitri aanaiaä tirinakariä auakari ikanatarri iua ninoamoni.

³⁶ —Eureka iua makatzakana ninoan Exito tixinia. Oerekari Teoso posotiire kâkiti maposotakiniti Exito tixinia. Oerekari Teoso posotiire potxoari uiniti, Pôkamarari inakoriä. Äparaä makipakaniätaä apaka oerekari Teoso posotiire koarëta anokanani iuaätaä.

³⁷ —Ia Moisesikara sâpiretana Isaeokini: "Teoso ikanatariko isäkire sâpiretakari hîtemoni nota ikanatini atokokana. Hîte nirimanekara iua. Hîkenakotariko iua sâkire," itxa Moisesi.

³⁸ Moisesi sua Teoso nakitiakorikata äparaä makipakaniätaä. Aâtokiriakorini sua iuakata. Apaka Teoso nitri iaxitikiri sua iuakata. Iua Teoso nitri misäkiretari Moisesi ixirata Sinai inakoriätaä auakasaaki. Iua apakapari Teoso sâkire, atemoni isikini ikapani. Iua Teoso sâkire txîkitakari sua sâkire auiäkani ätipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aâtokiriakorini koni nirekari inïkaenetinirina Moisesi sâkire. !Inirekarina iua. Inirekaria Exitomoni ikanapiruina.

⁴⁰ Iuasaaki ninoan paniätarri Arão: "Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mîkiakani tîkane. ïkora Moisesi Exito tixinia amakatzakakiri, itapari iua? !Aimarotari iua auiniätaä," itxarina Arämomi.

⁴¹ Ininiä ninoan kamari kema auïte äkiri atoko inakari oro kamakori iteosonetinina ikapani. Eureka okarina soti auïte teoso ikamakitina isikinina ikapani. Kiinri ikamana. Ipoxokoniuatana, kotxi ninoaka kamari iteosonena.

⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoan. Ininiä iteosonetarina iaxiti auakan iöriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sâkire sâpiretakari kitxakapirika iökatsopatari ia sâkiretxiti:

Hîte Isaeokini, koarëta anokanani äparaä makipakaniätaä hâuakasaaki, !hôkari pirätxi nota ikapani.

⁴³ Iuasaaki hîte anikari papiri aamata kamakori hîteosone Moroki inakori ikapani. Apaka iöriki atoko inakari hîteosone Hêpaä inakori hîkamakiti hanika hîtekata iuasaaki. Hîte kamari Moroki, Hêpaä pakini hîteosonetini ikapani. Ikara xika nota ikanataiko hîte äti kâkiti tixinemoni. Papirónia sitatxiti apikoxiti niokanatai hîte.

Teoso Papiere Pirena

⁴⁴ —Aâtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misäkiretiko papire äparaä makipakaniätaä auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniätagitai iaôka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko.

⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aâtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiä iuasaaki ninoan anikari iua papiri, Xosoekata isikasaakina, äti uâka tixine imixirkasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoan äti uâka, aâtokiriakorini apokasaaki iuaä. Iua papiri kaikota iuaä. Auapanika iuaä Tavii aâtokiriakorini auïte inakasaakina.

⁴⁶ Teoso apokaerekatari Tavii, ininiä Tavii nirekari Xakoo Teosone misäkiretiko aikoti ikamini.

⁴⁷ Txama Teoso ! auritari Tavii kaminiri. Ininiä Saromäo, iua äkiri kamari Teoso misäkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri koni aua aapokotxi kâkiti kamakiti äki, kotxi Teoso sâkire sâpiretakari kitxakapirika txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: "Niütopäkiniätaä iaxiti itxa. Itxi nikiti nitakiniätaä. Ininiä kanatokopa itxa aapokotxi hîkamini nota ikapani? Namonipa nauiniätaä?

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko," itxa.

Erekari Matamatotakot Manirekakani

⁵¹ Estevão sâkirauatapanika:

—Hîte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sâkire. Hîtsiki mata kisauakaäkapitika, txamari kona hîkenakotari Teoso sâkire hâkixinireë. Ätipirika kona hinirekari Erekari Matamatotakot paniätagitai hîkamini. Hâtokiriakorini kitxakapirika atokotxikana hîte.

⁵² Hâtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sâkire sâpiretakani. Ninoan okana iua sâkire sâpiretakani, Erekarinoka Kamakari sâpiretakani. Ninoan Teoso sâkire sâpiretakani sâpiretari Erekarinoka Kamakari äti öti uai apokini. ïkorasaaki hîtera mîkapiritari iua. Hîtera okari iua Erekarinoka Kamakari.

⁵³ Hítekara apakapapekari Teoso sákire Teoso nitiriakori míkiti. Iuaritika ! híkamari ipaniātakiti –itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sákire, omanākarauatana. Akatsakatsirítauana omanākarena xika.

⁵⁵ Iuaritika Erekari Matamatakoti iteene sikitaparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaāta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni.

⁵⁶ Ininiā itxa:

—Hátamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aítari iaxitikiri tima Teoso kikomoni –itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoāna. Iteene ninoa akiripoakata. Eureka ninoa ikinika miteka juamoni.

⁵⁸ Imañkarina. Ikosekaăpotarina sitatxi mapotōkire. Iuaătāă ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroā. Iuasaaki itikarauatakaní takari imăkana Saoro inakori kiti takote inīkatini īkapani.

⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritarri Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreēkaua. Itaparasākiceritika akiritarri Teoso:

—Apiananiri, pimaxinīkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti –itxa.
Iuasaakipeka ipiñe.

8

Xesosi Sákire Auiākani Misiritiko

¹ Estevão ipłksaaki Saoro aua iuaă.

—Ari erekapitikari ipinini –itxa Saoro.

Estevãoni ipinini ūtsaakipeka ipotorika Xesosi sákire auiākani misiritiko Xerosareē. Nihoa iteene misiritaāka, ininiā ikinimane Xesosi sákire auiākani Xerosareē auakani iarika itxapena. Totéia tōpamoní, Samaria tōpamoní pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareē.

² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sákire auiākani katari iuani. Iteene itxiapatana.

³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sákire auiākani. Ninoa aapokomoni īsaăpota. Kikiākini, sitoakoro apaka ikosekaăftota, taka itxana kateia āki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sákire auiākani iarikasaaki, isăpiretarina Teoso sákire ikini aapokotxitia.

⁵ Piripi sari Samaria sitatxitimoní. Iuaă iua săpiretarí kăkiti Xesosi Teoso mereēkiti ininiua.

⁶ Isákire ikenakotakasaakina, posotiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isákire. Imixinikarina isăpiretakiti.

⁷ Maerekani matamatakoni kăkiti auaătotakini takanapari kăkiti. Akiripoakatana ipokikasaakina. Kaiăpokori matipokotakaní apaka makananitaāka.

⁸ Ininiā Samaria auakani iteene poxokoniuata.

Miūti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitia aua kiki Simão inakori. Miūti itxaua iua. Imisirienetana kăkiti Samaria auakani. Ininiā ikinimane tsorikaăta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iiukaua.

—Kimaroreno nota –itxa.

¹⁰ Ininiā ikinimane kăpitari iua sákire. Auñtetxiakori, poiăorini pakini kăpitari isákire. Ininiā itxaua:

—Iua Simão auari Teoso posotire. Kaposotirerri iua –itxana.

¹¹ Ininiā ikăpitatarina isákire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kăkiti mimarotakiniti.

¹² Ninoa auikasaakiri Piripi săpiretakiti erekari pirena, Teoso auñtetxi ininiăua pirena, Xesosi Kristo posotire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataāka.

¹³ Iuasaaki Simão apaka auikari. Ipatxisataāka. Ininiā isari Piripi sinimoní, kotxi itsorikaăta, posotiretxi kăkiti mimarotakiniti itikasaaki.

¹⁴ Xesosi iokanatakiní Xerosareē auakani kenakopiretarí Samaria auakani auikiniri Teoso sákire. Ininiā ninoa iokanatari Petro, Xoăo pakini Samariamoni.

¹⁵ Iuaă apokasaakina, imisăkiretarina Teoso, Erekari Matamatakoti isákire auiākani apakapini īkapani.

¹⁶ Erekari Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uăkaănanira ipatxisataākana.

¹⁷ Ininiā Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekari Matamatakoti.

¹⁸ Simão itikasaakiri Erekari Matamatakoti apokini kăkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakinimoni.

¹⁹ Ininiā itxa:

—Íkora híposotiire hísikano, niuako kăkiti nopini nitakasaaki, Erekari Matamatakoti ninoa moni apokini ikapani —itxa.

²⁰ Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uăkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire.

²¹ Kona xapiti pitemoni auapani ia paríkatxi, kotxi păkixinire na atão Teoso apisatoō.

²² Ininiā pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaări Apiananiri pimaerekani imakatxakini ikapani. Atxíti iua maxinikaretari pixinikakiti păkixinireē.

²³ Nota imarotai pite. Păkixinireē xăpoăkata maerekatinoka. Pimaerekani maăkai. ! Auiritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.

²⁴ Ininiā Simão apakapairetare:

—Pimisăkiretariko Teoso nota ikapani. Ikara atoko pisăpiretakiti na ninireka —itxa Simão.

²⁵ Petro, Xoão pakini săpiretari Xesosi kamakiti ninoa ikapani. Isăpiretarina Apiananiri săkire. Eereka ikanapiriāna Xerosareēmoni. Ikanapiriaăpotakasaakina, isăpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiăpopkorai aapokotxi auakanimoni Samaria tōpa.

Piripi Etxiópiakirkata

²⁶ Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misăkiretar Piripi:

—Paiamatako. Atokatxi pokăkinimoni pilkomonni pisako. Pisa kimaporimoni, ăparaă makipakaniătă. Iua kimaporii Xerosareē Kasa tixinimoni sikari.

²⁷ Ininiā aiamata, sipe itxari. Ipxinipokoriti aăkitari Etxiópia tixinikiri. Etxiópia auakani auăte ătkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniătakiti. Etxiópia auakani auăte sito Kătasi inakoro. Kaiăpopkoroi otxineirote, otii pakini. Iua kiki paríka ikinipoko oa nakiti inăkata oa ikapani. Mitxi iua sari Xerosareēmoni Teoso imisăkiretini ikapani.

²⁸ Ikanapiriăkasaaki, mitekaă āki iitopăkasaaki, atatsopatari Isaía iăkatsopatakiti. Isaía Teoso săkire săpiretakari kitxakapiră.

²⁹ Iuasaaki Erekari Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaămoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiā Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iăkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaări:

—Pimarotatari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiā iua:

—Natokopa ininiăpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.

Ininiā aiatari Piripi mitekaă āki iuakata iitopăkini ikapani.

³² Iua iăkatsopatari ia Teoso săkire:

Soti auăte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auăte ākiri piti kisauakikosaaki, !kasăkireriu. Iua soti auăte ākiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasăkireriu.

³³ Inapetaăka iua. !Atăoni kăkiti kama iuamoni. Okaăkape. !Auari iua ākiri.

Ikara atoko itxa Teoso săkire, Isaía iăkatsopatakiti.

³⁴ Ininiā iua Etxiópiakiri pimaări Piripi:

—Pisăpiretano, natokopa itxa Teoso săkire săpiretakari săkire? Kipa soti auăte atoko inakari?

Kipa okaăka? Iuakani? Ātikani?

³⁵ Ininiā Piripi oerekari ikara Teoso săkire iăkatsopatakorii.

—Xesosira ikara atoko inaăka —itxa.

Ininiā apikomoni isăpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaăpotakasaakina, apokana ăparaă quiniătă. Ininiā iua kiki txari:

—Uai aua ăparaă. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiā Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniări Xesosi săkire păkixinireē.

Ininiā iua apakapaireta:

—Nota auikapikitari Xesosi Teoso mereăkito, Teoso ākiri ininiăua.

³⁸ Ininiā iua Etxiópiakiri paniătari mitekaă anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiópiakiri apaka katxaka, imaăta itxana. Ininiā Piripi patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanăkătakasaakina, Erekari Matamatakoti anikari Piripi. Ininiā iua kiki kona ata-mataikari Piripi. Ininiā iăpotapitipo. Ipoxokoninoka itxa.

⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiā Piripi. Isaāpotakasaaki, ikinika aapokotxitiā isāpiretari Teoso sākire. Teoso sākire isāpiretiniritika Sesaréia sitatxitimoní apokako.

9

*Saoro Auikiniri Xesosi Sākire
(Átosi 22.6-16; 26.12-18)*

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri sākire auiākani. Ininiā iua sari sasetotxi auīte apiatkarimoni.

² Amanaāri aātsopa Saoro parīka sāpiretiko aātsopati. Iua nirekari sasetotxi auīte iōkatsopatinī ikara, Saoro anikini īkapani. Inirekari isikiniri iua aātsopa ikinika aiko Xoteo apotiiutiātaāua nūkatakanimoní Tamásiko sitatxititi, kotxi Saoro nirekari imaikinina Xesosi sākire auiākani, kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxititiā apokakini. Inirekari anikinina Xerosareēmoni.

³ Iua apokaāpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoní, katimaritika iotximeretxi iaxitikiri ākitari.

⁴ Irikia xitipe. Ininiā ikenakotari sākiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiā iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiā:

—Xesosira nota. Pimisiritakitkarano —itxa Xesosi.

⁶ Ikikinanaka, iteene ipikarauatinā.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiā Apiananiri:

—Pōkitikaua, sitatxi pisa. Iuaā āti sāpiretai pikamakiti tīkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipikarauataná. Masākireninoka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri sākire, txamari !atamatarina.

⁸ Eureka Saoro ōkitikaua, xorekaāta itxa, txamari imosiāretapeka iua. Ininiā imoianariakori anikari iua. Ikanōpiāpotarina Tamásikomoni.

⁹ Ipi, āti pakini ḫti mōsiāretika itxa. Iuasaaki !inipokota. !!āta.

Ananíasi Makananitini Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxititi aua kiki Xesosi sākire auiākari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso sākiraueata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeē Apiananiri akiritar iua:

—Ereēkai Ananíasi —itxa.

Ininiā:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Paiamatako. Kimaporí Eretíka āpori kimaporitimoní pisako. Xotasi aapokomoní pisa. Iuaā pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isākiraueanāta notakata.

¹² Saoro taponetari pite. Iua atamatari pite apokini iuamoni, piuako inopini pitakini īkapani iuaikana kōsiārepeka ininiā īkapani —itxa Teoso.

¹³ Ininiā Ananásia:

—Apiananiri, kākitipokoni sāpiretano ikara kiki pirena. Pamonōkoniri iua. Imisiritapekana pite naktiakori Xerosareē sitatxititi auakaní.

¹⁴ Sasetotxiakori auīte paniātari iua imaikinina piuāka akiritakani uai Tamásiko sitatxititi auakaní —itxa Ananásia.

¹⁵ Ininiā Apiananiri txari:

—Pisako iuamoni. Nota mereēpekar iua kiki, nota parīka ikamini īkapani. Iua sāpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoní, auīttxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoní pakini.

¹⁶ Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sākire auikini xika —itxa Teoso.

¹⁷ Ininiā Ananásia sari Xotasi aapokomoní. Iiroā. Eureka iuako itaka Saoro nopini.

—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paōkitikitira kimaporí, iuara iokanatano nota pitemoni kōsiārepeka iuaikana pinini īkapani. Iokanatano nota pitemoni Erekarí Matamatatakoti papakapini īkapani —itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katzaka. Ximaki tāta atoko itxa. Kōsiārepeka itxa. Eureka ōkitikaua. Iuasaaki ipatxisataāka.

¹⁹ Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxititi Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaōti Xesosi sākire auiākanikata.

²⁰ Iua sari aiko Xoteo apotiiutiātaāua. Iuaā oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ākiri ininiāua.

²¹ Isākire kenakotakani tsorikaāta.

—Iua Saoro okana Xesosi uāka akiritakani Xerosareē auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uāka akiritakani imaīkini īkapani, sasetotxi auīteakorimoni anikinina īkapani —itxana.

²² Saoro oerekarauataksaaki, imaroāpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireāpotari iua. Ininiā iteene imarotari Teoso sākire, apanakini oerekini īkapani. Iua atoko ininiā, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereēkiti ininiāua. Ininiā ninoa !imarotari apakapapiretinirina iua.

²³ Mapaōti atoko Xoteoakori sākirauatakaka Saoro okinina īkapani.

²⁴ Saoro sāpíretāā Xoteo aiamatapeka okinirina iua. Ninoa iātapapikari sitatxi īronakikoātaā okinirina tīkane. īkanōka, pokamara iātapapirina iua.

²⁵ Iuasaaki īkanōka Xesosi sākire auiākani anikari iua sitatxi pirikeremoni. Iuaā Saoro ieretakaua kotari āki. Pirikeri sonaā iokatzakarina Saoro kotari āki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareēmoni.

Saoro Xerosareē Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareē, inirekari Xesosi moianariakori imoianatini. Txama ikinikana pīkari iua. Kona !auiritarina iua moianatinina ninoa, kotxi !auikarina iua atāo auikiniri Xesosi sākire.

²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakanimoni. Isāpíretana ninoa:

—Kimaporia isikasaaki, Saoro aōkitari Apiananiri. Apiananiri misākiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isāpíretari Xesosi sākire kākitimoni —itxa Panapee.

²⁸ Panapee sākire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro sāpíretakiti. Ininiā Saoro kaikota Xerosareē Xesosi sākire auiākanikata. Inirekinimoni isa Xerosareē. Isinimoni itaparaxinireritika isāpíretari Apiananiri Xesosi sākire.

²⁹ Isākirauata Xoteoakorikata, Kreko sākire imarotakanikata. Inirekarina ninoa imarotiniri Xesosi sākire. Txamari inirekarina okinirina iua.

³⁰ Iuasaaki Xesosi sākire auiākani imaropiretari ninoa okaenetiniri Saoro, ininiā anikarina sitatxi Sesaréea inakorimoni. Eureka iokanatarina iua Taaso inakori sitatxitimoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sākire auiākani !misiritaākaika. Xotéia tōpa, Kariréia tōpa, Samaria tōpa pakini !auika Xesosi sākire auiākani misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti sikataparaxiniretana ninoa. Kākiti itoāpotari auikiniri Xesosi sākire. !Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipīkarina Apiananiri.

Enéiasi, Tókasi Pakini

³² Petro ianaxtitakasaaki, iua sari Teoso sākire auiākanimoni Arita sitatxiti auakanimoni.

³³ Iuaā aōkitari kiki Enéiasi inakori. Iua matīpokotakati itxaua. Oito anokananipeka !ōkitikaua.

³⁴ Petro txari iua:

—Enéiasi, Xesosi Kristo makananitai. Pōkitikaua. Piapirikari pisirimata —itxari matīpokotakati.

Iuasaakipeka ōkitikaua.

³⁵ Ikinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarō sitatxiti auakani pakini atamatari iua Enéiasi, ininiā itakanaparina imaerekanina. Inīkapiretarina Apiananiri sākire.

³⁶ Āti sitatxiti Xopi inakoriā oāua sito Teoso sākire auiākaro, Tapita inakoro. Kreko sākireē ouāka Tókasi otzaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷ Arita auakani auikasaakiri Apiananiri sākire, oa Tókasi amianata. Eureka oani opīpe. Opīpeka atoko, arokaātotarona, takia itxarina oīto itanokiri koaā.

³⁸ Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiā Xesosi sākire auiākani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetary Petro Arita sitatxiti auiniā, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina īkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹ Ininiā Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri koaā. Ikinipoko tikinitakoni txiapanāta Petro takote. Ninoa oerekari Petro mākatxi Tókasini kamakiti ninoa īkapani oāuakasaaki.

⁴⁰ Ininiā Petro iokanatana ninoa mapara. Eureka ikapotoreēkaua. Isākirauata Teosokata. Eureka oamonii ikirioka. Itxaro:

—Tapita pōkitikaua.

Iuasaakipeka xorekaāta otxa. Oātamatakasaakiri Petro, oītopāka.

⁴¹ Ininiā imaīkaro ouako oōkitikiniua īkapani. Eureka iua akiritanera Xesosi sākire auiākani, tikinitakoni pakini, oa auāki onini oerekini īkapani.

⁴² Ikini Xopi auakani imaropiretarri Tókasi iuaākana auāki onini, ininiāra itomaneri kākiti auikari Apiananiri sākire.

⁴³ Petro kaikota iuaā Xopi sitatxiti mapaōti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuasaaki Sesaréa sitatxiti aua kiki Konério inakori. Āti uāka iua. Homano itxaua. Seī pakini sotato auûte iua. Kākiri akiritana ninoa sotatoakori Itáriakin.

² Iua Konério kamari Teoso sâkire iaôka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisâkiretapikari Teoso. Isikana matiutimoní inirekakitina.

³ Āti ôti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeē itikari Teoso nitiri apokini iua-moní. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipîkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiā Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisâkire iuamoní. Itikapekari pisikarauatini matiutimoní. Teoso xinikapitikai.

⁵ Ininiâkara âtikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni iminininga īkapani.

⁶ Iua kaikota āti Simão-kata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uimiti takote aua. Iua Simão Petro sâppiretaiko pikamakiti tûkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eureka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiriakori, âтика isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso sâkire iaôka. Iua auapika Konériokata, inireêkiti ikamini tûkane.

⁸ Ininiā Konério sâppiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri sâppiretakiti. Iposo atoko iokanatana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katinmatinikata Konério iokanatakini potorika. Apaniâxiti inakasaaki ninoa apokaâpota sitatxi Petro auiniâtaä. Iuasaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisâkiretini īkapani.

¹⁰ Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata.

¹¹ Itaponeē atamatari iaxiti xorekini. Aamata mitamatari katxakaâpota iuamoní. Imapo-tomatare ipi ipi pakini iaxirikâka. Iua aamata katxaka xitimoni.

¹² Iua aamata āki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirâtxi. Aua ītopa auakani. Aua imini. Aua araâkani.

¹³ Ininiā Petro kenakotari itanokiri sâkirauatini:

—Petro, pôkitikaua. Pokari ia, pinikini īkapani —itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiā kona ikinika !inika. Ininiā Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamainiri —itxa.

¹⁵ Iuaâkana itanokiri sâkirauat:

—Nota oeretakti kona kaminiñiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, āti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ikanikaxitita Teoso tixinemoni.

¹⁷ Ininiā Petro âkixinireē ixinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni.

¹⁸ Akiritana:

—Ereëkai. Simão Petro uai aua atxiñti? —itxana.

¹⁹ Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekari Matamatakoti txari:

—Ikiraâkarana ipi, āti pakini kâkiti nitanñtai.

²⁰ Pôkitikaua. Pîkatzaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanatana ninoa uaimoni —itxa Erekari Matamatakoti.

²¹ Ininiā Petro sari Konério iokanatakini moni:

—Notakara hîte nitanñtai. Kipa īkai hîte?

²² Ninoa apakapapiretarri iua:

—Konério, aâûte iokanatava ate. Erekari iua. Ikamari Teoso sâkire iaôka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatari iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniñtari iua pite akiritini, pisâkire ikenakotini īkapani —itxana.

²³ Ininiā Petro:

—Hiiroâ. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinikata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sākire auiākani Xopikini sari apaka.

²⁴ Katimatinikata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniātaā. Iua Konério apotitapekana inirimane, aōkimanere pakini Petro iātāpinina īkapani.

²⁵ Petro ūoākasaaki Konério aapoko, iua aōkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreēkaua Petro apisatoō.

²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Pōkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isākirautakasaakina, Petro ūoā. Aōkitari ito kākiti apotitakaniua.

²⁸ Ininiā itxana:

—Hīte imarotari ate kiomaneakorini !auritari Xoteo moianatiniri āti uāka. !Auritaāka ate ūoini hīte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri āti uāka kanaiaari,” itxano.

²⁹ Ininiā hīte pīkapiretakasaakino nota, nimarotari atāo nisini hītemoni. Ininiā, kinirepa hīte apakītakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretarai:

—Ipi, ipi pakini oti apisapanika nauanāta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisākiretini īkapani. Kikatapeka inakasaakki, nimisākiretakasaakiri Teoso, katimari-tika kiki tokiā nota apisatoō. Pomēkoriri imāka.

³¹ Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari pamanaākiti. Ixinikari pisikarauatini matiin-imoni.

³² Ätikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimonni Simāo Petro inakori uaimoni imininina īkapani. Iua aua āti Simāokata, aamata kamakarikata. Simāo aapoko potxoari uiniti takote.”

³³ Iuasaaki nota apakītakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoō Teoso paniātakiti pitemonikiri akenakotini īkapani. Ininiā pisāpiretauako —itxa Petromoni.

³⁴ Ininiā Petro txari:

—Uatxa nimarotari atāo inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uāka apokini iuamonni, inakitiakori ininiuana īkapani.

³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakanii, iua paxitakani, atāo inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakaniuua apaka.

³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanmoni. Ikara erekari pirena sāpiretau Xesosi Kristo xipokari Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika, kākiti erekaxinire inini īkapani. Ikinimane auīte itxaua Xesosi.

³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tōpa. Merepitipanika iaripireta Kariréia tōpa, Xoāo patxisarauatata atoko.

³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena. Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamonni. Iteene isikaposottiaretari iua. Ikini tōpātisaaki erekari ikamini īkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata.

³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaakki, Xerosareē sitatxiti auakasaakki apaka. Eureka aamina īpiriāmitakari nopini ninoa okari iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ipi āti pakini ötisaaki Teoso ökitikari iua. Iuaka oerekaua kākitimoni ipīpekariika iuaīkana aua inini.

⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereēkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiāori iua atamatakanii. Ininiā ate atamatari iua. Iua ökitikaua atoko ate nipokota, iāriā aāta iuakata.

⁴² Iokanataua ate Teoso sākire asāpiretini ikini kākitimoni. Teoso mereēri iua, kākiti misiritiko mereēkari ininiua īkapani. Auākikanika inakani, ipīkani pakini misiritiko mereēkari itxaua.

⁴³ Ikinipoko Teoso sākire sāpiretakani sāpiretarai iua pirena. Ninoa txari: “Iua sākire auiākani maerekani makatxakaāka” —itxa Petro.

Xoteo Minakaniuua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sākirauatapanika inakasaakki, Erekari Matamatakoti apoka ikinika Petro sākire kenakotakanimonii.

⁴⁵ Ininiā Petro moianariakori Xesosi sākire auiākani kisauakatsikimatatakonni tsorikaāta, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata! ikisauakaāka, iuaritika Erekari Matamatakoti apoka ninoamoni.

⁴⁶ Ikenakotarina Xoteo minakaniuua sākirauanāta āti uāka sākireē.

—Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua —itxanātana Xoteo minakaniuua.

⁴⁷ Ininiā Petro txari:

—Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekari Matamatakoti ate apakapinir atokokana. Ininiā apakatapitika ninoa patxisatiko āparaaā. Kona kākitini iotokakana ipatxisatikona.

⁴⁸ Ininiā iua paniātana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uākaā. Iuasaaki ninoa aiatar Petro:

—Atekata mapaōti pikaikota —itxarina.

Ininiā Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sāpiretakiti

¹ Xesosi iokanatakini, Teoso sākire auiākani Xotéia tōpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua aukinirina Teoso sākire.

² Ininiā Petro kanapiriākasaaki Xerosareēmoni, kisauakatsikimatatakoni apoītari iua.

³ —Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko āki. Ninoakata pinipokota pitxa. ! Apakata pikamakiti —itxarina.

⁴ Ininiā Petro sāpiretarri ikinipoko itiākiti, ikenakotakiti pakini.

⁵ —Xopi sitatxitxi nauakasaaki, Teoso nimisākiretakasaaki, nitaponemoni natapari mākatxi mata atoko inakari iaxiti katxakaāpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaāka. Iua apoka nota takote.

⁶ Iteene nimixinitari mākatxi mata āki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirātxi. Aua ītopa auakani. Aua imini, araākani pakini.

⁷ Iuasaaki nikenakotari sākiretxi iaxitikiri: “Pōkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa.

⁸ Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauiritakoti ia atoko inakari, kotxi pamiminiri,” nitxari.

⁹ —Iuaīkana iaxitikiri sākirauala: “Teoso oeretakiti kona kamiminiri kona pitxape.”

¹⁰ Ipi āti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eureka ikinika kosekaāka iaxiti.

¹¹ —Iuasaakipeka ipi, āti pakini kikiakori Sesaréiakini apoka aapokotxi niikaikotinātāā. Iokanataākana notamoni.

¹² Ininiā Erekari Matamatakoti paniātano: “Pisa ninoakata. Kona pipīkarauatape,” itxa. Naia seisi aītariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiā ate iroā Konério aapoko.

¹³ Ininiā iua sāpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko āki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatari kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina īkapani.

¹⁴ Iua sāpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

¹⁵ —Nipotorikasaaki nisākirauatini, Erekari Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana.

¹⁶ Iuasaaki ninikari Apiananiri sākire. Iua txari: “Xoāo patxisarauata āparaaā. Hīte patxisataākako Erekari Matamatakotiā.”

¹⁷ Ininiā Teoso sikari Erekari Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sākire aāuikasaaki. Ikara atoko ininiā, !apakata Teoso ninaiatini —itxa Petro.

¹⁸ Petro sākire ikenakotakana atoko, litsoataikana.

—Peerekari Teoso —itxana.

—Ininiā Teoso aurirari Xoteo minakaniua apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ītipirika auinina īkapani —itxana.

Teoso Auiākani Ātxiokia Sitatxitxi Auakani

¹⁹ Estevāo ipinaāka atoko, Xesosi sākire auiākani misiritaāka, ininiā ninoa iarika. Iariākani sari maioakari. Penísia txixinima, Xipri pokomirūtima, Ātxiokia sitatxitima pakinimoni isana. Ninoa oerekari Teoso sākire Xoteomoninani.

²⁰ Ninoa ītikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari Ātxiokia sitatxitimon. Iuaā isāpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini īkapani.

²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiākara itomaneri kākiti aukari Apiananiri sākire. Maerekati itakanapana. Ikamarina Apiananiri nireēkiti.

²² Ikara apopirete Xesosi sākire auiākanimoni Xerosareē sitatxitia. Ininiā ninoa iokanatari Panapee Ātxiokia sitatxitimoni.

²³ Iuaā iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniuata. Isikataparaxiniretana. Ōtākikana Apiananiri paniātakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana.

²⁴ Erekari Panapee. Ikinika Erekari Matamatakoti paniātakiti ikama. Aukari Xesosi sākire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiā, itomaneri kākiti aukari Apiananiri sākire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro initini ikapani.

²⁶ Itaōkitakasaakiri, iminari iua Átxiokia sitatxitimoni. Áti anokanani ikaikotana iuaā Xesosi sākire auiākanikata. Oerekarina Teoso sākire itomaner iākitimoni. Xesosi sākire auiākaní Átxiokia sitatxitxi auakani merepitipanika takauākataāka, "Kristopiki."

²⁷ Iuasaaki átkaka Teoso sākire sāppiretakan Xerosareēkini sari Átxiokia sitatxitimoni.

²⁸ Nino a átika Ákapo inakori ókitikaua. Erekari Matamatakoti sākire isāpireta:

—Natzinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isākire apokapeka Kráotxio Homano auñe inakasaaki.

²⁹ Ininiā ikinika Xesosi sākire auiākaní nirekari txineiro ikanatini itariakorimoni Xotéia tōpa auakanimoni. Ito auinin, ito ikanatana. Poiāonoka auinin, poiāonoka ikanatana.

³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotéia tōpa auakani òtākikanimonin.

12

Xesosi Sākire Auiākaní Misiritiko Iuaīkana Apokini

¹ Iuasaaki auītetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sākire auiākaní. Átkaka itaka kateia áki.

² Iua okapiri Txiaiko iouata mitaroā. Iua Txiaiko Xoão itari.

³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Txiaconi okiko, ipaniātari Petro mañkiko. Imaikari Petro Xoteoakori kiiniritesaaki, pão miātiākati kiiniritesaaki.

⁴ Petro imaïka atoko itakari iua kateia áki. Ipaniātari tesiseisi sotatoakori nñkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekari imereiniri imisiritiko ikinimane apisatoō.

⁵ Ininiā Petro kateia áki kaikota. Iuasaaki Xesosi sākire auiākaní átipirika misákiretar Teoso Petro ikapani.

Petro Sikakaāka

⁶ Íkanóka, imisiritiko imarotini õti apisanpanika, kateia áki Petro imakanāta ipi sotato apaníkaki. Iaxirikiko tsapi metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreātā, Petro mamitekakani ikapani.

⁷ Patimari Teoso nitiri tokini. Tirikapi ponika kateia áki. Iuasaakipeka Teoso nitiri òpirikari Petro.

—Pökitikaua. Katima pitxako —itxa.

Iuasaakipeka itsapi iaxirikiko iuakoākiri katxaka.

⁸ Teoso nitiri paniātari:

—Pimäka pietetaka. Pikit mata pitaka, ininiā Petro takari. Pimäka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata —itxa.

⁹ Ininiā Petro sari iua tikini. Kateia ipokikana. Iuasaaki Petro uākatari itaponeuatini. ! Imarotari atāo Teoso nitiri mipokikiniri iua.

¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniātaā, apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaātaā napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiā nino a pokika. Iua ahoa mapotökire apokasaakina, katinaritika Teoso nitiri takanapari iua.

¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atāopitikara Apiananiri ikanatari initiri itixinekiri nota imakatxakiní ikapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatzakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatzakano —itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoão Marko inakori inoro oa Maria. Iuaā itomaner iākiti apotitapekaua, Teoso imisákiretinina ikapani.

¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. Átokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sākire.

¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko áki aapokotxi áki auakanimoni. Opoxokoniuata, txamari omaxinñkaretari itore omatakakini Petro ikapani. Ininiā otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreātāäpekari Petro —otxa.

¹⁵ Ininiā nino:

—Pimapitxirita.

—Atāopitikara nisákire —otxa oa.

Ininiā nino:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Nino a ikara atoko inaātakasaaki, Petro mapara akirinātapanikana nino. Eereka nino a matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiā iuakoā ipinita:

—Hikenakotari nisākire —itxana.

Eureka isāpiretana:

—Apiananiri makatxakano nota kateia āki. Ikinika ikara hīsāpiretariko Txako, apanakini aītariakori pakini —itxana.

Iuasaaki isipe. Ātiātaā isa.

¹⁸ Katimatinikata sotatoakori kateia nīkatakani tsorīkaāta:

—Iēr iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokīkini? —itxana.

Initapiimartina Petro.

¹⁹ Ininiā Erotxi paniātana initiko, txamari !apokarina. Erotxi pimaāna sotatoakori Petro nīkatakani, Petro sinimoni imarotinina īkapani, txamari ninoia !imarotari Petro sinimoni. Ininiā eureka ipaniātari ninoia sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Ikara atoko ināāka atoko Erotxi sipeka. Xotéia tōpa ipotorika. Sesaréia sitatxitimoniiisa.

Erotxi Ipiniñi Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoō sitatxiti auakani pakini. Ninoia nirekari iua omanatinina xipokini, kotxi ninoia apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiā ninoia sākirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nīkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoia sākirauatasakaakii iuakata, iua auikari ninoia sākire. Eureka Erotxi-moniiisa neenamatxi xipokini īkapani.

²¹ Erotxi ketotari ikinimane kākiti imisākiretini īkapani. Iketo öti apokasaaki ieretakari imāka ereri inakari, auītetxi māka. Eureka iitopāka auītetxi itopanere nopini. Iuaā iua misākiretana kākitti.

²² Ininiā kākiti txari:

—Teosora sākiraunāta. Na kākitini —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auritarikākiti iteosonetiniri iua. Ininiā tsomi sotakiperi nika txari iīto. Ikara atoko inikoā ipīpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sākire iaripireta. Ininiā itomaneri kākiti auikari Teoso sākire.

²⁵ Panapee, Saoro pakini parīka Xerosareē sitatxitī xipokaāka atoko, Átxiokia sitatxitimoniiisa kanapiriā itxana. Anikarina Xoāo Marko ninoakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereīko

¹ Xesosi sākire auiākani sauaki Átxiokia sitatxitī aua Teoso sākire sāpiretakani, Teoso sākire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simāo “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeē. Auītetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeē xapitipanika inakasaaki, imakananitaāka Erotxikata. Apaka Saoro aua Átxiokia sitatxitī.

² Áti öti Xesosi sākire auiākani iuaātaā takanapari inipokotinina Apiananiri imisākiretina īkapani. Iuasaaki Erekari Matamatakoti txana ninoia:

—Himakatxakana Panapee, Saoro pakini parīkatzxi ikaminina nota īkapani —itxa Erekari Matamatakoti.

³ Ininiā ninoia takanapari inikini Teoso imisākiretini īkapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoia Erekari Matamatakoti paniātakiti ikaminina īkapani.

Xipri Pokomirīti Pirena

⁴ Erekari Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiā ninoia sari Sereōsia sitatxitimoniiisa. Iuaā ninoia iereētaua maporo āki. Isana Xipri pokomirītimoni.

⁵ Saramina sitatxitī apokasaakina, isāpiretarina Teoso sākire aiko āki Xoteo apotititātua. Xoāo Marko inakori moianatana ninoia iuasaaki.

⁶ Xipri pokomirīti ipirixititana. Paposi sitatxitimoniiisa. Iuaā itaōkitarina kiki Xoteo. Miīti itxaua. Iuāka Paxeso. Áti iuāka Erimasi.

—Teoso sākire sāpiretakarikarano nota —itxa iua.

Txamari na atāo isākire.

⁷ Iua moianatari Xipri auakani auīte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso sākire ikenakotini īkapani.

⁸ Txamari Erimasi !inirekana ninoia. !Inirekari Séxio Paoro auikiniri atāo Teoso sākire.

⁹ Iuasaaki Erekari Matamatakoti iteene sikaimaroretari Saoro (āti iuāka Paoro,) ininiā iteene atamatari iua miīti.

¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi ākiri pitxaua. Pite atāo kamakari mokaiakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara atoko ininiā, pimisirinetari kākitti. Atāo inakari Apiananiri sākire pite nirekari pimamakini.

¹¹ Ikara pimaerekani xika Teoso misiritaiko pite uatxa. Mōsiāreti pitxauako. Kona patamatapaniri atokatxi mapaōti.

Iuasaakipeka katxiāri atoko inakari, ipiā apaka apoka Erimasimon. Ininiā iua nitari āti anikakiri īkapani.

¹² Séxio Paoro atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso sākire. Itsorīkaāta: –Peerekari Paoro oerekakiti sākiretxiti Apiananiri pirena isāpiretakiti –itxa.

Ātxiokia Sitatxiti Pisítzia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianaiakorikata iereētaua maporo āki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pāpria tixini isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoāo Marko takanapana nino, Xerosareēmoni ikanapiriini īkapani.

¹⁴ Eureka iuañana maporo āki iereētauna. Isana Ātxiokia sitatxitimoni, Pisítzia tixinimoni. Ātxiokia sitatxiti auakasaakina tomatiko ūtsaaki ūroāna aiko Xoteo apotiiñitaāua. Iuaā iitopākana.

¹⁵ Teoso paniātakiti aātsopateē, Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatakiti aātsopateē pakini atatsopataāka atoko auñetxiakori iuañtāa auakaní txana nino:

–Añtariakori, ate nirekari hñsākirauatini, hñsākire auiniā, naia kākiti hñsikatparaxiniretini īkapani –itxana.

¹⁶ Ininiā Paoro ñkitikaua. Õkatari iuako nino sākirauatini iotokakinina īkapani. Ininiā itxa:

–Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hñte Xoteo minakaniu Teoso paniātakiti kamakanii, hñkenakotariko nisākire.

¹⁷ Isaeo auakaní Teosone mereēna aātokiriakorini Exito tixini auakasaakina, āti uākakata auakasaakina. Itxikitakana nino itomane ininina. Iuasaaki Exito auakaní misiritana. Ininiā eureka Teoso makatzakana iposotiireē, ininiā itakanaparina Exito tixini.

¹⁸ –Eureka, koarēta ano Teoso mñteenekana nino aāparaā makipakaniātaā, kotxi ikamapikarina maerekati iuaā.

¹⁹ Eureka ixipokana setxi pakini āti uāka Kanaaā tixini auakaní. Eureka isikari iua itixi ninoamoni ātipirika iuaā auinina īkapani.

²⁰ Eureka Teoso sikana kōtākikarineri Isaeo auakaní auñteakori tñkane. Āti kōtākikarerri aua. Eureka iua ipina. Eureka ātipekana kōtākikarerri aua. Eureka iua ipina. Itxāäpotan koatrosētosi sñkōēta anokanani. Imapotōkire, Samoeo inakori Teoso sākire sāpiretakari nino ñtākikakari itxaua.

²¹ –Eureka nino nirekari auñtexi apiatakari nino auñte ininiua īkapani. Ininiā Teoso sikana nino Saoo inakori, Kixi ākiri. Iua atokiri kitxakapirika Pēxamī inakori. Iua Saoo nino auñte apiatakari koarēta anokanani.

²² Eureka Teoso makatzakari Saoo. Itxikitakari Tavii nino auñte apiatakari ininiua. Teoso sāpiretari Tavii pirena: “Kākiti Tavii Xesee ākiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireēkiti,” itxa Teoso.

²³ –Teoso sikaenetari āti, Tavii apika mekani Isaeo auakanimon. Isaeo auakaní maerekari makatzakari itxauako. Iua Xesosikara. Iua kākiti maerekari makatzakari txaua.

²⁴ Xesosi parīka ipotorikini apisanpanika, Xoāo sāpiretari ikinimane Isaeokini imaerekina itakanapinina, eureka ipatxisataākana.

²⁵ Xoāo parīka ixipokasaaki, ipimaāna nino: “Kipa hñuñkatatano nota? Nota kona iua hiātakapitini. Iuaritika iua ina nota titini. Nota poiāori, ininiā !apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini īkapani, kotxi iua Apiananiri,” itxa Xoāo.

²⁶ Paoro sākirauatapanika:

–Nitariakori, Apraāo apika mekaniriakorii, apaka hñte Xoteo minakaniu Teoso paniātakiti kamakanii, hñkenakota. Hñtemonikari Teoso iokanatari iokanapirena kākiti maerekari makatzakiko pirena.

²⁷ Xerosareē auakaní, nino auñteakori pakini kona imarotari Xesosi Teoso ākiri ininiua. Nino atatsopatari Teoso sākire sāpiretakari sākire ikini tomatiko òti, iuaritika limarotarina nino sākire.

²⁸ Nino kona apokari ixika Xesosi okiko īkapani, iuaritika ipaniātari Pirato okiniri.

²⁹ Nino kamari Xesosimon ikinipoko mitxi Teoso sākire iōkatsopatakorri iañka. Iposo atoko imakatzakarina iua aamina ipiriñmitakariā. Ikata itxarina kai iriko āki.

³⁰ Iuaritika Teoso ñkitikari iua ipikitzimonipeka auakaripeka.

³¹ Ñkitikakira atoko, ito òti kākiti atamatari iua. Kariréiakini, iuakata Xerosareēmoni sikaní añkitari iua. Ininiā Xesosi iuañana auini pirena sāpiretakari itxauana nino Xesosi añkitakari. Isāpiretarina apanakini Isaeo auakaní.

³² —Ininiā uatxa ate sāpiretari Teoso iokanapirena erekari hītemoni. Ikara sākiretxiti Teoso kamaenetakiti aātokiriakorinimoni kitxakapirīka.

³³ Íkorasaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate ïkapani, ninoani apika mekanirikori ikapani, kotxi iua òkitikari Xesosi ipíkasaaki, iuañana auãki inini ïkapani. Kitxakapirīka Teoso sākire iôkatsopatakorri Xikari ipiätaä sāpiretari Xesosi òkitikiniua öti, kotxi itxari: Pite namarite. Ia öti noerekari kâkiti pite iri nininiua nota.

³⁴ —Kitxakapirīka Teoso sāpiretakari iua òkitikini Xesosi ipíkasaaki, iuañana imapinakan tîkane, kotxi isâkire iôkatsopatakorri txari:

Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pite-moni.

³⁵ Teoso sākire iôkatsopatakorri Xikari tesiseisiätaä txari:

Teoso kona auritarri Erekari Kamakari ñto paiakini.

³⁶ —Kitxakapirīka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireëkti, kotxi inirimane auñte itxaua. Eureka ipípe. Ikatapeéka. Inirimaneekata ikatapeéka, ininiä ñto paiaka.

³⁷ Xesosipekana, Teoso òkitikari iua. Iua ñto kona paiaka.

³⁸ Ininiäkara nitariakori himarotariko ia.

³⁹ Xesosi sākire auiâkani maerekani makatzakaäka. Erekari nino. Moisesi paniätakiti kamiko kona makatzakari kâkiti maerekani.

⁴⁰ Erepaniko. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sākire iañka atxiñti apoka hītemoni, kotxi

⁴¹ ia atoko itxana:

Hïkenakota, hîte Teoso sākire napetakanii. Hâtamatariko níposotire, iuaritika hîpinako, kotxi !hâuikari niparîka hîte sauaki. Äti sâppiretiniäri niparîka, iuaritika !hâuikari.

Ikara atoko itxa Paoro sâkire ninoamoni.

⁴² Xoteoakori pokúksaaki Xoteo apotitiñua aapokotxiti, iuasaaki Xoteo minakania aiatana Paoro, Panapee pakini iuañana tomatiko öti ïkari Teoso sâkire isâppiretinina ïkapani.

⁴³ Kâkiti apotitiñua potorika atoko, itomaneri Xoteo, Xoteo minakania Teoso sâkire auiâkani pakini sari Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misâkiretana nino. Òtäkikan nino, ikiniötika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene tiretana nino.

⁴⁴ Ininiä äti tomatiko ötisaki ikinimane iua sitatxitu auakani apoka Apiananiri sâkire ikenakotinina ïkapani.

⁴⁵ Xoteoakori atapari itomaneri kâkiti apokaäpotini Paoro, Panapee pakini sâppiretakini ikenakotinina ïkapani. Ininiäkara nino xikotana Paoro, Panapee pakini. Imisâkireprietana nino:

—Na atão Paoro sâkire. !Apakata isâkire —itxanätna.

⁴⁶ Iuasaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isâkirauatana.

—Ate sâppiretari Teoso sâkire hîte Xoteoakorimoni merepitipanika. Ikara atão. Txamari hîte !inirekari. Hîte atxiñti !inirekari ätipirika auãki hinini? Ikara atoko ininiä, ate sariko Xoteo minakanimoni,

⁴⁷ kotxi Apiananiri paniätaua ate ia atoko:

Tirikapi atoko inakari hîtxauako Xoteo minakania ïkapani nisâkire atão nino imarotini ïkapani, nino maerekani nimakatzakini ïkapani, ikini itixiti auakani ikara imarotini ïkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakania kenakotakasaakiri ikara Paoro sâkire, ipoxokoniuatana. Ininiä nino:

—Peerekari Apiananiri sâkire —itxanätna.

Teoso mereëri kâkiti ätipirika iuakata auini ïkapani, ininiä iuasaaki kâkiti kenakotakasaakiri Paoro sâkire, nino Teoso mereëkini auikari iua sâkire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sâkire iaripireta ikinipoko iua tixini.

⁵⁰ Txamari Xoteoakori ! apokaerekatari Xoteo minakania auikiniri Xesosi sâkire. Ininiä isâppiretarina aâpírena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi auakani auñteakorimoni pakini. Ininiä ikara xika nino omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiä iokanatana ätiätaä isinina.

⁵¹ Ininiä Paoro, Panapee pakini takanapari iuañña. Itakanaparina kipatxi ikiti mataä auakari apaka, kotxi kona nino nirekaikari Teoso sâkire. Ininiä isana Ikónio sitatxitimoni.

⁵² Ätxiokia sitatxitu auakani Xesosi sâkire auiâkani poxokoniuata. Iteene ikamarina Erekari Matamatakoti nireëkini.

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikónio sitatxitiā, isana aiko Xoteo apotiiutiñataāua. Isáspiretarina Teoso sákire kákitimoni, ininiā kaiāopokori Xoteoakori, Xoteo minakania pakini auikapiretarri Teoso sákire.

² Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sákire mauiākani kamaomanākaretana Xoteo minakania. Ininiā nino omanatana Teoso sákire auíakani.

³ Xesosi ikanatakini Paoro, Panapee pakini okanani auana Ikónio sitatxiti. Nino sápiretarri Apiananiri pirena itaparaxinireritikana. Isáspiretarina Apiananiri sakiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari isákirena atão inini, kotxi isikaposotiüretana nino, posotiüretxi, kákiti mimarotakiniti pakini ikaminina.

⁴ Kákiti sitatxi auakani omanatakana. Apanakini auikari Xoteoakori sákire. Apanakini auikari Xesosi ikanatakini sákire.

⁵ Ininiā Xoteo minakania, Xoteoakori pakini, nino auíteakorikata imisákiretakaua Xesosi ikanatakini imisiritinina ikapani, kái soroa ikiporonakinina ikapani.

⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimonri, Tepi sitatxitimonri, Arikaónia tixini isana.

⁷ Iuaā isáspiretarina Teoso ikanapirena erekari kákitimoni.

Arisitara Pirena

⁸ Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iuasaaki. Matípokotakati. Iponaniākasaaki, ipetokakititapeka.

⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sákire, Paoro atamatari iua. Iuasaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sákire erekape inini ikapani. Ininiā iteene atamatari iua.

¹⁰ Itaparasákireritika Paoro txari iua:

—Pökitikaua. Pitima —itxari.

Ininiā iuasaakipeka ökitikaua, típokota itxa.

¹¹ Iuasaaki kákiti itikari Paoro kamakiti. Ininiā nino akirikata isákireñna, Arikaónia tixini auakani sákireñ:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana nino.

¹² Nino takauákatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauákatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiaita isákirauata. Panapee poiāoka isákirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uáka.

¹³ Sitatxi ūronakikoátaä takote aua Xópite misákiretiko aikoti. Xópite misákiretakani auíte iuasaaki minari kema auíteakori, aáui kaiāori pakini sitatxi ūronakikoátaämoni. Iuaā iua apanakini kákikitaka nirekari kema auíte okinina Paoro, Panapee pakini ikapani, iteosone ikapani okinirina atokotxikana.

¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina tükane, imatsorakitarina ninoaka mäka, kotxi Teoso !itxauana.

Nino kákiti itomanerimoni imitekana. Itaparasákireritikana itxana:

¹⁵ —Kákiti, kinirepa ikora atoko hítxa? Híté kikiákini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kákiti kamakiti hítakanapini ikapani, atão Teoso himarotini ikapani, kotxi atão Teoso auapinininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti áki auakani pakini.

¹⁶ Kitxakapirika Teoso auriranta ikinipoko kákiti inirekaäkitina ikaminina.

¹⁷ Iua Teoso ininiua sápiretarri kaiāopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kákitimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari áparaä iaxitikiri kákitimoni. Iua áparaä oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikio auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kákiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti kákitimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aákixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kákiti nirekapanikari okiniri kema auíte Paoro, Panapee pakini ikapani. Itapararitika Paoro, Panapee píritana nino, ininiā ! ikamarina.

¹⁹ Eureka Xoteoakori Ätxiokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimonri. Nino kákiti misákiretana Arisitara auakani. Imisákirepíretana Paoro, Panapee pakini, ininiā Arisitara auakani auikari nino sákire. Ininiā ikiporonakarina Paoro kai soroa. Eureka ikosekañtotarina iua sitatxi mapotökire. Nino uákatari iua ipípe.

²⁰ Iuaritika Xesosi sákire auíakani apotiiufakasaakiuia iuakata, Paoro ökitikaua. Sitatximoni kanapiriä itxa. Katimatinikata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimonri.

Ikanapiriā Ätxiokiamoni, Síria Tixiniā

²¹ Paoro, Panapee pakini sápiretarri Teoso ikanapirena erekari Tepi sitatxiti auakani moni. Nino oerekari kaiāopokori kákiti. Eureka Arisitara, Ikónio, Ätxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriäna.

²² Iuaā oerekana kākiti Teoso sākire iteene imarotinina īkapani. Ōtākiana nino a Teoso sākire iaōka ātipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana nino: "Teoso aāuītetakasaaki, amisiritiko kaiāopokori amīteenekako."

²³ Ikinipoko Xesosi sākire auiākani apotiitiniātaāua Paoro, Panapee pakini mereēna nino a ōtākikakan. Nino a kōtākikarerini iteene auikari Apiananiri sākire. Paoro, Panapee pakini misākiretari Teoso nino a īkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isākirauatini īkapani iuasaaki.

²⁴ Eureka isipekana. Īpirixitarina Pisítzia tixini. Eureka Pāpíria tixinimoni isana.

²⁵ Isāpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimon. Eureka isana Atária tixinimoni.

²⁶ Iuaā iereētau maporo āki Ātxiokia sitatxitimoni isinina īkapani. Iuaā Ātxiokia sitatxitī mitxipeka nino a iokanataāka Teoso parīka ikaminina īkapani. Iuaātaā Xesosi sākire auiākani misākiretari Teoso nino a īkapani, Teoso iteene nīkatinina īkapani. Ikara parīkatxi iposope nino a kamini.

²⁷ Ātxiokia sitatxitī apokasaakina, Xesosi sākire auiākani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiā Paoro, Panapee pakini sāpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isāpiretarina Teoso auritina Xoteo minakaniuua apaka auikiniri Xesosi sākire.

²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaā Ātxiokia sitatxitī Xesosi sākire auiākanikata.

15

Teoso Takaōtxikare Pirena

¹ Ātikaka kikiakori Xotéia tōpkini apoka Ātxiokia sitatxitimoni. Nino a oerekana Xesosi sākire auiākani:

—Moisesini paniātaua Teoso takaōtxikare aītoā atakini. Txamari hīte !hītakari, ininiā Teoso !imakatzakari himaerekani —itxana nino.

² Paoro, Panapee pakini txana nino:

—Na atāo hīte sākire. Teoso takaōtxikare nino a ītoā ! auari, iuaritika Teoso makatx-akapekari nino a maerekani —itxana.

Ininiā itaparakienatakauana ikara sākirexiti xika, ininiā nino a mereēna Paoro, Panapee, ātikaka Xesosi sākire auiākani Ātxiokia auakani apaka Xerosareēmoni isinina īkapani.

—Iuaā hīsāpiretariko ikara sākirexiti Xesosi iokanatakinimoni, kiomātxiakori pakinimoni. Nino a sāpiretauatāo —itxana.

³ Iuasaaki Xesosi sākire auiākani takapiretanapana nino, ininiā Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Nino a īpirixitakasaakiri Penísia tixini, Samaria tōpa pakini, Paoro sāpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniuua takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniātakitinoka ikaminina.

Ininiā Xesosi sākire auiākani poxokoniuata ikara pirena ikenakotakasaakina.

⁴ Eureka Paoro apanakinikata apoka Xerosareēmoni. Xesosi iokanatakini, kiomātxiakori, apanakini Xesosi sākire auiākani pakini apakapana nino. Paoro, Panapee pakini sāpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakanimoni.

⁵ Iuasaakipeka ātikaka pariseoakori, Xesosi sākire auiākani, apakapapiretana:

—Nino a Xoteo minakaniuua apakapapitikariko Teoso takaōtxikare. Nino a kamapitikariko Moisesini paniātakiti. Hīsāpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomātxiakorikata

⁶ Ininiā nino a Xesosi iokanatakini, kiomātxiakorikata apotiitaua, Xoteo minakaniuua ītoā Teoso takaōtxikare takiko pirena isākiretina īkapani.

⁷ Nino a iteene sākira tutaka atoko, iua Petro ūkitikaua, misākireta itxana nino:

—Nitariakori hīte imarotari Teoso mereēno nota. Hīte sauaki uatxakapokoikani iua mereēno nota, iua iokanapirena erekari nisāpiretini īkapani Xoteo minakanimoni, ikenakotinina īkapani, auikinirina īkapani.

⁸ Teoso imarotari kākiti ākixinire sākire. Iua sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakanimoni. Ininiākara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakaniuua, kotxi isikari Erekari Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.

⁹ Amaerekani ate ākixinireē Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekainina ākixinireēna, kotxi nino a auikari Xesosi sākire.

¹⁰ Hīte txīkitakari Teoso omanākaraauatini. !Erekari hīkamakiti. Hīte nirekari Xesosi sākire auiākani kaminiri ikinika Moisesi paniātakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirīka ! iposotari ikaminirina Moisesi paniātakiti. Ate apaka !aposotari.

¹¹ Moisesini paniātakiti kamiko !imakatxakari kākiti maerekani. Amaerekani makatxakaāka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiā aūukari isākire. Ikara atokokana Xoteo minakanua maerekani makatxakaāka apaka —itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini sāpiretana ninooa Teoso kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti kākiti maposotakiniti, posotiretxi. Ikara isāpiretakasaakina, ikinimane iuaā apotiiatkanua tsorikānāta. Masākireninoka itxana.

¹³ Panapee, Paoro pakini sākira uatako, Txako txari:

—Nitariakori hikenakotari nota sākire.

¹⁴ Simāo Petro uatxananira isāpiretaua Teoso tiretinina Xoteo minakanua, kotxi ninooa sauaki imereēna kākiti inakitiakori ikapani.

¹⁵ Teoso sākire sāpiretakani kitxakapirīkarini iōkatsopatapekarri ikara atoko inakari sākiretxiti. Ninooa iōkatsopatapekarri:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eureka nikanapiriā. Noerekai nisāpirena amaneri, notamoni hāpokini ikapani. Hīauīte Taviini auakasaaki, pamimari hāpokini notamoni. Ikara atoko inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nikamako, ininiā apakatapitika kākiti apokini notamoni.

¹⁷ Ininiā ikini uākati nitanoko nota. Xoteo minakanua nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

¹⁸ Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirīka kākiti imarotini ikapani, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

¹⁹ —Ininiā notamoni, !erekari apaniātina ninooa Xoteo minakanua, Teoso sākire auikānari, ate kiomaneakorini paniātakiti ikaminiina. Ikara atoko inakari pamimari.

²⁰ Maōtākikana ninooa. Maiōkatsopata ninoamoni: “! Hinikapiri nipokori teoso kamakrimoni siākori. Hītanoro minakotokatika ! hīsirīkape. Hītaniri minakotikatika hīsirīkape. ! Hinikapiri nipokori manotsaātakori xini. Arēkatxi ! hiātape, ! hinikape.” Ikaranokara maiōkatsopata ninoamoni.

²¹ Ikaranoka aiōkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniātakiti atatsopataāka aiko āki Xoteoakori apotiiatniātaua ikini öti tomatiko ötisaaki. Moisesini sākire sāpiretaāka ātipirika ikininape sitatxiti, ninooa iteene imarotini ikapani —itxa Txako ninoamoni.

Iokanatsopatakitina Xoteo Minakonimoni

²² Ninooa Xesosi iokanatakini, kiomātxiakori apaka, ikinimane Xesosi sākire auiākani apaka, ninooa apokaerekatari ātikaka kiki imereēna Ātxiokia sitatxitimonii Paoro, Panapee pakinikata isinina ikapani. Ninooa mereēri Xotasi inakori, Sírasí inakori pakini. Iua Xotasi uāka Pasapasi ināka. Xesosi sākire auiākani iteene paxitana ninooa ipi.

²³ Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatarri aātsopa iōkatsopatakitina Xotasi, Sírasí pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iōkatsopari:

Ate hītariakori, Xesosi iokanatakini, kiomātxiakori apaka, aiokanatsopata hīte aītariakorimoni Xoteo minakonimoni, Ātxiokia sitatxitxi auakanimoni, Síria tixini auakanimoni, Sírisia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereekai hīte.

²⁴ Ate kenakoenetari Xesosi sākire auiākani uai auakani sari hītemoni. Ninooa txai hīte: “Hītakariko Teoso takaōtxikare hītoā. Hīkamariko Moisesini paniātakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso !imakatxakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hīte. Ininiā hīte kamaxirexinirenoaka hītxa. Uatxa kona hīte imarotari atāo hīkamini. Kona ateni paniātana ninooa ikara atoko inakari isāpiretiniina hīte.

²⁵ Ininiākara ate apotiiatua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereēkini hītemoni aiokanatini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tiretakini.

²⁶ Ninooa kikiakori amereēkini sipeka monōkoriātaā Apiananiri Xesosi Kristo paniātakiti ikininina ikapani.

²⁷ Ate iokanatarri Xotasi, Sírasí pakini ninoakata hītemoni. Hāpisatoō ninooa sāpiretaiko ate iokanatsopatakititxikana.

²⁸ Erekari Matamatatakoti apokaerekatakiti sākiretxiti, ate apokaerekatakiti sākiretxiti apaka asāpiretai hīte uatxa. Paniātakori apia mimari !apaniātai hīte. Iuanokara apaniātakiti sākiretxiti hīkamako:

²⁹ “! Hinikapiri nipokori teoso kamakrimoni sikakori. Arēkatxi !hiātape, !hinikape. ! Hinikapiri nipokori manotsaātakori xini. ! Hīsirīkape sitokata pītanoro minakotokatika. ! Hīsirīkape kikikata pītaniri minakotikatika.” Iuanokara himakamakanī, peerekeri. Ereepiko, itxa ninooa iōkatsopatakiti.

³⁰ Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírasima pakini iokanataāka Ātxiokia sitatxitimonii. Ninooa iuaā apokana. Apotiiatua ikinimane Xesosi sākire auiākani, ninoamoni sika itxarina iua iōkatsopari.

³¹ Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena.

³² Xotasi, Sírasi pakini Teoso sâkire sâpiretakan ixtauana. Ninoa iteene sâkira uata ninoa Xoteo minakanua isikataparaxiniretinina ïkapani. Ininiä ninoa Xoteo minakanua apikomoni auikarina Xesosi sâkire.

³³ Xotasi, Sírasi pakini kaikota iuaätaä mapaõti. Eureka Xesosi sâkire auiãkani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni ikanapiriinina ïkapani.

—Hísipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Sírasi apokaerekatari iuaä ikaikotini.

³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Átxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sâkire iua sâkire auiãkanimoni. Isâpiretarina iua sâkire isâkire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eureka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misâkiretari Panapee:

—Makanapiriä ikininape aapokotxitimonii mitxi Apiananiri sâkire asâpiretinimoni. Mamotikaëtana aitariakorri atauako erekana atxiïti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata.

³⁸ Txamari Paoro !inirekari anikiniri iua.

—Pâpírrixi tixini aâuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. !Inirekaikari atekata iparïkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparakienatakakauana. Eureka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo äki iereëtauana Xipri inakori pokomirïtimoni isinina ïkapani.

⁴⁰ Paoro mereëri Sírasi, iuakata isini ïkapani. Iuaätaä Xesosi sâkire auiãkani misâkiretari Teoso, Paoro, Sírasi pakini ïkapani, Teoso inïkatinina ïkapani. Eureka Paoro potorika Sírasikata.

⁴¹ ïpirixititarina Síria tixini, Sirisia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isâpiretarri Xesosi sâkire iuaätaä auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sâkire auiãkani. Ininiä ninoa apia auikari Xesosi sâkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírasi Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eureka Arisitara sitatxiti isa. Iuaä aua kiki, Xesosi sâkire auiãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sâkire. Iri kona Xoteoni. Äti uâka Kreko itxaua.

² Xesosi sâkire auiãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sâkire: “Peerekari Tximótxio.”

³ Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari ïkapani. Ininiä iua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ïtoä, kotxi Xoteoakori iuaätaä auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua.

⁴ Paoro imoianariakorikata saâpota ikininape sitatxitimonii. Kâkiti aapoko apokaäpotakasaakina, isâpiretarina ninoa Xesosi iokanatakini sâkire, kiomätxikori sâkire pakini. Isâpiretarina ikinimane kâkitimoni. Ninoa sâkire aâtsopaä iôkatsopatakorri sâkiretxiti isâpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata ôtâkikana ninoa ikara isâkirena auikinina ïkapani.

⁵ Ininiä ikiniötika kâkiti apiaäpotape auikiniri Xesosi sâkire. Itomanepeka auikari Xesosi sâkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶ Paoro imoianariakorikata ïpirixitâpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti !auiritana ninoa Xesosi sâkire isâpiretinina Ásia tixinia.

⁷ Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxnia tixini isinina. Erekari Matamatakoti !auiritana isinina Pitxnia tixinimoni.

⁸ Ininiä ninoa ïpirixitari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

⁹ Iua ïkanõkati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanäta. Amanaänâtari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate —itxari.

¹⁰ Ininiä Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atäoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekari kâkiti ikiraäkinimoni asâpiretini ïkapani.

Ininiä aiamata Masetóniamoni asiní ïkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sâkire

¹¹ Tóatxi ioporokote ate iereëtau maporo äki. Asapitipo Samotirásia ipokomiriüti. Pokatimari ôti ate sari Niápori sitatxiti.

¹² Iuaā apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniā. Masetónia tixiniā iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari ! auari. Iuaā auana kaiāopokori kākiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaōti iuaā.

¹³ Tomatiko ōtisaaki sitatxi ītinikata ate sari uini ītinikata. Ate uākatari uini ītinikata Xoteoakori apotitiniāua Teoso imisākiretinina īkapani. Ininiā ate apoka iuaā. Atāopitika ate uākatakati. Aāpokaro Xoteoakoro. Iuaā apotitauana Teoso imisākiretinina īkapani, ininiā aītopāka, ninoakata asākirauatini īkapani.

¹⁴ Sito Aríxtxa inakoro aua ninoa sitokata. Oa txīta poporeri vētxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misākiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asākire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sāpiretakiti, ininiā oa auikari isāpiretakiti.

¹⁵ Ininiākara oa, oaāpoko auakani apaka, patxisataāka. Eureka oa aiataua oaāpoko āki aakaikotini:

—Masa naapoko, hīkaikotini īkapani. Hītemoni atāo nauikiniāri Apiananiri sākire, ininiā notakata hīkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata aakaikotini, ininiākara akaikota oaāpoko.

Paoro, Sírasi Pakini Kateia Āki Auini

¹⁶ Āti ōti Teoso misākiretiko aikotimoni asikasaaki, ataōkitaro ātokoro iamotakoro. Maerekatxi matamatatakoti auāñtotaro oa. Iua maerekatxi matamatatakoti imarotari kākiti kamakitxi apisapanika. Oa amotakanaparido ito txineiro oimarore īki.

¹⁷ Oa ātokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oākiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatzakiko, Teosomoni asini īkapani —otxaāpokata.

¹⁸ Itanaōtika ikara atoko oākirkirāta. Ininiā Paoro maerekaxiniretinoka itxa oākirkirāta xika. Āti ōti isapotorika, paniāta itxari maerekatxi matamatatakoti:

—Xesosi Kristo uākaā nota paniātai, pitakanapiniro aroa ātokoro —itxa.

Iuasaakipekara maerekatxi matamatatakoti takanaparo.

¹⁹ Oa amotakanaparido imarotakasaaki, otsopa imapakapapekanika oimarore īki, ininiā imaiākarina Paoro, Sírasi pakini. Ikosekāitotana, anikana sitatxi apanākaki auāñtetxiakorimoni.

²⁰ Iuaā apokana. Isāpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. !Erekari ninoa oerekapiretakiti, ininiā sitatxi auakani omanākarauata ninoa sāpiretakiti xika.

²¹ Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aāuiākiti aāuiūte paniātakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini īkapani. Naia oerekaua āti uāka auiākiti sākiretxiti. !Aurirāāka aāuiākiniāri naia oerekapiretakiti. !Aurirāāka akaminiri —itxana.

²² Iuasaaki kākitipokoni iuaā apotitakanua nirekari Paoro, Sírasi pakini iāsokinina. Ninoa auāñtetxiakori matsorakitarri Paoro māka, Sírasi māka apaka, imakatzakakinina īkapani. Ipaniātarina apananikin aāpitsāā ixirokitatiko.

²³ Ixirotitatapeēkana atoko, kateia āki okaākana Paoroni, Sírasini pakini. Auāñtetxiakori paniātari iua kateia nākatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tīkane.

²⁴ Ininiākara kateia nākatakari okaraāitotana Paoro, Sírasi pakini kateia irikoākixiti. Iere-takari ninoa kiti isīkataxti taopata kamapakotatakori āki, imakatzakakanina īkapani.

²⁵ īkānōka Paoro, Sírasi pakini misākireñtātari Teoso. Ixikarauanātana Teoso īkapani. Apananikin kateia āki auakani kenakonātari.

²⁶ Iuasaaki katiāmaritika itixi iakeēkata iteene. Kateia patapi apaka iakeēkata. Iuasaakipekara kateia tore takaka. Iitxikikonetao kamakori, pirikeri āki auakani itxikikonetao, karakitakata, katxaka itxa metao.

²⁷ Iuasaaki kateia nākatakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiā iuākatari ikinimane kākiti inīkatakini mitekapeka. Ninoa mitekaākamako, iua auāte oka-marikoi iua, iparīka imakamakani xika. Ininiā ikosekaro iouata mitaro iuaka iorotiniua īkapani.

²⁸ Okaaritakasaakiua, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

²⁹ Iua kateia nākatakari amanaāri tīrikapi. Katiāmaritika īroā. Ipamaka Paoro, Sírasi pakini apisatoō. Ikkikinanaākata.

³⁰ Eureka imipokīkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatzakini īkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sākire, ininiākara Teoso makatzakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eureka Paoro, Sírasi pakini sāpiretarri Apiananiri sākire iuamoni, iua aapoko āki auakanimoni apaka.

³³ Iuasaaki imaropirirkata kateia níkatakari arokari nino a karo. Eureka iua imiakorikata, Ítanorokata patxisatāka.

³⁴ Eureka anikana Paoro, Sírasi pakini aapoko āki. Isikakienatana. Iua imiakorikata, Ítanorokata poxokoniuata, kotxi iuasaaki nino a uikari Teoso sākire.

³⁵ Katimatinikata auñtetxiakori iokanatana initiriakori kateiamoni, Paoro, Sírasi pakini isikakini ikapani. Nino a apokasaaki, itxana kateia níkatakaroni:

—Pauiritana Paoro, Sírasi pakini isinina.

³⁶ Ininiā iua kateia níkatakari sāpiretarri Paoro:

—Niauñteakori iokanapireta notamoni hīte nisikakini ikapani. Ininiākara hīsipiniikaua erexaxinirepeka hinini —itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari auñtetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auñtetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisoatoō. Maxikatüka nino a iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eureka kateia āki nino a okaua ateni. Uatxa nino a nirekari iokanatinuia ate ikinimane mimarotakintipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Nino a makatzakaua ate uai —itxana Paoro ninoamoni.

³⁸ Nino a kikiakori kanapiriā iauñteakorimoni. Isāpiretarina Paoro iokanapirena. Nino a uñteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírasi pakini Homano ininiuana, nino a píkarauata, kotxi nino a maxikatüka misiritanra Paoro, Sírasi pakini.

³⁹ Ininiākara nino a sari Paoromoni, Sírasi pakinimoni. Nino a:

—Ate límarotari hīte Homano hininiuia. Amaratáakamariko !amisiritamaiko —itxana.

Eureka nino a auñtetxiakori mipokíkana Paoro, Sírasi pakini.

—Sitatxi hītakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiā Paoro, Sírasi pakini takanapari kateia. Arítzia inakoro aapokomoni isana. Iuaā aókitana kākiti Xesosi sākire auiākani. Paoro, Sírasi pakini sikataparaxiniretana nino a. Eureka isipekana, iua sitatxitxi itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxitxi Pirena

¹ Paoro, Sírasi pakini napari Ápípori sitatxitxi. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxitxi. Eureka apokana Tesarónika sitatxitxi. Iuaā aua aiko Xoteo apotiiitiniātaāua.

² Paoro itoapekari Xoteo apotiiitiniātaāua aikotimoni isinī. Ininiākara iua sari iuaā. Ipi āti pakini öti tomatiko öti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sākire iökatsopatakorri isāpireta kākitimoni iuaātāā auakanimoni. Nino a pímarauata, ininiā iua sāpírenauata.

³ Ininiā Paoro txari:

—Teoso sākire iökatsopatakorri oerekaua ate: Teoso mereēkiti misiritaākaptikako, okaākaptikako. Eureka ökitikapitikauako, iuañkana auāki inini ikapani. Ia Xesosi hītemoni uatxa nisāpírenātakiti Teoso mereēkitipitikara iua —Paoro txana nino a.

⁴ Átkakaka Xoteoakori aukari Paoro sākire, ininiā Paoro, Sírasi pakini moianariakori itxapekauana. Kaiāopokori Akia tixini auakani Teoso sākire auiākani, aukari Paoro sākire apaka. Kaiāopokoro sitoakoro, auñtetxiakori Ítanoroakoro, aukari Paoro sākire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sākire mauiākani, xikotari Paoro. Ininiā nino a apotiiitana kākiti kaneenamarini, maparíkauatakan ahoaātāā auakan. Apotiiitana kākitipokon. Ininiā nino a akiripoakata, imiteēkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamatxi atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Iroñkatana itapararitikana, Paoro, Sírasi pakini initinina. Inirekarina imipokíkinirina nino a kākiti apotiiitakanimoni apisoatoō.

⁶ Txamari Paoro, Sírasi pakini lauari iuaā. Ininiā ikosekañtotarina Xasão. Apanakini Xesosi sākire auiākani apaka ikosekañtotana. Iauñteakorimoni anikana. Isāpiretarina iauñteakorimoni:

—Paoro, Sírasi pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiā nino a uai ate sitatxinéépekarana uatxa.

⁷ Ia Xasão apakapana nino a. Iua aapoko ikaikotana nino a. !Ikamarina aāuñte Sesa inakori paniātakiti, kotxi nino a oerekari kākiti áti auñtetxi ininiāua, Xesosi inakori —itxana iauñteakorimoni.

⁸ Ikara sākiretxiti ikenakotakasaakina, kākiti apotiiitakaniau akiripoakata. Auñtetxiakori !imarotari ikamakitina tükane.

⁹ Eureka auñtetxiakori misākiretana Xasão, apanakinikata:

—Hílikxitana hīsikakiko ikapani. Eureka auritaina hīsini.

Ininiā eureka auritana isinina.

Peréa Sitatxitxi Pirena

¹⁰ Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sākire auiākani iokanatana Paoro, Sírasi pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaā Peréia sitatxiti ninoapoka atoko, īroāna aikoā Xoteo apotiiitiniātaāua.

¹¹ Kākiti iuaā auakani iteene nirekari Paoro sāpirenakenakotinina. Tesarónika auakani! atokoni itxana ninoapoka. Ikiniōtika ninoatatsopatari Teoso sākire iōkatsopatakorikotxi inirekarina imarotinirina:

—Paoro sākire atāo atxiīti? —itxana.

¹² Ininiā kaiāopokori Xoteoakori aukari Xesosi sākire. Kaiāopokoro sitoakoro Akaia txinu auakani apaka aukari Xesosi sākire. Naia sitoakoro auitetxiakori ītanoroakorokara. Kaiāopokori kaiakorikotxi txinu auakani apaka aukari Xesosi sākire.

¹³ Eureka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sāpiretiniri Xesosi sākire Peréia sitatxitia. Ininiā ninoasari Peréia sitatxitimoni. Apokaākana atoko, itxīkitakarina kākiti ahoaātaā apotiiitakanua Paoro omanatinina īkapani.

¹⁴ Ikara atoko ininiā, Xesosi sākire auiākani iokanatari Paoro potxoari uinitimoni. Sírasi, Tximóttxiopakini kaikotapanika Peréia sitatxiti.

¹⁵ Paoro moianatakananikari iua Atena sitatxitimoni. Eureka ninoakanapiriā Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Sírasi, Tximóttxiopakini moni:

—Katiñariā hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiā Atena sitatxitia Paoro iātapari Sírasi, Tximóttxiopakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiāopokori teoso kākiti kamakiti. Sitatxi xāpoka kākiti teosonenoka. Ia xika Paoro matinaniuata.

¹⁷ Ininiākara Paoro oerekari Teoso sākire Xoteoakorimoni aiko āki Xoteo apotiiitiniātaāua. Xoteominakanua, Teoso sākire auiākani apaka, Paoro oerekari Teoso sākire iuaātaā. Ninoapimaraukanu, ininiā imisākiretakana Teoso sākire ixinikinina īkapani. Ikiniōtika Paoro oerekari Teoso sākire kākitimoni, nipokori iamotikoātaā sikanimoni.

¹⁸ Kākiti kaxinikaxitirerini, Epikoreoinakoni, Esítóiko inakoni apaka sākira uata Paorokata. Paoro sāpiretana ninoapoka Xesosi pirena. Isāpiretana Xesosi ipinini, eureka ūkitikiniua, iuaākana auāki inini pirena. Ininiā ītikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sākiretxiti? Uauato sākire atoko itxa. !Kūkiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isāpiretari āti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sāpirenauata Ariópako Inakoriātaā

¹⁹ Eureka ninoakanaprikaxitirerini anikari Paoro aiko kākiti apotiiitiniātaāua, imiriūnopini Ariópako inakoriātaā. Iuaā ninoatxari:

—Ate nirekari aimarotiniri poerekakiti sākiretxiti. Mitxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sākiretxiti.

²⁰ Ipixini poerekakiti sākiretxiti !aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiā pisāpiretua, Poerekaua, aimarotini īkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniōtika Atena sitatxiti auakani, apaka āti itixiti īkani Atena kaikotakaninirekari ītātaākiri sāpiretakiti imarotinina īkapani, ininiā ikiniōtika amaneri sākiretxiti ikenakonātana.

²² Paoro ikinimane apisatoō itima, imiriū Ariópako inakoriātaā. Iua txana ninoat:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hīteosone kaiāopokori, ininiā nimarotari iteene hīpaxitiniri hīteosone.

²³ Ahoaātaā ninapaāpotakasaaki, natamatari kaiāopokori hīteosone misākiretikoātaā. Iuasaaki natamatari āti hīteosonemoni sikakori takikoātaā. Iuaā natatsopatari iōkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misākiretikoātaā.” Iua hīteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapikitakarauatxa nota sāpiretai hīte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auāte itxaua iua. Iaxiti auakani auāte apaka itxaua iua. !Ikaikota kākiti kamakiti aikotia.

²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiā !inirekari kākiti kamakiti iua auini īkapani. Teosopitikara txīkitakari kākiti auāki inini. Iuakara sikaxiniretari kākiti. Teosokara sikari ikinipoko kākiti auakuti.

²⁶ Merepitipanika kākiti !auari, eureka Teoso kamari kiki Atāo inakori. Ikinu uākati kākittitiatokiri itxaua iua Atāo. Teoso iokanatana ninoapoka ikini itixitiā auinina. Kākiti mauakani apisanikara, imereēri kākiti iponaniini öti tīkane. Iaōtari kākiti auiniātaā tīkane.

²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txīkitakari kākiti nitiniri Teoso. Initāāpotakasaakirina, atxiīti ninoapoka Teoso, kotxi kona ötakoni aua Teoso.

²⁸ Áti txapekari: "Teoso txikitakaua auāki anini, atípokotini ikapani. Iua matxikitakakanianua auāki anini, !aāuari." Kaxikarerini híte sauaki auakani txapekari: "Teoso anaakori ate apaka txaua."

²⁹ Teoso anaakori aniniāua, ininiākara aimarotari kona kākiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini.

³⁰ Mitxipe kākiti ! imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso ! imisiritan kākiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniātari ikininape kākiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina ikapani.

³¹ Ikara atoko Teoso txari ikinimane kākiti, kotxi iua ketotapekari áti óti kākiti misiritiko óti. Xesosi Teoso mereēkita iuakarako sāpiretariko kākiti misiritiko ikara óti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereēkita ininiāua, kotxi Teoso ókitikari iua, iuañana auāki inini ikapani – Paoro txana nino.

³² Xesosi iuañana auāki inini pirena ikenakotakasaakina, átkaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisāpirena iuañana akenakotini – itxarina Paoro.

³³ Ininiā Paoro sipe.

³⁴ Apanakinipekana auikapitikari Paoro sākire. Txionísio inakori, Atena sitatxiti auakani auñte, auikari isākire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isākire.

18

Korito Sitatxiti Pirena

¹ Eureka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korito sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka.

² Iuaā aðkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Poto inakoriātaa iua iponaniā. Itária tixini ïkari. !Okanani apoka Korito sitatxiti. Apoka ïtanorokata, Pirisira inakorokata. Ninoa takanapari Itária tixini, kotxi Itária auakani auñte Kráotxio inakori paniātana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirisira pakinimoni.

³ Eureka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parika iua Paoro paríkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakaní ninoa. Ininiā Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparíkauatini ikapani.

⁴ Ikinioñtika tomatiko óti, Paoro sari aiko Xoteo apotitiniātaa. Iuaā Xoteoakori, Krekoakori pakini apotitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sākire, isākire auikinina ikapani.

⁵ Sírasiso, Tximóttxio pakini takanapari Masetónia tixini. Korito sitatxiti apoākana atoko, Paoro takanapari iparika papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sākire kākitimoni ikiniñtika isāpiretini ikapani. Iua oerekana Xoteoakori Teoso mereēkitipitikara iua Xesosi.

⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misākirepiretari Xesosi, ininiā Paoro kamañkaretxitana ninoa Xesosi imisākirepiretinina xika. Iòkokari imāka ninoa apisatoñ aāpani katxakini ikapani, omanākare oerekini ikapani. Ininiā Paoro txana:

—Teoso ! apakari híte Xesosi sākire himauakanki xika. Kona nota xikani, kotxi misāpirtapekamai híte. Ininiā uatxaika misāpiretariko Xesosi sākire Xoteo minakonimoni. Xoteoakorimoni !nisāpiretaikariko – itxa Paoro.

⁷ Ininiākara Paoro takanapana ninoa. Isari Txisio Xósito inakorimoni iua aapoko ikaikotini ikapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misākiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotitiniātaa takote aua.

⁸ Aiko Xoteo apotitiniātaa sikani auñte Krispo inakori auikari Apiananiri Xesosi sākire. ïtanoro, imiañkori apaka, auikari Xesosi sākire. Kaiāopokori kākiti Korito auakani kenakotari Paoro sāpiren, ininiā eureka ninoa auikapiretari. Ipatxisatañkana.

⁹ Áti ïkanókati Teoso txikitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misākiretari iua:

—!Pipíkarauatape. Nisākire pisāpirtapitipo kākitimoni. !Piotokape.

¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri !auari, kotxi kaiāopokori kākiti nota nakitikori ikorapokoriti auari – itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiā Paoro kaikota iuaā áti ano, ipixini ano pakinikanani Teoso sākire oerekini ikapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eureka iuaā Akaia tixini auakani auñte áti ïroñ, Kário inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auñtetari iua. Iuasaaki Xoteoakori apotitaua. Ninoa mañkari Paoro. Anikarina aiko kākiti misiritiko sāperteñkotañ.

¹³ Iuaā ninoa txari Káriomoni:

—Ia kiki na atão oerekari kākiti Teoso paniātakiti kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aātokiriakorini oerekakiti atokoni itxa. !Auritaāka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

¹⁴ Paoro sākirauatini apisapanika, Kário txana Xoteoakori:

—Nisāppiretai hīte Xoteoakori. Paoro kamaākamariko maerekatí, nota kenakotamariko apikomoni hīsākiremakó.

¹⁵ Txamari ! ikamari maerekatí. Hīte taparakienatakakaua hāuikapiretakiti xika, hātökiriakorini oerekapiretakiti xika. Hīte Xoteoakori. Nota āti uāka nitxaua, ininiā hītekara xinikari atão inakari. Kona notani sāppiretai hīte auiākiti —itxa Kário.

¹⁶ Ininiā omitikana nino, aiko kākiti misiritiko sāppiretikoātaā ūpōkikinina īkapani.

¹⁷ Iuasaaki Krekoakori mañkari Sōseni inakori. Iuani Xoteoakori apotitiiniātaāua sikani auñte. Krekoakori xirokitatari aākeē aiko kākiti misiritiko sāppiretikoātaā apisatoō. Txamari Kário limaākatarí.

Paoro Kanapiriā Ātxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eureka Paoro kaikotapanika mapaōti iuaā Korīto sitatxiti Xesosi sākire auiākanikata. Eureka iua takapiretanapana nino. Isipe Pirisira, Ákira pakinikata. Iereētauana maporo āki, Síria tixinimoní isinina īkapani. Sēkireia sitatxiti apokana. Iuaā Paoro sāppiretarí Teoso ikamaenetakiti Teoso īkapani. Eureka ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini īkapani.

¹⁹ Nino apoka Épeso sitatxiti. Iuaā Paoro takanapana Pirisira, Ákira pakini. Paoro ūrō aiko āki Xoteo apotitiiniātaāua. Iuaā apakapapiretakaua Xoteoakorikata Teoso sākire isāppiretinina.

²⁰ Nino misākiretarí Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini īkapani. Txamari Paoro ! inirekari ikaikotini.

²¹ —Nisariko kiiniri Teoso misākiretiko aikotiā Xerosareē. Eureka Teoso nirekiniāri, uai nikanapiriā hītemoni —itxa Paoro.

Eureka isipe. Iereētauá maporo āki. Épeso sitatxiti itakanapa.

²² Sesaréa sitatxiti apoka Paoro. Eureka isa Xerosareēmoni. Iuaā apokasaaki, ianapokota Xesosi sākire auiākanimoní. Eureka isa Ātxiokia sitatxitimoni.

²³ Iuaā ikaikota mapaōti. Eureka isipe. Karásia tixini, Pírixia tixini apaka ūpirixitiāpota. Aapokotxi apokaāpotakasaaki, isikapoxokonitana ikinimane Xesosi sākire auiākani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni. Iua iponianiā Arexātria sitatxitiā. Paimatirerí iua. Imarotari Teoso sākire iōkatsopatakorí imakinika.

²⁵ Iua oerekapeēkaika Xesosi sākire, ininiā atão Xesosi sākire isāppireta kākitimoni. Ipoxokoniritika isāppirenauata. Txamari kākiti patxisatiko pirena !iteene imarotapanika. Xoāo kapatxisarerí oerekapiretakitinana imarota.

²⁶ Iua Aporo sāppirenauata itaparaxinireritika aiko āki Xoteo apotitiiniātaāua. Iuasaaki Pirisira, Ákira pakini kenakotari isākire. Eureka anikarina aapokomonina. Oerekarina apikomoni Teoso sākire imarotini īkapani.

²⁷ Eureka Aporo:

—Ninirekari Akia tixinimoní nisini —itxa.

Ininiā Xesosi sākire auiākani:

—Ari, erekapitikari pisini.

Ininiā Xesosi sākire auiākani, Épeso auakani, iokanatsopatari itariakorimoni Akia tixini auakanimoní. Itxana iōkatsopariā: “Hāpakapariko aītari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akia tixini, iteene imoianatana Xesosi sākire auiākani. Nino aukari Xesosi sākire, kotxi Teoso iteene tiretana nino.

²⁸ Ikinimane apisatoō Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi sākire mauiākani, Xesosi atāopitika Teoso mereēkiti ininiua. Teoso sākire iōkatsopatakorí iua oerekana Xesosi Teoso mereēkiti ininiāua. Ininiā Xoteoakori !kasākirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korīto sitatxiti auakasaaki, Paoro ūpirixitari Épeso tōpa Épeso sitatxiti apokini īkapani. Iuaā aōkitana kākiti Xesosi sākire auiākani.

² Paoro pimaāna nino:

—Xesosi sākire hāuikasaaki, hāpakapatari Erekari Matamatatakoti? —Paoro txana nino.

Ininiā nino:

—Kiripitipa iua Erekari Matamatatakoti? !Aimarotari —itxana.

³ Ininiā Paoro:

—Kanatokopa inakariāpa hīte patxisataāka, Erekari Matamatatakoti himimaratakan?

Ininiā ninoas:

—Ari, Xoāo patxisarauuatini atoko inakarikanera ate patxisataāka —itxarina Paoro.

⁴ Ininiā Paoro:

—Xoāo patxisatana kākiti maerekati takanapakan. Itxana ninoas: “Hiteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoāo txari kākiti —itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaākana atoko, ninoas patxisataāka Xesosi Apiananiri uākāa.

⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoas nopini. Iuasaakipeka ninoas apakapari Erekari Matamatatoki. Iuasaaki ninoas sākirauata kākiti āti uāka sākireē. Isāpiretarina Teoso sākire kākitimoni.

⁷ Ninoas kikiakorri atxīti tosi pakini.

⁸ Ipi āti pakini kasirritikoa aiko Xoteo apotiiintiāua Paoro sāpirenauata itaparax-inireritika. Apanakinikata imisākireñatakauana. Paoro nirekana ninoas auikinirina Teoso sākire, Teoso auitetxi ininiāua pirena.

⁹ Txamari ātikaka ninoas !inirekari auikapiretinirina, kotxi !inirekarina ikara atoko inakari sākiretxiti. Ninoas misākireporetari Xesosi sākire ikinimane kākiti apisatoō. Ininiākara Paoro takapanana ninoas. Anikana Xesosi sākire auiākani iuakata. Ikinimota Txirano inakori oerekarauatiniāta Paoro oerekari Teoso sākire kākitimoni. Ninoas pimaaāpotakaua Teoso sākire imarotinina ikapani. Apakapapireēpotakauana.

¹⁰ Iuāa Paoro oerekarauata ipikanani, ininiā ikinimane kākiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sākire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

¹¹ Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini.

¹² Ikara atoko ininiā ikii mata, imāka iparīkauatini ikapani apaka anikaā amianatakani moni, ininiā Teoso txikitakana amianatakani erekape ininina. Maerekani matamatatoki auaītotināri kākiti, Paoro māka ninoas kākiti apakapakasaaki, maerekani matamatatoki sipe.

¹³ Iuasaaki apanakini Xoteoakori, mütiakori, maerekani matamatatoki omitiākani, sari kākitimoni maerekani matamatatoki omitikinina ikapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiā eureka ninoas txari maerekani matamatatokinomoni:

—Apantiāta hīsipiniikaua Xesosi uākāa, Paoro sāpiretakiti Xesosi uākāa —itxana ninoas.

¹⁴ Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auite itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniātana maerekani matamatatoki sini Xesosi uākāa.

¹⁵ Txamari āti ūti maerekati matamatatoki apakapapiretana ninoas:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hite ! nimarota. Kiniparai hīte? —itxa maerekati matamatatoki.

¹⁶ Iuasaakipeka kiki maerekati auaītotakiti okakataua ninoas nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ūsokitakatapena ninoani. Ininiā ninoas miteēkata, kasarapekana, kakaropekana itxapena.

¹⁷ Ikinimane kākiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiākara ipīkarauatana. Ikara atoko ininiākara Xesosi uāka apiaita ipaxitaāka.

¹⁸ Kaiāopokori Xesosi sākire auiākani apotiiitaua. Ikinimane apisatoō isāpiretarina maerekati mitxi ikamakitin.

¹⁹ Apanakini kasikapōerineri apaka apoka iuaā. Iminarina sikapōeretxi apaiākiko tsopa. Ikinimane apisatoō iotikarina. !Inirekaikarina maerekati ikaminina. Iaōtarina ikara aātsopa iki. Iliko sikoēta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiāopokoro txineiro.

²⁰ Ikara atoko ininiāpanirako Apiananiri sākire iaripiretako ikini itixiti. Kaiāopokori kākiti apiaita auikaāpotari Apiananiri sākire.

²¹ Eureka Paoro ūkixinire txari:

—Nīpírixitariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareēmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ūkixinireē.

²² Iokanatana imoianariakori, Tximótio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixinia.

Neenamatxi Épeso Sitatxiti Auini

²³ Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kākiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misākireporeñatari Paoro, kotxi linirekarina Xesosi oerekapiretakiti.

²⁴ Iuasaaki kiki Temétxio inakori aua iuaā. Ikamari aiko axapitipikiri inakori. Krekoakori teosone Txiana inakoro misākiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiāopokori ikama pirata kamakori ivētxitini ikapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiroponki iparīkana iki.

²⁵ Iua Temétxio pīkapiretaina ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hīte imarotari kaiāopokori txineiro aāpakapa aparīka īki.

²⁶ Hīte kenakotapekari Paoro sāpirenātakiti. Paoro txanāta: “Kākiti kamakiti kona teoso ! itxaua.” Kona ia tōpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikiñ itixiti Ásia tixiní auakan-imoni ikara atoko itxa. Kaiāopokori kākiti Paoro sākire auiākani auapeka. Kaiāopokori kākiti !inirekaikari teoso ate kamakiti.

²⁷ Atxiñti kākiti misākireporetari ate kamakiti. Atxiñti !inirekaikari aparīka. !Ikarananini. Atxiñti kākiti ! ipaxitaikari ateosone Txiana misākiretiko aikoti. Ininiā atxiñti kākiti misākireporetario oa Txiana. Ikinimane Ásia tixiní auakaní teosonetaro oa. Ikiñ itixiti auakaní teosonetaro oa —itxa Temétxio ninoamoni.

²⁸ Ninoa kenakotakasaakiri ikara sākiretxiti, omanākarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakaní teosone. Apiananiro oa —itxanātana ninoa.

²⁹ Ikinimane kākiti sitatxi auakaní miteēkata, akiriāpokatana. Imaikarina Paoro moianar-akori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaítokatana. Imimitēkatana. Kākiti apotiiñtāa aikotimoni anikaākana, müroā itxana.

³⁰ Ikara Paoro imarotakasaakiri, inirekari iroiñ kākitikata isākirauatini ikapani, txamari Xesosi sākire auiākani !uiritari iua iroiñ.

³¹ Ätikaka Ásia tixiní auakaní auñteakori, Paoro tiretakani, iokanapireta Paoromoni:

—Kona piñroāpeko kākiti apotiiñtāa aikoti äki —itxarina iokanapirena.

³² Aiko äki ikinimane akiripoaananikata. Apanakini akirikatakati ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakati ipinimonipo itxanātana, kotxi kaiāopokori kākiti txari:

—Kixikapa aāpotiitaa?

!Imarotarina ixika.

³³ Xoteakori iuaä apotiiñtakaniua katikari Arexātri inakori ikinimane apisatoō, isākirauatini ikapani. Iuasaaki ökitikari iuako kākiti iotokini ikapani, isākire ikenakotinina ikapani.

³⁴ Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexātri Xoteo ininiāua, akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakaní teosone, Apiananiro —itxanātapikana.

³⁵ Eureka auñtetxi inakariua apoka ninoa apisatoō. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikiñ itixiti auakaní imarotari atenokara Épeso auakaninokara nñkatiniri ateosone Txiana misākiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nñkatiniri kai oa ñto atoko inakari iaxiti katxakakaro.

³⁶ Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiākara hñtotakako. Iteene hñxinikariko hñkamaki tñkane. Maxikatüka !hñkiranātape.

³⁷ Kotxi hīte minana naia kikiakori uaimoni, txamari ! iñtirñkarina tiitxi ateosone misākiretiko aikoti äki auakari. !Imisākireporetarona ateosone.

³⁸ Temétxio, iuakata paríkauatakaní pakini, nirekiniäri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kākiti misirítiko sāpiretikoåtā. Auapitika aāuñteakori. Iuaä erekari isāpíretinirina maerekati naia kamakiti.

³⁹ Iuañkana hñtsoatiniä, sitatxi auakaní auñteakori apotiiñtakasaakiu, hñsāpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa ñtäkikini ikapani.

⁴⁰ ! Apakata mixikanani himitekini, hñkiripoakatini atoko hñkamini. Maxikatüka hñkiripoanāta. Ixika !auari. Atxiñti Homanoakori auñte txitaua maerekati akamakiti xika —itxana ninoamoni.

⁴¹ Eureka ipaniātana ninoa sini.

20

Masetónia Tixiní, Akaia Tixiní Pakini

¹ Ninoa kākiti apotiiñtakaniua aapokomonina ikanapiriäka atoko, Paoro pīkapiretaina Xesosi sākire auiākani. Imisākiretana. Ikamapoxokonitana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe Masetónia tixinimoni.

² Ípirixititarri Masetónia tixiní. Aapokotxi apokaäpotakasaaki, isāpíreäpotari Xesosi sākire kākitimoni. Isikataparaxiniretana. Eureka Akaia tixinimoni apoka.

³ Iuaä ikaikota ipi äti pakini kasiriti. Eureka Paoro kaiamapeka maporo äki iereëtinua Siria tixinimoni isini ikapani. Iuasaaki, ikenakopiretarri Xoteakori okaenetiniri iua. Ininiākara Paoro:

—Masetónia tixinimoni kanerako nikanapiriäko —itxa Paoro.

⁴ Sópato inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori äkiri itxaua. Arisitako inakori, Sekôto inakori, Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori

Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko inakori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótgio inakori pakini moianatari Paoro.

⁵ Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata īkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iātapaua ate.

⁶ Pão miātiākati nikiko òti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereētaua maporo āki Tóatxi sitatxiti asini īkapani. Siko pakini òti napaka atoko Tóatxi aāpoka. Iuaā aaōkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaā anapari āti semanati.

Paoro Txíkitakari Ipíkari Iuaākana Auākiki Inini

⁷ Tomatiko òtisaaki Xesosi sākire auiākani apotiitaua komiri ixanakinina īkapani, Xesosi ipinini ixinikinina īkapani. Iuasaaki Paoro oerekanātari Teoso sākire. Apaikanōkapeka isāpirenauatanapika, kotxi katimatinikata isipe.

⁸ Ate apotiitiniātāua aiko inopinita auakari iriko āki. Iuaā auari kaiāopokori tirikapi poniākari, ininiākara papatakari.

⁹ Iuasaaki ātokori Etxiko inakori topākanāta inopinita auakari sonaā. Paoro sāpirenauanātapika, ininiākara itapo inokaāpotari iua Etxiko. Eureka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xitipeka apoākata. Ninoa miteēkata iuamoni isinina, txamari !auaika.

¹⁰ Ininiā Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirika iua ipíkari nopini, imaaratata itxari.

—!Hípíkarauatape. Auākipanikari —itxana nino.

Ininiā iuaākana iua ātokori auākipeka itxa.

¹¹ Iposo atoko Paoro kaniká iuaākana inopinita irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaākana ninoakata isākirauanātinitikita katimata itxa. Ikatimataāka atoko isipe Paoro.

¹² Eureka anikarina iua ātokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuata iua auākipanika inini.

Miretonomi Sikiko Pirena

¹³ Iuasaaki Paoro paniāttau ate:

—Híte sari maporoā Asosi sitatxitimoni. Imiriūrako nota sari. Iuaā nota iereētaua hítekata —itxaua ate.

Ininiā ate sari iua apisa.

¹⁴ Asosi sitatxiti Paoro aōkitaua ate. Iereētaua maporo āki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni.

¹⁵ Iuaātāaā aāpokasaaki, iuaākana apotorika. Āti òti napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomirii. Āti òti napaka atoko, Samosi inakori pokomirii aāpoka. Iuaākana āti òti napaka atoko, aāpoka Mireto sitatxiti.

¹⁶ Iuasaaki Paoro linirekari Épeso ioporokotí apokitini, kotxi linirekari auapokotini Ásia tixinia. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniāri, inirekari Xerosareē apokini. Pētekósitxi kiiniriti apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sākire Auiākani Auāteakori Ótākikiko

¹⁷ Ininiā Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Épeso sitatxitimoni. Ipíkapiretana Xesosi sākire auiākani auāteakori.

¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misākiretana nino:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eureka hítekata nauakasaaki, himarotari ikiniñtika nauini hítekata.

¹⁹ Iuasaaki níparíkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiā nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniātakiti.

²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sākire. Nisāpiretakai híte imakinika Teoso sākire híte ereka hinini īkapani. Kākiti apotiitiniātāua noerekai Teoso sākire. Apaka nisari āti haāpokomoni, eureka āti haāpokomoni, eureka āti haāpokomoni, nitxaāpota Teoso sākire noerekini.

²¹ Xoteoakori, Xoteo minakanua apaka nisāpiretarí nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekantxi itakanapinina īkapani, Teoso paniātakiti ikaminina īkapani. Nisāpiretarí nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sākire auikinina īkapani.

²² —Ininiā nota sariko Xerosareē, kotxi Erekari Matamatatakoti paniātano nota iuaā nisini. !Nimarotari kiatokouako ninaākapaniko iuaā.

²³ Ikiñi sitatxiti nauakasaaki, Erekari Matamatatakoti pinitano: “Piteniko takapeēkako kateia āki iuaā. Iuaā pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareē napokasaaki.

²⁴ Ikara nimisiritiko sākiretxiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretarí nauini īkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniātakiti paríkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika

nauini mapotōkirepe nitxako. Xesosi paniātano Teoso iokanapirena erekari Teoso tiraōki nisāpiretini kākiti.

²⁵ —Nisāpiretapekari Teoso auñtetxi ininiāua pirena hīte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hīte hīxnikapikariko nisākire iaōka uatxa nisāpiretakiti. Kākiti hīte sauaki auakari pīpinanakiniā, Teoso kimapore imimaratokaniā, kona nota xikani.

²⁶ Ininiā hīxnikapikariko nisākire iaōka uatxa nisāpiretakiti. Kākiti hīte sauaki auakari pīpinanakiniā, Teoso kimapore imimaratokaniā, kona nota xikani.

²⁷ Kotxi nisāpiretapekai hītemoni imakinaria Teoso iokanapirena.

²⁸ Erepaniko, katokinani hītxako maerekati apokini hītemoni. Erekari Matamatatakoti sikapekari kākiti hītemoni Xesosi sākire hōerekinī ikapani, ininiākara hinīkatana ninoia. Soti auñte nīkatakanai atokokana hītxauako. Ninoia hīpiraakori atoko. Ininiā hītiretanako ninoia kākiti, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Teoso ākiri ipina ninoia ikapani, iua nakitiakori ininiuania ikapani.

²⁹ Nimarotari kākiti apokapitikako hītemoni nota sini tikini. Ninoia nirekari ixipokinirina hīparīka Teoso ikapani. Xapakori patari imaikini monōkonai atoko itxako ninoia hīte sauaki imonōkonai apokini. Ininiā erepaniko. Katokinani hītxako.

³⁰ Āti òti kākiti hīte oereēkini sāpiretakiti na atāoni. Koketakori sākiretxiti isāpiretana apanakini Xesosi sākire auiākani. Ikara xika apanakini auikari ninoia sākire, ininiākara isanako ninoakata. !Aukitaikarina hīte sākire.

³¹ Ininiākara erepaniko. Hīxnikariko ipi anokanani āti anokanani pakini nota òtakikanātai hīte. Noerekānātai hīte Teoso sākire ikānōka, pokamara pakini. Ikiniōtika noerekai hīte. Nitxiapata nōtākikasaakii, kotxi nitretai.

³² —Uatxa nisikai hīte Teosomoni, iua nīkatinī ikapani. Nitakanapari Teoso sāprena hītekata, kotxi iua sāpiretarai isikinii ikinipoko erekari. Iuara sikaposotiretai hīte. Iuara sikai hīte erekari inīkatakiti, inakitiakorimoni isikini ikapani.

³³ !Nixikotari apanakini. !Nimaākatarai itxineirote, imākana pakini.

³⁴ Hīte imarotapitikari notaka parlkauata imakinaria ninireēkīti, nimoianariakori nireēkīti apaka niamotinī ikapani.

³⁵ Ikara atoko aparikauatinī, atiretana kākiti maposotakania. Nota parīka oerekapekai hīte ikara atoko hīkamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri sākire. Iua txari: “Teoso takari erekari kākitimonai iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatkarimoni,” —Paoro txana ninoia Épesokinimoni, Teoso sākire auiākani auñteakorimoni.

³⁶ Iuasaaki Paoro kapotoreēkaua ninoakata. Imisākiretarina Teoso.

³⁷ Ninoia ikinimane txiapakata. Imaarākarina Paoro, apitzoxa itxarina. Itakapiretanaprina.

³⁸ Apiata imatinanina, kotxi Paoro sāprena ninoia, !aōkitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareēmoni

¹ Maporo aāpokasaaki, ate takapiretanapana ninoia Épesokini. Eureka asipeka. Kosi pokomirītimonai asakatapitipo. Iuaā aāpoka. Katimatinīkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eureka Pátara sitatxitimoni asa.

² Iuaā aāpokaro āto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiā aiereētaua atoko ate potorika asini.

³ Apaniāxiti apokasaaki, aātamatarri Xipri pokomirīfti. Anapari Xipri pokomirīfti asanaremoni. Asari Siria tixinimoni. Aāpokita Txiro sitatxitii, kotxi iuaā tiitxi maporo āki auakari kaikota.

⁴ Iuaā ate aōkitari kākiti Xesosi sākire auiākani, ininiā akaikota ninoakata āti semanati. Ninoia txari Paoro:

—Xerosareēmoni !pisipe, kotxi Erekari Matamatatakoti sāpiretapekaua ate pimisiritiko tīkane aua iuaātaā —itxarina.

⁵ Apotorikini òti apokasaaki, ate sipe iuaākana maporomoni. Ninoia ikinika, ūtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ūtinī ioporokomoni. Akinika akapotoreēkaua ikipatxiteē, misākireta atxari Teoso.

⁶ Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereētaua maporo āki. Ninoia kanapiriā aapokomonina.

⁷ Ininiā Txiro sitatxitii atakanapa. Iuaākana apotorika. Eureka aāpoka Pitoremaita sitatxitii. Iuaā ate misākiretana kākiti Xesosi sākire auiākani. Akaikota āti òti ninoakata.

⁸ Katimatinīkata iuaākana apotorika asini. Eureka aāpoka Sesaréia sitatxitii. Iuaā Piripi inakori aapokomonina asa. Teoso sākire sāpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori

Xerosareē auakasaakina, nino a mereēri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi pakini, nino a imoianatinina īkapani. Ate kaikota Piripi aapoko.

⁹ Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro ātokoropanika. Nino a apaka sāpiretari Teoso iokanapirena kākitimoni.

¹⁰ Ate auanapa iuaā mapaōti. Iuasaaki Teoso sākire sāpiretakari Ákapo inakori Xotéia tōpa potorikakari apoka Piripi aapoko.

¹¹ Ikosekari Paoro makiomatare. Iītxikari iuako ikitikata. Itxari:

—Erekari Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareē auakan iaxirikapiriko ia makiomatarexni nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eureka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹² Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaā auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareēmoni —atxari.

¹³ Txamari Paoro:

—Kinirepa hītxiapanāta? Hīte kamamatinanitano nota. !Nimaākatari niaxirikiko Xerosareē. !Nimaākatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴ !Ikūpitari asākire. Ininiā ate:

—Iaōpe. Ikara atoko ininiā, ate nirekari Teoso nireēkiti kamiko —atxa.

¹⁵ Mapaōti inapaka atoko, aāiamata Xerosareēmoni asini īkapani. Eureka apotorika asini.

¹⁶ Apanakini Xesosi sākire auiākani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasō inakori aapoko nino a anikaua ate, kotxi iuaā anirekari akaikotini. Menasō Xipri pokomirītikiri. Okananipeka iua aukari Xesosi sākire.

Paoro Apoka Xerosareē

¹⁷ Xerosareē aāpokasaaki, Xesosi sākire auiākani apakapaua ate ipoxokoniritikana.

¹⁸ Katimatinīkata Paoro sari atekata Txakomoni aianapokotini īkapani. Ikinimane Xesosi sākire auiākani auīteakori aua iuaātaā.

¹⁹ Paoro misākiretana. Isāpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parīkā Xoteo minakania sauaki iparīkauatakasaaki.

²⁰ Ikara ikenakotakana atoko, nino a txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eureka itxarina Paoro:

—Aītari, pimarotari kaiāopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sākire. Nino a aukari Moisesini oerekakiti sākirektiti apaka.

²¹ Apanakini sāpiretakana nino a: “Paoro oerekāntana Xoteoakori, Xoteo minakania sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina īkapani. Oerekāntana nino a Teoso takaōtixikare imiakori ītōa imatakakani īkapani. Oerekāntana nino a aātokiriakorini oerekakiti itakanapininā īkapani.” Ikara atoko itxanātana nino a.

²² Nino a !imarotapanikari pite uai apokini, ininiākara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari nino a imarotiniri apanakini sāpiretakiti poxiene inini. Anirekari nino a imarotiniri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti.

²³ Ininiākara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misākiretari Teoso. Isāpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tīkane.

²⁴ Ininiā pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaōka hīkamini īkapani, ininiākara hīkipāttauwa Teoso īkapani. Pite iīkitxitari naia kii kixatiko īkapani. Ikara atoko ininiā, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sāpiretakiti. Nino a imarotariko Moisesini paniātakiti pikamini.

²⁵ Nino apekana, Xoteo minakania Xesosi sākire auiākanipeka, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asāpiretana ate xinikakiti: —!Hinikapiriko nipokori teoso kākiti kamakitimoni sikakori. ! Hinikapiri arēkatz. Manotsaātakori xini ! hinikape. ! Hīsirīkape pītanoro minakotakatika. ! Hīsirīkape pītaniri minakotakatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.

²⁶ Ininiā Paoro anikana nino a kikiakori. Katimatinīkata nino a kipaāttauwa Teoso īkapani Moisesini oerekakiti iaōka ikaminina īkapani. Eureka Paoro īrōa Teoso misākiretiko aikotī. Isāpiretari sasetotxi nino a keto iītropa arokiko xipokini ūti, kotxi iuasaakiko sasetotxi apaka-pari nino a sikakiti Teosomonni.

Paoro Maīkiko

²⁷ Iua semanati kaiamapeka ixipokini inakasaaki, ātikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misākiretiko aikotī āki. Nino a misākirepiretari Paoro ikinimane kākiti iuaā apotitakanimoni, ininiā nino a sākire xika ikinimane omanatari Paoro. Eureka imaākarina Paoroni.

²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Híte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kákiti Moisesi paniātakiti imakamakani. Oerekari kákiti mapax-itakaniri ia Teoso misākiretiko aikoti. Íkorasaaki !ipaxitarí ia aiko, kotxi imiūroāna Xoteo minakaniu aiko āki, ininiākara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanātana ninoia.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata típokotini sitatxi apanākaki. Txamari Paoro !anikari iua aiko āki. Ininiā iuākatarina Paoro anikapekari iua aiko āki.

³⁰ Ininiā iua Paoro mañkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoene-takasaakiri ikara, imitekana aikomon. Imañkarina Paoro. Ikosekaítotarina. Teoso misākiretiko aikotiá imipokiākatarina Paoro. Iuasaaki-peka aiko tote totaākapeka.

³¹ Kákiti iuaā apotitakaniua nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homano inakaniua ninoia auñte kenakoonetari ikinimane Xerosareē auakani neenamauatini.

³² Iuasaaki-peka sotatoakori auñte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kákiti atapakaśakina sotatoakori auñte sotatoakorikata, iuasaakiika iotoka Paoro iaratatinina.

³³ Ininiā sotatoakori auñte mañkari Paoro. Ipaniātana sotatoakori Paoro iaxirikini ipi cohētxiā. Iposo atoko ipimaāna kákiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaāka? —itxana ninoia.

³⁴ Ininiā átikaka iuaā auakani, ia xikara. Apanakinipekana áti xikara, itxāponātana isākirena. Säkiretxi kaiāopokori ininiā, iua ! imarotari atāo ixika. Ikara atoko ininiā, sotatoakori auñte paniātana sotatoakori, ninoia aapokomoni anikinirina Paoro.

³⁵ Sotatoapokokiri kanikoatxiā apokasaakina, sotatoakori ötanōkari Paoro ūto, kákiti mamañkakaniri ikapani.

³⁶ Kotxi kaiāopokori kákiti itikini ikani akiripoakata:

—Hōkariko. Hōkariko —itxanātana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko áki iiroñapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auñte:

—Apakata pite nimisākiretini?

Ininiā sotato auñte tikoka.

—Pite imarotari Krekoakori sākire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanātari neenamatxi auñtetxiakori pomanatini? Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini ixamikanitekatana áparaā makipakaniātāa? —ipimaāri Paoro.

³⁹ Ininiā Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikirirano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiai inakari, Sirisia tixinikiri. Pauritano nakira kákiti nimisākiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiā sotatoakori auñte:

—Ari, pimišākiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiā. Iuasaaki ökitikari iuako kákiti akiritini iotokini ikapani, isākire ikenakotinina ikapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sākirauata ninoakata Xoteo sākireē, Epiráiko sākireē.

22

Paoro Misākiretarri Xerosareē Auakani

¹ Ininiā Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hīkenakotariko nisākire. Na maerekti na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

² Ninoia kenakotakasaakiri ninoaka sākireē, Epiráiko sākireē isākirauatini, !akiritaikana. Itsoríkaātana.

³ Ininiā Paoro:

—Xoteopikitikarano nota. Niponaniā Taaso sitatxiti, Sirisia tixinikiri. Eureka uai Xerosareē sitatxiti napoka. Uaikara naneē. Iuasaaki koerekarerri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapiríkari paniātakiti imakinika. Nota paríkauata Teoso ikapaninokara, híte paríkauatini atokotxikana.

⁴ Mitxipeka nota kapokotana kákiti Xesosi sākire auiākani, Xesosi kimaporeē sikani. Nimañkana, kateia áki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimañka. Nota xika ninoani ipipe.

⁵ Sasetotxiakori auñte apiatakari, Xoteo auñteakori pakini imarotari atāopitika nisākire. Ninoakara sikano aātsopa iōkatsopatakitina auñtetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimonii nanikini ikapani. Iua aātsopa auritariono Xesosi sākire auiākani nimañkini. Ininiā nota sari iuaā Xesosi sākire auiākani nimañkini ikapani, Xerosareēmoni nimikanapiriinina ikapani imisiristikona tükane.

⁶ —Apaniāxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaāpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni.

⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuākatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ —Ininiā nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiā iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirkarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ —Nimoianariakori atamatari iua iotximere, ininiā ipīkarauatana. Na ikenakotarina nota misākiretakari.

¹⁰ Ininiā nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiā Apiananiri: “Ereē pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaātaā pisāpiretaākako imakinika Teoso nireēkiti pikamini īkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

¹¹ —Iua iotximere xika mōsiāreti nitxaua. Ininiā nimoianariakori kanōpiāpotano. Anikanona Tamásikomoni.

¹² Iuaātaā aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapirīkarini paniātakiti. Ikinimane Xoteoakori Tamásiko auakaní iteene paxitari iua.

¹³ Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kōsiāre pitxako,” itxano nota.

—Iusaakipeka nota kōsiārepeka nitxa. Natamatari iua.

¹⁴ Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereēi pite inirekakiti pimarotini īkapani. Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari patamatini īkapani. Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari sākire pikenakotini īkapani.

¹⁵ Pitekarako sāpiretariko itanapoko kākitimoni atāo Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini.

¹⁶ Ininiā kona okanani pitxape. Pōkitikaua. Pipatxisataākako. Pakiritariko Apiananiri uāka, ininiā iua makatzakari pimaerekani,” Ananíasi txano nota.

¹⁷ Eureka nikanapiriā Xerosareēmoni. Teoso misākiretiko aikotimoni nisa. Iuaā Teoso nimisākirentakasaaki, nitaponetari Apiananiri.

¹⁸ Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareē posipika uatxapeka. Uai auakan! laukapaniri nota pirena pisāpiretakiti,” itxa.

¹⁹ Ininiā nota: “Apiananiri, nota nitapekana kākiti pisākire auiākaní ikini aikoti Xoteo apotiiātāua. Niāsokapekana. Kateia āki nitakapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nikamakiti.

²⁰ Pite sākire sāpiretakari Estevāo inakori okikosaaki, nota aua iuaā. Iuasaaki ninikatari kokinirini māka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiā Apiananiri: “Pisipeka. Ōtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano — itxa Paoro kākitimoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iuasaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kākiti iuaā apotiiatkanua !inirekaikrina Paoro sākire ikenakotinina. Omanākarauata. Akiripoakatana:

—Hōkariko. !Erekari auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iōkokarina imākana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanākarauata.

²⁴ Ininiā sotatoakori auñte paniātana sotatoakori anikiniri Paoro aiko kaikori āki, sotatoakori aapoko āki. Ipaniātana Paoro ixirokitatiko tīkane, kotxi inirekari imarotiniri Paoro omanatikoi xika.

²⁵ Paoroni iītxikasaakina ixirokitatiko īkapani, Paoro pimaāri sotato itakote timakari:

—Erekari atxiūti hīte ixirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatiā? Homano nitxaua. Kixikapa hīte nirekari hīxirokitatino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiākara sotato sari iauñtemoni.

—Iua kiki amaākakiti Homano itxaua iua, ininiākara erepaniko iuamoni pikamakiti tīkane —itxari.

²⁷ Ininiā sotatoakori auñte sari Paoromoni.

—Pisāpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.

Ininiā Paoro:

—Iuapitikarano nota.

²⁸ Sotatoakori auñte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi niñkitxitari aātsopa īki Homano nininiua īkapani. Pakaroneri.

Ininiā Paoro:

—Niponaniākasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirosaakaritakaní patimari isinina. Sotatoakori auñte pīkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniātana sotatoakori iītxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auñteakori Apisatoō

³⁰ Katimatinikata sotatoakori auñte koxirikari Paoro. Inirekari imarotiniri Xoteo apoñtiniri, ininiā ipíkapiretana sasetotxi auñteakori, Xoteo auñteakorikata. Ipaniñtari Paoro itimini ninoa apisatoō.

23

¹ Ininiā Paoro iteene mixinitoñtana Xoteo auñteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireñkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinreñ—itxa.

² Sasetotxiakori auñte apiatakari Ananíasi inakori ! ipotxitari Paoro sãkire, ininiā ipaniñtari Paoro takote auakani aritimiri Paoro sona.

³ Ininiā Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txitatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkxinireñ maerekatinoka. Pite topákanata ereñ nota pikenakotini ikapani akiomaneakorini paniñtakiti iañka pikamini ikapani, txamari pipaniñtari niaritiko. Akiomaneakorini na paniñtari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniñtakiti — Paoro txari iua auñtexi.

⁴ Paoro takote auakani txitarri Paoro:

—!Erekari pimisñkireporetiniri sasetotxi auñte apiatakari Teoso nakiti —itxana.

⁵ Ininiā Paoro:

—Nitariakori, ! nimarotari iua sasetotxi auñte apiatakari ininiua, kotxi Teoso sãkire iñkatsopatakorri txari: “Kona pimisñkireporetapiri hñauñte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuañ apotitakanua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiā itapararitika isñporetana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minañka hñte apisatoō, kotxi nota auikari ipíkanipeka õkitikiniua, iuañkana auñki inimina ikapani —itxana ninoa.

⁷ Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakienatakauana, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseakori lauikari Paoro sãkire.

⁸ Kotxi satoseoakori !auikari ipíkari õkitikiniua, iuañkana auñki inimina ikapani. Kona auikarina Teoso nitriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipíkari õkitikiniua, iuañkana auñki inimina ikapani. Auikarina Teoso nitriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka.

⁹ Iuasaaki ikiminane apia akiripokata. Itaparakienatakauana. Pariseoakori, kaiñkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki lïkamari maerekati. Atxiñti matamatakoti, atxiñti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirañtua iuakata. Ininiñkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

¹⁰ Ninoa iteene taparakienatakauana, ininiā ineenamauaaritana. Sotatoakori auñte píkari ninoa okiniri Paoro, ininiā ipaniñtana sotatoakori:

—Hñsako kãkiti sauaki apanñkaki. Iuañ himakatzakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiā anikarina iuañ.

¹¹ Áti ikanókati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisñporetapekari nota pirena uai Xerosareñ. Apaka pisñporetariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

¹² Katimatinikata apanakini Xoteoakori apotitaua. Ixinikarina Paoro okini ikapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !añtapani, Paoro aôkini apisa —itxana.

¹³ Ninoa Xoteoakori koarëta apikomoni.

¹⁴ Eureka ninoa sari sasetotxi auñteakorimoni, kiomâtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okañetari Paoro. !Anipokotapani iua aôkini apisa.

¹⁵ Ininiā hñte añañteakori amanañriko sotatoakori auñte, imininiri Paoro uai. Hñsñporetariko sotato auñte, hinirekari apikomoni hñpimainiri Paoro. Iuasaaki ate iñtapatrako kimaporíñ aôkiniri ikapani —itxana ninoa.

¹⁶ Paoro itaro ãkiri kenakoenetari Paoro okañetiko, ininiñkara ūroñ sotatoakori aapoko, sãpireta itxari iritanirimoni.

¹⁷ Ininiā Paoro misñkiretari sotato auñte poiñori.

—Panikari ia ãtokori hñauñtemoni. Iminapiretakiti inirekari isñporetiniri iua —itxa.

¹⁸ Ininiā sotato auñte poiñori anikari iua auñtemoni.

—Ate mañkakiti Paoro misākiretano nota, ia ātokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isākirauatini pitekata —itxari.

¹⁹ Ininiā apari anikari iuakoā ninoanani auiniātaā. Ininiā iua:

—Kipa pinireka pisāppiretinino? —itxari.

²⁰ Ininiā iua ātokori apakapapiretarai:

—Xotea auñteakori nirekari amanaini katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isāppiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sākire ikenakotinina. Txamari pixariri ninoa sākire.

²¹ ! Pauikapena, kotxi koarēta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporī Paoro iātapinina, okinirina īkapani. Ninoa kikiakori txapeka !inipokotaikana, !iātaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporī iātapinirina Paoro. Ninoa iātapari ninoa nirekakiti pikamini —itxari sotato auñte:

—!Pisāppiretapiri notamoni pisāppiretakiti apanakinimoni.

Ininiā iokanatari ātokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataāka Périsi Inakorimoni

²³ Iposo atoko sotato auñte pīkapiretana ipi sotatoakori auñtetxi poiāoni inakaniuia. Imisākiretana:

—Hāpotiitana tosētosi sotatoakori ikitiā sikani, setēta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosētosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hūtxako ia īkanōkati novi oara hīpotorikini Sesaréia sitatxitimonii hīsini īkapani.

²⁴ Kavaraoakoro hīsikari Paoro, oa nopini isini īkapani. !Hāuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auñtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.

²⁵ Iposo atoko sotato auñte iōkatsopata:

—²⁶ Nota Kráotxio Arisia inakorino iōkatsopata apiarimoni, pite Périsi aāuñtemoni. Ereēkai.

—²⁷ Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maikakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotoneakorikata makatzakari iua, kotxi Homano itxaua.

²⁸ Ninirekari nimarotiniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiākara nanikari iua Xoteoakori auñteakori apotiitiniātaāua.

²⁹ Iuaā nimarotari ixika lauari kateia āki ikaikotini īkapani. Ixika !auari ipinini īkapani. Ninoa apoñtarri iua ninoa atokiriakorini paniātakiti imakamakanii xika.

³⁰ Nikenakopiretarai Xoteoakori okaenettiniri Paoro, ininiā niokanatari iua pitemoni. Nipaniātana Paoro apoñtakani isāppiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niōkatsopata. Ereēpiko,

itxa sotato auñte sākire Périsimoni.

³¹ Sotatoakori auñte paniātiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. Īkanōka anikarina Ātxipatirtxi sitatxitimonii.

³² Katimatinīkata sotatoakori ikitiāna sikaninanira kanapiriā sotato aapokomoni. Kavarao nopini sikani anikari Paoro apikomoni.

³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimonii. Isikarina Paoro iōkatsoparikata auñtetximoni, Périsi inakorimoni.

³⁴ Ininiā iua atatsopatari iua iōkatsopari. Iposo atoko ipimaāri Paoro:

—Kitixinepa paua? —itxari iua.

Ininiā Paoro:

—Sirisia tixinikirirano —itxa.

³⁵ Ininiā Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisākire —itxa.

Ininiā ipaniātana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti āki hinikatariko Paoro.

24

Paoro Apoñtiko Pirena

¹ Siko òti auakasaaki, sasetotxiakori auñte apiatakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimonii. Apoka iuaā kiomātxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro kākiti īkapani kasākireri kākiti misiritiko mereēkari apisatoō. Ninoa apoka Périsi apisatoō Paoro apoñtinina īkapani.

² Ninoa apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoō. Iposo atoko Tétoro akiritaāka isākirauatini īkapani. Ininiā Tétoro apoñtarri Paoro:

—Périsi, apari pitxaua. Auñtetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamatxi !auari. Mitxi kaiāpokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiāoñpota, kotxi pite kamari erekari kākiti īkapani.

³ Erekapitikari pikamakiti ate īkapani. Ate apokaerekatari.

⁴ Kona ninirekari niomakotetinii pite, ininiākara nisākire poiāoka apikomoni nisāpiretai, ininiā pikenakotari nisākire.

⁵ —Ia kiki !erekari. Pamonōkoniri. Itxīkitakari Xoteoakori neenamauatini ikini itxiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sākire auīkani auīte itxaua iua Paoro.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maīkari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro.

⁷ Txamari iuasaakipeka sotatoakori auīte Arisia inakori apoka iuaā. Imakatxakari Paoro itapararitika ate sauaki.

⁸ Eureka Arisia paniātua pitemoni ainini. Pite pimaāriko Paoro, ininiā pimarotari asāpiretakiti inipitika inini —Tētoro txari Périsi.

⁹ Iuasaaki Xoteoakori iuaā auakani:

—Ari, inipitikara isākire —itxarina Périsi.

Paoro Sākire Périsi Apisatoō

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniātari Paoro isāpirenauatini. Ininiā Paoro: —Nimarotapitikari kona uatzakani ate tixine auakani misiritiko mereēkari pitxaua. Ininiākara nota apokaerekatari pitemoni nisāpiretini nikamakiti.

¹¹ Tosi òti pakini napakari nisa Xerosareēmoni Teoso nimisākiretini īkapani. Pipimaāri apanakini atāokani nisākire.

¹² Nanera !kenakotari nota txitiniri āti Teoso misākiretiko aikoti āki. Ikininape Xoteo apotiiñtāā aikoti āki !atamatatarina neenamatxi nikamākitakini. Ātiātaā apaka !atamatatarina nitxīkitakiniri kākiti neenamatxi ikaminina.

¹³ Nanera maxikatikla kamapiretano nota. !Itikanona nota maerekati nikamini.

¹⁴ Nota aukari Xesosi sākire. Ia atāo. Naneramoni Xesosi sākire na atāo. Nota parīkauata ate atokiriakorini Teosone īkapani Xesosi sākire nikūpitakasaaki. Moisesini paniātakiti apaka nauika. Teoso sākire sāpiretakanini iōkatsopatakiti apaka nauika.

¹⁵ Nanera aukari Teoso ökitikinina ikininape kākiti ipikani. Erekarini, maerekani apaka ökitikauko iuaīkana auākini inininā īkapani. Nota apaka aukari ikara.

¹⁶ Ikinīötika ninirekari atāonaka nikamini Teoso īkapani, kākiti īkapani apaka.

¹⁷ —Ninapakekari mapakanan ātiātaā, eureka nikanapiriā Xerosareēmoni. Iuaā nisa txineiro ninirimanemoni matxineirotenimonin nanikini īkapani. Apaka iuaā ninirekari nisikaenetakiti Teosomoni nisikini.

¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, nikipaātua Moisessini oerekakiti iaōka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kākiti apotiiñtakiniua !auari notakata iuasaaki. Neenamatxi !auari iuasaaki.

¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaākamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa pite isāpiretinina īkapani?

²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaāna nanera ikenakotakita, itikakitina nota Xoteo auīteakori apisatoō nauakasaaki. Kipa atxīti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati.

²¹ Atxiīti iuasaaki nanera !apokaerekatari nisākire, kotxi nitxana: “Nota aukari ipīkani ökitikinua, iuaīkana auākini inini īkapani. Ikara nauikakiti sākiretxiti xika hīte maīkano nota.” Atxiīti nanera !apokaerekatari ikara nisākire —itxa Paoro sākire Pérismoni.

²² Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sākiretxiti. Iua misākiretana ninoa:

—Sotatoakori auīte Arisia inakori apokapanakako uai. Iuasaakiko nisāpiretari kiātokopa nitxatari Paoro. Uatxa xipope asākire —itxa Périsi.

²³ Ipaniātari sotato auīte poiāori inakari Paoro nīkatakari tīkane:

—Pinīkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniātaā isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina —itxa Périsi.

Paoro Sākirauala Périsi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaōti napa atoko Périsi ūtanorokata Tosira inakorokata apoka Paoro auiniātaā. Xoteo oa. Périsi pīkapietari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sāpiretana ninoa Kristo Xesosi sākire aukikiko, ininiā ninoa kenakotari.

²⁵ Paoro sāpiretari Teoso sākire atāo inakari kamiko pirena. Isāpiretari Teoso sākire ūtotxi nireēkiti amakamakani. Isāpiretari kākiti misiritiko itixi xipokini òti apokasaaki. Ininiākara Périsi pīkarauata.

—Iaōpe. Pisipe. Āti òti nipayika mauakanisaaki, iuaīkana nipayikapireta —itxari.

²⁶ Périsi nirekari Paoro sakiniri txineiro iuamoni, isikakiniri īkapani. Ininiākara itokata ipīkapietari Paoro iuakata isākiraualatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Pósio Pésito inakori auñetxu txapekauua, ininiā Périsi sipe. Périsi nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iua, ininiā isini apisa lisikakari Paoro, ininiā Paoro kaikotapanika kateia ãki.

25

Paoro Amanaãri Sesakata Isãkirauatini

¹ Pésito aua Sesaréia sitatxitxi ipi ãti pakini õti, eureka isari Xerosareẽmoni.

² Iuaã sasetotxi auñeakori, Xoteo auñeakori pakini kamapiretari Paoro Pésitomoni.

³ Ninoa iteene amanaãri Pésito:

—Pikamariko ate nireẽkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareẽmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaonetarina Paoro ipixinipokoriti.

⁴ Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitkarako aua Paoro. Mapaõti napa atoko nota kanapiriã iuamoni.

⁵ Hinirekiniãri, ãtikaka hïte sari iuamoni notakata. Iuaã hüsãpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napari ipi semanati Xerosareẽ. Eureka ikanapiriã Sesaréiamoni. Katimatinikata ïrõa aiko kâkiti misiritiko sãpiretikoãtaa. Iuaã ipikapiretari Paoro.

⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareẽkini ãkitari iua. Apoñtarina iua maerekati kaiãopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari !auari, kotxi !ikamari maerekati.

⁸ Eureka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aãtokiriakorini paniãtakiti nikamapitika. Teoso misákiretiko aikoti nipaxitapitika. Homano auñte paniãtakiti, Sesa inakori paniãtakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatiniri iuaka, ininiā ipimaãri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaãrako nota kenakotariko nanera sãkire, pite sãkire apaka —itxa.

¹⁰ Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. ! Apakata Xerosareẽ Xoteoakori apisatoõ nisãkire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auñte Sesa nirekari Homano sãkirauatini kâkiti misiritiko sãpiretakaniapisatoõ. Erekari uai pikenakotiniri nisãkire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni.

¹¹ Ixika auiniã nippinini ïkapani, maerekati nikaminiã, ininiā apakata nippinini. Txamari nanera na atão apoñtano nota, ininiā naneramoní nisikanapakiri ! auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sãkire.

¹² Ininiā Pésito sãkirauata iua õtäkikakanikata Paoro Sesamoni isini ïkapani. Eureka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiãrako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sãkirauata Akiripakata

¹³ Mapaõti napa atoko auñetxu Akiripa inakori apoka Sesaréia itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni.

¹⁴ Mapaõti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia ãki Périsi takakiti Paoro inakori.

¹⁵ Xerosareẽ napokasaaki, sasetotxi auñeakori, Xoteo auñeakori apaka apoñtari iua. Inirekarina nota paniãtini iua okiko.

¹⁶ Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kâkiti ãti apoñtakiti, iua apoñtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoñtakanikata kâkiti misiritiko mereẽkariapisatoõ, ninoa sãkire kâkiti misiritiko mereẽkari kenakotini ïkapani,” nitxana.

¹⁷ —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinikata niñroã kâkiti misiritiko sãpiretikoãtaa. Iuaã nippikapiretari Paoro, ininiā iua apoka iua omanatakaniapisatoõ.

¹⁸ Ninoa sãkirauata. Apoñtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti.

¹⁹ Txamari ninoa auiãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatarri Paoro. Kiki ipikari Xesosi inakori xikara apoñtarina. Paoro auikari Xesosi iuaikana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikinua.

²⁰ —Iuasaaki na nimarotari nikamakiti tükane. Ininiā nippimaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareẽ pisini? Iuaã pite apoñtakani, pite pakini kenakotakako,” nitxari Paoro.

²¹ Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonia ninireka nisini,” itxano nota. Ininiā notara paniãtari iua kateia ãki ikaikotinirritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

²² Ininiā Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.

Ininiā Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sākire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatinikata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremākapokona. Iiroāna kākiti apotiitiniātaāua. Sotato auīteakori, sitatxi auakani auīteakori pakini ūroā. Eureka Pésito pīkapiretari Paoro, ininiā Paoro minaāka.

²⁴ Ininiā Pésito:

—Pite, Akiripa, híte atekata apotiitakanua apaka, hātamataria ia kiki. Ikinimane Xoteakori uai auakani, Xerosareē auakani apaka ! apokaerekatari ia. Isāpiretanona ia maerekatini ininia. Ninoa amanaāno ia okiko.

²⁵ Notamoni maerekatni ikama ia. Notamoni ixika ! auari ipinini īkapani. Eureka ia amanaāno apiai Sesamoni isini, ininiā nota auritari isini.

²⁶ Txamari ! nimirotari ixika niōkatsopatini Sesamoni. Ininiākara nimirari Paoro híte apisatoō isākire hīkenakotini īkapani. Akiripa, apiai pitxaua pite, ininiā ninirekari pite sāporetinino nota niōkatsopatakiti tīkane. Ia hīkenakotaka atoko hīsāporetano Sesamoni niōkatsopatini īkapani.

²⁷ ! Apakata kateia ākikiri Sesamoni niokanatini ixika nimasāporetakaniā, kotxi Sesa nirekari imarotiniri ikamakiti xika.

26

Paoro Sākirauatini Akiripa Apisatoō

¹ Eureka Akiripa paniātari Paoro:

—Nauiritali pisāporetinua pimañkiko xika.

Ininiā Paoro ūkatari iuako isākire isāporetinini īkapani. Iposo atoko Paoro sākirauala, maerekatni imakamakanu ninoa imarotini īkapani.

² —Aāūite Akiripa, notamoni erekari pite apisatoō nisāporetinini Xoteoakori apoītinino.

³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereēkiti, Xoteoakori paniātakiti. Ininiā namanaāni pikenakotiniri isākire imakinaria.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ūtokoripanika ninakasaakiua, nitixine nauakasaaki. Eureka Xerosareē nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniōtika nauini.

⁵ Mixakapokonu ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiāua. Ikara isāporetaina, inirekiniāna. Kākiti pariseo inakari iteene aukari ate atokiriakorini oereēkiti sākiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa.

⁷ Ati nirimane, tosi pakini nirimanetxi, iātapatari ikara Teoso sikaenetakiti apokini ūti. Ninoa parīkauata Teoso īkapani īkanōka, pokamara pakini. Niauīte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti xika Xoteoakori mañkano nota.

⁸ Kinirepa híte lauikari Teoso posotiniri ipikari ūkitikini, iuañkana auāki inini īkapani?

⁹ —Mitxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, híte omanatiniri atokokana, ininiā nikapokotari isākire auiākani.

¹⁰ Xerosareē nauakasaaki, nikapokotari isākire auiākani. Sasetotxi auīteakori auritano kākiti Teoso nakitiakori kateia ūki nitakini. Kaiāopokori nitaka kateia ūki. Xoteo auīteakori nirekasaaki ūkinina, nota apaka nirekari.

¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi sākire auiākani nimisiritini īkapani. Ninirekari Xesosi sākire auiākiko xipokini. Iteene nomanatana, ininiākara nisari apanakini sitatxitimonu ninoa nikapokotini īkapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimonu. Sasetotxi auīteakori auritano nisini. Ipaniātana Xesosi sākire auiākani nimañkano.

¹³ Ipxinipokoriti, apaniāxiti iotximere iaxitikiri apoka notamoni. Atokatxi iotximere poīāoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ūki nota nimoianariakorikata aua.

¹⁴ Ate iriākata xitipe. Iuasaakipeka nikkenakotari nakiritiko: "Saoro, Saoro," itxano Epiráiko inakori sākiretxitiā. "Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiit kema auīteka karotaua ipitikiri aāketeē. Iua kema auīte atoko pitxa," itxano.

¹⁵ —Ininiā nota: "Apiananiri, kiriparai pite?" nitxari.

—Ininiā iua: "Xesosira nota, pimisiritakitarano nota.

¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini īkapani, ninitiri pininiua īkapani. Uatxa pitikakiti pisāporetako apanakinimoni. Pisāporetapanikariko ikinimane kākiti apikomoni noerekakiti tīkane.

¹⁷ Ninikataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakaniua sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini.

¹⁸ Kākīt iepiaā sikani atoko itxana, kotxi ! imarotarina Teoso sākire. Mōsiāreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiākara pitekara oerekanako Teoso sākire ikimapore imarotinina īkapani, ipiā itakanapinina, ikamaramoni isinina īkapani. Ininiākara ! ikamaikari Satanasi paniātakiti. Teoso paniātakitinoka ikamana eureka. Ininiā ninoa aukariko nisākire, ininiākara nota makatxakariko ninoa maerekani. Ininiā Teoso nakiti-akor ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ Niauīte Akiripa, ikara atoko ininiāra, nikamapekari imakinika Xesosi paniātakiti, iaxiti iotximere apokasaaki nikenaotakoti.

²⁰ Nisāpiretari Xesosi sākire merepitpanika kākiti Tamásiko sitatxiti auakanimon, eureka nisāpiretari Xerosareē auakanimon. Eureka nisāpiretari ikinimane Xotéa tōpa auakanimon. Eureka nisāpiretari kākiti Xoteo minakonimon. Nisinimoni nisāpireāpotana ninoa: “Himaerekani hītakanapako. Häuikariko Teoso sākire. Erekarinoka hīkamako, ininiākara aimarotapitkari maerekati hītakanapini,” nitxana.

²¹ Ikara atoko nitxana ikinimane nisāpiretini. Ikara nisākire xika Xoteoakori mañkano nota Teoso misākiretiko aikoti āki nauakasaaki. Kinirāo okaka itxanona.

²² Utxa nauapanika, kotxi Teoso nūkatano nota. Ininiā ia öti Xesosi sākire nisāpireta hīte apiarinimon, hīte poiārinimon apaka. Moisesini sāpiretakiti iaōka nisāpireta. Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka nisāpireta. Ninoa sāpiretari Teoso mereēkiti apokini.

²³ Ninoa txari: “Teoso Mereēkiti apokako. Iua misiritaākako. Iuakarako ökitikaua ipinaka atoko. Iuaīkana auāki itxako. Mitxi ipinakari !ökitikaua. Merepanika iua ökitikaua. Iuara sāpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo minakanua maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso sākire sāpiretakani. Ninoa sāpiretakiti iaōka nota sāpiretai apaka –itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

—Paoro, !kiūkitei. Pimapitxiriāpota iteene papaiaōkarauatini xika —itxa.

²⁵ Ininiā Paoro:

—Niauīte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atāopitkara nisākire nikama. Erekari nisākire.

²⁶ Niauīte Akiripa, pimarotapekari nota sāpiretakiti, ininiā kataparaxinireno nimisākiretinii. Pimarotari Xesosi pirena, kotxi Xesosi ipīkasaaki, kona kipatakoriātāni ipina.

²⁷ Niauīte Akiripa, pite auikatari Teoso sākire sāpiretakani sākire? Nota imarotari pite auikiniri.

²⁸ Ininiā Akiripa:

—Pite sākire txīkitakaaritano nota Xesosi sākire nauikini —itxari.

²⁹ Ininiā Paoro:

—Teoso imarotari. Ninirekari pite, hīte hīkinika uatxa nisākire kenakotakani pakini iteene hāuikiniri Xesosi sākire nota auikiniri atokotxikana. Txamari kona nota nirekai hīte kateia āki hāuini nota atoko —itxa Paoro sākire.

³⁰ Paoro sākiruataka atoko auītetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata īkani pakini, itimana.

³¹ Iporikitxi ipokikasaakina, imisākiretakakan:

—!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia āki itakiko xika.

³² Ininiā Akiripa txari Pésito:

—Ikira kiki mamanaākaniāri Sesamoni isini, isikakaākapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eureka Pésito sāpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aīpiriātini. Paoro apanakini maīkakoni apaka sikaāka Xório inakorimoni. Iua Xório seī pakini sotato auīte itxaua. Sesa sotatone itxaua.

² Ate iereētua maporo āki, Ataramítxo sitatxitikero āki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiā ate sipe.

³ Katinatinkata ate apoka Sitoō ioporokoti. Xório tiretari Paoro, ininiā auritari iua aōkimanelementi isini iuaā, inirekakiti apakapini īkapani.

⁴ Eureka ate potorika iuaā. Iuasaaki ītima inataparata aāpisamoni, ininiā maporo iopiriāri Xipri pokomirītī ītima manapakaniātā.

⁵ Ate īpīrītāri potxoari uinti. Sirisia tixini takote anapa. Pāpíria tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arisia tixiniā.

⁶ Iuaā sotato auīte apokaro maporo Arexātria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereētakaua ate oa maporo āki.

⁷ Iuañkana apotorika. Iuasaaki ítima inataparata aäpisatoõ, ininiä ianaritika asaäpotmaapaötipeka, ininiä eureka aäpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. Ítima tapara xika !aposotaika apíkomoni asini anirekinimoni, ininiä aiopiriäri Kreta pokomiriüti ítima manapakaniätaä. Iuaña anapari Saomona pokomiriüti.

⁸ Ianaritika asaäpotma imiriüti takote. Aäpoka ioporoko “Ioporoko Erekari” akiritikoätaä, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaña aäuapokota. Pamonõkoniri apíkomoni asini. Kiiniri Teoso ïkapani käkiti manipokotakan inapapeka, ininiä imarotaäka ítima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiä Paoro ötäkikanina nino:

¹⁰ —Apíkomoni asiniä, pamonõkoniri. Ítima kataparari kasaikamaro maporo atiikata. Käkiti ipinako —itxa Paoro.

¹¹ Txamari sotatoakori auñte !auikari Paoro sâkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sâkire, maporo nikatakari pakini sâkire.

¹² Kaiäopokori maporo äki parïkauatakan txari:

—Ia ioporoko kona erekari mitaa anapini. Masa apíkomoni. Atxiüti aposota Penisi sitatxitimoni aäpkini. Iuaña manapakakari mitaa —itxana.

Penisi sitatxiti Kreta inakori pokomiriüti ioporokoti. Atokatxi ereëkokini manapi aua Penisi sitatxiti.

Ítima Kataparari Pirena

¹³ Iuasaaki ítima poiäoka apokaäpotma ate tikinimoni, ininiä nino uäkatari:

—Uatxaika erekapekari Penisi sitatxitimoni asini —itxana.

Ininiä ötanõkarina kai, maporo mañkiko, ininiä potorika atxa. Kreta miriüti takote anapaäpotma. !Anirekari potxoari uiniti apanikakiä asini, kotxi pamonõkoniri iuaña.

¹⁴ Txamari patimari ítima iteene inataparata Kreta pokomiriütkiri. Ítima uäka “Atokatxi Pokíkinimonikiri.”

¹⁵ Ininiä ítima apoka maporamoni. Pataparari. !Aposotari ítima ininimoni asini, ininiäkara aäuiritarí ítima anikiniro maporo ítima sinimoni.

¹⁶ Aiopiriäri Kaota inakori pokomiriüti. Iua pokomiriüti xapitiri. Iua pokomiriüti ítima kimaporeä aua, ininiä iuasaaki pokomiriüti anapakasaaki ítima poiäo taparata, ininiäkara aötanõkarao kanaua maporo kapokiämonikiri.

¹⁷ Akosekaäpotari kanaua maporo äki aeretakini ïkapani. Ininiä nino iapiripoataro maporo aäpitsäa ítima katakakitatpetiniri monõkoni. Ninoa pükari ítima anikiniro maporo ikipatxite apanikakiäkirimoni. Iua ikipatxite Arípia tixini takote. Ininiä ikaxitikarina mäkatxi mata maporo anjäkari. Mäkatxi mata kaikontiä maporo nopini, patimaua ítima anikiniua. Ikara atoko ininiä, auritarina ítima anikiniua.

¹⁸ Ítima inataparatapanika, ininiä katimatinikata nino okaäpotari tiitxi maporo äki auakari potxoari uinitimoni maporo sakikini monõkoni.

¹⁹ Katimatinikata okarina maporo tii potxoari uinitimoni.

²⁰ Mapaöti !aätamataikari atokatxi. !Aätamataikari iöriki. Ítima inataparatapanika, ininiä auäkatari apinini.

²¹ Mappaötipera maporo äki parïkauatakan kona inikaikana. Ininiä Paoro misäkiretana:

—Kinirepa hîte kona kïpitari nisäkire? Kinirepa hîte takanapari Kreta pokomiriüti? Hïkïpitääkamariko nötäkikini, tiitxi kona hökamako.

²² Iuaritika kataparaxinire hïtxako. Nisäpiretai, kona käkiti !ipina. Maporonganira sakika.

²³ Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ïkapani niparïkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni.

²⁴ Teoso nitiri akiritano: “Paoro, ! pipikarauatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peekare Teoso. Itiretai pite, ininiäkara nino pitekata sikani !ipinapani,” itxano.

²⁵ Ininiä kataparaxinire hïtxako, kotxi nota auikari Teoso sâkire. Ikamapitikariko nisäpiretiniä iaäka.

²⁶ Ítima okaroko maporo ipokomiriüti —itxa Paoro sâkire ninoamoni.

²⁷ Ipi semanati ítima inataparata. Anikaro maporo potxoari uiniti Metxiteháneo inakori ïpiriätni. Eureka apanikänka maporo äki parïkauatakan uäkatari imiriüti takotepeka aäpkini.

²⁸ Ininiä nino oka kai iokaritsää ipanaä imarotinina ïkapani. Trïta seisi metro ipanaä. Eureka apíkomoni iaätarina ipanaä, vïtxi setxi metronoka.

²⁹ Ininiä ipikarauata maporo kai mitarimoni oäpkini monõkoni. Ininiä maporo kapokiämoni ikaxitikarina ipi ipi pakini kai iokaritsää maporo mañkiko. Eureka imisäkiretarina Teoso pañtiki ikatimatini ïkapani.

³⁰ Maporo äki parïkauatakan nirekari maporo itakanapinina. Iokatxakarina kanaua potxoari uinitimoni. Ninoa txaua:

—Iuañkana kai aiokatxaka uai maporo ïkinaña.

Txamari na atāo isākirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua āki.

³¹ Iuasaaki Paoro txana sotato aūte, sotatoakori pakini:

—Nakira kikiakori maporo āki makaikotakanā, h̄ite ipinako —itxa.

³² Ininiā sotatoakori tsotakari aāpitsa kanaua mañkakari, ininiā ūtima anikari iua kanaua.

³³ Iuasaaki imaropirikata. Paoro ūtākikana ikinimane inipokotini ikapani:

—Ipi semanati hiātapanātari ūtima napini. Ipi semanati h̄iteni kona xatiki hinipokota.

³⁴ Ininiā hinipokotako uatxa, h̄itapara apokini ikapani himapinakani ikapani. H̄ikarotiko ! auapani. Hiāko ātika kona katzakapani —itxa.

³⁵ Eureka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoō isākirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri poriū, nika itxan.

³⁶ Ininiā ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiā inipokotana.

³⁷ Tosētosi setēta seisi pakini kākiti maporo āki auakani iuasaaki.

³⁸ Itcene inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uinitimoni maporo poana onini ikapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinīkata maporo āki parīkauatakani atamatari imiriū, txamari !imarotarina itixi uāka. Atamatatarina ikipatxite, ininiā ninoia:

—Iuaā kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniā —itxana.

⁴⁰ Ininiā itsotakarina aāpitsa maporo tsapi. Kai kaikota ipatapiā. Ikoxitikarona aāpitsa mekotxi mañkiko, maporo oerekaātiko. Iposo atoko ūkitikarina mākatxi mata maporo ūkiiātimonni auakari, ikipatxitemoni maporo ūtima anikini ikapani. Ininiā ikipatxitemoni asaāpota.

⁴¹ Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaā ikipatxite nopini. Maporo ūkiiātimonni atxapaā. !Osaka. Tsakati kataparari xika maporo kapokiātimonni txirakiāpota.

⁴² Sotatoakori kinirāo okaka txana ikinimane mañkakoni. !Inirekarina ninoia mitekini imiriūmoni anokinina.

⁴³ Sotatoakori aūte !inirekari Paoro okiko, ininiā !auritana. Ipaniātana ikinimane:

—Himarotiniāri hanokini, ininiā h̄ite merepanika h̄ikomokako. Hanoka ikipatxitemoni.

⁴⁴ Eureka, h̄ite mimataanoren i h̄ikomokako. Himañkariko maporo txirata, ininiā hanoka ikipatxitemoni —itxana.

Ikara atoko aniniā, amakinika aāpoka ikipatxitemoni.

28

Máota Pokomiriūti Pirena

¹ Imiriūpekaua amakinika, eureka aimarotari Máota inakori pokomiriūti aāpokini.

² Iuaā auakani apakapaua ipoxokoniritaka. Iuasaaki āparaā potorika ikipini. Āparaā kipini xika patxikarer, ininiā iuaā auakani kamari xamina, ate irokini ikapani.

³ Iuasaaki Paoro apaka apotitiari xamina. Xamina pokiā itakasaakiri, xamina pataka ūpōkikari imini xamina iriko āki auakari. Akatsatari Paoro uako.

⁴ Ninoia ipokomiriū auakani atamatari imini Paoro uakoā iarōkini. Ininiā imisākiretakana:

—Ikira kiki kukaniri atxiūti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.

⁵ Paoro ūkokari imini xamina pokimoni arikini ikapani. !Katsiiri iuamoni.

⁶ Ninoia iātapanātari iuako ananapoatini. Iātaperina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko lipina, ininiā ninoia:

—Kona kukaniri ikira. Teoso itxaua —itxanātana.

⁷ Iuaātā takote aua kikio Pópírion inakori nakuti. Máota pokomiriūti auakani aūte itxaua. Iuaātā apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi āti pakini ūti.

⁸ Iuasaakiri ūtākikana. Apoomata. Itikanāta. Ininiā Paoro sari iuamoni. Akiritarri Teoso iua eureka inini ikapani. Itakari iuako inopini. Iuasaakipeka erekapeka itxa iua.

⁹ Eureka amianatakani iua pokomiriūti auakani sari Paoromoni, ininiā iua makantanitaka ninoia.

¹⁰ Ninoia sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki āto maporo āki, isikauana imakinika anireēkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi āti pakini kasiriti iuaā. Eureka aiereētaua maporo āki, Arexātria sitatxitikero āki. “Itaritxi Ipi” akiritaāka maporo uāka. Mitañsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriūti.

¹² Apotorika iuaā. Eureka aāpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaā akaikota ipi āti pakini ōti.

¹³ Eureka iuaīkana maporo potorika. Aāpoka Héxio sitatxiti. Katimatinīkata ītima atikini-monikari ina, ininiā patimari asini. Katimatinīkata aāpoka Posoori sitatxiti.

¹⁴ Iuaā aōkitana kākita, Xesosi sākire auiākani. Ninoa amanaāua āti semanati anapini ninoakata. Eureka iuaīkana aiereētaua maporo āki. Iuaīkana apotorika. Homa sitatxiti aāpoka.

¹⁵ Xesosi sākire auiākani, Homa auakani, kenakoenetari aāpokaeneti, ininiā inana ate aōkitinina ikapani. Apanakini aōkitaua ate kienatxi amotikoātaā takote, Ápio inakoriātaā takote. Apanakini aōkitaua ate kākita imakiniātaā, "Ipi Āti Aapokotxiti" inakoriātaā. Paoro aōkitakasaakina nino, ipoxokoniuta.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

¹⁶ Homa sitatxiti aāpoka atoko, Paoro auritaāka inirekiniātaā auini. Ātika sotato kaikotapika iuakata isinimoni imarotini ikapani.

¹⁷ Ipi āti pakini ōti napaka atoko, Paoro pīkapiretana Xoteoakori auīteakori. Ninoa apottiakasaakiu, Paoro misākiretana nino.

—Nitariakori, !nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Naukipitikari akiomaneakorini oerekakite sākiretxi. Iuaritaka nimaīkaā Xerosareē. Nisikanapaāka Homanoakorimoni.

¹⁸ Homanoakori pimaāno nimaīko xika. Eureka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika lauari nipinini ikapani.

¹⁹ Txamari Xoteoakori !inirekari Homano sikakinino, ininiākara nakiritarri Sesa nisākire ikenakotini ikapani. !Ninirekari nimisākireporetiniri ninirimane Xoteoakori.

²⁰ Ikara atoko ininiā, nipīkapiretai hīte nimisākiretini ikapani. Teoso mereēkiti sākire, Xoteoakori iātapakiti sākire nauikini xika, nota maīkaā.

²¹ Ininiā nino:

—Ate !apakapari iōkatsopari Xotéia tōpakiri pite maerekani pirena. Aītariakori iuaā ikani !iminapiretari maerekati pikamakiti pirena.

²² Ate nirekari akenakotiniri pite auiākiti sākiretxi, kotxi akenakoenetapekari apanakini sākire: "Xesosi sākire na atāo" —itxana nino.

²³ Ininiā nino ketotari āti ōti Paorokata aōkitakakinuana. Iketotiniri manapi itomaneri kākiti sari Paoro auinimoni. Paoro īkanōkapanika sākirauatapitipo. īkanōkapeka auakapanika isāpirenuatini. Isāpiretana Teoso auītexi ininiāua.

—Atāo Teoso ākiripitikara Xesosi —itxa Paoro sākire.

Isāpiretana nino Moisesi iōkatsopatakiti, Teoso sākire sāppiretakan iōkatsopatakiti apaka, atāo Teoso ākiripitikara Xesosi ininiua nino imarotini ikapani.

²⁴ Apanakini aukari Paoro sākire. Apanakini !inirekari aukinirina Paoro sākire.

²⁵ Ininiā nino taparakienatakakaua Xesosi sākire aukakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaīkana Paoro misākiretana nino:

—Erekari Matamatakoti sākirauada atāo hinirimanekata kitxakapirika. Ipaniātari Teoso sākire sāppiretakari Isaīa inakori isāporetiniri Teoso sākire hinirimaneemoni.

²⁶ Itxari:

Hīsa kākitimon. Hīsa sāpiretanako nino: "Hīkenakotari nisākire ātipirika, txamari !hinirekari himarotiniri nisākire. Ātipirika hītikari nikamakiti, txamari !hinirekari hāuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari."

²⁷ Kotxi kākiti ākixinireē !inirekarina imarotinirina nisākire. !Inirekarina ikenakotinirina nisākire. !Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniārina, itikapitikarina nota kamakiti. Inirekiniārina, atāo ikenakotarina nisākire. Ākixinireēna imarotaākamariko nota sākire, inamanako notamoni, ininiā nota txīkitakamanako nino ereka ininina, itxa Teoso sākire.

²⁸ Paoro sākirauada iuaīkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari kākiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaākapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara aukipitikariko Teoso sākire.

²⁹ Ikara Paoro sāpiretaāka atoko, nino Xoteoakori sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakienatakakauana Paoro sākire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaā ipi anokanani. Iīkitxitarri kaapokori iua aapoko Paoronoka auini ikapani. Paoro ipoxokoniritika apakapakina ikinimane iuamoni sikani.

³¹ Isāppiretana nino Teoso auītexi ininiāua. Oerekana nino Xesosi, Teoso mereēkiti ininiāua, Apiananiri ininiāua. Isākirauada itaparaxinireritika kākitimon. Auiritaāka ikinipoko imarotakiti isāporetiniri.

HOMANO

Paoro Iokanatsopatakiti Homa Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata h̄itemoni. Xesosi Kristo nitirikarano nota. Teoso mereēno nota iua iokanatakati kākitimoni nininiua īkapani. Iua akiritano nota, Teoso iokanapirena erekari kākitimoni nisāpiretini īkapani. Ikara parikatxinoka inireka nikamini.

² Kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakani sāpiretaua Teoso sikaenetakiti, iua iokanapirena erekari. Teoso sākire iōkatsopatakorī ikara atatsopataāka.

³ Ia Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua aāñute Xesosi Kristo Teoso ākiri ininiua. Kākiti itxapekaua. Iuasaaki Tavii apika mekaniri itxaua.

⁴ Iuaritika Teoso ākiri itxaua. Erekari Matamatakoti oerekari kākiti Teoso ākiri ininiua Xesosi, kotxi ökitikari Xesosi ipikaripeka. Iuañkana aua itxa. Ikara posotiiretxi apiari oerekari kākiti Xesosi Teoso ākiri ininiua.

⁵ Xesosi Kristo sikaua ikinipoko erekari. Ininiā iokanataua ikini itixitimoni, kākiti isākire asāpiretini īkapani, isākire auikinina īkapani, isākire iaōka ikaminina īkapani. Ikara atoko aparikauata Kristo īkapani.

⁶ H̄itepekana, Teoso akiritai h̄ite apaka Xesosi Kristo nakitiakori hininiua īkapani.

⁷ Ininiā nota iokanatsopata h̄itemoni Teoso tiretakinimoni, Homa sitatxitu auakanimoni. Teoso akiritai h̄ite iua nakitiakori hininiua īkapani. Ařri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo apaka sikari ikinipoko erekari h̄itemoni. Ikamaerekaxiniretai h̄ite.

Paoro Nirekari Isini Homa Auakanimoni

⁸ Merepanika nitxari niTeosone: “Erekapikitai, kotxi Homa auakani iteene auikari pisākire. Ikini tōpati auakani kenakopiretari ninoa auikiniri pisākire,” nitxari Teoso Xesosi Kristo uākāa.

⁹ Nisākira uataksaaki Teosokata, nimisākiretari Teoso h̄ite īkapani. Ātipirika nimisākiretari Teoso h̄ite īkapani. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini. Nota parikauata Teoso īkapani. Iuanon ninireka nikamini. Nisāpiretari iua iokanapirena erekari imi pirena kākitimoni.

¹⁰ Nisākiretakasaakiri Teoso, nitxari: “Pauirintiāno, ninirekari pañtiki Homa auakanimoni nisini. Mixti !apakata ninoamoni nisini. Pinirekiniāri iuaā nisini, pimoianatano ninoamoni napokini īkapani,” nitxari.

¹¹ Iteene ninirekari naōkitinii h̄ite, kotxi ninirekari Teoso kamataparatatiniri hākixinire nisākireē.

¹² Ininiā nota kamataparaxiniretaiko h̄ite, kotxi himarotari nota iteene auikiniri Xesosi sākire. Apaka h̄ite kamataparaxiniretano nota, kotxi h̄ite apaka iteene auikari Xesosi sākire.

¹³ Nitariakori, ninirekari himarotiniri itokatapirena naiamatama h̄itemoni nisini īkapani, txamari iuasaaki !apakata nisini. Itomanerikākiti Xoteo minakaniua ātiātaā auakani auikari Xesosi sākire. Ininiā iua atokotxikana ninirekari kaiāopokori kākiti h̄ite sauaki auakani apaka auikiniri Xesosi sākire.

¹⁴ Nisāpiretari Teoso sākire ikininapemoni. Nisāpiretari sitatxi auakanimoni. Nisāpiretari ītopa auakanimoni apaka. Nisāpiretari iōkatsopari imarotakanimoni. Nisāpiretari iōkatsopari mimarotakanimoni apaka. Ikara nipayrī.

¹⁵ Ininiā iposope nitxa nisāpiretiniri Teoso iokanapirena erekari h̄ite Homa sitatxitu auakanimoni apaka. Ikinika nitaparaā nisāpiretai.

¹⁶ Na nipētauata Kristo iokanapirena erekari nisāpiretinii, kotxi iua iokanapirena oerekaua Teoso posotiiire iua sākire auiākani maerekani imakatxakini īkapani. Kaposotirireri iua, ininiā imakatxakari ikinimane maerekani, iua sākire auiākani maerekani. Ikara ikaminana Xoteoakori merepanika. Eureka ikaminana Xoteo minakaniua apaka.

¹⁷ Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua Teoso tx̄ikitakiniri kākiti atāo inakarinoka ikamini. Teoso sākire auikikoānokara, kākiti tx̄ikitakaāka atāo inakarinoka ikamini. Teoso sākire iōkatsopatakorī txari:

Kākiti atāo inakarinoka kamakani auini erekari, kotxi ninoa auikari Teoso sākire.

Kākiti Kamakiti Maerekati

¹⁸ Teoso iaxiti auakari oerekaua iua omanākarauatini kākiti maerekani xika, ininiākara iua misiritariko kākiti, kotxi kākiti !inirekari Teoso paniātakiti ikamini. Ikamarina maerekatinko. Maerekati ikamakasaakina, ikipatarina atāo inakari.

¹⁹ Kākiti ikara atoko inakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi apakata ninoa atamatiniri iua kamakiti. Teosora oerekapekari ikamakiti kākitimoni iua imarotinina īkapani.

²⁰ Teoso kamari itixi, ininiā kākiti atamatakasaakiri Teoso kamakiti, imarotari kiātokopa itxa Teoso. Matamatakoti itxaua Teoso, iuaritika kākiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari iua posotiire auapika inini. Imarotari iua Teoso ininiua. Kākiti imarotari ikara atoko inakari itxaua Teoso, iua kamakiti atamatakasaakina. Ininiākara kākiti imarotapitikari Teoso auini. Ininiākara na atāo kākiti sākire: “Na nimarotari Teoso auini inini.”

²¹ Kākiti imarotari Teoso auini, iuaritika !isāpiretarina Teoso: “Atāo Teoso pitxaua,” !itxarina. !Isāpiretarina Teoso: “Erekpitikari pikamakiti ate ikapani,” !itxarina. !Kiikiten. !Imarotaikarina atāo inakari, kotxi ākixinireēna maerekatinokoa aua.

²² Nino sākire: “Kimaroreua ate,” txamari !kiikiten.

²³ Teoso mapinakatimoni !itxana: “Pitenokara Teoso txaua,” !itxarina. Kākiti ipinapitika, iuaritika kamakori kākiti atoko inakari imisākiretana: “Pite ateosone,” itxana. Kamakori kotipiriki atoko inakari, kamakori pirātxi atoko inakari, kamakori imini atoko inakari pakini ninoa misākireta: “Hite ateosone,” itxana.

²⁴ Ininiākara Teoso takapanana ninoa. Auiritana maerekati ikaminina ākixinirena nirekaākiti. Itxiko atoko itxa imaerekana ittona nireēkiti. Ninoaka na paxitaiana ittona, kotxi āti sirika ātikata.

²⁵ !Inirekarina aukinirina atāo inakari Teoso sākire. Inirekarina aukinirina atāo minakati. Teoso kamakitimoni itxana: “Pite ateosone. Aparikauata pite ikapani,” itxana. Ikinipoko kamakarimoni !itxana: “Pite aTeosone. Aparikauata pite ikapani,” !itxana. Atāo inakari kamakani ātipirika txari ikinipoko kamakari: “Peerekai pite.” Ameē.

²⁶ Ikara kākiti maerekani xika, Teoso takapanana ninoa. Auiritana maerekati kākiti kapēta txilitākari, ittona nireēkiti ikaminina. Ininiā sito na nirekaikari kikikata osirīkini. Sito nirekari āto sitokata osirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua.

²⁷ Iua atokokana kiki !inirekaikari sitokata isirīkini. Kiki nirekari āti kikikata isirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. Ininiākara ittona misiritaākako imaerekana xika.

²⁸ Ninoa imaroreē !inirekarina imarotinirina Teoso, ininiā Teoso takapanana. Auiritana ixinikinirina atāo minakati. Maerekatinokoa ixinikakitina, ininiā ikamarina atāo minakati.

²⁹ Ākixinireēna aua ikini sereti maerekati. Ittona nireēkitinokoa ikamana. Ātipirika ikamapikarina maerekati. Apanakini nakiti tiitxi atamatakasaakina, inirekarina. Ikamarina maerekati apanakinimoni. Ākixinireēna ixikotarina āti. Kokaniri itxauana. Ineenamauatapikana. Apanakini imisirienetana. Ixinikarina apanakini kamakiti maerekatinokoa. Aāppirena ikamana.

³⁰ Imisākirepretarina āti. Omanatarina Teoso. !Ipaxitarina apanakini imisākiretakasaakina. Iuukauana. Ātipirika: “Paimatireua ate,” itxanātana. Ixinikapikarina: “Natokopa itxa apikomoni maerekati akamini.” !Ik̄pitarina iri paniātakiti, inoro paniātakiti pakini.

³¹ !Kiikiten. !Ikamarina ikamaenetakitina. !Itiretarina inirimane. !Inirekarina neenamatxi ixipokinina. !Iamonikana apanakini.

³² Teoso sākire txari: “Kākiti ikara atoko inakani ipinapitikako. Ninoa ipinini atāo.” Ikara Teoso sākire imarotapiikamana, iuaritika ikamapanikarina ikara maerekati. Apaka apokaerekatarina apanakini, maerekati ikamakasaaki.

2

Teoso Misiritari Maerekati Kamakani

¹ Atxiūti hīte txari: “!Erekana nino, kotxi ninoa kamari maerekati,” hītxa. !Apakata ikara atoko hinini, kotxi hīte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiā kākiti akiritiniri āti kākiti maerekati kamakari ininiua.

² Apakatapitika Teoso akiritiniri kākiti maerekati kamakari ininiua, kotxi iua imarotari atāo. Ininiā maerekati kamakari apakapari atāo imisirikitiko imaerekani iaōka.

³ “Ninoa maerekati kamakani misiritaākako,” hinakasaaki, hīxinikari hīte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiā hīte apaka !hinapakakapaniri Teoso misiritinii hīte.

⁴ Atxiūti na hīte maākatari Teoso, kotxi hīte txari: “Teoso katiraōkiri itxaua,” hītxa. Atxiūti na himaākatari Teoso, kotxi iuasaaki !misiritapankai hīte. Atxiūti na himaākatari Teoso, kotxi Teoso ātipirika mīteeenkai hīte. Teoso nirekari hītakanapiniri maerekati hīkamakiti, erekarinokoa hīkamini ikapani. Ininiā iua tiretai hīte. Ikara hīte imarotamako.

⁵ Txamari hīte paikoxinirei. Na hinirekari himaerekani hītakanapini. Ininiā himisiritiko apiaāpotako. Kākiti misiritikoo ōti apokasaaki, Teoso misiritapitikaiko hīte. Iuasaaki kākiti imarotariko Teoso omanākare imaerekani xika, kotxi Teoso atāo imarotari kākiti kamakiti.

⁶ Ikamakiti erekari ininiāua, Teoso sikari erekari iuamoni. Txamari ikamakiti maerekati ininiāua, Teoso misiritariko iua.

⁷ Aua kākiti ātipirika erekari kamakani. !Isāpaka erekari ikamini. Inirekarina Teoso: "Erekapitikai," ininina. Inirekarina Teoso paxitinina. Inirekarina auinina ātipirika. Kākiti ikara atoko inakani Teoso txikitakanā ātipirika auinina īkapani.

⁸ Apanakinipekana kamari inireēkitinoka. !Inirekarina atāo imarotinina. Maerekatinko inirekana ikaminina. Teoso omanatana kākiti ikara atoko inakani. Teoso misiritanako ninoia.

⁹ Ikinipoko kākiti maerekati kamakani maxikaākako. Atatsiirauatako. Merepanika Xoteo misiritaākako, eureka Xoteo minakanua apaka misiritaākako.

¹⁰ Teoso txanako kākiti erekari kamakani: "Erekapitikai hīte." Ikara atoko itxanako merepanika Xoteoakori, eureka Xoteo minakanua apaka. Teoso paxitanako ninoia. Ikamaerekaxiniretanako.

¹¹ Teoso misiritanu ikini kākiti maerekati kamakani. !Auritari apanakini maerekati kamakani napakakini imisirikitona. Apanakini maerekati kamakani imisiritimi atokokana, imisiritar ikinipoko maerekati kamakani.

¹² Xoteo minakanua !auari Moisesi sākire Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Ninoia kamari maerekati, ininiā Teoso paniātakiti imimarotakanisaaki ipinana. Xoteoakori aua Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Ninoia apaka kamari maerekati. Ininiā Teoso misiritanu ninoia, isākire iōkatsopatakori iaōka imakamakani xika.

¹³ Teoso kamaerekatari isākire iaōka kamakani. Pikenakotakasaakiri Teoso sākire, txamari !pikamari isākire iaōka, iuasaaki Teoso !ikamaerekatai pite.

¹⁴ Xoteo minakanua !auari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iuaritika atxiīti ikamarina Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, kotxi ikamarina ākixinirena sākire iaōka. !Auari Teoso sākire iōkatsopatakori ninoamoni, iuaritika Teoso paniātakiti auape ākixinireēna.

¹⁵ Teoso paniātakiti iaōka ikamakasaakina, oerekarina imarotinirina atāo inakari ākixinireēna. Ākixinirena sākire sāprietana atāo. Ātikata itxana: "Pite kamari maerekati. !Apakata." Ātikata erekari ikamakasaakina, "Pite kamari erekari. Erekapitikari." Itxa ākixinirena sākire.

¹⁶ Kākiti kamakiti imarotiko ōti apokako. Iuasaaki Teoso paniātariko Xesosi Kristo sāprietiniri kākiti kamakiti. Kākiti kamakiti apanakini mimarotakiniti apaka isāpireta. Iuasaaki isāpireta kākiti misiritiko imaerekani xika. Teoso iokanapirena erekari nisāpiretaiki oerekapekari ikara atoko inakari.

Xoteoakori Auari Teoso Paniātakiti Iōkatsopatakori

¹⁷ Hītepekanu, hīte txari: "Ate Xoteo atxaua. Teoso apakapapitikaua ate, kotxi isikari ipaniātakiti iōkatsopatakori atemoni. Atenoka Teoso anaakori atxaua," hītxa. Ininiā hīteka iuikaua.

¹⁸ Hīte imarotari Teoso nireēkite hīkamini. Himarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, ininiā himarotari erekari apiari hīkamini.

¹⁹ Hītxari: "Atera oerekari Teoso kimapore, ikimapore mimarotakanimoni. Mōsiāreni atoko itxana ninoia," hītxa. "Ate imarotari Teoso sākire, ininiā ate imarotari apanakini aōerekini. Ininiā ate tirikapi atoko atxaua. Apanakini ipiā sikani atoko itxana ninoia." Ikara atoko hītxa hīte.

²⁰ Hītxari: "Koerekarerini atxaua. Kākiti mǖkiteni oereēkani atxaua. Ate oerekari kākiti poiāo imarotakani. Ate imarotari ikinipoko. Aimarotari atāo, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua atemoni." Ikara atoko hītxa hīte.

²¹ Hīte Xoteo inakanua oerekari apanakini. Kinirepa kona hīteka oerekaua apaka? Hīte ōtākikari apanakini: "IPIitriuatape". Kinirepa hīte na takanapari hītiriuatini?

²² Hīte ōtākikari apanakini: "!Pisirikape pītanoro minakotokatika." Kinirepa hīte apaka sirīka hītanoro minakotokatika? Hīte omanatari teoso kamakori, ininiā kinirepa hītirikari ninoia teosone aikoti tii?

²³ Hīte iuikaua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua hītemoni, txamari apanakini na paxitari Teoso hīte xika, kotxi kona hīte kamari Teoso sākire iaōka.

²⁴ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo xika, Xoteo minakanua misākireporetari Teoso,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁵ Teoso takaōtxikare aua hītoā. Teoso paniātakiti hīkaminiā, erekapitikari Teoso takaōtxikare hītoā auini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori himakamakanī, Teoso takaōtxikare mauakiniti atoko hītxaua.

²⁶ Xoteo minakatiua, Teoso takaōtxikare iītoā mauakini, Teoso sākire iaōka ikaminiā, Teoso txariko: "Iua Xoteo atokotxikana itxa. Nitakaōtxikare iītoā auakiti atokotxikana itxaua."

²⁷ Hīte Xoteoakorimoni aua Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, iuaritika !hīkipitari Teoso sākire. Teoso takaōtxikare auapitikama hītoā, iuaritika !hīkipitari Teoso sākire. Xoteo

minakaniua ! auari Teoso takaōtxikare iītoāna, iuaritika nino a kamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakor i. Ikara atoko ininiā, nino oerekai himaerekani.

²⁸ Kiripa atāo Xoteo? Kiripa Teoso nakiti txataua? Kirimonipa aua Teoso takaōtxikare atāo inakari? Teoso takaōtxikare iītoā auakini, na ikinikani atāo Xoteo itxauana.

²⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakor i!oerekaua Teoso nakiti aminiua. Xoteo atāo inakariua, Teoso nakiti itxaua ākixinireē. Teoso takaōtxikare aua iua ākixinireē. Erekari Matamatakoti takari Teoso takaōtxikare iua ākixinireē. !Inirekari kākiti uiukiniri. Inirekari Teoso uiukiniri.

3

Teoso Kamari Ikamaenetakiti

¹ Atxiīti hīte txano nota: “Teoso apakapari Xoteo. Teoso apakapari Xoteo minakaniua apaka, ininiā !apiaerekata Xoteo aniniua. !Apiaerekata Teoso takaōtxikare aītoā auini.” Atxiīti ikara atoko hītxa. Txamari na atāo.

² Apiaerekatapitika Xoteo aniniua, kotxi Teoso merepitipanika sāpiretari iuaka sākire Xoteomoni, nino a iōkatsopatinir iīkapani, inīkatinirina iīkapani.

³ Iuaritika apanakini Xoteo !aukari Teoso sākire. Ikara xika atxiīti Teoso !ikamari ikamaenetakiti?

⁴ Ikamapitikari. Atxiīti paxirari ikinimane sākire. Iuaritika Teoso sākire atāonoka. Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Teoso sākira uatakasaaki, ikinimane imarotari isākire atāo ininiua. Isāpiretakasakiri kākiti imisiritiko imaerekani xika, iuasaaki imarotaākako Teoso kamakiti atāo inini.

⁵ Atxiīti kākiti txano nota: “Atāo minakati akamakasaaki, apanakini apia imarotari Teosonoka kaminiri atāo inakari. Ininiā erekari akaminiri atāo minakati apanakini imarotiniri Teosonoka kaminiri atāo inakari. Ininiā !apakata Teoso misiritinua ate, maerekati akamini xika.” Atxiīti aua kākiti ikara atoko ina sākiretakani.

⁶ Apakatapitika Teoso misiritiniri maerekati kamakari. Iua kamari atāonoka, ininiā apakatapitika imisiritiniri ikinimane maerekati kamakani.

⁷ Atxiīti kākiti txaua: “Atāo minakati asāpiretakasaaki, apanakini imarotari Teoso sākirenoka atāo ininiua. Atāo aminasākiretakaniā, apanakini kākiti txari: ‘Teosonoka erek,’ itxana. Ininiā !lapakata Teoso misiritinua amaerekani xika.” Atxiīti aua kākiti ikara atoko ina sākiretakani.

⁸ Ikara atāo ininiā, maerekati makama erekari apokini iīkapani. Txamari ikara sākiretxiti na atāo. Iuaritika apanakini apoītapekaua ate ikara atoko asāpiretini. Ininiā atāopitika nino a misiritiko, isākirena xika.

!Auari Kākiti Erekari

⁹ Hīxinikariko ikinika ikara nisāpiretakiti. Atauako Xoteo apiaerekata? Atauako Xoteo minakaniua poiāo erek? Kona ikara atokoni itxa. Noerekapekai hīte, Xoteo minakaniua atokokana itxa Xoteo, kotxi ikinimane kamari maerekati. Akinika !aposotari atakanapiniri maerekati akamini.

¹⁰ Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

!Auari atāo inakari kamakari. Ātika !auari.

¹¹ Teoso nireēkiti imarotakari !auari. Teoso nirekakari !auari.

¹² Ikinimane kaporīkikari Teoso. Ikinimane kerokari ikamakiti. Erekari kamakari !auari. Ātika !auari.

¹³ Kākiti sākire maerekati, itotxi arakakari saka atoko itxa. Itotarina imisirienetinirina apanakini. Kākiti sākire imini tsiiā atoko itxa.

¹⁴ Ātipirika imisākireprietarina āti, kotxi inīkatarina omanākaretxi ākixinireēna.

¹⁵ Maxikatikla inirekaria okinirina āti.

¹⁶ Isinimonina imaxikana apanakini. Maerekaxinireninoka itxīkitakana apanakini.

¹⁷ !Imarotarina neenamatxi itakanapinina.

¹⁸ !Ipaxitarina Teoso. !Ipīkarina iua.

Itxa Teoso sākire iōkatsopatakor i.

¹⁹ Aimarotari Teoso sikari ikinika ipaniātakiti iōkatsopatakor atemoni Xoteoakorimoni, inireēkiti aimarotini iīkapani. Ininiā !apakata ate, Xoteo minakaniua pakini: “!Nimarotari Teoso nireēkiti,” anini, kotxi isāpiretakari inireēkiti akamini tīkane. Ininiā atāopitika Teoso misiritinina ikinimane maerekati kamakani.

²⁰ Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakor !aposota akamini, ininiā Teoso kona ka-maerekataua. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor oerekaua maerekati kamakani aniniua.

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniri Kākiti?

²¹ Uatxa Teoso oerekapekaua itxikitakinirikakiti atão inakari kamakanini ininiua. Teoso paniâtakiti ikinika !ikama kâkiti, iuaritika itxikitakaâkana atão inakari kamakanini ininiua. Kitxakapirïka Moisesi, Teoso sâkire sâppiretakani apaka sâppiretari ikara.

²² Teoso txikitakari kâkiti atão inakari kamakanini ininiua, Xesosi Kristo sâkire auikasaakina. Itxikitakari Xoteo, Xoteo minakanua pakini atão inakari kamakanini ininiua, Xesosi sâkire auikasaakina. Xoteo minakatua Teosomoni, Xoteotzikana itxaua.

²³ Kotxi ikinimane kamari maerekati, ininiä !aposota aâpokini Teoso iotximeremoni.

²⁴ Maerekati kamakanua ate, iuaritika Teoso sikari ikinipoko erekari maxikatiika atemoni, ininiä Teoso kamaerekataua ate, kotxi Kristo Xesosi ikitxirauata ate ikapani ipikasaaki. Ininiä Teoso !imisiritaikaua amaerekani xika.

²⁵ Teoso sikari Xesosi ipinini kâkiti ikapani. Xesosi ipikasaaki, Teoso makatzakari maerekati akamakiti. !Imisiritaikaua ate, kotxi aâuikari Xesosi ipinini ikitxitari Teoso, maerekati akamakiti. Teoso sikari Xesosi ipinini ate ikapani. Ikara oerekaua atão inakarionka ikamini. Mitxipitipanika Teoso !imisiritanakâkiti imaerekana xika. Iâtapari iketo manapi apokini, kotxi iamoniukari kâkiti.

²⁶ Teoso sikari Xesosi, ininiä ipîpe kâkiti ikapani, ininiä uatxa Teoso misiritari kâkiti maerekati ikamini xika, ininiä aimarotari Teoso atão inakarinoka kamakari itxaua iua, kotxi !auiritari maerekati kamakari inapakakini. Erekari Teoso, ininiä iua posotari ikamaerekatiniri kâkiti Xesosi sâkire auiâkani.

²⁷ Ininiä !apakata aâuikiniua, kotxi !auari aparïka akamaerekatakiri, ininiä !apakata aâuikiniua Teoso paniâtakiti iôkatsopatakori akamakasaaki. Teosora kamaerekataua, Xesosi sâkire aâuikasaaki.

²⁸ Teoso paniâtakiti iôkatsopatakori kamakari atxiïti !ikamaerekataâka, kotxi !auikari Xesosi sâkire. Xesosi sâkire auikakarinoka ikamaerekataâka.

²⁹ Atauako Teoso Xoteo Teosonenanini itxataua? Konapitini. Xoteo minakanua Teosonekanera apaka itxaua Teoso.

³⁰ Teoso ãtinoka aua. Iua kamaerekatana Xoteo, Xesosi sâkire auiâkani. Iua kamaerekatana Xoteo minakanua apaka, Xesosi sâkire auikasaakina.

³¹ Ikara atoko ininiä, atxiïti kâkiti txari: "Teoso kamaerekataua ate, kotxi aâuikari Xesosi sâkire, ininiä Teoso paniâtakiti iôkatsopatakori !itxaika. Ininiä !akamaikari," itxa kâkiti sâkire atxiïti. Konapitini. Xesosi sâkire aâuikasaaki, anirekari iteene akaminiri Teoso sâkire paniâtakiti iôkatsopatakori.

4

Atão Inakari Kamakari Apraão

¹ Maxinikari Apraão aíri kitxakapirïkari. Natokopa itxa iua imarotakiti, Teoso kamaerekatiniri kâkiti?

² Apraão kamakiti erekari kamaerekataâkamariko iua, ininiä iua iuikamauako. Txamari iua iuikiniua !aurari Teoso apisatoõ.

³ Teoso sâkire iôkatsopatakori txari:

Apraão aukari Teoso sâkire, ininiäkara Teoso txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

⁴ Parikauatakari ipatrâote sikari iparïka iki iuamoni. Maxikatiika !iikitxitari iua. Isikari, kotxi iparikauata.

⁵ Kâkiti aukiniäri Teoso kamaerekatiniri maerekati kamakari, iua kâkiti !iuikari iuaka parïka. Imarotari iparïka !ikamaerekatari iua. Teoso txikitakari ikara atoko inakari kâkiti atão inakari kamakari ininiua, kotxi iua aukari Teoso sâkire.

⁶ Kitxakapirïka Tavii txari ikara atoko. Iua sâppiretari kâkiti Teoso sikakiti erekari apaka-pakan. Teoso txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Na iparïkani txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

⁷ Tavii txari:

Teoso makatzakasaakiri kâkiti maerekani, !atamatataikari maerekati ikamakiti. Teoso takari ikinipoko erekari kâkiti ikara atoko inakarimoni.

⁸ Teoso liaõtari iua kamakiti maerekati. Teoso takari ikinipoko erekari iuamoni. Itxa Tavii kitxakapirïka.

⁹ Atxiïti pite txari: "Atauako ia erekari Teoso sikakiti, Tavii sâppiretakiti, kâkiti Teoso takaõtxikare auaïtotakiti ikapaninanini?" Konapitini. Ia erekari Teoso sikakiti Teoso takaõtxikare mauaïtotakini ikapani apaka. Nisâppiretakai ia Teoso sâkire iôkatsopatakori:

Apraão aukari Teoso sâkire, ininiäkara Teoso txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua, itxa Teoso sâkire iôkatsopatakori.

¹⁰ Kirisaakipa Teoso txikitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua? Atauako Teoso takoõtxikare Apraão iitoã auakasaakikani? Konapitini. Takaõtxikari Apraão iitoã takiko apisapanikara, itxikitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua.

¹¹ Merepanika Teoso txikitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua, eurekaikara itakari itakaõtxikare iitoã. Ikara Teoso takoõtxikare oerekari, mitxipeka Teoso txikitakari Apraão atão inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sâkire. Apraão auikari Teoso sâkire, Teoso takoõtxikare iitoã auini apisapanika. Ininiã Apraão ikini Teoso sâkire auïkaniiri atoko itxaua. Atxiti Teoso takoõtxikare iitoãna! auari. Iuaritika ninoa iri atoko itxaua Apraão. Teoso txikitakari ikinimane iua sâkire auïkaniiri atão inakari kamakari ininiua.

¹² Apraão Teoso takoõtxikare auaitotakini iri atoko itxaua, ninoa auikiniãri Apraão sâkire Apraão auikiniri atokotxikana, kotxi Teoso auikari Teoso sâkire Teoso takoõtxikare iitoã auini apisapanika.

¹³ Teoso sikaenetari itxi Apraõomoni, imekaniriakori pakinimoni. Ikara atoko Teoso sâkire, kotxi Apraão auikari Teoso sâkire. Iua auikari Teoso sâkire, ininiã Teoso txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Apraão kamakiti erekari i!txikitakari Teoso sikaenetiniri itxi Apraõomoni.

¹⁴ Kâkiti erekari kamakari Teoso sâkire mauiäkati !apakapari Teoso sikaenetakiti, kotxi !auikari Teoso sâkire. Teoso sikari isikaenetakiti iua sâkire auïkaniimoninani.

¹⁵ Teoso paniâtakiti iôkatsopatakor makamakati misiritaäkako. Teoso paniâtakiti iôkatsopatakor mauakaniã, maerekati ! auari. Txamari auapitika Teoso paniâtakiti iôkatsopatakor.

¹⁶ Ininiã kâkiti auakasaakiri Xesosi sâkire, apakapari Teoso sikaenetakiti. Maerekati kamakani kâkiti, iuaritika apakaparina Teoso sikaenetakiti, kotxi Teoso nirekari ikinipoko erekari isikini kâkitimoni. Ininiã ikinimane Apraão apika mekaniriakori apakapapitikari Teoso sikaenetakiti. Xoteoakori Teoso paniâtakiti iôkatsopatakor auakini apakapari. Xoteo minakanua Teoso sâkire Apraão auikini atoko inakani apaka apakapari. Ate amakinika iri atoko itxaua Apraão.

¹⁷ Teoso sâkire iôkatsopatakor txari:

Teoso txari Apraão: "Nota txikitakaiko pite itori äti uâka iri pininiua."

Ininiã Teosomoni iua aïri atoko itxaua, kotxi Apraão auikari Teoso sâkire. Teoso txikitakana ipâkani iuaïkana auäki inini. Iua kamari mitxi mauakati auini.

¹⁸ Apraão kiomätxipeka inakasaaki, kona keeneri. Iuaritika auikari Teoso sâkire. Iätapari Teoso sikaenetakiti apokini. Ininiã apanakini äti uâka iri atoko itxapekaua Teoso sâkire iaäoka. Teoso sâkire iôkatsopatakor txari:

Papika mekaniriakori kaiäopokopaniriko.

¹⁹ Apraão seï anokanani inakasaaki, imarotari iito ipinanapanoka inini. Imarotari Sara ! oposotaikari keene onini. Iuaritika iteene auikari Teoso sâkire.

²⁰ !Iotoka auikiniri Teoso sokiniri isikaenetakiti iuamoni. Iua auikari Teoso sâkire itaparax-inireritika. "Teoso posotari ikinipoko ikamini," itxa.

²¹ Iua iteene imarotari Teoso posotiniri isikiniri isikaenetakiti.

²² Apraão auikari Teoso sâkire, ininiäkara Teoso txikitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

²³ Na Apraõonanini Teoso txikitaka atão inakari kamakari ininiua.

²⁴ Iua txikitakaua ate apaka atão inakari kamakani aniniua, aâuikiniãri Teoso sâkire. Aâuûte Xesosi ipâkasaaki, Teoso õkitikari iua iuaïkana auini ikapani.

²⁵ Teoso sikari Xesosi kâkitimoni ipinini ikapani maerekati akamakiti xika. Teoso õkitikari iua iuaïkana auäki inini ikapani, ate ikamaerekatini ikapani.

5

Teoso !Omanataikaua Ate

¹ Ininiã Teoso kamaerekataua, kotxi aâuikari isâkire, ininiäkara aâuûte Xesosi Kristo iotokakari Teoso omanatinia ate. Teoso !omanataikaua ate. Uatxa apakapaua ate.

² Aâuikasaakiri Xesosi sâkire, iuasaaki aimarotari ikinipoko erekari Teoso sâkakiti atemoni ikiniõtika. Iteene apoxokoniuata, kotxi aiätapari Teoso aaõkitini, iua iotximere aâamatatini ikapani.

³ Apanakini misiritakasaakiu, apoxokoniuata apaka, kotxi Teoso oerekaua amîteenekiniiri amisiritiko.

⁴ Amisiritiko amîteenekiniã, aimarore apiaäpotakaaki, aiätapariko erekari apokini atemoni.

⁵ Erekari apokini aiātapiniā, aāpakapapitikariko erekari, kotxi aākixinireē aimarotari Teoso iteene tiretinua. Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti atemoni, oerekaua Teoso tiraōki aākixinireē.

⁶ Erekari akamini amaposotakanisaaki, Teoso amanirekakanisaaki, Kristo ipina ate īkapani. Iua ipina iketo ūti manapi.

⁷ Atxiīti kākīti ipina atāo inakari kamakari īkapani iua mapinakani īkapani? Atxiīti !ipina iua īkapani. Atxiīti kākīti ipina ūti erekari kamakari īkapani, iua mapinakani īkapani? Atxiīti ipina iua īkapani.

⁸ Teoso oerekaua ate, iua iteene tiretinua ate, kotxi Kristo ipina ate īkapani maerekati akamapanika anakasaaki.

⁹ Kristo ipinini kamaerekataua ate, ininiā uatxa Teoso apakapaua ate. Apikomoni Kristo kaminaua, kotxi Teoso !omanataikaua. !Imisiritaikaua.

¹⁰ Ate Teoso omanatakani anakasaakiua, Teoso ūkiri ipina ate īkapani. Ininiā Teoso mokaiaakari !atxaikaua. Iua apakapaua. Iua apakapaua, ininiā amaerekati imakatzaka, ininiā aāuapininiika, kotxi iua ūkitikaua auapininiika anini īkapani Teosokata, kotxi Kristo auini auapika.

¹¹ Teoso kamari ikara ate īkapani. Apikomoni iua kaminapanikauako ate, kotxi iua kamapoxokonitaua, kotxi aāuīte Xesosi Kristo mikanapiriāua ate Teosomoni.

Adāo, Kristo Pakini

¹² Maerekantxí apoka itixi kiki ūtika xika, Adāo inakori xika. Maerekati ikamakiti xika ipina. Ininiā ikinimane kākīti ipina, kotxi ikinimane kākīti kamari maerekati.

¹³ Teoso paniātakiti iōkatsopatakorí apokini apisanpanika, kākīti kamari maerekati, iuaritika Teoso !imisiritanina ninoia maerekati ikamakitina xika, kotxi iuasaaki !isāpiretapanikari ipaniātakiti.

¹⁴ Adāo auakasaaki atoko, Moisesi auakasaaki manapi, iuasaaki Teoso paniātakiti iōkatsopatakorí !apokapanika, iuaritika ikinimane ipina. Atxiīti kākīti !ikamari maerekati Adāo maerekanti atoko, kotxi iua !ikamari Teoso paniātakiti, iuaritika ikinimane ipina. Kiki Adāo inakori axinkasaaki, aimarotari iua Xesosi atoko ininiua.

¹⁵ Txamari aimarotari iua na Xesosi !atokoni itxaua, kotxi ūtika kiki maerekanti xika, itori kākīti ipina. Iua sikari ipīkxitxi kākitimoni. Kiki ūtipekana, Xesosi Kristopekana, iua sikari erekari Teoso siākīti itori kākitimoni imapinakanina īkapani. Teoso siākīti ūki !auari. !Erekari Adāo sikakiti. Peerekari Xesosi Kristo siākīti.

¹⁶ Kiki ūtika Adāo inakori kamari maerekati. Ūtinoka maerekati ikama, ininiā eureka Teoso sāpiretari imarekanti. Eureka Teoso misiritar iua. Teoso siākīti !ikara atokoni itxa. Kākīti maerekati itori ikamakasaaki, kiki ūtipekana Xesosi sikari Teoso siākīti kākitimoni, ininiā ikamarekatana kākīti. Iuasaaki imakatzakari ninoia maerekanti.

¹⁷ Kiki ūtika, Adāo inakori maerekanti xika, Teoso txīkitakari ikinimane ipinini. !Erekari iua kiki kamakiti. Ūti kiki, Xesosi Kristo inakori kamakiti peerekari. Iua txīkitakari kākīti aākixinireē katapara inini maerekanti imakamakani īkapani. Kākīti ikara atoko inakori Teoso sikari ikinipoko erekari. Itori isika. Itxīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. Ia iparīka ūki !auari.

¹⁸ Adāo kamari ūtinoka maerekanti, iuaritika iua maerekanti txīkitakari Teoso misiritinina ikinika kākīti. Iua atokokana Xesosi kamakiti ūtika txīkitakari Teoso kamaerekatinina kākīti ninoia ūtipirika auini īkapani. Iuasaaki atāonoka ikamakiti.

¹⁹ Kiki ūtika Adāo inakori na kamari Teoso sākire iaōka, ininiā itxīkitakari kākīti itomaneri maerekanti ikamininga. Kiki ūtipekana Xesosi inakori kamari Teoso sākire iaōka, ininiā itxīkitakari kākīti itomanerit atāo inakari kamakanti ininiua.

²⁰ Teoso sikari ipaniātakiti iōkatsopatakorí Moisesimoni. Iuasaaki kākīti imarotari maerekanti itori ikamakitina, ininiā maerekantxí apiaāpota, kotxi Teoso paniātakiti iōkatsopatakorí auape. Maerekantxí apiaāpota, iuaritika erekari Teoso sikakiti kākitimoni apia.

²¹ Maerekantxí txīkitakari kākīti ipinini. Erekari Teoso sikakiti kākitimoni txīkitakari kākīti auini ūtipirika imaxipokakanī ūkane, kotxi aāuīte Xesosi Kristo txīkitakari kākīti atāo inakari kamakari ininiua. Ininiākara kākīti auapininiika, kotxi Xesosi Kristo kamaerekatana.

² Konapitini. Teoso makatzakapekari amaerekani, kotxi iuasaaki ! anirekaikari apikomoni maerekati akamini. Anireēkiti maerekati akamini xipope, kākiti ipinini atoko itxa ixipokini. Ininiā lapakata apikomoni maerekati akamini.

³ Apatxisatiko oerekari Kristo Xesosi nakitiakori aniniua. Iuakata apinini atoko itxa apatxisatiko. Himarotapekari ikara.

⁴ Apatxisatiko oerekari Kristokata ikatakoni atoko aniniua, ininiā !anirekari apikomoni maerekati akamini. Kristo iri Teoso posotiire ūkitikari imi, iuaīkana auāki inini īkapani. Peerekari iposotiire. Ininiā apatxisatiko oerekari Xesosi ūkitikiko atokokana Teoso ūkitikaua ate aāuini amaneri inini īkapani.

⁵ Aāuapika Kristokata, ininiā ātika atoko atxaua iuakata aāuini, ininiā Kristo ipinini atokokana mitxi aāuini xipope. Kristo iuaīkana auini atokokana, aāuini amaneri. Peerekari, kotxi aāuapika Kristokata, ātika atoko aniniua iuakata.

⁶ Mitxi anireēkiti xipope, kotxi Kristo makatzakari amaerekani aamina ūpiriāmitakari nōpini ipikasaaki ate īkapani. Ininiā mitxi anireēkiti posotiire !auaika. Ixipokaākapeka, kotxi mitxi anireēkiti maerekatinoka. Ininiā maerekantx i nitiriakori atoko !atxaikaua. Amaratari ikara.

⁷ Maerekantx na paniātaikari kākiti ipikari.

⁸ Kristokata ipikani atoko aniniā, aimarotari iuakata aāuini apaka.

⁹ Ipikasaaki ūkitikāka, ininiā !ipinaika. Amaratari ikara. Ipiktxi na kaposotiireikari iuaīkana Kristo ipinini īkapani.

¹⁰ Iua ipina maerekantx posotiire ixipokini īkapani. Iuasaakipeka maerekantx posotiire xipope. Uatxa Kristo auapininiika Teosokata, iri nireēkitinoka ikamini īkapani.

¹¹ Iua atokotxikana anireēkiti maerekati xipope. Uatxa !anirekaikari maerekati akamini. Uatxa aāuapininiika Teosokata, iua nireēkitinoka akamini īkapani, kotxi Kristo Xesosikata aāuapika.

¹² Ininiā na hāuiritapiri hīto paniātinii maerekati hīkamini. Na hīkamapiri maerekati hīto nireēkiti.

¹³ Na hāuiritapiri hīto kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hōki kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hinama kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hīuako kaminiri maerekati. Na hīkamapiri maerekati hīto nireēkiti. Hīteka hīsikauako Teosomoni, kotxi mitxi ipikani atoko hītxaua, eureka Teoso txīkitakai auāki iuaīkana hinini, ininiā hīsikari hīto ikinika Teosomoni. Atāo inakarinoka hīkamako hōkiā, hinamaā, hīuakoā, imakinika hītoā.

¹⁴ Uatxa maerekantx apatrāote atoko ! itxaikauako. Uatxa amisiritiko !auaika, Teoso paniātakiti iōkatsopatakor amakamakanī, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, iuasaaki imakatzakari amisiritiko.

Atāo Inakari Nitiriakori

¹⁵ Ininiā atxiūti hītxano nota: "Maerekati makama, kotxi amisiritiko !auaika Teoso paniātakiti iōkatsopatakor amakamakanī, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, imakatzakari amisiritiko. Ininiā makamari maerekati," atxa atxiūti. Konapitini.

¹⁶ Himarotari, hāuiritiniārī kākiti paniātinii iua nireēkiti hīkamini, ininiā iua hīpatrāote atoko itxaia. Iua nitiriakori atoko hītxaua, kotxi hīkamari iua paniātakiti. Maerekantx hīpatrāote ininiāua, hīkamari maerekati, ininiā hīpina. Ininiā kona hāua Teosokata ītipirika. Teoso hīpatrāote ininiāua, iua paniātakiti hīkama, ininiā atāo inakarinoka hīkama.

¹⁷ Nitxari Teoso: "Erekapitikari atemoni pikamakiti." Ikara atoko nitxari Teoso, kotxi mitxi maerekantx nitiriakori atoko hītxaua. Uatxa maerekantx nitiriakori !hītxaikaua, kotxi iteene hīkpitari hōerekiko.

¹⁸ Teoso makatzakapekai hīte, ininiā uatxa maerekantx nitiriakori !hītxaikaua. Uatxa Teoso nitiriakori hītxaua, ininiā atāo inakarinoka hīkama.

¹⁹ Ikara atoko nitxa sākireta hītemoni, kotxi himarotari nitrititxi, patrāo pakini pirena. Himarotakiti poiāoka. Mitxi hāuiritari hīto kaminiri maerekati inireēkiti. Hāuiritari hīto apikomoni maerekati ikamaāpotini. Apiaāpota maerekati hīkamakiti. Iuasaaki hīto maerekantx nitiri atoko itxaia. Uatxa hīsikari hīto Teosomoni atāo inakari nitiri ininiua īkapani, ininiā hīkamariko atāo inakarinoka. Ininiā Teoso nakitiakorinoka hītxaua.

²⁰ Maerekantx nitiriakori hinakasaakiu, atāo inakari nitiriakori na hītxaua, ininiā atāo inakari na paniātai hīte atāo inakarinoka hīkamini.

²¹ Ūkiripa erekari hāpaka, maerekati mitxi hīkamakasaaki? Kona kapakaparei. Uatxa hīpētauata maerekati mitxi hīkamakiti xika. Maerekati kamiko xika kākiti ipina, ininiā kona auā Teosokata ītipirika.

²² Uatxa maerekantx na paniātaikai hīte. Uatxa Teoso nitiriakori hītxapekaua, ininiā hīkamari ikinipoko Teoso īkapani. Ininiā hāuapininiika hītxako Teosokata ītipirika.

²³ Maerekanitxi kākiti patrāote atoko itxa. Iikxitxari kākiti parīkatxi īki, txamari ipīkitxi itxaua parīkatxi īki. Teoso sikakiti atemoni ātiāo. !Aparīkauata Teoso sikakiti aāpakapini īkapani, iuaritika isikaua aāuini ātipirika inini īkapani, kotxi aāuīte Xesosi Kristo ipina ate īkapani.

7

Tanirauatakaro Atoko Atxa

¹ Nitariakori, hīte hīkinika imarotari paniātakori iōkatsopatakor, ininiā himarotari nisākire. Kākiti auapanika inakasaaki, ikīpitariko paniātakori iōkatsopatakor.

² Noerekaiko hīte. Paniātakori iōkatsopatakor paniātarō sito okaikotini oītanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiā, iua paniātakori na paniātaikaro oa.

³ Ōtaniri auapanika inakasaaki, ātikata oāuiniā, kanokarero otxaua. Ōtaniri ipininiā, paniātakori iōkatsopatakor na paniātaikaro oa, ininiā apakata ātikata oītaniriuatini. Ikara atoko oniniā, kanokarero !otxaua.

⁴ Nitariakori, oa sito atokotxikana ate amakinika. Kristo ipina ate īkapani, ininiā Moisesi paniātakiti iōkatsopatakor kona paniātaikaua, kotxi uatxa Kristo nakitiakori atxaua. Uatxa Teoso ūkitakiti Kristo nakitiakori atxaua. Iua nakitiakori atxaua, ininiā erekari akama Teoso īkapani.

⁵ Mitxi anireēkiki maerekati paniātauua maerekati akamini. Aīto nirekari maerekati-noka ikamini, kotxi paniātakori iōkatsopatakor txari: "Kona hīkamapiri maerekati." Ininiā iuasaaki apiata anirekari maerekati akamini, kotxi maerekatinoka kamakani atxaua. Ininiā apina, ininiā kona aāuapika Teosokata.

⁶ Mitxi paniātakori iōkatsopatakor nirekari ipaniātiniua. Uatxa paniātakori iōkatsopatakor na paniātaikaua. Ikara kitxakari. Uatxa amaneri, kotxi uatxa aparīkauata Teoso īkapani. Erekari Matamatakoti oerekaua aparīkauatini Teoso īkapani.

Teoso Paniātakiti Iōkatsopatakor

⁷ Ininiā natokopa itxa uatxa axinikakiti? Teoso paniātakiti iōkatsopatakor maerekati itxaua atxiīti? Konapitini. Maerekati !itxaua. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor mauakan-imako, nota !imarotamariko maerekati nikamini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor txari: Kona pinirekapiri āti nakiti, ininiā āti nakiti ninirekiniā, nimarotari nikaminiri maerekati.

⁸ Maerekati xika na nota nirekari ikara Teoso paniātakiti nikamini. Ininiā iteene ninirekari apanakini nakiti. Ninirekari apanakini nakiti, kotxi Teoso paniātakiti iōkatsopatakor txari: Kona pinirekapiri āti nakiti.

Teoso paniātakiti iōkatsopatakor mauakanī, iuasaaki maerekati !auari.

⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakor nimimarotakanisaaki, na nimarotari maerekati nikamini. Niūākatari nākixinire auāki inini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor nimarotakasaaki, nimarotari maerekati nikamini. Iuasaaki nimarotari nipinini nimaerekani xika.

¹⁰ Iuasaakipeka nimarotari nākixinire ipīkari atoko inini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor oerekari kākarekari ikamini, iua aāuini īkapani. Txamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakor oerekano nota nipinini nimaerekani xika.

¹¹ Maerekati ninireēkiki misirienetano. Imisirienetano, ininiā na nikamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakor iaōka. Ininiā nikamari maerekati. Ininiā maerekati xika nipina.

¹² Teoso paniātakiti iōkatsopatakor !auari maerekati, kotxi Teoso kamari. Atāonoka itxa Teoso paniātakiti. Erekari.

¹³ Atxiīti erekari txīkitakano nipinini? Konapitini. Maerekantxi txīkitakano nipinini. Maerekantxi txīkitakano Teoso paniātakiti iōkatsopatakor erekari nimakamakani, ininiā nikamari maerekati, ininiā iua maerekantxi txīkitakano nipinini. Ininiā aimarotari maerekantxi kona xatiki apakata. Maerekatinoka, kotxi maerekantxi txīkitakano nipinini. Teoso paniātakiti iōkatsopatakor oerekaua ikara atoko inakari.

¹⁴ Aimarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakor iaxiti īkari ininiua. Txamari nota uaikirino. Maerekantximoni vētxitakori atoko nitxaua, maerekantxi nitiri atoko ninimiua īkapani.

¹⁵ Na nimarotari nikamakiti, kotxi na nikamari notaka nireēkiki. Nikamari nimanirekakiniti, nomanatakiti.

¹⁶ Ininiā maerekati nimanirekakiniti nikamakasaaki, iuasaaki nimarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakor erekia inini.

¹⁷ Ininiā na notani kamari maerekati. Maerekati nākixinireē auakarira txīkitakari nikaminiri iua maerekati.

¹⁸ Nimarotari erekari !auari nākixinireē. Maerekatinoka aua nākixinireē, kotxi ninirekari erekari nikamini, txamari !niposotari.

¹⁹ Na nikamari erekari ninireēkiti. Nikamapikari maerekati nimanirekakiniti.

²⁰ Ininiā nimanirekakiniti nikaminiā, kona notani kamari. Maerekati nākixinireē auakarira txikitakano iua maerekati nikamini.

²¹ Ininiā ia sākiretxiti atāo: Ninirekasaakiri erekari nikamini, maerekatinoka nipozota nikamini.

²² Nākixinireē iteene ninirekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri iaōka nikamini.

²³ Txamari aua āti ninireēkiti niūto āki. Iua niūto nireēkiti nirekari ixipokiniri nākixinireēkiti. Iua niūto nireēkiti xika nikamari maerekati nireēkitinoka. !Niposotari erekari nikamini. Kategia āki iaxirakonai atoko nitxa.

²⁴ ! Erekano nota. Maerekati kamakarino nota. Kipa makatzakano, maerekati niūto nireēkiti nimakamakanī ikapani? Niūto txikitakano nipiñini. Kipa moianatano?

²⁵ Aāuīte Xesosi Kristokara moianatano. Iuara makatzakano nimapinakanī ikapani. Peerekari Teoso, kotxi iua kamari ikara atoko nota ikapani.

Ininiā uatxa ia atoko inakari nisāpireta. Nākixinireē ninirekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri nikamini. Txamari niūtoā maerekantxii nireēkitinoka nipozota nikamini.

8

Erekari Matamatakoti Txikitakari Aākixinire Auāki Inini

¹ Ininiā uatxa Teoso! itxaikaua ate: "Maerekati hīkamakiti xika nimisiritaiko hīte,"! itxaikaua ate, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. !Akamaikari aīto nireēkiti. Erekari Matamatakoti sikaposotuiretaua iua nireēkiti akamini.

² Erekari Matamatakoti nireēkiti akama, ininiā iua txikitakari aākixinire auāki inini, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Erekari Matamatakoti makatzakano maerekantxii nireēkiti nikamini, ininiā na nipa.

³ Aīto maerekani xika Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri! iposotari imakatzakiniri amaerekani, kotxi! apotosotari akaminiri iua paniātakiti. Iuaritika Teoso makatzakari amaerekani, kotxi iua iokanatari imi atemoni. Imi īto ate īto atoko, maerekati kamakari īto atoko itxa. Teoso iokanatari imi atemoni ipinini ikapani, amaerekani imakatzakini ikapani. Ininiā ixipokari maerekati posotire aītoā auakari.

⁴ Teoso kamari ikara, ininiā Xesosi kamari ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri iaōka ate ikapani, kotxi ipaniātakiti atāo inakarinoka. Ininiā !akamaikari maerekati aīto nireēkiti. Akamari Erekari Matamatakoti nireēkiti.

⁵ ītotxi nireēkiti kamakanī xinikapikari iītona nireēkitinoka. Erekari Matamatakoti nireēkiti kamakanī xinikapikari Erekari Matamatakoti nireēkitinoka.

⁶ Kākiti xinikiniārī īto nireēkitinoka, ixinikakiti txikitakari iua ipinini, ininiākara kona auapika Teosokata. Kākiti auritikinārī Erekari Matamatakoti txikitakini ixinikiniri Erekari Matamatakoti nireēkitinoka, iua auapininiika Teosokata. Erekaxinireri iua.

⁷ Kākiti xinikiniārī īto nireēkitinoka, Teoso mokaiakariakori itxauana, kotxi !inirekarina Teoso paniātakiti iaōka ikaminina. !Iposotarina Teoso paniātakiti iaōka ikaminina.

⁸ ītotxi nireēkitinoka kamakanī liposotari ikamapoxokonitinirina Teoso.

⁹ Hītepekan, Erekari Matamatakoti hīkxinire auiniā, hīkamari iua paniātakiti. !Hīkamari maerekati hīto paniātakiti. Erekari Matamatakoti kākiti aākixinireē mauakanisaaki, na Kristo nakitiakori itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Kristo nakiti itxaua.

¹⁰ Hīto ipinapitako maerekati xika, iuaritika hīxinire auākiri itxaua Kristo hākixinireē auiniā. Hīxinire auākiri itxaua, kotxi Kristo kamari atāo inakarinoka ate ikapani.

¹¹ Teoso ökitikari Xesosi, iua ipiñasaaki. Erekari Matamatakoti Teoso nakiti hākixinireē auiniā, Teoso Kristo ökitikakari, txikitakariko hīto ipinakari iuañkana auāki inini, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti suañkana auākixinireē.

¹² Ininiā nitariakori, auapitika akamakiti tīkane Teoso ikapani. !Auari akamakiti tīkane aīto nireēkiti akamini ikapani.

¹³ Hīto nireēkiti hīkaminiā, hīxinire ipiñkari atoko itxa, ininiā ātipirika kona hāua Teosokata. Hamanainiārī Erekari Matamatakoti maerekati hīto kamakiti ixipokini, iuasaaki hāuapika ātipirika Teosokata.

¹⁴ Erekari Matamatakoti nireēkiti kamakanī, Teoso anaakori itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti.

¹⁵ Iua Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti hītemoni. !Itxikitakai nitirixti kapīkareri hininiua. Itxikitakai Teoso anaakori hininiua. Erekari Matamatakoti posotireē aākiritari aāri Teoso: "Papai, niri," atxari.

¹⁶ Erekari Matamatakoti sāpiretaua aākixinireē Teoso anaakori aniniua.

¹⁷ Teoso anaakori aniniāua, aāpakapariko erekari Teoso nñkatakiti ate ikapani. Kristo apakapari erekari Teoso nñkatakiti iua ikapani, ininiā ate apakapari iuakata. Kristo misiritaākapeka. Ate misiritiko apaka auiniā Kristo sākire aāuikini xïka, Kristo ikinimane auñte inakasaakiua, ate apaka aua iuakata iuasaaki. Aātamatari iua iotximere. Peerekari iuasaaki iuakata aāuini.

Aāpakapariko Ikinipoko Erekari

¹⁸ Uai itixi aāuakasaaki, aātatsiirauata. Eereka ! axinikaikari mitxi aātatsiirauatini, kotxi Teoso oerekauako ikinipoko erekari. Iuasaaki peerekari.

¹⁹ Ikinipoko Teoso kamakiti iātapari ipoxokoniritika Teoso keto õti. Iuasaaki aimarotari Teoso anaakori.

²⁰ Kotxi ikinipoko Teoso kamakiti misiritaākapeka, ixipokaāpotini tñkane. Ikinipoko Teoso kamakiti ixinireka ! ixipokaāpota. Teoso txilkitakari ikinipoko xipokaāpotini. Iuaritika aimarotari, ipïkitix xipokini õti apokapitikako.

²¹ Ikinika Teoso kamakiti iātapari iua õti. Iuasaakiko itixi amaneri itxauako. !Ixipokaika. Iuasaaki ikinika amaneri. !Ixipokaika. Teoso anaakori misiritiko !auaika. Peerekari iuasaakiko.

²² Aimarotari uatxapiikama ikinika Teoso kamakiti atatsiirauata, amarini tsii sito atat-siitni atkokana.

²³ Na itixi Teoso kamakitinanini atatsiirauata. Aākixinre apaka akiripireta, kotxi anirekari Teoso keto apokini. Iuasaaki iua apakapaua ate iua anaakori. Iuasaakiko añto amaneri isikaua. Iuasaakiko añto !kaxiporeikari. Merepanika Teoso sikakiti auapeka atemoni, kotxi iua sikapekari Erekari Matamatakoti atemoni.

²⁴ Teoso makatzakapekari amaerekani, aāuakasaakiri isākire. Ininiā aiātapari apikomoni isikaenetakiti atemoni. !Aātamatapanikari isikaenetakiti, ininiā aiātapapanikari. Aāuakapitikari isikaenetakiti isikiniua, ininiā atāo aāuikiniri.

²⁵ Aiātapari aāpakapakiti tñkane. !Aāpakapapanikari, iuaritika aiātapari apoxokoniritika, kotxi aimarotapitikari ikara apokini.

²⁶ Erekari Matamatakoti moianataua, kotxi na kataparaxinireua. !Aimarotari aa-manaākiti tñkane, Teoso amisākiretakasaaki. Iuaritika, Erekari Matamatakoti misākiretari Teoso ate ikapani. Asākiree !aposotari asāppiretiniri Teoso ikinika anireēkiti, ininiā Erekari Matamatakoti misākiretari Teoso ate ikapani. Ipinimoni itxa isāppiretiniri Teoso. Kākiti sākiree !isākirauata Teosokata.

²⁷ Teoso imarotari kākiti ākixinre, ininiā iua imarotari Erekari Matamatakoti xinikakiti, kotxi Erekari Matamatakoti misākiretari Teoso, Teoso nakitiakori ikapani. Erekari Matamatakoti amanaāri Teoso, Teoso nireēkiti ikaminana inakitiakori.

Teoso Iteene Tiretinuua

²⁸ Aimarotari ikinioñtika erekari ikaminaua ate, kotxi iua tiretakani, iua mereēkini atxaua ate. Iuaritika aātatsiirauatini auapitika. Iuaritika iuasaaki apaka erekari ikaminaua. Iua mereēua, kotxi inirekari imereinua.

²⁹ Itixi kamiko apisanpanika Teoso imarotapekaua ate. Iua mereēpekaua ate, iua anaakori kaiāopokor aniniua ikapani. Imereēpekaua, imi Xesosi atoko aniniua ikapani. Ininiā Xesosi añtari apiari.

³⁰ Teoso akiritanu imereēkini. Apaka ikamaerekatana iua mereēkini. Apaka itanapoko erekari isika ninoia ikamaerekatakinimoni.

³¹ Teoso kamari ikinipoko ikara erekari ate ikapani, ininiā natokopa itxa axinikakiti? Teoso kataparari moianatapitikaua, ininiā ate omanatakani tapara poiāoka.

³² Teoso sikari ikinipoko atemoni. Imi apaka isika atemoni, kotxi ipina ate akinika ikapani. Isikari imi atemoni, ininiā aua atxiñti iua masikakiniti atemoni? !Auari. Ikinipoko erekari isikapitikaua atemoni. Ikarone !auari.

³³ Aua atxiñti Teoso mereēkini maerekani sāppiretakari? !Auari. Teosora sāppiretari ninoia maerekani mauakani, kotxi iua kamaerekatapekana ninoia.

³⁴ Aua atxiñti Teoso mereēkini misiritiko sāppiretakari? !Auari. Kotxi Kristora misākiretari Teoso ate ikapani, kotxi Teoso ikikomoni auakari itxaua. Iua ipina ate ikapani, ininiā eureka Teoso ökitikari iua, auapika inini ikapani. Iuara misākiretari Teoso ate ikapani.

³⁵ Ininiā kipa atxiñti iotokakatari Kristo tiretinuua? !Auari, kotxi amaxikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Amaurenisaaki, Kristo tiretapanikaua. Amisiritikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Natxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Amamākanisaaki, Kristo tiretapanikaua. Monōkori auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Neenamatxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua.

³⁶ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Pisākire aāuikini xika, pamonōkoniri ikiniōtika. Aōkiko monōkoni auapika. Soti aȗte apanakini okini atoko, apanakini nirekari okiniua ate, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorī.

³⁷ Maerekati ikara atoko aua, iuaritika iteene akāiata, kotxi atiretakiri sikataparataua.

³⁸ Ia nimarota. Kristo tiretinua iotokakakari ! auari. Apīkasaaki, itiretapanikaua. Aāuapanika inakasaaki, itiretapanikaua. Teoso nitirakori iaxitikini !iotokakari itiretinua. Satanasi nitirakori !iotokakari itiretinua. Īkorasaaki auakan, katana auakan apaka ! iotokakari Kristo tiretinua. !Auari posotiretxi, Kristo tiretinua iotokakakari.

³⁹ Iaxiti apiko nopolixiti auakan, iaxiti patapi auakan apaka, !iotokakari Kristo tiretinua. Hinitiniāri Teoso tiretinua iotokakakari, !hāpokari. Hinitiniāri ikinika Teoso kamakiti auiniātā, iuaritika kona hāpokari Teoso tiretinua iotokakakari. !Auari. Aāuīte Kristo Xesosi oerekaua Teoso iteene tiretinua.

9

Teoso Mereēna Xoteoakori Inakitiakori īkapani

¹ Atāo nisākire. Kristo nakiti nitxaua, ininiā na nisāpiretari misirieneretxi. Nākixinireē nimarotari nisākire atāo inini, kotxi Erekari Matamatakoti oerekari nisākire atāo inini.

² Ia nisākire atāo. Itēene nimiranianiutapika. Nākixinireē maerekaxiniretinoka nitxa, nimirimane Kristo sākire mauikakani xika.

³ Ninirekamari Teoso misiritinino nota, ninoa nitariakori imamisirikitani īkapani. Ninirekamari Kristo manirekakanino nota, nimirimane Kristo nakitiakori ininiua īkapani. Niposotiniāri ikara atoko nikamini, nikamari nimirimane īkapani. Txamari !niposotari.

⁴ Nimirimane Isaeo apika mekaniriakori itxauana. Teoso nirekana ninoa iua anaakori ininiua. Teoso oerekari iposotire ninoamoni. Isāpiretana ninoa ikamaenetakiti ninoa īkapani. Isikari ipaniātakiti iōkatsopatakorī ninoamoni. Oerekana ninoa kiiniri atāo ikamina, iuakata isākirauatasaakina. Teoso sāpiretana ninoa ikamakiti tīkane ikinimane kākiti īkapani.

⁵ Nimirimane apika atokiriakorini Apraāoma, Isakima, Isaeoma pakini. Kristo uaimoni iponaniāksaaki, ninoa apiko mekaniri itxaua, iuaritika Teoso itxaua. Ikinimane aȗte itxaua. “Peerekai,” matxari iua ātipirika. Ameē.

⁶ Atxiīti Teoso kona kamari ikamaenetakiti Isaeo apika mekaniriakori īkapani? Ikamapitikariko. Txamari kona ikinikani Isaeo apika mekaniriakori Teoso nakiti !itxauana.

⁷ Kona ikinikani Apraāo apika mekaniriakori atāo Teoso anaakori !itxauana, kotxi Teoso txari Apraāo:

Papika mekaniriakori atāo inakani Isaki mekaniriakori itxauana.

⁸ Teoso sāpiretari Isaki auini, iua auini apisanpanika. !Isāpiretari āti Apraāo ākiri Isimaeo inakori auini, iua auini apisanpanika. Isimaeo iponaniā, kotxi Apraāo sirīka Isimaeo inorokata. Ininiā kākiti Isimaeo atoko, Teoso anaakori !itxauana. Teoso sāpiretari Apraāo iua keene inini, ininiā isikaenetakininoka atāo Apraāo apika mekaniriakori itxauana.

⁹ Teoso sikaenetari Apraāo keene inini. Itxari:

Niketo manapi nikanapirīko. Iuasaaki Sara keeneroko. Kiki oenetakō.

¹⁰ Apikomoni nisāpiretai. Hepeka anaakori iri ātika. Aāpika atokirini itxaua Isaki inakori.

¹¹⁻¹² Oa anaakori iponaniā ipipe. Iponaniānina apisanpanika, maerekati ikaminina apisanpanika, erekari ikaminina apisanpanika, Teoso sāpiretaro oa:

Merepanika iponaniākari eureka iponaniākari nitiri itxauakō.

Ininiā Teoso mereēri iua eureka iponaniākari Xakoo inakori apari inini īkapani, iua auini apisanpanika. Ininiā na Xakoo kamakitinī txīkitakari Teoso mereiniri iua. Teoso mereēri iua, kotxi inirekari ikara atoko inini.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakorī txari:

Xakoo nitireta. Isaoo nomanata.

¹⁴ Ikara atoko ininiā, kanatokopa itxa axinikakiti? Atauako Teoso na kamari erekari? Ikamapitikar erekari. Ātipirika Teoso kamari erekari.

¹⁵ Teoso txari Moisesi:

Ninirekiniāri āti niamonīkini, niamonīkari. Ninirekiniāri āti nimoianatini, nimoianatari.

¹⁶ Ikara atoko ininiā, anireēkīti !txīkitakari Teoso mereinria. Akamakiti !txīkitakari Teoso mereinria. Imereēua, kotxi iamoniākaua.

¹⁷ Teoso txari Paraoo isākire iōkatsopatakorī:

Nota txīkitakai aȗttxi pininiua, niposotire noerekini īkapani, niuāka ikini itixiti auakan imarotini īkapani, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorī.

¹⁸Ininiā Teoso nirekiniāri iamoniñkiniri āti, iua amoniñkari iua. Apaka inirekiniāri, itxikitakari āti ākixinire kaikoxinire inini, Teoso nireeñkit imanirekakani tīkane.

Teoso Omanākare, Iamoniñkare Pakini

¹⁹Atxiñti hīte txano nota: “Teoso ikara atoko ininiā, na ate xikani kaikoxinireua ate. ! Aposotot akamirini Teoso manirekakiniti,” atxiñti hītxano.

²⁰Txamari ! apakata ia atoko hinini. Kiriparai hīte ikara atoko ina sākiretakani Teosomoni? Kākiti hītxaua. Teoso kamakiti pitxaua. Atauako kamakori posotatari ika-makirmoni: “Kinirepa pikamano nota ia atoko ninini?” ! Apakata ikara atoko hinini hīkamakirmoni.

²¹Hīxinikari kiki tiitxi kamakari. Ikamari inireeñkiti. Atxiñti āti poriñ katsariā, ikamari ipi kopiti. Atxiñti ianaka ikamari āti kopiti, peereri inini, kiiniri ikapani. Atxiñti ātipekana ikama patimari poiñ ereri, ikiniñtika iāriā iātiko ikapani.

²²Ikara atoko itxa Teoso kaminiri kākiti. Teoso kamari apanakini kākiti Teoso omanākare imarotinina ikapani imaerekana inika. Iuasaaki oerekana iposotiire imarotinirina ikapani. Teoso omanatana nino, iuaritika imiteenekana. Kona uatxa ixipokana nino. Txamari iketo manapi ixipokanako nino. Uatxa imiteenekapanikari nino maerekani.

²³Apaka ikamari apanakini iua amoniñkakini. Uatxa imiteenekari iua omanatakinmaerekani, kotxi inirekari iua amoniñkakini imarotiniri iua erekia inini, kotxi peerekari iua. Itenee itiretari iamoniñkakini. Ikamana nino erekari isikakiti apakapinina ikapani.

²⁴Hīte, ate pakini, iua amoniñkakini atxaua. Iua akiritakini atxaua. Na Xoteonanini akirita. Akiritana Xoteo minakania apaka.

²⁵Teoso sākire iōkatsopatakorri, Oséia iōkatsopatakitiā, Teoso sāpiretari ikara. Itxari: Kākiti mitxi nota nakitiakori minakonimoni nitxako: “Uatxa nota nakitiakori hītxapekuauko.” Nino mitxi nimatiñretakinitimoni nitxako: “Uatxa nota tiretakini hītxapekuauko,” nitxako.

²⁶Mitxi Teoso txana nino: “Na nota nakitiakorini !hītxaua.” Ikara Teoso sākiretimiātāā, iuaātātxikan: “Teoso ātipirika auāki inakari anaakori hītxaua,” inaāka ninoamoni, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

²⁷Apaka Teoso sākire iōkatsopatakorriā, Isaía txari: Isaeo apika mekaniriakori kaiāopokori, potxoari uiniti kipatxite atoko itxana, txamari poiāonoka makatxakaāla imapinakani ikapani.

²⁸Patimari Teoso xipokiniri iparīka imisiritiniri kākiti imaerekani xika, itxa Isaía.

²⁹Mitxipeka Isaía txari:

Apiananiri kaposotireri nīkatari apanakini aāpika mekaniriakori imapinakani ikapani. Ininiā atenape auapanika. Teoso manikatakanimauako, axipokapiimako kākiti Sotoma sitatxitxi auakani xipokini atoko, kākiti Komoha sitatxitxi auakani xipokini atoko atxapiimako, itxa Isaía sākire.

Xoteo Maiukananiri Teoso Sākire

³⁰Ininiākara aimarotari ia: Xoteo minakanua manitakanisaakiri Teoso txikitakina atāo inakari kamakani ininiuana, iuasaaki Teoso txikitakana atāo inakari kamakani ininiuana, kotxi auikarina Teoso sākire.

³¹Txamari Xoteoakori nitaāpotari paniātakori ninoia atāo inakari kamakani txikitakakari, txamari !apokarina.

³²Kinirepa !apokarina ikara? Kinirepa Teoso na txikitakana ninoia atāo inakari kamakani ininiuana? Kotxi !auikarina isākire. Imirekarina iparīkana txikitakina atāo inakari kamakani ininiuana. !Inirekarina auikinirina Xesosi sākire. Ninoamoni Xesosi kai kimaporinopini auakari atoko itxa, kotxi kai xika kākiti mākitita.

³³Teoso sākire iōkatsopatakorri kitxakapirīkari sāpiretari ia kai pirena. Itxari: Pikenakotariko ia: Nota iokanatakiti kākitimoni kai atoko itxa. Nitakari iua kai Siāo sitatxitxiā Xoteoakori kimaporeē. Iua kai xika kākiti mākitita. Iua kai xika kākiti irika. Iuaritika iua sākire auikākani !ipētauta nota apisatoō.

10

¹Nitariakori, nākixinireē itenee ninirekari Teoso makatxakiniri ninirimane maerekani, Isaeo apika mekaniriakori maerekani. Nimisākiretari Teoso nino maerekani makatxakiko ikapani.

²Nimarotari ninirimane itenee nirekiniri iparīkauatini Teoso ikapani. Txamari nino kerokari, kotxi !imarotarina atāo iparīkauatini Teoso ikapani.

³ !Imarotarina Teoso txikitakiniri kākiti atão inakari ikamini. Ninoaka nirekamari atão inakari ikaminina, Teoso apakapinina ikapani. Ininiā !auiritarina Teoso txikitakinina ninoa atão inakari ikaminina.

⁴ Kristo kamari ikinipoko Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri iaōka, ininiā iuanoka txikitakari ikinimane kākiti iua sākire auiākani atão inakari ikaminina.

Apiananiri Akiritakan

⁵ Kitxakapirīka Moisesi sāpiretari atão inakari akamini Teoso paniātakiti. Iuasaaki itxari: Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri ikiniōtika pikaminiā, pauapiniika pitxako, itxa Moisesi sākire.

⁶ Txamari !aposotari ikara atoko akamini. Aāuikasaakiri Xesosi sākire, iua txikitakaua atão inakari akamini. Ininiākara !apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari iaxiti apiko nopinixitimoni isini, Kristo notamoni iminini ikapani?”

⁷ ! Apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari ipikani auiniātaā isini, Kristo notamoni iminini ikapani?”

⁸ Xesosi sākire auape hītemoni. Na hīsa ātiātaā iua sākire himarotini ikapani. Hinamaāpekari. Hākixinireēpekari. Xesosi sākire auikiko asāpiretakari kākiti. Ia atoko asāpiretarri kākiti:

⁹ Pinamaā, “Xesosi niuite” pininiā, pākixinireē pauikiniāri Xesosi ipinini Teoso ūkitikiniri iua, iuasaaki pimaerekani makatxakaākako.

¹⁰ Kotxi aākixinireē Xesosi sākire auiākiniā, ikamaerekataua. Anamaā “Maerekati kamakarino nota,” aniniā, iua makatxakari amaerekani.

¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Iua sākire auiākari pētauatini lauari.

¹² Iua Kristo sākire auiākari atxiīti Xoteo itxaua. Atxiīti Xoteo minakatiua itxaua. Xoteo auīte itxaua Kristo. Xoteo minakanua auīte apaka itxaua. Ikinimane auīte itxaua Kristo Apiananiri. Isikari itanapoko erekari ikinimane iua akiritakanimonii.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Ikinimane akiritiniāri Apiananiri uāka imaerekana imakatxakini ikapani, iuasaaki imakatxakaākako imaerekana.

¹⁴ Kiātokopa itxa ninoa akiritiniri iua, isākire imauikakanisaaki? Kiātokopa itxa ninoa auikiniri isākire, imakenakotakanisaakirina? Kiātokopa itxa ninoa kenakotiniri isākire, imasāpiretakonisaakina?

¹⁵ Kiātokopa itxa Teoso iokanapirena sāpiretiko, ate maiokanatakaniāri iua sākire sāpiretakani kākitimoni? Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Erekpitikari Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani apokini kākitimoni, kotxi isāpiretarina Teoso kamaerekaxiniretiniri kākiti. Isāpiretarina erekari Teoso sikakiti kākitimoni. Ikara iminapiretakitina kamapoxokonitari kākiti.

¹⁶ Txamari na ikinimane kākitini auiākari Teoso iokanapirena erekari. Kotxi kitxakapirīka Isaia txari:

Apiananiri, asāpiretamari piokanapirena kākitimoni, txamari !auikarina, itxa Isaia.

¹⁷ Kākiti kenakotakasaakiri Teoso iokanapirena, Teoso txikitakari kākiti auikiniri isākire. Kristo sākire akenakotakasaakiri, akenakotari Teoso iokanapirena.

¹⁸ Txamari nota pimaāi: “Atauako Xoteo kona kenakotari Teoso iokanapirena?” Ikenakotipitikarina, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekari Teoso ikini itixiti auakani. Teoso sākire atoko itxa iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekakiti.

¹⁹ Iuaīkana nipimaāi: “Atauako Xoteo līmarotari Teoso iokanapirena?” Imarotapitikarina. Moisesi sāpiretakari Teoso sākire. Itxari:

Nimakatxakari Xoteo minakanua maerekani, ininiā nitxikitakaiko hīte hīxikotinina ninoa mitxi nota nakitiakori minakanua. Nitxikitakai hīte homanākarauatini, ninoa mitxi mimarorenri xika.

²⁰ Isaīapekana sāpiretarri Xoteo minakanua pirena. Isāpiretarri Teoso sākire itaparaxinireritika:

Teoso txari: “Ninoa nota manitakani aōkitano nota. Nimotika nota makiritakanimonii.”

²¹ Apikomoni isāpiretarri Teoso sākire Xoteo kamakiti:

Teoso txari: “Ikiniōtika namanaāri ninoa kanapiriini notamoni, txamari !ikpitarina nisākire. !Ikamarina nisākire iaōka. Inireēkitinoka ikamana.”

¹ Ininiā nipimaāi: “Atauako Teoso !inirekaikari Xoteoakori?” Inirekapitikana. Nota apaka Xoteo nitxaua. Apraāo apika mekaniri nitxaua. Pēxamī apika mekaniri nitxaua.

² Teoso !itakanapari Xoteoakori. Iua mereēna ninoia itixi kamiko apisanpanika. Hi-marotari Teoso sākire iōkatsopatakorri, Eríasi tsoatakasaaki Teosomoni Xoteo maerekani isāpiretakasaaki.

³ Iuasaaki Eríasi txari:

Apiananirri, ninoia okapekari kākiti pisākire sāpiretakani. Ikapirinikarina amesa pinakiti pitemoni sikakori takikoātaā. Notanoka pisākire sāpiretakarino auapanika. Ninoia asikatikinitano nota okinino ikapani, itxa Eríasi.

⁴ Kanatokopa Teoso apakapapiretarri Eríasi? Teoso txari:

Kona pitenanini aukari nisākire. Nota nūkatari setxi mio kikiakori nota nakitiakori. Ninoia kona teosonetari kākiti kamakiti Paoa inakori. Kona ikapotoreēkauana iua apisatoō, Teoso txari Eríasi.

⁵ Ikara atokotxikana uatxa. Aua apanakini kākiti Teoso mereēkini. Imereēna ninoia, kotxi iua nirekari ikinipoko erekari ikaminina ninoia.

⁶ Maerekati kamakani kākiti, iuaritika Teoso mereēua ate. Isikari ikinipoko erekari ate ikapani maxikatiūka. Aparika !itxikitakari iua sīkiniri ikinipoko erekari atemoni. Aparika txikitakiniāri ikinipoko erekari isikiniua, ininiā kona maxikatiūka isikarauata atemoni.

⁷ Ininiā kanatokopa atxa asākire apikomoni? Xoteoakori kona apakapari inireēkitina. Inirekarina Teoso apakapinina ninoia erekarini ininiuana. Teoso mereēkininoka apakapari ikara inakari. Apanakinipekana Teoso !aurita atāo imarotinina. Mōsiāreni atoko itxana.

⁸ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Teoso txikitakari ninoia ākixinire imakakari atoko inini, iua sākire imimarotakanina ikapani. Kokipitikamana, iuaritika !atamatarina Teoso kimapore. Kakenakokipitikamana, iuaritika inirekarina Teoso sākire ikipitinin. Uatzapiima ikara atoko itxapanika, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

⁹ Kitxakapirikā Tavii txari Teosomoni:

Ninoia kienai kaiāopokori. Inipokotakasaakina, iuākatarina pite apokaerekatinina ninoia, kotxi kaiāopokori ikienana. Ikiennana takapiri atoko itxa imaikinina ninoia. Itxikitakanai ikerokinina. Ikara xika ninirekari pimisiritinina.

¹⁰ Ninirekari ninoia mōsiāreni atoko ininiuana, ininiā na atāo atamatarina pikimapore. Kākiti tiitxi minari porikitakani atoko pitxikitakanako ninoia ātipirika, itxa Tavii sākire.

Xoteo Minakanua Maerekani Makatzakiko

¹¹ Iuākiana nipimaraauata: “Atauako Xoteoakori maerekani xika Teoso xipokana ninoia?” Konapitini. Xoteoakori kamari maerekati, ininiākara Teoso sāpiretarri Xoteo minakanua imarekanina imakatzakini, Xoteo xikotinina ikapani, iuākiana Teosomoni ikanapiriinina ikapani.

¹² Xoteoakori kamari maerekati, ininiākara Teoso sikari erekari kiikiri apanakini itixa auakanimon. Xoteo mapakapakiniti Xoteo minakanua apakapa erekari kiikiri. Ininiā Xoteo kanapiriākasaaki Teosomoni, iuasaaki apiaerekata Teoso sīkakiti kākitimoni.

¹³ Uatxa nota misākiretai hīte Xoteo minakanua, kotxi Teoso iokanatano nota hītemoni isākire nisāpiretini ikapani. Niukari hītemoni niokanatiko.

¹⁴ Ikara atoko ininiā, atxiūti ninirimane Xoteo xikotai hīte, ininiā atxiūti apanakini ninoia kanapiriā Teosomoni, imarekanina Teoso makatzakini ikapani.

¹⁵ Teoso takanapakasaakiri Xoteo, iua apakapari Xoteo minakanua, ininiā ninoia Xoteo minakanua kanapiriā Teosomoni. Teoso iuākiana apakapakasaakiri Xoteoakori, iuasaakiko peerekari. Ipičani iuākiana auāki inini atoko itxako.

¹⁶ Komiri akamakasaaki, ipixini Teosomoni asikasaaki, aimarotari ikinipoko iua komiri iua nakiti ininiuua. Aamina kotsa Teoso nakiti ininiā, imina pori apaka iua nakiti.

¹⁷ Xoteoakori oriva mina takakori atoko itxa, takakori Teoso nakiti. Ātikaka ipori kapatakaāka. Oriva itopakiri pori apaāka. Iapitaka ināāka ikapatakoātaā. Aneē takari katia. Takari sikakienatari itopakiri pori. Hīte Xoteo minakanua iua oriva itopakiri pori atoko hītxaua. Hāpkapari Teoso sīkakiti, kotxi hīte apotiitaua Xoteoakorikata, Teoso nākitaikorikata.

¹⁸ Hīte Xoteo minakanua, kona hīuikapeua Teoso apakapinii hīte. “Iua aāpori kapatakiko atoko, Teoso takanapana Xoteoakori, ate apakapini ikapani,” kona hītxape, kotxi aāpori atoko hītxaua. Na aāpori sikataparatari aākotsa. Aākotsa sikataparatari aāpori. Ininiā hīte apakapari Teoso sīkakiti, kotxi hāpotaaua Xoteokata.

¹⁹ Atxiīti h̄ite Xoteo minakaniua txano nota: “Iua aāpori kapatakaākori atoko Teoso takanapari Xoteoakori. Āti aāpori iapitakiko atoko, Teoso apakapaua ate,” h̄itxano atxiīti.

²⁰ Atāopitikara. Teoso takanapari Xoteoakori, kotxi ninoia !auikari isākire. Iua apakapai h̄ite, kotxi h̄ite auikari iua sākire. Iuaritika !h̄uiukapeua ikara atoko hinakasaaki. Erepaniko.

²¹ Teoso takanapari Xoteoakori, takari pori sauakakori atoko. Ininiā erepaniko, kotxi itopakiri aāpori atoko h̄itxaua. Atxiīti āti oti okanapai h̄ite apaka.

²² Aimarotari katiraōkiri ininiua Teoso. Aimarotari apaka kataparaxinireri ininiua. Kataparaxinireri iua, kākītī kamakasaakiri maerekai. Katiraōkiri iua, itiraōki hinirekasaaki. Itiraōki himanrekakanāi, h̄ite apaka mapara hōkaāka, iua aāpori sauakakori atokokana.

²³ Xoteo takanapiniāri imauikakaniri Xesosi sākire, auikiniāri iuaikana isākire, Teoso iuaikana mikanapiriāna, kotxi Teoso kaposotiireri ikara atoko ikamini.

²⁴ H̄ite itopakiri pori sauakakori takarimoni iapitaākori atoko h̄itxaua. Kona ixinireka ua ikara atoko. Pamimari ikara atoko. Xoteo atāo oriva takakori atoko itxauana. Ininiā na kamimari mitxi auiniātaā iuaikana Teoso takinina ninoia, iuaikana imikanapiriinina ninoia iuamoni.

Xoteo Maerekani Makatzakaākapanikako

²⁵ Nitariakori ninirekari himarotiniri apanakini mimarotakiniti, ininiā na h̄uiukaua. Xoteo !inirekari auikiniri Teoso sākire uatxa, iuaritika na ikara atoko litxapani ātipirika. Ikini itixiti auakani Teoso nireēkini Xoteo minakaniua kanapiriākasaaki Teosomoni, iuasaakiko Xoteo kanapiriāko Teosomoni.

²⁶ Ininiā iuasaaki ikinimane Xoteo kanapiriāko Teosomoni. Iuasaaki Teoso makatzakari ninoia maerekani. Teoso sākire iōkatsopatakorri kitxakapirika auakari ikara atoko itxa. Itxari: Xoteo itxauako maerekantxi makatzakakari. Imakatzakariko ikinika maerekati Xoteoakori kamakiti, Teoso manirekakiniti. Iuasaaki Teoso nireēkitinoka inirekanako.

²⁷ Nimakatzakariko maerekati ninoia kamakiti, kotxi kitxakapirika nikamaenetari ikara atoko inakari, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

²⁸ Xoteoakori !inirekari Teoso iokanapirena erekari, ininiā Teoso takanapana ninoia. Ininiā Teoso iokanapirena erekari sāpiretaāka h̄ite Xoteo minakonimoni. Uatxa Teoso mokaiakariakori atoko itxauana Xoteoakori, iuaritika Teoso mereēna ninoia. Apraāo, Isaki, Xakoo pakini apika mekaniriakori itxauana, ininiākara Teoso tiretapanikana ninoia.

²⁹ Teoso kona mamakari isākire. Kākītī iua mereēkini ātipirika iua mereēkini itxauana. Isiākito erekari kākitimoni limakatzaka iuaikana.

³⁰ H̄ite Xoteo minakaniua kitxakapirika !h̄ikipitari Teoso sākire, iuaritika uatxa Teoso amonikai h̄ite, kotxi Xoteo kona k̄ipitari Teoso sākire uatxa.

³¹ Uatxa Xoteoakori kona k̄ipitari Teoso sākire. Teoso amonikapekai h̄ite Xoteo minakaniua, ininiā Teoso iuaikana amonikanko Xoteoakori apaka.

³² Ikinimane kākītī na k̄ipitari Teoso sākire. Kona aposotari ak̄ipitirini Teoso sākire. Teoso tx̄ikitakaua ikara atoko anini, kotxi inirekari aimarotiniri maerekati kamakani aniniua, iuaritika !imisirauta. Iamonikaua.

Peerekari Teoso

³³ Peerekari Teoso. Atāonoka ikama. Paimatireri iua. Kākītī !imarotari ikamakiti t̄kane. Kākītī limarotari inireēkīti t̄kane.

³⁴ !Kimarotikori Teoso xinikakiti. !Kōtākikikori Teoso.

³⁵ Teosomoni ikinipoko aua, ininiā kipa asika atxīti iuamoni? Asikiniri !auari. Ininiā !auari ate nakiti, iuaikana Teoso sikiniua īkapani.

³⁶ Kotxi Teosokara kamari ikinipoko. Ikinipoko aua Teoso posotireē. Ikamari ikinipoko iua īkapani. Ātipirika matxariko Teoso: “Peerekai pite.” Ameē.

12

Teosomoni Sikakori Auākiri

¹ Ininiā nitariakori Teoso amonikapitikaua. Ininiā nota iteene ötākikai h̄ite. H̄iteka h̄isikaua Teosomoni. Teosomoni sikakori auākiri atoko h̄itxauako. Ininiā iua nakitinoka h̄itxaua. Ikara atoko h̄ikaminiā, Teoso apokaerekatari. Ikara atoko inakari akaminari Teoso, ikara atāo.

² !H̄ikamapinikariko Teoso sākire mauiākani kamakiti atoko. H̄auiritariko Teoso tx̄ikitakiniri h̄ixiniākīti erekia inini, ininiākara ipinipo h̄itxako. Iuasaakiko himarotari Teoso nireēkīti. Himarotari Teoso nireēkīti erekia inini. Himarotari h̄ikamakiti t̄kane iua apokaerekatini. Himarotari atāo h̄ikamini.

³ Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiā nisāpiretari iua sākire h̄itemoni. Ininiā nota ūtakikai h̄ite h̄ikinika. Na h̄uiukapeua. H̄iteka atāo himarotauako. H̄iteka h̄atamakauako. Teoso tx̄ikitakai hāuikiniri isākire. Iteene hāuikiniāri iua sākire, iteene h̄iteka himarotaua.

⁴ Kākiti ïto ātika, iuaritika ïtotxiā auakari kaiāopokori. Aua ikanoke, itapike, oki, ikenakoki txaāpota. Ikinika iparika aua. Ikanoke parika ātiāo. Oki parika ātiāo. Itxaāpota.

⁵ Iua atokokana atxa. ïtotxi ātika atoko atxa, iuaritika itoua ate. Kanoketxi, tapiketxi, okītxi, kenakokitxi, ïtotxiā auakari atoko ate. Kristokata aāpotiitaua. Anakitatakaua.

⁶ Nota parika Teoso ïkapani ātiāo. Āti parika Teoso ïkapani ātiāo. Āti parika Teoso ïkapani ātiāo, itxaāpota. Teoso sikari erekari ikininapemoni, ikara iparika ikamini ïkapani. Atxiāti Teoso sikaimaroretai iua sākire apanakinimoni písāpiretini ïkapani, ininiākara Teoso sākire pauikini iaōka písāpiretari Teoso sākire kākitimoni.

⁷ Teoso sikaimaroretiniāi apanakini pimiparíkatini, ininiā pimiparíkatarko apanakini. Teoso sikaimaroretiniāi isākire poerekini, ininiā poerekarauatako.

⁸ Teoso sikaimaroretiniāi āti pisikataparaxiniretini, ininiā pisikataparaxiniretariko āti. Teoso nirekiniāri pisikiniri apanakini amonitakiti ninoamoni, ininiā ito pisikako pipoxonirritika. Teoso sikaimaroretiniāi auūttxi pininiua, ininiā auūttxi erekari pitxauako. Teoso nirekiniāi apanakini piamonikini, ininiā pipoxonirritika piamonikanako.

Tiraōkitxi

⁹ Atāo pitiretariko apanakini pākixinireē. Pomanatariko maerekantxi. Na piotokakapiri erekari pikamini.

¹⁰ Iteene h̄itiretakauako, kotxi Kristo tx̄ikitakapekaua aātaritakakinua. Piteka pipaxitinua atokokana, apiata pipaxitariko āti.

¹¹ Pitparaxinireritika piparíkauatako. Na piarinouatape. Piparíkauatako Teoso ïkapani pipoxonirritika pākixinireē.

¹² Pipoxononiuatako, kotxi pimartari Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Pim̄teenekariko pimisiritiko. Ātipirika pimisākiretariko Teoso.

¹³ Nipokori kaamatiniā pitariakorimoni, tiitxi kaamatiniā pitariakorimoni, auiniā pitemoni, pisikanako. Papakapanako pipoxonirritika ikinimane Xesosi sākire auiākani paapoko apoākani, ātiātaā ikani.

¹⁴ Pamanaāri Teoso erekari ikaminina pite misiritakani. Ari, pamanaāri Teoso erekari ikaminina nino. Na pamanaāpiri Teoso maerekati isikinina nino.

¹⁵ Pipoxononiuatako poxokorinikata. Pitxiapata kamatinanirinikata.

¹⁶ Āti pitiretini atokotxikana, ikinimane pitiretako. Na piuikapeua. Pisākira uatako kākiti matxineirotenikata, katxineiroteni pimisākiretini atokotxikana. “Kimaroreno nota,” na pitxape.

¹⁷ Kākiti kaminiāri maerekati pitemoni, na pikamapiri maerekati iuamoni. Atāonoka pikama ikinimane ïkapani.

¹⁸ Pinirekariko pauini kākiti sauaki erekai inini, ininiā maxikatiāka kona pitxitapiri āti.

¹⁹ Nitiretakini, na h̄ixikatxitapiri āti. Teosora xikatxitariko, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Nota parika āti nixikatxitini. Notara misiritari maerekati kamakari, itxa Apiananiri sākire.

²⁰ Ari, kona pixikatxitapiri āti. Pikamariko ātimoni ia Teoso sākire iōkatsopatakorri iaōka: Pomanatakari natxinīā, pisikakienatari iua. Iposonatinīā, pisikari īātini. Ikara atoko pikaminiā, ipētauata maerekati pitemoni ikamini,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

²¹ Na pauiritatiri maerekati piauīte atoko ininiua. Erekari pikamakasaaki, maerekati iokanatapeēkaika.

13

Aāuīteakori Nirekakiti Ak̄pitini

¹ Ak̄pitakito aāuīteakori nirekakiti, kotxi Teosora auritana nino. Auūttxiakori ininiuana. Teosora takari nino. Auūttxiakori aāuīteakori ininiuana ïkapani.

² Aāuīteakori nirekakiti amakamakanī, Teoso nirekakiti apaka ! akama, kotxi Teoso tx̄ikitakana nino aāuīteakori ininiuana. Nino paniātakiti amakamakanī, amisiritaākako.

³ Erekari kamakani lippikari iauūtena. Maerekati kamakaninanī píkana nino. Pinirekatari pimapíkakaniri piauīte? Ininiā erekari pikamako, ininiā iua txairo: “Erekai pite.”

⁴ Teoso nitiri itxaua piauīte, erekari pitemoni ikamini ïkapani. Txamari maerekati pikaminiā, erepaniko. Pipíkariko iua, kotxi iposotari imisiritinii. Iua Teoso nitiri itxaua kākiti maerekati kamakani imisiritini ïkapani.

⁵ Ininiākara pikamariko piauīteakori nirekakiti, kotxi pimakamakanisaakiri, pimisiritiko auapitika. Apaka pikamariko ninoa nirekakiti, kotxi pimarotari pākixinireē ikara atoko atāo pikamini.

⁶ Piauīteakori Teoso nitiriakori itxauana, ininiā erekari apaka pisikiniri txineiro ninoamoni iparīkana ikaminina īkapani.

⁷ Ininiākara piilkixitana ninoa amanaākiti, sitatxi pauini īkapani, pitii papakapini īkapani. Pipaxitanako ninoa. Pikamariko ninoa nirekakiti.

Hītiretakiniua īkapani

⁸ Piilkixitariko ikinika piamotakiti. !Erekari pimaīkitxitakaniri āti. Ātinoka tépito erekari. Ia tépito na txineironi. Ia tépito atiraōki. Ia atoko inakari tépito xipokini kona erekari. Ātipirika hītiretakakauako. !Erekari pixipokiniri pitiretiniri āti. Āti tiretakari kīpitapekarri Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri.

⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri txari: “!Pisirīkape pītanoro minakotokatika. Na pokaniuatape. Na piītiriuatape. Na pinirekapiri apanakini tii.” Akīpitari ikara Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri, apanakini ipaniātakiti apaka, ia Teoso paniātakiti ātika akīpitiniā. Ia Teoso paniātakiti panītāua: “Piteka pitiretiniau atokotxikana, pitiretariko āti.”

¹⁰ Pitiretiniaři āti, maerekatu !pikaminiri iua. Ininiā āti pitiretiniaři, pikamari Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri ikinika.

¹¹ Matiretarri āti, kotxi aimarotari kaiamapekarri Kristo kanapiriini. Ininiā pimerekako. Kona pimakapeko. Piparīkauatako Teoso īkapani, kotxi itixine Xesosi anikiniua òti apokaāpotanapanoka. Akokaxiti aāuikari Xesosi sākire. Uatxa paītiki īkanapiriā.

¹² Īkanōkari xipokaāpotanapanoka. Pokamara apokaāpotanapanoka Kristo kanapiriākasaaki. Maerekatu ipiākasaaki kamakori atoko itxa, ininiā maiotokakari ikara akamini. Matakana-pari maerekatu. Makamari erekari, kotxi erekari akamakiti kapakaua, ininiā maerekatu !imaikaua. Pokamarari atoko itxa erekari akamakiti.

¹³ Pokamara kākiti kamari atāo inakarinoka apanakini apisatoō. Makamari ikara atoko inakari ātipirika. !Erekari kiiniri maerekatu akamini. !Erekari apoātini. !Erekari asirīkini sito aātanoro minakotokatika. ! Erekari akaminiri maerekatu aīto nireēkiti. ! Erekari aneenamauatini. !Erekari axikotiniri āti.

¹⁴ Ikara atoko inakari akamini ! erekari. Makamari ia atoko inakari: Maamanaāri Apiananiri Xesosi Kristo kapakinua, sotato māka paikori sotato īto kapakini atoko. ! Hīxinikapiri: “Kanatokopa nitxa nikaminiri niīto nireēkiti?” Kotxi maerekatinoka aīto nireēkiti.

14

Kona Hītparakienatakakeua

¹ Hāuiritariko Xesosi sākire poiāonoka auiākari hītekata apotiitiniua. Na hītxitapiri iua, ixinikakiti na hīte xinikakiti atoko iminakanisaaki.

² Kākiti iteene aukiniāři Xesosi sākire, atxiīti inikari itanapoko nipokori. Āti kākiti poiāonoka aukiniāři Xesosi sākire, atxiīti inikari takarinoka.

³ ! Erekari ikinipoko niākari sāpiretiniri takarinoka niākarimonu: “Pikerokari” ininiři. Apaka !erekari takarinoka niākari sāpiretiniri ikinipoko niākarimonu: “Pikerokari” ininiři, kotxi Teoso apakapapekarri iua.

⁴ Kinakariparai pite āti nitiri pinitakarii: “Pikerokari” ātimoni inakarii. Ikerokiniāři, iua patrāote pinitamariko. Maerekatu likama, kotxi Apiananiri mojanatari iua.

⁵ Atxiīti āti sākire: “Ia òti erekari iteene axinikiniri Teoso.” Atxiīti ātipekana: “Ikiniōtika erekari iteene axinikiniri Teoso.” Hākxinireē hīxinikariko: “Natokopa itxa atāo nikamini?” ininiā eureka atāo hīkamini tīkane himarotape.

⁶ Hīte: “Ia òti apiaerekata iteene axinikiniri Teoso,” hininiā, ininiā ikara atoko hīxinika Teoso hīpaxitini īkapani, ininiā erekapitikari. Ikinipoko niākari nikari ikinipoko, Teoso ipaxitini īkapani, kotxi apisapanika itxari Teoso: “Erekapitikai ia nipokori pisikinino niniākiti īkapani,” itxari. Ikinipoko maniākati apaka aukari Teoso nirekiniri iua nikiniri takarinoka. Iua apaka txari Teoso inipokotini apisapanika: “Erekapitikai ia kienatxi pisikinino niniākiti īkapani,” itxari. Ininiā iua apaka paxitari Apiananiri.

⁷ Kona ateka auītetaua. Kona aāua ateka īkapaninanini. Kona apina ateka īkapaninanini.

⁸ Auapanika anakasaaki, aparīkauata Apiananiri īkapani. Apīkasaaki, apina Apiananiri īkapani. Ininiā auapanika anakasaaki, apikasaaki apaka, Apiananiri nakiti atxaua.

⁹ Kristo ipina, eureka ōkitikaua iuaīkana, auapanika inakani auīte ininiua īkapani, ipīkani auīte apaka ininiua īkapani.

¹⁰ Ininiā ! apakata pitxitiniri pitari. “! Kiūkitei,” kona pitxapiri, kotxi akinika aāpokako Teoso apisatoō. Iuasaaki iua sāpiretariko akamakiti, erekari inini atxiīti, maerekati inini atxiīti.

¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakorik txari:
Nota Apiananiri, ātipirika auakari nitxaua. Ikinimane kākiti kapotoreēkauako nota apisatoō.
Ikinimane txanoko nota Teoso ninimia.

¹² Ininiā iuasaakiikaroko akinika asāpiretarik Teoso ikinika akamakiti īkorapokoriti aāuakasaaki.

Masikataparaxiniretakakaua

¹³ Ininiā hīotokakariko hītaparakatenakakinua. Hākixinireē hītxako: “! Nitxīkitakapanir nitari kerokiniri ikamakiti. ! Nitxīkitakapaniriko nitari kamimir maerekati,” hītxako.

¹⁴ Xesosi Apiananiri nakiti nitxaua, ininiākara nimarotari, apakatapitika Teoso sākire auiākari ninkiniri ikinipoko nipokori, kotxi nipokori maerekati ! auari. Iuaritika kākiti akininīri iua nipokori maerekati inini, lapakata inikiniri.

¹⁵ Hinikiniāri ikinipoko nipokori, atxiīti hitari ākixinire maxirauata, ininiā na atāo hītiretar iua. Kristo ipina iua hītari īkapani, ininiā hītakanapariko iua nipokori hinikini, kotxi atxiīti iua !aukaikari Xesosi sākire, iua nipokori hinikini xika.

¹⁶ Erekari auakasaaki, !hāuiritapiri āti sāpiretinii ikara erekari maerekati inini.

¹⁷ Teoso aāuīte ininiāua, kona nipokorinanini, kona iātakorinanini, axinika. Teoso aāuīte ininiāua, axinikari Erekari Matamatakoti sikakiti atemoni. Iua txīkitakaua atāonoka akamini. Ikamaerekaxiniretaua. Isikapoxokonitaua. Teoso aāuīte ininiāua, ikara atoko itxa aāuin.

¹⁸ Ikara atoko aparīkauatinī Kristo īkapani, Teoso apokaerekataua. Kākiti apaka apokaerekataua.

¹⁹ Ininiākara manirekari kākiti auini erekari inini, neenamatxi mauakani īkapani. Masikataparaxiniretakakaua.

²⁰ Na himisiritapiri Teoso parīka nipokori xika. Ikinipoko nipokori erekari hinikini, txamari hīte nikakiti txīkitakinīri āti takanapiniri Kristo, hīkerokari.

²¹ Hitari kerokiniriār ikamakiti hīte niākiti xika, apiaerekata himanikakaniri iua nipokori. Hitari kerokiniriār ikamakiti hīte iātakiti xika, apiaerekata iua iārīā himiātakan. Na xatiki hītīkitakapiri hītari kamimir maerekati.

²² Hītemoni ikinipoko nipokori nikiko erekari, txamari na hīsāpiretapiri apanakini. Erekari Teosonoka imarotiniri. Hīxinikasaakiri hīkamakiti atāo inini, hākixinireē himarotakasaakiri hīkamakiti atāo inini, iuasaaki hīpoxokoniuata. Ininiā kona hīteka apoītaua.

²³ Hinikasaakiri nipokori, hākixinireē: “Erekari atxiīti ia nipokori ninikini?” hinakasaaki, iuasaaki Teoso txai: “Maerekati pikama,” kotxi kona paulkari pikaminiri erekari. Hīmaukakaniār hīkamakiti erekari inini, ininiā maerekati itxaua hīkamakiti.

15

Āti Nireēkiti Kamiko Pirena

¹ Atxiīti ikinipoko Teoso sākire aāuika, ininiā amoianatariko Teoso sākire poiāonoka auiākari, imaposotakiniti ikamini īkapani. !Erekari ateka nireēkitinoka akamini.

² Erekari akamiriniri aātari nireēkiti, iua amoianatini īkapani, Teoso sākire iteene auikini īkapani.

³ Kristo apaka !ikamari iuaka nireēkiti. Iua kamari Teoso nireēkiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorā Kristo txari iri:

Kākiti misākirepriketakaakiri pite, notara ninoa misākireprika.

⁴ Ikinika Teoso sākire iōkatsopatakor iōkatsopataāka ate oerekiko īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakor aāuikasaaki, aātāpari apoxokonirikitika erekari apokini. Aimarotari erekari apokapitikako. Teoso sākire iōkatsopatakor iikataparaxiniretaua.

⁵ Teoso iikataparataua, ininiā apoxokonirikitika aātāpari erekari apokini. Isikataparaxiniretaua. Ninirekari Teoso txīkitakiniri hīte nireēkiti ātinoka inini, Kristo Xesosi nireēkiti īaōka hīkamini.

⁶ Erekari hinireēkiti hākixinireē ātinoka inini. Erekari hīsākire ātinoka inini. Ikara atoko hininiā, hīkinika txari Teoso: “Peerekai pite,” kotxi iua aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua.

Xoteo Minakanua Poxokoniuatini

⁷ Hāpakapariko āti, Kristo apakapinii atokokana, ininiā kākiti txari Teoso: “Peerekai pite,” txariko.

⁸ Nisāpiretai. Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua. Ikara oerekari Teoso sikiniri isikaenetakiti. Teoso sikaenetakiti Apraāomoni, Isakimoni, Xakoo pakinimoni, isikaenetakiti apokapeka Xesosi īkorapokoriti apokasaaki.

⁹ Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua, ininiā Xoteo minakaniua txari: "Kaa-monikarer Teoso. Peerekari iua," itxana. Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Xoteo minakaniua auiniātāa nitxariko Teoso: "Peerekai pite." Nixikarauata pite īkapani, kotxi peerekai pite.

¹⁰ Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Hite Xoteo minakaniua hīpoxokoniuatako Xoteoakorikata, Teoso nakitiakorikata.

¹¹ Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Hīte hīkinika Xoteo minakaniua, "Peerekari Apiananiri" hītxako. Hīkinika itixi auakanii hīkikarauatako Teoso īkapani.

¹² Iuaīkana Teoso sākire iōkatsopatakorā Isaía txari:

Auako Xesee apika mekaniri. Xoteo minakaniua auīte itxauako. Ninoa imarotariko isākire iaōka ikamini,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakor.

¹³ Teosora txīkitakai himarotiniri isākire iaōka ikamini. Ninirekari iua iteene kamapox- okonitinii hīte. Ninirekari ikamaerekaxiniretinii hīte, kotxi hāuikari iua sākire. Ininiā himarotari hāpkapapitikariko Teoso sākire iaōka. Erekari Matamatatakoti posotireē himarotari ikara.

Paoro Teoso Iokanapirena Erekari Sāpiretakari Xoteo Minakonimoni

¹⁴ Nitariakori, nota imarotari erekari hinini. Nimarotari hīte iteene kimarore hinini hōerekakinia īkapani.

¹⁵ Iuaritika ia niōkatsopatakiti nōtākikapekai hīte nitaparaxinireritika. Himarotakiti, iuaīkana nisāpireta, iuaīkana hīxinikiniri īkapani. Teoso sikari erekari notamoni, ininiā ikara atoko niōkatsopata hītemoni.

¹⁶ Teoso sikari erekari notamoni, kotxi itxīkitakano Xesosi Kristo nitiri nininiua. Ipaniātano niparīkauatini Xoteo minakaniua īkapani. Sasetotxi apakapari kākiti mīkiti, ininiā sika itxari Teosomoni. Ikara atoko itxa sasetotxi parīka. Nota sasetotxi atoko nitxaua. Nisāpireta Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni, ininiā ninoaka sikaua Teosomoni inireēkiti ikaminiua īkapani. Teoso apakapari ikara atoko inakari ninoaka iuamoni sikakaniua. Erekari Matamatatakoti kamaerekatari kākiti Teoso apakapinina īkapani.

¹⁷ Ininiā Teoso īkapani niparīkauatasaaki, niulkari Xesosi Kristo.

¹⁸ Nota kona iuikaua, kotxi Kristo posotireē Xoteo minakaniua kamari Teoso nireēkiti. Kristo paniātano nota iua sākire nisāpiretinina Xoteo minakaniua. Ipaniātano inireēkiti nikamini Xoteo minakonikata nauakasaaki, ininiākara ninoa auikari nisākire. Ininiā ikamarina Teoso nireēkiti.

¹⁹ Erekari Matamatatakoti posotireē noerekari Teoso takaōtxikare ninoamoni. Noerekari posotiretxi kākiti maposotakiniti ninoamoni. Ininiākara ninoa kamari Teoso sākire iaōka. Kristo iokanapirena erekari ikinika nisāpiretakari kākiti Xerosareē sitatxitxi auakan. Eureka kākiti apikoxiti auakan nisāpireta. Eureka kākiti apikoxiti auakan nisāpireta. Nitxaāpota kākiti nisāpiretini. Imapotōkire Iríria tixinipeka napoka, Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini īkapani.

²⁰ Atipirika ninirekari nisāpiretiniri Kristo iokanapirena erekari Kristo mimarotakoniātāa. Ininiā kona niparīkauata Teoso īkapani āti parīkauatiniātāa, kotxi āti sāpiretakari Kristo iokanapirena kākiti iuaātāa.

²¹ Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Mitxi iua masāpiretakoni imarotariko iua sākire. Mitxi iua sākire makenakotakani imarotariko iua sākire, itxa Teoso sākire iōkatsopatakor.

²² Kaiāokataikani ninirekamari nisini hītemoni, txamari kona apakata, kotxi iuasaaki nisāpiretari Kristo sākire Kristo sākire mimarotakanimoni.

Paoro Seenetini Homamoni

²³ Itokanani ninirekamari naōkitinii hīte. Uatxaika apakata nisini hītemoni, kotxi nix-ipokapekari niparīka īkorapokoriti.

²⁴ Nirekari Espánia tixinimoni nisini. Iuaā nisikasaaki, ninirekari naōkitinii hīte. Ninirekari mapaōti nikaikotini hītekata, kotxi nipotxitari hītekata nauini. Ninirekari hīte moianatinino Espániamoni nisini īkapani, ininiā eureka Espánia tixinimoni nisa.

²⁵ Uatxa hītemoni nisini apisapanika, nisa Xerosareēmoni, kotxi ninirekari nanikiniro txineiro kākiti Teoso nakitiakori iuaā auakan nisikini īkapani.

²⁶ Kristo sākire auiākani, Xoteo minakaniua Masetónia tixinii auakan, Akaia tixinii auakan pakini sikaro oa txineiro. Inirekarina nisikiniro Teoso nakitiakorimoni, matx-ineirotenimoni, Xerosareē sitatxitxiā.

²⁷ Ninoa poxokoniuata oa txineiro isikinina Xerosareē auakanimoni. Erekari oa txineiro isikinina, kotxi Xoteoakori Kristo sâkire auiākani sikari Teoso sikakiti Teoso ikanapirenarekari Xoteo minakonimoni. Ininiā erekari Xoteo minakaniua sikiniri ipixini itx-ineirotena Teoso sikakito, Xoteoakorimoni.

²⁸ Ininiā oa txineiro nanika Xerosareē auakanimoni. Ninoamoni txineiro nisika atoko, ininiā eureka niptorika Espániamoni nisini. Espánia napokini apisapanika nisako hîtemoni.

²⁹ Ereē napokasaaki, nisâppiretai ikini sereti erekari Kristo sikakiti hîtemoni.

³⁰ Nitariakori nota amanaākite hîte, himisâkiretiniri Teoso nota ikapani. Hîkenakotatari namanaākiti? Himisâkiretariko Teoso nota ikapani. Xesosi Kristo aâñute itxaua, ininiā namanaāki himisâkiretiniri Teoso nota ikapani. Erekari Matamatakoti txikitakaua atiraōkiuatini, ininiā himisâkiretarri Teoso nota ikapani. Ikara atoko hîkaminiā, Teoso sikataparatano nimisiritiko auakasaaki.

³¹ Kristo sâkire mauiākani Kotéia tôpa auakani nirekari imisiritinino nota. Himisâkiretarri Teoso nino mamisiritakanino ikapani. Himisâkiretarri Teoso, Teoso nakitiakori Xerosareē auakani apokaerekatiniro txineiro Xoteo minakaniua iokanatakito.

³² Ininiā Teoso nirekināri, napoka hîtemoni niþoxokoniritika. Ininiā asikapoxokonitakakaua.

³³ Teoso akamaerekaxiniretakiri aua hîtekata. Ameē.

16

Paoro Akiriuākaäpotana Ixinikakini

¹ Niakanataro aítaro Pepi inakoro hîtemoni. Peerekaro oa. Omoianatana Xesosi sâkire auiākani Sékireia sitatxti auakani.

² Apiananiri nakito otxaua, ininiā hâpkaparoko hîþoxokoniritika, kotxi iua nakitiakori apaka hîtxaua. Onirekināri himoianatiniro, himoianataroko, kotxi omoianatapekanitaomanerri kâkiti. Omoianatapekanota apaka.

³ Hisâppiretanako Pirisira, oítaniri Ákira pakini nixinikamanapitinina nino. Ninoa paríkauatapeka Kristo Xesosi ikapani notakata.

⁴ Okaâkanapanokana nota imoianatinina xika. Peerekana, kotxi erekari ikaminanova. Xoteo minakaniua, ikini Teoso misâkiretikoâta apotiiitakanua apaka imarotari erekari Pirisira, Ákira pakini kamakiti nota ikapani.

⁵ Xesosi sâkire auiākani apotiiitaua nino aapoko Teoso imisâkiretinina ikapani, ininiā hîsâppiretanako nixinikamanapitinina nino.

Hîsâppiretariko nitiretakiti Epeneto inakori nixinikamanapitiniri iua. Ásia tixiniā iua merepitipanika aukari Kristo sâkire.

⁶ Hisâppiretaroko Maria nixinikamanapitiniri oa. Oa iteene paríkauata ate ikapani.

⁷ Hisâppiretanako ninirimane Átoróniko, Xónia pakini nixinikamanapitinina nino. Mitxipe nino aua notakata kateia áki. Teoso kâkitimonri iokanatakini iteene imarotana Átoróniko, Xónia pakini. Nino ipi aukari Kristo sâkire, iua sâkire nauikini apisapanika.

⁸ Hisâppiretariko Ápirato nixinikamanapitiniri iua. Nitiretari iua. Nitari itxaua, kotxi Apiananiri anaakori atxaua.

⁹ Hisâppiretariko Opano nixinikamanapitiniri iua. Iua paríkauata Kristo ikapani atekata. Hisâppiretariko nitiretakiti Esitaki nixinikamanapitiniri iua.

¹⁰ Hisâppiretariko Aperi nixinikamanapitiniri iua. Imisiritiko sauaki iua !ikipatari Kristo sâkire aukini. Hisâppiretanako Arisítóporo aapoko auakani nixinikamanapitinina nino.

¹¹ Hisâppiretariko ninirimane Erotxião nixinikamanapitiniri iua. Hisâppiretanako Apiananiri nakitiakori Nasiso aapoko auakani nixinikamanapitinina nino.

¹² Hisâppiretanako sitoakoro Tipena, Tiposa pakini nixinikamanapitinina nino. Ninoa paríkauatapitipo Apiananiri ikapani. Hisâppiretaroko nitiretakito Pesitxi nixinikamanapitiniro oa. Oa apaka paríkauatapitipo Apiananiri ikapani.

¹³ Hisâppiretanako Hopo, inoro pakini nixinikamanapitinina nino. Apiananiri mereëri iua. Iua inoro tiretano nota, ninoro tiretinino atokotxiana.

¹⁴ Hisâppiretanako Asikrito, Pirekôtxi, Émisi, Pataropa, Émasi, ikinika aítariakori ninoakata apotiiatkanua pakini nixinikamanapitinina nino.

¹⁵ Hisâppiretanako Piróroko, Xória, Nereo, Nereo itaro, Orípa, ikinika Teoso nakitiakori ninoakata apotiiatkanua pakini nixinikamanapitinina nino.

¹⁶ Himaaratakakauako, kotxi aítaritakakaua. Kristo nakitiakori ikini Teoso misâkiretikoâta apotiiatkanua xinikamanapitai hîte.

Paoro Ótäkikare Mapotôkire

¹⁷ Nitariakori iteene nōtākikai hīte. Erepaniko kākiti neenamatxi nireēkani. Ninoa nirekari Kristo sākire auiākani omanatinina apanakini Kristo sākire auiākani. Na atāo ninoa oerekakiti sākiretxiti, ininiā atxīti kākiti takanapari Kristo sākire auikini ninoa oerekakiti xika. Kristo sākire nota oerekakiti hītemoni atāo. Ninoa oerekakiti koketakori sākiretxiti. Ninoa moianariakori kona hītxapeua.

¹⁸ Kākiti ikara atoko inakanai kona parīkauata aāūite Kristo īkapani. Ninoa parīkauata iītona nireēkiti īkapani. Imisirienetarina kākiti sākire auiākani. Imisirienetarina kākiti ikara atoko inakanai, kotxi kākiti potxitari isākirena. Kākitimoni peerekari ninoa sākire.

¹⁹ Ikinika kākiti imarotari hīte kaminiř Kristo sākire iaōka, ininiā nota iteene poxokoniuata hīte ikara atoko hininiā. Ninirekari kiñkite hinini erekari hīkamini īkapani. Ninirekari himiimarošakaniri maerekati hīkamini.

²⁰ Teoso akamaerekaxinretakiri, pañtiki xipokariko Satanasi posotiire, ininiā hīposotari hīkanatiniri Satanasi isini.

Aāūite Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni.

²¹ Tximótxio, notakata parīkauatakarri, xinikamanapitai hīte. Ninirimane Arósio, Xasāo, Sosipato pakini xinikamanapitai hīte apaka.

²² Nota Tésio inakori iōkatsopatari ia iōkatsopari Paoro īkapani. Nota apaka xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti nitxaua.

²³ Nota Paoro aua Kaio aapoko. Kristo sākire auiākani apotiitaua iua aapoko Teosokata isākirautilinina īkapani. Iua nirekari himarotiniri iua xinikamanapitinii hīte. Erásito inakori apaka xinikamanapitai. Txineiro nīlkatakari iua. Sitatxi auakaní sikakito inīkata iua. Aītari Koato inakori xinikamanapitai hīte apaka.

²⁴ Aāūite Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ameē.

²⁵ “Peerekari Teoso,” matxako. Iua posotari ikamataparaxiniretinii hīte, ininiā kona hītotokakari hāuikiniri Kristo sākire. Teoso iokanapirena erekari nota sāpiretakiti, Xesosi Kristo sākire pakini sāpiretarri ikara atoko inakari. Ikara Teoso sākire kitxakapirīka ! kimarotikori. Uatxa imarotapeēkaika.

²⁶ Ōkorasaaki asāpiretakari ikara Teoso sākire, Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatakiti kitxakapirīka. Uatxa aimarotari ninoa sāpiretakiti. Teoso auapika inakari paniātari isākire sāpiretiko ikini itixiti auakanimoni. Ininiā apakata ikinimane auikiniri isākire. Apakata ikinimane kaminiri inireēkiti iaōka.

²⁷ Iuanani Teoso txaua. Iuanokara imarotari atāo ikinipoko. Ātipirika matxariko iua: “Peerekai pite, kotxi peerekari Xesosi Kristo.” Ameē.

1 KORÍTO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Koríto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakino. Teoso akiritano iua iokanatakiti nininiua īkapani, kotxi inirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāporetini īkapani. Aītari Sóseni inakori aua notakata uai.

² Niokanatsopata hītemoni, kākiti Xesosi sākire auīākani Koríto sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi makatzakakini hītxaua Teoso īkapani. Teoso akiritai hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Apaka niokanatsopata ikini tōpati auakanimoni, aāuīte Xesosi Kristo uāka akirikanimoni. Ate auīte Xesosi, ninoa auīte apaka itxaua.

³ Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hīte.

Paoro Misākiretarí Teoso Koríto Auakaní īkapaní

⁴ Ātipirkira nimisākiretarí Teoso ia atoko: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari Koríto auakanimoni. Ikara erekari pite sikakiti.

⁵ Peerekai pite, kotxi pite kamaerekatari ninoa auini. Pite oerekana ninoa sākire atāo inini īkapani. Pite kamaimaroretana. Ininiā ninoa sākire apiaerekata. Ninoa imarore apiaāpotu.” Ia atoko nimisākiretarí Teoso.

⁶ Hītemoni asāporetakiti Kristo pirena auapeka hākixinireē. Ininiā iteene hāuikari Kristo sākire.

⁷ Ininiā hiātapakasaakiri aāuīte Xesosi Kristo kanapiriini, ikini sereti erekari Teoso sikakiti auha hītemoni iua parika hīkamini īkapani.

⁸ Hīte isikataparaxiniretiniritika ikanapiriini ōti apokako. Ininiā maerekati hītemoni ! auari aāuīte Xesosi Kristo apokasaaki.

⁹ Teoso kamariko ikara hītemoni, kotxi ikinika isākire iaōka ikamako. Iuakara akiritai hīte, himoianatiniri imi aāuīte Xesosi Kristo.

Homanatakapeua

¹⁰ Nitariakori, aāuīte Xesosi Kristo posotireē nōtākikai. Hīsākire ātinoka hītxako. ! Ninirekari homanatakakiniuia. Ninirekari ātika hīxinikakiti auini. Ninirekari ātika hinirekakiti auini.

¹¹ Nitariakori, Kroee aapoko auakani sāporetano hītekakarika hinaiatakakiniuia.

¹² Kotxi apanakini hīte txari: “Paoro sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Aporo sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Petro sākirera nota kīpita.” Ātipekana: “Kristo sākirera nota kīpita.”

¹³ ! Apakata ikara atoko hīkamini. Kristo ! ikaierikaāka. Kona Paoro ipina aamina īpiriāmitakari nopini hīte īkapani. Kona Paoro uākaā hīpatxisataāka.

¹⁴ Nisāporetari Teoso erekia inini, kotxi kona notani patxisatai hīte. Krispo, Kaio pakininira nipatxisata. Apikomoni !nipatxisatari kākiti.

¹⁵ Ininiā kona kākiti sāporetari nipatxisatiniri kākiti nota uākaā.

¹⁶ Ii. Nimaxinikaretari. Nipatxisatari Esítépana, iua aapoko auakani pakini. Apikomoni nipatxisatakin !nixinikaika.

¹⁷ Kristo kona iokanatano nipatxisarauatini īkapani. Iokanatano Teoso iokanapirena erekari nisāporetini īkapani. !Inirekari kākiti sākireē, kākiti imaroreē nisāprenauatini, kotxi kākiti imarore !nisāporetari Kristo ipinini aamina īpiriāmitakari nopini amaerekani imakatxakini īkapani.

Teoso Imarore

¹⁸ Teoso sākire mauīākani uākatari ! kiūkiteri kākiti Kristo ipinini aamina īpiriāmitakari nopini sāporetakani. Atepekana, Kristo ipinini sāporetiko oerekari Teoso posotire, kotxi Kristo ipinini makatzakari amaerekani.

¹⁹ Teoso sākire iōkatsopatakorí kitxakapiríka txari: Nixipokariko īkorapokoriti kimarorerini imarore. Nixipokariko kiūkiterini iīkite. Itxa Teoso kitxakapiríka.

²⁰ Ītarí kimaroreri? Ītarí apaiaōkarauatari? Naniparari kaxinikarerí īkorapokoritikiri? Teoso oerekapekari īkorapokoritikiri imarore miūkiteri imarore atokotxikana inini.

²¹ Paimatirerí Teoso, kotxi ! auritarí īkorapokoriti auakani imarotiniri iua ninoaka imaroreē. Apanakinimoní Kristo sākire sāporetiko !kiūkiteri, iuaritika Teoso apokaerekatari imakatxakiniri kākiti maerekani, Kristo sākire sāporetiko auikasaakina.

²² Xoteoakori nirekari atamatiniri Teoso takaōtxikare, isākire auikinina īkapani. Krekoako-ripekana nirekari imaroretxi apiari imarotini.

²³ Iuaritika ate sâprietari Kristo ipinini ïpiriämítakari nopini amaerekani imakatzakini îkapani. Xoteoakori !inrekari ikara asâkire aukinina. Krekoakoripekana uâkatari ikara asâkire miñkiteti sâkire inini.

²⁴ Iuaritika Teoso akiritakini aua Xoteoakori, Krekoakori pakini. Ninoamoni Kristo parïka oerekari Teoso posotiire. Iua parïka oerekari Teoso imarore.

²⁵ Kâkiti uâkatari Teoso imarore ! kiikiteri, iuaritika axapitiki Teoso imarore apiata. Ikinipoko kâkiti imarore poiäoka. Axapitiki Teoso tapara apiata. Ikinipoko kâkiti tapara poiäoka.

²⁶ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, hîxinikari kâkiti xinikakiti atokokana. Natokopa itxa hîte iuasaaki? Iuasaaki !kimarorei. !Kaposotiirei iuasaaki. Auñtexi !hîtxaua iuasaaki. Itori hîte ikara atoko inakan iuasaaki.

²⁷ Teoso mereëri kâkiti. Îkorapokoriti auakani uâkatari ninoa kâkiti Teoso mereëkini miñkiteni ininiua. Imereëna ninoa, kimarorenî îkorapokoriti auakani pëtautatini îkapani. Îkorapokoriti auakani uâkatari ninoa kâkiti Teoso mereëkini iôkapetakan ininiua. Imereëna ninoa, katapararini îkorapokoriti auakani pëtautatini îkapani.

²⁸ Iua mereëri kâkiti. Îkorapokoriti auakani uâkatana ninoa Teoso mereëkini minakani ininiua. Imereëri apanakini manirekakini. Imereëri kâkiti omanatakoni. Kinirepa Teoso mereëri kâkiti ikara atoko inakan? Teoso oerekari kâkiti, kâkiti uâkatakita apiari inini na atão.

²⁹ Ikara atoko ininiä, kâkiti !iposotari iuikiniua Teoso apisatoõ.

³⁰ Teosora txîkitakaua Xesosi Kristo nakitiakori aniniua. Kristo nakiti aniniäua, aimarotari imaroretxi atão inakari. Kristo txîkitakaua atão inakari akamini Teoso apakapiniua îkapani. Iua txîkitakaua Teoso nakitiakori aniniua îkapani. Îlkixirauata ate îkapani ipikasaaki.

³¹ Teoso sâkire iôkatsopatakoritxari:

!Apakata piuikiniua. Apakatapitika piuikiniri Apiananiri.

2

Xesosi Ipiniñi ïpiriämítakari Nopini

¹ Nitariakori, napokasaaki hîtemoni, nisâprietai Teoso sâprietakiti. Kona nisâprietai notaka sâkire nimatiere. Iuasaaki kona noerekari notaka imarore. Teoso sâkirenoka nisâprietai hîte.

² Hitekata nauakasaaki, na ninirekari äti imaroretxi nimarotini. Ninirekari Xesosi Kristonoka nisâprietinii. Apiata ninirekari nisâprietinii iua ipinini kâkiti îkapani ïpiriämítakari nopini.

³ Hitekata nauakasaaki kona katparaxinireno. Nikikinanaka nipikarauatini xika.

⁴ Iuasaaki kona kâkiti imaroreëni nisâkirauala. Kona kâkiti imaroreëni ninirekari hâuikiniri Teoso iokanapirena nisâprietakiti iuasaaki. Teoso iokanapirena nisâprietakasaaki, kâkiti imarotari Erekari Matamatatokti posotiree nisâkirauala.

⁵ Ininiä kona kâkiti imaroreëni hâuikari Teoso iokanapirena. Hâuikari Teoso iokanapirena Teoso posotiree.

Erekari Matamatatokti Imarore

⁶ Teoso sâkire auiâkani iteene äkixinireë aneëkani imarotari Teoso iokanapirena asâprietakiti kimatireri inini. Ikara imaroretxi kona îkorapokoriti auakani imarorenî. Kona auñtexiakori imarorenî ikara imaroretxi. Kotxi ninoa imarore pañtiki !lauaika.

⁷ Asâprietari Teoso imarore mitxi kâkiti mimarotakiniti, kotxi Teoso kipatari. Itixi kamiko apisa Teoso nirekaua asâprietiniri ikara imarore kâkitimoni ate iotximere aäpkapini îkapani.

⁸ Auñtexiakori îkorapokoriti auakani ! imarotari ikara Teoso imarore. Ninoa imarotâkamarikoi, ininiä !okamarinako Apiananiri kaiotximereri aamina ïpiriämítakari nopini.

⁹ Kitxakapirïka Teoso sâkire iôkatsopatakoritxari:

Kâkiti oki !atamatapanikari Teoso kamakiti tîkane iua tiretakani îkapani. Kâkiti kenakoki !ikenakotapanikari Teoso kamakiti tîkane iua tiretakani îkapani. Kâkiti !ixinikanikari Teoso kamakiti tîkane iua tiretakani îkapani.

¹⁰ Iuaritika Teoso oerekapekaua Erekari Matamatatoktiä. Ikinipoko imarotakari itxaua Erekari Matamatatokti. Ikinipoko kipatkarri Teoso imarore imarota.

¹¹ Kâkiti äkixinrenoka imarotari iuaka ixiniäkiti. Äti !imarotari iua xiniäkiti. Iua atokokanera Erekari Matamatatoknoka imarotari Teoso xiniäkiti, kotxi Teoso itxaua iua.

¹² Kona ate apakapari ätiäo matamatatokti îkorapokoritkiri. Ate apakapari Erekari Matamatatokti, Teoso iokanatakiti atemoni, ininiäkara aposotari aimarotiniri Teoso sikakiti atemoni. Itori isikakiti.

¹³ Atemoni isikakiti asâpireta. Kona kâkiti imaroreëni asâprietari kâkiti. Erekari Matamatatokti oerekaua asâprenauatini. Ate atamatari Teoso oerekakiti isâkire iôkatsopatakoritxari,

eereka ātiātaā isākire iōkatsopatakorī aātamatarī iua oerekakiti, ininiā iuasaaki aimarotari atāo. Ikara atoko aōerekai hīte.

¹⁴ Erekari Matamatakoti mauakiniti !apakapari Erekari Matamatakoti oerekakiti, kotxi iuamonī ikara sākiretxi mǖikiteti sākire. ! Iposotari imarotiniri Erekari Matamatakoti sāpiretakiti, kotxi Erekari Matamatakoti lauari iuamonī.

¹⁵ Erekari Matamatakoti auakasaakiri kākiti, iuasaaki iposotari ataerekatiniri imakinika, ininiā kākiti Erekari Matamatakoti mauakiniti liposotari apoītiniri iua.

¹⁶ Teoso sākire iōkatsopatakorī txari:

Kiripa imarotatari Apiananiri xiniākiti iua oerekini īkapani?

Iuaritika Kristo oerekaua iuaka xiniākiti.

3

Teoso Nitiriakori Atxaua

¹ Nitariakori, hīte ! ikamari ikinipoko Erekari Matamatakoti nireēkiti. Hīkamari hīteka nireēkiti īkorapokoriti auakanī kamini atokokana. Ininiākara nisākirauata hītekata amarinikata nisākirauatini atoko, kotxi poiāonoka hāuikari Kristo sākire.

² Tinitxiā atoko inakari nisākire nisikai. Xinitxi atoko inakari nisākire kona nisikai, kotxi ! himīteenekari nisākire kamimari. Uatxapiima hīte ! iposopanika noerekakiti kamimari himarotini.

³ īkorapokoriti auakanī xinikini atoko hīxinikapanika. Ikara xika hīxikotakakaua. Hina-takakaua. Homanatakakaua. Hīteka nireēkiti hīkama, īkorapokoriti auakanī kamini atokokana.

⁴ Kotxi ātikaka hīte txari: “Paoro sākire nikīpita.” Apanakini txari: “Aporo sākire nikīpita.” Ikara atoko hininiā, kākiti īkorapokoritikini sākire atoko hīsākirauata. !Kīkitepanikai.

⁵ Kiripa Paoro? Kiripa Aporo? Kristo nitiriakorinoka atxaua. Iua sākire sāpiretakaninoka atxaua. Hīte aukapekari Kristo sākire asāpiretakasaakii. Apiananiri sikari parīkatxi ikinanapemoni akamini īkapani.

⁶ Ia atoko itxa parīkatxi Teoso sikakiti: Merepanika nota sāpiretari Teoso sākire kākitimoni, takariki nitakini atokokana. Eureka Aporo oerekari ninoa kākiti apikomoni Teoso sākire. Āparāa takari nireēkiti atoko itxa apikomoni Teoso sākire isāpiretakiti. Nota, Aporo pakini parīkauata ikara atoko, iuaritika Teosonoka aneēkakari takari. Iuanokara txīkitakari kākiti aukiniri isākire.

⁷ Takariki taākari, āparāa siākari pakini minakati ninoa, kotxi Teosonoka aneēkakari takari.

⁸ Teoso sākire merepanika sāpiretakari nirekari iparīkauatini Teoso īkapani. Teoso sākire apikomoni sāpiretakari apaka nirekari iparīkauatini Teoso īkapani. Ininiā Teoso sikariko ninoa parīka īki ninoamoni iparīkana iaōka.

⁹ Teosokata parīkauatakanī atxaua. Teoso kikiote atoko hītxaua. Apaka Teoso aapoko atoko hītxaua.

¹⁰ Teoso sikapekano ikinipoko erekari niparīka iua īkapani nikamini. Aapokotxi kamiko apisa aapokotxi kamakari kimaroreri takari kaikori, inopini aapokotxi ikamini īkapani. Iua aapokotxi kamakari kimaroreri atoko nitxaua. Merepanika nota parīkauata Kristo sākire nisāpiretini. Kaikori aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa ikara iua sākire. Eureka apanakini oerekara uata apikomoni. Ninoa parīka aapokotxi kamiko kaikori nopini atokokana itxa. Erepaniko akamakasaakiri ikara parīkatxi.

¹¹ Kaikori, aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa Xesosi Kristo sākire. Āti kaikori kākiti sākire !auari. Auape kaikori Xesosi Kristo sākire, kotxi kataparari.

¹² Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, kaikori aāuini īkapani iposope. Aapokotxi iua kaikori nopini atoko itxa aparīka. Aparīka atxiīti oro atoko itxa. Atxiīti pirata atoko itxa. Atxiīti kai erekari atoko itxa. Atxiīti aamina atoko itxa. Atxiīti aātsopa atoko itxa. Atxiīti katsotati atoko itxa aparīka.

¹³ Itxi xipokini ōti kākiti imarotariko natokopa itxa iparīka, kotxi iuasaakiko arikatxi ataerekatari iparīka.

¹⁴ Iparīka marikakanī, apakapari iparīka īki.

¹⁵ Iparīka arikinā, ! apakapari iparīka īki. Iuaritika Teoso auritari iua auini ātipirika Teosokata, txamari iua xipokaarita.

¹⁶ Kona hīte imarotapanikari Teoso misākiretiko aikoti hininiu? Kona hīte imarotapanikari Erekari Matamatakoti auini hīto īki?

¹⁷ Kākiti xipokiniāri Teoso misākiretiko aikoti, Teoso xipokariko iua. Teoso misākiretiko aikoti iua nakiti. Hītera Teoso misākiretiko aikoti hītxaua.

18 Kona hîteka misirienetapeuako. Atxiñti âtikaka kâkita hîte sauaki uâkatari kimarorenininiua, kotxi imarotarina ïkorapokoriti auakani imarore. ïkorapokoriti auakani uâkatari Kristo sâkire auiâkari müükiteti ininiua. Ininiâ erekape kâkita ïkorapokoriti auakani akiritinimüükiteti hininiua, kotxi iuasaaki kimaroreri atão inakari hîtxaua.

19 Teoso moni !kiñkiteri ïkorapokoriti auakani imarore. Teoso sâkire iôkatsopatakoritxari: Teoso mañkari kimarorerini ïkorapokoriti auakani ninoaka imaroreê.

20 Apaka Teoso sâkire iôkatsopatakoritxari:

Apiananiri imarotarina ïkorapokoriti kimarorerini imarore !itxapô.

21 Ininiâ !apakata kâkita iuikinuia imarore xika. Ikinika aua hîtemoni.

22 Paoro aua hîtemoni. Aporo aua hîtemoni. Petro aua hîtemoni. Itixi aua hîtemoni. Hâuini, hîpinini apaka aua hîtemoni. Uatxa auakari, katana auakari apaka aua hîtemoni. Ikinipoko aua hîtemoni.

23 Kotxi hîte Kristo nakiti hîtxaua. Kristo, Teoso nakiti itxaua.

4

Kristo Iokanatakini Kâkitimoni

1 Erekari kâkita imarotiniri auñtetxakori aminakanua. Kristo nitiriakori atxaua. Teoso iokanapirena nîkatakanatxaua. Iua sikari iokanapirena atemoni apanakini asâpiretinîkapani. Iua Teoso iokanapirena !imarotaâka mitxi.

2 Nitiritxi atão inakari âtipirikita kamari iauûte paniâtakiti.

3 !Nimaâkatarit hîte ataerekatinino nota. !Nimaâkatarit apanakini ataerekatinino apaka. Kona notaka ataerekataua apaka.

4 Nâkixinireê maerekati !auari, iuaritika nikamapekari maerekati. Apiananirinokara ataerekatano.

5 Ininiâ lhîsâppiretapiri: "Kona erekari iua parïka. Peerekari ikara parïka," kona hîtxape Apiananiri apokini apisa. Apiananiri apokini hiâtapako. Iua oerekariko ipiâmoni iomaâtakori. Oerekariko kâkita nirekakiti âkixinireña iparïkauatakasakina. Iuasaaki Teoso txariko kâkita: "Erekapitikari pikamakiti," itxa.

6 Nitariakori, ikara nota pirena, Aporo pirena pakini nisâpiretaí atão inakari himarotini ikapani, âti apiaita himiuukakani ikapani. Ininiâ hîkamariko Teoso sâkire iôkatsopatakoritxari iañka, kotxi !apakata kâkita iteene iuikiniri âti, âtipekana imanirekakani inini.

7 Pite apiananitakari !auari. Himapakapakininiti !auari. Kapakapare hininiâ, kinirepa mapakaparenî sâkiraumatini atoko hîtxa?

8 Ikinipoko hinireëkiti auapeka hîtemoni atxiñti? Katipekai hîte. Ate ereê mauakanisaaki, atxiñti hîteka kamari auñtetxi hininiua. Ninirekari auñtetxi atão hininiua, ininiâ ate auñtetxi atxaua hîtekata.

9 ïkorasaaki neenamatxi xipoka atoko, auñtetxi kâiatakari kanapiriä isotatonekata. Ninoamapotôkire kâkita auñtetxi mañkakini minaâka apanakini atamatinina ikapani, inapetenina ikapani. Eureka okaâkana ninoakâkita. Nota xinikari Teoso nirekari ate iua iokanatakini ikara kâkita mañkakoni atoko aniniua. Ikinimane atamataua. Kâkita, Teoso nitiriakori iaxitikini apaka atamataua apininimoni asini.

10 Hîtemoni, müükiteni ate txaua, Kristo ikapani aparïkauatakasakai. Hîtemoni, kimarorei hîte, Kristo ikapani hîparïkauatakasakai. Hîtemoni, !kaposotiireua ate. Hîtemoni kaposotiirei hîte. Hîte paxitaâka, txamari ate omanataâka.

11 Uatxapiima Kristo sâkire ate auikini xika anatxita. Aposonata. !Kamâkaua. Amisiritaâka. !Kaapokoua.

12 Itene aparïkauata anireëkiti aamotini ikapani. Kâkita takasaakiri maerekati atemoni, ate amanaâri Teoso erekari ninoamoni itakini ikapani. Amisiristikosaaki, iuasaaki amîteenekari.

13 Apanakini misâkireprikasakiu, erekari ate apakapapiretana nino. Uatxapiima apanakinimoni ikorapokoriti txiko atoko atxaua. Kasakari atoko atxaua ninoamoni.

14 Kona niôkatsopata ikara hîpëtauatini ikapani. Niôkatsopata ikara nipinitinii ikapani monôkori apokini apisa, kotxi namariteni nota tiretakini atoko hîtxaua.

15 Hîtemoni tesi mio Teoso sâkire oereëkani auaâkamako, iuaritika poiâo hîri atoko inakari aua. Notara hîri atoko nitxapekaua, kotxi hâuikari Teoso iokanapirena erekari noerekasaakii Kristo Xesosi posotireê.

16 Ininiâ nôtâkai: Nota kamakiti atokotxikana hîkamako.

17 Ikara ikapani niokanatari Tximóttxio hîtemoni. Iua namarite nitiretakiti atoko. Iua kamari Apiananiri paniâtakiti iañka. Iua txilkatay hîxinikiniri nikamakiti ikiniötika Kristo posotireê. Ikinî tópati Kristo sâkire auiâkani apotititnâtaâua, noerekari kâkita erekari ikamini ikiniötika, erekari nota kamini atokotxikana.

¹⁸ Ātikaka hīte iuikaua, kotxi hīuākatari nota mapokakani hītemoni.

¹⁹ Txamari Teoso auritiniāno, pañtiki napokako hītemoni. Iuasaakiko !ninirekari nimarotiniri ninoia iuikakaniua sākire. Napokasaaki ereē, ninirekari nimarotiniri Teoso posotiire.

²⁰ Teoso auñtetxi ininiñtaña kona sākiretxinani aua. Iposotiire apaka aua.

²¹ Kiripa hīte nireka? Hinirekatari ninoropatinii aïkeē, ereē napokasaaki? Hinirekatari nitiretinii, nimatxitakanii, ereē napokasaaki?

5

Maerekati Xesosi Sākire Auiākani Sauaki

¹ Isäpiretaäka kākiti ereē kaminiri maerekati ūtotxi nireēkita ãti kākitikata. Iua kākiti maerekani apiari, kotxi iua sirñka iri ñtanorokata. Teoso sākire mauiākani kamari maerekati, iuaritika ninoia !likamari ikara atoko inakari maerekati, kiki hīte sauaki auakari kamakiti atoko. Ninoia !ninirekari isákiretinirina ikara atoko inakari maerekati.

² Iuaritika hīte iuikaua. ! Himatinanuata himaerekani xika. Apiaerekata ïkora iri ñtanorokata sirñkakari hīukanatini itakanapini.

³ Niño kona ereē aua, iuaritika nixinikakiti auapitika ereē hītekata, ininiā nota ereē hītekata nauini atokokana, nimereépekari iua maerekati kamakari misiritiko.

⁴ Aäüite Xesosi Kristo uäkaä hāpotiitakasaakiu, nota aua hītekata nixinikakitiä. Iuasaaki himarotakasaakiri Xesosi Kristo posotiire,

⁵ hīsikariko iua Satanasimoni iua ito ipinini ïkapani, ixinire erekia inini Xesosi kanapiriäkasaaki.

⁶ !Apakata hīuikiniua. Himarotari axapiti pão tireëkari tirekakari itori pão. Iua atokokana ãti maerekati kamakari txixitakari kaiäopokori kākiti kaminiri maerekati.

⁷ Ininiā hōkanapariko maerekati mitxi hīkamakiti, amaneri hinini ïkapani. Ininiā pão miätiäkati atoko hītxaua, kotxi ikoke lauari. Kitxakapirika kākiti okari ipira sotí auíte, ininiā Teoso nitiri napaäpotakasaaki ninoia nopini, kona okana ninoia. Kristo, apira sotí auíte atoko itxa. Iua ipina ate mapinakani ïkapani.

⁸ Páskoa kiiniritsaaki, Teoso !auritari pão ãtikakari nikiko, kotxi maerekati pão tirekakari atoko itxa. Ininiā maõkanapari maerekati mitxi akamakiti. Pão miätiäkati atoko matxaua, ininiā makamari erekari. Masäkiretarri atäo inakarinoka.

⁹ Niokanatsopatapeka hītemoni himapotii takaniua maerekati kamakanikata, ūtotxi nireēkita kamakanikata.

¹⁰ Na nixinikari ikorapokoriti maerekati kamakani. Maerekati ūtotxi nireēkita kamakani, kamanarerini, kamisirierenererini, kamakori teosonetakani pakini ïkorapokoriti auakani na nixinikanäta. ! Híposota hītakanapinina ninoia, kotxi auapikana. Hípíkasaakinokara, hītakanapako. Kona hinipokotapeka ikara atoko inakanikata.

¹¹ Uatxa niokanatsopata hītemoni, himapotii takaniua maerekati kamakanikata, "Xesosi sākire auiākarirano" inakanikata. Ítanoro minakotokatika sirñkakani, kamanarerini, kamakori teosonetakani, ãti misäkireporetakani, ipoättakani, kamisirierenererini pakini hītakanapako. Kona hinipokotapeka ikara atoko inakanikata.

¹² Kona nota paríkani Xesosi sākire mauiākani misiritiko nisäprietini. Hīte paríkakara Xesosi sākire auiākani misiritiko hīsäprietini.

¹³ Teosokara säpíretariko Xesosi sākire mauiākani misiritiko. Hīte iokanatariko maerekati kamakari hīte sauaki auakari isini.

6

Äti Naiatakasaaakiri Äti

¹ Xesosi sākire auiākari naiatiniäri ãti Xesosi sākire auiākari, ! apakata Xesosi sākire mauiākani apisatoõ anikiko. Hanikana ninoia Xesosi sākire auiākanimonri maerekati kamakari misiritiko himarotini ïkapani.

² Kona himarotapanikari Xesosi sākire auiākani mereëriko Xesosi sākire mauiākani misiritiko ãti õti? Híkamariko ikara atoko inakari xipokatxi ñtsisaaki, ininiā híposotapitikari uatxa himereiniri kākiti misiritiko, ãti naiatakasaaakiri ãti.

³ Atxiñti hīte kona imarotapanikari himereiniri Satanasi nitiriakori misiritiko ãti õti? Ininiā híposotapitikari himereiniri kākiti misiritiko ikorapokoriti uatxa.

⁴ Txamari neenamatxi hīte sauaki auiñia, hanikatari kākiti Teoso sākire auiākani mapaxitakanimonri? !Apakata, kotxi ninoia !imarotari Teoso paniñtakiti.

⁵ Ikara atoko nixtai nikamapëtatiniñ ïkapani. Atxiñti kona híposotatari hăpokiniri kimaroreri hīte sauaki neenamatxi xipokini ïkapani? Atxiñti kona ãtika aua?

⁶ Txamari āti Xesosi sākire auiākari anikari āti Xesosi sākire auiākari Xesosi sākire mauiākani apisatoō maerekati kamakari misiritiko himarotini īkapani. Ikara atoko ! apakata.

⁷ Ininiā iteene hīkerokari, kotxi hanikari hītari kākiti misiritiko mereēkarimon. Erekape hāuiritiniri hītari kaminiri maerekati hītemoni. Erekape hāuiritiniri hītari ītirikiniri hītii.

⁸ Txamari hītiriuta. Hīkamari maerekati. Hītariakorimonira hīkamari ikara. !Apakata.

⁹ Kona himarotapanikari atāo minakati kamakanisari Teoso auñetxi ininiātaāua: Kona hītika himisirinetapeua. Ia atoko inakari kākiti lisari Teoso auñetxi ininiātaāua: maerekati īttxi nireēkiki kamakanis, kamakori teosonetakanis, ītanoro minakotokatika sirīkakari, kiki sito ininiua nirekakari, kiki āti kikikata sirīkakari. Ninoa lisari Teoso auñetxi ininiātaāua.

¹⁰ Kiñtiririni, kamanarerini, poātakanis, āti misākireprietakanis, kamisirienererini pakini ! isari Teoso auñetxi ininiātaāua.

¹¹ Ikara atoko mitxi hītxaua hīte apanakini. Iuaritika himaerekani makatzakaākapeka. Teoso kamai hīte inakitiakori hinini. Apiananiri Xesosi kamaerekatai. Erekari Mata-matakoti, aTeosone nakiti, iua apaka txīkitakai hīte atāo inakari kamakanis hininiua.

Maerekati īttxi Nireēkiki

¹² Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona erekari ikinipoko nikamini. Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona ninirekari nikamakiti niauīte ininiua.

¹³ Nipokori kamaāka tikakotxi īkapani. Tikakotxi nirekari nipokori. Txamari Teoso xipokariko nipokori, tikakotxi pakini. Teoso īnirekari akamini maerekati aīto nireēkiki āti kākiti ītokata. Apiananiri kamari aīto iua nireēkiki akamini īkapani. Aīto Apiananiri nakiti.

¹⁴ Teoso ȫkitikari Apiananiri ipīkani sauaki. Iua atokokana iua ȫkitikaua ate iposotiireē.

¹⁵ Ininiā !apakata Kristo īto hīsikini sito kanokareromoni. !Apakata.

¹⁶ Kiki sirīkasaaki kanokarerokata, iuasaaki ītinoka īttxi atoko itxauana ninoa. Teoso sākire iōkatsopataki sāpiretau:

Kiki sirīkini sitokata, ātika īttxi atoko itxauana.

¹⁷ Kākiti moianatakasaakiri Apiananiri, ātika xiniretxi atoko itxauana ninoa xinire.

¹⁸ Ātokata hīsirikini hinirekasaaki, himitekako. Kona hīkaikotape iuaā. Apanakini maerekati kākiti kamakiti ! imisiritari hītto. Imisiritari hākixinire. Hīkamakasaakiri maerekati hītto nireēkiki sitokata, himisiritari hītto, hākixinire pakini.

¹⁹ Kona himarotapanikari hītto Erekari Matamatakoti misākiretiko aikoti atoko ininiua? Hīte ītōākarari iua. Teoso sikari iua hītemoni, ininiā hītto kona hīte nakiti.

²⁰ Teoso iamotapekai hīte Xesosi ipīkasaaki, ininiā hītto īki auapitika. Ininiā uatxa iua nakiti hītxaua. Ininiā uatxa hīttoā hīpaxitariko Teoso.

7

Ītanorouatiko Sākiretxiti

¹ Uatxa napakapapiretariko mitxi hiōkatsopatakiti notamoni. !Erekari kiki kaxirotoniro sito.

² Txamari īnirekasaakiri sitokata isirīkini, erekari kiki auini iuaka ītanorokata. Erekari sito auini oaka ītanirirkata.

³ Ininiā erekari kiki sīkiniri ītto ītanoromoni. Erekari sito sīkiniri oīto oītanirimoni.

⁴ ītanorotxi ītto kona oa nakitinanini. ītaniri nakiti apaka oīto. Apaka ītanirixti ītto kona iua nakitinanini. ītanoro nakiti apaka ītto.

⁵ Kona hītxape: "Kona ninirekari nisirīkini pitekata," kona hītxape. Hinirekasaakiri nipokori himanikakani Teoso himisākiretini īkapani, atxītii iuasaaki ! hinirekari hīsirikini hītanorokata. Hītanoro apaka kona nirekari osirīkini hītekata iuasaaki, Teosonoka hīxinikini īkapani. Ininiā ikara atoko hīkaminiā erekari, txamari paītiki eereka iuaīkana hīsirīkako hītanorokata. Ininiā ikara atoko Satanasi kona sikanireōtai maerekati hītto nireēkiki hīkamini ītto sitokata hīsirīkini.

⁶ Ikara nota ītākikai hīte. Kona nipiātai ikara hīkamini.

⁷ Notamoni erekari nota atoko hinini. Iuaritika īkinimane au Teoso siākiti iparīka kamini īkapani. Teoso sikari āti isikakiti ītimoni. ītāo isikakiti isika ītimoni.

⁸ Uatxa nimisākiretanako mītanirini, mītanoroni, tikinitakoni pakini. Erekari himītaniriuatakanis, himītanorouatakanis nota atoko hinini.

⁹ Txamari himaposotakaniāri hītakanapiniri hītto nireēkiki, erekari hītanorouatini, erekari hītaniriuatini, kotxi kapatakari atoko itxa hītto nireēkiki.

Hīkamari Atāo Hītaniriuatakanis

¹⁰ Ia nipiātana kākiti ītaniriuatakanis: !Apakata sito takanapiniri oītaniri. Kona notani paniātai. Apiananirira paniātai.

¹¹ Otakanapiniāri oītaniri, !apakata iuaīkana oītaniriuatini. Erekari oītanirimoni iuaīkana okanapiriini. Iua atokotxikana !apakata kiki takanapiniro ītanoro.

¹² Nōtākikari apanakini. Apiananiri paniātakiti apanakini īkapani ! auari, ininiā nota ḥtākikana ninoia ia atoko: Xesosi sākire auiākari auiniā ītanoro Xesosi sākire mauiākato, oa nirekiniāri okaikotini iuakata, !apakata iua iokanatiniro oa otakanapiniri iua.

¹³ Iua atokotxikana, Xesosi sākire auiākaro auiniā oītaniri Xesosi sākire mauiākati, iua nirekiniāri ikaikotini oakata, !apakata otakanapiniri iua.

¹⁴ Iuasaaki ītanirixti Xesosi sākire mauiākati apakapari Teoso sākire ītanoro kamakiti erekia atamatakasaaki. Iua atokotxikana, ītanoroxti Xesosi sākire mauiākato apakapari Teoso sākire oītaniri kamakiti erekia atamatakasaaki. Imakamakaniārina ikara atoko, ! erekana imiakori. Irītxi, inoroxti pakini kaminiāri nōtākikakiti iaōka, erekana imiakori.

¹⁵ Xesosi sākire mauiākati nirekiniāri itakanapiniri ītanoro, oa auritariko isini. Xesosi sākire mauiākato nirekiniāri otakanapiniri oītaniri, iua auritaroko osini. Ikara atoko ininiā, ninoia sikakapeēkaika. Ikara atoko ininiā erekari, kotxi Teoso !inirekari aneenamauuatini ikara xika.

¹⁶ Pite ītanoroxti, pimarotatari? Atxiīti pītaniri aukari Xesosi sākire imarekani makatxakiko īkapani, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiri iua. Pite ītanirixti, pimarotatari? Atxiīti pītanoro aukari Xesosi sākire omaerekani makatxakiko, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiro oa.

Teoso Akiritakasaakiri Kākiti

¹⁷ Ininiā ikininape kamariko iparīka Teoso sikakiti iuamoni, kotxi Apiananiri akiritaua ikara parīkatxi akamini. Ikara nipaniātari ikinimane Teoso mereēkini apotiitiniātaāua.

¹⁸ Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iītoā auiniā, !apakata Teoso takaōtxikare makatxakiko. Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iītoā mauakaniā, !apakata Teoso takaōtxikare iītoā takiko.

¹⁹ Teoso takaōtxikare hītoā auiniā, ikara kona txīkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso takaōtxikare hītoā mauakaniā, ikara apaka kona txīkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso nireēkita iaōka kamiko txīkitakai Teoso anaakori hininiua.

²⁰ Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hīparīka hīkamapanikako.

²¹ Teoso akiritakasaakii, nitirixti amotakori hininiāua, ininiā kona maerekaxinireti hītxapeua nitirixti hininiua xika. Uiaritika hīaūste sikakiniā, ininiā hīsako.

²² Apiananiri akiritiniāri nitirixti amotakori, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua. Apiananiri akiritiniāri nitirixti minakatiua, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua.

²³ Xesosi amotakini hītxaua, ininiā iuaīkana kākiti nitiri iamotakoni līhītxapeua.

²⁴ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hīparīka hīkamapanikako.

Mitxitakani, Tikinitakoni Pakini

²⁵ Uatxa nōtākikai hīte mitxitakani. Apiananiri kona sāpiretano ipaniātakiti hīte īkapani, iuaritika nisāpiretai nixinikakiti, kotxi Apiananiri amonīkapekan, ininiā kākiti posota aukiniri nisākire.

²⁶ īkorasaaki pamonōkoniri Xesosi sākire auiākanimon, ininiā notamoni apiaerekata kākiti mītanorouatakani.

²⁷ Hītanorouatapeka hininiā, kona hītakanapapero hītanoro. Mītanorouatakati panika hininiā, kona hītainero hītanoro.

²⁸ Iuaritika hītanorouatiniā, maerekati !hīkama. Kākiti ītanorouatiniā, apokapitikako ninoia maxikiko. Kona ninirekari ikara atoko hīte īkapani.

²⁹ Nitariakori, poiāo ḥtinoka aua aparīkauatini Apiananiri īkapani. Ininiā hīte kītanororini parīkauatoko Teoso īkapani mītanoroni parīkauatini atokotxikana.

³⁰ Txiapatakari parīkauatoko Teoso īkapani, kākiti matxiapatatki parīkauatini atokokana. Poxokori parīkauatoko mapoxokoniti parīkauatini atokokana. Tiitxi amotakari parīkauatoko Teoso īkapani, tiitxi mauakinti parīkauatini atokokana.

³¹ īkorapokoriti tiitxi auakini ! ixinikapiriko itiina, kotxi īkorapokoriti kākiti potxitakiti xipokāapota.

³² Ninirekari erekaxinire hinini. Kiki mītanoroti posotari ixinikiniri kanatokopa iparīkauatini Apiananiri ikamapoxokoniti īkapani.

³³ Txamari kiki kītanorori xinikari parīkatxi īkorapokoritikiri, kotxi inirekari ikamapoxokoniti ītanoro.

³⁴ Mītanirito, mitxitakaro pakini nirekari oparīkauatini Apiananiri īkapani, kotxi onirekari oīto, oxinire pakini osikini iuamoni. Txamari sito kītaniriro xinikari parīkatxi īkorapokoriti auakari, kotxi onirekari ītaniri okamapoxokoniti.

³⁵ Ikara atoko nisāpiretai hīte, hīte erekia hinini īkapani. Kona ninirekari nimauiritakanii erekari hāpkapini. Ninirekari atāonoka hīkamini. Ninirekari hīparīkauatini Apiananirinoka īkapani.

³⁶ Ātokoro iri atxiīti ! auritapanikaro oa ītaniriuatini, txamari oaneēpeka. Ātokori nirekiniāri itakiniro oa, erekari iua auritiniri iua. ! Ikamari maerekati. Erekari iua auritinina ninoia ītaniriuatini.

³⁷ Atxiīti ātokoro iri ākixinireē !inirekaro oa ītaniriuatini. Atxiīti lisikaenetaro oa ātimoni. Iua xinikakiti omītaniriuatakani īkapani pataparari ininiā, ākixinireē imarotiniāri inireēkiti oa mītaniriuatakani, ininiā iua kiki kamari erekari.

³⁸ Oa sikakari oītaniriuatini īkapani kamari erekari. Iuaritika oa masikakati oītaniriuatini īkapani kamari apiaerekata.

³⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri paniātarri sito kaikotini oītanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiā, apakata oītaniriuatini onirekakitikata. Txamari Apiananiri sākire autākarikatanoka apakata oītaniriuatini.

⁴⁰ Notamoni oa apia poxokoniuata omītaniriuatakaniā iuaikana. Ikara atoko inakari nōtākikaro sito, kotxi nimarotari Erekari Matamatakoti Teoso nakiti aua notamoni.

8

Nipokori Teoso Kamakori Sikiko

¹ Uatxa nisāpiretai nipokori sikiko teoso kākiti kamakitmoni. Amakinika aimarotari ikara. Ikara inakari aimarotapeka ate. Kākiti imaroretxi auiñiā iuikaua. Apiaerekata kākiti auiñi tiraōkitxi, kotxi isikataparatarri kākiti xinire.

² "Kimaroreno nota" inakari !auari imaroretxi. Kaiāopokori imaroretxi imimarotakiniti aua.

³ Iuaritika kākiti tiretiniāri Teoso, Teoso imarotari iua.

⁴ Maxinikari nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Aimarotari teoso kākiti kamakiti ! kakamareri. Aimarotari ātika Teoso atāo inakari aua.

⁵ Aua kākiti kamakiti. Kākiti takauākatari "teoso" itxaua. Kākiti takauākatari teoso iaxiti auakan, īkorapokorri auakan apaka. Kaiāopokori ikara atoko inakari teosoakori aua. Kaiāopokori ikara atoko inakari auēttxiakori aua.

⁶ Atemoni ātika Teoso aua. Iua aīri iaxitikiri. Iua kamari ikinipoko. Aparīkauata iuanoka īkapani. Ātika aāūite aua, Xesosi Kristo. Iki sereti kamakari iua. Iua posotireē aāuin aua.

⁷ Apanakini ! imarotapanikari kākiti kamakiti teoso minakanua, kotxi mitxi iteene itotarina teoso kākiti kamakiti. Ininiā inikasaakirina nipokori teoso kamakorimoni siākori, iuākatarina ikara nipokori teoso atāo inakarimoni siākori. Iuasaaki ninoia uākatarri maerekati ikaminina, kotxi ākixinireēna līteeene imarotarina atāo inakari.

⁸ Txamari nipokori !itxīkitakaua Teosomoni asini. Ikara nipokori anikini !imisirtauia. Apaka !ikamari erekia amini.

⁹ Iuaritika erepaniko. Hinirekiniāri ikara nipokori hinikini, hīxinikariko apanakini Teoso sākire poiāonoka auiākani. Ninoia imarotiniāri hīte nikiniri ikara nipokori, ininiā ninoia apaka nikari, txamari iuasaaki ninoia kamari ākixinirena manirekakiniti.

¹⁰ Teoso sākire poiāonoka auiākari atamatiniāri Teoso sākire iteene imarotakari nikiniri nipokori teoso kamakori misākiretko aikotiā, isikataparaxiniretari iua apaka nikiniri nipokori teoso kamakorimoni siākori.

¹¹ Ininiā pimarore xika, atxiīti pitari Teoso sākire poiāonoka auiākari sari imisiritikomoni. Kristo ipina iua īkapani apaka.

¹² Ikara maerekati hitarmoni hīkaminiā, hīkarotari ākixinire. Hītari ākixinire hīkarotakasaaki, hīkamari maerekati Kristomoni.

¹³ Ininiā nipokori ninikini txīkitakiniāri nitari kaminiri maerekati, itixi auapanika inakasaaki kona ninikaikari iua nipokori, kotxi kona ninirekari nitari kaminiri maerekati.

9

Teoso Iokanatakini Kākitimoni

¹ Teoso iokanatakiti nitxaua. Ninireēkiti niposota nikamini. Naōkitapekari Xesosi Kristo aāūite. Iparika nikamakasaaki, hīte auikari Apiananiri sākire.

² Atxiīti apanakini !auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera oerekari Apiananiri iokanatakiti nininiua, kotxi hīte auikari Apiananiri sākire, nota sāppiretakasaakii hīte.

³ Kākiti mauikakaniāri Teoso iokanatakiti nininiua, napakapapiretana ninoia ia atoko:

⁴ Apakata atxiīti aāpakanirri nipokori, iārī pakini aparīkauatini īkapani?

⁵ Apakata atxiīti ate anikiniro ītanoro Teoso sākire auiākaro atekata, apanakini Teoso iokanatakini, Apiananiri itariakori, Petro pakini anikinina ninoia ītanoro atokotxikana?

⁶ Atxiīti apakata Panapee, nota pakininoka parīkauatini anikakiti aāpakanipri īkapani?

⁷ Sotato sikasaaki ineenamauatini ikapani, iuaka !iamotari anikakitina. Aua atxiiti ova takakari. Ova itakakiti matximakati aua? !Auari. Kona auari kema auše piratakari ipira tiniä miättakati.

⁸ Ikara nišäkire kona käkiti säkirenani. Iua atokotxikana Teoso säkire.

⁹ Moisesi iökatsopatapekari Teoso paniättakiti. Ia atoko itxa:

Kona hütxikari kema auše nama trikopani ikamakasaaki. Hääuritariko inikini. Teoso tretatari kema auše? Itiretaptikari.

¹⁰ Apiazi isäpirtari ikara käkiti paríkauatakan ikapani. Ininiä takarauatakari takarauata, kotxi inirekari ikienna inikini. Kienatxi apakari apari ikienna, kotxi inirekari ikienna inikini.

¹¹ Katakareri takarauatini atokokana, ate takari Teoso säkire hääkixinireë. Katakareri nikari ikienna itakakiti, ininiä atxiiti apakata ate apakapiniri kienatxi hïte sikakiti? Kotxi ate paríkauata hïte ikapani.

¹² Apakatinä apanakini apakapiniri iparíkana iki hïte sikakiti, ininiä apiazi apakata ate apakapiniri ate paríka iki, iuaritika kona aamanaäri hääkixinireë ate paríka iki. Amîteenekari ikinipoko, kotxi lanirekari aiotokakiniri Kristo iokanapirena erekari hïkenakotini.

¹³ Himarotari Teoso misäkiretiko aikoti äki paríkauatakan iuaätaä apakapari ikienna. Teosomoni sikakori takikoätaä paríkauatakan apaka apakapari ipixini iuaätaä siäkori inikinina ikapani.

¹⁴ Iua atokotxikana Apiananiri paniättari iua iokanapirena erekari säpirtakani apaka apakapiniri iparíkana iki.

¹⁵ Ikara atäopitikara, iuaritika kona nipaniäti ikara atoko hïkamini. Kona niökatsopatari ikara, niparíka iki notamoni hääkixinireë ikapani. Niparíka iki namanainii apisa erekape nipinini. Niukari niparíkauatini hïte ikapani hääkixinireë nimapakapakanisaaki.

¹⁶ Teoso iokanapirena erekari noereka, iuaritika ! apakata niuikiniua, kotxi Teoso sikari ia paríkatxi notamoni. Nimisiritiko auapitika, Teoso iokanapirena erekari ni-masäpirtakanäi.

¹⁷ Teoso iokanapirena erekari nišäpirtinäri käkiti, nähkixinireë iteene ninirekiniäri ikara nikamini, ininiä napakapapitikariko niparíka iki. Nimanirekakanäri ikara nikamini, iuaritika nikamari, kotxi Teoso sikari ikara paríkatxi notamoni nikamini ikapani.

¹⁸ Ia atoko niükixitiko: Teoso iokanapirena erekari nišäpirtakasaaki, kona minakati napakapa. Ikara atoko kamapoxokonitari nähkixinire, kotxi maikitika nišäpirtai Teoso säkire. Teoso iokanapirena erekari säpirtakari nitxaua, ininiä niposotiire auapitika hääkixitinino nota nipaniätiäni hïte, iuaritika !ninirekari ikara atoko nikamini nota nireëkti napakapini ikapani.

Paríkatxi Ikinimane Ÿikapani

¹⁹ Ninireëkti nikama. Käkiti nitiri iamotakori !nitxaua. Iuaritika notaka nitxïkitakaua ikinimane nitiri nininiua, Teoso säkire apikomoni käkiti auikini ikapani.

²⁰ Xoteoakori sauaki niparíkauataksaaki, Xoteo auini atoko nitxa nota auini. Ikara atoko ininiä, Xoteoakori auikari Xesosi säkire. Moisesi paniättakiti iaöka kamakani sauaki nauakasaaki, nimoa auini atokokana nitxa nota auini, kotxi ninirekari Moisesi säkire auikani auikiniri Xesosi säkire.

²¹ Xoteo minakaniua ! imarotari Moisesi paniättakiti. Ininiä ninoakata nauakasaaki, kona nipaniäti Moisesi paniättakiti ikaminina, Xesosi säkire auikinina ikapani. Iuaritika nikamari Teoso paniättakiti, kotxi iuaxikana Kristo paniättakiti nikamini.

²² Käkiti mataparaxinirenaka nauakasaaki, nota apaka kona kataparaxinireno, Xesosi säkire auikinina ikapani. Ikinä käkiti sauaki nauakasaaki, nikamari käkiti auini atoko nitxa nota auini, ininiä ikinipoko niposotakiti nikama apanakini maerekani makatzakiko ikapani.

²³ Ikara atoko nikama Teoso iokanapirena erekari nišäpirtini ikapani. Nikamari ikinipoko, Teoso iokanapirena erekari nišäpirtini ikapani. Ikara atoko ininiä, nota apaka apakapari Teoso iokanapirena erekari hïtekata.

Saporiëta Apakapakari

²⁴ Himarotari miteëkari miteka, iuaritika ätinoka apakapari imitekini iki. Merepitipani mitekatxi mapotökire apokakarinoka apakapari imitekini iki. Ininiä miteëkari atoko hääkixako. Hisapitipo. Teoso paríka hääkimapitipo hääparíka iki hääpakapini ikapani.

²⁵ Ikinä miteëkari paríkauatapitipo iito tapara iteene auini ikapani. !Auiritari iito misiratkar. Ikara atoko ikama, saporiëta imitekini iki apakapini ikapani. Ikara saporiëta kona okanani aua. Oxipokapitikako. Ate paríkauatapitipo ätiäo aäpkapakiti aäpkapini ikapani. Ikara aäpkapakiti !ixipoka.

²⁶ Miteëkari isinimoni mimarotakati atoko !nitxaua. Nimarotari nisinimoni. Nisapitipo mitekatxi mapotökiremoni. Maxikatiäka !nineenamauata. Na neenamauata nisanökkakata.

27 Nitxikitakari niñto ninitiri ininiua, nota nireëkiti ikamini ïkapani, kotxi nisäpiretapekarikara apanakinimoni, ininiäkara kona ninirekari nimapakapakaniri notaka parïka ïki.

10

Käkiti Isaeokini Aðerekini Pirena

1 Nota nirekari hixinikinirikita txakapirika, aätokiriakorini takanapakasaakiri Exito tixini, ikinika ninoaa uaa katxiäri patapi. Iua katxiäri oerekana isinimonina. Apaka ikinika ninoaa napari potxoari uiniti äki.

2 Ninoaa sari Moisesikata, ininiä katxiäri patapi auakasaakina, potxoari uiniti patapi auakasaakina, iuasaaki ninoaa patxisatiko atoko uaa iuasaaki.

3 Ninoaa ikinikana nikari xinitxi Teoso ikanatakita.

4 Ninoaa ikinikana iärtari äparaä Teoso sikakiti. Ninoaa iärtari äparaä kai auïteäkiriä. Kristo iua kai auïte äparaä potorikinätaä atokokana. Iua sari ninoakata.

5 Txamari Teoso !apokaerekatari kaiäpopokori ninoaa, ininiä ipinana. Iitoniarikä äparaä makipakaniätaä.

6 Uatxa axinikana ninoaa, ininiä aimarotari amanirekakaniri maerekati ninoaa nirekiniri atoko.

7 !Hïteosonetapiri käkiti kamakiti, ninoaa apanakini teosonetiniri atokokana, kotxi Teoso sâkire iökatsopatakoritxari:

Ninoaa topäka inipokotinina ïkapani, iärtinina ïkapani, eureka ökitikauana isarauatinina ïkapani teoso ikamakitina apisatoö.

8 !Apakata aanokarauatini ninoaa apanakini anokarauatini atoko, kotxi äti ötinokara vïtxi tres mio ninoaa okaäka ikora maerekati xika.

9 !Apakata aätamakaerekatinri Kristo ninoaa apanakini kitxakapirika atamakaerekatinri atoko, kotxi iua xika imini okana ninoaa.

10 !Hïtsoatape, ninoaa apanakini kitxakapirika tsoatini atokokana, kotxi eureka Teoso nitiri xipokana ninoaa.

11 Ikara imisiritikona apoka ninoamoni apanakini pinitiko ïkapani. Ikara imisiritikona iökatsopataäka ate pinitiko ïkapani, kotxi itxi mapotökire öti apokaäpotia.

12 Hïtemoni erekia hinimi, ininiä erepaniko, kotxi atxüti paätki hïkamari maerekati.

13 Hïte atamakaerekataäka ikinimane atamakaerekataäka atokotxikana. Iuaritika Teoso litakanapai hïte. Kona iua auritari hïtamakaerekatiko himarïteenekakiniti. Iuasaaki oerekai himitekini, ininiä hïposotari himïteenekiniri.

Teoso Käkiti Kamakiti

14 Ininiä nitariakori nota tiretakini, himiteka teoso käkiti kamakiti hïtakanapini.

15 Hïte käkiti kimarorerini, ininiä iteene himixinikariko nisäkire.

16 Iäriä aätkasaaki, akinikia aäpotiitakasaakiu, axinikari Xesosi ipinini. Iuasaaki atxari Teoso: "Erekapitikai, kotxi Xesosi arëka xiketa ate ïkapani." Amaxiöpekitakasaakiri komiri, anikasaakiri, aäpotiitakasaakiu, axinikari Kristo ïto noropatiko ate ïkapani.

17 Iuasaaki itomaneua ate, iuaritika äтика komiri atokokana atxaua. Äтика ïtotxi atokokana atxaua, kotxi amakinika anikari äтика komiri. Ikara komiri Kristo ïto atokokana itxaua.

18 Hixinikanako käkiti Isaeokini ikorapokoritikini. Ninoaa sikari Teoso xinitxi. Eureka ninoaa nikari ikara xinitxi. Inikasaakirina ikara xinitxi, iuasaaki ninoaa oerekari iTeosonetinirina iua.

19 Kiripa ninireka nisäpiretinii? Nisäpiretariteoso käkiti kamakiti kona kakamareri. Iua teoso siäkori kona itxa.

20 Iuaritika erepaniko. Ikara atão maerekati. Xoteo minakaniua sikakiti teoso käkiti kamakitimoni ninoaa sika Satanasi nitiriakorimoni. Kona Teoso atão inakari isikana isäkita. Ininiä na ninirekari hïte moianatiniri Satanasi nitiriakori.

21 Kona hïposotari Apiananiri iäkoanaä hiätni, apaka Satanasi nitirini iäkoanaä hiätni. Kona hïposotari Apiananiri kienahinikini, apaka Satanasi nitirini kienahinikini.

22 Atauako anirekatari akaminiri Teoso naiatinuia? Ate tapara apiata atxüti?

Xesosi Auïäkani Kamakiti

23 Nota posotari ikinipoko ninireëkiti nikamini, txamari kona ikinika erekari nikamini. Ikinipoko ninireëkiti niposotapitika nikamini, txamari kona ikinipoko kamari nãkixinire aneini.

24 !Hinitapiriko hïteka nireëkiti hïpokapini. Himoianatariko äti iua nireëkiti apakapini.

25 Hïposotari hinikiniri nipokori amotakoriätaä auakari. Iuasaaki kona hïpimäapiri: "Ia nipokori sikaäkapeka teoso käkiti kamakitimoni?" !hïtxapeko. Kotxi himarotakasaakiri hinikiniri nipokori teoso käkiti kamakitimoni sikiko, hïkixinire karotaäka atxüti.

²⁶ Teoso sākire sāpiretauau:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁷ Xesosi mauiākani aiatakasaakii hīte hinipokotini ninoakata, hinirekiniāri hīsa. Hinikariko isikakitina. Kona hīpimaāpiri: "Ia nipokori teoso kākiti kamakiti sikaākapeka?" kona hītxape, hākixinire himakarotakaniri ikapani.

²⁸ Txamari apanakini kākiti iuaā sāpiretakasaakii: "Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni," itxa. Iuasaaki kona hinikapiri, kotxi atxiūti hīkaroxiniretari ikara kākiti mataparaxinireti, kotxi:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁹ Na nitxai: "Kona hinikapiri ikara, hīteka ākixinire himakarotakaniri ikapani!" nitxai. Nitxai: "Hinikapiri ikara, āti kākiti ākixinire himakarotakaniri ikapani." Nota ākixinireē nota nireēkiti nikamini ikapani erekari. Āti kākiti ākixinireē nota nirekakiti nikamini ikapani ! erekari, ininiā iuamoni ikara nikamakasaaki, nikamari maerekati. Kinirepa !apakata nikaminiri nota ākixinire auritakiti?

³⁰ Napakapakasakaakiri nipokori, ininiā iuasaaki nimisākiretarri Teoso erekari isikakiti. Ininiā kinirepa nimisākirepresaāka?

³¹ Nisāpreatai hīte. Hinikasaaki, hiātakasaaki, ikinipoko hīkamakasaaki, hīkamariko ikinika Teoso erekari inini imarotiko ikapani.

³² Kona hītxikitakipiri, Xoteoakori, Xoteo minakanua, kākiti Xesosi sākire auiākani pakini kaminiri maerekati.

³³ Ninirekari ikinimane kākiti nireēkiti nikamini, ikinika nikamakasaaki. !Ninirekari erekari notanani ikapani. Ninirekari erekari itomaneri ikapani, imaerekanina Xesosi makatzakini ikapani.

11

Sitoākini Xesosi Sākire Auiākani

¹ Hīkamariko nota kamakiti atoko inakari. Kristo kamakiti atoko nota kamini atokotxikana hīkamako.

² Nitariakori, peerekai hīte, kotxi iteene hīxinikano nota. Peerekai hīte, kotxi hīkamapanikari noereēkiti nisāpreatakiti iaōka.

³ Ninirekari himarotiniri ia: Kiki auīte Kristo itxaua. Sito auīte kiki itxaua. Kristo auīte Teoso itxaua.

⁴ Ininiā kiki iki māka imamakatzakakaniā Teoso imisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona ipaxitarri iauīte Kristo.

⁵ Sito okii māka mauakaniā Teoso omisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona opaxitari oāuīte oītaniri. Okii māka omatakakaniā, oa kii kixākakori atoko itxa.

⁶ Okii māka omanirekakaniā, ininiā okisauakaiākotaākako. Opētauatiniā, okii kixākiko xika, oiāko kisauakiko xika, ininiā iuasaaki okii māka otaka.

⁷ Kiki misākiretakasaakiri Teoso, kona erekari itakiniri iki māka, kotxi Teoso atoko itxa iua. Ikamaāka Teoso erekari oerekini ikapani. Sito kamaāka oītaniri erekini ikapani.

⁸ Merepitipanika Teoso kona kamari kiki sito ītoā. Teoso kamaro sito kiki ītoā.

⁹ Kiki kona kamaāka sito ikapani. Sito kamaāka kiki ikapani.

¹⁰ Ininiā oa takari okii māka. Ikara atoko ininiā, oerekari oauītetiniri oītaniri. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxistikini apaka imarotari oauītetiniri oītaniri.

¹¹ Kiki, sito pakini Apiananiri sākire auikasaaki, sito nirekari kiki. Kiki nirekaro sito. !Apakata sitonoka auiniā. !Apakata kikinoka auiniā.

¹² Kotxi sito ina kiki ītoā. Eureka ikinipoko kiki iponaniā sito ītoā. Ikara atoko itxapitikama, Teoso kamari ikinipoko.

¹³ Hīteka hīxinikapiretarri ia: Sito kii māka mauakaniā, iuasaaki atāokani Teoso omisākiretini?

¹⁴ Kākiti itotakiti oerekaua kiki ītanoīkori pētatiko.

¹⁵ Sito auiniā oiāko paītanori, oōuikari oiāko, kotxi oiāko sikaāka okii ipatakari ikapani.

¹⁶ Kākiti nirekiniāri ineenamauatini iākotxi pirena xika, ininiā kona ate, ikinika Teoso sākire auiākani pakini !auari ikara. Ininiā !apaniātai ikara atoko inakari hīkamini.

Xesosi Ipinini Xinikiko Kiinirri

¹⁷ Utxa niōkatsopatakitiā kona niuikai, kotxi hāpotiitakasaakiuia, apia erekari kona hīkama. Apiata maerekati hīkama.

¹⁸ Merepanika nikenakopiretarri hāpotiitakasaakiuia Teoso misākiretiko aikotiā hītparakienatakakinua. Nixinikari ipixini ikara nikenakopiretakiti atāo inini.

¹⁹ Apanakini oerekakiti atão minakati auapitika hîte sauaki. Akenakotakasaakiri nino oerekakiti, aimarotari Teoso !apokaerekatana nino. Iua apokaerekatana iua sâkire atão inakari oerekakani.

²⁰ Hâpotiitakasaakiu, kona atão hîkamari kiiniri, Apiananiri ipinini xinikiko kiiniriti.

²¹ Kotxi hinikasaakî, himixirikari hîkiena apanakini nîkiniri apisapanika. Ininiâ apanakini nxitxa, apanakini poâta iuasaaki.

²² Auapitika haâpoko hinikini îkapani, hiâtini îkapani. Hâpotiitakasaakiu, homanatari apanakini Xesosi sâkire auâkani. Hîkamapêtatarri aítariakori matiini. Kiripa nitxai hîte? Atxiiti hinirekari niuikinii? Kona xatiki niuikai hîte.

²³ Apiananiri sâpiretakiti notamoni, iua atokotxikana nisâpiretakai hîte. Ia nisâpiretai: Îkanôka Apiananiri Xesosi mîkapiritiko ôtsaaki, iua kosekari komiri.

²⁴ Iuasaaki imisâkiretari Teoso: "Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni," itxa. Iposo atoko imaxiopekarri iua komiri, sika itxari imoanariakorimoni. Itxana: "Apakapa, nika hîtxako. Ia niû okaâka hîte îkapani. Ia komiri hinikasaakî, hîxinikanoko nota. Hîxinikari nîpinini hîte îkapani," itxa Xesosi.

²⁵ Ninoa nipoekotaka atoko, mitxi komiri ikosekini atokokana, ikosekari iâkoanatxi. Iuasaaki itxana: "Ia iâkoanatxi oerekari Teoso kamapekari ikamaenetakiti amaneri, kotxi niarêka xiketa hîte îkapani. Ia iâriâ hiâtakasaakî, hîxinikanoko nota. Hîxinikario nîpinini hîte îkapani," itxa Xesosi.

²⁶ Ia komiri hinikasaakî, ia iâkoanatxiâkiri hiâtakasaakî, hôerekari Apiananiri ipinini kâkiti îkapani. Ikara hôerekirritika iua îkorapokoriti kanapiriâko.

²⁷ Maxikatüka kâkiti nîkiñâri ia komiri, maxikatüka iâtîniâri Apiananiri iâkoanaâkiri, ikamari maerekati, kotxi lipaxitarri Apiananiri îto, iarêka pakini.

²⁸ Ia komiri hinikini apisapanika, ia iâkoanatxiâkiri hiâtini apisapanika, erekari hîxinikiniri hâkixinireë auakari. Maerekati auakasaakî, hamanaâri Teoso imakatzakiniri îkapani. Eureka ia komiri hinika, ia iâriâ hiâtä.

²⁹ Maxikatüka hinikiniñâri, hiâtiniñâri, ininiâ hîteka akiritarri himisiritiko apokini, kotxi kona hîpaxitarri Apiananiri îto.

³⁰ Ikara xika itomaneri hîte sauaki iôkapeta. Ikara xika apanakini amianata. Ikara xika apanakini ipîpeka.

³¹ Amaerekani anitiniâ, aamanainiâri Teoso makatzakiniri amaerekani, ininiâ amisirito kona apoka.

³² Txamari Apiananiri apokiniñâri amaerekani, imisiritaue ate uatxa, amaerekani atakanapini îkapani, ininiâ eureka limisiritaikaua iua sâkire mauiâkanikata.

³³ Ininiâ nitariakori, hâpotiitakasaakiu Xesosi ipinini xinikiko kiiniriti îkapani, hiâtapana apanakini.

³⁴ Hinatxitiniâ, hinipokotako hâapoko. Ininiâ hâpotiitakasaakiu ! hîkamari maerekati, ininiâ Teoso limisiritaï. Apikomoni nôtâkikai ereë napokasaaki.

12

Erekari Matamatatakoti Sikakiti Kâkitimonî

¹ Nitariakori, ninirekari himarotimirri Erekari Matamatatakoti sikakiti. ! Apakata himi marotakaniri.

² Mitxi Xesosi sâkire mauiâkani hinakasaakiu, himisirienetaâka, ininiâ hâuikari teoso kamakori masâkireti teoso atão inakari ininiua. Ikara himarotape.

³ Kâkiti sâpiretiniâ hîte: "Maerekati kamakari itxaua Xesosi," ininiâ iuasaaki himarotari Erekari Matamatatakoti !auari iuamoni. Kâkiti sâpiretiniâ hîte: "Apiananiri itxaua Xesosi," ininiâ iuasaaki himarotari Erekari Matamatatakoti auapitika iuamoni, kotxi ikara iua oerekakiti.

⁴ Erekari Matamatatakoti siâkiti ikini sereti aua, iuaritika Erekari Matamatatakoti âtinoka aua.

⁵ Ikini sereti parîkatxi Teoso îkapani aua, iuaritika Apiananiri âtinoka aua.

⁶ Ikini sereti Teoso kamakiti aua kâkiti îkapani, iuaritika Teoso âtinoka aua.

⁷ Erekari Matamatatakoti iuaka oerekaua kâkitimonî, ikinimane erekai inini îkapani.

⁸ Iua Erekari Matamatatakoti sikari apanakinimoni isâkire kiûkiterini ininiuana îkapani. Iua Erekari Matamatatakoti sikari apanakinimoni isâkire kimarorerini ininiuana îkapani.

⁹ Iua sikari apanakinimoni Teoso sâkire iteene auikinina îkapani. Isikari apanakinimoni amianatakani imakananitina îkapani. Erekari Matamatatakoti âtinoka aua, iuaritika ikini sereti isika kâkitimonî.

¹⁰ Apanakini isikaposotiireta posotiiretxi ikaminina îkapani. Apanakini isikaimaroreta Teoso sâkire isâporetinina îkapani. Apanakini isikaimaroreta Erekari Matamatatakoti

sākirauatakasaaki imarotinina īkapani, maerekati matamatakoti sākirauatakasaaki imarotinina īkapani apaka. Apanakini isikaimaroreta ikini sereti kākiti sākire isākiretinina. Apanakini isikaimaroreta ikara sākiretxi mimarotakoti ikenakotakasaakina, isāpiretinirina iua kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri īkapani.

¹¹ Ātinoka Erekari Matamatatokot aua. Iuanokara parīkauata ikara atoko. Isikari ikara isikakiti kākitimoni inireēkiti iaōka.

Kristo Īto Pirena

¹² Kākiti īto ātinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaāpota. Itori ikara atoko inakari aua ītotxiā, iuaritika ātinoka ītotxi aua. Iua atokokana itxa Kristo īto. Xesosi sākire auiākani Kristo īto atoko itxauana.

¹³ Atxiīti Xoteoakori atxaua. Atxiīti Xoteo minakanhua atxaua. Atxiīti nitirixti amotakoni atxaua. Atxiīti nitirixti minakatua atxaua. Iuaritika ātika ītotxi atoko atxaua, kotxi Erekari Matamatatokot ātinoka inakari apaka atemoni. Iua apotiiitaua ātika ītotxi atoko anini īkapani. Iua aua aākixinireē.

¹⁴ Kākiti īto ātinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaāpota. ītotxiā kaiāopokori aua.

¹⁵ Ininiā !apakata kiūtxi sāpiretiniā: “Uakōtxi !nitxaua, ininiā ītotxiā auakari !nitxaua.” Ikara atoko isāpiretiniā, iuaritika ītotxiā auakaripitikara kitītxi.

¹⁶ Kenakokitxi sāpiretiniā: “Okītxi !nitxaua, ininiā ītotxiā auakari !nitxaua.” Ikara atoko isāpiretiniā, iuaritika ītotxiā auakaripitikara kenakokitxi.

¹⁷ ītotxi okītxinoka auiñā, kanatokopa itxa kākiti kenakorauatini? ītotxi kenakokitxinoka auiñā, kanatokopa itxa kākiti imixikarauatini?

¹⁸ Teoso kamari ikinika ītotxiā auakari. Iua inireēkiti iaōka ikaminana ninoa.

¹⁹ Ātinoka ītotxi auakiti auiñā, ītotxi !auri.

²⁰ ītotxiā auakani itori aua, iuaritika ītotxi ātinoka aua.

²¹ Okītxi kona posotari isāpiretiniiri uakōtxi: “Kona nota nirekai pite.” Apaka kiūtxi kona posotari isāpiretiniiri kitītxi: “Kona nota nirekai pite.”

²² Kona ikara atoko itxa. Atxiīti auākatari āti aīto auakari !itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakania, aīto !parīkauata atāo.

²³ Kākiti tīretari ītōā auakari poiāori kākiti atamatakiti. Ipatari apanakini ītōā auakari kākiti matamatakanri īkapani.

²⁴ Aītoā auakari apiaita apotxitakiti aua apaka. Kona apatari ikara. Apanakini aītoā auakari Teoso takari aītoā iteene apaxitini īkapani.

²⁵ Ininiā Teoso kamari ītotxi ātinoka inini. Ikamari ītotxiā auakani itiretakakinuana īkapani. Apanakini ītotxiā auakari naiatiniāri apanakini ītōā auakari, !apakata.

²⁶ Āti ītotxiā auakari tsīlka. Iuasaaki ikinika kākiti īto atatsiirauata. Āti ītotxiā auakari iuikaāka, ininiā ikinika ītotxi auakini poxokoniuata.

²⁷ Kristo īto atoko hītxaua hīte. ītotxiā auakani atoko hītxaua Kristo ītōā.

²⁸ Teoso sākire auiākanti ītotxiā auakani atoko itxauana. Ikini sereti parīkatzia uia ītotxi īkapani akamini īkapani. Merepanika Teoso mereēri iua iokanatakini. Eureka imereēri kākiti Teoso sākire sāpiretakani. Eureka imereēri kākiti Teoso posotiri oreeēkani, amianatakani makananitakani, kākiti moianatakani, auītetxiakori, kākiti sākire apanakini mimarotakiniti sākiretakani pakini. Teoso takari ikara atoko inakani parīkauatakani iua sākire auiākani imoianatinina īkapani.

²⁹ Kona ikinimaneni Teoso iokanatakini txaua. Kona ikinimaneni Teoso sākire sāpiretakani txaua. Kona ikinimaneni Teoso posotiri oreeēkani txaua.

³⁰ Kona ikinimaneni amianatakani makananitakani txaua. Kona ikinimaneni imarotari isākiretiniri kākiti sākire apanakini mimarotakiniti. Ikinimane !posotari isāpiretiniiri ikara sākiretxi iua kenakotakanimonri ninoa sākireē ninoa apaka imarotini īkapani.

³¹ Auapitika ikara Erekari Matamatatokot sikakiti aparīkauatini īkapani. Iuaritika hinirekariko isikakiti apiaerekatakari. Uatxa noerekaiko isikakiti apiaerekatakari.

13

Tiraōkitxi Pirena

¹ Atxiīti nimarotari ikini uāka sākire nisākiretini. Atxiīti nimarotari Teoso nitiriakori iax-itikini sākire nisākiretini, txamari iuasaaki nitiraōkiuatini !auri, ininiā !apakata nimarore. Metao ūsokiko ene atoko nitxa. Ipi panera tore ūsokiko ene atoko nitxa.

² Atxiīti nimarotari Teoso sākire nisāpiretini. Atxiīti nimarotari ikinipoko apanakini mimarotakiniti. Atxiīti ikinipoko imaroretxi aua notamoni. Atxiīti iteene nauikari

Teoso posotiire, ininiā niposotari ūtanoxiratari nipańiātini ātiātaā isini. Txamari iuasaaki nitiraōkiuatini !auari, ininiā minakati nitxaua.

³ Atxiīti nisikari ikinipoko nitii, nitxineirote pakini matxineirotenimoni. Atxiīti nauirtari niñto arikiko. Txamari iuasaaki nitiraōkiuatini !auari, ininiā !apakata.

⁴ Pitiraōkiuatakaasaki, piposotari piātapiniri pinirekakiti apokini. Pitiraōkiuatakaasaki, pikamari erekari ātimoni. Pitiraōkiuatakaasaki, kona pixikotari āti. Pitiraōkiuatakaasaki, kona pisāpiretari apanakini puiukiniri pikamakiti. Pitiraōkiuatakaasaki, !puiukaua.

⁵ Pitiraōkiuatakaasaki, kona pitxīkitakiri āti pētauatini. Pitiraōkiuatakaasaki, kona pinirekari piteka nireēkitinani. Pitiraōkiuatakaasaki, !katimari pomanākarausatini. Pitiraōkiuatakaasaki, !pixinikapinikari maerekati apanakini kamakiti pitemoni.

⁶ Pitiraōkiuatakaasaki, kona pipoxokoniuata āti kamakasaakiri maerekati. Pitiraōkiuatakaasaki, pipoxokoniuata atāo inakari pikenakotakaasaki.

⁷ Pitiraōkiuatakaasaki, pim̄tineekari ikinipoko. Pitiraōkiuatakaasaki, pauikari kākiti sākire. Pitiraōkiuatakaasaki, pauikari kākiti kamaenetakiti ikamini. Pitiraōkiuatakaasaki, !katimari pitakanapiniri piparīka pikamini.

⁸ Tiraōkitxi !ixipoka. Txamari kākiti sāpiretakiti xipokapitikako. Kākiti sākiretiniri āti uāka sākire xipokapitikako. Kākiti imarore ereēkopitikako.

⁹ Kotxi poiānoka aimarore. Poiānoka Teoso sākire aimarota asāpiretini.

¹⁰ Āti ōti aimarotari ikinipoko atāo inakari. Iuasaaki atāo minakati !lauaika.

¹¹ Amarini ninakasaakiuia, nisākirausatamarini sākirausatini atokokana. Iuasaaki nimarotakiti amarini imarotakiti atoko itxa. Nixinikakiti amarini xinikakiti atoko itxa iuasaaki. Txamari kikipe ninakasaakiuia, !ninirekaikari amarini atokokana nininiua.

¹² Uatxa aātamatakakiti Teoso oerekakiti !aposota iteene aātamatin. Ātakaāri katxikoroā atamatakori atoko itxa aātamatakakiti, Teoso oerekakiti. Āti ōti Teoso apisatoō aāpoka. Uatxa poiānoka nimarota. Āti ōti Teoso apisatoō aāpokasaaki, nimarotari ikinipoko, Teoso imarotinino atokokana.

¹³ Ininiā aua ipi āti pakini erekari aākixinireē auakari. Aua Teoso sākire auikiko. Aua Teoso kamaenetakiti ikamini auikiko. Aua tiraōkitxi apiaerekatakar.

14

Erekari Matamatakoti Siākiti

¹ Ininiā ikinīotika hītiraōkiuatako. Hinirekariko Erekari Matamatakoti siākiti. Apiata hinirekariko iua sakinii Teoso iokanapirena hīspiretini.

² Kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari misākiretari Teoso. !Imisākiretari kākiti, kotxi kākiti !imarotari isākire. Erekari Matamatakoti posotiireē isāpiretari atāo inakari Teoso oerekakiti.

³ Teoso sākire sāpiretakariepekanā misākiretari kākiti. Iua txīkitakari kākiti apiata auikiniri Teoso sākire. Isikataparaxiniretana ninoa. Imīkapiritari ninoa ākixinire.

⁴ Kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari, iuaka txīkitakaua apiata auikiniri Teoso sākire. Teoso sākire sāpiretakariepekanā, txīkitakari ikinika Xesosi sākire auiākani apiata auikinirina Teoso sākire.

⁵ Erekari hīte hīkinika sākiretiniri kākiti sākire mimarotakoti. Iuaritika apiaerekata hīspiretini Teoso sākire, kotxi Teoso sākire sāpiretakari apiari itxaua. Kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari poiāori itxaua. Iua sāpiretiniāri isākire kenakotakanī ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri ikapani, iuasaaki erekari, kotxi iuasaaki txīkitakari Xesosi sākire auiākani apiata auikiniri Teoso sākire.

⁶ Hītemoni napokasaaki, nisākiretinīri kākiti sākire mimarotakoti, nitxīkitakatai hīte apiata hāuikiniri Teoso sākire? Konapitini. Ininiā kona itxa. Noerekinīai Teoso oereēkiti nota moni, nisāpiretiniāi Teoso imarore, nisāpiretiniāi Teoso sākire, noerekinīai Teoso sākire atāo hāuikini ikapani, iuasaaki nitxīkitakai hīte apiata hāuikiniri Teoso sākire.

⁷ Maxinikari xikari moianatakari atxiīti viorāo, atxiīti xōkakori pakini. Kākiti mimatirenī kaminiāri ikara, iuasaaki xikari atāo inakari !imarotaāka. Ienenoķa aua.

⁸ Ātipekana noerekai. Trōpetā ene atāo ininiā, sotatoakori kenakotakasaakiri, aiamatana ineenamauatini ikapani. Trōpetā ene na atāo ininiā, sotatoakori !imarotari neenamatxi manapipe inini.

⁹ Iua atokokana kākiti sākire imarotakiti himasākiretakaniā, kirīpa ninoa imarotari hīspiretakiti? Ikara atoko hīsākirausatiniā, maxikatīka hīsākirausat.

¹⁰ Itori uākati sākire aua ikini itxiti. Apakata ikinika imarotiko.

¹¹ Kākiti sākire nimimaratakaniā, ininiā notamoni iua āti tixinikiri atoko itxa. Apaka iuamonī nota āti tixinikiri atoko nitxa.

¹² H̄ite iteene nirekari Erekari Matamatakoti siākītī h̄āpākāpīnī, ininiā apīata hinirekariko isikinī iisikakiti Teoso sākire auiākāni iua sākire iteene auikinina īkāpani.

¹³ Ikara atoko ininiā, erekari kākīti sākire mimarotakoti sākiretakari amanainiri Teoso isikaimaroretiniri iua sāpīretiniri isākire kenakotakanī ninoā sākireē ninoā apaka imarotinī īkāpani.

¹⁴ Teoso nimisākiretiniā kākīti sākire mimarotakotiā, nixinire misākiretari Teoso, txamari !imarotari notaka sākire.

¹⁵ Ininiā kipa atāo nikamini? Ia atāo: Nimisākiretari Teoso nixinireē. Apaka nimisākiretari Teoso nūkītē. Nixikarauata nixinireē. Apaka nixikarauata nūkītē.

¹⁶ Kākīti sākire mimarotakotiā h̄īsāpīretiniāri Teoso erekā inini, kākīti ereē pisākire mimarotakanī sauaki, liposotari “atāopitikara” inini, kotxi !imarotari pisāpīretakiti.

¹⁷ Atxīti atāo h̄īsāpīretiniri Teoso erekā inini, txamari iuasaaki kona pitxīkitakari iua kākīti apīata aukiniri Teoso sākire.

¹⁸ Peerekari, kotxi apīata isikaimaroretano nota nimisākiretini iua kākīti sākire mimarotakotiā. Poiānoka h̄ite imarotari kākīti sākire mimarotakotiā himisākiretini iua.

¹⁹ Iuaritika, Xesosi sākire auiākanikata nauakasaaki, apīarekata nīsāpīretinina sīkonoka sākiretxi ninoāka sākireē, kotxi apakata ninoā imarotiniri nīsākire. Niposotiniāri sīko mio sākiretxi kākīti sākire mimarotakotiā nīsāpīretiniri kākīti, itori nīsākire, iuaritika maxikatīka nīsākiraata, kotxi kākīti !imarotari.

²⁰ Nitariakori, !apakata himarore amarini xapītikiri imarore atokokana inini. Iuaritika amarini xapītikiri makamakaniri maerekati ātimoni, iua atokotxikana amarini xapītikiri atko l̄h̄īkampiri maerekati ātimoni. Aneēkari imarore atoko itxako h̄ite imarore.

²¹ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Niokanatari āti uāka h̄itemoni, h̄ite nimisākiretini īkāpani. Āti tixinikini sākireē nimisākiretai h̄ite. Iuaritika kona h̄īkīpitari nīsākire, itxa Apiananiri.

²² Ininiā Teoso sākire auiākāri sākiretiniāri Teoso sākire mauīkāni sākire, iua mimarotakiniti, Teoso sākire mauīkāni iuasaaki imarotari Teoso posotire. Teoso sākire auiākāri sāpīretiniāri Teoso sākire apanakini Teoso sākire auiākanimonī, ninoā iuasaaki imarotari Teoso posotire.

²³ Teoso sākire auiākāni apōtiitiniāua, ikinimane sākiretiniāri kākīti sākire mimarotakotinī, iuasaaki kākīti Teoso sākire poiāpanika imarotakari īroiniā, Teoso sākire mauīkāti atxīti īroiniā, ininiā iua uākatai h̄ite mapītxiritatani hininiua.

²⁴ Txamari ikinimane sāpīretiniāri Teoso sākire iuasaaki, Teoso sākire mauīkāti īroiniā, kākīti Teoso sākire poiāpanika imarotakari īroiniā, ininiā iua imarotari maerekati kamakari ininiua. Iuasaaki imarotari imisiritiko auapītikā āti ūti.

²⁵ Iuasaaki ikinimane imarotari iua xinikakiti ākixinireē. Ininiā iuasaaki ikapotoreēkaua Teoso apisatoō. Itxari: “Atāopitikara Teoso aua h̄ite sauakī,” itxa.

Kākīti Apōtiitakasaakiua Teoso Apisatoō

²⁶ Nitariakori, kanatokopa itxa Teoso sākire auiākāni apōtiitakasaakiua? Aāpōtiitakasaakiua, akinika aminari xikari Teoso īkāpani. Akinika iposope Teoso sākire aāderekini atāo aimarotini īkāpani. Akinika iposope Teoso oerekakiti asāpīretini. Akinika iposope kākīti sākire mimarotakoti asākiretini. Akinika iposope iua sāpīretakiti asāpīretini ikinimane imarotiniri īkāpani. Ikara atoko itxa aāpōtiitakasaakiua Teoso apisatoō. Iuasaaki makamari ikinika, Teoso sākire Teoso nakitiakori apīata auikini īkāpani.

²⁷ Iuasaaki kākīti sākiretiniāri kākīti sākire mimarotakoti, ipinoka kākīti kamari ikara atoko inakari, atxīti ipi āti pakini kamari ikara atoko inakari. !Apakata apikomoni kākīti sākiretini kākīti sākire mimarotakoti iuasaaki. Āti sākiraatakasaaki, apanakini kenakotari. Ātinoka sākiraata iuasaaki. Isākiraatakota atoko, āti sāpīretari isāpīretakiti isākire mimarotakani sākireē, isāpīretakiti imarotinina īkāpani.

²⁸ Iuasaaki isākire sāpīretakari mauakaniā, !apakata kākīti sākire mimarotakoti sākiretakari sākiraatini. Erekari ākixinireē isākiraatini Teosokata.

²⁹ Kākīti apōtiitakasaakiua Teoso apisatoō, iuasaaki ipi, atxīti ipi āti pakini Teoso sākire sāpīretakani sāpīretariko Teoso sākire. Iuasaaki apanakini xinikariko iua sāpīretakiti, atāo inini imarotiniri īkāpani.

³⁰ Topākakari xinikasaakiri apikomoni Teoso oerekakiti, ininiā iuasaaki sākiraatakari iotoka, Teoso oerekakiti topākakari sāpīretini īkāpani.

³¹ Ikara atoko ininiā ikinimane posotari Teoso sākire isāpīretinina. Teoso sākire sāpīretakani āti sākiraata, eureka āti sākiraata. Ikara atoko itxaāpotana. Ininiā ikinimane oerekaākako. Ikinimane sīkataparaxinireākako.

³² Teoso sākire sāpīretakani posotari iātāpiniri Teoso oerekakiti isāpīretini īkāpani.

³³ Kotxi Teoso kona potxitari ienenoka auini. !Apakata kaiāopokori sākirauatini, kotxi apanakini !imarotari ninoa sāpiretakiti. Neenamatxi atoko itxa. Teoso nirekari inakitiakori kamakiti atāo inini apotiitakasaakuana iua apisatoō.

³⁴ !Apakata sito sākirauatini hāpotiitakasaakiuia Teoso apisatoō. !Auritaāka osākirauatini iuasaaki, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori paniātarō sito kaminiri kiki paniātakiti.

³⁵ Ninoa nirekiniāri ipimarauatina imimarotakiniti imarotinina īkapani, ininiā ninoa pimaāna ītanirina aapokona apokasaakina. Sito sākirauatiniā kākiti apotiitakasaakiuia Teoso apisatoō, kākiti pētaua oa sākirauatini xika.

³⁶ Hīte kona apokaerekatatarri nisāpiretakiti? Atxiīti hīte kamari Teoso sākire? Konapitini. Atxiīti Teoso sākire iokanataāka hītenanimon? Konapitini.

³⁷ Teoso sākire sāpiretakani hininiāua, Erekari Matamatakoti siākiti auiniāi, ininiā iuasaaki himarotari ikara nisākire niōkatsopatakiti Apiananiri paniātakiti inini. Hīsāpiretariko hāuikiniri ikara.

³⁸ Himamaākatakaniāri ikara nisākire, apanakini !imaākatari hīte sākire.

³⁹ Ininiā nitariakori, iteene hinirekariko Teoso sākire hīsāpiretini. Apaka hāuiritariko kākiti sākire mimarotakoti sākiretiko.

⁴⁰ Ininiā hīkamariko ikinika atāo hāpotiitakasaakiuia Teoso apisatoō, Teoso sākire ikinimane kenakotini īkapani.

15

Xesosi Ōkitikiniua Pirena

¹ Nitariakori, uatxa iuaīkana ninirekari hīte xinikiniri Teoso iokanapirena erekari hītemoni nisāpiretakiti. Hīte apakapapekari ikara nisāpiretakiti. Hīte iteene auikari ikara.

² Ikara Teoso iokanapirena erekari oerekari himaerekan makatzakiko. Ininiā atāo hīxinikariko ikara nisāpiretakiti. Iteene hāuikiniāri Teoso iokanapirena erekari, himaerekan makatzakaāka. Atāo minakati hāuikinī, ininiā maxikatīka hāuikari.

³ Nisāpiretakoi mitxi nota apakapakiti, kotxi ia himimarotakaniā!lapakata. Ia napakapakiti: Kristo ipina amaerekan imakatzakini īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretauua ikara.

⁴ Eureka ikataāka. Ipi ñti, āti ñtisaaki iuaīkana ōkitikaua. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretauua ikara.

⁵ Eureka Petro atamatari iua. Eureka ikinika Kristo moianariakori atamatari iua.

⁶ Eureka kiētosi aītariakori atamatari iua āti ñti apotiitakasaakuana. Kaiāopanikani ninoa auapanika. Ātikaka ipīpe.

⁷ Eureka Txako atamatari iua. Eureka ikinika Xesosi iokanatakini atamatari iua.

⁸ Imapotōkire nota apaka atamatari iua. !Natamatari Xesosi īkorapokorititpokotakasaaki. Eureka iua apoka notamoni.

⁹ Xesosi iokanatakiti poiāori nitxaua. Apanakini iua iokanatakini apiata. Mitxi !erekari nikamakiti, kotxi nimisiritana Xesosi sākire auiākani Teoso nakitiakori, iuaritika Xesosi akiritano iua iokanatakiti nininuia.

¹⁰ Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiākara iua iokanatakiti kākitimoni nitxaua. Kona maxikatīkani isikari ikinipoko erekari notamoni, kotxi iteene niparīkauata Teoso īkapani. Apanakini Xesosi iokanatakini iteene parīkauata, iuaritika nota parīkauata apiata. Kona nota posotireēni niparīkauata. Ikinipoko erekari Teoso sikakiti notamoni sikaposotiiretano nota niparīkauatini īkapani.

¹¹ Atxiīti nota sāpiretai ikara Kristo sāpiretakiti. Atxiīti apanakini iua iokanatakini sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti ate sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti hīte auika.

Ipīkani Ōkitikiko Pirena

¹² Ate sāpiretai Kristo iuaīkana ōkitikiniua. Ininiā kinirepa ātikaka hīte txari ia? “!Auari ipīkani iuaīkana ōkitikiniua,” hītxa.

¹³ Ipīkani iuaīkana ōkitikiniua mauakaniā, ininiā Kristo apaka kona ōkitikaua.

¹⁴ Kristo mōkitikakaniāua, ininiā maxikatīka asāpiretai iua sākire. Kristo mōkitikakaniāua, maxikatīka hāuikari iua sākire.

¹⁵ Kristo mōkitikakaniāua, na atāo asāpiretai Teoso kamakiti, kotxi ate sāpiretakoi iua ōkitikini Kristo. Ipīkani iuaīkana ōkitikiko mauakaniā, Teoso kona ōkitikari Kristo.

¹⁶ Kotxi ipīkani iuaīkana mōkitikakaniāua, Kristo apaka kona ōkitikaua.

¹⁷ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, maxikatīka hāuikari iua sākire, kotxi !imakatzakari himaerekan.

¹⁸ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, ipīkani iua sākire auiākani pīpinanaka.

¹⁹ Xesosi mōkitikakaniāua, iuaritika ikiniōtika ate auikari iua sākire īkorapokorititpokotakasaaki, ininiā mīkiteni apiarini atxaua ate.

²⁰ Ikara na atāo. Uatxa maxinikari atāo inakari. Kristo ipīkaripeka ūkitikapečkaika. Iua amātiiri merepitipanika auakari atoko itxa. Iua merepanika ūkitikaua, ininiākara aimarotari apīkasaaki ate apaka ūkitikaua.

²¹ Āti kiki kamakitiā ipīkitxi apoka ikinimanemoni. Iua atokokana āti kiki kamakitiā, ipīkani ūkitikiko apoka.

²² Adāo kamakitiā ikinimane ipina. Kristo kamakitiā iua sākire auiākani auapininiika ātipirika.

²³ Kākī ūkitikāka ia atoko. Kristo mitxi ūkitikaua. Iua merepanika ūkitikakariua. Ikanapirīkasaaki iua nakitiakori ūkitikauako apaka.

²⁴ Eureka itxi xipokaāka. Iuasaaki ikinika auītetxi maerekati, ikinika kaposotireri maerekati pakini ixipokako. Eureka ikinika iua nakitiakori isika iri Teosomoni.

²⁵ Kristo ikinimane auīte itxauako. Iuasaaki ixipokari ikinika imokaiakari posotiire, kotxi ikiti patapi itakana ninoia.

²⁶ Imokaiakari atoko itxa ipīkitxi. Imokaiakariakori ixipokasaaki, imapotōkire ixipokari ipīkitxi.

²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Teoso takapekari ikinika iua kiti patapi.

Ikara Teoso sākiree "ikinika" aua, iuaritika aimarotari iuaka !itakaua Xesosi kiti patapi, kotxi Teosora txīkitakari Xesosi ikinimane auīte ininiua.

²⁸ Kristo ikinimane auīte inakasaakiua, iua Teoso ākiri auītetariko Teoso, kotxi mitxi Teoso txīkitakari iua ikinimane auīte ininiua. Iuasaaki Teosonoka ikinimane auīte itxaua.

²⁹ Ipīkani mōkitikakanīua, kinirepa apanakini patxisataāka ipīkani ūkitikinua ūkapani?

³⁰ Atepekara, ipīkani mōkitikakanīua, kinirepa ikinīötika amīteenekari monōkori?

³¹ Nitariakori, nimarotari ipīkitxi monōkori ikinīötika. Ikara nisāpireta, kotxi niuikai hīte. Niukari aāuini aāuīte Kristo Xesosikata.

³² Uai Épeso sitatxitiaā kākītī ākiti kaneenamari atoko inakani nirekari imaīkinino nota. Ipīkani mōkitikakanīua, kinirepa nimīteenekari ikara atoko inakari? Ipīkani mōkitikakanīua, ininiā atxari:

Manipokota, maiāta, kotxi katana apinako.

³³ Kona hāuiritapiri āti misirienetinii. Kākītī erekari moianatinīri maerekati kamakani, ninoia txīkitakari iua maerekati kamakari ininiua.

³⁴ Himerekako. Himarotariko atāo inakari hīkamini ūkapani. Maerekati !hīkamapinikako. Hīpētautako, kotxi apanakini hīte !imarotari Teoso.

Kākītī Íto ūkitikasaakiua

³⁵ Atxiīti āti txari: "Kanatokopa itxa kākītī ūkitikiko? Iuasaaki kanatokopa inakaripa iīto?"

³⁶ ! Kūkiteri kākītī pimarauatini ikara atoko. Takariki, pimatakakaniāri kipatxi āki ! ipitxaka.

³⁷ Pitakarauatakasaaki, pitakari okinoka, atxiīti triko, atxiīti kimi. Takari aneēkari kona pitaka. Kona takariki atokoni itxa takari ipitxakasaaki. Ipitxere ipinimoni.

³⁸ Teoso kamari takari pitxere inireēkītī iaōka. Ikini takariki Teoso sikari ipitxere.

³⁹ Āti xinitxi kona āti xinitxi atokoni. Aua kākītī xini. Kaxipirini xini ipinimoni itxa. Kotipiriki xini ipinimoni itxa. Ximaki xini ipinimoni itxa.

⁴⁰ Aua iaxiti apiko nōpinixiti auakani, aua itxi takote auakani apaka. Peereri ikinipoko, iuaripitu iaxiti apiko nōpinixiti auakani ipinimoni, itxi takote auakani ipinimoni.

⁴¹ Peereri atokatxi. Peereri kasiri apaka, txamari kasiri ātiāo. Peereri iōrīki apaka, txamari iōrīki ātiāo. Apaka āti iōrīki āti iōrīki atokotxikana !auari.

⁴² Iua atokokana itxa ipīkani iuaīkana ūkitikosaaki. Ítotxi ixiti taākori ! auaika. Iua ūkitikakori kona ipinaika.

⁴³ Ítotxi katikosaaki, !erekari. Ítotxi iuaīkana ūkitikikosaaki, peerekari. Ítotxi katikosaaki ! kataparari. Iuaīkana ūkitikikosaaki, kataparari.

⁴⁴ Aito katikosaaki, aito itxi auakani ito atokotxikana. Aito iuaīkana ūkitikikosaaki ātiāo aito. Ítotxi ikorapokorītī aāuini ūkapani aua. Apaka aua Ítotxi ipinimoni, Teoso sikakiti apīkasaaki. Ikara Ítotxi lipina.

⁴⁵ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Teoso txīkitakari kiki merepitipanika auakari Adāo inakori auāki inini.

Adāo imatonōkari auakari, Kristo inakori, txīkitakari kākītī auāki inini, apaka imapinakani ūkapani.

⁴⁶ Teoso nireēkītī axinikini kona apoka merepanika. Merepanika axinikari ateka nireēkītī, eureka axinikari Teoso nireēkītī.

⁴⁷ Kiki merepitipanika auakari kipatxi kamakori itxaua. Äti kiki Apiananiri, Teoso tixinekiri iua.

⁴⁸ Ikinimane käkiti itixi auakan, iua Adão kipatxi kamakori atokokana. Ikinimane käkiti Teoso tixine sikan, Kristo Teoso tixinekiri atokokana.

⁴⁹ Aponaniäksaaki, kipatxi kamakori aito, Adão ito atokokana itxa aito. Iua atokokana Teoso tixinekiri ito, Kristo ito atokokana itxako aito.

⁵⁰ Nitariakori, nisäpireta hïte, ! apakata käkiti ito, iarëka pakini sini Teoso auñtetxi ininiätaäua. Ipinakar kona auapiniñiika itxa.

⁵¹ Hïkenakotariko nisäkire. Nisäpiretaiko käkiti mimarotakiniti mitxi. Kona ikinimanen iipina. Iuaritika amakinika txïkitakaäka ipinipo aniniua.

⁵² Iuasaaki imapotökire tröpetakero xôkaäka. Iuasaaki mëkokari katimari atoko itxa. Poki katimari matäkaätini atoko itxa. Amakinika katimaritika txïkitakaäka ipinipo aniniua. Iua tröpetakero xôkikosaaki, iuasaaki ipïkani ñikitakaäka. Kona ipinaikanako. Iuasaaki atxikitakaäka ipinipo aniniua.

⁵³ Kotxi arakakan txïkitakaäkako miarakakani ininiua. Ipïkani txïkitakaäkako mipïkani ininiua.

⁵⁴ Arakakan txïkitakikosaaki miarakakani ininiua, apaka ipïkani txïkitakikosaaki mipïkani ininiua, iuasaaki Teoso sâkire iõkatsopatakor apopeka. Ia atoko itxa Teoso sâkire kitx-akapirika:

Ipïkitxi xipokaäkako. Auape käiatakari, ipïkitxi xipokakari.

⁵⁵ Ipïkitxi tsii lœuaika. Maerekani misiritikoätaä anikakari kona käiata.

⁵⁶ Ipïkitxi tsii mitxi aua amaerekani xika. Teoso paniätakiti iõkatsopatakor oerekaua amaerekani. Teoso paniätakiti iõkatsopatakor mauakanä, !auari käkiti misiritiko. Txamari maerekantxi tapara aua, kotxi Teoso paniätakiti iõkatsopatakor auapitika.

⁵⁷ Erekapitikari Teoso, kotxi aäüite Xesosi Kristo txïkitakaua akäiatini.

⁵⁸ Ikara atoko ininiä, nitariakori nota tiretakini, kataparaxinire hïtxako. Kona hâuiritapiri apanakini txïkitakini maerekati hïkamini. Hïparïkauatako ikiniötika Apiananiri ïkapani, kotxi himarotari maxikatiäka !hïparïkauata iua ïkapani. Hïparïka îki hâpakapapitikako.

16

Txineiro Sikiko Xesosi Sâkire Autiäkani ïkapani

¹ Uatxa nisäpireta txineiro himakatzakini Teoso nakitiakori ïkapani. Hïkamariko Karásia tixini auakan nipaniätini atokotzikana. Nipaniätana nino Teoso misäkiretikoätaä apotitakaniua ia atoko:

² Ikini Tomïko hïkinika hïte nïkkataro txineiro nino ïkapani. Txineiro Teoso siäkiti iaöka, hinïkkataro ipixini nino ïkapani. Ininiä ereë napokasaaki apikomoni txineiro kona apotitaäka.

³ Napokasaaki ereë, niokanatari käkiti, txineiro hïsikakito anikakani Xerosareëmoni. Hïsäpirtetan hïokanatsopatakitiä himereëkini hïtxineirote anikakani ïkapani.

⁴ Atxiïti erekari nota sini apaka, ininiä nino moianatano nota.

Paoro Paniätakiti Pirena

⁵ Masetónia tixinimonni nisako, eureka napoka hïtemoni, kotxi nisapitikako Masetóniamoni.

⁶ Iuasaaki atxiïti nikaikota hïtekata. Atxiïti nikaikota mitäåsaaki hïtekata. Ininiä eureka hïte posotari himoianatinino nota naiamataskaaki apikoxiti nisini ïkapani.

⁷ Kona ninirekari mapäötinoka nikaikotini hïtekata uatxa. Apiananiri auritiniäno, ninirekari apikomoni nikaikotini hïtekata.

⁸ Txamari nikaikota uai Épeso sitatxitxi Pëtekositzxi kiinirri manapi öti.

⁹ Kotxi uatxa kaiäopokori käkiti ïkorapokorit auakan nirekari nisäpirtetiniri Teoso iokanapirena erekari ninoamoni. Txamari kaiäopokori käkiti !inirekano.

¹⁰ Atxiïti Tximótioxo sari hïtemoni, ininiä hâpakapariko iua, imapïkarauatakan iua hïte sauaki, kotxi iua parïkauata Apiananiri ïkapani nota parïkauatini atokokana.

¹¹ Ininiä kona apakata käkiti mamaäkatakan iua. Ikanapirïkasaaki notamoni, iuasaaki hïokanatari iua erekaxinire inini. Niätapari iua aïtariakorikata.

¹² Iteene ninirekari aïtari Aporo apokini hïtemoni aïtariakorikata. Txamari uatxa !inirekari isini hïtemoni, iuaritika iposotakasaaki isapitikako hïtemoni.

¹³ Araõkire hïtxako. Iteene hâuikariko Teoso sâkire. Hïtaparaxinireritika hâuako. Hïtapararitika hâuako Teoso ïkapani.

¹⁴ Xesosi tiraõkiä ikinipoko hïkamako.

¹⁵ Hīte imarotari Esitēpana, inirimane pakini. Ninoa Akaia tixini auakani. Iuaātaā ninoa merepitipanika auikari Xesosi sākire. Ninoa iteene parīkauata Teoso nakitiakori īkapani. Nitariakori, iteene nipaniātai hīte.

¹⁶ Hīkamariko kākiti ikara atoko inakan i paniātakiti. Hīkamariko ikinimane amoianari paniātakiti, atekata parīkauatakan i paniātakiti.

¹⁷ Esitēpana, Potonato, Akaiko pakini apokasaaki uai, nipoxokoniuta, kotxi iminarina notamoni mauakani hīte masikakiniti.

¹⁸ Ninoa sikapoxokonitarī nākixinire, hīte ākixinire apaka. Erekari ate iuikiniri kākiti ikara atoko inakan.

¹⁹ Teoso misākiretikoātaā apotii takaniua Ásia tixini auakani xinikamanapitai hīte. Ákira inakori, Pirisira inakoro pákini iteene xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua. Apaka Xesosi sākire auiākani ninoa aapoko apotii takaniua xinikamanapitai hīte.

²⁰ Ikinimane aitariakori uai auakani xinikamanapitai hīte. Haōkitakakasaakiu, himaratakakauako, kotxi Teoso nakitiakori hītxaua.

²¹ Nota Paoro iōkatsopatari ia nitakapi retanapini niuakoā.

²² Kākiti matiretakaniāri Apiananiri Xesosi Kristo, maerekati takaāka iua nopini.

“Apiananiri, uai pina atemoni,” atxari Xesosi.

²³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni.

²⁴ Nitiretai hīte hīkinika, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. Ameē.

2 KORĪTO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaikana Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakutino. Teoso nirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāppiretina ikapani. Ia aātsopa niōkatsopata. Aīta Tximóttxio aua notakata. Ia iōkatsopari niokanata kākti Teoso mereēkinimoni, Korīto sitatxiti auakanimoni. Apaka ia iōkatsopari niokanata kākti Teoso nakitiakorimoni, Akaia tixini auakanimoni.

² Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ika-maerekaxiniretai hīte.

Teoso Mīkapiritiniua Pirena

³ Peerekari Teoso. Aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua. Kaamonikarerri iua. Āti kākti amonikakari iua atoko inakari ! auari. Amaerekaxinirenisaaki, iua atekata aua. Amaerekaxinireni imakatzakinaua. Iuasaaki imīkapiritaua.

⁴ Imīkapiritaua amaerekaxinirenisaaki, ininiā apanakini maerekaxinirenisaaki, iua atokotxikana ate mīkapiritaua ninoa apaka, kotxi aimarotari Teoso mīkapiritiniua ate.

⁵ Kristo iteene misiritaāka, ininiā ate misiritaāka apaka. Iua atokokana Teoso moianatari Kristo, ininiā iua moianataua ate apaka.

⁶ Apanakini misiritaua, kotxi anirekari Teoso mīkapiritiniua hīte. Anirekari Teoso makatzakiniri himaerekani. Teoso mīkapiritaua ate, ininiā hīte apaka imīkapirita. Teoso mīkapiritakasaakii hīte, isikataparatatai himisiritiko hīpoxokoniritika himīteenekini ikapani. Hīte misiritiko ate misiritiko atokokana.

⁷ Aimarotapitikari erekari Teoso sakinii hīte, kotxi himisiritaāka ate misiritiko atokokana, ininiā Teoso mīkapiritaui hīte, ate imīkapiritini atokokana.

⁸ Aītariakori, anirekari hīxinikiniri ate misiritiko Ásia tixini aāuakasaaki. Iuasaaki iteene amaxikaāka. Kona amīteeenekari. Auākatari aōkiko.

⁹ Iuasaaki aākixinireē atxa: "Apinapitikako," atxa. Ikara atoko ininiā, aimarotari kona ate posotire! lauari. Aimarotari Teosonoka sikitaparatatau, kotxi iua posotari ōkitikiniri ipīkari.

¹⁰ Pamonōkoniri iuasaaki, iuaritika Teoso makatzakaua amapinakani ikapani. Iua makatzakapanikaua amapinakani ikapani. Ate aukari iua sākire, iuaikana imakatzakiniua tīkane.

¹¹ Hīte moianataua ate, kotxi himisākiretari Teoso ate ikapani. Ininiā Teoso kamari hamanaākiti iaōka, kotxi Teoso kamari erekari atemoni. Eureka kaiāopokori kākti sāpiretari Teoso iua erekia inini, kotxi ikamari ninoa amanaākiti iaōka ate ikapani.

Paoro Masikani Korītomoni

¹² Ate poxokoniuata, kotxi ate kamari erekarinoka Teoso oerekakitinko, kākitimoni, hītemoni apaka. Atāonoka anireka akamini kākitimoni. Aimarotari ikara aākixinireē, ininiā apoxokoniuata. Ikara atoko aāuin, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikkaki sikitaparatatau. Kākti imaroreē liposotari ikaminiri iua auini erekia inini, kotxi līkiikiteri kākti.

¹³ Hātatsopatakasaakiri aīōkatsopatakiti hītemoni, himarotari axinikakiti aākixinireē. Axinikakiti, asākire pakini ātinoka itxaua.

¹⁴ Hīte na iteene imarotapanikaua ate, iuaritika ninirekari hīuikiniua ate, Apiananiri Xesosi uai ikanapiriini ūtsaaki, ate iuikiniua atokotxikana.

¹⁵ Ikara nimarota, ininiā ninirekamari hītemoni nisini, ipikata hīpoxokoniuatini ikapani.

¹⁶ Masetóna tixinimoni nisini apisapanika, ninirekamari hītemoni nisini. Eureka nikanapiriākasaaki uaimoni, ninirekamari hītemoni iuaikana nisini, ininiā iuasaaki ninirekamari hīte iokanatinino nota Xotéia tōpamarri. Txamari na nisa.

¹⁷ Atxūti hīte txano nota: "Pixinikasaakiri uai papokini, na iteene pinirekari uai papokini," hītxano. Txamari ninirekaptikari napokini hītemoni. Na nota xinikari Teoso sākire mauiākani xinikakiti atoko, kotxi ninoa sākire: "Ari, nisapitika," txamari aākixinireē itxana: "Na nisapani," itxana.

¹⁸ Nota sākire hītemoni ninamaā: "Ari nisapitika," ninakasaaki, nākixinireē apaka txari: "Ari, nisapitika," nitxa. Teoso atāonoka sākira uatakiti imarotari ikara nisākire atāo inini.

¹⁹ Sírasí inakori, Tximóttxio inakori, nota pakini sāpiretakai hīte Teoso ākiri, Xesosi Kristo sākire. Xesosi sākire inamaā auakari, isākire aākixinireē auakaritxiana isākireta. "Nikamapitikariko," inakasaaki, aākixinireē inirekaptikari ikaminiri. Icamari isākire iaōka.

²⁰ Teoso sikaenetakuti kākitimoni kaiāopokori aua. Iua Kristo sikaua ikinipoko Teoso sikaenetakuti, ininiākara atxari: "Ameē." Peerekari Teoso, kotxi Kristo sikapitikaua Teoso sikaenetakuti.

²¹ Teosokara sikitaparaxinireta hīte, ate apaka, Xesosi Kristo amatakanapakan iкapani. Teosokara mereēua iua nakitiakori aniniua iкapani.

²² Apaka Teosokara sikaua Erekari Matamatakoti, Teoso nakiti aniniua aimarotini iкapani. Iua Erekari Matamatakoti aua aăkixiniree. Teoso takaōtxikare itxaua iua. Iua Erekari Matamatakoti merepitipanika Teoso sikakiti atemoni, ininiā aimarotari apikomoni isikapanikaua itanapoko iňlkatakiti ate iкapani.

²³ Kona nisari hīte sitatxiti auakanimoni, kotxi kona ninirekari hīte matinaniuatini hīte maerekani nisăpiretini xika. Teoso imarotari ikara atão inini.

²⁴ Hīauite kona ate txaua. Kona apaniāta: "Ia atoko inakari hăuika. Kona ikara atoko inakari kona hăuake." Kona ikara atoko !atxai hīte, kotxi hīte auikapitikari Teoso sâkire atão inakari. Aparikaua hītekata hăpoxokoniuatini iкapani.

2

¹ Năkixiniree nitxari: "Na nisa iuaăkana ninoamoni nikamamatinanitinina iкapani."

² Nota xika maerekaxinireninoka hininiă, kiripa kamapoxokinitano nota? Hîtenoka aua nota kamapoxokonitakan. Ininiă kona nota nirekari maerekaxinireni himini nota xika.

³ Kona ninirekari hītemoni napokini, maerekaxiniretikano ninini, hīte maerekani xika, ininiăkara nota iokanatsopatri iкora mitxi niōkatsopatakiti hītemoni ereē napokini apisanpana. Kotxi nikamapoxokonitakini hītxaua hīte. Nimarotari ia. Nota nienenikasaaki, hīte himakinika enenika apaka.

⁴ Niokanatsopatri iкora niōkatsopatakiti hītemoni, kotxi himaerekani xika maerekaxiniretinoka nitxa. Nitxiapata. Niokanatsopatri iкora niōkatsopatakiti hītemoni, iteene nitiretinii himarotini iкapani. Na ninirekari nikamamatinanitinii.

Maerekanitxi Maxinikaretiko

⁵ Iua kiki maerekati kamakari maerekaxinireti txăkitakan. Iua apia maerekaxinireti txăkitakai hīte, maerekati ikamini xika. Na iteene ninirekari nitxitiniri iua.

⁶ Uatxa atokopeka homanatiniri. Iua txitaăkapeka imaerekani xika.

⁷ Uatxa himaxinikaretariko maerekati ikamakiti, ininiă hăpakapariko iua. Himisăkiretariko iua. Hăkamapoxokonitari iua. Ikara atoko himinakanări, iua kona erekaxinireri. Ikara atoko himinakanări, atxii itakanapari Teoso kimapore.

⁸ Ininiăkara nota ôtăkkai hīte nitapararitika. "Atiretapitikai," hītxariko iua, hītiretiniri imarotini iкapani.

⁹ Ininiă mitxi niokanatsopata hītemoni, kotxi iuasaaki nataerekatai hīte. Ninirekari nimarotiniri, hăkipitatari nötăkkinii atxii?

¹⁰ Himaxinikaretakasaakiri maerekati åti kamakiti, nota apaka maxinikaretari. Maerekati åti ereē kamakiti auiniă, nimaxinikaretari, kotxi nitiretai hīte. Kristo nirekari nimaxinikaretiniri maerekati ikamakiti.

¹¹ Axinikasaakiri maerekati åti kamakiti, akamari Satanasi nireëkiti. Ininiăkara !akamari Satanasi nireëkiti. Paimatireri iua. Inirekari akerokiniri. Aimarotari iua nireëkiti, ininiă apia imatirerini matxaua.

Txito Paoro Nitini

¹² Tóatxi sitatxiti napokasaaki Kristo iokanapirena erekari nisăpiretini tükane, kăkiti iuaă auakan iirekari nisăkire imarotinina, kotxi Apiananiri sikanireötana nisăkire imarotinina iкapani.

¹³ Iuaritika ! erekaxinireno, kotxi ninitapiimari aătari Txito inakori. Kona napokari. Ininiă nitakapiretanapana kăkiti iuaă auakan: "Ereëpiko. Masetónia tixinimoni nisako," nitxana.

Kamariäro Atoko Atxa

¹⁴ Peerekari Teoso kamakiti ate iкapani. Kristo nakiti aniniăua, Teoso txăkitakaua åtipirika akăiatini, ikinimane imarotini iкapani. Teosokata akăiata. Teoso paniătau Kristo pirena imarotiko iкini tăpati iaripiretini, kamariäro iarikatxiätini atokokana Kristo pirena iaripiretini iкapani.

¹⁵ Kristo sikaua Teosomoni, ininiă Teoso apokaerekataua, kotxi kamariäro arikiko Teoso iкapani atokokana atxa. Kamariäro arikasaaki omari samariäpota iкini tăpati. Iua atokokana asaăpota kăkitimon, kăkiti apokakonimoni, kăkiti păpinanaăkanimoni apaka.

¹⁶ Kăkiti păpinanaăkanimoni kanaiatxi atoko atxa, kotxi asăpiretana Kristo sâkire imauikakanăni, ipinana. Kăkiti Teoso apokakonimoni kamariäro eretxiäro atoko atxa, kotxi asăpiretana Kristo sâkire auikinăna, auapininiika itxanako Teosokata. Kiripa posotari ikara atoko inakari parăkatxi ikamini Teoso iкapani?

¹⁷ Ate posotari Teoso iкapani aparikauatini, kotxi kona apanakini atokoni ! atxa ate. Kaiăopokori kăkiti săpiretari Teoso sâkire txineiro apakapini iкapani. Ninoamoni Teoso sâkire

tiitxi vētxitiko atoko itxa. Kona ikara atokoni !akama, kotxi Teoso iokanataua ate kākitimoni. Teoso atamataua, ininiā atāonoka asākira uata, kotxi Kristo nitiriakori atxaua.

3

Iōkatsopari Atoko Hītxa

¹ Atxiūti iuañkana ate sāpiretari erekari akamakiti asākire hāuikini īkapani? Atxiūti hinirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari ate kamakiti ate sākire hāuikini īkapani? Atxiūti ate nirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari hīte kamakiti hīte sākire ate auikini īkapani? Apanakini kamari ikara atoko. Ate kona kamari ikara atoko.

² Kona ninirekari iōkatsopari ikara atoko inakari, kotxi iua iōkatsopari atoko hītxa hīte. Ate ākixinireē iōkatsopari atoko hītxa. Ikinimane atatsopatari ikara iōkatsopari, ininiā imarotarina erekari hīte kamakiti.

³ Iōkatsopari Kristo iōkatsopatakiti ate mīkiti atoko hītxa. Kona txītaā iōkatsopataāka. Erekari Matamatatakoti Teoso Mapinakati iōkatsopatari. Kona aātsopaā iōkatsopataāka. Kākiti ākixinireē iōkatsopataāka.

⁴ Ikara atoko atxai hīte, kotxi iteene aimarotari Teoso, Kristo nakitiakori aniniua.

⁵ !Kimaroreua ate. Ateka !aposotari aparīkauatini Teoso īkapani. Teosora sikaposotiiretau. Isikari imarore atemoni.

⁶ Isikaposotiiretau Teoso īkapani aparīkauatini īkapani, isākire amaneri kākiti asāpiretini īkapani. Ikara isākire amaneri oerekaua Erekari Matamatatakoti aākixinireē auini. Isākire amaneri ! oerekaua ipaniātakiti iōkatsopatakor Moisesimoni isikakiti. Ipaniātakiti iōkatsopatakor Moisesimoni isikakiti pariātari kākiti ipinini imaerekani xika. Erekari Matamatatakoti aākixinireē auiniā, txīkitakaua aāuapininiika anini.

Teoso Parīka Amaneri

⁷ Teoso pariātakiti tesi pakini iōkataāka kai nopini. Teoso sikasaakiri ikara Moisesimoni, Teoso iotximere iteene aua. Moisesi toō iuasaaki apakapari Teoso iotximere. Iteene iotximere aua Moisesi toō, ininiā kākiti Isaed auakani kona posotari atamatiniri. Iotximere poiāōpotakasaaki, !iposotapanikarina itoō atamatinina. Ininiā Teoso iotximere auakasaaki, isākire iōkatakor apoka itiximoni kākiti ipinini īkapani.

⁸ Uatxa iua Erekari Matamatatakoti txīkitakari kākiti ātipirika auini īkapani, ininiā uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari ikara iparīka.

⁹ Peerekari Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakor kākitimoni isikasaaki, txamari iuasaaki oerekari kākiti misirikitimaerekani xika. Uatxa Teoso parīka apiaerekata, kotxi Kristo kamaerekatari kākiti.

¹⁰ Uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari. Iotximere apiari atoko itxa, ininiā iua parīka kitxakapirīka iotximere napakari atoko itxa.

¹¹ Kitxakapirīka Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakor isikasaaki peerekari, txamari ikara Teoso parīka xipope. Īkorasaaki iparīka kākiti ikamaerekatini !ixipoka, ininiā apiaerekata.

¹² Ia Teoso parīka lixipoka, ininiā ataparaxinireritisa asākira uata.

¹³ Moisesi atoko lataxua, kotxi iua ipatoōtua mākatzki mataā, itoō iotximere Isaed auakani matamatakanī īkapani. Itoō iotximere poiāōta, iuaritika !iposotarina atamatinirina.

¹⁴ Moisesi ipatoōtiniua atokokana ninoa Isaed auakani oki ipataāka, kotxi !imarotarina atāo Teoso nireēkiti. Uatxapiima okina ipataākapanika atatsopatakasaakirina Teoso sākire iōkatsopatakor, Xesosi apokini apisapanika auakari sākiretxiti. !Imarotarina Teoso nireēkiti. Kristo sākire auiikosaaki, iua ipatoōtiko makatzakaāka, ininiā iuasaaki kākiti imarotari Teoso nireēkiti.

¹⁵ Īkorasaaki apaka Moisesi iōkatsopare atatsopatakasaakina, ! imarotarina. Okina ipataākapanika.

¹⁶ Kākiti akiritatasaakiri Apiananiri, ipatoōtiko makatzakaāka.

¹⁷ Erekari Matamatatakoti itxaua Apiananiri. Erekari Matamatatakoti auiniā aākixinireē, ! aparīkauataika amaerekani makatzakiko īkapani, kotxi Xesosi makatzakapekari amaerekani.

¹⁸ Xesosi sākire auiākani atxaua, ininiā atoō kona ipataāka. Ātakaāri atoko atxaua. Kākiti atamatakasaakiua ate, atamatari Apiananiri iotximere. Apiananiri Erekari Matamatatakoti aākixinireē txīkitakaāpotaua ikara atoko aniniua, ininiā apiaāpota aiotximere.

4

Teoso Iokanapirena Erekari Pokamara Atoko Itxa

¹ Teoso amonīkaua ate, ininiā iua paniātauua ia parīkatxi akamini, iokanapirena erekari apanakinimoni asāpiretini. Ikara atoko ininiā, isikataparaxiniretauua, ininiā ! anirekari atakanapiniri ikara parīkatxi.

² Käkiti kipatari ikamakiti, maerekati ikamakasaaki, kotxi ipētauata. Ikara atoko inakari maerekati !akamaika. Atakanapapekari. !Amisirienetari käkiti. Kona akoketari ate sâkire Teoso sâkirekata. Teoso kenakotari asâkire, ininiä atâonoka asâkire, ininiä käkiti äkixinireë imarotari akamakiti atão inini.

³ Käkiti mimarotakanisaakiri Teoso iokanapirena erekari asâpiretakiti, käkiti pîpinanaäkari atoko itxa.

⁴ Käkiti pîpinanaäkari !imarotari Teoso iokanapirena, kotxi käkiti teosone, Satanasi inakori, ipatari ninoia oki, ininiä ! atamatarina pokamara ninoia iopiniäkari. Teoso iokanapirena erekari pokamara atoko itxa. Peerekari ikara Teoso iokanapirena. Iua erekari pirena sâpiretari Kristo Apiananiri ininiua, kotxi Teoso itxaua.

⁵ Ate kona sâpiretari käkiti ateka pirena. Ate sâpiretari Xesosi Kristo Apiananiri ininiua. Ate hîte nitiriakori atxaua, kotxi Xesosi nirekari hinitiriakori aniniua.

⁶ Kitxakapirikia ipiñôaka auakasaaki, Teoso txari: "Piopinikaxitita." Iuasaakipeka iopinikaxitita. Iua Teosotxikana iopinikari aâkixinire. Ikara iopinikare kamaimarorettau Teoso Apiananiri kaiotximererit ininiua. Kristo aâtamatakasaaki, aâtamatari Teoso iotximere.

Xesosi Sâkire Auiäkani Misiritiko

⁷ Kopiti maikoti atoko atxaua, kotxi atapara ! auari. Iuaritika atemoni auari Teoso iokanapirena erekari katireri. Ininiä aimarotari Teosonoka kaposotireri, kataparari ininiua. Atepekana !apostari. Atapara lauari.

⁸ Asinimoni amaxikakini aua, iuaritika !okaua ate. Atxiïti !aimarotari akamakiti tîkane, iuaritika kona aiotokakari Kristo sâkire aâuikini.

⁹ Amisiritiko aua, iuaritika Teoso kona takanapaua ate. Atxiïti akarotaäka, iuaritika kona aôkaäka.

¹⁰ Ikinîöтика aïto okiko monôkonи aua Xesosi sâkire aâuikini xika. Xesosi atatsiirauata. Ipina. Iua atokotxikana ate atatsiirauata. Atxiïti aïto ipina iua sâkire aâuikini xika. Xesosi auapika, kotxi ipîpe, eureka õkitikaua, ininiä iua atokokana aïto auapika.

¹¹ Auapanika anakasaaki, aôkiko monôkonи aua Xesosi sâkire aâuikini xika. Aïto ipinapitikako, iuaritika aâuapanika, kotxi Xesosi auapanika.

¹² Xesosi iokanapirena asâpiretini xika, apanakini nirekari okiniua ate. Xesosi iokanapirena asâpiretakasaaki, hîte auikari, ininiä hîte auapika himaxipokakani.

¹³ Teoso sâkire iôkatsopatakori txari:
Nota auikari Teoso sâkire, ininiä nisâpiretari käkiti.
Iua atokotxikana ate auikari Teoso sâkire, ininiä ate sâpiretari käkiti.

¹⁴ Teoso õkitikari Apiananiri Xesosi, iuañkana auini ïkapani, ininiä aimarotari Teoso õkitikiniua ate apaka, iuañkana aâuiní ïkapani. Eureka Teoso anikauako ate hîtekata Xesosi aaõkitini Teoso apisatoõ.

¹⁵ Amiteenekari ikinipoko amisiritiko Xesosi sâkire hîtemoni asâpiretini ïkapani. Käkiti apikomoni, apikomoni, apikomoni, txaâpota apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti, ininiä ninoia käkiti kaiôpokori txari Teoso: "Erekapitikari pisikakiti notamoni." Ikara atoko ininiä, käkitipokoni txari: "Peerekari Teoso," itxako.

Maerekaxinireni !Atxaua

¹⁶ Ininiäkara maerekaxinireni !atxaua. Aïto xipokaäpota, iuaritika aâkixinire ikiniöтика apiataparaäpota.

¹⁷ Ìkorasaaki amaxikiko auapitika Xesosi sâkire aâuikini xika. Kona okanani aua amaxikiko. Eureka Teosokata âtipirika aâuapika, kotxi aâuikari isâkire. Peerekari iuasaakiko. !Axinikaikari mitxi amaxikiko, kotxi iuasaakiko peerekari.

¹⁸ Kona amaâkatari aâtamatakiti. Amamatatakiniti axinika. Atamatakori xipokako. Matamatakoti kona xipoka.

5

Aâuapoko Teoso Tixineë

¹ Ìkorapokoriti aâuakasaaki, aïto aâuapoko itxaua aâkixinire ïkapani. Äti öti aïto xipoka. Ixipokasaaki, Teoso sikari ätião aâuapoko. Iua aïto isikaua, itixine aâpokasaaki. Iua aïto kona xipokaka. Iua aâuapoko kona uakôtxiä kamakorini.

² Ìkorasaaki aâtatsiirauatakasaaki, atxari: "Ninirekari ätião niñto, niñto Teoso sikakiti itixine napokasaaki."

³ Anirekari ätião aïto, ininiä mañtotika latxaua.

⁴ Ìkorasaaki ia aïto auapanika inakasaaki, aâtatsiitari katsiiri. Kona kataparari ia aïto. Anirekpitikamari aïto. Anirekari ätião aïto, ininiä aïto maxipoäkati makatzakari aïto xipoäkari.

⁵ Teoso kamari aito maxipoākani īkapani. Isikapanikauako aito ikara atoko inakari. Aimarotari ikara atāo inini, kotxi isikapekari Erekari Matamatakoti atemoni. Ipixini Teoso sikaenetakiti isikapekaua, ininiā apikomoni isikaenetakiti isikapitikauako.

⁶ Ininiā kataparaxinirepitikaua ate. Aimarotari aāuapoko ia aito ininiāua, kona aāpokapanika Apiananiri tixinemoni.

⁷ Xesosi sākire auikiko oerekaua atāo aāuini tīkane. Aōkinoka kona oerekaua atāo aāuini tīkane.

⁸ Kataparaxinirepitikaua ate. Kona ate pīkari apinini. Apiaerekata apinini, kotxi iuasaakiko Apiananirikata aāua.

⁹ Anirekari amiuinitiniri Apiananiri, ia aito āki aāuakasaaki, ia aito xipokasaaki apaka.

¹⁰ Āti ōti ate amakinika sariko Kristomoni. Iuasaaki Kristo sāpiretaua aparīka īki. Iua imarotari ikinipoko akamakiti ia aito āki aāuakasaaki. Atxiīti akamari erekari. Atxiīti akamari maerekati. Akamakiti iaōka isikaua aparīka īki.

Kākiti Mikanapiriūko Teosomoni

¹¹ Aimarotari Apiananiri katapara inini, kotxi imisiritari kākiti imaerekani xika. Ininiā asāpiretari kākiti auikiniri iua sākire. Aparīkauata, iua sākire kākiti auikini īkapani. Teoso iteene imarotaua. Imarotari axinikakiti aākixinireē. Ninirekari hīte apaka iteene imarotinua ate hākixinireē.

¹² Kona ate nirekari iuaīkana asāpiretinii hīte erekia anini. Anirekari asāpiretinii, apakat-apitikia hūukinua ate, kotxi atāonoka akama. Ikara atoko inakari himarotinā, himarotari kākiti hāpkapapiretini, ninoia misākireprietakasaakiua ate. Ninoia kākiti ate misākireprietakan iuikari atamatakorinoka. Kona imaākatarai kākiti ākixinire erekia inini.

¹³ Atxiīti kākitimoni kona kīlkiteua ate. Ikara atoko atxa Teoso īkapani. Atxiīti paīkiteua ate. Ikara atoko atxa hīte īkapani.

¹⁴ Kristo iteene tiretaua, ininiākara anirekari iua nireēkiti akamini, kotxi aimarotari iua ipina ikinimane īkapani, kotxi ikinimane ipīkani atoko itxauana.

¹⁵ Kristo ipina ikinimane kākiti īkapani, kākiti mapinakanī īkapani, kākiti ātipirika auini īkapani. Ininiā iua kākiti kona kamaikariko iuaka nireēkiti ikinīōtika. Ikamariko Kristo nireēkitinoka, kotxi Kristo ipina iua īkapani. Iuaīkana ūkitikapekaua.

¹⁶ Ininiā uatxa ! axinikaikari kākiti īkorapokoriti auakani xinikakiti atokokana. Mitxi axinikari Kristo ninoia xinikiniri atoko. Uatxa !axinikaikari Kristo ninoia xinikiniri atoko.

¹⁷ Kristo sākire auiākari ākixinire amaneri itxaua. Mitxi maerekati ikamakiti kona ikamaika. Amanerinoka ikamaika.

¹⁸ Ikara atoko inakari Teosora kaminaua. Mitxi amokaiakari atoko itxa Teoso, iuaritika imikanapiriāua ate iuamoni, kotxi Kristo ipina ate īkapani. Ipaniātaua ate asāpiretiniri ikinimane kākiti, Teoso nirekari imikanapiriānina ninoia iuamoni.

¹⁹ Teoso mikanapiriāri kākiti itixiti auakani iuamoni, kotxi Kristo ipina kākiti īkapani. Teoso mikanapiriākasaakiri kākiti iuamoni, kona iaōtari maerekati ikamakitina. Kona ixinikaikari imaerekana, ininiā kona imisiritana imaerekani xika. Ia pirena, kākiti imikanapiriāni pirena, ipaniātaua asāpiretiniri ikinimane kākiti.

²⁰ Asāpiretari Kristo sākire kākitimoni. Asākirauala iua īkapani, ininiā Teoso iteene ūtākikai hīte ate sākireē. Kristo nireēkiti iaōka ate ūtākikai hīte. Hīkanapiriāko Teosomoni.

²¹ Kristo kona kamari maerekati, iuaritika Teoso misiritarai iua maerekati kamakari imisiritini atokokana. Ininiā Xesosi sākire aāuikinā, Teoso apakapaua ate, maerekati makamakanī apakapini atoko, kotxi iua kamaerekataua ate.

6

¹ Ate parikauata Teosokata, ininiā ate iteene ūtākikai hīte. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni, ininiā lapakata mamaākatakinitika hininiri Teoso.

² Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Erekari kākitimoni nisika. Niketo apokasaaki, iuasaaki nikenakotari hākiritinino nota. Kākiti maerekani nimakatzakini ūtisaaki, nimoianatai hīte.

Nisāpiretai. Uatxa apokapeka Teoso keto erekari kākitimoni isikini. Uatxa Teoso makatx-akari kākiti maerekani.

Teoso Nitiriakori Atāo Inakani

³ Kona xatiki akerokari akamakiti kākitimoni, ininiā kākiti kona txari: “Ninoia kerokari ikamakitina, atāo minakati isāporetinua,” litzana.

⁴ Teoso nitiriakori atāo atxaua. Aāuini ikinīōtika oerekari kākiti Teoso nitiriakori atāo inakani aniniua, kotxi amīteenekari amaxikiko. Amīteenekari amisiritiko. Amīteenekari katsiisi.

⁵ Teoso nitiriakori atão atxaua, kotxi Teoso parīka akamini xika anoropataākapeka. KATEIA āki atakaākapeka. Ahoaātaā kākiti apotiiitakanua naiatapekaua. Teoso parīka akamini, pasāpaniri aparīka. Itokata !aimaka. Itokata anatxita.

⁶ Kākiti imarotari ate Teoso nitiriakori aniniua, kotxi kona akamari maerekati. Aimarotari Teoso sākire. Kona katimari aomanākarauatini. Amoianatari kākiti. Erekari Mata-matakoti oerekaua atão akamini. Atão atiretari kākiti. Ikara atoko aniniā, kākiti imarotari Teoso nitiriakori aniniua.

⁷ Ate Teoso nitiriakori atão atxaua, kotxi atão inakarinoka asāpireta. Teosora sika- posotiretau. Erekari akamakiti aīkeko akikomoni, asanaremoni pakini atoko itxa, kotxi erekari akamakasaaki, maerekati iokanataāka.

⁸ Teoso nitiriakori atxaua, ininiā apanakini kākiti paxitaua. Txamari apanakini kākiti kona paxitaua. Apanakini sākire: "Peerekana ninoia." Txamari apanakini sākire: "!Erekana ninoia." Apanakini sākire: "Kamisirinererini ninoia," iuaritika atão inakarinoka asākire.

⁹ Minakaniua ate, iuaritika ikinimane imarotaua. Kaiāokatanai apinaarita, iuaritika aāapanaria. Amisiriaāka, iuaritika kākiti kona okapanikaua.

¹⁰ Amatinanieuatakasaaki, Apiananiri kamapoxonokonitaua ate. Kona katxineiroteua ate, iuaritika atxikitakari kaiāopokori kākiti ikini sereti erekari Teoso sikakiti apakapinina. Minakani atxaua, iuaritika ikinipoko erekari Apiananiri sikakiti ua atemoni.

¹¹ Hīte Korito sitatxti auakani asāpireta ikinipoko axinikakiti. Nikipatakiti !auari. Iteene atiretai hīte.

¹² Ate nirekari atiretinii hīte, txamari kona hīte nirekari hītiretinua ate.

¹³ Utxa nimisākireta hīte namariteakori nimisākiretini atokotxikana. Hītiretauako ate, ate tiretinii atokotxikana. Höerekaua hītiretinua ate.

Xesosi Sākire Mauiākani Moianariakori !Hītxapeua

¹⁴ Xesosi sākire mauiākani moianariakori ! hītxapeua, kotxi ! apakata erekari kaikotini maerekatikata. !Apakata pokamara īkanōkarikata auini.

¹⁵ Kona Kristo moianatari Satanasi. Xesosi sākire auiākari nireēkiti āti. Xesosi sākire mauiākati nireēkiti ātiāo. Ininiā ! apakata Xesosi sākire auiākari auini Xesosi sākire mauiākakata.

¹⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki !auari kākiti kamakiti teoso. Aīto Teoso misākiretiko aikoti atoko itxa. Teoso ātipirika auakari itxaua. Iua txari:

Nota auako ninakitiakorikata. Nit̄pokota ninoia sauaki. Ninoia Teosone nitxauako. Nota nakitiakori itxuananako ninoia.

¹⁷ Ininiākara hītakanapanako nisākire mauiākani. Kona ninoakata ! hāuape. ! Hīkaikotape maerekati takote, ininiā napakapai hīte.

¹⁸ Ininiā hīri nitxauako. Namariteakori, namariteakoro hītxauako hīte, itxa Apiananiri, Kaposotireri sākire.

7

¹ Nitiretakini ikara atoko itxa Teoso kamaenetakiti ate īkapani. Ininiā matalanapari ikinipoko maerekati aīto txikotakari, aākixinire txikotakari pakini. Teoso nakitiakorinoka matxaua. Erekarinoka makama Teoso apaxitini.

Paoro Poxokoni

² Hītiretauako ate. Kona amisiritarí kākiti. Kona aōerekari kākiti maerekati ikamini. Kona amisirinetari kākiti.

³ Kona ikara atokoni nitxa hīte nitxitini īkapani. Kona nitxitai, kotxi nisāpiretakai iteene atiretinii hīte. Ininiā ipiktxi kona oiarikaua. Auakari kona oiarikaua. Ate oiarikakari ! auari.

⁴ Nimarotari hīte kaminiri nota ötākikakiti iaōka. Nota iuikai hīte. Hīte kamataraparaxinire-tano nota. Amaxikaākapika, iuaritika iteene nipoxokoniuata.

⁵ Masetónia tixini ate apokasaaki, kona aiotoka. Kona atomata, kotxi asinimoni aua kākiti ate misiritakani. Kākiti naiataua. Aākixinireē apīkarauata.

⁶ Teoso, mīkpiritarí kākiti matinaniuatakani, ininiā imīkpiritaua ate Txito apokasaaki.

⁷ Iua apokini kamapoxonokonitaua. Apaka isākire kamapoxonokonitaua, kotxi isāppiretau hīte kamapoxonokonitini iua. Isāppiretau ate hīte kinirō aōkitakā ininimo nota. Isāppiretau hīte maerekaxinireni, kotxi hītxikitakano maerekaxinire ninini. Isāppiretau hīte ātipirika sāppiretiniri apanakini nota kamakiti erekia inini. Txito sāpreira nikenakotakasaaki, apia nipoxokoniuata.

⁸ Mitxi niokanatsopatakiti h̄itemoni maerekaxinireti tx̄ikitakai h̄ite, iuaritika erekari niokanatiniri iua niōkatsopatakiti h̄itemoni. Merepanika nota matinaniuata, kotxi nimarotari niokanatsopatakiti h̄ätatsopatini xika h̄ite matinaniuata. Mapaōtinoka maerekaxinireni h̄itxaua.

⁹ Uatxa poxokopekano nota. Na nipoxokoniuata h̄ite maerekaxinireni nitx̄ikitakini īkapani. Nipoxokoniuata, kotxi maerekaxinireni hinini xika, h̄itakanapari maerekati h̄ikamakiti. Iuasaaki h̄ikanapiriā Teosomoni. Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari himaerekaxinireni, ininiā kona ate misiritai.

¹⁰ Erekari Teoso tx̄ikitakini h̄äkiti matinaniuatin, kotxi iuasaaki h̄äkiti takanapari maerekati ikamakiti. Ikanapiriā Teosomoni, ininiā Teoso makatzakari iua maerekani. Ikara atoko inakari matinanitxi erekari. Txamari h̄äkiti Teoso manirekakani matinani ātiā, ininiā ninoa ipinapikako.

¹¹ H̄ite matinaniuata himaerekani xika, ininiā Teoso kamaerekatai. Ininiākara uatxa erekarinoka hinireka h̄ikamini. Uatxa iteene hinirekari h̄ikaminiri Teoso nireēkiti. Hinirekari ikinimane imarotiniri h̄ikamakiti erekai inini. Uatxa homanatari maerekati mitxi h̄ikamakiti. Maerekaxinireti h̄itxaua himaerekani xika. Uatxa iteene h̄itiraōki sua. Hinirekari himarotiniri nota pirena, nota erekai ninini himarotini īkapani. Uatxa hinirekari maerekati kamakari misiritiko. Ininiākara kona h̄ikerokari, iua kiki maerekati ikamakasaaki.

¹² Iua iōkatsopari mitxi niokanatakiti h̄itemoni, niōkatsopata h̄ite īkapanikara. Kona iua maerekati kamakari īkapanini niokanatsopata. Kona iua maerekati kamakari misiritikit īkapanini niokanatsopata. Niokanatarri iua iōkatsopari h̄itemoni atiraōki himarotini īkapani. Teoso imarotari atiretinii.

¹³ Ininiā ate kamataparaxiniretaāka, kotxi h̄ite kamataparaxiniretaāka apaka. Apaka apoxokoniuata, kotxi Txito poxokoniuata. Iua poxokoniuata, kotxi h̄ite himakinika kamapoxokonitari iua.

¹⁴ Txito h̄itemoni isini apisapanika, nota sāpiretarri iua niuikinii h̄ite, kotxi peerekai h̄ite. Atāo nisākire, kotxi kona nīpētauata h̄ikamakiti xika, kotxi h̄ikamakiti atāo. Atāonoka asākire h̄itemoni. Atāonoka asākire Txitomoni apaka ate iuikinii h̄ite.

¹⁵ Apiaāpotia Txito tiretinii, kotxi h̄ikamari iua sākire iaōka. Imarotari h̄apakapiniri iua h̄ipaxitiniritika.

¹⁶ Nipoxokoniuata, kotxi nimarotapitikari h̄ikaminiri nōtākikinii iaōka.

8

Txineiro Apanakini Sikakito

¹ Nitariakori, anirekari asāppiretini Teoso misākiretikoātaā apotiitakanua Masetónia tixini auakani. Peerekari Teoso kamakiti ninoa īkapani, kotxi ikinipoko erekari isika ninoamoni.

² Ninoa !iteene kauarena. Pasāpaniri ninoa misiritiko, iuaritika ienen̄kana ninoa. Na katxineiroten, iuaritika ipotxitatarra itiina isikinina h̄äkiti kaamonirinimoni.

³ Nota imarotari ninoa minakati auiniāna, isikarauatana apanakinimoni. Iteene isikarauatana, ininiā kaiāokatani inatxitana.

⁴ Nota kona amanaāri ninoa txineirote h̄äkiti Teoso nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani īkapani, iuaritika ninoaka txano: “Ate nirekari txineiro asikini ninoamoni. Pauiritaua asikiniro ninoamoni. Asikiniāro apoxokoniuata, kotxi ikara atoko akamini amoianatarri h̄äkiti Teoso nakitiakori,” itxana.

⁵ Kona ikarananini ninoa nireka. Iteene ninoa kamapoxokonitaua ate, kotxi mitxipe ninoa txaua: “Ate nirekari Apiananirri nireēkiti akamini,” itxana. “Iua oerekiniāri inireēkiti h̄itemoni, ate nirekari h̄ite panjātakati apaka akamini,” itxana Masetónia tixini auakani.

⁶ Txito amanaāpekai h̄ite txineiro h̄isikini Xerosareē sitatxiti auakani īkapani, ininiā apaniātari iua simi h̄itemoni h̄isikakiti apakapini īkapani, h̄itiraōki ninoa Teoso nakitiakori h̄orekini īkapani.

⁷ H̄ite iteene aukari Xesosi sākire. Apanakini poiāoka. H̄ite imarotari Xesosi sākire h̄isāpiretini h̄äkitimoni. Apanakini na iteene imarotari. H̄ite iteene imarotari Xesosi sākire. Apanakini poiāonoka imarota. H̄ite iteene nirekari Teoso parika h̄ikamini. Apanakini poiāonoka nirekari. H̄ite iteene tiretauata ate. Apanakini poiāoka tiretauata. H̄ite apiaerekata, ininiākara ninirekari h̄isikakiti apaka apiari inini, kotxi ikara atoko h̄ikaminiā, h̄orekari Xerosareē sitatxiti auakani h̄itiretinina.

⁸ Kona nipaniātai nitapararitika h̄isikiniro h̄itxineirote ninoamoni. Nataerekatari h̄itiraōki. Atāo atxiūti h̄itiretarri apanakini? Masetónia tixini auakani atāo tiretarri apanakini. H̄ite tiraōki ninoa tiraōki atoko atxiūti?

⁹ Himarotari Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari h̄itemoni. Itanapoko auiniri Xesosi Teoso tixine auakasaaki. Iuaritika itakanapari ikinipoko. Minakati mauakinitinoka itxapeka h̄ite ikapani. Ininiākara ikinipoko itakanapini xika, ikinipoko au h̄itemoni.

¹⁰ Uatxa nota òtākikai h̄ite, erekari h̄ikaminiri h̄isākire iaōka, kotxi kita anokanani h̄ite merepanika xinikari: “Natokopa itxa akaminiri Xerosareē sitatxti auakanī ikapani?” h̄itxa. H̄ite merepanika nirekari txineiro h̄isikinina ninoia.

¹¹ Ininiā nòtākikai uatxa. H̄ikamariko mitxi h̄isākire iaōka. Hippoxokoniritika hinirekariko h̄ikananatiniro txineiro ninoamoni, ininiā erekari hippoxokoniritika h̄ikaminiri h̄isākire iaōka. Ipixini txineiro h̄itemoni auakaro h̄isikako ninoamoni.

¹² Hippoxokoniritika hinirekiniāri h̄isikarauatini Teosomoni, iua apakapapitikari h̄isikakiti. Poiaōka auiniā, ininiā erekapitikari poiāonoka h̄isikini Teosomoni. Iua apakapapitikari. Iua imarotari lapakata apikomoni h̄isikiniria.

¹³ Kona ate nirekari h̄ite kaamoni himini, ikinipoko ninoamoni auini ikapani. Erekari ninoia auakuti h̄ite auakutitxikana.

¹⁴ Uatxa h̄ite txineirote auapitika ninoia h̄isikini ikapani. Āti òti h̄ite txineirote mauakanisaaki, atxiīti ninoia txineirote aua, ininiā ninoia sikai h̄ite. Ininiā h̄ite moianatinina atokotxikana, ninoia moianatai h̄ite. Ikara atoko inakari atāo.

¹⁵ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:
Kiki kaiāopokori apakapakari itetakori !auari. Kiki poiāoka apakapakari !kaamoniri.

Txito Iokanatiko Kor̄tomoni

¹⁶ “Peerekai,” atxari Teoso, kotxi iua sikanireōtari Txito itiretinii h̄ite, nota tiretinii atokotxikana.

¹⁷ Txito nirekaptikari ate paniātakati ikamini, h̄itemoni isini. Apaniātiniri apisanpanika, inirekari h̄itemoni isini, ininiā ipoxokoniritika isa h̄itemoni.

¹⁸ Aiokanatarri āti aītarri juakata. Ikinimane Teoso misākiretkoātaā apotii takaniua iteene apokaerekatari iua, kotxi isāppiretari Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni.

¹⁹ Ninoia mereēri iua aītarri atekata isini Xerosareēmoni, oa txineiro aanakasaaki. Oa txineiro asikakito oerekana Xerosareē auakani Apiananiri erekai inini. Oerekana apoxkoniritika amoianatinina.

²⁰ Oa txineiro kaiāopokoro aua, ininiā iua aītarri siniā atekata, iua imarotari atāo asikiniro oa txineiro Xerosareē auakanimoni.

²¹ Anirekari atāo akamini atxineiro asikasaaki ninoamoni. Anirekari Apiananiri imarotiniri atāo akamini. Anirekari kākiti apaka imarotiniri atāo akamini.

²² Juaīkana aiokanatarri ātipekana aītarri h̄itemoni. Aātaerekatapekarri iua. Hippoxokoniritika imoianatari kākiti. Apiapoxokonita iua, kotxi imarotari h̄ite kaminiri mitxi h̄isākire iaōka.

²³ Txitopekana, nota moianari itxaua. Iua miparīkatano nota, h̄ite amoianatinī ikapani. Xesosi sākire auiākani mereēna aītarriakori Txitokata sikani h̄itemoni. Kākiti imarotakasaakinina ninoia, “Peerekari Kristo,” itxana kākiti.

²⁴ Ininiākara hōerekankon ninoia kikiakori atāo h̄itiretinina, ininiā ikinimane Xesosi sākire auiākani imarotari atāo h̄itiraōkiuatini. Iuasaakiko ninoia imarotari ate sākire atāo inini ate iuikinii h̄ite.

9

¹ Nisāpiretai h̄ite txineiro asikakito tukane Teoso nakitiakorimoni, Xerosareē auakanimoni. Nimasāpiretakaniāi h̄ite, iuaritika h̄ite nirekari h̄itxineirote h̄isikini ninoamoni. Marotari ikara.

² Marotari iteene hinirekari himoianatinina ninoia. Nitxapekana Masetónia tixini auakani: “Nota iuikana aītarriakori Kor̄to sitatxti auakani, Akaia tixini auakani, kotxi kita anokanani ninoia iposope txineiro iokanatinina Xerosareēmoni,” nitxana. H̄ite poxokoni txineiro h̄ikananatinī, sikanireōtana Masetónia tixini auakani apaka iokanatiniro txineiro.

³ Uatxa niokanatana ninoia aītarriakori ipi āti pakini h̄itemoni. H̄ite iposope hininiā h̄itxineirote h̄ikananatinī, erekapitikari, kotxi ikara nisākire iaōka. Ininiā atāo ate iuikinii h̄ite.

⁴ Masetónia tixini auakani siniā notakata, h̄itxineirote mipozonitipanika, ininiā ate pētauata, kotxi ate aukari h̄isākire. H̄itepekana apia pētauata h̄isākire iaōka himakamakanixika.

⁵ Ininiākara ninirekari ninoia aītarriakori sini h̄itemoni nota ereē napokini apisanpanika. Ninoia moianatai txineiro kaiāopokoro h̄isikakentakito h̄apotiitini ikapani. Ininiā napokasaaki ereē, iposope h̄isikakito nanikini. Ininiā iuasaaki aimarotariko kinirāo sikaenetaka hinakito txineiro. Iuasaaki aimarotariko hippoxokoniritika h̄isikiniro h̄itxineirote.

⁶ Ia nisākire hīxinika. Poiāoka komiri pitakiniā pitakarauataksaaki, poiāonoka iri pimaporoka. Kaiāopokori pitakiniā, kaiāopokori pimaporoka.

⁷ Ininiā pākixinireē pixinikari atāo pisikakiti ātimoni. Kona erekari pimanirekasikatakiti pisikini. Āti itapararitika paniātiniā pisikarauatini, ! apakata. Teoso apokaerekatari kākiti ipoxokoniritika isikarauatini ātimoni.

⁸ Teoso posotari ikinipoko erekari isikinii hīte, ininiā ikiniōtika ikini sereti hiamonitakiti auiniā, hāpapakari ikinika hinireēkita. Ininiā ikinipoko erekari hīkama.

⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Teoso sikari itori erekari matxineirotenimoni. Teoso kamakiti atāo inakari ! ixipoka. Auapikako.

¹⁰ Teosora sikari takariki katakarerimoni itakarauatini ikapani, ininiā eereka iposope inakasaaki, auari kienatxi inikakiti ikapani. Iua atokokana Teoso sikari kaiāopokori takariki hītemoni. Iua anekakari hītakare, ininiā eereka iposope inakasaaki, kaiāopokori auari, ininiā kaiāopokori hīkamakiti atāo inakari apanakinimoni.

¹¹ Teoso sikai ikini sereti erekari, ininiā ikinipoko auape hītemoni. Ininiākara kākiti mauarenimoni hīsikariko kaiāopokori. Ate anikasaakiro hīsikakito apanakinimoni, ninoa txariko: “Peerekari Teoso, kotxi ninoa sikaua ate aamonitakiti,” itxanako.

¹² Ikara atoko inakari hīkaminia, hīsikari Teoso nakitiakori amonitakiti ninoamoni. Apaka hīsikasaakirikoi hīsikakito ninoamoni, ninoa kaiāopokori txari: “Peerekari Teoso,” itxanako.

¹³ Ninoa poxokoniutako, kotxi hīte sikari kaiāopokori ninoamoni, apanakinimoni apaka. Ninoa txariko: “Peerekari Teoso,” kotxi imarotarina erekari hīte kamakiti. Imarotarina hīte kaminiiri Kristo paniātakiti iaōka. Imarotarina hīte atāo auikiniri Kristo iokanapirena erekari.

¹⁴ Ininiā ninoa misākiretarri Teoso hīte ikapani, kotxi iteene ninoa tireta hīte, kotxi Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni.

¹⁵ Matxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi pite sikaua pamarite. Āti pisikakiti iua atoko inakari !auari.”

10

Paoro Apakapapiretarri Apoītiko

¹ Kataparaxinireri Kristo, iuaritika ianaka ötākkari kākiti, ininiā nota Paoro ianaka nōtākkikai. Txamari apanakini hīte sauaki auakani txari: “Paoro ītakoxiti auakasaaki, itapararitika itxitaua ate, atemoni iōkatsopatakasaaki. Txamari iua atekata auakasaaki, ipīkarauata amaerekani isāporetinua,” itxana. Ikara apanakini sākire na atāo, kotxi ītakoxiti nauanāta, iuaritika amāātiki nōtākkikai hīte.

² Kona ninirekari noerekini hīte apanakini nitxitini ereē napokasaaki. Niposotapitikari nitapararitika nitxitiniri apanakini ereē napokasaaki, kotxi ninoa txari: “Paoro kamakiti Teoso sākire mauiākani kamakiti atokotxikana,” itxana. Txamari na atāo ninoa sākire.

³ Aito tapara poiāoka, kotxi kākiti atxaua, ininiā aito taparaā ! apakata anaiatiniri maerekati. Teosora sikataparataua aākixinireē, maerekati anaiatinini ikapani.

⁴ Ate ikeeko kona Xesosi sākire mauiākani ikeeko atokoni. Teoso ikeeko isika atemoni. Kaposotireri Teoso ikeeko, ininiā aposotari Satanasi kamakiti axipokini aiko kaikori axipokini atokokana.

⁵ Kākiti iuikaua. !Inirekarina auikinirina Teoso imarore. “Paimatireua ate,” itxanātana. Teoso sikaimarorettau ate, ninoa sākire paxirari inini aōrekini ikapani. Ikinipoko axinikakiti anireka Kristo nireēkiti iaōka axinikini, ininiā axinikakiti ātiāo auiniā, atxīkitakari iua axinikakiti imamakini Kristo nireēkiti iaōka inini ikapani.

⁶ Hīte iteene kamakasaakir Kristo nireēkiti iaōka, ate misiritariko kākiti ereē Kristo nireēkiti imakamakanisaaki.

⁷ Hīte xinikari hātamatatakitinoka. Kona hīxinikari kākiti aākixinireē auakari. Kākiti ereē uākatiniāri Kristo nakiti ininiuana, erekari imarotinirina ate apaka Kristo nakitiakori aniniua, ninoa Kristo nakiti ininiuana atokotxikana.

⁸ Atxīti iteene niukari Apiananiri sikaposotiiretnua ate, iuaritika kona nipētauata niulikiniri ikara, kotxi Apiananiri sikaposotiiretau ate, hīte akamatparaxiniretiñ ikapani. Kona ate nirekari hīte aākixinire tapara poiāāpotini.

⁹ Kona ninirekari hīpikarauatini, iōkatsopari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika.

¹⁰ Apanakini txari: “Paoro txitaua itapararitika iokanatsopatakitiā, txamari iua atekata auakasaaki, isākire ātiāo. Iuasaaki kona kataparaxinireri iua. Iuasaaki ipīkarauata ate itxitini,” itxana apanakini. Na atāo ninoa sākire.

¹¹ ītakoxiti ate auakasaaki, asākire aiokanatsopatakiti iuatzikana asākireta, ereē hītekata aāuakasaaki.

¹² Ninoa ate misākireporetakani iteene iuikaua. Atauako ninoa apiaerekata? Atauako ! erekaua ate? ! Kilkitenia ninoa. Ninoa uākatari ninoa kamakinotaka erekari inini, ininiā ninoa iaōtari apanakini kamakiti. Apanakini kamakiti ninoa kamakiti atoko ininiā, ninoa uākatari apanakini kamakiti apaka erekatxikana. Txamari na atāo.

¹³ Atepekana, kona ate iuikari ateka kamakiti. Ate iuikari parīkatxi Teoso sikakiti atemoni akamini īkapani. Iuanoka ate iuika. Iua paniātaua aparīkauatini hīte īkapani. Iua aparīka ate iuikapitaka.

¹⁴ Teoso paniātakintoka akama. Ia aparīka, ininiā ate sari hītemoni Kristo iokanapirena erekari asāporetini īkapani. Ininiā apakatapitaka ate iuikiniri ikara aparīka.

¹⁵ Apanakini parīka Teoso īkapani ate kona txari: "Iua parīkatxi ate kamakiti," kona atxa. Ate nirekari hīte auikaāpotiniri Kristo sākire, Kristo sākire iteene hāuikini īkapani, ininiā ate nirekari aparīkauatini Teoso īkapani hīte auiniātaā, Kristo sākire apanakini auikini īkapani.

¹⁶ Ate nirekari Kristo iokanapirena erekari asāporetiniri kākiti, hīte tixine apiko auakan Xesosi sākire masāporetakotipanika ininiātaā. Ininiā kona aparīkauata apanakini parīkauatiniātaā. Ininiā apanakini parīka: "Ate parīkakara iua," kona atxari.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakorik txari:
Pinirekari piuikarauatini? Pinirekināri, ininiā piuikariko Apiananiri kamakinotaka.
¹⁸ Teoso kona apokaerekatari kākiti iuaka, "Erekapitikano," inakari. Teoso sāporetināri: "Erekapitikari iua kākiti," ininiā Teoso apokaerekatari iua.

11

Teoso Maiokanatakini

¹ Atxiīti mīikititi sākirauatini atoko nimisākiretai hīte, iuaritika hāuiritano nota.

² Teoso nirekinii hīte iua nakitiakorinani hininiua, iua atokotxikana nota nirekai hīte Teoso nakitiakorinani hininiua. Nisikaenetai Kristomoni hītaniri atoko inini īkapani. Iuamoninani nisikaenetai. Ninirekari iuamoni nisikinii, ātokoro kikikata masirikakato atoko inakaro.

³ Kitxakapirīka Satanasi auañtotari imini. Iua imini misirienetaro Eva, kotxi paimatireri Satanasi sākire. Nipīkari Satanasi misirienetinii hīte apaka, ininiā eereka hīxinikakiti na atāoni. Nota pīkari Xesosi hītakanapini. Mitxi iteene hītiretar iua. Iuananira hītireta.

⁴ Kotxi hīte apakapari hīpoxokonirikitia ikinimane ereē apokakani, "Ate Xesosi sākire sāpiretakaniū" inakan, txamari pirena ninoa sāpiretakiti na atāoni. Kona ate sāpiretari ikara atoko inakari, iuaritika hāuikari ninoa sākire. Hāuikasaakiri ninoa sākire, atxiīti hāpakkari matamatakoti, txamari kona hāpakkari Erekari Matamatakoti ate sāpiretakiti. Ate sāpiretai hīte atāo Kristo iokanapirena erekari, txamari hīte auikari ātiāo.

⁵ Hītemoni, Teoso iokanatana ninoa kākitimon. Hītemoni, ninoa Teoso iokanatakini apiarini. Nota poiāo atxiīti? Ninoa apiata atxiīti? Konapitini.

⁶ Atxiīti kona nota iteene imarotari nisākirauatini, iuaritika nimarotapitikari Teoso sākire. Himarotapekari ikara atoko inakari, kotxi asāpiretakaki.

⁷ Teoso iokanapirena erekari nisāporetakasaakii hīte, maxikatiūka nisāpiretai. Kona ninirekari hīkitxitinino, ininiā nota poiātokaua, hīte atāo inakari himarotini īkapani. Ikara atoko nikerokatari atxiīti?

⁸ Hītekata nipārīkauataksaaki, kākiti ātiātaā Xesosi sākire auiākani iokanataro txineiro notamoni, txamari kona nota moianatana ninoa iuasaaki. Hītekata nimoianata iuasaaki.

⁹ Hītekata nauksaaki, nota nirekamaro txineiro. Txamari kona nota amanaāi hītxineirote. Aītariakori Masetónia tixinikini mininan itanapoko niamonitakiti. Iua atokotxikana kona namanaāpaniro hītxineirote nota īkapani, kotxi atxiīti nota minari atoko nitxa hīporikā. Kona ninirekari ikara atoko inakari ininiua.

¹⁰ Kristo atāonoka isākire. Isākire nākixinireē auape, ininiā nota sākire apaka atāo. Nisāporetapanikari kākiti hītxineirote nimanirekakani pirena. ! Auari ikara nisākire iotokakakari ikinika Akaia tixinia.

¹¹ Kinirepa ikara atoko nitxa sākireta? Atxiīti kona nitireta hīte? Teoso imarotari nota iteene tiretinii hīte.

¹² Utxa iuañkana nisāporetai hītxineirote nimapakapakani. Nanera kākiti uatxa hītekata auakan Teoso maiokanatakini txari: "Ate kamari Paoro parīkatxikana," itxana. Ikara atoko ininiā iuikauana. Txamari ninoa parīka ātiāo, kotxi ninoa apakaparo hītxineirote. Ate kona apakaparo hītxineirote.

¹³ Teoso kona iokanatana nanera hītemoni. Na atāo Teoso iokanatakini ! itxauana. Imisirienetaina hīte, "Aparīkauata Teoso īkapani," inakasaakina. Nanera txari: "Kristo iokanatakinkira ate," itxana. Txamari na atāo nanera sākire.

¹⁴ Ikara atoko inakari auapitika, kotxi Satanasi sari kākitimoni. Itxari: “Nota Teoso nitiri nitxaua. Nota oerekai atāo inakari.” Ininiā iua sākire auiākani auapitika.

¹⁵ Ininiākara nanera kikiakori Satanasi nitiriakori txari: “Atāo inakari kamakanuia ate. Teoso nitiriakori atxaua,” itxana. Xipokatxi ötsaaki imisiritaākanako ninoa maerekati ikamakinina xika.

Paoro Misiritiko Pirena

¹⁶ Iuaikana nisāpiretai. Mūikiteti !nitxaua, iuaritika hīte potxitari kākiti mūkiteni, ininiā mūikiteti atoko niuikaua, kotxi nota posotari niuikiniua.

¹⁷ Apiananiri kona sākira uata ia atoko. Mūikitetinoka sākira uata ia atoko iuikiniua.

¹⁸ Nanera kikiakori iuikaua, Teoso sākire mauiākani iuikiniua atokokana, ininiā nota apaka sāprietari niuikiniua.

¹⁹ Hīte auritari kākiti mūkiteni himoianarini ininiua, kotxi !kiūkitei hīte.

²⁰ Nanera hītekata auakan ixtikitakai hīte initiriakorina hininiua. Hīte auritari ikara atoko inakari. Nanera amanaāāpotari ikini sereti hīte nakiti. Ikamarina inireēkitina hītemoni. Ipaniātina ikiniōtika inireēkitina hīkamini. Imisiritaina hīte. Hīte auritari ikara atoko inakari ikaminina.

²¹ Erekari nūpētauatini atxiīti? Kotxi kona kataparaxinireno nota nanera kamakiti atoko nikamini hītemoni. Kataparaxinirena nanera.

Ikamakinina iuikana, ininiā mūkiteti atoko kataparaxinireno nota. Nikamakiti niuikako.

²² Nanera Epireoakorikan? Ari. Nota apaka Epireo nitxaua. Nanera Isaeo apika mekaniriakorikan? Ari. Nota apaka Isaeo apika mekaniri nitxaua. Nanera Apraāo apika mekaniriakorikan? Ari. Apraāo apika mekanirikanarano nota apaka.

²³ Nanera Kristo nitiriakorikan? Atxiīti. Mūkiteti iuikiniua atoko nitxa: “Kristo nitiri apiaerekatkarri nitxaua nota.” Nota apia parīkuata Teoso ikapani. Apiata nimisiritiko, kotxi kaiāokatan iateia āki nitakaāka. Kaiāokatan nota noropataāka aāpitsaā. Kaiāokatan nipinaarita.

²⁴ Ipi ḥti pakinikata Xoteoakori noropatano aāpitsaā. Iuasaaki inoropatanona trīta novi pakinikata.

²⁵ Ipi ḥti pakinikata Homanoakori noropatano aākeē. Ātikata kai soroā nikiporonakaāka. Ipi ḥti pakinikata maporoā nisikasaaki, maporo sakika apanākakiaā. Āti īkanōkati, ḥti pokamarariti pakini ninapa potxoari uiniti nūpimakaātini.

²⁶ Nianaxititapika. Natamonōkonitari uini torōkani. Natamonōkonitari kūtitiririni. Natamonōkonitari ninirimane. Natamonōkonitari ninirimane minakanuia. Natamonōkonitari sitatxi nauakasaaki, kākiti mauakaniāāta nauakasaaki, potxoari uiniti nūpīrītakasaaki pakini. Natamonōkonitari kākiti, “Xesosi sākire aāuika” inakanikata nauakasaaki, kotxi na atāo ninoa sākire.

²⁷ Kaiāokatan nisāpaka itori parīkatxi xika. Kaiāokatan nitsii aua. Kaiāokatan kona apakata nimakini īkanōka. Kaiāokatan ninatxita, nipozonata. Kaiāokatan nūpokori !auari. Kaiāokatan nūmītenekekari katxīkareri. Kaiāokatan nūmāka !auari.

²⁸ Ikara atoko inakari monōkori auapika notamoni. Apaka nūparika kasāpaniri aua, kotxi ikiniōtika nūparīkuata kākiti Teoso misākiretikoātaā apotītakaniua ikapani.

²⁹ Āti iōkapetiniā, nota apaka nūkapeta. Āti txīkitakaāka maerekati ikamini, ininiā nota maerekaxiniretnoka nitxa.

³⁰ Hīte nirekiniāri niuikiniua, ininiā niuikari nūkapere.

³¹ Aāuite Xesosi Kristo iri, Teoso imarotari nisākire atāo inini. Ātipirika matxari: “Peerekai.”

³² Tamásiko sitatxiti nauakasaaki, kākiti auīte apiari Areta inakori auakasaaki, Tamásiko auakan auīte paniātari sotatoakori kaikotini sitatxi kākiti īronakiniāāta nota imaākinina ikapani.

³³ Txamari kona nota pokīka sitatxi toreātaā. Niūroā kotari mitari āki. Iuasaaki aītariakori iokatzakano aapokotxi sonaā sitatxi pirikere mapara. Ixitipe apoka nitxa. Ikara atoko itxa nūmitekini, ininiā kona ninoa maākano iuasaaki.

12

Taponetxi Teoso Sikiniri Paoro

¹ Hinirekatari apikomoni niuikiniua? ! Apakata, iuaritika hinirekiniāri, niuikapanikauako, kotxi Apiananiri sikano taponetxi peereri. Iua oerekano imarore.

² Akokaxiti katosi anokanani inakasaaki, nanikaāka Teoso tixinemoni iaxiti apiko nūpinixiti. Iuasaaki nūtaponeuataako? Atxiīti nūtso atāo anikaākauako? Kona iteene nūmarotari. Teosonokara imarotari.

³ Ianoka nimarota. Nanikaāka Teoso tixinemoni nitaponeē atxiīti, atāo niīto anikaāka atxiīti. Teosonoka imarotari.

⁴ Iuaxiti nikenakotari sākiretxi erekari. Ikara kona nimarota iuaīkana nisāporetini. Apaka !auiritaāka nisāporetini kākiti.

⁵ Ninirekiniāri, niuikari nitapone ikara atoko inakari, txamari ! apakata notaka niuikinua. Niōkaperenoka niuika.

⁶ Ninirekiniāri niuikinua, atāonoka nisāpireta, kotxi kona mīikiteti ! nitxaua. Txamari kona ninirekari niuikinua, kotxi atxiīti kākiti uākatari nota apiari nininiua. Ninirekari kākiti atāo imarotinino. Erekari kākiti imarotinino nisākireē, nikamakitiā pakini.

Paoro Misiritiko Inako Tsii Atoko Inini

⁷ Peerekari nitikakiti Teoso tixine nanikikosaaki, iuaritika Teoso kona nirekari niuikinua, ininiākara Teoso auritarit Satanasi misiritinino niītoā. Katsiiri. Inako atoko itxa niītoā, ininiā niuikinua lauari.

⁸ Ipi āti pakinikata namanaāri Apiananiri ia nitsii imakatxakini.

⁹ Txamari itxano: "Kona nimakatxakari. Ikinipoko erekari nisikakiti sikataparatay. Iuanoka pinireka. Piōkapetakasaaki, nota tapara pākixinireē apiata," itxano. Ininiākara nipoxokoniritika niuikari niōkapere, kotxi iuasaaki nimarotari Kristo posotire nākixinireē auini.

¹⁰ Niōkapetakasaaki, nipoxokoniuata. Nixiniketikosaaki, nipoxokoniuata. Nimaxikikosaaki, nipoxokoniuata. Nimsiritikosaaki, nipoxokoniuata. Nikamakiti tikane nimimarotakanisaaki, nipoxokoniuata. Ikara atoko inakari nimīteeneka nipoxokoniritika, kotxi Kristo nakiti nitxaua. Niōkapetakasaaki, nitapara nākixinireē apiata.

Paoro Nirekari Erekari Korito Auakanimoni

¹¹ Mīikiteti sākirauatini atoko nisākirauala, txamari hīte xika nisākirauala mīikiteti sākirauatini atoko, kotxi hīte iuikaākamanoko nota, kona nota nirekamariko niuikinua. Minakati nitxaua, iuaritika nanera Teoso maiokanatakini hītekata auakani kona apaeureka.

¹² Hītekata nauakasaaki, nikamakiti oerekai atāo Teoso iokanatakiti nininiua, kotxi iuasaaki noerekai Teoso oerekakiti kākitimoni. Noerekai kākiti maposotakiniti. Noerekai posotiretxi iuasaaki. !Asāpaka ikara atoko inakari aōerekinii hīte.

¹³ Atxiīti apiata nitiretatarri apanakini Teoso misākiretkoātā apotitakaniua ātīātaa auakani? Konapitini. Ninoa nitiretini atokotxikana nitiretai hīte. Namanaāna ninoa txineirote niamonitakti īkapani. Hīte txineirote kona xatiki namanaāni, ininiā nikerokatari atxiīti? Himaxinīkaretariko ia nikerokakiti.

¹⁴ Ipkata nisipeka hītemoni. Naiāmatapeka iuaīkana hītemoni nisini tikane. Kona hītxineirote kona namanaāpanii. Hītxineirote kona ninireka. Hītera ninireka. Amarini kona nīkatana iri, inoro pakini. Iri, inoro pakinira nīkatana imiakori. Nota hīri atoko nitxaua.

¹⁵ Nipoxokoniuata ikinika nota nakiti nisikinii hīte. Notaka nisikaua hītemoni. Nipoxokoniritika nisikai. Txamari nota tiraōki hīte īkapani apiaāpotakasaaki, hīte tiraōki nota īkapani poiāōāpota.

¹⁶ Atāokani ikara atxiīti? Iuaritika ia nimarota. Kona xatiki namanaāni hinakiti hīsikinino. Atxiīti āti ereē auakari txari: "Paoro misirienetaua ate. Paxirari isākire," itxa atxiīti. Txamari ikara na atāo.

¹⁷ Natokopa nitxa nimirienetinii? Atauako kikiakori hītemoni nota iokanatakini misirienetai hīte? !Nimirienetaina.

¹⁸ Nōtākikari Txito hītemoni isini tikane. Nipaniātari āti aītari iuakata isini. Atauako Txito misirienetai hīte? Konapitini. Erekari Matamatakokotira anikano nota. Iua apaka anikari Txito. Nota sari Xesosi nirekinimoni. Txito apaka sari iua nirekinimoni.

Paoro Pīkare

¹⁹ Atxiīti hīte xinikari ikara asāpiretai, ate erekai anini himarotini īkapani. Konapitini. Atē sākirauala hītekata Kristo sākirauatini atokokana, kotxi Teoso atamataua. Atē tiretakini hītxaua hīte, ininiā ikinipoko akamakiti akaminii hīte, hīte ākixinire tapara auini īkapani.

²⁰ Nipikarauata ereē napokini, kotxi atxiīti hīte kamari nimanirekakiniti. Atxiīti napokasaaki ereē, kona hīte apokaerekatano nota. Ereē napokasaaki, nipīkari nimiriotini hīte txitatakinua, hīxikotakakinua, homanatakakinua, hīpotxinani auini, himisākirepriketakiniua, āpirenā hīsāporetini, hīuikinua, hineenamauatini. Ikara nimarotini nipīkari, ereē napokasaaki.

²¹ Ininiā hītemoni napokasaaki, nipīkari Teoso kamapētatinino nota hīte maerekani xika. Nipīkari nitxiapatini maerekati hīkamakiti xika, kotxi kaiāpopokorikamari maerekati akokaxiti, iuaritika !itakanapapanikari iua maerekati. Ixinikakitina maerekatinoka. Maerekati

ikini sereti iitona nireēkiti aua. Ítanoro minakotokatika isirikana. Ikara atoko inakari kona itakanapapanikana.

13

Paoro Sākire Imapotōkire Ōtākikare

¹ Ipkata nota sari h̄itemoni. Iuañkana h̄itemoni nisako. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: Ipi āti pakini kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti, nino sākire auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiritaäkako. Ipi kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti, nino sākire apaka auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiritaäkako, itxa Teoso sākire.

² Akokaxiti h̄itekata nauakasaaki, nōtākikapekai himaerekani h̄itakanapini. Iuasaaki nōtākikana mitxi maerekati kamakani, apanakini apaka. Nitxana: “Ātikata uai napokasaaki, nimisiratipitikari ikinimane maerekati kamakani,” nitxapekana. Iuañkana uatxa itakoxiti nauakasaaki, ikara nisākiretxikana nisāpireta h̄ite.

³ H̄ite nirekari himarotiniri: “Atāokani atxiit Paoro sāpiretari Kristo sākire?” h̄itxa. Napokasaaki ereē, himarotapitikario atāo nisāpiretiniri Kristo sākire. Kristo ! iōkapeta. Oerekapekai iposotiire h̄ite sauaki.

⁴ Kristo okikosaaki aamina Ipiriāmitakari nopini, iito iōkapere aua. Uatxa kataparari iua, kotxi Teoso sikataparatari iua. Ate īto apaka iōkapeta, mitxi Kristo īto iōkapetini atoko, iuaritika Teoso sikataparataua Kristokata aāui ihte amoianatini īkapani.

⁵ H̄ixinikariko hākixinireē auakari. Atāokani hāuikatari Teoso sākire? H̄iteka ataerekatauako. Himarotatari Xesosi Kristo hākixinireē auini? Teoso sākire hākixinireē mauakania, Kristo Xesosi ! auari hākixinireē.

⁶ Ninirekari himarotiniri Kristo Xesosi auini ate ākixinireē.

⁷ Ate misākiretari Teoso, maerekati h̄ite makamakan iīkapani. Kona ate nirekari kākiti sākire: “Peerekari Paoro. Iua imarotapitikari Teoso sākire oerekini, kotxi Korito sitatxitxi auakani kamari Teoso sākire iaōka.” Ikara kona ate nireka, ate iuikiniua īkapani. Atxiit kākiti uākatari Xesosi Kristo ! auari ate ākixinireē, iuaritika ate nirekari h̄ite kaminiri atāonoka.

⁸ ! Apakata aiotokakiniri atāo inakari. Atāo inakari auapika. Atāo inakari ! ixipoka. Apakata aōerkiniri atāo inakari.

⁹ Atxiit ate iōkapeta, iuaritika apoxokoniuata h̄itaparaxinire akenakoenetakasaaki. Ate misākiretari Teoso h̄ite atāonoka h̄ikamini īkapani ikiniōtika, Xesosi sākire iaōka h̄ikamini īkapani.

¹⁰ Ikara atoko inakari niōkatsopata h̄ite īkapani h̄itekata nimauakanisaaki, kotxi ereē napokasaaki, kona ninirekari nitxitinii h̄ite. Niposotapitikari nitxitinii, kotxi Apiananiri sikaposotiiretapekano atāo nikamini h̄itemoni. Txamari kona ninirekari Xesosi sākire h̄itakanapini, nota txitinii xika. Ninirekari h̄ite kataparaxinire hinini, Xesosi sākire iteene h̄auikini īkapani.

¹¹ Nitariakori, xipope niōkatsopare. Ereēpiko. Ikiniōtika atāonoka h̄ikamako. Xesosi sākire iaōka h̄ikamako. H̄ikamariko nisāpiretakiti iaōka. H̄ixinikakiti ātinoka itxauako. Kona h̄itxitakakapeua. Ininiākara Teoso katiraōkiri, kauaīreri, auapikako h̄itekata.

¹² Haōkitakakasaakiua, h̄ipoxokoniritika h̄āpakapakakauako, kotxi Apiananiri nakitiakori h̄itxaua.

Ikinimane Teoso nakitiakori uai auakani xinikamanapitai h̄ite.

¹³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari h̄itemoni. Teoso iteene tireta. Erekari Matamatakoti moianatai h̄ite h̄ikinika. Ameē.

KARÁSIA

Paoro Iokanatsopata Karásia Auakanimoní

¹ Nota Paoro iokanatsopata ia aātsopa h̄itemoni. Nota Teoso iokanatakino kākitimoni Teoso iokanapirena nisāpiretini īkapani. Kona kākitini iokanatano nota. Xesosi Kristora iokanatano nota. Aīri Teoso, Xesosi ipinaāka atoko ūkitikakarira, iuara iokanatano nota kākitimoni.

² Ikinika aītariakori notakata auakani, nota apaka xinikanātai h̄ite. H̄ite ikini aikoti Teoso misākiretkoātaā apotitakaniuua Karásia tixini auakani axinikanātapika.

³ Aīri Teoso, Xesosi Kristo aāuīte pakini sikari ikinipoko erekari h̄itemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai h̄ite.

⁴ Xesosi ipina amaerekani imakatzakini īkapani. ! Erekari uatxa auakani. Maerekati kamakani sauaki aāuakasaaki, Xesosi ipina ate imakatzakini īkapani, amapinakanī īkapani. Xesosi ipīpe ate īkapani, kotxi aīri Teoso nirekari Xesosi ipinini ate maerekani imakatzakini īkapani.

⁵ Ikinīōtika: "Peerekai," matxari Teoso. Ātipirika kākiti txapikari Teoso: "Peerekai." Ameē.

Āti Iokanapirena Erekari !Auari

⁶ Nikenakopiretarri Teoso h̄itakanapaāpotini. Iuasaaki nitsorīkaānāta. Kinirepa h̄itakanapari Teoso sākire? Kotxi mapa kasiritinoka h̄ite auikari Teoso iokanapirena erekari. Kristo iteene tiretai h̄ite, ininiā akiraitai h̄ite inakitiakori hininiua īkapani. Kinirepa h̄auikatari āti iokanapirena?

⁷ Atāo nisāpiretai h̄ite. Āti iokanapirena erekari ! auari. Nikenakopiretarri kākiti h̄ite oereēkani. Ninoa nirekari ikoketinirina isākirena Kristo iokanapirenakata. Uatxa lhimarotaikari atāo sāpirenatxi.

⁸ Atāo asāppiretakai Teoso iokanapirena erekari. Ātiāo sākiretxiti asāppiretiniāi, Teoso iokanataua ate kākiti misirikitomoni, ātipirika misirkaretxi auiniātā. Teoso nitiri iaxitikiri apaka sāppiretiniāi ātiāo iokanapirenatxi, Teoso iokanatari iua initiri imisirikitomoni ātipirika misirkaretxi auiniātā.

⁹ H̄ite auikapekari Teoso iokanapirena erekari. Ātiāo iokanapirenatxi sāppiretakari sāppiretiniāi Teoso iokanapirena atāo minakati, iokanataākako imisirikitomoni ātipirika misirkaretxi auiniātā. Asāppiretakai ikara inakari sākiretxiti. Uatxa iuaikana nisāpiretai.

¹⁰ Ikara atoko nitxai h̄ite, ininiā himarotari kona ninirekari: "Peerekari Paoro kamakiti," niniko. Nota nirekari Teosonoka: "Peerekari Paoro kamakiti" ininino. Nanera atāo minakati sāppiretakari txai h̄ite: "Paoro nirekari kākiti apokaerekatiniri iua." Ikara na atāoni. ! Ninirekari kākiti apokaerekatinino nota. Ninirekiniāri kākiti apokaerekatinino, kona Kristo nitiri !nitxaikaua.

Teoso Akiritarri Paoro

¹¹ Nanera atāo minakati sāppiretakari h̄ite oereēkani: "Paoro iokanapirena kona Teoso iokanapirenani," itxana ninoa sākire. Nitariakori atāopitikara nisāpiretai h̄ite. Iokanapirenatxi h̄itemoni nisāpiretakari kona kākiti sākireni. Teoso sākirera.

¹² Kona kākitini sāppiretano ia iokanapirenatxi. Kona kākitini oerekano. Xesosi Kristora sāppiretano nota iua iokanapirenatxi.

¹³ H̄ite imarotari mitxi nauakasaaki, Xoteo kiomaneakorini oerekakiti nauikasaaki, iuasaaki kona nitiretana Xesosi sākire auiākani. Iteene nimisiritanina. Ninirekari nixipokiniri Xesosi sākire kipitakani.

¹⁴ Iuasaaki nimirotari Xoteoakori kitxakapirīkarini paniātakiti. Nikamari imakinika ninoa paniātakiti. Iuasaaki nimoianariakori apaka kamari ninoa kitxakapirīkarini paniātakiti. Nota apiata kamari ninoa sākire iaōka. Iteene ninirekari nikaminiri kitxakapirīkarini paniātakiti.

¹⁵ Teoso iteene tiretano nota. Iua mereēno nota nauini apisapanika. Iuasaaki akiritanota initiri nininiua tīkane.

¹⁶ Teoso keto manapi apokaasaaki, oerekari imi notamoni, imi Xoteo minakonimoni nisāpiretini īkapani. Iuasaaki kona nisāpiretari kākiti Teoso oerekakiti sākiretxiti, ininiā na kākitini sāppiretano nikamakiti tīkane.

¹⁷ Iuasaaki kona nisari Xerosareē sitatxitimoni, ininiā nota apisapanika Teoso iokanatakini kona ūtākikano. Kona kākitimonini nisa noerekiko īkapani. Arápia tixinimoni nisapitipo. Eureka nikanapiriā Tamásiko sitatxitimoni.

¹⁸ Ipi anokanani, āti anokanani pakinikanani napaāka atoko, nisa Xerosareēmoni Petro nimisākiretini īkapani. Ipi semanati ninapa Petrokata.

¹⁹ Apanakini Teoso iokanatakini isākire sāpiretakan kona naōkita. Apiananiri itari Txako inakorinoka naōkita. Ininiākara kona kākiti sākireni nisāpiretai hīte. Teoso iokanapirenakara nisāpiretai hīte.

²⁰ Ia niōkatsopatakiti nisāpiretakiti hītemoni atāo inakari. Teoso imarotari atāo inakari nisāpiretinii.

²¹ Xerosareēmoni nisaāka atoko, nisari Síria tixini, Sirisia tixini apaka.

²² Iuasaaki Kristo sākire auiākani, Xotéia tōpa auakani, !aōkitapanikano nota iuasaaki.

²³ Ninoa imarotari apanakini minapiretakiti. Apanakini sākire: “Kiki mitxi ate misir-itakari, uatxa sāpiretari Xesosi sākire. Mitxi iua nirekari ixipokiniri Xesosi oereēkita sākiretxiti, iuaritika uatxa inirekari oerekirini Xesosi oerekakiti sākiretxiti kākitimoni,” itxana apanakini sākire.

²⁴ Ininiākara ninoa: “Peerekari Teoso,” itxana, kotxi nota auikapekari Xesosi sākire.

2

Xesosi Iokanatakini Apakapari Paoro

¹ Katosi anokanani napaāka atoko, nikanapiriā Xerosareēmoni nimoianari Panapee inakorikata. Nanikari nimoianari Txito inakori apaka notakata.

² Xerosareēmoni nisa, kotxi Teoso oerekano nisini iuamoni. Iuaā napokasaaki, nisākiraauta Xesosi sākire auiākani auñteakorikata. Ninoakatanoka nisākiraauta. Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni nisāpiretakiti nisāpiretana ninoa. Nota nirekari ninoa imarotiniri nisāpiretakiti atāo inini. Apaka ninirekari ninoa imarotiniri iuañkana katana nisāpiretakiti atāo inini īkapani. Nisāpiretakiti ikenakotakasaakina, ninoa: “Atāopitikara pisāpiretakiti Xoteo minakonimoni,” itxana.

³ Txito nimoianari na Xoteo ltxaua. Krekorā itxaua, ininiākara Teoso takaōtxikare lauari iuamoni, iuaritika Xesosi sākire auiākani auñteakori na paniātari itsiki mata kisauakiko.

⁴ Mitxi apanakini kikiakori apoka iuaā. Ninoa sākire: “Ate auikari Xesosi sākire,” itxana ninoa. Txamarri na atāo ninoa sākire. Ninoa apotitaua Xesosi sākire auiākanikata. Inirekarina Txito ītoā Teoso takaōtxikare takiko. Ninoa nirekari imarotinirina kitx-akapirikarini Xoteo kiomaneakorini paniātakiti atakanapini, kotxi atakanapapekari ipixini ninoa paniātakiti, kotxi Kristo Xesosi naktiakori atxapekaua. Ninoa nirekari imarotiniri ikinika ate oerekakiti sākiretxiti. Ninoa nirekari ate kaminiiri ikinika kitxakapirikarini Xoteo kiomaneakorini paniātakiti. Ninoa nirekari ikinika Xesosi sākire auiākani, Xoteo minakanuina apaka kaminiiri Xoteo kiomaneakorini paniātakiti. Ninoa nirekari nitiritxi amotakoni atoko aniniua.

⁵ Kona xatiki akamari ninoa nireēkita, kotxi inirekarina Teoso iokanapirena atāo inakari akoketini Xoteo kiomaneakorini paniātakikitata. Ate nirekari Teoso iokanapirena atāonoka inakari asāpiretinii.

⁶ Xesosi sākire auiākani auñteakori txari notamoni: “Xoteo minakonimoni pisāpiretakiti erekapitikari. Apikomoni ate sākire ! auari ninoa pisāpiretini īkapani,” itxana. Ninoa auñteakorikari itxauana, iuaritika Teosomoni ninoa apanakini kākiti poiāorini atokotxikana itxauana, kotxi Teoso atamatari aākixinire. Ininiākara nota !nipikari auñtetxi.

⁷ Ninoa Xesosi sākire auiākani auñteakori apokaerekatari niparīka. Ninoa imarotari Teoso sikano nota ia parīkatxi, ia iokanapirenatxi erekari nisāpiretina Xoteo minakanuua. Iua atokotxikana Teoso sikari parīkatxi Petromoni, iokanapirenatxi erekari Xoteoakori isāpiretini īkapani.

⁸ Teoso iokanatari Petro Xoteoakorimoni, ininiā isikaposotiiretari iua ninoa sauaki iparīkauatasaka. Iua atokotxikana Teoso iokanatano nota Xoteo minakonimoni. Nota apaka isikaposotiiretaria ninoa sauaki niparīkauatasaka.

⁹ Iuasaaki ninoa auñteakori Txako, Petro, Xoāo pakini imarotari Teoso sakinino notamoni ia parīkatxi, ininiākara imañkarina niuako, Panapee uako pakini, kotxi akinika aparīkauata Teoso īkapani. Akinika aāpokaerekatari nota, Panapee pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteo minakonimoni. Akinika aāpokaerekatari Txako, Petro, Xoāo pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteoakorimoni.

¹⁰ Ninoa paniātua ate matxineiroteni atiretini. Iuanoka ipaniātua. Napokaerekatari ninoa sākire, kotxi ninirekapitikari matxineiroteni nitiretini.

Paoro Ótākikari Petro

¹¹ Eureka Petro motikaētaua ate Ātxiokia sitatxiti aāuakasaaki. Iuasaaki Petro kamakiti na atāoni. Ininiākara nota sākiraauta Petro apisatoō: “Petro, pite kerokari,” nitxari iua.

¹² Merepanika Petro nipokota ikiniōtika aitariakori Xoteo minakonikata. Eerekia ātikaka kikiākini apoka Txiako iokanatakini. Iuasaaki Petro píkana ninoa, ininiā kona inikaika aitariakori Xoteo minakonikata, Xoteo kiomaneakorini sākire xika, kotxi ninoa sākire: "Kākiti Teoso takaōtxikare iitoā mauakanī, !pinipokotape ninoakata," itxana ninoa sākire. Petro píkana Txiako iokanatakini, kotxi ninoa nirekari Teoso takaōtxikare auini aitariakori iitoā, Xoteo minakaniuma iitoā.

¹³ Apanakini Xoteoakori Xesosi sākire auiākani apaka kamari Petro kamakiti atokokana, ininiā ninoa apaka kerokari. !Inipokotaikana aitariakorikata, Xoteo minakanikata. Ninoa kerokiniri xika Panapee apaka kerokari. Iua apaka !inipokotaika aitariakorikata, Xoteo minakanikata.

¹⁴ Nimiratokasaakiri ninoa kerokiniri ikamakitina, nota misākiretarri Petro ikinimane ūkiāta, kotxi ninoa !ikamari atāo inakari. Teoso iokanapirena erekari iaōka iikamana. Nitxari iua: "Xoteokarai, iuaritika pauanāta Xoteo minakaniuma sauaki, ininiā Xoteo kamakiti atoko !pikamaika. Xoteo minakaniuma atoko pitxaua. Ininiākara kinirepa pite paniātana Xoteo minakaniuma: 'Hik̄pitariko Xoteo kiomaneakorini sākire?' !Erekari," nitxa Petromoni.

Xesosi Sākire Auikiko Kamaerekatari Kākiti

¹⁵ Ate Xoteo atxaua, kotxi aīri, ainoro pakini Xoteo txaua apaka. Xoteo kiomaneakorini sākire: "Xoteo minakaniuma maerekati kamakani itxauana," itxana isākirena. Xoteo minakaniuma latxaua ate.

¹⁶ Aimarotari, aāuikiniāri Xesosi Kristo sākire, iua kamaerekatari aākixinire, ininiākara Teoso apakapaua. Kitxakapirika Teoso sāppiretarri Moisesi ipaniātakiti kākiti kamini tīkane. Ininiākara Moisesi iōkatsopatari ikara Teoso sākire. Txamari laposotari akaminiri imakinika Teoso paniātakiti, Moisesi iōkatsopatakiti, ininiākara !ikamaerekatari aākixinire. !Apakapaua ate. Ate aukari Xesosi sākire erekia anini ikapani, ininiā Teoso apakapapitikaua ate. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikinika !aposota akamini, ininiā Xesosi kamaerekatari aākixinire Teoso apakapiniua ikapani, Kristo sākire aāuikasaaki.

¹⁷ Anirekasaakirri Teoso kamaerekatinina, aāpoka Kristomoni. Iuasaaki aimarotari maerekati kamakani aniniua. Iuaritika Kristo makatzakari amaerekari Teoso apakapiniua ikapani. Ikara atoko ininiā, atxiūti Kristo nirekatari maerekati akamini, imakatzakiniri ikapani? Konapitini.

¹⁸ Atxiūti kākiti imarotari Xoteo kiomaneakorini paniātakiti kamiko na kamaerekatari kākiti aākixinire, ininiā itakanapari ninoa paniātakiti ikamini. Atxiūti āti öti iuaikana ikamari ninoa Xoteo kiomaneakorini paniātakiti iaōka, ininiā iuasaaki karoko ikerokari.

¹⁹ Moisesi iōkatsopatakiti oerekano nota ipikari atoko nininiua, kotxi nota kona posotari ikinika Moisesi iōkatsopatakiti iaōka nikamini, ininiā nimisirikitó auapitikako. Ininiā nimarotari Moisesi iōkatsopatakiti kona makatzakari nimaerekari. Ininiā nimarotari Xesosi sākire auiākarinokara auapiniui. Ininiā uatxa ikinīōtika ninirekari Teoso nireēkitinoka nikamini.

²⁰ Xesosi okaāka aamina īpiriāmitakari nopini. Aamina īpiriāmitakari nopini okakori atoko nitxaua, kotxi maerekati mitxi nikamakiti !ninirekaikari nikamini. Mitxi ninireēkiti kona auaiaka. Iuaritika auākipanika nitxaua, kotxi Kristo aua nākxinireē. Teoso ākiri sākire nauikiniā, auākipanika nitxa. Iua taretano nota. Iua ipīpe nota ikapani.

²¹ Moisesi iōkatsopatakiti kamiko kamaerekatiniaua ate, kinirepa Xesosi ipina? Moisesi iōkatsopatakiti kamiko na xatiki kamaerekataua ate. Teoso tirāōkinokara kamaerekatari aākixinire.

3

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatinia?

¹ Hīte Karásia tixini auakanii kona kūkitei hīte. Kipa misirienetai hīte atāo inakari himakamakani ikapani? Kotxi himarotapitikari atāo inakari. Himarotari Xesosi Kristo ipina aamina īpiriāmitakari nopini amaerekari imakatzakini ikapani. Ate oerekapekai ikara atāo inini.

² Ianoka nipimaāi hīte: Kisaakipa hāpakapari Erekari Matamatakoti? Hāpakapatari iua, Moisesi paniātakiti hik̄kamakasaaki? Konapitini. Hāpakapatari Erekari Matamatakoti Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki? Ari, Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki, iuasaaki ikara hāpakapari iua Erekari Matamatakoti.

³ Kipa iomaīkitetai hīte? Merepanika Teoso sikari Erekari Matamatakoti hītemoni, ininiā Erekari Matamatakoti sikaposotiiretai hīte Teoso paniātakiti hik̄kamini ikapani. Uatxa hīxinikatari Teoso paniātakiti hik̄kamini hīteka posotiireēkari? Konapitini. Kona hīte posotari.

⁴ Himisiritateēkaika Xesosi sākire hāuikini xika. Kinirepa himīteenekatari himisiritiko? Atauako uatxa kona hāuikaikari mitxi hāuikakiti Xesosi sākire?

⁵ Kirisaakipa Teoso sikari Erekari Matamatakoti hītemoni? Kirisaakipa Teoso oerekari iposotiire hītemoni? Atauako ikara atoko itxa Moisesi paniātakiti hīkamakasaaki? Konapitini. Isikai Erekari Matamatakoti, oerekai iposotiire, Teoso iokanapirena hāuikasaaki.

⁶ Hīxinikariko Apraāoni. Apraāo aukari Teoso sākire, ininiākara Teoso kamaerekatari iua, ininiā Teoso apakapari iua.

⁷ Ininiā ninirekari himarotiniri, kākiti Teoso sākire auiākani Apraāo apika mekaniriakori atāo inakanitxauana ninoia.

⁸ Teoso kamaerekatari Xoteo minakaniua, kotxi ninoia aukari Xesosi sākire. Kitx-akapirika Teoso sākire iōkatsopatakorri sāpiretapekarri ikara Teoso iokanapirena erekari Apraāomoni. Ikara iōkatsopari txari: “Nota sikariko erekari ikinimane kākitimoni, kotxi pite Apraāo aukari nota sākire.”

⁹ Apraāo kīpitari Teoso sākire, ininiākara Teoso takari erekari iuamoni. Iua atokotxikana Teoso takari erekari iua sākire kīpitakanmoni.

¹⁰ Apanakini uākatarri Teoso apakapinina ninoia, kotxi ikīpitatarina Moisesini sākire. Txamari Teoso misirikare pamonōkonipaniriko ninoamoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: “Teoso misiritariko kākiti ikinika Moisesi paniātakiti ikiniōtika imakamakanisaaki.”

¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: “Teoso kamaerekatario kākiti, iua sākire auiākani. Ininiā isākire auiākani auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri. Ininiākara aimarotari Moisesi paniātakiti kīpitiori kona kamaerekatari kākiti.

¹² Moisesini iōkatsopatakti kona paniāttau aāuikini Xesosi ipinini amaerekani imakatx-akini ikapani. Moisesi iōkatsopatakti paniāttau akaminiri ikinika Teoso paniātakiti. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: “Kākiti, Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri ikinika makerokakatirako auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri.

¹³ Txamari ātika Teoso paniātakiti Moisesi iōkatsopatakti akerokinia, amisiritaākako. Kristo makatxakaua ate ikara misirikaretxi monōkori, kotxi Teoso misiritarri Xesosi Kristo aamina īpiriāmitakari nopini ate maerekani xika ate mapinakani ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Kākiti aamina nopini okakori Teoso misiritarri itxaua.

¹⁴ Teoso sikaenetari erekari Apraāomoni. Kristo ipīpe hīte Xoteo minakaniua ikara erekari hāpkapini ikapani. Ininiā Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, aāpakkari mitxi Teoso sikaenetakiti. Aāpakkari aākixinireē Erekari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti atemoni.

Teoso Sikaenetakiti Sākiretxiti

¹⁵ Nitariakori, ikinimane kākiti imarotakiti nisāpiretaiko hīte, noereēkiti sākiretxiti iteene himarotini ikapani. Ipi kākiti aua itiina isikaenetakakana. Iuasaaki, iōkatarina iuākana isikaenetakitina tsopaā. Eureka !aurituraākana imaxinikaretinirina isikaenetakitina. Apaka ! aurituraākka sākiretxi apikomoni itakinina isikaenetakitina tsopaā. Teoso sikaenetakiti inakitiakorimoni ikara atoko itxa.

¹⁶ Himarotario ia. Teoso sikaenetari erekari Apraāomoni, Apraāo apika mekaniri-monni apaka. Teoso sākire iōkatsopatakorri na txari: “Apika mekaniriakori.” Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: “Apika mekaniri.” Ininiā ātika apika mekaniri. Kristo itxaua iua.

¹⁷ Ia ninireka nisāprietinii. Kitxakapirika Teoso sikaenetakiti Apraāomoni apokapeka. Koatrosētosi trīta pakini anokanani Apraāo auaka atoko, Teoso sāppiretarri Moisesi ipaniātakiti iōkatsopatinii ikapani kākiti kamini ikapani. Moisesi iōkatsopatakti kona xipokari Teoso sikaenetakiti Apraāomoniakari.

¹⁸ Teoso sikari Kristo kākitimoni, kotxi mitxi isāppiretarri isikaenetakiti Apraāomoni. Teoso sikasaakiri ipaniātakiti sākiretxiti Moisesimoni ikara iaōka kākiti kamini ikapani, isikaenetakiti auapeka iuasaaki. Ipaniātakiti sikiko līxipokari isikaenetakiti.

¹⁹ Ininiākara kininiāpa Teoso sikari ipaniātakiti Moisesimoni kākiti kamini ikapani? Teoso ipaniātakiti iōkatsopatakorri oerekaua maerekati kamakania ate, kotxi !aposotari ikinika ipaniātakiti akamini. Kristo, Apraāo apika mekaniri ikorapokoriti apokini apisanpanika, Moisesi iōkatsopatakti oerekaua Teoso nireēkiti akamini ikapani. Teoso sikaenetakiti itxaua Xesosi Kristo. Teoso sikasaakiri ipaniātakiti sākiretxiti Moisesimoni, Teoso nitiriakori aua iuaātā. Teoso sāppiretarri isākire Moisesimoni. Eureka Moisesi sāppiretarri kākiti.

²⁰ Teoso sāppiretakasaakiri Apraāo isikaenetakiti, !ipaniātari āti kākiti sāppiretiniri Apraāo. Teosonokara sāppiretarri Apraāo.

Moisesi Iōkatsopatakti

²¹ Moisesi iōkatsopatakti aāuikiniā, atxiīti !anirekaikari Teoso sikaenetakiti? Anirekapi-tikari. Akiomaneakorini paniātakiti sākiretxiti, kona txīkitakaua aāuapininiika anini tīkane. Ininiākara akiomaneakorini sākire kona kamaerekataua ate, ininiā Teoso kona apakapaua

ate, ininiākara kona aāuapininiika ! atxa Teosokata. ! Auari mauiritakoti sākiretxiti kākiti auapininiika inini txikitakakari.

²² Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: "Ikininape kākiti kamari maerekati." Kateia āki auakanai atoko atxaua, kotxi laposotari erekari akamini. Teoso sikaenetakiti sikaāka Xesosi Kristo sākire auiākanimonii.

²³ Xesosi Kristo sākire aukiko apisa, kākiti kateia āki auakanai atokokana itxauana. Kākiti moiaākari atoko itxaua Teoso paniātakiti Moisesimoni sikakori. !Aposotari anirekinimoni asini. Uatzxa aposotapitakari anirekinimoni asini, kotxi Xesosi apokapeka ikorapokoriti. Ipinapeka kākiti ikapani, ininiā uatxa aāuikināria iua sākire, kona Teoso misiritaikaua uatxa.

²⁴ Kristo mapokakani apisa, ate oerekakari atoko itxaua Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri. Kristomoni anikakari atoko itxaua ikara. Kristo apokasaaki, Teoso kamaerekataua ate, kotxi aāuikari Kristo sākire.

²⁵ Uatxa apokapeka Xesosi Kristo sākire aukiko. Ininiākara Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri limoiaāikaua ate.

²⁶ Teoso anaakori hītxaua, kotxi hāuikari Kristo Xesosi sākire.

²⁷ Hīte patxisatapeēkaika, ininiākara hīpatxisatiko oerekari apanakini Kristo ātipirika himoianatini ikapani. Ininiākara Kristo atokopeka hītxa.

²⁸ Ikara atoko aniniā, akinika Kristo Xesosi nakiti atxaua, kotxi akaikotapika iuakata. Xoteoakori, Xoteo minakaniua, nitirixti, nitirixti minakaniua, kiki, sito, amakinika Kristo nakiti atxaua.

²⁹ Kristo nakiti pininiāua, Apraāo apika mekaniri pitxaua apaka. Ininiā pite apakapapitakariko Teoso sikaenetakiti.

4

Teoso Anaakori

¹ Apikomoni nisāpiretaiko hīte āti sākiretxiti. Amarini !apakapari irini tii itakanapakiti iua ikapani, kotxi xapitipanikari. Ikinipoko irini nakiti imi nakiti txapekaua, iuaritika na apakapapanikari. Axapitipanika inakasaaki, nitirixti atoko itxaua.

² Axapitipanika inakasaaki apanakini moiaāri iua. Ninoa nīkatari itxineirote. Irini ketotiniri manapi apokasaaki, imi apakapari ikinika irini tii itakanapakiti.

³ Mitxi iua eenetxi atoko atxaua ate. Nitirixti atoko atxaua ate. Akiomaneakorini paniātakiti sākiretxiti amoiaākiri atoko itxaua, kotxi oerekaua akamakiti tīkane.

⁴ Teoso iokanatari imi kākitmoni iketo manapisaaki. Sito īto āki aua merepanika, ikinimane kākiti atoko. Iua kīpitari ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri.

⁵ Amakamakaniai ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakorri, amisiritiko auapitika. Xesosi makatxakaua ate amamisirifikoni ikapani. Ininiā Teoso anaakori atxaua.

⁶ Teoso anaakori aniniāua, Teoso iokanatari Erekari Matamatakoti imi nakiti aākixiniremoni. Ininiā iua Erekari Matamatakoti aākixinireē aūiniā, aākiritari Teoso: "Papai, niri," atxariko.

⁷ Ininiā nitirixti atoko !atxaikaua. Teoso anaakori atxapekaua. Iua anaakori aniniāua, ikini isikaenetakiti isikaua atemonikari, kotxi Kristo makatxakapekari amaerekani.

!Erekaxinireri Paoro Karásia Auakani Xika

⁸ Mitxi hīte ! imarotari Teoso. Iuasaaki nitirixtiakori amotakoni atoko hītxaua. Hīparīkauata teoso minakaniua ikapani.

⁹ Uatxa hīte imarotari Teoso. Ari, uatxa Teoso imarotai hīte. Ininiā kinirepa hīte nirekari hīkanapirii mitxi hīuīteakorrimoni. Kona kaposotirena ninoa. !Kīkitena ninoa. Kinirepa hīte nirekari iuaikana ninoa nitirixtiakori amotakoni atoko hininiāua? Kinirepa hīte nirekatarri iuaikana hīuīkiniri ninoa oereēkiti sākiretxiti?

¹⁰ Hīte nirekari Xoteo kamakiti atoko inakari hīkamini. Hīuākatari Teoso apokaerekatinii hīte, kotxi ninoa kiinirite atokotxikana hīte apaka kama.

¹¹ Ininiā !erekaxinireno nota ikara nikenakoenetini. Atauako maxikatiūka nota sāpiretarri Teoso sākire hītemoni?

¹² Nitariakori, nota iteene ötkikai hīte. Hītakanapariko Xoteo kiomaneakorini paniātakiti hīkamini. Nota atoko hītxako, kotxi hīte saauki nauakasaaki nota hīte atoko nitxaua. Xoteo minakaniua atoko nitxaua. Hītekata nauakasaaki, !himisiritano nota. Hītiretano nota.

¹³ Hīxinikari mepetipanika Teoso iokanapirena erekari hīte nisāpiretakasaaki, namianare xikara nisāpiretai hīte, hītekata nauakasaaki.

¹⁴ Iuasaaki namianatakasaaki, hīparīkauatapitipo nota ikapani. !Hinaiaakakano. ! Hīokanatano nisini namianare xika. Hīte apakapano nota Teoso nitiri iaxitikiri hāpkapini atokokana. Hīte apakapano nota, Kristo Xesosi hāpkapini atokokana.

¹⁵ Iuasaaki hîte iteene hîpoxokoniuta. Nimarotari erekai hinini, kotxi nomi amanatakasaaki, hîposotaäkamariko, himakatzakamariko hîteka oki notamoni hîsikini ikapani.

¹⁶ Atauako uatxa himokaiakari nitxataua nota, atâo inakari nisäpiretinii xika?

¹⁷ Ninoa kamisirinererini iteene tiretaptikamai hîte, txamari ninoa äkixinire nireëkiti ! erekari hîte ikapani. Inirekarina hîte omanatinuia ate. Inirekarina hîte apokaerekatinina ninoanoka.

¹⁸ Erekari kâkiti iteene tiretini hîte, äkixinire inireëkiti erekari inakasaaki. Nota hîtekata nimauakanisaaki apaka, erekari kâkiti iteene tiretini, äkixinire inireëkiti erekari inakasaaki.

¹⁹ Hîte namariteni nota tiretakini atoko hîtxa. Hinoro atokotxikana nitxa nota. Kaimapeka auaenetakaro atoko nitxa, kotxi nota atatsiirauata hîte xika. Kristo kamakiti atokotxikana hîkamakasaaki, iuasaakinoka nitsii näkixinire auakari iotoka.

²⁰ Kinirão auaka nitxa hîtekata uatxa. Ninrekari aäpisatoôtakakinua, ininiä nixinikakiti ipinimonipo itxa atxiit. !Erekaxinireno nota hîte xika.

Akaa, Sara Pakini

²¹ Hîte Xoteo kiomaneakorini paniâtakuti nireëkani, himarotatari ninoa sâkire?

²² Teoso sâkire iõkatsopatakori sâpiretaua, ipi Apraão anaakori aua. Sito niterotxi iamotakitokata aua imi äti. Niterotxi minakotokata ïtanorokata aua äti imi.

²³ Akaa inakoromoni, niterotxi iamotakitonomi imi aua, kotxi Apraão sirïka oakata. Imi aua Saramoni niterotxi minakotomoni, kotxi Teoso sikaenetari iua imi.

²⁴ Apraão anaakori oerekaua Teoso parïka kâkiti ikapani. Iparïka ipi aua, naia sito ipi atoko. Akaa inakoro äkiri nitiritxi amotakori itxaua. Teoso parïka ötanoxiratari Sinai inakori iua auakasaaki, niterotxi Akaa atoko itxa. Teoso paniâtakiti iuasaaki amakamakania, amisiritiko auapitikako, nitiritxi amotakori atokotxikana. Nitiritxi makamakania ipatrâo paniâtakiti imisiritiko auapitikako.

²⁵ Ininiäkara ötanoxiratari Sinai inakori Arápia tixini auakari Akaa atoko itxa. Apaka ikorasaa Xerosareë sitatxti oa atokokana itxa, kotxi Xerosareë auakani Akaa anaakori atoko itxana ninoa. Nitiritxiakori amotakoni atoko itxana. Ninoa Xerosareë auakani ! ikamari ikinika Teoso paniâtakiti, ininiä Teoso misiritapitanako ninoa.

²⁶ Äti Xerosareë auapitika, iaxiti auakari Xerosareë, Teoso tixine. Xerosareë iaxiti auakari Sara atoko, kotxi Sara niterotxi amotakoro !otxaua oa. Ate inoro atoko otxaua oa. Sara äkiri atoko atxaua, kotxi amisiritiko !auakira. Aäuiänäri Xesosi sâkire, akiomaneakorin kona paniâtakaua ate ninoa nireëkiti akamini.

²⁷ Teoso sâkire iõkatsopatakori txari:

Pite sito meenetoi pipoxokoniutako. Pite sito pauäkitakarauatini tsii mimarotakatoi, pixikarauata pipoxokoniritika, kotxi pite takanapakoroi, itori pamariteakori auako. Kitaniiro poiäoka oamariteakori auako, itxa Teoso sâkire iõkatsopatakori.

²⁸ Ininiä nitariakori, Sara äkiri, Isaki inakori atoko atxaua, kotxi Teoso sikaenetari Apraão imi Saramoni aiuni. Iuatzikana Teoso sikaenetaua Xesosi amaerekani imakatzakini ikapani, Teoso anaakori aniniua ikapani.

²⁹ Akaa äkiri Isimaeo inakori iponaniä, kotxi Apraão nirekari imi, ininiä iua sirïka Akaakata. Sara äkiri Isaki inakori iponaniä Erekari Matamatakoti posotireë. Eureka Isimaeo misiritari Isaki. Iua atokokana itxa uatxa. Teoso anaakori minakaniua misiritari Teoso anaakori.

³⁰ Teoso sâkire iõkatsopatakori txari:

Hîokanataroko niterotxi iamotakoro osipinini imikata, kotxi niterotxi äkiri kona apakapaniri ipixini iri tii. Niterotxi minakoto äkirinoka apakapari iri tii, itxa Teoso sâkire iõkatsopatakori.

³¹ Ininiä nitariakori, niterotxi amotakoro äkiri atoko ! atxaua. Niterotxi minakoto äkiri atoko atxaua.

5

Takaõtxikari !Ikamaerekatari Käkiti

¹ Nitiritxi kamari ipatrâo nireëkitinani. Ikara atoko uatxa !atxaika, kotxi aäuihari Kristo sâkire. Kristo makatzakapekaua amisiritiko monökon. Ininiäkara nitiritxi amotakoni atoko iuäkana lhîtxapeua. !Häuiritapiri kâkiti paniâtinii ninoa aiükiti häuikini.

² Hîkenakotako. Nota Paoro sâpiretaiko hîte. Häuiritiniäri takaõtxikari takiko hîtoä Xoteo atoko, ininiä häuikari takaõtxikari kamaerekatinii hîte Teoso apakapini ikapani. Txamari na atâo. Kristonoka kamaerekatari kâkiti Teoso apakapini ikapani. Erepaniko, pinirekiniäri takaõtxikari, !pinirekaikari Kristo.

³ Iuañkana nota òtäkikai hïte. Hâuiritiniäri takaõtxikari takiko hïtoã Xoteo atoko, ininiä Moisesi paniätatiki ipixini hïkamapeka. Ikara atoko hininiä, ikinika ipaniätatiki hïkamako.

⁴ Ätikaka hïte nirekari Moisesi paniätatiki hïkamini Teoso kamaerekatinii ïkapani. Txamari ikara atoko hinirekiniä, hïtakanapari Kristo. Ininiäkara Teoso !iposotari ikinipoko erekari isikini.

⁵ Atepekana, ate auikari Xesosinoka txïkitakiniri kâkiki erekia imini ïkapani, Teoso apakapini ïkapani. Ikamaerekataua Erekari Matamatakoti posotiree, kotxi aäuihari Xesosi sâkire.

⁶ Takaõtxikari hïtoã auiniä, iua takaõtxikari ! ikamaerekatai hïte. Takaõtxikari hïtoã mauakaniä, takaõtxikari mauakani ! ikamaerekatai apaka. Kristo Xesosi nakitiakori aniniäua, Teosora kamaerekataua, kotxi aäuihari Xesosi sâkire, ininiä atiretarit iua.

⁷ Merepanika hïte auikapitikari Xesosi sâkire. Kipa xipokatari atão inakari Teoso sâkire hâukini? Natokopa itxa Teoso sâkire atão inakari hïtakanapini?

⁸ Hïte akiritarikari itxaua Teoso. Kona iuani xipokari hâukiniri atão inakari isâkire.

⁹ Kâkiki sâkire txari: "Pão äтикаäkari axapitiri ipani, iuaritika iätkakakiti itori ipe." Iua atokokana ätika maerekati kamakari xika kaiäpopokari kâkiki kamari maerekati.

¹⁰ Teoso kamaimaroretano nota hïte takanapiniri hïkerokatiki, atão inakari hïkamini ïkapani. Hïte nitariakori hïtxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua, ininiäkaro nimarotari nota òtäkikini iaõka hïkamapanikako. !Nimarotari iua kiki himisirienetakiri. Ia nimarota. Teoso misiritapanikariko iua.

¹¹ Apanakini sâpirenätri: "Paoro paniätari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iïtoãna." Na atão ninoia sâkire. Nipaniätaäkamariko takaõtxikari takiko, nimisirittiko !auamako. Kona nipaniätari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iïtoãna. Ikara xika nimisirittaäka. Nisäprietari ia: Kristo aamina ïpiriämitakari nopini ipîpe amaerekani imakatzakini ïkapani. Kristonoka kamaerekataua Teoso apakapiniua ïkapani. Ikara noerekakiti xika nimisiritaäka.

¹² Ninoa kamisirienenererini nirekiniäri itsiki mata kisauakiko, erekari itsikipati tsotatiko apaka. Nomanäkarauata, ninoia misirienetinii xika.

¹³ Nitariakori, Teoso akiritarikari hïte iua nakitiakori hininiua ïkapani, ininiäkara uatxa hïposotari hïteka nireëkiti hïkamini. Iuaritika ! hïkamapiri maerekati hïto nireëkiti. Ia hïkamako: Hïtiretakakauakü ätipirika. Ikara atoko hininiä, himoanatakakauako.

¹⁴ Teoso paniätatiki txari: "Pitiretana apanakini piteka pitiretinua atokokana." Ikara paniäretxi pikaminiä, pikamapekari ikinika Moisesi paniätatiki.

¹⁵ Kaxipiri ïtopa auakani atoko ! hïtxape. Ninoa karotakakaua, okakakaua itxana. Erepaniko. Kaxipiri ïtopa auakani atoko hininiä, hïxipokakauako.

Añto Nireëkiti

¹⁶ Nôtäkikare ia atoko itxapaniko: Hâuiritariko Erekari Matamatakoti oerekiniua kimapore ikiniötika. Iua hïkimapore oereëkari ininiäua, !hïkamapiri maerekati hïto nireëkiti.

¹⁷ Änto ! inirekari Erekari Matamatakoti nireëkiti. Iuatzikana Erekari Matamatakoti ! inirekari hïto nireëkiti. Erekari Matamatakoti mokaiakari itxaua aïto. Ininiä aäkixinire nireëkiti !aposota akamini aïto nireëkiti xika.

¹⁸ Iua Erekari Matamatakoti oerekiniä pikimapore ikiniötika, pikaminiäri iua nireëkiti, ininiä Xoteo kiomaneakorini paniätatiki !oerekaihari pikimapore.

¹⁹ Amiarotapitikari kâkiki ïto nireëkiti. Inirekari ïtanirixti minakotikatika osirïkini, ïtanorotxi minakotikatika isirïkini, mitxitakari åtokata isirïkini. Kâkiki ïto nirekari kâkiki xinikaxititiniri maerekati iïto nireëkiti. Kâkiki ïto nirekari äti kâkiki ïto, maerekati ikaminina ïkapani.

²⁰ Kâkiki ïto nirekari teoso kâkiki kamakiti iteosone ïkapani. Kâkiki ïto nirekari maerekani matamatakoni paniätatiki ikamini. Kâkiki ïto nirekari omanäkaretxi, neenamatxi, xikoretxi, norikaretxi, iuikaretxi. Kâkiki ïto nirekari kâkiki omanatiniri apanakini.

²¹ Kâkiki ïto nirekari äti kâkiki tii. Inirekari okanitxi, poätkatksi, maerekati kiiniriti ikamini. Ikara atoko inakari maerekati kâkiki ïto nireëkiti. Uatxa nipinitai hïte, mitxi nipinitinii atokotzikana. Ikara maerekati kamakani !auapani Teoso auïtetxi ininiätaäua.

Erekari Matamatakoti Nireëkiti

²² Iua Erekari Matamatakoti aäkixiniree auiniä, !ikara atokoni itxa akamakiti. Iua Erekari Matamatakoti aäkixiniree auiniä, atiraõkiuata. Apoxokoniuata. Erekaxinireua. !Katimari aomanäkarauatini. Aamonikarauata. Erekaua. Akamaenetakiti akamapitika.

²³ Ate ! iuikaua. !Akamari maerekati aïto nireëkiti. Ikara atoko atxa, Erekari Matamatakoti aäkixiniree auiniäua. Ikara atoko aniniä, amisirittiko !auari.

²⁴ Kristo nakitiakori aniniäua, !anirekaikari akaminiri maerekati aïto potxitakiti, aïto nireëkiti. Amanirekakiniti aôkini atokokana, aôkapekari maerekati aïto nireëkiti.

²⁵ Erekari Matamatakoti txikitakari axinire auāki inini, ininiākara makamari ikinipoko iua nireēkiti ikiniōtika.

²⁶ !Apakata aāuikiniua. !Apakata aneenamauatini. !Apakata axikotakakiniua.

6

Himoianatakakiniuia

¹ Nitariakori, hīte Erekari Matamatakoti nireēkiti kamakanii, himarotakasaakiri aītarí kaminiri maerekati, hōtākikariko iua imaerekani itakanapini īkapani. Hōtākikariko hītitraōkirkirita. Iuasaaki erepaniko, kotxi atxīti hīte apaka nirekari iua maerekani atokotxikana hīkamini.

² Himoianatakakauako hītapara poiānoka inakasaaki. Ikara atoko hininiā, hīkamari Kristo paniātakiti apanakini hītiretini.

³ !Erekari ate iuikiniua. Kākiti minakati: "Apiari nota," inakari, iuanika misirienetaua.

⁴ Erekari nataerekatiniri notaka kamakiti. Erekari atxīti? Nikamakiti erekia ininiā, nipoxokoniuata. !Apakata nākixinireē nixinikiniri: "Iua āti kamakiti apiaerekata. Nota kamakiti poiāo erekari." !Apakata ikara atoko ninini.

⁵ Ikininape kākiti aua iparika kasāpaniri. Iuanoka posotari ikaminiri.

⁶ Teoso sākire oereēkari oerekiniāi pite Teoso sākire, iuasaaki minakati auiniā pisikari iuamoni. Nipokori atxīti, txineiro atxīti, pisika iuamoni, kotxi iua kikiote !auari.

⁷ Piteka !pimisirienetapeuako, kotxi !piposotari Teoso pimisirienetini. Teoso misirienetakari !auari. Pikikioteē mitxi pitakakiti iaōka papakapa. Iua atokokana pikamakiti erekia inini, papakapari erekari. Pikamakiti maerekati inini, papakapari maerekati.

⁸ Piōto nireēkiti pikaminiā, papakapari piōto siākitinoka. Piōto sikai ipīkitxinoka. Teoso misiripitikai. Erekari Matamatakoti nireēkiti pikaminiā, papakapari iua siākiti. Iua siākiti Teosokata ātipirika pauini īkapani.

⁹ ! Apakata asāpakin erekari ikiniōtika akamini. Makamari erekari ikiniōtika, maiotokakanikaua anini. Erekari akamini amaiotokakania, erekari Teoso sikakiti aāpakapini apokapitikako.

¹⁰ Ininiā aposotakasaakiri, makamari erekari ikininapemoni. Merepanika makamari erekari aītaríakorimon Xesosi sākire auiākanimoni.

Imapotōkire Ōtākikaretxi

¹¹ Hātamatatariko ia niōkatsopare mitari. Ia iōkatsopari imapotōkire nota niuakoā niōkatsopatakti.

¹² Apanakini hīte sauaki nirekari ninoaka apokaerekatiko, ininiā isāpiretari kākiti potxitikitinoka. Ninoakara paniātai hītakiniri takāōtxikari hītōā. Kininiāpa ninoa nirekatari takāōtxikari hītakini? Ninoa misiritiko monōkon xika, ninoa paniātari Xoteo minakaniua takiniri takāōtxikari iītoāna, ininiā Xoteoakori potxitari ninoa oereēkiti sākiretxiti. Inirekina Xoteoakori apokaerekatinina ninoa. Txamari Kristonoka kamaerekatari kākiti, kotxi ipīpe aamina ipiriāmitakari nopini kākiti maerekani imakatzakini īkapani.

¹³ Ninoa kamisirinererini kamari Moisesi paniātakiti takāōtxikari itakinina iītoāna. Txamari ikinika Moisesi paniātakiti !ikamana. Ninoa nirekari hīte takiniri takāōtxikari hītōā, ininiā eureka ninoa iuikaua, kotxi hīte kamari ninoa paniātakiti.

¹⁴ Kona ninirekari niuikiniua. Teoso !inirekari niuikiniua. Nota iuikari aāuīte Xesosi Kristo. Iuanokara niuika, kotxi iua ipina aamina ipiriāmitakari nopini ate īkapani. Ininiā nota !ninirekaikari Xesosi sākire mauīkani nireēkiti. Iuatzikana ninoa !inirekari nota nireēkiti.

¹⁵ Takaōtxikari hītōā auiniā, iua takaōtxikari !ikamaerekatai hīte. Takaōtxikari hītōā mauakaniā, takaōtxikari mauakani !ikamaerekatai. Teoso txikitakiniāi iua anaakori hininiāua, iuasaaki ikamaerekatai hīte. Ininiākara hākixinire amaneri itxaua. Ininiā mitxi hinireēkiti !hinirekaika.

¹⁶ Teoso kamaerekaxiniretai hīte, ikara sākiretxiti hāuikasaaki. Iua amonīkai hīte. Ikara atoko Teoso kamari kākiti iua nakitiakori ininiuana, atāo Isaeo mekaniriakori ininiuana.

¹⁷ Ixipope ia iōkatsopari. Nipinitana nota kamamaxiretakani. !Hīkamamaxiretapeno, kotxi nimisiritaākapeka. Nikaro mata uaapeka nītoā. Auītetxi nitiri amotakori karo mata atoko itxa nikaro mata, kotxi Apiananiri Xesosi nitiri nitxaua.

¹⁸ Nitariakori, aāuīte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hīte ākixiniremoni. Ameē.

ÉPESO

Paoro Iokanatsopatakiti Épeso Auakanimoni

¹ Nota, Paoro. Niōkatsopatari ia aātsopa. Teoso nirekano Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Ininiā niokanatsopata Teoso nakitiakorimoni Épeso sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi sākire auiākanimoni, ipaniātakiti kamakanimoni niokanatsopata.

² Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretaí hīte.

Teoso Mereēua Itixi Kamiko Apisapanika

³ Masāppiretari Teoso, aāuīte Xesosi Kristo iri: "Erekapitikai," kotxi itakapekari ikinika erekari ate ākixiniremoni, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara erekari isikakiti Teoso txinekiri.

⁴ Itakari ikara erekari ate ākixiniremoni, kotxi itixi kamiko apisapanika Teoso mereēpukoa Kristo nakitiakori aniniua. Imereēua Teoso nireēkitinoka akamini īkapani, maerekati amakamakan īkapani, atiraōkiutini īkapani.

⁵ Itixi kamiko apisapanika, Teoso mereēua iua anaakori aniniua īkapani. Xesosi Kristo ipīpe ate īkapani, ininiā iua txīkitakaua Teoso anaakori aniniua. Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi iua potxitari ikara atoko ikamini. Inirekari ikara atoko ikamini. Erekari ipotxitakiti ikamini tikane.

⁶ Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi inirekari asāppiretiniri: "Peerekari ikinipoko erekari pisikakiti kākitimoni." Teoso sikaua ikara erekari, kotxi iua tiretakiti nakitiakori atxaua.

⁷ Xesosi iīkitxitari amaerekani, kotxi iarēka xiketa ate īkapani, ininiā Teoso maxinikaretari amaerekani. Uatxa !imisiritaikaua amaerekani xika. Teoso kamari ikara ate īkapani, kotxi ikinipoko erekari isika atemoni. !Ixipoka ikara erekari Teoso sikakiti. Ikinipoko erekari sua iuamoni.

⁸ Kākiti kona posotari iaōtiniri erekari Teoso sikakiti ate maerekati kamakanimoni. !Kaiāotkorri. Ikinipoko imaroretxi sua iuamoni. Atāo inakarinoka imarota ikamini, ininiā ikara erekari ikaminiāua.

⁹ Mitxi !aimarotari Teoso inireēkiti ikamini tīkane. Uatxa ikamaimaroretaua. Ipotxitari oerekiniua inireēkti. Peerekari iua potxitakiti. Ākixinireē ixinikari ikara ikamini.

¹⁰ Teoso ketotini ōti manapi, ikinipoko iposope inakasaaki, iua apotiitariko ikinimane itixine auakan, itixiā auakan pakini.

¹¹ Xesosi Kristo nakitiakori atxaua, ininiā aāpkapari ate īkapani inīkatakiti. Itixi kamiko apisapanika ixinikari ikamakiti ate īkapani. Ikamari ikinika inirekakiti iaōka.

¹² Iua mereēua ate, mepetipanika Kristo sākire auiākaniu, ikinimane asāppiretini īkapani: "Peerekari Teoso. Erekapitikari ikamakiti."

¹³ Hītepekana aukari Xesosi sākire, atāo inakari hīkenakotakasaaki. Ikara atāo inakari Teoso iokanapirena erekari itxaua, kotxi iua iokanapirena oerekai himaerekani makatzakiko. Xesosi sākire hāuikasaaki, Erekari Matamatatoki apoka hākxinireē. Iua Teoso takāōtxikare itxaua. Iua oerekai hīte Teoso nakitiakori hininiua. Xesosi sikaenetapekari Erekari Matamatatoki atemoni iokanatini.

¹⁴ Isikaenetakiti Erekari Matamatatoki atemoni auape, ininiā aimarotapitikari aāpkapiniri ikinika isikaenetakiti, inīkatakiti ate īkapani. Iuasaaki Xesosi apakapaua ate iua nakitiakori, iua iamotakini, kotxi imakatzakapekari amaerekani. Ikara atoko ininiā, ikinimane kākiti txari iua: "Peerekai pite. Erekapitikari ikinipoko pikamakiti."

Paoro Misākiretiniri Teoso

¹⁵ Ikara atoko ininiā, nota kenakopiretakasaakiri Apiananiri Xesosi sākire hāuikini, ikinimane Teoso nakitiakori hītiretimi nikenakopiretakasaaki,

¹⁶ nimisākiretapikari Teoso hīte īkapani. Nitxari iua: "Erekapitikai, kotxi pite makatzakari ninoia Épeso sitatxiti auakan maerekani," nitxa.

¹⁷ Teoso, aāuīte Xesosi Kristo Teosone itxaua. Xesosi iri itxaua. Kaiotximereri iua Teoso. Nimisākiretarri Teoso hīte īkapani ia atoko: "Pisikaimaroretana ninoia ākixinire. Ninirekari Erekari Matamatatoki oerekininga pite iteene imarotinina īkapani.

¹⁸ Piopinikariko ninoia ākixinire atāo inakari imarotinina īkapani. Pite akiritana ninoia ikinipoko erekari apakapinina īkapani. Ikara poerekana ninoia imarotinirina īkapani, iātapisinirina īkapani. Pikamaimaroretana ninoia pite nīkatakiti pite nakitiakori īkapani. Ikara

pinīkatakiti, pisikaenetakiti, peerekari. Itori pinīkatakiti. !Ixipoka pinīkatakiti. !Kaiāotikori pinīkatakiti pinakitiakori ikapani.

¹⁹ Píkamaimaroretana ninoa kaposotiire pinini. Ininiā piposotari iteene pisikaposotiretiniua ate pisākire auiākani. Ikara piposotire !auari ātimoni. Pataparari pite posotiire." Ia atoko nimisākiretari Teoso hīte ikapani.

²⁰ Ikara Teoso posotiire ūkitikari Kristo ipīkani sauaki auakasaaki. Iposo atoko iposotiireē itakori Kristo apiari topākiniāta, ikicomoni itixineē.

²¹ Ininiā Kristo Apiananiri itxaua. Iua posotiire apista. Maerekani matamatakonni auūteakori posotiire poiāoka. Íkorapokorit auūtexiakori posotiire poiāoka. Kristo posotiire apista. Íkorasaaki Kristo Apiananiri. Apaka katana Kristo atoko inakari !auari. !Auari āti kaposotireri Kristo atoko. Kristo apista.

²² Teoso txikitakari Kristo ikinimane auūte ininiua. Itakari ikinimane imokaiakariakori ikiti patapi, ininiā Xesosi paniātakitinoka ikamana. Imokaiakari !auaika. Ininiā ikinipoko Teoso kamakiti auūte itxaua Kristo. Teoso sikari iua isākire auiākani auūte ininiua. Inakitiakori kii atoko itxa Xesosi.

²³ Iua īto atoko itxa inakitiakori, ininiā ikinimane inakitiakori sauaki iua aua. Itxikitakari ikinipoko atāo inini.

2

Mitxi Ipīkani Atoko Atxaua

¹ Hītepekana, Xesosi txikitapekari hīxinire auāki inini. Mitxi, isākire hāuikini apisapanika, ipīkani atoko itxa hākixinire, Teoso manirekakinī hīkamini xika, himaerekani xika.

² Iuasaaki hīte kamari ikini sereti maerekati, Íkorapokorit auakani maerekani atokokana. Iuasaaki hīkipitari Satanasi sākire, maerekani matamatakonni auūte sākire. Iua, initiriakorrikatua aua ītima auiniātā. Iua parikauata Teoso sākire makīpitakanri xinire āki.

³ Mitxipeka amakinika ate Teoso sākire makīpitakanri atxaua, kotxi akamari maerekati aito paniātakiti. Iuasaaki akamari maerekati aito nireēkita. Akamari maerekati axinikakiti iaōka iuasaaki. Ikinimane itxi auakani atoko, ate, apanakini apaka maerekati kamakani atxaua iuasaaki, ininiā Teoso omanākarauata amaerekani xika. Iposope amisiritiko.

⁴ Iuaritika Teoso iteene amonikaua. Kaamonikarerri Teoso atoko inakari !auari. Iua iteene tiretau. Ate maerekati kamakani atxaua, iuaritika itiretau.

⁵ Ipīkani atoko anakasaaki, maerekatinoka akamakasaaki, iuasaaki itxikitakaua auāki amini, Kristo auāki inīkitakini atoko. Iuasaaki imakatzakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua.

⁶ Ininiā Teoso ūkitikaua ipīkani sauaki aāuakasaaki, Kristo ūkitikini atokokana. Ininiā itixineē Teoso takaua ate aītopākini Kristo Xesosikata, kotxi iua nakitiakori atxaua.

⁷ Ininiā katanarako aītipirika inirekari oerekirri ikinipoko erekari atemoni. Erekari isikakiti !ixipoka. !Kamapotōkirri. Kona erekaua, iuaritika iteene itiretau, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua.

⁸ Atemoni erekari isikakitinokara makatzakari amaerekani, isākire aāuikasaaki. Ininiā ! aposota ateka maerekani amakatzakini, kotxi maerekati kamakani atxaua. Teoso sīkakitinokara makatzakari amaerekani.

⁹ Akamakiti erekari !iposotari amaerekani imakatzakini. Ininiā kākiti iuikiniua !auari. Teosonokara posotari imakatzakini kākiti maerekani.

¹⁰ Peerekari Teoso parīka aākixinireē, kotxi ikamaua ate erekai anini. Ininiā Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara iparīka amaneri. Ikamaua ate amaneri anini, erekari akamini ikapani. Ikara ikamini apisapanika Teoso xinikari ikara. Iuasaaki inirekari erekarinoka akamini.

Kristo Nakitiakori Ātika Nirimanetxi

¹¹ Xoteo minakania hītxaua, kotxi ikara atoko hīponaniā. Teoso takaōtxikare auaītotakini takauākatai hīte: "Teoso takaōtxikare mauaītotakini." Xoteoakori auari ikara Teoso takaōtxikare, kotxi ikisauakarina amarini tsiki mata axapiti. Ikara oerekari Teoso nakitiakori ininiuanua.

¹² Hīxinikariko mitxi, Kristo sākire hāuikini apisa, Kristo !auari hītemoni. Iuasaaki maparakini atoko hītxaua. Isaeokini !hītxaua. Ātāo hītxaua. Ikara xika kona hīte posotari hāpakiniri Teoso sīkaenetakiti iuasaaki. Iuasaaki !himarotari Xesosi makatzakiniri himaerekani. Iuasaaki !himarotari Teoso.

¹³ Uatxa Kristo Xesosi apakapekai hīte. Mitxi ītakoxiti auakani atoko hītxaua, iuaritika uatxa iua minai hīte Teosomoni, kotxi Kristo arēka xiketa hīte ikapani.

¹⁴ Iuanokara kamaerekaxiniretau, ininiā ixipokari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini omanatakakinia. Ikara omanākaretxi paretxi atoko itxa. ! Auiritari Xoteo sini Xoteo minakonimoni. Uatxa ātika nirimane txatxaua.

¹⁵ Kristo ipikasaaki, ixipokari ikara omanākaretxi, kotxi iuasaaki ikamari ikinika paniātakori iōkatsopatakorri ikinimane ikapani. Ikara Xoteoakorimoni sikakori. ! Isikaāka Xoteo minakonimoni. Ininiā Kristo ipikasaaki, itxikitakana Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini ātika kākiti amaneri atoko inini. Neenamatxi lauaika, kotxi Kristo kamaerekaxiniretau amakinaka.

¹⁶ Ipina aamina ipirāmitakari nopini, ininiā iuasaaki iuañkana iminana Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini Teosomoni. Ātika nirimane txatxaua iminana Teosomoni. Iuasaaki ixipokari Xoteoakori, Xoteo minakaniua omanatakakinia.

¹⁷ Xesosi apoka ikorapokorri Teoso iokanapirena erekari isāppiretiniri kākiti. Isāppiretari kākiti, Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika xipope, Xesosi sākire auikasaakina. Isāppiretai hīte Xoteo minakaniua. Apaka isāppiretari Xoteoakori. Mitxi ötakoxiti auakani atoko hītxaua, kotxi iuasaaki !himarotari Teoso sākire. Mitxi Xoteoakori imarotari Teoso sākire, ininiā Teoso takote auakani atoko itxaua.

¹⁸ Erekari Matamatakoti ātinoka aua. Kristo sākire aāuikasaaki, iua Erekari Matamatakoti anikaua aīri Teosomoni. Anikari Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini iuamoni.

Teoso Aapoko Atxaua

¹⁹ Uatxa Teoso mimarotakani !hītxaikaua. Uatxa āti uāka !hītxaikaua. Teoso tixine auakani hītxaua, apanakini Teoso sākire auiākanikata. Iua aapoko auakani hītxaua.

²⁰ Teoso aapoko atoko atxaua. Aapokotxi kamaāka kaikori nopini imirikakan iikapani. Xesosi moianariakori tosi pakini, iua iokanatakini kākitimoni, ninoa sāpiretakiti iua kaikori atoko itxa. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti apaka iua kaikori atoko itxa. Aapokotxi aua ātika kai mitari, apanakini kai soro mañkakari. Xesosi Kristo iua kai mitari atoko itxa.

²¹ Ininiā iua mañkaua. Iuakata aāua, ininiā kākiti itoāpotari auikiniri Xesosi sākire. Apiananiri aapoko aneeāpotini atoko itxa. Iua Apiananiri aapoko atoko atxa. Imisākiretiko aikoti atoko atxa.

²² Ininiā iua apotiitai hīte hīkinika iua aapoko himiniua ikapani, kotxi Teoso auiniātaā hītxaua. Erekari Matamatakoti auiniātaā hītxaua apaka.

3

Paoro Sāpiretari Teoso Sākire Xoteo Minakonimoni

¹ Ikara atoko ininiā, nota Paoro kateia āki naua, hīte Xoteo minakaniua Xesosi Kristo sākire nisāppiretini xika. Kateia āki naua, kotxi nauikari Xesosi sākire.

² Hikenakopiretakari parīkatxi Teoso sikakiti notamoni, isākire Xoteo minakaniua nisāppiretini ikapani. Ikinipoko erekari isika notamoni, hīte nisāppiretini ikapani.

³ Teoso oerekapekano kākiti mitxi mimarotakiniti. Mitxi axapitiki ikara Teoso oerekakiti niōkatsopatapeka hītemoni.

⁴ Uatxa ia hātsopataksaaki, hīposotari himarotiniri nimarotakiti, kākiti mitxi mimarotakiniti, Kristo parika kākiti ikapani.

⁵ Kitxakapirīka kākiti kona imarotari ikara Kristo parika kākiti ikapani. Uatxa Erekari Matamatakoti oerekari ikara Xesosi iokanatakakinimoni. Apaka oerekari ikara Teoso sākire sāpiretakanimoni. Teoso parīkanoka ikamana ninoa.

⁶ Nisāppiretai hīte kākiti mitxi mimarotakiniti. Xoteo minakaniua apakapariko Teoso nīkatakiti itixineē, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Xoteo minakaniua, Xoteoakorikatu Kristo ito atoko itxaua. Xoteo minakaniua apakapariko Teoso sikaenetakiti, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Teoso iokanapirena erekari sāpiretari kākiti isikaenetakiti, kotxi isikari Kristo, Xoteoakori maerekani, Xoteo minakaniua maerekani apaka imakatzakini ikapani. Ikara kākiti mitxi mimarotakiniti.

⁷ Teoso iokanatano nota kākitimoni iua iokanapirena erekari nisāppiretini ikapani. Ikara parīkatxi isikano, kotxi ikinipoko erekari Teoso sīkano nota iposotiireē.

⁸ Itomaneri Teoso nakitiakori poiāorini, iuaritika nota poiāori nininiua atoko inakari !auari. Iuaritika Teoso sīkano ikinipoko erekari, kotxi iokanatano Xoteo minakonimoni erekari Kristo auakiti nisāppiretini ikapani. Ikara erekari !ixipoka. Itori. !Kimarotikori ikinipoko erekari Kristo auakiti.

⁹ Apaka Teoso nirekari noerekirini ikinimane, ikara mitxi imimarotakiniti, Teoso nakitiakori tiretakakinia. Itxi kamikosaaki, Teoso kipatari ikara kākiti mimarotakiniti. Ikipatinirritika uatxa ikara noerekari ikinimane. Teoso kamakasaakiri itxi, Xesosi Kristokata ikamari ikinipoko. Mitxi kona xatiki !auari.

¹⁰ Uatxa Teoso nirekari imereēkini oerekirini ikinipoko Teoso imarore auītexiakori matamatatakonimoni, Teoso tixine auakanimoni.

¹¹ Itixi kamiko apisapanika, ātipirika Teoso nirekari aāūite Kristo Xesosi kaminiri ikinika inirekakiti kākiti īkapani.

¹² Kristo kamakiti ate īkapani aāukiniā, aposotapitikari aāpokini Teosomoni, ininiā ! kapikareua Teosomoni aāpokini. Ataparaxinireritika asari iuamoni.

¹³ Ininiākara nōtākai hīte ! Himatinianuatape nimisiritiko xika. Nimisiritaāka hīte īkapani, Xesosi sākire hāukiriko nimisiritiko. Teoso auritari nimisiritiko, kotxi iua iteene tiretaí hīte.

Iuaīkana Paoro Misākiretiniri Teoso

¹⁴ Teoso nirekakiti kākiti īkapani nixinikasaaki, nikapotoreēkaua aāūite Xesosi Kristo iri apisatoā, nimisākiretiniri īkapani.

¹⁵ Ikinimane Teoso nakitiakori, itixine auakani, apaka ikinimane īkorapokoriti auakani apakapari iua uāka.

¹⁶ Ia atoko nimisākiretarri Teoso hīte īkapani: “Peerekai pite. Ikinipoko erekari aua pitemoni. !Ixipoka ikara erekari. Ininiākara, pisikaposotiretana Épeso auakani ākixinire. Ninirekari Erekari Matamatakoti iteene sikataparatina nino aākixinire.

¹⁷ Ninirekari iteene aukinirina Kristo sākire, ininiā Kristo auapika ākixinireēna. Ninirekari nino aiteene imarotiniri pite tiraōki. Takari kotsa kipatxi erekari āki auini atokokana, nimirekari nino kaikotini pitekiraōki sikataparatina īkapani. Imarotinirina pitiraōki, !irikana. !!kamarina maerekati.

¹⁸ Ninirekari nino, pinaktiakori, apanakini pinaktiakori pakini, imarotiniri Kristo tiraōki kākiti īkapani, kotxi Kristo tiraōki lixipoka. !Kaiāotikori iua tiraōki.

¹⁹ Kākiti kona posotari imarotiniri ikinika Kristo tiraōki. Ninirekari nino Épeso auakani apakapiniri ikini sereti erekari pisikakiti ākixinireēna, pite atāo imarotinina īkapani.” Ikara atoko nimisākiretarri Teoso hīte īkapani.

²⁰ Ininiā uatxa maxinikariko iua. Kaposotireri apiatakari itxaua. Ikinipoko iposota ikamini. Imaposotakiniti !auri, ininiā ikinika aamanaākiti, ikinika axinikakiti pakini, iposota ikamini. Ari, apikomoni iposota ikamini ate īkapani. Axinikakiti, aamanaākiti poiāoka. Apia itposotiire. Iua posotiire parīkauata aākixinireē.

²¹ Ininiā Teoso mereēkini kitxakapirika auakani, uatxa auakani, katana auakani pakini ātipirika txariko Teoso: “Peerekai pite. Apiananiri pitxaua.” Ikara atoko itxana, kotxi Xesosi Kristo makatzakari amaerekani Teoso anaakori aniniua īkapani. Ameē.

4

Xesosi Auiākani Ātika Iīto Atoko Itxauana

¹ Kateia āki naua, kotxi nauikari Apiananiri sākire. Ininiā nota iteene ōtākikai hīte ikinīotika atāo hīkamini, kotxi Teoso akiritarri hīte iua anaakori hininiua īkapani. Ikara atoko hininiā, iua kamakiti atokokana hīkamako.

² Ininiākara !hīuikapeua. !Hinirekapiри hinirekakitinoka hīkamini. Hāuiritariko āti kaminiri iua nirekakiti. Katima homanākarauata !hītxapeko. Himiteenekakauako hīkerokasaakiri hīkamakiti. Hitiretakauakao.

³ Erekari Matamatakoti txīkitakari axinikakiti, anireēkiti pakini ātinoka inini, kotxi iua kamaerekaxiniretau. Ininiākara hīparīkauatako ikara atoko auini īkapani.

⁴ Xesosi īto atoko atxaua. Ātika īto, ininiā īttxi ātika atoko atxaua. Erekari Matamatakoti ātinoka aua. Teoso akiratakasaakii inakitiakori hininiua, hiātatariko hāpokini iua tixine iuakata hāuini īkapani. Ininiā ātinoka hiātakapiki.

⁵ Ātinokara Apiananiri aua. Ātinokara aāuīkakiti sākiretxiti aua. Ātinokara apatxisatiko.

⁶ Ātika Teoso aua. Iua ikinimane iri ātika aua. Iua ikinimane apisatoā apiatakari itxaua. Ikinika itixiti iua aua. Amakinika aākixinireē iua aua.

Teoso Sikakiti Atemoni

⁷ Kristo sikapekari iposotiire ate amakinimoni iparīka akamini īkapani. Iposotiire isikaua aparīka akamini īkapani. Aparīka pamimori, ininiā apiata isika iposotiire atemoni.

⁸ Kotxi Teoso sākire kitxakapirika txari:

Ikanīksaaki itixinemoni, imikanapiriāna kākiti mitxi imokaiakari maīkakini. Iuasaaki isikari erekari kākitimoni.

⁹ Iua kanīka, kotxi mitxipe iua katxaka itixi patapixiti ipīkani auiniātaā.

¹⁰ Iua itixi patapixiti katxakakari, iuatzikana kanīka iaxiti apiko nopinixiti, ininiā uatxa iua aua ikini itixiti, iaxiti, Teoso tixine pakini. !Auari iua mauakaniātaā.

¹¹ Iposotiire isikasaaki isākire auiākanimoni, isikari ia atoko parīkauatakan iiniuana īkapani: Kristo iokanatakini kākitimoni, Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani, Teoso nakitiakori ōtākikakan, Teoso sākire oerekakani pakini isikaua.

¹² Ikara atoko isikaua, kotxi inirekari ninoa oerekiniua inakitiakori iparīka atāo akamini īkapani. Ikara atoko isikaua, kotxi ninoa sikitaparaxiniretaua.

¹³ Ninoa sikitaparaxiniretiniritika ātika aāuiākiti auako. Ipinimoni inakari aāuiākiti ! auaka, kotxi atāo aimarotariko Teoso ākiri sākire. Ininiā kīkiteua, kimaroreua iuasaaki. Kristo atoko atxaaua, kotxi paimatireri iua.

¹⁴ Ininiā iuasaaki amarini atoko ! atxaaua, kotxi amarini ! imarotari atāo inakari. Tsakati anikakiti atoko, ītima anikakiti atoko itxana kākiti kamisirienereri sākire auiākani. !Imarotarina atāo Teoso sākire. Ninoa kamisirienereri xinikaxitita atāo minakati oerekini īkapani.

¹⁵ Atāo inakarinoka asāpiretako kākiti atiraōkiritika. Ikara atoko akaminiā, aimarore aneeāpota. Kristo sākire iteene aāuikaāpota. Erekari akamakiti aneeāpota. Ininiā Kristo atoko atxaaua, kotxi iua ūto atokotxikana atxaaua. Ate kii atoko itxaaua Kristo.

¹⁶ Ītotxi kamari ikii paniātakiti. Iua atokokana ate kamari Kristo paniātakiti. Ininiā aāpotiitaua. Amoianatakakaua Kristo parīka akamini īkapani, kotxi ītotxi ātika atoko atxaaua. Kristo sikitaparataua amoianatakakinua. Ininiā ikinika Kristo nakitiakori atāo parīkauatinā iua īkapani, apiaāpota aimarotari iua imarore atāo akamini īkapani. Akinika atāo aparīkauatinā Kristo īkapani, ikamataparaxiniretaua. Iuasaaki atiretakakaua. Iuasaaki ītotxi erekari, mamianatakati atoko itxaaua Kristo nakitiakori.

Aāuin Amaneri

¹⁷ Ikara atoko ininiā, ia nisāpiretai. Apiananiri imaroreē iteene nōtākikai. ! Hīkampinikariko apanakini Xoteo minakaniua kamakiti atoko. !Kīkiteri ninoa kamakiti. !Kīkiteri ixinikakitina.

¹⁸ !Imarotarina atāo inakari. Mapiāri atoko itxa īkitena. Ikara atoko ininiā, !kimarorena. Teoso lītxīkitakana auapininiua ininina, kotxi ākixinireēna !inirekarina atāo inakari imarotinina.

¹⁹ Ninoa ākixinire āpatapeka, ininiā !ipētautana maerekati ikamakasaakina. Ininiākara ninoaka sikaua Satanasimoni īftona nireēkitinoka ikaminina īkapani. Ininiā ikamarina ikinika maerekati. Itori maerekati inireka ikaminina. !Inirekarina iotokakinirina ikara maerekati ikaminina.

²⁰ Hītepekan, ikara maerekati !hōerekaāka, Kristo himarotakasaaki.

²¹ Iuasaaki hīkenakotapitikari iua sākire. Iua oerekai atāo inakari, kotxi Xesosi imarotari ikinipoko atāo inakari.

²² Hōerekaāka hītakanapiniri maerekati mitxi hīkamakiti, hīxinikakiti pakini. Himāka kitxakari hōkini atokokana hītxapaniko himaerekani hītakanapini. Hītakanapariko ikara kitxakari hinireēkiti, kotxi ikara maerekati hinireēkiti misirienetai.

²³ Ininiā eureka hamanaāriko Teoso txīkitakiniri hīxinikakiti, hinireēkiti pakini amaneri inini.

²⁴ Ininiā himāka amaneri hīeretakini atokokana, amanerinoka atāo inakarinoka hīkamako, kotxi Teoso txīkitakai hīxinire amaneri inini, Teoso atoko hinini īkapani. Ininiā atāo inakari himarota. Erekarinoka hīkama. Teoso īkapaninanira hīparīkauatako.

²⁵ Ininiā aāpirena kona hīkamape hītariakorimoni. Atāo inakarinoka hīsākiretako, kotxi amakinika ate ātika ītotxi atoko atxaaua.

²⁶ Hinaiataksaakiua, !hāuiritapiri homanākare txīkitakinii maerekati hīkamini. Himakini apisanpika, hīotokakariko homanākaraauatini.

²⁷ Ikara homanākare himatatakapanakanisaaki, hāuiritari Satanasi txīkitakinii maerekati hīkamini, ininiā !hāuiritapirkо iua.

²⁸ Atxiāti hītiriuatapeka, ininiā ! hītiriuatapinikako. Hīparīkauatako. Erekari parikatxi hīuakoā hīkamako, hīparīka īki hāpakapini īkapani. Ininiā eureka aua minakati hītemoni, kākiti minakati mauinakinimoni hīsikini īkapani.

²⁹ Maerekati sākiretxiti !hīsāpiretapi kākiti. Erekarinoka hīsāpiretako, hīsākire kenakotakani hīsākireparaxiniretini īkapani, ikinipoko erekari Teoso sīkakiti ninoa apakapini īkapani.

³⁰ Kona hīkamamatinanitapiri Erekari Matamatakoti Teoso nakiti himaerekani xika. Erekari Matamatakoti Teoso takaōtixikane itxaaua. Teoso sīkapekari iua atemoni, ininiā aimarotapitikari aāpakapini ikinipoko Teoso sīkakenetakiti Kristo uai kanapirīākasaaki. Iuasaaki imakatxakaua ikinika maerekati auiniātāa.

³¹ !Hīnīkatapiri homanākare hākixinireē. Katima naiataka !hītxapeko. Ātipirika apanakini homanatini, hītakanapako. !Hītxitapiri āti. !Himisākirepīretapiri āti. Ikini sereti maerekati ikara atoko inakari hītakanapako.

³² Erekari hïkaminakakauako. Hiamonïkakauako. Himaxinïkaretariko maerekati ãti kamakiti hïtemoni, maerekati ate kamakiti Teoso maxinïkaretini atokotxikana. Teoso maxinïkaretari amaerekani, kotxi Kristo ipina ate ikapani.

5

Hïtiraõkiuatako Ikiniõtika

¹ Teoso anaakori itiretakini hïtxaua, ininiä hïkamariko Teoso kamakiti atokotxikana.

² Hïtiraõkiuatako ikiniõtika, Kristo tiretinua atokotxikana. Iuaka isikaua Teosomoni, kotxi ipina ate ikapani. Teoso apokaerekatari Kristo ipinini ate ikapani. Peerekari isikiniua Teosomoni.

³ Teoso naktiakori hïtxaua, ininiä kona ninirekari nikenakopiretiniri pïtaniri minakotikatika, pïtanoro minakototatika pisirikini. ! Apakata maerekati hïto nireëkiti hïkamini. !Apakata maerekati hïto nireëkiti hïxinikini, hïsäppiretimi. Ikara hïxinire txikotakari hïtakanapako. Txineiro potxitakani !hïtxapeuko.

⁴ !Hïsäppiretapiriko sãkiretxi maerekati. Sãkiretxi mïikiteti apaka !hïsäppiretape. !Hinapetapiri ãti. Hïsäkirauatakasaa, hïtxariko: "Peerekari Teoso, kotxi isikaua ikinipoko erekari."

⁵ Aimarotari ia: Itanoro minakototatika sïrlakari, maerekati iïto nireëkiti kamakari, txineiro potxitakani pakini !iteosonetari Teoso. Teoso kamakori misäkiretakani atoko itxana. Ikara atoko inakani !apakapari Teoso sikaenetakiti iua anaakorimoni, Kristo, Teoso pakini auïtetxi ininiätaäua.

⁶ Kona hïuiritapiri kâkiti misirienetinii hïte mïikiteti sãkiretxitï. Kona !hïuikapiri ninoa sãkire, kotxi ikara atoko inakari maerekati xika, Teoso misiritariko isäkire makïpitakan.

⁷ Ininiä ikara atoko inakani moianariakori !hïtxapeuko.

Pokamara Atoko Hïtxaua

⁸ Mitxi hïte mapiäri atoko hïtxa, kotxi ! himarotari Apiananiri iuasaaki. Uatxa hïte imarotapitikari iua, ininiä pokamara atoko hïtxaua. Ininiäkara erekarinoka hïkamako ikiniõtika.

⁹ Erekari Matamatakoti auakasaaki kâkiti âkixinireë, erekarinoka inireka ikamini. Atäonoka ikama. Atäo inakarinoka isäppireta. Ikara atoko inakari Erekari Matamatakoti sïkakiti.

¹⁰ Hïnitariko Apiananiri nireëkiti hïkamini ikapani.

¹¹ Ikara atoko ininiä, kona himoianatapiri kâkiti maerekati kamakani, kotxi ikara parïkatxi ipiaä potorikakari. Ikara atoko inakari parïkatxi !liminari erekari atemoni. Ininiä maerekati !hïkamape. Ia hïkamako. Höerekarako kâkiti maerekati makamakani.

¹² Apëtauata asäppiretiniri Teoso sãkire makïpitakani kamakiti ipiaä, kotxi apia maerekati ïkora.

¹³ Ikinika tirkapi kamara auiniätaä atamataäka,

¹⁴ kotxi tirkapi iopinikari ikinika. Ininiä ãti txari: "Himereka, imakakani atoko inakanii. Hïkamikauako ipïkani atoko inakanii. Ininiä iuasaaki Kristo iopinikariko hïkixinireë."

Mïikiteti !Hïtxapeua

¹⁵ Erepanako. Atäo inakari hïkamako ikiniõtika. !Hïkamapiri mïikiteti kamakiti atoko. Hïkamariko kâkiti kïlkiteri kamakiti atoko.

¹⁶ Hïkamariko erekari, kotxi poiäonoka hïuini. Hïkamariko erekari ikiniõtika, kotxi maerekati auapitika ikorasaa.

¹⁷ Ininiä mïikiteti !hïtxapeua. Himarotariko Apiananiri nireëkiti.

¹⁸ Kona hiätaperio iäriä kapoäro hïpoäntini ikapani, kotxi itxïkitakai maerekati hïkamini. Hïuiritariko Erekari Matamatakoti txikitatini erekarinoka hïkamini.

¹⁹ Hïsäppiretakaua xikari Teoso ikapani, xikari kitxakari, xikari ikorapokoriti auakari pakini. Hïxikaretari ikara atoko inakari xikari Teoso ikapani. Hïkixinireë apaka hïxikarauata Teoso ikapani.

²⁰ Ätipirika hïtxariko aïri Teoso: "Erekapitikai pite, kotxi erekari ikinipoko pisikakiti atemoni." Xesosi Kristo aäuïte ininiua, asäppiretarri Teoso ikara atoko inakari.

Tanorotxi Pirena.

²¹ Hïpaxitakakauako, ãti nirekakiti hïkamini, kotxi hïpïkariko Teoso manirekakiniti hïkamini.

²² Ininiä hïte sitoakoro hïkamariko hïtaniri nireëkiti. Apiananiri nireëkiti hïkamini atokokana hïkamariko hïtaniri nireëkiti,

²³ kotxi pïtaniri pikii atoko itxaua. Ininiä iua piauïte itxaua. Iua atokokana Kristo inaktiakori kii atoko itxaua Kristo. Iua ïto atoko atxaua. Aäuïte itxaua. Amaerekani makatxakakari itxaua. Ininiä sito kamariko oñtaniri paniätkiti.

²⁴ Ininiā kākiti Kristo nakitiakori kamari Kristo nireēkiti. Iua atokotxikana sito kamariko ikinipoko oītaniri nireēkiti.

Taniritxi Pirena

²⁵ Hite taniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kristo tiretinina inakitiakori atokokana, hītiretaroko hītanoro. Iua iteene tiretana, kotxi ipina inakitiakori ikapani.

²⁶ Iua ipina, kotxi inirekari itxikitakiniua ate iua nakitiakori aniniua. Inirekari imakatxakiniri amaerekani. Āparaā makatxakiniri aīto txiko atokokana, iua sākire makatxakari amaerekani aākixinireē auakari.

²⁷ Kristo ipina inakitiakori ikapani, kotxi inirekaua iposope anini ate apakapini ikapani. Iuasaaki peerekaua. Ātika amaerekani !auaika. Ātika akerokakiti !auaika. Ikara atoko inakari maerekati !auaika. Iuasaaki atāo Teoso nakitiakori atxaua. Erekarinoka akama iuasaaki.

²⁸ Ikara atoko ininiā, kiki tiretaroko ītanoro, iīto itiretini atokokana. ītanoro tiretakari iuaka itiretaua.

²⁹ Kākiti !omanatari iuaka īto. Isikakienatari. Itiretari. Apiananiri tiretiniri inakitiakori atokokana, kākiti tiretari iuaka īto.

³⁰ Apiananiri īto atoko atxaua. Ixini atoko atxaua. Api atoko atxaua. Ikanoke atoko atxaua. Iuako atoko atxaua. Itxaāpota.

³¹ Iua īto atoko atxaua, ininiākara kiki ītanorouatakasaaki, itakanapana iri, inoro pakini ītanorokata ikaikotini ikapani. Ininiā ātinoka ītotxi atoko itxauana.

³² Nisāppireta mitxi !kimarotkori. Kristo inakitiakorikata ātika ītotxi atoko itxauana. Kākiti !imarotari ikara mitxi.

³³ Ininiā pitiretaroko pītānoro piteka īto pitiretini atokokana. Pite tanorotxipekana, pipaxitariko pītaniri.

6

Amarini Pirena

¹ Hite amariniakori, hīkīpitanko hīri, hinoro pakini sākire, kotxi ikara Apiananiri paniātakiti. Atāo pikīpitanko ninoasākire.

² Kitxakapirīka Teoso sākire paniātaua:

Hīpaxitanako hīri, hinoro pakini.

Ikara Teoso paniātakiti hīkaminī, Teoso sikaenetakiti isika hītemoni. Mitxi Teoso paniātakiti !auari Teoso sikaenetakiti.

³ Hīri, hinoro pakini sākire hīkīpitiniā, ia isikaenetakiti apokapitikako hītemoni. Hīkīpitiniāri ninoasākire, erekari hāuini. Hīkīpitiniāri ninoasākire, hāuinirritika kiomātxi hītxauana.

Irītxi Pirena

⁴ Hītepekana irītxiakori, kona hītxikitakapena hamariteakori omanākarauatini atāo minakati hīkaminī xika. Hōerekanako Apiananiri nireēkiti ikaminina. Hōerekanako Apiananiri sākire !marotinina.

Nitiritxi Pirena

⁵ Hītepekana nitiritxiakori amotakoni, hīkamariko hīauūteakori ikorapokoriti auakani paniātakiti. Hīpaxitanako ninoas. Hīpīkariko ninoas manirekakiniti hīkamini. Hākixinireē hinirekariko ninoas nireēkitinoka hīkamini. Kristo paniātakiti hīkamini atokokana, hīkamariko ninoas paniātakiti.

⁶ !Hīparikauatapeko hīparīka erekari apanakini atamatini ikapani ikapani, kotxi iuasaaki hinirekari ninoas poxokotinii. Kristo nitiriakori hītxaua, ininiā hīparikauata Teoso nireēkiti hīkamini, kotxi hākixinireē ikaranoka hinireka hīkamini.

⁷ Hīkamariko hīparīka ikinika hīpoxokonirritika, hinirekinirritika. Apiananiri ikapani hīparikauatini atokokana, hīparikauatako hīauūte ikorapokoriti auakari ikapani.

⁸ Kotxi himarotari Apiananiri sikariko parīkatxi īki kākitimoni, ikinipoko erekari ikamakiti īki. Nitiritxi iamotakoni, apaka nitiritxi miamotakoni Kristo nakitiakori apakapariko erekari ikamakitinā īki.

Patrāo Pirena

⁹ Hītepekana patrāo, ia atoko inakari hīkamako hīnitiriakorimoni. !Hītxapiri hīnitiriakori: "Ikinika nota paniātakiti himakamakanī, iteene nimisiraitai hīte," kotxi hīte patrāote auā apaka iaxiti. Iua Teoso. Teoso kamakiti poīaorimoni, iua atokotxikana ikamakiti auītetximoni.

Kākiti Xinire Tokapare

¹⁰ Nitariakori, ia nisākire mapotōkire: Katapara hītxako. Hīkosekataparatariko Apiananiri tapara, kotxi kaposotiireri iua.

¹¹ Sotato ieretakari iito tokapare, neenamatxi ikamini apisapanika. Iua atokokana Teoso sikaua axinire tokapare, ininiā maeretakariko ikinika ikara axinire tokapare, kotxi neenamatxi auapitika Satanasilata. Iua paimatireri. Ixinikaxititapekari itxikitakinua maerekati akamini.

¹² ! Aneenamauata kākitikata. Aneenamauata maerekani matamatakoni auñteakorikata, ikinika maerekani matamatakoni kaposotiirerinikata. Aneenamauata auñtexiakorikata ikorapokoriti ipiaā auakanikata. Aneenamauata ikinipoko maerekani matamatakoni iaxiti auakanikata.

¹³ Ininiākara hīeretakariko ikinika Teoso sikakiti hīxinire tokapare. Ininiā maerekati apokasaaki, finokai. Kona hīrika. Kona himiteka. Hīokanatari Satanasi isini. Hīte kāia.

¹⁴ Sotato iposope ineenamauatini atoko hītxako. Sotato takari ipakiomatare. Ipakiomatare maikari ikinipoko iito tokapare. Sotato pakiomatare atoko itxa hīxinire tokapare maikiko. Atāo inakari sākiretxiti itxaua iua. Ininiā hītakariko ikara hīpakiomatare.

Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ikapani. Sotato torota koana atoko itxa hīkamakiti atāo inakarinoka. Ininiā hīeretakariko ikara hītorota tokapare.

¹⁵ Sotato kitu apaka iposope ineenamauatini, kotxi itakari ikiti mata ikiti tokapare ikapani. Sotato kitu mata atoko itxa Teoso iokanapirena erekari aanikapiretaiki kākitimoni. Ikara iokanapirena sāpiretaua Teoso !imisiritaikaua, isākire aāuikasaaki. Ininiā hīeretakariko ikara hīkiti mata.

¹⁶ Sotato maikari itokapare, iito imokaiakari xiripi minokakani ikapani. Xiripitxi tiri-nakari itokaparemoni apokasaaki, oaka. Iua tokaparetxi atoko itxa Teoso sākire aāuikiko. Iteene hāuikiniāri Teoso sākire Satanasi !iposotari inokinii maerekatiā. Ininiā himañkariko ikara tokaparetxi.

¹⁷ Sotato takari ikii tokapare metao kamakori. Sotato kii tāta atoko itxa amaerekani makatzakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinlkakiti akii tokapare itxaua. Ininiā hītakariko ikara hīkii tāta.

Sotato anikaro iouata mitaro. Oa iouata mitaro atoko itxa Erekari Matamatakoti sāpiretiinia Teoso sākire. Ininiā himañkaroko oa iouata mitaro.

¹⁸ Himisākiretariko Teoso ātipirika. Hamanañriko, Erekari Matamatakoti nireēkiti iañka hāpakkapini. Araõkire hītxako. !Hītakanapapiri hīsākiraquatini Teosokata. Hamanañriko Teoso, ikinimane inakitiakori nireēkiti isikinina.

¹⁹ Himisākiretariko Teoso nota ikapani apaka. Hamanañriko Teoso, isākire isikinino nisākiraquatasaaki, nitaparaxinireritika nisākiraquatini ikapani, kotxi ninirekari Teoso iokanapirena erekari nisāpiretiniri kākiti. Mitxi Teoso iokanapirena erekari !kimarotikori.

²⁰ Uatxa Teoso iokanatano nota kākitimoni, iokanapirena erekari nisāpiretiniri ikapani. Ikara nisāpiretiniri xika, kateia āki naua nota uatxa. Hamanañriko Teoso, isākire nitaparaxinireritika nisāpiretiniri, kotxi ikara inakari niparika.

²¹ Niokanatari Txikiko inakori hītemoni. Aitari atiretakiti iua. Apiananiri nitiri itxaua. Atāo iparikauata Apiananiri ikapani. Iua sāpiretaiko hīte nota pirena. Ikara atoko himarotariko nauini, nikamakiti pakini. Iua sāpiretai ikinipoko nota pirena.

²² Ininiā niokanatari iua hītemoni ate pirena himarotini ikapani, isikataparaxiniretinii hīte ikapani.

²³ Nitariakori, ařri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini kamaerekaxiniretai. Itiretaina hīte. Itxikitakaina Teoso sākire iteene hāuikini.

²⁴ Teoso sikari ikinipoko erekari aāuñte Xesosi Kristo ātipirika tiretakanimoni. Ameē.

PIRIPOSI Paoro Iokanatsopatakiti Piriposi Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Tximótxio pakini, Kristo Xesosi nitiriakori iua amotakini atxaua. Niōkatsopata ikini kākiti Kristo Xesosi nakitiakorimoni, Piriposi sitatxitii auakanimoni aiokanapireta. Niōkatsopata hīte kōtākikarerinomoni, kotxi hīte ñtākikana Xesosi sākire auiākani. Hītepekana, kamiparíkarerini, niōkatsopata hītemoni, kotxi hīte moianatana Xesosi sākire auiākani.

² Ereēkai hīte. Añri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxinretai.

Paoro Misākiretari Teoso Piriposi Auakaní Íkapani

³ Hīte nixinikasaaki: "Erekapitikari aTeosone," nitxa.

⁴ Teoso nimisākiretakasaaki hīte himakinika Íkapani, nipoxokoniritika nimisākiretari Teoso.

⁵ Nipoxokoniuata, kotxi hīte miparíkatuan nota Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini Íkapani, kotxi hīte iokanataro txineiro notamoni. Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki, hīpotorika himiparíkatinino. Eureka kona hīte iotokaika himiparíkatinino nota. Uatxa auapika himiparíkatinino nota.

⁶ Teoso sikari erekari hītemoni merepanika isākire hāuikasaaki, ininiā nota imarotapitikari Teoso sikari erekari hītemoni ikiniōtika. Ikara Teoso paríka hītemoni. Erekari isikinirikitika Xesosi kanapiriā ñkorapokoriti.

⁷ Atxiūti nixinikinii hīte nipoxokoniritika, kotxi iteene nitiretai hīte himakinika. Atxiūti kateia āki naua. Atxiūti mapara naua, kākiti Teoso iokanapirena erekari atāo ininiua noerekini Íkapani. Atxiūti nisāpiretari Teoso iokanapirena erekari, kākiti iteene imarotiniri Íkapani. Kateia āki nauakasaaki, mapara nauakasaaki, ikiniōtika hīte notakata apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti.

⁸ Nota iteene tiretai hīte. Kristo Xesosi tiretinii atokokana nitiretai hīte. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini.

⁹ Nota misākiretari Teoso hīte Íkapani ia atoko: Ninirekari hītiraōkiuatini apiaāpotini ikiniōtika. Hītiraōki aneeāpotakasaaki, ninirekari himarore apaka aneeāpotini. Imaroretxi himaroāpotakasaaki, ninirekari atāonoka himarotiniri.

¹⁰ Ikara atoko hininiā, himereēri apia erekari hīkamini. Ininiā maerekati ! hīkama. Maerekati na apanakinimoni ! hīkama. Ikara atoko hininiā, iposopeka hītxa Kristo kanapiriākasaaki.

¹¹ Ikara atoko hininiā, ikinipoko hīkamakiti erekari. Xesosi Kristonokara kamaerekatai hīte hīkamakiti erekari ininiā Íkapani. Apanakini atamatatakasaakiri erekari hīkamakiti, ninoa imarotari Teoso posotiire, ininiā eureka ninoa: "Peerekari Teoso," itxanako.

Paoro Misiritiko Pirena

¹² Nitariakori, himarotari nota iteene misiritāka. Iuaritika Teoso iokanapirena erekari iariptiretapeka. Ninirekari himarotiniri, nimisiritiko xika apikomoni kākiti imarotari Teoso iokanapirena erekari.

¹³ Ininiā nimisiritiko xika ikinika sotatoakori, Homanoakori auīte aapoko inīkatakan, ikinimane kākiti mapara auakani apaka imarotari nota uai kateia āki nauakasaaki Kristo sākire nisāpiretini xika.

¹⁴ Itori aītariakori Apiananiri sākire auiākani, sikitaparaxiniretaāka, kotxi imarotarina Teoso nīkatinino nota kateia āki nauakasaaki. Ininiā ninoa sāpiretari Teoso sākire itaparaxinireritikana. Mapíkaretika itxana.

¹⁵ Ninoa sāpiretari Kristo sākire, kotxi inirekarina erekari ikaminina. Txamari apanakinipekana sāpiretari Kristo sākire nota xikotiko xika. Inirekarina kākiti auikiniri ninoaka sākire, nota sākire poiāoka auikinina Íkapani. Ninoa sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa potxitari kākiti taparakienatakakinua.

¹⁶ Aītariakori, erekarinani nirekakani, sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa tiretano nota. Ninoa imarotari Teoso sakinino nota ia paríkatxi, Teoso iokanapirena erekari atāo ininiā noerekini Íkapani.

¹⁷ Nota xikotakan sāpiretari Kristo sākire, txamari inirekarina ninoaka nireēkiti ikaminina. !Inirekarina Teoso nireēkiti. Inirekarina nota apia atatsiitiniri nimisiritiko uai kateia āki nauakasaaki.

¹⁸ Atxiūti Kristo iokanapirena sāpiretakani ākixinire erekari. Atxiūti ninoa ākixinire kona erekari. Iuaritika erekapitikari, kotxi Kristo iokanapirena sāpiretēkaika. Ininiākara nipoxokoniuata nota. Ari, !niotokapani nipoxokoniuatini.

¹⁹ Nipoxokoniuata, kotxi nimarotari nitakanapiniri kateia, kotxi hīte misākiretarri Teoso nota īkapani. Nimakatzakaākako kateia āki, kotxi Erekari Matamatakoti Xesosi Kristokata auakari moianatano nota.

²⁰ Kona ninirekari nipētauatini, Kristo iokanapirena nisāpiretakasaaki. Ninirekari kat-aparaxinire ninini, Kristo apanakini nisāpiretini īkapani. Ikara atoko nininiā, apanakini imarotari Kristo Apiananiri ininiua. Ikinioitika nauapanika ninakasaaki, ninirekari kākiti imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. Ari, nipikasaaki apaka, ninirekari apanakini imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua.

²¹ Auapanika ninakasaaki, ninirekari Kristo nireēkitinoka nikamini. Erekapitikari nipinini, kotxi eureka Kristokata nauapika.

²² Auapanika ninakasaaki, nipařkauatapitipo Teoso sākire nisāpiretini, ininiākara erekari nipařka. Kipa ninireka? Nota auapanika nininikan? Nipinikan? ! Nimarotari ninireēkiti.

²³ Ninirekari auapanika ninini. Apaka ninirekari nipinini. Apiata ninirekari nipinini Kristokata nauini īkapani. Ikara atoko apiaerekata.

²⁴ Txamari hīte noerekini īkapani, ninirekari auapanika ninini, kotxi hīte nirekapanikano nota.

²⁵ Ikara nimarotapitika, ininiā auapanika nitxa, himakinika noerekini īkapani, kotxi nota nirekari himaroāpotiniri Teoso sākire. Ninirekari hāuokiniri hīpoxokoniritika.

²⁶ Ininiā eureka hītxari: "Erekapitikari Kristo Xesosi, kotxi Paoro iuaikana apoka ate-moni," hītxapaniko. Ininiā iteene hīpoxokoniuata iuasaaki.

²⁷ Atxiiti auapanika nitxa, atxiiti nipina, iuaritika ikiniōtika erekia hītxako hāuini. Erekari Kristo iokanapirena, ininiā hīte apaka erekia hītxako hāuini. Atxiiti nisa hītemoni. Atxiiti kona nisa. Atxiiti nikenakopiretai hīte uai kateia āki nauakasaaki. Iuaritika, hāuini erekia inakasaaki, nimarotariko hīte himakinika iteene auikiniri Kristo sākire iua iokanapirena erekari. Hāuini erekia inakasaaki, nimarotari hīte himakinika sāpiretiniri Kristo iokanapirena iaōka apanakinimoni.

²⁸ Hāuini erekia inakasaaki, na hīpīkana hīte omanatakan. Hītparaxinireritika hāuiniā, ninoia hīte omanatakan imarotari ixipokinina āti òti. Hītparaxinireritika hāuiniā, ninoia imarotari Teoso makatzakinii hīte himapinakan īkapani.

²⁹ Ininiā Teoso sikari erekari hītemoni, kotxi iua auritai hīte auikiniri Kristo iokanapirena. Apaka erekari isikai hīte, kotxi iua auritai hīte atatsiitiniri himisiritiko Kristo īkapani.

³⁰ Hīte atamatapekari nota misiritiko, hīte sauaki nauakasaaki. Hīkenakopiretari nimisiritiko auapanika uatxa. Uatxa hīte nota atoko, kotxi hīte apaka misiritaāka.

2

Kristoka Poiātotakaua.

¹ Kristo sikatparaxiniretaua ate, iua nakiti aniniāua. Kristo mīkaporitaua ate, amarini axapitiri inoro mīkaporitini atoko itxa, kotxi iua tiretaua. Ātipirika iua Erekari Matamatakoti amoianari itxaua. Kristo iteene tiretaua. Iua amonikaua.

² Ininiākara nota ītākikai hīte hīkinikau. Hīxinikariko Teoso nireēkitinoka hīkamin, ininiā hīxinikakiti ātinoka txauako. Hītretakakauako Teoso tiretinua atokokana. Hinireēkiti ātinoka txauako. Ikara atoko hininiā, iteene hīkamapoxonitano nota.

³ Kona kapotxinaniri hītxapeua. ! Hīuihapeua. Hīteka minakati hītxauako. Hīxinikariko: "Apanakini apiata, nota poiāoka".

⁴ !Hīxinikariko pite nireēkitinani. Himiparīkatanako apanakini, ninoia nireēkiti ikaminina īkapani.

⁵ Xesosi Kristo xiniākitikanerako hīxinikako. Kristo kamakitikanerako hīkamako.

⁶ Teoso itxaua Kristo Xesosi, ininiā iposotari ipaniātiniri ikinimane inireēkiti ikaminina.

⁷ Iuaritika itakanapari auītetxi ininiua. Nitirritxi atoko itxapekaua. Iuaka minakati itxīkitakaua, kotxi kākitipeka itxaua uai itixi iponaniākasaaki.

⁸ Iuasaaki kiki inakasaakiua, iuaikana iuaka ipoiātotakaua, kotxi ikīpitari Teoso sākire ipinini īkapani. Imarotari okiko tīkane, kukaniri okiko atoko inaākako aamina īpiriāmitakari nopini. Iuaritika ikīpitari Teoso sākire ipinini īkapani.

⁹ Ikara atoko ininiā, Teoso txīkitakari iua Apiananiri ininiāua. Āti iua atoko inakari !auari. Teoso takari iuāka. Āti uāka iua atoko inakari !auari,

¹⁰ kotxi kākiti ikininape kenakotakasaakiri iuāka Xesosi, ikapotoreēkauako Xesosi apisatoō. Ikinimane Teoso tixine auakani, ikinimane itixi auakani, ikinimane ipīkani auiniātāā pakini kapotoreēkauako Xesosi apisatoō, kotxi iauītena itxaua Xesosi.

¹¹ Ikinipoko kākiti txako: "Xesosi Kristo Apiananiri itxaua," itxanako. Ikara atoko ininiā ikinimane: "Peerekari aři Teoso," itxanako.

Iōriki Atoko H̄itzako

¹² Ininiā nota tiretakini, h̄ik̄ipitariko nisākire uatxa, mitxi h̄itekata nauakasaaki nisākire h̄ik̄ipitini atokokana h̄itzako. Uatxa kona h̄itekataikano, iuaritika ninirekari apia h̄ik̄ipitini nisākire. Teoso makatxakapekari himaerekani itixine h̄isini īkapani, ininiākara ikiniočika. H̄ip̄ikarukauatako Teoso īkapani. H̄ip̄ikariko maerekati h̄ikamini. Erekarinanira h̄ikamapikako.

¹³ Hip̄osotari ikara atoko h̄ikamini, kotxi Teosokara moianatai h̄ite. Iua kamanirekareta h̄ite iua nireēkiti hinirekini īkapani. Iua sikaposotiiretai h̄ite iua nireēkiti h̄ikamini īkapani.

¹⁴ H̄ip̄ikauatakasaka, !h̄itsoatape, !h̄itxitakakapeua.

¹⁵ Ikara atoko h̄ikaminiā, h̄ikerokiniri ! auari, himaerekani ! auari, ininiā erekarinoka h̄ikama apanakinimoni. Ininiā Teoso anaakori erekarini h̄itzaua. Kākiti kamisirienererini sauaki h̄auanāta h̄ite. Kākiti maerekani sauaki h̄auanāta. Iōriki iopinikari iaxiti īkanōka. Iōriki atoko h̄itzako. H̄ip̄onikariko maerekati auiniātaā, atāo inakari kākiti imarotini īkapani.

¹⁶ H̄ite iopinikari ipiā, Teoso sākire apanakinimoni h̄isāpiretakasaaki. Teoso sākire tx̄ikitakari kākiti ātipirika auāki inini t̄kane, Teosokata auini īkapani. H̄ite Teoso anaakori erekarini hininiāua, nota iuikaiko h̄ite, Kristo uaimoni kanapiriākasaaki, kotxi h̄ite auikapekari Teoso sākire nisāpiretakati. Kona maxikatūkani niparīkauatpitipo h̄ite īkapani, kotxi h̄ite auikapekari Teoso sākire nisāpiretakati.

¹⁷ Atxiūti nota okaāka Teoso sākire nisāpiretini xika. Atxiūti niarēka oxikepoakataāka, Teosomoni sikakori atoko inakari, Teoso sākire nisāpiretini xika, Teoso sākire h̄auikini xika. Nokaāka atxiūti, iuaritika nipoxokoniuata. Nipoxokoniuata h̄itekata.

¹⁸ Ininiā erekari h̄ite apaka poxokoniuatini. Erekari h̄ip̄oxokoniuatini notakata.

Tximótxio Pirena

¹⁹ Xesosi Apiananiri nirekiniāri nota iokanatiniri Tximótxio h̄itemoni, ininiā mapaočipeka inakasaka niokanatari iua. Ininiā eureka iua minapiretari h̄ite pirena, nota apaka poxokoniuatini īkapani.

²⁰ Āti Tximótxio atoko inakari uai !auari, kotxi iua iteene tiretai h̄ite. Iua nirekari h̄auini ereka inini.

²¹ Apanakini kākiti xinikari ninoaka nireēkitinoka. !Ixinikarina Xesosi Kristo nireēkiti.

²² Himarotari iua Tximótxio parīkauatape notakata, imi irikata parīkauatakarri atoko itxa. Iparīkauata notakata Teoso iokanapirena erekari apanakini asāpiretini īkapani. Ininiākara himarotari Tximótxio atamakaākapeka, ininiā himarotari erekapitikari iua.

²³ Kiatokopa ninataāka? Uatxa !nimarotari. Nimarotakasaakiri, niokanatari Tximótxio h̄itemoni.

²⁴ Apiananiri kamaimaroretano nota, Tximótxio tikinimoni nota apaka apoka ereē h̄itemoni.

Epaparotxito Pirena

²⁵ Notamoni erekari iuaīkana niokanatiniri h̄okanapirena mīkari, Epaparotxito inakori. H̄ite iokanatapekarri iua notamoni nota itiretini īkapani. Iua nitari atoko itxa. Imi-parīkapatipono nota, Teoso iokanapirena asāpiretakasaaki. Iua, nota pakini sotato atoko atxaua, kotxi ate neenamauata Teoso īkapani.

²⁶ Iua ipiātai h̄ite h̄ikinika. Iua maerekaxiniretinoka itxa, kotxi ikenakopiretari h̄ite imaropiretiniri iua amianatini.

²⁷ Atāopitikara iua amianatapitika. Iua ipinaarita, iuaritika Teoso amonīkari iua. Itx̄ikitakari iuaīkana erekari ininiā. Ininiā Teoso amonīkano nota apaka, kotxi Epaparotxito ipinaākamako, apia maerekaxiniretinoka nitxamako.

²⁸ Ininiākara iteene ninirekari niokanatiniri iua h̄itemoni, h̄ip̄oxokoniuatini īkapani haōkitakasaakiri. Ikara atoko ininiā, nota maerekaxiniretinoka ninimi !auaika.

²⁹ Ininiā h̄ip̄oxokoniritika h̄apakariko iua, kotxi iua Epaparotxito ařtari itxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. H̄ip̄axitariko kākiti Epaparotxito atoko inakari,

³⁰ kotxi Kristo īkapani iparīkauatini xika ipinaarita. Iuaka monōkorimoni isa nota imoanatinini īkapani, kotxi iua imarotari h̄ite nirekapitikamari himoianatinino, txamari !hip̄osota himoianatinino, ininiā iua iteene moianatano.

3

Kiatokopa Kākiti Atāo Ereka Inini?

¹ Nitariakori, apikomoni nisāpiretai. H̄ip̄oxokoniuatako, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. !Nisāpaka iuaīkana nisāpiretakipeka nisāpiretinii h̄ite. Iuaīkana nōtākai h̄ite, atāo minakati himauikakani īkapani.

² Erepaniko kākiti maerekati kamakani, atāo minakati sāpiretakani, kotxi nino a sāpiretari kākiti: "Teoso takaōtxikare piñtoā mauakaniā, kona Teoso nakiti !pitxaua," itxana.

³ Ninoa auapitika Teoso takaōtxikare iñtoāna, txamari kona Teoso nakitiakori !itxauana. Atera Teoso nakitiakori, kotxi atemoni aua atāo inakari Teoso takaōtxikare ate ākixinireē, kotxi Erekari Matamatakoti oerekaua amisākiretiniri Teoso. Kristo Xesosinokara ate iuika. Aimarotari ateka kamakiti litxa. Teoso kamakinokara apakata.

⁴ Hīuākatari atxīti hīte kamakiti ereka inini Teoso apakapinii ikapani? Konapitimi. Nota kamakiti apiaerekata, iuaritika nikamakiti !txikitakano Teoso apakapinino ikapani. Hīkenakotaroi erekari nota kamakiti:

⁵ Teoso takaōtxikare niñtoā takaāka oito òti nauakasaaki. Nirini, ninoroni pakini Xoteo itxauana. Natokiri kitxakapirika Pēxamīñ inakori. Kitxakapirika natokiriakorini, nakiroakoroni pakini ikinika Xoteoakori itxauana, ininiā atāo Xoteo nitxaua. Nota kīpitari aāuīteakori kitxakapirikarini paniātakiti, kotxi nota pariseo nitxaua, ininiā Teoso sākire iōkatsopatokri oerekakari nitxaua.

⁶ Nota iteene nirekari Teoso nireēkita nikamini, ininiā nimisiritari kākiti Xesosi sākire auiākani, kotxi niuākatari Teoso nirekari ikara nikamini. Aātokiriakorini paniātakiti ikinika nikīpita. !Nikerokari.

⁷ Mitxi niuākatari ikara atoko nininiā erekapitikari, ininiā, "Teoso apakapapitikano nota," nitxa. Uatxa nimirotari Kristo, ininiā nimirotari mitxipe minakati nininiua nota.

⁸ Uatxa nimirotari niuāte Kristo Xesosi. Ikara apiaerekata. Xesosi nimirotini apisapanika, nikamakiti !itxa xatiki. Nitakanapapekari mitxi nikamakiti. !Itxaika. Mitxi nikamakiti itiki atoko, kotxi !ninirekaikari. Kristo nakiti uatxa nitxaua.

⁹ Nitakanapapekari mitxi nikamakiti Kristokata ātipirika nauini ikapani. Nota kīpitari Moisesini paniātakiti. Ikara atoko inakarinan i kona ereka txikitakano nota. Teosonokara kamaerekatano nota, kotxi nauikari Kristo sākire.

¹⁰ Ninirekari Kristo iteene nimirotini. Ninirekari nimirotiniri Teoso posotuire, kotxi iposotuireē ōkitikari Kristo, iuañkana auāki inini ikapani. Kristo atatsiirauatape, ininiā nota apaka nirekari natatsiirauatini atāo imoianari nininiua ikapani. Ninirekari nota nireēkita ipinini, Kristo aamina īpirāmitakari nopini ipinini atoko. Ninirekari Xesosi nireēkitinoka nikamini, ininiā iua atoko nitxaua.

¹¹ Ininiā itxi xipokini òti Teoso ōkitikanoko, iuañkana auāki ninini tīkane.

Mitekakari Atoko Nitxa

¹² Ikara ikinika !nimarotapanika. Nimaroāpotapanikariko. Teoso kamapanikari iparika nota ākixinireē. !Ixipokapanikari, ininiā !niotokakari niparika Teoso ikapani. Ni-parikauatapitipo. Mitekakari mitekini atoko, !niotoka. Mitekakari nirekari mitekatxi mapotōkire apokini. Iua atokokana nota nirekari niparika mapotōkire napokini, kotxi Kristo Xesosi mereēno nota ikara atoko nikamini ikapani.

¹³ Nitariakori, niparika mapotōkire !napokapanika. Ia nikamako: !Nixinikaikari mitxi nikamakiti. Mitekakari masapotorikakati atoko nitxa. Nitapararitika nisa apikomoni, niparika mapotōkire napokini ikapani.

¹⁴ Mitekakari iteene nirekari mitekatxi mapotōkire apokini imitekini īki apakapini ikapani, ininiā imitekapitipo. !Iotoka. Iua atokokana nota parikauatapitipo Teoso ikapani, niparika mapotōkire napokini ikapani, niparika īki Teoso sikakiti napakapini ikapani, kotxi Teoso pīkapiretano nota Kristo Xesosiā itxine nisini ikapani, niparika īki napakapini ikapani.

¹⁵ Akinika ate Kristo iteene imarotakan xinikamariko nota oerekakiti atoko inakari. Ikara atoko himaxinikakanisaaki, Teoso oerekaike hīte atāo inakari.

¹⁶ Mitekatxi kamakari paniātakiti iaōka mitekakari kama imitekasaaki. Iua atokokana makamariko Teoso paniātakiti. Uatxaika akamakiti atokokana makama.

¹⁷ Nitariakori, hīkamariko nota kamakiti atoko inakari, kotxi ate oerekapekai hīte ikara atoko inakari hīkamini. Hīkīpitari nota kamakiti atoko inakari kamakani sākire.

¹⁸ Kaiāpokori kākiti !auikari Kristo ipinini amarekani imakatzakini ikapani. Kristo omanatakan itxauana ninoa. Itokatapeka ikara nisāpireta hīte, ininiā iuañkana uatxa ikara nisāpireta. Iteene nimatinaniuata ninoa xika.

¹⁹ Itxi mapotōkire ôtsaaki ninoa iokanataākako maerekani misiritikoātaā. Iitonateoso-nena atoko itxana, kotxi ittona nireēkitinoka ikamana. Ikamakitina !erekari, iuaritika iuikarina ikamakitina. !Ipētauatana. Ninoa xinikapikari ikorapokoriti. !Ixinikarina Teoso.

²⁰ Atepekana, Teoso tixine auakani atxapekaua. Aiātapari apoxokonirritika kākiti maerekani makatzakakari iuaxitikiri uaimoni apokini. Iua Xesosi Kristo Apiananiri itxaua.

²¹ Iuasaakiko inoākari aīto mataparati. Itxikitakari aīto iua īto erekari atoko inini. Iposotari, kotxi kaposotirerri itxaua iua. Ikinimane kamapitikariko ipaniātakiti, kotxi kataparari iua Xesosi.

4

Õtākipirenatxi

¹ Nitariakori, nota iteene tiretai hīte. Nipiātai hīte. Hīkamapoxokonitano nota. Niukai hīte, kotxi niparīka īki atoko hītxa. Nitiretakini, hīxinikariko ikara nota õtākikinii uatxa. Nota õtākikinii hīkīpitiniā, līhtakanapari Apiananiri.

² Nota õtākikai hīte Epótxia inakoro, Sītxiki inakoro pakini. Hīkipitariko Apiananiri sākire. Hītotakariko hīxitakakiniu.

³ Pitepekana nimojanari erekari, nota nirekai pite õtākikinina naia sito ipi, kotxi ninoa parīkauataapeka notakata Teoso iokanapirena erekari asāpiretakasaaki. Niñoa parīkauata notakata, Kremētxi inakori pakinikata, apanakini nimojanariakorikata apaka. Ninoa uāka Teoso aātsopateē iōkatapeēkaika, Teosokata auapininiika ininina tīkane.

⁴ Hienenīkapikako, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua. Iuaīkana nitxai. Hienenīkako.

⁵ Erekari hīkamako apanakinimoni. !Hitxitapena. Erekari apanakini imarotiniri hīte erekia hinini. Apiananiri kaiamapeka ikanapirii uaimoni.

⁶ Na xatiki maerekaxinireтика !hitxape. Maerekaxinireti hinakasaaki, himisākiretariko Teoso. Hamanaāri hinireēkīti. Himisākiretakasaakiri Teoso, hītxariko: "Erekapitikari nota moni pikamakiti," hītxariko.

⁷ Ikara atoko aniniā, Teoso kamaerekaxiniretaua. Kiātokopa ininiāpa Teoso kamaerekaxiniretaua? ! Kimarotikori, iuaritika peerekari. Hākixinire erekaxinirepeka ininiā, maerekati !īroā hākixinireē. !Hinirekaikari maerekati hīxinikini. !Hinirekaikari maerekati, kotxi Kristo Xesosi nakiti hītxapekaua.

⁸ Nitariakori, nisāpiretakiti xipokini apisa, nisāpiretapanikaiko hīte. Hīxinikariko atāo inakari sākiretxiti. Hīxinikariko atāo inakari hīsāpiretini. Hīxinikariko atāo inakari hīkamini. Hīxinikariko erekarinoka. Hīxinikariko tiraōkixti. Hīxinikariko potxitakori. Ikara atoko inakarinoka hīxinikako, kotxi erekapitikari ikara. Peerekari ikara.

⁹ Hīkamapikariko noerekakiti iaōka. Hīsāpiretanako apanakini hītemoni nisāpiretakiti. Hīkamariko nota kamakiti hītiākiti atokokana. Ininiā Teoso kākiti kamaerekaxiniretakari kaikota hītekata.

Paoro Potxitari Ninoa Sikakiti

¹⁰ Apiananiri nakiti nitxaua, ininiā iteene nipoxokoniuata. Iuaīkana hīte oerekari hītiretinino, txineiro hīsikakito hīokanatinano, ininiā nipoxokoniuata. Ātipirika hīxinikano, kotxi iteene hītiretano. Txamari mitxi !Iposotari hīsikakiti hīokanatini notamoni.

¹¹ !Namanaāri iuaīkana txineiro hīokanatini notamoni. Ikinipoko ninireēkīti auakasaaki, nipoxokoniuata. Ikinipoko ninireēkīti mauakanisaaki, iuaritika nipoxokoniuata.

¹² Nota napapekari nimamākani, nimanipokoreni, nimatxineiroteni pakini. Apaka nimarotari ātikataā ninireēkīti ikinipoko auinano. Teoso oerekapekano ikiniōtika nipoxokoniuatini. Nieneniā nipokori auakasaaki. Nieneniā ninatxitakasaaki apaka. Nieneniā ikini sereti auinakasaakino. Nieneniā minakati mauinakanisaakino.

¹³ Ikinipoko niposota nikamini, kotxi Kristo sikano iposotiire.

¹⁴ Erekapitikai hīte, kotxi nimatxineirotenisaaki, hīokanatari txineiro notamoni.

¹⁵ Teoso iokanapirena erekari merepitipanika hīkenakotakasaaki, ereē Masetónia tixini nosipikasaaki, hīte Piriposi auakaninokara iokanataro txineiro napakapini īkapani. Apanakini Xesosi sākire auiākani ātiātāā auakani, ! iokanatinano nota. Himarotapekari ikara.

¹⁶ Tesarónika sitatxiti nauakasaaki, ninirekakiti auakasaaki, itokata txineiro hīokanatinano.

¹⁷ !Niātaparo txineiro hīsikinino. Niātapari Teoso sīkinii erekari, kotxi hīte tiretapekano nota.

¹⁸ Napakapekari ikinipoko hīoknatakiti. Kaiāpokori hīoknatakiti. Epaparotxito inakori mininano hīsikakiti, ininiā ikinika ninireēkīti uatxa auinano nota. Teosomoni sīkakirri kamariri atoko itxa hīte sikakiti notamoni. Teoso potxitari hīsikakiti notamoni.

¹⁹ NiTeosone sīkaike hīte hinireēkīti ikinika sereti, kotxi ikinipoko aua iuamoni. Isikaua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua.

²⁰ Ātipirika matxari Teoso: "Peerekai aīri, aTeosone. Ameē."

Takanapapirenatxi

²¹ Hísäpиретанако ikinimane ereē auakani Kristo Xesosi nakitiakori, nixinikamanapitinina ninoa. Añtariakori uai notakata auakani xinikamanapitai híte apaka.

²² Ikinimane uai auakani Teoso nakitiakori iokanapireta hítemoni ixinikiniina. Homanoakori auñte aapoko auakani, Teoso nakitiakori, iokanapireta hítemoni iteene ixinikiniina.

²³ Xesosi Kristo Apiananiri sikari ikinipoko erekari hítemoni. Ameē.

KOROSO **Paoro Iokanatsopatakiti Koroso Auakanimoni**

¹ Nota Paoro. Niokanatsopata h̄itemoni. Teoso mereēno nota, kotxi inirekari nota Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Añtari Tximótio apaka iokanapireta h̄itemoni.

² Ininiā aiokanatari ia iōkatsopari Teoso nakitiakorimoni, ikinika Teoso paniātakiti kamakimoni Koroso sitatxiti auakanimoni. Altariakori h̄itxa. Añri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari h̄itemoni. Ninoa kamaerekaxiniretaí h̄ite.

Teoso Misākiretiko Koroso Auakaní Íkapani

³ “Erekapitikai,” atxari Teoso, añaúte Xesosi Kristo iri, iua amisākiretakasaaki h̄ite Íkapani. Ätipirika amisākiretari Teoso h̄ite Íkapani.

⁴ Ikara atoko atxari Teoso, kotxi ate kenakopiretari h̄ite aukinirri Kristo Xesosi sākire. Apaka akenakopiretari h̄ite tiretiniri ikinika kākiti Teoso nakitiakori.

⁵ Teoso iokanapirena erekari atāo sākiretxiti itxaua. Ikara h̄ikenakotakasaaki, h̄ikenakotari Teoso sikaenetakiti ipotetakti itixineē h̄ite Íkapani, ininiā hiātapari hāpakapiniri Teoso sikaenetakiti. Himarotari hāpakapiniri, ininiā Teoso sākire hāuikini aua, hitiraōkiuatini pakini aua.

⁶ Teoso iokanapirena erekari h̄ikenakotakiti iaripiretapeka ikini itxitimoni. Ikiniōtika apikomoni kākiti kenakotari. Iuasaaki kākiti auikaápatori Teoso iokanapirena. Ikiniōtika kākiti apakapari erekari Teoso sikakiti. Iua atokokana h̄ite kenakotari Teoso iokanapirena erekari. Iuasaaki himarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. Iuasaaki himarotari Teoso atāo sīkiniri ikinipoko erekari kākitimoni.

⁷ Amioanari, atiretakiti, Epápara inakori, iuara oerekari Teoso sīkiniri ikinipoko erekari kākitimoni. Iua Kristo nitiri itxaua. Ätipirika iparíkauata Kristo Íkapani, ininiā ätipirika iparíkauata h̄ite Íkapani.

⁸ Iua sāpiretaua ate h̄itiraōki, Erekari Matamatakoti siākiti h̄itemoni.

⁹ H̄ite pirena akenakopiretakasaaki, ätipirika amisākiretari Teoso h̄ite Íkapani. Ate nirekari h̄ite itene imarotiniri Teoso nireēkiti h̄ikamini Íkapani. Anirekari kūkiteni hininiāua. Anirekari himarotiniri Teoso imaroare Erekari Matamatakoti siākiti.

¹⁰ Ininiā ate misākiretari Teoso h̄ite atāo h̄ikamini ikiniōtika, kotxi Apiananiri anaakori h̄itxa. Anirekari h̄ikamakiti kamapoxokonitiniri Teoso. Ininiā h̄ikamakiti ikiniōtika erekarinoka, amātiiri erekari atoko. Ininiā ikiniōtika himaroāpotari apikomoni Teoso nireēkiti.

¹¹ Anirekari Teoso sīkataparaxiniretinii h̄ite iposotiireē, kotxi kaposotireri iua. Ininiā iuasaaki hiātapari himisiritiko xipokini. Iuasaaki ! hinaiatua. Iuasaaki h̄iposotari himīteenekiniri himisiritiko h̄ipoxokonirikitia.

¹² Iuasaaki h̄itxariko añri: “Erekapitikai,” kotxi iua kamaerekataua. Ininiā aäpkapari iua potetakiti inakitiakori Íkapani Teoso tixineē, ipiā mauakaniātāa.

¹³ Iua sīkakaua ipiā posotiireē añaúkasaaki, maerekati posotiireē añaúkasaaki. Iua anikaua imi itiretakiti auinātāa. Iuaātāa auakaní auíte itxaua imi.

¹⁴ Imi Kristo iñkitxitari Teoso amaerekani iki ipíkasaaki, ininiā Teoso makatzakari amaerekani. !Iximikaikari amaerekani.

Kristo Apiananiri

¹⁵ Kākiti kona posotari atamatiniri Teoso. Teosotxikana itxaua Kristo, iuaritika aposotari Kristo aätamatinini. Ikinipoko kamiko apisa, Kristo aua Teosokata.

¹⁶ Iua kamari ikinipoko. Ikamari iaxiti auakaní, uai itixi auakaní apaka. Ikamari ikinipoko kākiti atamatatiki, kākiti matamatatikini apaka. Ikamari ikinika kaposotirerini, auíteixakori matamatatkoní, ikinika Teoso nitiriakori pakini. Ikamari ikinika. Ikinika kamaákia iua Íkapani.

¹⁷ Kristo aua ikinipoko apisa. Iua maíkari ikinika imaxipokakani Íkapani. Ikara atoko ininiā, ikinipoko auapanika. Iua mauakaniā, ikinika iarika. Iua mauakaniā, ikinipoko xipoka.

¹⁸ Kākiti Teoso mereēkini Kristo ñto atoko itxauana. Teoso mereēkini kii atoko itxa Kristo. Merepitipanika ipíkari ökitikakariua iua. Ininiā ökitikasaakiua, oerekari kākiti Apiananiri ininiua. Äti kaposotirer iua atokokana inakari lauari.

¹⁹ Teosotxikana iua. Ikinika Teosomoni auakari aua iuamoní. Ikara atoko Teoso apokaerekatari.

²⁰ Kristo aréka xiketakasaaki aamina ñpiriāmitakari nopini, iuasaaki Kristo xipokari Teoso omanākarauatini kākiti maerekani xika. Kotxi Teoso nirekari Kristo mininiri ikinipoko

iuākana iuamoni, īkorapokoriti auakani, iaxiti auakani pakini. Ininiā uatxa Teoso apakapari Kristo sākire auiākani.

Kristo Kamakiti Koroso Auakani Īkapani

²¹ Hītepekana, mitxi !himarotari Teoso. Iuasaaki !hāuari Teosokata. Maerekati hīkamakiti xika homanatari Teoso hākixinireē. Teoso mokaiakariakori hītxaua iuasaaki. Uatxa Teoso apakapai hīte,

²² kotxi Kristo īto ipina hīte īkapani. Ininiā iua anikai hīte Teosomoni iua makatx-akakini hininiua īkapani. Teosomoni himaerekani !auaika, kotxi Kristo makatxakapekari imakinaka himaerekani. Teoso apisatoō hāpokasaaki, kona āti posotari apoītinii hi-marekani xika.

²³ Ikara atoko aua hītemoni, iteene hāuikināri Kristo sākire ikiniōtika, Kristo sākirenoka hāuikinā, isākire himatakanapakanā. Ikara atoko hīkaminiā, apanakini kona txīkitakai hitakanapiniri hiātapiniri ikinika Teoso kamakiti hīte īkapani. Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua ikinika Teoso kamakiti inakitiakori īkapani. Hīte kenakotapekari Teoso iokanapirena erekari. Isāpiretaākapeka ikinika itixi auakanimoni. Nota Paoro Teoso nitiri, iua iokanapirena erekari ikinimane nisāpiretini īkapani.

Paoro Parīkauata Kākiti Teoso Mereēkini īkapani

²⁴ Uatxa nipoxokoniuata hīte īkapani natatsiirauatini, kotxi natatsiirauatini xika hīte aukari Kristo sākire. Natatsiirauata niñōā Teoso mereēkini īkapani. Kristo īto atoko itx-auana kākiti Teoso mereēkini. Natatsiirauatapitika, iuaritika Kristo atatsiirauatini apiata.

²⁵ Teoso iokanatano nota imereēkini nitiri nininiua. Ipaniātano nisāpiretini ikinika isākire hītemoni.

²⁶ Ipaniātano nisāpiretini mitxi kākiti mimarotakiniti. Okananipeka Teoso !oerekari ikara kākiti mimarotakiniti. Kristo ipinini apisa ikini itixiti auakan i!marotari ikara. Mitxi kākiti mimarotakiniti uatxa oerekāāka Teoso nakitiakorimoni.

²⁷ Uatxa Teoso nirekari inakitiakori Xoteo minakanua imarotiniri mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi peerekari. Natokopa itxa ikara kākiti mimarotakiniti? Nisāpiretai. Kristo posotari kākiti ākixinireē auini. Ia mitxi kākiti mimarotakiniti. Kristo aua hākixinireē. Ininiā himarotari hūsini Teoso tixinemoni.

²⁸ Ininiā asāpiretari kākiti Kristo pirena. Aōtākikari ikinimane Teoso imaroreē. Aōerekari ikinimane Teoso imaroreē, kotxi Teoso sikaimaroretua. Iua aua ikinika imaroretxi. Ikara atoko aanikana Kristo nireēkitinoka kamakani Teosomoni.

²⁹ Ikara nikamini īkapani, niparīkauatapitipo. Pasāpaniri. Kristo posotiireē niparīkauata, kotxi kaposotireri iua. Iua iteene sikataparatari nākixinire, ininiā nipozotari iteene niparīkauatini iua īkapani.

2

Paoro Nirekakiti

¹ Ninirekari himarotiniri iteene nimisiritiko hīte īkapani. Apaka iteene nimisiritaāka Araotxiséia sitatzxti auakani īkapani. Nimisiritaāka apanakini nimataōkitakini īkapani apaka.

² Ninirekari ikinimane ninoa kataparaxinire ininina. Apaka ninirekana itiretakakini-una, ininiā ātika ninoa nireēkiki. Ikara atoko ininiāna, iteene imarotarina ikinika Teoso sākire. Iuasaaki imarotarina Kristo, mitxi kākiti mimarotakiniti, mitxi aīri Teoso morekakiniti.

³ Paimatireri Kristo. Iua mimarotakiniti !auari. Ikinipoko imarota.

⁴ Ikara atoko nisāpiretai hīte, apanakini mamisirienetakanii tūkane kākiti imaroreē.

⁵ Niñō ! auari hītekata, iuaritika nixinikapikai hīte nākixinireē. Nipoxokoniuata, kotxi mimarotari hīkamakiti atāo inini. Apaka nipoxokoniuata, kotxi hīte iteene aukari Kristo sākire.

Atāo Kristo Sākire Auiākani Kamakiti

⁶ Hāpakapapekari Kristo Xesosi hāuūte ininiua īkapani, ininiā hīkamariko inirekakiti ikinjōtika.

⁷ Iua taparanoka hīkosekako. Aākotsa kosekiniri āparaā atoko hītxako. Ikara atoko hininiā, kataparari hīxinire. Ininiā atāo hāuikari Kristo sākire mitxi aōerekakiti atoko, ininiā kataparaiko. Ininiā iteene hītxariko Teoso: “Ikinika pikamakiti ate īkapani peerekari,” hītxako.

⁸ Erepaniko. Kona hāuīritapiri kākiti makatxakinii Teoso kimaporeē. !Hāuīkapiri ninoa sākire, kotxi ātāo ninoa sākire. Na atāo isākirena. Kākiti imarorenoka imarotana. Kamisirienererini ninoa. Maxikatūka isākirauatana. Kitxakapirika auakani sāpiretakiti

ninoa sākire. Íkorapokoriti auakani nireēkiti maerekati isāppiretana kākiti. Kona Kristo sākirenī.

Apiananiri Itxaua Kristo

⁹ Kristo aua iito, iuaritika Teosotxikana iua. Kristo aua ikinipoko Teoso posotiire, ikinipoko itiraōki, ikinipoko imarore, txaāpokata, kotxi Teoso itxaua.

¹⁰ Kristo aua hākixinireē, ininiā ikinipoko aua h̄itemoni. !Auari apikomoni himirekakiti, kotxi aūfetxiakori iaxiti auakani aūte itxaua. Apiananiri itxaua. Kaposotireri iua atoko inakari !auari.

Kristo Kamakiti H̄ite īkapani

¹¹ Hāpakapapekari Teoso takaōtxikare kākiti mataākiniti. Hākixinireē Teoso takari itakaōtxikare. Kristo makatzakasaakiri himaerekani h̄iito nireēkiti, iuasaaki hāpakapari Teoso takaōtxikare.

¹² H̄ipatxisatikosaaki, Kristokata ikatakoni atoko h̄itxaua. Eereka hōkitikaāka Kristo ūkitikiko atoko. H̄ite ūkitikaākako, kotxi h̄ite auikari Teoso posotiire Kristo ūkitikini ipikasaaki.

¹³ Mitxi ip̄ikani atoko h̄itxaua himaerekani xika. Xoteo minakaniau h̄ite, ininiā mitxi kona himarotari Teoso nireēkiti. H̄iponaniākasaaki, maerekati auape h̄itemoni. Iuaritika Teoso tx̄ikitakai auāki hinini Kristokata. Teoso makatzakari ikinipoko himaerekani. !Ixinikaikari himaerekani.

¹⁴ Iua oakari iōkatsopatakorri amaerekani sāppiretiko. Ikara iōkatsopatakorri sāppiretarri amisiritiko amaerekani xika. Amitekini !auari. Amisiritiko auapitika. Iuaritika iua oakari ikara iōkatsopatakorri. Imakatzakari ikara iōkatsopatakorri. Ip̄irāmitakari nopini Kristo tokakittikosaaki, ikara iōkatsopatakorri tokakitaāka apaka iuaā, ininiā !itxaika. Iuasaaki amisiritiko !auaika.

¹⁵ Kristo ip̄irāmitakari nopini ipikasaaki, iuasaaki imakatzakari ikinika Satanasi posotiire, initiriakori posotiire pakini. Iua oerekari ikinimane !kaposotirena ninoa. Iua ūkitikasaakiu, oerekari ikinimane iuananira Apiananiri ininiua. Iuasaaki Kristo oerekari ikinimane ikāiatini.

¹⁶ Ininiā kona hāuiratipiri apanakini txitinii hinikakiti xika, hiātakiti xika pakini. Kona hāuiratipiri apanakini txitinii kiiniri Teoso īkapani h̄ikamini xika, kiiniri kasiri itopaātakasaaki h̄ikamini xika, kiiniri tomatiki ūti h̄ikamakiti xika pakini.

¹⁷ Kiiniri Teoso īkapani īkorasaaki sanōkatxi atoko itxa. Oerekaua atāo inakari, txamari na iteene oerekaua. Itenee oerekāka atemoni, Kristo aōkitakasaaki.

¹⁸ Erepaniko kākiti ia atoko inakari: Ninoa iuikari imiuikakaniuana. Ninoa teosone-tari Teoso nitiriakori matamatakon. Ninoa sāppiretarri kākiti matamatakon aōkitinina itaponeēna. Ixinikarina ninoaka nireēkitinoka. Ixinikarina kimarorerini ininiuana, ininiā iuikauana. Erepaniko kākiti ikara atoko inakani. Hāuikiniāri ninoa sākire, !auaika h̄iparīka īki.

¹⁹ Kākiti ikara atoko inakani !inirekari Kristo iaūtena ininiua. Kotxi Kristo akii atoko itxa. Ate iua ūto atoko atxaua. Ikara atoko ininiā, isikataparatua. Aāpotiitaua. Asikata-paratakakaua. Ātika ūttxi atoko atxaua. Ikara atoko aniniā, aimaroāpotari isākire. Aaneē, kākiti ūto aneini atoko.

Apinini, Aāuini Pakini Kristokata

²⁰ Mitxi hinireēkiti itixi auakani nireēkiti atoko. Hāuikasaakiri Kristo sākire, mitxi hinireēkiti !auaika. Ip̄ipe. Txamari h̄ikamapanikari ëkorapokoriti auakani kamakiti atoko. Ninoa nireēkiti iaōka h̄ikamapanika.

²¹ Ninoa txari: "Kona pimaākipiri ikara. Kona pinikapiri ikara nipokori. Kona piouātakapiri ikara." Kinirepa h̄ikipitari ikara isākirena?

²² Ninoa paniātakiti xipokapitikako. Ikara atoko !itxa, kotxi ikara atoko inakari paniātakori kākitinoka paniātakiti. Kākiti oerekakiti sākiretxitinoka ikara.

²³ Kākiti uākatari ninoaka paniātakiti kimarorerini paniātakiti atoko. Ninoa xinikakiti iaōka inirekarina Teoso. "Erekano," itxana, txamari ākixinireēna itxana "Peerekano." Ninoaka misiritaua ūtōāna. Ikamarina ikinika ūtona nireēkiti.

3

Atāo H̄ikamakiti Erekari Hāuini īkapani

¹ H̄ite ūkitikaāka Kristokata hāuini amaneri inini īkapani, ininiā hinirekariko h̄ikaminiri Teoso tixine auakani kamakiti iaōka. Iuaā Kristo topākanāta Teoso kikomoni. Apiananiri itxaua Teoso kikomoni topākakari.

² H̄ixinikariko Teoso tixine. Kona h̄ixinikapiri ëkorapokoriti.

³ Ipíkani atokopeka hítxa, kotxi hăuini kitxakari ! auaika, ininiā kona hăxinikaikari ikorapokoriti auakari. Teoso sákire mauiākani !imarotari hăuini amaneri Kristokata Teoso auiniātāā.

⁴ Kristo txíkitakari aāuini amaneri inini. Iua uai apokasaaki iuañkana atamataäka. Iuasaaki híte apaka atamataäka iuakata. Iuasaaki hítemoni auari Kristo iotximere atokokana.

⁵ Hixipokariko híto nireëkiti, kotxi ikorapokoriti auakari nirekari ïtotxi nireëkitinoka. Hökariko. Kipa aua aákixinireë aökini ïkapani? Auari anokaretxi. Auari aito nireëkitinoka kamiko nirekiko. Auari äti ïto nirekiko. Apaka auari äti nakiti nirekiko aákixinireë. Iteene anirekiniai äti nakiti, ateosone atoko itxaua anireëkiti.

⁶ Ikara maerekati xika, Teoso omanäkare apokapitikako Teoso paniätakiti makípitakanimoni.

⁷ Mitxi híte kamari maerekati ikara atoko inakari. Iuasaaki hítotapekari ikara atoko inakari híkamini.

⁸ Uatxa ia atoko inakari hítakanapako: omanäkaretxi, äti iteene txitiko, Teoso misákirepriketo, maerekati sákirextxi pakini.

⁹ Kona himisirienetakapeua, kotxi hítakanapapekari maerekati mitxi híkamakiti. Himäka kitxakari hökini atoko, hítakanapapekari ikara maerekati.

¹⁰ Uatxa híkamakiti amaneri. Himäka amaneri híeretakini atoko, híkamakiti uatxa amaneri. Teoso txíkitakari híkamakiti amaneri inini, ininiā himarotari atão inakari imaroretxi. Ininiā Teoso kamakiti atokokana híkama, kotxi híte kamakari itxaua.

¹¹ Uatxa kákiti apari ! auari. Krekoakori, Xoteoakori, Teoso takoõtxikare auañtotakini, Teoso takoõtxikare mauañtotakini, mamaroren, kákiti ïtopa auakani, nitirixti amotakoni, kákiti miamotakoni pakini ! auari kákiti apari. Äti kákiti äti kákkitxitxiana, kotxi Kristonoka Apiananiri. Iua aua ikinimane isäkire auiäkani aákixinireë.

¹² Ininiäkara hiamonïkariko äti. Híkamariko erekari ätimoni. ! Híuiukapeua. Kaneenama ! hítxape. ! Katimari homanäkarauatini. Ikara atoko hăuako, kotxi Teoso mereëkini, iua nakitiakori, itiretakini hítxaua.

¹³ Himíteenekakauako. Himaxinïkaretariko apanakini kamakiti, híte mapokaerekatakiniti. Kristo maxinïkaretapekari maerekati híte kamakiti, ininiā iua atokotxikana himaxinïkaretariko maerekati apanakini kamakiti hítemoni.

¹⁴ Ikara erekari híkamako. Erekari apari híkamini, hítilraõkiuatini. Hítilraõkiuatako. Hítilraõkiuatasaaki, ininiā iuasaaki ikinika híkamakiti atão.

¹⁵ Kristo kamaerekaxinireta, ininiä erekari hăkixinire. Hăuiritariko ikara erekari kaiktoni. ! Híkamapiri ikara erekari makatzakiko ïkapani. Híkinika äтика ïtotxi atoko hítxaua. Teoso akirital híte hăkixinire erekia inini ïkapani. Hítxariko Teoso ätipirika: "Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani," hítxako.

¹⁶ Hăuiritariko ikinika Kristo sákire kaikotini hăkixinireë, ininiä iuasaaki himaro re iteene aua. Höerekakaua. Hötkikakaua. Híxikaretariko xikari Teoso ïkapani. Híxikaretariko xikari Teoso sákire iökatsopatakor ixicariti. Híxikaretariko xikari kitxakari, amaneri pakini Teoso ïkapani. Híxikarauatatakasaaki, hăkixinireë hítxariko Teoso: "Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani."

¹⁷ Ikinika híkamakiti híkamako Apiananiri Xesosi ïkapani. Hísäkirauatatakasaaki, hísäkirauala Apiananiri Xesosi ïkapani. Iuasaaki hítxariko aři Teoso: "Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani," hítxariko.

Kákiti Aapoko Auakani Õtäkikiko

¹⁸ Híte ïtanorotxi, híkípitakoriko hítaniri sákire, kotxi Apiananiri nakiti hítxaua, ininiä ikara atão híkamini.

¹⁹ Híte ïtanirixti, hítilretaroko hítanoro. Kona hítxitapero oa. Kona homanatapero.

²⁰ Híte amarini, híkípitakoriko híri, hinoro pakini sákire. Ikinika ninoa paniätakiti híkamako, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari.

²¹ Híte irítxi, kona híkamanaiamanetapena hamariteakori, kotxi eureka maerekaxinireti aua ninoamoni, ininiä !inirekaikarina híte paniätakiti ikaminina.

²² Híte nitirixti, hípatrâote ikorapokoriti aua, ininiä híkamariko ikinika ninoa paniätakiti. Apanakini iteene paríkauata ipatrâote apisatoõ, iua apokaerekatiniri ïkapani. Iua mauakanisaaka apaka iteene híparíkauatako. Ikinika hăxinireritika híkamariko híparíka. Ikara atoko ininiä, atão hípaxitari Teoso.

²³ Ikinika híkamakiti híkamako hítaparaxinireritika. Híparíkauatakasaaki, paríkakti Apiananiri ïkapani híkamini atokotxikana, híparíkauata kákiti ïkapani.

²⁴ Híparíkauatako ikara atoko, kotxi himarotari Apiananiri sikinii ipotetakiti iaxitikiri híparíka iki. Itixine hăpokasaaki, hăpokapariko. Apiananiri Kristo nitiriakori hítxaua.

²⁵ Maerekati kamakari apakapariko imisiritiko. Teoso misiritari āti maerekati kamakari, āti maerekati kamakari imisiritini atokotxikana.

4

¹Hîte patrão, hîkamariko atão inakari hinitiriakori ïkapani. Kona himisirienetapena ninoa. Kotxi hîte apaka aua hîpatrâote Teoso tixineé.

Apikomoni Paoro Ōtakikakiti

²Kona hîtakanapapiri Teoso himisâkiretini. Araôkire hîtxako maerekati mapokakani ïkapani. Ātipirika hîtxariko Teoso: "Erekapitikari ikinipoko pikamakiti nota ïkapani," hîtxariko iua.

³ Apaka himisâkiretariko Teoso ate ïkapani. Hamanaâriko Teoso, iua oerekiniuia isâkire apanakinimoni asâpiretini ïkapani, kotxi anirekari asâpiretiniri kâkiti Kristo pirena, mitxi kâkiti mimarotakiniti. Ikara nisâpiretini xîka, kateia āki naua.

⁴ Himisâkiretariko Teoso, Kristo pirena atão nisâpiretini ïkapani, kâkiti atão imarotini ïkapani.

⁵ Kimarorerini hîtxauako Teoso sâkire mauiâkani sauaki hâuakasaaki. Aâuini poião, ininiâ ikiniôтика hinitari kâkiti Teoso sâkire hîsâpiretini ïkapani.

⁶ Teoso sikapekai ikinipoko erekari, ininiâ hîsâkira uataksaaki, hôerekari kâkiti hîsâkireē hîtiretinina. Iôkira mauakanâni nîpokoriâ, !kaposeri. Iua atokotxikana erekari mauakanâni hîsâkireē, kâkiti ! inirekari ikenakotiniri hîsâkire. Erekari hîsâkire ininiâ, himarotari hâpapapiretiniri kâkiti.

Paoro Iokanapiretini Pirena

⁷ Txíkiko inakori sâpiretaiko ikinika nota pirena. Aîtari, atiretakiti itxaua. Iua parïkauatapitipo Apiananiri ïkapani. Apiananiri nitiri itxaua atekata.

⁸ Niokanatari iua hîtemoni, hîte imaropiretini ïkapani, hîte isikataparaxiniretini ïkapani.

⁹ Niokanatari Onésimo inakori apaka iuakata. Koroso sitatxitikiri iua, hîte atoko. Aîtari atiretakiti itxaua apaka. Ātipirika atão iparïkauata Kristo ïkapani. Ninoa sâpiretaiko hîte ikinipoko Kristo sâkire auiâkani kamakiti uai.

¹⁰ Arisitako inakori, notakata kateia āki auakari, xinikamanapitai hîte. Panapee itaro ākiri Marko, xinikamanapitai hîte apaka. Nisâpiretakai hîte Marko pirena. Ininiâ ereë iua apokasaaki, hîpoxonirritika hâpapapariko iua.

¹¹ Xosoee Xósito inakori xinikamanapitai hîte apaka. Ninoa ipi āti pakini Xoteoakori notakata parïkauatakanî itxauana. Ninoa parïkauata notakata, Teoso auïtetxi ininiua pirena asâpiretini ïkapani. Isikataparaxiniretanona nota.

¹² Epápara inakori apaka xinikamanapitai hîte. Ereëkiri iua. Kristo nitiri itxaua. Ātipirika himisâkiretariko Teoso hîte ïkapani, Teoso nireëkitinoka hîkamini ïkapani, ikinika hîkamakiti atânonoka hîkamini ïkapani.

¹³ Nota imarotari iteene iparïkauatini hîte ïkapani. Apaka nimarotari iparïkauata kâkiti Araotxiséia sitatxitii auakani ïkapani. Apaka nimarotari iparïkauata Ieraporí sitatxitii auakani ïkapani.

¹⁴ Aîtari atiretakiti, amianari imarotakari Arókasi inakori apaka xinikamanapitai hîte. Témasi inakori apaka xinikamanapitai hîte.

¹⁵ Hîsâpiretanako aîtariakori Araotxiséia auakani nixinikinina ninoa. Hîsâpiretaroko Nîpa inakoro, Teoso mereëkini oaâpoko apotüttakaniuia pakini, nixinikinina ninoa.

¹⁶ Ia niokanatsopatakita hâtatsopatako hîkinika hîkenakotini ïkapani, eureka hîpaniâtitariko atatsopatiko Araotxiséia sitatxitii, Kristo sâkire auiâkani kenakotiniri ïkapani. Apaka hîte atatsopatariko Araotxiséia auakani iokanatsopatakita.

¹⁷ Hîtxariko Akipo inakori: "Pikamariko ikinipoko parïkatxi Apiananiri paniâtakiti pikamini."

¹⁸ Nota Paoro niôkatsopatari ia niuakoâ: Hîxinikariko kateia āki nauini. Teoso sikari ikinipoko erekari hîtemoni. Ameë.

1 TESARÓNIKA

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírasi, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereēkinimoni Tesarónika sitatxitia. Aíri Teoso nakitiakori hítxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hítxaua. Aíri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretaí híte.

Paoro Misākiretari Teoso Tesarónika Auakani Íkapani

² Amisākiretari Teoso híte Íkapani. Átipirika atxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani auikari pisákire,” atxari.

³ Aíri Teoso amisākiretakaaki, axinikapikari híte paríka Teoso Íkapani. Atão híparíkauata, kotxi iteene häuikari iua sákire. Axinikari híparíka Teoso Íkapani, kotxi iteene hítiretari iua. Axinikari himarotiniri Apiananiri Xesosi Kristo sákire iaóka híkamini. Hípoxokoniritika híatapari isákire iaóka apokini.

⁴ Nitariakori, Teoso tiretapiskitai híte. Iua mereéi híte iua nakitiakori hininiua Íkapani. Amarotari ikara.

⁵ Teoso iokanapirena erekari hítemoni asápireta Teoso posotiireé. Ate sákirenoka !ka posotireri. Erekari Matamatakoti oerekai asákire atão inini. Híte iteene imarotari asákire atáonoka inini. Hátamatari aparíka híte Íkapani híte sauaki aáuakasaaki, ininiä himarotapitikaua ate.

⁶ Ininiä híte kamari ate kamakiti atokotxikana. Híkamari Apiananiri kamakiti atokotxikana. Himisiritiko aua, iuaritika häuikari Xesosi sákire. Himisiritiko aua, iuaritika Erekari Matamatakoti kamapoxokonitai.

⁷ Ininiäkara Masetónia tixini auakaní, Akaia tixini auakaní pakini nirekari híte atoko ininina.

⁸ Inirekarina híte atoko ininina, kotxi híte sápiretari Apiananiri sákire Masetónia auakanimoni, Akaia auakanimoni pakini. Apaka ikini itixiti iaripireta híte iteene auikiniri Teoso sákire. Ininiä kona ate sápiretari kákiti iteene häuikiniri Teoso sákire, kotxi ikinimane imarotape.

⁹ Ikinimane sápiretari hípoxokoniritika hápakapiniua ate. Ninoa sápiretari híte takanapiniri teoso kamakori. Isápiretarina híparíkauatini uatxa Teoso atão inakari Íkapani, auákipika inakari Íkapani.

¹⁰ Ninoa sápiretari, híte iátapiniri Teoso ákiri itixine auakari kanapiriini íkorapokoriti. Iua Xesosi. Ipíkani sauaki Teoso ókitikakiti iua. Iua makatzakapekari amaerekani, ininiä amisiritiko !auaika kákiti misiritiko öti apokasaaki.

2

Paoro Paríka Tesarónika Sitatxitia

(Átosi 17.1-9)

¹ Nitariakori, himarotari maxikatiíka kona ate sari hítemoni.

² Himarotari amisiritiko Piriposi sitatxitia aáuakasaaki, hítemoni aápokini apisa. Iuaá auakaní ásokaua, kateia áki taka itxauana. Iuaritika Teoso sikataparaxiniretaua asápiretiniri Teoso iokanapirena erekari hítemoni. Itori kákiti !inirekari asákire, iuaritika ate sápiretari Teoso iokanapirena erekari hítemoni.

³ Ate oerekakiti !akeroka. Teoso nireékitinoka anireka akamini. Áti anireékiti !auari. !Anirekari amisirienetinii híte.

⁴ Teoso aurítaua iua iokanapirena erekari asápiretiniri kákiti. Teoso auikari atão asápiretiniri isákire kákitimoni, ininiä asápiretari isákire kákitimoni. Asákiraúata, kona kákiti akamapoxokonitini Íkapanini. Anirekari akamapoxokonitiri Teoso, kotxi iua ataerekatari aáxixinire.

⁵ !Asápiretari erekia hinini, ate nireékiti híkamini Íkapani. Asápiretari Teoso sákire hítemoni, kona híte nakiti anirekini Íkapanini. Ikara himarotape. Teoso apaka imarotari ikara nisákire atão inini.

⁶ Ate !anirekari kákiti iuikiniua ate. !Anirekari híte iuikiniua ate. !Anirekari apanakini iuikiniua ate. Kristo iokanatakiniraua ate hítemoni, ininiä aposotari apaniátitinii ikinipoko anireékiti hískiniua. Iuaritika !anirekari ikara atoko akamini.

⁷ Híte sauaki aáuakasaaki iteene atiretaí híte. Sito tiretiniri oimi atokokana, ate tiretaí híte.

⁸ Iteene atiretai, ininiā anirekari asikinii Teoso iokanapirena erekari. Kona iuananini anireka asikinii hīte. Axinire, aīto pakini anireka asikinii, kotxi ate tiretakini hītxapekaua.

⁹ Nitariakori, hīxinikari aparīka hīte sauaki. Pasāpaniri. Īkanōka, pokamara pakini aparīkauatapitipo, akiena, anīreēkīti pakini aāpapakini īkapani, kotxi !anirekari aamanainii hīte aamonitakiti īkapani. !Anirekari hīte parīka apiatini ate īkapani, Teoso iokanapirena ererekari asāppiretakasaakii.

¹⁰ Hīte Kristo sākire auiākani sauaki aāuakasaaki, hīte itikari aāuini ikiniōtika. Teoso apaka itikari. Himarotari Teoso nireēkitinoka akama iuasaaki. Himarotari erekarinoka akama iuasaaki. Himarotari !akamari maerekati iuasaaki.

¹¹ Hīri atoko atxaua iuasaaki, kotxi aōtākikai hīte. Amīkapiritai, imi iri mīkapiritini atokokana. Apaniātai atāo inakarinoka hīkamini.

¹² Ikara atoko akaminii, kotxi Teoso anaakori hītxaua, ininiā anirekari hīte kaminiri hīri kamakiti iaōka. Iua akirital hīte hīauīte inini īkapani. Inirekari hātamatatiniri iua ioxtimere ioxtine hāuakasaaki.

¹³ Ininiā ātipirika amisākiretari Teoso: “Erekapikitai, kotxi Tesarónika auakanai aukari pisākire, ninoamoni asāppiretakiti. Ninoa imarotari kona ate sākireni asāppiretana. Ninoa imarotari asāppiretana atāo pite sākire,” nitxari Teoso. Teoso sākire parīkauata hīte Xesosi sākire auiākani ākixinireē isākire hāuikini īkapani.

¹⁴ Xotéia tixini auakanai, Kristo Xesosi nakitiakori, Teoso sākire auiākani, ninoa kamakiti atoko hīkamako hīte nitariakori. Xoteoakori misiritana ninoa. Iua atokotxikana hīte nirimane misiritapekai hīte.

¹⁵ Ninoa Xoteoakori okari Apiananiri Xesosi. Ninoa apaka okana ninoaka nirimane, Teoso sākire sāppiretakiti. Ninoatxikana misiritapekaua ate. Teoso !apokaerekatari ninoa kamakiti. Ninoa omanatari kākiti.

¹⁶ Kotxi !auritarina Xesosi sākire asāppiretini Xoteo minakanhua, imarekanina makatxakiko īkapani. Uatxa ninoa maerekani xāpoka. Uatxa Teoso omanākare apokapeka ninoamoni.

Paoro Ipiātinina Tesarónika Auakani

¹⁷ Ātiātā ate auakasaaki, ātipirika axinikapikai. Aīto hītekata mauakanisaaki, aākixinire xinikapikai. Ate ipiātai. Iteene anirekari iuaīkana aōkitinii.

¹⁸ Anirekpitikamari hītemoni akanapiriini. Nota Paoro itokata nirekamari napokini hītemoni, txamari Satanasi !auritaua asini hītemoni.

¹⁹ Aāuīte Xesosi āti ōti ikanapiriākasaaki, aāpotiitaua iua apisatoō. Iuasaaki aiātapakiti apokapeka. Kipa aiātapakiti? Hītera. Iuasaaki iteene apoxokoniuatako. Kinirepa apoxokoniuatako? Kotxi hīte aua iuaā. Iuasaaki aāpakapari aparīka īki. Kinirepa aāpakapari aparīka īki? Kotxi hīte aukari Xesosi sākire ate sāppiretakiti. Ininiā peerekari iuasaaki.

²⁰ Atāopitikara nisākire. Ate iuikai hīte. Hīte kamapoxokonitaua ate.

3

¹ Iuasaaki !amīteenekari amimaroipretakanii hīte, ininiā axinikari atenoka kaikota uai Atena sitatxitia.

² Ininiā iuasaaki aiokanatari aītarri Tximóttxio hītemoni. Teoso nitiri itxaua. Imoianataua Kristo iokanapirena erekari asāppiretakasaakiri kākiti. Aiokanatari iua hītemoni, Xesosi sākire iteene hāuikini īkapani, isikataparaxiniretinii īkapani.

³ Ikara atoko ininiā, kona hīxinikari Teoso sākire hitakanapini, kākiti misiritinii xika, kotxi himarotari amisiritiko apokapitikako. Teoso auritari.

⁴ Hītekata aāuakasaaki, asāppiretakiti amisiritiko apokini. Uatxa himarotapitikari atāo asākire, kotxi uatxa apopeka asākire iaōka.

⁵ Ininiā apikomoni ! nimīteenekari nimimaroipretakanii hīte. Ininiā iuasaaki niokanatari Tximóttxio hītemoni, Xesosi sākire hāuikini nimarotini īkapani. Nipīkari Satanasi sikanireōtinii hīte, Xesosi sākire hāuikini hītakanapini. Nipīkari maxikatīka Xesosi sākire asāppiretinii hīte, hītekata aāuakasaaki.

Tximóttxio Sāppiretakiti Ikanapiriākasaaki

⁶ Uatxa Tximóttxio kanapiripeka atemoni. Iua minapireta hīte. Erekari isāppiretakiti. Iuaua ate: “Tesarónika auakanai iteene aukari Xesosi sākire. Ninoa tiraōkiuatapika. Ipotxitatarina ixinikiniina hīte. Ipiātaina hīte, ninoa hīpiātini atokotxikana,” itxa Tximóttxio atemoni.

⁷ Nitariakori, ate amaxikiko auapitika. Ate misiritiko auapitika, iuaritika hīkamapoxokonitaua, kotxi iteene hāuikari Xesosi sākire.

⁸ Uatxa peerekari ate auini, kotxi Apiananiri sākire iaōka hīkama.

⁹ Iteene apoxokoniuata Teoso apisatoō, kotxi hāuikari iua sākire. Axinikasaakii, apoxokoni iteene auapitika. Ininiā ātipirika atxari aTeosone: "Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakan iteene auijari pisākire, ininiā ikamapoxokonitaunana ate," atxari.

¹⁰ Íkanōka, pokamara pakini iteene aamanaāri Teoso hīte iuañkana aaōkitini, kotxi anirekari apikomoni Teoso sākire himimaratakinini aðerekinii.

¹¹ Anirekari aīri Teoso, aāuīte Xesosi Kristo pakini oerekiniāua aāpokini hītemoni.

¹² Anirekari Apiananiri tx̄ikitakinii himarotiniri hītiretakakinua. Anirekari hītiraōki aneini. Anirekari iteene hītiraōkiuatini. Anirekari ikinimane apaka hītiretini, ate tiretinii hīte atokotxikana.

¹³ Anirekari Apiananiri sikataparaxiniretimi hīte. Ininiā Apiananiri Xesosi Kristo ikinika inaktiakorikata ūkasaaki uai, iuasaaki maerekati ! auaka hītemoni aīri Teoso apisatoō. Iuasaaki hīte apoītakari !auari. Iuasaaki erekai hīte.

4

Akamakiti Teoso Apokaerekatakiti

¹ Nitariakori, apikomoni nisāppiretai. Asāpiretapekai hīkamakiti ūkane, hāuini Teoso apokaerekatinī ūkapani. Ikara atoko inakari hīkamapitika uatxa. Erekari hāuini uatxa, ininiā nōtākikai Apiananiri Xesosi posotireē, apikomoni iua apokaerekatakiti ikiniōtika hīkamini ūkapani.

² Hīmarotapitikari aðereēkiti hīkamini ūkapani. Apiananiri Xesosi paniātauia ikara aðerekinii hīte.

³ Teoso nirekari himaerekani xipokaāpotini hākixinireē. Ininiākara hītaniri minakotikatika, hītanoro minakotokatika, !hīsirūkape.

⁴ !Hāuiritapiri hīto nireēkiti ūkamini. Hīto auīte hītxauako, ininiā maerekati hīto nireēkiti !hīkama. Atāo hīpxitariko hīteka īto, apanakini īto apa.

⁵ !Apakata hītxikitakini ūtipirika maerekati hīto nireēkiti īto ūtokata hīkamini. Xoteo minakaniua, Teoso mimarotakani, xinikari ikara atoko inakari.

⁶ !Apakata hītxikitakini ūti aītari maerekati ūtotxi nireēkiti ūkamini, kotxi Apiananiri misiritariko kākiti ikara atoko inakari maerekati ūkaminiā. Asāpiretapekai ikara. Apinitapekai.

⁷ Teoso kona akiritalua iuamoni, maerekati aīto nireēkiti ūkamini ūkapani. Akiritalua iua nakiti aniniua ūkapani, erekarinko ūkamini ūkapani.

⁸ Ininiā ikara asākire manirekakati, !omanataua ate. Omanatari Teoso. !Inirekari Teoso ūkire, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatatoki kākitimoni.

⁹ Hitariakori hītiretini pirena kona aījōkatsopata hītemoni, kotxi Teoso oerekapekai hītiretakakinua.

¹⁰ Nimarotari hītiretini ūkinika hitariakori Masetónia tixini auakan. Iuaritika nitariakori, aōtākikai apita hītiretini ūkakiti ūkiniōtika.

¹¹ Hāpaiaōkariko hītsorūkaātini. Apanakini parīka !himaākatape. Hīkamariko hīteka parīka hāuini ūkapani. Ikara atoko asāppiretapekai hīte.

¹² Ikara atoko ūkaminiā, Xesosi ūkire mauiākani paxitai. Ikara atoko ūkaminiā, !auari hiamonitakiti.

Apiananiri Kanapiriini

¹³ Nitariakori, anirekari himarotiniri atāo inakari ipīkani pirena. Kona anirekari himatinianiutini Xesosi ūkire mauiākani matinaniutini atoko, kotxi ninoia ipīkasaaki, !imarotarina ūsimonina.

¹⁴ Aāuikari Xesosi ipinini. Aāuikari iuañkana ūkitikiniua. Ininiākara aāuikari ipīkani Teoso ūkire auiākani apaka ūkitikiniua. Teoso minana ninoia Xesosikata ūkanapiriākasaaki.

¹⁵ Iuasaaki ate auākipanika inakaniuua Apiananiri ūkanapiriākasaaki, !asari ninoia mitxi ipīkani apisapanika. Mitxi ninoia sa. Iposo atoko ate sa Apiananirimoni. Apiananirira ūppiretapekaua ikara.

¹⁶ Iuasaaki Apiananiri potorika itixine. Iuaka katxaka uaimoni. Iuasaaki akiripoakata iua apokasaaki, ininiā ūkakiti ūkenakotariko Teoso nitriakori auīte ūkire. Teoso trōpetane ūkiko ūkenakotaāka. Iuasaaki mitxi ipīkani, Kristo ūkire auiākani, merepanika ūkitikauako.

¹⁷ Eureka ate auapanika inakaniuua anikaākako ipīkani ūkata Apiananiri aaōkitini ūkapani. Aāoūkitari iua itanoxiti katxiāri. Ininiā eureka iuakata aāuapininiika.

¹⁸ Ikara ūkirextxi hīsāppiretakauako, ininiā ūkamataparaxiniretakauako.

5

Apiananiri Kanapiriini Ūti

¹ Nitariakori, kona asāpiretari Xesosi kanapiriini öti. ! Asāpiretari apokini kasiriti, ikanapiriinikanani pakini.

² Kotxi atāo himarotari, Apiananiri uai apokini, kiütiriri īkanōka apokini atokokana itxako. Ininiā kākiti !imarotari Apiananiri apokini öti.

³ Iuasaaki kākiti sākire: "Neenamatxi !auri. Erekaua. Imonōkon! auari," inakasaaki, iuasaakipeka katimartika Teoso xipokari ikinipoko. Katimari sito amarini tsīūkini atoko itxako. Oa sito tsii apokasaaki, omitekini !auri. Iua atokokana kākiti mitekini !auri iuasaaki Xesosi kanapiriāksaaki.

⁴ Nitariakori, kākiti ipiā auakaní atoko ! hītxaua. Himarotapitikari āti öti Apiananiri uai kanapiriini, ininiā hiätapari ikanapiriini öti apokini, himatikokakani ikapani, kiütiriri tikokakiniri kākiti atoko himinakani ikapani ikanapiriāksaaki.

⁵ Hīte hīkinika kaiotximereri anaakori hītxaua. Pokamarari anaakori atoko hītxaua. ! Akaikota ipiā. !Akaikota īkanōka, kotxi lanirekaikari maerekati akamini.

⁶ Ininiākara apanakini imakakani atoko ! himapeko. Araōkire matxako, maerekati mapokakani ikapani. Añto auñte matxaua.

⁷ Imakakani imaka īkanōka. Poätkani poäta īkanōka. !Iätpari Xesosi kanapiriini. Ikara atoko !hītxapeko.

⁸ Pokamarari anaakori atxaua, ininiā añto auñte matxaua. Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ikapani. Sotato torota koana atoko itxa Teoso sākire iteene hāuikini. Sotato torota koana atoko itxa apaka hītiraōki. Ininiā hāuksaakiri Teoso sākire, hītiraōkiutakasaaki, hākixinire tokapare auape. Sotato takari ikii tāta tokapare ikapani. Sotato kii tāta atoko itxa amaerekani makatzakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti añii tokapare itxaua.

⁹ Teoso mereēua ate kona imisiritiniua ikapanini. Iua mereēua ate amaerekani aāuñte Xesosi Kristo makatzakini ikapani.

¹⁰ Iua ipina kākiti ikapani. Ipina iuakata aāuini ikapani. Ikanapiriāksaaki, isākire auiākani auākipanika inakaní, ipikani pakini uaia iuakata.

¹¹ Ininiā hīsikataparaxiniretakauako. Himoianatakauako Teoso sākire iteene hāuikini ikapani. Utxa ikara atoko inakaní hīkamapeka.

Paoro Ōtākikare Mapotōkire

¹² Nitariakori, aōtākikai himarotinina hīte sauaki parīkauatakaní, Apiananiri sākire sāpiretakani, hīte ōtākikakani.

¹³ Ininiā iteene hīpaxitanako. Hītiretanako nino, kotxi nino iteene parīkauata hīte ikapani. !Hītxitakapeua. !Hineenamauatape.

¹⁴ Nitariakori, iteene aōtākikai hīte ia atoko: Hīpitariko kākiti paniātakiti makīpitakani. Hīsikataparaxiniretariko pikarauatakaní. Himoianatariko mataparani. Katima ! hītxapeko homanākrauatiní kākiti kerokasaaki.

¹⁵ Kona hāuiritapiri misiritakori misiritiniri imisiritakiri. Ātipirika hīkamariko erekari hītariakorimoni, Xesosi sākire mauiākanimoní apaka.

¹⁶ Ātipirika hīpoxokoniuatako.

¹⁷ Hīmisākiretapikariko Teoso.

¹⁸ Hīpoxokoniuataksaaki, hītxariko Teoso: "Erekari pikamakiti nota ikapani," hītxako. Hīmatinianiutakasaaki, iuaritika hītxariko Teoso: "Erekari pikamakiti nota ikapani," hītxako. Ikara atoko Teoso nirekari ātipirika hīsāpiretiniri iua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hītxaua.

¹⁹ !Hītotokakapiri Erekari Matamatakoti parīkauatini hākixinire. Hīkamariko ipaniātakiti.

²⁰ !Homanatapiri Teoso sākire kākiti sāpiretakiti.

²¹ Hātaerekatariko ikinika. Erekarinoka hīkamako.

²² ! Hīsipeko maerekati kamikoātaā, kotxi hīsiniā, apanakini xinikari atāo maerekati hinireka hīkamini.

²³ Anirekari Teoso, kākiti kamaerekaxiniretariko, iua iteene kamaerekatinii hīte iua nakitiakorinoka hininiua ikapani. Nimisākiretariko Teoso hīte ikapani, hīxinire, hākixinire, hītō pakini erekia inini, ininiā aāuñte Xesosi Kristo uai apokasaaki maerekati !auaika hītemoni, ininiā hīte apoītiko !auri.

²⁴ Hīte akiritariki kamari isākire iaōka.

²⁵ Nitariakori, himisākiretariko Teoso ate ikapani.

²⁶ Haōkitakakasaakiua, hītiraōkiritika hāpakapakakauako, kotxi hītariakori itxauana.

²⁷ Apiananiri posotiree nípaniātai hātatsopatiniri ia niokanatsopatakiti ikinika aītariakori kenakotini ikapani.

²⁸ Aāuñte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ameē.

2 TESARÓNIKA

Paoro Iokanatsopatakiti Iuañkana Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírsi, Tximóttxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiā. Añri Teoso nakitiakori hítxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hítxaua.

² Añri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekax-iniretai híte.

Xesosi Kanapiriini Pirena

³ Nitariakori, átipirika atxari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tesarónika auakani ikapani,” atxa. Ikara atoko asápiretari Teoso, kotxi ikiniötika Teoso sákire hăuikini apiaápot. Apaka hítiaretakiniua ikiniötika apiaápot.

⁴ Ininiä apanakini Teoso sákire aúuakanikata aáuakasaaki, asápiretana ninoa ate iuikinii híte. Ate iuikari himisiritiko himíteenekini. Ate iuikari hăuikiniri Teoso sákire. Iteene himaxikiko, himisiritiko pakini, iuaritika himíteenekari. Iteene hăuikari Teoso sákire.

⁵ Himisiritiko himíteenekini oerekari Teoso misiritiniri maerekati kamakani, kotxi ikara atão. Híte misiritaäka, kotxi híkamari híauíte Teoso paniätakiti, ininiäkara iuamoni apakat-apitika hăuini Teoso auítetxi ininiätaäua.

⁶ Teoso kamari atão inakarinoka. Ininiä imisiritariko híte misiritakan.

⁷ Ixipokariko híte misiritiko, ate misiritiko apaka. Iuasaaki hitomata atekata. Ikara atoko inakari ikama, Apiananiri Xesosi oerekikosaaki Teoso tixine ipotorikosaaki, initiriakori kaposotirerinikata.

⁸ Xamina tirinakariä imisiritanako Teoso mimarotakani, aáuíte Xesosi Kristo iokanapirena erekari makípitakan.

⁹ Ninoa misiritaäkako átipirika. Ikinipoko xipope ninoa ikapani. !Auiritaäkana Apiananiri auiniätaä apokinina. !Atamatarina iua iotximere. !Atamatarina iposotiire.

¹⁰ Ninoa misiritaäka, Apiananiri kanapiriini òtisaaki. Iuasaaki inakitiakori, isákire auíakani, txariko: “Peerekai. Peerekai. Áti kaposotireri pite atoko inakari ! auari,” itxanako. Ikara atoko híte apaka sápiretari iua iuasaaki, kotxi híte auikari asápiretakiti hítemoni.

¹¹ Ininiä amisákiretapari aTeosone híte ikapani. Ia atoko atxari iua: “Pite akiritari Tesarónika auakani pinakitiakori ininiuana ikapani, ininiä ninirekari pite apokaerekatiniri ninoa kamakiti pite ikapani. Pisikaposotiretana ninoa ikinipoko inireëkitina erekari ikaminina ikapani. Ninoa auikari pisákire, ininiä iparíkauatana pite ikapani. Ininiä pisikaposotiretana ninoa ikara iparíkana ikaminina ikapani.”

¹² Ikara atoko amisákiretapari Teoso, kotxi apanakini atamatatakasaakiri erekari híkamakiti, itxarinako aáuíte Xesosi Kristo: “Peerekai pite,” itxanako, ininiä Xesosi uáka iuikaäka. Apaka Xesosi txairo híte: “Peerekai híte,” itxaiko. Ikara atoko aua, kotxi aTeosone, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hítemoni.

2

Apia Maerekati Apokini

¹ Nitariakori, maxinikari aáuíte Xesosi Kristo kanapiriini. Maxinikari iuakata aápotiitiniua. Ikara axinikasaaki, aótfákai híte.

² Apanakini sápiretai: “Apiananiri kanapiriini òti apokapeka,” itxana. Maerekaxinireтика !hítxape. Ikara atoko inakasaakin, !hípíkarauatape. Paxirari ninoa sákire. Atxiüti ninoa txari: “Erekari Matamatakoti sápiretano ikara.” Atxiüti ninoa txari: “Paoro sápiretari ikara.” Atxiüti ninoa txari: “Paoro iökatsopatri ikara.” Paxirari ninoa sákire. Kona hăuikapiri ikara atoko inakari.

³ Kona xatiki hăuiritapiri kákiti misirinetinii. Apiananiri kanapiriini apisapanika, kákiti !inirekari Teoso sákire ikípitini. Iuasaaki maerekati kamakari apiatakari apaka. Xipokatxi ákiri akiritaäka. Iua xipokaäkapitikako.

⁴ Iua apia maerekati !inirekari Teoso paniätakiti ikamini. Iuikauako. “Kákiti teosonetakini posotire poiäoka. Nota posotire apiata,” itxako. Iuasaaki iitopäka Teoso misákiretiko aikoti áki. “Teosorano nota. Notanokara Teoso txaua. Áti Teoso !auari,” itxako iuasaaki.

⁵ Hítekata nauakasaaki, nisápiretakai ikara. Atxiüti híte xinikapanikari nisápiretakiti?

⁶ Uatxa kona apakatapanika iua apia maerekati apokini. Himarotari Teoso !auritari iua apokini uatxa. Iketo ötinokara Teoso auritari iua apokini. Iuasaaki iuaka oerekaua.

⁷ Maerekati kipatakori posotire auape uatxa, iuaritika maerekati mauiritatkatí !auritapanikari iteene maerekati iarikini. Áti öti maerekati mauiritatkatí makatzakaäka.

⁸ Iuasaaki iua apia maerekati oerekaua kākitimoni. Apiananiri kanapirikasaaki, okari iua. Ixōkare, isinanirenani xipokari iua. Iotximere xipokari iua apia maerekati.

⁹ Iua apia maerekati apokasaaki, Satanasi posotiire aua iuamoni. Ikamariko ikini sereti posotiretxi kākiti maposotakiniti. Iua oerekari ikara, kākiti imisirienetini īkapani, isākire kākiti auikini īkapani.

¹⁰ Ikini sereti maerekati ikama kākiti pīpinanaākani imisirienetini īkapani. Ninoa pīpinanaākani xipokatikako, kotxi !inirekarina atāo inakari itiretinina, ininiā imaerekana makatxakiko !auari.

¹¹ Ininiā iuasaaki Teoso txīkitakanra auikinirina nino a misirienetaki sākire, ininiā auikarina atāo minakati apiatakari.

¹² Ininiā atāo inakari mauikakati misiritaākako, kotxi iteene ipotxitari imaerekani.

Iteene Hāuikariko Teoso Sākire

¹³ Nitariakori, Apiananiri tiretakini, ātipirika erekari amisākiretiniri Teoso hīte īkapani ia atoko: “Erekapitikai, kotxi pite mereēna Tesarónika auakanima pimakatxakini īkapani.”

Itixi kamiko apisapanika, iua mereēi hīte. Imakatxakari himaerekani, kotxi Erekari Matamatatakotxi txīkitakai Teoso nakitiakori hininiua. Imakatxakari himaerekani, kotxi hāuikarina atāo inakari.

¹⁴ Teoso iokanapirene erekari asāpiretakiti hītemoni hāuikasaaki, iuasaaki Teoso akiritai hīte. Ininiā aāuīte Xesosi Kristo iotximere hīte apaka apakapako.

¹⁵ Ininiā nitariakori, iteene kataparaxinire hītxako. Iteene hāuikariko Teoso sākire asāpiretakiti, aiōkatsopataktiki pakini. !Hītakanapapiri.

¹⁶ Anirekari aāuīte Xesosi Kristo, aīri Teoso pakini sikitaparaxiniretini hīte. Ninoa iteene tiretau. Ātipirika isikataparaxiniretau. Isikaua erekari aiātapi īkapani. Aimarotari ikara erekari apokapitikako. Ikara atoko inakari ikama ate īkapani, kotxi isikaua ikinipoko erekari.

¹⁷ Erekari hīsākiretakasaaki, erekari hīkamakasaaki, anirekari isikataparaxiniretini hīte apikomoni erekari hīkamini īkapani.

3

Himisākiretariko Teoso Ate īkapani

¹ Nitariakori, nisākire mapotōkire apoka. Himisākiretariko Teoso ate īkapani Apiananiri sākire katima iaripiretini īkapani. Himisākiretariko Teoso Apiananiri sākire auikiko īkapani, hīte auikiniria atokotxikana.

² Himisākiretariko Teoso imakatxakiniua ate amapinakani īkapani, maerekati kamakani sauaki aāuakasaaki, kotxi apanakini !auikari Teoso sākire.

³ Apiananiri kamari ikinika isākire iaōka. Iua sikitaparaxiniretai hīte. Itokapakeētai, ininiā Satanasi !inokai.

⁴ Apiananiri txīkitakaua ate aimarotiniri ate paniātakiti hīkamini. Ate imarotari, katana apaka hīkamapanikariko asākire iaōka.

⁵ Anirekari Apiananiri oerekini Teoso tiraōki. Anirekari himīteenekiniri ikinika himisiritiko, Kristo imisiritiko imīteenekini atokokana.

Kākiti Paniātakiti Makīpitakani

⁶ Nitariakori, aāuīte Xesosi Kristo nireēkiti iaōka asāpiretai hīte, ininiā apaniātai ia atoko. Hītari kākiti paniātakiti makīpitakati, aōereēkiti iaōka imakamakanī, ininiā iua moianari !hītzaeuako. Hītakanapariko iua.

⁷ Hīte imarotari akamakiti iaōka hīkamini, kotxi hītekata aāuakasaaki ate kīpitari kākiti paniātakiti.

⁸ Kona anikari nipokori amaīkitxitakiniti. Iuasaaki iteene aparikaua. Īkanōka, pokamara pakini aparikaua akiena aiamotini īkapani, kotxi !anirekari hīte kaamatini hīte kiena.

⁹ Apakatapitika kākiti īkitxitiniua aparika īkapani, iuaritika !anirekari hīkitxitiniua, kotxi anirekari hīte parīkauatini ate parīkauatini atokokana.

¹⁰ Hītekata ate auakasaaki, ate paniātai hīte ia atoko: “Kākiti manirekakanīri parīkauatini, !linikapani.”

¹¹ Ate kenakopiretari hīte sauaki auari kākiti paniātakiti makīpitakani. !Iparīkauatana. Ātipirika ipotxitaria imarotinirina āti kākiti kamakiti.

¹² Aāuīte Xesosi Kristo posotireē, apaniātana kākiti ikara atoko inakani iparīkauatinina. Aōtākikanra iparīkanoka ikaminina ikenana apokinina īkapani. !Himaākatapiri apanakini kamakiti.

¹³ Nitariakori, !hīsāpakape erekari hīkamini.

¹⁴ Kākiti ereē makamakaniāri ate ðtākikakiti ia iōkatsopariā, erepaniko iua. Iua moianari !hītxapeuako. Hītakanapariko iua, ininiā iuasaaki atxiñti ipētauata. Iuasaaki atxiñti iuañkana atāo ikama.

¹⁵ Imoianari !hītxapeuako, iuaritika himokaiakari !itxaua. Hīpinitariko iua, kotxi hītari itxaua.

Paoro Sākire Mapotōkire

¹⁶ Anirekari Apiananiri, kākiti kamaerekaxiniretakari, kamaerekaxiniretinii hīte ikiniñtika. Anirekari iua kaikotini hītekata.

¹⁷ Nota Paoro iōkatsopata nisākire mapotōkire niuakoā. Ia nitakaõtxikare, ininiā himarotari atāo ia nota iokanatsopatakita. Ia atoko inakari niōkatsopata.

¹⁸ Aāñite Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hīte hīkinikamoni. Ameē.

1 TXIMÓTXIO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Tximóttxiomoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata pite Tximóttxiomoni. Xesosi Kristo iokanapirena sāpiretakari nota. Teoso amaeerekani makatzakakari itxaua. Aimarotari Xesosinoka anikaua Teoso tixinemoni. Apiananiri itxaua. Teoso, Xesosi Kristo pakini iokanatano nota kākitimoni, iokanapirena nisāpiretini ikapani.

² Pite Tximóttxio, nota ākiri atoko pitxaua, kotxi merepitipanika pauikari Xesosi sākire nota sāpiretakasaakii. Aīri Teoso, aāuīte Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonikaina. Ikamaerekaxiniretaina pite.

Atāo Minakati Oerekakani

³ Masetónia tixinimonin nisikasaaki, nipiñiātai pite Épeso sitatxiti pikaitotini. Uatxa iuaikana nipiñiātai ereē Épeso pikaitotini. Ikara ninireka, kotxi apanakini ereē auakani oerekari Teoso sākire kākitimoni, txamari na atāoni nino aerekakiti. Ninirekai pite pinitimina nino aatāo minakati imoerekakanina ikapani,

⁴ kotxi nino a sāpiretakari kitxakapirikari pirena. Nino xinikapikari aātokiriakorini uāka, ininiākara kākiti taparakenatakakaua iuākana ixinikasaakina. Pōtākikano nino a ikara atoko inakari sākiretxiti itakanapinina, kotxi ikara sākiretxiti !oerekari kākiti Teoso nireēkiti. Teoso sākire aāuikiniā, aimarotari Teoso nireēkiti.

⁵ Nipiñiātai pite ikara atoko, kotxi ninirekari ereē Teoso sākire auiākani tiretakakinua. Kākiti ākixinire maerekati mauakaniā, ininiā itiretakakaua. Kākiti imarotakasaakiri iakamit erekari inini, itiretakakaua. Kākiti ikara atoko inakari atāo auikari Xesosi sākire.

⁶ Kākiti, Teoso sākire atāo masāpiretakani, takanapari ikara erekari kimaporiti. Pīpīnāākani atoko itxauana, kotxi ! imarotaikarina Teoso kimapore. Maxikatūka isākirauatapikana.

⁷ Nino a kākiti nirekamari Teoso paniātakiti oerekakani ininiuana, txamari !imarotarina Teoso paniātakiti. !Imarotarina isāpiretakita, iuaritika nino: "Atāopitika asākire," itx-anātana.

⁸ Kākiti atāo sāpiretakasaakiri Teoso paniātakiti iōkatakori, iuasaaki aimarotari ipaniātakiti ereka inini.

⁹ Mauritakoti aua, kona kākiti atāo inakari kamakani ikapani. Mauritakoti aua, kotxi maerekati kamakani auapitika. Aua mauritakoti manireēkani. Aua Teoso manireēkani. Aua maerekati kamakani. Aua erekari manireēkani. Aua Teoso paniātakiti napetakani. Kākiti aua iri okakani. Kākiti aua inoro okakani. Aua kokanirini. Mauritakoti aua, kākiti ikara atoko inakari ikapani.

¹⁰ Aua kākiti āti itanorokata sirīkakari. Aua kākiti āto tanirikata sirīkakaro. Aua kiki āti kikikata sirīkakari. Aua sito āto sitokata sirīkakaro. Aua kākiti āti kākiti itiriākani ivētxitiniri ikapani. Aua aāprenaāri. Aua kākiti āti apoītakani. Mauritakoti aua ikara atoko inakari kākiti ikapani. Nino a iuikari Teoso sākire atāo inakari.

¹¹ Ikara Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua. Peerekari Teoso. Peerekari iua iokanapirena. Iua paniātano nota iua iokanapirena nisāpiretini ikininapemoni.

Teoso Amonīkiniri Paoro

¹² Nitxari aāuīte Kristo Xesosi: "Erekari pite kaminano, kotxi pisikataparaxiniretano nota pite ikapani nipařikauatini ikapani. Erekari pauikiniri nisākire. Erekari pimereinino nota pisākire ikininapemoni nisāpiretini ikapani," nitxari Kristo Xesosi.

¹³ Meresaaki nota misākireporetari iua Xesosi. Nasikatikinitana iua sākire auiākani nokinina ikapani. Kaneenamari nitxaua iuasaaki. Iuaritika Teoso amonīkano. !Imisiritano nota, kotxi iuasaaki !imarotari nikamakiti Xesosi sākire nimaūkakanxi xika.

¹⁴ Iuasaaki !erekano. Maerekati nitxaua. Iuaritika aāuīte Kristo Xesosi sikari ikinipoko erekari notamoni. Kristo Xesosi nakiti nitxapekaua, ininiākara nauikari isākire. Iua nakiti nininiāua, nitiretari iua. Nitiretari apanakini apaka. Mitxi !imarotari nitiraōkiuatini.

¹⁵ Nisāpiretaiko ia sākiretxiti atāo inakari, pauikiniri ikapani, ikinimane auikiniri ikapani. Nitxai: "Kristo Xesosi apoka ikorapokoriti maerekati kamakani maerekani imakatzakini ikapani," nitxaua. Maerekati apiata kamakari nitxaua nota.

¹⁶ Maerekati apiata kamakari nitxaua, iuaritika Teoso !imisiritano. Iamonīkano, kotxi inirekari apanakini imarotiniri Kristo matima omanākarauatakan kākiti maerekani xika. Xesosi nirekari nota eereka auakani, isākire auiākani imarotiniri Xesosi amonīkinina nino, kotxi iua amonīkano nota maerekati apiata kamakarino. Nino a uikari isākire, ininiākara auapininiika Teosokata.

¹⁷ Nitxari Teoso: "Ari Teoso, peerekai. Ātipirika ikinimane auite pitxaua. Pipinini ! auari. Matamatakoti pitxaua. Pitenokara Teoso txaua. Pitenokara kimaroreri. Ikinimane paxitaiko ātipirika. Ikinimane ātipirika sāpiretaiko erekari pinini. Atāopitkara nisākire. Ameē."

Xesosi Sākire Iteene Auikiko

¹⁸ Tximóttxio, namarite atoko pitxaua. Nisāpiretai noerekakiti sākiretxiti pikaminiri īkapani. Pixinikariko akokaxiti Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti. Ninoa sāpiretai Teoso nirekakiti pite kamini tīkane. Nota sākire uatxa ninoa sākire atokotxikana. Ikara ninoa oerekakiti sākiretxiti pikamapikako, ininiākara pite sotato erekari atoko pitxaua Satanasi pinaiatini.

¹⁹ Pauikapikariko Xesosi sākire. Ikara pikeeko atoko itxa. ! Pikamapiri pākixinire mapokaerekatakiniti. Ikara apaka pikeeko atoko itxa. Apanakini kamapekari ākixinirena mapokaerekatakiniti, ininiā eureka lauikaikarina Xesosi sākire. Kanaua sakikini atoko itxa ninoa auikiniru Xesosi sākire.

²⁰ Imeneo inakori, Arexātri inakori apaka ikara atokokana itxana. Ninoa misākireprietari Teoso, ininiākara nota sikanapana ninoa Satanasimoni. Satanasi misiritakasaakina ninoa, atxiiti itakanaparina Teoso imisākireprietinina.

2

Teoso Misākiretiko Ikinimane īkapani

¹ Merepanika nōtākikai pimisākiretiniri Teoso ikininape kākiti īkapani. Pimisākiretariko Teoso ninoa nireēkiti īkapani. Pamanaāriko Teoso sakiniri erekari ninoamoni. Pitxariko Teoso: "Peerekai pite, kotxi erekari pisikakiti kākitimoni."

² Teoso pimisākiretako auñtetxiakori apiari īkapani, auñtetxiakori poiāori īkapani apaka. Pamanaāriko Teoso ninoa īkapani, aāuini erekari ininiā īkapani, neenamatxi mauakani īkapani. Ikara atoko aniniā, akamari Teoso nireēkiti erekarinoka.

³ Ikara akaminiā erekapitikari. Teoso, amaerekani makatzakakari, apokaerekatari asākire ikara atoko inakari akamini.

⁴ Teoso nirekari imakatzakiniri ikinimane maerekani. Inirekari ikinimane imarotiniri atāo inakari sākiretxiti.

⁵ Ātinokara Teoso aua. Āti kikinokara mikanapiriāri kākiti Teosomoni. Xesosi Kristonokara mikanapiriāri kākiti Teosomoni, kotxi iuanoka misākiretarri Teoso kākiti īkapani.

⁶ Iua ipina ikinimane kākiti iñkitxitini īkapani. Teoso ketotini öti manapi Xesosi ipina. Xesosi ipinini oerekaua Teoso nirekiniri imakatzakiniri ikinimane maerekani.

⁷ Ininiākara Teoso akiritano nota isākire ikinimanemoni nisāpiretini īkapani. Ininiā Teoso iokanatakiti kākitimoni nitxaua nota. Ikara nisākire atāo. Kona paxirarini. Teoso akiritano Xoteo minakanua noerekini īkapani. Akiritano atāo inakari sākiretxiti noerekina īkapani. Akiritano noerekina Teoso sākire auikinina īkapani.

⁸ Ininiā ninirekari kikiakori erekarinoka kamakani, ikini itixiti auakani, misākiretiniri Teoso. Ninirekari Teoso imisākiretakasaakina, iuasaaki ninirekari isākire auikinina apaka, āti imomanatakanina.

Sitoakoro Xesosi Sākire Autākani

⁹ Ninirekari sito māka atāo inini, kiki paxitiniro īkapani. !Apakata oōuikiniua omāka erekai inini xika. !Erekari sito ātipirika oeretiniri oiāko kākiti xikaueretiniro īkapani. Oro, pérora pakini otakiniā öitoā kākiti xikaueretiniro īkapani, !erekari. !Erekari mākatxi kakaroneri oieretakini.

¹⁰ Sito Teoso nireēkito nireēkaro kaminiāri erekari, erekapitikari. Mākatxi peereri atoko itxa erekari okamakiti, kotxi kākiti atamatari okamakiti.

¹¹ Teoso sākire sāpiretakari oerekarauatakasakai, erekari sito kenakotiniri. !Apakata iuasaaki osākirauatini. Erekari opaxitiniri iua, isākire okipitini īkapani.

¹² Nota ! auritaro sito oerekina kikiakori, ikamakitina tīkane opaniātinina. Erekari masākiretoka onini.

¹³ Ikara atoko itxa, kotxi merepitipanika Teoso kamari kiki Adāo inakori. Eerekaikara ikamaro sito Eva inakoro.

¹⁴ Kona Adāoni misirienetaāka. Sitora misirienetapeēka. Oa kamari maerekati, kotxi ! okamari Teoso paniātakiti, ininiākara !apakata sito paniātiniiri kiki ikamakiti tīkane.

¹⁵ Sito auikinīāri Teoso sākire, otiretiniāri apanakini, maerekati omakamakaniā, omasrauatakania, Teoso makatzakari omaerekani, kotxi āto sito eenetari Xesosi, amaerekani makatxaākari.

3*Kötäkikarerini Pirena*

¹ Ia nišäkire atão. Kiki nirekinäri kötäkikareri ininiua, Teoso sâkire auiäkani ötäkikini inirekinä, iua nirekari paríkatxi erekari.

² Ia atoko kötäkikareri itxauako: !Ikamari maerekati, ininiä iua apoñtiko !auari. Ätonanirako ïtanoro. Kïlkiteri itxauako. !Katimari omanäkarauatini. Ipaxitaäkako. Käkiti ätiätaä ikani apakapako aapoko. Imarotariko oerekaraauatini.

³ !Poñtapeko. Kaneenamari !itxapeuako. Katiraökiri itxauako. !Ipotxitapiriko neenamatxi. Txineiro iteene lixinikaperoko.

⁴ Iua nïkatanako aapoko auakani, nino a uini erekia ininina tïkane. Itxïkitakanako imiakori ipaniätakiti ikïpitinina ikapani, ininiä nino a paxitar iua.

⁵ Ikara atoko itxako kötäkikareri, kotxi aapoko auakani imamimatanäkaretakanä, ininiä !imarotari käkiti Xesosi sâkire auiäkani inïlkatin.

⁶ Kiki mapäötinoka aukinäri Xesosi sâkire, !apakata iua Xesosi sâkire auiäkani ötäkikakari ininiua. Xesosi sâkire auiäkani ötäkikakari ininiäua, iuikaua atxiüti. Iuikiniäua, Teoso misiritari iua, kitxakapirïka Satanasi iuikasaakiua imisiritini atokokana.

⁷ Kiki Xesosi sâkire auiäkani ötäkikakari paxitaäkako, Xesosi sâkire mauiäkani apaka paxitari iua. Ikara atoko ininiä, !ikamapaniri käkiti kamapëtatakari. Ininiä Satanasi !imaikari iua itakapiremoni.

Kamiparíkarerini Pirena

⁸ Ätipekana, Xesosi sâkire auiäkani miparíkatakanipekana nisäpiretaiko: Iua kamariko erekari, ipaxitiko tïkane. Äтика isäkire itxauako. !Ipoñtapeko. !Apakata txineironoka ixinikini.

⁹ Kamiparíkarerini iteene aukariko Teoso sâkire atão inakari. Äkixinire imarotariko ikaminiri Teoso sâkire iaõka.

¹⁰ Xesosi sâkire auiäkani aterekatariko kiki, kamiparíkarerini ininiua nireëkari. Erekarno ikaminä, ininiä iua auritaäka nino a miparíkataki ininiua.

¹¹ Iua atokokana kamiparíkarerini ïtanoro kamariko erekari opaxitiko ikapani. Aäpirena !okamapeko. !Opoñtapeko. Okamariko okamaenetakiti iaõka. Ininiä käkiti aukari osäkire.

¹² Ätonanirako kamiparíkarerini ïtanoro. Inïkatariko imiakori, käkiti iua aapoko auakani apaka, nino a uini erekia ininina ikapani.

¹³ Kamiparíkarerini atão paríkauatiniä, iteene ipaxitaäka. Apanakini apokaerekatari iparika. Ininiä itaparaxinireritika isäppireta Kristo Xesosi sâkire aukiko käkitimon.

¹⁴ Utaxa pitemoni niôkatsopatakasaa, niñirekari pañtiki nisini hñtemoni.

¹⁵ Atxiüti uai okanani nauapanika, ininiä ia iôkatsopari oerekaiko pite Teoso nakitiakori atão auin ikinioñtika, kotxi Teoso aapoko atoko atxaua, iua auiniätaä ikapani. Teoso auäki itxapika. Käkiti iua nakitiakori nïkatar iua sâkire. !Auritana apanakini koketiniri atão minakati Teoso sâkirekata. Isäppireta inikimane Teoso sâkire atão inakari.

¹⁶ Peerekari Teoso parika käkiti ikapani. Merepanika käkiti !imarotari, eureka Teoso oerekari iparika. Ia atoko Teoso kaminaua ate:

Käkiti itxapekaua. Iua Xesosi. Erekari Matamatakoti oerekari käkiti Xesosi sâkire atão inini. Teoso nitiriakori iaxitikini atamatari iua. Isäkire sâppiretaäka ikini itixiti auakanimon. Käkiti aukari isäkire. Eureka Xesosi anikaäka iaxiti Teoso tixinemoni.

Ikara atoko inakari Teoso parika käkiti ikapani.

4*Atão Minakati Oerekakani*

¹ Iua Erekari Matamatakoti sâppiretaua, apanakini ! aukaiakari Xesosi sâkire itxi mapotökire öti takote. Ikara atão. Iuasaaki nino a aukari maerekani matamatakoni misirienerere. Auikarina Satanasi nitiriakori oerekakati.

² Käkiti ikara atoko inakani sâppiretar atão minakati. Nino a sâkire äti, txamari nino a xinikakiti ipinimoni. Nino a äkixinire sâkire !auaika. !Isäppiretakarina maerekati imakakanina ikapani. Kapatakar arikakiti atoko itxa nino a äkixinire sâkire.

³ Käkiti ikara atoko inakan! auritari käkiti ïtanorouatini. !Erekari käkiti ïtanorouatini, itxa nino a sâkire. Teoso kamari ikini nipokori käkiti nikini ikapani. Txamari nino a kamisirienererini !auritari käkiti apanakini nipokori inikinina. Teoso nirekari Xesosi sâkire auiäkani, atão inakari imarotakani, nikiniri ikara nipokori Teoso imisäkiretaka atoko: "Erekapitikai ia nipokori pisikiniäua."

⁴ Ikinika Teoso kamakiti erekari. !Apakata kākiti manirekakaniāri apanakini nipokori. Ikinipoko nipokori hinkasaaki, himisākiretariko Teoso. Hītxariko: “Erekapitikai ia nipokori pisikiniāua.”

⁵ Teoso sākire sāpiretau aikinipoko nipokori anikini. Nipokori anikasaaki, amisākiretiniāri Teoso, nipokori isikakiti erekari inini asāporetiniāri, ininiā ikara nipokori erekari anikini.

Kristo Xesosi Nitiri Erekari Inakari

⁶ Aītariakori pōtākikiniā ikara atoko, Xesosi Kristo nitiri erekari pitxaua. Nipokori sīkataparatari kākiti ito. Teoso sākire aūiākiti, oerekaretxi atāo inakari, nipokori atoko itxa, kotxi isikataparatari axinire. Pite auikapikari oerekaretxi atāo inakari.

⁷ ! Pimaākatapiri mūfikiti sāpiretakiti, sākiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikiniōtika piteko poerekaukao Teoso paniātakitinoka pikamini, ininiā Teoso nireēkititxikana pikama.

⁸ Piñto parīkauatakasaaki, piñto tapara apiaāpota, ininiā erekari piparīkauatini. Apiaerekata pixinire parīkauatini pixinire auāki ininiā ikapani. Pixinire ikorasaaki auāki ininiā, pauapikako Teosokata ātipirika.

⁹ Ikara nisākire atāo. Erekari ikinimane auikiniri ikara. Erekari ikinimane kaminiri ikara.

¹⁰ Ininiākara iteene aparīkauata Teoso ikapani. Pasāpaniri, iuaritika aparīkauatapitipo, kotxi aāuikari Teoso sākire, Teoso mipīkati sākire. Iua ikinimane kākiti maerekani makatxaākari itxaua. Iua makatxakari isākire auiākani maerekani, maerekani misiritikoāta imasikanina ikapani.

¹¹ Pipaniātariko kākiti noerekakiti sākiretxiti iaōka ikaminina. Poerekana noerekakiti.

¹² Pite ātokoripanika, iuaritika pimarotapitikari Teoso sākire, ininiā !pauiritapiri kākiti napetiniri poerekakiti sākiretxiti. Atāo inakarinoka pikamako Xesosi sākire auiākani atamatiniā ikapani, ininiākara ninoa auikapitakariko pisākire, ininiā ninoa nirekari pite atoko ininina. Erekarinoka pisāporetako. Erekarinoka pikamako. Kākiti pitiretako. Iteene pauikariko Teoso sākire. Maerekati !pikamapeko. Ikara atoko pininiā, ninoa nirekari pite atoko ininina.

¹³ Ereē niimapokakanisaakipanika, patatsopatariko Teoso sākire iōkatsopatakori, apanakini kenakotiniri ikapani. Pisāporetanako Teoso sākire. Teoso sākireē pōtākikanako. Poerekana Teoso sākire atāo imarotinina ikapani. Ikara atoko pitxapikanako, ereē napokini apisapanika.

¹⁴ Akokaxiti kōtākikarnerini sāpiretai piparīka Teoso ikapani. Iuasaaki ninoa takari iuakona pitenopini, pite ikapani imisākiretakasaakirina Teoso. Ikara atoko ininiākara, pikamapikariko ikara piparīka Teoso ikapani.

¹⁵ Ātipirika pixinikariko ikara nōtākikinii. Ikiniōtika pikamariko piparīka Teoso ikapani. Ininiā apanakini imarotari Teoso sākire apiaāpota pauikini.

¹⁶ Erepaniko pikamakiti erekari ininiā ikapani. Erepaniko poerekakiti sākiretxiti Xesosi oerekakiti iaōka ininiā. Ikara ātipirika pikaminiā, piteka makatxakaua pimapinakani ikapani. Apaka pimakatxakana pisākire auiākani imapinakani ikapani.

5

Õtākipirenatzxi Pirena

¹ ! Pitxitapiri kiki aneēkari. Pōtākikariko, piri pimisākiretini atokokana. Pōtākikariko kikiakori pite tikini auakani, pitariakori pimisākiretini atokokana.

² Pōtākikaroko sito aneēkaro pinoro pōtākikini atokokana. Pōtākikaroko ātokoro, pitaro pōtākikini atoko. Iuasaaki pipaxitaroko.

Sitoākini Tikinitakoni

³ Pinikatanako sitoākini tikinitakoni onirimane matiretakini.

⁴ Tikinitakoro oimiakori auiniā, oitariakori anaakori auiniā, ninoa nīkatamaroko oa. Ikara ikaminiāna, erekari Teosomoni. Teoso poxokotana ninoa. Merepanika ninoa kaminiāri erekari ninoaka aapoko āki, aimarotari ninoa atāo auikiniri Teoso sākire, kotxi meresaaki irina, inorona pakini nīkatana ninoa.

⁵ Tikinitakoro minīkatatoko aulkari Teoso inīkatiniro oa. Oa misākiretarri iua pokamara, īkanōka pakini inīkatiniro ikapani.

⁶ Tikinitakoro osarauatininoka nireēkaro, ipīkaro atoko otxaua.

⁷ Pisāporetanako ereē auakani, Xesosi sākire auiākani nīkatinina inorona, inorona itaro tikinitakoro pakini. Inīkatiniāna, lapoītaākana.

⁸ Xesosi sākire auiākani manīkatakaniāri inirimane, itakanaparina Teoso sākire auikinina. Apia maerekana ita aapoko āki auakani imanīkatakaniā. Kākiti Teoso sākire mauiākati maerekati itxaua. Apia maerekati itxaua iua aapoko āki auakani manīkatakati.

⁹ Apanakini sito tikinitakoni moianatana Xesosi sâkire auiākani. Pitakariko nino a tikinitakoni uâka aâtsopaä himoianatini ikapani. Sito ikara atoko inakaro sesëta ano apiko auakaro oa. Ätinoka oñtanirini.

¹⁰ Oa imarotaäka, kotxi erekarinani okama. Atão oôerekari oimiakori. Osikakienatana ätiätaä ikani. Oimarotaäka, kotxi oa arokakititari kâkiti Teoso nakitiakori. Oimarotaäka, kotxi kâkiti maerekaxinireni otireta. Oimarotaäka, kotxi ikini sereti erekari ätipirika okama. Tikinitakoro ikara atoko inakoro uâka aâtsopaä pitaka himoianatini ikapani.

Tikinitakoni Ätokoropanika Inakaní Õtäkikiko

¹¹ ! Pitakapiri tikinitakoro uâka iua aâtsopaä, ätokoropanika inakaro, kotxi iuaikana onirekari kikikata osirikini, ininiä onirekari iuaikana oñtaniriuatini, ininiä ! onirekaikari Kristo.

¹² Ikara atoko okaminiä, okamari maerekati, kotxi mitxi osâkire: "Nikamariko parïkatxi Teoso ikapaninani. !Nñtaniriuataikako," otxama.

¹³ Tikinitakoro ätokoropanika inakaro itotari oiarinauatini. Oianapokotapika. Apia maerekati okama, kotxi ototari aâpirena okamini. Onirekari ikinika apanakini kamakiti oimartini, txamari ikara atoko !lapakata. !Apakata äti kamakiti osâppiretini apanakinimon.

¹⁴ Ikara atoko ininiä, !pitakapiri tikinitakoro ätokoro inakaro uâka iua aâtsopaä. Nota ôtäkikana ätokoroakoro tikinitakoni iuaikana taniriuatini. Erekari keene ininina, aapokona iparikauatinina. Ikara atoko ininiä, Xesosi sâkire mauiäkani kona misâkireprietana Xesosi sâkire auiäkani.

¹⁵ Nota ikara atoko nisâpireta, kotxi ätkaka tikinitakoni ätokoroakoro inakani takanapapekari Xesosi sâkire auikinina, Satanasi paniätakiti ikaminina ikapani.

¹⁶ Xesosi sâkire auiäkani inirimanena tikinitikoä, inïkatänako nino. ! Erekari imanäkatakanirina inirimanena tikinitakoni. ! Erekari inirekevirina apanakini Xesosi sâkire auiäkani nïkatinina inirimanena, kotxi nino nïkatanana kaiäopokori tikinitakoni manirimaneni. Pasäpaniri nino parïka.

Kötäkikarerini Pirena

¹⁷ Kötäkikarerini atão kaminiäri iparïka Xesosi sâkire auiäkani ikapani, erekari hïsikinina iparikana iki apiata. Teoso sâkire isâppiretiniäna apanakinimon, Teoso sâkire oerekiniäna, ininiäkara erekapitikari apiata iparikana iki hïikitxitinina.

¹⁸ Teoso sâkire iôkatsopatakorri txari:

! Hïaxirikanamatapiri kema auûte iparikauatakasaaki, triko ikatxaratakasaaki. Pauiritariko inikiniri triko iki, iparikauanätakasaaki.

Teoso sâkire iôkatsopatakorri txari apaka:

Erekapitikari parikauatakari apakapiniri iparïka iki.

¹⁹ Äti apoñtiniäri kötäkikareri, ! pimaâkatapiri isâppiretakiti. Ipi, atxiñti ipi äti pakini kâkiti atamatiniäri kötäkikareri kaminiñri maerekati, isâppiretiniäna pite, pikenakotapitikari ninoa sâppiretakiti.

²⁰ Pötäkikanako Xesosi sâkire auiäkani maerekati kamakani apanakini Xesosi sâkire auiäkani apisoato, ininiäkara apanakini pîkari maerekati ikaminina.

²¹ Tximóttxio, nota paniätaí ikara noerekakiti iaõka pikamini. Teoso apisoato, Apiananiri Xesosi Kristo apisoato apaka, Teoso nitiriakori iaxitikini imereëkini apisoato apaka, ni-paniätaí ikara noerekakiti iaõka pikamini. Ninoa kenakotari nisâkire pitemoni. Ätinokarako pisâkire txauako ikininape kâkitimon. Erekari pikamako ikininape kâkitimon, kâkiti pipotx-itakinimon, kâkiti pimapotxitakinimon apaka.

²² Atxiñti aua Teoso sâkire auiäkari iteene pimimarotakiniti. Ininiä !pimereëpiri iua Xesosi sâkire auiäkani ôtäkikari ininiñu. Atxiñti ikamapanikari maerekati. Pimereiniäri iua, pite moianatari iua maerekati ikamini. Erepango maerekati pimakamakaní ikapani.

²³ Pite itokata amianata. Pitsii iriko, ininiäkara kona âparañanini piäta. Ovaä poiäoka apaka piätko pipini ikapani.

²⁴ Apanakini ! ikipatari maerekati ikamakiti, ininiä ikinimane imarotari. Apanakinipekana maerekati ikamakitina !atamataäka ikamakasaakina. Ninoa kipatari. Okananixiti atokoikara imarotaäka ninoa maerekani.

²⁵ Iua atokokana erekari apanakini kamakiti atamataäka. Erekari apanakini kamakiti !atamataäka ikamakasaaki. Iuaritika okananixiti atokoikara imarotaäka.

¹ Nitiritxi amotakoni, Xesosi sâkire auiākani, iteenerako iparíkauatana ipatrãotena ikapani. Ninoa paxitanako ipatrãotena. Ikara atoko ininiāna, Teoso uāka ! imisâkirepiretaāka. Iua sâkire ate oerekakiti apaka l'ímisâkirepiretaāka iuasaaki.

² Nitiritxi patrãote Xesosi sâkire auiākari ininiāua, initiri paxitariko iua, kotxi itari apaka itxaua iua. ! Apakata poiāonoka ipaxitiniri ipatrãote, itari ininiua xika. Erekari iteene iparíkauatini ipatrãote ikapani, kotxi ipatrãote aukari Xesosi sâkire. Teoso tiretakiti ipatrãote. Tximóttxio, ikara noerekakiti sâkiretxiti poerekariko apanakinimoni. Pôtâkikanako ikara iaôka ikamininga.

Txineiro Potxitakaní Pirena

³ Aua kâkiti atão minakati oereékani. Ninoa ! auikari aâuîte Xesosi Kristo sâkire atão inakari. ! Auikarina atão inakari oerekakori, Teoso sâkire.

⁴ Kâkiti ikara atoko inakari uiukaua, txamari ! kimaroreri. Ipotxitari isâkirauatini apanakinikata itaparakiénatakakinuana ikapani. Ininiâkara xikoretxi aua, neenamatxi aua, misâkirepiretakatxi aua. Ininiâ kâkiti ! auikari âti sâkire. Iuâkatari âti kaminiři maerekati.

⁵ Ninoa txitakakapikaua, kotxi ixinikakitina maerekatinoka. ! Imarotaikarina Teoso sâkire atão inakari mitxi imarotakitina. Ninoa oerekari Teoso sâkire kâkitimoni txineiro ito apakapinina ikapani. Txamari na atão ninoa oerekakiti sâkiretxiti. ! Pimaâkatapiri kâkiti ikara atoko inakari.

⁶ Teoso nireékitinoka pinirekiniâ, ikinipoko pinireékiti auape, ininiâ pâkixinire poxokoniuata. Kipa apikomoni pinireka? !Auari.

⁷ Kiripa ate mina uai itixi aponaniâkasaaki? ! Kaminareua. Kiripa aanika atekata apikasaaki? !Kanikareua.

⁸ Kamâka aniniâ, kanipokore aniniâ, apakatape.

⁹ Satanasi oerekari kâkiti maerekati ikamini txineiro apakapini ikapani. Ininiâ tiitxi nireékari mokatanitika kamari Satanasi oereékiti. ! Erekari tiitxi nireékari nireékiti. ! Kûkikeri iua. Inireékiki txikatoro atoko, kotxi imâikari iua. Eureka !auaika itii, itxineirote, ipoxokoni pakini xipope. Inireékiki xika Teoso iokanatari iua kâkiti misiritikomoni.

¹⁰ Kâkiti iteene potxitiniâri txineiro, ikamari maerekati. Takari aneë, kotxi ikotsa aua. Iua atokokana maerekati aua ikotsa. Txineiro potxitiko maerekati kotsa itxaua. Txineiro potxitiko auiniâ, ikini sereti maerekati aneë. Apanakini txineiro potxitakani takanapaâpotari Teoso sâkire, ininiâkara txineiro potxitakari iuaka karotapekaua ákixinireë. Iuaka maerekaxinireti itxîkitakaua.

Paoro Õtâkikiniri Tximóttxio

¹¹ Pitepekana Tximóttxio, Teoso paniâtakiti kamakari pitxaua, ininiâkara ikara maerekati xatiki ! pikamape. Atao inakarinanirako ikinîötika pikamako. Teoso nireékitinoka pikamako. Itenee paukarikaro Teoso sâkire. Katiraôkiri pitxauako. Pimisiritiko auakasaaki, pimiteenekariko. Teoso nireékitinoka pinirekako. Kona pinirekapiro piteka nireékiti.

¹² Pineenamauatako Teoso ikapani. Ikara neenamatxi erekari, Satanasi piokanatini, kâkiti Teoso sâkire auikini ikapani. Papakaparikro Teoso sikakiti, kotxi iua akiritai iuakata pauapininiika pinini ikapani. Kaiâopokori kâkiti imarotari Xesosi sâkire iteene pauikini, kotxi ikenakotapekari pisâpиретинина. Peerekari pisâkire ninoamoni.

¹³ Tximóttxio, nîmisâkiretai pite Teoso apisatoô, Kristo Xesosi apisatoô apaka. Ninoakara kenakotari nîsâkire uatxa. Teoso ikinimane auâki inini txîkitakakari iua. Kristo Xesosi Homano auûte Pôsio Pirato inakori apisatoô auakasaaki, isâpíretari atão Teoso sâkire.

¹⁴ Nipaniâtai ikara noerekakiti sâkiretxiti iaôka pikamini. !Pimamakapiri ikara noerekakiti. Ikara noerekakiti iaôka pikaminiritika aâuîte Xesosi Kristo kanapiriâko.

¹⁵ Teoso ketotari Xesosi kanapiriâni ôti. Iuasaaki Teoso akiritari Xesosi ikorapokoriti ikanapiriâni ikapani. Iuanokara kaposotiireri. Peerekari iua. Auñetxiakori auûte itxaua. Apiarini sauaki iuanokara Apiananiri txaua.

¹⁶ Iuanoka lipina. Iuanokara ikinipoko auâki inini txîkitakakari. Iua auiniâtaä iotximere auapika, ininiâkara kâkiti !iposota imatokotiniri Teoso. !Katamatikori. Kâkiti !iposotari atamatiniri iua. Iuanokara kaposotiireri âtipirika. Âtipirika maâkiritari: "Peerekari Teoso." Ameë.

Xesosi Sâkire Autâkani Katxineiroterini

¹⁷ Pipaniâtanako kâkiti katxineiroterini: "Kati hininiâ, ! hñuikapeuako. ! Hñipoxokotapero hñtxineirote, kotxi âti ôti atxiüti hñtxineirote !auaika. Hipoxokotarikro Teoso, âtipirika auâkiri, kotxi iuara sikaua ikinipoko apotxitakiti, Kaiâopokori isikaua.

¹⁸ Erekari hñkamako. Hñtxineirote kaiâopokoro auini atokokana, erekari kaiâopokori hñkaminanako apanakini. Kaiâopokori hñtii auiniâ, hñsika kâkiti kaamonirimoni. Himarotakasaakiri, matxineiroteni amonitakiti hñsikanako ninoa.

¹⁹ Ikara atoko hininiā, hāpotiiāpotari erekari Teoso tixinekiri. Iuaā apotitakori !ixipoka. Ipinaākana atoko, auinapanikana. Ikara atoko hīkaminiā, hāpakapari Teoso sikakiti. Iua txīkitakai hāuapininiika hinini Teosokata.”

Ikara pisāpiretako katxineirotenimoni.

Paoro Iōkatsopare Mapotōkire

²⁰ Ari, Tximóttxio, atāo pikamariko parīkatxi Teoso sikakiti pitemoni pikamini īkapani. ! Pimaākatapiri sākiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. ! Pimaākatapiri kākiti, “Kimaroreno nota,” inakari, kotxi limarotari imarorettxi atāo inakari.

²¹ Ninoa sākire: “Imarorettxi auapitika notamoni,” itxa. Txamari na xatiki imarotari Teoso imarore. Ikara xīka ninoa takanapaāpotari Teoso sākire auikinina.

Teoso sikai ikinipoko erekari. Ameē.

2 TXIMÓTXIO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaīkana Tximótxiomoni

¹ Tximótxio, nota Paoro iokanatsopata pitemoni. Teoso mereēno nota, Kristo Xesosi iokanatinino ikapani, isākire nisāpiretini ikapani. Kākiti Kristo Xesosi nakiti ininiāua, Teoso txikitakar ixiñire auāki inini, kotxi Teoso kamaenetapekari ikara ikamini.

² Pite Tximótxio namarite nitiretakiti atoko pitxaua. Aīri Teoso, aāuīte Kristo Xesosi pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonīkaina. Ikamaerekaxiniretaina.

Paoro Ōtākikinir Tximótxio

³ Nota parīkauata Teoso ikapani. Ninirimane kitxakapirīkarini parīkauatini atokokana nipařikauata. Nākixinireē nimirotari maerekati nimakamakanī, Teoso ikapani nipařikauataskaaki. Nota txari Teoso: "Erekapitikari pikamakiti Tximótxio ikapani," nitxa. Nimisākiretapikari Teoso pite ikapani, īkanōka, pokamara, īkanōka, pokamara nitxapika.

⁴ Nipiātai. Nixinikari pite txiapatini nitakanapakasaakii, ininiā ninirekari naōkitinii iuaīkana nipoxokoniuatini ikapani.

⁵ Nixinikari pite atāo auikiniri Teoso sākire. Merepanika pakiro Aróitxi inakoro, pinoro Eonisi inakoro pakini atāo auikari Teoso sākire. Nimiratapitikari pite apaka auikiniri Teoso sākire ninoa auikiniri atokotxikana.

⁶ Ininiākara nōtākikai. Akoka niuako nitakasakiri pikiā, Teoso sikai parīkatxi iua ikapani pikamini. Iuasaaki isikaposotiiretai ikara parīkatxi pikamini ikapani. Iteene pikamariko ikara parīkatxi iua ikapani.

⁷ Teoso sikapekaua Erekari Matamatakoti, ininiā !kapīkareua. Iua Erekari Matamatakoti sikataparatari aākixinire. Iua oerekaua atiraōkiuatini. Oerekaua maerekati aīto nireēkiti amanirekakanī.

⁸ Ininiā !pipētatapiri aāuīte sākire pisāpiretini. Apaka !pipētatapeno nota, kotxi kateia āki naua Xesosi sākire nisāpiretini xika. Maāttsirauata, Teoso iokanapirena erekari asāpiretini xika, kotxi Teoso sikataparataua amisiritiko amīteenekini ikapani.

⁹ Teoso makatzakapekari amaerekani. Iua akiritatekaua inakitiakori aniniua ikapani. Aparīka kona txikitakar Teoso makatzakiniri amaerekani. Imakatzakari amaerekani, kotxi inirekari ikara atoko ikamini. Imakatzakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. Itixi kamiko apisapanika Kristo Xesosi sikari ikara erekari atemoni. Iuasaaki imakatzakari amaerekani. Iuasaaki akiritatea inakitiakori aniniua ikapani.

¹⁰ Uatxa Teoso oerekari ikara erekari kākitimoni, kotxi amaerekani makatzakakari Xesosi Kristo apokapeka ikorapokoriti. Iua xipokapekari ipīkitxi. Isāpiretari Teoso iokanapirena erekari, kākiti mapinakanī ikapani, Teosokata ātipirika auini ikapani.

¹¹ Teoso mereēno nota ikara iokanapirenatxi sāpiretakari nininiua tūkane. Imereēno iua iokanatakiti kākitimoni nininiua. Imereēno Xoteo minakanua oereēkari nininiua.

¹² Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika, natatsiirauata. Iuaritika !nipētauata, kotxi nimirotari Xesosi. Iteene nauikari iua sākire. Nimiratapitikari iua nīkatinino nota. Inīkatinirikitano ikanapiriāko.

¹³ Teoso sākire pitemoni noerekakiti iaōka poerekako apanakini, kotxi noerekakiti atāo. Pauikapikariko Kristo Xesosi sākire. Katiraōki pitxako, kotxi Xesosi nakiti atxaua.

¹⁴ Pimarotari Teoso iokanapirena erekari. !Pauiritatipiri ikoketiko. Teoso sikari ikara iokanapirena pitemoni, apanakini pisāpiretini ikapani. Erekari Matamatakoti auātotaua. Iua posotireē pinīkatariko Teoso iokanapirena pitemoni isikakiti.

¹⁵ Pimarotari kākiti Xesosi sākire auīkani Ásia tixine auakanī takanapano nota. Aītariakori Pixero inakori, Emoxeni inakori pakini takanapano nota.

¹⁶ Onesíporo inakori !itakanapano. Ninirekari Teoso tiretinina iua aapoko auakanī. Itokata ikamapoxokonitano nota. !Ipētatano kateia āki nauakasaaki.

¹⁷ Homa sitatxiti apokasaaki, initaāpotano nota, eureka apokano.

¹⁸ Pite imarotari iua iteene moianatinino nota, Épeso sitatxiti nauakasaaki. Ininiā nitxari Apiananiri: "Ninirekari piamonīkiniri Onesíporo itixi xipokini ōti manapisaaki."

² Pite kenakotapekari nisákire noerekakiti kākitimoni. Ininiā poerekariko ikara iaōka apanakinimoni atão inakari kamakanimoni. Eureka ninoa posotari oerekiniri nisákire noerekakiti apanakinimoni apaka.

³ Sotato erekari mítenekekari imisiritiko. Kristo Xesosi sotatone atoko atxaua, ininiā pímítenekekario pimisiritiko sotato erekari mítenekiniri atoko.

⁴ Sotato paríkauatakasaaki, !ixinikaikari iparika mitxi ikamakiti sotato iminakanisaaki. Ixinikapikari sotato auñte nireékiti ikamini, iauñte poxokotiniri ikapani. Ikaranokara ixinikanáta.

⁵ Ätípekana nisápiretai. Miteékari mitekatxi mapotókire merepanika apoákari apakapari imitekini íki. Mitekatxi paniátkari paniátkini iaóka imitekiniá, apakapari imitekini íki.

⁶ Ätípekana nisápiretai. Katakareri poparíkari nikari itakare merepanika, kotxi iteene iparíkauata.

⁷ Pixinikariko ikara nisákire. Apiananiri kamaimaroretaikara.

⁸ Pixinikariko Teoso iokanapirena erekari nisápiretakiti kākitimoni. Xesosi Kristo nisápireta ikinimanemoni. Iua ipinaka atoko, iuañkana auáki itxikitakaáka. Iua Taviini apika mekaniri.

⁹ Natatsiirauata Teoso iokanapirena erekari nisápiretini xika. Nota omanatakani iaxirkapekano kohétxiä, kokaniri iaxirkininatoko, nota masikani ikapani. Teoso sákire !iaxiriáka. Iaripireta ikini tópati.

¹⁰ Teoso mereépekari kākiti, imaerekani imakatxakini ikapani. Ininiā nota mítenekekari nimisiritiko Teoso iokanapirena ninoa kenakotini ikapani, imaerekana Kristo Xesosi makatxakini ikapani, ätipirika Teosokata auinina ikapani. Iuasaaki peerekari.

¹¹ Nisápiretaiko ia sákiretxi atão inakari:

Xesosi Kristo ipina ate ikapani, ininiā amanirekakaniári mitxi anireékiti, Xesosi nireékitinonanirekinia, ininiā añaupika iuakata ätipirika.

¹² Amítenekiniaři amisiritiko Xesosi sákire añaükini xika, auñtexi atxauako iuakata. Akipatiniári iua aimarotini, iua apaka kipatari ate imarotini.

¹³ Atxiüti !akamari akamaenetakiti. Xesosi kamapitikari iua kamaenetakiti, kotxi iua ! iposotari maerekati ikamini.

Teoso Nitiri Atão Inakari

¹⁴ Ikara nisákire pikamaxinikaretana Xesosi sákire auiákani. Ninoa Apiananiri apisatoò apotitakasaakiua, pôtäkikanako: “! Híxitakakapeua maxikatiika kākiti sákire xika, kotxi ! erekari,” pitxako ninoamoni. Kākiti kenakotiniári híxitakakinua, ininiā !inirekaikarina Xesosi sákire auiquinina.

¹⁵ Tximóttxio, pite Teoso nitiri pitxaua, ininiā iteene papaiákariko isákire iôkatsopatakorri Teoso apokaerekatinii ikapani. Ininiā ! pipétauata, kotxi atão poerekari Teoso sákire iôkatsopatakorri apanakinimoni. Teoso sákire iôkatsopatakorri atão inakarinoka itxa.

¹⁶ Apanakini sákirauatakasaaki, isákiretarina sákiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikara atoko !pisákiretape. Kākiti ikara atoko inakani takanapaápotari Teoso.

¹⁷ Ninoa oerekakiti sákiretxiti karötxi arakakari atoko itxa. Ikara atoko inakari amianari iarikaäpota. Ikara amianari iarikini atoko, ninoa oerekakiti iarikaäpota. Itxikitakari kākiti maerekati ikamini. Imeneo inakori, Pireto inakori pakini oerekakiti sákiretxiti ikara atoko itxa.

¹⁸ Ninoa takanapekari Teoso sákire atão inakari. Ninoa sákire: “Teoso ökitikapekana Xesosi sákire auiákani ixinirena auáki inini ikapani. !Ökitikapanina iñtona itxi xipokini óti,” itxana. Ikara ninoa sákire xika, apanakini !auikaikari Xesosi sákire.

¹⁹ Aapokotxi tsota paikori inakasaaki, itsota iriko pañtanori inakasaaki, iua aapokotxi ! irika. Teoso sákire ikara aátsota atoko. Auapika. !Ixpoka. Teoso sákire txari: “Apiananiri imarotari inakitiakori.” Apaka Teoso sákire txari: “Kākiti, ‘Nota Kristo nakiti’ inakari takanapariko imaerekani.”

²⁰ Ikiní sereti tiitxi aua aapokotxi mitari áki. Aua apiata karonetakari oro kamakori, pirata kamakori pakini. Apaka aua poião íki aamina kamakori, kipatxi kamakori pakini. Apanakini tiitxi áki kaapokori takari nípokori kiiniri ikapani. Apanakini tiitxi áki itakari nípokori ikiniötika kākiti nikini ikapani.

²¹ Ikara tiitxi atoko itxa kākiti. Kākiti takanapiniári imaerekani, tiitxi apiata karonetakari atoko itxa iua. Teoso nirekari iua. Imereéri iua iparika erekari ikamini ikapani. Ininiā kākiti iua atoko inakani iposope Teoso paríka ikamini ikapani.

²² Ätokoripanika pinakasaakiua, apanakini nirekiniai maerekati pikamini, pímítetako, maerekati pimakamakaní ikapani. Pinirekariko atão inakarinoka pikamini ikiniötika. Pinirekariko Xesosi sákire iteene pauikini. Pinirekariko iteene katiraöki pinini. !

Pinirekapiri neenamatxi. Ikara atoko kākiti kaminiā, erekaxinireri. Iua akiritari Apiananiri imoianatiniri ūkapani.

²³ Tximóttxio, kākiti txitakakasaakiua sākiretxi miñkiteti mimaroreti xika, ! pikamapiri ikara atoko inakari, kotxi eureka ninoa neenamauata isākirena xika.

²⁴ Apiananiri nitiri atāo inakari ia atoko itxako: “! Itxitari āti. Itiretari ikinimane. Koerekarerri erekari itxaua. !Katimari omanākarauatini.

²⁵ Ötākikanako isākire mauikakani momanākaretika.” Ikara atoko Apiananiri nitiri ininiāua, atxiki Teoso oerekana isākire mauikakani atāo inakari imarotinina ūkapani, imaerekani itakanapinina ūkapani.

²⁶ Ininiā iuañkana kūlkitepeka itxana. Teoso sikakana ninoa txikatoro Satanasi takakitiā, kotxi mitxi Satanasi mañkana, iua nireēkiti ikamininina ūkapani.

3

Itixi Xipokini Õti Apisa

¹ Tximóttxio, pimarotariko ia nisākire. Itixi xipokini õti apisa pamonōkopianiriko.

² Iuasaaki kākiti ia atoko inakari: Kapotxinaniri iua. Txineiro tiretakani iua. Isāpiretari iposotiire ikinimanemoni. Iuikaua. Imisākireprietari Teoso, kākiti pakini. !Ikamari iri paniātakiti. Inoro paniātakiti apaka !ikama. Āti kamakasaakiri erekari iuamonni, !itxari: “Erekapikitari pikamakiti nota ūkapani,” !itxari. !Inirekari Teoso.

³ ! Itiretari inirimane. ! Ikamari ikamaenetakti. Imisākireprietari āti maxikatiūka. ! Iposotari erekari ikamini. Panneenamari. Omanatana erekari kamakani.

⁴ Imīkaptirari āti. Ikamakiti ikamini apisa, ! ixinikari ikamakiti tīkane. Iuaka ix-inikapikaua. Isarauatininokara itireta. !Itiretari Teoso.

⁵ Iua sākire: “Nauikari Teoso sākire,” txamari !auikari Teoso posotiire. !Pauikapiri kākiti ikara atoko inakari sākire.

⁶ Kākiti ikara atoko inakari ianapokota sitomoni oaāpokomoni. Sito ikara atoko inakaro miñkiteto. Maerekatinoka okama. Oñto nireēkiti maerekati onirekapika. Iua ianapokotapika oamoni, ininiā oa auikaāpotari iua oerekakiti sākiretxiti.

⁷ Sito ikara atoko inakaro nirekari oimarotiniri oerekaretxi, txamari ! oimarotari oerekaretxi atāo inakari.

⁸ Kitxakapirīka Moisesi Exito tixinne auakasaaki, Xani inakori, Xāpiri inakori pakini ! inirekari auikinirina Moisesi sāpiretakiti. Ninoa atokokana kākiti itixi xipokini õti apisa auakan, !inirekari atāo inakari. Ixinikapikarina maerekatinoka. Teoso !inirekari kākiti ikara atoko inakari, kotxi iua kākiti !auikari Teoso sākire.

⁹ Poiānokoa kākiti auikari ikara atoko inakari sākire, kotxi imarotari miñkiteti iua. Iua atokokana kitxakapirīka apanakini imarotari Xani, Xāpiri pakini miñkiteni ininiua.

Teoso Nakitiakori Misiritiko

¹⁰ Pitepekana, pimarotapitikari noereēkiti sākiretxiti. Pimarotari nikamakiti ikiniōtika. Pimarotari ninireēkiti nikamini. Pimarotari iteene nauikiniri Xesosi sākire. Pimarotari nimīteenekiniri nimisiritiko. Pimarotari nitiretiniri āti. Pimarotari !katimari no-manākarauatini.

¹¹ Pimarotari nimisiritiko. Pimarotari natatsiirauatini. Pimarotari nimīteenekiniri nimisiritiko Ätxiokoa sitatxiti nauakasaaki, Ikónio sitatxiti apaka nauakasaaki, Arisitara sitatxiti apaka nauakasaaki. Iteene natatsiirauata, iuaritika Apiananiri makatxakanano ikinika nimisiritiko.

¹² Ari, ikininape kākiti nirekiniāri Kristo Xesosi nakiti ininiāua, inirekiniāri Teoso nireēkitinoka ikaminiā, atatsiitariko imisiritiko.

¹³ Iuasaaki maerekati kamakani maerekani, kamisirienererini maerekani, apiaāpotako. Ninoa misirienetari apanakini. Apaka apanakini misirienetana ninoa.

Teoso Sākire Iōkatsopatakori

¹⁴ Pitepekana Tximóttxio, pauikapikariko atāo inakari poerekiko. Ikara pauikapitika, kotxi pimarotana pite oerekakani. Pimarotari atāonoka ninoa oerekakiti.

¹⁵ Pite axapitipanika pinakasaaki, pimarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iua sākire iōkatsopatakori txikitakaua kimatire anini. Isākire iōkatsopatakori oerekaua Teoso makatxakiniri amaerekani Kristo Xesosi sākire aāuikasaaki.

¹⁶ Teoso oerekana isākire iōkatsopatakani atāonoka iōkatsopatinina, ininiā ikinika Teoso sākire iōkatsopatakori atāonoka. Ininiā apakata Teoso sākire iōkatsopatakori oerekiniua atāo Teoso sākire aāuikini ūkapani. Oerekaua ikinipoko Teoso sākire iōkatsopatakori atāo inini. Isākire iōkatsopatakori ötākikaua amaerekani atakanapini. Oerekaua atāo inakarinoka akamini.

¹⁷ Ininiā kākiti Teoso nakiti imarotiniāri Teoso sākire iōkatsopatakor, iposotari ikinika paríkatxi Teoso paniātakiti ikamini. Erekari iparīka.

4

Tximóttxio Ótākikiko

¹ Tximóttxio, nōtākikai Teoso apisatoō, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoō apaka, kotxi āti ōti Kristo Xesosi kanapirīkasaaki, isāpiretar ikininape kākiti sinimoni. Isākire auiākani sari Teosomoni ikaikotinina ikapani. Isākire mauiākani sari kākiti misiritikomoni ikaikotinina ikapani. Isāpiretar kākiti auapanika inakan, kākiti mitxi ipíkani apaka. Xesosi kanapiria ikininape auñte ininiūua ikapani, ininiākara nipiñatái ia:

² Pisāpiretariko Teoso sākire kākitimoni. Iposope pitxako Teoso sākire ikinīötika pisāpiretini kākitimoni, piñto tapara auakasaaki, pisāpakasaaki apaka. Pōtākikanako imaerekani itakanapinina, erekarinoka ikaminina ikapani. Pisikataparaxinretanako, Teoso sākire poerekinina. Pisākira uatakasaa, !katiñari pomanākarauatini.

³ Āti ōti apokako. Iuasaaki kākiti !inirekaikari oerekaretxi atão inakari ikenakotinina. Ninoaka nireēkitinoka inirekana, ininiā apotiiāpotana ninoakata koerekarerini ninoa potxitakiti oerekaretxi ooreēkani.

⁴ !Inirekaikarina atão inakari. Auikarina sākiretxi atão minakati.

⁵ Pitepekana, ikinika pikamako piñkiteritika. Pimíteenekariko pimisiritiko. Pikamariko piparīka Teoso iokanapirena erekari pisāpiretini kākitimoni ninoa aukiniri ikapani. Teoso nitiri pitxaua, ininiā pikamariko ikinika piparīka Teoso paniātakiti.

⁶ Notapekana, nipinini ōti manapi apókāäpotape. Nipinako Teoso ikapani. Pirātxi Teoso ikapani okiko atokokana, notaka sikauako Teosomoni. Niketo apokapeka itixi nosipikini ikapani.

⁷ Neenamatxi erekari inakari nikamapeka Satanasi ninaiatini. Miteēkari mitekatxi mapotökire apokini atokokana, nota apokapeka nipařka mapotökire. !Nitakanapari Xesosi sākire nauikini.

⁸ Uatxa Teoso níkatari nipařka ūki nota kāiatakita napakapini ikapani. Miteēkari merepanika mitekatxi mapotökire apokakari apakapari imitekini ūki. Apakapari saporiēta. Iua atokokana Apiananiri sikanoko nipařka ūki, kotxi nota nirekari atão inakarina nikañini. Apiananiri imarotari atão, ininiā imarotari paríkatxi ūki apakapakani. Imarotari imisiritiko apakapakani apaka. Nipařka ūki isikano notamoni uai ikanapiriini ôtisaaki. Na notananini apakapari. Isikari paríkatxi ūki ikininapemoni ikanapiriini nirekakanimoní.

Paoro Iōkatsopatakiti Mapotökire

⁹ Piposotiniā, katima pitxako notamoni papokini.

¹⁰ Témasi inakori asikapekano, kotxi itiretar Xesosi sākire mauiākani nireēkiti. Isipeka Tesarónika sitatxitimoni. Kiresētxi inakori sari Karásia tixinmoni iparíkauatini ikapani. Txito inakori sari Taomásia tixinmoni iparíkauatini ikapani.

¹¹ Arókasínokara moianatano uatxa. Pakiritariko Marko. Piminari iua pitekata. Iua posotari imiparíkatinino, Xesosi sākire nisāpiretakasaaki kākitimoni.

¹² Txíkiko inakori nipiñatá Épeso sitatxitimoni isini.

¹³ Tóatxi sitatxitxi nauakasaaki, nitakanapari nimāka āti nimāka nopini nitakakiti. Nitakanapari iua nimāka Kapo inakorikata. Pite uai ikasaaki piminari. Apaka piminari atatsopari ninakiti aātsopa kamakori. Apia ninirekari pimininiri atatsopari ninakiti aamata kamakori.

¹⁴ Arexātri inakori iteene misiritano. Iua Arexātri tiitxi kamakari iua. Tiitxi metao kamakorinoka ikama. Iua misiritinino xika, Teoso misiritari iua.

¹⁵ Erepaniko iua. Pamónonkori iua, kotxi iua iteene misākirepíretari aōereēkiki sākiretxi.

¹⁶ Merepitipanika nota apóitakan anikasaakino auñtexiakori apisatoō, nisākire ikenakotinina ikapani, na āti nimoianari kaikota notakata iuasaaki. Ikinimane nimoianariakori takanapano, iuaritika na ninirekari Teoso misiritinina itakanapinino xika.

¹⁷ Ninoa takanapano, iuaritika Apiananiri kaikota notakata. Iua sikataparaxinretano, ininiā nipoñotari Teoso iokanapirena ikinika nisāpiretinina ninoa Xoteo minakanua ike-nakotinirina ikapani. Ininiā kākiti namāñ takote nauakasaaki, Teoso tokapakeētano nota.

¹⁸ Nimarotapítikari Apiananiri tokapakeētapanikano nota ikini sereti maerekati auakasaaki. Iua níkatano. Anikano itixinemoni, iua auñtetxi ininiātāua. Ikinimane átipirika sāpíretari iua: "Peerekai. Pitenokara erekari." Ameē.

¹⁹ Pisāpiretana Pirisira inakoro, Ákira inakori pakini nixinikamanapitana. Apaka Onesíporo inakori aapoko auakan nixinikamanapita.

²⁰ Erásito inakori kaikota Koríto sitatxitxi. Tópimo inakori nitakanapa Mireto sitatxitia, kotxi iua amianata.

²¹ Tximótxio, piposotiniā, mitaā apisapanika papokako uaimoni. Eoporo inakori, Porotētxi inakori, Arino inakori, Karáotxia inakori pakini ikini añtariakorikata iokanapireta pitemoni ixinikamanapitiniina.

²² Apiananiri Xesosi Kristo ãtipirika kaikota pitekata pâkixinireẽ. Ikinipoko erekari isika pitemoni. Ameē.

TXITO Paoro Iokanatsopatakiti Txitomoni

¹ Nota Paoro. Teoso nitiri amotakori nitxaua. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Iua iokanatano kākitimoni Teoso mereēkini auiākīti sākiretxiti nisāpiretini īkapani. Iokanatano kākitimoni atāo inakari imarotinina īkapani. Atāo inakari imarotiko oerekaua Teoso nireēkīti akamini īkapani.

² Aāuikari aāuapininiika anini Teosokata, kotxi kitxakapirīka itixi kamiko apisa Teoso kamaenetari ikara. Ininiā apokapitikako, kotxi atāonoka iua sākire. ! Iposotari atāo minakati isāpiretini.

³ Iketotiniri manapi oerekari isākire. Isākire sāpiretakani sāpiretari isākire. Ininiā Teoso sākire notamoni isikakiti nisāpiretai, kotxi Teoso amaerekani makatzakakari paniātano nota nisāpiretiniri isākire.

⁴ Niokanatsopata pite Txitomoni. Namarite atāo inakari atoko pitxaua, kotxi pite aukari Xesosi sākire nota auikiniri atokotxikana. Aīri Teoso, aāuīte Xesosi Kristo amaerekani makatzakakari pakini, sikari ikinipoko erekari pitemoni. Ninoa iamoniākai. Ikamaerekax-iniretaina.

Kōtākikarerini

⁵ Nitakanapai pite Kreta pokomiriūti, kotxi aparīka iuaātaā kona xipokapanika, ininiā ninirekari pite kaminiri ikara parīkatxi. Pimereēna kōtākikarerini ikini sitatxitī Teoso sākire auīākāti ūtākikakani tīkane. Pimereēna mixti nisāpiretakiti iaōka.

⁶ Ia atoko inakari kākiti pimereē kōtākikarerini īkapani: Iua kamari erekari, ininiā maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. Ātonokara ītanoro aua. Imiakori aukari Xesosi sākire. Ninoa !neenamauata. Ikamarina iri paniātakiti iaōka.

⁷ Teoso sikari iparīka kōtākikarerimeroni ikamini īkapani, ininiā kōtākikarereri kamari erekari-noka. Maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. !Iuikaua. !Katimari omañākarauatini. !Ipoāta. Kona kaneenamari. !Itiretarro txineiro.

⁸ Kōtākikarerri atāo inakari potxitari apakapiniri kākiti iua aapoko āki. Ipotxitari kākiti erekari kamakani. !Katima omañākarauatini. Erekarinkoa ikama. !Ikamari maerekati. Erekari imarotakiti litakanapari ikamini.

⁹ Kōtākikarerri atāo inakari oerekaākapeka Teoso sākire. Imarotari Teoso kaminiri isākire iaōka, ininiā iteene inīkatarri Teoso sākire. !Imamakari Teoso sākire. Ininiākara imarotari ūtākikiniri apanakini. Iteene imarotari Teoso sākire, ininiā imarotari oerekirini apanakini Teoso sākire manirekakani, Teoso sākire auikinina īkapani.

Erepaniko, Atāo Minakati Oerekakani

¹⁰ Kaiāopokori kākiti kona nirekari Teoso nireēkīti ikaminina. Maxikatiūka isākirauatapika. Kamisienererineri ninoa. Ikara atoko inakani nirekari Teoso takaōtxikare Xoteo minakuni ūtoā auini.

¹¹ Matxikitakari ninoa iotokakiniri atāo minakati isāpiretinina, kotxi kākiti aapoko āki auakani naiatakakaua ninoa oerekakiti sākiretxiti xika. !Apakata ninoa oerekakiti sākiretxiti. Iuaritika ninoa oerekari atāo minakati, txineiro apakapinina īkapani.

¹² Ninoa atokirini kitxakapirīka, koerekarerri, uai Kreta pokomiriūti auakarini, txari: "Kreta auakanī ūtipirika misirienetari kākiti. Maerekati kamakanī itxauana. Kaneenamari ūtopa auakari atoko ikamana. Iarinouatana. Paixonina," itxa iua.

¹³ Isāpiretakiti atāopitikara. Ininiā pitaparaxinireritika pipinitana ninoa imasāpiretakarina ikara atāo minakati, Xesosi sākire atāo auikinina īkapani.

¹⁴ Ininiā pisāpiretana: "!Himaākatapiriko Xoteoakori kiomaneakorini sākire atāo minakati. !Himaākatapena atāo inakari manirekaākani paniātakiti."

¹⁵ Kākiti Teoso kamaerekatakiti, ikamakiti erekari. Ikinipoko ikamakiti erekari, kotxi Teoso makatzakapekari imarekani. Kākiti imarekani auapanika inakari, Teoso sākire iaōka makamakati, ikinipoko ikamakiti sua imarekani. Imaerekani txikotari ixinikakiti. Imaerekani txikotari iua ākixinire, ininiā ākixinire !ūtākikari iua maerekati imakamakani īkapani.

¹⁶ Ninoa txa: "Ate imarotari Teoso," txamarri ikamarina Teoso manirekakinita, ininiā !imarotarina Teoso. !Inirekarina Teoso. Arakakani atoko itxana, maerekati ikamakitin xika. !Ikamarina Teoso nireēkīti, ininiā !iposotarina erekari ikaminina.

¹ Ininiā poerekariko ikinika atão inakari Teoso oerekiko sâkiretxiti.

Kiki Aneēkani Ōtākikiko

² Ia atoko pôtäkikana kiki aneēkani: "Hixinikariko hïkamakiti tñkane hïkaminiri apisapanika. Erekari hïkamako apanakini paxitinii ïkapani. Kona hïkamapiri hïfto nireëkiti. Iteene himarotariko hïuïäkiti. Iteene hïtiraõkiuatako. Katima omanâkarauataka ! hïtxape." Ikara atoko pôtäkikana kiki aneēkani.

Sito Aneēkani Ōtākikiko

³ Ia atoko pôtäkikana sito aneēkani: "Hïkamariko Teoso pïkakani kamakiti atoko. Maxikatiñka ! hïpoitapiri äti. Kona iteene hiâtapiri iäriä kapoäro. Erekarinoka hôerekako." Ikara atoko pôtäkikana ninoia.

⁴ Apaka pôtäkikana sito aneēkani ôtäkikinina âtokoroakoro ia atoko: "Hïtiretanako hïtaniri, hamariteakori pakini.

⁵ Kona hïkipitapiri hïfto paniätakiti. Erekarinanira hïkamako. Hïkamariko hïparïka haâpoko äki. Erekari hïkamako apanakini ïkapani. Hïtaniri nireëkiti hïkamako, ininiā iuaasaaki Teoso sâkire mauïäkani ! imisâkireporetari Teoso sâkire." Ikara atoko sito aneēkani oerekakanako âtokoroakoro.

Âtokoriakori Ōtäkikiko

⁶ Ininiā iua atokokana pôtäkikana âtokoriakori ia atoko: "! Apakata hïkaminiri hïfto nireëkiti."

Txito Ōtäkikiko

⁷ Txito, ikini pikamakiti pikamako kâkiti erekari kamiko imarotini ïkapani. Poerekarauatakasaaaki, poerekari kâkiti pitiretimiri atão inakari sâkiretxitinoka. Poerekakanako Teoso sâkirenoka apiarri inini. Poerekarauatakasaaaki, poerekariko kâkiti pimakoketakaniri atão minakati pisâkirekata.

⁸ Poerekariko atão inakarinoka, ininiā !uari papoïtiko, kotxi !pikerokari pisâkire. Ikara atoko ininiā, pimokaiakarini pêtauaua, kotxi !posotarina imisâkireporetinii.

Nitiritxi Amotakoni Ōtäkikiko

⁹ Ia atoko poerekakanako nitiritxi amotakoni: "Hïkîtariko hïpatrâote sâkire. Hïkamariko hïpatrâote apokaerekatakitinoka. Kapakapaenere !hïtxape.

¹⁰ !Hïtitïkapi hïpatrâote tiï. Höerekariko hïpatrâote pisâkire atão inini. Ininiā hïpatrâote nirekari imarotinirina Teoso oerekiko, amaerekani makatzakakari oerekiko."

Ikinipoko Erekari Teoso Sïkakiti

¹¹ Ikinimanemoni Teoso oerekapekari erekari isikakiti kâkiti maerekani imakatzakini.

¹² Teoso sikakiti erekari oerekaua atakanapiniri Teoso manirekakiniti. Teoso sikakiti erekari oerekaua amanirekakaniri ïkorapokoriti auakanî ñto nireëkiti. Teoso sikakiti erekari oerekaua aïto paniätakiti atakanapini, atão inakarinoka akamini, Teoso nireëkiti akamini ïkorapokoriti aâuakasaaki.

¹³ ïkorapokoriti aâuakasaaki, aiâtapari voxokonitxi ñti Apiananiri aTeosone apokini ñti. Iuasaaki Xesosi Kristo, amaerekani makatzakakari, motika atemoni.

¹⁴ Iuaka sikaua Teosomoni ate ïkapani ipïksasaaki. Iuasaaki iïkitxitari Teoso, ininiā Teoso makatzakaua ikinika maerekantxi sauaki. Ikara atoko ininiā, ikamaerekataua ate. Ininiā itxikitakaua inakitiakori aniniua, ininiā anirekari erekari akamini.

¹⁵ Auñtexi pininiua atoko pipaniätariko kâkiti kïpitiniri ikara nisâporetakiti. Pôtäkikana nisâkire makâkpitakani. Kona pauiritapiri kâkiti sâporetiniri pisâkire atão minakati inini.

3

Teoso Nireëkiti Kamiko

¹ Txito, ia atoko poerekariko kâkiti: "Hïpaxitariko ïkorapokoriti auñtexiakori paniätakiti, poiñori auñtexiakori paniätakiti apaka. Iposope hïtxako ikinika erekari hïkamini.

² Kona himisâkireporetapiri apanakini. !Hineenamauatape. Merepanika hïxinikariko apanakini, eureka hïteka hïxinika. Höerekariko kâkiti, hïxinireë hinirekiniri erekari hïkamini ikinimanemoni." Ikara atoko poerekana.

³ Teoso aimarotini apisapanika müñkiteni atxaua. Kona akipitari kâkiti sâkire, Teoso sâkire apaka. Iuasaaki ate misirienetaäka. Iuasaaki akamari aïto nireëkitinoka. Ikin sereti maerekati akama apoxokoniuatini ïkapani. Iuasaaki ikiniötika axinikari maerekati akamini. !Apakata akamaki. Kaxikorerini atxaua iuasaaki. Ate omanataäka. Apaka ate omanatari apanakini iuasaaki.

⁴ Ininiā eureka Teoso tiraōki, amaerekani makatxakakari tiraōki, iua amonikare, apoka atemoni.

⁵ Ateka parīka erekari ! imakatxakari amaerekani. Iua amonikarenokara makatxakari amaerekani. Iuasaaki na atāo akama, iuaritika imakatxakari amaerekani, kotxi itiretau. Iuasaaki iua arokari aākixinire. Itxikitakaua ate aponaniini iuaikana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamari ikinika amaneri aximireē.

⁶ Teoso iokanatarri Erekari Matamatakoti kaposotiireri atemoni, kotxi Xesosi Kristo, amaerekani makatxakakari, ipina ate īkapani.

⁷ Iua sikari ikinipoko erekari atemoni, ininiā ikamaerekataua. Ininiā itxikitakaua Teoso anaakori aniniua, ininiā aāpakapariko ipotetakiti ate īkapani. Iua atoko ininiā, aiātapari ātipirika Teosokata aāuinī īkapani.

⁸ Atāopitikara ia nisāpiretakiti.

Ininiā ninirekari ātipirika pisāpiretiniri ikinika nisāpiretakiti Teoso sākire auiākanimoni. Ikara atoko Teoso auiākani itaparaxinireritika kamariko erekari apanakini īkapani. Kona maxikatiūka ikamarina erekari. Teoso atāo īkitxitariko kākiti. Ikara atoko kākiti kaminiā, ininiā erekari ikinimane īkapani.

⁹ Kona pimaākatapiri miīkiteti sākire. !Hītakarakenatakapeua kitxakapirīkarini uāka xika. Kona himaākatapenako kākiti kiomātxiakori oerekakiti xika tsoatakan. Ikara sākiretxiti !itxikitakai erekari hininiua. !Itxa ikara sākiretxiti.

¹⁰ Kākiti oerekiniāri atāo minakati Teoso manirekakiniti, pōtākikari iua ipikata. Iposo atoko !pimaākataika.

¹¹ Ikara atoko inakari atāo iīkite !auari. Maerekati ikama. Ikamakiti oerekari apanakini, maerekati kamakari ininiua. Iuaka imaerekani xika imisiritiko apokako.

Paoro Sāppiretakiti Mapotōkire

¹² Niokanatarri Atemasi inakori, atxiīti Txíkiko inakori apaka pitemoni. Ninoa apokasaaki, paiamata pisini īkapani, katimari notamoni Nikópori sitatxitī hāpokini īkapani. Ninirekari ia mitaāti nīkaikotini iuaā.

¹³ Pimoianatari Sena inakori, Aporo inakori pakini. Auītetxiakori paniātakiti imarotakari iua Sena. Pimoianatanako ninoa aiamatini. Iamonitakitina pisikanako.

¹⁴ Aītariakori Xesosi sākire auiākani apaiaōkariko erekari ikaminina, kākiti minakati mauakiniti imoianatinina īkapani. Makamaretika hinini !lapakata.

¹⁵ Notakata auakanī xinikapikai pite. Pisāpiretanako ate tiretakani ereē Xesosi sākire auiākani nixinikamanapitana ninoa.

Ikinika erekari Teoso sikai hīte hīkinika. Ikara atoko niōkatsopata pitemoni. Ameē.

PIREMŌ

Paoro Iokanatsopatakiti Piremōmoni

¹ Nota Paoro. Kateia āki naua, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Nota, aītari Tximótxiokata aïokanatsopata pitemoni Piremōmoni. Ate iteene tiretai pite. Atekata parīkauatakari pitxaua.

² Aiokanapireta Xesosi sākire auīākanimon, paapoko apotiiitakanimon. Aiokanapireta aītaro Ápiamon, Akipo pakinimon. Iua Akipo Xesosi sotatone itxaua, ate Xesosi sotatone atokotxikana.

³ Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ikamaerekaxinire-taina.

Piremō Tiraōkiuatini Pirena

⁴ Nitari Piremō, Teoso nimisākiretakaaki, ātipirika nisākira uata pite īkapani. Nisāporetari Teoso erekia inini, kotxi iua kamaerekatai pite.

⁵ Ikara atoko itxa nisākire, kotxi nikenakopiretar iteene pauikiniri Apiananiri Xesosi sākire. Nikenakopiretar ikinimane kākita Teoso nakitiakori pitiretini.

⁶ Nimisākiretar Teoso pite īkapani, kotxi ninirekari pisāporetiniri pauīākiti sākiretxiti ikimiōtika apanakinimon, ininiākara pimarotari ikini sereti erekari Teoso siākiti Kristo nakitiakorimoni.

⁷ Ate poxokoniuata, kotxi pite tiretana kākita Teoso nakitiakori. Pitiraōki iteene sikata-paraxiniretaua ate. Pite aītari kamapoxokonitana Teoso nakitiakori ākixinire.

Paoro Amanaākiti Sākiretxiti

⁸ Kristo sikaposotiiretano, ininiā nitapararitika nipsotapitikari nipiātini atāo inakari pikamini.

⁹ Iuaritika nitapararitika na nipiātai atāo inakari pikamini. Nōtākai Kristo tiraōkiā pikamini atāo inakari. Nota Paoro kiomātxipekano. Kateia āki nauanāta, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Notakara ūtākai pite atāo pikamini.

¹⁰ Nota amanaāi pinitiri Onésimo inakori piāmonikini īkapani. Namarite atoko inakari iua, kotxi iua kīpitari nisākire uai kateia āki nauakasaaki. Uatxa iua auikari Xesosi sākire.

¹¹ Nimarotari iuāka poparīkari uāka itxaua. Mitxi ! iparīkauata, pitekata auakasaaki. Paiariniri. Uatxa poparīkari itxapekaua iuāka atokokana. Uatxa iparīkauatapitikako pite īkapani, nota īkapani iparīkauatini atokokana.

¹² Niokanatariko Onésimo, ikanapiriini pitemoni. Ininiā papakapariko iua. Nitretari iua nota niūt nitiretini atokokana.

¹³ Ninirekamari notakata uai ikaikotini, nota imoianatinī īkapani, kotxi pite kona posotari pimoianatinī uai kateia āki nauakasaaki, kotxi pite auini maioakari. Nota uai aua Teoso iokanapirena erekari nisāporetini xika.

¹⁴ Ninirekamari Onésimo uai, txamari ! ninirekari nikaminiri pite mauiritakiniti. ! Ninirekari nitapararitika nipiātini pauirittiniri Onésimo notakata ikaikotini. Pite nirekiniāri, imoianatano.

¹⁵ Akokaxiti Onésimo miteka. Mapakanani itakanapai. Atxiīti Teoso auritari poiāoka itakanapini, ātipirika pitekata iuaikana ikaikotini īkapani.

¹⁶ Iua pinitiri piamotakiti itxapanikaua. Uatxa apiaerekata iua. Pitari pitiretakiti itxapekaua, kotxi iua auikari Kristo sākire. Iteene nota tiretari iua. Pite apia tiretariko iua, kotxi iua pinitiri itxaua. Apaka iua pitari itxaua, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua.

¹⁷ Nota pimoianari nininiāua, nota papakapini atokokana pitxariko papakapiniri iua.

¹⁸ Akokaxiti maerekati ikaminiā, itiriutiniā, pisāporetano. Nota īkitxitai.

¹⁹ Nota Paoro, uatxa niuakoā niōkatsopatari īa sākiretxiti. Notakarako īkitxitai pite. Pite imarotari pite xinire auāki inini, kotxi notara akokaxiti nisāporetai Xesosi sākire pauikini īkapani. Ininiā atxiīti erekape pite īkitxitinino nota?

²⁰ Ininiākara nitari, pikaminano ninirekakiti, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. Pikamapoxokonitariko nākixinire, kotxi Kristo nakitiakori atxaua.

²¹ Niōkatsopatari pite īkapani, kotxi nimarotapitikari pikaminiri namanaākiti. Ari, nimarotari apiata pikaminano.

²² Apikomoni nitxai. Poeretari ereē nimakiniāta īkapani. Hīte misākiretapekari Teoso kateia nitakanapini īkapani, ininiā nimarotari Teoso auritano iuaikana nikanapiriini hītemoni.

Itakapiretanapini Pirena

²³ Epápara inakori notakata kateia āki aua, kotxi iua paríkauata Kristo Xesosi īkapani. Iua xinikamanapitai hīte.

²⁴ Markoma, Arisitakoma, Témasima, Arókasima pakini notakata paríkauatakani, ninoa apaka xinikamanapitai hīte.

²⁵ Aāuīte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hākixiniremoni. Ameē.

EPIREO

Teoso Ākiri Apiatini Pirena

¹ Teoso kitxakapirīka sāpiretari isākire kaiāokataikani, isākire sāpiretakanimoni. Ininiā ninoia sāpiretana aātokiriakorini Teoso sāpiretakiti. Kiriāpa Teoso misākiretana ninoia? Kaiāopokoriā imisākiretana ninoia: Itaponeēna, ixinireēna, isākire iōkatsopatakoriā, initiri itixine auakari sākireē, txaāpota imisākiretinina ninoia.

² Uatxa īkorasaaki, Teoso misākiretaua iua ākiri sākireē. Teoso mereēri iua ākiri ikinipoko apakapini īkapani. Teoso ākiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nonpinixiti auakari apaka.

³ Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isākireēnoka imaikari imakinika auini īkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imakatxakasaaki, iuasaaki iitopāka ikinimane auīte Teoso kikomoni itixineē.

Teoso Ākiri Apiata, Initiriakori Poiāoka

⁴ Ininiā Teoso ākiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiāorini. Teoso mereēri iuāka apiari. Ninoa uāka poiāorini itxauana.

⁵ Teoso !isāpiretari initiriakori ia isākire kitxakapirīkari:

Pite nota ākiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota,
!itxa initiriakorimi.

Apaka Teoso !isāpiretana ninoia ia isākire kitxakapirīkari:

Nota iua iuri nitxauako. Iua nota amarite itxauako,
!itxa initiriakori itixine auakanimoni.

⁶ Ātipekana. Teoso mīkasaakiri iua ākiri imatonōkari īkorapokoritimon, iponaniini īkapani, iuasaaki Teoso txari initiriakori:

Ninitiriakori, hīkapotoreēkauako iua apisatoō. Hīteesonetariko iua,
itxa. Ikara atoko Teoso paniātari initiriakori.

⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori, initiriakori pirena txari:

Itxikitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, ītima atoko ininiuana. Xamina tirinakari atoko itxauana ninoia, kotxi kaposotiirerini ninoia,
itxa.

⁸ Iua amaritemoni Teoso txari:

Teoso pitxaua. !Ixipoka auītetxi pininiāua. Ātipirika pite atāo mīkiikari pite auītetakani.

⁹ Pite tiretari atāo inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiā, nota piTeosone mereēri pite apiari pininiua īkapani, pimoianariakori poiāorini ininiuana īkapani, kotxi apiata nīkamapoxokonitai pite. Iītxiā nimereēkiti nopini nitakini atokokana, nitakari poxokonitxi pite nopini. Nimereēri pite auītetxi pininiāua.

Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirīka.

¹⁰ Iuaākana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri, mērepitipanika pite kamari itixi. Apaka pikamari iaxiti piuakoā.

¹¹ īkorapokorit, iaxiti pakini xipokapikitako. Iuaritika pite auapanika. Mākatxi kitx-akariāpotakari atoko itxa īkinika.

¹² Mākatxi atoko piapirkariko iaxiti, itixi pakini. Ininiā ipinimoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. !Pixipoka.

Itxa Teoso sākire.

¹³ Teoso txari imi:

Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātā atoko ininiua.

Ikara atoko !itxari initiriakori iaxitikini.

¹⁴ Ininiā kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari matamatakoni. Iparīkauatana Teoso īkapani. Teoso iokanatana ninoa imoianatinirina kākiti iua sākire auīākani, kotxi Teoso makatxakari ninoa kākiti maerekani.

Erepaniko

¹ Ininiā iteene mamixinikari īkinika atāo sākiretxiti mitxi akenakotakiti. Amakanāmakanīāri ikara atoko, kanaua tiokaāpotakari atoko atxaua. Ininiā iuasaaki !aimarotaikari atāo. Maxinikari atāo inakari.

² Kitxakapirika Teoso nitiriakori iaxitikini sāpiretari atāo inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kākiti makamakanīri ninoa paniātakiti, ininiā ninoa kākiti apakapari Teoso misirkare. Atāo ninoa apakapiniri imisirkitona.

³ Ininiā uatxa amitekini !auari, amanirekakaniāri amaerekani makatxakiko. Peerekari Teoso makatxakiniri kākiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sāpiretari ikara maerekantxi makatxakiko. Iua sākire kenakotakanī apaka sāpiretaua ate iua sāpiretakiti atokotxikana.

⁴ Teoso apaka oerekaua ninoa sākire atāo inini, kotxi oerekari itakaōtxikare. Ikamari kākiti mimarotakinīti. Ikamari ikini sereti posotiretxi. Erekari Matamatatoki siākiti isika inirekakinimoni. Kākiti isika inirekaka iaōka. Ikara atoko Teoso oerekaua ninoa sākire atāo inini.

Xesosi Kākiti Atoko Itxa

⁵ Teoso !itxikitakana initiriakori iaxitikini itxi amaneriā auakani aūteakori ininiuana. Iua itxi amaneri īkari asāpiretai hīte.

⁶ Kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakorī Xikari oitoātaā txari: Kipa kākiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati. Kinirepa aītari iaxitikiri maākcatatari kākiti?

⁷ Mapakanani pikamari kākiti itari iaxitikiri poiāori ininiāua. Iuasaaki pinitiriakori iaxitikini apiatakani txaua. Eureka pitxikitakari iua aūtetxi ininiuia. Pitxikitakari iua kaiotximererī ininiuia. Pitxikitakari ikinimane paxitiniri iua. Pitxikitakari iua ikinipoko aūte ininiuia.

⁸ Pitxikitakari ikinimane kamini iua paniātakiti. !Auari ītika iua paniātakiti makamakati. Ikara atoko Teoso sāpiretaua ate itxikitakiniri ikinipoko aūtetiniri iua. !Auari ītika iua maaūtetakati. Txamarī kona ate atamatapanikari iua ikinipoko aūte ininiuia.

⁹ Iuapitikara aātamatakati Xesosi. Mapakananinoka Teoso txikitakari iua poiāori ininiuia. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apita. Teoso txikitakari iua poiāori ininiuia, kotxi iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso txikitakari iua aūtetxi ininiuia. Itxikitakari iua kaiotximererī ininiuia. Itxikitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina kākiti mapinakani īkapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini kākitimoni.

¹⁰ Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua txikitakiniri kākiti maerekani makatxakakari atatsiirauatini, kotxi iuasaaki iposope kākiti maerekani makatxakiko, kotxi iuasaaki Xesosi kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ininiākara Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniātaā. Kaiāori ninoa.

¹¹ Kākiti kamaerekatakarī iritxikana iua kamaerekatakini iri. Ikara atoko ininiā, Xesosi !ipētatarī iua itariakori akiritinua ate.

¹² Itxari Teosomoni:

Nisāpiretariko piuāka nitariakorimoni. Pitemoni apotiitakaniua sauaki nixikaretari ereka pinini.

¹³ Iuākana kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakorī txari:

Nauikariko Teoso sākire.

Iuaākana Xesosi txari Teoso:

Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni. itxa.

¹⁴ Kaītori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iarēka pakini. Ininiā kaītopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiā ipīksaaki ixipokari ipīkitxi posotire auakiti. Satanasi inakori iua.

¹⁵ Ikara atoko inakasaaki, isikakari kākiti ipīkitxi pīkakanī. Mitxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana.

¹⁶ Amiarotari, iuasaaki ! imoianatana initiriakori iaxitikini. Iuasaaki imoianatana Apraāo apika mekaniriakori.

¹⁷ Ikara atoko ininiā, Xesosi txikitakaā itariakori atokokana ininiuia, ininiā iposotari sasetotxi aūte apiatakari ininiuia kākiti īkapani. Iparīkauataskaaki Teoso īkapani, ikamari ikinipoko ikamaenetakiti. Maerekati kamakanī kākiti, iuaritika iamoniākari kākiti. Kākiti itxapekaua Xesosi, ininiā iua ipina kākiti maerekani imakatxakini īkapani, iuaākana kākiti imikanapiriini Teosomoni īkapani.

¹⁸ Žkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Satanasi atamakaerekatakina kākiti, iua posotari isikataparatina ninoa.

¹ Ininiā nitariakori, Teoso mereēkini, hīte akiritaāka Teoso tixine hāuini īkapani. Iteene hīxinikariko Kristo Xesosi, kotxi iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auīte apiatakari itxaua. Iuara asāporetari apanakini.

² Moisesi kamari ikinika Teoso paniātakiti inirimane apisatoō, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereēkari paniātakiti.

³ Apiaerekata Xesosi, ininiā iua apakapari apiaita ipaxitiko, Moisesi poiāo, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiaita ipaxitiko. Poiāo aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana, Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi atoko itxaua.

⁴ Ikinika kākiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika Teoso ikinipoko kamakari itxaua.

⁵ Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso nirekakiti inirimane apisatoō. Ikara erekari ikamakiti oerekarri Teoso sākire iua sāpiretakiti atāo inini.

⁶ Kristo Teoso ākiri itxaua. Iua ātipirika kamari ikinipoko Teoso paniātakiti Teoso aapoko inūkatini. Teoso aapoko atoko atxaua ate, iteene aāuikiniāri iua sākire, apoxokonirītika ātipirika aiātapiñiāri Xesosi kanapiriñi òti.

Erepaniko, !Hītakanapapiri Hāuikakiti

⁷ Ininiā Erekari Matamatakotxi txari:

Uatxa òti hīkenakotakasaakiri nisākire,
⁸ kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini hātokiriakorini atoko hinini. Āparaā makipakaniātāa
auakasaakina, iuaā ninoia !auikari nota sākire. !Ikamarina nipaniātakiti. Iuasaaki
ninoia ataerekatapikano nota.

⁹ Koarētakanani, ikinioñtika hīte apika atokiriakori ataerekatapikano nota. Ninoa atamatari
niposotiire. Txamari ikinioñtika ninoia ataerekatano nota. !Auikarina nisākire.

¹⁰ Ikara xika nomanatana ninoia. Iuasaaki nitxa: “Ātipirika ninoia sapika apanakini sākire
tikini. !Imarotarina nixinikakiti, nikamakiti pakini.”

¹¹ Nomanatakasaakina ninoia imaerekanna xika, iuasaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana
ninoia. Ninoa mařroāpekanikarako nikamakiti tomatikoātāa,”
itxa Erekari Matamatakotxi.

¹² Ininiā nitariakori, erepaniko. Atxiñti ātikaka hīte aua hīxinire maerekati mauikareti.
Ikara atoko inakasaaki, hītakanapapekari Teoso ātipirika auāki inakari, maerekati tikini hīsini
īkapani.

¹³ Ininiā ikiniōtika hīkamataparaxiniretakakauako. Uatxapanika inakasaaki hōtākikakauako.
Ininiā maerekantxi kona misirienetai. !Ikamari kaikoxinire hinini.

¹⁴ Aāuini mapotōkire manapi iteene aāuikiniāri Kristo sākire merepitipanika aāuikiniri
atokotxikana, atāo iuakata parīkauatakanu atxaua.

¹⁵ Uatxa nisāpiretai kitxakapirīka iōkatsopatakiti:

Uatxa ia òti hīkenakotakasaakiri iua sākire, kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini,
hātokiriakorini atoko hinini, āparaā makipakaniātāa auakasaakina. Ninoa !auikari
nota sākire.

¹⁶ Ninoa kenakotari Teoso sākire, txamari !inirekarina ikaminirina isākire iaōka. Kipa
ninoia? Exito tixini Moisesi makatxakakinira ninoia.

¹⁷ Kikākititipa kamari Teoso naiatinuia koarētakanani? Ninoa maerekati kamakani. Ikara
xika ninoia ipípeka āparaā makipakaniātāa.

¹⁸ Kirimonipa Teoso txari ia? “Atāo nisāpiretai hīte. Kona himařroāpekanikarako nikamak-
iti tomatikoātāa.” Teoso sāpiretari ikara iua sākire mauikakanimoni.

¹⁹ Ininiā aimarotari, ninoia !řoā iuaā, Teoso sākire imauikakanina xika.

4

Tomatikoātāa Aua Teoso Nakitiakori īkapani

¹ Auapitika Teoso kamaenetakiti kākiti tomatiniātāa Teoso kamakiti ařroini tīkane, ininiā
erepaniko. Atāo inakari hīkamako iuaā hīřoini īkapani.

² Teoso iokanapirena erekari sāpiretaāka atemoni, kitxakapirīka Moisesi auakasaaki
auakanimoni apaka. Txamari maxikatiñka ninoia kenakotari Teoso sākire, kotxi ninoia !
auikari ikenakotakitina.

³ Ate, Teoso sākire auiākaniua, ţroā ikara Teoso kamakiti tomatikoātāa. Ininiā Teoso
sāpiretakiti iaōka auapeka. Ia atoko Teoso txari:

Nomanatakasaakina ninoia imaerekanna xika, iuasaaki nitxako: “Atāo nisāpiretana ninoia.
Ninoa mařroāpekanikarako nikamakiti tomatikoātāa,”

itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoātāa iposope iparīka ixipokasaaki,
itxi ikamakasaaki. Ikara atoko ikama ate īkapani.

⁴ Teoso sākire iōkatsopatakorri sāpiretari itomatini òti pirena. Itxari:

Iparīkauata seisi öti, ininiā eureka apikomoni äti öti inakasaaki itomata. Iuasaaki itakana-pari ikinika iparīka,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakor.

⁵ Teoso sākire iōkatsopatakor txari:

Ninoa maīroāpekanikaroko nikamakiti tomatikoātaā.

⁶ Iuaritika apanakini īroāpanikako iua tomatikoātaā. Txama apanakini kitxakapirīka auakari !īroā. Ninoa merepitipanika sāpiretaāka Teoso iokanapirena erekari, txamari !īroāna, kotxi likamarina Teoso paniātakiti.

⁷ Ininiā Teoso kamari iketo öti apanakini iuaātaā apokini ikapani. Iuasaaki Teoso akiritari iketo öti “uatxa.” Ikara atoko Teoso misākiretar Tavii:

Uatxa öti hīkenakotinīri nisākire, ininiā kona hīkamapiriko hīxinire paikori inini.

⁸ Aātokiri kitxakapirīka auakari Xosoe inakori, iuara anikari kākiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari !īroāna atāo inakari tomatikoātaā Teoso sikakiti, kotxi eureka Teoso sāpiretar äti öti tomatikoātaā īroīko öti.

⁹ Ikara atoko ininiā, auapanikako Teoso kamakiti tomatikoātaā inakitiakori ikapani.

¹⁰ Ininiā kākiti īroākasaaki Teoso kamakiti tomatikoātaā, iotokakari iparīka, Teoso iparīka iotokakini atokokana.

¹¹ Ininiā nitariakori makamariko ikinika atāo inakari iua tomatikoātaā aīroini ikapani. Erepaniko, kotxi apanakini !īroā, Teoso sākire imauikakanina xika. Ininiā !hīkamapiri ninoa kamakiti atokokana.

¹² Teoso sākire kaposotireri. Isākire auāki itxapika, kotxi Teoso ätipirika auāki inakari sāpiretakiti. Saasira ipi auanaro auakaro, iteene kauanaro, ininiā iposotari ikisauakiniri inirekinītaā. Iposotari ikisauakiniri kākiti pakaki, iua äki auakari axīpe imakatxakini ikapani. Apiata Teoso sākire, kotxi Teoso sākire posotari apokini kākiti iīkite kākiti xinirekata apotiiñtāāna. Teoso sākire imarotari ikinika axinikakiti, anireēkiki pakini aākixinireē. Teoso sākire atamakaerekatari ikara aākixinireē auakari.

¹³ Teoso atamatari ikinipoko akamakiti, ininiā !auari iomaātakori. Ikinipoko !ipataāka. Aāuīte Teoso apisatoō ikinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auīte Apiañtakari

¹⁴ Ininiā atemoni auari sasetotxi auīte apiañtakari, Xesosi, Teoso äkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniātaā. Ininiā iteene māuikari iua sākire.

¹⁵ Ate nakiti sasetotxi auīte apiañtakari imarotari ate äkixinire iōkpetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika maerekati !ikama.

¹⁶ Ininiā ataparaxinireritika masa Teosomoni. Aāuīte topākiniātaā masa ikinipoko erekari isikakiti aāpakkini ikapani, iamoniñkiniua ikapani. Isikaua ikinipoko erekari. Isikata-parataua amaxikiko auakasaaki.

5

Xesosi Sasetotxi Auīte Apiañtakari Mereīko

¹ Ikinimane sasetotxi auīte apiañtakari mereeēka kākiti sauaki. Iua misākiretar Teoso kākiti ikapani. Isikari kākiti sikakiti iuamonni. Kitxakapirīka iua okari pirātxi Teoso apisatoō kākiti maerekani iīkitxitini ikapani.

² Iamonikari mimaroren, Teoso takanapakani pakini, kotxi imarotari kākiti äkixinire iōkpetini, kotxi iua apaka kākiti itxaua.

³ Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika merepanika iua okari pirātxi Teoso apisatoō iuaka maerekani iīkitxitini ikapani. Eereka iua okari pirātxi kākiti maerekani iīkitxitini ikapani.

⁴ Kākiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereēri sasetotxi parīka. Teosonoka mereēri kākiti sasetotxi ininiua ikapani, sasetotxi Arāo inakori Teoso mereini atokokana kitxakapirīka.

⁵ Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auīte apiañtakari ininiua. Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika Teoso txari iua:

Pite namarite. Uatxa noerekariko kākiti nota pite iri nininiua, itxa Teoso.

⁶ Iuākana Teoso txari:

Ätipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori atoko inakari pitxaua, itxa Teoso Xesosimoni.

⁷ Xesosi ikorapokorito auakasaaki, iua iteene misākiretar iri. Ipinini apisapanika iteene amanaāri iri imapinakani ikapani. Imisākiretakasaakiri iua, iteene itxiīta. Irinokara posotari

itxikitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isākire, kotxi Xesosi txari: “Pinirekakitinokara ninireka.”

⁸ Xesosi Teoso ākiri, iuaritika atatsiirauatakasaaki, imaroāpotari Teoso nireēkiti iaōka ikamini.

⁹ Iua kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ikara atoko ininiā, kākiti maerekani makatzakakari itxapekaua. Imakatzakari ipaniātakiti kamakanai maerekani, ininiā ninoa auapininiika itxanako Teosokata.

¹⁰ Teoso mereēri iua sasetotxi auīte apiatakari ininiua, Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atāo Sākiretxiti !Hītakanapape

¹¹ Aua apikomoni kaiāopokori ikara atoko inakari asāpiretinii hīte, txamari pamimari ikara asāpiretinii hīte, kotxi !katimari himarotiniri Teoso sākire.

¹² Akokaxiti hīte auikari Xesosi sākire, ininiā uatxa apiaerekata Xesosi sākire oereēkani hininiua. Txamari hīte nirekari āti oerekiniu iuaikana merepitipanika atāo inakari Teoso sākire iōkatsopatakorī auakari. Hite eenetxi xapitikiri atoko. Hinirekari Teoso sākire tinitxiā atoko inakari. Teoso sākire nipokori atoko inakari !hīposotapanika hāpaketapi.

¹³ Teoso sākire imarotakari tinitxiānoka nirekakari atoko inakari, iteene !imarotapanikari Teoso sākire. !Imarotari atāo inakarinoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiria atoko inakari.

¹⁴ Kākiti aneēkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari Teoso sākire, xinitxi aneēkari nirekini atokokana. Kākiti ikiniōtika kenakotiniāri Teoso sākire, ininiā imarotari atāo inakari. Imarotari atāo minakati apaka.

6

Maāpaiaōkara uata Apikomoni

¹ ! Apakata ikiniōtika merepitipanika Kristo sākire oerekakorinoka axinikini, kotxi aimarotapekari. Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti. Aimarotapekari ateka kamakiti txīkitakaua apinini. Aimarotapekari Teoso sākire aāuikini.

² Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari atakauakotiniua āti nopini. Aimarotapekari ipīkani iuaikana ūkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati kamakanai ūtipirika. !Apakata ikara ūtipirika aōderekinii.

³ Apikomoni auapitika, ininiā maāpaiaōkara uata apikomoni. Teoso auritiniāua, apikomoni maxinika.

⁴ Kākiti takanapiniāri Teoso sākire auikini, !lapakataika ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso sākire atāo inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri. Mitxi imarotari Erekari Matamatatakoti parīka ākxinireēna.

⁵ Mitxi imarotarina Teoso sākire erekia inini. Mitxi imarotarina Teoso posotire itixi amaneri apokasaaki.

⁶ Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiākara !apakata iuaikana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuaikana imisiritarina Teoso ākiri aamina ūpirāmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txīkitakari kākiti iuaikana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

⁷ Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: Āparaā ikipa kaiāokatanai iuaā, ininiā iminaua kienatxi katakareri nirekakiti.

⁸ Txamari itixi inako, aanaa pakini auiniā, !itxa. Ikara xika atxiūti imisiritaāka. Ininiā arikaākako. Ikara atoko inapeēkanako kākiti. Maerekati aniniāua, ininiā pamonōkoniri atemoni. Ikara atoko ininiā, imapotōkire ūti Teoso !inirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

⁹ Nitariakori, ikara atoko asāpiretai hīte, iuaritika ate imarotari kona hīte ikara atokoni. Aimarotari hāpaketapi erekari, kotxi Teoso makatzakapekari himaerekani.

¹⁰ Teoso kamari ikinika atāo. Iua limaxinīkaretari hīparīka iua ūkapani. Hītiraōki iuamoni !imaxinīkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa.

¹¹ Ate nirekari ikinika hīkaminirritika Teoso ūkapani imapotōkire ūti manapi apokini. Ikara atoko ininiā, himarotari hiātapakiti apokapitikako hītemoni.

¹² Kona apakata hīrainingatini. Apanakini Teoso sākire auiākani kamakiti atoko hīkamako, kotxi ninoa iātapi Teoso sikaenetakiti apakapinina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

¹³ Kitzakapirika Teoso sāpiretari isikaenetakiti Apraāomoni. Apiatakarri Teosonokara aua. Āti apiatakarri iua atoko inakari !auari, ininiā iuaka uākaā isāpiretari isikaenetakiti isikini Apraāomoni.

¹⁴ Ininiā Teoso txari Apraāo: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa.

¹⁵ Ininiā Apraāo kenakotakasaakiri ikara, iteene iātapari Teoso sāpiretakiti apokini. Eureka Apraāo apakapari Teoso sikaenetakiti.

¹⁶ Kākiti sāpiretakasaakiri isikaenetakiti āti kākitimoni, iuasaaki ninoapoka āti apiatakarri apisatoō isikaenetakiti isāpiretinina īkapani. Ininiā iuasaaki kākiti imarotapitikari isākire atāo inini. Ikara atoko ininiā, aāpirena !auari isikaenetakiti xika.

¹⁷ Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikina ninoapoka. Ininiā isikaenetakiti isāpiretakasaaki, isikari isākire iuaka uākaā.

¹⁸ Ininiā ipi aua: Teoso, Teoso sākire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sākire mitxi atoko itxapikako. Ininiā Teoso !iposotari atāo minakati isāpiretini. Amiteka iuamoni, iua nūkatiniua īkapani, aiātapakiti aāpkapini īkapani. Ininiā asikataparaxiniretaāka.

¹⁹ Ikara atoko inakasaaki, aposotori iteene aāuikiniri Teoso sākire. Aiātapari ikinipoko iua sākire iaāka apokini. Teoso sākire aāuikini, minari maporo maākakari atoko itxa. Maporo maākakari !auritarri maporo tiokini. Teoso sākire aāuikini maākari axinire. Isikataparatari axinire. !Auritarua atiokini maerekanitximoni. Teoso sākire aāuikini anikaua Teosonani Auini Pakitaātaā, mākatxi mata arōkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitzakapirika sasetotxiakori auīte apiatakarinoka īroā iuaā.

²⁰ Iuaā Xesosi īroā ate īroini apisa. Iuaā imisākiretarri iri ate īkapani. Sasetotxiakori auīte apiatakarri itxapekaua ītipirika ate īkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

7

Meokisiteki Pirena

¹ Meokisiteki inakori Sareē tixini auakani auīte itxaua. Iuasaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari iua sasetotxi ininiua. Kitzakapirika Apraāo kamari neenamatxi āti tixini auakani auīteakorikata. Iua kanapiriākasaaki, aōkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni.

² Iuasaaki Apraāo sikari iua tūtxi imakatzakakiti ipixini. Tesi tūtxi auiniā, isikari āti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaāka “Auūtetxi Atāo Inakari Kamakari.” Apaka akiritaāka “Auūtetxi Kākiti Kamaerekanitximoni.”

³ ! Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. ! Kimarotikori apika atokiriakori. ! Kimarotikori iponaniini, ipinini pakini. Teoso ākiri atoko itxa. Sasetotxi ītipirika itxaua.

⁴ Hixinikariko iua Meokisiteki. Apiatakarri iua. Apraāo iteene paxitari iua, ininiā isikari ipixini tūtxi iua makatzakakiti iuamoni.

⁵ Eureka āti ūti Apraāo tikini Teoso paniātari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kākiti apakapakiti, txineiro, tūtxi pakini. Ninoapoka apakapari kākiti sikakiti Teoso īkapani. Ikinimane ninoapoka Apraāo apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti.

⁶ Iua Meokisiteki Arevii nirimane !itxaua. Iua auia kitzakapirika Arevii apisanpanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraāo makatzakakiti. Eureka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraāomoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni.

⁷ Iua Apraāo poiāori. Apiatakarri Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiāorimoni.

⁸ Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kākiti sikakiti apakapakani, ipinapeka. ītipirika auakari atoko itxa Meokisiteki.

⁹ Atiūti aposotari asāpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikakiti Meokisitekimoni Teoso īkapani, kotxi iua ina Apraāo īto āki.”

¹⁰ Kotxi Apraāo aōkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii kona auapanika. Ininiā iua auini apisanpanika Apraāo ītoā aua, kotxi Apraāo apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

¹¹ Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua apika mekaniri Arāo inakori. Arāo apika mekaniriakori apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniātakiti iōkatsopatakori ninoamoni, isākire kākiti imarotini īkapani. Iuaritika ninoapoka sasetotxiakori parīka !oerekari kākiti kamaerekatiko. Ininiā ātiāo sasetotxi nirekaāka. Sasetotxi Arāo atoko inakari !inirekaāka. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari nirekaāka.

¹² Ātiāo sasetotxi auakasaaki, ātiāo Teoso paniātakiti iōkatsopatakori aua iuasaaki.

¹³ Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini. Ninoa kona okari pirātxi Teoso ikapani. Kona iparīkauatana Teosomoni sikakori takikoātaā.

¹⁴ Ikinimane imarotari aāuīte Xesosi Xotaa nirimane ininiua. Moisesi iōkatsopatakiti ! auiritanu ninoa sasetotxi ininiuana.

¹⁵ Ate sāpiretakari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapitika āti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.

¹⁶ Kitxakapirīka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi ininiua, kotxi iua auapikako. Kaposotirerri iua. !Ixipoka.

¹⁷ Teoso txari Xesosi isākire iōkatsopatakorī:

Ātipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua, itxaua.

¹⁸ Ininiā mitxi auakari sasetotxiakori parīka lauaika, kotxi itapara !auari. Xipope ikara.

¹⁹ Moisesi paniātakiti iōkatsopatakorī !ikamari kākīti ereka inini. Uatxa apiaerekatakari aātāpakti apokapeka ikorapokoriti. Ininiā iua anikaua Teosomoni.

²⁰ Teoso isākireē txīkitakari Xesosi sasetotxi ininiua.

²¹ Teoso !isākirauata ikara atoko kākīti sasetotxi peka inakasaaki. Teoso txīkitakari Xesosi sasetotxi ininiua isākireē, kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri sāpiretakari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiā ātipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua, itxa Teoso.

²² Ininiā ikara Teoso sākireē, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.

²³ Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari ātipirika iparīkauatinina, kotxi ikorīapekana.

²⁴ Xesosi auapikako, ininiā ātipirika sasetotxi itxaua.

²⁵ Ininiā iposotari imakatxakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakiu, kotxi ātipirika au, ininiā ātipirika imisākiretari Teoso ate ikapani.

²⁶ Ininiā ikara atoko inakari sasetotxi auīte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. ! Kaneenamari. Ikerakakiti ! auari. Itxiko ixinireē ! auari. Maerekati ! ikama. Iaxiti apiko nopolixiti auakari, auītexi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika.

²⁷ Apanakini sasetotxi auīte apiatakani ikorapokoriti auakani atoko ! itxaua. Ninoa ikiniōtika okari pirātxi, merepanika ninoaka maerekani makatxakiko ikapani. Eureka ninoia okari pirātxi kākīti maerekani makatxakiko ikapani. Kona ikara atokon ixta Xesosi. Ātitakanokara Xesosi oxiketari iārēka kākīti ikapani. Iuaka ipina kākīti ikapani.

²⁸ Mitxipe sasetotxi auīte apiatakani mereeēka Moisesi paniātakiti iōkatsopatakorī iaōka. Ninoa tapara ! auari. Moisesi sākire tikini Teoso mereēri imi ātipirika sasetotxi ininiua ikapani. Ātipirika erekarinoka kamakari iua.

8

Xesosi Sasetotxi Auīte Apiatakari

¹ Ia atoko asāpiretakiti: Atemoni auapitika atāo sasetotxi auīte apiatakari. Iaxiti iua topāka aāuīte Teoso kikomoni, auītexi auiniātaā.

² Iuaā Teoso auiniātaā, imisākiretari iua ate ikapani. Iuaā auā atāo inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kākīti kamakitini.

³ Ikinika sasetotxi auīte apiatakari auari iparīka. Isikari kākīti siākīti Teosomoni. Isikari pirātxi okakori Teosomoni. Ininiā Xesosi parīka apaka auā isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni.

⁴ Ikorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi ! itxaua, kotxi auape ikorapokoriti sasetotxiakori kākīti siākīti sikakani Teosomoni. Moisesi iōkatsopatakiti atokotxikana ikamana.

⁵ Sasetotxi ikorapokoriti auakani kamakiti atāo, txamari ninoia parīka ! inirekākaika. Ninoa parīka sanōkatxi atoko itxa, Xesosi parīka iaxitikiri aimarotini ikapani.

Kitxakapirīka Teoso paniātakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini ikapani, Teoso txari Moisesi:

Pikamariko naapoko nipiātakiti iaōka ixirata auīte nopini aāuakasaaki noerekakiti. Ipini moni inakari !pikamape, itxa Teoso.

⁶ Xesosi parīka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirīka sasetotxiakori parīka poiāo erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirīka ika maenetakiti poiāo erekari. Xesosi txīkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kākīti

īkapani, kotxi iua ipina kākiti īkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiāopokori erekari apiaerekatakari.

⁷ Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniā maerekati imakatzakini īkapani, ininiā kona ikamari āti ikamaenetakiti apiatakari.

⁸ Txamari Teoso !apokaerekatari kākiti, kotxi kākiti kamapanikari maerekati. Ininiā Apiananirri txari kākiti:

Āti ōti nisāpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo nirimanemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.

⁹ Kitxakapirīka nisāpiretarri mitxi nikamaenetakiti ninoia atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatzakana ninoia imisirikitosaakina Exito tixiniā. Txamari ninoia !ikamari nisākire iaōka. Ininiā nitakanapana ninoia. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.

¹⁰ Āti ōti īkari nikamaenetakiti amaneri nisāpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nipaniātakiti kākiti iīkiteē. Niōkatariko nipaniātakiti ninoia ākixinireē. Iuasaaki ninoia Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoia nota nakititakori itxuanako.

¹¹ Iuasaaki kākiti kona oerekari āti imarotiniri Apiananiri. Kona kākiti oerekari itari imarotiniri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiāoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.

¹² Nimaxiñkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaikanako ninoia. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina, itxa Apiananiri.

¹³ Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kākiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka īkapani ikamape, ininiā inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

9

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

¹ Kitxakapirīka Teoso kamaenetakiti isāpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekirini kākiti Teoso apisatoō apokini. Iua apaka sāpiretarri kākiti iua aapoko īkorapokoriti ikaminina īkapani.

² Ininiā ninoia kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori īroiniātāa aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaā aua apaka komiri Teosomoni siākori amesa nopini. Iua pakita ninoia takauākatari “Teoso Auini Pakitaātāa.”

³ Apanñkaki mākatxi mata kasipiri arōkakari aua. Iua mākatxi mata apikomoni auakari pakita ninoia takauākatari “Teosonani Auini Pakitaātāa.”

⁴ Iuaā aua kamariārō arikiko amesati oro kamakoro. Iuaā aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaāka “Teoso kamaenetakiti kaixati.” Iua kaixa nopini mapara itaāka oronokara. Iua āki itakaāka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki āki itakaāka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa āki aua apaka Arāo tsonareke. Ikora mitxi pitxaka iuañkana. Apaka iua kaixa āki aua ipi kaita. Ikora kaita nopini aua Teoso paniātakiti iōkatakori.

⁵ Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoia. Akiritaāka Keropīñ inakoni. Keropīñ matameēkari imīkita iua kaixa tore nopini. Iuaā Teoso maximñkaretari kākiti maerekani.

Uatxa !apakata apikomoni noerekiniikara pirena.

⁶ Teoso Auini Pakitaātāa sasetotxiakori īroā ikiniōtika iparīkana ikaminina Teoso īkapani.

⁷ Sasetotxi auīte apiatakainokoa īroā Teosonani Auini Pakitaātāa. Ātikanani ātikatikā īroā. Iua anikari arēkatxi iuakata. Arēkatxi imanikakaniā, !iīroā. Iua arēkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatzakini īkapani. Eureka ikamari ikara apanakini kākiti maerekani Teoso makatzakini īkapani.

⁸ Iuasaaki Teoso kona auritari kākiti īroini Teosonani Auini Pakitaātāa. Ikara atoko Erekari Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kākiti īroini Teoso apisatoō. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kākiti iuamoni apokini.

⁹ Ikara Teoso aapoko kitxakapirīka auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kākiti sikakiti Teosomoni, pirātxi okiko Teoso īkapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ākixinire.

¹⁰ Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirīka oerekari kākiti iniākiti atāo inakari, iātakiti atāo inakari pakini. Oerekari kākiti iīto arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoō apokini iposope inini īkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arēka

¹¹ Kristo apokapeka. Sasetotxi auīte apiatakarri itxaua. Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparikauata Teoso aapoko apiaerekatakari āki. Iua Teoso aapoko kākiti makamakininiti. Iua aapoko !auari ūkorapokoriti.

¹² Iua ūroākasaaki iuaātaā, ! anikari potxi arēka, kema auīte ākiri arēka iiroini ūkapani. Iua ūroākasaaki Teosonani Auini Pakitaātaā iaxiti auakariātaā, anikari iuaka arēka, kotxi ikitakari iarēka ātikatika ikinimane kākiti ūkapani. Ininiā ūkitxitari Teoso ātikatika kākiti maerekani īki, ininiā kākiti aura Teosokata ūtipirika.

¹³ Potxi arēkaā, kema auīte arēkaā, kema auīte ākiri ariākori paniā pakiniā, kitxakapirika sasetotxi tseētari maerekati kamakan Teoso apisatoō apokinina ūkapani. Ininiā iuasaaki maparanoka oeretaāka. Ūkixinirena loeretaāka.

¹⁴ Apiaerekata Kristo arēka, kotxi iua posotari oeretiniri aākixinire. Maerekati !auari Kristomoni. Iuaka sikaua Teosomoni Erekari Matamatakoti posotireē, ūtipirika auakari posotireē. Iuara oeretari aākixinire. Imakinika akamakiti apinini txikitakakari imakatzaka. Ininiā uatxa aposota aparikauatini Teoso ūtipirika auāki inakari ūkapani.

¹⁵ Ininiā iua Kristo txikitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Ininiā kākiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri ūtipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori ūkapani. Kristo ipūkasaaki, isikakana ninoia imaerekanna itakanapinina ūkapani. Iuasaaki ūkitxitari Teoso imaerekanna īki. Ikara imaerekanna ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe auakari auakasaaki.

¹⁶ Kākiti ipinini apisa, iōkatsopatari itii apakapakan uāka, ininiā ipūkasaaki itii apakapakan imarotaāka. Ininiā iua ipinini imarotiko tsopa auiniā, iuasaaki itii apakapakan apakapari ipūkari tii.

¹⁷ Ipūkari tii apakapakan imarotiko tsopa nirekaāka kākiti ipūkasaakinokara. Ikara ! inirekaāka ipinini apisa. Iua auākipanika inakasaaki, kākiti !apakapari tii.

¹⁸ Ininiākara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kākitimoni, arēkatxi auakasaaki, ipūkari auakasaaki.

¹⁹ Kitxakapirika Moisesi merepitipanika sāpiretari kākiti ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatokari. Eureka ikosekari kema auīte ākiri arēka, potxi arēka pakini. Ikara ikoketa āparaākata. Iposo atoko itseētari Teoso sākire aātsopate, ikinimane kākiti pakini isopo inakori poriā, soti auīte piti pōkamarariā pakiniā.

²⁰ Iuasaaki itxari: "Ia arēkatxi oerekaua Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Teoso paniātai hikipitini iua sākire."

²¹ Iua atokokana Moisesi tseētari Teoso aapoko aamata kamakori, ikinika iua āki auakari pakini arēkatxiā.

²² Teoso sākire iōkatsopatokari paniātari kākiti, tiitxi pakini oeretiko arēkatxiā. Okakori mauakaniā, arēkatxi kitākori mauakaniā, Teoso !imakatzakari kākiti maerekani.

²³ Ininiā Moisesi takari pirātxi arēka ikinika Teoso aapoko āki auakari nopini oeretiniri ūkapani. Ikinika Teoso aapoko āki auakari ūkorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko ūkapani itxa. Sanōkatxi atoko itxa. Pirātxi arēka kona apakata iaxiti ūkapani. Teoso nirekakari arēkatxi apiatakari.

²⁴ Kristo iparika ikamakasaaki ate ūkapani, kona iiroā Teoso aapoko kākiti kamakitiā. ūkorapokoriti kākiti kamari Teoso aapoko atoko inakari, txamari na atāo iua aapoko. Kristo ūrā atāo Teoso aapoko Teoso tixineē. Uatxa iuaātaā Teoso apisatoō iua misākiretarri Teoso ate ūkapani.

²⁵ Sasetotxiakori auīte apiatakarri ūrā Teosonani Auini Pakitaātaā ikinikanani. Iuasaaki anikari pirātxi arēka. Kristo !ikamari ikara atoko. Ātikatika Kristo oxiketari iarēka.

²⁶ Iua ninoia atoko inaākamako, itokata imisiritaākamako itxi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotökire öti takote iua apokapeka maerekati ātikatika imakatzakini ūkapani. Iuaka isikaua ipinini ūkapani, amaerekani ixipokini ūkapani.

²⁷ Teoso kamari ikinimane kākiti ātikatika koriini. Eureka ikinimane sari Teoso apisatoō. Iuasaaki apanakini apakapari imisirikitiko. Apanakini apakapari iparikana īki.

²⁸ Ininiā Kristo okaāka ātikatika kaiāpokori kākiti ūkapani, imaerekanna imakatzakini ūkapani. Iuaikana iua kanapiria. Iuasaaki !imisiritaākakako kākiti maerekani xika. Iua ikasaaki, imakatzakariko iua iātakani, maerekani sauaki auakani. Anikana itixinemoni ūtipirika Teosokata auinin ūkapani.

ninoamoni. Ininiā pirātxi okiko ātipirika kona txīkitakari kākiti iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa.

² Pirātxi arēka makatzakiniāri kākiti maerekani, ininiā ninoa takanapamariko pirātxi okinina, kotxi Teosomoni apokakani oeretapeēkaika, ininiā imarotamarina ākixinireēna imaerekanaina mauakani.

³ Txamari pirātxi arēka ! imakatzakari kākiti maerekani. Ininiā ikinikanani pirātxi okakori oerekari ikorapokorit, itxari Teoso:

Pirātxi okakori pitemoni siākori kona pinireka. Ininiā pite kamari ūtotxi nota īkapani.

⁶ Pirātxi arikiko pite īkapani, pite ! apokaerekatari. Kākiti sakiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatzakini īkapani, pite lapokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.

⁷ Iuasaaki nitxai. "Uaikarano nota. Paātsopateē iōkatapeēkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireēkiti nikamini īkapani," itxa Xesosi.

⁸ Merepanika Xesosi txari iri: "Pirātxi okakori pitemoni siākori kona pinireka. Pirātxi arikiko pite īkapani, pite ! apokaerekatari. Kākiti sakiniri isikakiti pitemoni, pite ! apokaerekatari. ! Ikamapoxokonitai," itxa. Iuaritika Teoso sākire iōkatsopatakorikitx-akapirīka paniātari ikara kamiko.

⁹ Eureka Kristo txari iri: "Uaikarano nota. Uai napoka pinireēkiti nikamini īkapani," itxa. Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirātxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireēkiti ikamini īkapani.

¹⁰ Teoso nireēkiti iaōka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ātikatika ikinimane īkapani.

¹¹ Sasetoxiakori ikorapokorit auakani sapika ikiniōtika Teoso apisatoō iparīkana ikaminina īkapani. Ātipirika iua okari pirātxi Teoso isikini īkapani. Itxama, ikara ! iposotari maerekati imakatzakini.

¹² Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekaua ikoriini kākiti maerekani imakatzakini īkapani. Ikamari ikara ātikatika. Iposo atoko, iitopāka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiā, xipokari iparīka.

¹³ Iuaā iātapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniātaā atoko ninoa.

¹⁴ Ininiā ātikatika okaāka kākiti erekia inini īkapani. Iua kamaāpotana ninoa erekiaāpo ininina īkapani.

¹⁵ Erekari Matamatatakoti apaka txaua ate ikara atāo inini. Merepanika itxari:

¹⁶ Apiananiri txari: "Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori īkapani āti ūti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniātakiti nitakako ninoa ākixinireē. Nipaniātakiti niōkatako īikiteēna."

Itxa Erekari Matamatatakoti.

¹⁷ Apikomoni itxa:

Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniātakiti ninoa takanapakiti, ! nixinikaikako.

¹⁸ Teoso makatzakasaakiri maerekati akamakiti, ininiā amaerekani makatzakaākapeka. Ininiā !auaika okakori kākiti maerekani makatzakini īkapani.

Maāpoka Teosomoni

¹⁹ Ininiā nitariakori uatxa !hīpīkarauatape hīroini Teosonani Auini Pakitaātaā, kotxi Xesosi iūkitxitapekari aīroini īkapani iuaka arēkaā.

²⁰ Xesosi ipīksaaki, iua kamari kimaporí amaneri, maxipokati, Teosomoni asini īkapani. Ipīksaaki, imakatzakari mākatzxi mata Teosonani Auini Pakitaātaā arōkakari, Teosomoni aīroini īkapani.

²¹ Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nīkatakari.

²² Ininiā maāpoka Teosomoni. Maāuiritarí atāo inakarinoka kaikotini aākixinireē. Maāuirikari ikinika iua sākire. Kākiti kitxakapirīkarini tseērauata arēkatzxiā, maerekati makatzakiko īkapani. Ininiā maamanaāri Xesosi tseētiniri aākixinireē oeretiniri īkapani. Kitxakapirīka kākiti kipaātua Teoso aapoko iroini īkapani. Tua atokokana maamanaāri Xeosi aito arokini īpāraā ereriā. Ikara atoko aniniā, maāpoka Teosomoni.

²³ Iteene maāuikari aimarotakiti asāpīretakiti, kotxi Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti.

²⁴ Maxinikariko ia. Natokopa itxa aōtākikakakiniua atiraōkiuatini īkapani, erekari akamini īkapani apaka?

²⁵ !Apakata atakanapiniri aāpōtiitiniua Teoso īkapani. Apanakini !itotaikari apōtiitiniua Teoso īkapani. Masikataparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aāuīte kanapiriini ikorapokoritimonii kaiamapeka.

²⁶ Atão inakari aimarotiniā, atão inakari aāpakapiniā, eureka maerekati akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iuasaaki !auaika amaerekani īkitxitiko. Iuasaaki !auaika amaerekani makatzakiko.

²⁷ Iuasaaki aimarotari kākiti ikara atoko inakan misiritaākako, kotxi Teoso mokaiakari akori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako nino. Pikaretxinoka aua nino īkapani.

²⁸ Kitxakapirika kākiti makīpitakanīri Moisesi paniātakiti okapeēkaika. Ipi, atxiūti ipi āti pakini kākiti atamatiniār iua kamini maerekati, ininiā okaāka. !Auritaāka imitekini.

²⁹ Ininiā natokopa itxa kākiti misiritiko Teoso ākiri sākire imakīpitakanī? Apia iua misiritiko, kotxi Teoso ākiri ikatxaratini atoko itxa imakīpitakaniri iua sākire. Iuasaaki !ipaxitari iua arēka amaerekani makatzakakari Teoso sikaenetakiti. Iuasaaki imisākireporetari Erekari Matamatakoti, ikinipoko erekari sikakari.

³⁰ Aimarotari ia sāpiretakari. Iua txari:

Notanoka xikatzirauata. Notanoka misiritanako nino imaerekana xika, itxa Teoso.

Apaka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sāpiretari kākiti inakitiakori misiritiko.

³¹ Kākiti maerekati kamakan apokasaaki Teoso ātipirika auāki inakari apisatoō, iuasaaki pamonōkoniri, kotxi kākiti misiritakari itxaua.

³² Hīxinikariko merepitpanika Teoso sākire hāuikini ōti. Hīkite iopinikiko atoko itxa iuasaaki. Iuasaaki himarotari Teoso sākire. Iuasaaki iteene hātsiirauata Xesosi sākire hāuikini xika. Iuaritika iuasaaki hītapharaxinireritika hāua. Iuasaaki !hītakanapari Xesosi sākire hāuikini.

³³ Iuasaaki kākiti apisatoō apanakini napetai. Nino misākirepiretai hīte. Imsiritaina hīte. Iuasaaki hīte moianatari apanakini Teoso sākire auiākani, kākiti misiritakini. Ininiā iuasaaki hīte apaka misiritaāka.

³⁴ Hītiretana apanakini Teoso sākire auiākani kateia āki auakani. Apanakini mixirikari hītii Kristo sākire hāuikini xika, iuaritika hīpoxokoniuata, kotxi iuasaaki himarotapekari auapitika iaxiti hītii Teoso sikakiti. Īkora tiitxi kona xipoka. Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.

³⁵ Ininiā kona hītakanapapiri hītapharaxinire, kotxi āti ōti Teoso īikitxitai hītapharaxinire auiniāi.

³⁶ Himīteenekariko ikinika Kristo īkapani. Hīkamariko ikinika hītapharaxinireritika. Ininiā Teoso paniātakiti hīkamakasaaki, hāpkapariko isikaenetakiti.

³⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apikomoni mokatanitika iua kanapiriāko. Iketo ōti ikanapiriāpitika.

³⁸ Kākiti atão inakari kamakari auni erekari, kotxi aukari nota sākire. Kākiti sipikapapiretiniāri nisākire, nota !apokaerekatari iua,

itxa Teoso.

³⁹ Ate kona sipikapapiretari Teoso sākire. Ininiā !axipokaāka. Teoso sākire auiākani atxaua ate. Iua makatzakari amaerekani aākixinireē auakari.

11

Teoso Sākire Auiākiko Pirena

¹ Atão aāuikasaakiri Teoso sākire, iuasaaki aimarotapitikari aāpakapiniri aiātapakiti. Atão aāuikasaakiri Teoso sākire, iuasaaki aimarotari amatamatatakiniti auapitika.

² Kitxakapirika Teoso apokaerekatana isākire auiākani, kotxi iteene auikarina isākire.

³ Teoso sākire aāuikasaak, aimarotari iua kamari itixi, iaxiti pakini isākireēnokara. Aātamatakinitiā !ikamari itixi, iaxiti pakini. Isākireēnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sākire Auiākari Apeo Inakori

(Xénesis 4.2-12)

⁴ Apeo inakori aukari Teoso sākire, ininiā Teosomoni isikakiti apiaerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso sākire iaōka. Itari Kaiī inakori sikakiti poiāo erekari. Apeo aukikari Teoso sākire, ininiā Teoso apokaerekatari iua sikakiti. Teosomoni atão inakari kamakari itxaua Apeo. Kitxakapirika Apeo korī, iuaritika iua auikiniri Teoso sākire oerekapanikaua Teoso tiretiniri kākiti isākire auiākani.

Teoso Sākire Auiākari Enoki Inakori

(Xénesis 5.21-24)

⁵ Enoki inakori apaka aukari Teoso sākire. Ininiā Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapīkatpanika anikaāka Teosomoni. Iuasaaki kākiti !apokaikari iua, kotxi Teoso anikapekari iua. Isini apisa kākiti imarotari Teoso apokaerekatiniri iua. Iua kamapoxokonitar Teoso.

⁶Teoso sākire amauikakaniā, kona akamapoxokonitari Teoso. Kākiti Teosomoni apoākari, merepanika auikariko Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sakiniri erekari kaiāopokori iua nitakarimoni.

*Teoso Sākire Auiākari Noee Inakori
(Xénesisi 5.28-9.29)*

⁷Noee apaka auikari Teoso sākire. Teoso sāporetari iua kākiti mimarotakiniti monōkoni. Iuasaaki iua pīkarauata, ininiā ikamari maporo mitari iua aapoko āki auakan mapinakani īkapani. Noee auikari Teoso sākire, ininiā isāporetari Teoso misiritiniri kākiti imaerekani xika. Teoso txīkitakari iua atāo inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sākire.

Teoso Sākire Auiākari Apraāo Inakori

⁸Apraāo apaka auikari Teoso sākire, Teoso paniātakasaakiri iua ātiātaā isini. Iua kīpitari Teoso sākire, ininiā iua sari, txamari kona imarotari isinimoni.

⁹Iua auikari Teoso sākire, ininiā iua aua Teoso sikaenetakiti tixitiā. Iuaā iua aapoko aamatam kamakori, kotxi āti tixinikiri itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamatam kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti.

¹⁰Apraāo iātapiari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso kamari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaōka ikamari. Ikara sitatxi kamaāka kaikori nopini, ininiā līxipoka.

¹¹Apraāo auikari Teoso sākire. Iua imarotari ikiomaneēpeka inini. Apaka imarotari ītanoro Sara kona posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sākire irītxi ininiua īkapani. Imarotari Teoso sikapitikariko isikaenetakiti.

¹²Ininiā iua kiki iteene kiomātxi inakariua, iuaritika irītxi itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori īōriki iaxiti auakan atoko itxanako. Ikipatzite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiāopanina ninoa.

Teoso Sākire Auiākani Iātakaiti

¹³Ikinika ninoa kākiti Apeo, Enoki, Noee, Apraāo pakini auikari Teoso sākire. Iko-riākasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti ūtakopanikari apokini tīkane. Ninoamoni ikorapokoriti kona atāo ninoa tixine. Maparakini atoko itxauana.

¹⁴Kākiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine.

¹⁵Itixi itakanapakitina ixinikaākamanako, ininiā iuaūkana ikanapiriāmanako iuaātaā.

¹⁶Ninoa kona kanapiriā, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiā Teoso līpētauata ninoa Teosone ininiua īkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa īkapani.

Apraāo Okaaritiniri Imi

¹⁷Apraāo auikari Teoso sākire, Teoso ataerekataksaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso īkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraāo. Iposope imatonōkari imi okini Teoso īkapani.

¹⁸Teoso sāppiretakari iua: “Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini,” itxari.

¹⁹Iuasaaki Apraāo xinikari Isaki ipininiā, Teoso ūkitikari iua iuaūkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiā kākiti ipīkari iuaūkana ūkitikiniua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Sākire

²⁰Isaki apaka auikari Teoso sākire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isao pakinimoni, Teoso nireēkiti iaōka ikaminina tīkane.

²¹Xakoo apaka auikari Teoso sākire. Ikoriini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isāporetari Teoso iua erekia inini. Iuasaaki iioītekaua itsonarekeē.

²²Xosee apaka auikari Teoso sākire. Ipini apisa isāporetana Isaeokini Exito osipikinina īkapani. Ininiā iua paniātana ninoa anikiniri iua api Teoso siākiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Sākire

²³Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso sākire. Iponaniāka atoko, ninoa kipatari iua ipi āti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona āti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraao paniātiniri amarini okiko, iuaritika līpīkarina Paraao paniātakiti.

²⁴Moisesi auikari Teoso sākire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kākiti akiritiniri iua Paraao ākero ākiri ininiua.

²⁵Iua mereēri imisiritiko Teoso nakitiakorikata. Ininiā iua sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti, kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka.

²⁶Iuamoni apiaerekata ninoa xinitiniri iua Kristo sākire auikini xika. Kona iua nirekari katiiri ininiua Exito auakanikata, kotxi imarotari āti ūti Teoso sakiniri iua iparīka iki.

²⁷ Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sākire. Iuasaaki Exito auakanai auīte omanākarauata. Iuaritika !ipīkari iua. Imīteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti sākire. Atamatatakiti sākire auikini atokotxikana, auikari imamatatakiniti sākire.

²⁸ Iua auikari Teoso sākire, ininiā ipaniātari kākiti okiniri soti auīte. Eereka ipaniātari itakiniri iarēka īronakikoātā tinikata. Ininiā Teoso nitri ipīkitxi mikari iaxitikiri ninoa nopini inapaāpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika auakanai, kotxi atamatari arēkatxi.

²⁹ Kākiti Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā īpiriātarina potxoari uiniti Pōkamarariā inakori sonākakari kimaporiti nopini. Kākiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa napini atoko. Txamari iuasaaki āparaā kanapiriāpe iua kimaporit napini, ininiā ikinika ninoani axāpoātape.

Teoso Sākire Auiākani Kāiatini

³⁰ Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā Xerikoo sitatxiti iakirokana setxi pakini ōti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ākitakari irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sākire iaōka.

³¹ Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oāuikari Teoso sākire, kotxi oāpakapananā kākiti iuaātaā apokakani, Teoso iokanatakini, ininiā kona okoriā kākiti Teoso sākire mauiākanikata.

³² Kiripa apikomoni nisāppiretai? Auapitika apikomoni itomaneri kākiti Teoso sākire auiākani. Kona apakata uatxa nisāprietinii hīte Kitxiāo pirena, Paraki pirena, Sāsāo pirena, Xepitee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso sākire sāppiretakani pirena pakini.

³³ Ninoa kākiti auikari Teoso sākire. Ininiā inaiataksaakina Teoso sākire mauiākani, ninoa kāiata. Ninoa kamari atāo inakarinoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa okaāka ākitimoni. Iuaritika kona ākiti okana. Ākiti nama totaāka iuasaaki.

³⁴ Xaminamoni okapeēkana, iuaritika xamina !arikana. Kona apakata okikona iouata mitaroā. Ninoa mataparani, iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso sākire. Neenamatxi auakasaaki, pataparana nino, ininiā āti uāka sotatoakori miteka.

³⁵ Sitoakoro Teoso sākire auiākani iuaīkana aua imiakori, kotxi Teoso ūkitikana ninoa ipīkasaakina. Apanakini Teoso sākire auiākani noropataāka. Imatakanapakanjārina Teoso sākire auikinina, okaākana, iuaritika nino !inirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari āti ōti Teoso ūkitikana nino. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

³⁶ Apanakini Teoso sākire auiākani napetaāka. Inoropataākana aāpitsaā. Apanakini Teoso sākire auiākani iaxirikaāka, kateia āki taka inaākana.

³⁷ Apanakini kiporonakaāka kai soroā. Apanakini kākiti sehotxiā kitxitirākaāka apanīkaki iītona, auākipanika inakasaakina. Apanakini okapeēka iouata mitaroā. Apanakini māka soti auīte mata, potxi mata pakini. !Kamākana. !Katiina. Maerekati kamākani nitana ninoa okinina īkapani. Imisiritateēkana.

³⁸ !Apakata īkoropokoriti nino īkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Nino miteēkata āparaā makipakaniātā, ūtanoxiratari auiniātaā apaka. Aariko itixiākiriā, kai iriko āki apaka apanakini Teoso sākire auiākani aua, kotxi aapokona !auari.

³⁹ Teosomoni peerekana nino, kotxi iteene auikarina iua sākire. Iuaritika nino !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iuasaaki.

⁴⁰ Teoso nirekari apiari erekari ate īkapani. Inirekana nino atekata aāpakapiniri isikaenetakiti.

12

Teoso Oerekari Atāo Iua Anaakori Aniniua

¹ Ininiā kaiāpopori Teoso sākire auiākani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiā matakapanari ikinika ate iomakotetakari. Matakapanari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikini axinire. Ataparaxinireritika māuako. Mamīteenekari ikinipoko. Mitekakani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekimoni.

² Ātipirika maātamatarri Xesosi. Māuikari iua sākire, kotxi iuanoka amaerekani makatx-akakari. Iua txīkitakaua ate atāo aāuikiniri Teoso sākire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini ōti, ininiā iuasaaki imīteenekari aamina īpiriāmitakari nopini ipinini. !Imākatarri pētatzxi ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopāka iri kikomoni, kotxi iparīka ate īkapani iposope.

³ Hīxinikariko Xesosi. Iteene imīteenekari maerekati kamākani manirekakanir iua. Hīxinikariko iua, ininiā kataparaxinirei hīte. Iuasaaki !hiōkapeta.

⁴ Hīarēka kona xiketapanika maerekati hītakanapini xika. Ininiā hīte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko.

⁵ Atxiñti himaxinikaretari Teoso sāpiretakiti ate isikataparaxiniretini ikapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isäkire:

Namarite, Apiananiri auritai pite atatsiirauatini atão inakari pimartotini ikapani, ininiä kona pimatinianiutape iua misiritakasaakii pimaerekani xika.

⁶ Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ikapani. Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari imarotinina ikapani.

⁷ Ininiä himiteenekariko hiri iaxitikiri misiritinii himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori hininiua, kotxi inikatai híte amarin irítxi níkatin atokokana. Ikiní irítxi ikorapokoritauakari misiritari iua anaakori atão erekari ikaminina ikapani.

⁸ Teoso mamisiritakaniä híte maerekati híkamakasaaki, ininiä iua anaakori atão inakan! hítxaua. Teoso hiri !itxaua iuasaaki. Ikinimane Teoso sákire auiäkani misiritaäka, maerekati ikamakasaakina.

⁹ Akinika ate irítxi aua ikorapokoriti. Ninoa misiritaua maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa. Apiata apaxitari ari iaxiti auakari imisiritakasaakiu ate, maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiä akamakasaakiri ari iaxiti auakari nireëkiti, aäuapininiika atxako.

¹⁰ Ikorapokoritauakani irítxi misiritaua maerekati akamakasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imarotakitina iaöka ikamana. Teoso misiritaua maerekati akamakasaaki erekia anini ikapani iua atoko anini ikapani.

¹¹ Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuata, kotxi patsiiri. Iuaritika eureka akamari atão inakarinoka. Iuasaaki erekaxinireua, kotxi Teoso oerekapekaua atakanapiniri amaerekani imisiritakasaakiu.

¹² Ininiä hökítikari híuako sápakari. Híkamataparatari hípotoriki iökapetakari.

¹³ Höeretariko kimaporri atão hísin i kapani. Ikinika himaerekani hítkanapako. Ininiä híkamakiti atão inakari aua. Ininiä apanakini híte atamatakaní lirika híte maerekani xika. Ininiä maerekati !ikamana, kotxi híte oerekapekana erekari imarotinina ikapani. Ininiä erekapekana ninoa.

¹⁴ Ikinipoko híkamako apanakinikata himaneenamauatakaní ikapani. Ikinipoko híkamako erekarinoka híkamini ikapani. Käkiti makamakanisaakiri erekari, kona atamatapaniri Apiananiri.

¹⁵ Erepantiko, kotxi atxiñti kona hääpakkari ikinipoko erekari Teoso siäkiti. Kona hääuiratipiri kapixi inakari aneini hääkixinireë, kotxi ikara maxikari kaiäori käkiti. Itxikotari ninoa äkxinire.

¹⁶ Kona hääuiratipiri anokaretxi kamakani auini hítekata. Kona hääuiratipiri Teoso manirekakiniti kamakari Isaao atoko inakari auini híte sauaki. Merepitipanika iponaniäkari iua Isaoo, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimonii axapikitii nípokori apakapini ikapani.

¹⁷ Eureka iuaäkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti. Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari !apakataika iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi mitxi ikamakiti inirekari imamakini, txamari iposope itarimonii iri sikaenetakiti isikini.

¹⁸ Kitxakapirika käkiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakorimoni Teoso paniätakiti apakapinina ikapani. Iuasaaki ixirata arika. Ipiä, itima kataparari apaka aua iuasaaki. Ikara atoko inakari ixiratamonii käkiti maättakakitimonii !haäpoka.

¹⁹ Ixirata Sinai inakoriätaä käkiti kenakotari tröpetä. Ikenakotari iaxitikiri sákire. Iuasaaki iteene ipikarena auana, ininiä !inirekaikarina ikenakotinirina apikomoni ikara sákiretxi.

²⁰ Kotxi iuasaaki !imiteenekarina ia Teoso paniätakiti, kotxi iuasaaki Teoso txari: "Käkiti, pirätxipeka apaka maättakiniäri oxiratari, ikiporonakaäkana kai soroä ipininina ikapani."

²¹ Iua xirata auñte kamari käkiti píkarauatini. Iuasaaki Moisesi txari: "Nititinanaka. Iteene nipikarauata," itxa.

²² Híte kona apoka oxiratari Sinai inakorimoni. Híte apokapeka ixirata auñte iaxitikiri Sião inakorimoni. Hääpokapeka Xerosareë sitatxiti iaxitikrimoni, Teoso ätipirika auäki inakari sitatxineätaä. Híte apokapeka Teoso nitiriakori iaxitikini apotüntiätaäua. Ninoia iaötko !auari, kotxi kaiäopokori.

²³ Híte apopeka Teoso mereëkini apotüntiätaäua. Ipoxokoniuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuåkana iökatsopatapæka Teoso aätsopateë itixineë. Híte apopeka Teosomoni. Iuara sápiretari käkiti misiritiko. Apaka iua ikixitana atão inakari kamakani erekari ikamakiti ikapani. Híte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txíkitakana ninoia atão inakari ikaminina.

²⁴ Híte apoka Xesosimoni. Iuara txíkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Xesosi arëka xiketakasaaki, híte apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirätxi arëka imaerekani

makatzakiko ikapani. Kristo oxiketari iuaka arēka ātikatika amaerekani imakatzakini ikapani, ininiā Kristo arēka apiaerekata.

²⁵ Ininiā erepaniko. Hīkenakotariko Teoso sākire isākirauatakasaaki. Kitxakapirīka kākiti manirekakaniāri Teoso sākire sāpiretakari ikorapokoriti auakari, imisiritaākana. Īmitekinina !auari. Teoso tixine auakari sākire amanirekakaniā, apiata amisiritiko. Amitekini !auari, ininiā erepaniko.

²⁶ Teoso misākiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa Teoso sāpiretari ikamaenetakiti. Itxari: "Iuaikana niōkokariko itxi. Niōkokariko iaxiti apaka," itxa.

²⁷ Isākire "iuaikana," kotxi iōkokariko ikinipoko ikamakiti. Nino makatzakaākako. Auaptikako maiōkokeētakoni. Ikara kaikotako.

²⁸ Teoso auūttxi ininiātaāua, ate sinimoni, !iōkokaāka. Iuaātaā ixipokini !auari. Ininiā mapoxonkuata. Masāpiretari iua: "Peerekai pite." Atāo maparīkauata Teoso ikapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua. Mapikari iua manirekakiniti akamini.

²⁹ Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tirinakari xipokiniri atokokana.

13

Iōkatsopari Mapotōkire Pirena

¹ Ininiā hītiretakauako. Itaritxi atoko hītxako, kotxi Teoso anaakori hītxaua.

² Ātiātaā ikani apokinā, hāpakanako nino haāpoko. Apanakini apakapakasaakina ātiātaā ikani, apakapana Teoso nitriakori itixinekini. Iuasaaki !imarotarina nino Teoso nitriakori ininiuana.

³ Hitretanako Teoso sākire auiākani kateia āki auakani. Kateia āki ninoakata hāuini atokokana, hīxinikanako nino. Ininiā hītiretanako misiritakoni. Kākiti misiritināi hīte, iuasaaki hinirekari apanakini tiretinii. Iua atokotxikana hītiretanako misiritakoni.

⁴ Hīpaxitaroko āti itānor. Hīpaxitariko āto itāniri. Pītanirikatanani pisirīkako. Pītanorokatanani pisirīkako. Teoso misiritanako ikinika kanokarer, kanokarer pakini.

⁵ Txineiro ! hītiretape. ! Hinirekapiri āti kākiti nakiti. Hīpoxotariko hīteka tii, hīteka txineirote pakini. Apikomoni !hinirekape, kotxi Teoso txari: Nimatakanapapekaniikaraiko hīte. Nimasikapekaniikaraiko hīte, itxa.

⁶ Ininiā ia Teoso sākire iōkatsopatakor aāuika:

Apiananiri nimoianari itxaua, ininiā kona nipīkari kākiti kaminiri maerekati notamoni.

⁷ Hīxinikariko hīauīteakori Teoso sākire hītemoni sāpiretakani. Hīxinikariko nino auini, nino ipinini apaka. Hāuikariko Teoso sākire nino aukiniri atokotxikana.

⁸ Xesosi Kristo kitxakapirīka atokotxikana uatxa. Xesosi Kristo uatxa atokotxikana ātipirika.

⁹ Kona hāuikapiri apanakini oerekakiti atāo minakati, kotxi ikini sereti oerekakori atāo minakati auapitika. Hāuiritariko ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikitaparatirinā hākixinire. Anikakiti !sikitaparatari aākixinire, ininiā !hāuikapiri kākiti sāpiretini apanakini nipokori erekari hīxinire ikapani, apanakini nipokori !erekari hīxinire ikapani.

¹⁰ Sasettxiakori Teoso aapoko aamata kamakori āki parīkauatakani Teosomoni sikakori takikoātaā !apakaparina erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.

¹¹ Teoso aapoko aamata kamakori auakasaak, sasettxiakori autē apiatakari anikari pirātxi arēka Teosonani Auini Pakitaātaā. Iuaā isikari pirātxi arēka Teosomoni kākiti maerekani Teoso makatzakini ikapani. Iua pirātxi īto anikaāka aapokotxi mapotōkire. Iuaā arikaāka.

¹² Xesosi pirātxi okakori atoko itxa, kotxi anikaāka sitatxi mapotōkire okiko ikapani. Ininiā iua arēkaā imakatzakari kākiti maerekani, ikamaerekatinina ikapani.

¹³ Ininiā masa iuamoni ipininiātaā. Iua napetiko atokokana maāpakapa.

¹⁴ Ikorapokoriti kona aua sitatxi maxipoākati. Aiātapari sitatxi iaxiti ikari.

¹⁵ Kipa asika Xesosimoni Teoso ikapani? Ātipirika masikari asākire erekari. Matxari: "Peerekari Teoso." Ikara asikakiti Teosomoni, kotxi asāpiretari kākiti iua aāuīte ininiuia.

¹⁶ ! Himaxinīkaretapiri erekari hīkamini apanakinimoni. ! Himaxinīkaretapiri himioianatakakinua. Ikara atoko akaminiā, Teosomoni asikakiti inireēkiti atoko itxa, ininiā ikara atoko inakari akaminiā, ikamapoxononitari Teoso.

¹⁷ Hīkipitariko hīauīteakori sākire. Hīkamariko nino paniātakiti, kotxi nino nīkatari hīxinire. Teoso sikari ikara parīkatzxi ninoamoni, ininiā āti ōti nino sāpiretari Teoso ikamakitina. Ininiā hīkamariko nino paniātakiti, ininiā iuasaaki nino poxokoniuata iparīkauatakasaaki. Himakamakaniāri nino paniātakiti, nino matinaniuata, ininiā ikara atoko inakari !erekari hīte ikapani.

¹⁸ Himisākiretariko Teoso ate īkapani. Aimarotari aākixinire erekia inini, kotxi anirekari ikiniōtika atāo inakarinoka akamini.

¹⁹ Iteene namanaāi himisākiretiniri Teoso, iua paītiki iokanatinino iuaīkana hītemoni.

Teoso Misākiretiko

²⁰ Nimisākiretar Teoso, kākiti kamaerekaxiniretakari. Aāuīte Xesosi ipīkaripeka inakasaaki, Teoso ökitikari iua. Soti auīte atoko atxaua. Soti auīte nīkatakari apiari atoko itxa Xesosi, ininiā iua iteene nīkataua. Xesosi ipīkasaaki, iuasaaki kākiti apakapari Teoso sikaonetakiti. Ātipirika Teoso sikari ikara isikaenetakiti kākitimoni.

²¹ Nimisākiretar Teoso isikiniri ikinika erekari hinireēkiti hītemoni, iua nireēkiti hīkamini īkapani. Namanaāri iua Xesosi Kristo uākaā, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. Ātipirika kākiti txari Xesosi: "Erekai pite." Ameē.

²² Nitariakori, iteene hīkenakotariko ikara nisāpiretakiti. Ja niōkatsopatakiti xapitinokoa.

²³ Ninirekari himarotiniri aītari Tximóttxio kateia āki auakari sikakaāka. Mokatanitika iua apokinī uai, nota sari iuakata hītemoni.

²⁴ Hisāppiretar hīauīteakori ate xinikamanapitinina ninoia. Hisāppiretar ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitinina. Xesosi sākire auiākani uai Itária tixini auakani xinikamanapitai hīte.

²⁵ Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hītemoni.

Ameē.

TXIAKO

Txako lokanatsopatakiti

¹ Nota Txako. Teoso nitiri nitxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nitiri nitxaua apaka. Niōkatsopari ia aātsopa hītemoni, Xoteoakori tosi nirimanetximoni Xesosi sākire auīkanimon. Hīte iarikape ikinika itixiti.

Ereēkai hīte.

Auiākori Ataerekatiko

² Nitariakori, ikini sereti maerekati apokasaaki hītemoni, hienenīkako, kotxi ikara ataerekatai hīte.

³ Kotxi himarotari häuiākiti ataerekatikosaaki, hītaparaxinireritika häua. Himīteenekari imakinika himisiritiko hīpoxokoniritika.

⁴ Ininiā imakinika himīteeenekasaaki, hīxinikakiti, hīsākire, hīkamakiti pakini erekari. Kona apikomoni pinireka erekia pinini īkapani.

⁵ Himarore mauakanisaaki, hamanaāri Teoso imarore isikinii īkapani. Ininiā isikalko hīte hamanaākiti. Itori Teoso sikakiti ikinimanemoni. !Isāpaka ate ātipirika aamanainiri iua. ! Itxitai. Isikapitikari hamanaākiti.

⁶ Hamanaākasaakiri, häuikariko Teoso sikinii hamanaākiti. !Erekari hīxinikiniri: “Atxiūti iua sikano namanaākiti. Atxiūti kona isikano namanaākiti.” Ikara atoko !hīxinikape. Ikara atoko xinikakari, tsakati potxoari uimitikiri atoko itxa. Ítima anikari tsakati itano, eureka ixitika. Kākiti ikara atoko inakari, āti ūti auikari Teoso sākire, āti ūti kona auikari Teoso sākire. Itxaāpota.

⁷ Kākiti ikara atoko inakari kona xatiki apakapari Apiananiri siākiti,

⁸ kotxi ipi ixinikakiti aua, ininiā apanakini !auikari isākire ikamakiti tīkane.

Matiiti, Katiiri Pakini Poxokoniuatini

⁹ Pite aāltari Teoso sākire auiākari, atxiūti poiāori pitxaua, iuaritika pipoxokoniuatako, kotxi Teoso txīkitakai pite apiari pininiua.

¹⁰ Pite katirii, pipoxokoniuatako, kotxi Teoso kamapoīātokai pite, kotxi katimari pixipokini aāui katimari xipokini atoko.

¹¹ Atokatxi kanīkasaaki, kapatakari itxaua. Iuasaaki katsotati txiaroka. Iiui katxaka. ! Erekaikaro. Iua atokokana kākiti katiiri xipokini. Paītiki ipinako, ininiā itakanapariko imakinika itii, iparīka pakini.

Misirkaretxi Mīteenekakani

¹² Teoso takari erekari kākitimoni imisiritiko mīteenekakarimoni, Teoso sākire matakana-pakatimoni. Ikinipoko imīteenekasaaki, Teoso txīkitakari iua ātipirika auini Teosokata. Apiananiri sikaenetari ikara iua tiretakanimoni.

¹³ Pinirekasaakiri maerekati pikamini, kona pitxapiri: “Teoso sikanireōtano maerekati nikamini,” kotxi Teoso kamanireōtiko maerekati ikamini īkapani !auari. Apaka kona Teoso sikanireōtari kākiti maerekati ikamini īkapani.

¹⁴ Kākiti sikanireōtaāka maerekati ikamini, kotxi iua ūto nireēkiti kosekari iua maerekati ikamini. Iuasaaki iteene inirekari inireēkiti ikamini.

¹⁵ Maerekati piñto nireēkiti pikamakasaaki, maerekati itxaua. Ininiā eureka maerekati pikamapika. Eureka iua maerekati txīkitakari pixinire ipinini.

¹⁶ Nitariakori nota tiretakini, kona häuirapiri āti misirienetinii.

¹⁷ Ikinipoko sikakori erekari atāo inakari, iaxitikiri itxaua. Aīri sikakiti ikara. Iuara kamari atokatxi, kasiri, iōrīki pakini ponikini. Iua ātipirika kamari erekarinoka. Kita, uatxa, katana pakini, iua atokotxikana aīri Teoso.

¹⁸ Aponaniiā iuaikana aākixinireē, kotxi aāuikari iua sākire. Iua nirekari aponaniiini ikara atoko. Teoso kamari ikinipoko. Ikamakini, merepanika iuaikana ponaniākani, atxaua ate.

Teoso Sākire Kīpitiko Pirena

¹⁹ Ininiā nitariakori nota tiretakini, iteene himixinikariko āti sākire. Eureka iteene hīxinikariko hīkenakotakiti, hīsākirauitati apisapanika. Katima !hītxape hinaiatiniua. Hinaiatiniua apisa hīxinikariko hīkamakiti tīkane,

²⁰ kotxi kākiti omanākarauatakasaaki, līkamari atāo inakari Teoso paniātakiti iaōka.

²¹ Ininiā hōkariko ikinika maerekati hākixinire txikotakari. Hītakanapariko ikinipoko maerekati. Häuikariko Teoso sākire hākixinireē takakori. Himarotariko iuanoka makatxakiniri himaerekani.

²² Teoso sākire akenakotakanani atxa, !h̄txape. H̄ikamariko isākire iaōka apaka. Teoso sākire kenakotakan makamakaniāri ipaniātakiti, ninoaka misirienetaua.

²³ Teoso sākire kenakotakari makamakaniāri isākire iaōka, kiki ātakaāriā atamatoōtakari atoko itxa.

²⁴ Iua itoō atamatata atoko, isa. Iuasaakipeka imaxinikaretoōtapekaua. Isanōka ! ix-inika.

²⁵ Ikinika Teoso paniātakiti erekari. Maerekati kamakani iaxirikakoni atoko. !Iposotarina erekari ikaminina. Ininiā kākiti kamakasaakiri Teoso paniātakiti, Teoso paniātakiti sikakari kākiti erekari ikamini īkapani. Kākiti iteene imarotiniāri Teoso paniātakiti, imamax-inikaretakanāri, ātipirika ikaminiāri, ininiā Teoso takari erekari iuamonni, ikamakitimoni.

²⁶ Kākiti sāppiretiniāri: “Nota auikari Teoso sākire. Nikamari iua sākire iaōka,” txamari kākiti nini iauūte atoko itxa. !Iposotari iotokakiniri maerekati isāppiretini. Iuaka misirienetaua. Iua auikiti na atāo. Ikamakiti na atāo apaka.

²⁷ Kākiti auiākiti atāo inakari auakasaaki, ikamakiti atāo inakari auakasaaki, aīri Teoso apokaerekatari. Iua kākiti kamari ia atoko: Itiretana imenōkariakori, tikinitakoni pakini, kotxi mauareni ninoa. !Auiritari īkorapokorit maerekati txikotiniri iua ākixinire.

2

H̄ipaxitana Ikini Kākiti

¹ Nitariakori, Xesosi Kristo aāuūte Apiananiri itxaua. Iua sākire atāo auiākani hininiāua, ininiā h̄ipaxitariko ikinimane kākiti. !Apakata h̄ipotxitakininan h̄itiretini.

² Maxinikariko. Atxiīti h̄apotitakasaakiu, kiki apoka eremākari. Iuakokiā aneo oro kamakoro aua. Apaka iuasaaki apoka āti kiki matiiti. Kitxakari imāra.

³ !Apakata h̄ipaxitiniri eremākarinoka. Hisāppiretiniāri: “Uai iitopanatxi ereri nopini piitopāka,” pitxari. Txamari h̄isāppiretari matiiti: “Ikiraā pitima.” Atxiīti h̄isāppiretari iua: “Uai ixiti nikiti takote piitopāka,” pitxari. Ikara atoko h̄ikaminiā, lapakata.

⁴ Ikara atoko h̄ikamakasaaki, h̄ixinikari katiiri apiaerekatini, matiiti poiāo erekia inini. Iuasaaki h̄ixiniākiti na atāo itxaua. H̄äkixinire maerekati itxaua.

⁵ Nitariakori nota tiretakini, h̄ikenotakariko nisākire. Teoso mereēpekari matiini īkorapokorit auakani isākire iteene auikinina īkapani. Ininiā ninoa Teoso tiretakanari sariko Teoso auīttxetx ininiātāua. Ikara isikaenetapaka iua tiretakanimoni.

⁶ Txamari h̄ite kona paxitana matiini. !Apakata. Katiirinira misirienetai h̄ite. Ninoa anikai h̄ite kākiti misiritiko mereēkanimoni.

⁷ Ninoa katiirinira misākireporetari Teoso. Peerekari iua uāka, iuaritika ninoa kona paxitari iuāka. Ninoa misākireporetakiti nakitiakori h̄itxaua h̄ite.

⁸ Kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakorit txari:

Piteka pitiretiniau atokokanera, pitiretanako pite takote auakani.

Ikara ikinimane auūte paniātakiti h̄ikaminiā, h̄ikamari atāo inakari.

⁹ H̄itretiniāri h̄ipotxitakininan, maerekati h̄ikama. Ikara Teoso paniātakiti oerekai maerekati kamakani hininiāua.

¹⁰ Ikinika Teoso paniātakiti h̄ikaminiā, txamari ātinoka Teoso paniātakiti himakamakaniā, ininiā ikinika ipaniātakiti makamakani atoko h̄itxaua.

¹¹ Teoso txari:

Kona pisirīkape pītanoro minakotokatika.

Apaka itxari:

Kona pokaniuatape.

Atxiīti kona pisirīka pītanoro minakotokatika, txamari pokaniuata, ininiākara ! pikamari ikinika Teoso paniātakiti. Ātika Teoso paniātakiti pimakamakaniā, !apakata. Ikara atoko ininiā, Teosomoni maerekati kamakari pitxaua.

¹² Teoso sākire iaōka akaminiā, aposotari erekari akamini. Ōpoīkakoni atoko atxaua. Maerekati !imaikaikaua. Ininiākara atāo h̄isākirauteko. Atāo inakari h̄ikamako, kotxi Teoso kamakaro h̄itemonri isākire iaōka.

¹³ Himaamonikakaniāri āti, Teoso kona amonīkai h̄ite. Imereēri himisiritiko. Apiaerekata hiamonikiniri āti, maerekati ikamakasaaki. Poiāo erekari himisiritiniri iua imaerekani xika.

Kākiti Sākire, Kākiti Kamakiti Pakini Pirena

¹⁴ Nitariakori, kākiti txari: “Nota Teoso sākire auiākari nitxaua,” itxamari, !ikamari Teoso nirekākiti. Atauako iua auikari Teoso sākire? Atauako, iua sākire posotari imakatzakiniri imaerekani Teosomoni isini īkapani? Konapitini.

¹⁵ Atxiīti h̄itari, atxiīti h̄itaro Teoso sākire auiākani imākana !auari. Atxiīti nipokori !auari ninoamoni.

¹⁶ Iuasaaki atxiiti h̄itxana: "H̄isipiniikaua, erekaxinire hinini. Kamākaiko. Iteene hinikako," h̄itxana atxiiti. Txamari iuasaaki mākxatxi !h̄isikana, nipokori !h̄isikana. Ikara atoko h̄ikaminiā, lapakata h̄ikamakiti. H̄isākirenanira h̄isikiniā, ininiā maxikatīka h̄isāpiretakiti.

¹⁷ Atxiiti ikara atoko atxa. Asāpiretari aāuikiniri Xesosi sākire. Txamari kona akamari ipaniātakiti. Ikara atoko aniniā, asākire kona itxa. Aāuikiti sākiretxiti ipinakari atoko itxa. !Kakamarerai iua.

¹⁸ Kākiti atxiiti txari: "Pite auikari Teoso sākire. Nota parīkauata Teoso īkapani." Piposotari atxiiti poerekinino pauiākiti, Teoso paniātakiti pimakamakanisaaki? Kona piposota, kotxi atāo pauiākiti !auri. Notapekana, nota posotari noerekiniri nisākire nauiākiti nikamakitiā Teoso paniātakiti nikamakasaaki. Ikara atoko nininiā, kākiti imarotapitikari atāo nauikiniri Xesosi sākire.

¹⁹ Pite auikari ātinani Teoso auini. Ininiā erekapitikari pauikakiti. Txamari ikara !imakatxakari pimaerekani Teosomoni pisini īkapani, kotxi Satanasi nitiriakori apaka auikari ātinani Teoso auini. Iua xika ninoa titinanaka ip̄ikarauatiniāna. Ninoa imarotari āti òti ixipokinina.

²⁰ !Kiūkitei pite. Pinirekatari noerekini! !apakata pisākireē pauikiniri Xesosi sākire, iua paniātakiti iaōka pimakamakanisaaki. Iuasaaki pisākire na atāo. Ip̄ikari atoko itxa.

²¹ Maxinikariko ate apika atokirini. Apraāo. Kitxakapirīka isikasaakiri amarite Isaki inakori Teosomoni sikakori takikoātaā, iuasaaki Teoso apokaerekatari ikamakiti, kotxi ikamakiti oerekari Teoso, iua auikiniri isākire, ininiā Teoso kamaerekatari iua.

²² Ininiā himarotari atāo iua auikiniri Teoso sākire. Ikamakiti oerekari isākire atāo inini. H̄ixinikari iua. Atāo ikamarai Teoso paniātakiti, ininiā atāo iua auikari Teoso sākire.

²³ Ininiā Teoso sākire iōkatsopatakori apokapeka. Itxari: Apraāo auikari Teoso sākire, ininiā Teoso tx̄ikitakari iua atāo inakari ikamini, Teoso apakapiri īkapani.

Ininiā iua akiritaāka Teoso moianari.

²⁴ Ininiākara ia himarota. Teoso kamaerekatari kākiti ākxinire isākire iaōka ikamakasaaki. Kona Teoso kamaerekatari kākiti ākxinire, isākirenoka auakasaaki. Inirekari atamatiniri kākiti parīka apaka.

²⁵ Āto atāo Teoso sākire auiākaro nisāpiretai h̄ite. Kitxakapirīka kanokarero Haapi inakoro aua. Teoso kamaerekatari oa ākxinire, kotxi oa apakapana Xosoee iokanatakini otixine apokasaakina. Oaāpoko okipatana ninoa. Iuasaaki oa oerekana āti kimaporiti imitekinina īkapani.

²⁶ Kākiti īto ixinire mauakanisaaki, iua ip̄ipe. Iua !kakamareri. Ininiā iua atokokana iua sākire iua auiākiti ipinakari atoko, erekari imakamakanisaaki. Iua auiākitinani, isākirenani, limakatxakari imaerekani.

3

Kākiti Nini Pirena

¹ Nitariakori, !apakata itori h̄ite Teoso sākire oerekakani hininiua, kotxi ate Teoso sākire oerekakani maerekati akamakasaaki, apiata Teoso misiritaua ate.

² Amakinika ate kerokapanikari. Kākiti makerokakaniāri isākire, ininiā erekari iua. !Auiritarí īto kaminiri maerekati.

³ Anirekasaakiri kavarao kīpitiniri anireēkiti, atakari inamaā metaoke īpirīkaketakari. Ininiā iuasaaki ikamarikoi anireēkiti. Ia metaoke axapitikeri, iuaritika aposotari akakiriokiniri kavarao, ininiā isari anirekinimon.

⁴ Apaka h̄ixinikaroko maporo. Maporo mitaro. Ītima kataparari anikaro. Maporo oerekakire axapitiki, iuaritika kākiti kakiriokarao maporo oerekakireē, ininiā maporo sari kākiti nirekinimoni.

⁵ Iua atokokana, aītoā auakari anini apaka axapitiki, iuaritika iposotari iteene maerekati ikamini. H̄ixinikariko. Xaminaminiki axapitiki, iuaritika iposotari iotikiniri itori kikio.

⁶ Iua atokokana ninitxi. Xamina tirinakari atoko itxa, ininiā kona erekari. Maerekati ninitxi sāpiretakiti. Iarika kākiti xinireē ikinika, xamina ītopa iārikini atoko. Ininiā iua maerekatinokoa itxa, ininiā ikinipoko ikamakiti maerekatinoka. Maerekani misiritikoātaā ikari itxa asākire maerekati. Xamina tirinakari iuaātaākiri atoko itxa asākire maerekati.

⁷ Kākiti piratari ikini sereti kaxipiri ītopakiri, kotipiriki, imini, iaā auakari pakini. Itori kākiti piratapeka.

⁸ Txamari ninitxi panneenamari. Kākiti !iposotari imīkaptiriniri inini. Kona ikamari anireēkiti. Imini katsiiri atoko itxa. Imini tsii posotari okiniri kākiti. Iua atokokana, kākiti sāpiretakiti posotari okiniri kākiti.

⁹ Anini posotari isāpiretiniri erekari aīri aāūtemoni. Apaka iposotari maerekati isāpiretin kākitimoni. Íkora atoko !erekari, kotxi Teoso kamari kākiti iuaka atoko inakari ikapani.

¹⁰ Anamaā potorika erekari, maerekati pakini. Nitariakori, ia koketakori na atāo. !Apakata.

¹¹ Amomo !oposotari āparaā ponikoāri, posiāri pakini otxikitatini.

¹² Nitariakori, atauako māka mina iritari iōpeta? Atauako iōpeta mina iritari māka? Konapitini. Apaka amomo āparaā ponikoāri !auari āparaā maxiāri pakini. Iua atokokana kākiti sākire. !Apakata kākiti āti ūti isākire erekari inini, āti ūti isākire maerekati inini.

Imaroretxi Pirena

¹³ Kiripa kimaroreri hīte sauaki auakari? Kākiti atāo kimaroreri inakari, oerekari imarore ikamakiti erekari ikamakasaaki. Erekari ikamakasaaki, !iuikaua, kotxi atāo imaroretxi ainiā kākitimoni, lauritari iua iuikiniua.

¹⁴ Txamari pinīkatiniāri xikoretxi papixiri pākxinireē, piteka nireēkitinani pinirekiniā pākxinireē, kona pitxape: "Kimarorenno nota." Luasaaka kona pikipatapiri atāo inakari.

¹⁵ Íkora pimarore !jaxistikirini. Íkorapokoritikirinokara ikara pimarore. Ikara pimarore piito nireēkitikara. Imaroretxi ikara atoko inakari Satanasi oerekakiti.

¹⁶ Xikoretxi auakasaaki, piteka nireēkitinani pinirekiniā auakasaaki, ikara atoko inakasaaki, neenamatxinoka aua, ikini sereti maerekati aua apaka.

¹⁷ Imaroretxi iaxiti ikari kona ikara atokoni itxa. Iua imaroretxi imarotakari, erekarnoka ikama. !Inirekari neenamatxi. Merepitipanxa ixinikari apanakini kākiti nireēkita. Apiananiri nireēkita ikama. Iamonikari āti. Erekarinoka ikama ātimoni. Apiarimonni isākire atokotxikana isākire poiāorimoni. Ikamakiti isākire iaōka itxa.

¹⁸ Kauaīreri ūtākikari apanakini imaneenamauatakani, ininiākara itori kākiti kamari atāo inakarinoka.

4

Íkorapokoriti Auakani Nireēkita !Hinirekape

¹ Neenamatxi auakasaaki hītemoni, hītxitakakasaakiua, nāpa ikara atoko inakari potorika? Hākxinireē ipotorika neenamatxi. Hinireēkita maerekati xika hineenamauata.

² Hinireēkita kona hāpakapa, ininiā hōkari āti. Itenee hinirekari āti nakiti, txamari !hāpakapari hinireēkita. Hītxitakakaua. Hineenamauata. Txamari kona hāpakapari hinireēkita. Kona hamanaāri Teoso hinireēkita hāpakapini ikapani. Ikara xika kona hāpakapari hinireēkita.

³ Atxiūti Teoso hamanaākasaaki, kona hāpakapari hinirekakiti, kotxi hamanaākasaaki, maerekati hīxinikapanika. Hinirekari hāpakapiniri hamanaākiti hītenani ikapani, hītenoka poxokoniuatini ikapani. Ikara xika Teoso !isikai hinireēkita.

⁴ Kanokarero, kanokarerri pakini atoko hītxaua. Hīte takanapari Teoso, íkorapokoriti auakaninoka hītiretini ikapani. Hītiretiniāri íkorapokoritino, iuasaaki homanatari Teoso. Hinirekiniāri íkorapokoriti auakanri nireēkita, ininiā Teoso mokaiaakari hītxaua.

⁵ Kona maxikatifi Teoso sākire iōkatsopatakorri sāppiretaua ia atoko inakari: Erekari Matamatatoki aākxinireē auakari nirekari iteene anirekiniri Teoso tiretiniua. Iua !inirekari anirekiniri íkorapokoriti auakaninoka tiretiniua.

⁶ Teoso sikari iteene erekari atemoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakorri txari: Teoso !apokaerekatari kākiti iuikakaniua. !Imoianatana ninoa. Kākiti miukakaniua, ikinipoko erekari isika ninoamoni.

⁷ Ininiā hāuiritariko Teoso hīauite ininiua. Iua nireēkitinoka hīkamako. Kona hīkamapiri Satanasri nireēkita. Kona hīkipatapiri iua sākire, ininiā eereka iua miteka.

⁸ Teosomoni hāpokako, ininiā iua apoka hītemoni. Maerekati kamakani hininiāua, hītakanapariko himaerakani. Kona hāuiritapiri hīauko kaminiiri maerekati. Hītepekana, hīte sākire ipinimoni itxa. Hākxinireē xinikakiti ipinimoni itxa. Ininiākara hīokanatariko maerekati hākxinireē auakari, erekarinoka kaikotini ikapani.

⁹ Himatinianiatako, hītxiapatako iteene, maerekati hīkamakiti xika. Hītakanapariko hīsiroatini hītxiapatini ikapani. Hītakanapariko hīpoxoniuatini himatinianiataini ikapani. Ikara atoko hīkamako, maerekati hīkamakiti xika.

¹⁰ Apiananirimonni hītxariko: "Nimaerekani xika !erekano nota. Minakati nitxaua. !Niposotari erekari nikamini. Piamonikano," hītxariko Teoso. Eureka iua sikataparaxiniretaí hīte.

!Himisākireppiretapi Hītarri

¹¹ Nitariakori, ! himisākireppiretakapeua. Āti misākireppiretiniāri āti, kona ipaxitari Teoso paniātakiti. Āti akiritiniāri āti: "Maerekati kamakarii," akiritari Teoso paniātakiti:

"maerekati." Ikara atoko inakasaaki, iuamoni iuaka sākire apiata, ininiā iua !ikamari Teoso paniātakiti iaōka.

¹² Teosonokara atão inakari imarotakari aua. Iuanoka posotari isāpiretiniri kākiti: "Pite kamakiti kona erekari. Pitepekana kamakiti erekari." Iuanoka posotari ikara atoko ininii, kotxi iuanoka posotari kākiti maerekani imakatzakini. Iuanoka posotari iokanatiniri kākiti imisiritikomoni. !Apakata ikara atoko hīte ininiri apanakini.

Katana Kamaenetakori

¹³ Atxiūti hīte txari: "Atxiūti uatxa, atxiūti katana asa sitatximoni. Anapariko ātikanani iuaātaä. Aparīkaua itomane txineiro aāpkapini ikapani," hītxama.

¹⁴ Txamari kona himarotari katana auakari tīkane. Kanatokopa itxa kākiti? Ianii atoko itxa kākiti. Ianii apoka, eereka patimari ixipokini. Ikara atoko kākiti auini.

¹⁵ Apiaerekata hīsākire ia atoko hinini: "Teoso nirekiñiāri, nauapanika ninakasaaki, nikamariko ikara parīkatzxi," hītxako.

¹⁶ Ikara atoko himasākirauatakanī, hīuikaua, kotxi hīuikari hīkamakiti tīkane. Maerekati ikara atoko inakari.

¹⁷ Ininiā erepaniko. Kākiti erekari imarotakani makamakaniāri ikara erekari imarotakiti, ikamari maerekati.

5

Katiiri Pirena

¹ Hīkenakotariko nisākire. Ikinika katiirini kapotxinanirini hīkenakotariko nisākire. Hītxiapatako. Hākiripoatako, kotxi itori hātatsiire apokako hītemoni.

² Hīti paiakapeka. Kapite nikapekari himāka.

³ Hinakiti oro kamakori, pirata kamakori pakini oreeēkatapeka. Ikara oerekari hīkamakiti! apakata. Hīti xipokini atoko, hīte apaka xipokako. Apiata himisiritiko. Maxikatiūka hāpotititari hītii, kotxi itixi xipokini öti apokanapanoka.

⁴ Himarotariko ia. Kākiti hīte kikioteē parīkauatasakaaki, himisirienetana nino. Na atão hīlkitxitana iparīkana īki. Ininiā nino akiritari Teoso. Iuasaaki Apiananiri kaposotiireri kenakotari nino sākire.

⁵ Íkorapokorit hāuakasaaki, ikinipoko auha hītemoni. Hiamotari ikinika hiīto potxitakiti. Kākiti sikari kema auīte ito kienatxi, okiko öti manapi paīperi ininiā ikapani.

⁶ Hīte iokanatapekarik kākiti erekari ipiniñimon. Hōkapekana nino maxikatiūka. Ni-noani kona naiatai hīte, iuaritika hōkana ninoani.

Apiananiri Kanapiriini Hiātapiñi

⁷ Nitariakori, atxiūti hītemoni ! katimari Apiananiri kanapiriini, iuaritika hiātatariko hīpoxokoniritika, kotxi himarotapitikari äti öti iua kanapiriini. Hīxinikariko katakareri. Iua iātapatapikari itakare aneini, ikiena iposope inikini ikapani. Iātapatari äparaä kipini itakare aneini ikapani. Iua imarotapitakari ikiena aneini, ininiā iātapatari.

⁸ Iua atokokana hiātatariko Apiananiri kanapiriini. Hītataraxinireritika hiātatarik, kotxi Xesosi kaiamapeka ikanapiriini.

⁹ Nitariakori, kona hītxitakakapeua. Hītxitakakiniāua, hāpakapariko himisiritiko. Kākiti misiritiko mereēkari kaiamapeka apokini hītemoni.

¹⁰ Nitariakori, hīxinikariko Teoso sākire sāporetakani, kitxakapirīka auakani, sāporetari Teoso sākire Teoso posotuireē. Nino misiritaäka, iuaritika nino mīteenekari imakinika. Nino oerekaua amīteenekiniri imakinika.

¹¹ Ari, aimarotari Teoso takari erekari misirkaretxi mīteeneēkanimoni. Hīxinikari Xo inakori. Iua iteene atatsiirauata, iuaritika, !itakanapari Teoso. Atatsiirauata atoko, Apiananiri sikari ikini sereti erekari iuamoni, kotxi katiraōkiri, kaamonūkareri itxaua iua.

¹² Nitariakori, "Ari," hinakasaaki, "Kona," hinakasaaki, kona maxikatiūka hīsākirauatape. Hīkamariko hīsāporetakiti iaōka. Hīkamaenetakiti hīsāporetakasaaki, kona hākiritatiri Teoso tixine auakani uāka, kona hākiritatiri itixi auakani uāka, hīsāporetakiti apanakini atão imarotini ikapani. Na atão hīsākire ininiā, Teoso misiritapitakai.

Teoso Misākiretiko Kākiti Íkapani

¹³ Hātatsiirauatasakaaki, himisākiretariko Teoso. Hīpoxokinuatasakaaki, hīxikarauata Teoso ikapani.

¹⁴ Äti amianatakasaaki, hīpīkapiretanako kōtākikarerini Xesosi sākire auiākani Teoso imisākiretinina amianatakari ikapani. Iuasaaki itakarina iītxi iua amianatakari nopini Apiananiri uākaā.

¹⁵ Hāuikiniāri Teoso posotiire himisākiretakasaakiri Teoso, iua makananitapitikari iua amianatakari. Ininiā Apiananiri ūkitikariko iua. Maerekati ikaminiā, Teoso makatxakari imaerekani apaka.

¹⁶ Ininiā hīkerokakiti hīsāppiretakauako. Himisākiretariko Teoso āti ūkapani. Ininiā apanakini misākiretariko Teoso hīte ūkapani. Iua atokokana, Teoso txīkitakari hākixinire ereka inini. Atāo inakarinoka kamakari sākire kataparari, Teosokata isākira uataksaaki, kotxi Teoso kamapitikari iua amanaākiti iaōka.

¹⁷ Kitzakapirīka Eriasi inakori, ate atoko inakari iua. Iua misākiretariko Teoso itapararitika āparaā makipakani ūkapani. Ikara atoko inakasaaki, āparaā !ikipa ipi āti pakini anokanani, seisi kasiriti.

¹⁸ Iuaūkana imisākiretariko Teoso āparaā iuaūkana ikipini ūkapani. Ininiā āparaā kipa. Iuaūkana itixi iriuata.

¹⁹ Nitariakori, āti takanapiniāri atāo inakari Teoso sākire, hōtākikariko iua Teosomoni ikanapiriini ūkapani.

²⁰ Maerekati kamakari takanapiniāri imaerekani, iua pōtākikasaaki, ininiā pite makatx-akapekari iua ipinini. Teoso makatxakari ikinipoko maerekati ikamakiti.

1 PETRO

Merepanika Petro Iokanatsopatakiti

¹ Petro nitxaua nota. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hîte Xesosi sâkire aulâkanimoni. Hîte iarikape Pôto tixiniâ, Karásia tixiniâ, Kapatósia tixiniâ, Ásia tixiniâ, Pitxínia tixiniâ pakini. Hîtakanapari hîteka tixine Xesosi sâkire hâuikini xika. Äti uâkakata hâuanâta.

² Aïri Teoso mereëi hîte iua nakitiakori hininiua ikapani. Itixi kamiko apisa, iua imarotapekari hîte iua anaakori hininiua. Erekari Matamatakoti paríkauata hâkixinireë Teoso nireëkitinoka hîkamini ikapani. Ininiä uatxa hîposotiire aua Xesosi Kristo paniâtakiti hîkamini ikapani, kotxi Xesosi Kristo arêka xikepoata hîte ikapani. Teoso sikari ikinipoko erekari hîtemoni. Itori isikai. Iteene ikamaerekaxiniretai.

Kâkiti Maerekani Makatzakiko

³ Mamisâkiretari Teoso: "Peerekai pite. Aâuûte Xesosi Kristo Teosone pitxaua. Iua iri pitxaua," matxari. Maerekati kamakaniuia, iuaritika iteene iamoniâkaua. Itxikitakari axinire iuaîkana iponaniini, kotxi Xesosi Kristo ipina, iuaritika iuaîkana òkitikaua. Ininiä ikiniôtika aimarotari Teoso kaminiri ikinipoko ikamaenetakiti.

⁴ Iuaîkana axinire iponaniâ, ininiä iua anaakori atxaua. Ininiä aïri potetakiti erekari aua itixineë aâpakapini ikapani. Ikara ipotetakiti !ixipoka. !Oerêkata. Auapika. Teoso nûkatari ikara hîte ikapani.

⁵ Hîte auikari Teoso sâkire, ininiä iposotiire tokapakeëtai hîte. Hîte itokapakeëtinirritika Xesosi kanapiriâko xipokatxi ôtsaaki.

⁶ Ikara himarota, ininiä iteene hîpoxokoniuta. Uatxa atxiüti !erekaxinirei hîte, kotxi ikini sereti maerekati apoka hîtemoni.

⁷ Ikini sereti himaxikiko apoka hîtemoni, kotxi iuasaaki Teoso imarotari atão hâuikiniri iua sâkire, himîteenekinârî himaxikiko. Iuasaaki Teoso ataerekatai hîte, oro ataerekatiko atokokana. Kâkiti axitaro oro otxiko makatzakiko ikapani, oronoka kaikotini ikapani. Iuasaaki peerekaro. Pakaronero. Iuaritika äti ôti oxipokaâkako. Erekaro oro, iuaritika apiaerekata hâuikiniri Teoso sâkire, kotxi isâkire hâuikini !ixipoka. Xesosi Kristo kanapiriâkasaaki ikorapokoriti, Teoso sâppiretaiko hîte: "Erekari hâuikiniri nisâkire, kotxi himîteenekari ikinipoko. Peerekai hîte," itxaiko hîte. Iuasaaki hîjto iotximere auape Xesosi iotximere atokokana.

⁸ Hîte kona aôkitapanikari Teoso, iuaritika hîtiretari iua. Kona hâtamatapanikari, iuaritika hâuikari iua sâkire. Ininiä hîte iteene poxokoniuta. Kâkiti sâkireë !apakata hîsâporetiniri hîpoxokoni.

⁹ Hîpoxokoniuta, kotxi himaerekani makatzakaâkapeka. Ininiä hîxinire !ipinaika, kotxi hâuikari Xesosi sâkire.

¹⁰ Kitxakapirika Teoso sâkire sâppiretakani nirekamari imarotinirina kâkiti maerekani makatzakiko. Initirina ikara imarotinina Teoso sâkire iôkatsopatakorî. Iteene apaiaôkarauatana ikara imarotinina ikapani. Ninoa sâppiretari ikara erekari, Teoso äti ôti sîkiniri kâkiti.

¹¹ Inirekarina imarotinirina ikara erekari apokini ôti. "Kisaakipa apoka atxiüti? Natokopa itxa apokini?" itxanâtana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti oerekana ninoa âkixinireëna Kristo atatsiirauatini tîkane. Oerekana ninoa Kristo atatsiirauatini xipoka atoko, ikinimane auté itxauako. Peerekari iuasaaki.

¹² Kitxakapirika Teoso sâppiretari ikamakiti tîkane isâkire sâppiretakimoni, kona ninoanoka imarotini ikapanini. Ninoa sâppiretari Teoso kamakiti tîkane hîte ikapani, kotxi uatxa apokapeka ninoa sâkire iaôka. Kitxakapirika Teoso sâppiretari ikamakiti tîkane ninoamoni, ate uatxa imarotini ikapani. Teoso iokanapirena erekari sâppiretakani sâppiretakai uatxa ikara Teoso sâppiretakiti kitxakapirika. Teoso paniâtari Erekari Matamatakoti potorikini itixine uai apokini ikapani. Erekari Matamatakoti posotuireë ninoa sâppiretari Teoso iokanapirena erekari. Teoso nitiriaakori iaxitikini iteene nirekamari imarotinirina hîte imarotakiti.

Ereka Hîtxako

¹³ Ininiä iposepo hîtxako hîxinikiniri atão inakari hîkamini. !Hîkamapiri maerekati hîjto nireëkiti. Iteene hâuikariko hâpakanirini ikinipoko erekari Teoso sikakiti Xesosi Kristo kanapiriâkasaaki.

¹⁴ Amarini kaminiri iri paniâtakiti atokotxikana, hîkamariko Teoso paniâtakiti. Xesosi sâkire himimarotakanisaaki, hîkamari maerekati hinireëkiti. Uatxa !hîkamapinikariko.

¹⁵ Hite akiritakari kamari erekarinoka, ininiā iua atokokana erekarinoka hīkama ikiniōtika.

¹⁶ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Erekarinoka hīkamako, kotxi nota kamari erekarinoka,
itxa Teoso kitxakapirika.

¹⁷ Himisākiretarri hīri iaxiti auakari. Atāonaka ikaminana ikinimane kākiti iparikana atamatakasaaki. Ininiā kākiti kamakasaakiri maerekati, aīri misiritiniri āti atokotxikana, imisiritarri āti. Himitekin! auari. Hīxinikariko, haāpoko atāo inakari īkorapokoriti! auari. Teoso tixineē iua haāpoko. Ininiā īkorapokoriti hāuakasaaki, iteene hīpaxitariko Teoso. Hīpikariko iua manirekakininiti hīkamini.

¹⁸ Mitxi lapakata hāuini, kotxi iuasaaki hīkamari hātokiriakorini sākire iaōka. Uatxa Xesosi oerekai ātiāo hāuini, kotxi iamotai hīte, iua nakitiakori hininiua īkapani. Himarotari iamotinii. !Iamotai pirataā. !Iamotai oroā. !Iamotai txineiroā, kotxi pirata, oro, txineiro pakini xipokako.

¹⁹ Kristo arēkaā iamotai hīte, kotxi ipikasaaki iamotai hīte. Peerekari iua arēka, kotxi iua arēka makatzakari amaerekani. Soti auūte erekari atoko itxa Kristo. Kona maerekati iua iuamoni.

²⁰ Itxi kamiko apisa, Teoso mereēri iua. Iua apoka uai himaerekani imakatzakini īkapani.

²¹ Xesosi txīkitakai hīte aukiniri Teoso aui, kotxi Teoso iuañkana òkitikari Xesosi ipikani sauaki. Iuasaaki isāppiretarri Xesosi ikinikira ikamakiti erekia inini. Ikara atoko ininiā, hāuikari Teoso sākire. Himarotari isākire iaōka ikamini.

²² Erekari Matamatatoki oerekapekai atāo inakari, ininiā uatxa hīkamari atāo inakari. Ikara atoko ininiā, hākixinire erekari. Ininiākara atāo hītiretarri hītariakori. Ininiā iteene hītiretakauako hākixinireē.

²³ Hīte xinire iuañkana iponaniāpeka. Teoso sākireē hīxinire iponaniā iuañkana. Teoso sākire auapika. !Ixipoka. Ininiā iua anaakori hītxaua. Hīri īkorapokoriti auakani xipoka. Hīri iaxiti auakari !xipoka, ininiā hīte iua anaakori !xipoka apaka.

²⁴ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Kākiti katsotati atoko itxa. Katsotati pañtiki ipinini. Iua atokokana patimari kākiti ipina. Ikinika erekari ikamakiti, aāui atoko itxa. Aāui patimari ipinini. Iua atokokana patimari kākiti kamakiti xipokinini.

²⁵ Iuaritika Teoso sākire auapika. !Kaxiporeri, itxa Teoso sākire iōkatsopatakorri. Teoso sākirepitikara sāpiretaākapeka hītemoni, hīkenakotakasaakiri Teoso iokanapirena erekari.

2

¹ Ininiākara hītakanapariko ikinipoko maerekati hīkamakiti. ! Himisirinetapiri āti. Hīkamariko hīsākire iaōka. !Hīxikotapiri āti. !Himisākirepiperatapiri āti. Ikini sereti maerekati kākiti kamakiti hītakanapako.

² Hinirekariko Teoso sākire makoketakoti. Tinitxiā imi axapitiri nirekini atokokana, hinirekariko Teoso sākire. Teoso sākire hāpakkapakasaaki, himaroāpotari iua, ininiā apiaāpota hāuikiniri iua sākire.

³ Kotxi uatxa himarotapekari Apiananiri erekia inini.

Kai Atoko Itxa Xesosi

⁴ Ininiā hīsako Xesosimoni, kotxi auapika inakari itxa. Kai aapokotxi kamakari manirekakininiti atoko itxa Xesosi. Kākiti !inirekari iua. Iuaritika Teoso mereēri iua. Teoso tiretakiti itxa. Xesosi.

⁵ Hīte apaka kai atoko hītxaua Teoso aapoko īkapani. Itxīkitakari hīxinire auāki inini, kotxi iua naktiakori hītxaua. Ininiā, Teoso aapoko atoko hītxaua. Ininiā iua aapoko āki sasetotxi hītxaua, iua īkapani hīparīkauatini. Ininiā hīsikariko iua amanaākiti, iua nireēkiti. Iua apakapariko hīsikakiti, kotxi Xesosi Kristo makatzakapekari himaerekani.

⁶ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Hātamata. Nitakari kai Siāo sitatxitia. Iua kai apiari, Teoso mereēkiti. Apiaerekata iua. Iua kai atoko inakari sākire auiākani līpētauaua, itxa Teoso sākire.

⁷ Iua kai atoko inakari itxa. Xesosi. Peerekari Xesosi hītemoni, kotxi hīte auikari iua sākire. Āti iua atoko inakari !auari. Txamari isākire makipitakan! !inirekari iua. Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Aiko kamakani txari: “!Apakata ia kai. !Anirekari.” Iuaritika iua kai apiari. Itakaāka aiko kamikosaaki, apanakini kai soro mañkakari ininiua īkapani.

⁸ Iuañkana Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Iua kai xika kākita mākitita. Iua kai xika kākita irika, itxa Teoso sākire. Imākititana, kotxi !auikarina Teoso sākire. Teoso txīkitakana ninoa irikini, kotxi lauikarina iua sākire.

⁹ Hītepekan, Teoso mereēkini hītxaua. Sasetotxi hītxaua. Hīparīkauata Apiananiri īkapani. Hīte makatxakaāka maerekani sauaki erekarinoka hīkamini īkapani. Teoso nakitiakori hītxaua. Imerēē hīte iua erekia inini kākita hōrekini īkapani, kotxi ipiā hāuakasaaki, iuara akiritar hīte ipiā hītakanapini īkapani. Itakai ikamaraā atāo inakari himarotini īkapani. Peerekari iua kamara.

¹⁰ Mitxi Teoso nakitiakori !hītxaua. Uatxa Teoso nakitiakori hītxapekaua. Mitxi Teoso ! amonīkapanikai. Uatxa Teoso amonīkapekai.

Teoso Nitiriakori Iamotakoni Pirena

¹¹ Nitiretakini, uai itixi hāuakasaaki, āti tixinikini atoko hītxa. Atāo hāapoko Teoso tixine auia. Īkorasaki hīsaāpota hāapokomoni. Ininiā ikini nixinireritika nōtākikai hīte himakamakaniri maerekati hītio nireēkiti. Hītio nireēkiti hīxinire mokaiakari atoko itxa. Hītio ! inirekari hīxinire nireēkiti.

¹² Teoso sākire mauiākani sauaki hāuakasaaki, ikiniōtika erekarinoka hīkamako. Atxiūti ninoa maxikatiķa apoīta maerekati hīkamini, iuaritika iuasaaki ninoa imarotari erekarinoka hīkamini. Ininiā Teoso ketotini ōti manapi iua oerekariko atāo inakari ninoamoni. Ininiā iuasaaki ixinikarinako erekari hīkamakiti. Ininiā itxarinako Teoso: “Peerekai pite,” itxana.

Hīkamariko Hīauūte Paniātakiti

¹³ Hīkamariko kākita auftetakini paniātakiti, kotxi Apiananiri nirekari ikara atoko hīkamini. Ikinimane hīauūteakori paniātakiti hīkamako. Hīauūte apiari paniātakiti hīkamako.

¹⁴ Hīauūte poiāori paniātakiti apaka hīkamako, kotxi hīauūte apiari paniātana hīauūte poiāorini maerekati kamakanri imisiritinina īkapani. Ipaniātana ninoa isāporetinina erekari kamakanri: “Erekapitikari hīkamakiti.”

¹⁵ Teoso nirekari hīkamini erekari, ininiā iuasaaki miīkiteni !iposotari imisākireporetinii hīte. !Kasākirena iuasaaki, kotxi apanakini imarotari erekarinoka hīkamini.

¹⁶ Hīposotari ikinipoko hinireēkiti hīkamini, kotxi Teoso sikakai hīte. Iuaritika kona hinirekapi maerekati hīkamini. Teoso nitiriakori hītxaua, ininiā iua paniātakitinoka hīkamako.

¹⁷ Hīpaxitariko ikinimane. Hītiretanako ikinimane aītariakori Teoso sākire auiākani. Hīpikariko Teoso. Hīpaxitariko hīauūte apiari.

Hīkamariko Hīpatrāote Paniātakiti

¹⁸ Nitirtxiakori, hīkamariko hīpatrāote paniātakiti. Hīpaxitariko iua. Atxiūti iua tiretai. Atxiūti imisiritai. Iuaritika hīpaxitariko iua.

¹⁹ Erekapitikari himīteenekiniri kākita misiritinii maxikatiķa. Himīteenekinīāri, Teoso nireēkiti hīkamini īkapani, erekapitikari.

²⁰ Erekari hīpatrāote misiritinii hīte, maerekati hīkamakasaaki. Iuasaaki himīteenekiniri himisiritiko kona txīkitakari Teoso apokaerekatinii. Erekari hīkamakasaaki, himīteenekinīāri himisiritiko, iuasaaki Teosomoni erekapitikai.

Kristo Misiritiko

²¹ Teoso akiritar hīte inakitiakori hininiua īkapani, himisiritiko himīteenekinī īkapani. Kristo misiritaāka hīte īkapani, ininiā iua nirekari amīteenekiniri amisiritiko iua misiritiko imīteenekinī atokokana.

²² Maerekati likama. !Imisirinetari āti.

²³ Ninoa misākireporetakasaaki iua, !apakapaenetana. Imisiratakasaakirina iua, !itxitana. !Isāporetana imisiritinina imaerekamini xika. Iua auikari iri nīkatiniri iua, kotxi atāonoka kamakari itxaua Teoso. Atāo imarotari kākita kamakiti.

²⁴ Aamina īpirāmitakari nopini Xesosi īto misiritaāka ate maerekani xika. Ipina ate īkapani, apikomoni maerekati akamini amanirekakani īkapani. Inirekari anireēkiti maerekati ipīkarri atoko inini. Itxīkitakari axinire auāki inini atāo inakarinoka akamini īkapani. Xesosi karo txīkitakaua erekape anini.

²⁵ Xesosi himarotini apisapanika, soti auīte pīpimanakakanri atoko hītxa. Uatxa hīkanapiriāpeka hīpitikirmoni. Hīxinire nīkatakaramoni hāpokapeka uatxa.

¹ Nitirixti kaminiri ipatrāote paniātakiti atokokana, hīte tanorotxi hīkamariko hītaniri nireēkiti. Atxiūti hītaniri ! auikari Teoso sākire, ininiā erekarinoka hīkamako. Atamatakasaakirina erekari hīkamakiti, ninoia auikari Teoso sākire. Hīkamakiti erekari txīkitakana aukinirina Teoso sākire. Hīsākirenoka lītxīkitakana aukinirina.

² Maerekati himakamakanisaaki ikiniōtika, Teoso iteene hīpaxitiniā ikiniōtika, iuasaaki ninoia auikari Teoso sākire atāo inini.

³ Apanakini sito xinikapikari oiāko oōeretini, oro oītoā otakini, omāka ereri oieretakini, oōto ere inini īkapananii oxinika. Sito erero !oxinikari ikaranani.

⁴ Sito erero oākixinire ereri apaka. Hākixinire ereri inakasaaki, ikara ereri !ixipokapani. Hākixinire ereri inakasaaki, !hītxitapiri hītaniri. Hīkamari iua nireēkiti. Teosomoni apiaerekata hākixinire ereri inini.

⁵ Kitxakapirkira sitoākini ererini, Teoso sākire auiākani, ikara atoko inakani. Ninoia ākixinire erekari, kotxi ikīpitariña itanirina sākire.

⁶ Sara inakoro kamari Apraāo sākire iaōka. Oa kamari Apraāo paniātakiti, kotxi oamoni oa auīte itxaua Apraāo. Sara anaakoro atoko hītxaua atāonoka hīkaminiā, himapīkarauatakania.

⁷ Hīte tanirixti, iua atokokana hīxinikariko erekari hīkaminana hītanoro. Hīpaxitaroko hītanoro, kotxi !katapararo. Oa apaka hītekata apakapariko Teoso sikakiti erekari. Iua txīkitakai hāuapininiika hinini iuakata. Hītiretaroko hītanoro, ininiā Teoso kenakotariko himisākiretiniri iua.

Himisiritiko Pirena

⁸ Ia nisākire mapotōkire nisāppiretai. Hīxinikakiti ātika xinikakiti atoko hītxako. Hīamonikauauko. Hītiretariko āti, hītari hītiretini atokotxikana. Hīkamariko erekari ātimoni. !Hīuikapeua.

⁹ Āti kaminiāri maerekati hītemoni, ! hīkamapiri maerekati iuamoni. Āti misākireprietakasaakii, kona hīte misākireprietapiri iua. Āti kaminiāri maerekati hītemoni, iuasaaki hamanaāri Teoso sīkiniri erekari iuamoni, kotxi Teoso paniātai ikara atoko inakari hīkamini, erekari Teoso sikakiti hīte apaka apakapini īkapani.

¹⁰ Teoso sākire iōkatsopatakorri txari:

Pinirekiniāri pauini erekia inini, pinirekiniāri ikiniōtika pipoxokoniuatini, !pauiritapiri pisākire maerekati inini. !Pimisirinetapiri āti.

¹¹ Pinirekiniāri pauini erekia inini, pitakanapariko maerekati pikamini. Erekarinoka pikamako. Pitakanapariko pineenamauatini. Pinirekariko kākiti auiñi erekia inini.

¹² Apiananori nūkatari kākiti atāo inakari kamakani. Teoso imisākiretakasaakina, Teoso kenakotapitikari isākirena. Txamari Apiananiri misiritarri maerekati kamakani, itxa Teoso sākire kitxakapirkira.

¹³ Erekari hīkamakasaaki, kākiti !inirekari imisirintini.

¹⁴ Atāo inakari hīkamakasaaki, kākiti misirintiniā, hāpkapariko erekari Teoso sikakiti. Ininiā !hīpīkapena ninoia. Maerekaxiniretinoka !hītxape.

¹⁵ Hākixinireē hītxako: “Teosonoka nūaūte. Apiananiri itxaua. Iua nireēkitinoka nikamako.” Ikara atoko hītxako. Hāpāiaōkariko Teoso sākire, isākire iteene himarotini īkapani. Ininiā kākiti pimainiā: “Kinirepa hāuikari Teoso sākire?” Iuasaaki himarotari hāpkapapiretiniri iua. Hāpkapapiretakasaakiri iua, !hītxitapiri. Hīpaxitariko iua iuasaaki.

¹⁶ Hīsākireuatakasaaki, ! hīsāppiretapi hākixinire manirekakiniti. Hinirekariko erekari hākixinire nireēkiti hīkamini. Apanakini misākireppiretai. Ninoia atamatakasaakiri erekari hīkamakiti Kristo paniātakiti, ipētatarri imisākireppiretini.

¹⁷ Teoso nirekiniāri hātatsiirauatini erekari hīkamini xika, ininiā erekari, kotxi iuasaaki hīkamari erekari. Txamari hātatsiirauatiniā himaerekani hīkamini xika, ! erekari, kotxi iuasaaki hīkamari maerekati.

¹⁸ Xesosi Kristo ipina kākiti maerekani imakatzakini īkapani. Iuasaaki iposope imakatzakinri kākiti maerekani. Iuālana latatsiirauataika kākiti maerekani imakatzakini īkapani. Erekarinoka kamakari ipīpe maerekati kamakani īkapani. Ipīpe, Teosomoni ate anikini īkapani. Iito ipīpe, iuaritika Erekari Matamatakoti txīkitakari iua iuañkana auāki inini.

¹⁹ Iuasaaki Erekari Matamatakoti posotiireē isari ipīkani auiniātaāmoni. Iuaā kateia āki ipīkani aqua. Iuaā isāppiretana Teoso misirintinina ninoia, kotxi iuaka kāiata.

²⁰ Kitxakapirkira ninoia ipīkani, auākikanika inakasaakina, !inirekarina Teoso paniātakiti ikaminiā. Iuasaaki Noee kamanātari maporo. Teoso iātapania imaerekana itakanapinina īkapani. Txamari litakanaparina. Iuasaaki poiāonoka !ipina. Oitonoka !ipina, xirataātxi apokasaaki. Teoso nūkatana ninoia imapinakani īkapani.

²¹ Ikara xirataātxi hīpatxisatiko atokokana. Hīpatxisatiko oerekari kākiti, Teoso makatzakapekai himapinakani īkapani. Hīpatxisataāka hītōakiri txiko makatzakiko !īkapanini, kona maerekati hīkamakiti makatzakiko īkapanini. Hīpatxisatikosaaki, hītxari Teoso: “Nākixinireē

ninirekari nikaminiri ikinika pite nireēkiti iaōka,” h̄txariko. Xesosi iuañkana ūkitikasaakiu, imakatzxakai himapinakan iñapani.

²² Iua kanapiriā Teoso tixinemoni. Uatxa iri kikomoni iitopāka. Iuaā Teoso nitiriakori, auñetxiakori, kaposotiirerini pakini auñte itxaua. Ninoa ikinika kamari Xesosi paniñtakiti.

4

H̄ikamariko Ikinipoko Teoso Nireēkiti

¹ Xesosi atatsiirauata iñtoā h̄ite iñpani. Ininiā hinirekariko Xesosi xinikakiti iaōka h̄ikamini. Ikara atoko hinirekiniā, h̄ixinikakiti sikitaparatari h̄äkixinire. Käkiti atatsiirauatakasaaki iñtoā, !inirekaikari maerekat iñpani.

² Ininiākara ikorapokoriti auakasaaki, !inirekaikari maerekat iñto nireēkiti ikamini. Ikamari Teoso nireēkiti iaōka ikiniñtika.

³ Mitxi maerekat h̄ikamakiti iaōpe. Mitxi Teoso sãkire mauiñkani nireēkiti iaōka h̄ikama. Ikini sereti maerekat h̄ikama iuasaaki. Iuasaaki h̄ikamari ikini sereti h̄ijo nireēkiti. Hinirekari ãti käkiti iñto. Hipoñta. Ikinipoko maerekat h̄ikama h̄ipoñtakasaaki. H̄ikamari kiñniri maerekat. H̄iteesonetari käkiti kamakiti, Teoso mauiritakinti.

⁴ Ninoa Teoso sãkire mauiñkani txai: “Kinirepa kona h̄ipotxitari ate kamakiti iaōka h̄ikamini? Peerekari akamakiti,” itxaina. Ininiā ninoa nireēkiti iaōka himanirekakani xika, ninoa misañkirepreati h̄ite.

⁵ Txamari ãti õti ninoa apakapapiretariko Teoso, kotxi Teoso iposome isañporetiniri maerekat iñpani misiritiko. Isañporetari käkiti auñkiperia inakan, apaka käkiti mitxi ipñkani.

⁶ Ininiā Teoso iokanapirena erekari sãpiretañkapeka käkiti. Uatxa ninoa ipipe. Auñkipanika inakasaaki, isañporetaäka ninoamoni käkiti misiritiko imaerekani xika. Isañporetaäka ninoamoni käkiti kaminiri Teoso nireēkiti äkixinireë iñkiniñtika.

⁷ Imakinika xipokini õti imatokotapeka. Ininiā kona h̄auñritapiri h̄ijo kaminiri nireēkiti. Arañkire h̄txako, ininiā h̄iposotari himisñkiretiniri Teoso.

⁸ Iteene h̄itiretakauako. Ia apiata Teoso nirekakiti. Iteene h̄itiretakauako, kotxi iteene h̄itiretiniäri ãti, poiñ h̄ixinikari maerekat iñpani.

⁹ Käkiti apokasaaki h̄äpoko, h̄ipoxokoniritika h̄äpakanano. Kona h̄itsoatape h̄äkixinireë ninoa apokin xika.

¹⁰ H̄ikinika h̄äpakapapekari imaroretxi Teoso parika h̄ikamini iñpani. Ikara Teoso sikakiti h̄itemoni. Ininiā ikara himaroreë h̄iparñkauata apanakini iñpani. Iuasaaki Teoso nitiriakori erekarini h̄txaua. H̄isikariko ãtimoni ikini sereti erekari Teoso sikakiti.

¹¹ H̄isikiruatakasaaki, h̄isñporetariko Teoso sãkire käkitimoni. Himoianatakasaakiri ãti, himoianatariko Teoso posotireë, ininiā iuasaaki käkiti txari Teoso: “Peerekari pite, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua,” itxari Teoso. Ätipirika ikinimane txapikari Teoso: “Peerekari pite. Ikinipoko posotiretxi ua pitemoni.” Ameë.

Xesosi Sãkire Auiñkani Misiritiko

¹² Nitiretakini, !h̄itikokape himisiritiko apokasaaki, kotxi ikara ataerekatai. Iteene himisiritañkako, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako.

¹³ Iuasaaki h̄ipoxokoniuatako, kotxi Xesosi atatsiirauatape, ininiā h̄ite apaka atatsiirauatako. Xesosi kanapiriäkasaaki, peerekari iuasaaki. H̄ite atamatariko ikara, ininiā iuasaaki iteene h̄ipoxokoniuata.

¹⁴ Käkiti xinitakasaakii h̄ite, Kristo nakitiakori hininiua xika, h̄ipoxokoniuatako, kotxi iuasaaki himarotari Teoso ua h̄itekata. Himarotari Erekari Matamatatoki ua h̄äkixinireë.

¹⁵ Kokaniri, kütiriri, maerekat iñpani, aäpirena kamakari pakini ! h̄itxapeuako. Ikara atoko inakari hininiäua, apakatapitika h̄ätsiirauatini, kotxi h̄ätsiirauata maerekat iñpani xika.

¹⁶ Iuaritika h̄ätsiirauatiniā Xesosi sãkire h̄auñkini xika, ininiā iuasaaki erekapitikari. !H̄ipñtaatape. H̄txariko Teoso: “Peerekari pite, kotxi Xesosi nakiti nitxaua,” h̄txako.

¹⁷ Apokapeka Teoso anaakori misiritiko õti. Merepanika Teoso misiritari iua anaakori imaerekanina xika. Teoso misiritiniäua ate isañkire auiñkani amaerekani xika, ininiā Teoso iokanapirena erekari manirekakani mitekini !auari. Iteene imisiritana ninoa.

¹⁸ Kitxakapirika Teoso sãkire iñkatsopatakoritxari:

Pamimari atão inakari kamakani sini Teoso tixinemoni. Ininiākara Teoso manirekakani mitekini, maerekat iñpani mitekini !auari. Imisiritañkakipitikanako, itxa Teoso sãkire.

¹⁹ Apanakini atatsiirauata, kotxi Teoso nirekari atatsiirauatini. Ikara atoko h̄ätsiirauatiniā, iuaritika erekari h̄ikamapanikako. H̄auñkarako ikinipoko kamakari sãkire, kotxi iua kamari ikinipoko isañkire iaōka.

5

Kötäkikarerini, Ätokoriakori Pakini

¹ Kötäkikarerini nitxaua nota, ininiä nötäkkai hïte kötäkikarerini. Nota atamatari Kristo misiritiko. Ikanapiriäkasaaki, natamatari iua iotximere ikinimane auïte inakasaakiuia.

² Ininiä nota ötäkkai hïte. Hinïkatanako Teoso sâkire auiäkani ereë. Soti auïteakori ipitikiri nïkatini atokokana, hinïkatanana. Hisäpiretanako Teoso sâkire, kotxi ikara sikakienatari ninoa äkixinire. Teoso sikana ninoa hïtemoni hinïkatinina ikapani. Atäo hinirekariko hinïkatinina ninoa. Kona hïtxape häkixinireë: “Ninirekari ninïkatinina ninoa, iuaritika ninïkatanana, kotxi ikara niparïka.” Kona hïxinikapiri ikara atoko inakari. !Hïparïkauatape txineiro häpkapapini ikapani. Hïparïkauatako apanakini himoianatini ikapani.

³ Ninoa auïte atoko ! hïtxapeua. Teoso sikana ninoa hïtemoni hinïkatinina ikapani, soti auïteakori ipitikiri nïkatini atokokana, ininiä erekari hïkamako, hïte kamakiti iaõka ninoa kamini ikapani.

⁴ Ininiä ipitikiri apiari apokasaaki, Xesosi apokasaaki, häpkapariko hïparïka iki. Iuasaaki häpkapariko saporiëta atoko inakari. Ikara Teoso sikakiti peerero, ininiä ikara apakapanki auapiniiniika. Atamatapikarina Teoso iotximere. Iuasaaki erekari häpkapapiki ! ixipoka.

⁵ Hïte ätokoriakoripekana, hïkamariko aneëkani paniätakiti. Hïkinika, himoianatakakauako. ! Hïuikapeua, kotxi Teoso sâkire iöökatsopatakorri txari:

Teoso iotokakari iuikakania kaminiri inireëkitina. Iua sikari ikinipoko erekari miuikakaniuamoni.

Itxa Teoso sâkire.

⁶ Ininiä hïteko poiäotakauako, kotxi Teosonoka kaposotiireri. Iketo manapi Teoso iuikai hïte, erekari hïkamakiti isäppiretiniri ikinimane.

⁷ Maerekaxiniretinoka hinakasaaki, imakinika himaerekaxinire hïsäpiretariko iua. Hisikariko himaerekaxinireni iuamoni, kotxi iua tiretai.

⁸ Kona hïkamapiri hïto nireëkiti. Araôkire hïtxako, kotxi himokaiakari Satanasi inakori äkiti monökori atoko itxa. Isaäpota initiniri ikiena.

⁹ Satanasi apokasaaki hïtemoni, iteene häuikariko Teoso sâkire. Iuasaaki hïtaparaxinireritika häuako. !Himitekape. !Hïkamapiri inireëkiti. Himarotari hïtariakori ikini itixiti auakani atatsiitniri imisirkonika hïte atatsiirauatini atokotxikana.

¹⁰ Hïte atatsiirauatako poiäonoka, eereka Teoso parïka häkixinireë iposope ikamini. Iua sikataparaxiniretai. Iteene häuikari Teoso sâkire iuasaaki. Satanasi !iposotari itxïkitakinii maerekati hïkamini iuasaaki. Teoso, ikinipoko erekari sikakari, kamari ikara atoko inakari hïte ikapani. Iua akiritai itxine hisini, ätipirika häuini ikapani, iua iotximere ätipirika hâtamatini ikapani, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hïtxaua.

¹¹ Ätipirika ikinimane txari iua: “Peerekai pite.” Ätipirika ikinimane auïte itxaua. Ameë.

Petro Takapiretanapini

¹² Sîrasi moianatano ia niökatsopatakiti axapitiri niökatsopatini hïte ikapani. Iua aïtari. Iua iteene auikari Xesosi sâkire. Niökatsopata hïte nisikataparaxiniretini ikapani. Ninirekari himarotiniri atäo asäppiretinii erekari Teoso sikakiti pirena. !Hïtakanapapiriko erekari Teoso sikakiti hïtemoni.

¹³ Teoso nakitiakori, Papirónia sitatxitii auakani, xinikamanapitai hïte. Teoso mereëna ninoa hïte imereini atokotxikana. Marko, namarite atoko inakari, xinikamanapitai hïte apaka.

¹⁴ Haökitakakasaakiua, himaratakakauako, kotxi hïtiretakakaua. Teoso kamaerekaxiniretai hïte Kristo Xesosi sâkire auiäkani. Ameë.

2 PETRO

Petro Iuañkana Iokanatsopatakiti

¹ Nota Simão Petro nitxaua. Xesosi Kristo nitiri, iua iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hñtemoni, kotxi hñte aukari Xesosi Kristo sãkire, ate aukiniri atokotxikana. Peerekari iua sãkire aãuikini. Aãuikari iua sãkire, kotxi atãonoka kamakari itxaua. ATeosone, amaerekani makatzakakari itxaua Xesosi Kristo.

² Himaroäpotakasaakina Teoso, aãuûte Xesosi pakini, hãpakapari ikinipoko erekari ninoa sikakiti. Itori hãpakapa. Ninoa iteene kamaerekaxiniretai hñte.

Erekari Akamini

³ Teoso posotiireë isikaua imakinika anireëkiti ïkorapokoriti aãuini ïkapani, Teoso paniätatkiti akamini ïkapani. Aãpakapari iua posotiire, iua aimarotakasaaki. Iua akiritaua iua naktiakori aniniua ïkapani. Aãpoka iuamoni akiritakasaakiu, kotxi peerekari iua. Aãpoka iuamoni, kotxi erekarinoka ikama.

⁴ Ikara atoko ininiä, isikaua apia erekari isikaenetakiti. Isikaenetakiti anirekakiti apiari. Ikamaenetari ikamakiti erekari ikaminaua. Teoso nirekari ikara atoko ikaminiäua, atão inakarinoka akamini ïkapani, atão inakarinoka Teoso kamini atokotxikana. Kristo sãkire mauiäkani nirekari maerekati iñtona nireëkiti ikaminina. Hñte !inirekaikari ninoa nireëkiti iaôka hñkamini, ininiä ikara maerekati !inokai hñte.

⁵ Ininiä ikinika hãkixinire taparaä hñuikariko Teoso sãkire. Hñuikiniäri Teoso sãkire, hñkamariko erekarinoka. Erekarinoka hñkaminiä, hinirekariko Teoso sãkire iteene himarotini.

⁶ Iteene himarotiniäri Teoso sãkire, hñto auûte hñtxauako. Hñto auûte hininiäua, himiteenekariko himisiritiko. Himisiritiko himiteenekiniä, hñkamariko erekari Teoso kaminiri atokokana.

⁷ Hñkaminiäri erekari Teoso kaminiri atokokana, hñtiretanako hñtariakori, Teoso sãkire auiäkani. Hñtariakori, Teoso sãkire auiäkani, hñtiretinä, hñtiretar ikinimane.

⁸ Ikara atoko hininiä, ikara atoko apiaäpotiniä, aãuûte Xesosi Kristo himarotakasaaki, erekari hñpalki iua ïkapani. Iuasaaki makamareti atoko !hñtxapeuko. Himinariko ito kâkiti Kristomoni isãkire aukinina ïkapani.

⁹ Ikara erekari mauakania hñtemoni, mõsiäreni atoko hñtxaua. !Himarotari atão inakari. !Hñxinikari Teoso kamakiti katana. Himaxinïkaretapekari Xesosi makatzakini himaerekani mitxi hñkamakiti.

¹⁰ Ininiä nitariakori, ikara atoko !hñtxapeko. Hñkamariko ikinipoko Teoso paniätatkiti, ininiä iteene himarotari Teoso akiritinii inaktiakori hininiua ïkapani. Iuasaaki himarotari Teoso mereinii hñte iua anaakori hininiua ïkapani. Ikara atoko inakari hñkaminiä, !hñkamari maerekati.

¹¹ Ikara atoko hñkaminiä, Teoso ipoxokoniritika apakapai hñte aãuûte Xesosi Kristo auûtetxi ininiätaäua hñuini ïkapani. Iuaä Xesosi, amaerekani makatzakakari, ätipirika ikinimane auûte itxauako.

Atão Inakari Teoso Sãkire

¹² Ninirekari ikara noerekakiti ätipirika nisäpiretinii. Himarotapekari ikara noerekakiti, iuaritika iuañkana nisäpiretai. Hñte imarotari ikara noerekakiti atão inini, iuaritika kona nitakanapari ikara nisäpiretinii.

¹³ Nota auapanika ninakasaaki, notamoni atãopitika nitxíkitakinii hñte ikara noerekakiti hñxinikini.

¹⁴ Kotxi nimarotari pañtiki nipinini. Aãuûte Xesosi Kristo oerekapekano pañtiki nipinini.

¹⁵ Ininiä uatxa Teoso sãkire nisäpiretapikai, ininiä kona himaxinïkaretari noerekakiti nipñkasaaki.

¹⁶ Asäpiretai aãuûte Xesosi Kristo posotiire. Asäpiretai iua iuañkana kanapiriini. Ikara asäpiretakiti hñtemoni kona kâkiti sãkireni. Kona kâkiti kimarorerini xinikakitinii asäpiretai. Atão inakari ate säpiretai hñte, kotxi ateka atamatari Xesosi ikinimane auûte hininiua.

¹⁷ Añri Teoso oerekari iuikiniri iua. Oerekari iua erekia inini, kotxi itxari iua: “Ere namarite, nitiretakiti. Iua iteene kamapoxokonitano,” itxa Teoso kaposotireri.

¹⁸ Ateka kenakotari ikara Teoso sãkire, itixineë isäkirauataskaaki. Iuasaaki ate aua Xesosikata òtanoxiratari Teoso nakiti nopini.

¹⁹ Ininiä aimarotapitikari Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti kitxakapirika atão inini. Himixinikariko ninoa sãpiretakiti. Ninoa sãpiretakiti tirikapi ipiä iopinikini atoko itxa, kâkiti sinimoni atamatini ïkapani, kotxi axinikasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari atão inakari,

atão minakati pakini. Teoso sâkire sâporetakani sâporetakiti hîxinikiniritika Xesosi kanapiriäko. Iuasaaki iua txîkitakai Teoso iteene himarotini. Iuasaaki atokatxi ponikini atoko itxa Xesosi apokini. Iôriki îkanôkapanika pokîkini atoko itxa iuasaaki Xesosi apokini.

²⁰ Merepanika ninirekari iteene himarotiniri Teoso sâkire sâporetakani sâporetakiti Teoso sâkire iôkatsopatakorî. Kona nînoa sâkireni. Kona nînoa xinikakitini.

²¹ Kitxakapirîka Teoso sâkire sâporetakani kona iôkatsopatari kâkiti nireëkiti sâkiretxiti. Erekari Matamatatakoti txîkitakari kâkiti Teoso nakitiakori sâporetiniri atão inakari Teoso sâkire.

2

Atão Minakati Oerekakani

¹ Kitxakapirîka Teoso sâkire sâporetakani auakasaaki, auari apaka atão minakati oerekakani. Iua atokotxikana uatxa aua atão minakati oerekakani hîte sauaki. Kâkiti mimarotakanisaakiri, oerekari atão minakati. Kona erekari nînoa oerekakiti. Na atão nînoa oerekari Teoso sâkire. Nînoa !auikari Apiananiri ipinini kâkiti ikapani Teoso iîkitxitini îkapani. Ikara xika mokatanitika Teoso xipokanako nînoa.

² Itori kâkiti auikari isâkirena, ininiä ikamarina nînoa kamakiti atokokana. Ikamarina maerekati iîtona nireëkiti, maerekati nînoa kamini atokotxikana. Ininiä ikara xika, apanakini misâkireppiretari Teoso sâkire atão inakari auikiko.

³ Kapotxinanirini nînoa atão minakati oerekakani. Isâkirena atão minakati xika, imisirienetai. Nînoa nireëkiti iaôka ikaminiina hîte. Kitxakapirîka Teoso sâporetapekar imisiritinina nînoa imaerekana xika. Ixipokinina ôti païtiki apokapitikako. Teoso !imaka. Nînoa xipokini ôti apokapitikako.

⁴ Teoso nitiriakori iaxiti auakani kamakasaakiri maerekati, imisiritana. !Auiritan imitekinina. Iokanatana maerekani misiritikoâtaä. Iuaä itakana kateia âki ipiaä. Iuaä iâtaparin Teoso misiritinina nînoa imaerekana xika.

⁵ Kitxakapirîka Teoso xipokari ikinimane kâkiti iua nireëkiti manirekakani xirataâtxiä. Teoso !auritana nînoa mitekini. Noee, apikomoni setxi kâkikitata nûkataäka. Nînoanoka !xipokaâka. Iua nûkatari Noee, kotxi atão inakari sâporetakari itxa.

⁶ Apaka ixipokari Sotoma sitatxti auakani, Komoha sitatxti auakani pakini arikatxiä. Atapaninoka kaikota iuasaaki. Ininiä ikara pinitari kâkiti Teoso nireëkiti manirekakani.

⁷ Iuasaaki Teoso makatxakari Aroo inakori imapinakini îkapani, kotxi erekari kamakari itxa. Maerekati kamakani txîkitakari Aroo matinaniuatini, kotxi ikiniôтика iua atamatari maerekati nînoa kamakiti, maerekati nînoa iîo nireëkiti. Itxiko atoko itxa nînoa kamakiti.

⁸ Aroo, atão inakari kamakari, aua nînoa sauaki. Ikiniôтика atamatari maerekati nînoa Teoso paniâtakiti manirekakani kamakiti. Ikiniôтика ikenakotari maerekati nînoa sâporetakiti. Ininiäkara âkixinireë Aroo maerekaxiniretinoka itxa nînoa maerekani xika, kotxi iua âkixinireë inirekari atão inakarinoka ikamini.

⁹ Ikara atoko ininiä, Apiananiri imarotari iua nireëkiti nirekakani imakatzakini imisirikitosaakina. Iua apaka imarotari imisiritiniri atão minakati kamakani uatxa. Apaka imarotari imaîkinina nînoa, kâkiti misiritiko sâporetiko ôtsaiki imisiritinina îkapani.

¹⁰ Iteene Teoso misiritari kâkiti, maerekati iîto nireëkiti kamakani. Nînoa maerekani txikotari nînoa âkixinire. Apaka iteene imisiritari auñetxu paniâtakiti makamakani.

Nînoa atão minakati oerekakani iteene iuikaua. ! Ipaxitarina âti. ! Ipâkarina imisâkireppiretinirina iaxiti auakani.

¹¹ Teoso nitiriakori iaxitikini iteene kaposotireni. Apiataparatana nînoa. Iuaritika Teoso nitiriakori !apoñtana nînoa atão minakati oerekakani. !Imisâkireppiretana Teoso apisoato.

¹² Nînoa atão minakati oerekakani misâkireppiretari ikinika imimarotakininitina. Kaxipiri iîtopa auakari atoko itxana, kotxi ikamarina iîtona nireëkitinoka. Kaxipiri iîtopa auakari iponaniä, eureka imaîkaâka, oka inaâka. Iua atokokana nînoa atão minakati oerekakani xipokaâkako imaerekana xika.

¹³ Ininiä nînoa misiritaâka, kotxi na atão nînoa kamakiti. Kona îkanôkananini ikamarina maerekati. Ipotxitarina maerekati iîtona nireëkiti ikammina pokamara, ikinimane atamatini îkapani. Nînoa kamapikari maerekati, iuaritika apotiiutanaua hîtekata kiiniri Teoso îkapani hîkamakasaaki. Ininiä apanakini !auikari hîte sâkire nînoa maerekani xika. Itxiko mâkxati kasarori nopolikiri atoko itxana nînoa. Karôtxi kâkiti toôä auakari atoko itxana nînoa.

¹⁴ Inirekapikarina sito ïtanoro minakotokatika isirîkinina. Kona iposotarina iotokakinirina maerekati ikammina. Anikarina kâkiti mataparaxinireni, maerekati ikammina îkapani. Kapotxinanixinirena nînoa. Ininiä Teoso misiritapitikanako nînoa.

¹⁵ Ninoa osipikari kimaporri atão inakari. Ipípinanakana. Ikamarina maerekati Paraão inakori maerekati atokokana. Iua Paraão, Peoo inakori ākiri. Kitxakapirika aua. Iua nirekaro txineiro maerekati ikamini īkapani.

¹⁶ Txamari ipira txitari iua imarekani xika, kotxi Teoso txikitakari poho sākirauatini kākiti sākirauatini atokokana. Ininiā ipira iotokakari iua atão minakati sāpiretakari kaminiri maerekati miikitie.

¹⁷ Ninoa atão minakati oerekakani !iposotari ikaminirina ikamaenetakina. Aariko āparaā mauakiniti atoko itxana. Kākiti nirekari āparaā, txamari !auari. Katxiāri ītima anikakiti atoko itxana ninoa. Kākiti nirekari āparaā kipini, txamari !ikipa. Teoso mereēri ipiaātaa ninoa ātipirika kaikotini īkapani. Kākiti atamarauatini iuaātaa lauari.

¹⁸ !Kifkiteri ninoa sākire. Iuikauana isākirauataksaakina. Isāpiretarina kākiti, erekari akaminiri aīto nireēki. Ininiā isikanireōtari kākiti ikara maerekati ikamini. Imisirieneratarina Teoso sākire poiāpanika auiākani. Ninoa !okananipanikani aukari Teoso sākire. ! Okananipanikani imarotarina atão inakari. Atão minakati oerekakani sikanireōtana ninoa ikara maerekati ikamininga.

¹⁹ Itxana: "Kateia āki auakani atoko hītxaua. !Erekari ikara atoko hinini. Hīkamariko hinirekakiti. Ininiā ikara atoko hīkaminiā, hīsikakaā," itxana. Txamari ninoaka kateia āki auakani atoko itxauana, kotxi nino !iposotari itakanapinirina imarekanina. Imaarekanina iauītene itxaua, kotxi ikamarina imarekanina paniātakintina.

²⁰ Mitxi ninoa imarotari Apiananiri Xesosi Kristo sākire, kākiti maerekati makatzakakari sākire. Iuasaaki ninoa iotokakari ikaminirina Xesosi sākire mauiākani kamakiti, kākiti xinire maerekati inini txikitakakari. Txamari eereka iuaikana ikamarina ikara maerekati. Eureka liposotaikarina ikara maerekati itakanapinina. Ininiā uatxa apiata imisiritikona.

²¹ Erekamariko atão inakari kamiko ninoa mimarotakanimako, kotxi ninoa imarotari, iuaritika !inirekaikarina Teoso paniātakiti, iua iokanatakini sāpiretakiti. Uatxa ninoa misiritiko apianta.

²² Atāopitikara kitxakapirika sākiretxiti:
Anāpa kanapiriā okanakakitmoni onikiniri īkapani. Irari ipitikiri arokakito kanapiriā iāropemoni osirikini īkapani.

Ininiā iuaikana ninoa atão minakati oerekakani kamari maerekati, mitxi ninoa takanapakiti.

3

Apiananiri Kanapiriini

¹ Nitiretakini, mitxi niokanatsopatapeka hītemoni. Iuaikana niōkatsopatari ia aātsopa. Imakinika niōkatsopata, kotxi ninirekari hīte iuaikana hīxinikiniri erekari mitxi himarotakiti.

² Ninirekari hīxinikiniri Teoso sākire sāpiretakani sākire kitxakapirika, kotxi Teoso nakitakori itxauana. Apaka ninirekari hīxinikiniri ate paniātakiti, kotxi Apiananiri iokanatakini atxaua. Kākiti maerekati makatzakakari iokanatakini atxaua.

³ Merepanika himarotariko ia: Imapotōke ōti takote auako kākiti Teoso sākire napetakan. Ninoa kamari maerekati iñtona nireēki.

⁴ Ia atoko itxanako: "Ītapari iua? 'Nikanapiriāko' itxa iua. Txamari kona apoka. Aātokiriorini ipikasaakipanika, itixi kamikosaakipanika iuatxikana. Mitxi itixi, uatxa iuatxikana," itxana.

⁵ Ninoa nirekari imaxinikaretinirina Teoso kamakiti kitxakapirika auakari, kotxi Teoso txikitakari iaxiti apiko nopinixiti auini isākireē. Apaka ikamari itixi āparaā kamakori. Ikamari itixi āparaā sauaki.

⁶ Apaka ninoa maxinikaretari ia: Teoso iokanatari iua āparaā, ininiā xirataātxi xipokari itixi mitxi auakari, ikinimane kākiti iuasaaki auakani apaka.

⁷ Uatxa isākireē inīkatarri iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini arikatxi xipokiniri īkapani. Imakinika inīkatinirikita Teoso manirekakani misiritiko isāpiretako. Iuasaaki ninoa xipokaākako. Iuasaaki ixipokari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini.

⁸ Nitiretakini, kona himaxinikaretapiri ia nisākire: Teosomoni āti ōti, mio anokanani atokotxikana itxa. Iuamoni mio anokanani, āti ōti atokotxikana itxa.

⁹ Apiananiri kamapitikari ikamaenetakiti. Apanakini kākiti xinikari !katimari ikaminirina ikamaenetakiti. Kona ikara atokoni. Iātapari kākiti auikiniri isākire, kotxi !inirekari kākiti sini imisiritikomoni. Inirekari ikinimane takanapiniri imarekanini.

¹⁰ Apiananiri kanapiriākasaaki, kiitiriri īkanōka apokini atokokana. Iua apoka kākiti mimarotakanisaakiri. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti ereēkoka itaparakieneritika. Iuasaaki ikinipoko xipokaāka arikatxiā. Iuasaaki iteene ipataka aua. Imakinika itixi xipokako iuasaaki.

¹¹ Ikara atoko itxako ikinipoko xipokini, ininiākara natokopa itxa hāuini ikiniōtika ereka hinini? Erekarinoka hīkamako ikiniōtika, kotxi iua nakitiakori hītxaua. Teoso nireēkitinoka hīkamako ikiniōtika.

¹² Iuasaaki hiātapari hīpoxokoniritika Teoso keto apokini. Iteene hinirekariko ikara ōti apokini. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti xipokaāka arikatxiā. Ikinika iākokako kapatakarixika.

¹³ Iuaritika aiātapari iaxiti apiko nopinixiti amaneri, itixi amaneri apaka atāo inakari kamakani īkapani. Ikara atoko inakari Teoso sikaenetakiti.

¹⁴ Ininiā nota tiretakini, hinirekasakiri Xesosi kanapiriini ōti apokini, iteene hīparīkauatako maerekati himakamakanī īkapani. Ininiā iua kanapiriākasaaki, iua imarotari himakamakanīrī maerekati. Iuasaaki imarotari hīkerokiniri! auari. Iuasaaki imarotari erekaxinire hinini.

¹⁵ ! Katimari iua kanapiriini, kotxi iātapari kākiti takanapiniri maerekati ikamakiti, imisiritiko mapokakani īkapani. Iua atokokana aītari atiretakiti Paoro iōkatsopata hītemoni Teoso imaroreē.

¹⁶ Ikinika Paoro iokanatsopatakitiā isāpiretari Apiananiri kanapiriini ōti Teoso imaroreē. Ipixini iua iōkatsopatakiti pamimari kākiti imarotiniri īkapani. Aua kākiti mülkiteni. !Apakata aāuikiniri ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani oerekari Paoro iōkatsopatakiti, apanakini Teoso sākire iōkatsopatakorri pakini, txamari na atāo ninoa sāpiretakiti. Ipinimoni ninoa oerekakiti. Imamakarina Teoso sākire, ininiā ikara xika ixipokaākanako.

¹⁷ Nitiretakini, himarotapekari pamonōkoniri ninoa atāo minakati oerekakiti. Ininiā araōkire hītxako. Kona hāuiapiri Teoso sākire kerokakani sākire, kotxi Teoso paniātakiti makamakanī itxauana. Kona hītakanapapiri Teoso sākire atāo inakari, uatxa iteene hāuikakiti.

¹⁸ Ikinīōtika himarotariko ikinipoko erekari aāuīte Xesosi Kristo sikakiti hītemoni, amaerekani makatzakakari sikakiti hītemoni. Ikinīōtika himaroāpotariko iua. Ninirekari ikinimane uatxa sāpiretiniri iua: "Peerekai pite." Ninirekari ikinimane ātipirika sāpiretiniri iua: "Peerekai pite." Ameē.

1 XOĀO

Merepanika Xoão Iokanatsopatakiti

Xesosi “Teoso Sâkire” Inakori

¹ Nota iôkatsopata hîte ïkapani, iua “Teoso sâkire” inakori asâppiretini ïkapani. Ätipirika auakari itxa. Itxîkitakari ikinipoko auâki inini. Itxi kamiko apisa iua aua. Atera kenakotari isâkire. Aôkiä ate atamatari iua. Auakoä amaâtakari iua. Ininiä atâopitika ate imarotari iua.

² Iua ikinipoko auâki inîkitaâkari. Iuaka oerekaua atemoni. Ate imarotapekari iua, ininiä asâppireta aâtamatatiki, akenakotakiti pakini. Ate sâppiretai hîte iua ätipirika auakari, kâkiti auâki inîkitaâkari, ininiä kâkiti auapikako Teosokata. Iua Xesosi Kristo inaâka akiritiko. Iua aua irikata, Teosokata. Iuaka oerekaua atemoni. Aâtamatari iîto.

³ Ate sâppiretai hîte aâtamatatiki, akenakotakiti pakini, amoianatakakiniua ïkapani. Atão nisâppiretai. Amoianatakakaua Teosokata, Xesosi Kristo pakinikata.

⁴ Ia sâkiretxiti aiokanata hîtemoni, iteene hîpoxokoniuatiñi ïkapani.

Teoso Pokamara Atoko Itxa

⁵ Teoso pokamara atoko itxa, kotxi maerekati !ikama. Ipiä !auari Teoso auiniâtaä, kotxi maerekati !ikama. Ikara iokanapirena imi sâppiretaua ate. Ininiä ate sâppiretai hîte.

⁶ Maerekati akamakasaaki, ipiaä auakaní atoko atxa. Iuasaaki, “Teoso amoianata,” aniniä, paxirari asâkire. Kona atão akamakiti uasaaki.

⁷ Teoso aua ikamaraä, kotxi erekarinoka ikama. Ate ikamaraä aâuiniä Teoso atoko aniniä, erekarinoka akaminiä, ininiä ate Teoso sâkire auiâkani moianariakori atxa, ininiä amoianatakakaua. Ikamaraä aâuiniä, Teoso arokaua Xesosi arêkaä. Imakatzakari ikinika maerekati akamakiti, kotxi imi Xesosi Kristo ipina ate ïkapani. Iarëka xikepoakata ate maerekani imakatzakini ïkapani.

⁸ “Na nota kamari maerekati,” aniniä, ateka misirienetaua. Ikara atoko aniniä, ate !imarotari atão Teoso sâkire aâkixinireë.

⁹ Amaerekani Teosomoni asâppiretiñi, iua makatzakapitikari amaerekani. Oeretari ate aâkixinire. Imakatzakari ikinipoko amaerekani. Ikamari ikara atoko, kotxi imakatzakaentari amaerekani. Ikampitikari ikamaenetakiti. Ikampikari atão.

¹⁰ “Uatxapiima maerekati !nikama,” pininiä, pitemoni Teoso sâkire paxirari atxi? Kotxi Teoso txapekari kâkiti: “Maerekati kamakari kâkiti.” “Maerekati ! nikama,” pininiä, ! pimaratari Teoso sâkire pâkixinireë. !Pikamari Teoso sâkire iaôka iuasaaki.

2

Kâkiti Teoso Atão Imarotakari

¹ Namariteni nota tiretakini atoko hîtxaua hîte. Ikara niôkatsopata, maerekati himakamakaní ïkapani. Maerekati akamakasaaki, masâppiretari Xesosi Kristo. Aîri Teoso misâkiretakari itxa Xesosi. Atão inakarinoka kamakari itxaua iua. Iua misâkiretari Teoso ate ïkapani, amaerekani imakatzakini ïkapani.

² Iua makatzakari maerekati akamakiti. Kona ate maerekinaninini imakatzaka. Ipina ikini itixiti auakaní maerekani imakatzakini ïkapani.

³ Teoso paniâtakiti akîpitiniä, atão aimarotari Teoso.

⁴ Teoso paniâtakiti makîpitakati, “Nota imarotari Teoso,” inakari, paxirari isâkire. Aâkixinireë limarotari atão inakari Teoso sâkire.

⁵ Teoso sâkire kîpitakari iteene tiretari Teoso. Kininiäpa aimarotatari iua nakiti aniniâua?

⁶ Akamakiti ikinîötika Xesosi kamakiti atokokana akaminiä, iuasaaki aimarotari Teoso nakiti aniniâua. “Teoso nakiti nitxa,” pininiä, pikamariko Xesosi kamakiti atokokana.

Iteene Matiretakakaua

⁷ Nitiretakini, Apiananiri paniâtaua atiretakakiniua. Ia paniâtxi niôkatsopatakiti hîtemoni, kona amaneriikani. Hikenkopiretapekari ikara paniâtxi merepitipanika Xesosi sâkire hikenakotakasaaki. Iuasaaki hikenakotari ikara paniâtxi hîtiretakakinua tûkane. Ikara paniâtxi kitxakapirikari itxa. Hikenakotapekari ikara paniâtxi.

⁸ Iuaritikari ikara paniâtxi amaneri itxa. Xesosi kîpitari ikara paniâtxi, kotxi itiretari kâkiti. Hîte apaka tiretari kâkiti, ininiä aimarotari ikara paniâtxi erekia inini. Ininiä ipia napaâpota, kotxi kâkiti imaroâpotari atão Teoso sâkire. Atão inakari kâkiti imarotakasaaki, pokamarari atoko itxa kâkiti aâkixinireë.

⁹ "Pokamara naua," pininiā, txamari iuasaaki pomanatari pitari Xesosi sâkire auiākari, ikara atoko pininiā, uatxapiima ipiaā pauapanika.

¹⁰ Pitari Xesosi auiākari pitiretiniā, pokamara pauapitika. Ininiā erekari pâkixinire, ininiākara pâkixinireē auakari kona txîkitakai maerekati pikamini.

¹¹ Pitari Xesosi sâkire auiākari pomanatinīā, ipiaā auakari atoko pitxaua. Iuasaaki pitûkopatapia ipiaā. ! Pimarotari pisinimoni. Môsiâreti atoko pitxaua, kotxi ! apakata patamarauatini ipiaā xika.

¹² Namariteni nota tiretakini, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi Xesosi makatzakapekari himaerekani, kotxi kâkiti maerekani makatzakakari itxaua.

¹³ Hîte irîtxiakoripekana, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi hîte iteene imarotari Xesosi, itixi kamikosaaki auapeka inakari.

Hîte âtokoriakoripekana, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi homitikapekari Satanasi hîtapararitika.

Namaritenipekana, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi himarotari aîri Teoso.

¹⁴ Hîte irîtxiakoripekana, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi himarotari Xesosi. Itixi kamikosaaki auakaripeka itxaua.

Hîte âtokoriakoripekana, niôkatsopata hîte îkapani, kotxi pataparari hâkixinire. Teoso sâkire auapika hâkixinireē. Homitikapekari Satanasi hîtapararitika.

!Hinrekapiro Itixi Auakanî Nireêkîti

¹⁵ Itixi auakanî nireêkîti atoko inakari ! hinrekape, kotxi nino a nirekari maerekati ikaminina. Hîtiretiniâri nino kamakiti, lhîtiretari aîri Teoso.

¹⁶ Maerekati kâkiti kamakiti ia atoko itxapaniko: Inirekarina maerekati iîtona nireêkîti ikaminina. Inirekarina maerekati okina nireêkîti ikaminina. Iuikauana, katii ininiâuana. Iuikarina ikamakitina. Ikara maerekati kâkiti kamakiti potorika îkorapokoriti. Kona Teosomonikirini ikara.

¹⁷ Itixi xipokako. Ikinipoko tiitxi kâkiti nireêkîti apaka xipokako. Kâkiti Teoso nireêkîti kamakarirako lixipoka. Auapininiika Teosokata.

Kristo Omanatakani

¹⁸ Namariteni nota tiretakini, itixi xipokini ôti katananapanoka apoka. Kristo omanatakani auûte apokako itixi xipokini ôti apisa. Ikara himarotapeka. Uatxa Kristo omanatakani itomane apokapeka. Ikara atoko ininiā, aimarotari itixi xipokini ôti takotepeka inini.

¹⁹ Nino Kristo omanatakani, mitxi atekata apotiiataua, Teosokata aâpotiitakasaakiu. Txamari nino !auikari Xesosi sâkire ate auikiniri atokokana, ininiā nino sipe. Nino atão Xesosi sâkire auikaâkamako, atekata ikaikotapikamanako. Itakanapaua, kotxi ate auikari Xesosi sâkire. Nino !auikari.

²⁰ Teoso, erekarinoka kamakari, sikapekai hîte Erekari Matamatakoti himoianari tîkane. Ininiā hîte imarotari atão inakari Xesosi sâkire.

²¹ Hîte imarotari atão inakari Xesosi sâkire, iuaritika niôkatsopata hîtemoni. Niokanat-sopata hîtemoni, kotxi himarotari atão inakari. Paxiene kamakari !imarotari atão inakari sâkirextiti.

²² Natokopa itxa iua paxiene kamakari? Paxiene kamakari txari: "Xesosi kona Teoso mereêkîtini." Kâkiti ikara atoko inakari Kristo omanatakari itxaua iua. Iua !inirekari aîri Teoso. Imi apaka !inireka.

²³ "Xesosi kona Teoso âkirinî" inakari, na kaikota Teosokata. "Teoso âkiripitikara Xesosi" inakarirako kaikotapitikako Teosokata.

²⁴ Hâuîritariko merepitipanika Xesosi sâkire hîkenakotakiti kaikotini hâkixinireē. Ikara kaikotiniâ hâkixinireē, Teoso âkirikata hîkaikotapikako. Aîri Teosokata hîkaikota apaka.

²⁵ Xesosi sikaenetapekaua aâuapininiika anini Teosokata.

²⁶ Niôkatsopata hîte nôtâkîkini îkapani, kotxi aua kâkiti Xesosi hîtakanapini nireêkîni.

²⁷ Erekari Matamatakoti, Xesosi sikakiti, auapanika hîte âkixinireē, ininiā hîte na nirekari âti koerekarer. Iua Erekari Matamatakoti oerekai ikinipoko. Iua oerekakiti atâopitika. Kona paxieneni iua. Ininiā hîkaikotako Xesosikata, Erekari Matamatakoti oereêkîti hîkîpitini.

²⁸ Ininiā namariteni nota tiretakini, himoianatapikariko Xesosi. Ininiā uaimoni ikanapiriâkasaaki, hîpîkaruatini !auari. Ininiā na hîpîtauta haôkitakasaakiri iua.

²⁹ Xesosi kamari atão inakarinoka. Ikara himarotapeka. Ininiâkara himarotari, kâkiti atão inakarinoka kamakani Xesosi anaakori ininiuana.

¹ Aíri Teoso iteene tiretauau ate. Híxinikariko iua tiraóki. Iua iteene tiretauau ate, ininiā, "Namariteni," itxaua ate. Ari, atáopitikara Teoso anaakori atxaua. Ninoa Teoso anaakori minakaniau !auikari Teoso anaakori aniniua, kotxi ninoa !imarotari Teoso.

² Nitiretakini, Teoso anaakori atxapekaua uatxa. Eureka ! aimarotari kanatokoako atxapaniko. Ia aimarotapitika. Xesosi kanapiríakasaaki, Xesosi atoko atxapekauako, kotxi iuasaaki aātamatariko iua.

³ Kākiti ikara auiākani, ! inirekarina maerekati ikaminina, kotxi Xesosi ! ikamari maerekati.

⁴ Maerekati kamakari ! ikamari Teoso paniātakiti. Amakamakanisaakiri Teoso paniātakiti, iuasaakipeka akamari maerekati.

⁵ Himarotari Xesosi apokapeka ïkorapokoriti maerekati akamakiti imakatzakini ïkapani. Xesosi !ikamari maerekati.

⁶ Kākiti Xesosi átipirika moianatakari ! inirekaikari maerekati ikamini. Iua átipirika maerekati kamakari !aōkitapanikari Xesosi. !Imarotapanikari Xesosi.

⁷ Namariteni nota tiretakini, lháuiritapiri apanakini misirienetinii h̄ite. Atão inakarinoka kamakari kamapitikari Teoso nireékitinoka, Xesosi kaminiri atokokana, kotxi Xesosi kamari atão inakarinoka.

⁸ Átipirika maerekati kamakari Satanasi nakiti itxaua, kotxi Satanasi kamapikari maerekati. Itixi kamikosaakipekara ikamaāpokatapitiporiri maerekati. Uatxa ikampañikari. Teoso ákiri apoka ïkorapokoriti maerekati Satanasi par̄ka ixipokini ïkapani.

⁹ Teoso anaakori !inirekaikari maerekati ikaminina, kotxi Teoso aua ákixinireēna. Ininiā !iposotarina maerekati ikamaāpotinina, kotxi iritarina Teoso.

¹⁰ Ininiā kipa Teoso anaakori txataua? Atão inakarinoka kamakanira Teoso anaakori txaua. Áti tiretakanira Teoso anaakori txaua. Ininiā kipa Satanasi anaakori txataua? Erekari makamakanira Satanasi anaakori txaua. Áti matiretakanira Satanasi anaakori txaua.

Kākiti Tiretakakiniua Pirena

¹¹ Matiretakakaua. Merepitipanika Xesosi sâkire hïkenakotakasaaki, hïkenakotari ikara òtakipirenatxi, hïtiretakakiniua.

¹² Kaiï inakori atoko !hïtxape. Maerekatinoka kamakari nakiti itxaua iua Kaiï. Satanasi nakiti itxaua. Kaiï okari atão itarika. Kixikapa okari? Ixikotiniri xika okapiri, kotxi itari kamari erekarinoka. Kaiï kamari maerekatinoka.

¹³ Nitariakori, Xesosi sâkire mauikani omanatakakaii h̄ite, !hïtsorïkaātapeko. "Kixikapa ninoa omanataua ate?" !hïtxapeko, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako.

¹⁴ Atiretiniäri aātariakori Xesosi sâkire auiākani, aimarotari ! apinaika. Aāuapininiika Teosokata. Matiraókiti ákixinire ip̄kari atoko itxa.

¹⁵ Kākiti itari omanatakari, Xesosi sâkire auiākari omanatakari, kakaniri atoko itxaua. Himarotari kakaniri !auari átipirika Teosokata.

¹⁶ Xesosi Kristo ipina amaerekani imakatzakini ïkapani, átipirika Teosokata aāuini ïkapani. Ikara oerekaua atão tiraókitxi. Ininiā erekari aātariakori atiretini. Xesosi tiretiniua ate atokokana, erekari atiretiniiri aātariakori. Atxiüti apina aātari mapinakani ïkapani.

¹⁷ Pitii, pikuni pakini auiniā, pitari, Teoso sâkire auiākari ti, ikiena pakini mauakaniā, pisikariko iuamoni. Pimasikakaniäri iuamoni, Teoso tiraóki pâkixinireē !auari.

¹⁸ Namariteni nota tiretakini, "Apanakini ate tireta," atxaua, txamari kaamoni inakasaakina na asikana minakati, ininiā na atão atiretana. Atão matiretana apanakini. Kaamoni inakasaakina, masikana ninoa amonitakitina.

Teoso Sâkire Kîpitakari

¹⁹ Ikara atoko akaminiā, aimarotari Teoso anaakori aniniāua. Aimarotari atão inakari sâkiretxiti akîpitini. Ikara atoko akaminiā, erekapitikari aākixinire. Ikara atoko akaminiā, !apikari Teoso amisâkiretini.

²⁰ "Kona erekano," pininiā pâkixinireē, mitxi pimaerekani pikamini xika, !pipikarauatape, kotxi Teoso iteene imarotai, iuaritika iteene iamoniäki. Poiäoka aimarotari aākixinireē auakari. Teoso imarotari ikinipoko.

²¹ Nitiretakini, pâkixinireē: "Namanaāpekari Teoso imakinika nimaerekani imakatzakini," pininiā, kataparaxinirepitikai Teoso pimisâkiretini.

²² Ininiā iua sikaua aamanaākiti, kotxi ate kamari ipaniātakiti iaóka. Iua apokaerekatakitinoka akama.

²³ Teoso paniātauau ate: "Hâuikariko namarite Xesosi Kristo sâkire." Apaka Teoso paniātauau: "Hïtiretakauako." Teoso paniātauau ikara akamini.

²⁴ Teoso sâkire iaõka kamakari kaikotapika Teosokata ãtipirika. Teoso kaikotapika iuakata ãtipirika apaka. Aimarotari Teoso kaikotini atekata, kotxi iua sikaua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auini ïkapani.

4

Atamakaerekarauatini

¹ Nitiretakini, ! hâuikipiri ikinimane kâkiti sâkire, “Erekari Matamatakoti aua nota ãkixinireẽ,” inakaní. Hâtaerékatanako nino. Atão Erekari Matamatakoti auatana atxiití ãkixinireẽna! Atxiití matamatakoti ãkixinireẽna auakari kona Teosomoni ïkarini. Itomaneri kâkiti, “Nota Teoso sâkire sâppiretakarino,” inakaní, txamarí na atão nino sâkire. Kâkiti nino a atoko inakaní aua ikini itixitika. !Isâppiretarina atão Teoso sâkire. Imisirinetarina kâkiti.

² Kâkiti sâppiretiniáu: “Teoso ãkiri Xesosi Kristo apokapeka ïkorapokoriti. Kâkitipeka itxaua,” ininiá iuasaaki aimarotari Erekari Matamatakoti auapitika iua ãkixinireẽ. Ikara atoko aimarotari Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti auâftotiniri kâkiti.

³ Kâkiti sâppiretiniáu: “Xesosi na atão kâkiti !itxaua,” ininiá iuasaaki aimarotari Erekari Matamatakoti ! auari iua kâkiti ãkixinireẽ. Matamatakoti iua kâkiti ãkixinireẽ auakari Satanasi nakiti itxaua. Kristo omanatakari nakiti itxaua. Iua Erekari Matamatakoti Teoso nakiti itxaua. Hïkenakopiretakari: “Maerekati Matamatakoti Kristo omanatakari iokanatakiti apokapitikako ïkorapokoriti,” itxa. Uatxa apokapeka.

⁴ Hite namariteni, Teoso nakitiakori hïtxaua. Ininiá hite ! auikari atão minakati sâppiretakani sâppiretakiti, kotxi Erekari Matamatakoti hite ãkixinireẽ auakari apia posotireri itxaua iua. Maerekati matamatakoti, Xesosi sâkire maulâkani ãkixinireẽ auakari, kaposotireri itxaua, iuaritika Erekari Matamatakoti hite ãkixinireẽ auakari apia sikaimaroretai hite.

⁵ Ninoa atão minakati sâppiretakani xinikakiti, itixi auakani xinikakiti atokotxiana, ininiákara itixi auakani auikari nino sâkire.

⁶ Atepekana, Teoso nakitiakori atxaua. Teoso imarotakari auikari asâkire. Teoso nakiti minakatiua ! auikari asâkire. Ininiákara aimarotari kâkiti Erekari Matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua Erekari Matamatakoti atâonoka isâkirauala. Aimarotari kâkiti áti matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua áti matamatakoti kamisirienereri itxaua.

Teoso Tiraõki

⁷ Nitiretakini, matiretakakaua, kotxi tiraõkitxi Teosomoni potorikakari itxaua. Katiraõkirini Teoso anaakori itxauana. Ninoa atão imarotari Teoso.

⁸ Matiraõkiti ! imarotari Teoso, kotxi Teoso tiraõkiuatapika. Tiraõkitxi Teosomoni potorikari itxaua.

⁹ Teoso iokanatarri imatonõkari imi atemoni, Teosokata ãtipirika aãuini ïkapani. Ikara atoko ininiá, Teoso oerekaua itiretinuia.

¹⁰ Ikara tiraõkitxi atão inakari itxaua. Mitxi ate latiretari Teoso. Iuaritika iua tiretau ate, ininiá iokanatarri imi atemoni ipinini ïkapani, maerekati akamakiti imakatxakini ïkapani.

¹¹ Nitiretakini, ikara atokorako itxa Teoso tiretinuia, ininiá matiretakakaua.

¹² !Auari Teoso atamatakari, iuaritika Teoso auari aãkixinireẽ, atiretakiniáu. Ininiá Teoso oerekaua atão atiraõkiuatini.

¹³ Aimarotari Teosokata akaikotini ãtipirika. Aimarotari Teoso ãtipirika kaikotini atekata. Aimarotari ikara atoko inakari, kotxi iua sikari Erekari Matamatakoti atemoni.

¹⁴ Aãamatatapekari Xesosi kamakiti. Akenakotapekari isâppiretakiti. Ininiá asâppiretari ikinimane, aíri Teoso iokanatarri imi kâkitimoni, amarekani makatxakakari ininiua ïkapani, kâkiti ãtipirika Teosokata auini ïkapani.

¹⁵ “Xesosi Teoso ãkiripitikara,” ina sâkiretakani, Teoso kaikotapika ninoakata. Apaka nino a kâkita Teosokata ãtipirika.

¹⁶ Aimarotari Teoso tiretinuia. Aãuikapiretakipakari Teoso tiretinuia.

Teoso tiraõkiuatapika. Kâkiti katiraõkiri kaikota Teosokata ãtipirika. Teoso kaikota ãtipirika iuakata apaka.

¹⁷ Teoso oerekapekaua atão atiraõkiuatini iua tiraõkiuatini atokokana. Ininiá kataparax-inireua Kristo apisatoõ aãpokasaaki, kâkiti misirikitiko ôtisaaki. Aimarotari ! imisiritaua inusaaki, ininiá kataparaxinireuako, kotxi ïkorapokoriti aãuakasaaki Kristo atoko atxaua.

¹⁸ Atiraõkiuatakasaaki, !apíkarauala. Atão atiraõkiuatini, !auari apíkare. Apíkaraualaakasaaki, amâakaua.

¹⁹ Atiretari Teoso, kotxi mixtipeka iua tiretau ate.

²⁰ Iua itari omanatakari, “Nota tiretari Teoso” ina sâkiretakari, paxirari isâkire. !Itiretari itari iuakata auakari. Ininiá liposotari itiretiniri Teoso imaõkitakini.

²¹ Ininiá Teoso paniätau: “Teoso tiretakari tiretariko itari apaka.”

5

Teoso Ākiri Auikiko

¹ Xesosi Teoso mereēkiti itxaua. Ikara auiākani Teoso anaakori itxauana. Aīri Teoso atiretiniā, aītariori apaka atireta, kotxi Teoso anaakori ninoa apaka txaua.

² Teoso atiretiniā, inireēkiti iaōka akaminīā, aimarotari Teoso anaakori apaka atiretini.

³ Teoso atiretiniā, akīpitari ipaniātakiti. Aposotari akaminiri ipaniātakiti, kotxi na kamimari ipaniātakiti.

⁴ Aposotari akaminiri iua paniātakiti, kotxi iua anaakori atxapekaua, ininiā isikataparatua, maerekati itxi auakani nireēkiti amakamakanī ikapani. Kininiāpa isikataparatua maerekati ninoa nireēkiti amakamakanī ikapani? Isikataparatua, kotxi Xesosi sākire aāuika.

⁵ Kipa posotatari maerekati itxi auakani nireēkiti imakamakanī? Kākiti aukiniāri Xesosi Teoso ākiri ininiāua, iuanokara posotari maerekati imakamakanī.

⁶ Xesosi Kristo Teoso ākiri itxaua. Teoso oerekapekaua Xesosi iua ākiri ininiāua. Kāuaāriā Xesosi patxisatikosaaki isāpiretauua. Iuaūkana Teoso sāpiretauua Xesosi iua ākiri ininiāua, Xesosi ipīksaaki iareēka ixikepoataakasaaki. Teoso sāpiretauua kona Xesosi patxisatikosaakinanini. Iua oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua ipīksaaki apaka. Erekari Matamatatakoti sāpiretauua Xesosi Teoso ākiri ininiāua. Iua atāonoka isākire.

⁷ Teoso tixini auakani ipi, āti pakini oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua, aīri Teosoma, "Teoso Sākire" inakorima, Erekari Matamatatakotima pakini. Naia ipi, āti pakini ātinoka.

⁸ Īkorapokoriti auakani ipi, āti pakini, Erekari Matamatatakotima, Xesosi patxisatikoma, Xesosi ipinimina pakini oerekaua Teoso ākiri ininiāua Xesosi.

⁹ Kākiti erekarini sāpiretakiti aāuikapitika, ininiā apiai maāuikari Teoso sāpiretakiti, kotxi atāonoka isākire. Iuara sāpiretauua Xesosi iua ākiri ininiāua.

¹⁰ Teoso ākiri auiākari ākixinire imarotari ikara Teoso sāpiretakiti atāo inini. Teoso sāpiretakiti mauiākati txari: "Paxirari Teoso sākire," kotxi !auikari Teoso sāpiretakiti Xesosi iua ākiri ininiāua.

¹¹ Kiripa Teoso sāpiretauua? Iua sāpiretauua: "Nitxīkitakai auāki hinini notakata hāuapininiika hinini tikane. Ikara atoko nitxīkitakai namarite nakitiakori hinakasaakiu."

¹² Iua Teoso ākiri nakiti Teosokata ātipirika auako. Iua Teoso ākiri nakiti minakatiua, !auapani ātipirika Teosokata.

Aāuini Ātipirika Anini Tīkane

¹³ Hīte aukari Xesosi Teoso ākiri ininiāua. Niokanatsopata hītemoni, Teosokata ātipirika hāuini himarotini ikapani.

¹⁴ Teoso nireēkiti atokotxikana aamanainiāri Teoso, aimarotari ikenakotari amisākiretiniri, ininiā kataparaxinirepitikaua amisākiretiniri, kotxi aimarotari iua apakapapiretatipitikaua.

¹⁵ Ikara atoko aniniā, aimarotari ikenakotari aamanaākiti, ininiā isikapitikaua.

¹⁶ Himarotakasaakiri pitari kaminiri maerekati, himisākiretari Teoso iua ikapani. Ininiā Teoso makatxakari maerekati ikamakiti. Teoso kamari iua ātipirika iuakata auiini ikapani. Ikara maerekati makatxakiko auapitika, ininiā kona itxīkitakari iua xinire ipinini. Ātiāo maerekati kākiti kamakiti aua. Ikara maerekati makatxakiko !auari, ininiā itxīkitakari kākiti xinire ipinini. Nota !ōtākikai himisākiretiniri Teoso ikara atoko inakari maerekati kamakari ikapani.

¹⁷ Teoso paniātakiti amakamakanīā, iuara maerekati txaua. Iuaritika aamanainiāri Xesosi ikara maerekati imakatxakini, ininiā ikara maerekati ! itxīkitakari kākiti xinire ipinini.

¹⁸ Teoso anaakori atāo inakani !mirekaikari maerekati ikaminina. Aimarotari ikara. !mirekaikarina maerekati ikaminina, kotxi Teoso ākiri nīkatana ninoa. Ininiā maerekati auīte Satanasi liposotari imisirintina.

¹⁹ Ikini itixiti auakani auīte itxaua Satanasi, maerekati kamakari. Iuaritika aimarotari Teoso anaakori aniniāua ate.

²⁰ Aimarotari, Teoso ākiri apokapeka īkorapokoriti. Aimarotari iua sikaua imarore, ininiā aimarotari Teoso atāo inakari. Akaikota iua atāo inakarikata. Ari akaikota imi Xesosi Kristokata. Teoso atāo inakari itxaua iua. Itxīkitakaua iuakata ātipirika aāuini.

²¹ Namariteni, nota tiretakini, l'hīteosonetapiri Teoso minakatiua. Ameē.

2 XOĀO Iuaīkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxipe Xesosi imarotakarino nota. Niokanatsopata hîte Xesosi sâkire auiākanimon, hamariteakorimoni apaka. Teoso mereēpekai hîte inakitiakori hininiua īkapani. Nitiretai, kotxi hîtiretari Teoso sâkire atão inakari. Kona notananini tiretai hîte. Ikinimane atão inakari imarotakani tiretai hîte apaka.

² Atiretai hîte, kotxi atão inakari aua aākixiniree. Atão inakari kaikotapika atekata ātipirika.

³ Añri Teoso, imi Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hîtemoni. Amonïkai hîte. Ikamaerekaxiniretai hîte. Iriniākara himarotari atão inakari. Himarotari Teoso tiraōki.

⁴ Iteene nipoxokoniuata, kotxi nimarotari apanakini hîte kîpitapikari Teoso sâkire. Atão inakarinokoa hikama, kotxi aíri Teoso paniātauá ikara atoko inakari akamini.

⁵ Nota tiretakini, ia nipaniātai: "Matiretakakaua." Ikara Teoso paniātakiti !amanerini. Akenakopiretapestekari ikara Teoso paniātakiti, merepitipanika Xesosi sâkire akenakotakasaaki.

⁶ Kisaakipa atiraōkiuata? Teoso paniātakiti ikiniōtika akñpitakasaakira, iuasaaki atiraōkiuata. Merepitipanika pikenakotapekari ia Xesosi paniātakiti: "Matiraōkiuata ikiniōtika."

Kristo Omanatakani

⁷ Kaiāopokori kamisirinererini aua ikini itixiti. Ninoa sâkire: "Na kâkiti !itxaua Xesosi Kristo," itxana isâkirena. Ikara atoko inakan misirienetari kâkiti. Kristo omanatakani itxauana ninoa.

⁸ Erepaniko. ! Hâuikapiri isâkirena atão minakati, kotxi ninoa nirekari ixipokinirina hîparïka Teoso īkapani. Hinirekapitkari Teoso sikinii ikinipoko hîparïka ïki.

⁹ Kâkiti takanapiniāri Kristo oerekakiti sâkiretxiti, ikamari maerekati. Teoso nakiti !itxaua. Kâkiti ātipirika aukiniāri Kristo oerekakiti, imoianatari aíri Teoso, imi pakini.

¹⁰ Kâkiti apokiniā paapoko, Kristo oerekakiti mauikakati, sâkiretxi atão minakati oerekakari, kona pauiritapiri ikaikotini paapoko. !Papakapapiri iua.

¹¹ Iua apakapakari apaka kamari maerekati iuakata, kotxi auritari atão minakati isâpiretini.

¹² Ninirekari ito nisâpiretinii, txamari ! ninirekari aâtsopaã nisâpiretakiti nitakini. Ninirekari naōkitinii hîte. Iuasaaki asâkira uatako aâpisatoōtakiniua, ininiā iteene apoxokoniuata iuasaaki.

¹³ Hîtariakori Teoso mereēkini uai auakani iokanapireta hîtemoni. Ixinikamanapitaina hîte. Ameē.

3 XOĀO Iuañkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxi Xesosi imarotakarino, niōkatsopata pite nitiretakiti Kaiomoni. Nitiretai pite, kotxi pite tiretarri atāo inakari Teoso sākire.

² Nitiretakiti, ninirekari erekia pinini pauini. Nimarotari pākixinire erekia inini. Iua atokotxikana ninirekari piñto erekia inini pimamianaren iñapani.

³ Añtariakori mitxi hñtemoni nota iokanatakini, apokapeka uai. Isāpiretanona pite iteene aukinirri atāo inakari Teoso sākire. Ikiniötika pikamari Teoso sākire iañka. Atāonoka pikama. Ininiā ninoa minapiretakiti iteene kamapoxokonitano.

⁴ Namariteni atoko hñtxaua, ininiā niñkenakopiretakasaakiri ikiniötika hñkaminiri atāo inakari Teoso sākire iañka, nipoxokoniuata. Ikara atoko inakari minapirenatzí, ninoa minapiretakiti, apia kamapoxokonitano nota.

⁵ Nitiretakiti peerekai pite, kotxi ikiniötika pimoianatana añtariakori ereē apokakani. Mitxi !pimarotana ninoa, iuaritika pimoianatana.

⁶ Ninoa añtariakori sāpiretakari pitirañki Xesosi sākire auiākanimoní uai auakanimoní. Paapoko iuañkana ipotorikasaakina, erekari ninoa amonitakiti pisikinina, kotxi Teoso apokaerekatarri ikara atoko pitiretinina.

⁷ Ninoa takanapari aapokona Xesosi sākire isāpiretinina iñapani. Xesosi sākire mauiākani !isikana iamonitorakintina ninoa moni.

⁸ Ininiākara mañpakapana Xesosi sākire sāpiretakani añaupokoä. Ininiā amoianatana Teoso sākire atāo inakari iaripiretini iñapani.

Txiótepi, Temétxio Pakini

⁹ Niōkatsopatapeka Xesosi sākire auiākanimoní ereē pauiniātaä auakanimoní. Txamari Txiótepi inakori !ikñpitari nōtākikare. Iua iuikapikaua. Inirekari ninoa auñtetiniri iua, ininiā !imañkatarri nisākire.

¹⁰ Iua kamapiretakaua ate. Kona ikarananini ikama. Apaka !apakapana añtariakori, hñtemoni sikanì. Apaka !auritana apanakini apakapinina ninoa. !Auritaikari añtariakori nirekañkari apotütinua Teoso misäkiretko aikotíä. Ereē napokasaaki, iuasaakiko nisāpiretai hñte iua apisatoñ ikinika maerekati ikamakiti.

¹¹ Nitiretakiti, !pikamapiri maerekani kamakiti atoko. Erekari kamakiti atoko inakarinira pikamako. Erekari kamakari Teoso nakiti itxaua. Maerekati kamakari !imarotari Teoso.

¹² Temétxio inakoripekana, ikinimane sāpiretarri iua erekia inini. Atāo inakari Teoso sākire oerekaua Temétxio kamakiti atāo inini. Ate apaka sāpiretarri iua erekia inini. Himarotari atāo inakarinoka asāpresa.

¹³ Ninirekamari ito nisāpiretinini, txamari !ninirekari añtsopañ nisāporetakiti mitakini.

¹⁴ Ninirekari pañtiki nañkitinii pite. Iuasaaki asäkirauatako añpisatoñtakauako.

¹⁵ Ninirekari Teoso kamaerekaxiniretinii. Añtariakori uai auakaní sāpiretai ixinikamanapitini. Pisāporetana ikinikana añtariakori ereē auakaní, axinikamanapitininá ninoa.

XOTA Xota Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xota. Xesosi Kristo nitiri amotakori nitxaua. Txiaoko itari nitxaua. Niokanatsopata kākitimoni, Teoso akiritakinimoni, Teoso aīri tiretakinimoni. Xesosi Kristo nīkatakini moni niokanatsopata.

² Teoso iteene amonñkai. Iteene ikamaerekaxinireta. Iteene itireta.

Atāo Minakati Oerekakani

³ Hīte nota tiretakini, Xesosi makatxakapekari himaerekani, nota maerekani apaka. Ninirekamari niōkatsopatiniri amaerekani makatxakiko pirena hītemoni. Iuanoka ninireka niōkatsopatin, txamari nixinikari erekape ātiāo niōkatsopatin. Ninirekari nōtākkikini. Teoso oerekakiti sākiretxiti inakitiakorimoni isikakiti hinīkaenetariko. Teoso oerekakiti ikinika isikapekari inakitiakorimoni. !Hāuiritapiri apanakini koketiniri ikara nino a oereēkitikata.

⁴ Hīte Xesosi sākire auiākani sauakua aua Teoso mapaxitakan. Merepana nino apotitakasaakua hītekata, !himarotari kamisirienererini ininiuana. Nino koketar isākirena Teoso sākirekata. Nino sākire: “Ate sīrīka anireēkitokata, kotxi Teoso katiraōkiri, ininiā iua !imisiraitua.” Ikara atokora itxana nino. Xesosi Kristonokara aāūte. Apiananiri itxaua. Iuaritika nino linirekari Xesosi. Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakiti sāpiretar Teoso misiritiniri kākiti nino atoko inakani.

⁵ Kitxakapirīka Exito tixini auakani misiritan Xoteoakori. Himarotapekari ikara inakari. Ninirekari iuaākana hīxinikiniri ikara inakari pirena. Teoso moianatana Xoteoakori, ininiā nino miteka, Exito tixini osipikinina ikapani. Hīxinikariko ia: Teoso makatxakana nino iusaaski imapinakanina ikapani, iuaritika mapa kasiriti napa atoko Teoso okana nino iua sākire mauīkani.

⁶ Ātipekana nisāpireta. Hīxinikariko Teoso nitiriakori iaxitikini kitxakapirīka. Teoso txīkitakana nino aūttxi ininiuana, txamari !inirekaikarina Teoso paniātakiti ikaminina, ininiā itakanaparina auiniātāāna Teoso tixine. Hīxinikariko ia: Teoso paniātana nino ipiaā ikaikotinina ātipirika. Itixi xipokini òtsaaki Teoso misiritanako nino.

⁷ Ātipekana nisāpireta. Hīxinikariko Sotoma sitatxiti, Komoha sitatxiti, apanakini sitatxiti apaka iuaātā takote auakari. Iuaā auakani !inirekari Teoso paniātakiti ikaminina, nino Teoso nitiriakori atokokana. Maerekatinoka inirekapikana, kiki sirīkini āti kikikata. Ininiā Teoso xipokari iuaā auakari sitatxiniri. Nino maerekani xika Teoso iokanatana nino arikatxi maxipokatimoni. Iuaā imisiritaākapikana. Ikara òtākkaua maerekati amaka-makanī tīkane.

⁸ Nino maerekati kamakani, kamisirienererini hīte sauaki auakani, kitxakapirīkarini atokokana itxana. Ixiniākitina maerekati xika ninoaka iō imisiritauna. !Inirekaria Teoso nino aūtē ininiua. Imisākireprietaria Teoso nitiriakori iaxiti auakani.

⁹ Mikeo inakori Teoso nitiriakori aūtē itxaua, iuaritika ! imisākireprietari āti Teoso nitiri iaxitikiri. Kitxakapirīka iua Mikeo Satanasikata itaparakienatakaua, kotxi Mikeo nirekari Moisesini iō ikatini, txamari Satanasi nirekari Moisesini iō iua inakiti ikapani. Iusaaski Mikeo !imisākireprietari Satanasi. Ianoka isākire: “Teoso misiritanapikaiko pite,” itxari Satanasi.

¹⁰ Txamari nino kamisirienererini hīte sauaki auakani misākireprietari ikinika imimarotakintina. Nino iīkite kaxipiri iōtopa auakani iīkite atokokana, kotxi ikamarina iōtonari nireēkiti. Ikara iīkitenia xipokanako nino.

¹¹ Teoso misiritanako nino. Kitxakapirīka Kaīf inakori kamari maerekati. Iua maerekani atokokana nino maerekani. Kitxakapirīka Paraāo inakori kamari maerekati txineiro apakapini ikapani. Iua maerekani atokokana nino maerekani. Kitxakapirīka Koree inakori !inirekari Moisesi iauīte ininiua. Iua atokokana nino !inirekari Teoso iauītetini. Ininiā ixipokaākanako Koree xipokiko atokokana.

¹² Hāpotiitakasaakua hinipokotini ikapani, nino kamisirienererini apaka nipokota hītekata. !Iipētautana. Itxikotarina iua kiñiri imaerekana xika. Ninoaka itiretaua. !Itiretarina apanakini. ītima anikari katxiāri iaxitikiri, ininiā katxiāri napiniātā āparaā kipa, takari aneinī ikapani. Txamari nino kamisirienererini katxiāri āki āparaā mauakiniti atoko itxa. !Erekana kākiti ikapani. Mitaāsaki aua txipokori, txamari nino kamisirienererini mitaāsaki aamina mariti atokokana nino. Aamina mariti ipikari atoko, kotxi !iminaua. Nino iua atokokana, kotxi !ikamari erekari. Aamina mariti tokaāka. Ikotsa maporokaāka, ininiā atāo ipikari itxaua. Nino kamisirienererini ikara aamina atoko, kotxi ipinanako. !Ikaikotana Teosokata ātipirika.

¹³ Potxoari uiniti tsakati pamonōkoniri atoko itxa ninoa kamisirienererini. Tsakati sori txiko atoko itxa ninoa maerekani. Iōriki atoko itxana. Iua iōriki sinimoni !kimarotikori. Ninoa sariko ipiāmoni ātipirika ikaikotinina ikapani. Teoso mereēri ikara ipiaātaā ninoa auini ikapani.

¹⁴ Kitxakapirika Enoki inakori sāpiretakari kamisirienererini pirena. Iua Enoki Adāo apika mekaniri apika mekaniri itxaua. Enoki txari:

Hāmatatariko. Apiananiri apokako itiximoni itomaneri inakitiakorikata. Mio, apikomoni mio, apikomoni mio, itxaāpokata inakitiakori iuakata ikani.

¹⁵ Iua ikinipoko misiritiko sāpiretakari itxaua. Iua apokasaaki, isāpiretanako maerekati kamakani misiritiko, Teoso manireēkani misiritiko, kotxi Teoso ! ipotxitari ninoa kamakiti. Ninoa misākireprietapikari Teoso. Ninoa maerekani xika, Teoso imanirekakanina xika, imisiritaākanako,

itxa Enoki sāpiretakiti kitxakapirika.

¹⁶ Ninoa kamisirienererini ātipirika tsoatapika. Ātipirika apoītapikana apanakini. Iītona nireēkitinanira ikamana. Iuikauana. “Peerekai pite,” itxana ātimoni imireēkitinanri apakap-inina ikapani.

Ötākipirenaxi

¹⁷ Nitiretakini h̄ixinikariko aāuīte Xesosi Kristo iokanatakini sāpiretakiti akokaxiti.

¹⁸ Ninoa txai: “Xipokatxi öti kaiamapeka inini manapi apokanako kikiakori h̄ite napetakani t̄kane. Ninoa kamariko ninoaka nireēkiti, Teoso manireēkiniti,” itxana Xesosi Kristo iokanatakini sāpiretakiti.

¹⁹ Ninoa maerekani xika kākiti txitakakaua. Ninoa kamisirienererini kamari iītona nireēkitinoka. Erekari Matamatatakoti iauinana ninoa.

²⁰ Hitepekana nota tiretakini, iteene h̄auikapikariko Teoso oereēkiti. Ikara atoko hininiā, kataparaxinireko h̄ite. H̄auikariko Teoso oereēkiti, kotxi Teoso sākire itxaua. Himisākiretariko Teoso. Erekari Matamatatakoti orekai atāo h̄isākirauitini ikapani.

²¹ Maerekati kamakanii, iuaritika aāuīte Xesosi Kristo ! imisirital. Iua anikai ātipirika iuakata h̄auini ikapani. Ikara hiātakasaaki, ātipirika h̄ixinikapikariko Teoso tiraōki h̄ite ikapani. !Hitakanapapiri iua.

²² Apanakini ! auikapanikari ikinika Teoso oereēkiti, iuaritika ! h̄itxitapena. Hi-moianatanaro ninoa iteene auikiniri ikapani.

²³ Pamonōkoniri, kākiti kamakasaakiri maerekati. Xamina tirinakari atoko itxa imisiritikona imaerekana xika. Ininiā h̄isāpiretanako Teoso sākire, imisiritikona apokini apisapanika. Xamina tirinakari āki katxakakari pimakatzakini atokokana itxa, pisāpiretakasaakiri Teoso sākire ninoamoni. Apanakinipekana hiamonñkako. Hiamonñkasaakina, erepaniko, kotxi pamonōkoniri ninoa maerekani. Homanatariko maerekati ninoa kamakiti, h̄ite makamakaniri ikapani.

Peerekari Teoso

²⁴ Teoso kaposotiireri n̄ikataua maerekati amakamakaniri ikapani. Iua anikaua iua apisatoō apoxokonirritika. Iuasaakiko amaerekani !auaikako. Peerekari aāuini iua apisatoō.

²⁵ Āti Teoso ! auari. Iuanokara Teoso txaua. Iuanokara kimaroreri. Amaerekani makatzakakari itxaua, kotxi aāuīte Xesosi Kristo ipina ate ikapani. Iua iotximere aua, kotxi imaerekani ! auari. Auñetxiakori auñte itxaua iua. Kaposotiireri iua. Iposotari ikinipoko ikamini. Itixa kamiko apisapanika ikara atoko itxa Teoso. Uatxa ikara atoko itxapanika Teoso. Ikara atoko itxapikako ātipirika Teoso. Ameē.

APOKORÍPISI

Xesosi Kristo Iuaka Oerekiniua Pirena

Ia Aātsopa Oerekaua Xesosi Kamakiti

¹ Ia aātsopa oerekari Teoso nakitiakori Xesosi Kristo pañtiki kamaenetakiti. Teoso iokanatari initiri iaxitikiri Xoãomoni Xesosi Kristo kamaenetakiti oerekini ikapani.

² Ikinika Xoão atamatatakiti, ikinika ikenakotakiti pakini isāpireta ia aātsopaā. Ikara atoko isāpiretata ate Teoso sākire, Xesosi Kristo sāpiretakiti iuamoni.

³ Ia aātsopa atatsopakanri Teoso takariko erekari ninoamoni. Teoso takariko erekari ia isākire kenakotakanimoni, ia isākire kipitakanimoni, kotxi ikinika Xoão iōkatsopatakiti okatapaniri apokini.

Xoão Iōkatsopare

⁴ Nota Xoão. Niokanatari ia niōkatsopare Teoso mereēkinimoni. Setxi sitatxiti Ásia inakori tixini auakanimoni niokanata niōkatsopare.

Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte. Uatxa iua aua. Merepitipanika kitxakapirikä iua aua. Iua ātipirika auapikako. Setxi matamatatakoni iaxitikini Teoso topākiniātaā apisatoō auakani sikari erekari hītemoni.

⁵ Xesosi Kristo apaikari sikari erekari hītemoni. Atão inakarinoka sāpiretakari itxaua iua. Iua merepitipanika ōkitikaua ipikani sauaki. Apaka itixi auakanai auīteakori auīte itxaua iua.

Iua ate tiretakari. Ipina ate ikapani amaerekani imakatzakini ikapani, ininiā isikakaua erekari akamini ikapani.

⁶ Itxikitakaua auītetxiakori aniniua. Itxikitakaua sasetotxiakori aniniua, kotxi asākirauata Teosokata. Ininiā atxari Xesosi:

“Ātipirika peerekai pite. Ātipirika pitenokara kaposotiireri. Ameē.”

⁷ Hātamat, Xesosi napani. Iua inako katxiārikata. Iuasaaki ikinimane kākiti atamatatariko. Aamino ipirīāmitakari nopini iua tokakitakani apaka atamatatariko iua. Iuasaaki ikini uākati kākiti ataparikoi iua. Ninoa atapakasaakiri iua, itxiapatana, akiripoakatana maerekati ikamakinina xika. Ikara atoko apokako. Ameē.

⁸ Apiananiri txari:

—Iōkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iōkatxi imapotōkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Uatxa naua. Merepitipanika naua. Katana nota auapikako. Ikinia posotuiretxi aua notamoni —itxa.

Xoão Atamatari Aītari Iaxitikiri

⁹ Nota Xoão, hītari. Nikamari Xesosi Kristo nireēkiti, ininiā himoianari nitxaua, kotxi ātipirika nimīteenekari nimisiritiko, hīte misiritiko himīteenekini atoko. Ikara misirikaretxi apokapitika atemoni, kotxi aāūte Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Nota aua Patamosi inakori pokomirīti. Nitakaāka uai, kotxi Teoso sākire nisāpireta apanakinimoni. Ikinipoko nimarotakiti Xesosi Kristo pirena nisāpiretini xika kākiti takano nota uai.

¹⁰ Kākiti Apiananiri xinikini ōtisaaki, Erekari Matamatakoti sikaimaroretano nota. Iuasaaki nikenakotari sākiretxi nitikinimoni. Sākiretxi apiaenetakari, trōpetra atoko nikenakota.

¹¹ Itxari:

—Kākiti apisanpanika naua nota. Nota auapanika ikinipoko xipokaāka atoko. Piōkatsopata aātsopaā patamatatakiti ūkane. Eereka pioknatari iua aātsopa kākiti Teoso mereēkinimoni setxi sitatxiti auakanimoni Ásia tixineē. Piokanatsopata Épeso sitatxiti auakanimoni, Esimina sitatxiti auakanimoni, Pékamo sitatxiti auakanimoni, Txiatxira sitatxiti auakanimoni, Satxima sitatxiti auakanimoni, Piratéopia sitatxiti auakanimoni, Araotxiséia sitatxiti auakanimoni pakini —itxa notamoni.

¹² Ininiā eureka nikirioka notakata sākira uatakarai natamatini ikapani. Nikiriokasaaki, natamatari setxi tirikapi topākini oro kamakori.

¹³ Tirikapi topākiniātaā, natamatari kākiti itari iaxitikiri, iuaritika ipinimoni itxaua. Iua māka ötanori. Ikitiāpeka apoka. Ipakiomatare atoko oro kamakoro aua itorotamoni.

¹⁴ Iāko iteene kasarori mapoa atoko itxa. Xamina tirinakari atoko itxa oki.

¹⁵ Ikiti mēkorikä pirōsi xamina āki imēkorikini atoko. Isākire ene āparaā torōkani atoko.

¹⁶ Iuako ikikomoni imaīkaro setxi iōriki. Inamaā iouata mitari pokikä. Iua iouata ipi uanaro aua. Atokatxi iotximere atoko itxa itoō.

¹⁷ Natamatakasaakiri, nirika ikitimoni. Koriākari atoko nitxa. Ininiā iuasaaki itakari iuako ikikomonikiri nota nopini. Itxano:

—Kona pipíkara uatape, kotxi ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaāka atoko nota auapanika.

¹⁸ Nota auăkipika inakarino. Nota koriăkari pekan, iuaritika hătamatano. Ătipirika auăki inakarino nota. Ameē. Kaposotiireno nota, kotxi nipaniătari kăkiti ipinini. Niposotiire aua niokanatiniri kăkiti maerekati kamakani misiritikoătaă.

¹⁹ Piōkatsopatri mitxi patamatakiti, uatxaika patamatakiti pakini. Apikomoni noerekaki iti apaka piōkatsopata, kotxi noerekaiko katana itiximoni īkari.

²⁰ Kiripa ninoa iōriki setxi pakini niuako nikikomoni auakan? Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa anikari nota săkire nisăkire auiăkanimonii ninoa setxi sitatxi auakanimonii. Kiripa ninoa setxi tirikapi topăkini oro kamakori? Nisăkire auiăkani ninoa setxi sitatxi auakan itxauana —itxa Xesosi Xoăomoni.

2

Xesosi Iokanapirena Épeso Auakanimonii

¹ Xesosi misăkiretari Xoăo:

—Piokanatariko ia nisăkire Teoso nitirimoni, Teoso săkire auiăkanikata auakarimoni Épeso sitatxităă:

Ninoa setxi iōriki maăkkarino nota. Nimaăkari ninoa iōriki niuako nikikomoni. Ninoa setxi tirikapi topăkini oro kamakori sauaki tăpokotakino nota. Ia nota săkire.

² Nimarotari ikinika hăkamakiti. Nimarotari itori parikatxi pamimari hăkama. Parikatxi kammari inakasaaki, kona hătakanapari. Maerekati kamakani apokasaaki hătemoni, kona hăte apakapana. Apokapeka apanakini kăkiti hătemoni. Itxana: “Teoso iokanatakiniraua ate.” Txamari, kona atăo ninoa săkire. Nimarotari kona hăte auritana ninoa kaminiri maerekati. Hăte atamakaerekatana. Eureka himarotari kona atăo ninoa săkire.

³ Himisiritaăka nisăkire hăsăprietini xika, iuaritika himițeenekari ikinipoko nota īkapani. Kona hăsăpaka hăparăkauatini nota īkapani.

⁴ Ikara hăkamakiti erekari, txamari hătakanapari hătiretinino. Merepanika hătiretan.

⁵ Hăxinikariko merepitipanika hătiretinino. Uatxa pojăoaka hătiretan. Iuaăkana hăkamariko merepitipanika hăkamakiti atoko. Himatakanapakaniări ikara himaerekani, patimari napokini hătemoni. Nimakatzakariko hătirkapite topăkini. Ininiă Teoso săkire auiăkani! auaika ereē, himatakanapakaniări ikara himaerekani.

⁶ Auapitika atăo hăkamakiti, kotxi hăte omanatari Nikoraito inakoni kamakiti. Nota apaka omanatari ninoa kamakiti.

⁷ Kakenakokii hăte, ininiă hăkenakotariko Erekari Matamatakoti săkire Teoso săkire auiăkanimonii. Maerekati makamakati nauiritako amătiiri Teoso tixinne apanăkaki auakari itximini. Iua amătiiri tximakari auapika ātipirika Teosokata,

—itxa Xesosi Épeso auakanimonii.

Xesosi Iokanapirena Esimina Auakanimonii

⁸ —Piokanatariko ia nisăkire Teoso nitirimoni, Teoso săkire auiăkanikata auakarimoni Esimina sitatxităă:

Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaāka atoko, nota auapanika. Nipipe, iuaritika iuaăkana năkitikaua. Uatxa !nipinaika. Ia nota săkire.

⁹ Nimarotari hătatsiare. Nimarotari hăte minakati !auari. Iuaritika ikinipoko erekari aua hătemoni. Nimarotari apanakini misăkireprietini hăte. Ninoa txa: “Xoteakorira ate.” Txama kona atăo Xoteoni !itxauana. Ninoa apotitiniătăău Satanasi nakiti.

¹⁰ Kona hăpăkapi himisirikitiko īkapani īkari. Satanasi takari apanakini hăte kateia āki ataerekatinii īkapani. Himisiritaăkako tesi pakini öti. Atxiăti hăpăna nisăkire hăuikini xika, iuaritika kona hătakanapapiri nisăkire hăuikini, ininiăkara nisikai ātiăo saporiēta. Iua saporiēta apakapakari auapika ātipirika Teosokata.

¹¹ Kakenakokii hăte, ininiă hăkenakotariko Erekari Matamatakoti săkire Teoso săkire auiăkanimonii. Maerekati makamakati kona iuaăkana ikoriăkai,

—itxa Xesosi Esimina auakanimonii.

Xesosi Iokanapirena Pékamo Sitatxităă Auakanimonii

¹² Eureka Xesosi iuaăkana misăkiretari Xoăo:

—Piokanatariko ia nisăkire Teoso nitirimoni, Teoso săkire auiăkanikata auakarimoni Pékamo sitatxităă:

Notamoni auari oa iouata ipi uana auakito. Ia nota săkire.

¹³ Nimarotari ikinika hăkamakiti. Nimarotari hăuiniătăă. Ereē Satanasi kăkiti auăte itxaua. Iuaritika hăte auikari nota săkire. Kona hăte takanapari nisăkire hăuikini. Ātxipa inakori auama hăte sauaki. Iua săprietapikari nisăkire kăkitimoni. Ikara xika okapeēka ereē Satanasi auiniătăă. Iuaritika kona hăsikano. !Hătakanapari nisăkire hăuikini.

¹⁴ Txamari auapitika híkerokakiti. Aua kākiti híte sauaki Paraão inakori sákire auiākani. Kitxakapiríka iua oerekari Paraki inakori kākiti Isaeo auakaní imisirienetini. Iua Paraki xika ikamarina maerekati, kotxi inikarina xinitxi teoso kamakorímoni sikakori. Oerekana kākiti kaminiri maerekati iñto nireëkiti áti kākiti ïtokata. ! Apakata kākiti auakiniri Paraão sákire.

¹⁵ Híte sauaki aua kākiti Nikoraito inakoni sákire auiākani. Nota omanatari ninoa auiākiti sákiretxiti.

¹⁶ Hítakanaparíko ikinika himaerekani. Híkanapiríako notamoni. Ikara atoko himakamaniä, patimari hítemoni napokini. Ininiä nineenamauata maerekati kamakanikata mitaro iouataä ninamaä auakaroä.

¹⁷ Kakenakokii híte, ininiä híkenakotariko Erekari Matamatakoti sákire Teoso sákire auiākanimoni. Maerekati makamakati nisikariko komiri iaxitikiri kipatakorí. Apaka nisikariko kai kasarori maerekati makamakanimoní. Iua kai nopini iókataäk kākiti uäka amaneri apanakini mimarotakiniti. Apakapakarinani imarotari iuäka amaneri, –itxa Xesosi Pékamo auakanimoní.

Xesosi Iokanapirena Txiatxira Auakanimoní

¹⁸ Eureka Xesosi iuañkana misákiretari Xoão:

—Piukanatariko ia nisákire Teoso nitirimoni, Teoso sákire auiākanikata auakanimoní Txiatxira sitatxití:

Teoso ákirirano nota. Noki xamina tiringakari atoko itxa. Nikiti mëkoríka pirösi atoko itxa. Ia nota sákire.

¹⁹ Nimarotari ikinika híkamakiti. Nimarotari hítiraöki. Nimarotari iteene häuikir nisákire. Nimarotari iteene híparíkauata nota ikapani, apanakini ikapani apaka. Híparíka nota ikapani pasápaniri inakasaaki, iuaritika híkamapanikari nota ikapani. Uatxa apiaäpota híparíka nota ikapani.

²⁰ Itxama, nisápiretaiko híkerokakiti. Híte auritaro sito, Xesapeo inakoro, maerekati okamini híte sauaki. Oa txá: “Teoso sákire sápiretakaron nota.” Otxama, omisirienetana ninitiriakori. Oa xika, ninoa kamari maerekati iñtona nireëkiti apanakinikata isiríkinina. Apaka ninoa nikari nípokori teoso kamakori sikakori.

²¹ Niätapari otakanapiríri omaerekani, txamari kona onirekari otakanapiríri omaerekani.

²² Ininiä nota kamariko oa amianatini. Oakata siríkakani matakapanakaniäro, iteene ninoa atsatiirauata.

²³ Oa anaakori nokapitikako. Ikara atoko inakasaaki, ikinimane Teoso sákire auiākani imarotariko nimarotari ikinika kākiti ákxinire, ikinika ixinikakiti pakini. Ininiä erekari nisikako erekari kamakanimoní. Apaka nimisiritari maerekati kamakani. Híkamakiti iaöka nílkxitai híte.

²⁴ Uatxa nimiríkiretai híte apanakini Txiatxira sitatxití auakaní. Híte auikari Teoso sákire. Híte ! auikari Xesapeo sákire. Híte kona apaiäkari Satanasi oerekakiti, iua imarore. Kona ninirekari nisikinii apikomoni paríkatxi nota ikapani, kotxi uatxa iteene híparíkauata nota ikapani.

²⁵ Ianoka ninireka híkamini. Híte auikari nisákire, ininiä häukinirítika nisákire, nikanapiríäko.

²⁶ Iua maerekati makamakati, átipirika nípaniätakiti kamakari, iuamoni nisikariko níposotire itixi auakaní auíte ininiua.

²⁷ Teoso sákire kitxakapiríkari txari:

Auñtetxi itxauako. Itapararitika ipaniätana ninoa inireëkiti ikaminina. Imakamaniärina inireëkiti, imisiritana ninoa, tiitxi kamakari tii imanirekakiniti ipakauuanakini atoko.

Niri posotire napakapakiti atoko iua apakapa.

²⁸ Apaka nisikariko iòríki ikánökapanikero iuamoni, ininiä notaka nisikaua iuamoni, kotxi iua iòríki atoko nítxaua.

²⁹ Kakenakokii híte, ininiä híkenakotariko Erekari Matamatakoti sákire Teoso sákire auiākanimoni, –itxa Xesosi Txiatxira auakanimoní.

3

Xesosi Iokanapirena Satxi Auakanimoní

¹ Iuañkana Xesosi misákiretari Xoão:

—Piukanatariko ia nisákire ninitirimoni, Teoso sákire auiākanikata auakanimoní, Satxi sitatxitíä:

Notamoni aua ninoia setxi Matamatakoni Teoso nakiti. Notamoni aua ninoia setxi iōriki. Ia nota sākire. Nimarotari hīparīka. Apanakini sāpiretai hīte auāki himini hīxinire, txamari Teosomoni koriākanipekarai hīte.

² Himereka. Araōkire hītxapaniko. Hīsitaparatari erekari hākixinireē auakari, kotxi iua erekari ipinaariāpotia. Ininiā hītxikitakari iua erekari auāki inini iuaikana. Notamoni hīparīka Teoso apisatoo na atāo.

³ Hīxinikaroi hāpakapakiti, apaka hīkenakotakiti. Hīkipitariko hīkenakotakiti. Hītakanapariko maerekati. Erekari hīkamako, kotxi kūtitirri apokini atoko napokako uai. Kākiti kona imarotari kūtitirri apokini manapi. Ikara atokokana nitxako nikapaniriākasaaki.

⁴ Hīte Satxi sitatxiti auakani sauaki auapanika apanakini maerekati makamakani. Ninoa auikapitikari nisākire. Ninoa kākiti imāka matxikotakani atoko itxana. Ininiā notakata isanako. Imākana kasarori. Ikara atoko nikaminana, kotxi ninoia kamari erekari nijpaniātakiti.

⁵ Maerekati makamakani ieretakariko mākatxi kasarori. Kona noakapaniriko iuākana naātsopateē. Kākiti iuākana ikara aātsopaā auakani ātipirika auapikako Teosokata. Ikara atoko ininiā, nisāpiretarri iuākana nirimoni, initiriakori iaxitikini pakinimoni. Nitxana: "Nota nakitiakori itxauana ninoia."

⁶ Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekari Matamatakoti sākire Teoso sākire auiākanimon, —itxa Xesosi Satxi auakanimon.

Xesosi Iokanapirena Piratéopia Auakanimon

⁷ Iuaikana Xesosi misākiretarri Xoāo:

—Piokanatariko ia nisākire Teoso nitirimoni, Teoso sākire auiākanikata auakarimoni Piratéopia sitatxitia:

Nota maerekati makamakatirano. Atāo inakarinani sāpiretarikararo nota. Kaposotiri eri aūttxi Tavii inakori atoko nitxa, kotxi nota matakakakiti, kona āti totari. Nota totakiti kona āti matakakari.

⁸ Nimarotari hīte parīka. Hātamata. Hīparīka nota īkapani aapokotxi tore matakakakori atoko itxa. Kona āti posotari iseretiniri. Ininiā kākiti īposotari iotokakinii hīte nisākire hīsāpiretini. Ikara atoko nikaminii hīte, kotxi kona kataparai hīte. Ikara atoko nikaminii hīte, kotxi hīkipatari nisākire. Kona hīkipatari nisākire apanakini apisatoo.

⁹ Apanakini txari: "Atāo Xoteakori atxaua." Txamari Satanasi nakitiakori itxauana. Paxirari ninoa sākire. Nikamariko ninoa kapotoreēkiniāua hīte apisatoo. Iuasaaki ninoa txako: "Atāopitikara Xesosi tiretapitikai."

¹⁰ Hīkipatapekari nisākire. Kamonōkoniri inakasaaki, kona hītakanapari nisākire, ininiākara apia maerekati ikini itixiti apokasaaki, iuasaaki ninikataiko hīte. Iua maerekati kona misiraiti hīte. Iua maerekati apokako itixi auakani atamakaerekatini īkapani.

¹¹ Erepaniko, patimapaniriko napokini ereē. Ātipirika hīkamariko erekari. Hītakanapipariko maerekati. Ininiā iuasaaki āti kona posotari imakatzakiniri aūttxi saporiētane hītemon nisikakiti. !Imakatzakarina ikara hīparīka īki.

¹² Nikamariko maerekati makamakati itīkare mina atoko inini niTeosone misākiretiko aikoti īki. Auapika Teoso misākiretiko aikoti īki, ininiā !itakanapari Teoso sākire. Niōkatariko niTeosone uāka iua nopini. Apaka niōkatariko Teoso sitatxine uāka iua nopini. Ininiā apanakini imarotari Teoso nakitiakori ininiuana ninoia. Iua Teoso sitatxine Xerosareē amaneri iua tixine katzakakari. Iua maerekati makamakati nopini niōkatariko apaka nota uāka amaneri.

¹³ Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekari Matamatakoti sākire Teoso sākire auiākanimon, —itxa Xesosi Piratéopia auakanimon.

Xesosi Iokanapirena Araotxiséia Auakanimon

¹⁴ Iuaikana Xesosi misākiretarri Xoāo:

—Piokanatariko ia nisākire Teoso nitirimoni, Teoso sākire auiākanikata auakarimoni Araotxiséia sitatxitia:

Niuāka "Ameē" Nota atāo sākiretxiti sāpiretarikarano. Nikamari ikinika nisāpiretakiti. Merepanika nikamari ikinipoko. Ininiā ikinipoko auīte nitxaua nota.

¹⁵ Nimarotari ikinika hīparīka. Hītxari: "Nauikapitikari Xesosi sākire." Txamari kona iteene hinirekari hīkamini nijpaniātakiti. Apaka kona iteene hinirekari hītakanapiniri nisākire. Kona kapatakarri atokoni hītxaua hīte. Kona katxīkareri atokoni hītxaua hīte. Poomari atoko hītxaua. Notamoni apiaerekata kapatakarri atoko hininiua hīte. Iuasaaki iteene hinirekari hīparīkauatini nota īkapani. Iteene himanirekakaniāri hīparīkauatini nota īkapani, apiaerekata katxīkareri atoko hininiua hīte, nisākire ikinika hītakanapini.

16 Notamoni híte áparaā poomari atoko hítxa. Ininiā kona áparaā kapatakaári atoko ! hítxa. Apaka kona áparaā katxíkareéri atoko ! hítxa. Ikara atoko inakasaaki !ninirekai. Ininiā mapara nikanakai híte.

17 Híte txa: "Katzineiroteua ate. Katiuia ate. Apikomoni anirekakiti ! auari," hítxa. Txama kona himarotari hákixinireē iteene himatinaníuatini. Hákixinireē minakati ! auari. Hákixinireē mokiri atoko hítxaua. Kasarari atoko hítxaua hákixinireē. Ikara atoko hininiā, kona himarotari Teoso.

18 Nötäkikai híte hiidotiniri notamoni auakari oro atoko inakari. Oa oro xamina oeretakito. Ikara atoko híkaminiā, ikinika hinirekakiti auako hítemoni. Hiamotariko mäkatxi kasarori notamonikiri híeretakini ikapani, ininiā kona hípëtauata kasara hinini xika. Ikara atoko híkaminiā, hákixinire ! auari maerekati. Hiamotariko apaka pinítxi notamoni auakar hóki ikapani, ininiā atão híposota hätamarauatini.

19 Nitiretakini nötäkika, apaka noerekana. Ininiā ikinipoko atão híkamako maerekati hítakanapini ikapani.

20 Hätamatako. Hákixinire toreē nota auapeka. Nota haäpoko maparakiri akiritakari atoko. Hikenakotiniäri nakiritinii, hösreiniäri hákixinire tore, niïroä hítekata nikaikotini ikapani. Juasaaki ninipokota hítekata. Híte nipokota notakata.

21 Nauiritari maerekati makamakati topäkini notakata auütetxi topanere nopini. Iua auütetxi topanere nota nakiti. Iua atokotzikana nota topäka nirikata auütetxi topanere nopini iua nakiti nopini, kotxi maerekati makamakati nota apaka txaua.

22 Kakenakokii híte, ininiā híkenakotariko Erekari Matamatakoti sâkire Teoso sâkire auiakanimoni, –itxa Xesosi Araotxiséia auakanimoni.

4

Iaxiti Auütetxi Topanere

1 Eureka natamatari iaxiti tote. Itore imatakakaäka. Merepanika nikenakotari tröpetä atoko inakari. Käkiti sâkire atoko itxa. Imisäkiretano:

—Uai pina notamoni. Nourekaiko katana auakari tîkane.

2 Iusaakipeka Erekari Matamatakoti anikano. Iusaaki natamatari auütetxi topanere iaxiti. Topäkakari aua iua nopini.

3 Iuaä topäkakari kai peereri pomékori atoko itxa. Iua kai satónia inakori atoko. Apaka äti kai sâtxio inakori atoko itxa iua topäkakari. Kisi äkitari iua auütetxi topanere. Iua kisi kai esimeräota inakori atoko itxa.

4 Iua ïtinikata aua vîtxi koatro pakini topaneretxi. Vîtxi koatro pakini totiakori topäka iua topaneretxi nopini. Ninoa mäka kasarori. Ikiina aua saporíeta oro kamakori.

5 Auütetxi topanereätaä tamataäka ito mëkокari. Iotxira, iokaamori aua iuaätaä. Itene poenexitiri. Iua auütetxi topanere apisatoö aua setxi tirikapi. Setxi Matamatakoni Teoso nakitakori itxauana ninoa setxi tirikapi.

6 Iua auütetxi topanere apisatoö ipoa ätakaári atoko itxa. Auütetxi topanere ïtinikata aua koatro Teoso tixine auakan. Ninoa okîtxinoka xâpokaätotakini. Auana okina ikin iïtoäna. Itorotaäna aua okina. Iporikiäna apaka aua okina.

7 Okîtxinoka xâpokaätotakiti äti, äkiti atoko itxa. Ätipekana kema auûte atoko itxa. Ätipekana aua kiki toö atoko. Ätipekana kokoi araäkari atoko itxa.

8 Ninoa ikininape aua imikitanse seisi pakini. Imikitanse nopini, ipatapi apaka okina aua. Kona itomatana. Iki pokamarariti, iki ikanäkati itxana:

"Erekai. Erekai. Teoso Apiananiri pitxaua. Kaposotireri pitxaua. Ätipirika auakarii. Kitxakapirika auakarii. Uatxa auakarii. Katana apaka pite auapanika," itxana ätipirika.

9 Ninoa okîtxinoka xâpokaätotakini xipoätkasaaki, ixikaretarina Teoso paxitiko pirena. Ixikaretarina: "Ikinipoko ikamakiti ate ikapani erekarinoka. Peerekari iua auütetxi topanere topäkakari, ätipirika auapika inakari." Ninoa xikaretari ikara Teoso ikapani.

10 Ninoa vîtxi koatro pakini totiakori xikarauatasaaki, ikapotoreäkauana ixitimoni iua auütetxi topanere nopini topäkakari apisatoö. "Ateosone," itxana iua ätipirika auapika inakarimoni. Itakarina isaporiëtane Apiananiri apisatoö, kotxi Teosonokara ikinimane auûte. Iusaaki itxana:

11 "Apiananiri, aTeosone pitxaua. Erekai pite, ininiā apakatapitika apaxitini. Apakatapitika ikinimane sâpíretinii: 'Peerekai.' Apakatapitika pite apakapiniri iki posotiretxi. Ikara atão, kotxi pite kamari ikinika. Pite kamari ikinika, kotxi pite nirekari pikaminiri. Pite nirekari ikinipoko auini," itxana ninoa vîtxi koatro pakini totiakori.

5

Aātsopa Iapiriākori Pirena

¹ Iuasaaki natamatari aātsopa iapirikakori iua auītetxi topanere nopini topākakari uakoā. Iuako ikikomonikiriā aua. Iua aātsopa auari iōka ākiriko, inopinimoni pakini. Iua aātsopa auar setxi popitari kākiti makatamēkakaniri īkapani.

² Iuasaaki natamatari āti Teoso nitiri iaxitikiri. Kataparari iua. Itaparasākireritika itxa:
—Kiripa apakata imakatxakiniri ia popitari? Kiripa posotari ikatamēkiniri ia aātsopa? —itxa.

³ Itxama, kona auari iaxiti auakari, kona auari itixi auakari, apaka kona auari itixi patapi auakari, iua aātsopa katamēkakari !auari. Ninoa !iposotari ikatamēkinirina iua aātsopa. !Iposotarina atamatatinirina iua aātsopa āki.

⁴ Ininiā iteene nitxiapata, kotxi iua aātsopa iapiriākori katamēkakari !auari. Erekari kamakari !apokaāka ikatamēkiniri īkapani, atatsopatiniri īkapani.

⁵ Iuasaaki ninoa totiakori āti txari notamoni:
—Kona pitxiapatape. Patamata ikiraā. Ākiti atoko inakari iua. Xotaa apika mekanirikori auīte iua. Tavii apika mekaniri iua. Oerekapekari Satanasi poiāori inini. Iua apia. Ininiā iuanani posotari ikatamēkiniri iua aātsopa iapiriākori. Iuanani posotari imakatxakiniri ninoa setxi popitari —itxa iua tota.

⁶ Iuasaaki natamatari soti auīte okakori atoko. Iua itima iua auītetxi topanere apisatoō. Ninoa ipi ipi pakini okītxinoka xāpokaītotakini, ninoa totiakori pakini ākitari iua. Setxi iko, setxi oki pakini aua iuamonni. Setxi oki aua iuamonni, kotxi setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori aua. Teoso iokanatana ninoa ikini itxitimonni.

⁷ Iua soti auīte atoko inakari sari iua auītetxi topaneremoni. Imaīkari aātsopa topaneretxi nopini topākakari uakoā auakari. Iuako ikikomonikiriā aua.

⁸ Imaīksaakiri, ninoa koatro okītxinoka xāpokaītotakini, ninoa vītxi koattro totiakori pakini patimari ipamakinina soti auīte apisatoō. Ikinikana auari arpa inakori xikari ikaminina īkapani. Imakinikana auari kopitipaki oro kamakori. Naia kopitipaki xāpoka koria atoko inakari peeremariri. Ia kamariāro Teoso sākire auiākani sākire iuamoni.

Amaneri Xikariti

⁹ Iuasaaki ninoa xikaretari amaneri xikariti. Ixikaretarina:
“Pitenani apakata papakapiniri iua aātsopa iapiriākori. Pitenani apakata pimakatxakiniri popitari, kotxi pitenanira erekari. Pite okaāka. Piarēkaā piamotoa ate Teoso īkapani. Piamotoapekaua ikini uākati kākiti sauaki. Ikini āti uāka sākire sākiretakani sauaki piamotoapekaua. Ikinika itixiti auakani sauaki piamotoapekaua ate.

¹⁰ Pite txikitakaua ate auītetxiakori aniniua, sasetotxiakori apaka aniniua, Teoso īkapani aparīkauatini. Ininiā itixi auakani auīte atxauako ate.”

¹¹ Iuasaaki natamatari itomaneri Teoso nitiriakori. Nikenakotari ninoa sākire. Kaiāopokori ninoa. Seī mio, apikomoni seī mio, apikomoni seī mio itxāpokatana. !Apakata ninoa iaōtiko. Ninoa ākitari iua auītetxi topanere, okītxinoka xāpokaītotakini, totiakori pakini.

¹² Itaparasākireritika ixikaraauatana. Itxana:
“Soti auīte okaāka kākiti īkapani. Ininiā ātipirika apakata iua apakapiniri posotuiretxi, ikinika erekari, imaroretxi, taparātxi pakini. Apakata ikinimane paxitiniri iua. Apakata ikinimane sāpiretiniri iua erekia inini. Apakata ikinimane iuikiniri iua.”

Ikara atoko ninoa xikaraauata.

¹³ Ikara eureka nikenakotari ikinika iaxiti auakani, ikinika īkorapokoriti auakani, ikinika itixi patapi auakani, ikinika potxoari uiniti nopini auakani, ikinika potxoari uiniti āki auakani pakini xikaraauatini. Itxana:

“Ikinika erekari ātipirika aua iua auītetxi topanere topākakarimoni, iua soti auīte pakinimoni. Ikinika ātipirika paxitana. Ikinika ātipirika txari: ‘Peerekana ninoa.’ Ikinika taparātxi ātipirika aua ninoamoni.”

¹⁴ Ininiā ninoa koatro, okītxinoka xāpokaītotakini txana:

—Ameē.
Iuasaaki ninoa vītxi koattro totiakori patimari pamakini.
—ATEosone pitxaua —itxana iua ātipirika auakarimoni.

6

Soti Auīte Makatxakari Popitari

¹ Natamatari soti auīte makatxakiniri āti popitari. Ikara natamatatakasaaki, nikenakotari okītxinoka xāpokaītotakiti sākire. Isākire ikarokirauatini atoko itxa.

—Uai pinako. Patamata —itxa.

² Iuasaaki natamatari kavaro kasarori. Kiki aua oporikiā. Iua tapotxi aua. Auñtetxi saporietane sikaāka iuamoni. Iua sari ikini itixitimoni kākiti auñte ininiua īkapani.

Āti Popitari Makatxakiko

³ Eureka soti auñte makatxakari āti popitari aātsopaā, ininiā ipi auape. Iuasaaki nikenakotari ātipekana, okītxinoka xāpokañtotakiti sākire:

—Uai pinako. Patamata —itxa.

⁴ Ikara eureka natamatari kavaro pōkamarari. Kiki aua oporikiā. Iua kiki sikaāka posotiretxi neenamatxi ikamini ikini itixitiā, ininiā neenamatxi mauakaniātaā ! auari. Itxikitakari kākiti okakakinua. Isikaāka iouata mitapoari ineenamauatini īkapani.

Āti Popitari Makatxakiko

⁵ Eureka soti auñte makatxakari āti popitari, ininiā ipi āti auape. Iuasaaki ātipekana, okītxinoka xāpokañtotakiti txari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

Ininiā iuasaaki natamatari kavaro pomamari. Kavaro nopini topākakari aua minari iañtiko iuakoā.

⁶ Eureka nikenakotari āti sākiraumatini okītxinoka xāpokañtotakini sauaki. Itxa:

—Ipixini kiro triko īki, āti öti kākiti parīka īkitxikana. Āti, ipixini pakini kiro atarokiri atoko inakari īki, āti öti kākiti parīka īkitxikana. Iītxiā īki, ovaā īki pakini poiāpanikako.

Āti Popitari Makatxakiko

⁷ Eureka soti auñte makatxakari āti popitari, ininiā ipi ipi pakini auape. Iuasaaki nikenakotari imapotōkirekiri, okītxinoka xāpokañtotakiti sākire. Itxari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

⁸ Iuasaaki natamatari kavaro posētakari. Inopini topākakari uāka “Ipīkitxi” inaāka. Āti iua tikini sa. Iua akiritaāka “Maerekani Misiritikoātaā” inaāka. Isikaākana posotiretxi kaiāopokori itixi auakami okiniua īkapani, ininiā koatro kākiti auiniātaā āti okaāka. Ninoa okana kākiti neenamatxiā, natxiā, amianariā, kaxipiri kaneenamariā pakini.

Āti Popitari Makatxakiko

⁹ Ininiā soti auñte iuañkana makatxakari āti popitari, ininiā ipi ipi kākiti auape. Iuasaaki natamatari Teosomoni sikakori takikoātaā patapi kākiti okakoni. Ninoa okaāka Teoso sākire isāppiretinina xika. Kona itakanaparina isāppiretinina Teoso kamakiti ninoa īkapani, ininiā ikara xika okaākana.

¹⁰ Itaparasākiretitika akirikatarina Teoso. Itxana:

—Apiananiri, ātipirika erekari kamakarii pite. Atāonoka pisākire. Kirisaakipa pimisiritari itixi auakani? Kirisaakipa pixikatxitaua ate, kotxi ninoa okaua ate? —itxana.

¹¹ Ininiā mākatxi kasarori sikaāka ninoamoni. Eureka isāppiretaākana:

—Hiātāpariko apikomoni. Teoso nirekari apanakini hītariakori, initiriakori okiko hīte atoko iniko. Hītariakori okaāka atoko, Teoso xikatxitai hīte. Hiātāpariko ikara öti —itxa.

Āti Popitari Makatxakiko

¹² Eureka nitikari soti auñte makatxakiniri āti popitari, ininiā seisi pakini auape. Iuasaakipeka itixi iteene iakeēkata. Atokatxi mamāka, sako mata pomamari potxi iāko kamakori atoko. Kasiri kamarāka arēkatzat atoko.

¹³ Iōrīki itori iaxiti auakaro irika īkorapokoritimon. Amātiiri ītima iokatxañkiti atoko otxa.

¹⁴ Natamatari iaxiti aātsopa iapirikiniua atoko. Ikinika ixirata mitari, ikinika ipokomirī pakini makatxakaāka. Ātiātaā itakaāka.

¹⁵ Iuasaaki īkorapokoritatu auñtetxiakori, kākiti kaposotirerini, katuirini, sotato auñteakori, kākiti katapararini, nitiritxi amotakoni, nitiritxi minakaniua pakini kipataua aarikoā, kai mitari sauaki ixirataā.

¹⁶ Iuasaaki itxana ixirata auñtemoni apaka kai mitarmoni:

—Hīrikako ate nopini. Hīkipataua, kotxi topaneretxi nopini topākakari, soti auñte pakini nirekari imisiritiniua ate.

¹⁷ Soti auñte misirikare öti manapi apopeka. Kona kākiti mīteenekari ikara misirikaretxi.

Sēto Koarēta Koattro Mio Teoso Nitiriakori Itixi Auakani

¹ Eureka natamatari Teoso nitiri iaxitikiri timini atokatxi pokīkinimon, āti atokatxi ereēkokinimon, āti atokatxi kimapore sanaremoni, āti atokatxi kimapore kikomoni. Ininiā ipi ipi pakinipe ninoa. Ninoa mañkari ītima ipi ipi pakini itixi auakari ītimati. Ininiā ītima kona inapaika itixiā. Kona kāuaāriā !inapaika ītima. Kona aaminaā !inapaika ītima.

² Natapari äti Teoso nitiri iaxitikiri inaäpotini atokatxi pokïkinimoni. Teoso ätipirika auakari takaõtxikare aua iuamoni. Itaparasäkiceritika akiritanu ninoia ipi ipi pakini Teoso nitiriakori. Ninoia parïka itixi, potxoari uiniti pakini imisiritinina.

³ Iua Teoso takaõtxikare auakiti txari ninoamoni:

—Uatxa kona himisiritapiri i itixi, potxoari uiniti, aamina pakini. Himisiritinina apisa, ate takari Teoso takaõtxikare initiriakori itixi auakan teëtaä.

⁴ Eureka natamarot Teoso takaõtxikare apakapani. Itakaõtxikaäkana sëto koarëta koatro mio käkiti. Ikiñ uäka Isaeo tixinikini takaõtxikaäka.

⁵ Tosi mio Xotaa apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Hopë apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Katxi apika mekani takaõtxikaäka.

⁶ Tosi mio Asee apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Natarii apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Manasee apika mekani takaõtxikaäka.

⁷ Tosi mio Simiño apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Arevii apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Isakaa apika mekani takaõtxikaäka.

⁸ Tosi mio Seporö apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Xosee apika mekani takaõtxikaäka.

Tosi mio Pëxamî apika mekani takaõtxikaäka.

Itomaneri Käkiti Teoso Apisatoō

⁹ Ikara eureka natamatari itomaneri käkiti apotitakanua. ! Apakata käkiti iaõtiniri ikinikana. Aua käkiti ikini itixitikini, käkiti ikini sereti. Aua ikini uäka sâkire sâkiretakanu. Ikinikana ninoia timanäta Apiananiri apisatoō, soti auûte pakini apisatoō. Ninoia mäka kasarori. Aätape aua iuakoäna.

¹⁰ Itaparasäkiceritika itxana:

—Ateosone topäka auûtetxi topanere nopini. Iuara, soti auûte pakini makatzakapekari amaerekani.

¹¹ Iuasaaki ikinika Teoso nitiriakori iaxiti auakan tima. Ninoia äkitana auûtetxi topanere, totiakori, ninoia ipi ipi okïtxinoka xäpokaõtotakini pakini. Ikapotoreëkauna itoõna xitimoni, auûtetxi topanere apisatoō. “Ateosone pite,” itxana Teosomoni.

¹² Ixipoätana Teosomoni:

—Ameë. Ätipirika ikinimane sâpiretai erekia pinini. Peerekai. Kimarorei. Erekari pikamakiti ate ikapani. Ikinimane paxitai. Kaposotiirei. Pataparai. Ätipirika ikara atoko atxai. Ameë.

¹³ Ininiä eureka ninoia totiakori äti pimaäno nota:

—Kiripa ninoia käkiti mäkatxi kasarori ieretakakani? Namonipa inana ninoia? —itxa iua.

¹⁴ Ininiä nota txari iua:

—Pitera imarotari.

Ininiä iua txano:

—Ninoia iteene misiritaäkapeka. Uatxa ixipope ninoia misiritiko. Soti auûte makatzakapekari imarekanina. Ininiä imäkana soti auûte arëkaä arokakori atoko itxauana. Uatxa kasarori imäkana, kotxi itxiko !auari. Soti auûte makatzakapekari käkiti maerekani ipikasaaki, ininiä mäkatxi kasarori atoko itxa ninoia äkxinire.

¹⁵ —Ininiä ninoia aua Teoso topanere apisatoō. Imisäkiretiko aikoti äki iparïkauatana Teoso ikapani ikinïötika pokamara, ïkanõka pakini. Ininiä iua auûtetxi topanere nopini topäkakari auapikako ninoia sauak.

¹⁶ Ninoia kona natxitaka. Kona iposonataikana. Atokatxi kona arikana ninoia. Kona kapatakari kona arikana.

¹⁷ Kotxi soti auûte auûtetxi topanereätaä auakari nïkatanako ninoia. Iua anikana ninoia sôtoärimoni. Iuaä auakari sôtoäri iâtakanä ätipirika auapikako. Teoso makatzakariko ikinika iâtsaäna. !Itxiapataikana.

8

Imapotõkire Popitari Makatzakikò

¹ Imapotõkire popitari imakatzakasaaki, ikinipoko tsorïkaxitita Teoso tixineë. Ikara atoko ipixini oara.

² Eureka natamatana setxi Teoso nitiriakori, iua apisatoō timakani. Isikaäkana setxi xikari kamiko tröpetä inakori.

³ Eureka äti Teoso nitiri apoka. Itima Teosomoni sikakori takikoätaä. Kamariäro arikiko koanati oro kamakori iuamoni aua. Kamariäro ito sikaäka iuamoni, Teosomoni isikini

Íkapani, ikinika Teoso nakitiakori amanaäkiti sãkiretxitikata. Ininiä arikari iua kamariäro Teosomoni sikakori takikoätaä nopini. Oro kamakori iua Teosomoni sikakori takikoätaä auïtetxi topanere apisatoõ.

⁴ Ininiä iuakoä kamariäro txiä, Teoso nakitiakori amanaäkiti sãkiretxitikata kanika Teoso apisatoõ.

⁵ Ininiä eureka iua Teoso nitiri kosekari okoana. Ixäpkakari xaminaminiki mëkorïkakariä, Teosomoni sikakori takikoätaä nopini auakariä. Eureka okari itiximoni. Iuasaakipeka sua karikrauari, mëkokari pakini. Apaka iuasaaki itixi iakeëkata.

Koatro Tröpetra Pirena

⁶ Ininiä ninoa setxi Teoso nitiriakori setxi tröpetra auakini iposope itröpetane ixokinina ïkapani.

⁷ Ininiä ninoa Teoso nitiriakori äti xikarauata itröpetaneë. Iuasaaki katxikarerai kai soro atoko inakari, apaka xaminaminiki mëkorïkakari arëkatxiä koketakori okaäka itiximoni. Ikara xika apanakini aamina itixi auakari arika, ininiä ipi äti pakini aamina auiniätaä äтика arikaäka. Ikinika katsotati arika apaka.

⁸ Eureka äti Teoso nitiri xikarauata itröpetaneë. Ininiä ixirata auïte atoko inakari arikatxikata okaäka potxoari uinitimoni. Ininiä ipixini potxoari uiniti arékatxi itxapekaua.

⁹ Ininiä apanakini potxoari uiniti äki auakanipipë, ininiä ipi äti pakini potxoari uiniti auakanipipë ätika ipipë. Iuasaaki apanakini maporoni apaka xipokaäka, ininiä ipi äti maporo auiniätaä ätaka xipokaäka.

¹⁰ Eureka äti Teoso nitiri xikarauata itröpetaneë, ininiä ipi äti pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki iöriki mitari iaxitikero katxaäkata. Otirika tirikapi atoko. Oirika ipixini uini nopini. Oirika ipixini sôtoäri nopini apaka.

¹¹ Iöriki uäka, "Kapixiro," ottauia. Ininiä ipixini äparaä kapixiä. Ipi äti pakini sôtoäri auiniätaä, ätinoka sôtoäri kapixiä. Ito kâkiti iâtari iua äparaä, eureka ikoriäna, kotxi kapixiäri äparaä.

¹² Ininiä äti Teoso nitiri xikarauata itröpetaneë, ininiä ipi ipi pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki atokatxi ponikare, kasiri, iöriki pakini kona iteene liponikaika. Imamäkapeka. Ininiäkara pokamara ipi ipi pakini oara atokatxi liponikaika. Iua atokotxikana ïkanöka ipi ipi pakini oara kasiri, iöriki pakini liponikaika.

¹³ Ininiä eureka nitikarauatakasaaki, nikenakotari äti Teoso nitiri sãkire. Iua araaäpotra Teoso tixine. Itaparasäkiceritika itxari:

—Erepaniko. Erepaniko. Erepaniko itixi auakanii. Auapanika apikomoni ipi, äti pakini tröpetra Teoso nitiriakori xôkini ïkapani.

9

Äti Tröpetra Xôkiko

¹ Ininiä äti Teoso nitiri xikarauata itröpetaneë. Iuasaaki nitikari äto iöriki iaxitikero katxakini itiximoni. Iörifikomoni osikaäka xavi aariko mamapotökire irikoti tore ïkapani.

² Ininiä iöriki atoko inakari mataakari iua aariko. Eureka katxiäri kaiäpopoko pokika. Katxiäri tokori arikikosaaki atoko itxa. Eureka iaxiti, atokatxi pakini piäka itxiä xika.

³ Iposo atoko txítxiri atoko inakari pokika itxiä. Posotiretxi isiäkana, ininiä kaxipiro itixi auakari posotire atoko sua txítxirimoni, kâkiti ioäkini ïkapani.

⁴ Ipaniätaäkana katsotati imokakanina, apaka takari, aamina pakini imokakanina. Ipaniätaäkana imisiritinina Teoso takoätxikare iteëtaä mauakini.

⁵ Kona isikaäkana posotiretxi kâkiti okinina ïkapani. Siko kasiritanira ninoa paniätaäka imisiritinina ninoa. Misiritarina kaxipiro ioäkini atoko.

⁶ Iuasaaki kâkiti nirekariko ipinini. Itxama, kona iposotarina ikoriinina. Initatarina ipíkxitxi, txamari iuasaaki ipíkxitxi mitekapeka.

⁷ Iua txítxiri kavaro atoko itxana. Kavaro neenamatxi kamakani atoko itxana. Ikiäna aua saporiëta atoko oro kamakori. Itoöna kâkiti toö atoko itxana.

⁸ Ninoa iäko sito iäko atoko itxana. Itsirüna äkiti tsirü atoko itxana.

⁹ Itorota ipatinina koana metao kamakori atoko. Imükitana ene kavaro itomaneri miteëkani ene atoko. Mitekaä ene atoko itxana.

¹⁰ Ninoa xipi kaxipiro xipi atoko itxana. Oko aua ixipiäna. Ninoa posotari kamatsiitiniiri kâkiti siko kasiriti.

¹¹ Ninoa auïte aua. Iua Satanasi nitiri. Mitxi aariko mamapotökire irikoti äki auakari iua. Xoteo sãkireë iua uäka Apatö itxaua. Kreko sãkireë iua uäka Aporioö itxaua. Popïkari sãkireë "Ikinipoko Xipokakari," itxaua.

¹² Äti misirikaretxi napapeka. Txama auapanikako apikomoni ipi misirikaretxi.

Āti Trōpetā Xōkiko

¹³ Āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Iuasaaki seisi trōpetā xōkapeēkaika. Teosomoni sikakori takikoātāa oro kamakori aua ipi ipi pakini iko. Ikara Teoso apisatoō. Nikenakotari iko takote auakari sākirauatini.

¹⁴ Ininiā iua txari Teoso nitiri iua trōpetāa xikarauatakari:

—Pisikakanako ipi ipi pakini Teoso nitiriakori iaxirikakoni Eoparatxi inakori uiniti auakani.

¹⁵ Naia ipi, ipi pakini Teoso nitiriakori iposopekana ia anokanani, ia kasiriti, ia ūti, ia oara manapi ikapani. Ininiā ninoasikakaāka kaiāopokori kākiti okinina ikapani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātāa auritaākā ātika okinina.

¹⁶ Āti sāpiretano ninoasotatone kavaro nopini auakani tosētosi mirāo aua. Kaiāopokori.

¹⁷ Natamatari ninoasotatoakori kavaro nopini nitaponemoni. Natamatatakasaakina ia atoko ninoas. Itorotana koana metao kamakori auana. Apanakini torota koana pōkamarari xamina tirinakari atoko itxa. Apanakini poporeri. Apanakini posētakari ēxōpiri atoko. Ikiā ākiti kii atoko. Inamaāna ipokīka xamina tirika, katxiāri, ēxōpiri pakini.

¹⁸ Ikara xamina tirinakari, ikara katxiāri, ikara ēxōpiri pakini inamaāna pokīkakari, okari kaiāopokori kākiti itixi auakani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātāa ninoasokari ātika.

¹⁹ Kavaro posotire inamaā, ixipiā pakini aua. Ninoasipi imini atoko itxa. Ixipiāna aua ito kiiri. Ninoasokari misiritari kākiti.

²⁰ Ininiā itomane kākiti koriā ia misirkari xika. Iuaritika kākiti mokakoni maerekati kamakani !inirekari itakanapinirina imaerekani. Ninoas kapotoreēkapanikaua Satanasi nitiriakorimoni. Ikamapanikarina ninoas amanākiki. Iteosonetari aamina kamakori, oro kamakori, pirata kamakori, pirōsi kamakori, kai kamakori pakini. Ninoas teosone kona posotari atamarauatini. Kona iposotarina ikenakorauatini. Kona iposotarina ifipokotinina.

²¹ Ninoasokari okapanikari apanakini. Ikamapanikarina müti parika. Isirikapanikana apanakinikata. Itirikapanikarina apanakini kākiti ti. Kona inirekari maerekati itakanapinina.

10*Aātsopa Axapitiri Iapirikakori*

¹ Iuasaaki natamatari Teoso nitiri iaxitikiri kaxtakini ikorapokoritimon. Kataparari iua. Iua katxiāri iaxitikiri āki. Katxiāri imāka atoko itxa. Kisi ikii nopini aua. Itoō atokatxi atoko itxa. Itapike aātsota tirinakari atoko itxa.

² Imaikānātari aātsopa iapirikakori axapitiri. Iuakoā aātsopa ikatamēka. Itakari ikiti ikikomonikiri potxoari uiniti nopini. Isanaremonikiri ikiti itakari imiriī.

³ Akiripoakata ākiti atoko. Iuasaaki setxi iokaamori kenakotaāka.

⁴ Iuasaaki niōkatsoparitarininoas setxi iokaamori sākire. Txamari nikenakotari āti iaxitikiri sākire. Itxano:

—Kona piōkatsopatapiro ninoas setxi iokaamori sākire —itxa iaxitikiri.

Aātsopa Axapitiri Nikiko

⁵ Iuasaaki Teoso nitiri aua āti ikiti imiriī. Potxoari uiniti nopini āti ikiti aua. Iua ūtanōkari iuako iaxiti.

⁶ Iuasaaki itxa:

—Uatxa nisāpiretakiti Teoso ātipirika auakari sākire. Ikamari ikinika iaxiti, iaxiti auakani pakini. Ikamari ikinika ikorapokoriti, ikorapokoriti auakani pakini. Ikamari potxoari uiniti, ikinika iua āki auakani pakini. Teoso misiritinina maerekati kamakani !okananiikari apokini.

⁷ Apikomoni āti trōpetā xikarauatapanika. Iuasaaki kitxakapirika Teoso kipatakiti oerekaākako. Teoso sāpiretakiti initiriakori ikorapokoritimon, isākire sāpiretakanimon paītiki oerekaākako —itxa Teoso nitiri.

⁸ Eureka iuaikana nikenakotari iaxitikiri sākirauatini:

—Pisa. Papariko aātsopa iapirikakori, Teoso nitiri uakoā auakari. Iua āti ikiti imiriī, āti ikiti potxoari uiniti pakini aua kititakari.

⁹ Ininiā nisa iuamoni, ininiā nitxari iua:

—Pisikano ere aātsopa iapirikakari.

Iuasaaki itxano:

—Papakapariko, nika pitxari ia aātsopa. Pitikakoā kapixiriko ia pinikakiti, iuaritika pinamaā potxoariko. Mapa atoko itxako —itxano nota.

¹⁰ Ininiā nimaikari ikora aātsopa, nika nitxari. Ninamaā potxoari. Mapa atoko itxa. Txamari nitikakoā kapixiri iua aātsopa ninikakiti.

¹¹ Iposo atoko isāpiretano:

—Iuañkana pisäpиретарико apikomoni Teoso säkire, kaiāopokori kākitimoni, kaiāopokori äti uākamoni, kaiāopokori äti uāka säkire säkiretakanimoni, kaiāopokori auñetxiakorimoni pakini pisäpиретарико nisäkire —itxano.

11

Ipi Teoso Säkire Säpиретаканi

¹ Aäke niaõrauatini ikapani nisikaäka. Iuasaaki Teoso nitiri txano:

—Pisa. Piaõtariko Teoso misäkiretiko aikoti. Piaõtariko Teosomoni sikakori takikoätaä. Piaõtariko Teoso misäkiretakan iuaäa auakani.

² Kona piaõtariko Teoso misäkiretiko aikoti pirikere, kotxi Xoteo minakaniua apotitiiniätaäua iuaäa. Iuaäa nino aikapani. Nino a misiritariko Teoso sitatxine koarëta toisi kasiriti. Ikara Teoso sitatxine, Xerosareē inakori.

³ Nisikaposotiiretanako ipi kiki. Teoso säkire säpиретаканi nino. Nino a ieretakariko sako mata. (Sako mata käkiti ieretakasaaki oerekari imatinianuatin.) Ininiä mio tosëtosi sesëta öti pakini nino säpиретарико nisäkire.

⁴ Nino a ipi oriva mina atoko itxana. Apaka ipi tirikapi topäkini atoko itxana. Ikini itixiti auakani auñte apisatoō, Teoso apisatoō nino a aua.

⁵ Käkiti nirekasaakiri imisiritinina nino. Iuasaaki xamina tirinakari pokika inamaäna. Ininiä iuasaaki imokaiakarini xipope. Käkiti nirekasaakiri imisiritinina, ikara atoko itxa okikona.

⁶ Teoso säkire isäpиретакасаакина, iposotarina iaxiti itotini. Ininiä iuasaaki äparaä kona ikipaalki ïkorapokoriti. Nino posotari äparaä arëkaxti inïkitakini. Iposotarina itxikitakini ötkini sereti maerekati apokini ïkorapokoriti auakanimoni. Inirekasaakina, nino posotari ikara ikinika ikamininga.

⁷ Teoso säkire isäpиретинина xipoka atoko, monökori aariko mamapotökire irikoti äki potoriäkari pokika. Iuasaaki iua kamari neenamatxi nino ipi Teoso säkire säpиретаканата. Eureka iua opakena nino.

⁸ Ininiä nino ito sirikako kimaporjätaä, mitari sitatxitiä. Iua sitatxitiä Apiananiri tokatitaäka aaminä ipiriämtakari nopeni. Iua sitatxi akiriuäkataäka Sotoma, Exito pakini, kotxi Sotoma, Exito pakini atoko itxa Xerosareē.

⁹ Ininiä iuaä ikinä käkiti, ikinä inirimane, ikinimane äti uäka säkire säkiretakan, ikinä äti uäka atamatanako nino ito kimaporjätaä. Iuaä ikaikotanako ipi öti, äti öti, ipixini öti pakini. Käkiti kona auriritarikatikona.

¹⁰ Ininiä ikinä käkiti atamatariko nino koriäkani ito. Ininiäkara ikinimane enenïkako. Nino kamari kiiniri. Nino iokanatariko isikakitina apanakinimoni ipoxokoniuatini ikapani. Nino kamariko ikara atoko inakari, kotxi ninoamoni naia ipi Teoso säkire säpиретаканi misiritan nino. Ininiä nino enenïka, kotxi Teoso säkire säpиретаканi koriäpeka.

¹¹ Iuaritika ipi öti, äti öti, ipixini öti pakini napaka atoko, Teoso txikitakana nino iuañkana auäki ininina ikapani. Ökitakuana. Iuasaaki käkiti atamatan, ininiä ipikarauatana.

¹² Ikara eureka nino ipi Teoso säkire säpиретаканi kenakotari iaxitikiri säkirauatini:

—Uaimoni hina.

Ininiä nino kanäka katxiäriä Teoso tixinemoni. Nino mokaiakariakori itikana nino kanäkäpotini Teoso tixinemoni.

¹³ Iuasaakipeka itixi iteene iakeëkata. Ininiä iua sitatxitiä kaiāopokori aapokotxi irika. Tesi aapokotxi auñiätaä ätika irika. Iuasaaki setxi mio käkiti ipina. Käkiti auapanika inakanä pïkarauata. Iuasaaki itxana:

—Teoso iaxiti auakari apiatkarit itxaua —itxana.

¹⁴ ïkora misirikaretxi xipopeka. Iuasaaki ipi misirikaretxi apiari napapeka. Iuaritika erepaniko, kotxi pañtiki äti misirikaretxi apiari apokapanikako.

Tröpetä Imapotökirekiri Xökiko

¹⁵ Iuasaaki Teoso nitiri mapotökirekiri xikarauata itröpetaneē. Itomane iaxiti auakani iteene akiritari:

—Ikini itixiti auakani auñte itxapekaua aäüñte Teoso, Kristo pakini. Ätipirika iua ikinimane auñte itxauako —itxana.

¹⁶ Iuasaaki vïtxi koatro totiakori Teoso topäkiniätaä apisatoō topäkakan pamaka Teoso apisatoō. Itxana:

¹⁷ “Erekapitakari ikinipoko pikamakiti. Apiananiri pitxaua. Kaposotiirei pite. Uatxa pite auapitika. Pite kitxakapirika aua. Katana ätipirika pauapika. Erekapitakai, kotxi kaposotiirei, ininiä ätipirika ate auñte pitxaua.

¹⁸ Käkiti ikini itixiti auakani omanäkarauata. Uatxa piteka omanäkarauatini manapi apope. Uatxa apokapeka ipikani misirikiko mereëko öti. Pinitiriakori, pisäkire säpиретаканi,

apaka pinakitiakori pite Paxitakani pakini ȫkitxitiko öti apokapeka. Ikinimane kākiti poiāorini, kākiti kaposotiirerini pakini apakapariko ikamakitina ȫki. Iuasaaki pixipokariko ȫkorapokoriti xipokakami,” itxana.

¹⁹ Eureka natamatari iuaā Teoso tixineē imisākiretiko aikoti tote imataakaāka. Iua aiko ȫki natamatari Teoso kaixane, iua apokinatāā. Iuasaaki natamatari ito mēkokari. Nikenakotari ito okaratzirari, ito iokaamori pakini. Itxi iakeēkata. Ito ȫparaā kai soro katxīkareri atoko katxaka.

12

Imini Mitapoari, Sito Pakini

¹ Eureka nitaponeē nitikoka. “Kipa atxiīti?” nitxa nākixinireē. “Natokopa itxa Teoso oerekiriri kākiti?” Kotxi sito tokiā Teoso tixine. Atokatxi iotximere iakirokaro oa omāka atoko inakari. Kasiri aua okiti patapi. Okiā aua auītetxi saporiētane, tosi iōriki kamakori.

² Oa kamixiro. Oa akiripoakata oātatsiirauatini xika, kotxi kaiamapeka amarini oāuākitakini.

³ Eureka iuaikana nitikoka, kotxi imini mitapoari tokiā Teoso tixineē. Pōkamarari. Iua setxi ikii aua. Aua tesi iko. Ikininape ikii aua auītetxi saporiētane.

⁴ Ixipiā ikosekari kaiāopokori iōriki iaxitikero, uai ixiti oka itxaro iōriki. Itima oa sito apisatoō, kotxi paītiki amarini oāuākitaka. Inirekari iixirākiniri amarini, amarini auakasaaki.

⁵ Eureka oa sito auākitakari amarini, kiki. Oa sito ȫkiri aneēkasaaki ikini itixiti auakani auīte itxauako. Auītetxi kataparari itxauako iua amarini. Auakasaaki, imini !ixirākari amarini. Patimari maīkiko iua amarini. Teoso auinimoni anikaāka amarini. Iuaātaā Teoso topākanāta auītetxi itopanere nopini.

⁶ Oa sito miteka ȫparaā makipakanātaā. Teoso oerekatapekarri iuaā okaikotini ȫapani. Iuaā oīnīkataākako mio tosētosi sesēta öti. Ipi anokanani, ȫti anokanani ipixini pakini itxa.

⁷ Eureka aua neenamatxi Teoso tixine. Teoso nitiri Mikeo inakori apanakinikata naiatari imini mitapoari initiriakorikata. Imini initiriakori pakini neenamauata apaka.

⁸ Teoso nitiriaakori tapara apiata, ininiā imini initiriakorikata !auiritaākaika Teoso tixine ikaikotinina.

⁹ Iua imini mitapoari iokanataāka maparamoni. Iua imini kitxakapirīkaripekara. Iua Txiaop inakori. Iua Satanasi inakori. Iua misirienetari kākiti ikini itixiti auakani. Maparamoni iokanatikosaaki, iua, initiriakori pakini okaākana uai ȫkorapokoritimonni.

¹⁰ Eureka nikenakotari Teoso tixinekiri sākire kataparakieneri:

—Kākiti maerekan makatxakiko apokapeka uatxa. Teoso makatxakari kākiti maerekani. Uatxa Kristo posotire oerekāka. Uatxa oerekari ikinimane auīte ininiua. Teoso mereēkiti ikinimane auīte itxaua uatxa, kotxi aītariakori kamapiretakari iokanatapeēkaika mapara. ! Ikaikotaika Teoso tixine. Mitxi ikamapiretari aītariakori Teoso apisatoō. Pokamara, īkanōka ikamapiretana.

¹¹ Aītariakori iokanatapekarri Satanasi isini. Ninoa posotari iokanatiniri Satanasi, kotxi Teoso Soti Auītene ipina ninoa ȫapani. Iarēka xiketa ninoa ȫapani. Ninoa posotari Satanasi iokanatinina, kotxi ninoa sāpiretarri atāo inakari Teoso sākire. Ninoa iposope okikona Teoso ȫapani.

¹² Hīte Teoso tixine auakani hīpoxokoniuatako. Txamari hīte itxi auakani, potxoari uiniti auakani, erepaniko, kotxi Satanasi apopeka ereē hīte sauaki. Iua iteene naiatua, kotxi imarotari paītiki Teoso ! auiritaakari iua maerekati apikomoni ikamini —itxa iua Teoso tixinekiri sāpreira.

¹³ Uai itiximoni okikosaaki, imini mitapoari asikatikinitaro oa sito amarini auākitakakaro okiniro ȫapani.

¹⁴ Oa osikāane ipi mīkitatxi kokoi mitari mīkita, oāraini ȫapani. Oa araā ȫparaā makipakanimoni. Teoso oerekirimoni osa. Iuaā Teoso nīkataro oa ipi anokanani, ȫti anokanani, ipixini pakini. Iuaā imini mitapoari !iposotari oamonni apokini.

¹⁵ Oa araākasaaki, imini mitapoari koropikaātari ȫparaā inamaākiri oa tikini. Uini atoko itxikitakari ȫparaā, oa sito axāpoātini ȫapani.

¹⁶ Kipatxi ! auiritarri ȫparaā sini oamonni. Ixoreka. Ixorekasaaki, ilkinika ȫparaā imini namaākiri kipatxi ȫki isa.

¹⁷ Ininiā imini iteene omanataro oa sito. Ininiā asikatikinitana apanakini oa anaakori inaiatina ȫapani. Kākiti Teoso paniātakiti kamakani oa anaakori itxauana. Kākiti Xesosi Kristo sākire auiākani oa anaakori itxauana.

13

Monōkori Potxoari Uiniti Pokīkaātakari

¹ Ininiā nitaponeē nitima ikipatxite nopini. Iuaā nitikari monōkori potxoari uiniti pokīkaātini, kanīkīta itxa. Iuamoni auari iko tesi pakini. Apaka ikii setxi aua. Ikinika iko aua auītetxi saporiētane. Ikinika iko aua uākatxi Teoso misākireporetakari.

² Iua monōkori nitikakiti ākiti kaiōkari atoko itxa iīto. Ikiti oso kiti atoko itxa. Inama ākiti nama atoko itxa. Iua imini mitapoari sikari iposotiire maerekati, iua potxoari uinitikirmoni. Ininiā iua auītetxi itxaua. Imini auītetxi ininiua atoko itxa. Imini txīkitakari iua potxoari uinitikiri sākire kaposotiire inini, isākire kākiti auikini ikapani.

³ Nota atamatari ikimiri. Ikii āti ipīpē ikaro mitari xika. Eureka ikaro tximōka. Iuaikana auāki itxa ikii ipinakari. Kākiti ikini itixitikini atamatakasaakiri, itsorikaātana. Ininiā auikarina iua isākire. Ikamarina iua nireēkiti.

⁴ Ikinimane auikari imini mitapoari sākire. Iteesonetarina iua, kotxi iua sikari iposotiire iua potxoari uinitikirmoni. Apaka ninoia auikari iua potxoari uinitikiri sākire. Ninoia teosonetari iua apaka. Ninoia sākire:

—Āti kaposotiareri potxoari uiniti pokīkaātakari atoko inakari ! auari. Kākiti ! iposotari inaiatiniri iua —itxana.

⁵ Iua potxoari uinitikiri auritaāka isāpiretiniri maerekati sākiretxiti. Imisākireporetari Teoso. Auritaāka auītetxi ininiua koarēta toisi pakini kasiriti.

⁶ Iua misākireporetari Teoso. Imisākireporetari Teoso uāka. Imisākireporetari Teoso auiniātāā. Imisākireporetari Teoso tixine auakan.

⁷ Iua auritaāka inaiatiniri kākiti Teoso nakitiakori. Apaka auritaāka ninoia imalkini. Auritaāka kākiti ikini uākati auīte ininiua, ikini itixiti auakan auīte ininiua, ikini kākiti sākiretxitakani auīte ininiua. Ikinimane auītetxi iua maerekati kamakari.

⁸ Ikinii itixiti auakan, Teoso nakitiakori minakanua, auikariko iua potxoari uiniti pokīkaātakari sākire, kotxi iteosonetarina iua. Itxi kamiko apisapanika ninoia uāka ! iōkataāka Soti Auīte okakori aātsopateē. Iua aātsopaā auauākatakani auapikako Teosokata mapīkaninoka ininina.

⁹ Hīte, ia atatsopatakanii kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire.

¹⁰ Teoso nirekiniāri kateia āki pitakiko, ininiā erekapitikari kateia āki pauini. Teoso nirekiniāri pokiko iouata mitariā, erekapitikari pokiko. Ininiā pokaākako iouata mitariā. Ininiā hīte Teoso nakiti inakanua himīteeñekariko himisirritiko. Kona hītakanapapiri Teoso kimapore. Ātipirika hīkamariko Teoso nirekakiti.

Monōkori Itixiākiri

¹¹ Eureka nota itikari āti monōkori. Itixiā ipokīka. Aua ipi iko. Soti auīte ākiri iko atoko itxa, iuaritika isākiraauta imini sākire atokokana.

¹² Potxoari uiniti pokīkaātakari nitiri itxaua iua itixiā pokīkakari. Potxoari uinitikiri sikaposotiretarin iua, ininiā isari ikini itixitimoni. Itxīkitakana ikinimane teosonetiniri potxoari uinitikiri. Iua potxoari uinitikiri mitxi mita karori, eureka ikaro tximōka.

¹³ Iua itixiā pokīkakari kamari posotiretxi mitxi mimarotakoti. Ipaniātari xamina tirisnaki iaxiti auakari īkorapokoriti apokini ikinimane atamatimirin ikan.

¹⁴ Iua potxoari uinitikiri auritakari itixiākiri kaminiiri posotiretxi iua ikapani. Posotiretxi xika itixiākiri misirinetari ikinimane itixiā auakan. Itxīkitakari kākiti kaminiiri potxoari uinitikiri iōt atoko inakari kai kamakori. Ikara atoko ipaxitarina potxoari uinitikiri, kotxi ikarotaāka iouata mitariā, iuaritika iuaikana auapanika ikii.

¹⁵ Itixiā pokīkakari auritaāka itxīkitakiniri potxoari uiniti pokīkaātakari atoko inakari kai kamakori kosekasinaniretinua, ininiā iua kai kamakori posotari isākiraautini kākitikata. Ipaniātari kākiti oīkiko imanirekakanisaakiri iteosonetiniri iua.

¹⁶ Itixiā pokīkakari paniātari ikinimane kākiti apakapiniri Satanasi takaōtxikare iuakoāna ikikomoni, minakania īteētāāna. Ipaniātari ikinimane kākiti auītetxi inakanua, auītetxi minakanua, katini, matini, nitiritxi, nitiritxi minakanua pakini, apakapiniri Satanasi takaōtxikare.

¹⁷ Kākiti iua takaōtxikari mauakiniti ! auritaāka iamotiitinina. ! Auritaākana ivētxirauatinina. Iua takaōtxikari potxoari uinitikiri uāka. Iuaikana mauakanisaaki, aua nōmero iua nakiti.

¹⁸ Kimarore hītxako, ikara himarotini ikapani. Kimarore hininiā himarotari potxoari uinitikiri nomerone kiki uāka itxa. Nōmero 666.

14

Soti Auīte Sēto Koarēta Koattro Mio Kākitikata

¹ Eureka nionakaāta nitaponeē. Natamatari Soti Auīte. Ōtanoxiratari nopini auanāta. Ixirata uāka Siāo inaāka. Kākiti sēto koarēta koattro mio pakini aua iuakata. Kaiāopokori kākiti. Iteētāāna Soti Auīte iri uāka iōkatsopataapeēkaika.

² Eureka nikenakotari nino a xikarauatini. Itorōkani ene atoko itxa, kotxi ama eneeneri. Ikarokirauatini ene atoko itxa nino a xikare. Viorō ene atoko itxa iua xikari ene.

³ Nino a kākiti sēto koarēta koatro mio pakini tima auñtetxi topanere apisatoō, okītxinoka xāpokāitotakini ipi ipi pakini apisatoō. Totiakori vītxi koatro pakini apisatoō apaka itimana. Nino a sēto koarēta koatro mio xikaretari xikari amaneri. Apanakini !imaikari iua xikari amaneri. Nino a sēto koarēta koatro mio īkorapokoriti Teoso amotakini, ninoanoka posotari ixikaretiniri iua amaneri xikariti.

⁴ Nino a kiki ! isirikana sitokata. ! Auiritarina iñtona kaminiri maerekati. Soti Auñte sinimoni nino a apaka sa. īkorapokoriti auakasaakina, Teoso amotana nino a. Nino a merepanika sikaäka Teosomoni, Teoso Soti Auñtene pakinimoni.

⁵ !Ikamarina maxikatiïka isäkirena. Atāo inakarinoka isäpiretana. !Ikerokarina isäkirena Teoso iauñtena apisatoō.

Ipi Āti Pakini Teoso Nitiri Sākire

⁶ Eureka nitikari Teoso nitiri araaäpotini iaxiti itanoxiti. Iua sāpiretari Teoso iokanapirena erekari kākitimoni ikini itixiti auakanimoni. Iua iokanapirenatxi kona xipoka. Isāpiretari Teoso iokanapirena erekari ikini uäkatimoni. Āti uäka sākire ipinimoni. Āti uäka sākire ipinimoni. Itxaäpota, itixi auakan sākire, iuaritika isäpiretari Teoso iokanapirena ikini uäkatimoni.

⁷ Itaparasäkireritika itxari:

—Hipikariko Teoso. Hīsāporetariko, iua Apiananiri ininiua. Apokapeka kākiti maerekati kamakani misiritiko öti. Hīteosonetariko Teoso, kotxi iua kamari iaxiti, īkoraxiti, potxoari uiniti, sōtoäri pakini –itxa iua Teoso nitiri araäkari sākire.

⁸ Iua sākirauatata atoko, āti Teoso nitiri txari:

—Papirónia sitatxiti xipokapeka. Iuaä auakan kaposottirerini, iuaritika ixipokapena. Papirónia sitatxiti auakan paniätarri imakinika itixi auakan maerekati ikamínina, maerekati itotxi nireëkiti. Ininiä nino a kamari maerekati Papirónia auakan paniätakiti.

⁹ Nino a Teoso nitiriakori ipi sākirauatata atoko, āti Teoso nitiri txari itaparasäkireritika:

—Teoso misiritanako kākiti potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani. Teoso misiritanako kākiti Satanasi takaötxikare iteëtaña takakani, iuakoäna takakani.

¹⁰ Kākiti iua atoko inakaní misiritaäkako, kotxi Teoso iteene omanäkarauata maerekati nino a kamakni xika. Teoso misiritanako nino a, ininiä atatsiirauatana xamina tirinakariä. Īxöpíri arikanako nino a. Teoso nitiriakori erekarini, itixine auakan, Teoso Soti Auñtene pakini itikariko ikara kākiti misiritiko.

¹¹ Iua xamina txīkitakari kākiti atatsiirauatini. Iua xamina tirinapikako. !Ixipoka. Itirinapika. Itxiäkapika. Nino a misiritiko !iotoka. Pokamara, īkanöka auapika nino a misiritiko. Kākiti iua potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani, iuäka iitoäna auañtotakini misiritaäkako ikara atoko –itxa iua Teoso nitiri sākire.

¹² Ininiä hīte Teoso nakitiakori, hīte ipaniätakiti kīpitakani, hīte Xesosi nireëkiti ātipirika kamakani, kataparaxini hītxako. Himiteenekariko kākiti misiritinii.

¹³ Eureka nikenakotari Teoso tixine auakari sākire. Itxano:

—Nisāpiretakiti piökatsopata. Kākiti ipikasaaki Apiananiri īkapani iparīkauatakasaaki, Teoso sikari erekari iuamoni.

Iua Erekari Matamatakoti txari:

—Ia atāo. Mitxi pasäpaniri Teoso parīka ikamínina. Uatxa itomatana, kotxi Teoso imarotapekari erekari ikamakitina.

Takari Amiko Pirena

¹⁴ Eureka nitaponeë nionakaäta iaxiti. Iuasaaki natamatari katxiäri kasarori iuaä. Aitari iaxitikiri atoko inakari topäka iua katxiäri nopini. Ikiä aua auñtetxi saporietane oro kamakori. Iuakoä saasara ätoïao aua. Pauanaro.

¹⁵ Iposo atoko āti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko. Iua itaparasäkireritika akiritari iua katxiäri nopini topäkakari:

—Pikosekariko pisaasarate. Pamariko takari, kotxi takari amiko manapipekara. Takari ikini itixitikiri amiko manapipekara.

¹⁶ Ininiä iua katxiäri nopini topäkakari isaasaratetë isauakari ikini itixiti nopini auakari. Amari takari imakinika.

¹⁷ Iposo atoko nitikari āti Teoso nitiri pokïka Teoso aapoko Teoso tixineë. Iuamoni apaka aua saasara ätoïao iuakoä. Pauanaro.

¹⁸ Iuañkana āti Teoso nitiri apoka. Teosomoni sikakori takikoätaä ipotorika iua. Inikatari xamina tirinakari iuaä. Iua itaparasäkireritika akiritari Teoso nitiri saasara auakiti:

—Pimaiñkaroko pisaasarate. Pimakatxakaroko ova ikini itixitikero, kotxi ova oionapeka —itxa.

¹⁹ Ininiā Teoso nitiri isaasaratet isauakaro ova ikini itixitikero. Itsotakitataro ovatsa. Iposo atoko okaro ova ori ova iopetiko mitari āki. Okatsonakaāka. Teoso omanākare iua ova iopetiko atoko itxa, kotxi Teoso iteene omanākarauata kākiti maerekani xika.

²⁰ Ova ori kākiti kitia iopetikoātaa sitatxi mapotōkire. Txamari na ovapeēni ikara atoko itxa. Arēkatxiāra ikara atoko itxa. Iua arēkatxi uini panaā atoko itxa. Tresētosi kirómetro arēkatxi aua. Arēkatxi īpanaa kavaro namaāpeka apoka arēkatxi. Āti metro ipixini īpanaa arēkatxi.

15

Teoso Misirikare Mīkani Setxi

¹ Eureka nitaponeē nitikoka iuañkana.

—Kipa atxiñti? —nitxa iuañkana nākxinireē, kotxi natamatari Teoso nitiriakori setxi itixinēē.

Ninoa minari misirkaretxi setxi pakini kākitimoni. Apikomoni misirkaretxi !auaika. Ia misirkaretxi setxi inokasaakiri kākiti, Teoso misiritanina ninoa imaeukanina xika.

² Eureka natamatari ipoa atoko inakari. Ātakaāri, xamina tirinakarikata koketakori atoko itxa ipoa. Kākiti tima ipoa ītinikata. Ninoa iokanatapekari Satanasi sini, kotxi !ikamarina iua potxoari uinitikiri paniātakiti. Iua potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori paniātakiti !ikamana. !Apakaparina Satanasi takaōtxikare, iuāka nomerone. Ikininape aua viorāo atoko inakari Teoso sikakiti.

³ Ninoa xikaretari Moisesi xikare, Teoso nitiri uai itixi auakari xikare. Ixikarenātari Teoso Soti Auñene xikare. Ia ixikaretana. Itxana:

“Teoso Apiananiri, ikini posotiretxi auakitt pite. Peerekari piparīka. Pite kaposotiireri. Pite atāonari pikamakiti. Ikini uākati auñte pitxaua pite.”

⁴ Ikinimane paxitaiko pite ipikareritika, kotxi pite Apiananiri pitxaua. Ikinimane txaiko pite: ‘Peerekai,’ itxaina. Kotxi pitenoka !auri maerekati. Kākiti ikini uākati apokako pitemoni. Ninoa txaiko: ‘Ate teosone pitxaua,’ itxana kotxi ikinimane itikari erekari pikamakiti.”

Ikara atoko itxa ninoa xikaretakiti.

⁵ Eureka natamatari Teoso aapoko āki. Natamatari iua auiniātaā.

⁶ Iposo atoko ninoa Teoso nitiriakori setxi, misirkaretxi setxi mīkani, pokīka Teoso aapoko. Ninoa māka katsopiri, pomēkoriri. Ninoamoni aua oro kamakori. Itinimañ nopini inapa.

⁷ Ninoa ipi ipi pakini okītxinoka xāpokañtotakini iuaā aua. Okītxinoka xāpokañtotakiti sikari iātatxi setxi pakini oro kamakori ninoa setxi Teoso nitiriakorimoni. Teoso auapiniñnika inakari xāpokakapekari iua setxi pakini iātatxi omanākareē.

⁸ Teoso iotximere xāpoka iua aapoko āki. Katxiāri kasarori atoko itxa. Iuasaaki kākiti !auriratāka Teoso aapoko īroini, ninoa Teoso nitiriakori, misirkaretxi mīkani setxi pakini, misirkatakasaakina kākiti.

16

Iātatxi Teoso Omanākare Auakiti

¹ Eureka nikenakotari Teoso aapoko āki auakari sākire. Itaparakieneritika imisākiretana ninoa Teoso nitiriakori setxi. Itxana:

—Hīsa. Hīkitakari Teoso omanākare iātatxi āki auakari itixi auakanimoni —itxa.

² Ininiā ninoa Teoso nitiriakori sari. Merepanika ātika initiri kitakari iātatxi ākikiri itixi auakanimoni. Iuasaaki kimiti mitari, katsiiri, apoka kākiti Satanasi takaōtxikare auakini ītomoni. Potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani ītomoni apoka ikara atoko inakari amianari.

Āti Iātatxi

³ Iposo atoko ātipékana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri potxoari uinitimoni. Iuasaaki āparaā arēkatxi itxapekaua. Kākiti ipikari arēka atoko itxa iuasaaki. Ininiā ikinipoko potxoari uiniti auakan iuasaaki xipoka.

Āti Iātatxi

⁴ Iposo atoko ātipékana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri uinimoni, sōtoāri pakinimoni. Iuasaaki āparaā arēkatxinoka itxapekaua.

⁵ Iuasaaki nikenakotari Teoso nitiri āparaā nīkatakari sākire. Itxari Teosomoni:

—Pite maerekati makamakatii. Ātipirika auakarii pite. Atāo pikamakiti pimisiritinina maerekati kamakanī ikora atoko.

⁶ Kotxi ninoa okari kākiti pite nakitiakori. Okarina pisākire sāpiretakanī. Ninoa oxiketari ninoa arēka. Ininiā uatxa pite sikana arēkatxi iātinina. Atāo imisiritikona kotxi maerekati ikamana —itxa Teoso nitiri.

⁷ Iposo atoko nikenakotari āti sākire. Teosomoni sikakori takikoātaā auakari iua. Itxari Teoso:

—Pite Teoso Apiananiri, Kaposotireri pitxaua. Erekapitikari maerekati kamakanī pimisiritini. Pite kona kerokari pikamakiti, kotxi atāo inakarinoka pikama —itxa.

Āti Iātatxi

⁸ Eureka ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri atokatximoni. Iuasaaki atokatxi apiaita patakata. Auriritaāka kākiti arikini itaparapatakāā.

⁹ Ininiā kākiti arikaāka atokatxi patakāā. Iuaritika !inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. “Peerekari Teoso,” kona itxana. Teosonoka posotari iotokakiniri iua misirkaretxi, txamari ninoa maerekati pirenaā akiritari Teoso uāka.

Āti Jātatxi

¹⁰ Ininiā ipi ipi pakini Teoso nitiriakori kitakapekari iātatxi ākikiri itiximoni. Eureka iuaūkana āti Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri auītetxi topanteremoni iua potxoari uiniti pokikāātakari topanteremoni. Iuasaakipeka iua potxoari uinitikiri auītetxi ininiātāua patimari ipiākini. Kākiti iuaātāā auakani akatsanimitaua itsii xika.

¹¹ Iuaritika !inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. Imisākireprietarina Teoso iaxiti apiko nopinixiti auakari, atatsiirena xika, kimiti xika.

Āti Jātatxi

¹² Eureka iuaūkana Teoso nitiri āti kitakari iātatxi ākikiri mitari uinitimoni Eoparatxi inakrimoni. Iuasaaki uini uuaā. Isonāka. Kimaporri itxaua, auītetxiakori atokatxi pokikinimonī ikani inapinina īkapani.

¹³ Iposo atoko nitikari maerekani matamatakoni ipi āti pakini. Atiniro atoko itxana. Āto pokikā mitapoari imini namaā. Āto pokikā iua potxoari uiniti pokikāātakari namaā. Āto pokikā iua itixi pokikakari namaā. Iua itixi pokikakari iua Satanasi sākire sāpiretakari itxaua. Na atāonee isākire. Poxirari ikama.

¹⁴ Ninoa maerekani matamatakoni ipi āti pakini Satanasi nitiriakori. Ninoa kamari posotuiretxi. Isana auītetxiakorimoni, ikini itixiti auakanimonī. Akiritana kākiti apotuitinua ineenamauatinina īkapani. Teoso kaposotireri naiatanako ninoa itixi xipokini ōtsiasaki.

¹⁵ Hīte ia atatsopatakanii, Apiananiri txai hīte:

—Erepaniko. Napokako kūtitiri apokini atoko, kākiti mimarotakinitipanika. Napokasaaki ereē, pikoatinī, kamāka pininiā, pipoxokoniuata. Ikara atoko pininiā, kona kasarai ikinimane apisatoō pisini, ininiā kona kapētai —itxa Apiananiri sākire.

¹⁶ Eureka ninoa ipi āti pakini Satanasi nitiriakori maerekani matamatakoni, apotuitari auītetxiakori Amaketō inakoriātaā. Iuaātāā akiritaāka Amaketō Xoteo sākireē.

Imapotōkire Iātatxi

¹⁷ Ninoa setxi Teoso nitiriakori, seisi kitakapekari iātatxi ākikiri. Ātinoka ! ikitakapanikari. Iuasaakiika iua kitakari iātatxi ākikiri ītimamonī. Iuasaaki nikenakotari auītetxi itopanereātaā auakari sākire:

—Ixipokapeka —itxa itaparakineritika.

¹⁸ Iposo atoko iotxira mēkoākata. Ikarokirauata. Pataparaeneri. Itixi iakeēkata. Mitxi ! auari itixi iakeēkatini ikora atoko inakari. Iuasaakikarako apiatako.

¹⁹ Iua sitatxi apiari Papirónia inakori xoreka. Ipirata ixoreka, ininiā ipi āti pakini sitatxitxi atoko itxaua. Ikini itixiti auakari sitatxi xipokaāka iuasaaki. Teoso ! imax-inikaretari Papirónia sitatxitxi auakani kamakiti, ininiā iteene imisiritana ninoa, kotxi iteene omanākarauata imaerekana xika.

²⁰ Iuasaaki ikini ipokomiri! luaika. Ōtanoxiratari ikinipoko xipoka iuasaaki.

²¹ Katxikarerri iaxiti auakari, kai mitari atoko inakari, katxaka itiximoni. Apanakini kai minani koarēta sīko kiro. Iua irika kākiti nopini. Ikara katxakakari pamonōkonipaniri. Iua xika kākiti iteene misākireprietari Teoso.

—Notakata pisa. Noerekai sitatxi miramaneri. Sito kanokarero kaposotirero atoko itxa iua sitatxi. Oa topākanāta uini itori nopini. Iuaā auakani misiritiko noerekaiko pite.

² Auñtetxiakori ikini itixiti auakani kamari maerekati iua sitatxiti auakanikata isirīkinina. Iua sitatxi auakani txíkitakari kākiti ikini itixiti auakani maerekati ikaminina. Kapoārōa poātakari nirekini atokokana, ninoa nirekari iua maerekati iua sitatxiti auakani kamakiti —itxa notamoni.

³ Eureka iua Erekari Matamatakoti paniātano iua Teoso nitirkata nisini. Iua Teoso nitiri anikano āparaā makipakanītāā. Iuaā natamataro sito topākanāta iua potxoari uinitikiri nopini. Pōkamarāltori iua. Iitoā aua iōkatakori kaiāopokori Teoso imisākireprietini iōka. Ikii setxi aua. Iko tesi aua.

⁴ Oa sito māka pomamari ipixini. Pōkamarari itxa omāka. Pakaroneri omāka. Oitoā aua oro, pérrora, kai soro pomēkoriri pakini aua. Omañkari iākoanatxi oro kamakori. Iua iākoanatxi āki aua maerekati okamakiti itxiko atoko inakari. Maerekati oñtio kamakiti ikara atoko itxa.

⁵ Oteētaā aua sākiretxi iōkatakori. Itxari: “!Kimarotikori. Kanokareroakoro inoro itxaua Papirónia sitatxi miramaneri. Maerekati kamakani inoro itxaua Papirónia.”

⁶ Nitikaro oa sito opoātini, Teoso nakitiakori arēka oātini xika. Xesosi sākire auikinina xika, okaākana. Natamatakasaakiro nitikoka.

—Kipa atxiīti? —nitxa.

⁷ Iua Teoso nitiri txano:

—Kininiāpa pitikoka? Nisāpiretaiko oa sito pirena. Apaka nisāpiretaiko iua potxoari uinitikiri pirena, ikii setxi, iko tesi auakiti pirena, oa porikitakari pirena nisāpiretai, kotxi kona pimarotari.

⁸ Iua potxoari uinitikiri patamatakiti mitxi aua, txamari uatxa !auaika. Iua eureka ipokikapanikako aariko mamapotōkire irikotiā. Eureka anikaākako ixipokikomoni. Ikini itixiti auakani Teoso aātsopateē iuākana maiōkatakoni tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakinako. Itxi kamiko apisa iuākana liōkatsopataā Teoso aātsopateē. Iua aātsopā iōkauākatakakoninoka ātipirika auapikako Teosokata. Kākiti tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakina, kotxi mitxi auāki itxa, eureka !auaika, eureka iuaākana auākipeka itxa.

⁹ —Ikara inakari pimarotini īkapani, iteene pimixinikariko. Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi ḻtanoxiratari setxi apaka aua. Oa sito topākanāta iua ḻtanoxiratari nopini.

¹⁰ Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi auñtetxiakori setxi apaka auako. Auñtetxi !itxaikauana nino siko. Ātinoka auñtetxi txapanikaua. Āti kona apokapanika. Iua apokasaaki mapaōtinoka auñtetxi itxauako.

¹¹ Iua potxoari uinitikiri mitxi auāki inakari, iposo atoko !auaika inakari, iua apokako. Iuara auñtetxi txauako. Iua mitxi apotiiitaua ninoa setxi auñtetxiakorikata. Āti òti iua xipokaākako.

¹² —Patamatari iko tesi pakini. Kinirepa iko tesi aua? Kotxi auñtetxi tesiaua. Ninoa auñtetxiakori kākiti auñteakori !itxapanikauana. Ninoa sikaposotiiretakako auñtetxi ininiuana iua potxoari uinitikirikata. Ninoa auñtetxi itxauanako āti oaranoka.

¹³ Ikininape ninoa tesi auñtetxiakori parīkauata iua potxoari uinitikiri īkapani. Iposotireēna, itaparaāna iparīkauatana iua potxoari uinitikiri īkapani.

¹⁴ Inaiatarinako Teoso Soti Auñtene. Teoso Soti Auñtene iokanatana nino isinina, kotxi iuananī Apiananiri itxaua. Auñtetxiakori auñte itxaua. Ātipirika iuakata sikani, iua akiritatini, imereēkini, ātipirika iua nireēkiki kamakani, ninoa moianatari iua Soti Auñteneenamauatini —itxa Teoso nitiri sākire.

¹⁵ Iua Teoso nitiri apikomoni txari notamoni:

—Pite atamataro oa kanokarero topākanāta kāuaāri nopini. Kinirepa kāuaāri nopini oāua? Kotxi iuaātaā kākitipokni, ikini uāka, ikini itixiti auakani, ikini āti uāka sākire sākiretakani pakini. Iua kāuaāri mitari atoko itxana.

¹⁶ Iua potxoari uinitikiri, ninoa tesi auñtetxiakori pakini omanataroko oa kanokarero. Ninoa makatxakariko ikinipoko oa nakiti. Imakatxakarinako omāka. Kasarapeka otxako. Oxini inikanako. Ninoa xipokaroko oa xaminaā.

¹⁷ Teoso txíkitakari Teoso nireēkiki ikamininga, kotxi ninoa auñtetxiakori parīkauata iua potxoari uinitikiri īkapani Teoso nireēkiki iaōka. Ininiā Teoso sākire mitxi auakari auapeka. Isākire iaōka ikamana. Ininiā ninoa nirekari iparīkauatinina iua potxoari uinitikiri īkapani. Ininiā ninoa auñtetxiakori itxauana iua potxoari uinitikiri īkapani.

¹⁸ —Oa sito kanokarero patamatakito kona atāo sitoni. Sitatxi miramaneriā auakani oa sito kanokarero atoko itxana, kotxi iua sitatxiā auakani paniātana ikini auñtetxiakori itixi auakani maerekati inireēkitina ikaminina.

18*Papirónia Sitatxiti Xipokini*

¹ Ikara inaäka atoko nitikari äti Teoso nitiri Teoso tixine auakari katxakaäpotini ikorapokoriti Teoso tixine potoriäkari. Iua kaposotireri. Iotximere iopinikari imakinika itixi.

² Iua sâkirauala itaparasäkirerita. Itxari:

—Ixipokapeka Papirónia sitatxiti miramaneri. !Auaika. Uatxa Satanasi nitiriakori aua iuaä. Ikini sereti maerekani matamatakoni aua iuaä. Araäkari ikini sereti arakakari nikakani, kâkiti mapokaerekatakiniti, iuaä apoka.

³ Oa sito kanokarero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani txîkitakana ikini itixiti auakani maerekantxi ninoa kamakiti iaôka ikaminina. Papirónia sitatxiti auakani kamari maerekati iñtua nireëkiti. Itxiti auakani nirekaki ikara maerekati ikaminina kapoäroä poäetakari nirekini atokokana. Auñetxiakori ikini itixiti auakani kamari ikara maerekati Papirónia sitatxiti auakanikata. Tiitxi vëtxitakan apakaparo txineiro kaiäopokoro, kotxi Papirónia sitatxiti auakani amotari tiitxipokoni —itxa Teoso nitiri sâkire.

⁴ Eureka nikenakotari äti Teoso tixine auakari sâkire. Itxari:

“Hîte nota nakitiakori inakan iakanpariko iua sitatxi. !Hîkamapiri maerekati ninoakata. Ininiä !himisiritaäka ninoakata.

⁵ Kotxi maerekati ninoa kamakiti apiaäpota. Tiitxi tsorinatakori atoko itxana ninoa maerekani. Iaxitipeka apokaäpota ninoa maerekani. Teoso xinikari ninoa maerekani, ininiä iua misiritanako ninoa.

⁶ Himisiritanako ninoa. Hîte imisiritinina atokokana, hîte misiritanina ninoa. Ipiñata himisiritanako ninoa, ninoa maerekani xika. Ninoa misiritapekari apanakini, ininiä ia imisirkarena xika ipikata himisiritanako ninoa.

⁷ Hîtxîkitakanako ninoa atatsiirauatinina. Hîtxîkitakanako ninoa maerekaxiniretinoka ininiä. Ikara atoko ninoamoni hîkaminiä, atäopitikara hîkamakiti, kotxi iteene iuikuauana ninoa. Itomaneri itiina, ininiä ninoa iarinouata. Ninoa sâkire: ‘At eui topäänäta, kotxi auñetxi kaposotüreni atxaua. Tikinitakoro atoko !atxaua, ininiä maerekaxinireтика !atxa,’ itxana äkixinireëna.

⁸ Ikara isâkirena xika äti öti ninoa misiritaäkako. Amianari, maerekaxinirenitxi, natxi pakini apokako ninoamoni. Arikatxi xipokanako ninoa, kotxi Teoso iuasaaki misiritanako ninoa. Imisiritanako ninoa, kotxi Teoso Apiananiri Kaposotireri itxaua,”

itxa iua Teoso tixine auakari sâkire.

Kâkiti Txiapatini Sitatxi Xipokini Xika

⁹ Auñetxiakori ikini itixiti auakan, Papirónia sitatxiti auakanikata sirikakani, ninoakata tiitxi apokaerekatakan, itikasaakirina iua sitatxi misiritiko, iteene itxiapatanako. Ninoa auñetxiakori txiapata iua sitatxi arikasaaki, xamina txiä itikasaakina.

¹⁰ Ötakoxiti itimana, kotxi ipikarina sitatxi auakani xipokini. Iuasaaki itxanako:

—Erekari! Erekari. Ia sitatxiti miramaneri !auaika. Papirónia sitatxiti !auaika. Kâkiti kaposotirerini xipokapeka. Äti oaranoka arikatxi xipokapena ninoa imaerekana xika.

¹¹ Ikini itixiti tiitxi vëtxitakan apaka txiapatako. Ninoa maerekaxinireninoka itxanako sitatxi auakan xipokasaaki.

—Kiripa amotatari atii uatxa? —itxana.

¹² Mitxi ninoa vëtxitarri oro, pirata, kai soro pomëkoriri, kai soro kasarori pérora inakori. Mitxi ivëtxitarri mäkatxi mata arinio inakori, mäkatxi mata seta inakori, mäkatxi mata pökamarari, mäkatxi mata pomamari pakini, ivëtxitana. Ivëtxitarina ikini sereti aamina eremari inakari. Ivëtxitarina ikini sereti tiitxi iko kamakori, aamina pakaroneri kamakori, pirösi kamakori, metao kamakori, kai kamakori.

¹³ Ivëtxitarina kanera, koketxi pakini. Ivëtxitarina kamariäro miha inakori. Ivëtxitarina kamariäro piräkisësi inakori. Ivëtxitarina iäriä, aseitona ii, triko, triko pani pakini. Ivëtxitarina kema auñete, soti auñete, kavarro, mitekaä kavarro anikakiti pakini. Kâkiti apaka ivëtxitana, nitirixti ikapani. Kâkiti ïto, kâkiti xinire apaka inirekana ivëtxitina.

¹⁴ Ninoa tiitxi vëtxitakan sâkire sitatxi moni:

—Ikinika hîtii erekari hinireëkiti xipokaäkapeka. Ikinika hîtxineirote !auaika. !Auaika hâpokaerekataki. Hîtii arikapeka —itxana ninoa sâkire.

¹⁵ Ninoa tiitxi vëtxitakan katxineiroterini itxauana, kotxi kâkiti iua sitatxiti auakani mitxi amotari ninoa tii. Iua sitatxi xipokasaaki, ninoa tiitxi vëtxitakan timanäta ötakoxiti, kotxi ipikarina sitatxi arikini. Itxiapatan. Imatinianuatana.

¹⁶ Itxana:

—! Erekari. Sitatxi miramaneri !auaika uatxa. Mitxi ia sitatxi peerepokori sito erero atoko itxa. Oia sito māka pakaroneri, pomamari, pōkamarari pakini. Oītoā aua oro, kai soro pomēkoriri. Pérora pakini' aua. Oia sito atokokana ia sitatxi.

¹⁷ Āti oara napa atoko ia sitatxiā auakani tii kakaroneri xipokapeka –itxana.

Sitatxi arikasaaki, maporo auakini, maporo āki sikani, maporo āki parīkauatakan apaka ūtakoxiti atamatatarina iua sitatxi arikini.

¹⁸ Ninoa itikasaaki katxiā iua sitatxi arikini, itxana:

—Ia sitatxi miramaneri atoko inakari lauari –itxana ninoa.

¹⁹ Iuasaaki itakarina atapani ikīāna imatinianiuatiniāna. Itxiapatana iuasaaki. Imatinianiuatana iuasaaki. Itxarina:

—! Erekari. !Erekari. Kamatinanipitikari sitatxi miramaneri xipokini. Mitxi iuaā ikinimane maporo auakini apakapari kaiāopokoro txineiro, kotxi iuaā auari txineiropokoni. Eureka āti oara napaka atoko ixipokapeka ikinika –itxana isākirena.

²⁰ Hītepekana Teoso tixine auakanii hīpoxokoniuatako iua sitatxi xipokiniā. Hīte Teoso nakitiakori hīpoxokoniuatako. Hīte Xesosi moianariakorii, hīte Teoso sākire sāpiretakanii pakini hīpoxokoniuatako, kotxi Teoso arikapekari iua sitatxiā auakani hīte imisiritinina xika.

Kai Miramaneri Potxoari Uinitimoni Okiko

²¹ Eureka āti Teoso nitiri kataparari mañkari kai meraminapoari. Kai triko kamiriākari atoko itxa iua kai. Okari potxoari uinitimoni. Iua txari:

—Itapararitika kai nokini atoko, Papirónia sitatxitxi miramaneri xipokini. !Atamataākaika sitatxi iuaā –itxa isākire.

²² Itxari iua sitatximoni:

—Xikari !ikenakotaākaika ereē. !Auaika xikari viorāokata, koitxikata, trōpetatxapakinikata. Ereē kākiti parīkauatini lauaika. Atarokiri kamiko ene !kakenakotikoikari.

²³ Tirikapi kamara ! katamatikoikari ereē. Taniriuatakan kiinirite ene ! kakenakotikoikari. Ereē mitxi vētxirauatakan apiari itxauana. Ninoa atoko inakari !auari ikini itixiti. Kākiti ereē auakani misirienetana ikini kākiti ikini itixiti auakani, kotxi ninoasākire maerekatinoka –itxa Teoso nitiri sākire.

²⁴ Papirónia sitatxitxi misiritaāka, kotxi iuaā auakani okapena Teoso sākire sāpiretakanii kākiti Teoso nakitiakori. Ikinimane kākiti itxi okakoni xika Papirónia sitatxitxi xipokaāka.

19

Areroia, Peerekari Teoso

¹ Eureka nikenakotari kākiti sākire, kaiāopokori kākiti Teoso tixine auakani. Itaparasākireritikana itxana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Ate Teosone makatzakari kākiti maerekani. Kaiotximereri aTeosone. Kaposotiireri.

² !Ikerokari ikamakiti, kotxi atāo inakarinoka ikama, ininiā atāo imisiritinina maerekati kamakani. Erekarinoka ikama aTeosone. Iua misiritarri Papirónia sitatxitxi. Kanokarerri kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani iomatari kākiti xinire ikini itixiti auakani xinire, kotxi oerekarina maerekati ūtotxi nireēkiti ikaminina. Teoso misiritania Papirónia auakani, kotxi okana Teoso nitiriakori itixi auakani –itxana ninoasākire.

³ Iuaākana itxana itaparakieneritikana:

—Areroia. Peerekari Teoso. Iua sitatxi miramaneri arikapikako. Katxiāri iuaākiri itimatxiātapiako atipirika –itxana.

⁴ Iuasaaki ninoasākire totiakori vītxi koatxo pakini, ninoasākire totiakori vītxi koatxo pakini apaka, ipamakana Teoso apisatoō. Iuasaaki Teoso topākanāta auūtetxi topanere nonipi. Ninoasākire totiakori iua:

—Pite aTeosone. Peerekari pite. Ameē, areroia –itxana ninoasākire.

Sotí Auūte Ítanorouatini Kiiniriti

⁵ Eureka nikenakotari Teoso topanereē auakari sākire. Itxari:

—Hīte Teoso nitiriakori ikini itixiti auakani, “Peerekari aTeosone” hītxako. Hīte auūtetxi inakanii, auūtetxi minakanii apaka, hīpikiniāri Teoso, “Peerekari aTeosone,” hītxako –itxa.

⁶ Iposo atoko nikenakotari itomaneri kākiti sākire ene atoko itxa, āparaā kai auiniātāa auakari ene atoko itxa, ikarokirauatini ene atoko itxa. Nikenakotari ninoasākire:

—Areroia, peerekari Teoso, kotxi aTeosone, Apiananiri, kaposotiireri, ikinimane auūte itxaua –itxana ninoasākire.

⁷ —Mapoxokoniuata. Apoxokoniritika masākiretauata. Matxari: “Peerekari Teoso.” Teoso Sotí Auūte Ítanorouatini iketo apokapeka. Ítaniriuatakaroo iua ikapani oāiamatapeka.

⁸ Osikaāka mākatxi ereri, kasarori oieretaākiti tīkane –itxana ninoasākire.

Teoso nakitiakori kamakiti atão inakari oa mäka atoko itxa.

⁹ Iposo atoko iua Teoso nitiri txano nota:

—Ia piõkatsopata. Iua Soti Auïte ïtanorouatini kiiniriti kemañxitakoni poxokoniuata —itxa notamoni.

Iuañkana itxano:

—Ia nisäpiretakiti Teoso sãkire atão itxa.

¹⁰ Ikara nikenakotakasaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, Teoso apisatoõ pa-mäkarino atoko nitxaua. Txamari iua txano:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atoko, pitariakori Xesosi sãpiretakiti auiñkani atoko. Teoso apisatoõnani pipamakako. Xesosi sãpiretakiti iopinikari Teoso sãkire sãpiretakani ãkixinire. Ininiä ninoa sãpiretarri kãkiti atão Teoso sãkire —itxa.

Kavaro Kasarori Nopini Topãkakari

¹¹ Eureka natamatari Teoso tixineë auakari. Natamatari kavaro kasarori. Iua kavaro nopini topãkakari ikamaenetakiti kamakari itxaua. Isäkire atâonoka. Atão imereëri kãkiti misiritiko imarekani xika, kotxi iua imarotari ikinipoko kãkiti kamakiti, ininiä ikamari atão. Inaiatana maerekati kamakan, kotxi iua kamari atão.

¹² Oki xamina tirinakari atoko itxa. Ikiä ito auñtetxi saporiëtane aua. Iuäka iõkatakori iïtoä aua. !Kimarotikori iua uäka. Iuanoka imarotari iuäka.

¹³ Arékatxinoka imäkaä aua. Iua akiritaäka, “Teoso Säkire” inakori.

¹⁴ Isotatoneakori, Teoso nitiriakori Teoso tixine auakani, saäpota iuakata. Iua ïkiika. Ninoa apaka topãkava kavaro kasarori nopini. Imäkana peereri, kasarori.

¹⁵ Iua “Teoso Säkire” inakori namaä opokika iouata mitaro neenamatxi ikamini ïkapani. Kauanaro. Iua iouataneë okanako imokaiakarini ikini äti uäka, ininiä ikini äti uäka auñte kataparari itxauako iua. Imisiritanako ninoa imaerekanina xika. Ova katxaratiko atoko itxako imisiristikona. Teoso kaposotireri omanäkare ova katxaratiko atoko itxako. Teoso iteene omanäkarauata iuasaaki kãkiti maerekani xika.

¹⁶ Iua “Teoso Säkire” inakori mäkaä, itapikeë apaka iõkataäka: “Auñtetxiakori auñte. Apianari,” iõkataäka.

¹⁷ Iposo atoko natamatari äti Teoso nitiri. Atokatxi iotximereë itima. Iua itaparakienertika akiritarri ikinika itano araäkani:

—Hina. Häpoka Teoso kiiniritemoni. Mitari ikiinirite —itxa.

¹⁸ —Hina. Auñtetxiakori xini hinika. Sotatoakori auñteakori xini hinika. Sotato xini apaka hinika. Kavaro xini hinika. Hinikari kikiäkini kavaro nopini topãkakani xini apaka. Hinikari ikini kãkiti xini, nitiritxi iamotakoni xini, nitiritxi minakaniua xini, kãkiti apiatakan xini, kãkiti mapiatakani xini apaka hinika —itxari itano araäkani.

¹⁹ Eureka nitikari iua potxoari uinitikiri. Iuakata aua itxi auakani auñteakori, isotatoneakori apaka. Ninoa apotiitaua, iua kavaro kasarori nopini topãkakari isotatoneakorrikata inaiatininä ïkapani.

²⁰ Iua neenamatxi xipoka atoko, iua potxoari uinitikiri mañkaä. Isäkire sãpiretakari, atão minasäkiretakati, imäkaä apaka. Mitxi iua kamari posotiretxi iua potxoari uinitikiri ïkapani. Ikara posotiretxi xika imisirienetana ninoa potxoari uinitikiri takoñtxikare auñañtotakini. Imisirienetana ninoa iua kai kamakori teosonetakani. Iua potxoari uiniti pokäkäñtakari, isäkire sãpiretakari pakini, auñkipanika okaäka ipoa atoko inakarimoni, ñoxpiri arikiniätaä.

²¹ Isotatoneakori okapeëka iouataä, kavaro kasarori nopini topãkakari namaäkeroä. Iuasaaki ikinika maiori nikapena ninoa xini. Kamitopekana. !Iposotaikarina ikinika okakoni xini inikininä.

20

Mio Anokananisaaki

¹ Eureka nitikari Teoso nitiri katzakaäpotini Teoso tixine ïkari. Iuakoä iua minaro xavi iua mamapotökire irikotimon. Apaka iminari kohëtxi mitari.

² Iuasaaki imäkari iua imini mitapoari. Kitxakapirikarikara iua imini. Iua maerekani matamatakoni auñte, Satanasi inakori. Iua mañkari Satanasi. Iaxirikari kohëtxiä, mio anokanani imatïpokotakani tükane.

³ Iua Teoso nitiri okari Satanasi iua aarikoä, tota itxari itore. Ikkiriokari oa xavi itore sonaä, ininiä !apakata itore matakakiko. Ininiä mamapotökire irikoti äki ikaikota Satanasi. !Iposotaikari imisirienetiniri ikini itixiti auakani. Mio anokanani auako iriko äki iua Satanasi. Mio ano napaäka atoko auritaäka ipokikini. Mapaõtinoka auritaäka mapara auini.

⁴ Eureka natamatari auñetxiakori topanere. Kaiāopokori auari iuaā. Natamatari iua topaneretxi nopini topākani. Ninoa txikitaāka auñetxi ininiuana. Iuasaaki natamatari apanakini kākiti. Mitxi sauakanopitakoni. Okapeēkana Xesosi iokanapirena, Teoso sākire pakini isāpiretinina xika. !Iteosonetarina iua potxoari uinitikiri. Iua kai kamakori !iteosonetana. Iua potxoari uinitikiri takaōtxikare ! itakana iteētaāna, iuakoāna pakini. Iuākana auapekana. Auñetxi itxapekauana Kristokata. Mio anokanani auñetxi itxauana.

⁵ Ikara ipikani ñikitikiko merepanika ipikani ñikitikiko. Iua mio anokanani napaāka atoko apanakini ipikani ñikitikaāka.

⁶ Ipikani merepanika ñikitikiko iuākana auāki ininina īkapani, Teoso nakitiakori itxauana ninoa. Teoso sikari erekari ninoamoni. !Atatsiitarina ātiāo ipikitxi Teoso misiritakasaakina maerekati kamakani. Sasetotxi itxauana, kotxi Teoso nireēkiti ikamana. Kristo nireēkiti apaka ikamana. Mio anokanani auñetxi itxauana Teosokata.

Satanasi Xamina Mitapoarimoni Okiko

⁷ Mio ano napaāka atoko, Satanasi kateia āki auakari, sikakaākako. Ipokīka mapara.

⁸ Iuasaaki Satanasi īpirixititaritxi itixi kākiti ikini āti uāka imisirienetini īkapani. Iua misākiretaritxi āti uāka Koki inakori, Makoki inakori pakini. Txamarri na atāo isākire. Inirekari ninoa neenamauatini iuakata. Apititana ninoa Teoso nakitiakori inaiatinina īkapani. Itori kākiti Satanasi apotuitakini. Uini ikipatxithe atoko itxana.

⁹ īpirixititarina itixi. Iakirokaria Teoso tiretakiti sitatxitxi, kākiti Teoso nakitiakori auiniātaā. Iuasaaki xamina iaxitikiri katxaka. Ixipokana ninoa ikinikiana.

¹⁰ Iuasaaki Satanasi, kākiti misirienetakari, okaāka arikatxi mitapoarimoni ēxópiri arikikoātaā. Iua potxoari uinitikiri, isākire sāpiretakari pakini okapeēkaika iuaā. Iuaā ninoa atatsiirauatapikako pokamara, īkanōka ātipirika. !Ixipoka ninoa atatsiirauatini.

Ipinakanari Apakapari Iparīkana īki

¹¹ Eureka natamatari auñetxi topanere kasarori mitari. Natamatari iua inopini topākakari. Iuasaaki patimari iaxiti, itixi pakini ereēkokini iua topākakari apisatoō. Iaxiti, itixi pakini kona katamatikoiakari.

¹² Iposo atoko natamatari kākiti mitxi ipinakanri timini Teoso topanere apisatoō. Kākiti apiarini, kākiti poiāorini pakini tima Teoso apisatoō. Iposo atoko itori aātsopa katamēkitaāka. Iua aātsopaā aua ikinika kākiti kamakiti. Apaka āti aātsopa katamēkāka. Kākiti uāka aua iua aātsopaā Teosokata auakani īkapani. Iuasaaki ninoa mitxi ipinakanri apakapari ikamakitina īki uai itixiā auakasaakina.

¹³ Ninoa mitxi potxoari uiniti āki ipinakanri apoka iuaā. Mitxi kipatxiā ikatakoni apaka apoka iuaā. Ikini kākiti ipikani auiniātaā auakani apoka iuaā. Ikinika apakapari ikamakitina īki, ikamakitina itixiā auakasaakina.

¹⁴ Eureka ipikitxi, ipikani auiniātaā pakini okaāka iua arikatxi mitapoarimoni. Iua arikatxi mitapoarimoni iuākana kākiti ipina ātiāo ipikitxi maxipokatimoni.

¹⁵ Kākiti ātipirika Teosokata auakani uāka aua Teoso aātsopateē. Kākiti iuaā mauauākatakani okaāka iua arikatxi moni.

21

Iaxiti, Itixi Pakini Amaneri Txapekaua

¹ Eureka natamatari iaxiti amaneri, itixi amaneri pakini. Iaxiti mitxiri ereēkokape. īkora itixi mitxiri ereēkokape. Potxoari uiniti !launika.

² Natamatari Teoso sitatxine Xerosareē amaneri. Iua sitatxi Teoso tixinekiri. Teoso panītaritxi iua sitatxi īkorapokoritxi apokini. Natamatari ikatxakaāpotini. Iua sitatxi peereri. Sito ītaniriutakasaaki, omāka peereri oītanirimoni osini īkapani. Oa sito erero atoko itxa iua sitatxi.

³ Nikenakotari Teoso topanereē auakari sākire. Itaparasākireritika itxari:

—Uatxa Teoso kamari iua auini kākiti sauaki. Iua ninoakata aua. Iua nakitiakori itxauana. Teosora aua ninoakata. Ninoa Teosone itxaua.

⁴ Iuasaaki iua kaxipokariko ninoa oki ītsaā. !Itxiapataikana. Ipikitxi !launika. Matinanitxi !launika. ītsaātxi !launika. Katsiiri !launika. Ikinipoko mitxiri ereēkokapeka uatxa —itxa.

⁵ Iua auñetxi topanere nopini topākakari txari:

—Uatxa nikamari ikinipoko amaneri —itxa.

Apikomoni itxari notamoni:

—Piōkatsopatari nisākire, kotxi nisākire atāo. Nisāpiretakiti apokapitikako.

⁶ Apikomoni itxano:

—Uatxa nipařika xipopeka. !Auaika. Merepitipanika iōka Aopa inakori atoko nitxa, kotxi nota merepitipanika aua. Imapotōkire iōka Ómika inakori atoko nitxa, kotxi ikinipoko

mapotōkire nitxaua apaka. Nisikari kākiti posonatakan iātini ikapani. Na ninirekari iīki. Iātarinako āparaā amomoākiri. Iua āparaā txīkitakari kākiti ātipirika Teosokata auini.

⁷ Nisikariko iua āparaā kākiti Satanasi nireēkita makamakanimoni. Ninoa Teosone nitxaua nota. Nota anaakori itxauanako ninoa.

⁸ Kākiti mataparaxinireni okaākako xamina mitarimoni. Teoso sākire mauikakani apaka okaākako iua xaminamoni. Maerekati potxitakani, kakanirini, maerekati iītoāna potxitakiti kamakan apaka okaākako xamina mitapoarimoni. Miīti apaka okaākako iuamoni. Teoso kamakori teosonetakan okaākako iuamoni. Ikinika kākiti maxikatilka sāpiretakan apaka okaākako xamina mitarimoni. Ninoa kākiti ikinikiana misiritaākako arikatxi mitariā, exōpiri arikikoātaā. Iuaā kākiti iuañkana ipina, ātiāo ipīkitxi maxipokatimoni –itxa iua auñtetxi topanere nopini topākakari sākire.

Xerosareē Sitatxiti Amaneri

⁹ Ninoa Teoso nitriakori setxi, iātatxi setxi auakini, āti ina notamoni. Iua txari:

–Uai pina. Noerekaiko pite iua Soti Auñte tiretakito itanoro ikapani –itxa.

¹⁰ Iua Erekari Matamatatakoti anikano nota. Itxīkitakari Teoso nitiri anikinino oxiratari nopini. Mitaxiratariā oerekano sitatxi Teoso nakiti Xerosareē inakori. Natamatari iua sitatxi Teoso tixine potorikakari katxakaāpotini ikorapokoritimonni.

¹¹ Teoso iotximeretxikana aua iua sitatxi. Kai pomēkoriri kakaroneri xásipi inakori mēkorikini atoko itxa iotximere. Iua sitatxi iotximere peereri. Kristao mēkorri atoko itxa.

¹² Pirikeri kai kamakori piriketari iua sitatxi. Iua pirikeri mitapoari, pañtanori. Iua pirikeri tosi itore aua. Teoso nitriakori iaxitikini tosi níkatari iua tosi itore. Ikinika itore nopini iökataāka Isaeo anaakori uāka, kotxi Isaeo tosi imiaakori aua.

¹³ Ipi āti pakini iua itore atokatxi pokīkinimoni. Ipi āti pakini iua itore atokatxi pokīkini sanaremoni. Ipi āti iua itore atokatxi pokīkini ikikomoni. Ipi āti pakini iua itore atokatxi ereēkokinimoni.

¹⁴ Iua sitatxi pirikere tosi kai mitari nopini ikamaāka. Ikinika iua kai nopini Soti Auñte moianariakori uāka iökataāka, kotxi Soti Auñte moianariakori tosi aua.

¹⁵ Iua Teoso nitiri notakata sākirauatakarri aua aāke oro kamakori iuakoā. Iua aāke iua sitatxi, itore, ipirkere pakini iañtiko.

¹⁶ Sitatxi tote atokatxi pokīkinimoni ipotorika. Itore atokatxi ereēkokinimoni apoka. Iañtari ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Maioakari. Iuañkana ipotorika sitatxi itore atokatxi pokīkini sanaremoni. Itore atokatxi pokīkini ikikomoni apoka. Iañtari iua atokotxikana ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Eereka iañtari sitatxi ītano timakari. Iua atokotxikana ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Iua Teoso nitiri iañtari iua sitatxi iua aākeē.

¹⁷ Iua Teoso nitiri iañtari pirikeri timakari. Sesēta metro ītano. Teoso nitiri iañrauata kākiti iañrauatini atokokana.

¹⁸ Iua pirikeri kai kamakori xásipi inakori. Iua sitatxi oro kamakori. Kristao erero atoko itxa oa oro.

¹⁹ Iua kai mitari pirikeri patapi auakari ipataāka ikini sereti kai soroā. Pomēkoriri, kakaroneri iua kai soro.

Āti iua kai mitari aua kai soro xásipi inakori.

Āti iua kai mitari aua kai soro sapira inakori.

Āti aua ákata inakori.

Āti aua esimeráota inakori.

²⁰ Āti kai mitari aua kai soro satónia inakori.

Āti kai mitari aua kai soro sátxio inakori.

Āti aua krisórítio inakori.

Āti aua periro inakori.

Āti aua topásio inakori.

Āti aua krisópraso inakori.

Āti aua xasito inakori.

Āti aua ametxísita inakori.

²¹ Iua tosi itore tosi kai kasarori kamakori. Iua kai kasarori pérora inakoro. Iua itore ātika, pérora ātoka kamakori. Oro kamakori itxaua kimaporri. Peereri. Pomēkoriri. Kristao atoko itxa ahoa.

²² Kona natamatari Teoso misākiretiko aikoti. !Auari iua aiko iua sitatxiā, kotxi Teoso Apiananiri kaposotireri, iua Soti Auñte apaka iuañ auapikana.

²³ Iuaā !inirekaāka atokatxi, kasiri pakini sitatxi iopinikini ikapani, kotxi Teoso iotximere iopinikari ikinipoko. Iua Soti Auñte sitatxi tirikapite atoko itxaua.

²⁴ Käkiti maerekanitxi mauakini ikini äti uäka auari iua kamaraä. Käkiti ikini itixiti auakani auïteakori apokako iuaä Teoso ipaxitinina ïkapani, inirekakitina Teosomoni isikina ïkapani.

²⁵ Iua sitatxi tore imatakakaäkapika. ïroäpikana käkiti. !Itotaäka, kotxi ïkanökar! auari iuaä.

²⁶ Käkiti ikini itixiti auakani anikariko ikinipoko erekari iua sitatximoní Teoso ipaxitinina ïkapani.

²⁷ Käkiti maerekati kamakani !auritaäkana ïroinina. ïtotxi nireëkiti kamakani !auritaäkana ïroinina. Atão masäpiretakaní apaka !auritaäkana ïroinina. Käkiti Teoso iõkauäkatakini aätsopateë, ninoanokara auritaäka ïroinina iua sitatxitiä. Iua Soti Auñte aätsopateë auauäkatakani auapikako Teosokata.

22

Iua Äparaä Iätkari Aua Teosokata Ätipirika

¹ Eureka iua Teoso nitiri oerekano sôtoäri. Iua sôtoäri mapotökire ikiitaä Teoso itpanere aua. Apaka iua Soti Auñte itpanere aua iuaä. Iua äparaä peereëri. Kristao mëkori atoko itxa iua äparaä. Iua äparaä iätkari !ipina. Ätipirika auapika.

² Iua sitatxi apanäkaki aua ahoa mitapoari. Iua sôtoäri sa ahoa apanäkaki. Sôtoäri ïtinikata aua amätiirinape. Iua amätiiri tximakani !ipina. Auapikana. !Ipinaikana. Kasiri iaõka iriuata iua amätiiri. Äti kasiriti iri ätiäo, eureka äti kasiriti ätiäo. Iuaïkana äti kasiriti ätiäo. Itxäpotu iua amätiiri iriuatimi iuaxiti. Tosi pakini kasiriti amätiiri iriuata. Amätiiri tsopa sikataparatari käkiti ito, ikinimane käkiti itxi auakani ito.

³ Teoso misiritiniri käkiti !auaika. Teoso, Soti Auñte pakini auïtetxi itxauana iuaä. Teoso nitiriakori itixi auakani kamari iua nireëkiti.

⁴ Ninoa atamatarako itoõ, Teoso uäka iteëtaäna auako.

⁵ ïkanöka !auaika iuaxiti. Käkiti iuaä kona nirekaikari tirkapi, atokatxi kamara pakini, kotxi Teoso Apiananiri iopinikari ikinika iuaä. Käkiti iuaä auakani auïtetxiakori itxauana ätipirika.

⁶ Eureka iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Atão nisäkire. Ia iaõka apokapitikako. Teoso Apiananiri sikari Erekari Matamatakoti isäkire säpiretakanímoni. Iua paniätarí initiri itixine auakari oerekinina initiriakori itixi auakani Teoso kamakiti apokini apisapanika —itxa iua Teoso nitiri sâkire.

Xesosi Kanapiriini Pirena

⁷ —Hïkenakota —itxa Xesosi. —Patimariko napokini ereë. Ia aätsopa säpiretari ereë nikanapiriini pirena. Käkiti auikiniäri Teoso sâkire ia aätsopa säpiretakiti, apakapari erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

⁸ Nota Xoäo säpiretai hîte nitiäkiti. Nikenakotakiti apaka nisäpiretai hîte. Ikinika nikeneakotaka atoko, ikinika natamataka atoko, iuasaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, kotxi iua oerekari ikinipoko notamoni. Nipamaka iua apisatoõ Teoso apisatoõ nipamakini atokokana.

⁹ Txamari iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atokokana nitxa. Pitariakori Teoso sâkire säpiretakaní Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Ikinika käkiti ia aätsopa säpiretakiti auïäkani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Teoso apisatoõnoka pipamakinä atão —itxa Teoso nitiri sâkire.

¹⁰ Iuaïkana itxano nota:

—Ia aätsopa säpiretari Teoso kamakiti apokini apisapanika. Na pikipatapiri ia aätsopa säpiretakiti, kotxi pañtiki Teoso sâkire iaõka apokapitikako.

¹¹ Maerekati pikamapanika pinakasaaki, ininiä apikomoni maerekati pikama. Maerekati piñto nireëkiti pikamapanika pinakasaaki, ininiä apikomoni pikama. Atão inakari pikaminiä, apikomoni atão inakari pikama. Teoso nireëkitinoka pikaminiä, ininiä apikomoni Teoso nireëkitinoka pikama —itxa.

¹² —Hïkenakota —itxa Xesosi. —Patimapaniriko napokini ereë. Niminariko ikinimane parika ïkina ninoa apakapini ïkapani.

¹³ Iokatxi mérépitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iokatxi imapotökire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaäka atoko nota auapanika. Itixi kamiko apisapanika naua. Itixi xipoka atoko nauapanika nota —itxa Xesosi.

¹⁴ Teoso sikari erekari iua nireëkiti kamakanímoni. Ninoa käkiti auritaäkako Teoso amätiirite itximinina auapika ininina tikane. Auritaäkanako ïroinina Teoso sitatxineë.

¹⁵ Kākiti maerekati iñtona nireēkiti kamakani ! auritaāka ūroinina iua sitatxitia. Miiti, ūtanoro minakatotika sirikakan, kukanirini pakini !auritaāka ūroinina iua sitatxitia. Apaka kākiti ikamakitika teosonetakan !auritaāka ūroinina iua sitatxitia. Aāpirena potxitakan, atāo minasākiretakan pakini !auritaāka ūroinina iua sitatxitia.

¹⁶ —Nota, Xesosi txaua. Nota paniātari ninitiri nitixine auakari sāpiretiniri ia nisākire pitemoni, ininiā ikara pite sāpiretanako Teoso misākiretikoāta apotitakaniua. Tavii apika mekanirirano nota. Iōriki mitaro pokamara iatokopeka inakasaaki ikaro atoko nitxa nota —itxa Xesosi.

¹⁷ Erekarri Matamatakoti txari Xesosi:

—Uai pina.

Xesosi nakitiakori txari iua:

—Uai pina.

Hite ia nisākire kenakotakanii, hītxariko:

—Uai pina.

Hite posonatakanii, uai hina. Hinirekiniāri, ia āparaā hiātako, kotxi ia āparaā kākiti auapininiika inīkitaākari. Ia āparaā Teoso sikakiti kākitimoni. Na piūkitxitari.

¹⁸ Nota, Xoāo, őtākikari kākiti ia Teoso sākire iōkatsopatakorri kenakotakan. Ia Teoso sāpiretakiti apokini apisanpanika, isāpiretau. Ia aātsopa sāpiretarri kākiti misiritiko. Ninoa misiritiko atokotxikana Teoso misirritai hite, hīkoketiniāri hīteka sākire Teoso sākirekata.

¹⁹ Kākiti kipatiniāri ipixini ia Teoso sāpiretakiti iōkatsopatakorri, Teoso !auritarri iua tximini iua amātiiri kākiti auapininiika inīkitaākari. !Auritarri iua ūroini isitatxine. Ia aātsopa sāpiretakari iua amātiiri, iua sitatxitii pakini.

²⁰ Xesosi txari:

—Ia niokanapirena atāo. Iposopeka napokini tīkane.

Atxari iuamoni:

—Ameē. Ari, uai pina Xesosi, Apiananiri.

²¹ Xesosi Apiananiri sikari ikinipoko erekari ikinimane Teoso nakitiakorimoni. Ameē.